

PLATE 5811; Pollard part 2, p. 21E.

Printed with Gothic type, in two feet is 218 x 218 mm. and the text columns of 35 lines each. It has 100 measures 225 x 145 mm. There are 100 leaves, the first blank. The size of a modern manuscript note.

The title "Rationale" was given to the work, as the author explains, because "it sets forth the rationale of the variations in the divine offices." The book, however, is by no means a simple guide for the administration of church services. The reasons for anything connected with religion may lend themselves to different interpretations, "according to their historic, allegoric, tropologic, and anagogic senses." The author makes clear what he means by each. History plainly relates how certain events took place; in allegory one thing is meant and another is expressed; tropology is a moral speech, either with a symbolical or an obvious meaning; and finally anagogy is that sense which leads the mind upwards to heavenly things. Unquestionably, it requires an acute mind to follow the author in his nice distinctions throughout the work.

The book is divided into eight parts. "The first treateth of churches, ecclesiastical places and ornaments, and of consecrations and sacraments; the second of the members of the Church, and their duties; the third of sacerdotal and other vestments; the fourth of the Mass, and of the things therein performed; the fifth of the other divine offices; the sixth of the Sundays and holidays, and feasts especially pertaining to our Lord; the seventh of Saints' days, the feast of the dedication of a church, and the office of the dead; and the eighth of the method of computing time, and the calendar."

The "Rationale" of Duranti (Durandus), written toward the end of the thirteenth century, is perhaps the best known among all the medieval books on Christian symbolism. There were scores of such works; from the time of the early Church fathers innumerable Christian writers had offered interpretations of the mystical meaning of the Mass and the various holy offices. In the twelfth century Honorius and Sicardus produced comprehensive essays on the subject. Their works, largely compiled from the writings of earlier authors, were much in use. This century, the period of that religious fervor which led to the building of the most beautiful cathedrals in the world, was especially susceptible to symbolism. In the later Middle Ages, however, Duranti's "Rationale" outdid in popularity all the earlier treatises. It is a significant fact that the "Rationale" was the first non-biblical book to be produced by the printing press. Its *editio princeps* dates from 1459, when Peter Schoeffer printed it, in a beautiful form, in Mainz. During the fifteenth century the work was re-published many times. Copies of the various editions exist in large number.

The value of Duranti's book is unequal. It is a compilation, like the treatises of Honorius and Sicardus, with the difference that Duranti has incorporated in his work also a great many passages from their writings. But he is not shy about mentioning the names of the earlier writers, so as to give greater weight to his statements. These many borrowed passages prove that there were symbolical reasons for the shape, division, and even minor internal arrangement of the early Christian churches. Thus the "Rationale" helps us to understand the peculiarities — or principles — of medieval church architecture. Often, however, the interpretations are utterly naïve. Each part of the church must have a meaning, therefore: "The four side-walls are the four cardinal virtues — justice, fortitude, temperance, prudence." "The towers are the prelates of the church, who are her bulwark and defence." "The cock at the summit of the church is a type of the watchful preachers." Here are a few more random quotations: "The pavement of the church is the foundation of our faith." "The tiles of the roof which keep off the rain are the soldiers, who preserve the church from enemies." "The wood of the frame upon which the bell hangeth, doth signify the wood of our Lord's Cross . . . The pegs by which the wooden frame is joined together are the Oracles of the Prophets. The iron clamps by which the bell is joined with the frame denote charity. The hammer affixed to the frame, by which the bell is struck, signifieth the right mind of the preacher . . . The rope hanging from this is humility: the same rope also sheweth the measure of our own life." And so on, endlessly.

Duranti was born at Puymission, near Montpellier, probably in 1222. He studied at Bologna, and later taught there and at Modena. His subject was canon law, on which he wrote several books. In 1265 Pope Clement IV appointed him as his chaplain, and made him afterwards canon of Chartres and finally, in 1280, bishop of Mende. It was about 1285 that Duranti began to write his "Rationale." He died in 1296 in Rome.

Bought in August, 1912.

Flora No 683.

Dupl. Sala acc't

Aug. 23. 1912

a

iste lib diuidit i octo libros

Prim^{us} liber

habet nouez rubricas.

De ecclesia z quattuor eius partibz. folio. ij.

De altari in ecclia. .iij.

De picturis z ornamentis ecclie. .v.

De capanis eccliaz. .viij.

De citeio z alijs locis sacis. ix

De dedicatōe ecclie. .x.

De altaris consecrione. .xiij.

De pfectōibz z vinctōibz. xv

De eccliaisticis sacmētis. .xviij

Secūdus li^{ber}

ber continet. .xi. rubricas.

De ministris z ordinibz eccliaisticis z eoz officijs. .xviij.

De cantore. .xxj.

De psalmista. .xxij. De ostia-

rio. .xxij. De lectore. .xxij. De

exorcista. .xxij. De acolito. .xxij

De subdiacono. .xxij.

De diacono. .xxij.

De sacerdote. .xxij.

De episcopo. .xxv.

Tercius liber

habet. .xix. rubricas.

De indumētis sacerdotū atz pōtificū z alioz mīstroz. .xxv

De aīctu. .xxvij. De alba. .xxvij

De ciglo. .xxvij. De stola. .xxvij

De manipulo. .xxvij. De ca-

sula. .xxvij. De caligis z san-

dalijs. .xxvij

De succinctorio z orali. .xxix.

De tunica. .xxix. De dalmā-

tica. .xxix. De cirotecis. .xxx.

De mī. .xxx. De anulo. .xxxj.

De baculo pastorali. .xxxj.

De sudario. .xxxj.

De pallio. .xxxj.

De coloribz qbz ecclia i ecclie-

siasticis vtit indumētis. .xxxiij

De indumentis legalibz siue

veteris testamenti. .xxxiij.

Quart^{us} liber

habet qttuor partes.

Prima pars ptinet. .xxvj. ru.

De missa z singulis que in ea

agunt. .xxxv.

De pñfz atz qm arant mī-

stis infirmis et celebrant et

qñ et pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De qñqz psalmis qñ pñfz

celebratur⁹ dicit. .xxxvij.

De capitis compositōe z ma-

nuum lotōe. .xxxvij.

De aque benedicte aspersio-

ne. .xxxvij. De officio seu i-

troitu misse. .xxxix.

De accessu sacerdotis z ponti-

ficis ad altare. .xxxix.

De confessione. .xli.

De incenso bñdicēdo. .xli.

De osculo altaris z libri. .xli.

De thurificatōe. .xli.

Qualiter sacerdos z ministri

ad altare stare dñt. .xliij.

De kyrieleyson. .xliij.

De gloria i excelsis. .xliij.

De salutātōe ad pñm. .xliij

De oñe seu collecta. .xlv.

De epla. .xlvij. De reuerētia

pñ lectā eplām faciēda. .xlvij.

De sessione sacerdotis vel pñ-

tificis z ministroz. .xlvij

De gñduali. .xlvij. De alle-

luia. .xlvij. De ictu. .xlix.

De pñ seu seqñtia. .xlix.

De mutatōe sacerdotis. .l.

De euāgelio. .l. De simbolo. .l.

De predicatione. .lv.

Scda ps qñti libri hz. .x. ru.

De offertorio. .lv. De manuū

ablutōe. .lv. De pallis siue

corpaliibz. .lv. De oblatōe

sacerdotis z de officio mīstroz

circa illā. z de patena z de ob-

latōibz pñi z clericoz. .lvj.

De scda thurificatōe. .lvij.

De inclinātōe sacerdotis z

osculatōe altaris z oñe. .lvij

De pñfātōe. .lix. De scñs. .lx.

De sccta seu canone misse. .lxj

De expositōe canonis qñ ha-

bz. .xij. pñctas. .Te igr. .lxij

Admēto dñe. .lxij. Lōmu-

nicātes. .lxij. Hāc igr. .lxij

Quā oblatōez. .lxij. Qui

pñdie. .lxv. Simili mō. .lxix

Uñ z mēores. .lxix. Suppli-

ces te rogam⁹. .lxix. Admē-

mēto etiā. .lxix. Nob quo-

qz. .lxix. De pñ nñ. .lxix.

Tercia ps qñti lib hz. .v. r.

De silētō pñ dñicā oñoz. .lxix

De resumptōe patene. .lxix

De fractōe hostie. .lxix.

De agnus dei. .lxix.

De osculo pacis. .lxix.

Quarta ps qñti lib hz. .vj. r.

De smūicatōe sacerdotis. .lxix

De ablutōe z pfusione. .lxix

De postcōmunionē. .lxix.

De oñe nouissimaz ite missa

ē. .lxix. Quare sacerdos hu-

mez pñtificis osculat. .lxix

De bñdictōe nouissia. .lxix

Quintus li^{ber}

ber habet. .x. rubricas.

De officijs noctnis z diurnis

i genē. .lxix. De his qñ in

officiō cuiuslibet hore dicūt.

.lxix. De noctnis. .xc.

De laudibz matutinis. .xcij.

De pñma. .xcvj. De tñcia. .xcvj

De sexta. .xcvj. De nona

.xcvj. De vespis. .xcvj.

De completorio. .xcix.

Sext^{us} liber

habet. .lxix. rubricas.

De officijs dñicaz z qñdā

seriaz spāliū. z festiuitatum

dñi z ieiunioz qttuor tpm. .c.

De tpe aduentus. .c.

De pñma dñica aduent⁹. .c.

De scda dñica aduentus. .cv.

De tñcia dñica aduentus. .cvj.

De feria qñta z ieiunijs qttu-

or tpm. .cvj.

De alijs ieiunijs. .cvj.

De officio qñte ferie. .cvij

De sexta feria. .cvij.

De sabbato. .cix.

De qñta dñica aduentus. .cix.

De vigilia natiuitatis. .cx.

De officio natalis dñi. .cx.

De dñica infra octauas na-

talis dñi. .cxij.

De festo circūcisionis. .cxij.

De festo epiphanie. .cxij.

De octaua epiphanie. .cxij.

De pñma dñica pñ ephiaz. .cxv

De dñica scda pñ ephie. .cxv.

De dñica tñcia. .cxvj.

De dñica qñta. .cxvj.

De dñica qñta. .cxvj.

De dñica sex pñ ephiaz. .cxvj.

De septuagesima. .cxvj.

De officio septuagesie. .cxvij.

De sexagesima. .cxix.

De pñfz atz qñ arant mī-

stis infirmis et celebrant et

qñ et pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

De pñfz qñpñt auct zc

Servio

Be quinquagesima. .cxix.
 Be feria q̄rta in capite ieiuni-
 orum. .cxix. Be feria q̄nta se-
 rta z sabbo. .cxix. Be p̄ma
 dñica q̄dragesime z f̄ijs. .cxix.
 Be sc̄da dñica q̄dragesime z
 ferijs. .cxix. Be tertia dñi-
 ca q̄drage. z ferijs. .cxix.
 Be q̄rta dñica q̄drage. z ferijs
 .cxix. Be q̄nta dñica in pas-
 sione dñi z ferijs. .cxix.
 Be dñica sē palmaz z ferijs.
 .cxix. Be cena dñi z officio
 triū diez. .cxix. Be officio
 q̄nte ferie. .cxix. Be lotō-
 ne pedum. .cxix. Be nu-
 datōne altarium. .cxix.
 Be sē feria pasceue. .cxix.
 Be sabbo sc̄te pasche. .cxix.
 Be agno cereo h̄ diei. .cxix.
 Be b̄ndictōne cerei hui⁹ diei.
 .cxix. Be lectōnibz z tracti-
 bus hui⁹ diei. .cxix. Be b̄n-
 dictōne fontis hui⁹ diei. .cxix.
 Be baptismo. .cxix. Be cō-
 firmatōne. .cxix. Be officio
 hui⁹ diei. .cxix. Be festo pasche
 .cxix. Be noct̄no officio huius
 diei. .cxix. Be diurno officio
 hui⁹ diei. .cxix. Be septē die-
 bus p̄ pascha. .cxix. Be p̄-
 ma dñica p̄ pascha. .cxix.
 Be dñica. .ii. .iii. .z. .iiii. post pa-
 sche. .cxix. Be dñica rogatio-
 num z rogatōibz. .cxix. Be vi-
 gilia ascensionis. .cxix.
 Be festo ascensionis. .cxix.
 Be dñica p̄ ascensionem. .cxix.
 Be vigilia p̄tecostes .cxix.
 Be die sancto pente. .cxix.
 Be feria. .ii. .z. .iii. .z. .iiii. pente.
 .cxix. Be q̄nta sē z sabbato
 pente. .cxix. Be octaua pen-
 te. .cxix. Be p̄ma dñica p̄
 p̄te. .cxix. Be do. .ii. .iii. .iiii.
 q̄nta z sē p̄te. .cxix. Be dñica septia octaua z nona
 decia vñdecia p̄ p̄te. .cxix.
 Be dñica. .xii. .xiii. .xiv. q̄nta
 ma. .cxix. Be dñica. .xvi. .xvii.
 p̄te. .cxix. Be angaria
 .cxix. Be dñica. .xviii. .xix. z
 .xx. .xxi. p̄ p̄te. .cxix. Be dñi-
 ca. .xxii. .xxiii. .z. .xxiiii. p̄ pen-
 te. .cxix. Be dñica. .xxv. p̄

pentecostes. .cxix.
 Be lect. noct̄narium .cxix.
Septim⁹ liber
 habet. .xlii. rubricas.
 Be festiuitatibz sc̄toz. .cxix.
 Be sc̄tis fabiano z seba. .cxix.
 Be festo sc̄te agnetis. .cxix.
 Be p̄uersione sc̄ti pauli. .cxix.
 Be sc̄to iuliano. .cxix.
 Be sc̄ta agatha. .cxix.
 Be purificatione beate marie
 v̄ginis. .cxix. Be kathe-
 dra sancti petri. .cxix.
 Be annunciatōne beate marie
 v̄ginis. .cxix. Be philip. z
 iacobo aplis. .cxix. Be in-
 uentōne sancte crucis. .cxix.
 Be reuelatōne sancti michae-
 lis. .cxix. Be geruasio z p̄-
 thasio. .cxix. Be sancto ioh̄e
 baptista. .cxix. Be petro z
 paulo aplis. .cxix. Be ma-
 ria magdalena. .cxix. Be
 septēz f̄ribz. .cxix. Be festo
 sc̄ti iacobi apli. .cxix. Be se-
 ptem dormiētibz. .cxix.
 Be festo beati petri ad vincula
 .cxix. Be festo machabeo-
 rum. .cxix. Be inuentōne
 sc̄ti stephani. .cxix. Be t̄ns-
 figuratōe dñi. .cxix. Be fe-
 sto sancti laurentij. .cxix.
 Be assumptione beate marie.
 .cxix. Be sancto bartholo-
 meo. .cxix. Be festo decol-
 latōis sancti ioh̄is. .cxix.
 Be felice z adauto. .cxix.
 Be nat̄itate b̄te marie. .cxix.
 Be exaltatōe sc̄te crucis. .cxix.
 .iiii. Be sc̄to matheo ap̄lo.
 .cxix. Be sc̄to mauritio.
 .cxix. Be festo luce euan-
 geliste. .cxix. Be symone
 z iuda. .cxix. Be festo
 omnium sanctoz. .cxix.
 Be officio mortuoz. .cxix.
 Be q̄ttuor coronatis. .cxix.
 Be b̄to martino. .cxix.
 Be sc̄to andrea ap̄lo. .cxix.
 Be sc̄to nicolao ep̄o. .cxix.
 Be venerabili beda. .cxix.
 Be sc̄to thoma ap̄lo. .cxix.
 Be sc̄tis infra festū natiuitatis
 dñi. .cxix. Be aplis in cō

muni. .cxix. Be euange-
 listis. .cxix. Be martiri-
 bus. .cxix. Be p̄fessoribz
 .cxix. Be v̄ginibz. .cxix.
 Be festo dedicationis ecclesia-
 rum. .cxix.

Octauus liber

habet duas partes.

Prima pars octauus libri ha-
 bet q̄tuor ptes. Prima pars
 habz. .xii. rubricas.
 Be āno. Be initō āni. .cxix.
 Be multiplici anno. .cxix.
 Be. .xii. sigis. Be bisexto. .cxix.
 Be q̄ttuor anni t̄pibz z de ieiū-
 nijs illoz. .cxix. Be solsticijs
 z egnocijs. .cxix. Be magno
 āno. .cxix. Be era. Be olim-
 piade. .cxix. Be lustro. Be
 etate. .cxix.
 Be secto z euo. .cxix.

Sc̄da ps p̄me ptis hz. .vi. .r.
 Be mense. .cxix. Be kalen-
 dis. .cxix. Be nonis. Be
 ydi bz. .cxix. Unde z q̄liter
 dies denoient. .cxix.
 Be diebus egiptiacis z canicu-
 laribus. .cxix.

Tercia ps p̄me ptis habet.
 .iii. rubricas.

Be septimana z litteris kalen-
 dar. .cxix. Be regularibz so-
 laribz. .cxix. Be p̄currentibz
 bz. .cxix. Be inditōe. .cxix.

Quarta ps p̄me ptis octauus
 habet tres rubricas.

Be die. .cxix. Be momento
 .cxix. Be hora. .cxix.

Sc̄da ps octauus li. hz. .vii. .r.
 Be anno lunari. .cxix.
 Be regularibz lunaribz. .cxix.
 Be epacta. .cxix.
 Be embolismo. .cxix.
 Be aureo numero. .cxix.
 Be t̄mino paschali. .cxix.
 Be ciclis qd sint z quot sint.
 .cxix. Be finali cōclusionē
 huius libri. .cxix.

De festo pulchro
 De festo gaudioso
 De finem a h̄p indato
 De festo pulchro d̄cto fo. 188
 De finem a h̄p indato fo. 188

Incipit rationale diuinorum officiorum preue-
rendum in christo patre et domino. dominum Guilhelmum du-
rati minantem episcopum. patrum pontificum. et speculi
iuris autorem.

Neque in ecclesiasticis officiis rebus ac orna-

mentis persistunt. diuinis plena sunt signis. atque mi-
sterijs. ac singula celesti sunt dulcedine redundantia. si tamen diligentem habeant inspectorem. qui no-
rit mel de petra sugere. oleumque de durissimo sa-
ro. Quis tamen nouit ordinem celi. et rationes ipsius po-
net in terram? Scrutator quippe maiestatis oppri-
metur a gloria. Siquidem puteus altus est. et in quo
aquam hauriam non habeo. nisi porrigat ille qui dat
omnibus affluenter. et non improperat: ut in medium
montium transeuntem hauriam aquam in gaudio de fon-
tibus saluatoris. Licet igitur non omnem qui a maio-
ribus tradita sunt ratio reddi possit: quia tamen quod in
his ratione caret extirpandum est: idcirco ego guilhel-
mus durati sancte minantis ecclesie sola dei pa-
tientia dicitur episcopus. pullans pullabo ad ostium. si
forte clauis dauid a patre dignetur. ut me introdu-
cat rex in cellam vinariam. in qua mihi supernum demon-
stret exemplar. quod moysi fuit in monte monstratum: quod
tenus de singulis qui in ecclesiasticis officiis rebus
ac ornametis persistunt. quod significet et figurat. co-
ualeat reuelare clare et apte disserere. et rationes po-
nere: quod linguas infantium facit disertas. cuius spi-
ritus ubi vult spirat. diuidens singulis. prout vult.
ad laudem et gloriam trinitatis. Sane hoc sacramenta
per signis accipimus seu figuris. quod siquidem figure
non sunt virtutes. sed virtutum signa: quibus tanquam scriptu-
ris virtutes docentur. Signorum autem alia sunt natura-
lia. alia positiua. de quibus et quod sit sacramentum dicitur in. iij.
parte sub. vij. precepta canonis super verbo misterium fi-
dei. Sacerdotes igitur et prelati ecclesie quibus datum est
nosse misteria. prout in luca habetur. et sacramentorum

portatores et dispensatores existunt. sacramenta in-
telligere et virtutibus quibus per illa significantur fulgere debent
ut ex eorum luce ceteri sicut illuminentur. alioquin ceci-
sunt et duces cecorum. iuxta illud propheticum. Obscure-
tur oculi eorum ne videant. Sed per hoc dolor ipsi hodie
ut plurimum de his quibus versus quotidiano in ecclesiasticis con-
tractant rebus. et proferunt officiis. quod significet et quod
instituta sunt modicum apprehendunt adeo ut imple-
tum esse ad litteram illud propheticum videant. Sicut
populus sic sacerdos. esai. xliij. Iherusalem siquidem pa-
nes propositionis ad mensam domini. atque misteria. quod
neque intelligunt neque vident: tantum inde nimirum
iusto dei iudicio habituri. quantum et iumenta pa-
nes ad versus portantia aliorum. De quod ignorantia ratio-
nem reddituri sunt in die vindicte et ire. quoniam quidem ce-
dri paradisi tremebunt quod quod faciet vbera deserti: eis
enim per prophetas dicitur. ipsi vero non cognouerunt vias
meas quibus iuravi in ira mea. si introibunt in regem
meam. Siquidem liberalium atque quorumlibet artium. profes-
siones. nude forte atque incolorate in illis plerumque
pretenta. satagunt causis et rationibus vestire. fulcire
atque colorare: pictores quod ac quilibet mechanici
seu opifices. in quibuslibet operum suorum varietatibus
studet verisimiles rationes et causas. et reddere et in promptu
habere. Sed et secundum ipsas mundanas leges turpe est
patricio et causas tractati. ignorare ius in quo versatur.
Clerum licet sacerdotibus scientia sit valde necessa-
ria ad doctrinam: non est tamen simplicibus sacerdoti-
bus etiam a scolasticis detrahendum. Iuxta illud.
Bis non detrahes. Unde secundum augustinum. Non irridebunt
si forte aduerterit aliquis antistites et ministros ec-
clesie. vel cum barbarismis et solecismis deum iuo-
care. vel eadem verba quod pronuntiant non intelligere. prout
bateque distinguere: non quia talia corrigenda non sint
sed quia sunt pie a scientibus toleranda. Que autem sacer-
dotes scire debeant. in. ij. parte sub tractatu de sa-
cerdote dicitur. Porro non videtur quod ea quod in eccle-
siasticis sunt rebus atque officiis figuratim fiat: tamen
quia figure recesserunt. et est tempus hodie veritatis: tamen
quia non debemus iudaizare. Sed licet reuera figure
quod hodie veritas apparuit recesserit: tamen adhuc
multiplex veritas latet quam non videmus. propter quod
vult ecclesia figuris. Verbi gratia. per vestimenta can-
dida intelligimus aliquam modum decoris animarum nostrarum. scilicet
gloriam immortalitatis nostre quam videre non possumus
manifeste. et in missa a prefatione in antea christi passio
reprentatur. ut tenacius et fidelius memorie teneatur.
Notandum autem est. quod eorum quod in lege continentur. alia
sunt moralia. alia mistica. Ad moralia sunt quod mo-
res informant: et sic intelligenda sunt. prout ipsa ver-
ba sonant. ut diliges deum. honora patrem. non occi-
des. et hoc modum. Ad mistica sunt figuralia. quod aliud
figificant propter id quod littera sonat. Horum autem alia sunt
sacramentalia. alia sunt ceremonialia. Sacrame-
ntalia sunt de quibus ratio reddi potest. quod ad litteram

Quidam hunc igno-
rantem imperium

Moralia
Mistica

Sacramentalia
Cerimonialia

Incipit

hic pcepta fuerunt. ut de circūciſiōe ⁊ de obseruā
tia ſabbati ⁊ h^o mōi. Cerimonialia ſūt de qbus
ratō reddi pōt qre ad l^{ra}z pcepta fuerūt. ut nō
arabis ī boue ⁊ aſino. nō ſeres veſtē lino lana:
qz ptertā. nō ſeres agrū diuerſo ſemine. ⁊ hui^o
mōi. Sigdē q^{tu} ad moralia lex nō recipit mu
tationē. ſ. q^{tu} ad ſacramētalīa ⁊ cerimonialia
mutata ē q^{tu} ad ſupficiē l^{re}: miſtic^o tñ eoz intel
lectus mutat^o nō ē. Und nō dicit lex mutata.
q^{uis} translato in nos ſacerdotio ſit translata.

Sciendū q^{uod} eſt. q^{uod} ī diuinis ſcripturis. ē ſenſ^o
hiſtoric^o. allegoric^o. tropologic^o. ⁊ anagogic^o.
Un fm boeciū. Omis diuina autoritas. aut ē
ex hiſtoriali. aut allegorico. aut ex vtroqz ppo
ſita intellectu. Et fm hiero. debem^o diuinā ſcri
pturā triphariā ſcrutari. P^{ri}o iux l^{ra}z. Secū
do iuxta allegoriā. i. ſpūalē intelligētiā. Tertio
fm futuroz beatitudinē. Hiſtoria ē ſignifica
tio vocū ad res. videlz qñ res q^{libet} quō fm lit
terā geſta ſit. plano ſermone rſerē: ut quō ipl^s
iſraelitic^o ex egipto ſaluat^o tabnacu^{lu} dño feciſ
ſe narra^t. Et d^r hiſtoria ab hiſtorin qd ē geſti
culari: inde hiſtoriones geſticulatores vocant^{ur}
qñ hiſtoriones. Allegoria ē qñ aliud ſonat ī lit
tera. ⁊ aliud ī ſpū: ut qñ p vnū factū aliud itel
ligit^{ur}. q^{uod} ſi illud ſit viſibile. ē ſimplici^{ter} allegoria
ſi inuiſibile ⁊ celeſte. tūc dicit^{ur} anagoge. Eſt etiā
allegoria qñ p alienū ſermonē alien^o ſtat^o deſi
gnat^{ur}: ut cū xpī pñtia v^l ecclie ſacrā v^l bis v^l mi
ſticis rebz deſignat^{ur}. El^{er}bi grā. ut ibi Egredie
tur v^l ga d^r radice ieſſe. qd apte ſonat. Naſcet^{ur} v^l
go maria d^r ſtirpe dauid q^{uod} fuit fili^o ieſſe. Adſti
cis v^l rebz. ut ipl^s ab egiptiaca ſuitute p agni
ſanguinē liberat^{ur}. ſignificat eccliaz paſſiōe xpī
a demoniaca ſuitute ereptā. Et dicit^{ur} allegoria
ab aleon grece qd ē alienū ⁊ goze qd eſt ſenſus.
qñ alien^o ſenſus. Tropologia ē puerſio ad mo
res ſeu moraliſ locutio. ad correctionē ⁊ morū
inſtitutionē. miſtice vel apte reſpiciēs. Adſti
ce ut ibi. Omī tpe veſtimēta tua ſint cādida. et
oleum de capite tuo nō deficiat. i. opa tua ſint
mūda. ⁊ caritas de mēte tua nunq^{uam} decidat. Et
ibi. Oportz ut dauid iſterficiat ī nobis goliā. i.
hūilitas ſupbiā. Apte ut ibi. Iſrāge eſuriētī pa
nē tuū. Et ibi. Nō diligam^o lingua neqz v^lbo ſ
ope ⁊ veritate. Bicit^{ur} aut tropologia a tropos
qd ē puerſio ⁊ logos qd eſt ſermo. qñ cōuerſus
ſermo. Anagoge dicit^{ur} ab ana qd ē ſurſuz ⁊ go
ge qd ē ductio: qñ ſurſum ductio. Unde ſenſus
anagogic^o dicit^{ur} q^{uod} a viſibilibz ad inuiſibilia du
cit: ut lux p^{ri}a die facta. ſignificat rem inuiſibi
lē. i. angelicā naturā ī p^{ri}ncipio factā. Anagoge
ē ſenſus locutiōz ad ſupiora ſiue celeſtia du
cēs. ſ. ad trinitatē ⁊ ad ordines angeloz. ⁊ d^r p^{ri}
mio futuro ⁊ de futura vita que in celis ē. aper

tis vel miſticis ſermonibz diſputās. Aptis. ut
ibi. Beati mūdo corde. qm ipi deum videbūt.
Adſticis ut ibi. Beati q lauāt ſcolas ſuas ⁊c.
ut illis ſit poteſtas ī ligno vite ⁊ p portas itrēt
in ciuitatē. qd patenter ſonat. Beati q mūdāt
cogitatiōes ſuas ut illis ſit poteſtas vidēdi deū
q eſt via veritas ⁊ vita: ⁊ p doctrinā. i. exemplo
patrū intrēt in regnū celoz. Similit^{er} hieruſalē
intelligit^{ur} hiſtorice ciuitas illa terreſtris. quaz
pegrini petūt. allegorice eccleſia militā. tropo
logicē q^{libet} aīa fidelis. anagogice celeſtis hic
ruſalem ſiue patria. De his etiā alia exempla
videri poſſunt in lectionibz que dicunt^{ur} ī ſab
bato ſancto. put ibi in ſexta parte dicit^{ur}. In
hoc aut ope plerūqz circa idē diuerſi ſenſus ad
hibent^{ur}. ⁊ de vno ſenſu ad aliū tranſit: quēad
moduz lector ſedulus liquido poterit intueri.
Sicut em nemo phibet diuerſis exceptionibz
vel deſenſionibz vti. ſic etiā nec diuerſis in lau
dem dei expoſitionibz ſalua fide. Cōſidera
ri aut oportet q^{uod} in diuino cultu multiplicis ri
tus varietas repitur. Una queqz fere nāqz ec
cleſia p^{ri}as habet obſeruātiās ⁊ in ſuo ſenſu
abundat: nec cenſet^{ur} rephēſibile vel abſurdū
deū ⁊ ſanctos eius varijs concentibz ſeu modu
lationibz atqz diuerſis obſeruātijs venerari.
cum ⁊ ipa eccleſia triumphans fm prophetam
circundata ſit varietate. ⁊ in ipoz eccleſia ſti
coz ſacramentoz admīſtratiōe de iure pſuetu
dinis varietas toleret^{ur}. Unde fm auguſtinum
eccleſiaſticarum inſtitutionū in diuino officio
quaſdā ſcripturis accepim^o. quaſdā v^lo aplica
traditione ſiue ſcriptis confirmatas p ſucceſſo
res. quaſdā etiā quaz tamē inſtitutio ignora^t
pſuetudine roboratas approbat vſus. q^{uod} par
ritus ſeu obſeruātia debet. Nō igr lectoris mo
ueat anim^o. ſi fortaiſſis in hoc opusculo legerit
que in ſua nō nouerit ecclia obſeruari. aut nō
inuenerit qcquid ibi ſeruāt. Non em vniuſcu
iuſqz loci ſpecialia. ſed cōmunes atqz vſitati
res ritus h^{ab} pſequimur: q cōmunē nō p^{ri}cula
rē doctrinā tradere laboram^o. Nec ſit nob^{is} poſ
ſibile quozūlibet looz ſpālia pſcrutari. De
creuim^o itaqz p anime noſtre ſalute atqz legē
tium vtilitate. ſecreta diuinoz officioz miſte
ria hic claro ſtilo prout erit poſſibile exarare
atqz digerē: ⁊ que viris eccleſiaſticis p quoti
diani vſus intelligētia neceſſaria viſa ſunt enu
cleare ⁊ medullitus explicare: quēadmodū ⁊ p
illis qui circa iudicia verſant^{ur} ſecularia. olim ī
ſpeculo iudiciali fideliter egiſſe diuoſcimur. in
ſtatu diſſimili cōſtituti. El^{er}utāmē ſedulo pen
ſandū eſt. q^{uod} circa ipa diuina officia plures ſūt
vſuales obſeruantie. que nec ad moralem nec
ad miſticum ex inſtitutione referunt^{ur} intellectū

ſ. Tancmaria 7 paulo ludanalis

Hiſtoric^o
allegoric^o
tropologic^o
anagogic^o

Sed nonnulli propter necessitatē. quādam propter cōgruitatē. quādam propter veteris et noue legis differentia. quādam propter earum cōuenientia. et quedam propter maiore ipsoz officioz celebritatē et reuerentia inolite esse cognoscunt. Un̄ sicut ait beatus aug⁹. Talia diuersoz locoz diuersis moribus innumerabiliter variant. ita ut vir aut nūq̄ oīno inueniri possint cause. q̄s in eis p̄stituentis hoīes sunt secuti. Sane liber iste rōnat vocabulo describit. Nā quēadmodū in rōnali iudiciū qd̄ legalis pōtifer ferebat ī pectore. scriptū erat manifestatio et veritas: sic et hic rōnes varietatū ī diuinis officiis et earum veritas describunt et manifestant. q̄s in scrinio pectoris sui ecclesiarum p̄lati et sacerdotes debēt fideliter p̄seruare: et sicut ī illo erat lapis ī cui⁹ splēdore filiū israel deū sibi fore p̄pitū agnoscebant. sic et deuot⁹ lector ex hui⁹ lectiōis splēdore ī diuinorū officioz misterijs erudit⁹. agnoscit deū fore nobis p̄pitū: nisi forte eius indignatiōis culpe offendiculo ip̄rouide incurram⁹. Illud q̄ quatuor coloribus auroq̄ cōtextū erat: et h̄ ut p̄missus est rōnes varietatū ī ecclesiasticis rebz atq̄ officiis quatuor sensibus videlicet historico allegorico tropologico et anagogico fide media colorant. Distinguit autē in octo ptes q̄s seriatim fauente dño p̄sequimur. In q̄z p̄ma ageť de ecclesia et ecclesiasticis locis. et ornamētis: de p̄secratiōibz et de sacramētis. In secūda de ecclesie ministris et eoz officiis. In tertia de sacerdotalibz et alijs indumētis. In q̄rta de missa et de singulis q̄ in ea agunt. In quinta de alijs diuinis officiis ī genere. In sexta sp̄aliter de singulis dñicis et ferijs et festiuitatibz ad dñm p̄tinētibz. In septima de festiuitatibz sanctorum et de festo et officio dedicationis ecclesie ac mortuoz. In octaua de computo et kalendario.

Incipit liber p̄mus de ecclesia et ecclesiasticis locis et ornamētis et de p̄secratiōibz et sacramētis.

In hac ergo p̄ma hui⁹ opis pte. de quibzda generalibus tractare p̄uidimus videlicet.

De ecclesia et eius partibus.

De altari.

De picturis et imaginibz et ornamētis et cortinis ecclesie.

De campanis.

De cimiterio et alijs sacris locis.

De ecclesie dedicatione.

De altaris consecratione.

De consecrationibus et vñctionibz.

De sacramentis ecclesiasticis.

De ecclesia et eius partibus.

Quis ē vt de ecclesia

et eius partibus videamus
Notādū est q̄ ecclesia alia ē corporalis in q̄ videlicet diuina officia celebrat. Alia spi-

ritualis q̄ est fidelium collectio. siue p̄plus p̄ ministros p̄uocat⁹. et ī vnū p̄gregat⁹. ab eo q̄ vnamines habitare facit ī domo. Sicut em̄ corporat⁹ ex p̄gregatis lapidibz cōstruit⁹. sic et sp̄ualis ex diuersis homibz p̄gregat⁹. Ecclesia q̄ grece d̄r cōuocatio latine: q̄z om̄s ad se vocat. qd̄ nomē magis p̄prie cōuenit ecclesie sp̄uali q̄ corporali: qm̄ hoīes nō lapides cōuocāt. sepe tñ nomē signati attribuit signati. Ecclesia autē material sp̄ualem designat vt dicit⁹ vbi de ei⁹ p̄secratiōe ageť. Rursus ecclesia grece dicit⁹ catholica. id ē vniuersal. q̄z p̄ totū mūdū est p̄stituta seu diffusa: q̄z vniuersi in deū credētes in vna debēt esse p̄gregatiōe. Vel q̄z ī ea ē generalis doctrina ad instructiōz om̄ fidelium. Sinagoga q̄ grece cōgregatio d̄r. qd̄ p̄prie nomen iudeoz p̄plus tenuit: ip̄oz em̄ p̄prie sinagoga dici solet. quibz et ecclesia dicta sit. Apostoli tñ nūq̄ sinagogā dixerūt s̄ semp ecclesiā forte discernēdi causa. Dicitur etiā p̄sens ecclesia sion. eo q̄ ab hac p̄grinatione longe posita p̄missionē rex celestium specularē: et īdo sion. i. speculatio nomē accepit. p̄p̄o futura vō patrie pace hierusalē vocat⁹. Nā hierusalē pacis visio interpretat⁹. Dicit⁹ etiā ecclesia dom⁹ dei. sic dicta a dogmate qd̄ grece dicit⁹ rectū. q̄si dās manere vnamines in se. Dicit⁹ etiā q̄nqz kiriaca. i. dñicalis. Q̄nqz basilica. qd̄ vō bū grece sonat latine regia seu regal⁹ a rege. s. basilio. Carnaliū ei regū pallatia sic dicta sūt. Nostra autē oīonis dom⁹ regia d̄r. q̄z ī ea regi regū seruit. Q̄nqz templū q̄i tectū amplū. in q̄ regi deo sacrificia offerunt. Et q̄nqz dei tabernaculuz q̄z ī p̄nti vita p̄grina ē et ī itinere. ad patriā p̄gēs vt iam dicit⁹. Vel dicit⁹ tabernaculū q̄si taberna dei. put sub ecclesie dedicatiōe dicit⁹. Quare etiā dictū ē tabernaculū vel archa testimoniū sub ti. d̄ altari dicit⁹. Q̄nqz vō martiriū quod ī honorem alicuius martiris sancti fit. Q̄nqz capella. put ī secunda pte sub tractatu de sacerdote dicitur. Quādoqz cenobiū. Quādoqz sacrarium. Quādoqz sacelluz. Q̄nqz domus oīonis. Quādoqz monasterium. et q̄nqz oratoriū. Generaliter tñ quilibet locus ad orādū statut⁹ oratoriū dici pōt. Rursus ecclesia q̄nqz dicit⁹ corpus xp̄i. Quādoqz etiam virgo vocat⁹. iuxta illud. Emulor em̄ vos et. Q̄nqz

Religio spiritualis

Religio naturalis

Religio naturalis et vniuersalis

Religio naturalis

Religio naturalis

Religio naturalis

sponsa quā xpc sibi desponsauit in fide. de q̄ in euāgelio. Qui habet spōsam spōsus est. Quāq3 mater. q2 q̄tidie in baptismo spūales filios deo parit. Quāq3 filia. iux illud pphē. pro patribus tuis nati sunt tibi filij. Itē qnq3 ponit vidua. q2 ppter pssuras nigrescit 7 ut rachel nō p̄solat. Quāq3 meretrix figurat ppter ecclesiā de gētibus p̄gregatā. Quāq3 vocat ciuitas ppter cōmuniōnē sanctorū ciuiū. murata ppter munitiōē scripturaz. q̄b heretici arcenē. habens lapides 7 ligna diuersi generis. q2 diuersa sunt merita singulorū. put iam diceēt. Quicqd aut sinagoga p legē accepit. hoc nūc ecclesia a xpo cui⁹ sponsa est p gratiā recepit 7 i meli⁹ pmutauit. Sane nō est noua oratoriū siue ecclesie institutio. p̄cepit nāq3 dñs moysi in mōte synai. vt faceret tabernaculū d cortinis mirifice fabricatis. Buiusum em erat interposito velo i duas ptes. cuius p̄s prior sancta. vbi pplus sacrificabat. interior vō sancta sanctorū vbi sacerdotes 7 leuite ministrabant dicebat: vt diceēt i p̄hemio q̄rte ptis. Qd postq̄ vetustate p̄sumptū ē. iussit dñs fieri templū. qd salomon edificauit ope mirifico. duas habēs ptes vt 7 tabernaculū. iij. reg. c. viij. Ab vtroq3 vō. s. a tabnaculo 7 a templo. nra materialis ecclesia formā sumpsit. In c⁹ pte anteriori pplus audit 7 orat. in sanctuario vō cler⁹ p̄dicat iubilat 7 ministrat Tabnaculū at q2 i itinere factū. qnq3 gerit typū mūdi q trāsit 7 p̄cupiscētia eius. Un p̄stat ex q̄ttuor cortinarū coloribz. sicut 7 mūd⁹ p̄pactus ē ex quatuor elementis. Deus igit in tabernaculo. de⁹ est in hoc mūdo velut in templo xpi sanguine rubricato. Expsse vō tabernaculū typū gerit ecclē militantis. q nō habet h̄ manentē ciuitatē. s futurā inquirat: ideoq3 dicit tabernaculū. tabernacula em militantiū sunt. Deus em i tabnaculo. de⁹ ē in fidelibus suo nomie p̄gregatis. Pars prima tabnaculi in q pplus sacrificabat vita ē actiua in q pplus in primi dilectiōe laborat: pars vō altera in q leuite ministrabant vita ē p̄templatiua. in q dilectiōi 7 p̄templatiōi dei religiosorū viro rū sincera cōuersatio vacat. Tabnaculū vertit in templū. q2 de militia currit ad triumphum.

Est aut ecclesia sic edificanda. Parato nāq3 fundamenti loco iuxta illd. Bene fundata ē domus dñi sup firmā petrā: debet epus vel sacerdos de ei⁹ licētia ibi aquā aspgere benedictaz. ad abigēdas inde demonū fantasias. 7 p̄mariū lapidē cui imp̄ssa sit crux i fundamēto ponere. Debet q3 sic fundari. vt caput recte ispiciat versus orientē de q diceēt i p̄hemio. v. ptis. videlz vsus ortū solis eq̄norialē: ad denotādū q ecclesia q in terris militat tempore se debet eq̄nimitē in p̄speris 7 in aduersis. 7 nō vsus solsticialē

vt faciūt qdam. Letez si muri hierusalē q edificat vt ciuitas. edificari p iudeos iubent fm ppham. q̄nto magis 7 nos muros ecclesie nostre edificare debem⁹. Sigdez ecclesia materialis in q pplus ad laudādū deū cōuenit. sanctā significat ecclesiā. q in celis viuīs ex lapidibus p̄struit. Hec ē dom⁹ dñi firmiter edificata. cui⁹ fundamētū ē angularis lapis xpc: sup q fundamēto positū ē fundamētū aploz 7 pphaz. sicut scriptū est. Fundamēta eius i mōtibus sanctis. Superedificati pietes iudei sunt 7 gentiles de q̄tuor mūdi ptibus ad xpm veniētes 7 q p ipm crediderūt seu credūt 7 credēt. Fideles aut ad vitā p̄destinati. sunt lapides in structura hui⁹ muri. q semp vsq3 ad finē hui⁹ mūdi edificabit. Lapis vō sup lapidē ponit. qn magistri ecclesie iuniores in p̄prium studiū assumūt ad docendum 7 corrigendū. 7 stabiliendū i sancta ecclesia. Habet lapides sup se ad ferendū p edificio. q̄cūq3 laborem fraternū portat: grossiores vō lapides 7 politi seu quadrati q ponūt al̄trinsecus foris i quoz medio miores lapides iacēt. sunt viri p̄fectiores q suis meritis 7 orōnibus p̄tinēt infirmiores in sancta ecclesia. Cementū aut sine quo muri stabilitas esse nō pōt. fit ex calce sabulo 7 aqua. Calx seruēs caritas est. q sibi cōiungit. sabulū. i. terrenū opus q2 vera caritas sollicitudinē maximā habz mirtā p viduis. senibus. pupillis 7 debilibz: 7 ideo studet opari manibus vt habeat unde eis beneficiat. Ut autē calx et terra ad edificiū muri valeant. aque p̄mixtiōe p̄glutinant. Sigdē aqua spūsanct⁹ est. Sicut em sine cemēto lapides muri nō simul iūgunt ad muri stabilitatē: sic nec hoīes ad edificiū celestis hierl̄m possunt simul sine caritate iūgi. quā spūsanct⁹ opat. Omnes muri lapides politi sunt 7 quadrati id ē. sancti mūdi 7 firmi q vide licet p manus summi artificis disponunt i ecclesia p̄mansuri: quoz qdam ferunt 7 non ferunt. vt simpliciores in ecclesia: alij ferunt 7 ferunt. vt mediij: alij tñ ferunt 7 non feruntur nisi a solo christo. qui est singulare fundamētū. vt p̄fecti. Omnes qdem vna caritas more cemēti coniungit. dum viui lapides pacis compage colligant. Christus noster murus fait in cōuersatiōe. 7 antemurale i passiōe. Sane iudeis muros hierl̄m edificanti bus aderāt inimici. volētes illoz opus impedire. ita q sicut i beldra legit adeo ab hostibus infestabant. q vna manu ponebant lapides in muros 7 alia manu cōtra hostes pugnabāt. Et nobis muros ecclesie edificanti bus assunt i circuitu inimici. s. vitia siue pueri homines opa nra impedire volētes. Unde muros id ē. virtutes edificādo hostes impugnemus. 7 iuxta morē iudaici populi teneam⁹

Sanctus
Dante forte

Sanctus ecclesia edificat

Sanctus ecclesia edificat
Sanctus ecclesia edificat

arma nostra id est. scutū fidei. loricaꝝ iusticie. galeā salutis. ⁊ gladiū vbi dei in manibꝫ nris vt nos cont illos defendamꝫ. Et opilio seu sacerdos sit nobiscū vice xpi. q doceat nos p lecti onē ⁊ muniat p oꝛoneꝝ. Porro ex qbz taber naciulū i veteri testamēto fieret. ostēdit dñs di cēs in Exo. ad moysen. Sume primitias. i. pꝛ cioſa queqꝫ a pplo israel. sed ab eo tm: q vltro obtulerit aux ⁊ argētū ⁊ es. iacinctū ⁊ purpu rā coccūqꝫ bis tinctū. i. setā iacinctini ⁊ purpu rei ⁊ coccinei coloris ⁊ biffini. qd est genꝫ lini egiptiaci molle ⁊ candidū: pilosqꝫ capzarū et pelles arietū rubricatas. qꝫ parthicas dicimꝫ qꝫ parthi sic colorari eas excogitauerūt. ⁊ pel les iacinctineas ⁊ ligna sethin. Est aut sethin nomē mōtis ⁊ regiōis ⁊ arboris. q est silis al be spine i folijs. ⁊ ē leuissimū lignū ⁊ impu tri bile ⁊ incremabile: oleū qꝫ ad lumina. ⁊ aro mata i vnguēta ⁊ thimiama boni odoris. ⁊ la pides onichinos. ita q sardonices ⁊ gemmas sanctuariū faciāt mibi. vt habitē i medio corū ne sit eis labor recurrē ad montē hūc. Hec ple ne magister i historijs. pseqꝫ sup Exo. Dispo sitio aut ecclie materialis modū hūani corpis tenet. Lacellus siue locꝫ vbi altare est caput re pꝛsentat. crux ex vtraqꝫ pte brachia ⁊ manꝫ. re liqꝫ ps ab occidēte qꝫqd corpis supesse videt: sacrificiū altaris vota significat cordis. Sz et fm Rich. de sancto victore. dispositō ecclie tri plicē statū i ecclia saluādoꝝ significat. sanctu ariū ei significat ordinē vginū. chorꝫ pꝛtinetiū. corpꝫ cōiugatoꝝ. Strictꝫ est em sanctuariū qꝫ chorꝫ. ⁊ chorꝫ qꝫ corpꝫ: qꝫ pauciores sūt v gines qꝫ cōtinētes. ⁊ isti qꝫ cōiugati. Sacratioꝝ qꝫ est locꝫ sanctuarij qꝫ chorꝫ. ⁊ chorus qꝫ corpꝫ. qꝫ di gnior ē ordo vginū qꝫ cōtinētiū. ⁊ illoꝝ qꝫ cōiu gatoꝝ. Adhuc ecclia ex qꝫttuor parietibꝫ. i. ex doctrina qꝫttuor euāgelistaꝝ longa lataqꝫ sur git i altū. i. in alta vtrū: longitudo cuiꝫ lōga nimitas ē. q patiēter aduersa tolerat donec ad patriā pueniat: latitudo caritas ē. q dilatātōc mētis amicos i deo. ⁊ inimicos diligit. ppꝫ deū Altitudo vō spes ē future retributiōis. q pꝫpe ra ⁊ aduersa cōtemnit. donec videat bona dñi in terra viuētiū. Rursus i tēplo dei seu grē est fundamentū fides. q est de re nō visa: tectū ca ritas q opit multitudinē peccatoꝝ: ostiū obe dientia de qua dñs inquit. Si vis intrare in vitam serua mandata: pauimentū humilitas. de quo psal. Adhesit pauimēto aia mea: qꝫttu or laterales parietes sunt qꝫttuor pꝛincipales v tutes. iusticia. fortitudo. prudentia. ⁊ tempan tia. Hec sunt in apoca. qꝫttuor latera ciuitatis eqlia. fenestre sunt hospitalitas cū hilaritate. ⁊ misericordia cū largitate. De hac domo dñs

ait. Veniemus ad eū ⁊ mansionē apud eum fa ciemꝫ. Quedā tamē ecclie in modū crucis for manē. ad notādū nos mūdo crucifigi. seu cru cifirū seq debere. iurta illud. Qui vult venire pꝫ me. abneget semetiꝫm ⁊ tollat crucē suā ⁊ se quat me. Nonnullē etiā in modū circuli rotun di formant. q significāt ecclia dilatātā esse p circulū orbis. Un illud. Et i fines orbis terre vba eoꝝ. Seu q de circulo orbis pueniemꝫ ad circulū corone eternitatis. Sane chorꝫ clerico rū ē cōsensio cantatiū. vel multitudo in sacris collecta. Bictꝫ est aut chorꝫ a chorea vl corona olim em i modū corone circū aras stabāt. ⁊ ita psalmos cōcorditer cōcinnebāt. Sed flauianꝫ ⁊ theodorꝫ alternatim psallē cōstituerūt. edoꝫ cti ab ignatio. q sup b fuit diuinitus edoctus. Duo g chori psallētiū designāt angelos ⁊ spūs iustoꝝ: qsi reciproca voluntate laudantiū. ⁊ se ad bonā opationē inuicē exhortatiū. Alij cho rū dixerūt a cōcordia q in caritate cōsistit. qa q caritatē nō habet cōueniēter cātare nō pōt. Quid aut chorꝫ iste significet. ⁊ qre in illo ma iores sedēt ⁊ potiores: dicet in qꝫta pte sub in troitu ⁊ sub ti. de accessu pō. ad al. Et nō q cū onꝫ cātāt dicitꝫ grece monodia. latine ticiniū: cum vō duo cantāt biciniū appellat: cū multi. chorꝫ. Fredra ē absida siue volta qdā sepa ra modicū a tēplo. vl a palatio sic dicta. qꝫ ex t heret muro. grece aut sidon vocat: ⁊ significat fideles laicos xpo ⁊ ecclie inherētes. Crip te siue specus subterrance. q in qbusdā sūt ecclie sꝫs. sunt heremite. cultores sigdem secretioris vite. Atriū ecclie significat xpm p quē i celestē hierusalē patet ingressus. qd ⁊ porticus dicitꝫ. sic dicta a porta vl q sit apta. Turres ecclie pꝫdicatores sunt ⁊ plati ecclie. q sunt muni mē ⁊ defensio eiꝫ. Un spōsus ad spōsam in cā ticiis amoris sic loqꝫtur. Collū tuū sicut turris dauid edificata cū ppugnaculis. Pinnaculū turris. vitā vl mentē plati q ad alta tendit rep sentat. Gallꝫ sup eccliaꝝ positꝫ pꝫdicatores desi gnat. Gallꝫ ei pꝫfūde noctis puigil horas eius cātu diuidit. dormiētes excitat. diē appropiā n tē pꝫcinit: sꝫ pꝫi seipm alaz vberē ad cātanduz excitat. Hec singla misterio nō carēt. Nor ei ē b seculū. dormiētes sūt filij hꝫ noctis i peccatis iacētes. Gallꝫ pꝫdicatores q distincte pꝫdicāt et dormiētes excitāt. vt abiciāt opa tenebraꝝ cla mātes. Ele dormiētibꝫ. Surge q dormis. Lu cē futurā pꝫnūciāt. dñ diē iudicij ⁊ futurā gliaꝝ pꝫdicāt: ⁊ prudēt anteqꝫ alijs vtrutes pꝫdicet. se a somno pcti excitātes corpꝫ suū castigāt. Un aplꝫs Castigo corpꝫ meū ⁊c. Hi etiā sicut ⁊ gal lus p ventū se vertūt. qñ increpādo ⁊ arguēdo cōtra rebelles fortiter resistūt. ne lupo veniēte

In chorꝫ alternatim psallunt

Thronus

Gally

fugisse arguant. Virga ferrea in q̄ gall⁹ sedet rectū representat p̄dicātis sermonē. vt n̄ loquat̄ ex spiritu hominis sed dei. iuxta illd. Si q̄s loq̄tur. q̄si sermones dei zc. Q̄d v̄o virga ip̄a ē sup̄ crucē seu summitatē eccl̄ie posita. innuit p̄mōnē scripturaz p̄summatū esse z p̄firmatū. Vñ dñs ī passiōe ait. Cōsummatū ē. z titul⁹ ei⁹ sup̄ eū indelibiliter script⁹ ē. Solus. i. summitas tēpli emīnēs z rotūda sup̄ quā crux ponit̄: p̄p̄t sui rotunditatē significat q̄ p̄fecte z inuiolate catholica fides p̄dicāda sit z tenēda. Quā nisi q̄sq̄ integrā inuiolatāq̄ seruauerit. absq̄ dubio in eternū p̄bit. Fenestre eccl̄ie vitree. sunt scripture diuine. q̄ ventū z pluuiā repellūt. id est nociua p̄hibēt: z dū claritatē veri solis. id est dei. in ecclesiā. id ē. in corda fidelīū trāsmittūt inhabitātes illuminant. De int⁹ latiores sunt. q̄ mystic⁹ sensus amplior ē et p̄cellit litteralē. Itē p̄ fenestras q̄nq̄z sensus corporis significāt: q̄ ext̄ stricti esse debēt. ne vanitates hauriāt. z int⁹ patere ad dona sp̄ualia liberius capiēda. Per cācellos v̄o q̄ sunt ante fenestras. p̄phas vel alios doctores obscuros intelligim⁹ eccl̄ie militātis: ī q̄b̄ ob duo caritatis p̄cepta. q̄nq̄z due colūne duplicant̄ fm̄ q̄ z apli bini ad p̄dicandū mittunt̄. Ostiū eccl̄ie est xp̄c. Vñ in euāgelio. Ego sum ostiū dicit dñs. Apli etiāz porti eius sunt. Dictū ē aut̄ ostiū ab obsistēdo his q̄ foris sunt. v̄l ab ostēdendo aditū. Valua v̄o dicit̄ a voluēdo. Porta a portādo. q̄z p̄eam portant̄ quēcūq̄ offerunt̄. Colūne v̄o eccl̄ie ep̄i z doctores sunt. q̄ templū dei p̄ doctrinā sicut z euāgeliste thronū dei sp̄ualiter sustinēt. Hi nempe p̄ sonoritate diuini eloquiū argētee colūne dicunt̄. iuxta illud in cāticis canticorū. Colūnas fecit argēteas. Vñ z moyses ī ingresu tabnaculi posuit q̄nq̄z colūnas. z ante oraculū. i. sancta sc̄tōz. iij. q̄d exponēt in. vij. pte sub ti. de tēpore aduent⁹. Licet aut̄ colūne plures sint. tamē septē esse dicunt̄. iuxta illd. Sapientia edificauit sibi domū. z excidit colūnas. vij. Quoniā ep̄i esse debēt septiformi gr̄a sp̄iritus sancti repleti zc. Iacob⁹ em̄ z Iohānes vt ait apl⁹ videbant̄ columnas. Bases columnarū sunt apli episcopi. vniuersalis eccl̄ie machinam supportātes. Capita colūnaz sunt mētes ep̄oz z doctoz: sicut em̄ capite mēbra. sic mēte verba n̄ra dirigunt̄ et opa. Capitella q̄z sunt v̄ba sacre scripture. q̄z meditatiōi subdijmur z obseruatiōi. Pauimētū eccl̄ie ē fidei nostre fundamentū. In eccl̄ia v̄o sp̄uali pauimētum sunt paupes xp̄i. s. paupes sp̄u. qui se in omnib⁹ humiliāt. quare p̄pter humilitatē pauimēto assilant̄. Rursus pauimētū q̄d pedib⁹ calcat̄ vulg⁹ est. cui⁹ laborib⁹ eccl̄ia sustentat̄.

Trabes que domū cōiungūt sunt p̄cipes seculi. vel p̄dicatores q̄ eccl̄ie muniūt vnitatem. Hi v̄bo. illi facto. Reclinatozia ī eccl̄ia signant̄ contēplatiuos in q̄bus dē⁹ sine offensa q̄scit. q̄z summā diuinitatē z eterne vite claritatez contēplant̄. auro cōpanant̄. Vñ in cāticis dicit̄. Reclinatoziū fecit aureū. Ligna ī eccl̄ia sunt p̄dicatores. q̄ eā sp̄ualiter subleuant. Laq̄aria siue celature sunt p̄dicatores q̄ eā ornāt vel roborāt. de q̄bus q̄z p̄ vitia nō putrescunt sponsa gloriat̄ in eis dē cāticis dices. Ligna domozū n̄raz cedrina. laq̄aria cipressina. Be⁹ em̄ ecclesiā sibi p̄struit viuīs ex lapidib⁹ z lignis impu tribilib⁹. iux̄ illud. Iherculū sibi fecit rex salomon de lignis libani. i. xp̄c de sanctis castitate cādidatis. De h̄ aliter sub ti. de picturis dicit̄. Lācell⁹. i. caput eccl̄ie humilior reliq̄ corpore eccl̄ie. mysticat quāta hūilitas debeat esse in clero seu p̄lato. iuxta illd. Quāto maior es hūilia te in oib⁹. Lācelli v̄o q̄bus altare a choro diuidit̄. sepatōez celestīū significāt a terrenis. De cancello seu peribulo chorz circueūte dicit̄ sub ti. de picturis. Stall⁹ ad sedendū in choro. designat q̄ aliquñ corp⁹ recreandū est: q̄z q̄d caret alterna rege durabile nō ē. Pulpitū ī eccl̄ia ē vita p̄fectoz. et dicit̄ q̄si publicū siue ī publico loco cōstitutū. Nempe legit̄. ij. palip. vij. q̄ salomon fecit basim enēā ponēs eā ī medio basilice. stetitq̄z sup̄ eā. z extendēs manuz suā loq̄bat̄ p̄plo dei. Esdra⁹ q̄z fecit graduz lignēū ad loquēdū. in q̄ stās sup̄ vniuersū p̄lm̄ eminebat. Analogiū etiā dicit̄ q̄z ī ea verbū dei legit̄ z enūtiat̄. logos em̄ grece v̄bū v̄l ratō dicit̄. q̄d dicit̄ etiā ambo ab ambiēdo. q̄z intrā tē ambit z cingit. de q̄ in q̄rta pte sub ti. d. euāgelio dicit̄. Horologiu p̄ q̄d hore legunt̄. i. recolligunt̄. significat diligētīā quā sacerdotes ī dicēdis canonicis hore debito tēpore h̄re debēt. iux̄ illd. Septies ī die laudē dixi tibi. Tegule tecti q̄ imbrē a domo sp̄ellūt. sunt milites q̄ eccl̄iam a paganis z ab hostib⁹ p̄tegūt. Loclece quaz exemplar a tēplo sumit̄ salomonis. sunt vie muris interuolute latēter. p̄ q̄s archana cogitationū singulorū accipim⁹. q̄s soli qui ad celestia gradiunt̄ agnoscūt. De ḡdib⁹ p̄ q̄s ad altare ascēdit̄ in se. ti. dicit̄. Sacrarū siue loc⁹ in q̄ sacra reponūt̄. siue in q̄ sacerdos sacras vestes induit. vterū sacratissime marie significat. ī q̄ xp̄c se sacra veste carnis vestiuit. Sacerdos a loco in q̄ vestes induit ad publicū p̄cedit. q̄z xp̄c ex vtero v̄ginis p̄cedēs ī mūdū venit. Loc⁹ ep̄i in eccl̄ia altior ē sicut in secūda pte sub tractatu de ep̄o dicitur. Prope altare etiā q̄d ch̄ristū significat. collocat̄ piscinā seu lauacrū. i. ch̄risti misericordia. in qua

man⁹ lauatur. ad notādū q̄ i baptismo ⁊ peni-
tētia. q̄ p illā significant a pctōz sordibz dilui-
mur. qd̄ a veteri testamēto tractū ē. Legit̄ em̄
Exo. xxx. ⁊ xl. q̄ moyses fecit labiū enei cum
basi sua i tabernaculo. in q̄ sacerdos Aaron ⁊
filij lauaret accessuri ad altare vt i eo offerret
timiam. Lumē qd̄ in ecclesia accendit̄ christus
significat. iuxta illud. Ego sum lux mūdi. Et
Iohes. Erat lux vera ⁊c. Vel lumīaria eccle-
significāt aplos ⁊ ceteros doctores. qz doctria
fulget ecclesia vt sol ⁊ luna. de qbz dñs ait. Vos
estis lux mūdi. i. bonoz opeꝝ exempla. Qñd̄
ipe admonēs eos ait. Luceat lux v̄ra corā ho-
minibz. Illuminat̄ aut̄ ecclesia ex p̄cepto dñi.
Qñ in Exo. xxvij. legit̄. P̄cipe filiis Aaron
vt offerāt oleū de arboribz oliuaz purissimū.
vt ardeat lucerna semp i tabernaculo testimo-
nij. de q̄ in sequen. pte sub tractatu de acolito
diceť. Fecit qz moyses lucernas septē. q̄ sunt se-
ptē dona spūs sancti. q̄ in nocte hui⁹ seculi tene-
bras n̄re cecitatis illustrāt: q̄ sup candelabra po-
nunt qz requirit sup xpm spūs sapiētie ⁊ intel-
lectus. spūs cōsiliij ⁊ fortitudinis. spūs scientie
⁊ pietatis. ⁊ spūs timoris dñi. quibz p̄dicauit
captiuis indulgentiā. Pluralitas i ecclesia lu-
cernaz. pluralitatē designat i fidelibz gr̄az.

Lux triumphalis i plerisqz locis i medio
ecclesie ponit̄. ad notādū q̄ de medio corde re-
emptore nostrū diligim⁹. q̄ iux salomonē cor-
pus suū media caritate constrauit ppter filias
hierlm. ⁊ vt om̄s signū victorie vidētes dicant
Que salus totius seculi. arbor salutifera: ⁊ ne
vnq̄ in nobis dilectio dei obliuioni tradat̄. q̄
vt seruū redimeret tradidit vnicū filiū s̄ cruci-
fixū imitemur. Lux aut̄ i altū dirigit̄ per qd̄
christi victoria designat̄. de h̄ diceť vbi de eccle-
sie p̄secratiōe ageť. Quare ecclesia int⁹ ⁊ nō ext⁹
orneť. sub tractatu de picturis diceť. Clau-
strū sicut ait Sicard⁹ epus cremonen̄ i mitra-
li. ab excubijs ⁊ custodijs leuitaz circa tabna-
culū. vl̄ ab atrio sacerdotū. vl̄ a porticu Salo-
monis ad templū sumpsit exoz diuz. P̄cepit
em̄ dñs moysi. ne leuitas cū plebeia multitu-
dine numeraret: sed cōstitueret eos sup taber-
naculū testimonij ad portādū ⁊ custodiēdum.
ppter qd̄ dñi p̄ceptū dū diuina pagunt̄ mis-
eria. clerici debēt i ecclesia stare a laicis segrega-
ti. Qñ statuit cōciliū magūtū. q̄ ps illa q̄ cācel-
lis diuidit̄ ab altari psallētibz tm̄ pateat cleri-
cis. Porro sicut templū triūphantez desigt̄ ec-
clesiā sic claustrū celestē significat paradysū: vbi
erit cor vnū ⁊ idē in dei dilectiōe ⁊ voluntate.
vbi omnia communiter possidebuntur: quia
que quis min⁹ habebit i se. in alio se gaudebit
habere. qz de⁹ erit omnia in omnibz. Ideoqz

reglares vnanimiter i claustro degētes ad ser-
uiciū dei surgūt. ⁊ secularia relinquētes i oibz
vitā cōmunē ducūt. Diuersitas aut̄ officinaꝝ
⁊ officioꝝ i claustro. diuersitas ē māsiōnū cuz
diuersitate p̄miorū i regno. Quoniā i domo pa-
tris mei māsiōnes multe sunt. dicit dñs. Ado-
raliter vō claustrū est aīe contēplatio. vbi se re-
cipit. dū a turba cogitationū carnaliū separatur
⁊ sola celestia meditat̄. In h̄ claustro sūt q̄ttu-
or latera. s. cōtēptus sui. cōtemp⁹ mūdi. amor
primi. ⁊ amor dei. Qñqz aut̄ lat⁹ suū ha-
bet ordinē colūnaz. Contemp⁹ sui h̄z mentis
hūiliationē. carnis afflictionē. hūilē sermonēz
⁊ filia: basis omniū colūnaz ē paciētia. In h̄
claustro diuersitas officinaꝝ ē diuersitas vir-
tutū. Capitulū ē cordis secretū. de h̄ tamē aliē
diceť i q̄nta pte sub ti. de p̄ria. Refectoriū dile-
ctio sancte meditatiōis. Cellarium sacra scri-
ptura. Dormitoriū m̄da p̄scia. Oratoriū vita
immaculata. Ortus arborū ⁊ herbarū congeri-
es virtutū.pute⁹ aqz viuentiū irrigatiō dono-
rū. q̄ hic sitim mitigat ⁊ in futuro penit⁹ extiu-
guent. Sedes aut̄ episcopales q̄ iuxta beati
Petri dispositionē sunt in singulis ciuitatibz
antiquit⁹ cōsecrate. put diceť in p̄hemio sc̄de
ptis: nō in memoriā cōfessorū sed ad honorem
aploꝝ ac martirū. ⁊ p̄cipue beate Marie vgi-
nis veterū deuotio dedicauit. Letez ideo i ec-
clesia cōuenim⁹. vt ibi delictoz veniā postule-
mus. et diuinis laudibz insistam⁹. vt diceť in
p̄hemio q̄nte ptis. ⁊ vt ibi bona siue mala iū-
dicia audiam⁹. ⁊ dei cognitionē discam⁹ ⁊ acci-
piam⁹: ⁊ vt dominicū corp⁹ ibi māducem⁹. In
cōuentu eccleie mulieres ⁊ viri seorsuz habitāt
qd̄ fm̄ Bedā a veteri p̄suetudine deriuatū ac-
cepim⁹. ⁊ inde fuit q̄ Ioseph ⁊ maria puerum
dereliquerūt. qm̄ alter illū quē secuz nō cerne-
bat cū altero esse putabat. Causa aut̄ diuisiōis
est. qz caro viri ⁊ mulieris si p̄pius accesserint
ad libidinē accendūt. Qñ cū ibi peccata defle-
re debeam⁹. necesse ē tūc eoz fomēta ⁊ delecta-
tiones carnales vitari. Adasculi aut̄ i austra-
li. femine aut̄ in boreali siue i aglonari pte ma-
nēt: vt ostēdat̄ firmiores sanctos debere stare
cōtra maiores hui⁹ seculi tēptationes. infirmi-
ores vō p̄tra minores: seu fortiores firmiorēqz
serū i aptiori loco cōsistere debere. qm̄ fm̄ apo-
stolū. Fidelis ē de⁹ q̄ nō patiet̄ vos tēptari sup
id qd̄ potestis sustinē. Ad h̄ etiā p̄tinet q̄ Jo-
hannes vidit angelū forte q̄ posuit suū pedem
dextrū sup mare. nam ⁊ fortiora mēbra maiori-
bus piculis opponunt̄. Scdm̄ alios vō viri in
parte anteriori. mulieres in posteriori manēt.
qz vir caput est mulieris. ideoqz dux ei⁹. Adu-
lier qz velata capite esse debet i ecclesia. qz non

Rebo epales

*In vna intera
viri p̄p̄m sunt*

In q̄nta pte

In h̄o t̄m̄ v

est imago dei. 7 qz p illaz puaricatio inchoata
est: ideoqz i ecclia ppter reuerentiā sacerdotis q
est xpi vicari⁹. corā eo tanq̃ corā iudice ppter
reat⁹ originē. hēat caput velatū nō liberū. nec
ppter eandē reuerentiā hēat potestātē loquēdi
in ecclia corā eo. Olim aut viri 7 mulieres co
mā sibi nutriētes assiste bāt in ecclia nudo ca
pite crinibz gloriātes. quod in honestum erat.

Qualis locutio in ecclia habēda sit aplūs
ostēdit dicēs. Loquētes vobismetipīs in psal
mis 7 himnis 7 canticis spūalibz. Un ibi a ver
bis supfluis abstinēdū est. iuxta illud cris. In
aulā regiā ingressur⁹. habitu 7 incessu te cōpo
nas. angeli em dñi assunt. qz dom⁹ dei plena ē
vutibz incorporeis. Et dñs ad moysen et an
gel us ad iosue. Solue calciamentū de pedibus
tuis. loc⁹ em in q stas sanct⁹ est. Ultimo no
tādū est q ecclia psecrata reos sanguinis ad se
cōfugiētes. q i illa vel p illā nō deliquunt defen
dit. ne vitā pdant aut mēbra. Un legi⁹ q ioab
in tabernaculū fugit. 7 cornu altaris apprehē
dit. Idē etiā priuilegiū hz nō psecrata in q di
uina officia celebrant. Corp⁹ aut xpi a talibus
sumptū eos nō defendit. nec cōfugiētes ad illd
tum qz illud priuilegiū ecclie cōcessuz ē. qre n
est ad alia ptabēdū: tū qz illud ē cibo aīe. non
corpis. Un aīaz liberat 7 nō corp⁹. Ecclie tri
bus de causis de loco ad locū mutant. Primo
ppter necessitatē psecutorz. Scdo ppter difficul
tatē locor. puta ppter aeris intēperie. Tertio
cū malor societate grauāt. 7 tūc cū cōsilio pa
pe vel epi. Quare eccliaz ingredies signo cru
cis se munit. dicetur in pbenio. v. partis.

De altari.

Altare in ecclesia

propter tria fit pcut sub eius dedi
catōe dice⁹. Sciendū aut ē q Noe
prim⁹. deinde ysaac abraā 7 iacob altaria edi
ficasse legi⁹. q nō aliud q lapides erecti intel
ligi⁹. iuper qz sacrificia mactabāt q supposito
igne cremabāt. Moyses etiā fecit altare de li
gnis sethin. 7 idez altare timiamatis qd vesti
uit auro purissimo. put legi⁹ Exo. xxv. 7. xxvij
et. xxix. c. vbi etiā ponit forma ipius altaris.
Salomō qz sicut legi⁹. iij. reg. vij. c. ppe finez.
altare aureū fabricauit. Ab his qdē antiqs pa
tribz altaria modernor sumpserūt exordiu. q
i cornua qttuor erigū. qz qdaz vni⁹ sunt lapi
dis. qdaz ex pluribz cōponū. Nepe altaria et
are aliquotiēs indifferēter inueniū. Interest
tamē. Nā altare qsi alta res vlt alta ara dici⁹.
in q sacerdotes incēsum adolebāt. Ara vō qsi
area. i. plana vlt ab ardore dici⁹. qz in ea sacri
ficia ardebāt. Et nō q mltiplex i scripturis le

gi⁹ altare. videlicz supius 7 inferi⁹. interius 7
exteri⁹. qz etiā qdlibz duplex ē. Altare supi⁹ ē
de⁹ trinitas. de q legi⁹. Nō ascendes ad altare
meū p grad⁹. Est et altare supius ecclia triū
phās. de q dici⁹. Tūc impones sup altare tuū
vitulos. Altare aut inferi⁹ ē ecclia militās. de
q legi⁹. Si altare lapideū feceris mihi. nō edi
ficabis illd d sectis lapidibz. Est etiā altare i
feri⁹ mēsa tēpli. de q dici⁹. Cōstituite diē solen
nē in cōdenis vsqz ad cornu altaris. Et in. iij.
regū. vij. dici⁹ q Salomō fecit altare aureū.
Altare nō interi⁹ ē cor mūdū. put infra dice⁹.
Est etiā altare interi⁹ fides incarnatiōis. de q
iubet i Exo. Altare d terra facietis mihi. Al
tare aut exteri⁹ est ara crucis. h ē altare olocau
sti sup q cremabat sacrificiū vesptinū. Un in
canone misse dici⁹. Sube hec i sublime altare
tuū pferri 7c. Altare etiā exteri⁹ sunt ecclasti
ca sacmēta de qbz dictū ē. Altaria tua dñe vtu
tū 7c. Rursus altare est mortificatio nra. seu
cor nrm in q carnales mot⁹ feruore spūsancti
plumū. Secūdo altare etiā significat eccliaz
spūalē. Quatuor ei⁹ cornua signant qttuor mūdi
plagas p qz ecclia dilatat. Tertio significat
xpm sine q mun⁹ nullū acceptabile pzi offerē.
Un ecclia solet oīones ad patrē dirigē p xpm.
Quarto significat corp⁹ dñi. put i pte. vj. sub
ti. de pascue dice⁹. Quinto significat mēfaz in
q cū discipulis cōuiuat⁹ est xpc. Sane legi⁹
i exo. q i archa testamēti. siue testionij repoita
ē testificatiō. i. tabule in qbus scriptū erat testi
moniu. licet 7 queqz rposita ibi testimonia di
ci possint. 7 h in testificationē q legē naturalē i
cordibz scriptā suscitauerat i scriptis. Reposi
ta ē etiā ibi vna aurea plena māna i testifica
tionē q panē dedisset filiis israel de celo. Et v
ga aaron i testimoniū q oīs potestas a deo ē.
Et deuteroniū i testimoniū pacti q dixerāt.
oīa que dixerit nobis dñs faciem⁹. Et ob h di
cta ē archa testimoniij vlt testamēti. ob h etiā di
ctū est tabernaculū testimoniij. Sup archā vō
factū ē piciatoriu de q dice⁹ in pbenio qrtē
ptis. In cui⁹ rei imitatioez in qbusdā ecclesijs
sup altare collocat archa seu tabernaculū. in
q corp⁹ dñi 7 reliquie reponū. Precepit etiā
dñs fieri cādelabz ductile ex auro purissimo.
Exo. xxv. Legi⁹ in. iij. reg. c. vij. q in archa
federis aliud nō ē nisi due tabule lapidee. qz
posuerat i ea moyses in oreb. qn pepigit fedus
dñs. cū filiis israel cū egredierent de terra egi
pti. Et nō q tēpore siluestri pape pstatin⁹ im
pator cōstruxit basilicā lateranē. in q posuit
archā testamēti quā Tyr⁹ impator apportaue
rat de hierusalē. 7 candelabzū aureū cū septēz
infusorijz lucernis. in q archa sūt bec: anuli 7

9 statim 9 statim 9 statim 9 statim 9 statim

rectes auree. tabule testimonij. virga aaron. māna. panes ordeacei. vna aurea. vestis incō-
sutilis. 7 arūdo. 7 vestimētū sancti Johis ba-
ptiste. 7 forpices cū q̄b̄ tōsus fuit sanct⁹ Johā-
nes euāgelista. Sane hō si habz altare mēs-
sam candelabrū 7 archā. tēplū dei ē. Oportet
siqdē eū altare hēre vbi recte offerat 7 recte di-
uidat. Altare est cor nrm̄ in q̄ debem⁹ offerre.
Uñ i Ero. pcepit dñs. In altari offeres olo-
causta. qz de corde debēt pcedere opa igne ca-
ritatis accensa. Olocausta dicūt ab olon qd̄ ē
totū. 7 cauma qd̄ est incēdiū. vñ olocausta q̄si
ex tota incēsa. In isto igit altari debem⁹ recte
offerre. 7 recte diuidere. Recte offerim⁹ qñ bo-
nū qd̄ cogitam⁹. ad pfectionē pducim⁹: sed nō
recte diuidim⁹ si nō discrete illud facim⁹. qz se-
pe putat hō facere bonū 7 facit malū. 7 sepe ex
vna pte facit bonū et ex alia pte facit malū: et
ita ip̄e edificat 7 ip̄e destruit. Sed tūc recte di-
uidim⁹. qñ bonū qd̄ facim⁹. nō nobis sed soli
deo attribuim⁹. Adēfaz q̄ oportet hominē ha-
bere vt inde panes vbi dei sumat. Per mēsā
sacrā scripturā intelligim⁹. d̄ q̄ psal. Parasti
in cōspectu meo mēsā aduersus eos q̄ tribu-
lāt me. i. dedisti mihi scripturā p̄ temptationē
demoniacā: oportet vt hāc hēam⁹. i. mente re-
ponam⁹. vt panes vbi dei inde sumam⁹. Pro
defectu hui⁹ panis dicit Hieremias. Paruuli
petierūt panē. 7 nō erat q̄ frāgeret eis. Optet
etiā eū hēre candelabrū vt bonis opib⁹ luceat.
Candelabrū exteri⁹ illuīans ē opus bonū qd̄
alios p bonū exemplū accēdit. de q̄ dicit. Ne-
mo accēdit lucernā 7 ponit eaz sub modio. sed
sup candelabrū: lucerna iuxta verbū dñi ē bo-
na intētio. qz ip̄e dicit. Lucerna est ocul⁹ tu⁹.
ocul⁹ vō est intētio. Non debem⁹ q̄ ponere lu-
cernā sub modio sed sup candelabrū. qm̄ si ha-
bem⁹ bonā intensionē nō debem⁹ abscondere.
sed bonū op⁹ alijs i lumē 7 exemplū manifesta-
re. Oportet eū etiā hēre archā q̄ dicit ab arcen-
do. Archā q̄ pōt dici disciplina vel regularis
vita. p quā crimina a nobis arcenē. In archa
sūt sunt vga tabula 7 māna: qz i regulari vita
debz esse vga correctiōis vt caro castiget. 7 ta-
bula dilectiōis vt de⁹ diligat. In tabulis em̄
scripta sunt mādata q̄ ptinēt ad dilectionē dei
Debet etiā ibi esse māna diuine p̄libatiōis. vt
q̄ suauis ē de⁹ gustem⁹. 7 videam⁹ qz bona est
negociatio ei⁹. iuxta illd̄ puer. de mulieri for-
ti. gustauit 7 vidit qz bona ē. Ut ergo templū
dei simus. hēam⁹ in nobis altare p oblationē.
ne appaream⁹ in cōspectu dei vacui. iux illud
eccl. Nō apparebis in cōspectu dei tui vacuus
Mensam p refectionē ne deficiam⁹ in via q̄si
ieiuni. iuxta illud euangelij. Si dimiserō eos

ieiunos deficiēt i via. Candelabrū p bonā ope-
rationē ne sim⁹ ociosus. iuxta illud eccl. Adultā
maliciā docuit ociositas. Archā ne sim⁹ q̄si fi-
lij belial. i. absqz iugo indisciplinati: discipli-
na em̄ necessaria ē. iuxta illud psal. Apprehen-
dite disciplinā ne qñ irascat dñs zc. De his
etiā 7 alijs ornamētis in se. ti. dicit. Hoc alta-
re ille edificat. q̄ cor suū vera hūilitate alijsqz
v̄tutib⁹ exornat. Uñ Greg. Qui virtutes sine
hūilitate cōgregat. q̄si q̄ puluerē in ventū por-
tat. Per altare em̄ cor nrm̄ intelligit. vt dicit
vbi de altaris dedicatione ageť. qd̄ ē in medio
corpis sicut altare i medio ecclie. De q̄ altari
iubeť a dño i leuitico. Ignis i altari meo sem-
per ardebit. Ignis ē caritas. altare ē cor mū-
dū. Ignis semp ardebit i altari. qz caritas sp̄
feruebit i corde nro. Uñ Salomō in canticis
cāticorū. Aque mlte nō possunt extinguere ca-
ritatē. Quia em̄ semp ardet. extinguī nō pōt.
Ulos q̄ fm̄ pphaz agite diē leticie in cōfrequē-
tatiōib⁹ seu i cōdenis vsqz ad cornu altaris.
qz reliquie cogitationū diē festū agēt tibi. De
hac apl⁹ excellētiore viā nobis demōstrat. ex-
cellentiore viā dixit caritatē. qz ip̄a est sup oēs
v̄tutes. 7 q̄cūqz ip̄az habet om̄s v̄tutes habet:
hoc ē verbū abbreviatū qd̄ facit dñs sup terrā
qd̄ adeo breue est vt dicat. habe caritatē et fac
qcqd̄ vis. Ex his nāqz duobus mandatis tota
lex pendet 7 pphete. Uñ p altare vniuscui⁹qz
animā intelligim⁹. q̄ edificat dño ex lapidib⁹
viniis. i. ex virtutib⁹ varijs et diuersis. Porro
lintheamīa alba quib⁹ opit altare. carnē siue
hūanitatē saluatoris designāt. q̄ multo labore
candidant: sicut 7 christi caro ex terra. id ē. ex
Maria orta p multas tribulatiōes ad resur-
rectionē 7 cādorē 7 leticiā immortalitatis pue-
nit: de q̄ fili⁹ exultat p̄i dices. Cōcidisti saccū
meū 7 circūdēdisti me leticia. Altare q̄ vestiri
est animā immortalī 7 incorruptibili corpi cō-
iūgi. Rursus albis 7 mūdīs pannis operit al-
tare. qñ cor mūdū bonis opib⁹ adornať. Uñ d̄
apoca. iij. Vestimentis albis induaris. ne ap-
pareat confusio nuditatis tue. Et Salomon.
Om̄i tēpore vestimēta tua sint cādida. i. opera
tua sint mūda. Adodiū em̄ pdeset accedenti
ad altare. summā dignitatē 7 infimā vitā hēre.
Uñ Bern. Adōstruosa res ē sedes p̄ia 7 vita
ima: grad⁹ summ⁹ 7 stat⁹ infim⁹: ingēs autori-
tas 7 animi instabilitas zc. Pallia vō serica
sup altare posita sunt diuersaz v̄tutū ornamē-
ta. q̄b⁹ aīa decorata ē. Vestimēta quoqz q̄bus
altare ornat sunt sancti vt dicetur in ti. sequeť.
Principiū et finis misse sūt in dextera parte
altaris. mediū in sinistra. put in quarta pte
sub ti. de mutatiōe sacerdotis dicit. Antiqui

altaria cōcana faciebāt. p̄ illud legi ē Ezech
rlīj. q̄ i altari dei fossa erat. ⁊ b̄ fm̄ Greg. ne
olocausta supposita vent⁹ dispereret. Dicit etiā
in. c. xl. q̄ altare erat reflexu in trīsec⁹ p̄ cir
cūtiū. Letex grad⁹. q̄bus ad altare ascēdit
spūaliter demōstrāt ap̄los ⁊ martires xp̄i. q̄s
q̄ p̄ eius amore sanguinē suū fuderūt. spon̄a
i canticis amoris vocat ascensu purpureum.
Exprimūt q̄ q̄ndecim v̄tutes. q̄ signant p̄ q̄n
decim grad⁹ q̄bus ascēdebat in templū Salo
monis. ⁊ a p̄pha i q̄decim psalmis cōtinue de
mōstrant. quas beat⁹ vir ascēsiōes i corde suo
disposuit. Hāc scalā vidit Jacob. sūmitas ei⁹
celos tāgebat. Per hos grad⁹ cōpetēter v̄tutū
ḡd⁹ intelligūt. q̄bus ad altare. i. xp̄m ascēdit.
iux̄ illud psal. Et ambulabūt d̄ v̄tute in v̄tu
tē. Et iob. Per singulos grad⁹ meos p̄nūcia
bo illū. Legi tamē in Ero. Nō ascēdes ad al
tare meū p̄ grad⁹ ne reuelet turpitudine tua. nō
dū em̄ forte antiq̄ femoralib⁹ vtebant. In cō
cilio tholetano cauet. q̄ cleric⁹ causa doloris i
alteri⁹ p̄niciē altare v̄l imaginē eruēs vestib⁹.
vel lugubri veste. vel spinis accingēs. v̄l ecclie
lumīaria extinguēs deponat. S̄ si ecclia iua
iure suo indebite spoliat. b̄ causa meroris fa
cere licet fm̄ q̄sdaz. quēadmodū ⁊ i die passio
nis dñi signū tristitie altaria denudant. q̄d tñ
hodie cōciliū reprobat lugdunē. Beniq̄ al
taria que p̄ somnia ⁊ p̄ inanes q̄si reuelatiōes
bominū construunt. reprobant omnino.

De picturis ⁊ imaginib⁹ ⁊ cortinis ⁊ orna
mentis ecclesie.

Acture et orna

menta in ecclia. sunt laicoz lectio
⁊ scripture. Un̄ Greg. Aliud ē pi
cturā adorare. aliud p̄ picture hīstoriaz qd sit
adorandū addiscere. Nā qd legētib⁹ scriptu
ra b̄ ideotis cernētib⁹ p̄stat pictura: q̄ in ipsa
ignorātes vidēt qd sequi debeāt. in ipsa legunt
q̄ litteras nesciūt. Sane caldei ignē adorāt et
cogūt alios idē facē alia ydola comburentes.
Pagani dō imagēs seu yconias ⁊ ydola ado
rāt. qd saraceni nō faciūt. q̄ imagēs nec habē
nec videre volūt. moti ex v̄bo illo. Non facies
tibi omnē silitudinē eoz q̄ in celo vel in terra
vel i aqs vel sub terra sunt. Ero. xx. c. ⁊ ex alijs
autoritatib⁹ q̄ statim sequūt nos valde sup̄ b̄
increpātes. Sed nos illas nō adoramus. nec
deos appellam⁹. nec spem salutis i eis ponim⁹
q̄ b̄ esset ydolatrare. s̄ ad memoriā ⁊ recorda
tionē rerū olim gestaz eas veneratione. Unde
versus. Effigie christi q̄ trās is p̄nus honora.
Nō tñ effigie. s̄ quē designat adora. Esse deu
rōne caret cui contulit esse. Adateriale lapis

effigiale man⁹. Nec de⁹ est nec homo p̄ns quā
cernis imago. Sed de⁹ ē et homo quē sacra fi
gurat imago. Greci etiā vtunt̄ imaginib⁹ pin
gētes illas vt dicit solū ab umbilico sup̄ et nō
inferi⁹. vt omīs stulte cogitatiōis occasio tol
lat: nullā etiā faciūt sculptilē imaginē p̄ eo q̄
legi ē Ero. xx. c. Nō facies sculptile neq̄ ima
gines. Item leuitic. xxvj. c. Nō facies ydolu
neq̄ sculptile. Itē deuter. iij. c. Ne forte de
cepti faciatis vobis sculptā silitudinē. Itē nō
facietis vobis deos aureos ⁊ argēteos. Itē p̄
pheta. Simulacra gētiū argenti ⁊ auri. opa
manuū hoīm. Siles illis fiat qui faciūt ea. et
omīs q̄ cōfidūt in eis. Cōfundat̄ oēs q̄ adorāt
sculpti. ⁊ q̄ glo. i sum. suis. Itē moyses ait p̄plo
israel. Ne forte errore decept⁹. adores ea q̄ cre
auit dñs de⁹ tu⁹. Hinc etiā ē q̄ serpentē eneu
quē moyses erexerat. Ezechias rex p̄fregit: q̄
p̄plus illi p̄ legis p̄ceptū thuris adolebat incē
sum. Ex his aut̄ ⁊ sili⁹ autoritatib⁹ reprobāt
nūm⁹ imaginū vsus. Ait em̄ ap̄lus. j. corinth.
Scim⁹ em̄ q̄ ydolu nihil ē in mūdo ⁊ null⁹ de⁹
nisi vn⁹. Possent nāq̄ simplices et infirmi p̄
nūmū ⁊ indiscretū vsuz facile ad ydolatriā t̄bi
Un̄ sapie. xij. c. Ydolis nationū nō erit respe
ctus. qm̄ creature dei i odiū facte sūt. ⁊ i tēpta
tionē aīe hoīm. ⁊ i muscipulā pedib⁹ insipien
tiū. Adoderate dō vti picturis. ad rep̄sentādū
mala vitāda ⁊ bona imitāda rep̄bēibile nō ē.
Un̄ dñs ad ezechiel. Ingredē ⁊ vide abomia
tiōes pessimas q̄s isti faciūt. Et igressus vidit
omnē silitudinē reptiliū ⁊ aīaliū ⁊ abomiatio
nē. ⁊ vniuersa ydola dom⁹ israel depicta in pa
riete. Nepe greg. b̄ erponēs i pastoralī li. ij. c.
xx. dicit. Bū exterior rerū intrīsec⁹ spēs at
trahūt. q̄si i corde depingit q̄qd fictis imagi
nib⁹ deliberādo cogitat. Rursus ad eundem
Ezech. dicit. Sume tibi laterē ⁊ pones eū co
rā te. ⁊ d̄scribes i eo ciuitatē hierusalē. Si aut̄
qd dictū ē q̄ imagines sunt laicoz littere. ob
uiat illud euāgelij. Habēt inqt moysen ⁊ p̄phe
tas audiāt eos. De b̄ etiā dicit i q̄rta pte sub
q̄rta p̄ticula canonis. sup̄ v̄bo sūtitutis. Lōci
liū agatben. inibet picturas i ecclēijs fieri.
⁊ qd colit ⁊ adorat i pietib⁹ depigi. S̄ Greg
dicit. q̄ picturas nō licz frāgere ea occasiōe q̄
adorari nō debēt: pictura nāq̄ pl⁹ videt mouē
aīm q̄ scriptura. p̄ picturā q̄dez res gesta ante
oclos ponit. q̄si i p̄nti geri videat: s̄ p̄ scriptu
rā res gesta q̄si p̄ auditū q̄ min⁹ aīm mouet ad
memoriā reuocat. Hic etiā ē q̄ i ecclia nō tan
tā reuerētiā exhibem⁹ libris. q̄ntā imaginib⁹
⁊ picturis. Picturaz siue imaginū alie sūt
sup̄ eccliaz vt gallus v̄l aquila: alie ex̄ eccliaz
scz foris in frōte ecclesie vt bos ⁊ leo: alie intra

Caldei adorant ignem

Pagani ydola
⁊ saraceni nō faciunt

Christum

ut ycone statue 7 diuersa picturarū 7 sculpturaz genera. q̄ vel ī vestibulo vel ī parietibus vel ī vitrealibus depingunt: de q̄z aliq̄b sub tractatu de ecclia dictū ē. qđ a tabernaculo moysi et tēplo salomonis sumptū ē. Sculpsit em̄ moyses sculpsit 7 pinxit 7 salomon et parietes celaturis 7 picturis ornauit. Sciendū autē ē qđ saluatoris imago tribus modis cōueniēti⁹ ī ecclia depingit. videlicet aut vt residens ī throno. aut vt pendēs in crucis patibulo. aut vt residēs in mris gremio. Quia vō Joh. bap. xpm digito demonstrauit dicēs. Ecce agn⁹ dei. ideo quidā depingebāt xpm sub specie agni: qz tñ vmbra trāsīuit 7 xpc ver⁹ est hō. dicit Adrian⁹ papa. qđ ipm ī forma hūana depingē debem⁹. Nō em̄ agn⁹ dei ī cruce p̄cipalitē depingi d̄z. s̄ homīe depicto. nō obest agnū ī pte inferiori vlt̄ posteriori depingi. cū ipe sit ver⁹ agn⁹ q tollit peccata mūdi. His qđē 7 alijs diuersis modis saluatoris imago depingit. ppter diuersas significatiōes. Nā picta ī p̄sepīo r̄memorat natiuitatē. depicta ī matris gremio puerilē etatē. picta vlt̄ sculpta ī cruce passionē: 7 qñqz ī ipa cruce sol 7 luna q̄si eclipsim patiētia depingūt. depicta vō ī scalaz ascensu ascensionē. depicta vt residens ī throno seu ī solio excelso p̄sentē indicat potētiā 7 potestātē. q̄si diceret: data est ei om̄is potestas ī celo 7 ī terra. iuxta illud. Vidi dñm sedentē su. so. e. 7c. id est. dei filiū sup angelos regnatē. iuxta illud. Qui sedes sup cherubin. Qñqz vō depingit sicut viderūt eū moyses et aaron. nadab 7 abin. s. sup montē 7 s̄b pedibus eius q̄si op⁹ saphiricū 7 q̄si celū serenū. Et qm̄ sicut ait Lucas. tūc videbūt filiū hominis veniē tē in nube. cū potētia magna 7 maiestate: ideo qñqz ei circū circa pingūtur angeli q ei semp seruiūt 7 assistūt. 7 depingūtur cū sex alis fm̄ Esa. di. Seraphin stabant iuxta illud. sex ale vni 7 sex ale alteri. duabo velabant faciē eius. duabo pedes. 7 duabo volabāt. Depingūt etiā angeli tanq̄ ī etate iuuenili florētes. nunq̄ em̄ senescūt: qñqz etiā circūpingūt archangeli⁹ michabel draconē suppedicās. iux illd̄ Jo. factū est plū ī celo. michabel cū dracone pugnabat. Que pugna est dissidiū angeloz. confirmatio bonoz. 7 ruina maloz. aut ī p̄nti ecclesia p̄secutio fidelīū. Qñqz etiā circūpingūt viginti quattuor seniores fm̄ visionē ipius Johānis. in vestibulo albis 7 coronis aureis: p quos significānt veteris 7 noue legis doctores. qui sunt duodecim ppter fidē trinitatis. quā annūciāt p quattuor climata mūdi. aut viginti quattuor ppter opa 7 obseruatiā euāgelioz: si lapades addūtur. dona spūs sancti rēp̄sentant: si mare vitreū baptism⁹ innuit. Qñqz etiā circūpin-

gunt quattuor aīalia fm̄ visionē Ezechiel⁹ 7 eiusdem Johānis: facies hominis 7 facies leonis a dextris. 7 facies bouis a sinistris. 7 facies agle desup ipos quattuor. hi sunt quattuor euangeliste. Un̄ pingunt cū libris ī pedibus. qz q̄ verbis et scriptura docuerūt. mēte 7 ope p̄pleuerūt. Adathe⁹ figurā sortit hūana. Adarc⁹ figurā tenet leonis. Hi ponūt a dextris qz xpi natiuitas et resurrectio fuerūt oīm leticia generalis. Un̄b ī psal. Et ad matutinū leticia. Lucas vō vitulus ē. eo qđ a Zacharia sacerdote inchoauit 7 xpi passionē 7 hostiam speciali⁹ ptractauit. Titul⁹ q ē aīal sacerdotū sacrificijs aptū. Lō: pat etiā vitulo ppter duo cornua q̄si duo cōtinentes testamēta. 7 ppter quattuor pedū ungulas q̄i quattuor euāgelioz sentētiās. Per hūc q̄ figurat xpc. q fuit p nobis vitul⁹ immolat⁹: ideoqz ponit a sinistris qz mors xpi fuit aplis tristis Be b̄ et q̄liter beat⁹ Adarc⁹ pingi debet ī septima pte sub ti. de euangelistis dicet. Iohes aut figurā h̄z agle. qm̄ ad excelsa puolās ait. In p̄cipio erat v̄bū. Hic q̄ significat xpm c⁹ iuuetus vt aquila renouat. qz resurgēs a mortuis floret 7 ī celū ingredit. Hic tamē nō iux sed supesse depingit: qm̄ ascensionē designat 7 v̄bū apud deū p̄nūciat. Sed cū qđlibet ipozū aīaliū h̄ret quattuor facies 7 quattuor alas. q̄liter possint depingi. dicet ī septia pte sub ti. d̄ euāgelistis vbi etiā lati⁹ de h̄ ageť. Qñqz etiā circūpingūt vlt̄ poti⁹ subpingūt apli. q fuerūt testes ei⁹ v̄bo 7 ope vsqz ad vltimū terre. 7 pingunt criniti q̄si nazarei. i. sancti. Lex em̄ fuit nazareoz vt a tpe sue sepatiōis a cōmuni vita hoīm. nouacula nō trāsiret super caput eozū. Pingunt etiā qñqz sub forma duodecim ouīū qz tanq̄ bidentes occisi sunt ppter dñm. sed et duodecim tribus israel qñqz sub forma duodecim ouīū depingunt. Qñqz tñ plures vlt̄ pauciores oues circa sedē maiestatis pingunt. s̄ tūc aliud figurāt iuxta illud Adath. xxv. c. ī fine. Lū venerit fili⁹ hominis ī maiestate sua tūc sedebit sup sedē maiestatis sue statuēs oues a dextris 7 edos a sinistris. Qualit̄ Bartholome⁹ 7 Andreas apli depingi debēt ī septia pte sub eoz festis dicet. Et aduerte qz p̄iarche 7 prophete pingūt cū rotulis ī manibus. Quidāz vō apli cū libris 7 qdāz cū rotulis. Nēpe qz ante christi aduētum fides figuratiue ostendebat 7 quo ad multa ī se implicita erat: ad qđ ostendendū p̄iarche et pph̄e pingunt cum rotulis. per q̄s q̄si quedāz īmp̄fecta cognitio designat Quia vō apostoli a christo p̄fecte edocti sunt. ideo libris p q̄s designat cōgrue p̄fecta cognitio vti possunt. Sed qz qdam illoz qđ didicerūt ad doctrinā alioz ī scriptis redegerūt. ideo

factum q̄ euāgelista

Qualit̄ apli pingunt

illi cōgrue tanq̃ doctores cū libris in manibz
depingūt. sicut Paul⁹. euāgeliste. Petr⁹. Ya-
cobo ⁊ Judas. Alij vō qui nihil stabile seu ab
ecclia approbatū scripserūt. nō cū libris. s. cū
rotulis i signū sue p̃dicatiōis pingunt. Unde
ap̃lus ad ephe. Dñs q̃sdā dedit ap̃los. q̃sdam
p̃phetas. alios euāgelistas. alios pastores et
doctores in opus misterij. Sed ⁊ diuina maie-
stas depingit qñqz cū libro clauso in manibz:
qz nemo inuent⁹ ē dign⁹ ap̃ire illū. nisi leo de
tribz iuda. Et qñqz cū lib⁹ apto. vt i illo qsqz
legat. q̃ ip̃e ē lux mūdi ⁊ via veritas ⁊ vita. ac
liber vite. Quare at Paul⁹ ad thetrā ⁊ Petr⁹
ad sinistras saluatoris depingunt. dicet in se-
ptima pte sub ti. de euāgelistis. Iohes vō ba-
ptista qñqz depingit. vt heremita. Adartires
cū aculeis vt Laurēci⁹ i craticula. Stephan⁹
cū lapidibz. Et qñqz cū palmis q̃ victoriā si-
gnāt iux illud. Iust⁹ vt palma florebit: vt sicut
palma virescit. sic eoz memoria feruet. Hinc est
q̃ q̃ de hierosolimis veniūt palmas in manibz
ferūt: in signū q̃ illi regi militarūt. q̃ hierosoli-
mis cū palmis honorifice recept⁹ ē: ⁊ postmo-
dū ibidē cū dyabolo pugnās victor extitit. ⁊ ce-
li palatiū cū angelis triumphās introiuit. vbi
iusti cū palma florebut. ⁊ sicut stelle fulgebūt.
Cōfessores pingunt cū suis insignijs. ⁊ ep̃i mi-
trati. abbates capuciat. ⁊ qñqz cū lilij q̃ casti-
tatē designāt. doctores cū libris i manibz. vgi-
nes fm euāgelij cū lampadibz. Paulus cū li-
bro ⁊ ense. cū libro q̃si doctor siue ppter cōuer-
sionē suā: cū ense. qz miles. Uñ vers⁹. Aducro
furoz sauli. liber ē cōuersio pauli. Generalit̃
aut sanctoz patrū imagines qñqz i parietibz
ecclie. qñqz i posteriori altaris tabula. qñqz i
vestibz sacris et alijs varijs locis pingunt. vt
illoz act⁹ ⁊ sanctitatē iugiter. nō indiscreta r̃
inutilia meditemur. Uñ in Ero. diuina voce
p̃cipit. vt i aaron pectore rōnale iudicij vittis
ligantibz imprima: q̃ten⁹ sacerdotale cor neq̃
q̃ fluxu cogitatiōes possideāt. s. ratio sola con-
stringat. In q̃ etiā rōnali vigilāter fm Greg̃.
rij. p̃iarchaz noia describi iubent. Nempe a-
scriptos partes semp i pectore ferre. est antiq̃
rū vitā sine intermissiōe cogitare. Tūc aut sa-
cerdos irrephensibiliter gradit̃. cum exempla
patrū p̃cedentiū indefinēter intuet̃: cum scōz
vestigia sine cessatiōe cōsiderat. et illicitas co-
gitatiōes deprimat. ne ex rōnis limitē opis pe-
dē tendat. Cōsiderandū q̃ est. q̃ iesus sem-
per coronat⁹ depingit. q. d. Egredimī filij hie-
rusalē ⁊ videte regē salomonē in dyademate q̃
coronauit eū mater sua. Iuit em̃ xpc coronat⁹
tripliciter. P̃mo a matre corona misericordie
in die cōceptiōis. q̃ corona duplex ē ppter na-

turalia ⁊ gratuita: ideoqz ⁊ dyadema vocatur
q̃d est duplex corona. Secūdo a nouerca coro-
na miserie in die passiōis. Tercio a p̃e coro-
na glorie i die resurrectiōis. Uñ gloria ⁊ hono-
re coronasti eū dñe. Demū coronabit a fami-
lia corona potētie in die vltime reuelatiōis: ve-
niet em̃ cū senatoribz terre. iudicās orbē terre
i equitate. Sic ⁊ oīs sancti pingūt coronati.
q̃si diceret. Filij hierusale venite ⁊ videte mar-
tires cum coronis aureis quibz coronauit eos
dñs. Et i libro sapie. Iusti accipiūt regnū de-
coris. ⁊ dyadema speciei de manu dñi. Coro-
na aut huiusmodi depingit in forma scuti ro-
tūdi. qz sancti de p̃ectiōe diuina fruūt. Uñ
cantāt gratulabūdi. Dñe vt scuto bone volun-
tatis tue coronasti nos. Clericū autē xpi corona
p crucis figurā a scōz coronis distinguit: qz
p crucis verillū sibi carnis glorificationē. ⁊ no-
bis meruit a captiuitate liberatōz. ⁊ vite frui-
tionē. Cū vō aliqs plat⁹ aut sanct⁹ viuēs pin-
git nō in formā scuti rotūdi. sed q̃drati. coro-
na ip̃a depingit: vt q̃ttuor cardinalibz ṽtutibz
vigere monstret̃. put i legēda beati Gregorij
habet̃. Rursus qñqz i ecclesijs paradisus de-
pingit. vt aspiciētes ad delectationē p̃miorz al-
liciat. Et qñqz infern⁹. vt eos a formidine pe-
naz deterreat. Qñqz flores ⁊ arbores cū fru-
ctibus. ad rēp̃sentandū fruct⁹ bonoz op̃ez ex
ṽtutū radicibz p̃deuntū. Picturaz aut vari-
etas. ṽtutū varietatez designat. Alij em̃ datur
p sp̃m sermo sapiētie. alijs sciētie r̃c. Virtutes
vō i mulieris specie depingūt. qz mulcēt ⁊ nus-
triūt. Rursus p celaturas q̃ ⁊ laquearia no-
miant̃. q̃ sūt ad decorē dom⁹. simpliciōres xpi
famuli intelligunt: q̃ ecclesiā nō doctrina. sed
solis virtutibz ornant. Ceterz sculpture p̃mi-
nētes de parietibz egrediētes eē vidēt. qz cū ṽ-
tutes fidelibz i tantā p̃suetudinē deueniūt. vt
eis naturalit̃ insite videāt: multipharis eaz
opatiōibz exercēt. Sinagoga vō q̃liter depin-
git dicit̃ i q̃rta pte sub ti. de reuerētia. Qualis
ter palleū romanoz p̃otificū pingat̃. i. iij. pte
sub ti. de palleo dicit̃. Ann⁹ vō ⁊ duodecim si-
gna ⁊ mēses q̃liter depingāt. dicit̃ in p̃ncipio
viij. ptis. ⁊ vbi de mēse age. Sz et diuerse hi-
storie tā noui q̃ veteris testamenti p volūate
pictoz depingūt. Nā pictozibz atqz poetis q̃li-
bet audēdi sp̃ fuit eq̃ p̃otestas. P̃ ozro ornamē-
ta ecclie i tribz p̃sistūt. s. i ornatu ecclie. chori.
⁊ altaris. Ornat⁹ ecclie p̃sistit i cortinis et au-
leis ⁊ palleis sericis purpureis ⁊ siliis. Orna-
t⁹ chori i dorzalibz. tapetis. substratorijs ⁊ bācā-
libz. Dorzalia sūt pāni i choro p̃dētes a dorso
clericoz. Substratoria q̃ pedibz s̃sternūt. Ta-
peta etiā sūt pāni q̃ pedibz s̃sternūt q̃i stratio

Ornat⁹ chori
Dorzalia
tapeta
substratoria
bācālia

S. virtutes
palleis
sericis
purpureis
siliis

Ornat⁹ altaris
palleis
sericis
purpureis
siliis
bācālia
substratoria
tapeta

pedū, et p̄cipue pedibz ep̄oz. q̄ mūdana pedi-
bus calcare debēt. Bancalia sunt pāni q̄ sup
sedes vel bancas i choro ponūt. Altaris vō or-
nat⁹ cōsistit i caplis 7 pallis. philaterijs 7 can-
delabz. in crucibz. i aurisfrisio. in verillis. in
codicibz. i velaminibz. 7 i cortinis. Et nota q̄
capsa in q̄ hostie cōsecrate seruant. significat
corp⁹ v̄ginis gloriose. de q̄ dicit i psalmo. Sur-
ge dñe in requiē tuā. tu 7 ar. s. t. Que qñqz est
de ligno. qñqz de eboze cādido. qñqz de argen-
to. qñqz d̄ auro. 7 qñqz d̄ cristallo: 7 fm vari-
as sui pprietates varias ip̄i corp̄is xp̄i exp̄mit
dignitates. Rursus capsā ip̄a p̄tinēs hostias
siue cōsecratas siue nō cōsecratas. memoriā
designat hūanaz. Debet nāqz homo iugiter re-
cordari acceptoz beneficiorz dei. tā tp̄alium q̄
p̄ hostias nō cōsecratas. q̄ sp̄ualiū q̄ p̄ cōse-
cratas designāt: qd̄ figuratū ē in vna in qua dē
iussit māna reponi. qd̄ licet tp̄ale esset. p̄figu-
rabat tñ istud n̄m sacrificiū sp̄uale. p̄cipiens
vt esset memoriale sempiternū i futuras gene-
rationes. sicut legi in Exo. Lapse aut sup alta-
re qd̄ ē xp̄c posite. sunt apli 7 martires. Palle
vō 7 vestes sunt cōfessores 7 v̄gines vel omnes
sancti. de qbz ait p̄ph̄a ad dominū. His sicut
vestimēto vestieris. Et de h̄ dictū est titulo p̄-
cedēti. Aliud aut ē philateriū aliō philateria
Philateriū ē cartula in q̄ decem p̄cepta legis
scribūt. Huiusmodi cartulā solebāt pharisei
ante se i signū religiōis portare. Vñ in euāge-
lio. Dilatāt philateria sua zc. Et dicit phila-
teriū a philare qd̄ ē custodire. 7 torat qd̄ ē lex.
Philateria vō ē vasculū de argēto vel auro v̄l
cristallo vel eboze 7 h̄mōi. in q̄ sctōz cineres
vel reliquie recondunt. Cū em̄ elindi⁹ fideles
cinericios vocaret. p̄ eo q̄ cineres ip̄os serua-
bāt. cōtra eius derisionē. statutū fuit in ecclia
vt honorifice 7 in p̄ciosis vasculis seruarent.
Qd̄ nomē est p̄phensuz a philare qd̄ ē seruare.
7 teron qd̄ est extremitas: qz ibi aliqd̄ de extre-
mitate corp̄is sanctorz. puta dens vel digitus
vel aliqd̄ tale seruat. Sup altare etiā i qbusdā
ecclesijs collocat tabnaculū de q̄ sub titulo de
altari dictū ē. In cornibz altaris duo sunt cā-
delabra cōstituta. ad signandū gaudiū duozū
p̄p̄loz de xp̄i natiuitate letantiū: q̄ candelabra
mediāte cruce faculas ferūt accensas. Angel⁹
em̄ inqt pastoribz. Annūcio vobis gaudiū ma-
gnū qd̄ erit omni p̄p̄lo. qz nat⁹ est vobis hodie
saluator mūdi. Hic est verus ysaac q̄ risus in-
terptat. Lumē aut candelabri fides est popu-
li. Nā ad iudaicū p̄p̄m inqt p̄ph̄a. Surge illu-
minare hierusalē. qz venit lumē tuū. et gloria
domini sup te orta est. Ad populū vō gentilez
dicit apl̄us. Eratis aliqn̄ tenebre. nūc aut lux

in dño. Nā 7 in ortu christi noua stella magis
apparuit. fm vaticiniū balaam. Oriet inquit
stella ex Jacob. 7 cōsurgēt virga ex israel. De
h̄ etiā dictū est in ti. de altari. Emūctoria siue
forpices ad emūgendū licinia. sunt verba diui
na qbus litteras legis amputam⁹. 7 lucentem
sp̄m reuelam⁹. iuxta illud. Vetusissima vete-
rum comedetis. 7 nouis supueniētibz vetera
abijcietis. Vasa in qbus licinia emūcta extin-
guunt. sunt corda fidelū que obseruantia le-
galē ad litterā admittūt. Rursus forpices qz
gemino dente componit ignis. sūt p̄dicatores
q̄ nos cōsonis vtriusqz testamenti paginis in-
struūt. 7 moribz cōponētes ad caritatez accen-
dūt. Scutra vō. i. vasa equalis amplitudinis
in fundo 7 i ore ad calefaciendū facta: sunt illi
doctores q̄ thesauruz cordis nō celāt. sed ex eo
p̄ferūt noua 7 vetera. lucernā q̄ nō ponūt sub
modio. sed sup candelabz: vt hi q̄ sunt i domo
dñi lumē 7 calozē accipiāt sp̄s sancti. Crux q̄
sup altare ponēda ē. 7 eam inde tollit baiulus
crucis. in quo recolit. qz crucē de xp̄i humeris
sublatā tulit symon cirene⁹. Inter duo cande-
labra crux i altari media collocatur. qm̄ inter
duos p̄p̄los xp̄c i ecclia mediator existit. Ip̄se
em̄ ē lapis anglaris q̄ fecit vtraqz vnū. ad quē
pastores a iudea 7 magi ab oriēte venerūt. De
hoc aliē dicit i p̄hemio q̄rte ptis. sub ti. de ac-
cessu sacerdotis ad altare. Rurs⁹ altaris fr̄s
aurisfrisio ornat. iux illud Exo. xxv. et. xxvij.
c. Cōstrues mihi altare. faciesqz illi coronā p̄-
girū. seu circuitū. altā q̄truoꝝ digitis. Nempe
altare qñqz significat cor homis. in quo sacri-
ficiū vere fidei p̄ cōtritionē offerri debet. 7 tūc
aurisfrisiū conceptū bonē opatōnis significat.
q̄ frontē nostzū ornare debem⁹ vt ceteris lucea-
m⁹. Qñqz altare significat xp̄m. 7 tūc p̄ auri-
frisiū cōgrue ornamētū caritatis designāt.
Sicut em̄ aurū p̄minet omibz metallis. sic et
caritas ceteris v̄tutibz. Vñ apl̄us ad corinth.
Maior aut hoz est caritas. Frontē em̄ nostz
sic aurisfrisio caritatis debem⁹ ornare. vt pati-
sim⁹ p̄ xp̄o aīas ponē. Vlerilla etiā sup altare
erigūt. vt triūphus xp̄i iugiter i ecclia memo-
ret. p̄ quē et nos de inimico triūphare sp̄am⁹.
Loder etiā euāgelic⁹ sup illud adaptat. eo q̄
euāgelii ab ip̄o. s. xp̄o sit editū. et ip̄i p̄hibeat
testimoniū. Qui q̄re exteri⁹ ornet. dicit i ter-
tia pre sub ti. d̄ lega. indumētis. Beinde vasa
7 v̄tēilia i domo dñi a moyse 7 salomone origi-
nē habuerūt. q̄ i veteri testamēto p̄la 7 diuersa
fuerūt. put i Exo. legi diuersa h̄ntia signifi-
ta. de qbz h̄ breuitatis causa n̄ agim⁹. Sane
oīa q̄ ad ornatū p̄tinēt. tpe q̄dragesime rmoue-
ri v̄l p̄tegi debēt. qd̄ fit fm aliquos i dominica

Emūctoria forpices

aurisfrisium

Emūctoria

de passione. qz extunc diuinitas fuit abscoſa et
velata i chriſto: dimiſit em ſe capi et flagellari
vt homo. tanq nō haberet in ſe virtutē diuini-
tatis. Un i euāgelio hui⁹ diei dicit. Jeſus aut
abſcōdit ſe ⁊ exiuit de tēplo. Tūc g coopūtur
cruces. i. virtus ſue diuinitatis abſcōdit. Alij
hoc faciūt a p̄ia dñica qdrageſime. qz extunc
ecclia incipit de ei⁹ paſſione agere. Un eo tpe:
cruz ab ecclia nō niſi coopta portari debet.
Et ſcōm morē q̄rūdā locoꝝ duo tm velamina
ſeu cortine tūc retinent: qz vnū ponit p circui-
tū choꝝ. aliud ſuſpēdit inter altare ⁊ choꝝ. ne
appareāt q ſunt intra ſancta ſctōꝝ. Qz ſanctus
ariū ⁊ cruz tūc velant. ſignat litterā legis. id ē
eius carnalē obſeruatiā. ſiue qd in veteri teſta-
mēto aī xpī paſſionē intelligētia ſacrarū ſcri-
pturaz velata opta ⁊ obſcura erat: ⁊ q tēpoꝝ
illo fuerūt. velamē. id ē. obſcurā ſcientiā ante
oculos habuerūt. Signat etiā rōpheam illam
q fuit ante ianuā padīſi. Et qm h⁹ mōi carnal
obſeruantiā ⁊ obſcuritas et rompheā i chriſti
paſſione ſublata ſunt: ideo cortine vel velamina
huiusmodi in paſceue remouent. Sed ⁊ quia
in veteri teſtamēto fuerūt aīalia ruminātia et
vngulas ſcindētia ⁊ boues arantes. id eſt. ſcri-
pturaz miſteria diſcernētes ⁊ ſpūaliter intel-
ligētes: ideo in qdrageſima p⁹ velū ingrediūt
ſacerdotes pauci. quib⁹ datū ē noſci miſteriuꝝ
regni dei. Circa h⁹ aut notādū ē. q triplex gen⁹
velū ſuſpēdit i ecclia. videlicet qd ſacra operit:
qd ſanctuariū a clero diuidit. ⁊ qd clerū a po-
pulo ſecernit. Prīmū ē nō littere legis. Secū-
dū nota nre indignitatis. qz idigni ſum⁹. imo
impotētes celeſtia intueri. Terciū eſt coꝛcio
nre voluptatis carnalis. Prīmū videlicet cor-
tine q ab vtroqꝝ altaris latere extēdunt. ſacer-
dote ſecretū intrāte put in q̄rta pte ſub ti. de
ſecreta dicet. ſignificatū ē in hoc: q ſicut legi-
ſt. Exo. xxxiiij. Moyses poſuit velamē ſup faciē
ſuā. qz filij iſrael claritatē vult⁹ eius ſuſtinē nō
poterāt. Et ſicut dicit apl⁹. hoc velamen ad-
huc hodie ē ſup corda iudeoꝝ. Secūdū videli-
cet cortina q in qdrageſima i officio miſſe ante
altare extēdit. ſignificatū eſt i h. q velū infra
tabnaculū erat ſuſpēſum qd diuidebat ſancta
ſctōꝝ a ſanctis vt dicet in p̄hemio q̄rte ptis.
p qd archa pp̄lo velabaſ. ⁊ erat miro ope p̄ter-
tū. ⁊ pulcra varietate diſtinctū: qd in paſſione
dñi ſciſſum ē. ⁊ illi⁹ exēplo hodie cortine varia
pulcritudine terunt. De p̄miſſo velo ⁊ qles eē
debēt cortine. habet Exo. xxv. ⁊. xxxvj. c. Ter-
ciū inde tūc hūit originē. qz i primitiua ecclia
peribol⁹. i. paries q circuit choꝝ nō eleuabaſ
niſi vſqꝝ ad appodiationē. qd adhuc i quibuſ-
dam ecclēſijs obſeruāt: qd i dō fiebat. vt pp̄us

videns cler⁹ p fallentē. inde bonū ſumeret exē-
plū. Clerū tamē h tēpoꝝ qm cōmuniter ſuſpen-
dit ſiue interponit velū aut mur⁹ inter clerū ⁊
populū. ne mutuo ſe cōſpicere poſſint: qm ipſo
facto dicat. Auerte oculos tu. ne vi. va. ⁊c. In
paſceue dō omē tollit velū. qz i paſſiōe dñi ve-
lū tēpli ſciſſum ē. ⁊ p eā reuelata ē nobis legis
ſpūalis intelligētia. q antea latebat vt p̄miſſū
eſt: ⁊ apta eſt celeſtis regni ianuā. ⁊ data ē no-
bis fortitudo vt vinci niſi velū⁹ a carnali cō-
cupiſcētia neqam⁹. Clerū tamē velū qd diuidit
ſanctuariū a clero. retrahit. vel eleuat i veſpa-
cuiuslibz ſabbati qdrageſime. qm officiū diei
dñice inchoat. vt cler⁹ poſſit i ſanctuariū intui-
eri: qz dñica recolit reſurrectionē. Hoc etiam
ideo fit i ſex dieb⁹ dñicis: qz nulla fuit etas in
q nō fuerit gaudiū eternū. gaudiū qdē figura-
tū qd celo velaſ qd p velū illud ſignificat. In-
de eſt q dieb⁹ dñicis nō ieiunamus. ⁊ h ppter
gloriā dñice reſurrectionis. Nā prima domini-
ca ſignat gaudiū qd habuerūt primi parentes
in padīſo ante peccatū. Secūda dñica figurat
gaudiū qd pauci habuerūt in archa Noe alijs
oib⁹ diluuiio ſubmerſis. Tercia qd habuerūt
filij iſrael alijs ſb ioseph fame afflictis. Quar-
ta qd hūerūt ſub ſalomōne i omī pace viuētēs.
Quinta qd hūerūt redeūtes d captiuitate babi-
lonie. Sexta qd diſcipuli hūerūt a reſurrectō-
ne vſqꝝ ad aſcenſionē. qm cū eis p̄ſencialit fuit
ſpōſ⁹. In feſtiuitatib⁹ etiā nouē lectionū qdra-
geſime. velū ipm eleuat vt retrahit. Sed h nō
hēt de primaria ecclēſie inſtitutiōe. qz tūc nullū
feſtū celebrabaſ i qdrageſima ſolēniter. Sz ſi
aliqd feſtū occurrebat. qcūqꝝ die occurreret i
ſabbato ⁊ in dñica. de eo cōmemoratio fiebat.
put i canone pape Martini habet. Et i Bur-
cardo li. xij. ⁊ h totū ppter t̄pis illi⁹ triſticiā:
poſtea vſus i cōtrariū obtinuit. vt videlicet fe-
ſtū nouē lectionū i ſuo die ſolēniter celebraſ et
nihilomin⁹ ieiuneſ. Rurſus cortine i feſtiui-
tatib⁹ extēdūt i ecclēſijs ppter ornatū. vt p vi-
ſibiles ornat⁹ ad inuiſibiles moneamur. q ſūt
qñqꝝ varijs colorib⁹ colorate vt p̄miſſum ē: vt
ex diuerſitate coloꝝ ipōꝝ noteſ. q hō q eſt dei
tēplū. ornat⁹ eſſe dꝝ varietate ſeu diuerſitate v-
tutū. Cortia alba ſignat vite mūdiciā. Rubea
caritate. Viridis p̄tēplationē. Nigra carnis
mortificatō. Liuida tribulatō. Adhuc ſup
cortinas cādidas ſuſpēdūt qñqꝝ pāni varij co-
loris. ad notādū q cor nrm purgatū eē dꝝ a vi-
tijs ⁊ i eo debēt eſſe cortine vtutū ⁊ varietas bo-
noꝝ opēꝝ. Porro i feſto natiuitatis dñi q-
dam ecclēſie nullos ſuſpēdūt pannos. quedā
viles. ⁊ qdam bonos. Que nullos ſuſpēdūt.
nrm figurat ruborē: ſi em maximum ſit nobis

Velamina et Cortine

Triplex velū

Liber

Primus Jo. viii.

gaudium de nato saluatore. nō tamē debem⁹ esse sine rubore: p eo q tantū fuit nrm peccatū. q dei fili⁹ seipm ppter nos exinaniuit formā seruī accipiēs. Et ppter ea etiā in ipi⁹ obitu nō cū leticia solēnizam⁹. s acerrimū ieiuniū facim⁹ cū tñ i alioz scōz obitu leti solēnizē⁹. ⁊ aliqn tulū lauti⁹ i cibo ⁊ potu nobis indulgeam⁹. p ut i. vi. pte sub pasceue dicet. Rubor qpe nob ē. q dñs mortu⁹ ē ppter pctā nrā: scī vō nō ppter pctā nrā s ppter xpm passi sunt. Qui viles suspēdūt. figurāt q dñs seruile induit formā. ⁊ q vilis pannis eo die inuolutus fuit. Qui bonos gaudiū de rege nato hituz attendūt. ⁊ qles esse debeam⁹ in receptiōe tanti hospitis ostendūt. In qbusdā ecclesijs altare i pascha p̄ciosis ornat pallijs. supponūt velamīa triū colorū. rubeū subalbū. ⁊ nigrū. q tria tempa designant. Prima lectiōe ⁊ respōsorio finitis. r̄mouet rubeū. qd tēpus aī legē signat. Secūda lectiōe ⁊ respōsorio finitis remouet subalbu. qd tēpus sub lege designat. Tercia finita. remouet rubeū qd tēpus grē significat: in q per xpi passiōē ad sancta scōz. ⁊ ad eternā glīaz nobis adit⁹ patet. De pānis vō ⁊ vestimētis altaris i tractatu de altari dictū ē. In p̄cipuis festiuitatibz thesauri ecclie i publicū deducūt ppter tria. P̄rio ppter p̄siderationē cautele. vt videlicz appareat q caut⁹ fuerit i seruādo qui illū seruare teneet. Secūdo ppter solēnitatis reuerentia. Tercio ppter oblatiōis memoriā. videlicz i memoriā illoz q p̄r̄ea ecclie obtulerūt. Q aut ecclia int⁹ ⁊ nō extra festiue ornat. misterialiter innuit q oīs gloria eius ab int⁹ ē. Licet em̄ exteri⁹ despicibilis sit. in aīa tamē q sedes dei ē radiat. iuxta illud. Nigra sum sed formosa ⁊c. Et dñs p pphaz. Etem hereditas mea p̄clara ē mihi. Propheta etiā cōsiderās s ait dño. Bilexi decore dom⁹ tue ⁊c. quā specia- liter fides spes et caritas exornat. Ecclesia q materialis ⁊ etiā spūalis mūdari debet. de q in sexta pte sub ti. de pascha ⁊ de. v. feria cene dicet. In nōnullis ecclesijs oua strutionū ⁊ hui⁹ modi q admirationē inducūt. et q raro vident p̄suerūt suspēdi. vt p hoc p̄lus ad ecclesiam trabaet ⁊ magis afficiat. Rursus aut qdam q strutio tanq̄ auis obliuiosa derelinqt in sabulo oua sua. demum qdam stella visā recordat. ⁊ redit ad illa aspectu suo fouens ea. Qua g in ecclesijs suspēdunt. ad notādū q hō ppter peccatū a deo derelict⁹ si tandē diuino lumine illustrat⁹. recordat⁹ delictoz suoz penituerit. ⁊ ad ipm redierit. p aspectū misericordie illi⁹ fouet. p quē etiā modū dicit i luca. q resperit deus Petrū postq̄ negauit christum. Suspen- dunt etiam vt in illis vnusquisqz contēpletur

q homo facile deū obliuiscit. nisi p stellā. id ē. spūsancti grām influentē illustrat⁹ ad eū redi- re p bona opa recorderet. Sane in primitiua ecclia sacrificiū fiebat in vasis ligneis ⁊ vesti- bus cōmunibz: tūc em̄ erāt lignei calices ⁊ au- rei sacerdotes. nūc vō ecōtra ē. Sed seuerin⁹ papa instituit. q i vitreis fieret: qz vō illa fra- gilia erāt. ideo Urban⁹ papa ⁊ etiā cōciliū re- meñ. statuit q i argēteis vel aureis vasis sacri- ficet. vlt ppter paup̄tatē in stanneis q nō erugi- nant. nō tñ in ligneis vel ex auricalco. Non g debet esse de vitro ppter piculū effusiōis. non de ligno. qz cū sit porosum ⁊ spōgiosum. corp⁹ sanguinē absorberet: nō de ere vlt de auricalco quoniā ob vim virtutē eruginē ⁊ vomitū puo- caret. Et nota q calicis nomē a veteri ⁊ nouo testamēto originē traxit. Vñ hiere. Calix aure- us babilon inebrians omnē terraz. Et dauid. Calix i domo dñi vini meri plen⁹ mixto. Et ali- bi. Calicē salutaris accipia. ⁊ nō. d. in. Itē in euāgelio. Potestis bibere calicē quē ego bibi- turus sum. Itē accipiens calicē gratias egit. Calix aut aure⁹ significat thesauros sapiētie i xpo absconditos. Argente⁹ mūdiciā culpe. Sta- neus innuit similitudinē culpe ⁊ pene. Stan- nū em̄ est mediū inter argentū ⁊ plūbū. ⁊ caro christi licet nō fuerit plūbū. i. peccatrix. fuit tamē carni filis peccatrici: ⁊ licet nō fuerit ar- gentū. id est passibilis ppter suā culpā. fuit ta- mē passibilis ppter nostrā. qz languores nros ipe tulit ⁊ dolores nros ipe portauit. De calice ⁊ patena dicet sub ti. de p̄secratiōibz ⁊ vnctio- nibz. Nempe si qs tenui religiōe tent⁹ dicat. q dñs p̄cepit moyli vt cūcta vasa tabernaculi in oīs vsus ⁊ ceremonias ex ere faceret. vt legit̄ Ero. xxvij. et. xxxvij. c. qd qz h⁹ mōi p̄ciosa va- sa ⁊ ornamēta poterāt venūdari ⁊ dari paupi- bus: similis ē iude. ⁊ mulieri vnguētarie contē- rius. Hoc em̄ agim⁹ nō q deū min⁹ vilia orna- mēta delectet q aurea: sed qz cū homies qd di- ligūt deo libēter offerūt p diuinā latriā. suam vincūt auariciā. P̄terea hec diuine pietatis officia. moralia sunt ⁊ future glorie significa- tiua. Vñde etiā i veteri lege ex auro. iacincto. purpura. cocco bis tincto. ⁊ bisso r̄torta. ⁊ alijs p̄ciosis sup̄humeralē fieri p̄cipit: vt qnta sacer- dos v̄tutū diuersitate clarescē debeat demon- stre. ⁊ altare ⁊ p̄piciatoriū ac candelabruz et alia vasa ⁊ ornamēta altaris ex auro fieri ⁊ ar- gēto Ero. xxv. ⁊. xxx. ⁊. xxxvij. c. Tabnaculū qz ex diuersis p̄ciosis fieri p̄ceptū ē. put dictū ē sub ti. de ecclia. Legalis etiā pōtifer alijs di- uersis p̄ciosis utebat ornamētis. put dicet i. iij. pte sub ti. de legalibz indumētis: de s etiā sub ti. de ecclie dedicatiōe. ppe p̄cipiū dicet. Porro

In primitiua ecclia erat ligni calices et auri- fides ad qd

Calix

Quia p̄cipiunt i. v. et. s. p̄cipiunt

divina misteria u² p²
ad impiorum ornatu

phibitū ē in cōcilio aurelianenē. ne divina mi-
steria p²stent ad nuptiarū ornatū. ne improbo-
rū tactu v² pompa secularis luxurie polluant
q̄ nimirū ostēdit. q̄ ex veste cuiuscūq; p²one fi-
eri nō debz casula. v² alijs sacris misterijs de-
putand² ornat². Stephan² q̄ papa statuit. ne
vestimētis ecclie i alijs v²sibz q̄s fruat. q̄q; nisi
a sacratis homibz tangan². ne ultio q̄ Baltha-
sar regē Babilonie percussit sup h² trāsgridiētes
veniat. Clemēs etiā papa statuit ne mortui se-
peliant² v² inuoluant² seu opiant² v² etiā feret²
cū palla. i. pānis altaris. aut cū mappa q̄ calix
inuoluit. seu cū q̄ sacerdos man² post cōse-
cratiōē tergit. Qñ v²o palle. i. corpalia. z vela. i.
ornamēta altaris seu cortine sup altare pendē-
tes sordidate fuerint: dyaconi cū mīstris hūili-
bus illa lauēt intra sacrariū. z nō ext². Pro ve-
lis aut lauādis q̄ ad cultū altaris p²inet noua
peluis habeat. Palle v²o. i. corpalia i alia pel-
ui lauent. Vela q̄ ianuarū. i. cortine q̄ exten-
dunt i ecclēsijs i festis z in q̄dragesima. i alia
pelui lauent. Hinc ē q̄ statutū ē in cōcilio yler-
den. q̄ ad corpale lauandū z ad pallas altaris
ppria habeāt vasa foris. in q̄b² nihil aliud la-
uet. Sed z fm eundē clementē si altaris palla
id est. vestimēta altaris v² cathedra in q̄ sedet
sacerdos sacris vestibz indut². v² candelabrū.
vel velū. id est pānus v² cortina sup altare pen-
dens fuerint vetustate cōsumpta: clement². et
cineres v² in baptisterio v² in pariete aut i fos-
sis paup²imētoz vbi nō sit trāsit² iacentur. Et
nota q̄ ecclīastica ornamenta benedicuntur. vt
dice² sub ti. de cōsecrationibz z vnctionibus.

De campanis.

Campane sunt va-

sa enea in nola ciuitate cāpanie pri-
mo inuēta. Maiora itaq; vasa cā-

pane a cāpania regiōe. minora v²o nola a nola
ciuitate dicūt. Pulsat aut z bñdicit cāpana.
vt p illi² tactū et sonitū fideles inuicē inuitent
ad p²mū. z crescat in eis deuotio fidei: fruges
mētēs z corpa credētiū seruent. pculpellāt ho-
stiles exercitus. z om̄s insidie inimici. fragor
gndinū. pcella turbinū. impet² tēpestatū z ful-
gurū tempenē. infestaq; tonitrua z ventoz flā-
ma suspēdat. spūs pcellaz z aeree potestates
p²sternāt: vt h² audiētes cōfugiāt ad sancte ma-
tris ecclē gremiū. añ sancte crucis verillū. cui
flectit om̄e genu zc. sicut hec singula i bñdicti-
onibz campane habēt. Sciendū aut ē. q̄ cāpa-
ne q̄z sonozitate cōuenit p²us ad eccliam ad
audiendū. z cler² ad annūciandū mane misericor-
diā dñi. z veritatē ei² p noctē: significāt tubas
argenteas quibz in veteri lege populus ad sa-

capane et v²o
nola

capane p²us et
v²o

crificandū accersiebat. d quibz dicitur in. vi.
pte sub penthe. Quēadmodū em̄ vigiles in cas-
stris tubis. sic z ecclīaz mīstri campanaz so-
nitū se excitāt. vt ptra insidiantē dyabolū per-
noctēt. Signa igit nra enea sonoziora sunt tu-
bis veteris legis: qz tūc not² erat deus i iudea
tm̄. nūc v²o in omī terra. Sunt etiā durabilio-
ra. significāt em̄ p²dicatiōē noui testamēti fo-
re ampl² duraturā tubis et sacrificijs veteris
legis. qz vsq; ad mūdi finē. Sigdē campane p²-
dicatores significāt. q̄ fideles ad similitudinē cā-
pane ad fidē vocare debent: qd significatū ē in
eo q̄ dñs pcepit moysi vt faceret vestē summo
pontifici habentē. lxxij. tintinabula. q̄ sonarēt
cū pōtifer i sancta sanctorū ingrederet. Ip̄m g
vas os p²dicatores designat. iuxta illud apli.
Fact² sum velut es sonas siue cimbālū tinnis-
ens. Buricia metalli. fortitudinē designat in
mēte p²dicatores. Vñ dñs. Bidi frontē tuā du-
riorē frontibz eoz. Plectrū siue ferrū qd inte-
ri² ex vtraq; pte ferēs sonū reddit. doctoris li-
guā q̄ sciētia ornat. z q̄ vtrūq; testamētū reso-
nare facit figurat. Plect² g absq; sciētia p²-
catiōis. est q̄li campana sine plectro. iux illud
Gregorij. Sacerdos si p²dicatiōis ē insci². quā
clamoris vocē datur² ē p²co mut²: est em̄ q̄li ca-
nis mut² latrare nō valēs. Ip̄a v²o percussio de-
notat. q̄ p²dicatoz primū debet p correctionē i
se vitia ferire. z postmodū ad aliena exproba-
da accedere: ne p doctrinā apli. alijs p²dicans
ip̄e reprobo² inueniat. Vñ psal. Peccatori aut
dixit de². q̄re tu enarras iusticias meas z assu-
mis testamētū meū p os tuū: Sue nāq; passi-
onis exemplo plerūq; accēdit. quos eruditōe
sermonis mouere neqt. Vinculū v²o q̄ plectruz
vasi cōiungit seu ligat. est moderatio q̄ ligua
tempat. q̄ ad tractū corde. i. ad autoritatē scri-
pture ligua mouet p²dicatores. Lignū in q̄ cam-
pana pēdet. lignū dñice crucis signat. qd ideo
qñq; a supioribz cōtinet. qz crux ab antiquis
patribz nūciat. Instrumēta q̄b² ip̄m lignū ab-
ligatū seu affixū ē: oracula sunt p²phaz. Liga-
tura v²o ferrea q̄ cāpana ligno cōiungit caritatē
denotat. p quā p²dicatoz indissolubiler cruci
affix² gloriat dicēs. Adhi absit gloriari nisi i
c. d. no. Laquila ligno affixa q̄ mediāte campa-
na pulsāt. rectā p²dicatores mēte signat. q̄ di-
uinis mādatis inherēs: illa fidelīū auribz per
frequētē pulsatiōē inculcat. Iunis aut ab illa
pendēs q̄ cāpana pulsāt. ē hūilitas seu vita p²-
dicatores. Iunis etiā ip̄a vite nre mēsurā ostē-
dit. Adhuc cū iunis initū habeat a ligno in q̄
cāpana pēdet. per qd crux dñica intelligitur:
recte sacraz scripturā a ligno sancte crucis de-
scendentē signat. Sicut etiā iunis ex tribz est

*2us et quatuor die pulsat et campana
2us distinctus ad vna. id die et plures*

*simpulsi
dupulsi
simpulsi*

Liber

Primus Jo. ix.

funiculis: ita et scriptura ex trinitate consistit. scilicet ex historia. ex allegoria. et ex moralitate. Funis ergo descendens a ligno in manu sacerdotis. est scriptura a misterio crucis descendens in ore predicatoris. Rursus idem funis usque ad manum quibus pertinetur extenditur. quia scriptura usque ad opera transire debet. Funis quoque eleuatio et depressio in pulsando. denotat quod sacra scriptura aliquando loquitur de altis. aliquando de inferioribus: seu quod predicator quandoque propter aliquos alta dicit. quandoque propter alios descendit. iuxta illud apostoli. Siue extendimus propter deum. siue descendimus propter vos. Ad hunc sacerdos deorsum funem trahit. dum ad actiuam vitam a contemplatione descendit ipse vero sursum trahitur. dum scriptura docet in contemplatione erigere: deorsum etiam trahit dum scriptura ad litteram quod occidit intelligit. sursum trahitur dum spiritualiter eam exponit. Rursus secundum gregem. deorsum trahit et sursum trahitur. dum in ea se metipsum quantum videlicet in prauis iaceat. et quantum ad bona facienda perficiat. Sed et ex tractu funis campana resonat. populus ad expositionem sacre scripture adunatur. predicator audit et populus in unitate fidei et caritatis unitur. Sacerdos itaque qui se recognoscit predicationis debitorem. non se subtrahat a mouendis signis. quoniam et filii aaron clangebant tubis. Funis ergo mouet. qui fratres aut populum ex officio conuocat. Anulus in fine corde per quem in plerisque locis corda trahitur est corona promissionis seu perseuerantia in fine. vel est ipsa diuina scriptura. Porro sauiianus papa statuit ut hore diei per ecclesias pulsentur. Et nota quod ad diuina officia per. xij. diei horas campana communiter duodecies pulsantur. videlicet in prima hora semel. et in vltima similiter semel: quia ab vno deo omnia et idem vnum erit omnia in omnibus. In tertia pulsantur ter. per secundam tertia et quarta horis quod sub illa cantantur. Similiter et in sexta ter. per tribus videlicet per quinta per sexta et septima horis. Similiter in nona ter per tribus. Ad vespas vero quod est. xj. hora non solum semel sed etiam multipliciter. quia in tempore gratie multiplicata est predicatio apostolorum. Item in nocte ad matutinum sepe. quia sepe exclamandum est. Exurge qui dormis. et exurge a mortuis. Communiter tamen ter pulsantur in nocturnis. Primo cum squilla. quod significat paulum acute predicantem. Secunda pulsatio significat barnabam sibi associatum. Tercia inuit quod iudeis repellentibus obuium dei. apostoli conuerterunt se ad gentes quos in fide trinitatis quantumtuor euangeliorum imbuerunt disciplinis. Quarta et quinta quater pulsantur.

Et nota sex esse genera tintinnabulorum quibus in ecclesia pulsantur. scilicet squilla: cimbalum: nola: nolula seu dupla: campana et signum. Squilla pulsatur in triclinio. id est in refectorio. Cimbalum in claustro. Nola in choro. Nolula seu dupla in horologio. Campana in campanili. Signum in turri. Quolibet in horis potest generaliter tintinnabulum nuncupari

Sex genera tintinnabulorum in ecclesia

Clarioribus ergo designantur vocabulis. quia predicatorum per illa designati. ad multa necessarij sunt. Sane in tota septuagesima. sub qua quadragesima continetur in diebus prefestis non debet impulsari nec compulsari nec dupulsari. sed solum simpulsari. id est simplicitate pulsari ad horas diei vel matutinas. In ecclesijs tamen bene ordinatis bis pulsantur ad primam. Primo ad inuocandum. Secundo ad inchoandum. In tertia ter secundum numerum horarum quod sub illa pulsantur ut promissum est. vna ad inuocandum. alia ad congregandum. tertia ad inchoandum. Similiter fit in sexta et in nona: et eadem campana et eodem ordine pulsantur ad matutinas simplicitate. Ad missam vero et ad vespas duabus durat campanis pulsantur. In minoribus vero ecclesijs simpliciter tantum pulsandum est iuxta promissa. et hinc in feriis. In dominicis vero et solennibus diebus. puta in alijs temporibus compulsantur. Quia enim predicatorum (qui per campanas figurantur) tempore gratie crebrius abundant et oportune et importune instant: idcirco in festis quod ad gratiam pertinet campana tumultuosi tinnunt et plurius concrepant. ut dormientes et ebriosos excitent ne dormiant ultra modum. Quid autem significet impulsio quando cantatur Deum laudamus. in quinta parte sub titulo. de nocturnis dicitur. Clerici aliquando moriente campana debent pulsari. ut populus huiusmodi audiret ore per illo. per muliere quod dem bis. per eo quod ipsa inuenit alteritatem. primo enim fecit hominem alienum a deo. quare secunda dies non habuit benedictionem. Pro viro vero ter pulsantur. quia primo inuenta est in homine trinitas. Primo enim formatus est adam de terra. deinde mulier ex adam. postea homo creatus est ab utroque: et ita est ibi trinitas. Si autem clericus sit. tot vicibus simpulsantur quantum ordines habuit ipse. Ad vltimum vero compulsari debet cum omnibus campanis. ut ita sciat populus pro quo sit orandum. Debet etiam impulsari quando funus ad ecclesiam. et quando de ecclesia ad tumulum deportatur.

Letetur campana in processibus pulsantur. ut demones timentes fugiant prout in quarta parte sub titulo. de accessu ponitur. ad al. dicitur. Timet enim auditus tubis ecclesie militantis. scilicet campanis. sicut aliquis tyrannus timet audire in terra sua tubas alicuius potentis regis inimici sui. Et hec etiam est causa quare ecclesia videns concitari tempestate campanas pulsat. ut. scilicet demones tubas eterni regis id est. campanas audientes territi fugiant. et a tempestatis concitatione quiescant: et ut ad campana pulsationem fideles admoneantur et prouocentur per instanti periculo orationi insistere. Silent autem campana triduo ante pascha. ut dicitur in sexta parte sub quinta feria cene. Rursus campana tempore interdicti silent: quia sepe ob delictum subditorum impeditur lingua predicatorum. iuxta illud prophete. Linguam tuam adherere faciam palato tuo quia domus id est populus exasperans. id est. inobediens est.

*pulsat per morientem
et alij quod facit*

Silent campana ante pascha

Habet etiā ecclesia organa. d quibz in quarta pte sub ti. de sanctis dicitur.

De cimiterio z alijs locis sacris z religiosis

Hinc de cimite

rio z alijs sacris ac religiosis locis dicam⁹. Sane venerabiliū locorū

alia sūt hūane necessitati deputata. alia oīoni dicata. Loca hūane necessitati deputata sunt zenodochiū zenostoriū qd idē est. vasochomiū gerōtecomiū. orphanotrophū z bephrotrophū. Sancti etem patres z religiosi pncipes h⁹moi instituerūt loca i qbus paupes. pegrini. senes orphani. infantes. emeriti. infirmi. imbecilles z sauci recipent z fouerent. Et nota q gerōta grece dicit senex latine. Locorū aut oīoni dicatoz. alia sunt sacra. alia sunt sancta. alia religiosa. Sacra sunt q p man⁹ pontificū rite dedicata z deo sanctificata sunt: q varijs nomibz appellant. put sub ti. de ecclia pmissus ē. Sancta sunt loca emunitatis siue privilegiata seruitoribz z mīstris eccliaz deputata: de quibus videlz sub intermīatiōe certe pene vlt a iure vel p spāle pūlegiū interdicūt. ne qs illa violare psumat: sicut sunt atria eccliaz. z in qbusdā locis claustra infra q sunt domus canonicorū. in qbo reis cuiuscūqz sceleris pfugietibz. si se ibi receperint securitas pstat. Et fm statuta legalia porte z theatra ciuitatū. Religiosa sunt vbi cadauer hominis integrū vel etiā caput tm sepeliūt: qz nemo pōt duas sepulturas hēre. Corp⁹ vō vlt aliqd aliud mēbrū absqz capite sepultū. nō facit locū religiosū. Sed z fm legalia instituta. cadauer iudei vlt gentilis vlt infantis nōduz baptizati locū in q sepultū ē religiosū facit: fm religionē tm christianā z canonicā doctrinā. solū xpiani cadauer locū facit religiosū. Et nō q qcgd ē sacru. est religiosū. z nō ecōtra. Ceterū loc⁹ iste religiosus diuersimode appellat. videlicet cimiteriū. poliantz. siue andropolis qd idē est. Itē sepulcz mausoleū qd etiā idē ē. dormitoriū. tumul⁹. monumētū. ergastulū. sarcophag⁹. pyramis. bustū. vna z spelūca. Limiteriū dicit a cimē qd ē dulce. z sterion qd est statio: ibi em dulciter defunctorū ossa gescūt z saluatoris aduētū expectāt. Elēl qz ibi sunt cimētes. i. vermes vltra modū fetentes. Poliantū dicit qli pollutū antz ppter cadauera hoīm ibi sepultoꝝ. Elēl poliantz interpretat multitudo viroz. a polis qd ē pluralitas. z antros qd est vir: z fm b ppe dicit cimiteriū. ppter mltitudinē hoīm ibi sepultoꝝ. Silr z andropolis qd idē est. Sepulcrū dicit qsi sine pulsu. qz q ibi sepeliūt pulsu caret. vlt est lot⁹ vbi ossa condunt. Mausoleū dictū ē a quodā q dicit⁹ ē mausole⁹

qui fuit diues z potēs. z ab arthemisia ci⁹ vxo re valde dilect⁹. adeo. q eo defuncto ipa glorio sum ei pstruxit sepulcrū. qd vocauit mausoleū a nomie viri sui. Erinde igit mos inoleuit. vt qlibet p̄ciosa sepultura mausoleuz nūcupetur. Dormitoriū dicit a dormiēdo. qz ibi corpa sanctorū gescūt q i dño dormiūt. Tumul⁹ dicit qsi tumēs tellus: qm homie in terra sepulto terra aliquantulū eleuat. Monumētū dicit. qz monet mentē cuiuslibz inspiciētis. vt recordet qz cinis ē z in cinerē reuertet. Ergastulū dicit ab erge qd ē op⁹ vel ab erga qd ē labor. z sterion qd est statio: ibi em regescūt corpa eoz q in dño moriunt. Elēl beati mortui q in dño moriūt. amodo iā dicit illis spūs vt re. a la. s. Sarcophag⁹ dicit a sarcos qd ē caro z phagin qd ē comedē. qz ibi caro comedit. i. psumit. Pyramis dicit a piz qd ē ignis. qz corpa igne cremata z incinerata ibi recodebāt. Elēl qz sicut ignis a lato incipit z tendit i acutū. sic z pyramis. Et ē genus altissime sepulture. Tale ē rome in q fuerūt cineres iulij cesaris collocati. z corrupto vocabulo vulgariter vocat acus sancti petri. q tm iulia dici deberet. Silr pyramidē fieri fecit cesar iuxta turonū. ppe ripā ligeris. z rclusit ibi cineres cuiusdā militis amici sui interfecti. Bustū vō a nomie cōtenti nomē traxit. p̄tinetis locus videlz in q busta siue hūana corpa sepeliebant. Urna dicta ē. eo q antiqs moris fuit humana corpa rogo cōburere. z cineres i terreis vnis collocatos seruare. Spelūca qnqz dicit duplex vt iāz dicit. Limiteriū initū habuisse dicit ab abraā. q emit agrū ab ebron in q erat duplex spelūca. vbi ipse sepult⁹ ē z sara. ysaac z iacob. z adā z eua: p̄pterea em emit vt sibi z suis sepultura esset. Duplex spelūca idō ibi erat: qm ibi duo sepeliebant p̄tigue. s. vir z vxor. vlt i vna viri. et in altera mulieres: vlt qz vnicuiqz illic sepeliēdo duplex spelūca i modū cathedre fiebat. Elēl dicit hiero⁹. q tres p̄iarche sepulti sunt in ciuitate ebron i spelūca duplici. cū tribus vxoribz suis. Sepeliebant autem quasi sedentes. z supior ps spelūce q truncū capiebat a natibz sup. dicebat vna spelūca: ps vō inferior q capiebat pedes crura z femora. dicebatur alia spelūca. Sane nō debēt passim omēs intra ecclesiā sepeliri. videtur em q locus sepulture non prosit. Lucifer nāqz de celo fuit prostrat⁹ z adam de paradiso eiectus. z q loca his meliora sunt. Item ioab i tabernaculo interfectus est. z iob in sterquilinio triūphauit: imo obesse videtur si qs idign⁹ z peccator i ecclia sepeliat. Legitur em in dyalogo beati gregoriū libro. iij. c. lvi. q cū quidaz flagiciosus in ecclia beati faustini brixien. sepult⁹ fuisset. eadē nocte beatus

Epheg. testat

Quo vltim motu p̄tenta sepeliant

Loca sacra
sancta
religiosa

Loca sepulchralia
Habet nomina

(This Republic) is a mistake.

causam. sed solo dei iudicio quis subito mori potest in cimiterio sepeliri. Iustus enim in quacumque hora mori saluat. praesertim si dabat opera alicui licite rei. Defensori iusticie et pugnanti in proelio iusto occisis cimiterium et officium libere conceduntur: interfecti tamen in ecclesiis non portant ne pavimentum sanguine polluant. Sed et si aliquis rediens de lupanari vel de aliquo loco ubi fornicatus sit. in via occidat. vel aliquo casu inconfitens moriatur. non sepeliatur in communi cimiterio: et si legitime probari possit eum fornicatum fuisse. nec constat eum postea confessus vel contritum fuisse: alioquin sepeliri debet. Rursus mulier moriens in partu non debet in ecclesia poni ut quidam dicunt. ne pavimentum ecclesie sic sanguine polluitur. Sed et ecclesiis ei dicatur obsequium. et in cimiterio sepeliatur: quod non placet. alioquin pena sibi obteret in culpa. Unde licite in ecclesia ferretur. ita tamen quod ecclesia a maculis corporis ne polluitur diligenter caueatur. Pars tamen de ventre ipsius extractus mortuus et non baptizatus. et cimiterium sepeliatur. Sunt tamen quidam qui dicunt quod prius debet una cum muliere in cimiterio sepeliri. eo quod prius viscerum esse censetur. Sane vir et uxor in eodem sepulcro ponendi sunt. exemplo abrahe et sarae. ubi spiritales non elegerint sepulturam. Unde et thobias precepit filio. ut cum mater illius compluisset dies suos. locaret eam in eodem sepulcro cum eo. Item quilibet in sepulcro pentum tumultuatus est. nisi ex deuotione alibi elegerit sepeliri. Letetur in concilio maguntinensi statutum est. quod suspensi qui per suis peccatis penam extremam persolunt. ex quo confessi sunt vel confiteri desiderauerunt. et communicauerunt: in cimiterijs sepeliri possint. et oblationes et misse fieri pro eis. Qualiter humanum corpus sepeliendum sit. dicitur in viij. parte sub tit. de officio mortuorum.

De ecclesie dedicatiōe ⁊ consecratione.

Diua de ecclesia 7

altari i superioribus metio facta e. psequens est ut aliquo de illorum dedicatione subijciamus dicentes. Primo vnde consecratio ecclesie ortum habuit. Secundo per quos. Tercio quare. Quarto qualiter ecclesia dedicetur. et quod significet tam ipsa dedicatio quam singula que in ea aguntur. De officio vero festi dedicationis ecclesie in vii. parte dicetur. Primo igitur dicendum est unde dedicatio ecclesie initium habuit. Super quo notandum est. quod moyses domino precipiente fecit templum et sacrauit illud cum mensa et altari eius et ereis vasibus et utensilibus ad diuinum cultum explendum. Et non solum diuinis precibus ea sacrauit. verum etiam sancti olei unctione. domino iubente linivit. Legitur enim dominus precipuisse ipsi moysi ut crisma conficeret quod ungeret tabernaculum in dedicatione et archam testamenti. Salomon quoque filius david iubente domino perfecit

templū cū altari. ⁊ reliq̃ ad diuinū cultū pagē
dū p̃secrauit. sicut ī libro regū habet̃. Nabuch
odonosor etiā rex vocauit om̃s satrapas opti
mates ⁊ tirannos ad dedicationē statue auree
quā fecerat. Iudei ḡ sicut legiū ī burcardo. li.
iij. c. iudei. loca ī q̃b̃ dñō sacrificabāt diuinis
habebāt supplicatiōib̃ p̃secrata. nec in alijs q̃
deo dedicatis locis munera dñō offerebāt. Si
igit̃ illi q̃ vmbre legis deseruiēbāt hoc faciebāt
q̃ntomagis nos quib̃ veritas patefacta est. ⁊
grā ⁊ veritas p̃ iesum xp̃m data ē. templa dñō
edificare ⁊ put melius possum⁹ ornare atq̃ ea
diuinis p̃cijs ⁊ sanctis vinctiōib̃ cū altarib̃ et
vallis vestib̃ q̃ ⁊ reliquis ad diuinū cultū im
plēdū ṽtēlib̃ deuote ⁊ solēniter ex institutiōe
felicis pape. iij. sacrare debem⁹. Rursus cū in
siria in ciuitate baruth iudei quādā imaginez
crucifiri pedib̃ cōculcarēt ⁊ lat⁹ eius p̃forarēt
mor̃ inde sanguis ⁊ aqua exiuit. Iudei autē h̃
viso mirati sunt ⁊ infirmi eoz h̃ sanguīe delini
ti ab om̃ib̃ infirmitatib̃ suis liberati sūt. p̃p̃t
q̃d om̃s xp̃i fide suscepta baptizati sunt. ⁊ sina
gogas eoz ī eccl̃ias p̃secrauerūt. ⁊ inde mos i
oleuit vt eccl̃ie cōsecrarētur. cū pri⁹ tantū alta
ria p̃secrarent. Et p̃pter h̃ etiā miraculū ordi
nauit eccl̃ia fieri memoriā dñice passionis. v.
kal. decēbris. ⁊ rome p̃secrata ē eccl̃ia ī hono
re saluatoris. vbi q̃daz ampulla cū illo sangui
ne reseruāt. ⁊ solēne festū tūc igit̃. Secūdo
notādū ē q̃ solus p̃tifer p̃t eccl̃ias ⁊ altaria
dedicare. qm̃ gerit imaginē ⁊ figurā summi p̃
tificis xp̃i sp̃ualit̃ dedicātis. sine q̃ nō possum⁹
in grā stabiliri. Uñ ip̃e ait. Sine me nihil po
testis facere. Et psalmis. Nisi dñs edi. do. ⁊c.
Uñ cōciliū carthaginē. phibet h̃ facere sacer
dotē: nec p̃t h̃ alicui inferioris ordinis demā
dari. Sane eccl̃ia vt sacri edocent canones. de
dicāda nō est nisi pri⁹ dotata sit. ⁊ ex licite acq̃
sitis. Legiū em̃ q̃ dū q̃daz ep̃us eccl̃iā de vsu
ris ⁊ rapinis cōstructā p̃secraret. vidit p⁹ alta
re dyabolū stantē in cathedra ī habitu pontifi
cali. q̃ dixit ep̃o. Lessa eccl̃iam cōsecrare. ad
meā em̃ iurisdicciōz p̃tinet. cum sit ex vsuris ⁊
rapina facta. Ep̃iscopo vō ⁊ clero territis ⁊ in
de fugiētib̃. dyabolus cōtinuo ip̃am eccl̃iaz
cū grādi strepitu destruxit. Rursus eccl̃ia q̃
p̃ questu cupiditatis p̃structa ē. p̃secrāda nō ē
⁊ cui dos sufficiens assignata nō est. et in q̃ pa
ganus vel infidelis sepultus est. donec inde fu
erit eiect⁹. ⁊ eccl̃ia abzas prius pietib̃ ṽl ti
gnis recōciliata. Idē etiā est de excomunicato
Si vō mulier pregnās illic sepulta sit. ea non
eiecta poterit p̃secrari. licet ptus baptizat⁹ nō
sit. quāq̃ qdam aliter scripserint sapiētes. Et
potest eccl̃ia p̃secrari dieb̃ dñicis ⁊ priuatis

⁊ plures ep̃i ⁊ plura altaria possunt simul ab
eodē in vna eccl̃ia p̃secrari. Tercio dicen
dū est q̃re eccl̃ia dedicat̃. ⁊ qdem p̃pter qnq̃
causas. Primo vt dyabol⁹ et eius potestas in
de penit⁹ expellat̃. Uñ refert grego. ī dyalogo
li. iij. c. xxx. q̃ cū q̃daz eccl̃ia arrianoz fidelib̃
reddita p̃secraret̃. ⁊ reliqe sancti sebastiani et
beate agathe illuc delate fuissent: p̃plus ibidem
p̃gregat⁹ porcū repente inter pedes huc illucq̃
discurrere senserūt. q̃ fores eccl̃ie repetēs a nul
lo videri potuit. om̃esq̃ in āmirationē cōmo
uit. Qd̃ idcirco dñs ostēdit. vt cūctis patefie
ret q̃ de loco eodē immūdu hitator eriret. Se
quēti aut̃ nocte magn⁹ ī eiusdē eccl̃ie tectis stre
pitus factus est ac si ī eis aliquis errando dis
currēt. Secunda vō nocte grauior sonus incre
uit. Tercia quoq̃ nocte tantus strepitus inso
nuit. ac si omnis illa eccl̃ia a fundamētis fu
isset euersa: statimq̃ recessit. nec vlteri⁹ apud
illā antiq̃ hostis ingetudo apparuit. Secundo
vt ad eā p̃fugiētes saluent̃. put legiū in canone
gregorij. Et ob h̃ ioab ī tabernaculū fugit. ⁊ al
taris cornua app̃hendit. Tercio vt ibi oīones
exaudiant̃. Uñ in oīone ad missaz dñ. Lōcede
vt om̃s q̃ huc dēpcaturi cōueniūt ex q̃cunq̃ tri
bulatiōe p̃solatiōis tue beneficia p̃sequāt̃. Sic
etiā orauit salomon ī templi dei dedicatiōe. p̃
ut legiū. iij. regū. viij. c. Quarto vt ibi laudes
deo soluant̃. put sub ti. de eccl̃ia dictū ē. Qui
to vt ibi sacramēta eccl̃iastica m̃strent̃. Unde
⁊ ip̃a eccl̃ia dicit̃ tabernaculū q̃si taberna dei.
in q̃ sacramenta diuina p̃tinent̃ ⁊ ministrant̃
Quarto dicendū est q̃liter eccl̃ia p̃secrat̃. et
quidē om̃ib̃ de eccl̃ia eiectis solo dyacono ibi
remanēte r̃cluso. ep̃us cū clero ante fores eccle
sie aquā nō sine sale benedicit. ⁊ interim intri
sec⁹ ardēt. xij. lūinaria añ. xij. cruces ī eccl̃ie pa
rietib̃ depictas. Postmodū vō clero ⁊ p̃plo se
q̃nti ter circūeūdo eccl̃iam exteri⁹ cū fasciculo
isopi p̃ietes cū aq̃ iā bñdicta aspgit. ⁊ qualibz
vice ad ianuā eccl̃ie veniēs p̃cutit sup̃liminare
cū baculo pastorali dicēs. Tollite portas p̃n.
ve. ⁊c. ⁊ diacon⁹ deint⁹ r̃ndet. Quis est iste rex
gl̃ie. Qui p̃tifer. Bñs fortis ⁊c. Tercia vō vi
ce reserato ostio ingredit̃ p̃tifer eccl̃iā cū pau
cis ex m̃istris. clero ⁊ p̃plo foris manēte dicens
Par huic domui. ⁊ dicit letanias. deinde ī pa
uimēto eccl̃ie sit crux de cinere ⁊ sabulo. vbi li
teris grecis ⁊ latinis totū scribit̃ alphabetū.
Et itez aliā aquā sanctificat cū sale ⁊ cinere ⁊
vino ⁊ altare p̃secrat. Deinde. xij. cruces ī pie
tib̃ depictas crismate inūgit. Sane q̃cūq̃ h̃
visibilē fiūt. de⁹ p̃ inuisibilē ṽtutē in aīa opat̃.
q̃ veri dei templū est: vbi fides facit fundamen
tū. spes erigit. caritas p̃summat. Ip̃a ei eccl̃ia

Iudei imaginez crucifiri
pedib̃ cōculcarunt

Rome ecclesia s. palmatoris

catbolica ex viuis lapidibz adunata dei templū est qz multa templa vnum templum. qz vn⁹ est deus ⁊ vna fides. Bom⁹ igit⁹ dedicanda est aīa sanctificanda. Et est nōndum qz p̄fectio duo efficit. Nam ip̄az eccliam materialem deo appropriat. ⁊ n̄raz scz tam ecclie q̄ fidelis aīe desponsatōez insinuat: dom⁹ nanqz non consec̄ta. est sicut puella viro alicui destinata. non tñ dotata nec m̄rimoniali p̄mertō in vnione carnis vnita. Sed in p̄fectione dotata ⁊ transit in p̄p̄iam ihu xp̄i sponsam. quaz sacrilegiū est p̄ adulterium vltari⁹ violari. desinit em̄ lupanar esse demonū vt patet in cōsecratōe illi⁹ templi qd̄ antea p̄atheon vocabat⁹. Primo itaqz dicendū est de aq̄ b̄ndictōe sup̄ q̄ dñs dicit. Nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ sp̄s sancto non int̄bit in regnū celoz. Aqua em̄ q̄ lauandis corpibz idonea est. tanta dinit⁹ v̄tutem accipe meruit. qz sicut corpa lauat a sordibz. ita ⁊ aīas mundat a pctis. Manifestū q̄de⁹ est. qz hec aq̄ cuius asp̄sione ecclia consecrat⁹ baptismum significat. qz q̄dammodo ipsa ecclia baptisat⁹. Ipsa vō ecclia illam vtiqz eccliam designat. q̄ in ea contine⁹ scz fidelium multitudinem. Unde etiam ecclia vocat⁹. eo qz eccliam contineat. continens vicz p̄ contento.

Querēdū aut̄ est q̄re huic aq̄ sal admisceat⁹. cū saluator n̄r de baptismo loq̄ns nullaz de sale fecerit mentōez. Non em̄ dixit. Nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ salza. vel sale mixta v̄l aliqd̄ hmōi. s̄ dixit. Nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ sp̄s sancto ⁊c. Et idip̄m de oleo ⁊ crismate q̄ri potest. Sed nōndū qz sal in dīno elogo sepe p̄ sapientia ponit⁹ iux̄ illud. Sermo vester sit sale condit⁹. Et dñs inq̄t discipulis. Habete sal in vobis ⁊ pacem inter vos. Itemqz. Vos estis sal terre. qd̄ si sal infatuatū fuerit in q̄ cōdie⁹. Hinc etiaz ē qz p̄m lege⁹ nulla hostia sine sale offerebat⁹ s̄ in omni sacrificiō ponebat⁹. Ex qbz omnibz conuic̄it⁹. qz sal p̄ sapientia ponit⁹. Est em̄ sapientia cōdimentū oīm v̄tutū. sicut sal oīm ciboz. Hic ḡ est. qz nullus baptizat⁹ p̄usq̄ sale cibe⁹. etiaz infantes vt qd̄ actu h̄re non p̄nt habeant saltez signatōe sac̄menti: nec sine sale b̄ndic̄it⁹ aq̄. De alteri⁹ aq̄ benedictōe ī seq̄nti t̄ctatu dice⁹. Trina aut̄ interi⁹ ⁊ exteri⁹ cū ysopo ex aq̄ b̄ndicta asp̄sio. trina⁹ baptizandi īmersiōne significat. ⁊ fit p̄pter tria. Primo p̄pter demonū expulsiōne. Nam aq̄ b̄ndicta p̄p̄ie de sui v̄tute h̄z demones expellē. Unde in exorcismo ei⁹ dī. vt fiat aq̄ exorcisata ad effugandaz oīm inimici potestatem. ⁊ ip̄m inimicū eradicare ⁊c. Secūdo p̄pter ip̄ius ecclie purgatōez ⁊ expiatōem: oīa nāqz hec terrena p̄pter pctm̄ corrupta sunt ⁊ sedata. Hinc etiaz est. qz in lege oīa pene mundabant⁹ p̄ aqm̄. Tercio p̄pter remouendaz oīm maledictōem ⁊

introducendam benedictionem: terra enim ab initō cū fructu suo maledictōez accepit. eo qz ex ei⁹ fructu deceptō setā fuit. Aq̄ vero nulli maledictōni subiacuit. Hinc est qz dñs pisces comedit. sed carnes non legit⁹ nominatim comedisse nisi de agno paschali: ⁊ hoc p̄pter legis p̄ceptū in exemplū. scz abstinendi aliq̄n a licitis. ⁊ aliq̄n eade⁹ comedēdi. Rursus asp̄sio in circuitu facta signat. qz dñs curam suorū habens. mittit angelum suū in circuitu timentū se. Tria vō responsoria q̄ interim decantant⁹. est hilaritas triū ordinū fidem suscipientū. scz noe. daniel. ⁊ iob. Et qm̄ ad hanc inuocatōez ḡtia fidei spei ⁊ caritatis infundit⁹. īdeo ad petez ⁊ ad mediū ⁊ ad p̄tem pietis sup̄iorem asp̄git⁹. De interiori etiaz asp̄sione iaz dice⁹. De v̄tute ysopi in seq̄nti ti. dice⁹. Triplex vō circuit⁹ quē ep̄us asp̄gēdo facit. triplicē circuitū quē xp̄c fecit p̄pter ecclie s̄actificatōez desiḡt. Primo fuit q̄ venit de celo in mūdū. Secūdo q̄ de mundo descendit in limbum. Tercius q̄ de limbo rediens ⁊ resurgens ascendit in celū. Triplex q̄ circuitus oñdit. qz ecclia illa ad honozē trinitatis dedicat⁹. Oñdit etiaz triplice⁹ statū saluandoz de ecclia. q̄ sunt v̄gines p̄tinentes ⁊ p̄iugati. qd̄ etiam dispositō ipsi⁹ ecclie materialis oñdit. put sub ti. ē ecclia dictū est. Porro trina ad sup̄liminare ostij p̄cussio. signat triplex ius qd̄ xp̄c habet in ecclia sua. p̄pter qd̄ sibi debet a p̄ri. Est em̄ sua creatōe redemptōe. ⁊ gloriificatōis p̄missione. Nam pontifex xp̄m. v̄ga ei⁹ potestates figurat. Rursus p̄ triplicem p̄cussione⁹ ianue cū v̄ga pastorali p̄dicatō euangelica intelligit⁹. Quid em̄ est v̄ga pastoralis nisi p̄mo dīnus. iux̄ illud esaiē. Percuciet t̄ra v̄ga. i. p̄mōes oris sui ⁊c. Virga igit⁹ ianuas p̄cutere. est aures audientū p̄dicatōis voce pulsare. Aures em̄ porte sunt per q̄s ad corda audientūz sancte p̄dicatōis v̄ba introducim⁹. Unde ps̄. Qui exaltas me de portis mortis. vt annūciem omnes laudes tuas in portis filie syon. Quid em̄ sunt porte filie syon nisi aures ⁊ audit⁹ fidelium. Tercio triplex cū v̄ga p̄cussio ⁊ ianuaz aptio. significat qz p̄ p̄dicatōem pastoz infideles venient ad fidei p̄sensum. Per illaz em̄ porte iusticie apiunt⁹. ⁊ illas ingressi fidem confitent⁹. Unde ps̄. Aperte mihi portas iusticie. ⁊ ingressus in eas p̄fitebor dño. Hec porta dñi. iusti int̄bunt p̄ eam. Percutit igit⁹ ep̄us in sup̄liminari scz rōnis dices. Supple o vos p̄ncipes. i. demones. seu poti⁹ hoīes. tollite. i. auferte. portas. i. ignorantias vestras id est a cordibz vestris. Interrogatō vero dyaconi inclusi respondentis in p̄sona populi quis est iste rex glorie. est ignorantia populi nescientis qs est q̄ debet int̄re. Apertio ostij euacuato

est peccati. Recte igitur episcopus ter percutit. quia numerus iste notissimus et sacratissimus est: et in omni dedicatione episcopus ter ianuas percutere debet. quia sine invocatione trinitatis nullum fit in ecclesia sacramentum. Trina vero proclamatio tollite por. etc. significat triplicem Christi potestatem. videlicet quia habet in celo. in mundo. et in inferno. Unde in himno ascensionis dicitur. Ut trina reus machina celestium terrestrium et infernorum perditam flectant genu iam subdita. Consequenter ostio aperto intrat episcopus. ad nondum quod si debite utatur officio suo. nihil ei resistere poterit. iuxta illud. Domine quia resistet poterit tui. Ingreditur autem cum duobus vel tribus. ut in ore duorum vel trium testium stet perfectio obsequii. Unde quia paucis personis dominus se transfigurans per ecclesiam oravit. Et ingrediens dicit. Pax huic domui et omnibus habitantibus in ea. quia Christus mundum ingrediens. pacem inter deum et hominem fecit. Venit enim ut nos deo patri reconciliaret. Post hoc dum dicit letania. prostratus orat pro sanctificatione domus. Quia et Christus humiliatus ante passionem per discipulis et credituris omnibus orabat dicens. Pater sanctifica eos in nomine tuo. Postquam vero surrexit orat sine salutatione quoniam non dicit dominus vobiscum. cum ecclesia nondum sit quasi baptizata et quia cathecumini tamen sunt. non sunt digni ut eis fiat applausus. cum nondum sint sanctificati: est tamen pro eis orandum. Clerus clamans et letanias concinens apostolos representat. qui per ecclesiam et animarum sanctificatione ad deum intercedebant. In pavimento ecclesie scribitur alphabetum hoc modo. Iste enim crux de cinere et sabulo ex transverso ecclesie super quam crucis pulveris scribitur alphabetum in modum crucis. litteris grecis et latinis. non autem hebraicis. quia iudei recesserunt a fide: et scribitur cum baculo pastoralis. Sane alphabetum super crucem scriptum tria representat. Primo quidem scriptura ex grecis et latinis litteris in modum crucis facta. representat conjunctionem seu unionem in fide utriusque populi iudei videlicet et gentilis per crucem Christi factam. iuxta illud. Iacob cancellatis manibus filiis benedixit. Ipsi vero crux siue usus ex transverso ecclesie ductus. videlicet unus a sinistro angulo orientis in dextrum occidentis. et alter a dextro orientis in sinistrum occidentis. significat quod populus ille qui prius erat dexter factus est sinister. et qui erat in capite factus est in cauda. et econverso: et hoc propter crucis virtutem. Christus enim ab oriente transiens reliquit iudeos in sinistra. quia infideles. et venit ad gentes: quibus licet in occidente fuissent. datus esse in dextra. et tandem a gentibus in dextra orientis positus visitabit iudeos in sinistro angulo occidentis. quod constat dexteros esse quos prius inuenerit gentes. Ideo autem in obliquo et in modum crucis. et non in directum hebreice scribuntur. quia ad hanc sanctam intelligentiam pertingere non valet. quia crucis misterium non recipit. et Christi procedere

ad passionem non se credit esse salvandum. In maiusculam enim aiam non introibit sapientia et ubi Christus fundamentum non est. superedificari non potest. Secundo scriptura alphabeti representat paginas veteris usque testamenti quod per crucem Christi adimplentur est. In passione namque etiam velum templi scissum est. quia tunc scripture aperte sunt et reuelata sancta sanctorum. Unde ipse moriens dixit. Consummatum est. In his quidem paucis litteris omnis scientia continetur. Et tunc crux extrinseco ducitur. quia unum testamentum in alio continetur. rota enim erat in rota. Tercio representat articulos fidei. Ecclesie enim pavementum est nostre fidei fundamentum. Elementa ibi scripta. sunt fidei articuli. quibus rudis ac neophytus in utroque populo in ecclesia eruditur. qui se debent pulvere et cinerem reputare. iuxta illud quod dixit abraam gene. xvij. Loquar ad dominum meum cum sim pulvis et cinis. Scriptura igitur alphabeti in pavimento. est simplex doctrina fidei in corde humano. Sambuca seu baculus qui alphabetum scribitur. monstrat apostolorum doctrinam vel doctorum ministerium quod facta est conversio gentium. et perficienda iudeorum. Consequenter episcopus ad altare accedens incipit stans. deus in adiutorium meum intendere: quia tunc demum incipit quod est in hoc officio principale. Et dicit versus. gloria patri etc. quia hec benedictio fit ad exhibendam gloriam trinitati: non tamen dicitur alta. put in sequenti tamen. dicitur. et consecrat altare. In quo quidem consecratione alia aqua benedicitur put in sequenti tamen. dicitur: ex quo postquam altare septies aspersum fuerit. aspergitur etiam ter interius tota ecclesia sicut prius absque aliquo differentia maiorum lapidum vel minorum. quoniam apud deum non est acceptio personarum ideo interius: ad nondum quia exterior abluto sine interiori nihil prodest. Ideo ter. quoniam ut promissum est. asperio illa significat asperionem et mundationem baptismi qui datur beneficio trinitatis. iuxta illud. Ite docete omnes gentes. baptizantes eos in nomine patris et filii et sancti spiritus. Quia enim ecclesia non potest in aqua immergi sicut immittitur baptizandus. ideo ter aspergitur aqua quasi loco trine immersionis. Rursus aspergitur procedendo ab oriente in occidentem et per medium semel in modum crucis: quia Christus totam iudeam aut omnes gentes baptizari precepit in nomine trinitatis. Qui baptismo tribuit efficaciam in ministerio passionis. incipiens a iudeis de quibus ortus est. et residuus aqua ad basim altaris funditur. put in sequenti tamen. dicitur. Quidam tamen aliam aquam non benediciunt sed cum prius benedicta totum officium implent. Interius autem cantat chorus psalmum illum. Exurgat deus et dissolvat inimicos. etc. Et illud. Qui habitat in adiutorio etc. In quibus fit mentio de ecclesia et eius consecratione ut patet ibi. Qui habitare facit unius moris in domo. Episcopus vero dicit. Domus mea domus orationis vocabitur. Quia eius officium est facere ut ecclesia domus dei sit. non negotiorum. Sane

Frederick J. Schomburg

¶ Deoq3 nō recōsecrāda. s3 dūtaxat cū aq̄ ero-
cizata et misse solēnitate ē recōciliāda. quāq3
cā recōsecrādā qdā scripserūt sapiētes. Tercio
recōsecrāda ē eccl̄a. si dubiū sit utz aliqñ fue-
rit p̄sec̄ta. eo q̄ sup hoc nll̄a scripta v̄l pictura
aut sculptura. nullusq3 etiā vnic⁹ testis de visu
vel etiā de auditu q̄ ut qdā dicūt sufficēt extat.

about 90 ft. of sand

recōciliandū autumāt: q̄muis autē illud sepe
iussu ep̄i de loco ad locū trāsserat 7 p̄ viā por-
tef. p̄p̄ qd̄ portabile seu viaticū appellat. nō
tñ ob b̄ recōsec̄tur aut recōciliat. Quid si
calix cōsec̄r̄ deaurat. nūq̄d ē recōsec̄nd⁹? Et
v̄r q̄ sic. qm̄ nou⁹ calix eē v̄r. Nouū em̄ opus
v̄r deē facere. q̄ pristina op̄is faciē immutat: 7
reficit q̄ rei iā facte remediū facit. Si qd̄ cōse-
cratio i sup̄ficie cōsistit. Et hīc ē q̄ eccl̄ie mu-
ris de crustatis recōsec̄ndū eē p̄diri. Cōtrariū
tñ v̄r ē. qz nec p̄pter muroz dealbatōnē aut
picturā. v̄l p̄pter modicū additamētū eccl̄esia
recōsec̄nda ē. v̄t iā dixi. Lū em̄ p̄pter b̄ forma
calicis nō mutet. idēz calix manet. q̄re recōse-
crādas nō ē. sicut 7 eccl̄ia repataz qm̄ eadem
manet. recōsec̄randā nō esse p̄missū ē. Si vero
forma prior mutaret̄ sec⁹ eēt. qm̄ forma dat eē
rei v̄t dixi. Honestū tñ ē. q̄ tū p̄pter polluta-
rū manuū cōtactū. tū p̄pter p̄bane materie
appositōnez. calix aq̄ exorcizata lauet̄ priusq̄
ibi sacro s̄ctum corp⁹ 7 s̄guis dñi immolet̄.

P̄remisso de cōsec̄tione. aliq̄ de recōcilia-
tōne dicam⁹. Circa qd̄ notādū ē q̄ tēplū sp̄ua-
le qd̄ ē bō q̄ndoqz polluit̄. Uñ i leui. xv. vir q̄
fluxū semis patit̄ immūdus erit. 7 idē i muli-
ere fluxū s̄guis mēstrui vel alterius patiente
v̄t ibidē i eodē. 7 i deo ibi pollut⁹ eccl̄ia ingredi
p̄hibebat̄. donec aq̄ lauaret̄ 7 purificaret̄. et
nume. xix. c. q̄ cadauer mortui tetigerit immū-
dus ē. vñ aspgat̄ aq̄. 7 sic mūdabit̄. Et p̄phe-
ta. Asp̄ges me dñe ysoopo 7 mūdabor. Alde-
riale etiā tēplū qd̄ ē eccl̄ia. testate papa greg⁹
polluit̄. 7 leui. c. xv. Uñ p̄pheta. Polluet̄ tē-
plū s̄ctū tuū. Et b̄ similiter hodie aq̄ lauat̄ 7
recōciliat̄. Iit em̄ recōciliatō cū missē celebra-
tōne. 7 aq̄ cū vino sale 7 cinē solenniter b̄ndi-
cte aspsione. Nepe p̄ salē discretō. p̄ aq̄m po-
pul⁹. p̄ vinū diuinitas. p̄ cinē passionis xp̄i
memoria. p̄ vinū aq̄ immixtū. vnio deitatis 7
hūanitatis significat̄. Nec ḡ simul ponuntur
ad notādū q̄ ppl⁹ discreta memoria passio-
nis xp̄i mundat⁹ xp̄o adunat̄. Iit etiā p̄ ep̄m
tñ. si sit eccl̄ia cōsec̄rata. 7 quāq̄ ipse alteri
coep̄scopo possit simul totū. s. aq̄ b̄ndictōnez
7 recōciliatōnē. vel solū aque benedictōnem.
vel etiā tñ recōciliatōnez. aq̄ prius p̄ ip̄m bene-
dicta cōmittē: simplici tamē sacerdoti neutrū
cōmittē valet. nisi forte b̄ ex p̄uilegio sibi cō-
petat sp̄ali. Si v̄o eccl̄ia cōsec̄ta nō sit. debet
statim sc̄dm cōstitutōez grego. ix. aq̄ exorciza-
ta lauari: quā lotōnē qdā fieri posse astruunt
(iussu tñ ep̄i) p̄ simplicez sacerdote. cum fieri
habeat cuz aqua exorcizata. q̄ fieri potest per
quēlibet sacerdotē. Nonnulli v̄o eximie autori-
tatis p̄iti scripserūt qd̄ 7 tutius est. hoc dum-

taxat p̄ ep̄m fieri. nec p̄ eū sacerdoti posse cō-
mitti: nā canones aquaz exorcizata vocant
aquā cū vino 7 cinē solēniter b̄ndictā. qd̄ qdē
v̄r ē de eccl̄ia nō cōsec̄ta. ad cōsec̄ndū tñ deo
dedicata: sec⁹ em̄ ē in simplici oratorio. qd̄ nec
sacer nec religiosus loc⁹ ē. v̄tpote qd̄ vnusq̄sqz
p̄ velle vbi placet ordiat. saltē ad orādū. licet
forte nō sine diocefani licētia ad celebrādū: et
p̄ velle ad aliū vsum deputat locum ip̄m. Est
aut eccl̄ia recōciliāda in p̄misso casu. Itē pro-
pter adulteriū ibi cōmissū 7 propter fornicā-
tōnē. 7 generaliter cuiuscūqz semine. s. maris
v̄l femine. clerici v̄l laici. heretici vel pagani.
naturaliter siue innaturaliter. studiose 7 pec-
cādi libidine ibi emissio. fuerit polluta. etiā si
vir ibi vxorē cōḡscat: qm̄ licz tal cōcubitus sit
als legitim⁹ et cōcessus. nō tñ q̄libet tpe siue
loco. quāq̄ m̄lri i b̄ p̄riū sentiāt sapiētes. Se-
cus aut eē dicim⁹. si qs forte ibi i somnis pol-
luat̄: nā tūc anim⁹ magis ptulisse q̄ fecisse do-
lēdus ē. 7 etiā i cuiuscūqz bruti aīalis semine
ibi emissio. cū rōe careat neqz peccet. Recōci-
liat̄ etiā eccl̄ia propter homicidiū. siue cū s̄a-
guinis effusione. siue sine. ibi q̄cūqz mō studi-
ose cōmissū: 7 etiā citra hōicidiū. p̄pter quā-
libet violētā 7 iūriosā hūani s̄guinis effusio-
nez. siue ex vulnē. siue absqz vulnē ex naso v̄l
ore. Nā i veteri testō. leui. xiiij. 7. xv. c. p̄bi-
tū fuit s̄guinē i tēplo fūdi 7 semē emitti. 7 ta-
lia agentē 7 patientē illud ingredi. Si autem
absqz violētā v̄l iūria ex naso v̄l ore vel cica-
trice v̄l minutōe. aut etiam ex emorroidis vel
mēstrua v̄l aliter naturaliter i eccl̄ia fluxerit.
aut forte ludo v̄l casu fortuito elicit̄. aut si qd̄-
cūqz aīmal ibi occidit̄. vel sigs subito p̄ se ibi
morit̄. aut lapide vel ligno cadēte aut fulgure
occiditur: p̄pter hec quidē 7 similia non re-
cōciliatur. nec etiā si alibi vulnerat⁹ ad eccl̄e-
siā confugiens illic s̄guine multo effuso mori-
tur: quoniā tūc nō fuit homicidium in eccl̄e-
sia p̄petratū. Si vero ecōuerso i eccl̄ia vulne-
ratus ē morit̄. v̄l etiam ex s̄guis ex vulnere
fluit secus est. etiam si intra eccl̄iā ex vulne-
re sanguis minime fluxisset: qm̄ ictus vulnez
attendūtur. Sed 7 si sup̄a tectum eccl̄ie s̄a-
guis effunditur. aut semen humanū emittit̄.
qz hoc ex eccl̄iaz cōmittitur. non reconalia-
tur. Letez si furtum aut rapina i eccl̄ia cō-
mittitur de cōsuetudine (q̄ i talibz attēditur)
recōciliat̄. Idēqz in q̄libet violentia absqz
s̄guinis effusione ibi cōmissa fieri debē qdāz
affirmāt. cū illa fornicatōni exp̄etur in iure.
v̄t si ad eā cōfugiens inde p̄ violentiam extra-
batur. v̄l ibi effractio cōmittat̄. v̄l etiam si p̄-
ter s̄guinis effusionē rixa tumultuosa agat̄.

vel siq3 fracto osse vlt' liuore secuto absq3 sāgui
ne ibi gūiter verberet. vel ad mortē vlt' ad muti
lationē ibi pntialiter condēnat⁹ inde exēbit vlt'
ad locū executōis ducat. S3 cuz casus isti nō
sint ī iure exp̄ssi. necesse nō ē ecclēsiā p ep̄m so
lēmīter recōciliari: honestū tñ fore putam⁹ p sa
cerdotē cū aq̄ exorcizata ep̄i iussu lauari. Idē
q3 dicēdum videt. si ecclēsia diu absq3 tecto et
ianuis plena forte letamine alijsq3 spurcijs
āialibz. 7 naturali hominuz vsui q̄si diuersorū
locus passim patuerit. nec esset forte malū eā ī
talī casu solēmīter p ep̄m reconciliari. Si aut
aliqs ex ecclēsiā occisus. mor ītra ecclēsiāz īferet.
occisor vō vlt' alius mortuū fore n̄ credēs. corpi
adhuc calido plagā infligit. ex q̄ sanguis fluit
recōciliāda ē: tū ppter horrozē 7 abominatōez
tū ppter violentiāz et peccādi volūtātē. q̄muis
enī hō mortu⁹ non sit hō. hūan⁹ tñ sanguis ei⁹
p violētiā ē ibi effusus. Nā 7 ip̄i cadaueri vio
lētia horroz 7 īiuria irrogant. Secus aut est si
naturaliter mortuus in corporis obsequium 7
honorem in ecclēsiā demēbretur vel euisceretur
vt forte ps ibi 7 ps alibi sepeliatur. Recōcilia
tur etiā ecclēsiā in q̄ īfidelis vlt' etiam publice ex
coīcat⁹ sepultus ē. 7 tūc pietes sūt abraēdendi.
Sane ī premissis casibz ī qbz ecclēsiā recōciliat⁹
requit vt factū inducēs recōciliatōnem. publi
cū saltē p famā existat: scandalum enī 7 horroz
atq3 abominatio de turpitudie et pctō atq3 de
violētia ī sacro loco siue ī ecclēsiā cōmissis. vbi
delictorū venia postulatur. vbi esse debz tutela
refugiū. vbi īmolat salutaris hostia pro pctis.
leuit. xiiij. c. vbi etiā cōfugiētes saluant 7 deo
laudes exoluūt. recōciliatōez īducūt. 7 etiam
p̄positum 7 volūtas mortaliter ibi peccantis.
Si vō occultū sit recōciliari necesse nō est. qm̄
ecclēsiā cū sancta sit coīgnari nō pōt immo ip̄i
us loci sanctitas īfamiaz loci abolet. q̄muis ī
hoc qdaz cōtrariū sentiāt vt saltez occulte (ita
vt delinquētes nō p̄dant) sit recōciliāda. Ist
etiā rēcōciliatio ad exemplum 7 terrozē. vt vide
licet videntes ecclēsiā q̄ ī nullo peccauit ppter
peccatum alteri⁹ lauari 7 purificari existimēt
quātum ppter suorū delictorū expiatiōez sit la
borādū. Cimiterium q̄z in q̄ pagan⁹ vlt' īfidel'
aut excoīcat⁹ sepult⁹ ē recōciliādum est. ossibz
tñ sepulti si ab ossibz fidelium discerni poterit
inde pri⁹ eiectis: recōciliat⁹ etiam in p̄missis ca
sibz in quibz ecclēsiā recōciliat⁹. cimiterium enī
eisdem priuilegijs qbz 7 ecclēsiā gaudet put sub
ti. de vnctionibz dicit. Nam ex quo bñdictū ē.
sacer locus est: 7 recōciliatur p ep̄m sicut 7 ec
clēsiā. p asp̄sionē aque solēmīter cuz vino 7 ci
nere bñdicto. Illud aut notādum ē q̄ ī qua
cūq3 pte ecclēsiē vlt' cimiterij violētia seu polluto

cōmittat. vtrūq3 7 etiā q̄libet ip̄orū ptes ppter
cōnexitatē violate intelligunt: hoc hodie ī pte
correctū est p dominū Bonifaciū de cō. c. j. in
vj. li. Et si enī cōsecratiōes ecclēsiē altaris 7 ci
miterij sint diuerse. omniū tamē vna 7 eadez ē
emunitas. q̄ nō est ad alterū eorū tñ. vlt' ad al
teri⁹ angulū restringēda: qd̄ verū ē si ecclēsiā et
cimiteriū sint cōiūcta. Si ēi vñ a reliquo di
stet. bene pōt vñ sine reliquo violari. Si igi⁹
altero eorū violato seu polluto etiā aliud viola
tū 7 pollutū ē. pari ratōne altero eorū tñ recō
ciliato. vtrūq3 intelligit recōciliatū: quoniam
nihil tā naturale ē q̄ vñq3q3 eo genere dissol
ui q̄ ligatū ē: 7 par ē ius ligādī atq3 soluēdi. et
sic violato vlt' polluto cimiterio sufficit ecclēsiāz
recōciliari. Nonnulli tamē simpliciter asserūt
p vñ⁹ violationē nequaq̄ alterū violari. et p
psequēs qd̄libet eorū debere specialiter recōci
liari. quibz tamē pōtifficalis libzi obuiat auto
ritas. in q̄ sp̄alis forma recōciliatōnis cimate
rij nō habet. Beni⁹ si ecclēsiā vlt' cimiteriū aut
aliud qd̄cūq3 p ep̄m excoīcatū cōsecrat seu bñ
dicat: talia recōciliatiōe nō egēt. qm̄ sacramē
ta a talibz ī forma ecclēsiē collata. vera qd̄ sūt.
vt dicit in p̄hemio q̄rte ptis. Clerū cū sicut p̄
missum ē. excoīcati funus cimiteriū et ecclēsiā
p̄phanet: multo quidē magis exteriora sacra
mēta 7 bñdictiōes. que p man⁹ 7 os excoīcati
trāsēūt et pficiūt. q̄ntū ad eorū merita p̄tinet
cōtaminari et corā deo fetere videt. ideo hone
stū ē q̄ recōciliēt priusq̄ fideles talibz sacris
vtāt. put sacriū canonū lectio edocet euidēter.
Ait enim dominus per p̄phetaz. Adaledicam
benedictionibus vestris.

De altaris consecratione.

Insoluz ecclēsiā

verū etiā altare cōsecrat. 7 hoc p̄p̄
tria. Pri⁹ ad sacramētū deo ibi of
ferēduz Gen. viij. Edificauit noe altare dñor
tollēs de cūctis volucris 7 pecoribz mūdis ob
tulit sup altare. Hoc aut sacramētū ē corp⁹ et
sanguis xp̄i qd̄ ī mēoriā passiois dñice īmola
mus. iuxta illud. Hoc facite ī meā cōmemora
tiōe. Secūdo ad nomē dei ibi īuocandū. Un
Gen. xij. Edificauit abraam altare dñi q̄ appa
ruit ei. 7 īuocauit ibi nomē dñi. Nec aut īuo
catio q̄ fit sup altare. p̄prie dicit missa. Tercō
ad cātanduz Eccl. xlvij. Bedit illi p̄ inimicos
potentiā. 7 stare fecit p̄ altare cātores: 7 ī sono
eorū fecit dulces modulos. Sane hoc modo
7 ordine p̄secratio altaris fit. In primis nāq3
pōtifer īcipit. de⁹ ī adiutoriū meū itende. p̄p̄
modū bñdicit aquā. deinde q̄tuor cornibz alta
ris cōfigurat q̄tuor cruces cū aqua benedicta

Consequenter circuit altare septies. et septies mensam altaris cum aspersorio de ylopo aqua benedicta aspergit. Ecclesia quoque iterum aspergit. et aque residuum ad basim altaris fundit. Deinde in quatuor angulis sepulcri in quo relige recodi debet. quatuor cum crismate fiunt cruces. et ponunt relige in capsella cum tribus granis thuris. et sic recodunt in sepulcro Deinde supponunt eis tabula cum signo crucis facte in medio confirmata. Postmodum lapis qui mensa dicitur super altare adaptatur. et adaptatur ungitur cum oleo in quinqz locis: et eodem modo frangitur postea crismate. sicut de oleo dictum est. Confirmatur etiam altare in fronte cruce crismatis. et adoleatur incensum in quinqz locis. Post altare tegitur et mundis panis induitur. et demum super illud sacrificium celebratur

Nunc seriatim singula premissa persequamur. Primum igitur nondum est. quod altare crismatis unctione et benedictione interueniente consecratur. et lapideum solium. Unde pontifex sanctus incipit. Beatus in adiutorium meum intende. quia ipse dominus ait. Sine me nihil potestis facere: et quia hec dedicatio significat baptismum. quod precepta fide ad pugnam se preparant. et quod adhuc sunt inter suspiria et incertamine constituti: in deo non debent alleluia. quod enim baptizati non sunt. laudibus angelorum digni non sunt. Unde et bobbie penult. Et in plateis eius alleluia cantabitur. Post completam vero ecclesie vel altaris consecrationem cantatur alleluia. quam exclusa demonum fantasia. deus ibi laudabitur. Nam et ipse ad aram crucis accedens. ad trinitatis gloriam manifestandam mortem soluit. sed alleluia duntaxat post resurrectionem cantauit.

Secundo circa aque benedictionem nondum est. quod huius aque exorcizatio fit ad effugandum inde inimicum. In qua benedictione quatuor necessaria sunt. videlicet aqua. vinum. sal. et cinis. Et hoc propter tria. Primum. quoniam quatuor sunt qui inimicum expellunt. Primum est lacrimarum effusio qui per aquam. Secundum est spiritus alius exultatio qui per vinum. Tercium matura discretio qui per sal. Quartum profunda humilitas qui per cinerem significatur. Aqua igitur est penitentia. vinum mentis exultatio. sal sapientia sicut in precedenti. perbatum est: cinis penitentiae humilitas. Unde et in inuinitis dicitur. quia rex ipse surrexit de solio suo. et induit saccum et sedit in cinere. Hinc et David inquit. Quia cinerem tanquam panem manducabam etc. Hinc et abraham Loquar inquit ad dominum meum cum sim pulvis et cinis. Secundo modo aqua est populus seu humanitas. quia aqua multe populi multi. Unum deitas. Sal doctrina diuine legis qui est sal federis. Cinis qui presummat memoria domine passionis. Unum aqua mixtura ipse deus et homo. Per fidem enim domine passionis que per doctrinam diuine legis habetur. populus per aquam significatur per fidei unionem coniungitur capiti suo deo et homini. Tertio modo potest dici quod hec aqua benedicta spiritus sanctum significat

sine cuius statione nihil unquam sanctificatur. et sine cuius gratia non fit remissio peccatorum. Quod spiritus sanctus aqua vocatur. ipsa veritas ostendit dicens. Qui credit in me. flumina de ventre eius fluent aqua viue. Quod euangelista exponens dicit. Hoc autem dicit de spiritu sancto quem accepturi erant credentes in eum Et nota ordinem sacramenti. exterius aqua. interius spiritus ecclesie consecratur. Hoc est enim quod dominus ait. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto etc. Ecce aqua. ecce spiritus. In baptismatis enim sacramento. nec aqua sine spiritu. nec spiritus est sine aqua: quod quidem ipse spiritus sanctificabat. qui in prima mundi creatione ferebat super aquas. Hac ergo aqua et ipsum altare et totum interius templum. quoniam illud sit et altare dedicantur. aspergitur. Licet igitur spiritus et aqua ad baptismi et consecrationis ecclesie perfectionem sufficerent: tamen sancti patres qui hoc constituerunt. voluerunt nobis satisfacere. non solum in his qui ad virtutes verum etiam in his qui ad sanctificationem pertinet sacramenti. Propter quod apposuerunt sal. vinum. oleum. cinerem. et crisma. Non enim crisma vel oleum habuit philippus. quoniam eunuchum baptizauit. actus. viij. c. Alterum ergo horum deesse non debet. et simul commisceri debet: quia populus dei qui est ecclesia. sine his simul iunctis. neque sanctificatur neque a peccatis soluitur Beatus etiam tangeat sub ti. de consecratione. Beatus aqua quidem manifestum est. quia nisi quis renatus fuerit etc. Beatus sale etiam. quia sine fidei condimento (quod in sale significatur) nemo unquam saluari poterit. quantumcumque aqua baptismatis aspergat. Beatus vino quod per quod spiritualis diuine legis intelligentia designatur. unde dominus in nuptiis aquam in vinum conuertit. Si quis aspersus non fuerit. id est. quantumcumque de eo non biberit. vel propinatis non crediderit. ad vite eterne beatitudinem non perueniet. Lineris etiam aspersio per quam penitentia humilitas intelligitur. tam necessaria est. ut sine ea non fiat in adultis remissio peccatorum: per ipsam enim veniunt ad baptismum. et ipsa est singulare refugium peccatoribus per baptismum. Unde et non immerito baptismus vocatur. dicente domino in euangelio de Johanne quia venit in universam regionem galilee. predicans baptismum penitentiae. et remissionem peccatorum. Et non quatuor esse genera aque benedictae. de qua in parte quarta dicitur. sub ti. de aqua benedicta asperfusionem.

His omnibus permixtis. pontifex quatuor cruces cum aqua ipsa in quatuor cornibus altaris. et unam in medio facit. Quattuor cruces representant quadruplicem caritatem. quam hi qui ad altare accedunt habere debent. scilicet ut diligant deum. seipsum: amicos: et inimicos. Beatus quibus quatuor cornibus caritatis dicitur Beatus. xxvij. Dilataberis ad orientem et occidentem. septem trionem et meridiem. Et ideo quatuor cruces in quatuor cornibus fiunt. ad designandum quod ipse per crucem quatuor mundi partes saluauit. Secundo fiunt ad significandum. quod quatuor modis crucem domini portare debemus.

scz in corde p meditatioē. in ore p cōfessionē. in corpe p mortificatiōem. 7 in facie p assiduā imp̃ssionem. Crux i medio altaris significat passioē. quā xpc i medio tre subijt. p quā opatus ē salutē i medio terre. id ē i hrlm. Be in de septies altare pōtifer circuit. Prō ad significādū q ipe debz curā p oībz impēdere et vigilātiāz hē. q p circuitū desig̃tur. Uñ tunc cātāt. Inuenerūt me vigilēs q circuebāt cinitatē. Debz em̃ solcite vigilare sup greges sibi pmissos. Nā vt ait gilbertus. Ridiculosa res ē speculator cec⁹. pcurfor claudus. plat⁹ negligēs. doctor ispidus. 7 pco mutus. Secūdo septen⁹ circuit⁹ circa altare. significat septē meditatioēs q̃s circa septēplīcē virtutē hūilitatis xpi hē debemus 7 p ipas circuire frequēter. Prima ṽtus ē. q de diuite fact⁹ ē paup. Secūda q i p̃sep̃io pos̃it⁹. Tercia q parētibz subditus. Quarta q sub manu serui caput inclinauit. Quinta q discipulū furē 7 p̃d̃itoz sustinuit. Sexta q añ iniquū iudicē māsuet⁹ stetit. Septia q pro crucifigētibz clementer orauit. Tercō p septē circuit⁹ septē vie xpi significāt. Pr̃ia fuit de celo i vterz. Secūda de vter o i p̃sep̃iū. Tercia de p̃sep̃io i mundū. Quarta de mūdo i patibulū. Quinta de patibulo i sepulcrū. Sexta de sepulcro i limbū. Septima de limbo i celū. Cōsequēter ep̃us aspergit altare. Quid aut altare i tēplo significet. apl̃s dicit. Tēplū ei dei s̃ctū ē. qd estis vos. Si g̃ tēplū dei sum⁹: altare ñm ē cor ñm. Hoc ei ē cor i hoīe. qd altare i tēplo. In b̃ altari fit sacrificiū laudis 7 iubilatōis. iuxta illud psal̃. Sacrificiū deo sp̃s cōtri. In b̃ altari fit cōmemoratio corp̃is 7 sāguinis xpi. Hinc p̃ces ad celū ascēdūt. qz ad cor īspicit de⁹. Hoc igr̃ altare aq̃ aspgit. qñ corda hoīm p euāgelicaz p̃dicatioēz a peccatis mūdāt. Nam 7 p̃dicatō aq̃ ē. iux̃ illud. Om̃es sitiētes venite ad aq̃s. Hac igr̃ aq̃. i. euāgelica p̃dicatōe 7 s̃cti sp̃us s̃ctificatiōe. 7 altare cordis 7 tot⁹ hō mūdāt 7 s̃ctificāt. Cōsec̃t etiā altare cordis p cōceptū tioris vt initiet ad bonū. et p affectuz amoris vt cōfirmet i meli⁹. Nā inituz sapie tior dñi. Septies aut altare aq̃ aspgit. ad notādū q i baptis̃mo septem dona sp̃us s̃cti tribuūt. Per hoc etiā figurat q hē debem⁹ memoriā dñice passiois. Septē nāqz aq̃ aspsiones. sūt septēz sāguinis xpi effusiones. Pr̃ia fuit i circūcisione. Secūda in oratione. quādo sudor ei⁹ fuit sicut gutte sāguinis. Tercia i corp̃is flagellatiōe. Quarta i capitis coronatiōe. Quīta in manuū p̃foratiōe. Sexta i pedū crucifixione. Septia i lateris ap̃tione. Quidā vō ter aspergūt. qz i s̃cte trinitatis noīe baptizat. ṽt quia

ecclia a peccatis cogitatiois 7 locutiōis 7 opis emūdat. Uñ 7 tūc misere mei dī. Inunt h̃mōi aspsiones cū aspsorio de ysopo facto. p quā herbā q hūilis ē. xpi hūilitas cōg̃ue desi gnāt: qm̃ p̃dicte sāguinis effusiōes facte fuerūt cū ysopo hūilitatis xpi 7 iextinguibil̃ caritatis. q̃ aspsa ecclia catholica mūdāt. Hec etiā herba naturaliter crescit in pet: 7 humilitas nature creuit in xpo pet. Nam iux̃ apl̃m. pet aut erat xpc. Cū de etiā nature ē: 7 xpi hūilitas corda frigida ad exercenda opa caritatis accēdit. Itē ei⁹ radices sara penetrāt: 7 hūilitas duricias abstinentie confringit. Valet ad pect⁹ 7 p̃ tumorē: 7 hec supbie tumorēz sanat. Item illa nascit̃ 7 renascit̃ 7 radicāt i terra. Uñ etsi p̃ eā tota fidelīū mltitudo itelligi possit. p̃cipue tñ illi p ysopuz figurāt. q i xpi fide radicati 7 fūdati. ab ei⁹ amore cuelli 7 separari nō pnt: p q̃s qd meli⁹ q̃ ep̃os 7 p̃s biteros itelligere possum⁹. q q̃nto maiorē i ecclia obtinēt dignitatē. tāto firmi⁹ xpi fidei iherē dñt. Per hos siq̃dem sp̃git aq̃ p hos 7 ab his baptizat̃ xpi fideles. His datum est p̃ficere baptis̃matis sacramēta. Bū vō altare aq̃ aspgitur ep̃iscopus cātāt. Bonus mea domus orōnis est 7c. Et itez. Narrabo nomē tuū fr̃ibz meis. Et qz sine deo nullū opus p̃ficiat̃. i cōsūmatione orat vt exaudiāt ingrediētes ibi bñficia petituri. Cōsequēter qñ ecclia simul 7 altare cōsecratur. tota ecclia illa aq̃ aspgitur. put i p̃cedēti ti. tactū fuit. Quo pacto pōtifer ad altare cū psalmis accēdit. 7 residuū aq̃ infunditur ad basim altaris. sicut i veteri testō. residuū sāguinis fūdebatur ad crepidinē. qd idē ē qd basis: p qd significat. q residuū qd excedit vires hūanas i tāto sacro deo p̃mēdat. q ē sūmus sacerdos. cui⁹ ē alioz sacerdotū sup̃plere defectū. Sepulcz vō siue foramē in quo reliq̃e recōdi debent. significat vrnaz auream plenaz māna. q i archa testimoniū posita erat. put sub ti. de altari dictū ē. Siq̃dē sepulcrūz h̃mōi qd a q̃busdā cōfessio nūcupat̃. ē cor nostrū: qd q̃ttuor crucibz de cris̃mate factis cōsecrat̃: qz q̃ttuor sūt ṽtutes i libro sapie descripte. s. prudētia. fortitudo. tp̃tia. 7 iusticia: q̃bus cor ñm q̃si inungitur. dum ad suscipienda secretoz celestīū m̃steria. p donum sancti sp̃us p̃parat̃. It̃ aut sepulcz b̃ qñqz ex superiori pte altaris. 7 qñqz ex latē āteriori. Sane sine sanctorz reliquijs. aut vbi ille h̃i non possunt. sine corpore xpi non fit cōsecratio altaris fixi. sed viatici vel portatilis sic. Reliq̃e siq̃dem sunt exēpla vtriusqz testamēti. autoritates. passionēs martīz. 7 vita cōfessoz. q no bis sūt ad imitatioēz relictā. Hec i capla re

foramē altaris p dñm

cōdim⁹. cū ad imitādūz ea in corde retinem⁹:
q̄ si audim⁹ ⁊ itelligim⁹. ⁊ opa n̄ facim⁹. ma-
gis ē ad dānationē q̄ ad salutē: qz nō audito-
res legis iusti sunt apud deū. s̄ factores tñ.
Un̄ apl⁹ dīc. Imitatores mei estote. sicut ⁊
ego xp̄i. Solēnis vō reliq̄az deportatō fit ad
imitatōz ei⁹. qd̄ sicut legit̄ i ero. In archa te-
stamēti erant duo circuli aurei totū lignū pe-
netrantes. ⁊ p̄ eos vectes de lignis sethin de-
aurati immittebāt. q̄b archa ferebat. Et p̄-
usq̄ pōtifer itret ecclīā circuit eā cū reliquijs.
vt sint illi⁹ ecclīe p̄ectores. Legit̄ q̄z. iij. reg.
viij. c. q̄ i tēpli dedicatōe cōgregati sunt om̄es
maiores natu isrl̄. cū principib⁹ tribuū. ⁊ du-
ces familiāz ad regē salomonē i hirlm. vt de-
ferrēt archā federis dñi. venerūtqz cūcti senes
de isrl̄. Sacerdotes at̄ itulerūt archā federis do-
mī i locū suū. i oraculum tēpli i sctū sctoz.
subter alas cherubin. Sigdē cherubin expa-
debāt alas sup locū arche. ⁊ p̄tegebāt illā ⁊ ve-
ctes ei⁹. Rex aut̄ salomō ⁊ oīs mltitudo isrl̄ q̄
ad eū puenerat. ḡdiebat cū illo añ archā. In
cui⁹ qdē rei testimoniūz. plati. maḡtes. ⁊ ppli
alicui⁹ p̄uintie hodie cōueniūt ad ecclīaz de-
dicatōem. sequūt̄ p̄cessionālīter cōsecntem: ⁊
reliq̄ p̄ sacerdotes sub papiliōe seu vmbraclō
solēniter deportātur. Dein de pōtifer priusq̄
ecclīā cū illis igrediat̄. f̄monē facit ad pplm.
Nā et salomō archa deportata. cōuertit faciē
suā ⁊ b̄ndixit oī ecclīe isrl̄. ⁊ p̄ oratib⁹ i ecclīa
orant. Oīs ei ecclīa isrl̄ stabat. ⁊ ait salomō
B̄ndict⁹ dñs isrl̄ zc. put legit̄ ibidē. Recon-
tūtur at̄ reliq̄ sctoz cū trib⁹ ḡnis thuris in
capsula. qz exēpla sctoz cū fide trinitatis. i.
p̄is ⁊ filij ⁊ spūsscti. debem⁹ i memoria reti-
nere. Nā debem⁹ credere vnū deū. vnā fidē. ⁊
vnū baptisma: qz iustus ex fide viuit. sine q̄ si-
cut dicit apl⁹. impossibile ē placē deo. Sup-
ponit̄ ⁊ adaptat̄ ipi sepulcro qdā tabula. siḡ
crucis ex crismate roborata. Sigdē p̄ crisma
intelligit̄ spūsscti donū. q̄ tabla. i. caritas su-
pinūgit̄. qz cor n̄m ad obfūdāda secreta cele-
stia spūsscti gr̄a roborat̄. Tabula ḡ b̄ siḡ ro-
borata reliquijs supponit̄. qz p̄ exēpla sctoz
caritas accēdit̄. q̄ opit mltitudinē peccatoz.
sicut ⁊ tabula reliq̄as opit. Un̄ apl⁹. Cari-
tas dei diffusa ē i cordib⁹ n̄ris p̄ sp̄m sanctū q̄
dat⁹ ē nob̄. Hec at̄ tabula siue lapis cōtinet li-
ue dē sigillū sepulcri. sicut ait alerā papa. iij.
Postea vō lapis q̄ mēsa altaris dē sup al-
tare adaptat̄. p̄ quē p̄fectōem ⁊ soliditatē no-
tie dei possum⁹ itelligē: q̄ n̄ p̄pter duriciē. s̄
p̄pter soliditatē fidei lapidea eē debz. sicut do-
min⁹ ait petro. Tu es petr⁹. ⁊ sup hāc petraz
id ē sup hāc fidei firmitatē. edificabo ecclīam

meā. Sicut em̄ mēsa cōfirmatō ⁊ p̄fectō alta-
ris ē: ita ⁊ noticia dei cōfirmatio ⁊ p̄fectio est
oīm bonoz. Un̄ dē i sapia ad deum. Noscere
em̄ te cōfirmata iusticia ē. ⁊ noscē iusticiā tuā
⁊ v̄tutē tuā. radix ē immortal. Et dñs p̄ hieze-
miā. In h̄ gloriē q̄ gloriat̄. scire et nosse me.
Elcl p̄ ipm lapidē xp̄c itelligit̄. de q̄ dicit apo-
stol⁹. Ip̄o summo angulaz lapidē xp̄o ihesu.
Per lapidez qdē xp̄i b̄nitas desiḡt̄. de q̄ in
dan. legitur. q̄ lapis abscisus ē de monte sine
maib⁹. qz xp̄c de beata v̄gine. q̄ p̄pter eminen-
tiā v̄tutū mōs dē. sine vizili semie mirabiliter
ē nat⁹: ⁊ fact⁹ i mōtē magnū. totū repleuit or-
bem terzaz. de q̄ etiā p̄ psal. dē. Lapidē quez
reprobauerūt edificātes. hic fact⁹ ē i caput āgu-
li. Qm̄ xp̄c quē edificātes. i. iudei reprobaue-
rūt dicētes. nolum⁹ hūc regē sup nos: hic fa-
ctus ē i caput āguli. qz sicut ait apl⁹. exalta-
uit illū de⁹. ⁊ dedit illi nomē zc. Elcl p̄ lapidē
caritas itelligit̄ vt p̄missus ē. q̄ debz eē magn⁹
et latus. quoniā latū est mādātum caritatis.
qd̄ etiā ad inimicos extēdit iux̄ p̄ceptū dñi.
Diligite inquit inimicos v̄ros. Non ergo vn-
guntur altaria nisi lapidea. qz xp̄c per altare
significat⁹ ē lapis excrescēs i mōtem. vt dictū
ē: ipse ē mōs pinguis oleo leticie p̄ consortib⁹
vinctus. Merūtamen in ero. legit̄ dñm prece-
pisse fieri altaria de lignis sethin. q̄ sunt im-
putribilia. ⁊ altare laterani ligneū est. Salo-
mō q̄z fecit altare aureū. put legit̄. iij. regum
viij. c. s̄ illa facta sunt i figura. Et in comitatu
p̄uintie i castro sancte marie d̄ mari. ē altare
terreū. qd̄ ibi fecerūt maria magdalena ⁊ mar-
tha ⁊ maria iacobi ⁊ maria salome. Post
h̄ asp̄o altari ⁊ cū aq̄ baptizato restat vt oleo
⁊ crismate liniať. Ep̄us ei sup̄insūdīd oleū ⁊
crisma. ⁊ cātať. Ererit iacob lapidem in titu-
lū. sūdēns oleū desup. Illa em̄ ecclesia fuit ti-
tul⁹ aliaz. qz de syon exiuit lex. ⁊ verbum do-
mini de hirlm. Ifaciēs primo sup illum qnqz
cruces ex oleo ifirmoz scdm ordinē romanū
Scdm q̄sdā vō alias ecclesias de vtroqz oleo
vnā in medio ⁊ q̄ttuor i cornib⁹. postea eodez
modo totidē ex crismate. Sane p̄ oleū spūssc-
ti gr̄a itelligit̄. de q̄ dicit esaias p̄pheta. Cō-
putrescet iugū a facie olei. qz sicut episcopus
oleū effundit sup altare. ita xp̄c qui est sum-
mus pōtifer. effundit gr̄am sup altare nostrū
qd̄ ē cor nostz: qz ipse est distributor oīm gra-
tiāz p̄ sp̄m sanctū. sicut dicit apl⁹. Alij dat̄
sermo sapie. alij sermo sciētie. alij fides. alij ḡ-
tia sanitatū zc. Et sicut p̄ oleū ep̄s purificat
mēsa altaris. ita ⁊ spūssct⁹ purificat cor n̄m
ab om̄ib⁹ vitijs ⁊ peccatis. Christus q̄z oleo
fuit vinctus. nō ḡdez vizibili. s̄ inuizibili. id ē.

Tabula altaris q̄ mēsa dñi

gratia spūs sancti. Un̄ dauid. Unxit te de⁹ de⁹
us tu⁹ oleo leticie p̄ p̄sortib⁹ tuis. i. plusq̄ oēs
sanctos q̄ fuerūt p̄ticipes gratie ei⁹. id ē christi
Un̄ de vinctio exp̄ssius cōuenit christo q̄ alijs.
quia p̄ oib⁹ alijs vnxit eū de⁹ ad habendū ple-
nitudinē bonoz. i. deoq̄z it̄p̄tat vnct⁹. Unctō
q̄ ex oleo misericordiā significat. iux̄ illd̄ euā-
gelij. Unge caput tuū oleo 7 faciē tuā lava: q̄a
sicut oleū in liq̄rib⁹. ita 7 misericordia ī bonis
opib⁹ sup̄ior ē. quēcūq̄z enī liquore oleo super-
infundas. illud semp̄ desup̄ natat. De miseri-
cordia vō scriptuz ē. Suauis dñs vniuersis et
mi. e. s. o. o. e. et mīa superaltat iudiciū. Hoc
iḡr oleo liniat altare cordis nr̄i. vt semp̄ mise-
ricordie memores asp̄sionis aque. 7 regenera-
tōnis baptis̄mi effectū nō amittam⁹. Quinq̄z
cruces de oleo significāt. q̄ memoriā qnq̄z pas-
sionū xp̄i q̄s p̄ nob̄ ī cruce sustinuit semp̄ h̄re
debem⁹. Ip̄e nāq̄z qnq̄z plagas sustinuit. s. in
manib⁹ ī pedib⁹ 7 ī latere. Desiḡnat etiā qnq̄z
cōpassiōes misericordie q̄ nobis sūt necessarie.
Necesse enī ē vt hō misereat xp̄o. passiōi ei⁹ cō-
patiēdo. Un̄ Job ī p̄sona xp̄i. Misereamī mei
misereamī mei zc. Optet etiā vt hō misereat
primo cui⁹ mala videt. Un̄ ī eccl̄astico. Adī-
seratio hoīs circa primū suū. Et sibi p̄i. 7 hoc
tripliciter. s. p̄ p̄missis plāgēdo illa. Un̄ bierē.
Null⁹ est q̄ agat penitentiā sup̄ peccato suo di-
cens qd̄ feci: p̄ro om̄ssis. Un̄ Esa. Ele mihi
q̄z tacui. i. q̄a nō suz locut⁹. q̄si diceret. q̄a om̄
si bonū qd̄ facere potui. Et p̄ bonis min⁹ pu-
re factis. Un̄ Luc. Lū bona oīa fecerim⁹ di-
cam⁹ q̄ serui iutiles sum⁹ zc. Quasi diceret.
Bona fecim⁹ nō bene. nō pure. 7 ī dō iutiliter
fecim⁹: sicut faciens elemosinā ad vanā gloriā
bonū facit. sed nō bene. nō pure. De hac tripli-
ci miserationē dicit eccl̄. Adīserere aīe tue pla-
cēs deo. Quia vera cōpassio mētis debz esse cū
exhibitionē opis. ī deo bis fiūt cruces. primo de
oleo. postmodū de crismate. Un̄ psal. Beat⁹
q̄ misereē 7 cōmodat. qui mēte misereē 7 cōmo-
dat ope. Et qm̄ nō sufficit h̄re cōpassionē ī mē-
te. cū boni opis exhibitione absq̄ odore bone
fame. iux̄ illud euāgelij. sic luceant opa vr̄a vt
glorificet de⁹: 7 ī deo fiūt cruces d̄ crismate qd̄
cōstat ex balsamo 7 oleo: balsamū qd̄ez p̄pter
bonū odore significat bonā famam. oleū p̄pter
claritatē nitore p̄sciētie quē h̄re debem⁹. iux̄
illud apl̄i. Gloria nr̄a hec ē. testimoniū cōscie
nr̄e. Tūc aut̄ balsamū oleo recte cōiungit. qm̄
bon⁹ odor misericordie addit. Rursus p̄ qnq̄z
cruces de oleo 7 crismate qnq̄z sensus corp̄is
nr̄i itelligūt. q̄ duplicāt 7 ī denariū surgūt: q̄a
qnq̄z sensib⁹ corp̄is bñ vtendo. 7 nosmetip̄os
custodim⁹. et alios exemplo 7 doctrina nostra

in bono ope cōfirmamus. Un̄ de ille bon⁹ ne-
gociator gloriabat̄ dicēs. Ecce alia qnq̄z sup̄
lucrat⁹ suz. Bū autē fiūt ille p̄misse inūctiōes
cantat. vnxit te de⁹ de⁹ tu⁹. qd̄ de xp̄o dictū est
Ter ḡ altare inūgit. bis oleo. tercō crismate:
qm̄ eccl̄ia fide. spe. 7 caritate. q̄ maior ē ceteris
insignit. Et dum crisma ifundit cantat. Ecce
odor filij mei sicut odor aḡ. ple. Hic ager est ec-
clesia: q̄ florib⁹ vernat. v̄tutib⁹ splēdet. opib⁹
fragrat. vbi sunt rose martirū. lilia v̄ginū. vio-
le cōfessorz. 7 viroz īcipientū. Post v̄ctionē
adolet̄ incensum qd̄ deuotionē orationis signifi-
cat. Qui enī habz septē dona spūs sancti 7 assi-
milat⁹ ē deo. deuotā pōt illi offerre orationem
cui⁹ habet silitudinē. In qnq̄z locis adolet. vi-
delicet in q̄tuor angulis 7 ī medio: q̄a sic qnq̄z
sensus corp̄is exercere debemus. vt fama boni
opis nr̄i vsq̄z ad primos extenda. de q̄ dicit
ap̄lus. Christi bon⁹ odor sum⁹ in om̄i loco. Et
in euāgelio. Sic luceat lux vr̄a zc. Adhuc in-
censi frequētato. ē cōtinua xp̄i sacerdotis atq̄z
pōtificis p̄ nobis apud deū patrē it̄pellatio
Crucē cū incenso facē. est ei⁹ passionē p̄i osten-
dere. 7 ip̄m p̄ nobis it̄pellare. Incensuz copi-
ose ī medio 7 in angulis cōburere. est oratiōes
p̄ hierosolimā 7 ī vniuersali eccl̄ia multiplica-
re. Cōsequēter altare cū signo crucis cōfir-
mat dicēdo. Cōfirma hoc de⁹ zc. q̄ cōfirmatio
ex crismate a pōtifice ī fronte lapidis facta. si-
gnificat cōfirmationē q̄ quotidie fit a spūsctō
p̄ caritatē ī altari cordis: vt nlla tribulatione
cor nr̄m a caritate dei valeat separe. Un̄ de di-
cebat apl̄s. Quis sepabit nos a caritate xp̄i.
tribulato an angustia zc. 7 subiūgit. ḡia p̄i.
vt laus trinitati cante. Ultima altaris bene-
dictio significat illā finalē b̄ndictionē: qm̄ dice-
tur. venite b̄ndicti p̄ris mei zc. Beniq̄z altare
lindeo candido extergit. ad notādū q̄ corp⁹ no-
strū castitate vite debem⁹ mūdare. Beinde b̄n-
dicūt vasa. vestes. 7 lintheamīa diuio cultui de-
putāda. Nā 7 moyses p̄ xl. dies edoct⁹ ē a dño
facē lintheamīa 7 ornamēta in tēplo necessaria.
Nēpe vt̄silia benedicē. est opa nr̄a ad deū re-
ferre. Post h̄ altare albis 7 mūdīs pānis vesti-
tur. de q̄ sub ti. de altari dictū est. Postremo
orna. eccl̄ia 7 accēdūt lumīaria. Tūc enī opa
iustoz splēdescēt. tūc fulgebūt iusti 7 tāq̄ sc̄in.
ī arū. discurrēt. Et inde sup̄ altare hoc ordine
cōsecrato missa celebra. 7 sacrificiū altissimo
offer. illud videlicet d̄ q̄ p̄pha ait. Sacrificiū
deo spūs cōtri. zc. put dicet ī p̄hemio q̄rte p̄-
tis. Nō enī fieri debz cōsecratio sine missa p̄m
Selasum papam: quia tunc reuelatur sacra-
mentū. quod etiā angelis ab initio fuit absco-
ditū. Et attēde quoniā in asp̄sione basilice

Un̄ de ille bon⁹ ne-

pontifex lineis dūtarat 7 minoribz vtiū indu-
mētis: sed i missa vestibz ornat pōtificialibz et
p̄ciosis: recolēs q̄ legal pōtifer i lineis sanctu-
ariū expiabat. 7 p̄ lot⁹ i pōtificialibz i olocau-
stū arietē offerebat. Sz qa i eisdē lineis hircū
emittebat p̄ expiationē. ideo etiā i cōsecrationē
fōtiū 7 i mēsiōe catecūmōz vbi pctā eoz trāf-
serūt. qdā vtiū simplicibz 7 lineis indumētis
De consecrationibus 7 vnctionibus.

Egitur dominus

p̄cepisse moysi vt cōficeret crisma.
q̄ vnguēto vngēt tabnaculū in dedi-
cationē. 7 archā testamēti. mēsamqz cū vasis. 7
q̄ similiter sacerdotes 7 reges inungerēt. Adoy-
ses tamē nō legūt fuisse vnt⁹ nisi vntiōe spūa-
li. sicut et xpc. Voluit itaqz xpc nos vnctione
materiali inūgi. vt i illa cōsequimur spūalem: et
ideo pia mater ecclia diuersas exhibet vnctio-
nes. de qbz hic aliq̄ pstringam⁹ dicētes. P̄rio
qd h̄mōi significēt vnctiōes. Scdo ex quibz
fiāt. Tercio de vnctiōe baptizādoz. Quarto
de vnctiōe baptizatorū que p ep̄m fit i fronte.
Quito de vnctiōe ordinādoz. Sexto de vncti-
one cōsecrādoz ep̄oz 7 principū. Septimo de
vnctiōe ecclie. altaris. calicis. 7 alioz mīsteri-
orū eccliaſticorū. Octauo de extrema vnctione
Nono de cōsecrationē 7 benedictionē cimiterij.
vestiū. 7 alioz ornamētōz eccliaſticorū. Deci-
mo de cōsecrationē 7 b̄ndictionē vginū. Circa
primū igit notādū ē. q̄ due sunt species vncti-
onis. exterior q̄ materialis siue corporalis 7 visi-
bilis ē: 7 interior q̄ spūalis 7 inuisibilis ē. Ex-
teriori visibiliter vngit corp⁹. 7 interiori inui-
sibiliter vngit cor. De p̄ia Jacobo ap̄lus ait.
Infirmat q̄s i vobis. inducat p̄s biteros ecclie
7 orent sup eū. vngētes eū oleo i nomie dñi: et
oro fidei saluabit infirmū. De secūda Jobes
ap̄lus ait. Et vos vnctionē. i. vnctō quā ab eo
accepistis maneat i vobis. vt nō necesse habe-
tis vt aliq̄ doceat vos. sed sicut vnctio ei⁹ do-
cet vos de oībz. Vnctio exterior signū ē interi-
oris. Interior vō nō solū ē signū. i. signat⁹. s̄
etiā sacramētū: qz si digne sumit. v̄l agit v̄l au-
get absqz dubio qd designat. puta salutez. iux̄
illud. Sup egros man⁹ imponēt 7 bene habe-
būt. Circa scdm sciēdū. q̄ ad exhibēdū exte-
riore 7 visibilē vnctionē. duplex oleū b̄ndicit:
videlicet oleū sanctū seu catecūmōz q̄ cate-
cumini vngunt. 7 oleū infirmoz de q̄ infirmi
vngunt. de q̄ vnctiōe loquit dicta auctoritas.
Infirmat q̄s ex vobis. Qualiter aut fiāt b̄n-
dictiōes vtri⁹qz olei 7 crismatis. in sexta pte
sub q̄nta feria cene dñi diceēt. Sz q̄rit q̄re in-
firmi 7 catecumini oleo inungūt. Respondeo

vt ex visibilibz inuisibilia facili⁹ capiāt: sicut
em oleū fugādo infirmitatē recreat art⁹ felloz
7 de sui natura lumē p̄stat: sic credendū est. q̄
vnctio olei cōsecrati qd est signū fidei. peccata
fugādo. sanitatē aīe cōfert 7 lumē ei p̄stat. Si
qdē oleū visibile i signo. oleū inuisibile i sacra-
mēto. 7 oleū spūale int⁹ est. De oleo infirmoz
auctoritatē accepim⁹ ab ap̄lis. de oleo catecu-
minoz ab ap̄licis viris. Et licz de⁹ possit oleū
spūale sine corporali tribuere. qz tamē ap̄li p in-
firmis. ap̄lici viri p catecūminis hac arte v̄si
sunt: nō sine peccato omitti pōt. qd eoz aucto-
ritas cōsecrauit. put sub ti. de altari dictū est
Sicut 7 antiq⁹ iusti sine circūcisiōe placuere
deo. sed postq̄ eis p̄ceptū fuit vt circūciderent
hoc omittētes peccato subijciebant. Tercio
dicendū ē de vnctiōe baptizādoz. 7 qdem in
nouo testamēto nō solū reges 7 sacerdotes vn-
gunt sicut iam diceēt: verū etiā qz xpc i sangui-
ne suo fecit nos dō n̄ro regnū. 7 sacerdotes. i.
regales sacerdotes: iuxta qd p̄ Petr⁹ ap̄ls ait.
vos estis gen⁹ electū. i. electi ex generibz hoīm
regale sacerdotiū. i. bene vos regētes: omnes
christiani bis ante baptismū vngunt. sed oleo
benedicto. p̄rio in pectore. deinde inter scapu-
las: et bis post baptismū. sed crismate sacro.
p̄rio in vertice. deinde p ep̄m in fronte. Et fm
Augu. p̄rie tres vnctiōes introducte sunt po-
tius v̄su q̄ p aliquā scripturā. In pectore qdē
in q̄ est locus cordis baptizandus vngit oleo.
P̄rimo vt p spūsancti donū abijciat erroz et
ignorantiā. 7 suscipiat fidē rectā. qz iustus ex
fide viuit. 7 corde credit ad iusticiā. Inter sca-
pulas vō vt p spūsancti gr̄az excutiat negligē-
tiā 7 torporem. 7 exerceat bonā opationē. qz fi-
des sine opibz mortua ē: vt p fidei sacramētūz
sit mūdicia cogitationū i pectore. p opis exer-
citiū sit fortitudo laboz i scapulis. q̄ten⁹ fides
p dilectiōez fm ap̄lm opet. Oleū igit a corde
ad scapulas trāsserēt. q̄n fides q̄ mēte cōcipit.
ope pficit. In vertice vō baptizat⁹ crismate a
sacerdote inūgit. vt sit patus omī posceti d̄ fi-
de reddere rationē: qz p caput mēs intelligit.
iuxta qd legūt. Dcti. i. intellect⁹ sapiētis. i. ca-
pite. i. in mēte eius: cui⁹. s. mētis supior pars
ē ratō 7 inferior sensualitas. Q̄nd b̄n p v̄tices
q̄ est supior ps capitis. intelligit ratio. q̄ ē su-
pior ps mētis. De h̄ etiā i sexta pte sub sabba-
to sc̄to vbi agit de cōfirmatiōe diceēt. Ideo at
ante baptismū vngitur oleo benedicto. et post
baptismū crismate sacro: quia crisma soli cō-
petit christiano. christus enim a crismate dici-
tur. vel potius a christo dicitur crisma. non
scdm nominis formam. sed scdm fidei ratiōez
A christo vō christiani dicuntur tanq̄ vncti.

catecūmōz
infirmoz

infirmi et catecūmōz
vngunt

deriuent ab vncto. s. a christo. vt om̃s concurrant ī odorē vnguētī illius. s. christi. cui⁹ nomē oleū est effusum: s. scdm̃ vim nom̃is christiani a crismate dicunt s̃m ysidor. de h̃ diceť in p̃hemio sc̃de ptis. Rursus s̃m Augu. vnctio ex oleo ostēdit nos ad auditū plene fidei p̃patos ⁊ ad bonū christi odorē vocatos. ad renūciandūq; dyabolo esse cōmunitos. Secūdo vnctō ī pectore ⁊ inter scapulas fit s̃m Rabanū. vt p̃ fidē vndiq; muniamur. ⁊ ad bona opa pficienda p̃ dei gr̃az robozemur. Naz p̃ pect⁹ fidei ṽtus. p̃ scapulas ṽo in q̃bo onus portat. hoīs robur ⁊ opatio recte intelligit. iuxta illd. Al ligāt onera importabilia ⁊ imponūt humeris hoīm zc. Vngit̃ ḡ in pectore ⁊ inter scapulas vt mēte ⁊ actu opa dyaboli postponat: ⁊ vt sit capax ad intelligēdū ṽbū dei. ⁊ robust⁹ ad portandū iugū ip̃i⁹ ⁊ onus legis. Vnctio ṽo q̃ fit in ṽtice. i. summitate capitis sup̃ cerebrū. fit scdm̃ ip̃m vt celestis regni p̃ticeps fiat inūct⁹: ⁊ q̃ baptizati aīa capiti. i. christo desponsat. ⁊ p̃terea fit cū crismate ex oleo ⁊ balsamo cōfecto. vt sciam⁹ q̃ spūssanct⁹ ei dat q̃ inuisibiliter opat. oleū nāq; fessa mēbra fouet. ⁊ lumē p̃stat vt p̃missum est. balsam⁹ ṽo redolere facit. Sigdē fessa sunt aīe mēbra. qñ penitet se contē deū egisse. spūssanct⁹ venit ad illā illuminans ei⁹ intelligētīā. ⁊ demōstrās ei peccata sibi esse dimissa ṽl dimittēda. ⁊ p̃stans illi bona opa q̃ in alijs inspirāt bonū odorē. qd̃ p̃ fragrantem balsamū designat. Itē q̃ sedes sup̃bie q̃ semp iuxta ip̃i⁹ nom̃is cōsonātiā sup̃iora appetit in ṽtice esse videt. ideo rite fit ibi hec vnctio sub forma crucis. ⁊ sub noīe hūilitatis. Hanc vnctionē Siluester papa fieri instituit p̃ p̃sbiteros p̃pter occasionē mortis. Eñ credibile ē. q̃ ante ei⁹ tēpus ṽtraq; vnctio. s. ⁊ ṽtice ⁊ frōtis ep̃o r̃seruabat. Lū eñ gremiū dilataret ecclesie. nec oīb; ep̃i valeret p̃ cōfirmationē occurrere: ideo ne sine crismatis vnctiōe perirēt. instituit vt a sacerdotib; ī ṽtice sup̃ cerebrū vbi ē sedes sap̃ie vngerēt. ad robur ⁊ augmētū gr̃e Unde si postea decesserint dixit sicard⁹ in mirali q̃ p̃ rata gr̃e augmētū cōsequēt ⁊ glorie. Clerū tamē ⁊ sine vnctiōe credim⁹ solo baptismo saluari. ⁊ sine man⁹ impositionē sp̃m̃sanctū dari. cui de⁹ dare voluerit. put ī actib; ap̃loz legit. Arnoldiste tamē p̃fidi beretici asserūt. q̃ nūq; p̃ baptismū aq̃ hom̃es sp̃m̃sanctus accipiūt. nec samaritani baptizati illū receperūt donec man⁹ impositionē acceperūt. Sane ṽtraq; vnctio fit s̃m Rabanum in modum crucis vt ab eo tempore dyabolus in vase suo pristino cognoscens signum sue interemptionis id est. sancte crucis qua interemptus est. iāz sibi

deinceps illud sciat alienū. i. a se alienatum. Fit q̃ s̃m eū vnctio ī pectore cū inuocatiōe trinitatis. vt nulle reliquie latētis inimici in eo resideāt: sed ī fide sancte trinitatis mēs ei⁹ cōforteť. ⁊ suscipiat ⁊ habeat intelligētīā mādatorz dei. Quisq; ḡ fidelis bis inūgit. bis oleo postea s̃litter bis crismate. p̃tio in baptismo ī ṽtice. secūdo p̃ baptismū ī frōte. s. in cōfirmatiōe: q̃ etiā spūssanct⁹ bis fuit aplis datus. vt diceť ī sexta pte sub sabbato sancto. Quarto loco dicendū esset de vnctione q̃ fit p̃ ep̃m in frōte baptizati. sed de h̃ diceť in sexta pte sub sabbato sancto. Quinto loco circa vnctionē ordinādoz notāduz ē. q̃ man⁹ p̃sbiteri ab ep̃o vngūt. vt cognoscat h̃ sacramēto se p̃ sp̃m̃sanctū suscipere ṽtutē ⁊ gr̃az cōsecrādi. Unde ep̃us eas inungēs dicit. Cōsecrare ⁊ sanctificare digneris dñe manus istas. p̃ istā vnctionē ⁊ nostraz benedictionē: vt quēcūq; cōsecrauerint consecrent. ⁊ quēcūq; bñdixerint bñdicant in noīe dñi. Ideoq; viri deuoti osculant man⁹ sacerdotū statim post ordinationē. credentes per h̃ orationum illorum participes fieri ⁊ bonorū. Et vnguntur oleo sacro. vt opera misericordie pro virib; ad om̃s debeant exercere. Per manus em̃ opa. per oleū misericordia designatur. Unde samaritan⁹ ille appropiās vulnerato. ṽnū sup̃infudit ⁊ oleū vulnerib; eius. Vngunt etiam oleo. vt humide sint ad offerendum deo hostiam pro peccatis. ⁊ large ad cetera officia pietatis. nō aride ⁊ curue ad retinēdū: ṽtrūq; em̃ videlicet gr̃a curationis ⁊ caritas dilectionis p̃ oleum designat. Rursus ī deo impositō man⁹ cū oleo sup̃ caput ordinādi fit. quia per manum opus. p̃ digitos dona spūssancti. et p̃ caput mens intelligit. Manus ergo imponit quia donis spūssancti mente imbutus. ad opa christi mittit. Sexto circa ep̃oz ⁊ p̃cipuz vnctionē sciendum est. q̃ ep̃iscopoz vnctio a veteri testamēto sumpsit originē. Nam leuitici. xxi. c. dicit. Pontifex super cuius caput fūsum ē vnctionis oleū. ⁊ cui⁹ manus sunt in sacerdotio cōsecrate zc. Sane ep̃us vngitur crismate. qd̃ sicut p̃missuz ē cōficiť ex oleo ⁊ balsamo: ⁊ vngit̃ illo tam in corpe q̃ ī corde: vt interiorius nitorē conscie q̃tū ad deū quod p̃ oleum. ⁊ exterius habeat odorem fame q̃ ad primū quod p̃ balsamū designat. De nitorē conscie dicit apostolus. Gloria nostra hec ē. testimonū conscie nostre. Naz om̃is gloria filie regis ab intus scz p̃cedit. De odore bone fame idē apostolus ait. Christi bon⁹ odor sumus. id ē. exemplū. ⁊ imitatio sumus ī omī loco. ⁊ alijs sum⁹ odor vite in vitā. q̃si diceret. sumus exemplū dilectionis ⁊ bone opinionis ducētis in vitam

man⁹ ep̃i in fronte

man⁹ ordinandū

ep̃us ⁊ p̃cipuz

eternā. alijs odor mortis i morte. i. inuidie et male opinionis ducētis i mortē eternā. Bebet em epus bonū in se habere testimoniū. et ab his q sunt int⁹. et ab his q sunt foris ut cortina. i. fidelē cortinā. i. infidelē trahat. s. ad fidē. et q audit. s. addiscēdo et credendo dicat. Eleni. s. p⁹dicādo et docēdo. Hoc unguēto caput et man⁹ epi cōsecrant. Per caput enī mens intelligit. iux illud euāgelij. unge. i. humilia caput tuū. et facie tuā. i. cōscientiā laua scz lacrimis. Per manus opa designāt. iuxta illud i canticis. Ad manus mee. id ē bona opa. distillauerūt mirrā. id est de derūt alijs bonū exemplū. Caput igit ungit balsamo caritatis. Primo ut epus diligat deū ex toto corde et ex tota mēte et ex tota aīa sua. et etiaz christi exēplo primū suū sicut. id ē. ad id qd seipm. Oleū enī in capite ē caritas i mente fm Greg. Secūdo caput ungitur ppter auctoritatē et dignitatē. qā nōsolū epus s etiaz rex cōstituit. Tercio ut ostendat illi⁹ scz christi tanq eius vicari⁹ rēpsentare psonā. de q dicit p pphaz. Sicut unguentū i capite eius zc. Caput enī viri est christ⁹. caput christi de⁹ q de se dicit. Spūs dñi sup me. eo q vnixerit me. euāgelizare paupibz misit me. Christ⁹ em caput nrm vnct⁹ ē oleo inuisibili. ipe p vnuer⁹sa iterpellat ecclia. epus p sibi cōmissa. Ad manus vō ungit ppter mīsteriū et officiū. Adan⁹ qdē q opa signat ungun⁹ oleo. i. crismate pietatis et misericordie. Priō ut epus opet bonū ad oēs. marie aut ad domesticos fidei. nemini claudant. oibz apian⁹. iux illd. Adan⁹ apuit iopi et brachiū extēdit ad pauperē. Adan⁹ ari⁹ da. man⁹ auara. manus tenacitate cōtracta. apiri nō pōt. Unget igit ut sanet. ut apiat. et ut idigētibz elemosinas largiat. Scdo ut ostēdat accipe potestātē bñdicēdi et cōsecrādi. Un cū eos psecrator iungit. Cōsecrare iquit et sanctificare dñe digneris man⁹ istas zc. ut supra Tercio ut mūde sint ad offerēdum hostias p peccatis. Et nō q licz man⁹ epi inuncte fuerūt oleo cū in p⁹bitez ordinaret. itez crismate ungun⁹ cū in epm cōsecrat. Sigdē p man⁹ opa. p oleū spūs sancti v⁹l grē copia. p balsamum qd oleo admisce⁹ i crismate odor bone fame designat Eccl. xxiij. Quasi balsamū nō mixtum odor me⁹. Quia g in opibz epoz et alioz supioruz. plusq in alijs inferioribz. mun⁹ spūs sancti apparere et odor fame sentiri debet. iux illd ij. ad corinth. ij. xpi bon⁹ odor sum⁹ deo. Nā et in celesti ierarchia supiores angeli supioribz donis et grā eminet. idcirco i eoz cōsecratōne man⁹ alias oleo iuncte crismate ratōnabiliter iungū⁹. Pollex etiā crismate cōfirmat. ut pollicis impositio cūctis pficiat ad salutē. Nē

pe i veteri testamēto nōsolū ungebat sacerdos verūetiā rex et ppha. sicut i libris regū habet. Unde dñs pcepit Helie. Glade et reuertē in domū tuā p desertū i damascū. cūqz pueneris il luc. unges Asael in regē sup Siria. et yeu filiū nausy unges regē sup israel. Heliseū aut filiū Saphat q est de Abel. unges pphaz p te. Samuel q vnxit Dauid i regē. Sed postq iesus nazaren⁹ quē vnxit de⁹ spūs sancto. sicut i actibz aploz legit. vnct⁹ ē oleo p cōsortibz suis. q fm aplm ē caput ecclie q est corp⁹ ipius. principis vntio a capite ad brachiū ē translata. ut princeps a tempe christi nō unget i capite. s i brachio siue i humero vel in armo. in qbz pncipatus cōgrue designat iuxta qd legit. Factus est principat⁹ sup humerū eius zc. Ad qd etiā signandū Samuel fecit poni armū ante Saul. cui dederat locū i capite mense. ante eos q fuerant inuitati. In capite vō pōtificis sacramentalis ē delibutō obseruata. qz psonā capitis. s. christi q ē caput ecclie. in pōtificali officio rēpsentat. Refert aut inter pōtificis et principis vntionē. qz caput pōtificis crismate cōsecrat. brachiū vō principis oleo delinit. ut ostendat quāta sit differētia inter auctoritatē pōtificis et pncipis potestātē. Et nō q sicut i euāgelio legit. qdā paterfamilias vocauit suos suos et dedit illis decē mnas. Sigdē vocatio sui. ē canonica electio epi. q fit fm vocationē dñi vocātis Aaron. Adna dat ei. qñ is q sibi man⁹ imposuit. dat ei textū euāgelij dicens. Glade p⁹dica. Et ipe cū priō ingredit ciuitatē suā. p⁹feret euāgelium in pectore suo. iuxta morē quorū dā eccliaz: ostendēs qñ negociator mnam suā In qbusdam etiā ecclesijs cū archiep⁹s dat illi virgā et dicit. Glade p⁹dica. et ille statim benedicit pplm. in q signat q moyses cū vga missus ē in egiptū. Rursus epi in die sue cōsecratōnis cōsueuerūt egare equos albis pānis cooptos rēpsentātes illud qd legit i apoca. xix. c. Exercit⁹ q sunt i celo sequūt illū i equis albis. Sigdē exercit⁹ q sunt i celo. sunt boni et iusti viri et plati q qtidie sequūt p celestibz deū in omibz bonis opibz: q i deo dicūt esse in celo. qz sola celestia diligūt et querūt. Unde ap⁹lus. Nra cōuersatio i celis ē. Hi exercit⁹. i. iusti et boni viri et plati sequūt iesum. qñ scz expugnant in se vitia p correctionē. et in primis p ammonitionē. Unde Jacobus. Qui cōverti fecerit peccatorē ab errore vie sue. liberabit aīaz suā a morte zc. Iusti exercit⁹ sunt i equis albis. i. i corpibz castis. Corpora bonozū dicūt equi. qā sicut equi dirigūtur fm volūtātē sessoris: ita iustoz corpora reguntur fm volūtātē christi. Iusti eq debēt esse albi siue albis opti. i. corpora iustoz

in calu
altaris

Liber

Primus Jo. xvij.

et platorum debet esse casta et munda. Si enim casta non fuerint. christum sequi non poterunt. Et petrus. Christus passus est pro nobis. vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia eius. Sed et clerici sancte romane ecclesie. ex concessione constantini imperatoris equant equos decoratos linteamentibus candidissimis coloris. Quia die debeat episcopus consecrari et quare coeder euangelij ponit super humeros consecrandi. dicitur in .ij. parte sub titulo de episcopo. Septimo loco dicitur de de vinctio ecclesie. altaris. calicis. et aliorum misteriorum ecclesie. quod secundum morem cum dedicant inunguntur. non solum ex mandato legis diuine. verum etiam exemplo beati siluestri. qui quando consecratur altare illud crismate pungebat. Precepit enim dominus moysi ut faceret oleum vinctiois de quo vngeret tabernaculum testimonij. mensam. archam testamenti. candelabrum. et suppellectilia. exo. xxx. et xl. c. et alia ut permittitur. Que vinctioes sunt ut rebus inunctis maior reuerentia exhibeatur. et maior illi gratia infundatur. De his vinctioibus in suis locis dictum est et dicitur. Elez vinctiois sacramentum aliud quidem efficit et figurat in nouo quam in veteri testamento. Unde non iudicat ecclesia cum vinctiois celebrat sacramentum. sicut aliqui antiqui metuntur. quod neque scripturas neque dei noue virtute. De vinctioibus ecclesie et altaris in suis titulis dictum est. Patena siquidem consecratur et inungitur ad amministrazione corporis christi. qui in ara crucis pro omnium salute immolari elegit. Nam et omnipotens deus conspexit similitudinem in patenis aureis et argenteis ad altare suum deferri iussit. Calix quoque consecratur et inungitur. ut gratia spiritus sancti perficiatur nouum sepulchrum corpori et sanguini christi. et ipse dignetur illum sua virtute perfundere. qui calicem melchi ledech famuli sui perfudit. Octauo de extrema vinctioe quod. scilicet ex institutione felicis pape quinti. et ex precepto iacobi apostoli datur laborantibus in extremis. dictum est. De qua dicitur quidam quod illa non est ita proprie sacramentum sicut crismatio quod fit in fronte vel alibi. quod sicut asserit iterari potest. cum sit oratio super hominem. quod in sacris non contingit. Sane hec vinctio pro solum sacerdotem fieri potest. si presens adesse non possunt. Per quam quidem vinctio remittuntur. iuxta illud iacobi. Infirmitas quod ex vobis. ut super. Hic autem vinctio hec in diuersis corporis membris. propter causas que ex orationibus que tunc dicunt colliguntur. et specialiter in illis in quibus quicquid sensus hominis viget. ut quicquid per illos infirmum deligit. per huiusmodi vinctiois virtute aboleatur. In quibusdam ordinariis legitur. quod inungendus debet esse ad minimum. xvij. annorum. et quod egrotans semel duntaxat debet in anno inungi. licet pluries egrotet: et quod nullus inungendus est nisi qui prius compos mentis existens. vobis aut signis id postulauerit: et quod non duntaxat scapule inungi. quod in baptismo fuerit inuncte. et amodo misterio caret. et quod confirmatus non debet inungi in fronte. sed in tim-

inuar septima

poribus. nec presbiteri manus vngi debet interius. sed exterior: quod in ordinatione eius interius inuncte fuerit. et quod ab episcopo semel inunctus non debet propter eius reuerentiam vltiori per presbiterum ibi inungi. Et quod si eger inunctus conalescit. loca inuncta lauet. et aqua lotionis in ignem periciat. Si vero decedat non lauet corpus propter recedentes vinctioes. Et quod si eger in extremis laborat cito vngatur ne inunctus decedat. Quidam etiam penitentes et morituri cilicium induunt et sternunt in cinere. ut dicitur in sexta parte sub quarta feria in capite ieiuniorum. Nono cimiterium quod eisdem gaudet privilegiis cum ecclesia consecratur et benedicitur. sicut dominus benedixit per manum suorum abraam ysaac et iacob. terram a filiis effrem causa sepulture copatam. Benedicit autem ut vltiori destinatur illic immundorum spirituum habitatio esse. et fidelium corpora ibi usque in diem iudicii regescant in pace: nisi paganorum vel infidelium. vel etiam excommunicatorum corpora ibi fuerint humata. donec inde fuerint eiecta. Illud etiam nota. quod palle altaris. vestimenta sacerdotalia. et hominum ecclesiastica ornamenta benedicenda sunt. Legimus enim moysen ex precepto domini tabernaculum diuinis precibus sacrisse cum mensa et altari et vasis et utensilibus ad diuinum cultum explendum. Si ergo iudei qui legis et futurorum vmbre fuerant hec agebant. hebrei. viij. et x. c. quanto magis nos quibus veritas per christum patefacta est hoc agere debemus. et hoc per christum sacros. et non per coepos. Unde legitur exodi. penult. ca. Luncta vasa misterij benedixit moyses. Et si sacre vestimenta vel filii adiungatur. non ideo benedictiones iterari debent iuris testimonio comprobatur. Quare autem res hominum et similes benedicantur. ex earum benedictionibus colligitur euidenter. De vestibus vero sacris dicitur in probemio tercię partis. Et attende quod benedictio seu consecratio ecclesie et vestium et ornamentorum ecclesiasticorum. non fit eo quod illa sint gratie susceptiua. cum sint inanimata: sed hoc noscitur introductum. quod sicut et homines sic et illa per benedictionem et consecrationem diuino cultui habilitantur. et idonea et maioris reuerentie efficiuntur. Personis vero per vinctioem et benedictiones maior gratia infunditur. Quidam autem in ornamentorum benedictione manus suspendunt. de quo dicitur in .ij. parte sub titulo de diacono. Decimo esset de virginum consecratione dicendum. sed de hoc in probemio secunde partis dicitur.

De ecclesiasticis sacramentis.

De ecclesiasticis

ca sacra notandum est. quod secundum gratiam sacramentum est aliquo celebratione. cum res gesta ita fit. ut aliud aliquod significare rei accipiamus. quod sancte. id est digne accipiendum est. Misterium vero est. quod occulte et inuisibiliter operatur spiritus sanctus

Cimiterium ex hunc

palle altaris et vestimenta
sacerdotalia

De sacris vestimentis
et filijs adiungatur

ita q opando significat. 7 significatio bndicit
Adsteriū em ē i sacmētis. mīsteriū dī i orna-
mētis. Sz 7 scdm Aug. sacm ē inuisibilis g-
tie visibilis forma. Itē sacrificiū visibile. inui-
sibile sacm. Itē idē. signū ē res pter speciem
quā igerit sensibz. aliud aliqd ex se faciens in
cognitiōem venire. Bz etiāz sacm sacre rei si-
gnū vī sacz secretū. De b etiā in q̄rta pte sub
vj. pticula canonis diceť sup vbo mīsteriū fi-
dei. 7 sub ti. de oblatōe. Sane qdā sūt sac-
mēta necessitatis tm̄. qdā dignitatis 7 necessi-
tatis. qdā ordīs 7 necessitatis. qdā dignitatis
7 volūtatis. qdā vō volūtatis tm̄. Sacm ne-
cessitatis tm̄. ē baptisim⁹. q i sūma necessitate
a q̄cūqz (dū tm̄ i forma ecclie) collat⁹ fuerit. pfi-
cit ad salutē. Et dē necessitatis. qz sine eo ne-
mo saluari pōt si ex contēptu deserať. De hoc
sacro i. vj. pte sub sabbato sacro diceť. Sacm
tum dignitatis 7 necessitatis ē cōfirmatō: di-
gnitatis. qz a solo epō cōferť: necessitatis. qz
ex cōtēptu illud dimittētes nō saluātur. De b
etiāz sub dicto sabbato diceť. Sacra vero or-
dinis 7 necessitatis sunt pnia eukaristia. 7 ex-
trema vinctio: ordinis. qa tm̄ a rite ordinatis
scdm clauēs ecclie dari dnt. nisi i necessitate i
qua qs pōt etiā laico cōfiteri: necessitatis. qm̄
ex cōtēptu illa dimittēs saluari nō pōt. De pe-
nitētia vide i sexta pte sub ti. d qnta feria cene
dñi. Et dixim⁹ i reportorio nro sub ti. d pe. et
re. De eukaristia i q̄rta pte sub canone diceť.
De extrema vinctiōe i pcedēti ti. dictū ē. Sac-
mētū vō dignitatis 7 volūtatis ē ordo: dignita-
tis. qz a solis epīs cōferť. vī qz nō nisi dignis.
7 digne ad illū accedēdū ē: volūtatis. qz sine il-
lo qs saluari pōt. De hoc diceť i p̄hemio. ij. p-
tis. Sacramētūz volūtatis tm̄ ē matrimoniū.
Et diceť volūtatis. qz sine illo qs saluari pōt.
Nō enī expedit homī ad regna celoz tendere
volēti nubē. Circa qd nōndū ē q fm canones
solēnitas nuptiaz faciēda nō ē a. lxx. qd ē tem-
p⁹ tristicie. vsqz i octauā pasche: nec tribz ebdo-
madis añ festū sancti Johānis. Sed fm p̄sue-
tudinē ecclie generalis. matrimoniū publice
cōtrahit i ecclia a crastino dñice i albis. vide-
licz ab octaua die pasche vsqz ad primū diē ro-
gatiōnū. Et in p̄ia die rogationū i mane clau-
dit hec solēnitas. 7 durat p̄hibitō vsqz ad oc-
tauū diē p⁹ p̄the. inclusiue. 7 sic loqť Clemēs
papa i sua eplā decretali. A p̄ia qz dñica ad-
uent⁹ vsqz ad epiphaniā nō debēt nuptie cele-
brari. Nec etiā fierēt vsqz ad octauā epiphaie
nisi qz dñs etiā nuptias tū sui p̄sentia. tū etiā
miraculo decorauit. Unde tunc cantat. Ho-
die celesti sponso iuncta est ecclesia. Quidam
tamen dicūt sanctius esse q hec p̄hibitio vsqz

ad octauā ipius festi extēdat. sicut 7 officium
cōuersiōis aque i vinū i nuptijs. In pmissis g
tempibz matrimonia nō cōtrahūt. qm̄ ipa tē-
pa sunt oōni deputata. Et i deo debet tūc hō
etiā a lecto vxorio sequestrari. Generaliter ei
tempe q abstinet a nuptijs. abstinedū ē etiā a
cōiugali amplexu: nisi forte ob fragilitatē hu-
manitatis vir ab vxore poscat piugale debitū
vel ecōuerso. qm̄ posceti soluendū est: qz scdm
apl̄m vir nō habet potestatē corpis sui. s mus-
lier. 7 ecōuerso. Licet aut solēnitas nuptiarū
pmissis tempibz interdicta sit: quocūqz tamē
tempe matrimoniū legitime p vba de p̄senti
cōtractū fuerit. tenet. Qd vō statutū fuit i ca-
none. q tribz septimanis pcedētibz festū bea-
ti Johānis baptiste nuptie nō celebrarēt. i deo
factū fuit: vt liberi⁹ oōni vacet. Instituerat
ei ecclia p̄i⁹ duas qdragesimas pter maiorē.
vnaz añ natale dñi. q cōmuniter vocat sancti
Martini. et durabat vsqz ad natale: aliā scz
xl. diez ante festū beati Joh. bap. i qbz vacā-
dū erat oōnibz elemosinis 7 ieiunijs: s ppter
hoīm fragilitatē ille due ad vnā sunt redactē.
7 itez illa diuisa ē in tres ebdomadas adueni-
t⁹. 7 tres añ natiuitatē sancti Johis. i qbz est
ieiunādū 7 a nuptijs abstinedū. Porro fm
ysidoz femie dū maritanē i deo velant. vt no-
uerint se semp viris suis subditas esse: 7 qz re-
becca viso ysaac se velauit. Itē i deo nubentes
p bndictōez vitta vno inuicē vinculo copulāt
ne cōpagē. i. fidē cōiugalis vnitatis dirūpant
Eadē vō vitta candida. purpureo colore pmi-
sceť: qz candor ē mūdicia vite. purpura ad sās-
guinis posteritatē adhibet. vt hoc signo 7 p̄ti-
nētia 7 lex cōtinēdi ab vtrīsqz ad tēp⁹ amone-
at. 7 p⁹ b reddēdū debitū nō neget. Itē q i
primis anul⁹ a spōso spōse dat. sit nimir p̄t
mutue dilectiōis signū: vī p̄t id magis vt pi-
gnore. i. signo corda eoz iungat. Und 7 i q̄rto
digito anul⁹ i deo inserit. qz i eo vena qdaz vt
ferť sanguis ad cor vsqz pueiat. Itē p̄the qdā
sapiēs primū ob amoris signū ferreū anulū fe-
cit. 7 inibi adamantē inclusit. 7 inde subarra-
ri spōsas instituit: qz sicut ferrū oīa domat sic
amor oīa vincit. qm̄ nihil amoris feruore ve-
hemēt⁹: 7 sicut adamas ē infrangibilis. sic et
amor ē insupabilis. Fortis ē em vt mors dile-
ctio. Idoqz i digito anulari i quē vena p̄cedit
a corde. illū portari instituit. Postmodū vō p
ferreis sūt aurei p̄stituti. et p adamāte gēmis
ornati: qz sicut aurū cetera metalla. sic amor
vniuersa bō p̄cellit: 7 sicut aux gēma decorat
sic piugal amor ceteris vtutibz adornat. Nu-
ptie aut fm amb⁹ dicte sūt ab nubēdo. ille ei q
nubūt. caput p̄t vēcūdiā obnubē n loq solēt.

Sacramentum nuptiarum

Sacramentum dignitatis

Sacramentum ordinis et nuptiarum

Sacramentum dignitatis et voluntatis

Sacramentum voluntatis

Ep̄s abbas imperator

Unde et rebecca viſo yſaac cui deſpōſari debebat. caput obnubē cepit. Verecūdia nāq; debet pcedere nuptias. q̄ ipm cōiugiu pl⁹ verecūdia cōmendat: et magis expetita debz videri a viro q̄ ipa virū expetiſſe. Sz et ſm Hiero. Lō nubia legitima peccato carēt: nō tam tempe illo q̄ act⁹ coningales gerūt pſentia ſpūſancti dat. etiā ſi ppha eſſe videat. q̄ officio generatiōis obſeqt. Notādū etiā ē q̄ triplex ſpūale ſacramētū i carnali matrimonio cōſummato deſignat. Prīmū ſacramētū eſt vnio fidelis aīe ad deū p fidē dilectōez et caritatē. ſine vnio voluntatis. ſ. caritas q̄ cōſiſtit i ſpū inter deuz et iuſtā aīaz. Unde apls. Qui adberet deo vn⁹ ſpūs ē cū illo. Hoc ſacramētū ſignificat p cōiūctionē aīoz habitā in priā deſpōſatōne carnalis matrimonij. Scdm ē vnio hūane nature ad deū. q̄ facta ē in vtero vginali p incarnationē vbi dei: ſine nature cōſormitas q̄ cōſiſtit i carne inter xpm et ſanctā ecclīaz. Ad qd pti net illud. Verbu caro factū ē zc. Hoc ſacramētū deſignat i matrimonio carnali p cōiūctiōz corporz cōſummato: nō q̄ ipa cōiūctio (in qua ſpūſanct⁹ nō a deſt) illd deſignet. ſ. p ipm actū cōſummātū ſignificat. Terciū ſacramētū ē ecclēſie vnitas ex oībz gētibz collecta. et vni viro ſ. xpo ſubiecta. Hoc ſacrm ſignificat i eo qui vnicā tm et vginē hūit vrozē. facto poſtmoduz clerico et ordinato. Vbi vō qd ad bigamiā ſiue ad ſecūdū mrimoniū trāſit. iā ab vnitate recedit: qz carnē ſuā i ples diuidit. et ſic h⁹ tertij ſacramēti ſignatō i eo nō cadit. qre pmoueri nō pōt. nā p mōt⁹ vnitatē ſignare nō poſſet. Preterea. p ſecūdū mrimoniū recedit a prioris cōiūctōe matrimonij. ecclīa vō ex q̄ xpo ſe pūxit nunq̄ ab eo deceſſit. nec ipſe ab ea: bigam⁹ ḡ talē vnitatē ſignificare nō pōt. Un merito pph bui⁹ ſacramēti defectū pmoueri nō pōt. Illd etiā nō. q̄ ſicut ſtatutū ē i cōcilio cartagineſi. ſpōſus et i pōſa bñdicendi a parētibz vñ a parāniphis offerāt ecclīe ſacerdoti: accepta aut bñdictiōe. eadē nocte p reuerētia bñdictiōis in vginitate pmaneāt. Letez nuptie bñdicēde ſunt a ſacerdote cū p cibz et oblatiōibz ex inſtitutiōe Euaristi pape. Uerūtāmē vir vñ muliez ad bigamiā trāſiēs mrimoniū cōtrabēdo. non debet a pſbitero bñdici: qz cū alia vice bñdicti ſint. eoz bñdictio iterari nō dz. Nō ḡ debent nuptie bñdici. niſi vbi vgo cū vGINE pbit. ppter ratiōez q̄ poniē i pphē. ij. ptis: imo pſbiter q̄ bñdictionē cū ſcda vproze celebrauerit. officio et bñficio ſuſpēſus ē. ad ſedē aplicā mittēdus. qd qdē ad exhortationē cōtinētie noſcīt introductū. ſm q̄rūdā loqz pſuetudinē. ſi qd pbit cū ſecūda vGINE. bñdictio iterat. et ſi dñs pa

pa ſciat et tolerat. alioqn nō valet. Bicūt etiā qdaz q̄ ſi aliq̄ vGINES p̄hētes nō fuerūt bñdicti facti bigami itez p̄bendo poterūt bñdici. Sz et ſi q̄ p̄hētes fuerint bñdicti: licet ſe nō cognouerint carnaliter. nō ideo itez p̄hētes bñdicent. De bñdictiōe vginū dicet i pphē. ij. ptis. Notādū aut ē. q̄ vnū ſacramētū dign⁹ eſt alio q̄ttuor modis. ſ. ratiōe efficacie. vt baptiſm⁹: ratiōe ſanctitatis. vt eukariſtia: ratiōe ſignificatiōis. vt cōiugiu. qdā tamē nō approbāt iſtū modū: et ratiōe cōſerētis. vt cōſirmatio et ordo. Sed querit qre inſtituta ſūt ſacramēta. qz ſine illis potuiſſet de⁹ hūano generi vitā eternā et grāz donare? Reſpōſio. ppter tria. Prīo ppter hūiliationē. vt dū hō ex dei pcepto ſe rebz inſenſibilibz et ſe inferioribz reuerēter ſubijcit. ex hac obediētia magis apd deū mereat. Scdo ppter eruditionē. vt p id qd foris i ſpecie viſibili cernit. ad inuiſibilē v̄tutez q̄ interior ē agnoſcēdaz mēs erudiat. Tercio ppter exercitationē. qz cū hō ocioſus eſſe non debeat. pponit ei vtilis et ſalubris exercitatio i ſacramētis. q̄ vanā et noxiā declinet occupatiōē. iux illud. Semp aliqd boni opis facito. vt dyabol⁹ inueniat te occupatū. Nō ḡ debēt omitti pur in pcedenti titulo dictum eſt.

Incipit liber ſecund⁹ d̄ miniſtris et ordini bus eccleſiaſticis et de eozum officijs.

De hac ſecūda p

te d̄ miſtris et ordinibz eccleſiaſticis. eozūq; officijs tractare puidim⁹. p mittētes q̄ tres ſunt ſecte famoſe. videlicet gentiliū. hebreoz. et xpianoz. Prīma ē erroris. Scda veritatis. Tercia veritatis et ſalutis. In priā naufragamur. In ſecūda a piculo eripimur. In tertia ſaluamur. Prīa ſecta dicit a ſecando. quia ſecat. i. ſepat nos a deo. Secūda et tertia a ſectādo et tenēdo. qm̄ illuminant ſaluāt et liberāt. Chriſti anoꝝ pſone taz ſeculares q̄ ecclīaſtice ab alijs duabz ſectis ſumpte ſunt. hebrei videlicet et gentili. Sicut em̄ apud nos duo ſunt genera pſonaz. ſ. laicales et ecclīaſtice: ſic et apud gētiles et hebreos. Ad gētiles qdē ſeculares pſone erāt hee. monarcha. ſ. impator roman⁹. patricij et ſenatores dicebāt. ad qz arbitriū vniuerſa ordinabāt: reges. duces. comites. pſides. pfecti. ſuffecti. tribuni militū. tribuni plebis. ptoꝝ. cēturiones. decuriōes. q̄terniones. diuini viri. queſtores. ediles. et aule ianitores. In ter poetas vō erant aduocati. carminū relatores. carminū ſcriptores. comedi. tragedi. et hiſtoriographi. Uates autē qui a vi mētis dict⁹ eſt. mō ſacerdotē. mō ppham. modo poetam.

Amo vni ſacramēto digni
ſt aliter

Uerū inſtituta ſunt

Sancti famoſi
gentiliū
hebreoz
et xpianoz

Sancti
gentiliū
hebreoz
et xpianoz

Qui inſtituta ſunt

Two Synopses² Twenty

bit sic p aspiratoz pingat chriſt⁹. Circa no-
mia aut chriſti notadū ē. qdā ex ipſis dicūt d
chriſto relatiue vl̄ qſi relatiue. vt paſtor. ſpon-
ſus ⁊ mediator: qdā nō relatiue. vt hō: qdā trā-
ſlatiue. vt agnus. ouis. vitulus. ſerpēs. aries.
leo. vermis: ⁊ qdā cū ſint inſtitutiōe relatiua.
ſunt ei pꝛogatiua priuilegiū appropriata vt chri-
ſt⁹. Jeſus aut ē pprie ppriū nomē ei⁹ vt pmiſſū
eſt. Vlocat etiā chriſt⁹ alpha ⁊ o. id ē principiū
⁊ finis: ⁊ hebraice emanuel. qd̄ iterptat nobis
cū dē⁹. Nobiscū enī ē p pſentiā maieltatis. per
pticipatōez veritatis. p vinculū caritatis: ⁊ p
adipletionē veritatis. Vlocat pterea via vitas
⁊ vita. Vlia i exēplo vl̄ pcepto. veritas i pmiſ-
ſo. vita in pmiſſo. Sabbaoth vō. id ē dē⁹ exerci-
tuū: adonay qd̄ ē dñe: athanatos id ē imortal
kyrios. id ē. dñs: theos. id ē dē⁹. pāthocrathō.
id ē pater diſponēs vl̄ pfect⁹: homoyſon. id eſt
vni⁹ eſſentie. noia ſunt dei. nō tm̄ pſone chriſti
Vlocat pterea chriſtus ſm̄ Eſaiā āmirabilis.
cōſiliari⁹. dē⁹. fortis. pater futuri ſeculi. prin-
ceps pacis. Ammirabil̄ in icarnatiōe. cōſilia-
ri⁹ in itēgra rerū cognitiōe. dē⁹ i rerū creatiōe
fortis i rerū diſpoſitiōe. pꝛ futuri ſeculi i meri-
toꝝ retributiōe: pꝛinceps pacis dicit̄. vl̄ qz fuit
mediator dei ⁊ hoim. vl̄ etiā hoim ⁊ angelozū
vl̄ qz cōfert illis pacē q̄ erupat omnē ſenſū. cu-
ius pacis nō erit finis. Vlocat etiā xpc ineffabili
nomine thethagrāmaton. i. qtuor lꝛaz. q̄ ſunt
ioth. hee. vau. heth. q̄ ſunt apud nos. i. e. v. be
Eſt ḡ nomē ieuhe qd̄ dicit̄ ineffabile. nō qz non
valeat ſfari. ſed qa nō eſt dē⁹ hoc nomē niſi in
arduis iuocand⁹: vl̄ qa ei⁹ ſententia ſufficiēter
neqat explicari. Cui⁹ itēpretatio ē talis. ioth
pꝛincipiū. hee iſte. vau paſſiōis. heth vite: quaſi
iſte ē pꝛincipiū vite paſſiōis. Venitiu⁹ moꝛe gre-
coꝝ ponit̄ p abltō. paſſiōis p paſſiōe. i. p paſ-
ſionē. Quo aut vita nꝛa ab ipſius moꝛte depen-
deat. nō poſſum⁹ itueri. Be h̄ dicit̄ i tertiā pte
ſub ti. d̄ idumētis legalibz. Hoc aut nomē dē⁹
appropat̄ pꝛi ⁊ filio ⁊ ſpūſfacto. put i ſimbolo
athanasij legit̄. qmuis etiā qñqz ad alias pſo-
nas extendat̄. iuxta illud. Dñs non detrahes.
Et alibi. Applica illū ad deos. Et apłus. Nā
⁊ ſi ſunt q̄ dicant̄ dñ. ſiue i celo ſiue i terra. no-
bis tm̄ vn⁹ dē⁹ pater ex q̄ oia. Et idē. Si nꝛm
euāgeliū ē optū. in his q̄ pereūt ē optū. i qbus
dē⁹hui⁹ ſeculi excecavit mētes infideliū. Kur-
ſus ieſus dicit̄ ē nazaren⁹ a qdaz vico galilee.
Deus dictus eſt propter vnicam cū patre ſub-
ſtantiā. Dominus vō dicit̄. ppter ſeruientē cre-
aturā. De⁹ ⁊ homo dicit̄. qz verbū ⁊ caro. Uer-
bū dicit̄. qz pater p eū omia cōdidit ſiue iuſſit
Imago dicit̄ ppter parē ſilitudinē patris. Si
quidē apud chriſtianos. ſeculares pſone laici

Ambr.
anagor.
hymn.
vulgabund.

Liber

Secundus Jo. xix.

dicūt. laos em̄ grece dī pplus latine. Clerica
les sunt q̄ i ecclia defuiūt vl' ipaz regūt. a cle
ros qd̄ ē sozs put iā diceūt. Hec autē subdiui
dūt i monachos. i. i singulariter degētes. naz
monos grece dī singularis latine. z alios reli
giosos. Sūt autē q̄ttuor genera monachoz.
aliū sunt cenobite. q̄ videlicz i cōmūi monaste
riū regula z vita obie maiorz defuiūt: aliū sunt
anachorite. q̄ videlicet edificāt solitudines. z
q̄uis i cōi vita positi. priuate tñ cōtēplationi
vacāt: aliū sunt hēmite q̄ videlicz solitarie i de
sertis degūt: aliū sunt girouagi. i. vagabūdi z
circūcellioēs. Religio vero dicta ē. qz p eam
vni deo fligamur ad diuinū cultū vinclo fūie
di. z i clericos seclares q̄ vsurpato noīe seclā
res dicūt. ad dīam regulariū q̄ pprio carent
qd̄ n̄ cōtigit i istis. Nā z fm̄ Aug. Bon⁹ mo
nach⁹ vir bonū clericū facit. Sz z ecclia sti
caz psonaz duo sunt genera. Nāz aliud ē di
gnitatis. aliud ordīs. Dignitatis vt papa. pa
triarcha. primas. archieps. siue metropolita
n⁹ qd̄ idē ē: eps. archidiacon⁹. archip̄s biter. z
pposit⁹: q̄uis oēs q̄ psunt ppositi generaliter
rite vocent. In choro vō psone sunt decanus.
subdecan⁹. cātor: siue p̄cētor. succētor. thesau
rari⁹ siue sacrista. archiacola z bmoī. Digni
tates aut z vt ordīs a lege originē z exēpla t̄
rert. iux̄ illd̄. Cōstitues eos p̄cipes sup̄ oēs
terrā. Quāq̄ qdā dicāt dignitates a gētilitas
te sumplisse iūtiū. Ordīs aut psone sunt sacer
dos. diaconus. z ceteri q̄s inferius psequimur.

Qualiter a veteri ritu tā gētiliū q̄ hebreoz
rū ad cultū p̄ntis ecclie t̄nlatō psonaz facta
sit. z q̄liter ab ill' psone dignitatū i ecclia ori
ginē hūert: breuiter videam⁹. Et qdē dñs pa
pa q̄ p̄ vl' custos patz ē. vicē gerit summi p̄
tificis. Roman⁹ ipator monarche silitudinē
gerit. Senatoria z p̄ciorz dignitas manz in
ecclia i q̄ttuor p̄iarchis. et i ecclia romana i
cardialibz. Primates q̄ tribz archieps p̄sse
būt: r̄gē exprimūt q̄ tribz ducibz p̄est. Metro
politani seu archiepi ducibz cōpāt. q̄ pluribz
comitibz psunt. sicut illi plibz epis. Pelagi⁹
tñ papa dic. q̄ vna puitia habet r̄gē z metro
politani. Epi comitū silitudinem gert. Loepi
q̄z potestas sublata ē. p̄siduz z p̄fectoz. Pre
positi vō z tribunos militū imitāt. archip̄s bi
teri tribunos pleb. cācellarij p̄tores. archidia
coni cēturiōes. decani decuriōes. p̄s biteri cu
rati aduocatos. Persone q̄z ordinū ab ill' ori
ginē hūert. Nā p̄s biteri vices gert ediliū. dia
coni q̄tezmionū. subdiaconi duū viroz: exorci
ste q̄stores imitant. ostiarij aule ianitores. le
ctores carminū r̄latores. acoliti carminū scri
ptores. Sane ep̄al' ordo fm̄ yfido. q̄d̄riptit ē.

videlicet i p̄iarchis. archieps. metropolita
nis. atqz epis. Aplica autē sedes sicut ait
anaclet⁹ papa. caput z cardo ē aliaz: qm̄ sicut
ostiū cardie r̄git. sic illi⁹ autoritate oēs ecclie
r̄gūt. z i de dicti sunt cardiales p̄ q̄s tota ecclie
sia sicut ostiū p cardinē gubnat. Illi⁹ at p̄la
tus papa. i. p̄ patz vocat. i. vlis. qz vniuerse
ecclie p̄cipat: z aplic⁹ qz p̄cipis aploz vi
ce fūgit: z summ⁹ p̄tifer. qz caput ē oīm p̄ti
ficū. a q̄ illi tāq̄ a capite mēbra descēdūt. z de
ei⁹ plenitudie oēs accipiūt: q̄s ipe vocat i p̄tez
solicitudis. n̄ in pleitudiem potestatis. Hic ē
melchisedech. cui⁹ sacerdotiū n̄ ē ceteris cōpa
tū. P̄iarcha vō greca ligua. summ⁹ patz in
terptat. qz primū. i. aplicū r̄tinet locū: z iō qz
summo honore fūgit. tali noīe cēset: sicuti ro
man⁹. cōstātinopolitan⁹. āthiocen⁹. alexātri
nus. hierosolimitan⁹. Bz etiā p̄iarcha q̄i p̄
arche. i. ecclie. vl' patz princeps. Archos em̄
grece p̄iceps it̄rptat latine. Hic ē moyses q̄
aarō i p̄tifice oleo cōsecūit. Archieps greco
vocablō dī eo q̄ sit summ⁹ seu p̄iceps ep̄oz.
Tenet ei vicē aplicā z p̄sitet tā metropolita
nis q̄ ceteris epis. Metropolitani seu metro
polite a mēsurā ciuitatū vocāt. Singul' ei p̄
uinijs p̄minēt. Quoz autoritati z doctrie ce
teri sacerdotes subiecti sunt. sine q̄b̄ nihil re
liqs epis agē licz: solitudo em̄ toti⁹ p̄uinitie
ipsis cōmissa ē. Eln pelagi⁹ papa ait. Scitote
certā eē p̄uitiā q̄ habet. x. aut. xj. ciuitates. z
vnū r̄gē. z totidē minores potestates sub se. z
vnū metropolitanū. aliosqz suffraganeos. x.
vl' xj. ep̄os iudices: ad q̄z iudiciū oīs cause
ep̄oz z reliqz sacerdotū ac ciuitatū referant.
Des aut sup̄i⁹ desigti ordīs ep̄oz z supioz.
vno codēqz vocablō ep̄i noīant. s̄ priuato no
mīe qdā vtiūt. p̄pter distinctōez potestātū quā
singulariter acceperūt. Ep̄al' vocablū vñ dictū
ē sub ti. de ep̄o diceūt. Porro fm̄ anacletū pa
paz. primates z p̄iarche diuersoz nominū s̄
eiusdem forme atqz officij sunt. Et ideo qui
dam primates vsurpant sibi nomen patriar
che vt aquilegen. z granden. Primacia autē
dicta est a primitijs conuersionis ad fidem.
In concilio quoqz affricano statutum est. ne
prime sedis episcopus. princeps sacerdotum.
aut summus sacerdos. aut aliqd̄ huiusmodi:
s̄ tm̄ prime sedis ep̄us appelletur. Pelagius
etiā papa statuit. vt nullus p̄iarchaz vniuer
salitatis vocabulo vnq̄ vtaf. nec aliqs i suis
eplis vlem nomiet illum: qz si vnus patriar
cha vlis dī. patriarchaz nomen ceteris deo
gatur z subtribitur. Ad hoc summoz p̄tificū
p̄sulū atqz reliqz sacerdotū institutō. i. vete
ri testamto sumpsit exordiū. et i nouo est ple

Cardinales

~
P

p̄iarcha

Relig

Metropolitani

Ep̄

p̄iarcha Patriarche

Qualiter vti ad rem vniuersalem q̄ ad p̄s biteri

nus sumata. Summi namque atque minores sacer
dotes a deo per moysen instituti sunt. ut perpetuus
esset cultus tabernaculi per successiones eorum a filiis
israel Exod. xxvij. Dauid autem misteria domus
dei amplias. ianitores instituit et cantores: sa
lomon exorcistas inuenit. sicut sub ti. d. sacerdos
te dicet. Hec omnia ecclesia in nouo testamento imitata est
ut iam dictum est. Habet enim ianitores quos ostiarios
appellamus. per catonibus vero lectores sunt et catones
instituit: exorcistas etiam nomine et officio antiquum
manente recepit. per filios aaron omnes infra summum
pontificem sacerdotum administrantes consecrati sunt
inter quos quedam discretio est exorta ut alii appellentur
simpliciter sacerdotes. alii archipresbiteri. alii episcopi.
alii archiepiscopi seu metropolitani. alii primates alii
patriarche. alii summi pontifices ut premissum est.
Que discretio a gentilibus maxime introducta est
quod suos flamines. alios simpliciter flamines. ali
os archiflamines. alios prothoflamines. id est. prima
tes appellabant. Hi in capite pileum habebant. in quo
erat breuis uirga que a carnibus sacrificiorum aues
arcebat. Pileum autem ipsum desuper aliquid lane
habebat. quod cum per esset ferre non posset. filum tamen in
capite ferre ceperunt. Unde a filo qui utebantur flami
nes dicti sunt. qui filamines. Quibus festiuis diebus
filo deposito per sacerdotum eminentiam pileum im
ponebant. Ad maiorum quoque et minorum sacerdotum discre
tio in nouo testamento ab ipso christo sumpsit exor
dium: qui apostolos per maioribus. discipulos per mi
noribus sacerdotibus instituit. petrum vero in sum
mum sacerdotem elegit. Apostoli etiam eandem for
mam secuti in singulis ciuitatibus episcopos et presbi
teros ordinauerunt. prout sub ti. de sacerdote di
citur. Leuitas vero ab apostolis legimus ordinatos
Unde ciprianus ait. Ademinisse debet diaconi
quoniam episcopos et prepositos dominus elegit. Diacon
es autem post ascensum domini in celum apostoli sibi
constituerunt. subdiaconos et acolitos tempore prece
dente ecclesia sibi constituit. Et sicut canon cle
mentis pape testatur. beatus petrus primates vel
patriarchas in illis ciuitatibus poni precepit. in qui
bus olim apud ethnicos siue gentiles erant fla
mines eorum atque prime legis doctores. in quibus uero
olim apud eos erant eorum archiflamines. quos
minores reputabant quod dictos primates eorum
archiepiscopos institui precepit: et in singulis reli
quis ciuitatibus singulos episcopos. Anacletus quoque
papa instituit presbiteros per castella et villas
poni et ordinari. Letetur in leuitico legitur uoce
superna ad moysen dictum esse. Loquere ad aa
ron homo de semine tuo per familias que habue
rit maculam non offerat panes deo suo. nec ac
cedat ad ministerium eius si cecus fuerit. si clau
dus. si puo vel grandi vel torto naso. si fracto
pede. si mace. si lippus. si albuginem habens in oculo.

si iugum scabiem. si impetiginem in corpore. si ponde
rosus. si languidus. quod indignum est dare deo quod de
signatur homo. In quo instruimur quales a clericatu
sint repellendi. Bicut autem clerici a clericis grece
quod est sortis seu hereditas latine. quasi sint de sorte domini
vel quasi domini sortis eorum sit. iuxta illud prophete. Dominus
pars hereditatis mee etc. Ex quo patet quod nihil est deum
herede debet. sed solum decimas primitias et oblatio
nes que sunt hereditas domini accipiant. Siue qui sint sor
te electi. In ueteri namque testamento et apud gentiles cleri
ci et sacerdotes sorte ex liberis eligebantur. et in no
uo testamento mathias sorte electus est. Primus autem
clericus factus est petrus. Iginis papa composuit clericos
et distribuit gradus. Circa coronam clericorum
tria attendenda sunt. scilicet. capitis abrasio. capillorum
destruatio. et sorte circulatio. Ad capitis abra
sionem tria sequuntur. scilicet. modicie conservatio. denudatio
et desortatio. Ad modicie conservatio quod ex capillis
sortes in capite congregantur. Desortatio quod capilli
ad ornatum sunt: significat quod tonsura munditia et non
sortabilem uitam. id est. quod clerici debent habere mundiciam me
tis interius et non sortabilem uitam. id est. non expositum ha
bitum exterius secundum dyonysium in ecclesiastica hierarchia.
Rasura quoque et tonsura capillorum est depositio omnium
temporalium. Clerici enim victu et vestitu contenti. omnia
coram herede debent. Unde per apostolum commonem non nutriat. sed
caput desuper in modum sperere radat. Denudatio
autem ipsa superioris partis capitis nullum debet esse me
dium inter nos et deum demerit: ut reuelata facie
gloriam domini libere contemplemur. Rursus radimus
caput relictis inferioribus in modum corone capillis: quia
caput mentis signat. capilli uero seculares cogita
tiones. Sic ergo caput mundat superius a capillis.
ita mentis nostra dum superiora. id est. celestia cogitat a se
cularibus cogitationibus mundari debet: sed per in
ferior capillos habet. quod non est prohibum aliquod de
seclariis cogitare sine quibus uita penitus duci non
potest. Circa destruetionem capillorum nondum est. quod
illa significat quod clerici omnes superfluas cogitati
ones debent a mente abscindere. Attento igitur capi
te et patentibus auribus incedere debent. ne capilli
crescendo aures operiant et oculos impediunt quoniam
peruicendum est ne seculares cogitationes aures et ocu
los mentis impediendo. nos ad seclaria trahant
Unde capillos super aures tondemus ut quoniam cap
itis sensus expeditos ad dei fructum habeamus. Unde
igitur ad Ezechielem dicitur. xliij. c. Sacerdotes ca
put suum non radant. neque comam nutriant. sed ton
dentes attondeant capita sua. Siquidem ut ait
Gregorius. in pastoralis libro secundo. c. xviij. Ca
pilli in capite exteriores sunt cogitationes in
mente: quod dum super cerebrum insensibiliter oriuntur
curas uite penitus expriment: quod quia ex negligenti
sensu importune aliquando predeunt. quasi nobis non
sentientibus procedunt. Quia ergo sacerdotes qui sunt

sacri fidelium duces solitudines exteriores habere possunt. nec tamen eis vehementer incubere debent. recte caput radere et comam nutrire prohibetur: ut cogitationes cordis de vita subditorum nec a se funditus amputent. nec rursus ad crescendum nimis relaxent. Et bene subditi tondentes attondeant capita sua. ut videlicet cure temporalis solitudines et quantum necesse est. prouideant: et tamen rescindant citius. ne immoderati excrescant. Dum ergo per administrationem exteriorum prouidentiam corporum vita protegitur. et rursus per moderatam cordis intentionem non impeditur: capilli in capite sacerdotis reseruantur ut cute coopiant. et refectant ne oculos claudant. Circa forte circulationem seu coronam sciendum est quod fit propter multa. Primo in signum quod Christus rex noster seipsum in ara crucis oblatum spinam coronam portauit. Unde et nos qui per eandem passionem saluari desideramus. dominice passionis signum. id est. foras spinam coronam: quam ipse ut spinas peccatorum nostrorum auferret. in passione portauit in capite. in verticibus nostris portamus: ut sicut ille pro nobis. sic et nos pro illo irrisiones et obprobria paratos esse libenter suffere demostremus. Secundo circulus capillorum virtutem equalitatis vndique rationi consentientem designat. Tunc enim temporales res bene cogitant. si conueniant rationi. Tercio circularis figura fit. quia hec figura non habet principium neque finem. per quod datur intelligi: quod clerici sunt ministri dei. qui non habuit principium neque finem habebit. Quarto hec figura nullum habet angulum. per quod significatur: quod clerici non debent habere sordem in vita. quoniam ubi angulus ibi sordes. ut dicit beatus. et quod debent habere veritatem in doctrina. quoniam veritas angulos non amat: ut dicit hieronymus. Quinto quia hec figura omnium figurarum est pulcherrima. unde in hac de celestibus creaturas fecit. per quod significatur: quod clerici debent habere pulchritudinem interiorem in mente. et exteriori conuersatione. Sexto quia hec figura est omnium simplicissima. Nam secundum augustinum. Nulla figura ex vna linea tamen consistit. nisi sola circularis quia vnica linea clauditur. per quod significatur: quod clerici debent habere simplicitatem colubinarum. iuxta illud. et simplices sicut colube. Septimo corona clericos esse spiritualiter regnum dei demonstrat. ipsi namque secundum hieronymum. sunt reges et sacerdotes. id est. regales sacerdotes. et sunt reges. id est. se et alios in virtutibus regentes. et ita in deo regnum habent. Sane rasura capitis clericorum fit (sicut ait beatus in historia angolorum) in memoriam eius: quia cum beatus Petrus in antiochia predicaret. abarserunt summitatem capitis eius in contumeliam nominis christiani et dominice passionis: quod quidem hodie toti clero traditur in honorem. Iuxta tamen quod diceretur quod tonsura ecclesiarum scilicet versus a nazareis (qui omnia veteris legis custodiunt) exortetur. Hi enim prius crine suato. de novo per imagine vite continentiam caput radebant. et capil-

los in ignem sacrificii mittebant: ut perfectorum deuotionis sue domino consecrarent. quod exemplo ab apostolis introductum est. ut et nazarei ac sancti dei crine perciso innotesceret: quoniam olim christiani a iudeis qui in obprobrium nazarei vocarentur. pro eo quod saluator noster a vico quidam galilee nazarenus appellatus est. Posset etiam dici. quod versus tonsure a lege occasio trahitur. Sacros namque legis tyaraz. id est. pillem ex bisso in modum medie sperere in capite. rex vero coronam gestabat: per ergo capitis rasa tyara. circuli crinium designat coronam. ad nundum: quod instituit eos de genere electum et regale sacerdotium. Rursus lex coronam quatuor digitorum super mesam et desuper aureolam fieri iubebat. Letetur ad ezechielem dominus dicit. Sume gladium acutum et educ per caput tuum et barbam. Longitudo namque capillorum multitudinem significat peccatorum. Hinc igitur clerici barbas sibi radere informant. rasio namque pilorum barbe quod ex superfluis stomachi. prouidere dicunt hominibus: designat quod vitia et peccata que in nobis superflua sunt refecare debemus. Radit etiam barbas. ut per innocentiam et humilitatem puri videamur: et angelus qui spiritus in iuuenili etate florent coequimur. In ieiuniis tamen quoniam capillos esse permitti. quia cogitationes que deum non sunt. ut ecclesia edificare. agere colere. et filia que tempore abstinentie fieri solent: prohiberi non debent. Locum cartagineum. statuit: ut clerici neque comam nutriant neque barbam. Ordinatur autem clerici ut deuiant. nec de cetero deuiant mundo. nec glorie mundi debent offerre corpora sua hostiam viuente deo placet. unde apostolus ad Romanos. Confundant omnes qui gloriantur in stulticia. id est. in gloria mundi. que non est vera gloria. sed imago glorie. Quare autem ordinandis manus imponatur. dicitur in tractatu de diacono. Ordinatur in quatuor temporibus in deo. quia sacerdotes et alii clerici locum in ecclesia obtinent. quem leuite in populo israel obtinuerunt: quod sicut in libro numero legit dominus per primogenitis recepit. et eos in egipto dum primogenita egiptiorum interficerent custodiuit: primogenita vero que quidam primitie sunt. Tamen que primitias domino offerimus: cum aliis ad sacros ordines offerimus. Conueniens igitur est. ut in primitiis temporis. in quatuor temporibus primitias hominum offeramus. Rursus in deo in quatuor temporibus: et ut quatuor virtutibus exornentur. et sub quatuor euangelis vivere Christo et ecclesie moneantur. In vere ut virtutibus floreat. in estate ut fructus afferat. in autumno ut fructus bonorum operum metat. in hieme ut collectos conseruet in horreo et eis fruatur in domino. et vide in sexta parte sub sabbato post dominicam. xvij. Ideo autem potius in sabbatis quatuor temporum quam in quartis vel fertis feriis fiunt ordinationes. quia illa dies spiritus sancto consecrata est. cuius dona in ordinibus recipiuntur. Preceptum enim est priori populo sabbatum celebrare. ad hoc ut esset figura sanctificationis

spūſſacti. Unde exod. xvj. Reges sabbati ſanctificata ē dñō. Et itez. Custodite ſabbm meum. ſactū ē ei mihi: qz erit ſignū int me 7 vōs i genēatōibz vñs. exo. xxxj. 7. xxxv. c. Preterea nūq legim⁹ i gen. ſanctificatōez fieri p oēs dies priores. ſz de ſabbato ſolū dictū ē. Sactifi-
cavit de⁹ diē ſabbati. Iſiūt etiā i ſabbato. in ſignū q ordinādi debēt hñe ſabbm pectoris aſt-
tpis. vt tādē trāſeāt ad ſabbm eternitatis. Or-
dinatio at q ſit i ſabbato ſeqntis diei eſt. ſig-
rat enī ſacerdotes ordinatos eē mīſtros dñſoz
dñicoz ſacōz. Ideoqz ſit hora. ix. qz iaz illd
tps ad dñicū diē. ſ. reſurrectōis intelligit pti-
nere. Ordinādi ei ad xpi ſilitudinē ſabbato re-
ſurrexiſſe intelligūt. Cōgrue igit i hac die. ſ. i
dñica celebrāt mīſteria ſacerdotaliū bñdictō-
nū. in q ſunt collata carīſmata grāz. In ea ei
dñs reſurrexit. i ea aplis ſpūſſactū inflavit:
dicēs. Accipite ſpūſſactū. qz remiſeritis pctā
remittūt eis. In hac pmiſſ⁹ ſpūſſact⁹ adueit.
Recte q ad eā bñdictōes ſacerdotales diri-
gim⁹. vt cū aplis hilariter cātare poſſim⁹. Ele-
mi ſactes pūs re. tu. cor. ſ. de. ſ. ordinatoz. Iſiūt
etiā ordinatōes i ſabbō mediāte ebdomade q
dragelime q cātāt Siniētes. et etiā i ſabbō ſa-
cto. Clerū tamē vſqz ad tpa ſimplici pape. ro-
mani pōtiſices dicūt ſp i decēbz ordines cele-
braſſe. vt diceſt i ſexta pte ſub ſabbato p. xvij.
dñicaz. Unde et tūc officia plena inueniūt qd
i alijs nō cōtingit. In ſabbato vō añ pēthecoſtē
ordines ſacri nō cōferūt. qz i ſequēti tūc ſepti-
mana recepta ſpūſſacti grā celebrāt. Sol⁹ aut
roman⁹ pōtiſex pōt ſubdiaconos facē i diebus
dñicis. Alij plati pnt i diebz dñicis ſolū mīo-
res ordines cōferre 7 vñes cōſecre. Si at vñ-
gēte neceſſitate i die dñica ordinatō fiat. quia
forte pfici nō potuit i ſabbato: debet h fieri ie-
iunio cōtinuato. taz ab ordinatō q ab ordina-
toze: qz tūc ppter cōtinuationē ieiunij ſingitur
vna dies. Leterz i qbusdaz locis hñtes feſta ſu-
az eccliaz i ſabbatis quatuor tpm. tranſſerre
dicūt ieiunij i pcedētez ſeptimanā ob honorē
ſuaz feſtiuitatuz: ſed dicim⁹ nec h eis licē. nec
tūc poſſe ordines celebrari. Adeli⁹ igit eſſet fe-
ſtiuitates ipas tranſſerri. De h diceſt i ſex pte
ſub qrtā ſeria terciē ebdomade aduent⁹. Qua
die et hora fiat epōz cōſectio ſub ti. de epō di-
ceſt. Illud etiā cōſiderādū ē. q ſacerdotes 7
diaconi tñ nomīant ab aplo i epla. eo q ipi p-
cipue i mīſterio altaris neceſſarij ſunt. Leteri
rō ordines poſtea adiecti ſunt. p vtilitate mī-
ſterij. qd ppter multitudinez credētū rite p il-
los nō poterat adimpleri. Unde 7 fm amb. il-
loz ordinatio precipue circa altaria celebrāt
et p eis epō ante altare pſternūt. Alij vō neqz

q ad altare ordināt. eo q nec ad altaris mīſte-
ria ſtatunūt. ſz alia officia implēt. ſiue cātā-
do ſiue legēdo ſiue alia ſuicia faciēdo. Dēs tñ
qrant faciē plati. i. preſentiā dñi. vt valeāt i p-
mogenitis hereditare ad inſtar iacob. qui ſibi
ſui frīs pñogenita vēdicauit. Et attēde qz i q-
busdaz ecclēſijs immediate p⁹ collatōnez cui⁹
libet ordinis. cātāt reſpōſoriū vñ tract⁹. 7 be-
ne. ad denōndū q ordinati ad ſollicitudinē 7 la-
borem q p illa deſignāt vocant. Quia vō d
vñgīnū cōſecratione mētio facta ē. vidēdū ē pri-
mo qbz diebz bñdicāt. Scdo qd ſignificēt q
in eaz bñdictōe agunt. Bñdicunt aut in
dñicis diebz et i diebz epiphaniaz. 7 in albis
paſchalibz. 7 in feſtis aploz: vt ſpūſſant⁹ ſup
eas ſimplices vt colūbas deſcendere videat. 7
vt p aplos q morē vñginitatis ecclēſie pri⁹ tradi-
dēt. q i panimphos ſpōſe dñō cōſecrēt. Se-
quit videre qd ſignificēt q i eaz bñdictōe a-
gunt. et ſz oīs aīa deo deſpōſet p fidem. Unde
ſec. ij. Spōſabo te mihi i ſi de: vñgines tñ ſpe-
ciali⁹ xpo deſpōſari dicunt. qz earū caro carni
xpi ſailiari⁹ ſe cōformat. p eo q illa. ſicut nec
caro xpi corruptionē nō ſenſit. Et inde ē q vñ-
gines ſequūt agnum qcuqz ierit. apocal. xiiij.
Sane vñgines bñdicēde ſub papilione vel a-
liquo alio loco ſtāt include. q archipſbitero vñ
alio ante euāgelij alta voce cātante. prudētes
vñgines zc. cū cercis ardētibz i manibz. nudis
capitibz creūt obuiā epō. 7 eccliaz ingrediūt.
Sigdez cercos accēſos ferūt i manibz. iuxta il-
lud Luc. xij. ſint lumbi vñi p. et lu. ardē. i ma.
vñs: vt oſtendāt ſe imitari prudētes vñgines. q
ornaucrūt lāpates ſuas 7 criuerūt obuiā ſpō-
ſo. Sponſus nāqz eaz xpc eſt. quē pōtiſex ei⁹
vicari⁹ repñtat. Lucernas qdez ardētes i ma-
ibz tenere. ē p bona opa exēplū. primis mōſtra-
re. iux illd Math. v. Sic luceat lux vñra coraz
boibz vt videāt opa vñra bona zc. Egreſſus vō
eaz de papilione et ingreſſus i eccliaz. deſig-
t q p ſuſcipiēdam bñdictōz. 7 xpo deſpōſatōz
de ergaſtulo 7 erumnis ac tenebris pñtis mū-
di fallacis. ad celeſtis regni libertatē. gaudiū
ac claritatē. et ad ſupni regis thalamū trāſdu-
cūt. Unde i canticis. Veni electa mea 7 po-
nam in te thronū meū. Nudis capitibz obuiā
veniāt. 7 pōtiſex cātādo dic illis venite. 7 ipe
ſilr cātando reſpōdēt. et nūc ſequimur: ad re-
preſentādū. qd in canticis legīt. Surge amica
mea ſponſa mea oſtēde mihi faciē tuā. et ſonet
vox tua i auribz meis. Rurſus denudatio ca-
pitū. de poſitionē 7 abrenūciationē mūdanoz
cōgrue deſignat. Nudato etiaz capite ecclēſiā
ingrediuntur. ad notandum q velut formoſe
7 ſponſo placide in ipi⁹ ſponſi tabern. xlm in-

Sancti pñgeniti vñs
dñi

Liber

Secundus Jo. xxi.

roducū. iux illud Lantic. Nigra sum sz for-
mosa. Et introduxit me rex i tabernaculū suū
Ter autez dī eis venite. ad nōndū q ad b tri-
pliciter debēt venire. s. p abdicationē pprieta-
tis. p votū castitatis. et p spōsionē obediētie.
Debēt q de3 venire. Prio p abdicatōz ppri-
etatis. de puerfatōe mundana. de fuitute egi-
ptiaca. de carcere. de laqueis et de retibz. Un
ps. Cadēt i retiaculo ei peccatores. Et sapie.
riiij. b. Creature dei facte sunt i temptatōz aīe
boīm. z i muscipulaz pedibz insipietū. Scdo
debēt venire p votū castitatis de delectatōne
carnali. de immūdia et de loco toricato: de q
si qd aīa sumit et p pñiam nō reijcit. morietur
morte eterna. Tercio p spōsioz obie de ppria
volūtate. sicut de corruptōne. de clibano accē-
so et de babilonica fornace: z i deo cū pueris q
erāt i fornace illa dicūt. Et nūc seqmur i toto
corde z timem⁹ te. et qrim⁹ faciē tuā. Danielis
iij. paz añ cāticū bñdicite. De qlibz aut istoz
creūdū ē firmo cordis pposito. solēni oris vo-
to. et totū vite pseueratiā. Et he sūt qī tres di-
etc. crod. iij. g. Eliā triū diez ibim⁹ i solitudi-
ne. Quas tres dietas pmissē tres vocatōes tri-
pliciter facte designāt. Quia vō post susceptū
tālandabile ppositū. restāt insidie et tempta-
tiones demonū. atz acerrima p mūdū. carnez
et demones certamīa. et insup reglaris obser-
uatiē difficultas. q muliebris infirmitas suffi-
ciēter p se sustinē nō pōt: i deo diuinū auxiliū
et sāctoꝝ suffragia p letaniā q subiicit implo-
ratur. Lōsequenter deponūt vestes veteres. z
induūt nouas bñdictas. ad nōndū q i b ppo-
sito vet⁹ hō exuit et nouus induit: q sicut legi-
tur Eph. iij. creat⁹ ē i iusticia z sāctitate verita-
tis. Et debēt eē vestes mūde et cādidē. ad desi-
gnādū q qz dei filio desponsat. debēt de cetero
se sanctas et mūdas absqz macula pfuare vel
pfuare. iux illud apli. Respōdi em vos vni vi-
ro vginē castā exhibere xpo. Hec ei candor seu
mūdicia vestis oñdit. Un eccl̃s. ix. c. Omī tpe
vestimēta tua sint cādida. Et b sumptū ē a be-
ata Cecilia. q exteri⁹ veste fulgebat. int⁹ casti-
tate nitebat. et ab angelis q i xpi resurrectione
visi sūt i vestibz albis. Uel si sit niger habit⁹.
significat carnis mortificatōne: qz em xpc spō-
sus su⁹ mort⁹ ē p ipis. debēt et ipse cōmori p
illo. Un Gal. v. Qui xpi sūt. carnē suā cruci-
fixerūt cū vitijs z cōcupiscentijs. Et ad Ro. vj.
Si cōplātati facti sum⁹ silitudini mortis xpi.
simul et resurrectionis erim⁹. Rursus nigredo
habit⁹. est pēpt⁹ vizilis amplex⁹. Subseqntez
indute vestibz bñdictis. vers⁹ ep̃m veniunt. qī
ipo actu dicāt. Regnū mōi z omēz ornatū sc̃i
ptemplim⁹. ppter amozes dñi nrī ihu xpi zc.

Uela q sup scapulas et pectora depēdētia. ex
institutōe lotheri pape cū sig crucis eaz capi-
tibz imponunt. Prio ad significādū q p xpo
debēt mūdū huiliter corde z ope ptēnere z sen-
sus velare: ac mēoria passiois xpi munire: ne
ad mūdāna lasciuēdo creāt. vel illa ad eaz se
sus intrēt. iux illud gal. v. Adibi mūd⁹ crucifi-
rus ē z ego mōdo. Scdo velāt. qz nō sūt imago
dei. Tercio vt oñdāt subiecte. Quarto. s. vt il-
licite cūctis viris appareāt. Quito ne spēs ca-
rū occasio inspectoribz sit peccādi. qz ps. ait.
Dñe delectasti me i factura tua. et creature di-
facte sūt i tēptatōz vt pmissū ē. Uelū gē signū
pudoris et futuri honoris. Bein de qz xpo de-
sponsat q est alpha et o. i. pñcipiū z finis: i deo
dat eis anul⁹ q rotūd⁹ ē. pñcipio z fine carēs.
et ponit i qzto digito ex q vena qdam sanguis
ad cor ptendit: vt sciāt se spōsum suū xpm to-
tū corde debē diligere. z ei inseparabl adherē.

Postremo vō corone capitibz eaz imponū-
tur. iux illd i cāti. Ueni spōsa xpi acci. co. zc.
ad nōndū q qñ vgo p cōsecōnez summo regi
desponsat. regina efficit. i. se z alios i vtutibus
regēs. Un puer. j. Ut addat grā capiti tuo et
torqz collo tuo. In q coronatiōe pōtifer cātat.
illud cāticū leticie. Ueni electa mea zc. tāq ce-
lestis spōsi panimph⁹. Et hic ē. q illaz aīci z
psāguinei i hac cōsecōne letāt. Leo papa pri-
mus instituit i cōcilio calcedonen. qd ipe cele-
brauit. solas vginēs debere velari. Quia vō i
pmissis de velo mētio facta ē. i deo nōndū ē. q
velū aliud est puerfiois. aliud cōsecōis. aliud
pfessiois. aliud ordinatiōis. aliud plationis.
Uelū pnerfionis aliq de sclari vita ad religio-
nē trāsies assumit. z tūc si p anū inter velatas
steterit: vteri⁹ exire nō poterit. Uelū cōsecōis
a solis ep̃s. sol vginibz et solū i festiuis z
dñicis diebz dat. vrgēte tñ necessitate sicut et
baptism⁹ oī die dari possz: n dat etiā nisi i. xxv
anno illud rcipietis nisi forte dispēsatue. Ue-
lū aut pfessiois suscipit a vgie qñ cōtinētiā p-
fitez. nō tñ añ. xij. añū: qñ nec añ illud tps be-
nedicit. Et dat velū bmoī cū bñdictiōe solēni.
z cū letaniā. Hoc velū null⁹ ep̃s dat viduis vt
corruptis. sz ipsamet d altari (vt dicūt qdā) as-
sumit. Sane vgo z n vidua iō ab ep̃o velat. qz
virgo i hac desponsatione typū gerit ecclesie.
que pura et virgo vni nuplit viro. i. xpo. Et i
signū hui⁹ rei velatur ab episcopo. quia a xpo
recipitur in cōiugium. In cui⁹ persona dictūz
ē. Anulo suo subarravit me dñs. Sed vidua
nō gerit i tali facto typū eccl̃ie sicut virgo. cuz
nō lit integrā mēte et corpe sicut illa. Un n sic
cōiungit xpo vt representet eccl̃ie cōiunctōnez.
qz nō velat. Preterea sacerdos phibet sc̃dis

Conau. ymo

Ugus. arlan

Ugus. arlan
Ugus. arlan
Ugus. arlan

Ugus. arlan

nuptijs interesse et sup scdo nubetes bndictōz
infundere. put dictū ē in .i. pte sub tit. de sac-
mentis. Sed hec vidua q̄si scdo nubit. primo
hōi. postea i pfessioe xpo: ideoqz ei q̄i celebrati
scdas nuptias. nō porrigit velū pfectiois nec
etiaz pfessionis. s̄ ip̄a illud suscipit de altari.
Aliut tñ qdaz. q̄ l3 nō ab ep̄o. pōt tñ a sacerdo-
te velo professionis vel cōuersionis velari. a q̄
seu a cui⁹ mīsterio habitū seu vestē religiosam
assumit. In libro tñ pōtificali fm ordinez ro-
manū. h̄r benedictio vidue cōtinētiāz profite-
tis et veli ei⁹. Naz et dñs sareptanā viduā per
belyā pphaz cōsolat⁹ est. Et vidim⁹ i vrbe epis-
copū hostiēsē. inter v̄gines benedicē duas vi-
duas moniales. Elulū ordinatōis olim diaco-
nisse i qdragesimo anno dabat. vt possz legere
euāgelium i nocturnis. In cōcilio tñ laudicē.
statutū ē. vt mulieres q̄ apud grecos p̄sbitero
appellāt. apud nos v̄o vidue aut seniores vni-
uire. aut matricurie appellātur. i ecclā tāq̄ or-
dinatas p̄stitui nō debere. Elulū p̄latiōis olim
abbatissis i qdragesimo āno dabatur. Illū
aut sciēdū ē. q̄ sacro sacra mīr ecclā. ḡdus et or-
dines h3 distinctos: et roman⁹ pōtifex celebrat
missaz solēnia agēs. sex h3 secū ordies clēico-
rū. s. ep̄os. p̄sbiteros. diaconos. subdiaconos
acolitos. et cātores: ip̄o nūeri sacro pfectiōez
h̄mōi officiū maifestās. Senari⁹ nāqz nūer⁹ p-
fect⁹ ē. put i p̄hemio terciē ptis dicitur. Sed
et sex ordines mīstroz fuisse i veteri legim⁹ te-
stamēto: videlz. pōtifices. sacerdotes. leuitas.
nathineos. ianitores. et psallētes: q̄s ex maio-
ri pte distinxit artarxerxes in eplā quā beldre
scribe direxit dicēs. Notū faci⁹ de sacerdotibz
vniuers⁹ et leuitis. cātoribz et ianitoribz. nathi-
neis et mīstris dom⁹ dei: vt eis vectigal tributū
et annona nullaten⁹ imponāt. Ordies v̄o ec-
clesiasticos Silvester papa enūerat dicēs. pō-
tifici p̄sbiter. p̄sbitero diacon⁹. diacono subdi-
acon⁹. s̄b diacono acolit⁹. acolito exorcista. ex-
orciste lector. lectori ostiari⁹. ostiario abbas.
abbati mōach⁹ i oī loco obsequi r̄p̄sentēt. Bea-
t⁹ q̄z Isidor⁹ ita dīc. Generalr clerici nūcupāt
oēs q̄ i ecclā xpo defuiūt. q̄z ḡdus et noīa sūt
hec. ostiari⁹. psalmista. lector. exorcista et c. mē-
tionē etiā faciēs p⁹ alia de cātoze: et hi oēs gau-
dēt priuilegio clericali. Uerūtñ qdaz pfidi he-
retici sacrm ordis pdemnātes falso. mētūē q̄
ecclā xpi nō hēat psonas q̄s exorcistas. cerosē-
rarios. lectores. v̄l subdiaconos appellaret: s̄
solū exorcistas demonū. q̄ aduersabāt paulo.
nec ea q̄ xpc fecit vel apls dixit. p tā vilibz si-
gnificatōibz q̄ infra sequūt fecit v̄l dixit. s̄ al-
tiora et p̄ciosiora q̄ romana nescit ecclā demō-
strauit. Hoz at ordinū qdaz sunt nō sacri.

et qdaz sacri. Nō sacri seu miores ordies sunt
hi. Cātorat⁹. psalmistat⁹. ostiariat⁹. lectorat⁹
exorcistat⁹. acolitatus. Sacri v̄o seu maiores
sunt isti: subdiaconat⁹. diaconat⁹. p̄sbiterat⁹.
ep̄alis ordo. Cōiter at asserit. vij. ordies fore.
q̄z ostiari⁹ ē prim⁹. et sacerdos vltim⁹ ppter se-
ptiformē spūssacti grām: cū munere sua officia
exequūt. Si at velis ad singlos ordies singu-
la dona referre. a tiorē incipiēs. illū ostiario d̄
putabis: et exinde singula singulis referēs. sa-
piētā p̄sbitero adaptabis. De at sunt. vij. mu-
lieres i qbz spūssanct⁹ h3 hospiciū. et vnaqz il-
la et suū parat cōuiuiū. Rursus spūalr ostiari-
us ē. q̄cūqz spūaliter alios i ecclāz introducit
i. q̄ fidē p̄dicādo docet: lector ē q̄libz mores do-
cēdo. exorcista orādo. acolit⁹ illūinādo. subdi-
acon⁹ hūilitatē mōstrādo. diacon⁹ alios exhor-
tādo. sacerdos seipm hostiā sanctā deo offeren-
do. ep̄s sacra mīstrādo. De q̄libz tñ fiatim spe-
cialiter psequamur.

Nonnulli cecitate

igratie ducti. cātoratū de minoribz
esse autumāt ordinibz. p eoqz vt iā
pmissum ē i qbusdam canonibz inter minores
ordies sit mētio de cātoze: fallūtur tñ. qm̄ no-
men ē officiū et nō ordo. Qui at i veteri testō cā-
tores dicti sūt. hodie lectores vel psalmiste vo-
cātur. Cātor itaqz vocat⁹. q̄ vocē modulāt i cā-
tu: cui⁹ duo sunt i arte musica genera. s. p̄cen-
tor et succētor. p̄centor vocē p̄mittit i cātu. suc-
cētor canēdo subsequēter respōdet. Cōcētor v̄o
dī qui cōsonat. Un de q̄ nō cōsonat. nō cōcinit
nec cōcentor erit. Sane dauid pphaz exim⁹
cultū dei volēs solēni⁹ ampliare. cātores insti-
tuit: q̄ coraz archa federis dñi musicis instru-
mētis et modulatis vocibz decātaret: inter q̄s
p̄cipui fuerūt heman. asaph. et ethan: s̄ oīm p̄-
mus heman. cui⁹ vicē nūc i ecclā primiceri⁹ ob-
tinet. vel p̄centor. q̄ cātoribz ē p̄lat⁹. Unde le-
gitur i palip. Isti sunt q̄s cōstituit d̄s sup cā-
tores dom⁹ dñi. stantes iux ordinē suū i mīste-
rio de filiis caphat. heman cātor fili⁹ iobel. et a-
dextris ei⁹ asaph fili⁹ barachie. ad sinistrā aut
ethan fili⁹ cusi. Porro debent cantores conso-
nis vocibz et suauī modulātōne cōcinere: q̄te-
nus animos audiētū ad deuotionem dei vale-
ant excitare. Uerūtamen fm greg. plerūqz in
sacro mīsterio dū blāda vox queritur. cōgrua
vita negligit: et cātor deū moribz stimulat. cu3
vocibz pplm delectat. Ideoqz i ecclā romana
altaris ministri cātare nō debēt. solūqz euan-
gelice lectōis officiū intra missaz solēnia ex-
oluāt. Et apls ait. Cantātes et psallētes i cor-
dibz vestris domino. Et Hiero. Audiāt ingt

maiores
ordines
minores

maiores
ordines

Alii q̄ sit et noīa

Liber

adoleſcētuli. audiāt bi qbz ē officiū i ecclā psal
lēdi deo: nō voce tm̄ sed corde eē cantādū: nec
in trāgediarū modū guttur et fauces medica
mine limēde sunt. vt i ecclēsia theatrales mo
duli et cātica audiāt. Cātans igr̄ corde z i car
ritate canet i choro. qm̄ magis deuotione cor
dis q̄ iubilatōe vocis cātādū ē: nō tenēs i ma
nibz cimbala vl̄ aliqd̄ hm̄oi. put i veteri testō
fiebat. Letez ppter carnales nō ppter spūa
les. cantandi vsus i ecclā institut⁹ ē: vt q̄ v̄bis
nō cōpūgunť. suauitate modulaminis moue
ant. Unde aug⁹. i li. cōfess. Cōsuetudinez can
nēdi pbat ecclā. vt p oblectamēta auriū infir
mior anim⁹ ad effectū pietatis assurgat. Antis
qui pridie q̄ cantādū erat. cibis alijs abstine
bāt pter q̄ legumibz cā vocis. Unde et cātores
vulgo fabarū dicti sunt. Cātores aut̄ q̄ sūt dei
laudatores. rēp̄sentāt p̄dicatores. alios ad di
laudē excitātes: eoz nāqz simphonia plebem
ammonet. i vnitāte cult⁹ vni⁹ dei pseuerare.
Per cātores q̄ officiū p̄familias intelligit⁹: q̄
de thesauro suo noua z vetera pfert. Nec ē p
tereūdnz. q̄ cātores tenēt baculos i choro: ad
rēp̄sentādū illd̄ qd̄ i lege p̄cipiebat. vt vide
licet edētes agnū baculos i manibz haberent
significātes q̄ q̄ ad patriā festināt. esu celestis
agni et baculis. i. scripturaz sentēcijs indiget
p̄ demones: p baculos eī cātoz. sn̄as scriptu
raz vel doctrinas p̄dicatorū intelligim⁹. Cū
cū legit euāgelīū deponūt: qz p euāgelicā p̄di
catōnē legales deposuim⁹ obſuātiās. De cho
ro dictū est i pte prima. sub tractatu de ecclā.
De cām̄ vō in fine p̄bemij. v. ptis dicetur.

De psalmista.

Psalmistat⁹ quā

doqz tōsurat⁹ vocat⁹. sicut cōstitutō
Innoc. iij. euidenter oñdit: qñqz eti
am clericat⁹. Cūz i alia eiusdē Inno. eplā dī
q̄ abbas bñdict⁹ z sacerdos. pōt i suo mōaste
rio clericalē dare tōsurā. p quā ordo clericalis
cōferť: q̄ ordo sic collat⁹ psalmistat⁹ vocat⁹. In
canone q̄ Leonis pape sic inter cetera cōtine
tur. seriatim z apte p̄sequimur q̄ s̄cta romana
ecclā i q̄dibz clericoz ait clericos. ostiarios.
lectores zc. at noīe clericoz psalmistas ibi in
telligi indubitatur ē. Uocat⁹ etiā qñqz cātoza
tus. Unde i theotetano cōcilio ita legit. Psal
mista. i. cātoz. pōt absqz cōscia ep̄i sola iussioe
psbiteri officiū suscipe cātādi. dicēte sibi psbi
tero: vt de vt qd̄ ore cantas. corde credas: z qd̄
corde credis. opibz p̄probes. Sane q̄ i pleris
qz sacris canonibz facta de alijs ordinibz mē
tione. nihil de B ordine tāgit. ex eo cōtingit: qm̄
aliq̄ oēs cū solēnitate z a solis ep̄is dāt. iste vō

Secūdus fo. xxij.

etiā a sacerdote pferri pōt. Idōqz hūc nō ordiez
sz officiū fore plurimi asseuerāt. quāq̄ i eo ab
ep̄o collato qz clericale priuilegiū asseq̄t. Bi
ct⁹ ē at psalmista. a psalmis dicēdis. siue ab of
ficio canēdi: put sub lectore dicet. Ad ip̄z nā
qz ptinet fm̄ Isid. officiū canendi. dicē bñdi
ctōnes. i. bñdicam⁹ dño: laudes. i. alla. vl̄ xpc
vincit vel xpc regit zc: sacrificiū. i. offertoriū:
rñsorā. i. officiū misse z quicqd̄ ad canēdi pe
ritiam spectat.

De ostiario.

ritiam spectat.

Ostiarū fm̄ Isid.

dicti sūt. eo q̄ ostijs tēpli p̄sūt. Ip̄s
eī clāues ecclē tenētes oīa int⁹ exqz
custodiūt: atqz inter bonos z malos bñtes ius
diciū. fideles recipiūt. infideles respuūt: z ex
cōicatos expellūt. Ostiarū idē sunt q̄ ianito
res q̄ i veteri testō ad custodiā tēpli electi sunt.
ne ingrederet i illud immūdū in oī re. i. aliqd̄
de oībz rebz. Stabāt eī. put legit i palip. i q̄
tuor tēpli ptibz. videlz i oriēte. i occidēte. aq̄
lone. et austro. portas tēpli singulas ita obſ
uātes. vt nec i pūcto discederēt a mīsterio. Le
uite eī qbz numer⁹ ianitoz credit⁹ erat. eis ci
bos pabāt. Hi aut̄ imitāt edituos q̄ apud ge
tiles erāt. et edē tuebant z custodiebāt. Sane
iuxta decretū theotetani cōciliij. ostiari⁹ cū ordi
nat⁹. postq̄ ab archidiacono instruct⁹ fuerit q̄
liter i domo dei debeat cōuersari. ad suggestō
nez archidiaconi tradat ei ep̄s clāues ecclē d
altari dicēs ei. Sic age sic viue. redditur⁹ deo
rōnez p his rebz q̄ his clāuibz recludūt. Clā
uiū ḡ traditio. et v̄ba p̄missa sunt b̄ sacri sub
stāntialia: cetera sunt solēnitatis. Hoc officiū
implem⁹. dū pfidē in ecclāz aliquē introduci
mus vel docem⁹. Christ⁹ hoc officiū impleuit:
qñ dixit. Tollite portas principes v̄ras. et ele
uamini porte eternas zc. Et qñ emētes z v̄
dētes de tēplo eiecit. qd̄ i ecclā spūaliter agit.

De lectore.

Cū i euāḡ dic. Ego sū ostiū.

Lector fm̄ Isido.

a legēdo. psalmista a psalmis canē
dis vocati sunt. Lector eī p̄dicat. i.
legit siue recitat pplis quid sequāt: psalmista
vō canit vt excitet ad cōpunctionē aīos audie
tiū: lz qdā lectores ita mis̄abilr̄ p̄nūciēt. s. al
te z p vocē sonozā. vt q̄sdaz ad luctū lamētātō
nēqz p̄pellāt. Lctōres etiā p̄nūciatores vocāt
p eoq̄ pcul siue alōge p̄nūciāt: tāta eī z tācla
ra debz eē eoz vox. vt quīs longe positoz au
res impleat. Ad lectores q̄ ptinet. lectōnes et
legēdas i matutinis p̄nūciare. z ea q̄ p̄be va
ticinauerūt et apli dixerūt pplis p̄dicare. i. legē
ad b̄ ei ordināt. vt libros dei difficte z apte ad

intelligēdu legāt. sicut i veteri testō accepim⁹
hesdrā fecisse. neemie. viij. Ad e⁹ q⁹ officiū pti
net panē ⁊ oēs nouos fruct⁹ bñdicē. Lectores
āt idē sunt qd carminū relatores. q erāt apud
gētiles. Martin⁹ papa statuit. vt nulli liceat i
publico psallē aut legē. nisi q ab epō fuerit or
diati lectores. Sane iux⁹ decretū tholetani cō
cilij. lector cū ordinat⁹. faciet d illo vbu ep⁹ ad
plebē: indicās ei⁹ fidē ac vitā atq ingeniū. Pr⁹
h spectāte plebe tradat ei codicē. in q lectur⁹ ē
dicēs. Accipe et esto relator vbi dei. habitur⁹
si fideliter ⁊ vtiliter impleueris officiū. pte cū
eis q vbu dei mīstrauerint. Codicis g editio ⁊
vba pmissa. sunt de suba h⁹ ordinis: cetera sūt
solēnitatis. Hoc officiū implem⁹. dū male vi
uētes i ecclā corrigim⁹. et aliquē bōis morib⁹
instruim⁹. Christ⁹ h officiū impleuit. qn i me
dio senioz libz esaie pphē apiens. legit disti
cte ad intelligēdū dicēs. Spūs dñi sup me eo
De exorcista. q vnxit me ⁊c.

Exorcista fm Isi

doz grece. latie adiurās siue incre
pās vocat⁹. Inuocat ei sup cathecu
mīos seu sup eos q hnt spm immūdu. nomen
dñi ihu: adiurās p illd vt egrediat⁹ ab eis: d q
i se⁹ pte sb sabbo scō dice⁹. Decet igr vt mōm
beat spm. q dz immūdis spiritib⁹ impare. Ad
eū itaqz ptinet exorcismos memoriter retinē.
man⁹ sup energuminos ⁊ cathecumīos exorci
zādo imponē: et fm cōciliū carthaginē. ipis
energumīs i domo dei assistētib⁹. victū qtidia
nū opotuno tpe mīstrare. Refert ioseph⁹ īgē
solomonē modos exorcismi. i. cōiuratōis ad
inuenisse: qb immūdi spūs ab hoīe obfesso p
eleazaz exorcistā pellebāt: ita vt reuerti vltē
ri⁹ nō auderēt. Huic officio mācipati exorci
ste vocati sunt. de qb i euā. legit⁹. Si ego i be
elzebub eijcio demoīa. filij vri (exorciste vide
licet) i quo eijciūt? Et imitāt qstozes q erāt a
pud gētiles. Sane iux⁹ decretū tholetani cōci
lij. exorcista cū ordinat⁹. accipiat de manu epī
libz. in q scripti sunt exorcismi siue adiurati
ones: dicēte sibi epō. Accipe et p mēda mēorie
et hēto ptātez iponēdi man⁹ sup energuminuz
siue baptizatū siue cathecuminū. Libri g acce
ptio ⁊ vba pmissa. sunt d suba h⁹ ordinis: ceter
ra sunt solēnitatis. Energumini sunt q a de
monib⁹ obfessi sunt. vel lunatici siue morbum
caducū patiētes: sic dicti ab erge qd ē labor. ⁊
mene qd ē defect⁹. ⁊ noys qd ē mēs: qz. s. defe
ctum mētis i defectu lune marie patiunt⁹. Las
thecumini dicūt i fidei articulis añ baptismū
instructi. Hoc officiū implem⁹ dū p nras ozo
nes vitiū diaboli de hoīe expellim⁹. Christ⁹ h

officiū exercuit. qn de maria magdalena septē
Be acolito. demonia eiecit.

Coliti grece latii

ne ceroserarij vel accensores lumi
nū nuncupāt. Hi ab aaron ⁊ filijs
ei⁹ mīsterij sui sumpserūt exēplū: iux⁹ illd Exo.
Prēcipe filijs aaron vt offerāt oleū de arbori
bus oliuaz purissimū. pilozq cōtusum: vt ar
deat lucerna sp i tabnaculo testimonij: ⁊ collo
cabūt eā aaron ⁊ filij ei⁹ vt vsqz mane luceat co
raz dñi. Qd g tūc sacerdotes agebāt. h nūc a
coliti faciūt i mīsterio lucernaz qm p̄pant lu
minaria i sacrario. Adta quippe nō lolū i no
uo. vez etiaz i veteri testō legi mosaice supad
dita legim⁹ ⁊ mutata. Unde dauid i li. palip.
dixisse phibetur. Nō erit officium leuitaz vt
portēt vltra tabernaculū et oīa vasa ei⁹ ad mi
nistrandū. Acoliti autē fm Isid. cereos ferūt
accēsos. dum legitur euangeliū aut offerē sa
crificiū: nō vt tenebras aeris sed cordis illūi
nēt. cū sol forte eodez tpe rutilet. et vt primis
opa lucis ostēdant: atqz ad signum leticie de
monstrandū. vt sub typo lumis corpalis. illa
lux ostēdatur de q in euā. legitur. Erat lux
vera q illuminat omēz hominē veniētem i hūc
mūdum. Ipi etiaz preparāt p eukaristia sug
gesta. i. vinū ⁊ aquam seu vasa i qb ponit aq
⁊ vinū. acoliti imitātur carminū scriptozes. q
erant apud gētiles: seu veri⁹ emūctozes siue lu
minū extinctozes. q lucernas emūgebant. ⁊ lu
minaria cōtinuabāt. vt nadab et abiu. Sane
iuxta decretū cōcilij tholetani acolit⁹ cū ordia
tur: ab epō qdez doceat qliter i officio suo agē
debeat. Sed ab archidiacono accipiat ceroser
ariū. i. candelabz cū cereo: vt sciat se ad accē
tenda ecclie luminaria. i. cereos dū euāgelij
legit mācipari. Accipiat et viceolū vacuū. ad
suggerēdū. i. ad mīstrādū vinū i eukaristia. i.
i calicē in q est eukaristia sanguinis xpi. Prē
missa igr verba et vtēilia sunt h⁹ ordinis sub
stantialia. et cetera sunt de solēnitate. Hoc of
ficiū implem⁹. dū ignē verbi celestis q fratres
ad cōgscendū deuz illuminētur ⁊ inflāmentur
pdicādo mīstram⁹. Bñs āt h officiū se hēre tes
ta⁹ cū dic. Ego sum lux mōi. q seq. me nō ⁊c.

De subdiacono.

Remisim⁹ de nō

sacris ⁊ minorib⁹ ordinibus: nunc
de sacris et maioribus qui antho
nomasice sacri dicūtur. subiiciamus. et primo
de subdiacono. Ordo enim subdiaconatus sa
cer hodie scdm Innocentium tertium reputa
tur. Siquidem subdiaconi nathineoz vices i

Liber

ecclesia repſetāt. de quibz i beſtra legiſ. q̄ dauid dederat nathineos ad miſteria leuitarū. Unde grece ypodiacones dicūt. qz officijs z pceptis leuitarū ſubiacēt z eis miniſtrāt. Ex q̄ rū ordine fuit ille nathanael. quē dñs i euāgelio cōmendauit dicēs. Ecce ver⁹ iſrabelita i q̄ dolus nō ē. Nathinei āt hebzaice dicūt latine i builitate dño ſuiētes. vel deo oblati. Subdiacones debēt ſm yſido. oblatōnes i tēplo dñi a ſidelibz ſuſcipe. et leuitis ſupponēdas altari bus deferre. calicē z paterā ad altare xpī deferre. et leuitis tradere. eiſqz miniſtrare vrceolū q̄z cū vino z aq̄ manile z manutergiū tenē epō et pſbitero z leuitis p lauādis ante altare manibz aquā p̄bere. corpalia z ſubſtratoria lauare. De quibz recte placuit p̄ibz vt q̄ miniſteria ſacra cōtractāt. legē cōtinētie debeāt obſuare ſicut ſcriptū ē i p̄pha. Alūdāmini q̄ fertis vaſa dñi. Tenēt aut locū duſū viroz q̄ erāt apud gentiles. Sane iux̄ decretū concilij tholetani. ſubdiacon⁹ cū ordinat⁹. qz man⁹ impositiōnez pſecratoriā nō accipit: paterā de manu epī vacuā. et calicē vacuū accipiat. dicente ſibi epō. Elide cui⁹ miniſteriu tibi tradiſ. De manu vō archidiaconi p eo q̄ i ei⁹ adiutorium cōſecrat accipiat vrceū. ſ. cū vino z aq̄. manile. i. bacile et manutergiū. Premissa iḡ vba z vtēſilia ſūt hui⁹ ſacri ſubſtātia: cetera ſunt de ſolenitate. Querit aut q̄re ſubdiacon⁹ legit lectiōnes ad miſſaz. cū nō repiat hoc ſibi cōpetere. vel ex noīe vel ex miniſterio ſibi concesso. Reſpōdeo. i primitiua ecclā diacon⁹ nō legebat euāgelium. qz b̄ ſtatutū nō erat: poſtq̄ vō illd̄ ſtatutū fuit. pceptū eſt etiāz vt ſubdiacon⁹ q̄ diacono ſubest. eplāz ſiue lectiōne legat. Subdiacon⁹ aut vtitur amictu alba et baltheo ſicut et oſtiari⁹. lector. exorcista et acolit⁹: et inſup tunica. et ſudario: tunicā ſtrictā portat. vt ſe iuſticia q̄i lorica induat. ſudario vt ſordes a vaſis extergat. de q̄ in pte ſequēti ſub ti. de tunica et manipulo diceſ. Hoc officio vtiſ q̄ tante mūdicie eſt. q̄ ipi⁹ exēplo z cōcilio ceteri a ſordibz criminū lauēt. Chriſt⁹ b̄ officiū exercuit. quādo i chana galilee de aqua vinū fecit. z qñ cena facta mittens aquā i peluim pedes diſcipulorū lauit. Canon Adriani pape videſ inuere. q̄ impator debz ordiez ſubdiaconatus h̄re. Elbi dī. Adiutor z deſenſor tu⁹. vt meū ordinē decet ſp̄ exiſſā. Sz nō ē ita. Serit tñ illd̄ officiū. qm̄ i die ordinatōis ſue recept⁹ p̄rio in canonicū a canonicis ſacti petri. miſtrat dño pape i miſſa i officio ſubdiaconat⁹. pando calicē z b̄mōi faciēdo. Quidā etiā dicūt. q̄ ſit pſbiter. iux̄ illd̄. c̄ merito q̄s nos ſacerdotes appellat. Impator etiāz pōnſer diceſ. put i tra-

Secūduſ Jo. xxiiij.

ctatu de epō diceſ.

De diacono.

Diaconi grece di-

cūt hebzaice leuite. latine vō miſtri ſiue aſſumpti. ſiue offerētes ſm yſid̄.

Diaconorū q̄dez ordo i lib⁹ nūeroz a tribu leui filij iacob ſumpſiſſe legiſ exordiū: et inde leuite. i. aſſumpti vocabant̄. qm̄ aſſumpti ſunt ad auxiliū ſacerdotū. vt eleazar z ythamar. Bñs ei ad moyſen locut⁹ ē dicēs. Applica tribū leui. et fac eā ſtare i cōſpectu aaron ſacerdotis z miſtrēt ei: vt ex cubēt z obſuent quicq̄ ad cultū p̄tinet multitudinis corā tabernaculo testi monij. vt cuſtodiāt vaſa tabnacli ſuiētes i miſterio. Sicut ei i ſacerdote cōſectio. ita i diacono miſterij diſpēſatio h̄r. vt iā diceſ. A quinquageſimo aut anno iuſſi ſunt leuite vaſa cuſtodire. z a. xxv. annis z ſupra iuſſi ſunt in tabernaculo deſeruire tāq̄ etatis ad onera portāda robuſte: q̄ poſſent archā federis mēſaz ppoſitiōis et vaſa tabernaculi deportare. Qd̄ z i nouo teſtō reſcolit̄. cū diaconibz ſup̄ ſiniſtrū humez ſtola imponit̄. et i diebz ieiunioz ſup̄ eundē humez caſula cōplicat̄: qz quicq̄ laboris i hac vita ſufferim⁹ tāq̄ i ſiniſtra portam⁹. donec a ſiniſtra trāſeam⁹ i dextrā i qua requiē habeam⁹. Hinc etiā diaconi cardinales mēſaz lateraneū. altaris. humeris ſuis i die cene ad ſacraziū deportāt. z i ſabbato ſancto ad altare reportāt. Ip̄i q̄ ſp̄ ſummū pōtificez velut archaz federis deportāt. Nō q̄ diacon⁹ dalmaticaz. nec ſubdiacon⁹ tunicellā i diebz ieiuniorū i officio miſſe portāt. ppter rōez i tertia pte ſub ti. de diacono. z i. vj. pte ſub ti. de ſeptuagesima ſcriptā. Sz caſulas ſeu planetas ſup̄ humez cōplicatas geſtāt. nō replicatas a dextris et a ſiniſtris ſicut facit ſacerdos. ſz ab anteriori pte ſup̄ brachia eleuatas. Sb̄diacon⁹ tñ eplāz lecturus illā deponit. qua lecta eā reſumit. Et diacon⁹ euāgelium lectur⁹ illaz eruit. et eā decēter plicatā ſup̄ ſiniſtz humez imponit. z ſub brachio dextro ligat. ita q̄ ab humero ſiniſtro ad lat⁹ dextz i modū ſtole deſcēdat. ſicqz circūcinct⁹ eā tenet. donec dicat vltio oīo p⁹ pñionez. tūc ei illā induit ſicut p̄ri⁹. Ad iſſa vō finita tā ſubdiacon⁹ q̄ diacon⁹ illas depōit

Sane hec diuina plena ſūt miſterio. Planetas vō replicatas bis t̄pibz portāt. p̄rio p̄p̄. iā ſuppoſitā rōez. Scdo eas portāt ad oñden dū q̄ ipi⁹ ad tātā pfectōz i illis tenēt ad. q̄tā ſacerdos i alijs diebz: z ad nōndū q̄ ex caritate q̄ p planetā ſiḡficaſ miſtrat. et nō ex t̄iore put i veteri lege fiebat q̄ erat lex t̄ioris z nō amoris ſicut noua: p̄ tim tēpe ieiunij qd̄ ſine caritate factū meritoriū nō ē. Iſerūt āt illas ab anteriori

*manus dalmaticam
subdiaconum
qui induit qm̄ p̄ri⁹*

ori pte eleuatas. vt liberi valeant mīstrare. z ad ostēdendū q̄ ip̄i iux̄ aplm ad hebreos. q̄ retro sunt obliuiscētes ad anteriora ferūt. Por tāt etiāz illas sup brachia eleuatas. ad signi ficandū q̄ ope debēt caritatē ostendere quā ge rūt i mēte: p manus ei z brachia caritas con grue designat. Nō aut replicatas a dextris et a sinistris. put facit sacerdos: ad insinuādum dissimilitudinē ptātis et officioꝝ suoꝝ. Sbdia con⁹ tñ eplaz lectur⁹ tāq̄ officio suo fūctur⁹ il lā depoīt. Ip̄e nāq̄ ex officio suo vetēz legē re pntat. Un̄ z eplē qñqz d̄ vetēi lege sumūt: sub q̄ nō ex amore vt pmissuz ē. s̄ ex tīore fūiebat qz ḡ illud durauit q̄diu lex durauit. idō ad h̄ figurādū donec eplā finiat nō tenet planetaz. q̄ amorē designat. Diacon⁹ vō euāgelii legēs eā nō deponit. sed iuxta modū stole suo officio cōpetētis illam sibi coaptat: qz ei⁹ officiū ē do ctrinā euāgelicā q̄ est lex amoris predicare. et h̄ ex amore q̄ facit iugū dñi suaue: qd̄ iuguz q̄ oīa mūdāna p̄mūtur. p stolaz sup sinistz hūe rū significat. Lingit̄ at planeta. i. caritate ab humero sinistro i lat⁹ dextz: vt sit ei suaue iugū dñi i p̄speris et in aduersis q̄ p leuā z dex trā designatur. tanq̄ armat⁹ i hūeris p̄ aduer sa. z succinct⁹ i latere p̄ mūdi suauia seu p̄spe ra. Rursus diacon⁹ duplex gerit officiū. s. p̄di cādī p̄plo. vnde lectur⁹ euāgelii dīc p̄plo. dñs vobiscū: et mīstrandī sacerdoti. Nempe ppter p̄dicādī officiū casulaz sup humez portat. q̄a p̄dicatoꝝ in p̄nti vita opa p̄pli portare d̄z. Qd̄ a legali sacerdote tractū ē. q̄ dum sacrificabat summitates balthēi sup humerū reflectebat. Pro eo vō q̄ sac̄doti mīstrat. z qz ppter instā tes necessitates ire atqz redire h̄z: dextram h̄e debet expeditā z liberā. Unde i tholetano p̄ci lio ita legīt. vnū orariū oportet leuitā gestare i sinistro humero ppter qd̄ orat. i. p eo q̄ p̄di cat. Preterea subdiacon⁹ z diacon⁹ lecturi de ponūt casulas. q̄i p̄fitētes nō eē vestē propriā s̄ ob reuerētiā t̄pis recipe cōmodatā. Beniqz circa finē misse diacon⁹ planetā induit: ad no tādū q̄ nō sufficit op⁹ ex caritate inchoare nisi et i caritate p̄ficiat. Tercio etiā dici pōt q̄ dia conus casulā induēs innuit se esse p̄dicatoꝝ: q̄ i dilectōne ferueat z vite cōtemplatiue inhi et. Bū vō se illa precingit et humero duplica tam imponit. op⁹ p̄dicatois oīonis z lectōnis intermittit. z primo in necessitatibz subuenit quaz reflectit i dextrā cū oīa refert ad summū bonū. Et sic dū casulā induit mariā. dū p̄cin git representat i ministerio marthaz. Quarto dū diacon⁹ ieiunioꝝ t̄pe casulā super hūez re plicat. q̄i gladiū p̄ hostē vibrat. vt dicet i p̄he mio terciē ptis. In nouo vō testō ordo iste ab

aplis sumpsit initiiū. q̄ septē viros bōi testimo nū. plenos spūsctō diaconos elegerūt. vt iāz di cez. Unde z sancti p̄res decreuerūt. vt i matrice ecclā septēz diaconi circa altare pōtifici i cele bratōne misse assistāt. Id̄ i apoca. dicūt septē angeli tuba canētes: qz illoꝝ ē alta mīsteria d̄ supna inspiratōne foris resonare. Id̄ sunt sep tem candelabra aurea. qz x̄pi lucē euāgelij a lis ostendē dñt. Id̄ dicūt septem tonitrua: qz terribilit̄ cōminari debēt q̄ oīs arbor q̄ nō fa cit fructū bonū exci. z i ig. mittet. Id̄ p̄cois more palaz admonēt ad orādū z genua flectē dū. ad eos q̄dez p̄tinet assistere sacerdotibz. et mīstrare in oībz q̄ agūtur i sacris x̄pi. i baptis mo. s. i crismate. i patena. i calice. oblatōnes id̄ est. hostias inferre et disponere i altari: cō ponere etiā. i. ornare mēlā dñi. i. altare atqz ve stire: crucē ferre puta i processioibz. et predi care. i. legere euāgelium z aplm. i. eplaz puta subdiacono deficiēte. Nā sicut lectoribz vetus testamētū. ita diaconibz nouū p̄dicare. i. legē p̄ceptū est. Sicut em̄ dñs donec euāgelii p̄di cauit mīster fuit. iux̄ illud. nō veni mīstrari. s̄ ministrare: ita nulli aliq̄ magis cōuenit euā gelii legē q̄ diacono. q̄ mīster interpretat. Unde cū ordinat̄ ideo stolaz p̄ quā x̄pi iugū signi ficat accipit: qz euāgelii i quo de ip̄o iugo cō tinetur lectur⁹ est. Ad ip̄m q̄z p̄tinet officiū p̄e cū. i. dicere letanias. et recitatio nominū corū q̄ ordinādi v̄l baptizandi sunt. Ip̄e p̄monet aures adhibere ad dēū. cū dic. Humiliate ca pita v̄ra deo. vel humiliare vos ad b̄ndictōez. Ip̄e hortatur clamare dicēdo. kyrieleyson i ro gationibz. Ip̄e donat pacez. s. subdiacono. vel saltem cū dic. Dñs vobiscū. et annūciat festi uitates. Nec sigdez et alia p̄la ad ei⁹ p̄tinet of ficiū. q̄ i canonibz hieronimi plen⁹ cōtinētur. Debēt etiā tanq̄ oculi ep̄i cūcta circūlustrare. et ep̄o referre. Nō tñ debēt baptizare. nec dñi cū corp⁹ dispensare. nisi i necessitate. s. ep̄o vel p̄sbitero absentibz z iubentibz: nec p̄nt cali cem benedicē. Nō debēt etiāz inter sacerdotes vel corā eis v̄l sup ipsos nisi eoz iussu sedere. p̄nt tñ i cōuētū p̄sbiteroꝝ rogati p̄dicare. Dia cones tenēt loca quaternionū q̄ apud gētiles erāt. Sane sicut i canone legīt. diacon⁹ cuꝝ ordinat̄. sol⁹ ep̄us q̄ eū benedicit man⁹ sup ca put illi⁹ imponit: qz nō ad sacerdotiū. s̄ ad mi nisteriū. i. ad diaconatū cōsecrat. i. ordinatur In actibz tñ aploꝝ ita legīt. Nos statuerūt an cōspectū aploꝝ et orātes imposuerūt man⁹ sup eos. In q̄ ostēdit nō solū ep̄m. verūctiā p̄sbi teros tūc astantes debere manū sup diaconuz dū ordinatur imponere. Nūqd̄ em̄ pl⁹ pōt p̄e cari sol⁹ ep̄s q̄ p̄les apli. imponētes ei manuz

Liber

nō dant spūs sanctū. sed orāt vt sup eos veniat
 Cū igr̃ vñs oīm donoꝝ nō sit ī vno sed ī plūb
 merito plures man⁹ imponūt. vt vnusq; do-
 minū deprecē. vt pte de spūs sancto tribuat ordi-
 nādo ad instar moysi de cui⁹ spū dñs dedit se-
 ptuagīta viris. Idō āt fit man⁹ impositio sup
 ordinādos. qz p manū opa p digitos sctisps
 dona. p caput vō mētez intelligimus. Recte g
 man⁹ imponit. qā donis spūs sancti ī mēte im-
 buti ad opa xpī mittūt. De man⁹ impositōne
 sub ti. de epō diceſ. Sed cū diacono man⁹ im-
 ponat. querit qre qñ postea fit p̄s biter ei ma-
 nus imponit iterato. Rñdeo. qz p cōsecratio-
 nez transit de ope ad opus. i. de ministerio ad
 dei imolatōnez. qđ sicut nec illud nisi grā dei
 adiuti agere nō valem⁹. Suspēso vero manu-
 um fit. dū ozo sup caput effunditur ordinādi
 Et nō qm̄ tūc et sup cōfirmatos ī frōtibz. z cū
 sal z aq. palle altaris. vestes sacerdotales z bu-
 iusmōi. bñdicūt: i. deo hec manuū suspēso fit.
 qz vtus qdā maibz p̄fectis inest. q̄ qñ suscitāt.
 dum bñdictio cū bñmōi manuū suspēso sup-
 res effūdīt bñdicēdas. Un̄ apl̄us monēs di-
 scipulū inq̄. Adneo te vt resuscites grāz dei
 q̄ est in te. p impositōnē manuū meaz. ij. ad
 thimoth. j. ca. Et sicut cor de p affectū. sic cor-
 pore p suspēso manuū deuotio exciteſ. Nō
 em̄ solū ī rebz aiatis. vez etia z ī inaiatis vtus
 cōsistit. Unde nōnulli asserūt. qz virtute tēpli.
 siq; illud ex deuotione ingredit. venialia ī eo
 delēt. Rursus suspēso bñmōi ī platiōe exorcis-
 imoz potissime fit. qñ sacdos ip̄o corpis actu
 fugādo diabolos vtute cōsecratōis manuū cō-
 mineſ. Tercio pōt dici. qz dispensatio sacroz
 soli deo principaliter. mīstris vō ecclē ministe-
 rialiter cōpetit: ip̄i ei nihil a se. sed a xpō prin-
 cipaliter agēte habēt: qz g in sacroz dispēsa-
 tione. vestīū vel aque z bñmōi benedictōe seu cō-
 secratione. aliq spūalis sctificatio p̄ferē. quā
 mīstri de suis meritis nō cōfisi. debent ab ip̄o
 deo cor de et ope postulare: cōgruū est h p ele-
 uationē seu suspēso manuū p q̄s opa intel-
 ligūtur exprimi. Unde trenoꝝ. iij. Leuem⁹ cor
 da nra cū maibz. Diacon⁹ dalmatica vtiſ
 vt discat occultā rōez sublimiū indagare. Un̄
 ī qbusdaz ecclesijs ea nō nisi ī festis vtiſ: qz di-
 scipuli sublimia nō intellerēt. nisi postq̄ dñs
 est glorificatus. Et vtiſ ea sine alba. tpe obla-
 tionis z lectiōis tm̄. sicut statuit 303im⁹ papa.
 Ad hoc diacono cuz ordiāt. ēdit sub certis
 verbis stola et cōdex euāgelij: q̄ res z vba sunt
 b⁹ sacri subalia. cetera sunt de solēnitate. Idō
 āt stolaz accipit. qz euāgelij qđ p xpī ingū fi-
 gurat lectur⁹ est. Hoc officio vtiſ. qz corp⁹ z sctā
 guinē xpī discrete dispēsat: z q ad orādū z vigi-

Secūd⁹ Ifo. xxiiij

landū sui exēplo alios hortat. Christ⁹ vō h of-
 ficiū exercuit. qñ post cenā sacrm corpis z sctā
 guinis sui p̄p̄is maibz suis discipulis dispē-
 sauit. z itez qñ ap̄los hortat⁹ est ad orādū di-
 cēs. Eligilate z orate zc. et qñ euāgelijū p̄dica-
 uit.
 De sacerdote.

acerdotalis ordi

nīs institutio. a veteri lege exordiū
 sumpsit. Dñs nāqz legitur p̄cepisse
 moysi. Applica inq̄ fr̄ez tuū aaron ad te cū fi-
 lijs suis de medio filioꝝ isrl. vt sacerdotio mi-
 hi fungāt. Enxit g moyses aaron ī maiore sa-
 cerdotē: filios vō illi⁹ minores. Un̄ p̄pha in-
 quit. Adoyes z aaron ī sacerdotibz ei⁹. i. pri-
 mi et summi inter sacerdotes fuert Ip̄e tñ mo-
 yses prior fuit q̄ aaron ordine. z maior admī-
 stratōne: bñc ē qz moyses illū instruebat. z tā-
 qz minore redarguebat: sed q ad cōsecratiōe sa-
 cerdotalem pares fuert. Adoyes āt nō offere-
 bat hostias. s. solū vota p p̄plo. Ante legē eti-
 am sacerdotes fuisse legunt. Un̄ melchisedech
 iust⁹ sacerdos dī altissimi legē extitisse: cui de
 cinas ex oibz spolijs abrahaz tāqz sacerdoti p-
 soluit. erāt aut multi minores sacerdotes quos
 chananeos cōiter appellabāt. et yn⁹ erat sūm⁹
 sacerdos quē vocabāt spāliter azabarchū. S. z
 et dō. xxiiij. summos sacerdotes instituit. sete-
 cim de eleazar. z octo de itbamar: qbz tñ oibz
 vnū p̄fecit. quē statuit p̄cipē sacerdotū. z sin-
 gulis p sorte vicis sue diuisit ebdomadas. qz
 octaua peruenit Abie. de cui⁹ genere zachari-
 as p̄ Johis baptiste descēdit. In nouo qz te-
 stamēto xp̄c maiores z minores sacerdotes cō-
 stituit. videlicet. xij. ap̄los. z. lxxij. discipulos
 p ap̄los electos. q̄s p̄mittebat binos z binos ī
 oēs ciuitatē z locū q̄ ip̄e erat v̄tur⁹. Sic ei de-
 us p moysen summos pōtīfices regēdis pplis
 ī lege p̄fecit. et ad eoz societatis z opis adiu-
 mētū seqntis ordīs viros z scōe dignitatis ele-
 git: nāqz ī eleazarō z ythamar filijs aaron. pa-
 terne trāssudit plenitudinis abūdātiāz. vt ad
 hostias salutes z freqntioris officij sacmen-
 ta. mīsteriū sufficēt sacerdotū: z sicut ī heremo
 p. lxx. viroz prudētū mentes moysi spm̄ p̄pa-
 gavit. qbz ille vsus ī p̄plo. innūerabiles multi-
 tudines facile gubernaret: sic z xp̄c aplis suis
 discipulos addidit. qbz illi totū orbē sctis p̄di-
 catōibz repleuerūt. sicut hec z alia ī pontificali
 sub ordiatiōe sacerdotis hñt. Ap̄loꝝ itaqz vi-
 ces maiores obtinēt sacerdotes. i. ep̄i q dicunt
 sūmi. discipuloꝝ vō minores. i. p̄bri. Petz aut
 qī ī summū sacerdotē elegit: ei p oibz clauēs re-
 gni celoz ēdens. z ip̄m p ceteris ponēs caput
 z fidei fundamētū. inquit. Tu es petr⁹: sup

bac petra edificabo ecclaz mea. iux illud. pphē
Pro p̄bo tuis nati sunt tibi filij zc. Apli vō
ēpos p̄s biteros z leuitas ordinauerūt. sicut i p
hemio hui⁹ ptis dictū ē. Sacerdotes g̃ sūt suc
cessores. lxx. virozū. qbz dñs moyli spiritū p
pagauit. et. lxx. discipuloz. sicut ep̄i sunt vica
rii moyli z aploz. Letez fm̄ Isid. p̄s biter gre
ce. latine senior interpretat: nō modo p etate vlt
decrepita senectute. sed ppter honore z digni
tatē quā acceperūt. Senect⁹ ei venerabilis ē. et
cani sunt sensus hoīs. vñ z dñs inquit ad mo
ysen. Congrega mihi. lxx. viros de senioribz is
rael. q̄s tu nosti q̄ senes sint ppli et magistri.
Presbiter q̄ fm̄ hiero. nomen ē etatis. ep̄s vō
dignitatis. Porro sicut i li. nūeroz legiūt. mo
ysi p̄cipiūt vt eligat presbiteros. i. seniores. Un
i puer. dñ. Gloria senū ē canicies. Hec vō ca
micies sapiāz deligūt. de q̄ scriptū est. Canicies
hoīm prudētia ē. Lūqz nōgētis z eo ampli⁹ an
nis ab ada z vsqz ad abrahā virisse hoīs legi
mus: null⁹ alius prim⁹ appellatus ē presbiter. i
senior nisi abrahā: q̄ multo paucioribz ānis vi
risse cōuincit. Nō g̃ ppter decrepitā etatez. s
ppter sapiāz presbiteri nomināt. Hinc ē q̄ il
li duo iudices q̄ falso iudicauerūt susānaz. p̄s bi
teri vocati sunt. Qui aut presbiteri nūc nūcu
pāt. olim p̄cipes ppli vt chore datban et abi
ron: vel magistrat⁹ aut m̄gri tēpli. vt nichode
mus et gamaliel dicebāt. B̄r aut p̄s biter qua
si alijs viuēdi p̄bēs iter. vel p̄bēs beatū iter. vi
delicz p̄plo de exilio mōdi ad patriā paradisi. Be
p̄s bitero etiā diceūt sub ti. d̄ ep̄o. Sacerdos vō
antistes dicūt. qz ante stat z sup se nulluz i ec
clesia bz. B̄r q̄ sacerdos a sacrificādo qz cōse
crat et sanctificat. Unde etiā dñr sacerdos q̄i sa
cra dās. vel sacer dux. vt ait beda z greg. i pa
storali. lib. ij. c. xviij. Sacerdos etiā dñr iusticie
cultor. iux illud. Lūi⁹ merito q̄s nos sacerdo
tes appellat. In plerisqz locis sacerdotes capel
lani vocāt. Naz antiquit⁹ reges frācie ad bel
la pcedētes. capā. b. martini secū portabāt. q̄
sub qdā tētorio fuabaūt. qd ab ipsa capa dictū
est capella: et clerici i q̄z custodia ipa capella
erat. inde capellani dicebāt. et cōsequēter ab
illis ad cūctos sacerdotes nomē illud i q̄busdā
regioibz est trāssusum. Sūt etiā q̄ dicūt. q̄ an
tiquit⁹ i expeditōibz i tētorijs fiebāt domūcule
de pellibz capraz sup tectē. i q̄bz misse celebra
bāt. z inde capelle nomē tractū ē. Sacerdotes
vō gētiliuz flamies dicebāt. sicut i p̄hemio h⁹
ptis dictū ē. P̄bri vices gerūt edilii q̄ apd gē
tiles fuisse noscūt. Sane fm̄ canonicā t̄di
tōnē p̄s biter cū ordinaūt. ep̄o cū b̄ndicēte z ma
nū b̄ndictoriā sup caput ei⁹ tenēte. etiāz oēs p̄
s biteri q̄ p̄ntes sunt. man⁹ suas iurta man⁹ ep̄i

teneāt sup caput illi⁹. spiritū sanctū innocātes
Que man⁹ impositio operū sanctis p̄s exerci
tatōnē significat. Naz p caput mēs accipit. p
digitos spūssācti dona. p man⁹ opa figuram⁹.
Quare aut fit man⁹ impositio cuz facta fuerit
cū i diaconū ordinaretur. dictū ē sub ti. de dia
cono. Ungūtur etiā man⁹ p̄s biteri oleo i sui or
dinatione. de q̄ in pte prima sub ti. de vinctōi
bus dictū ē. Sacerdotes vicē gerunt xp̄i. dū p
peccatis obsecrāt. z p p̄nāz recōciliāt pctōres
mediatores em̄ sunt inter deū z hoīs. put s̄b
ti. seq̄nti plen⁹ ostēdet. Hi stolam sup vtrūqz
humerū accipiūt. vt ex b̄ se p arma iusticie esse
munitos intelligāt. put in seq̄nti pte sub ti. d̄
stola diceūt. Accipiūt q̄ de manu p̄ntificis ca
licem cū vino. z patenā cū hostia: quaten⁹ his
instrumētis p̄tatez se accepisse cōgnoscat. plas
cables hostias z corp⁹ z sanguinē xp̄i offeren
di. Unde ep̄s hec tribuēs dic. Accipe p̄tatem
offerre sacrificiū deo. missamqz celebrādi: taz
p viuis q̄ p defunctis i noīe dñi. Hoc ordine
null⁹ i ecclā cellior est: ep̄is tñ qdaz supaddita
est p̄tās. sicut i primo ti. diceūt. z i hui⁹ ptis. p
hemio tactū est. ne si eadez p̄tās passim penes
oēs sit. obediētia soluat et scādālū generetur.

Nō at vacat a misterio q̄ ordinator ordina
tū i sacerdotē cōmunicans osculat. diacon⁹ vō
vel subdiacon⁹ ordinati cōicantes osculat ma
nū ordinatoris. Ratio diuersitatis est. primo
vt p hoc ordinū noteūt distinctio. put i q̄rta p
te sub ti. de cōicatione sacramēti diceūt. Secdo
qz p̄ntifer osculādo sacerdotē denotat q̄ ille ad
equalitatē ordinis recipiūt q̄tum ad sac̄m eu
karistie cōsecrāte. qd est sac̄m amoris. qui p
osculū significat. Diacon⁹ vō z subdiacon⁹ nō
recipiūt ad talez equalitatem. sed ad imita
tione bone opatōis q̄ ex caritate pcedit. z que
fm̄ greg. p man⁹ osculū designat. Sane enī q̄
i p̄s biterz ordinaūt tradūt sub certis v̄bis stola
z casula. calix cū patena. z z etiā inūgiūt: q̄ res
z v̄ba sunt h̄mōi sac̄ri substātia. cetera vō p̄ce
dentia z seq̄ntia de solennitate sunt. Porro
sicut ait. b. Aug. sacerdotes scire debēt libz sa
cramētoz siue missale. lectōnariū. antiphona
riū. baptisteriū. cōputū. canōes p̄niales. psal
terium. omelias p circuloz anni diebz dñicis
z festiuis aptas: ex q̄bz oībz si vnū defuerit. sa
cerdotis nomē vir i eo cōstabit. Adagn⁹ etiam
Bionisi⁹ inqt. Substātia summi sacerdotij sūt
eloquia diuinit⁹ tradita. i. vera disciplina seu
scia diuinaz scripturaz. Et ppha. Tu sciaz
repulisti z ego te repellā ne sacerdotio mihi fū
garis. Nō debēt ei discere q̄ ex officio alios de
bēt docere. De premissis vō libris et omelijs in
p̄hemio ferte ptis diceūt. Item q̄ sint canones

huc p̄bri alii p̄ntes p̄l

in dicitur dñi

appellam capella

capella

penitētiales. et utz sacerdos pñias i illis diffi-
nitas valeat moderare. 7 q sacerdotes scire oñz.
dicim⁹ i aureo reportorio nro. sub ti. de pe. et
re. De cōputo i finali pte dicem⁹. Hoc offi-
ciū xp̄c exercuit. qñ post cenaz panē 7 vinum i
corp⁹ et sanguinē suū diuina v̄tute cōuertit di-
cens aplis. Accipite et comedite h̄ est corpus
meū 7c. Excellenti⁹ qz h̄ officio vsus ē. cum p
pctis humani generis seipm i ara crucis obtu-
lit pñi. Idē ep̄s sacerdos 7 hostia et adhuc glo-
riofus implet dū sedēs ad dextram pñis inter-
pellat pro nobis.

Ropt ea que spe

cialiter officio ep̄ali incūbūt. ep̄ar⁹
inter ordines i sacris canonib⁹ cō-
numerať. Ep̄i at nomē pl⁹ sonat oneris q̄ ho-
noris. Naz ep̄s grece supintēdens interpretat⁹:
latine. speculatoris officiū gerēs. Naz pposi-
tus i ecclia speculator dicit⁹ ē. iux qd dñs inqt.
ppbete. fili hoīs speculatorē dedi te domui is-
rahel: vt plebi sibi cōmisit nō negligēter incū-
bat sed vitā et mores eoz et cūcta diligēter p-
spiciat. Quia ḡ ep̄s speculator ē. idō ex insti-
tutione Clemētis primi. cathedra siue loc⁹ ei⁹
i ecclia altior est: vt supintēdat et pplm custo-
diat. omēs qz cōspiciat 7 illū cūcti. sicut 7 vini-
tori altior loc⁹ est p vinea custodiēda. Ob h̄ i-
quit apls. qui ep̄atum dēstērat. bonū op⁹ dē-
stērat: nō dixit honorē s̄ op⁹. qm ep̄s nō tam
vt presit q̄ vt pñt eligīt. Rursus faldistorium
ep̄i. spūalez iurisdictionē annexā pōtificali di-
gnitati designat: quam exercere diffiniēdo nō
debet. nisi p tribunali sedēs. qd probat ex v-
bis dñi dicētis i euā. Sup cathedrā moysi se-
dēt scribe 7 pharisei. q̄ dixerint facite 7c. Per
scabelluz vō tpalis ptās significat. q̄ subiecta
esse debet spūali. sicut pbant Gelasi⁹ papa et
Innoc. iij. i sua ep̄la decretali: et a spūali p di-
sciplinā correctionis cōculcat. qñ a vō exorbi-
tat p pctm. An ps. Bonec ponā inimicos tu-
os scabellū pedū tuoz. Pontifer vō princeps
sacerdotū ē. qñ pons et via sequētū facit. Ipse
etiā summ⁹ sacerdos. ipse etiā pōtifer maxim⁹
nūcupatur. vt pmissum ē. Ipse nāqz efficit sa-
cerdotes atqz leuitas: ipse officia 7 ecclasticos
ordines distribuit 7 dīponit. 7 pordinator ē i
cūctis. Ipse quod vnusqz facē debeat oñdit.
Antea at pōtiffices 7 reges erāt. put tactū est i
pñia pte sub ti. de cōsecratōib⁹. Adaiōz ei hec
erat cōsuetudo. vt rex 7 sacerdos 7 pōtifer eēt.
An 7 romani impatores pōtiffices dicebant⁹.
Dr etiā pñul. qm i cōsilio pñi det. Dr etiā an-
tistes. quia an alios stās pñinet pñlo. Tel ab
anci qd est p. qm hereticis pñicit vt pastor lū-

pis. Ordo ep̄alis vñ pcessit. dictū ē i phemio
hui⁹ ptis. Sane cōsecratio ep̄alis i q spūsan-
ctus digne sumēti dat. sp in die dñica 7 hora
tercia fit. qm ep̄i vicē aploz obtinēt. qm i die
pēthecosles 7 hora terciā spūsanct⁹ datus est.
Nō tñ pōt qz i ep̄m cōsecrari die illa q̄ in ps bite-
rū ordinat. Sed et iux canonū statuta. ep̄s cū
ordinat. cōprouintiales ep̄i cōuenire debēt cū
metropolitano: et duo ep̄i ponāt 7 teneāt euā-
gelioz codicē sup caput 7 cervicez ei⁹ siue sup
humeros. vno sup eū fūdētē bñdictōz. reliq vō
oēs ep̄i q assunt maib⁹ suis sup caput ei⁹ tāgāt.
Siqz teneť liber sup caput ei⁹. pño vt dñs
firmet euāgelium i corde ipi⁹. Scdo vt p h̄ itelli-
gat cui labori 7 oneri subiiciat qz oē qd h̄ emi-
net. i. oīs plat⁹ pl⁹ merorib⁹ afficit q̄ honorib⁹
gaudeat. Tercio ad nōndū q pōd euāgeli-
ce p̄dicatōis eū circūquaqz ferre pigere nō dō.
Quarto ad monēdū illū vt magis solito iugo
subiaceat et obediat euāgelico. Trū at ep̄oz
ad min⁹ cōputato metropolitano pñtia requi-
tur. rōe 7 exēplo. Rōne ne tantū beneficiū vi-
deat furtiue pñitū. et vt pro illo piter pces ad-
deū effundat. Exēplo qz et iacob frater dñi a-
petro 7 iacobo 7 iose aplis ordinat⁹ ē ep̄s hie-
rosolimitan⁹. Adan⁹ vō impositō sumpsit ex
ordiū ab ysaac. q dū iacob bñdixit imposuit si-
bi manū: et moyses iosue cuz eū pñlo p̄fecit: et
dñs aplis cū eos principes mūdi pñituit. Sz
et ipi apli p man⁹ impositōnē spūsanctū dēde-
rūt. De man⁹ impositione dictū ē sub ti. de di-
acono. Letez circa ep̄i ordinatōz sciendū ē. q
ipse sabbo hora vesp̄tina examinat de morib⁹
statu p̄terite vite. vbi ter bñdictō petīt. vt s̄a-
cta trinitas i ordinatiōe p̄esse mōstret. Adane
vō sequēti examinat de futura cōuersatōne et
fide. ex primitiue ecclie institutione. ppter su-
spectos i fide morib⁹ 7 cōditōe: 7 vngūt caput
ei⁹ 7 man⁹. de q dictū ē i. j. pte sub ti. de cōsec-
Beinde vngunt man⁹ eius et dat ei mitra i ca-
pite: i signū q bñdictōez oīm gētū dedit illi
et testamentū suū cōfirmavit sup caput eius.
Batur etiā ei baculus 7 anul⁹. de qm i sequē-
ti pte dicitur. Singula aut cū pñis v̄bis tra-
dūtur 7 fiunt. Que verba et capitis 7 manū
vñctio. 7 pollicū confirmatio. baculi et anuli
atz euāgelij traditio: sunt hui⁹ sacri suba. cete-
ra sunt solennitatis. De euāgelij et baculi tra-
ditione. et qre cōsecrat⁹ equū albū seu albis co-
optum equitat. dictū est in predicto ti. de cōse-
cratōib⁹. Consecratur autē episcopus inter
eplam et euāgelium. nec pōt die sue consecra-
tōis ordines celebrare: qz ipse tūc nō celebrat.
sz p̄celebrat principaliter celebrāti: papa tñ q
ante ymnū angelicū cōsecratur h̄ possz. quia

Contra qm pñi de d

Trū qm apu

Reliqui ad qm d

fo dñi m̄ v̄lētut ordi

Opus ad epistolam Pauli

ipse missarum solennia perficit consecrat. Differt autem inter episcopos et sacerdotes: quia hi sex sunt que communiter pertinet ad omnes sacerdotes. videlicet cathecizare. baptizare. predicare. conficere. soluere ac ligare: tamen ad pontificem nouum spiritualiter spectat. scilicet clericos ordinare. uirgines benedicere. pontifices consecrare. manus imponere. basilicas dedicare. degradandos deponere. sinodos celebrare. crisma conficere. vestes et vasa sacre. Sunt et alia que ad officium episcopale pertinet. puta in fronte crismare. benedictioque solenne ante pacem dare et similia. Clerici tamen et maiores et minores sacerdotes communiter in quibusdam vicibus gerunt summi pontificis. id est christi: dum videlicet pro peccatis obsecrant. et pro peccatis reconciliant peccatores. Unde apostolus. Deus erat in christo mundum sibi reconcilians. et posuit in nobis verbum reconciliationis: obsecramus ergo pro christo reconciliemini deo. Mediatores enim sunt sacerdotes inter deum et homines: dum et precepta dei populo deferunt predicando. et vota populi deo porrigunt supplicando: que circa tales debent existere. ut et deo grati et hominibus sint accepti. Nam ut ait alexander papa. christi sacerdotes quanto digniores fuerint: tanto facilius in necessitatibus populi pro quibus clamant exaudiuntur. Et sicut dicit apostolus. Mediator non est unus. et discordes reconciliare non potest: quia simul utriusque societatis et amicitie vinculo non est concors. Si enim is qui displicet ad intercedendum mittitur. irati animi ad deteriora provocat. Episcopus quippe et sacerdos nomine presbiteri intelliguntur. sicut patet ex his que ad thimum apostolus scripsit. quia cum deus et episcopus et presbiter nomenominavit. Quia autem idem sit episcopus et presbiter. multis rationibus comprobatur. Presbiteri a filiis aaron in veteri testamento sumpservit exordium. episcopi vero ab ipso aaron. Qui vero tunc vocabantur sacerdotes. nunc presbiteri dicuntur: qui tunc principes sacerdotum. nunc episcopi nominantur. Hodie autem in deo diversa sunt vocabula ut episcopus non dicatur presbiter vel econtra: quoniam antiqui quando pietati studerent. presbiteri in omni loco ordinabantur. et apud iudeos quia populo preerat presbiteri dicebantur. hoc nomen honoris accipientes. Vocabantur etiam episcopi ab illo opere quod implere videbantur. eo quod considerare habebant quicunque ad pietatis cultum fuerant constituta. Hinc etiam hieronymus. sic ait. Olim idem presbiter quia et episcopus. et antequam diaboli instinctu studia siue dissensiones in religione fierent. et diceretur in populo. ego sum pauli. et ego sum apollo. ego cephe: cum presbiterorum consilio ecclesie gubernarentur. Postquam autem unusquisque eos quos baptizauerat suos esse putabat. non christi: in toto orbe decretum est. ut unusquisque presbiteris supponeretur. Episcopi ergo nouerint se magis consuetudine quam dispensatione dominice veritatis presbiteris esse maiores. Augustinus. vero dicit. quia quamvis secundum verbum a quo usus obtinuit. episcopus sit presbitero maior: augustinus tamen be-

ronimo minor est. Hoc officium christus exercuit. quamvis manus super capita discipulorum levans. eis benedixit dicens. Accipite spiritum sanctum. quod remiseritis peccata remittuntur eis etc.

Incipit liber tercius de indumentis seu ornamentis sacerdotum atque pontificum. et aliorum ministeriorum.

In quotidiano

usu non est vestibus sacris utendum. ad nonendum. quia sicut mutatio neque habitus secundum litteras facimus: ita

et secundum spiritum agamus. Non ergo cum vestibus communis vite usu pollutis. in sacra sanctorum ingredi amur: sed cum conscientia munda et vestibus mundis et sacris. domini sacra tractemus. Unde stephanus papa statuit. sacris vestibus non nisi in ecclesiasticis et deo dignis officiis uti. Et ezechiel. xliii. Non sanctificabunt populum in vestibus suis. Habz ergo secundum hieronymum religio divina alterum habitum in ecclesiasticis officiis. alium in communi usu: ut cuncto populo christi ano exemplum prebeat bone conversationis. quatenus loti prius fordes. noui christo fiant homines. Exiit enim tunc sacerdos veterem hominem cum actibus suis et induit nouum quia secundum deum creatus est. Per vestes quippe quibus in sacris tamen utimur. non omnia sacra fore populo reuelanda intelligimus. Et non quia tempore ludouici imperatoris filii karoli magni. episcopi et clerici singula auro texta et exquisitas vestes et alia ornamenta secularia depoluerunt. Sacre autem vestes a veteri lege videtur assumpte. precepit enim dominus moysi ut faceret aaron sacerdoti et filiis eius vestes sanctas in gloriam et decorem. ut loti et sacris vestibus induti fierent officio in sacris. exord. xxviii. xxxi. xxxv. et xl. ca. Vocuit enim dominus moysen per xl. dies facere pontificalia et sacerdotalia vestimenta sacerdotibus et leuitis suis. ornamenta quippe et linteamina: sed et maria tenuit et fecit illa in usum ministerii tabernaculi federis. Quedam tamen ab apostolis sumuntur: sed tamen ille quod iste virtutes designat vel misterium incarnationis. Sane pontifex celebratur exiit vestes quotidianas. et induit medias et sacras. Et primo sandalia calciat. ut sit minor dominice incarnationis. Secundo sibi imponit amictum. ut mortis et cogitat. fauces et linguam cohibeat. ut fiat cor mundum. spiritum rectum percipiens in visceribus innotuatum. Tercio albam talarum ut habeat mundiciam carnis pseueratez. Quarto cingulum. ut impetum luxurie refrenet. Quinto stolam in signum obsequii. Sexto tunicam iacinctinam. id est celestem conversationem. Septimo supinduit dalmaticam. id est sanctam religionem et carnis mortificationem. Octauo cirotebecas. ut declinet vanam gloriam. Nono anulum. ut diligat sponsam sicut se. Decimo casulam. id est caritatem Undecimo sudarium. ut quicquid fragilitate

Incipit Liber de Indumentis Sacerdotum
Incipit Liber de Indumentis Sacerdotum
Incipit Liber de Indumentis Sacerdotum

Liber

Terci⁹ Jo. xxvj.

vel igrantia peccat. pñia tergat. Duodecimo palleū supponit. vt ostēdat se imitatorē xpī. q lāguores nros tulit. Tredecimo mitrā. vt sic agat q coronā mereat pēpe eternaz. Decimo q̄rto baculū. i. autoritatē ptātis et doctrie. Et postea tapeta calcāt. vt terrā despiciere. 7 amare celestia discat. Qibz aut pmissis vestibz induitur a mīstris. qz ei vt vestes iduat spūales angeli suffragantur: vel qz vicari⁹ xpī cui āgeli mīstrāt oīa fūiūt. Rursus pōtifer tāq̄ aduocat⁹ 7 pugil cū hoste pugnatur⁹ antiq̄. vestibus sacris q̄i armis induit. iux aplm vt iā dicitur. Primo sandalia. p ocreis hz. ne qd macule vel pulueris affectōnū inherereat. Scdo amict⁹ p galea caput cōtegit. Tercio alba p lorica totū corp⁹ coopit. Quarto cinguluz p arcu. subcingulū pro pharetra assumit. et ē subcingulū illud qd depēdet a cinglo q̄ stola pōtificis cū ipso cingulo colligat. Quinto stola colūm circūdat q̄i hastā p hostez vibrās. Sexto manipulo. p claua utit. Septio casula q̄i clipeo tegitur. man⁹ libro pro gladio armat. Be singlis etiā aliter dicit infra. Hec itaqz sunt arma qbz pōtifer vel sacerdos armari d³ p spirituales neqcias pugnatur⁹. Nā vt inqt apls arma militie nre nō sūt carnalia. sz ad destructionez muniminū potētia. Et in alia epla ad eph. vj. Induite vos inqt armatura dei vt possitis stare aduersus insidias diaboli. State g succincti lūbos vros i veritate. 7 induti lorica iusticie. et calciati pedes i preparōne euāgelij pacis: in oībz sumētes scutū fidei in q̄ possitis oīa tela neqssimi ignea extinguere. et galeā salutis assumite 7 gladiū spūs qd ē vbu dei. Hec qdez armatura ē pmissa septuplex vestis sacerdotalis. significatiua septēplicis vtutis sacerdotis. et representatiua xpī vestiuqz qbz indut⁹ fuit tpe passionis vt infra dicit. Prouideat g diligēter ep̄s. et attēdat studiose sacerdos. vt signū sine significato nō ferat. i. vt vestē sine virtute nō portet: ne forte filis sit sepulcro a foris dealbato. int⁹ vō omni spurcicia pleno. Quisqz ei sacris indumētis ornat. 7 honestis moribus nō induit: q̄to venerabilior apparet hōibz. tāto redditur indignior apud deū. Pōtificalem itaqz glāz nō iā honor pmedat vestiu. sed splēdor aīaz: qm̄ et illa q̄ quōdaz carnalibus blandiebāt obtutibz. ea pot⁹ q̄ i ip̄is erāt intelligēda poscebāt: vt quicqd illa velamina i fulgore auri. i. nitore gēmarū. 7 i multimodi opis varietate signabāt: sz iāz i moribz actibz qz clarescat: cū et apud veteres reuerētiā ipsa signonuz spēs obtineret. et apud nos certiora sint ex pīmēta rez. q̄ enigmata figurarū. put bec et alia i pōtificiali vbi agit de ep̄i cōsecrōe

legūtur. Sic itaqz munit⁹ ad certamē p spūalia neqcie i celestibz et p sedāda i subditos iudicis ira ad altare pcedit: et p cōfessionē. diaboli renūciat dño. 7 seipm̄ accusat. Populus vō q̄i p suo pugile oratur⁹. i. p festis diebz terre prosternit. Bū at ille oīones 7 alia recitat q̄i totis viribz p diabolu pugt. Bū diacon⁹ ieiunijs añ euāgelij casulā sup humez repliat. q̄i gladiū p hostē vibrat. Dum epla legit. voce pconis impatoris edicta dāt. Lat⁹ sūt tubicine. pcentores choz regētes. sunt duces exercitū ad pugnā instruētes: qbz lascētibz aliq̄ subueniūt. Lat⁹ at seqntie ē plausus seu laus victorie. Bū euāgelij legit. hostis q̄i gladio vulnerat. aut exercit⁹ p victoriā dispulsus adunat. Ep̄s p dīcās ē impator victores laudās. Oblatōes sunt spolia q̄ victoribz diuidit. Lat⁹ offertoriū ē triūph⁹ q̄ dbeē impatori. Parāt i fine dāt. vt ppli qes hoste pstrato insinuentur. Et deinde pplis data licētia p ite missa est cū gaudio de victoria et pace obtēta ad ppria redit. Celebratur⁹ itaqz missā ep̄s aut pbr. indumētis suo ordini cōgruētibz se exornat. 7 vestiu cultui actōisqz cōueniāt ornamēta. Circa qd nōnduz ē q̄ sex sunt indumēta sacerdotibus et ep̄is cōia. qz et sex sunt i qbz cōis p̄biteroz 7 ep̄oz ptās cōsistit. Nouez vō sunt ornamēta pōtificibz spālia. qz et nouē sunt i qbz spālis ep̄oz ptās cōsistit. Per hūc g cōmuniū et spāliū indumentoz nūez. cōitas 7 spālitās potestatiū inter ep̄os 7 sacerdotes significat. d³ q̄ i pte pcedēti dictū ē sub ti. de ep̄o. Hoc etenim tā in nouo q̄ i veteri testō legitur cōstitutū. vt pōtifices pter cōmunes vestes hēant spāles: sz ibi q̄tuor erāt cōes. et q̄tuor spāles. put dicitur sub ti. de legalibz indumētis. Qd siqdē rōmistica postulabat. nāz ille date sunt carnalibus et mūdānis. qm̄ q̄ternari⁹ numer⁹ puenit carni ppter q̄tuor humores. 7 mūdo ppter q̄tuor elemēta. De at spūalibz et perfectis date sunt. Nā senari⁹ numer⁹ q̄ pfect⁹ est. qz reddit⁹ ex suis ptibz aggregatis: pfectis cōueit. Et i serto die pfect⁹ de⁹ celū 7 terrā 7 oēz ornatū eorū. Sed 7 cū i plenitudie t̄pis sex venissz etate. sexto die. sub hora sex redemit gen⁹ humanū. Senari⁹ g numerus pfect⁹ est. quia suo ordine numerat⁹ pficitur. Nāz cum vnum duo et tres dicūtur. senarius numer⁹ impletur. vel qz in tribz ptibz diuiditur. i. in sexta et tertia et dimidia. videlz i vno duobz et tribz. Nonenarius etiā spūalibz cōuenit. qz nouē sunt ordines angeloz q̄ fm̄ pphaz p nouē gemmarū species designantur. Quindecim g sunt ornamēta pōtificis. quindecim virtutū ḡdus ipso nūero designātia: qz p q̄ndecim cantica ḡdus

Indumēta sacerdotis

psalmista distinxit. Vestes enim sacerdotales ob-
tutes significant. quibus debent sacerdotes ornari
secundum illud propheticum. Sacerdotes tui induant ius-
ticia: et sancti tui exultent. Que talares dicuntur
quia talis est finis corporis: per quod ostenditur. quod non sufficit
operum bonum inchoare nisi studeat perseveranti sine
compleri. prout sub tunicis dicitur. Sic ergo non potest
sacerdos per aliam quam octo induit vestimenta. quibus aaron
non nisi octo habuisse legatur. quibus moderna succe-
derunt. quod ideo est: quoniam oportet iusticiam nostram magis ab-
undare quam scribarum et phariseorum. ut intrare pos-
simus in regnum celorum. Potest etiam dici. quod non potest
sacerdos octo habere a capite usque ad pedes. exceptis ve-
stimentis pedum et manuum: scilicet amictum. albam. cin-
gulum. stolam. duas tunicas. casulam. et palleum. Ele-
vamentum enim pedum potius pertinet ad nostrum quam ad aaron
quia nostris dictum est. euntes in omnes gentes etc. Denique
propter premissas vestes sacris ordinibus et ministris
reputatas. est et alia quedam vestis linea quam sup-
pellicium dicitur: quam quibuslibet servitiis altaris et sa-
cro vacantes super vestes communes uti debent. prout
in sequenti tunc dicitur. Suppellicium autem propter
sui candorem. mundiciam seu puritatem castitatis de-
signat. iuxta illud. Omni tempore vestimenta. id est opera tua
sint candida. id est munda. Propter nomen vero suum
carnis mortificationem figurat. Dicitur enim super-
pellicium. eo quod antiquitus super tunicas pelliceas
ob pellicibus mortuorum animalium factas induebatur. quod
adhuc in quibusdam ecclesiis observatur: representan-
tes quod adam pro peccatum talibus vestitus est pellicibus
Tercio denotat innocentiam. et ideo ante omnes alias
vestes sacras sepe induitur: quia divino cultui de-
putati. innocentiam vite cunctis virtutum actibus super-
ponere debent. iuxta illud psalmi. Innocentes et re-
cti adhaeserunt mihi. Quarto propter sui latitudi-
nem congrue caritatem designat. Et super perbanas
omnes vestes induit ad nondum. quod caritas operum
multitudinem pertinet. Quinto propter sui formam.
quia in modum crucis format. passionem domini figurat
quod quia illud gerentes crucifigi debent virtutibus et concu-
piscenciis. Hi autem suppellicia in quibusdam locis
de crismalibus lineis quam ponunt super infatulos ba-
ptizatos: exemplo moysi quam de purpura et bisso et
alijs a populo in tabernaculo oblati fecit vestes.
quibus aaron et filii eius induerunt. quoniam ministrabant in
sanctis. exo. xxxix. c. Est etiam et alia vestis quam plu-
viale vel capa vocatur. quam creditur a legali tunica
mutuata. Et sicut illa tintinnabulis. sic ista
fimbrijs insignitur. quam sunt labores et hominum solici-
tudines. Habet etiam capucium quod est superni gau-
dii. plura est usque ad pedes. per quod perseverantia
usque in finem significatur: in anteriori parte apta est. ad
nondum quod sancte conversatio vita pertinet eterna. seu
quod eorum vita patet debet alijs in exemplo. Rursus per
apam gloriosa corporum immortalitas intelligitur.

Unde illam non nisi in maioribus festiuitatibus in-
duimus. aspicientes ut in futuram resurrectionem. quoniam
electi deposita carne binas stolas accipiet. vi-
delicet requiem animarum. et gloriam corporum. Que capa re-
cte interior patula est. et nisi sola necessaria fibula in-
consuta. quia corpora iam spiritualia facta nullis animam
obturbabunt angustijs. Fimbrijs etiam suborna-
tur. quia tunc nostre nihil deest imperfecti: sed quod nunc
ex parte cognoscimus. tunc cognoscemus sicut et cogniti
sumus. Quidam autem heretici garriunt nusquam repiri in
novo testamento. quod Christus vel discipuli eius premissis vesti-
bus induerent. reprehendentes nos temere. quia ta-
libus ornatur: quoniam sicut iohannes ait. Dominus surgens
de cena posuit vestimenta sua et postea alia nunc
quam accepit nisi sua. nos vero ut dicunt. per aliam quam
vestimentum reuestimus in missa. in qua cenam ipsam imi-
tamur. et dominus ab his qui volunt ambulare in stolis
nos cavere precepit dicens. Lavete a scribis qui vo-
lunt ambulare in stolis. Dicitur enim quod hoc facimus ut
iustiores et excellentiores populo appareamus. sed illud
Glossa estis qui iustificatis vos coram hominibus. deus autem
novit corda vestra. quia quod hominibus altum est. abominatum
est apud deum. Error autem iste ex premissis aptissimi-
me confutatur. Legitur quod ezechiel. xlii. et xliii. Cum in-
gredieris sanctuarium meum. et accedet ad mensam me-
am ut mihi ministrat. et custodiant ceremonias
meas: vestibus utantur lineis nec ascendet super eos
quicquam laneum. Cumque egredietur atrium exterius ad po-
pulum. eruet se vestibus in quibus ministraverit. et non sa-
ctificabunt populum in vestibus suis. Et non quod ostiarii
lectores. exorciste et acoliti vestibus albis utuntur.
videlicet suppellicio. amicto et alba et balthemo.
ut angelos dei ministros. per castitatis mundiciam
imitentur. et in eis in carne gloriosa effecta spirituali. quam
in albis vestibus sociantur. Unde est quod potius lineis ve-
stibus utuntur: quia sicut linum multo labore ad candorem
reducitur. sic necesse est per multas tribulationes
ad regni gloriam pervenire. In psalmo magistinus.
statutum est. quod episcopus in ordinatione sua recipiat orarium
baculum et anulum. presbiter orarium et planetam: dia-
conus orarium et dalmaticam: subdiaconus patenam et
calicem: et cum degradatur ea perdunt. Et in consilio the-
letano statutum est. quod diaconus tempore oblationis tamen. scilicet.
quando legit evangelium. utatur alba. id est dalmatica.

Nondum quod est. quod vestes evangelici sacerdotis
aliud designant in capite. scilicet in Christo. aliudque figu-
rant in membris. quod et caput et membra sacerdos
tis nomine nuncupatur. Ad caput dicit psalmista
phus. Tu es sacerdos in eternum secundum ordinem melchisedech.
Ad membra vero dicit apostolus. Glos estis genere electorum
regale sacerdotum. Exponenda ergo sunt eorum myste-
ria. Primum secundum quod membris. consequenter secundum quod capi-
ti. scilicet Christo conveniunt. prout in quolibet capitulo distin-
guetur. De ornamentis autem et palleis et vestibus
ecclesie vel altaris. in parte prima dictum est. ubi agitur de

Vestis ista, lectoris, fimbriae, et alia
vestis altaris

picturis. Porro sex indumenta sacerdotibus
episcopis cōia sunt bec. amict⁹. alba. zona seu cingu-
liū. stola. manipul⁹. planeta. Nouē vō pōtifici-
bus spālia sunt bec. calige. sandalia. succincto-
riū. tunica. dalmatica. cirotthece. mitra. anu-
lus. bacul⁹ pastoralis. De q̄b⁹ oīb⁹ singlatim
psequamur. et etiā de sudario z de palleo. z d⁹
colorib⁹. q̄b⁹ eccl^a i eccl^asticis vti⁹ indumētis
De amictu. z de legalib⁹ indumētis.

Ratio de sex orna-

mētis episcopis z sacerdotib⁹ cōib⁹
est scdm̄ premissa dicēdū. Lotus ita

q̄z manib⁹. ep̄s seu sacerdos celebratur⁹. assu-
mit amictum q̄ caput tegit. quem pōtifer loco
ephot siue suphumeralis z rōnalis h̄z: z nunc
etiā suphumeralis vocari pōt. significās salutē
q̄ p fidē tribuit. De b⁹ apl⁹s ad ep̄l⁹. vj. Valeā
salutis assume. Significat etiā castitatē cor-
dis z corp⁹is. q̄z et renes z pect⁹ ambit et tegit.
z oīb⁹ sacris vestib⁹ supponit: s̄z oīb⁹ supemi-
net. q̄z castitas z debz esse int⁹ i pectore z foris
nitere i ope. Unde i renib⁹ stringit. q̄z ibi p̄ci-
pue luxuria dñat. p amictū q̄z q̄z sup hūeros
circūquaq̄z diffundit. ope⁹ fortitudo designa-
tur. Humeri nāq̄z fortes sūt ad opa pagēda.
iuxta illud p̄iarche iacob. Supposuit hume-
rū ad portādū. z fact⁹ ē tributis fuitēs. Due fa-
sciole siue due cordule q̄b⁹ amict⁹ ante pectus
ligat: significāt intētiōez z finē q̄b⁹ informā-
dū est op⁹. ne fiat i fermēto malicie z nequicie
sed i azimis sinceritatis z v̄itatis. Sacerdos
igit⁹ nō debz ociosus existere. s̄z boīs opib⁹ in-
sudare. fm̄ illd apl⁹ ad Thimo. Labora sicut
bonus miles ihu xp̄i. Laudāda tñ q̄ūda⁹ lo-
co⁹ h̄z cōsuetudo. vt linea camisia alba aut su-
ppelliciū sup cōes vestes induat. prius q̄ ami-
ctus imponat: p qd̄ fides q̄ p̄io a desse debz si-
gnificat. Porro amict⁹ sup os planete reuol-
uit. de quo sub ti. de planeta dice⁹. Amictu q̄z
collū stringit. p qd̄ vocis castigatio intelligit⁹
qm̄ p collū in q̄ vor ē vsus loquēdi exprimit⁹.
Stringit q̄ collū ne inde ad linguaz mēdaciū
transire possit. Leniter tñ cū eo pect⁹ z fauces
stringit. put sub ti. de cingulo dice⁹. Illo etiā
caput opim⁹. ne circūq̄z libē pspiciēdo illici-
ta cogit⁹. Pect⁹ seu cor eo tegit. q̄z anim⁹ sac-
dotis ad ea q̄ incūbūt debz tot⁹ esse intē⁹: nec
debet tūc ad vanitates vel ad aliq̄ mūdana li-
bere meditāda dissolui. Porro amict⁹ q̄ sacer-
dos caput obnubūt. fm̄ q̄ capiti. s. xp̄o cōueit
significat id qd̄ i apoca. describit⁹. videlz ange-
lum dei fortē descendisse de celo amictū nube.
Et i ysa. Ecce dñs ascēdet sup nubē cādida⁹.
Glenēs ei ad saluationē mōi saluator mōi dei

filii. āgelus magni p̄siliū: amict⁹ ē nube. dū di-
uinitatē abscondit i carne. Nam caput viri xp̄e
caput xp̄i de⁹. Hoc q̄ carnis latibulūz signifi-
cat sacerdotis amict⁹. Qd̄ etiā p illaz sindonē
exp̄ssi⁹ significat. q̄ summ⁹ pōtifer caput obdu-
cit. de q̄ in tit. de succinctorio dice⁹. Et pulcre
quidē qd̄ p calciamētū pedum hocipm̄ p amis-
ctū capitis desig⁹. q̄z diuinitas i carne latuit.
et p carnē innotuit. Nā cū not⁹ ēēt i iudea de⁹
z i isrl⁹ magnū nomē ei⁹: i ydumeā extēdit cal-
ciamētū suū. et añ cōspectū gētū reuelauit iu-
sticiā suā. Amict⁹ etiā representat opimētūz q̄
iudei velabāt faciē xp̄i dicētes Adath. xxvj. p-
phetiza nobis xp̄e q̄s ē qui te percussit.

De alba.

Est amictum ca-

misiā siue alba⁹ sacerdos induit. q̄
membris corp⁹is pueniēter aptata.

nihil supflūū aut dissolutum i vita sacerdotis
aut i ei⁹ mēbris esse debere demōstrat. fm̄ q̄ le-
git. Om̄i tpe vestimēta tua sint cādida. Igit⁹ at-
de bisso vl⁹ lino. Propter qd̄ scriptūz ē. Bissus
nū sunt iustificatiōes sanctorū. Est autē bisso
linū egiptiacū. Sicut ei bisso vel linū cādore
quē ex natura nō h̄z. multis tūfionib⁹ attritū
acgrit p artē: sic et hoīs caro mūdiciā quā nō
obtinēt p naturāz. p exercitia bonoz operum
multis castigatiōib⁹ macerata fortitur per g-
tiam. Sacerdos q̄ fm̄ apl⁹m̄ castiget corp⁹ suū
et i fuitutē redigat: ne forte cū alijs p̄dicauēit
ipe reprobo fiat. Habz at alba capiciū qd̄ ē p-
fessio castitatis. Habz etiā ligulā q̄ significat
linguā sacerdotale. q̄ ligat cōtumaces z absol-
uit penitētes. Rursus bec vestis q̄ i veteri sa-
cerdotio linea vel poderis grece seu tunica ta-
lari dicebat. stricta fuisse describit⁹. ppter spi-
ritū fuitutis iudeoz i timore. In nouo vō laz-
ga est ppter spm̄ adoptiōis i libertate. qua nos
xp̄e liberauit. Qd̄ at aurifrisiū z grāmata di-
uersis i locis ac varijs opib⁹ ad decorē h̄z: illd
insinuat qd̄ ppha dic in psal. Astitit regina a-
der. tu. i ve. deau. circū. vari. Rursus alba ci-
gulo stringit. vt oīs voluptas carnalis astricta
itelligat. dicēte dño. Sit lū. ve. p̄cic. Adanice:
q̄z tā albe q̄ etiā tūicelle cōueniēter cē dñt stri-
cte. nō nimissare vt labāt. z brachia nudēt ha-
bētes i sūmitatib⁹ aurifrisia: ad designādū au-
reos torq̄s q̄ brachia nuda. b. martini missaz
celebrāns miraclose decēter opue⁹rt. put i. vii.
pte sub ei⁹ festo dice⁹. Per albā etiā q̄ corp⁹ a-
lursum vsq̄z deorsum tegit. spes q̄ ex grā pue-
nit eccl^e d̄sursū. z ex meritis eccl^e deorsū figu-
rat. De hac apl⁹s ad Ro. viij. Spe salui facti
sū⁹. Quia dō vsq̄z ad talos descēdit. p̄euerā-

Alba in vestimento

Amictus et palleus

tiāz designat. put tactū est ppe finē i phemio
hui⁹ ptis. Porro fm q capiti. s. xpo cōuenit
alba. q est lineū vestimētū longissime distās a
tunicis pelliceis. q de mortuis aīalibz fiūt. qz
bus adam vestit⁹ ē p⁹ peccatū. nouitatē vite si-
gnificat: quā xpc et habuit et docuit z tribuit i
baptismo. de q dīc apls. Exuite veterē hoīem
cū actibz suis. et induite nouū. q fm deū crea-
tus ē. Nā et i trāsfīguratōne respēdit facies
ei⁹ sicut sol. et vestimēta ei⁹ facta sūt alba sicut
nix. Sēp ei⁹ vestimēta xpi mda fuerūt z cādida:
qz pctm nō fecit. nec inuēt⁹ ē dol⁹ i ore ei⁹. Hec
etiā vestis repntat albā vestē i q herodes illu-
Be zona seu cingulo. sit xpo Luc. xxiij.

Ebet autem alba

circā lumbos sacerdotis seu pōtifi-
cis zona seu cingulo. qd i lege z apd
grecos balthen⁹ dicebatur pcingi. ne defluēdo
gressū impediāt: vt castitas sacerdotis p albā
significata. nulli⁹ incētiuoꝝ stimulis dissolu-
tur. Lingulū nāqz cōtinētiā significat. Unde
sint lūbi vři pcingi zc. In lūbis qdez luxuria
dnat. sicut dñs loquēs de diabolo maifestat.
Virtus ei⁹ i lūbis eius. et fortitudo ei⁹ i vmbi-
lico vētris e⁹. Sane a sinistro latere pōtificis
ex cinglo duplex depēdet succinctoriū: qz duo
sūt qbz castitas roborat z sine qbz difficile cō-
fuať. s. oꝛo et ieiuniū. Un dñs ait. Hoc gen⁹
demonij nō eijcit nisi i oꝛone z ieiunio. Debēt
g lūbi p cōtinētiā pcingi z p abstīnētiāz subci-
gi. Un apls. State succincti lūbos vros i ve-
ritate. Ulez succinctoriū qd vel pizonia vel sub-
cingulū vocat. inter indumēta legalia fuisse n
legit: qz etsi legales sacerdotes accincti tpe sa-
crificij abstīnē debērēt. alio tñ tpe licite vaca-
bāt amplexibz: hodie aut addit cingulo. quia
moderni mīstri iugē hře debēt cōtinētiā. z ido
nōsolū cingi: s. et iā succingi debēt. Ideo autē
duplex ē succinctoriū. vt duplex castitas deno-
tet: vidēlz mētis q p cingulū. z corpis q p sub-
cingulū significat. A pte sinistra dependet. qz
potior ē castitas mētis q corpis. et dextera ps
potior ē q sinistra. Un greg. Lumbis pcingi-
mur. cū carnis luxuriā p carnis ptingētiā coar-
tam⁹. Lingulū qz cōueniēter tpantiaz designt.
De subcinglo etiā dictū ē i phemio hui⁹ ptis.

Et aduerte q pect⁹ z fauces leniter cū ami-
ctu stringūt: qz mor⁹ i nra prāte nō sūt. Hely-
as pri⁹ clausit celū qñ petijt q nō plueret: qz a-
nimū. qñ desiderabat vindictā de morte pphē-
taꝝ. Lingua etiā i humido sedet et i madido.
z facile lubricat. Unde princeps aploꝝ ad ve-
cez ancillē mgrm negauit. Sed renes fortiter
cingulo stringūt. vt castiget corp⁹. z i fuiturē

redigat. et impet⁹ luxurie refrenet. Porro
fm q capiti. s. xpo cōuenit zona sacerdotalis si-
gnificat illud qd iohes apls ait. Cōuersus vi-
di silem filio hoīs. pcingtū ad mamillas zona
aurea. Per zonā aureā pfecta xpi caritas desi-
gnat. qñ dīc apls. supeminētem scie caritatē
xpi. seruētem i corde radiatē i ope. Cui⁹ succi-
ctoriū illd significat qd Isa. xj. de xpo loquēs
pdirit. Erit iusticia cingulū lūboꝝ e⁹. z fides
cingtoriū renū ei⁹. Nā iust⁹ dñs iusticiā dile-
xit. equitatē vidit vult⁹ ei⁹. Et fidelis dñs i v-
bis suis. z sanct⁹ i oibz opibz suis. Due sumi-
tates ipi⁹. due sunt ptes naturalis iustie. quā
xpc fecit et docuit. s. qd tibi non vis fieri alteri
ne feceris. et qcuqz vultis vt faciāt vob hoīes
et vos eadē facite illis. Lingulū g iusticiāz si-
gnificat. cui⁹ duo sunt brachia sele pstringen-
tia. s. declinare a malo z opari bonū. Repsen-
tat etiā flagellū q pilat⁹ cecidit ihm Joh. xix.

De stola. hinc oratio

Est cingulū facez

dos orariū siue stolaz q leue dñi iugū
significat. siue q ē iuguz pcepto-
riū dñi. sup col lū sibi imponit. vt iuguz dñi se
suscepisse demōstret. Quā cū osculo sibi impo-
nit z deponit: ad nōndū assensū z desideriu q
se subijcit huic iugo. Illa at a collo p anterior-
ra descēdes dextz et sinistz lat⁹ adornat: qa p
arma iustie a dextris z a sinistris. i. i pspis et
i aduersis sacerdos debz esse munit⁹. qten⁹ nec
aduersis frāgat nec pspis eleuet. Un z cū sa-
cerdos i ordinatiōe stolaz accipit. dīc illi eps.
Accipe iugū dei. Iugū em ei⁹ suauē est. et on⁹
ei⁹ leue: suauē i prospis. leue i aduersis. Stola
quippe vsqz ad gēua q curuat pēdit. vt nos
mites corde et huiles insinuet. Significat em
patiaz de q scriptū ē. Patia vob ncēia ē. vt re-
portetis pmissiones. Et itez. In patia ve. p.
a. ve. Hinc ē q stola cū zona seu cingulo a de-
xtris et a sinistris qbusdaz neribz colligat: qz
vtutes virtutibz sociat et iuuat. ne aliq moue-
ant tēptatōis impulsu. Et ad designādū q tā
i pspis q i aduersis debz xpi iugū patiēter fer-
ri. faciēte glutino caritatis. A qbusdā vō pon-
tificibz addit pmissis verbis. Stola innocētie
induat te dñs. Qd stolaz respicit primitiuā q
fuit innocētie significatiua. Rurs⁹ stola ab hu-
mero sinistro sacerdotis i dextz dū ordiat re-
flectit: qz cū obia incipiat ab actiua p dilecti-
onē pri. trāsit i tēplatiuā ritā p dilectōez dei
Lōgitudo at stole paueratiāz significat. Duo
brachia stole depēdētia significat prudētiāz et
tempantiāz. Unde apostolus ad Thitum. ij.
Sobrie et iuste et pie viuamus zc. Sed et fm

De stola siue oratio

Liber

decretū braccarū. p̄cilij. debz sacerdos de uno
codēqz ozo. ceruicē p̄f 7 vtrūqz hūez p̄mens
signū crucis ī suo pectore p̄pare: vt q̄ imp̄tur
bat̄ p̄cipit̄ iter. p̄spera 7 aduersa cōsistē. v̄tus
tū sp̄ ornamēto. v̄troqz circūsept̄ appareat hu
mero. Si q̄s at̄ aliter egerit excōicatōni debi
te subiacebit: nisi forte q̄s dixerit b̄ decretū p̄
p̄riā general̄ eccl̄ie p̄suetudinē abrogatū. Nā
nō vbiqz p̄tes stole reducūt aū pect̄ in modū
crucis. Crucē at̄ gerit. dū xp̄i passionē cui⁹ mi
nister est imitat̄ ī mēte. Ozariū itaqz iugū si
mul 7 on⁹ ē. Iugū sacerdotibz. on⁹ diaconibz.
Cū fit vt sacerdotibz circa collū. et diaconibz
sup̄ sinistru hūmez ponať. Sicut em̄ iugum
collo p̄tať. sic 7 humeris onera ferūt. Lege ī
leuitico 7 v̄t debis solos leuitas ferēdis oneribz
destinatos. In diacono etiā stola iugum
significat. put ī p̄te. ij. dictū ē vbi de diacono
agiť. Adhuc stola sinistro humero diaconi ī
ponit̄. qz decet t̄palia sp̄ualibz deſuize: vel qz
der̄trā diaconi optet eē liberā. vt expediti⁹ ad
misteriū sacerdotis discurrat. de q̄ etiā ibi di
ctū ē. Ad lūbos stola succingit̄. vt sit fortis et
expedit⁹ p̄ pugnas libidinū. Quāqz tñ solū su
per sinistru brachiū p̄s āterior stole cōplicat̄.
qđ tractū ē a legalibz sacerdotibz. q̄ dū sacrifi
cabāt summitates baltei sup̄ hūmez reflecte
bāt. In ep̄o v̄o vel sacerdote ab v̄tqz p̄te eq̄lit̄
depēdet āteri⁹: qz xp̄c c⁹ tipū gerit. q̄ eq̄nimit̄
se hūit ī p̄speris 7 ī aduersis. q̄ p̄ leuā 7 der̄trā
significat̄: hitatores terre ad celestia ducē de
siderabat q̄s sp̄ aū oculos mētis sue gerebat.
Dictū ē at̄ ozariū: qz q̄muis sine alijs idumē
tis sacerdotalibz baptizare cōsigr̄e 7 alia p̄la
orādo facē liceat: sine oratio tñ nisi maḡ neces
sitate cogēte nibil hoz facē licz. In cōcilio tri
bunū. ī burcardo libro. v. c. p̄s biteri. legit̄ vt
p̄s biteri nō vadāt nisi stola orario ve induti.
Notādū at̄ ē. q̄ atiqz stola erat vestis cādida
p̄tingēs vsqz ad vestigia. q̄ p̄iarche v̄tebatur
aū legē: q̄m p̄iogeniti cū b̄ndictōez p̄ris acci
pent iduebāt. 7 dño victimas vt pōtificates of
ferebāt. S3 postq̄ alba cepit p̄tari. mutata ē
ī torquē. Per primā stolā inocētia itelligit̄. q̄
fuit ī priō hoīe. S3 cū eā p̄didit p̄pter peccas
tū. optuit eā recuperare p̄ vitulum saginatum.
Quia iḡr supest vt q̄ p̄ inobiam cecidim⁹. per
obediētiaz resurgam⁹: recte p̄ veste inocētie
recupāda subim⁹ torquē obediētie. Nā p̄ sto
lā q̄ nūc v̄timur obediētia accipim⁹ euangelij
crucifiri. Porro scdm̄ qđ capiti scz ch̄risto
cōuenit stola. q̄ super amictū collo sacerdotis
incūbit. obiam 7 fuitutez significat. q̄m dñs
oīm propter suor̄ salutē subijt. Nam cum in
forma dei esset. non rapinā arbitratus est esse

Tercius Jo. xxviii.

se eq̄lem deo. Erinaniuit eī semetip̄m formā
sui accipiēs. fact⁹ obediēs vsqz ad mortē. mor
tez at̄ crucis. Laus ā q̄ppe mortalitatis nec tra
xit origie nec cōmisit ī ope. Stola etiā rep̄sen
tat ligaturam q̄ ihs ligatus fuit ad colūnam.

Statutū ē ī canonibz ne subdiaconi lecto
res 7 psalmiste ozarijs siue stolis v̄tantur.

De manipulo.

De veromentū

bus bñ cōpositis 7 dño cultui mā
cipatis. sepe subrepat accidia. q̄ q̄
dā torpore reddit aīm dormiētē. dicēte psalmi
sta. Dormitauit aīa mea p̄ tedio. Ideo ī sinis
tra manu mīstri ad altaris misteriū acceden
tis. qđā apponit̄ manipula. q̄ fanon vel mani
pulus v̄l sudariū appellat̄. q̄ten⁹ sudorē mētis
abstergat. 7 sopōrez cordis excutiat: vt bonis
opibz inuigilet depulso tedio v̄l torpore. Per
manipulā em̄ bona opa v̄l vigilātia desiḡtur.
de q̄ dñs ait. Vigilate. qz nescitis q̄ hora fili⁹
hoīs v̄etur⁹ sit. Cū sponsa dic̄ in cāticis. Ego
dormio 7 cor meū vigilat. Per sudariū etiam
p̄nia desiḡtur. q̄ labes q̄tidiani excessus 7 te
dium mūdane cōuersatōnis extergit̄. de q̄ dñs.
Dormitauit aīa mea p̄ tedio: tēdet eī aīam
p̄ctōz cōscie 7 īfirmitatis corporee. Signifi
cat etiā futuroz bonoz r̄tributōz. Cū ī q̄bus
dā locis q̄tēs ī festis alb̄ v̄tūt maipulos p̄tāt
ex eo q̄ ī illa vita vnusqzqz p̄pria mercedē ac
cipiet. 7 veniētes veniēt cū exultatōe portātes
maiplos suos. Itē qz maipul⁹ p̄niam desiḡt.
ī de ē q̄ sudariū l̄b̄diaconi mai⁹ fanone sacer
dotali format̄: qz vbi maior excess⁹. maior eri
git p̄nie fruct⁹. de sudario etiā īfra dicēť. Sa
ne mīstri maip̄lm ī brachio sinistro fēit ad no
tādū q̄ stricti dñt eē ad trena. b̄ ad celestia ex
pediti. atiq̄ at̄ n̄ erāt astricti ad b̄. qz dō etiā p̄
t̄pali b̄ f̄uiebāt: 7 ad siḡficādū nos ī hac vita
q̄ p̄ sinistz significat̄ pati tediūz sup̄flui hūo
ris. i. delectatōnis 7 alia sup̄flua mētis. ad b̄
maipul⁹ ī sinistra fidē ī hac vita d̄siḡt. Adani
puli v̄l sumpt⁹ ē n̄ ab aarō b̄ ab atiqs p̄ribz.
qz sicut legit̄ ī martilogio beate. arseni⁹ sp̄ su
dariū fēbat ī sinu v̄l māu. ad tergēdū effluen
tiaz lacrimaz. Porro fm̄ qđ capiti. i. xp̄o
p̄uenit. q̄ sacerdos maip̄lm p̄tat ī leua. desiḡt
q̄ xp̄c brauiū ob̄tebat ī via. Per maip̄lm em̄
p̄miū desiḡt. iux̄ qđ legit̄. Veniētes at̄ veniēt
cū exultatōe p̄tātes manipulos suos. Per le
uā vita p̄ns accipit̄. iux̄ illd. Leua e⁹ s̄b capi
te meo. 7 dextera e⁹ āplerabit̄ me. xp̄us at̄ s̄it
fruebat̄ 7 merebat̄: fruebat̄ ī p̄ria 7 merebat̄
ī via. Nāz siml̄ 7 brauiū cōphēdebat 7 sta
diū p̄currebat: qz simul erat ī patria et ī via

Manipulus sine fanone

In sinistru brachio fuit

Stola antiquitus erat h̄st̄orundem p̄m̄p̄t̄
vestis. q̄ p̄d̄m̄p̄t̄ v̄t̄m̄ ad legē. q̄m p̄m̄p̄t̄
p̄m̄p̄t̄ d̄ b̄l̄m̄ p̄m̄p̄t̄ iudicāt̄

Nemo igitur ascendit in celum nisi qui de celo descendit. fili hominis qui est in celo. Alia pulchra etiam representat funem quem Iesus corpus humanum a iudeis ligatus fuit. Unde iohannes. xviii. Lophet dicitur Iesum et ligauerunt eum. Alia pulchra tamen post idem planetam consuevit romano pontifici imitti. quod etiam a pluribus observatur. de quo i. iiii. parte libri. de confessione dicitur. Nondum autem quod diaconus et subdiaconus pontifici induenti et eruenti se sacris vestibus sine manipulis fuerunt. Primum ut expediti et liberi administrarent. Secundo ad nondum quod in tali obsequio non duntaxat fructum gratie temporalis. quod quicquid per manipulum significatur. iuxta illud psalmum. Venientes autem veniet et ceterum. Rursus dum pontifex se induit vel eruit. diaconus stat a dextris et subdiaconus a sinistris: quod diaconus ex ordine suo ad fortiora et perfectiora quam per dextram significatur assumitur quam subdiaconus.

De casula seu planeta.

Extremo super omnes

vestes induit casula quam quasi puer casula dicitur. et a grecis planeta vocatur. a planeta non quod est error. quoniam errabundus eius limbus super brachia eleuatur. significans caritatem sine qua sacerdos est sicut es sonans aut cymbalum tinniens. Sicut enim caritas operatur multitudinem peccatorum. et omnia legis et prophetarum mandata continet. dicit apostolus. Plenitudo legis est caritas: sic et hec vestis cuncta planat. et omnia alia induit intra se claudit et continet. De caritate dicit apostolus. Adhuc excellentior via vobis ostendo. Si linguis hominum loquar et angelorum. caritatem autem non habeam nihil sum. Et iteque. Si fidem habeam ut montes transferam. caritatem autem non habeam nihil sum. Hec siquidem est vestis nuptialis. de qua dominus igitur in euangelio. Amice quomodo huc intrasti. non habens vestem nuptialem? Sine hac autem nunc sacerdos debet suum officium exercere: quod spiritus eius debet in caritatis vinculo permanere. Per hanc autem quam amictus super os planete reuoluit. induit quod opus bonum debet ad caritatem referri. Nam finis precepti est caritas de corde puro et conscientia bona et fide non ficta. Quod vero casula in extensione manuum in anteriorem et posteriorem partem diuiditur. significat duo brachia caritatis. scilicet ad deum et ad proximum. Diliges inquit deum tuum et ceterum. In his duobus mandatis pendet tota lex et prophete. Rursus latitudo planete latitudinem significat caritatis. quam usque ad inimicos extendit. Unde. Latius mandatum tuum nimis. Due quoque plicature. sinistre videlicet et dextre sunt duo precepta caritatis. scilicet amor dei et proximi. Duplicatur etiam amictus. per quod cor. et iter humeros per quos opera exprimuntur. et in eis vestimentum ipsum duplex efficitur: quod sic debemus bona opera foris ostendere proximis. ut eadem intus in corde coram domino iteque fuerimus. Caritatem enim debemus habere in corde et opere. intus et foris. Rursus amictus duplicatur. quoniam per caritatem bona voluntas et sancta cogitatio generatur

Duplicatur etiam iter humeros. quod per filias aduersa a primis ab aduersariis supportant. Ad brachia autem eleuatur. dum bona opera caritatis operamur. Ad dextrum dum operamur bonum ad domesticos fidei: ad sinistrum dum extendit etiam ad inimicos. Adhuc triplicatur in brachijs: in dextro quidem. dum fidelibus monachis clericis et laicis subuenimus. In sinistro dum infidelibus. scilicet malis christianis. iudeis et paganis necesse est ministramus. Per casulam quoque recte opera iusticie designantur. iuxta illud. Sacerdotes. et indu. ius. Sane sacerdos suum agens officium non debet casulam eruere. quod precipiente domino leui. xxi. Non licet ei egredi de sanctis. scilicet rebus vel preceptis.

Porro secundum quod capiti. scilicet. christo conuenit. casula magni sacerdotis est ecclesia vltima. de qua dicit apostolus. Quotquot in christo baptizati estis christum induistis. Hoc est illud aaron vestimentum. cuius in oratione descendit unguentum. sed a capite descendit in barbam. et a barba descendit in orationem: quoniam de plenitudine spiritus eius nos omnes accepimus. primo apostoli. postmodum ceteri. Quod autem casula unica et integra et vndique clausa est. significat fidei unitatem et integritatem. Queruntamen in extensione manuum in anteriorem et posteriorem partem quodammodo diuiditur. designans et antiquam ecclesiam quam passionem christi precessit. et nouam quam passionem christi subsequitur. Nam et qui prebant et qui sequuntur clamabant dicentes. Osanna filio dauid benedictus qui venit in nomine domini. Hec etiam vestis representat purpureum vestimentum quo milites circumdederunt iesum. ioh. xix.

De caligis et sandalijs.

Operi de sex orationibus

nametis tam sacerdotibus quam episcopis communibus dictum est: nunc autem de nouem pontificum specialibus dicendum restat. Et prius de caligis et sandalijs videamus. Vestimentum autem pedum non habuit originem ab aaron. qui duntaxat in iudea conuersabatur. ideoque necesse non habuit: sed ab apostolis. quibus dictum est. Euntes docete omnes gentes: nisi forte quod dixerit quod calige et sandalia in locum femoralium succedunt. Celebraturi igitur pontificis pedes. interea dum dicunt quicquid psalmi in preparatione euangelij pacis. caligis et sandalijs calceant: quod pulchritudinem ammirabat propheta dicens. Despecti pedes euangelizantium pacem euangelizantium bona. Unde apostolus ad ephesios. Calciati pedes calciamentis virtutum. Et in euangelio legit dominum misisse discipulos suos sandalijs calciatos. utique in preparatione euangelij pacis. Si ei calciati non essent quomodo super prepetes et scorpiores calcare potuissent? Cogitent igitur episcopi cur ita calciati sunt: imitantes eorum exempla quod imitantur calciamenta. Siquidem per pedes conuenienter affectus

intelligūt. Debēt nāqz hē affectus 7 desir-
ria calciata. ne puluē terrenoz seu tpaliū ma-
culētur. Per hmoi qz calciamētū prohibitō pe-
dū cōgruē itelligit. ne videlicet ad illicita festi-
nēt. Quia vō affect⁹ facili⁹ ificiūtur 7 maculā-
tur tpe pspitatis. qd p dextrū. q tpe aduersi-
tatis qd p sinistrū itelligit: iō vt maiori picu-
lo citi⁹ occurrēdū ondat. a dextro pede ponti-
fer incipit calciari. Prius tñ qz sandalia pedi-
bus imponāt caligis iduūt vsqz ad gēua p-
tēsis. ibiqz cōstrictis: qz p̄dicatoz pedibz suis
rectos debz facē gressus suos. 7 gēua debilia
roborare. Nā q fecerit 7 docuerit. hic magn⁹
vocabit in reg celoz. Calige qz iacictini. i. ae-
rei seu celestis coloris. dnotāt qz celestes debet
hē pedes. i. affect⁹ 7 firmos: ne claudicet. sed
dicat pfortam pusillanimes. Et cōsequēter sā-
dalia pedibz imponūt q sic vocāt ab herba vl-
sandarico colore. q depingūt. Hnt at desubr⁹
integra soleā. desup vō coriū fenestratū: quia
gressus p̄dicatoz 7 subtus dnt eē muniti ne
polluant terrenis. iux illud dñicum. excutite
puluerē de pedibz vris. 7 sursuz apti: q̄tenus
ad cōgrēda misteria seu celestia reuelent. iux
illd ppheticū. Reuela oculos meos 7 cō. mi.
de le. tua. In b qz q desup apta sunt. q corda
sp ad deum erecta hē 7 oculos mētis ad ea q
sursuz sunt apte debem⁹ significāt. Et etiam
subt⁹ solida sunt. significat q mētē in terre-
nis obtusā hē debem⁹: nec debem⁹ qre bñdi-
ctōez esau q i terris ē. s iacob q ē i cel. Rurs⁹
q sandalia i qbusdā locis apta. 7 i qbusdā in-
teg seu clausa sunt. dñgt q euāgelica p̄dicatō
nec oibz reuelari nec oibz abscondi debz. iux il-
lud. Glob datū ē nosse misterii regni dei. cete-
ris at i pabolis. Et nolite dare sactū caibz. ne-
qz margaritas spargē añ porcos. Sādalia qz
interi⁹ qnqz ex corio albo fiūt. qz necesse ē intē-
tōnē cādida 7 cōsciam purā corā deo hē: 7 ex-
teri⁹ nigz apparz. qz p̄dicatoz vita ppter tri-
bulatōz h⁹ mudi nig 7 despecta secularibz vid-
tur. qnqz etiā rubeū ad votū martiri⁹ design-
dū. 7 qnqz diuers⁹ coloribz variatū: i q vtutuz
varietas qbz ornat⁹ eē debz significāt. Lingua
vero a corio sepata sup pedē cōsurgens. lin-
guas eoz q p̄dicatoz bonū phibēt testioniuz
significat. q qdāmō a spūaliū conuersatōe se-
pati sunt. Secūdo lingua ipa spūaliū lingua
ē. q p̄dicatoz i op⁹ p̄dicatōis itroduxit. Ter-
cio etiā ipius p̄dicatoz lingua dñgt. Linea
vero ab ipa ligla vsqz ad finē sādali⁹ p mediuz
ei⁹ pcedens. euāgelicā pfectōez dñgt. Linee
vō ab vtroqz latē pcedentes q in finē sādali⁹
ad ipam lineā mediā referūt ibiqz termināt.
legē figurāt ppheticā. q i euāgelio r̄capitulāt

7 in eo termināt. Supior qz ps sandaliorū p
quā pes itroducit varijs cōsumit funicul. ne
duo ei⁹ cornua defluāt seu ab iuicē disiūgant:
ad nōndū q p̄dicatoz seipm varijs alligare de-
bet vtutibz atqz scripture sentētis. ne ipi⁹ in-
trifeca ab his q exteri⁹ lucēt corā altissimo dis-
iūgāt. Ipa qz sādaliōz ligatura significat q
plat⁹ q huc illucqz discurre hz. gressus mētis
firmare debz cū i turbis vsat. Quia vō corri-
gie huc atqz illuc maibz ducūt vt sādalia fir-
mētur 7 ligēt. significat q p̄dicatoz sic firmo
gressu icedē debet. vt nulli onerosus existat. et
ne i via mistrado deficiat. Nā frustra veloci-
ter currit. q priusq ad metaz pueniat deficiat.
Adistice ei sādalia cursuz p̄dicatoz signifi-
cāt. Qnqz tñ sādalia n ligāt. qz rpi icarnatio
aliqn hūanis sensibz apta ē. vt ē pānis iuolui
7 i p̄sepio poni. Aliqn vero corrigie sandalijs
superogāt. qz scriptū ē. Qdūqz superogane-
ris. ego cū rediero reddā tibi. Pōt etiā dici
q calige significāt illā lotōz d q dñs ait. Qui
lot⁹ ē nō idigz nisi vt pedes lauet. S3 qz n suf-
ficat mūdicia cordis absqz patia psecutōis.
ideo sequūt cētones rubei q martiriū figurāt
Qui at i corde mūditiā 7 i volūtate (si op⁹ fue-
rit) hūerit patiaz. secur⁹ accedet ad p̄dicatōz.
quaz sādalia dñgnāt aplica. Porro fm qd
capiti. s. xpo cōueniūt sādalia aliud dñgnant
pōtifer ei i altaris officō capitis sui. s. xpi c⁹ ē
mēbz repñtans psonā. dū pedibz assumit sā-
dalia illd icarnatōis dñice calciamētū isinu-
at d q dñs ait i psalmo. In ydumeā extendaz
calciamentuz meū. i. i gētibz notā faciā icarna-
tōnem meam. Tlenit em ad nos calciata diui-
nitas vt pro nobis dei filius sacerdotō sunge-
ret. Per ligulas at qbz pedibz ipa sādalia cō-
stringūt. illud idem accipim⁹ qd p calciamētū
corrigiā iohes bap. significauit cū ait. Qui⁹ nō
sum dign⁹ cor. cal. soluē: vnionem videlicet in-
effabile et copulā corpale insolubilez. quibus
vbi diuinitas nre se carni cōiūrit. Sane me-
diatibz caligis pedes sandalijs cōiūgūt. qm
aia mediātē carne diuinitati ē vnita: sicut em
pes corpus sustētat. ita diuinitas mūdum gu-
bernat. Tñ. Adorate scabellū pedū eius. qm
sactū ē. Tlez fm decretū grego. diaconi nō
debēt vti cōpagis. i. sandalijs. neqz mapulis
id ē. calciamentis epalibz. absqz indulgentia
sedis aplice spali. Olī em vtebāt. qz eoz erat
discurre p comitatu. Hodie g nec ipi nec sa-
cerdotes vtiūt. s. epi solū: vt p varietatē sanda-
liōz notet varietas officōz. Preterea episco-
pi hnt p plebes discurrere. sacerdotes vero do-
mi hostias imolare. Clerici at romane ecclie
ex cōcessione constātini impatoris vti possent

calciamētis cuz vtonibz .i. candido linteamine.
De succinctorio z orali.

E succinctorio

nil aliud dicimus. q̄ qđ sub zona z cingulo z i phemio hui⁹ ptis dictū ē. Sane roman⁹ pōtifer post albā z cingulū assumit orale. q̄ndā videlicz sindonē: qđ capiti q̄i in modū veli iponit. z replicat sup humeros z añ pect⁹ legal⁹ pōtificis ordinē seqns: q post lineā strictā z zonā iduebat ephot. i. supbūerale cui⁹ locū modo tenet amict⁹. Assumit etiā crucē q̄ndā catenulis isertā. quā a collo suspēsā sibi statuit añ pect⁹: qm̄ z legal⁹ pontifex lamina aureā gerebat i frōte. p q̄ pōtifer iste crucē gerit i pectore: z sic siḡ crucis aureā lamina cessit. Nā misterii qđ i q̄ttuor lris aurilamia cōtinebat. i. q̄ttuor ptibz forma crucis explicuit. iux qđ inqt apl⁹. Et cōphēdatis cū oibz sanctis. q̄ sit latitudo z lōgītudo. q̄ sublimitas z pfūdū. Sacrm̄ qđ ille tūc p lamina pferebat i frōte. s̄ ille iā recōdit i mēte: nā corde creditur ad iusticiā. ore aut cōfessio fit ad salutē. Et fm̄ hiero. Auro legis. sanguis euāgelij p̄cōsior est. Crucē q̄ statuit sibi añ pect⁹. ad designādū qđ ait apl⁹. Glorificate deū z portate i corpe vestro. Imponēdo at sibi z deponēdo crucē illam osculat ad nōndū q̄ xp̄i passionē q̄ p illā significat. credit z cōfiteat ad qm̄ rēp̄sentādā i officio misse se parat.

De tunica.

Est appositā sto

lam pōtifer iduit tunicā q̄ alibi subtile. i. lege vō poteris. i. talaris dicebat: significatē pseueratiā. Un̄ ioseph iter fratres suos talarē vestē describit habuisse. Cū ei ceterē vtutes i stadio currāt. pseueratiā tm̄ brauiū accipit: qm̄ q̄ pseuerauerit vsqz in finez hic salu⁹ erit. Un̄ p̄cipit. Esto fidelis vsqz ad mortem. z dabo tibi coronā vite. Rursus i deo post albā tunica iduit. qz sicut p albā castigatō corporis. ita p tunicam vtutes itimē itelligūt: q̄s sp̄ debz h̄re pfect⁹. Porro tunica nō cingitur. qm̄ scdm̄ sui formaz iter nō ipedit: sic z vtutes p illā desiḡte libez iter ad cōtēplatōz dei p̄bēt: sed alba cingit. put sub cingulo dictū ē. In veteri testō erāt due tunice. videlicz bissina z iacinctina. exo. xxxix. c. Et hodie etiāz qdam pōtificates duabz vtūt. ad nōndū q̄ ppriū ē eoz h̄re sciam duo z testam̄toz: vt sciāt de thezauro dñi pferre noua z vetera: siue vt se oñdāt diacones z sacerdotes. Preterea vnaqueqz eaz tipū ppriū gerit. qm̄ alba q̄ bissina siue linea ē castitatē significat. vt sub ti. de alba dictū ē. Priā etiā tu-

nica si serica ē. qz originē traducit ex vermibz q̄ sine coitu creāt. castitatē z hūilitatē demōstrat. Secūda tunica q̄ iacinctina ē debz sicut z olim erat. i. coloris lapidis iacincti q̄ etheris serenitātē imitat: sanctos significat celestia cogitantes z imitātes. siue celestē cōuersatōz. Sicut ei lapis ille colorē cū aere mutat. nā i sereno aere seren⁹ z i obscuro pallid⁹ ē: sic spāliter decet episcopū gaudere cū gaudētibz. z flere cū flentibz. Si aut illa alteri⁹ coloris fuerit. fit z alteri⁹ significatōis. Letez pōtifer vnā tunicā sub alia induit. ad notādū q̄ sicut coop̄ta tunica a pplo nō videt s̄ tm̄ a clericis scit: ita z rō sublimiuz z vtutes q̄s pfect⁹ sp̄ h̄re debz q̄ p illā significatur. patē nō dñt omibz. sed maiori bz z pfectis.

Porro fm̄ q̄ capiti. i. xp̄o cōuenit hec vestis q̄ in veteri sacerdotio iacinctini coloris erat. z habebat p simbris malapunica cū tintinnabulis aureis ab inferiori pte depēdenti a. vt pontifex tor⁹ vocalis icederet. put diceat sub ti. de legalibz induit: celestē xp̄i doctrinā insinuat. cui⁹ noticiā hūerūt oēs qbz dñ per pphetā. In mōtē excelsuz ascēde tu q̄ euāgelizas syon. Precipue tm̄ hāc tunicam hūit euāgelice tertrix doctrine sapia dei ihs xp̄s. z dedit illā aplis suis. Omia iqt q̄ audiui a p̄re meo nota feci vobis. Hāc ḡ significauit illa tunica dñi quā milites scidere noluerūt. eo q̄ eēt icōsutilis desup cōterta p totū: damnū fore maximū existimātes. In q̄ significatū ē. q̄ dānosuz sit si q̄ doctrinā euāgelicā heresibz scindere moliat. Subdiacon⁹ q̄ vtitur tunica de qua in sequenti tractatu dicitur.

De dalmatica.

Pontifer immedi

ate super tunicam dalmaticam vestit scdm̄ institutionem siluestri papae. que ab inconsutili domini tunica z apostolorū colobio creditur mutuata. Est aut color biū vestis sine manicis. put i cuculla monachali apparet. Sz silvester papa i dalmaticā vertit latas maicas addēdo. z i sacrificijs altaris portādā instituit. Dicta ē at dalmatica. eo q̄ in dalmatica z post oia alia idumēta sacerdotalia sit repta: hec sui forma significat largitatez. eo q̄ largas hz manicas z p̄tensas. Un̄ scdm̄ aplm̄ oportet ep̄m esse nō turpis lucri cupidum. sed hospitalez. Non ergo manū habeat ad dandū collectā. z ad recipiendū porrectam: sed illud efficiat qđ ppheta suadet. Frāge esuriēti panē tuū zc. Et ob s̄ forte diaconi spāliter vtūt dalmaticis. qz principaliter electi sunt ab aplis vt mēsis ex officio m̄shēt. Letez dalmatica diaconi āpliores hz manicas q̄ tunicella subdiaconi. q̄ alicubi subtile vocatur: qz ip̄e āpliozem

hæc debet caritatē q̄ subdiaconus. Pter mai⁹ donū. Pōtificis etiā dalmatica latōres hz manicas q̄ diaconi. ad nōndū q̄ ip̄e magis ē expe dit⁹. nībīl hñs qđ ip̄ius man⁹ cōstringat. qz p celestib⁹ oīa debz largiri: caritas ei ei⁹ extēdit etiā vsqz ad inimicos. Nepe tunicella subdiaconi. dalmatica diaconi. z casula p̄sbiteri succedūt ī locū tunice iacinctine. q̄ erat coloris celestis. i. aerei: ad nōndū q̄ oēs ministri altaris celestē dñt hzē cōuersatōz licz scđm mai⁹ z minus: qđ notat latitudo v̄l strictura manicarūz dalmatice z tunicelle. vt p̄missum ē. Quia igit sacerdos maxime debet eē ad celestia expedit⁹. ideo hec ornamēta gerit nec aliqd gerit brachia strigēs. Ep̄s at̄ siml vtiť z dalmatica z tunicella et oīm ornamētis. vt oñdat se p̄fecte oēs hzē ordies tāq̄ q̄ eos alijs cōfert: minores sacerdotes eos n̄ cōfert. z ideo illa n̄ portat. qbz sufficit vnū qđ celestē significat cōuersatōez. Pterea pōtifer ī ornamētis atqz ī officō magis exp̄sse gerit similitudinē saluatoris q̄ simplex sacerdos. z magis sibi cōueniūt. ornamētoz significata. ideoqz plib⁹ vtiť ornamētis. Debz at̄ dalmatica hzē duas lineas coccineas hinc de añ z retro. a summo vsqz ad deorsuz: vt pōtifer oñdat hzē fernorē caritatis ad deū z ad primū ī p̄speris. z ī aduers⁹. iux̄ veteris z noui testa. p̄ceptū. qđ ē. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo z primū tuūz sicut teipm. Un̄ iohes. Lazissimi nom̄ datū nouūz scribo vob. s̄ m̄datū ver⁹ qđ ab initō habuistis. Et itez m̄datū nouū scribo vob zc. Qñqz linee purpuree sunt. significantes fidē sāguis xp̄i ī vtroqz p̄plo necessariā. In sinistro q̄ latē dalmatica fimbrias solet hzē. solitudines actiue vite significantes: q̄s ep̄s p̄ subditis suis debz hzē. iux̄ qđ dīc apl⁹. Pter illa q̄ extrinsec⁹ sunt īstantia mea q̄tidiana sollicitudo oīm eccliaz. Per dextrū vero latus qđ fimbrijs caret. nōtur cōtēplatō celestīū sine solitudib⁹ z geta a mltiplicitate pturbatōnū. Adhuc q̄daz dalmatice. xv. hñt fimbrias añ z retro. qz. xv. psalmi. ī veteri testō. q̄si. xv. ḡdus creunt de tramite caritatis: et. xv. rami siliter ī nouo testō. excrecūt de ope caritatis. Uerbi gr̄a. Caritas patēs ē. benigna zc. vsqz caritas nūq̄ excidit. Aliq̄ vero hñt. xxviii. añ. z tot idē retro: vbi septiformis spūs ē octies repetit⁹ q̄ replet octo maneries laudantiū deū. s. r̄ges z p̄plos. p̄cipes z iudices. iuuenes z v̄gines. seniores z m̄iores. Rursus ī dalmatica varietas ē sine scissura. qz licz varia fligionis opa apud deū agāt: tñ ī votis n̄ discrepāt. Itē apta ē a laterib⁹ sub ascellis. īsinuās illi q̄ eā iduit. vt xp̄i q̄ ī latē lācea p̄forat⁹ est vestigia imitē. Adhuc dalmatica formā crucis p̄tēdit. Unde p̄ eā xp̄i

passio figurat. Itēoqz ī misse officō portatur vbi xp̄i passio rep̄ntat. Significat etiā dalmatica sanctā religionē z carnis mortificatōez atqz sublimiū ratōez. Alba dalmatica sanctaz z immaculatā significat vitā: rubea martiriū: alba vero ope polimitico variata notat mūditiā z v̄tutū varietatē. z est aurifrisio adornata. iux̄ illud. Assistit regi. a. d. t. in. v. deau. Porro scđm qđ capiti. s. xp̄o cōueit dalmatica lui forma. latā z largā xp̄i misericordiam significat. quā ip̄e p̄ ceteris docuit z impēdit. Estote inq̄t misericordes. sicut z p̄ v̄ misericors ē. Beati nāqz misericordes. qm̄ ip̄i misericordiā cōsequuntur. Hic ē ḡ samaritan⁹ ille primus nr̄. q̄ fecit nobiscū misericordiā: sup̄infundens vulnerib⁹ nr̄is vinūz z oleū. Nam p̄ viscera misericordie dñi dei nr̄i visitauit nos oriens ex alto: q̄ nō ex opib⁹ iusticie nr̄e q̄ fecim⁹ nos. s̄ scđm suā misericordiaz saluos nos fecit. Pro p̄tōrib⁹ venit vt de peccatis veniā indulgeret. Ad misericordiā inq̄t volo z nō sacrificiū. Legit̄ ī canone greḡ. q̄ ī primitiua ecclia nō licebat ep̄o v̄l diacono vti dalmatica absqz idulgētia sedis aplice speciali. Sane dalmatice tpe aduentus dñi a diaconib⁹ ītermittūt. qm̄ qñ aliq̄ claritas sacri ordinis ad tēpus ītermittit̄. clarius ī splendet z auditi⁹ sumit̄ qñ resumit̄ ī animis deuotoz: qz qđ raz ē magis appetit̄. Rursus ī aduētū diacon⁹ nō vtiť dalmatica. nec subdiacon⁹ tunica: qz lex quā subdiacon⁹ significat añ ī carnatōez dñi euāgelij ornatu carebat. z caritas euāgelij qm̄ diaconus significat nōdū apparuerat. Uel qz nōdū venerat q̄ vestē īnocēcie z immortalitatis nos induere debebat. ideo vestes leticie dimittūt. Utiť aut̄ tūc casulis. de q̄ in. ij. pte subti. de diacono dictū ē. In ieiunijs tñ pente. pōt diaconus dalmatica vti.

De cirothecis.

De pleriqz bonū

op⁹ qđ faciūt ī ani fauore corrupūt. ideo statim post idutā dalmaticā pōtifer iux̄ ritū aploz man⁹ operit cirothecis: vt nesciat sinistra sua quid faciat ei⁹ dextra. Per cirothecam ergo cautela congrue designatur: q̄ sic facit opus ī publico. q̄ intētiōez continet ī occulto. Nam z si domin⁹ dixerit. luceat lux vestra corāz hominib⁹. vt videāt opa vestra bona. et glorificēt patrem v̄m qui ī celis est: ad quod etiā designandū cirotheca circulū desup̄ habet aureū: ip̄e tamē p̄cipit. Attēdite ne iusticiāz vestrā faciatis corā hominib⁹. vt videamī ab eis: alioqn mercedēz nō habebitis apud patrem vestrum qui ī celis est. Adan⁹ ḡ qñqz velantur cirothecis z qñqz denudantur: quia

bona opa interdū ad vitādū vanā gloriā occul-
tant. 7 interdū ad edificādū primos ppalātur
Sūt aut̄ icōsuliles. qm̄ actōnes pōtificis fidei
recte dnt̄ eē cōcordes. Per cirothecas q̄ i ma-
nibz exēpla sanctorū q̄ in opibz hñda sunt itelli-
gūtur. q̄ opa ab om̄i inqnamēto mūdāta sunt.
ne modicū fermētū totā massāz corrūpat. Per
ip̄as vero cirothecas albas. castitas 7 mūdicia
denotāt. vt man⁹. i. opatōes sint mūde. 7 ab oī
sorte imunes. Porro fm̄ qd̄ capiti. i. xp̄o cō-
ueniūt cirothece sunt edoz pellicule. q̄s maibz
iacob rebecca circūdedit. vt pilose man⁹ simili-
tudine maioris exprimeret. Sane pellis edi est
similitudo peccati. qm̄ rebecca mater. i. spūssā-
cti gr̄a. manibz veri iacob. i. opibz xp̄i circūde-
dit. vt similitudine maioris. i. prioris a de secū-
dus exprimeret. Christ⁹ em̄ similitudine pecca-
ti sine peccato suscepit. vt icarnatōis misteriu-
z dyabolo celaret. Nā ad similitudinez pctōz esu-
rūt 7 sitiuit. doluit 7 expauit. dormiuit 7 labo-
rauit. Un̄ cū ieiunasset. xl. diebz 7 xl. noctibz
ac postea esurisset: accedēs ad illū dyabol⁹ euz
ad similitudinez prioris a de tēptare tēptauit: s̄
q̄ primum vicerat. eisdē modis vict⁹ ē a secūdo.

De mitra.

Ustq̄ ep̄s plane

tā induit. mitra loco cidaris seu tia-
re seu ifule capiti ei⁹ iponit. iux̄ illd̄
Gloria 7 ho. coro. e. do. S̄ 7 papa coronā fri-
giū. loz suphumeralē. clamidem purpureāz. 7
tunicā iacinctineā h̄z. ex cōcessiōe cōstātini im-
patoris. Adit̄ra at̄ sciam vtriusqz testamēti de-
signat. Duo nāqz illi⁹ cornua duo sunt testamē-
ta. āteri⁹ nouū. posteri⁹ vet⁹. q̄ duo ep̄s memori-
ter debet scire. 7 illis tanq̄ duplici cornu fidei
inimicos ferire. Elit̄ri debz qd̄ subditis ep̄s
cornut⁹. sicut 7 moyses de mōte synai descēdēs
7 duas tabulas testimonij tenēs. apparebat cor-
nutus aarō 7 filiis isrl̄ ex cōsortio fmonis dei:
put legi⁹ ero. xxiiij. c. Quidāz at̄ heretici mi-
trā 7 ei⁹ cornua 7 ep̄m illā ferentē condemnāt.
inducētes i fomētū sui erroris qd̄ ioh̄. ait i apo-
calip. Elidi aliā bestia ascēdentē de terra. 7 ha-
bebat cornua duo similia agno. 7 loq̄bat sicut
draco. Due vero fimbrie posterius depēdentes
spūs 7 littera sunt. Per duas q̄ fimbrias seu
lingulas nōtur q̄ perit⁹ eē debz tā i mistico q̄ i
historico sacre scripture intellectu: i q̄z summi-
tatibz sunt fimbrie rubei coloris. denotātes ei⁹
p̄mptitudinē ad fidei 7 sacre scripture defensi-
onē. etiā vsqz ad sanguinis effusionē. Que sup
scapulas pendēt. ad notādūz q̄ id̄ quod p̄dicat
ore. ostendere debz opere: qz em̄ scapulis nulla
pars altior est ad op⁹ siue on⁹ ferēdūz. id̄o recte

per eas opus intelligit̄. Circulus aureus q̄ po-
steriorem 7 anteriore mitre cōplectit̄ ptem. in-
dicat q̄ om̄is scriba doctus i regno celoz d̄ the-
sauzo suo noua 7 vetera pferre debz. Laueat ḡ
diligēter ep̄s. ne pri⁹ velit esse magister q̄ no-
uerit esse discipulus: ne si cec⁹ cecū duxerit am-
bo in foueā cadāt. Scriptū est em̄ p̄ pphetam.
Tu sciam repulisti. 7 ego te repellā. ne sacerdo-
tio fungaris mihi. Non incōpetēter etiā mitra
q̄ in altū de sui forma pducit̄ altitudinez sapie
designat. Debz em̄ ep̄s sic subditos scientia ex-
cellere. vt ip̄ius compatione ceteri merito grex
dicatur. Due pēdule ex posteriori pte designāt
duplicē memoriā. Prima ē actuum diuinorūz
ne celebrādo ea cōtemnēs puniat̄. Un̄ 7 in vet-
te. sacrificiūz oblatur⁹ ābiebat tintinnabulis.
vt p̄ eoz sonitū recipe⁹ dign⁹ vl̄ repellere⁹ indi-
gnus ab āgelo ad custodiā tēpli posito. Secun-
da ē peccatorū suorū vt de illis cōpūgatur. Ad-
it̄ra etiā qz qnqz linea ē 7 alba. castitatis cando-
rem mūdiciamqz signat. Un̄ de hoc ornamentū
multū capiti necessariū erat. i quo qnqz sensus
corpis vigent. qbz corruptis facile castitas vio-
lat̄. Sunt etiā nōnulli dicētes q̄ mitra pōtifi-
cis spineā coronā signat. 7 inde est q̄ diaconus
in officio misse in quo pōtifer xp̄m in passione
figurat. mitrā illi imponit 7 deponit: qz ip̄e ex
officio suo habet euāgeliū legere in quo christ⁹
spinis legi⁹ coronat⁹. Duo cornua sunt duo ca-
ritatis pcepta. pōtifer iḡ mitrā accipit. intelli-
gens q̄ qnqz sensus a mundi illecebris custodi-
re debet. duoz testamētoz pcepta seruet. 7 duo
caritatis pcepta impleat. vt coronā pcipere me-
reat̄ eternā. Leteri vero sacerdotes 7 clerici ge-
neraliter caput nullo cōtegūt ornāmēto. licz in
festis sint in toto alio corpe subornati: tū qz nō
dū est plenū gaudiū nostrū. gaudemus em̄ non
in re p̄sentium s̄ in spe futuroz: tum qz ad hoc
tendim⁹ vt deū nuda facie contemplemur. Sa-
ne mitra aurifrisiata vtēdū ē a pascha vsqz ad
aduentū. 7 a natiuitate dñi vsqz ad septuagesi-
mā in oībz festis duplicibz 7 nouem lectionum
tocius āni. nisi in festo innocentij put dice⁹ sub-
titulo de coloribz. 7 in dñicis p̄dictoz tempoz
7 generaliter qncunqz gloria i excelsis. 7 te de-
um laudam⁹ dicūtur. Lū em̄ illa dicāt in festi-
uis diebz in qbz vtutē 7 gaudium generale vel
speciale capitis vel membrorū ad memoriā re-
ducim⁹. vt dice⁹ i p̄hemio. vij. ptis: merito tūc
mitra aurifrisiata vtimur. qz auz 7 gēmaz ni-
tor gaudiū r̄p̄sentat. In diebz vero ieiunioz n̄
est ea vtēdū vt sequitur. qz cū dies illi ordina-
ti sint ad delēda peccata. q̄ sunt tūc ad memori-
am reducēda: nō sunt tūc agenda vel ferēda q̄
gaudiū. s̄ q̄ potius humilitatem 7 afflictionem

designat. In alijs vero t^{em}p^{or}ib^{us} regulariter nō aurifrisiata s^{ed} simplici vtēdū ē. videlicet ab aduētū vsq^{ue} ad natiuitatez: nisi q^{uia} dñs papa vtit^{ur} aurifrisiata in dñica gaudete. 7 a. lxx. vsq^{ue} ad pascha nisi q^{uia} dñs papa vtit^{ur} aurifrisiata in dñica letare h^{ab}im. put dice^{re} sub ti. de colorib^{us}. 7 etiā i. v. feria cene dñi i officio misse t^{em}p^{or}e. 7 i sabato sancto i officio misse. Itē i festis triū lectō nū illi^{us} t^{em}p^{or}is 7 i oib^{us} vigilijs q^{ui}b^{us} ieiunium celebrat^{ur}. 7 i q^{ui}ttuor t^{em}p^{or}ib^{us}. 7 i rogatōib^{us}: dñs t^{em}p^{or}e papa vtit^{ur} i festo sancti marci i missa t^{em}p^{or}e. Itē i officio defūcto^{rum}. illud q^{ui}d nōndū ē q^{ui}d roman^{us} pōtifer i signū imperij vtit^{ur} reg^{is}. i. corona imperiali. 7 i signū pōtificij vtit^{ur} mitra: s^{ed} mitra sp^{irit} vtitur 7 vbiq^{ue}. reg^{is} vero nō sp^{irit} nec vbiq^{ue}. q^{uia} pōtificis auctoritas 7 prior ē. 7 dignior 7 diffusior ē q^{ui}d imperialis potestas: sacerdotiū em̄ i pplo dei regnū p^{ro}cessit. cū aarō prim^{us} pōtifer saulē primū regem p^{ro}cesserit. 7 noe nemroth. q^{uia} sicut legit^{ur} p^{ri}ncipiū regni nemroth extitit babilonis. noe vero edificauit. altare dño 7 olocausta obtulit sup illū Reg^{is} q^{ui}dē nō vtit^{ur} nisi certis dieb^{us} 7 locis. 7 nūq^{uam} int^{er} ecclias s^{ed} ex^{tra}. Porro scdm q^{ui}d capiti. i. xpo cōuenit mit^{ra} pōtificis. illud significat q^{ui}d ppli a loq^uns de filio dic^{it} ad p^{re}em. Gloria 7 honore coronasti eū dñe 7c. s^{ed} ē itaq^{ue} nomē q^{ui}d ē sup omē nomⁱⁿ. vt i noīe ihu oē genu flectat^{ur}. cele. ter. 7c. Nā 7 i aurea lamia cidaris pontifical^{is} sculptū erat nomⁱⁿ dñi tēgrāmaton. c^{on}misteriū declarabim^{us} in ti. de lega. iduūntis. Per mitrā g^o capitis. xpi summā illā honorificētiā itelligim^{us}. q^{ui}d ppter diuinitatē debet^{ur} hūanitati: nā ppter pedē adorat^{ur} scabelluz. Adorate inq^{ui}t scabelluz pedū ei^{us}. q^{ui}m sanctuz ē. Et nō q^{ui}d sicut ait zacharias papa ep̄s ad altare oratur^{us} accedēs seu altario assisēs. v^{el} o^{mn}es ad deū effūdēs. mitrā deponit 7 baculū: q^{uia} apls phibet viros capite velato i ecclia orare. vt reuelata facie gliaz dñi cōtēplent^{ur}: q^{ui}m vero ad pplm se conuertit vt illi p^{re}dicet. i. signia cōminatōis sue resumit. Unde et moyses cām popli ad deuz p^{ro}cib^{us}. cām vero dei ad pplm gladijs allegabat. Ultio nō q^{ui}d q^{ui}daz ep̄i solēniter bñdicūt in missa 7 altare thurificāt deposita mitra. ali^{us} vero cū mitra in capite. P^{ri}mi ea rōe mouēt^{ur}: q^{uia} solēniter bñdicēdo vice dei sūgunt^{ur}. 7 de^{us} p^{ro}coz misteriū bñdicūt. numeri. vj. i fine vbi d^{icit}ur. Inuocabūt nomⁱⁿ meū sup filios isrl. 7 ego bñdicāz eis. Altaris vero thurificatō sūgt o^{mn}es. Apoca. viij. Ascēdit fum^{us} i cēsoz de o^{mn}ib^{us} sanctoz. Quia g^o i o^{mn}ib^{us} hūis cām plebis ad deū agit. iō cū reuerētia mitra videlicet deposita illud agē debz. Secūdi vero attēdūt q^{ui}d bñdictō 7 thurificatō nō sunt eēntialia ad cōsecratiōē corpis xpi. s^{ed} ad solēnitatē p^{ro}tinēt: 7 ideo ea cū mitra agūt. vt p^{er} b^{ea} simpli

cib^{us} sacerdotib^{us} discernā^{nt}: q^{ui}s em̄ plus habeat ep̄s q^{ui}d simplex sacerdos. i. his q^{ui}d ad solēnitatē p^{ro}tinēt vt i ornamētis 7 alijs. nō t^{em}p^{or}e i his q^{ui}d ad cōsecratiōē ip̄am spectāt. S^{ed} hec rō min^{us} sufficiēs videtur. q^{ui}m fm b^{ea} mitra i missa deponeret^{ur}. nisi q^{ui}m vba ad q^{ui}d platōz sit speciez transsubstantiatio proferuntur.

De anulo.

Anulus est fidei sa

cramētū q^{ui}d xps spōsaz suā sanctā eccliam subarravit. vt ip̄a de se dicere valeat. anulo suo subarravit me dñs me^{us} ihus xpus: cui^{us} custodes 7 pedagogi sunt ep̄i 7 plati anulos p^{ro} sig^{no} in testimoniū h^{uius} rei ferētes de q^{ui}b^{us} spōsa dic^{it} i cāti. Inuenerūt me vigiles q^{ui}d custodiunt ciuitatē. Hūc anulū dedit p^{ater} filio reuertenti fm illū euāgelij. Date anulū i manu ei^{us}. Ex q^{ui}d euāgelio anuli vsus credit^{ur} accept^{us}. Anul^{us} g^o pōtificis itegritatē sūgt fidei: vt videlicet eccliaz dei spōsaz sibi creditā sicut se diligat. 7 sobriaz 7 castā celesti spōso custodiat. iux illū. Despondi ei^{us} vos vni vi. vir. ca. 7c. vt se meminerit non dñm s^{ed} pastore^m. De b^{ea} spōso 7 spōsa iohā. euan. dicit. Qui habz spōsaz spōsus ē: amic^{us} at^{que} spōsi q^{ui}d stat 7 audit. cūz gaudio gaudet ppter vocem spōsi. Ep̄s g^o vicari^{us} 7 amic^{us} ē spōsi. q^{ui}d si vicari^{us} ē. 7 ip̄e q^{ui}dāmodo spōsus ē. s^{ed} kurl^{us} at^{que} litteras anulo sigillabāt. Cū ep̄s anulū portat. q^{ui}m scripture misteria 7 ecclie sacra. p^{ro}fidis sigillare. 7 hūilib^{us} reuelare debet. Porro fm q^{ui}d capiti scz xpo puenit anul^{us} digiti donū significat spūs sancti: digit^{us} ei^{us} articularis atq^{ue} distinct^{us} spūm sanctū i sinuat fm illū. Digit^{us} dei ē hic. Et ali^{us} bi. Si ego i digito dei eijcio demonia. filij v^{ost}ri i q^{ui}d eijciūt. Anul^{us} at^{que} aure^{us} 7 rotūd^{us} p^{er}fectōnez donoz signat. quā sine mēsurā xps accepit. q^{ui}m i eo plenitudo diuinitatis corporaliter hitat. Nāz q^{ui}d desursuz venit sup oēs ē. cui de^{us} nō dedit spm ad mēsurā dicēs. Sup quē videris spm sanctuz descēdētez 7 manētē sup eū. hic ē qui baptizat: nā req^{ui}esceat sup eū spūs sapie 7 itellec^{tus}. Ip̄e vō de p^{ro}leudie sua fm differētes donatōes distribuit. ali^{us} fm aplm dās fmonē scie. ali^{us} g^o am sanitatū. a^{li} opatōz vtutū 7c. Q^{ui}d 7 visibilis pōtifer imitat^{ur}. alios i ecclia cōstituēs sacerdotes. alios diacones. alios subdiacones. 7 huiusmodi. Non ig^{it} ab re in ep̄i digito geminat^{ur} fulget anul^{us}. p^{ro} cui^{us} misteriū datur fulgida carismata g^otiāz. De anulo sponse satis dictum est in p^{ri}ma parte. sub titulo de ecclesiasticis sacmētis.

De baculo pastorali.

Aculus pastora

lis correctōnem pastoralem signat.

propter quod a cōsecratorē dī cōsecrō. Accipe baculū pastoralis officij. ut sis in corrigendis vicijis pie fūies zc. De q̄ dicit apl's. In v̄ga veniā ad vos. Virga ḡ pastoralis potestas itelligit̄ sacerdotalis. quā r̄ps eis cōtulit. qm̄ ap̄los ad p̄dicā dū misit: precipiens eis ut baculos tollerēt. Et moyses cū v̄ga missus ē in egiptū. De h̄ i. j. pte dictū ē in ti. de cōsecratiōibz. Bacul⁹ ḡ a lege z euāgelio sumit̄. q̄ z v̄ga pastoral' z sambuca et pedū z ferula nūcupat̄. Moyses em̄ ex mādato dñi v̄gā habuit. q̄ terribilia fecit ī celo z ī terra z ī mari: qz cibū de celo. potū de petra pduxit. z gregē ad terrā fluentē lacte z melle minauit. Adhuc p̄ baculū doctrine auctoritas intelligit̄: hac em̄ infirmi suscitant̄. inq̄ti corripit̄. errātes ad p̄niam t̄hūnt̄. Vñ z pedum vocat̄. qd̄ est lignū recuruū q̄ pastores pedes rēhūnt aīaliū. Sane qm̄qz bacul⁹ ex osse z ligno cōfici tur. q̄ cristallina z deaurata sperula p̄iungūt: os sup̄i⁹ recuruat̄. lignum inferi⁹ ferro acuit̄. modice tñ recōdit̄. Siqdē os ē duricia legis. lignū mansuetudo euāgelij. q̄ duo coniūcta sunt sperula diuinitatis ihu xpi: vel os seueritas. lignū p̄tificis ē lenitas. q̄s iūgit ī iudicō p̄ caritatē. Nā seueritas vel misericordia multū de stituitur. si vna sine altera teneat̄. Ad qd̄ designandū ferrū obtūdit̄. qz iudiciū misericordia tpat̄. bacul⁹ recuruat̄ cū penitentes ad p̄niam reuocāt̄. Aliqñ ī curuatura caput format̄. qm̄ ad deū cōuersis vita eterna p̄mittit̄. Qm̄qz etiā ī curuatura scribit̄. cuz irat⁹ fueris misericordie recordaberis: ne ob culpam gregis. irā turbet ī pastore oculū rōnis. Aliqñ in sperula scribit̄. bō: ut p̄tifer se hominē memoret̄. z de potestate collata nō eleuet̄. Aliqñ etiā iux̄ ferrū scribit̄ p̄ce: ut ī disciplina subditis parcat. z misericors a misericordia misericordiā cōsequē. De vero bacul⁹ ē acut⁹ ī fine. rect⁹ ī medio. z re tort⁹ ī summo: desiḡt q̄ p̄tifer debz pūgere pigros. regē debiles sui rectitudine. et colligē vagos. Vñ versus. Collige sustenta stimula vaga morbida lēta. Et reddēdo singula singulis versus iste cōtinet oīa p̄missa. Uel sic. Attrabe p̄ primū. medio rege. punge p̄ imū. Roman⁹ at̄ p̄tifer pastorali v̄ga nō vtit̄. tū p̄pter historiā tū p̄pter mysticā rōnē. Historia ē. qm̄ beat⁹ petr⁹ ap̄lus marcialē discipulū suū. quē dñs īter discipulos cōstituit cū dix̄ erit. nisi efficiamini sicut puul⁹ iste. n̄ ītra. zc. misit cū qbusdam alijs ad p̄dicādūz germanis. q̄ ī via ad. xx. dies defuncto: frōto collega ei⁹ redijt ad nūcian dū h̄ petro. Cui petr⁹ ait. Accipe hūc baculuz. z tāgēs illū dic: surge ī nomīe dñi z p̄dica. Ille vero ī q̄dragesima die a tpe mortis illi⁹ tetigit eū. z surrexit z p̄dicauit. Et ita petr⁹ baculuz a

se remouit. z subditis dedit nec recupauit. In nocē. vero papa. iij. scripsit ī ecclesie speculo. q̄ beatus petrus misit baculū suūz eucharistia p̄mo treperoz ep̄o: quē vna cū valerio z materno ad p̄dicādū euāgelijz genti teutonice destinauit. Cui successit in ep̄atu matern⁹. q̄ p̄ baculū petri de morte fuerat suscitatus. quē baculū vsqz hodie cū maḡ veneratiōe treueren. ecclesia fūat: z īdeo papa in illa diocesi vtit̄ baculo z nō alibi. Adistica vero ē rō. qz baculus in summitate curuus ē q̄si ad attrahēdum. qd̄ in romano p̄tifice necesse nō ē: qz null⁹ ab eo finaliter diuertē pōt. Preterea p̄ baculū desiḡtur coercio. quā qz ceteri p̄tifices ab hoīe recipiūt. īdeo a suis sup̄ioribz baculos recipiunt z hnt̄. Roman⁹ vero pontifer qz potestātē a solo deo accipit. baculuz nō habet. Porro fm̄ q̄ capiti. s. xpo cōuenit virga p̄tificis. potestātē xpi signat. de q̄ ps. Virga recta siue directōis virga regni tui. qz dilexisti iusticiā. z odisti iniquitatē: p̄pter qd̄ alibi dicit. Reges eos in virga ferrea. Duricia ferri vigorez signat eq̄tatis. qz xps tanq̄ vas figuli p̄tiores cōfringet. Uelz potestas xpi nonsolum est virga sed baculus. qz nonsolum corripit sed etiā sustentat. Vñ ps. Virga tua z baculus tuus zc.

De sudario.

De peditis nouem

specialibz pontificum ornamentis. aliqua de quibusdam alijs. z primo de sudario videamus: quod est lineus pannus quem ministrans ep̄scopo semper paratus habet. quo ille sudorem z omnem sup̄fluum corporis tergat humore: significans studiū quo hūanas cōtagiones in hac vita extergimus p̄ exēpla sanctorum patrum. quibz ad patientiā corroboramur: sicut enim sudor est in corpore. sic etiā tedium est in anima. quandoqz ex conscientia peccatorum premens conscientie sfrontez. Habeam⁹ igitur sudarium ex lino multis tusionibz castigato z mundato: per quod mūdānos extergamus affectus. z etiā cuz dauid z iob tristitiā abijciēdo nos tergam⁹. In qbusdā ecclesijs diacon⁹ sudariū habēs illud in dextro cornu altaris deponit. ut si forte quicq̄ sordidū accesserit illo tergatur. z sudarium sacerdotis mundissimum maneat. Adanipuli q̄ pene eadem est significatio prout ibi dictum est.

De palleo

Consequenter alij

q̄ de palleo subiiciam⁹ qd̄ p̄iarcharum primatum z metropolitanorū est propriū: ut per illud a ceteris ep̄scopis discernantur et

*Amplius de vno baculo. infra in dñi t̄m̄pore
De p̄iarcharum primatu. dñi p̄iarcharum primatu. dñi p̄iarcharum primatu.*

privilegiatā obtinet dignitatē: q̄re sub p̄missis
cōmūibz v̄l spālībz ornamētis minime cōtinet
Sigdē p palleū simul vtrūqz 7 suphumerale 7
rōnale legalis pōtificis itelligim⁹. qz em̄ super
vtrūqz pōtificis humerz iacet. suphūerale siue
lōgion dē: qz vero inde descēdēs ī ipso pōtificis
pectore iūgit. rōnale vocat. Hēbat ei aarō sup
hūerale 7 rōnale. q̄ catenulis aureis simul iun
gebāt. Sūt tñ q̄ dicūt q̄ rōnali nullū hodie or
namētū succedit. de q̄ sub ti. de lega. idu. dicef.
Alij dicūt q̄ palleū p aurea lamia īstitutū est.
q̄uis p̄babilis v̄t deat q̄ aurisfrigia mitre vi
cē lamie gerāt. Sane palleū q̄ maiores vtrū si
gnificat disciplinā q̄ seipos ad exēplū subdito
rū 7 etiā ipos subditos. regē 7 cōstringē debent
Per hanc acq̄rit torques aurea quā legittime
certātes accipiūt. de q̄ dic salo. in pab. Audi fi
li mi disciplinā p̄ris tui. 7 ne dimittas legē ma
tris tue: vt addat grā capiti tuo 7 torques col
lo tuo. Sicut at torques seu brauiū non dabat
nisi legittime certāti. iux illd apli. mlti quidez
currūt s̄ vn⁹ accipit brauiū: ita 7 ad honore pal
lei nemo ascēsurus ē. nisi q̄ ī singulis bonoz ḡ
dibz legittime p̄r⁹ defudauerit. Nā 7 officia se
cularia nō defert p̄cipalē locū īgressis vestibu
lū actōis. s̄ examiatīs p plurimos ḡd⁹. 7 is ḡ
dus ceteros atecellat quē labor p̄rior 7 stipen
dia lōgiora fecerūt atēire. Sup cūcta idumenta
ferē. vt ceteri s̄ videntes ad legitimū certamē
hortēt. Pōtifer vō palleū dū sibi iponit 7 de
bit osculat. ad nōndū summū legittime certan
di desiderū 7 brauiū p̄merēdi. Est at palleum
de cādida lana cōtextū. hñs circulū hūeros cō
stringentez. 7 duas lineas ab vtrūqz pte videlicet
an̄ 7 retro pēdētes. A sinistris est duplex. a de
xtris simplex. Habz q̄tuor cruces purpureas.
scz an̄ 7 retro. a dextris 7 a sinistris. In figurē
in palleo tres acus. Et q̄dā sunt q̄ p metropoli
tanū sine palleo agi n̄ pnt: q̄ etiā nisi certis die
bus vti nō valet. Que oīa moralibz sunt imbu
ta misterijs. 7 diuinis ḡuida sac̄mentis. Nam
vt scriptura testat. In thesauris sapie signifi
catio discipline. In lana q̄ppe asperitas. ī cādo
re benignitas desiḡtur. Nāz ecclesiastica disci
plina p̄ rebelles 7 obstinatos seueritatē exercet
s̄ erga penitētes 7 hūiles exhibet pietatez. pro
pter qd̄ de lana n̄ cuiuslibet aīalis s̄ ouis dūta
rat efficiē. q̄ ē aīal māsuetū. Eñ p̄pbeta. Tan
q̄ ouis ad occisionē duct⁹ est 7 corā tondente se
nō apuit os suū. Hinc ē q̄ illi⁹ semiuui vulne
ribz quē samaritan⁹ duxit ī stabulū. vinū 7 ole
um īfudit. vt p vinū mordeat vulnera. p oleum
foueat: q̄ten⁹ q̄ sanādis vulneribz p̄est. in vino
morūz seueritatis adhibeat. ī oleo molliciē pi
etatis. Hoc nimiz p archā tabernaculi desiḡ

tur. in q̄ cū tabulis v̄ga cōtinet 7 māna. qm̄ in
mēte rectoris cū scripture scia. v̄ga debet eē di
rectōis 7 māna dulcedis: vt seueritas imōdera
te nō seuiat. 7 pietas plusq̄ expedit n̄ idulgeat
Itēz sit de vili materia. s. lana. vt habeat p̄ciuz
nō a se s̄ ab eo qd̄ significat ī se. vt n̄ ocul⁹ s̄ mē
ti spectabile sit. vt n̄ ad ornādū s̄ ad significan
dū idui itelligat. Circul⁹ pallei p quē hūeri cō
stringūt. ē timor dñi p quē opa coercent. ne vel
ad illicita defluāt v̄l ad supflua relaxēt: qm̄ di
sciplina sinistrā cobibz ab illicitis formidie pe
ne. dextrā vero tēpat a supfluis iusticie amore.
Beat⁹ ḡ vir q̄ sp̄ ē pauid⁹. Nā iux sentētiā salo
monis. Timor dñi peccatū expellit. Qui vero
sine timore existit. iustificari nō poterit. Itē
etiaz circul⁹ pallei sub collo hūeros cōstringit.
ad nōndū q̄ illū ferēs debz eē idē ope 7 fmone
Duas verō lineas q̄z vna post dorsum 7 altera
p̄gredit an̄ pect⁹. hui⁹ vite curas 7 solitudi
nes significare putam⁹: qbz 7 cor 7 hūeri pōtifi
cis sic sepiissime ḡuant 7 īpediūtur. vt a p̄prio
statu eū auertāt. 7 vana q̄dā 7 trāsitoria cogita
re 7 portare cōpellāt. Hinc ē q̄ palleuz an̄ 7 re
tro. a dextris 7 a sinistris. an̄ pect⁹ 7 sup hume
ros frēq̄nter aptat. vt his post habitis ī seipm̄
redire itelligat. Actiuā q̄z 7 cōtēplatiuā vitā si
gnificat. q̄s ita debz exerce p̄lat⁹. vt exēplo moy
si nūc ī mōtē ascēdat. vt ibi philozophe cū do
mio: 7 nūc ad castra descēdat. vt ibi necessitati
bus p̄uideat p̄ploz p̄uisur⁹ attenti⁹. vt cū sepe
se dederit alijs. interdū se sibi restituat: q̄ten⁹ 7
cū martha circa frēq̄ns misterij s̄atagat. 7 cuz
maria v̄ba audiat saluatoris. Et q̄z tñ linea ḡ
uat īferi⁹. qz cor⁹ qd̄ corūpit agguat aīam. 7
deprimat terrena īhabitatio sensuz mltā cogitā
tē. Palleū duplex ē ī sinistra sicut 7 rōnale. sed
simplex ī dext: qz vita p̄ns q̄ p sinistrā accipit.
mltis ē subiecta molestijs. 7 ī ea duplicitate ca
rē nō possum⁹: qz nūc p̄speris extollimur. nūc
aduersis frāgimur. nūc terrena petim⁹. nūc ce
lestibz adberem⁹. nūc carni. nūc menti suim⁹.
S̄z vita futura q̄ p dextrā significat. ī vna sp̄ ē
collecta gete: qd̄ veritas ip̄a desiḡuit cū itulit.
Martha martha sollicita es 7 turbaris erga
plima porro vnū ē nc̄ariū maria op. p̄tē elegit
q̄ n̄ au. ab ea. Rurs⁹ palleū duplex ē ī sinistra.
q̄ten⁹ ad tolerādas vite p̄ntis molestias p̄lat⁹
fortis existat: simplex ī dext. q̄ten⁹ ad obtinēdā
vite future getē toto suspiret affectu. iux verbū
ps. dicētis. Eñ petij a dño hāc requirā vt in
habitē ī do. do. o. d. v. mee. Illic em̄ nulla ē dus
plicitas siue ruga. sed p̄spitas sine aduersitate
gaudium sine tristitia. 7 felicitas sine miseria.
Quattuor cruces purpuree. sunt q̄ttuor vtutes
p̄olitice. s. iusticia. fortitudo. cōpātia. 7 prudētia

q̄ nisi in crucis xp̄i sanguine purpurēt. falsum
 sibi dñtis nom̄ usurpat. 7 ad veraz beatitudis
 gloriā nō pducūt. Un̄ dñs iqt aplis. Nisi abū
 dauerit iusticia v̄ra plusq̄ scri. 7 pba. nō it̄ a.
 in reg. ce. Nec ē prupura regis tincta canalibz
 quā salomō cōmemorat ī can. Is ḡ q̄ pallei glo
 ria decorat. si cupit eē qd̄ dñs ī āteriori pte. debz
 h̄re iusticiā. vt reddat vnicuiqz qd̄ suū ē: in po
 steriōri prudētiā. vt caueat qd̄ cuiqz nociuū ē
 fortitudinez a sinistris. vt eū aduersa nō depri
 māt: tpantiā a dextris. vt eū p̄spa nō extollāt.
 Tres at̄ ac⁹ ī palleo īfigūt. s. an̄ pect⁹ 7 sup si
 nistrū hūez 7 post tergū: nō ad pūgendū. i. nō
 ppter h⁹ vite cōpūctōes. s. ad planetā palleūqz
 iūgendū sunt inuēte. Un̄ qdā ansule antiq⁹ in
 planetis posite erāt. qbz ac⁹ iserebāt. 7 palleuz
 siml̄ cū planeta firmabāt ne a suo loco palleuz
 moueret. Possum⁹ tñ p tres ac⁹ fidē spez 7 ca
 ritate itelligē: sine qbz palleū ab ep̄o rite teneri
 nō p̄t. Rursus tres acus cōpassionē primi. ad
 miseratōz officij. distinctōzqz iudicij significāt.
 qz priā pūgit aīm p dolorē. secūda p laborem.
 tercia p terrore. Priā pūgebat aplm̄ cū dicebat
 Quis infirmat 7 ego n̄ infir. q̄s scā. 7 e. n̄ vroz.
 Secūda cū aiebat. Preter illa q̄ extrinsec⁹ sunt
 instātia mea. q̄tidiana sollicitudo oīm ecclīaz.
 Tercia pūgebat iob dicētē. Si iust⁹ vir salua
 bi. impi⁹ 7 pctōz vbi apparebūt. Sup dextrū
 hūez n̄ īfigit ac⁹: qm̄ ī eterna q̄te null⁹ affli
 ctionis acule⁹. null⁹ stimulu⁹ pūctōis. Absterget
 em̄ de⁹ om̄. la. ab. oc. san. 7 iā nō erit apli⁹ neqz
 luct⁹ neqz clamor s. nec vll⁹ dolor. qm̄ priōra īnf
 ierūt. Ac⁹ dō aurea eē debz. s. inferi⁹ ē acuta 7 su
 pius rotūda. lapidē cōtinēs p̄ciosuz: qz nimiz
 bon⁹ pastor ppter curā ouīū ī terris affligit. s.
 in celis eternaliter coronabit: vbi illā p̄ciosam
 margaritā hēbit. de q̄ dñs īq̄t ī euāgelio. Si
 mile ē reg. ce. ho. q̄renti bonas margaritas zc.
 Inuenta vna p̄cōsa margarita. dedit oīa sua 7
 cōpauit eā. In palleo 7 cū ipso cōferē pōtifical
 officij plenitudo. Hinc ē q̄ atēq̄ metropolitan⁹
 palleo decorēt. n̄ debz cōciliū cōuocare. crisma
 cōficē. clericos ī sua p̄uintia ordiare. pōtifices
 cōsecrē. v̄l ecclīas dedicare: nec se archiep̄m no
 miare. Aliūt tñ qdā. q̄ eē p̄uintiā suā inuitat⁹
 possz ordies tāq̄ simplex ep̄us sine palleo cele
 brare. Sūt etiā q̄ dicūt q̄ ep̄s etiā si sit talis q̄
 palleo v̄tat. n̄ pōt dare licētiāz alieno. archiep̄o
 vtēdi palleo ī dioce. sua: nisi dic⁹ ep̄s pallear⁹
 exēpt⁹ existat: nec etiā archiep̄s ī p̄uintia sua.
 nisi forte inuitat⁹ priuilegiuz habeat q̄ possit v̄ti
 palleo eē suā p̄uintiā si fuerit inuitat⁹: s. hec po
 ci⁹ iuris 7 rigoris sunt q̄ curialitatis. neqz s̄b
 niliter īmēti aliō v̄tē ī ep̄o palleato exēpto q̄ ī
 nō exempto. S3 7 vn⁹ metropolitan⁹ nō pōt cū

alteri⁹ palleo celebrare. neqz pazi rōe sepeliri: s.
 cū p̄prio tñ. Pallear⁹ tñ ad aliā ecclīaz trāsla
 tus. cū palleo secūdo loco sibi cōcesso sepelitur.
 Item pallear⁹ ad aliā īnslatus ecclīam. nō pōt
 ibi v̄ti palleo ī priā ecclīa obtēto. qz nō solū dat
 cōtēplatōe p̄sone vez etiā loci. Hinc ē q̄ n̄ pōt
 v̄ti eo eē p̄uintiāz sibi decretam. Sed 7 si quis
 renūtiat archiepiscopatu. negt v̄terius palleo
 v̄ti. Nec etiā potest q̄s palleo nisi īfra ecclīaz
 7 ī diuinis officiis v̄ti. Un̄ si forte p̄cessionali
 ter vel ad p̄dicādum vel ad aliqd̄ h̄mōi eum ec
 clīā exire cōtigerit. cū palleo n̄ erit. Sigdē
 regulariter vsus pallei īterdict⁹. nisi ī solēmbz
 diebz. 7 q̄ ī cuiusqz ecclīe priuilegiis cōtinet. pu
 ta ī festiuitatibz natal̄ dñi. sancti stephani. san
 cti iohis. circūcisiois. epiphānie. ramispalmā
 rū. cene dñi. sabbati sancti. ī tribz diebz īsurre
 ctōis. ascēsiōis. pēte. sancti iohannis baptiste.
 omniū apostolorz. in q̄ttuor festiuitatibz beate
 marie. sancti michael. omniūz sanctorz. sancti
 martini q̄ est par apostolis. ī festiuitatibz p̄ci
 palibz ecclīe palleo decorate. ī dedicatōibz ec
 clīaz cōsecrōibz ep̄oz. ordiatōibz clericoz.
 7 anniuersario cōsecrōis palleati. Quidā etiāz
 addūt dies dñicas q̄ ad resurrectōne pertinent
 qd̄ tamē ī vsu nō ē. Posset etiā dici. q̄ v̄bicūqz
 ī sua p̄uintia corp⁹ alicuius sancti q̄scit. me
 tropolitan⁹ ī festo eiusdē sancti 7 etiā ī prin
 cipali festo cuiuslibz loci sue p̄uintie ad locū il
 lū declinās. poterit palleo 7 sādalijs v̄ti. In ex
 equijs vero defūctorz v̄l ī b̄ndictōibz nubenz
 tū v̄ti nō licet. nisi s. ī priuilegio cōtineat ex
 p̄ssum. Ep̄s ostiē. qui papā consecrat. palleo
 v̄tē ex institutōe Asdaci. ij. pape. 7 etiā qdāz
 episcopi ex priuilegio speciali vt auiciē. 7 q̄n
 qz ecce. Postremo sciēdū ē. q̄ romani pōtifi
 ces q̄ beatus siluestri p̄cesserunt depingūt tāq̄
 gerētes lineas pallei circa humeros īuolutas.
 Nā 7 legalis sacerdos dū sacrificabat. summi
 tates baltei sup hūeros reflectebat: ī q̄ signifi
 catur. q̄ illoz iurisdicō 7 potestas p palleum
 significata. īuoluta. 7 implicata. n̄ libera. fuit
 Ipe vero 7 ei⁹ successores liberaz 7 explicatam
 habuerūt. q̄re linee ipe ī eis explicate 7 extēse
 aī 7 retro depēdentes depingūt. Potest etiam
 dici. q̄ linee ipe q̄ vt p̄missum est solitudines
 7 curas significant: īdeo a tpe siluestri pape ex
 plicate depēdent. ppter cōcessa sibi 7 successoribz
 tpalia. q̄ absqz solitudine 7 cura nequnt
 possideri. Beniqz bruno dixit. q̄ summ⁹ ponti
 fex p̄ter p̄missa ornamēta. 7 regnū portat. 7 pur
 pura v̄tē: put sub ti. de mitra dictū ē. non pro
 significatōe. sed qz cōstātinus imperator olim
 beato siluestro omnia romani imperij insignia
 tradidit. Un̄ 7 ī magnis p̄cessionibz oīs ille

Liber

Tertius Jo. xxxiii.

appatus romano pōtifici exhibetur. q̄ q̄ndam
impatoribz fieri solebat: z cū diademate impi-
ali papa ipse coronatur.

De coloribz quibus ecclesia in ecclesiasti-
cis utitur indumentis.

Quattuor sūt prin-

cipales colores qbz scdm proprietates
dierū sacras vestes ecclia distin-
guit. albus. rube⁹ niger z viridis. Naz z i lega-
libz idumētis. q̄tuor colores fuisse legūt bissus
purpura. iacinct⁹ z cocc⁹: de qbz i se. tit. diceſt.
Ecclia etiam romana violaceo z croceo colore
vnt̄ vt infra diceſt. / Albis idumētis vtēdū ē i
festiuitatibz sanctorz cōfessorz. z vginū. q̄ mar-
tires n̄ sunt: ppter integritatē z inocētiā. Nā cā
viri facti sunt nazarei. s. ei⁹. z ābulabūt mecū
in albis: vginēs em̄ sunt z sequūt agnuz q̄cūqz
ierit. Propter eādē cām vtendū ē albis i solēni-
tatibz āgeloꝝ. de q̄z nitore dñs loq̄tur ad luci-
fēz. vbi eras cuz me laudarēt astra matutina.
Item i oibz festis sancte dei genitricis marie. i
festo oīm sāctoꝝ qdā tñ tūc rubeis vtūt. vt ifra
diceſt. In p̄cipali festo sancti iohā. euāg. i cō-
uersione sancti pauli. in cathedra sancti petri.
De his etiā ifra diceſt. Item a vigilia natiuita-
tis dñi vsqz ad octauā epiphaniē iclusiue. vt di-
ceſt in probemio. vij. ptis. exceptis festiuitatibz
martiz intermedijs. In natiuitate saluatoris et
etiā p̄cursoris. qm̄ vterqz nat⁹ ē mūd⁹. i. carēs
originali pctō. Ascēdit em̄ dñs sup nubē leuē.
i. assumpsit carnē a peccatis immunē. z inuit
egiptū. i. venit i mūdūz. iux̄ illud qd āgel⁹ inq̄t
ad vginēz. spūssanct⁹ supueniet i te. z vt⁹ al. ob.
tibi. Iohēs āt z si fuerit i pctō cōcept⁹. fuit tñ i
vtero sanctificat⁹. iux̄ illd̄ ppheticum. Anteq̄
erizes de vulua sanctificauit te. Et āgel⁹ inq̄t ad
zachariāz. Spūsancto replebit̄ adhuc ex vtero
m̄ris sue. Item i epiphania ppter splēdorē stel-
le q̄ magos duxit. fm̄ illd̄ ppheticū. Ambula-
būt gētes i lumie tuo. z re. i splē. oz. tu. In ypo-
panti ppter puritatē marie. q̄ iux̄ cāticū simeo-
nis obtulit lumē ad reuelatōz gētiū. zc. In ce-
na dñi ppter cōfectorz crismatis. qd ad mūdātō-
nē aie cōfēctur. Nā z euāgelica lectio mūditiā
p̄cipaliter i illa solēnitate cōmendat: q̄ lor⁹ est
inq̄t nō idiget nisi vt pedes lauet. s̄ ē mūd⁹ tot⁹
Et itēz. Si nō lauezo te nō hēbis ptem mecū.
Itē a sabbato sancto i officio misse vsqz ad octa-
uā ascēsiōis iclusiue. q̄ncūqz officiū de tpe agi-
tur. pter dies rogatōnū. z pterq̄ i festis martiz
intermedijs. put ifra diceſt. In r̄surrectōe pro-
pter āgelū testē r̄surrectōis z nūtiū. q̄ apparuit
stola cādida coop⁹. de q̄ dīc mathe⁹. q̄ erat as-
pect⁹ ei⁹ sicut fulguz z vestimēta ei⁹ sicut nix: z

qz pueri tūc renati albas hnt vestes. In ascēsi-
one ppter nubē lucidam i q̄ r̄ps ascēdit. Nā z
duo viri astiterūt iux̄ illos i vestibz albis. q̄ z di-
reſt. Elizi galilei qd statis zc. Illd̄ āt nōndū ē.
q̄ licz i cōfēctōe pōtificis talibz sit idumētis vtē-
dū. q̄lia scdm diei p̄prietatē cōueniūt: i dedica-
tōne tñ ecclie sp̄ ē vtēdū albis q̄cūqz diez dedi-
catō celebret. qm̄ i cōfēctōe pōtificis cātatur
missa de die. s̄ i dedicatōe basilice de dedicatōe
missa cātāt. Nā z ecclia vginis noīe nūcupat.
iux̄ illd̄ apli. Respōdi em̄ vos vni viro vgi. ca.
exhibē r̄po. de q̄ spōsus inq̄t i cant. Tota pul-
es a. m. zc. Ip̄e tñ q̄ cōfēctur debet eē albis or-
nat⁹: ad nōndū q̄ oī tpe vestimēta ei⁹ dñt eē cā-
dida. i. vita ei⁹ imaculata. Itē p octauas p̄mis-
soꝝ festoz octauas hntiū vtēdū est colore albo
q̄n de ip̄is agit octaua. / Rubeis āt vtēdū ē i
dumentis in solēnitatibz aploꝝ euāgelistaꝝ z
martiz ppter sanguinē passiōis quā p r̄po fu-
deſt. Nā ip̄i sunt q̄ venerūt ex maḡ tribulatōne
zc. pterq̄ i festo inocētū. vt iā diceſt. Itē in festo
crucis in qua r̄pus sanguinē suuz fudit p nob̄
Un̄ propheta. Quare rubrū ē indumentū tuuz
sicut calcātū i torculari? Sz scdm alios meli⁹
est tūc albis vti: qm̄ nō passiōis s̄ inuētōis vī
exaltatōis ē festū. Itēz a vigilia pentē. i missa
vsqz ad sabbatū post ip̄m festū iclusiue. z s̄ p
pter spūssancti feruorem. q̄ super apostolos in
igneis linguis apparuit. Nā apparuerunt illis
dispartite lingue tanq̄ ignis. Un̄ ppheta. De
celo misit ignē in ossibz meis. Licz āt in aposto-
loꝝ petri z pauli martirio rubeis sit vtendum
in cōuersione tñ z i cathedra vtendū est albis.
sicut z licet i natiuitate sancti iohānis sit albis
vtēdū: in decollatōne tñ ip̄ius vtēdū est rubeis
Luz aut̄ illius festiuitas celebraſt q̄ i simul est
martir z virgo. martiriuz virginitate p̄ferē. qz
signuz ē p̄fectissime caritatis. iux̄ qd vitas ait.
Maiorē caritatē nemo habz. vt. a. s. q. p. p. a.
suis. Quapropter z i cōmemoratōe oīm sancto-
rum qdā rubeis indumētis vtūtur. alij vero vt
ecclesia romana cādidis: cū nō tñ in eadez sed
de eadez solēnitate dicat ecclesia q̄ sancti scdm
apoc. io. stabunt in cōspectu agni amicti stolis
albis z palme i manibz eoz. Hinc spōsa dicit i
cāti. Dilectus meus cādīdus z rubicūdus ele-
ctus ex milibz. Landidus in cōfessoribz z in v-
ginibz: rubicūdus i martiribz z aplis. Hi siq̄-
dē z illi sunt flores rosaz z lilīa cōualliū. Kur-
sus q̄ in festo oīm sanctorz rubeis vtūtur ex co-
mouētur. qz festū illud primo i honore martiz
tñ institutū fuit. Sz respōderi potest. q̄ immo
etiā in honore beate marie virginis. z hodie ex
institutōe greg. vij. festat ecclia die illa etiā pro
confessoribz z virginibz. put in. vij. parte sub

ipso festo dicebat. Item per octavas premissorum festorum octavas habentium. videlicet colore rubeo quando agit de octava. **N**igris videlicet feria sexta in parasceue. et diebus afflictionis et abstinencie pro peccatis. et etiam in rogationibus: sicut sub illo tractatu in .vi. parte dicebat. et in processibus quos romanus pontifex nudis pedibus facit. et in missis pro defunctis. et ab aduentu usque ad vigiliam natiuitatis. et a septuagesima usque ad sabbatum pasche. Spōsa quippe dicitur in canticis. **N**igra sum sed for. si. bierusa. si. tabez. ce. si. pel. salom. no. me cō. q. fu. sim. q. deco. me so. In festo autem sanctorum inocentii quidam nigris. alij vero rubeis idumētis videlicet esse cōtēdūt. Illi propter tristitiam. quia vox in rama audita est. plorat et ululat. **m**lti. rachel plorans filios suos etc. **N**ā et propter eandem causam cātica leticie subticet et sine aurifrisio mitra deferret. Isti propter martiriū quod principaliter cōmemorās inquit ecclia. Sub throno dei sancti omnes clamāt. vindica sāguinez nrm q. effusus ē dñe de. nrm. Sicut et in letare birlin propter leticiam quā aurea rosa designat. romanus pontifex portat mitrā aurifrisio insignitam. sed propter abstinētiā nigris videlicet idumētis. Sed ecclia romana tunc videlicet violaceo colore quā illud occurrit et dñicaz sed in octava rubeo. **R**estat ergo quod in diebus ferialibus et cōmunibus viridibus sit idumētis videlicet. quia viridis color mediū ē iter albedinē et nigredinē et ruborē. Et spāliter iter octauā epiphanię et septuagesimā. et iter pēte. et aduentū quā dñicale agit officiū. Hic color exprimit vbi dicitur. cipri cū nardo. nardus et crocus. Ad hos quattuor colores ceteri referunt. scilicet ad rubeum colore coccineus. ad nigrū violaceus. aliter cocceus vocat. ad albū bissinus. ad viridem croceus. quāquā nonnulli rosas ad martires. crocū ad cōfessores. et liliū ad vrgines referant. De coloribus etiam in fine sequentis tractat dicebat. **V**iolaceo autē colore vti in diebus quibus est usus nigri coloris non est incōueniēs. **E**n ecclia romana videlicet colore violaceo. a prima dñica aduentus usque ad missas vigilię natiuitatis dñi inclusiue. et a. lxx. usque ad officiū missę vigilię pasche exclusiue quicūque in predictis temporibus officiū de tpe agit. exceptis. v. feriis cene dñi. et feria sexta in pasceue. In festiuitatibus vero sanctorum quod i. lxx. et in aduentu occurrunt non est nigris vel violaceis videlicet. Et ē intelligēdū quod in sabbato sancto in toto officio. quod agit an missam. videlicet violaceo colore. sed excepto. quod diaconus quando benedixit cereū idur dalmatica. et subdiaconus ministras idur tunicella albis videlicet. quia benedictio illa sicut et missa ad resurrectionem pertinet. sed benedictio cerei expleta. diaconus remota dalmatica assumit planetā violacei coloris. et tenet eā usque dum ichoat officiū missę. subdiaconus vero non mutat vestes. **Q**uidā etiam in dñica in ramis palma

rū vtūtur. albis in processione. et in ramorum benedictione dum legit euāgeliū. et dum cātat glia laus. propter leticiam festiuitatis christo facte quod in premissis cōmemorat. Sed ecclia romana tunc sicut videlicet violaceo colore. et etiam in processione quod fit in purificatione an missam. pro eo quod officiū illud ē de anriexpectatōe simeonis. et sapit ve. te. **E**rit etiam ecclia romana violaceo colore in quattuor temporibus septēbris. et in vigiliis sanctorum in quibus ē ieiunium quā missa ē de vigilia. et in diebus rogationū. et in missa quod dicitur in die sancti marci de officio letanie. **C**ū em ieiunamus carnē nram crucifigētes mace ramus. vt sic facta liuida christi liuoribus cōformet. cuius liuore sanati sumus. ad quod designādū tunc colore violaceo vtimur quod pallidus et quasi liuidus ē. **L**etiz velamina trium colorum ponunt in altari in festo paschatis. put dictū ē in prima parte sub tractatu de picturis.

De indumentis legalibus seu ve. te.

Doniam minus

plene rem significatā hūana fragilitas apprehēdit. si penitus rem significatā rem igitur: idcirco de indumentis legalibus ad hanc civitatis igitur appellādā. primo scdm historiam secundo scdm allegoriā. tercio vero scdm tropologiam aliq differemus. **P**rimo igitur scdm historiam nōndū ē. quod quattuor erāt legalia indumenta scdm moysaicā legē. tā maioribus sacerdotibus quod principibus sacerdotum cōmunia: de quibus legit erod. xxviii. ca. **P**rimū dicebat manastasin. quod grece brace latine vero feminalia linea dici pōt. de bisso retorta cōtextū: quod vtebat. pro eo quod legit ero. xx. ca. i. sine. **N**on ascēdes ad altare meū pro quod. ne reuelet turpitudine tua. Et ezech. xliiij. **I**scalia linea erūt in lūbis eorum. **S**ecundū cathemone siue linea. quod nos subunculā vel albā sed moyses abaneth appellauit: hebrei vero discētes a babylonis emissaneā vocauerūt. eratque bissinū et duplex. **T**ercium balthē. i. zona vel cingulū latius quod digitis quattuor sic reticulat. vt quasi pellis vipea videtur. cōtextū de bisso cocco. purpura. et iacincto. pro quod quattuor elementa significat. **Q**uartum ē tiara quod hebrai manphie. nos autem infulā vel mitrā appellam. a cidari pontificali plurimū differēs. quasi formā rotunde cassidis repntās. Super hec quattuor cōmūia. quattuor propriis indumentis pontifex utebatur. **P**rimū erat tunica iacinctina quā hebrei dicunt vethit. grece dicitur poteris. latine talaris. quā habebat. pro fimbriis malagnata cū octuaginta tintinnabulis aureis interscalari modo disposita. vt audiueret sonus cū pontifex ingrederet sanctuariū ne forte moreretur. **S**ecundū erat ephod. i. suphūerale de quattuor predictis coloribus auroque ptextū sine manicis ad modū colobij hūis apturam in pectore

Ad subdantem ipse ruciney
Ad nigrum violaceum qui alii coccineus
Ad albū bissinū
Ad mundum ruciney

Quattuor indumenta legalia

Refertur in mō
et ruciney ad quod
lūm

quandaz. ad magnitudinem palmi in q̄ lōgion
eius dē mēsure īferebat. In cui⁹ pte supiori vi-
delicet sup hūeros. īfībulati erāt auro duo la-
pides onichini q̄bz. xij. noīa filioz īsr̄l erant in
sculpta. sex ī vno ⁊ sex in altero. Quāt s̄muel ⁊
david iduti legūt ephot. illud erat lineū ⁊ pro-
prie qdē ephotar dicebat. **Tercū** hebraice di-
cebat been grece lōgion. latine vero rōnale vo-
cat. qd pōtifer ferebat ī pectore. Bictuz ē āt rō-
nale iudiciū: qz ibi erat lapis ī cui⁹ splēdore sibi
deū eē ppiciū cōficebāt. Erat āt rōnale qdran-
gulū duplex. ī modū vni⁹ palmi. de q̄ttuor p̄di-
ctis coloribz. auroqz cōtextū: h̄ns. xij. lapides
p q̄ttuor ordies. In p̄rio sardiū. topasiū. ⁊ s̄ma-
ragdū. In secūdo carbūculū. saphirz ⁊ iaspide.
In tercō liguriū. achantē ⁊ ametistū. In q̄rto
chrisolitū onichinū. ⁊ berillū. In q̄bz erāt scri-
pta. xij. noīa filioz īsr̄l. ī singul singula iux⁹ or-
dinē sue natiuitatis. Erāt etiā ī eo scripta hec
duo noīa. purim ⁊ thiamin. i. veritas et disci-
plina. Inſerebat āt lōgion suphūerali a pte su-
piori p duos anulos. ⁊ duas catenulas aureas
immissas duobz vncinis qui sub duobz predi-
ctis onichinis in suphūerali cōtinebāt īfiri.
ab īferiori vero pte p duos anulos aureos cuz
duabz iūcturis siue catenis iacinctinis colliga-
bat ephot. **Quartū** ⁊ vltimū erat capitis orna-
mētū. videlicet tiara seu cidaris ī acutū pcedēs
h̄ns circulū aureū cū malaḡnatis ⁊ floribz: ex
q̄ sup frōtez p̄debat aurea lamia quā petalum
dicūt ad modū lune dimidie. ī qua scriptū erat
anōth adonay. i. sanctū nomē dñi tetragrāma-
ton. i. q̄ttuor l̄raz. vt īfra diceſ. Ne vero cum
mouebat pōtifer moueret ⁊ lamia. ligabatur
vitta seu iūctura iacinctina p̄spicua. q̄ summi-
tates pōsteri⁹ diffūdebat. Noster ḡ pōtifer p fe-
minalibz h̄z sandalia. p linea albā. pro balteo
cingulū. p poteri tunicā. p ephot amictuz vel
stolā. p lōgion palleū. p cidari seu tiara mitzā
p lamia crucē. ⁊ qdaz ex his diuersaz h̄nt for-
mā ab illis. s̄ eadē figurā. Secūdo dicamus
de tipo dictoz legaliū indumētoz scdm allego-
riā. Sane his vestibz ornat⁹ pōtifer. toti⁹ orbis
p̄ferebat imaginē. Femīalia nāqz bissina terrā
cōgze figurabāt. qz bissus de terrā pcedit. Est
em bissus linū egiptiacū. Baltei cū vittis ⁊ va-
sculis circūuolutōem oceani designabāt. Tu-
nica iacinctina ipso colore aera p̄ferebat. Per
tintinnabula sonit⁹ tonitruoz. Per malaḡna-
ta choruscationes fulgoz siḡbantur. Quattuor
minoris sacerdotis ⁊ q̄ttuor summi pōtificis i-
dumēta. q̄ttuor microcosmi ptes ipso nūero de-
signabāt. i. q̄ttuor humores ⁊ q̄ttuor elemēta.
Ephot sui varietate celuz si dēreū oñdebat. Quāt
aut aux erat ītextū coloribz figurabat. q̄ calor

vitalis penetrat vniuersa. Duo lapides onichi-
ni. solē ⁊ lunā vl⁹ duo emisperia desiḡbant. In
rōnali vero. xij. gēme pectorales. xij. siḡ ī zodi-
aco p̄ferebāt. Rōnale qdē erat ī medio. qz rōne
plena sunt vniuersa. q̄ terrena celestibz herent:
immo rō terrenoz ⁊ tēpoz. caloris ⁊ frigoris.
⁊ duplex iter vtrūqz tēperies. d̄ celi cursu ⁊ rō-
ne descēdit. Per anulos catenulas ⁊ vncinos.
elemētoz hūoz ⁊ tēpoz colligamēta significa-
bāt. Cidarīs celuz empireū. lamina supposita
deū figurabat oibz p̄sidētez. Hāc qdā allegoriā
libri sapie. ca. xvij. cōfirmat autoritas dicēs.
In veste em poteris quā hēbat. tot⁹ erat orbis
terraz. ⁊ parētū maḡlia ī q̄ttuor lapidū ordi-
bus erāt sculpta. ⁊ magnificētia tua ī diadema-
te capitis illi⁹ erat scripta. **Tercō** subūcien-
da ē expositō ī dumētoz legaliū scdm tropolo-
giā. His siḡdē idumētis legalis sacerdos h̄ ordi-
ne iduebat. Lotus nāqz p̄ri⁹ manibz ⁊ pedibz.
p̄rio iduebat manastalim. i. feminalia: signifi-
cās q̄ sacerdos mūdatis opibz ⁊ affectibz lacri-
mis p̄nie. debz assumē cōtinētiāz vt offerat ho-
stia īmaculatā sanctā deo placētē. Noster tamē
pōtifer. qz iugē debz h̄re cōtinētiā nō induit in
sacrificō femīalia. s̄ sandalia: ac si dicat. Qui
lotus ē. nō indiget nisi vt pedes lauet. s̄ ē mun-
dus totus. Per man⁹ em opa designant. scdm
illud. B̄ndict⁹ dñs de⁹ me⁹ q̄ do. m. m. ad pre.
Per pedes significat affect⁹. scdm illd. Excu-
tite puluerē de pedibz v̄ris. Et est notādum. q̄
ip̄emet sacerdos sibi feīalia iduebat. p q̄ v̄gina-
lis cōtinētia significabat: q̄ qm̄ res ē cōsiliū nō
p̄cepti. iō ip̄emet sibi iponebat. iux⁹ illd apli. j.
ad corinth. vij. c. De v̄ginibz p̄ceptū dñi nō ha-
beo. cōsiliū āt do. Et dñs in euāgelio. Qui pōt
cape capiat. Hoc idumētū alternatim iduebāt
sacerdotes. qm̄ ad iugē cōtinētiā n̄ ita tenebāt
sicut mīstri noui testa. iōqz scdm q̄sdā huic idu-
mēto nullū hodie r̄ndet. Secūdo iduebat cethe-
mone. i. lineā. significās q̄ sacerdos debz idue-
re innocētiā. vt qd sibi nō vult fieri zc. linū em
p̄pter cādorem significat innocētiā. scdm illud
omni tpe vestimenta tua sint candida. **Tercio**
cingebat se balteo significās castitatem. q̄ circa
lūbos debet accingi. vt restringat carnis cōcu-
piscētiā. Unde veritas ait. Sint lūbi v̄ri p̄ec.
Balteū āt qd cōtextum erat ex q̄ttuor coloribz
put supius dictū est. significabat q̄ omēs mo-
tus surgentes ex q̄ttuor humoribz siue ex q̄ttu-
or elemētis. debet refrenare. Proverb. vlti. Et
cinglm̄ t̄didit chananeo. Et ysa. ix. c. Erit ius-
ticia cinglm̄ lūboz ei⁹. Per iusticiā em refre-
natur h̄mōi motus bestiales. Pen debat autez
vsqz ad pedes. qz vsqz ad finez vite debebat esse
mūdus. Quarto iduebat tunicaz potirim. i.

talare. significās q̄ pōtifer debz iduere p̄seue-
rātiā. qz q̄ p̄seuerauerit vsqz i finē hic saluus
erit. Per talū ei p̄pter extremitatē p̄seueran-
tia desiḡt. scdm̄ illud. Ip̄a cōteret caput mū.
7 tu insidiaberis calcaneo ei⁹. Depēdebāt autē
p̄ simbr̄is maloḡnata cū tintinnabul̄ aureis
p̄ maloḡnatū intelligit opatō. p̄ tintinna-
bulū aureū accipit p̄dicatō. q̄ duo dñt i sacer-
dote cōiūgi. ne sine ill̄ igrediēs s̄actuariū i cō-
spectu dñi moriat. Lepit ei ihs facē 7 docē. sa-
cerdotibz r̄linq̄ns exēplū vt seq̄nt̄ vestigia ei⁹
q̄ peccatū n̄ fecit. vt sit honestas i cōuersatōe:
nec inuent⁹ ē dol⁹ i ore ei⁹. vt sit v̄itas i p̄dicatōe
Per tintinnabla q̄ intelligit vox p̄dicatoris. ne
videlz sacerdos p̄ silētiū iudiciū sup̄ni ispecto-
ris offēdat. p̄ maloḡnata exēplū bone vite vt
volūtas martirij. qz l̄ mōi ḡnis reficiunt̄ infir-
mi. Sacerdos at̄ p̄m grego. igrediēs vt egredi-
ens morit̄. si d̄ eo sonit⁹ n̄ audiat: qz irā circa
se occulti iudicis. erigit. si sine p̄dicatōis soni-
tu icedit. Apte ḡ tintinnabla vestim̄tis illi⁹ de-
scribūt infra. Per vestimēta etem̄ sacerdotis
qd̄ aliud q̄ recta opa r̄cipe debem⁹. iux̄ illud
p̄ph̄e. Sacerdotes t. ind. iu. Vestim̄tis itaqz il-
li⁹ tintinnabla iherēt. vt vite viā cū lingue soni-
tu ip̄a q̄ sacerdotis opa clamēt. Itēz tintina-
bul̄ malaunica cōiūgunt̄. Quid p̄ malapu-
nica. nisi si dei v̄itas desiḡt. Nā sicut i malo
punico vno exteri⁹ cortice m̄lta iteri⁹ ḡna vni-
unt̄: sic inūeros s̄acte. eccle p̄los v̄itas si dei
contegit. q̄s intus diuersitas meritoz tenet.
Quinto iduebat ephod. i. sup̄hūerale. signifi-
cās q̄ pōtifer debz iduē patiā. vt i patiā sua
possi deat aīam suā: hūeris ei onera portam⁹.
scdm̄ illd̄. Supposuit hūez suū ad supportā-
duz. 7 fact⁹ ē tributis seruies. Hēbat at̄ duas
oras cōiūctas i vtroqz latē summitatū. signi-
ficās q̄ pontifer debet h̄re arma iusticie a dex-
tris 7 a sinistris: vt n̄ erigat̄ p̄speris. nec de-
primat̄ aduersis. Hēbat et duos lapides oni-
chinos inf̄tos hūeris. in q̄b̄ sculpta erāt. xij.
noīa filioz isrl̄. sex i vno 7 sex i alio. Per du-
os onichinos significāt veritas 7 sinceritas:
veritas p̄ claritatē. sinceritas per soliditatez.
Per filios isrl̄ significāt s̄acta desideria 7 ius-
ta opa. p̄m illd̄. Aledict⁹ hō q̄ n̄ reliq̄rit se-
mē i isrl̄. Per senariū significāt p̄fectio. eo q̄
dñs. vj. die p̄fecit celū 7 terrā 7 oēs ornatū eo-
rū. Et ḡ sex noīa filioz isrl̄ sculpta erāt i vno
lapide 7 sex i alio. siḡficabat. q̄ desideria sacer-
dotis 7 opa p̄fici dñt n̄ i fermēto malicie 7 ne-
gcie. s̄ i azimis sinceritatis 7 v̄itatis: vt since-
ritas iformet itentōz. 7 v̄itas finē. Greg. ait i
pastorali. xij. c. q̄ sup̄hūerale ex auro iacicto
purpura. cocco bis tincto 7 bisso r̄torta fieri p̄

cipit: vt q̄nta sacerdos clarescē v̄tutū diuersi-
tate d̄beat d̄mōstret. In sacerdotis q̄ppe bitū
aīa oīa aux̄ fulḡ. vt i eo intellect⁹ sapie p̄cipa-
liter eniteat. Qui iacict⁹ aereo colore splēdēs
adiūgit. vt p̄ oē qd̄ intelligēdo penēit. n̄ ad fa-
uores infimos. s̄ ad amorē celestū surgat: ne
dū fauor incautis laudibz capit̄. ip̄o etiā veri-
tatis intellectu vacuet̄. Auro q̄ et iacicto pur-
pura p̄misceat. vt sacerdotale cor cū sūma q̄ p̄e-
dicat sperat. i semetip̄o etiā suggestiōes vicio-
rū reprimat. eisqz velut ex regia ptate p̄dicat.
Auro aut̄ iacincto bisso ac purpure. bis tinct⁹
coccus adiūgit. vt aīa interni iudicis oculos
oīa v̄tutū bona ex caritate decorent. 7 cūcta q̄
corā hoīb̄ rutilāt. hec i p̄spectu occulti iudicis
flamma intimi amoris accēdat: q̄. i. caritas q̄
deū s̄it et primū diligit. q̄i ex duplici tinctura
fulgescit. Sed cū mēs ad caritatis p̄cepta accē-
dit. restat vt p̄ abstinentiaz caro maceret: vñ ei
bis tincto cocco. tota bisso adiūgit: de tra ei
bisso nitēti specie oriet̄. 7 qd̄ p̄ bisso n̄si cādēs
decore mundicie corp̄alis castitas designat. q̄
videlicet tota pulchritudini sup̄hūerale in-
nectit: qz tūc castimonia ad p̄fectū mundicie cā-
dorē ducit. cū p̄ abstinentiaz caro fatigat̄. Quqz
inter virtutes ceteras etiā afflicte carnis mēt̄
tū p̄ficit. q̄si i d̄rsa sup̄hūerale sp̄e bisso tota
cādēscit. Serto induebat longion. i. rōnale
signās q̄ pōtifer d̄z induere discretōez p̄ quas
discernat inter lucē 7 tenebras. inter d̄xtrā et
sinistrā: qz nō ē cōuētio lucis ad tenebras. ne-
qz xpi ad belial. Erat at̄ rōnale qd̄ragulum. si-
gnās q̄ d̄z discernē inter q̄ttuor. i. inter verū 7
falsū. ne deuiet in credēdis: inter bonū 7 ma-
lum ne deuiet i agēdis. Erat 7 duplex. qz debz
discernere p̄ duobz. p̄ se videlicet 7 p̄lo: ne si
cec⁹ cecuz durerit ābo i foueā cadāt. Habebat
et quattuor ordines lapidū. signās q̄ pōtifer
debet h̄re q̄ttuor principales v̄tutes. iusticiaz
fortitudine. prudētiā. 7 t̄pantiaz. In singulis
at̄ ordinibz hēbat tres lapides. signās q̄ pon-
tifer i primo d̄z h̄re fidē spem 7 caritatē. In se-
cūdo modestiā m̄asuetudinē 7 benignitatē. In
tercio pacē miscōiaz 7 largitatē. In q̄rto vigi-
lantiā solitudinē et longanimitatē. Per lapi-
des em̄ figurāt virtutes. p̄m illd̄. alt⁹ edificat
aux̄ argētum. et lapides p̄ciosos. Habebat et
duas catenulas auri purissimi s̄ibinuicē cohe-
rentes. que duobz inferebant̄ v̄cinis. signās
q̄ pōtifer debet h̄re duos caritatis. affect⁹ ad
deū. i. et ad primū: de q̄b̄ p̄cipit. diliges deū
tuū ex toto corde tuo. 7 primū tuū sicut teip̄m.
Sicut em̄ aurum p̄minet v̄niuersis metallis.
ita caritas precellit v̄niuersas virtutes. d̄ qua
dicit apostolus. maior̄ horuz est caritas. Quo

Liber

Quartus Jo. xxxv.

vicini sunt intētio 7 finis. q̄b̄ cathenule iſerū
tur. vt tā dēū q̄ primū diligit ex corde puro. 7
cōſciā bona 7 fide nō ficta: 7 tā dēū q̄ primū di
ligat ppter beatitudinē. dēū ppter ſcipm. 7 p
rimū diligit ppter dēū. Portabat āt aarō rō
nale iudiciū i q̄ deſcripta erāt noīa. xij. ppheta
rū. put dictū ē i. j. pte ſub titū. de picturis. Et
ſcōm grego. i. paſtorali. li. j. c. xij. bñ rōnale iu
diciū vocat. qz rector debz ſubtili ſp examie bo
na malaqz diſcernē. 7 q̄ vlt q̄b̄ qñ 7 q̄liter con
gruāt ſtudioſe cogitare: nihilqz propriuz q̄rē. ſ
ſua cōmoda propinqz bona deputare. An de i
ero. ſcriptū ē. Pones āt i rōnali iudiciū doctri
nā 7 veritatē. q̄ erūt i pectore aarō qñ ingredit̄
corā dño. 7 geſtabit iudiciū filioz iſrl i pectore
ſuo. i cōſpectu dñi ſp. Sacerdotē q̄ppe iudiciuz
filioz iſrl i pectore ſuo corā cōſpectu dñi geſta
re. ē ſubiectorz cauſas p ſola iterni iudicis in
tentōe diſcutē. Quidā āt dixerūt. q̄ rōnali nul
lū rñdet bodie ornamētū. qm̄ nō habem⁹ copiā
lapidū p̄cōſoz: ſ ad inſtar illi⁹ deſert pōtifex i
cōſeptione ſua textū euāgelij añ pect⁹ corā toto
p̄plo. Ibi em̄ ſcripta erat doctriā 7 veritas. Et
ep̄s debz hīc i corde veritatē euāgelij. 7 i ore do
ctrinā q̄tū ad maīſeſtatōez. Et hec pōt eſſe cau
ſa q̄re i q̄buſdā eccleſijs poſtes codicis euāgeli
ci ex auro argēto 7 lapidibz p̄cōſis ornan̄t. Et
etiā 7 alia rō. qz i illo rutilat auz ſapīe. argen
tū eloq̄ntie. 7 miraculoz lapides precioſi. Hec
ſunt ſpōſe murenule auree argēto vermiculate
Septimū 7 ſupmū capitis ornamētū erat cida
ris vlt tiara. quā vltimo pōtifex aſſumebat. ſig
ficās hūilitatē. de q̄ dñs ait. Om̄is q̄ ſe exaltat
hūiliabit. Hāc āt geſtabat i capite. ſignificās
q̄ pōtifex debz gerē hūilitatē i mēte exēplo capi
tis n̄ri dicētis. Viſcite a me qz mitis ſuz 7 hūi
lis corde. Per caput em̄ mēs itelligit̄ ſm̄ illd.
vonge caput tuū 7 faciē tuā laua. Ruſus tiara
in mīoribz ſacerdotibz. ſignificat cōtinētiā qm̄
qz ſenſuū. In maioribz vō cōtēplatōez: dñt em̄
eſſe cōtēplatiui. De cidari depēdebat a frōte la
mina aurea. ſignificās ſapīam. vlt figurauit ſi
gnū crucis. qd̄ fit i officō cōfirmatōnis: i q̄ ſcri
ptū erat nomē dñi tetragrāmaton. i. q̄ttuor lit
teraz. q̄ ſunt he. ioth. betb. 7 vau. i. p̄cipiū vi
te paſſiōis iſte. put dictū ē in p̄hemio. ij. ptis.
acſi apt⁹ diceret. Ille cui⁹ pōtifex iſte gerit p
ſonā. ſ. xp̄s. ē p̄cipiū. i. autor vite paſſionis. i.
vite reſtaurate p paſſionē qz mortē n̄ram mori
endo deſtruxit. 7 vitā n̄ram reſurgēdo repauit.
Eāt āt hec iduīta p maiori pte contexta ope
polimito. i. vario. ppter varietatē v̄tutis. d̄ q̄ di
cit pſalmiſt̄ phus. Aſtitit re. a. d. t. zc. 7 ex q̄t
tuor p̄cōſis coloribz. ſ. purpura cocco biſſo 7 ia
cincto. Per purpuraz regie dignitatis. ſignifi

catur pōtificalis poteſtas. q̄ via regia debz in
cedē. ne declinet ad dextrā vlt dñiet ad ſiniſtrā.
ne liget dignos aut ſoluat indignos. Per pur
purā q̄ aq̄ ſignificat. qz i conchis marinis ha
bitāt vermes q̄ eā egerūt. Per coccū coloris ig
nei ſignificat pōtificalis doctriā. q̄ ſicut ignis
lucē debz 7 vrere. ppter qd̄ 7 bis tinctus fuiſſe
narrat: lucē qdē debz p pmiſſionē. vt oīs q̄ reli
q̄rit domū p̄rem 7 m̄rem 7 cetera. cētuplū acci
piet 7 vitā eternā poſſidebit: vrere debz p cōmi
natōnē. vt oīs arbor q̄ non fecerit fructū bonū.
excide 7 i ignē mitte. Hinc ē q̄ ſummus pon
tifex capa rubea exteri⁹ ſp apparet idutus. cu⁹
interi⁹ ſit indutus cārida veſte: quia interius
candere debz p inocētiā 7 caritatē. 7 exteri⁹ ru
bere p cōpaſſionē: vt videlicet oñdat ſe ſp para
tū ponē aiām p ouibz ſuis. qz pſonā gerit illi⁹
q̄ p ouibz vniuerſis rubrū fecit idumentū ſuū.
Ex conſeſſione vero conſtātini imperatoris ſe
re poteſt clamidē purpureā atqz tunicā coccine
am. 7 oīa impialia induīta. ſceptra. ſigna 7
ornamēta. Rur quocūqz ierit eū p̄cedit. ad ſi
gnificādū magis ei q̄ cui⁹ alteri cōuenire. iur
illud apoſtoli. Adibi autē abſit gloziari niſi in
cruce dñi noſtri ihu xp̄i. vt ſe crucifixū imitari
debere cognoſcat. Ruſus coccus bis tinctus i
veſte pōtificali eſt caritas. q̄ quaſi bis tingitur
dū lectōni dei 7 primi colorat. Per biſſum ve
ro candozis erimū. ſignificat preclaritas fame
que debet eſſe retorta vt pōtifex bonū habeat te
ſtimoniū ſcōm apoſtolū. 7 ab his que ſunt int⁹
7 ab his q̄ foris ſunt. Per iacinctū qui eſt colo
ris aerij ſignificat ſerenitas conſciē. quā intra
ſe pontifex debet habere. ſcōm quod dicit apo
ſtolus. Gloria noſtra hec eſt. teſtimonium con
ſcientie noſtre.

Liber quartus de miſſa 7 ſingulis que in
miſſa aguntur.

Post cuncta ec

cleſie ſacrā illud cōſtat eſſe p̄cipu
um. qd̄ in miſſe officō ſupra men
ſam ſacratiffimi celebraſt altaris
illud eccleſie repreſentans conuiuium. in quo
filio reuertēti pater occidit vitulum ſaginatū.
panem vite 7 vinum quod miſcuit ſapientia p
ponens. Hoc autem officiū xp̄us iſtituit. cū
nouum condidit teſtamentum diſponens here
dibz ſuis regnum. ſicut pater ſuus ſibi diſpo
ſuit vt ſup̄ menſam eius edant 7 bibant in re
gno quod eccleſia cōſecrauit. Lenātibz em̄ illis
accepit ihuſ panem. 7 gr̄as agens benedixit ac
fregit. deditqz diſcipul̄ ſuis dicens. Accipite 7
comedite. ſ eſt corpus meū qd̄ p vobis tradet.

2. Hinc miſſa p opm

in fūctis celis. Tunc offerat hūm
rebrat hūm
Bz qz aduani pūe rebrat hūm
Missā qz aptū ē dūctū rē

boc facite i meā cōmemoratōz. Hac igit institutiōe formati. ceperūt apli sacro sanctū frēqn-
tare misterīū. ppter causā quā xpc exp̄sserat. ⁊
formā fūātes i verbis. et materiā tenētes i re-
bus. sicut apls corinthijs ptestat dicēs. Ego
accepi a dño qd ⁊ tradidi vob. qm̄ dñs ihs in
q nocte tradebat accepit panes ⁊c. Quia igit
misse officiū cetēis diuinis officijs digni⁹ ⁊ so-
lēnius ē. idō de ip̄o priusq̄ de alijs officijs ē in
hac qzta pte dicēdū. In q aliquo additis ⁊ de
ctis speculū Inno. pape. iij. psequamur. Sa-
ne vt pmissus ē missā instituit dñs ihs. sacerdos
fm ordinē melchisedech. qm̄ panē ⁊ vinū i cor-
pus ⁊ sanguinē suū tasmutauit dicēs. hē cor-
pus meū. hē est sanguis me⁹. subiūgēs. hoc fa-
cite i meā cōmemorationē. Apli at hāc missaz
adauerūt. dicētes i missa nō solū vba premis-
sa: verū etiā dñicaz oōnē supaddētes. Unde
b. petr⁹ sic missā prim⁹ dñi celebrasse i p̄tibz ori-
entalibz. vbi p⁹ dñi passionē qtuor ānis cathe-
drā tenuit sacerdotalēz. Beinde vō accepit ca-
thedrā antiochie. vbi tres oōes ad missā ad-
iecit. In primordio g nascētis ecclē missa aliē
dicebat q̄ modo. sicut i. vj. pte sub ti. de pasce-
ue diceē. Sequēti vō tpe eplā tm̄ et euan: reci-
tatis. missa celebrabat. Sēq̄nter celestin⁹ pa-
pa instituit introitū ad missā cantari. put sub
introitu diceē. Letera dñsis t̄pibz ab aplis et
a gelasio. celestino. grego. et alijs dñsis p̄tibz
legūtur adiecta: put xpiane fligiois cultu cre-
scente. visa sunt decēt⁹ cōuenire. de h diceē in
phemio. v. ptis. In canone legitur. q iacob⁹
fr̄ dñi ep̄s hierosolimitan⁹. et basil⁹ ep̄s cesa-
riēsis. addiderūt nobis i scripturis ordinē cele-
brādi missā. Itē iste iacob⁹ alphei dñ primus
inter aplos missaz celebrasse. Nā p̄pter ex-
cellētiā sctitatis ei⁹. apli hūc sibi fecerūt hono-
rē. vt post dñi ascēsiōnē prim⁹ inter eos missaz
hierosolūnis celebraret: etiā priusq̄ eēt i ep̄m
ordinat⁹. Elē forte idō dñ prim⁹ celebrasse. qz
prim⁹ pōtificalibz eam dixisse phibeē. Sic ⁊
petr⁹ postmodū prim⁹ in antiochia missā cele-
brauit. et marc⁹ alexādria. Quidaz at pfi-
di heretici reprehēdūt nos qz euāgelia p par-
ticulas lacerata i missa legim⁹: ⁊ qz primitiue
misse videlz ultra dñicaz oōnē aliqd supaddi-
mus. Scriptū nāqz ē. Sigs apposuerūt ad hec
apponet sup illū de⁹ plagas scriptas i lib: isto.
Et qz sup nouū testm̄. ⁊ p̄cepta aploz. als in-
stitutōes et nouā doctrinā doctoꝝ instituim⁹ ⁊
suam⁹ illud qd xpc ait. Bene irritū fecistis
mādatū dei vt vraz fuetis traditōnē. Et alibi
Dis plātatio quā nō plātavit p̄r me⁹ celestis.
eradicabit. Et apls. Doctrinis varijs et pere-
grinis nolite abduci. Itēz. Fundamētū aliud

nemo pōt ponē. pter id qd positū est qd ē xpc.
Dicūt etiā q ecclia xpi nec missaz nec matuti-
nas cātavit. nec xpc nec apli eā instituerūt. nec
in tpe aploꝝ cātata fuit. nec nomē misse tūc i
mundo audiebat. nec scriptū inueniebat: sed
id qd missa rep̄ntat ab euāgelistis cena vocat
nec ecclia i p̄ncipio. nec apli cū musicali orga-
no. nec alta nec dulci voce eā cātabant. rep̄hē-
dentes nos qz hec agim⁹. et qz nocturnas ⁊ a-
lias canonicas horas dicim⁹: falso p̄ nos in-
ducētes illud amos p̄phē. Cōuertaz festiuita-
tes vraz in luctū. ⁊ oīa cātica vraz i plāctū. Et
illud p̄pheticū. Audiūt f̄mōnes tuos. et n̄ fa-
ciūt eos: qz i canticū oris sui vertūt eos. ⁊ aua-
ritiā sequitur cor eoꝝ. et est illis q̄i carnē mu-
sicū qd suauī dulciqz sono canit. Illoꝝ tñ er-
roz aptissime cōfutatur ex his q̄ i phemio. v.
ptis diceē. Rursus in primitiua ecclā diuina
misteria hebraice celebrabātur. s̄z tpe adria-
ni primi impatoris. grece i oriēntali ecclā p̄tio
celebrari ceperūt. Porro misse officiū tā p̄oui-
da rep̄it ordinatōe dispositū. vt q p̄r̄m ⁊ in
xpm̄ exq̄ de celo descendit vsqz dū i celū ascēdit
gesta sunt. magna ex pte cōtineat. et ea tā ver-
bis q̄ signis ammirabili qdaz specie rep̄ntat.
Ip̄m at officiū i qtuor cōsistit. videlz i p̄sonis
i opibz. i verbis. ⁊ rebz. Personaz tres sūt or-
dines. s. celebrātes. mīstrātes. ⁊ circūstantes.
Op̄ez qz tres sunt spēs. videlz gest⁹. actus. et
motus. Clerboꝝ etiā tres sunt diuersitates. s.
oōnes. modulationes. et lectiones. Rēz sūt
tres sunt maneries. s. ornamēta. instrumēta.
⁊ elemēta. Sigdez hec oīa plena sunt diuinis
misterijs. sicut i phemio libri dictū fuit. Sa-
ne olim tēplū erat i duas ptes interposito ve-
lo diuisum. ps prior vocabat sancta. interior
vō sancta sanctorū. Quicqd g in officio misse
ante secretā agit q̄i i ede p̄iori est: qd at in se-
creta agit intra sancta sctōꝝ est. Erāt igr int
sancta sctōꝝ ara incēsi. archa testamēti. tabu-
la sup archā. put i prima pte sub ti. de ecclā ⁊
de altari dictū est. et i Exo. h̄r: et sup tabulam
duo cherubin glorie mutuo vultu sese respici-
entia. Huc intrabat solus pōtifex semel i āno
hñs noīa patz i rōali ⁊ suphūerali scripta: fe-
rēs sāguiez ⁊ carbōes. q̄s oēs cū timiamate in-
thuriblo oās ponebat. donec fum⁹ eū obūbra-
ret. deinde tabulā ⁊ arā sāguie asp̄gebat. p⁹ ex-
ibat ad pplm̄ et vestes lauabat. n̄ ei iudicabat
mōs añ vespaz p⁹ immolatōz vitule ruse. Hec
olim sig fuerūt. sed recesserūt postq̄ significa-
ta venerūt. Sigdē prior edes significat p̄ntem
ecclāz. s. ācta sctōꝝ celum. pōtifex xpm̄. sāguis
passionē. carbones caritatē xpi. thuribulū car-
nem ip̄i. thus crematuz p̄ces odoriferas. ara

ad hūc dñi dñi missa
dñi dñi

ad hūc dñi dñi

ad hūc dñi dñi

ad hūc dñi dñi
ad hūc dñi dñi
ad hūc dñi dñi

Liber

cobortes celi. archa xpi humanitate. tabula dei
patrem. duo cherubin duo testamenta. quae sese ad in-
uicem respiciunt. quae concordant. vestis quae lauat homines
vespa hominis vestem significat. Moseras ergo quae olim fi-
ebant et quae Christus egit: et respice quomodo mister ecclesie illa
in officio misse representat et agit. Quid etiam hec si-
gnificet. sub canone misse in principijs cuiuslibet
periculi illius tanget. Per archam quoque Christi humilitas
intelligitur. a qua nobis per ipsius misericordiam omne
bonum aduenit. Et non quod sicut in exo. xxxv. et xxxviij.
legitur. Factum est super archam propitiatorium aureum. id est.
tabula aurea. eiusdem longitudinis et latitudinis
cuius et archa. ut eam tegere sufficeret: et hec dicebat
oraculum. quod dominus de loco illo responsa dabat ora-
tibus. Dicebat etiam propitiatorium. quod exinde loqueretur
dominus propitiabatur populo. vel quod die propitiacionis dice-
bant gloriam domini super ibi descendere. Et inde tabna-
culum siue locus super posteriore parte altaris colloca-
tus. in quo Christus propitiatio nostra. id est. hostia consecrata
seruatur. bodie propitiatorium nuncupatur. Ex utraque
vero parte oraculi. id est. in duobus angulis anterioribus.
posita sunt duo cherubin aurea: quae sunt secundum iosephum
duo animalia volatilia. humanitas figuratur quae a
nullo hominum est inspecta. Hec dicit moyses se in
dei sede conspexisse figurata. Unus cherub alterum
inspiciebat. utrisque tamen vultibus in propitiatorium. dua-
busque alijs ex opposito expansis. et mutuo se tangere
vultibus velabant oraculum. siue tegebant propitiatorium.
Siquidem per propitiatorium incarnatus dominus figuratur. id
est. quod Iohannes. Ipse est propitiatio per peccatis nostris. Duo
cherubin duo sunt testamenta. scilicet. veteris et noui.
Vnde ergo illa non discrepant. sed mysterium incarnatio-
nis Christi concorditer narrat. illud prophetando. istud
asserendo: in propitiatorium vultus siue intentionis di-
rigunt et se mutuo respiciunt. Rursus tria sunt
ecclesie sacrificia quae in veteri testamento per propicia-
torium thuribulum et altare significata sunt: videlicet
sacrificium penitentiae. iustitiae. et eucharistiae.
De primo. sacrificium deo spiritus contribulatur. De se-
cundo. tunc acceptabis sacrificium iustitiae. De ter-
cio. tibi sacrificabo hostiam laudis. Super altare
scilicet. corporis caro mactatur per contritionem. in thuribu-
lum. scilicet. cordis tibus adoleat per deuotionem. ad propicia-
torium. scilicet. dei patris. sanguis inferretur per redemptionem
Hec quidem tria sacrificia sacerdos offert in missa
primum in confessione. secundum in prefatione. tertium in
actione. Quia hec tria sunt quae secundum prophetam deus re-
spicit in homine et requirit ab homine: diligere miseri-
cordiam. facere iudicium. et solcite ambulare cum
deo. Diligat ergo misericordiam. qui vult offerre sa-
crificium penitentiae: faciet iudicium. qui vult offerre
sacrificium iustitiae: cum deo sollicitus ambulet. qui
vult offerre sacrificium eucharistiae. Hinc est quod ait
beatus Bernardus. Fratres mei imolantes hostiam laudis
iugamur vobis sensus. sensui affectum. affectui ex-

Quartus fo. xxxvj.

ultationē. exultatōi maturitatē. maturitati hu
militatē. hūilitati libtatē. Lelebratur⁹ ḡ missā
offerat altissimo sacrificiū illd d q ps. ait. Sa
crificiū deo spūs cōtribulat⁹. Et alibi. Immo
la deo sacrificiū laudis zc. Et apls. Exhibete
corpa v̄ra hostiā viuētē sc̄az deo placētez vt sit
rōnabile obseqū v̄m: mortificātes ī altare cor
dis mēbra v̄ra q sūt sup terrā. videlz īmūdiciā
libidinē cōcupiscētiā malā. z auariciā: qten⁹
mūdo corde z casto corpe. sacrificetis dño vol
metipoe. In sacmēto at corpis xpi fm Augu.
nil a bono magis. nil a malo min⁹ pficiūt sacer
dote: dūmō ille cū ceteris ī archa cōsistat. z for
mā obfuet traditā a colūba: qz nō ī merito sa
cerdotis. s̄ in v̄bo cōficiūt creatoris. Augz ei eq
vez ē ī archa furis sicut ī thesauro regis. Tñ
caiphas pōtifer psecutor vni⁹ z verissimi sacer
dotis q̄uis ip̄e verax nō essz. qd dedit tñ verū
fuit. si n̄ suū dedit s̄ dei. i. ī forma ecclie. Nō ḡ
sacerdotis iniquitas īpedit effectū sacmēti. sicut
nec medici infirmitas v̄tutē īpedit medicine.
Quāuis iḡ op⁹ operās aliqn sit īmūdū. opus
tñ opatū sp̄ ē mūdū. Sz sicut oīa sūt mōda mū
dis. sic oīa sūt īmūda īmūdis. Adal⁹ ḡ cū vitā
accipit mortē icurrit: sic ecōtra bon⁹ cū mortē
sustinet vitā acgrit. Nā q māducat idigne iu
diciū sibi māducat. Qd vō de talibz ait ppha.
Maledicā bñdictiōibz v̄ris. z greg. Bñdictō
eoz v̄tīt ī maledictionē. z ozo ī pctm: d̄ p̄cis
ab ecclia n̄ toleratis seu notorijs intelligit. qz
bñdictio quātū ad ip̄os maledictō r̄putat. qm
fm Aug. mala inquātū ī eis ē dicūt sacramta
polluere. cū tñ illi p̄maneāt ipolluta. sunt em̄
bonis ad p̄miū r̄probis ad iudiciū. Tñ Aug.
Spūalis v̄tus sacmēti vt lux pura ab illūinā
dis excipit ad salutē. s̄ p īmūdos mīstros q̄i p
canale trāsies nō coignat. Arnaldiste tñ pfidi
hētiici dicūt. nūsq̄ legi q īmūdis z luxuriosis
mīstis xpc sp̄sā suā ecclia d̄diderit custodien
dā. v̄l p̄atez sacroz mīsterioz pagē. v̄l clauē
r̄gni. v̄l p̄atē ligādi z solnēdi: qz illi soli vt ait
Greg. z iusti ī hac carne positi potestātē h̄nt li
gandi atqz soluendi sicut apostoli. qui vitam
vel fidem illozū cum eozū doctrina tenent. Tñ
vt dicunt a talibus sacramta prestita nec va
lent nec pficiūt ad salutē. Legit em̄ ī libro nu
meri. Quicqd tetigerit immūd⁹ īmūdū faciet
Et christus. Nō pōt arbor mala fruct⁹ bonos
facere. Et dauid. Peccatori aut dixit de⁹ q̄re
tu enarras iusticias meas. z a. t. m. p. os. tuū.
Et ap̄lus. Dia mūda mūdis. coignatis aut
z infidelibz nihil ē mūdū. Et Greg. in pasto
rali. libro primo. c. x. Dum is qui displicet ad
intercedendū mittit. irati anim⁹ ad deteriora
puocatur. Itēz ibidē in caplo. xij. Necesse est

Le parrain est l'opposé de
l'ami, car il a une main
sur l'épaule et l'autre sur
le cou.

The old pt under mud.

Armatyrke heleni (28) 17
p. 20 p. 21 p. 22 p. 23 p. 24

ut munda debeat esse manus. q̄ dūuere sordes curat: ne tacta queq; ipsa sordida deteri⁹ ingnet.

Celebrat aut missa hora tertia sexta et nona. In tertia. qz f3 marcū hora illa xpc crucē ascendit et lignis iudeorū crucifix⁹ ē clamantiū crucifige crucifige. Et qz illa hora spū sanctus sup aplos i igneis lignis dscēdit. In sexta qz i illa hora fm math. vere crucifix⁹ et imolat⁹ ē. Et i nona. qz hora illa i cruce pendēs emisit spiritū. Thelesphor⁹ papa statuit vt missa ante horaz tertiā n̄ dicat. qd̄ d̄ publicis et popularib⁹ missis intelligēdū ē. Quia sicut Aug⁹. ait. nō debet in publico fieri. ne plus a publicis q̄ hora tertia dicūt retrahat. Lātāt aut dieb⁹ dñicis et festiuis hora tertia. In profestis hora sexta. In qdragesima hora nona et etiā ex institutōe pelagii pape et aliorū i dieb⁹ ieiuniorū n̄ tñ oīm In sabbatis vō ieiuniorū q̄ttuor tpm sero pōt celebrari. ppter ordines sacros. q ad dñicā sequētē ptinē noscūt. Sed qz missa a ieiunio dici d3. et iō ne nimis ieiunet. p⁹ vespas inchoat. et sic vsq; ad noctē ieiuniū ptelat. Be q̄ i sexta parte sub sabbato paschali diceat. Qd̄ vō missa qñq; sūmo mane cātāt. ex p̄suetudine nō ex ordine ē. Leo tñ papa diluculo siue p̄ia diei p̄e ad missaz intrabat. nescio an necessitate. an ratione. an sola vsus aplici p̄tate. vel de peculiari missa itelligēdū ē. Qui aut necessitate pueniūt tertiā. aut offert p⁹ sextā aut nonā amore dño ne videlz eis dies absq; sacrificio p̄treat: excusari possūt cū discipulis q̄ euellēbāt spicas i sabbato. et cū dauid q̄ comedebat panes p̄positōis. Elēl qz i missa sit memoria passiōis. mortis. sepulture. r̄surrectiōis. et ascēsiōis: iō cātāt tot varijs horis. In tertia in memoriā passiōis et ascēsiōis. Post sextā i memoriā mortis. Post nonā i memoriā sepulture. In mane i memoriā forte r̄surrectiōis. Afferūt etiā qdā dñm i mediculēo horaz crucifixū. et iō nūc hāc. nūc illā horā positā. Un̄ ecclia int̄ vnā horā et alterā celebrat missaz. In die aut natalis dñi p̄ia missa de nocte cātāt. put sub ipso festo diceat. Leterū si in qdragesima occurrūt duo officia. q̄s dies duplices vocam⁹: missa d̄ festo dñi i tertia et absq; genuflectiōe. officiū vō d̄ ieiunio dicit i nona et cū genuflectiōe. Tēpore etiā aduent⁹ debet missa i sc̄toz festiuitatib⁹ hora tertia celebrari. Vlex null⁹ d3 eadē die p̄les missas celebrare regularit. qz xpc semel passus fuit. Et valde felix ē q̄ etiā vnā digne pōt celebrare: nec pōt q̄s duas missas cū vno vel vnā cū duob⁹ sacrificijs celebrare. Sub vno tñ canone possunt p̄les hostie cōfici. Nā et p̄biter d3 sp̄ hostiā p̄ infirmis b̄re paratā. Pōt q̄ sacerdos vnā missam cū sacrificio. et aliā sicca celebrare. Adissa

sicca dicit. qm̄ si sacerdos nō pōt p̄ficere qz forte iā celebrauit. vel ob aliā causaz: pōt accepta stola eplaz et euāgeliū legē. et dicē oōnē dñicā et dare b̄ndictiōez: q̄nimo si ex deuotione nō ex supstitiōe velit totū officiū misse sine sacrificio dicē. accipiat om̄s vestes sacerdotales. et missā suo ordine celebret vsq; ad finē offerēde. dimittēs secretā. q̄ ad sacrificiū ptinet. p̄fationē vō dicē pōt. licz i ea videant̄ angeli iuocari ad cōfeciōz corpis et sāguis xpi: de canone vō nihil dicat. B̄ oōnez dñicā nō p̄termittat. et q̄ ibi sequūt sub silētio dicēda nō dicat. calicē vel hostiā nō b̄eat. nec de his q̄ sup calicē seu eukaristiā dicunt vel fiūt aliqd̄ dicat vl̄ faciat: potest etiā dicē par dñi sit sp̄ vo. et c. et eride misse officiū suo ordine pagat. meli⁹ ē tñ talia omittēre. Clerū qdaz incipiūt missaz de die. celebrantes illā suo ordine vsq; ad offerendā: postea incipiunt aliā missaz et eā cantāt vsq; ad eundē locū. et idē faciūt pluries si volūt: et incepta missa viuoz. incipiūt qñq; missaz mortuoz eā psequētes vsq; ad eundē locū: et eride p̄cedētes dicūt tot secretellas q̄t missas inceperūt. semel tñ canonē dicētes et p̄secrātes. et i fine tot oōnes dicūt q̄t officia misse inceperūt. B̄ tanq̄ detestabile reprobam⁹. Pōt tñ sacerdos qñq; plures missas vna die celebrare. P̄rio in festo natalis dñi. sicut i septia p̄e sub illo festo diceat. Secūdo vbi necessitas erigit. puta si q̄s moriat. Lōciliū tñ cartaginense dicit. q̄ si ep̄s vl̄ ali⁹ p⁹ tertiā obierit. cōmemoratio solū oōnib⁹ faciēda ē sine missa. Tertio causa honestatis. vt si aliq̄ magna p̄sona supueniēs velit missaz audire. Quarto fm̄ q̄sdā causa vtilitatis. puta p̄ p̄grinos. p̄ter hospites. p̄t cōmeantes. p̄t infirmos. p̄ter sp̄s. et p̄ter raritatē clericoz. et paupertatē eccliaz sacerdotes p̄rios nō b̄ntiū. Quinto vt dicit sicard⁹ ep̄s cremonēsis i mitrali. cū due festiuitates occurrūt. Pōssūt etiā tres celebrari: tū qz b̄ sit licite i natali. tū qz xpi passio tripartita ē. Passus ē em̄ linguis insultantiū. manib⁹ vberantiū. et clauis crucifigētiū. Ip̄e etiā ē a p̄iarchis gestib⁹ imolat⁹. a p̄phetis v̄bis sacrificat⁹. a patre et a seipo re aliter oblat⁹. Sexto pari ratione. si i die ieiunij occurrūt aliqd̄ solenne festū. pōt vnā de festo et aliā de ieiunio celebrare. si alius p̄biter nō as sit. Legit etiā. q̄ leo papa sepe septies et aliqñ nonies i eadē die missaz celebrauit Sacerdos tñ aliā missaz i eadē die celebratur⁹. i vltia tñ missa p̄ fusionē sumat: qm̄ si i p̄ia sumeret ieiun⁹ nō eēt. et sic alia missa impediret: alias aut quoties celebrat. totiens corp⁹ xpi et etiā per fusionē sumat. Sed nunquid p̄ansus conficit. Respondeo sic. licet hoc facē nō debeat: nō em̄

Missae celebrantur hora tertia
sexta et nona

Missae quae primo mane
celebrantur

Missae quae duo officia vno
die occurrunt

I am, Sir, very truly, your Obedt Servt

in mano dell'abbate, che si offriva di darla a lui.

regnum celorum. quod per diem dominicam figurat: ideo de illa
sollemnizamus in septima feria quam diem dominicam precedit.
Quare ut sollemnitas nostris sollemnitati filii pertineat
Quinto ut festiuius agatur in die in qua deus ab omni opere
regeuit. Notandum etiam est. quod in missae officio ubi
christi passio representatur. tribus linguis generibus uti-
mur. scilicet greca hebraica et latina: ad significandum
quod his tribus linguis scriptus est titulus crucis christi.
Ioh. xix. et ad designandum. quod omnis lingua quam per hanc
tripliciter intelligitur. deum laudare et confiteri debet:
quia dominus noster iesus christus in gloria est dei patris. Licet enim
multa sint genera linguarum. iste tamen sunt princi-
pales. hebraea propter legem et quia est mater aliarum: gre-
ca propter sapientiam. latina propter nobilitatem et ro-
mani imperii dominium Verba latina sunt epistolae. eu-
gelia. orationes et cantus: greca sunt. kyrieleyson. christe
et ymas. hebraica sunt alleluia. amen. sabba-
oth. et osanna. Unde et in missa romani pontificis in
principis sollemnitatibus legitur euangelium et epistola non
solum in latino. verum etiam in greco: ad designandum con-
iunctionem utriusque populi sub una fide. sine qua ec-
clesia persistat non solum ex latinis. verum etiam ex gre-
cis. et vide in vij. parte sub titulo de pasceue. Sed
queritur utrum sacerdos minus quam duobus personis debet
celebrare missam. Et videtur quod non. statuit namque
sorber papa. ut nullus missarum sollemnia celebrare
presumat. nisi duobus personis sibi quibus respondentibus
ipse tertius beatus. Cum enim ipse presbiter dicat dominus
vobiscum. et in secreta dicat. orate pro me: convenit
ut ipsius salutationi a pluribus respondeatur. Verum
aliud est necessitatis articulus in quo potest uno solo per-
sone celebrare. et aliud religionis preceptum. Pre-
ter quod credendum est et sacris auctoritatibus probatur. quod
angeli dei comites assistunt orantibus. iuxta illud
per beaticum. In conspectu angelorum psallam tibi. Et
angelus ad thobiam. Quando orabas cum lacrimis ob-
tuli orationem tuam domino. Sed et in canone missae pertinet
Supplices te rogamus omnipotens deus. iube hec per-
ferri per manus sancti angeli tui in sublime alta-
re tuum. Preterea quilibet homo habet suum proprium an-
gelum ad custodiam. Unde dominus in euangelio loquens de
pueris ait. Angeli eorum semper vident faciem patris. Gl-
los igitur habemus in oratione principes. quos habebimus in
glorificatione consortes. Solus tamen presbiter non potest
divinum officium absque ministro suffragio celebra-
re. prout in constitutione alexandri canitur. Canon quoque
tholetanus. concilium statuit. ut ubi temporis vel loci siue
cleri copia suffragatur. beatus quisque deo sacrificans
per se vicini solamini adiutores: ut si ex aliquo casu
ille qui ad officia impletur accedit. turbatur vel ad
terram illisus fuerit: a tergo semper beatus qui eius vi-
cem intrepide assurgit. Si quidem copia temporis suffra-
gat. si non fuerit guerra loci. si ecclesia sit dives
cleri. si sit ibi copia clericorum. Generaliter autem di-
cendum est. quod illa est legitima missa. in qua sunt sacerdos

Carissimi
Missae
fuerunt

Introitus

Exodus

Gen. 22

Collecta

Epistola

Actus

Evangelium

Oratio

Missae defunctorum

De loco missae

Missae in manu ad populum

Missae celebrant in altarij eo die
ubi celebrant

respōdēs. offerēs atqz cōmunicās: sicut ip̄a p̄
cū p̄positio euidēti ratiōe demōstrat. Introit⁹
ad choz. p̄phaz respicit. qm̄ fm̄ Aug. moyses
mīster fuit veteris testamēti. p̄phe mīstri noui
kyrieleyson ad eos respicit p̄phetas. qui circa
dñi aduētū erāt de q̄b⁹ fuerūt Zacharias ⁊ Jo
hānes baptista fili⁹ ei⁹. Gloria i excelsis ad ce
tū r̄spicit angeloz. gaudiū natiuitatis dñi pa
storib⁹ annūciātū. Pr̄ia collecta respicit ad b̄
qđ dñs circa annū duodecimū agebat. qñ. s.
ascendēs hierosolimā sedebat inē doctores au
diēs ⁊ interrogās. Ep̄la ad Johis p̄dicationē
ptinet. Respōsoriū ad beniuolētiā ap̄loz r̄spi
cit. s. quō a dño vocati secuti sūt eū. Alla ad le
ticiā mētis eoz ptinet. quā habebāt de p̄missi
onib⁹ ei⁹ vlt de miraculis q̄ p̄ eū vlt p̄ nomē ei⁹
fiebāt. Euāgeliiū respicit temp⁹ a sua p̄dicatōe
vsqz ad p̄dictū tēpus. Qđ vō deinceps in misse
officio agīt. ad illd̄ respicit tēpus qđ ē a dñica
qñ pueri hebreoz obuiauērūt ei. vsqz ad diem
ascēsiōis ei⁹ siue pētecōstes. Qđ vō secrete. vlt
qz nob̄ qđ p̄cōtib⁹. designt illā oīz quā iesus i
mōte oliueti exercebat. Qđ aut̄ postea agīt. si
gnificat tēpus illud qđ dñs i sepl̄cro iacuit. Qñ
vō panis i vinū mittit. aīaz dei ad corp⁹ redire
demōstrat. Salutatō sequēs significat saluta
tiōes postea discip̄lis a x̄po factas. I fractō ob
late significat fractionē panis factā a dño di
scip̄lis i emaus. Hec pleni⁹ i suis locis dicēt.
De missa p̄ mortuis ⁊ ip̄oz officio i septia pte
dicēt. Ad b̄ missa n̄ nisi i sacra tis deo locis. i.
i tabnacul⁹ dñis p̄cib⁹ a pōtificib⁹ delibutis.
absqz maḡ necessitate dici d̄z. Nō ḡ i p̄phanis
domib⁹ absqz ep̄i licētia. qz sancti⁹ ē missaz nō
cātare vlt nō audire. q̄ i locis i q̄b⁹ hec fieri nō
optet. Qñ scriptū ē. Elide ne offeras olocauista
tua i oī loco quē videris. s̄ in oī loco quē elege
rit dñs de⁹ tu⁹. De b̄ dicēt i p̄hemio. v. ptis.
Pōt aut̄ esse necessitas vt dicat i nauī vlt i exer
citu sub papilione. siue s̄o diuio. si illud h̄i nō
possit: s̄ tūc cū tabula seu altari viatico. Pres
biter at nō d̄z missaz celebrare sine licētia ep̄i
i altari in q̄ ep̄s ea die celebrauit. Sixt⁹ tñ pa
pa statuit missaz n̄ nisi sup̄ altare celebrari. Ise
lix papa prim⁹ statuit sup̄ memorias martirū
missas celebrari. Boīfaci⁹ papa scđ⁹ statuit vt
in misse celebratiōe clerici a laicis sint diuisi.
Adarci⁹ papa statuit missam alta voce cātari.
Eligili⁹ papa statuit eā i eccl̄a oriē tali pte dici
Illd̄ qđ notādū ē. q̄ i missa rep̄ntat pugna et
victoria sacerdotis ⁊ hostē antiquū. Process⁹
ad hanc pugnam. ponetur sub titulo de ponti
ficis ad altare. in fine. Arma vō ⁊ pugna sa
cerdotis. posita sunt in p̄hemio tertie partis.
Rursus missam quasi quoddam iudiciū

imitat. Unde ⁊ canon actio vocatur. Est em̄
actio causa i iudiciū deducta. In missa qdem
causa n̄ra agīt. oratoriū ē p̄toriū. deus iudex.
dyabol⁹ accusator. mīstri testes. sacerdos ad
uocat⁹ ⁊ de fensor. h̄ ē moyses q̄ causaz ppli ad
dñm allegabat. cui⁹ patrociniō delatoris falla
cia cōfutat. ⁊ n̄ra innocētia p̄probat ⁊ absolui
tur. ⁊ iudicis ira placat. ⁊ p̄ misericordiā cul
pa remittit. Letez missa d̄r mīsteriū qđ p̄ferē
⁊ sacrificiū qđ offerē. Adisse aut̄ officiū i du
as p̄cipalit̄ diuidit ptes. videlz i missam ca
thecuminoz. et missam fidelium. Adissa ca
thecumioz ē ab introitu vsqz post offertoriū. q̄
missa ab emittēdo d̄r: qm̄ qñ sacerdos incipit
p̄secrare eukaristiā. cathecumī foris de eccl̄a
mittit. Qñ antiq̄ p̄lecto euāgelio diacon⁹ su
pra pulpitu acclamare solebat. Si q̄s cathecu
min⁹ adest ereat foris. put dicēt in. vj. pte sub
q̄rta feria q̄rte dñice q̄dragesime. Qđ idō fie
bat. qm̄ cathecumī licz sint i fide instructi. nō
dū tñ sūt renati siue baptisati: ⁊ iō nōdū sūt de
corpe eccl̄ie. sicut nec iudei. nec gētiles: q̄re sa
cris altaris mīsterijs itersse nō debēt. q̄ n̄ nisi
baptizatis fidelib⁹ cōmittit. nec thesauri ec
clesie sūt inimicis oñdendi. Qñ d̄ qbusdā q̄ ca
thecumioz ⁊ nōdū renatoz typū seu figuram
gerebat scriptū ē. Iesus aut̄ nō credebat se ill.
sciēs qđ i boīe cēt. Hic etiā i canone cartbagi.
p̄cili⁹ d̄r. q̄ nec gētilis nec bētic⁹ nec iude⁹ p̄bi
beat eccl̄ia igredi ⁊ audire ob̄n̄ di vsqz ad finē
misse cathecumioz: nec etiā icestuosī. Adis
sa vō fidelū ē ab offertorio vsqz ad p̄ cōmuni
onē. Et d̄r missa illa a dimittēdo: qz ea expleta
ad p̄pria q̄sqz fidel⁹ dimittit. Adissa ḡ aliqn̄ ē
nomē collectiū. qz qñqz missa vocat qđ ē ab i
troitu vsqz ad offertoriū. Qñqz qđ ē ab introi
tu vsqz ad ite missa ē. ⁊ b̄ veri⁹ qz tūc hostia mit
tit. Qñqz qđ vltati⁹ ē d̄r missa totū officiū ab
introitu vsqz ad ite missa ē: siue inuocatō noīs
dei q̄ sit a sacerdote sup̄ altare. q̄si trāsmissa. eo
q̄ p̄pius fidel⁹ p̄ mīsteriū sacerdotis q̄ vice me
diatoris inē deū ⁊ hoīes. i. x̄pi fugit. p̄ces. sup
plicationes. ac vota altissimo trāsmittit. Qñqz
illud tñ officiū qđ sub silētō dicīt. Qñqz solū
vba illa qbus dñicū p̄ficiē corp⁹. Aliqn̄ missa
ē nomē p̄riū. qz significat x̄pm̄ q̄ missus ē a pa
tre in hūc mūdū. Significat etiā angelū q̄ mit
titur. vt p̄ eius man⁹ hostia offerat i sublimē
altare dñi. Ipm̄ ḡ sacrificiū. i. hostia vocatur
missa. q̄si trāsmissa: p̄ri⁹ siqdē a p̄re nobis vt. s.
esset nobiscū. postea a nobis p̄ri vt intercedat
⁊ sit. p̄ nobis ap̄d deū. Ite trāsmissa. p̄rio nob̄
a patre per incarnatiōez x̄pi filij sui q̄ fuit mis
sus celestis. et postea patri a nobis p̄ passionē
eius. Similit̄ in sacramēto trāsmissa p̄rio no

Liber

bis a p̄e. p̄ sanctificationē q̄ nobiscū esse incipit
postea p̄i a nob̄ p̄ oblationē q̄ p̄ nob̄ apud pa
trē intercedit. Hec em̄ missio seu legatio sola
sufficiēs et idonea ē. ad soluēdas int̄ deū et ho
mīes inimicias et offensas. Lū ḡ diacon⁹ sine
misse dīc. ite missa ē: idē ē ac si dicat. redite ad
p̄p̄ia. v̄l segmini xpm̄. q̄ missa siue oblata est
hostia salutaris p̄ nob̄ ad deū patrē placādū.

P̄t̄ etiā et alit̄ missa diuidi i q̄tuor p̄tes fm̄
ap̄lm̄ p̄ia ad thimo. ij. et hē ē etiā i canone cōci
lij tholetani. s. in obsecrationēs. oōnes. postula
tiones. et laudes siue gr̄az actiōes. Quorū v̄bo
rū expositō in q̄nta p̄te sub ti. de tertia ponet̄.
Pars p̄ia p̄tēdit ab introitu vsq̄ ad offertō
riū. et dī obsecrationēs. i. p̄catiōes: q̄. s. sūt p̄i
usq̄ sp̄s incipiāt benedicī. Secūda vsq̄ ad fi
nē dñice oōnis. ibi videlz. libera nos q̄sum⁹
dñe zc. Tertia vsq̄ ad cōmunionē videlz fm̄
Aug. oōnes q̄s ep̄us dīc p̄ cōmunionē. Quar
ta vsq̄ i finē. s. fm̄ Aug. q̄n p̄ ite missa est. vel
b̄ndicam⁹ dño: p̄plus r̄spōdet deo gr̄as. Scdm̄
alios v̄o p̄ia ps p̄tēdit ab introitu vsq̄ ad Te
igit̄. Secūda vsq̄ ad Orem⁹ p̄ceptis saluta.
Tertia vsq̄ ad collectas. Quarta vsq̄ ad ite
missa ē. Rurs⁹ q̄ q̄nq̄z fuerūt sāguis xpi effusio
nes: ideo misse officiū ab offertorio i antea in
q̄nq̄z subdiuidit̄ p̄tes. vt ibi dicet̄. S̄z et q̄ i so
la cruce etiā q̄naria fuit sāguis effusio: idō et
sol⁹ canon subdiuidit̄. i q̄nq̄z p̄tes. P̄ia vsq̄.
q̄ pridie. Secūda vsq̄ ad memēto. Tertia vsq̄
ad p̄ceptis. Quarta vsq̄ ad embolismum.
Quinta vsq̄ ad collectas.

De q̄nq̄z psalmis q̄s p̄tifer celebratur⁹ dīc.

Celebratur⁹ ponti

fer missaz solēnia. q̄idā psalmos et
oōnes ex institutionē celestini p̄mi
p̄mittit: q̄s interī dū caligis et sandalijs ornat̄
dīc. fm̄ exhortationē psalmiste dicētis. P̄reoc
cupem⁹ faciē ei⁹ i p̄fessiōe. et i psalmis iubilem⁹
ei. Hi psalmi sunt q̄nq̄z videlz. De dilecta tab
nacula. B̄ndixisti. Inclina. Credidi. et De p̄
fūdis: vt q̄qd̄ imūdu q̄nq̄z sensuū trāsgressiōe
cōmisit. q̄nq̄z psalmorū oōne d̄tergat. Quedā
em̄ cōtinēt i q̄libet ip̄oz q̄ recte cōueniūt cele
braturis altaris misterii et eucharistie sacmētū
Oōnes v̄o q̄s adiicit manifeste p̄tinet ad im
petrandū cordis et corporis mūdiciā et munimē.
Rursus iō dicit De dilecta et alios psalmos: vt
i xpo cui⁹ typū gerit v̄tutū plenitudo notet̄. Et
nō q̄ religiosus fm̄ ordinis sui p̄fessiōz discal
ceat⁹ incedēs. missam celebratur⁹ se calceat ex
p̄cepto ap̄li dicētis ad ep̄e. State calceati pe
des i p̄paratiōe euāgelij pacis. Nepe p̄ calcia
mēta q̄ sūt de pellib⁹ aialiu mortuorū et calcāt

Quartus Jo. xxxviij.

terrā. et sunt clausa de subter et apta desup: si
gnificat q̄ sacerdos debet esse mortu⁹ mūdo. et
debet h̄re cor clausum ad terrena. et ipsa tanq̄
lubrica calcare et vilipendere. et apertū ad re
spiciendū et desiderandū celestia.

De capitis cōpositione et manūz lotionē.

Aligis et sanda

lijs impositis p̄tifer et sacerdos ca
put pectinat. manus et faciē lauat.

Nā et legalis sacerdos sacrificatur⁹ lotis p̄i⁹
manib⁹ ac pedib⁹ induebat manastasi. cui⁹
loco hodie sandalia habēt: p̄t dictū ē in ter
cia p̄te sub ti. de legalib⁹ indumētis. P̄tinetat
igit̄ caput et faciē lauat. P̄mo exemplo Ada
rie q̄ futurā xpi passionē figurās. v̄xit oleo ca
put ei⁹. Et em̄ i misse officio xpi passio rep̄ntat̄.
Secūdo ex mādato dñi dicētis i matheo. Tu
aut̄ cū ieiunas vnge caput tuū et faciē tuā laua
p̄ b̄ significās q̄ i sanctis opib⁹ n̄is om̄ne ficti
onē et simulationē a nob̄ amouē debem⁹. Ter
tio pectinat caput. Nā p̄ capillos sup̄flue co
gitationēs et cura terrene sollicitudinis: p̄ caput
mēs et int̄tio. q̄ cūctis aīe actib⁹ sicut caput ce
teris mēbris sup̄eminet. significant. Cōgrue
igit̄ pectine capilli cōplanāt et ordināt et euul
si sepanāt: ad notādū q̄ tūc specialit̄ mores cō
ponē et sup̄fluas cogitationēs a se repellē d̄z. iur̄
illud p̄phetitū. Auserte malū cogitationū ve
straz: atq̄z mēs ip̄i p̄ia discretiōe separi. ge
tari et purgari a terrenis sollicitudinib⁹. et v̄tu
tib⁹ ornari d̄z. P̄ecten em̄ p̄pter ordinatā i scis
fiōib⁹ diuisionē. discretiōez significat. q̄ int̄tō
aīe adornat̄: sicut capilli capitis pectine adoz
nant̄. Adan⁹ q̄ lauat. p̄pter reuerētiā tā i sac
mēti. q̄ten⁹ ad illud p̄tractādū mūdissim⁹ acce
dat. Vñ greg. i pastoralī li. i. c. xij. Necesse ē vt
mūda studeat eē man⁹. q̄ diluere sordes curat.
Corporaliter igit̄ lauat man⁹. vt sp̄ualiter mū
det actus. iurta illō ps. Lauabo inter innocē
tes man⁹ meas zc. ne q̄si illotis manib⁹ ad mē
saz puenire videat̄: nō q̄ lutū manū dīna sac
mēta p̄taminet. s̄ si q̄s idigne māducat et bibit
iudiciū sibi māducat et bibit. Vñ et i euāgelio
mathei. Nō lotis manib⁹ māducare nō coing
nat hominē: que v̄o de ore p̄cedunt et de corde
ereūt. videlz cogitationēs male. homicidia et ad
ulteria et cetera h̄mōi: hec sunt q̄ inquināt ho
minē. Solicite ergo satagendū est. vt nō taz ex
teriora manū q̄ interiora mentiū ingnamēta
purgent̄. Adanū aut̄ lotio a lege sūpsit exor
diū vt p̄missus ē. Legit̄ etiā exo. xxx. xxxviij. et
xl. c. q̄ moyses fecit labrū enēū de specul mlie
rū. in q̄ laubāt se sacerdotes in ingressu taber
naculi testimoniū. et q̄n accessuri erāt ad altare

Sigdē in labro eneo sonoro significat p̄fessio.
In altari aureo mētis amaritudo. In specul
m̄liez vite sctōz p̄sideratō. Sacerdos ḡ priusq̄
ad altare veniat p̄ p̄fessionē siue lacrimis p̄nie
se abluat. p̄ mētis amaritudinē se purget. p̄ cō
sideratiōz vite sctōz se īformet. De p̄rio eia. liij
Alūdami q̄ fertis vasa dñi. De scdo. j. corinth.
vj. Expurgate vet̄ fermē. zc. De tertio hebre.
rij. Habētes īpositā nubē. deponam̄ om̄e pon
d̄. z circūstās nos pctm̄. vt sim̄ i numero ino
centū audacter dicētiū. Iudica me dñe. qm̄ e.
in inocē. zc. Itēz Lauabo int̄ innocētēs man̄
meas z cir. a. t. Beide man̄ lotas māntergio
tergit: qz p̄ lacrimas p̄tritiōis pctā abhorre z
abolē p̄ opa satisfactiōis dz. Linū qdē p̄ labo
rē ad cādōzē pducit. z penitētes p̄ satisfactiōez
ad p̄petuā gl̄ificationē. Criniū igit̄ manuū et
faciei ornamēta. nō sūt voluptatis oblectam̄ta
s̄ in figurā a dño sacerdotibz legis iniuncta.

De aq̄ benedicte p̄secratiōe et aspersione.

Acerdos i domi

niciis diebz celebratur? alba z stola
pat̄: p̄ri⁹ q̄ planetā iduat. vt libez
vacare possit: aquā ex institutiōe alerādr̄i pape
primi b̄ndicit. altare eccl̄iā z pplm̄ aq̄ b̄ndicta
p̄spgit: vt ois spiritūū imūdoz spurcicia. tā de
bitaculo q̄ d̄ cordibz fideliū. p̄pellat. hec em̄ v̄
tus aq̄ exorcizate inest. Et etiā qz nou⁹ xp̄iano
rū pplus baptismatis sacram̄to renat̄. ita mi
sterio aq̄ lota renatoz corpa munit: sicut san
guis agni a p̄isco p̄lo ad repellēdū p̄cussorē i
posibz ponebat. Un̄ i canone alerādr̄i ita le
git̄. Aquā sale aspsa pplis b̄ndicim̄. vt ea cū
cti aspsi sanctificēt z purificēt: qd̄ z oibz sacer
dotibz faciēdū esse mādām. Nā si cinis vitu
le asplius pplm̄ sanctificabat atqz mūdabat. s̄
a venialibz: mltomagis aq̄ sale aspsa d̄inisqz
p̄cibz sacra. pplm̄ sanctificat atqz mūdāt a ve
nialibz. Et si sale aspsa p̄ beliscū sterilitas aq̄
sanata ē: quātomagis d̄inis p̄cibz sacrat̄. sal
sterilitatē rez aufert hūanaz. z coignatos san
ctificat z purgat. z cetera bona mltiplicat: z i
sidias dyaboli auertit. z a fantasmatis v̄surijs
hoies defendit. Rursus tūc sacerdos int̄ tab
naculū aspgit. dū d̄i misericordiā petit. Lipri
an⁹ qz papa ait. q̄ iō hoies aq̄ b̄ndicta aspgūt
qz valet ad scrīficationē. Un̄ scriptura p̄ ezechi
elē dic. Aspgā sup̄ vos aquā mūdā. z mūdabi
m̄i ab oibz imūdicijz v̄ris: z dabo vob̄ cor no
uū z sp̄m̄ nouū i vobis. Itē i numeris. Qui te
tigerit cadauer hois siue hūane aie morticinū
i. a morte cadēs. z p̄p̄t̄ s̄ septē diebz fuerit imū
d⁹: aspgat̄ ex hac aq̄ die tertia z septima. z sic
mūdabit̄ a pctō. Si em̄ asplius die tertia n̄ fue

rit. septia nō poterit emūdari. Itē q̄ ex hac cō
mirtōe asplius nō fuerit. polluet tabnaculū. i.
tanq̄ pollut⁹ nō inf̄bit cū alijs tabnaculū. i. s̄
ipm̄ q̄ est p̄s tabnaculi dñi. i. eccl̄ie: z p̄bit ex
israel. Itē q̄ aqua expiatiōis nō ē asplius imū
d⁹ erit. z manebit spurcicia ei⁹ sup̄ eū. Et itēz
p̄purificab̄ leuitas. circūspgēs eos aq̄ purifi
catiōis. Et itēz. Aq̄ aspsiōis purificatō ē. Ex
q̄bz apparet. aspsiōnē aq̄ instar salutaris laua
cri obtinē. Quidā tñ p̄missa referunt ad aquā
baptismi. Aq̄ igit̄ i memoriā baptismi oī dñi
ca benedicūt. vt diceūt i s̄pta pte sub ascēsiōe: p̄
terq̄ i pascha z p̄tecostē: qz i sabbatis dñicas
illas p̄cedētibz b̄ndictis fontibz. añ crismatis
īfusiōnē aq̄ recipiūt. z ad aspgēdū nos z domos
reseruāt: sicut i canone cautū hēt. Ex aq̄ ḡ b̄n
dicta nos z loca i significatiōnē baptismi asp
gim⁹: nec aspgimur vt rebaptisemur. s̄ vt gr̄az
diuini nom̄is cū memoria baptismatis iuocē
m⁹. Et licet i dictis duabz dñicis aspgat̄ alta
re. nō tñ tūc cātāt antiphona. Aspges me dñe
zc. qz tūc poti⁹ lugendū nob̄ ē. cū recolim⁹ nos
esse a xp̄o mūdatos p̄ sue suppliciū passiōis. iux̄
illd̄ trenoz. iij. Ad memoria memor ero z tabe
scet i me aia mea. In dñicis ḡ diebz añ missaz
mai⁹ altare tm̄ z tot⁹ pplus aspgunt̄. q̄uis in
nocturnis z vesp̄is oia altaria vel saltē p̄cipua
thurificēt. Circa qd̄ p̄siderādū. q̄ b̄mōi aspsio
alia rōe fit sup̄ pplm̄. z alia sup̄ altaria. Quia
em̄ cōclusit de⁹ oīs sub pctō saltez veniali. qz
septies i die cadit iust⁹: idcirco ip̄e pplus eccl̄e
siā igrediēs. diuinis insiste intēdēs. ip̄a aq̄ san
ctificata aspgit̄: q̄ valet ad q̄tidiana delēda. si
cut i cinē vitule i veteri testō. s̄m̄ qd̄ q̄ imūdus
erat p̄bibebat̄ eccl̄iā ingredi donec aqua laua
ret̄. Altare aut̄ aspgit̄ p̄p̄t̄ reuerentiā sacri qd̄
ibidē p̄secrādū ē. vt inde oīm malignoz sp̄ri
tuū p̄ntia arceat̄. Et qm̄ xp̄c p̄ altare qd̄ eē dz
lapideū significat̄. s̄m̄ illd̄ apli. petra aut̄ erat
xp̄c. z fides n̄ra de vno xp̄o z nō de pl̄ibz est: id
circo vt signū signato respōdeat. vnico altari
aspsio vniuersus aspgit̄ pplus: qz ip̄c sol⁹ ē qui
tollit peccata mūdi. Thurificatio vō qm̄qz re
p̄ntat diffusiōez diuersaz gr̄az sp̄ualiū: z qm̄
gr̄a nō solū i capite. v̄xetiā i alijs subiectis ca
piti inueniūt̄: idō pueniēter p̄primū. secūdario
alia altaria. p̄ q̄ diuersi ḡdus sctōz intelligūt̄
thurificari solēt. Rursus thus i thuribulo. cor
igne oīonis accensuz significat̄: qz ḡ oratio no
stra solū ad deū z xp̄m̄ mediatorē nostrū debet
p̄cipalit̄ applicari. iō z altare z crucifix⁹ thu
rificari solēt. In paschali aut̄ tpe ad aspgēduz
cantam⁹. vidi aquā. qd̄ sumit̄ de ezechiele. cui
dñs ostēdit ciuitatē edificatā sup̄ mōtē z v̄gētē
ad austrū. in q̄ erat mirabile templū. Liuitas

De thurificatione

Liber

ecclesia ē. de q̄ dicit. Nō pōt abscondi ciuitas sup̄ mōtē posita. Tēplū ē corp⁹ xp̄i. de q̄ dicit. Soluite templū h̄ et p⁹ tridūm edi. illd. Aqua de tēplo egrediēs. fons ē baptismi d̄ latere xp̄i pcedēs. S3 cū fuerit in leuo lanceat⁹: cur hic dicit. a latere dextro? Respōdeo. q̄ duo sūt latera xp̄i. s. dextrū et leuū. Dextrū ē diuinitas et leuū hūanitas. A latere igit̄ dextro exiuit aq̄: qz de diuina xp̄i natura spūsancti aq̄ inuisibilis pcedit. q̄ aque visibili q̄ d̄ latere leuo. i. humanitate lanceata pflurit. saluādi v̄tutē tribuit. Recte igit̄ h̄ i pcessiōe paschali cantam⁹ in laudē flum̄is h̄. cui⁹ inundatiōe p mōtez xp̄i renūim⁹. Uerū p⁹ octauā pēthecostes cantat̄ i dñicis ad asp̄gēdū antiphōa Asp̄ges me dñe q̄ a pascha vsqz tūc intermittit̄: qz de fide passionis et hūilitate baptismi ppha p̄dirit. Porro aq̄ cū benedic̄ sal admisceat. qd̄ ab heliseo sumpsit exordū. Et fit h̄ notādū. q̄ pplus per aquā intellect⁹ vt sanctificari possit. p sacerdotis officiū v̄bo dei imbuit qd̄ p salē significat. Igit̄ ter crux sup̄ aquā et salē. qz docet pplus sc̄e trinitati gr̄as p sua eruditiōe atqz redēptione referre. Per aquā q̄ cōfessio p salē amaritudo significat. ex q̄ mixtura gemin⁹ part⁹ pcedit: scz diuisio seu sepatio delictoz. et or̄ virtutū ac bonoz op̄ez. S3 q̄re pri⁹ sal b̄ndicit̄ q̄ aq̄. Respōdeo. p sal intelligit̄ amaritudo penitētie. p aquā baptism⁹: qz q̄ cordis cōtricio d̄ pcedere absolutionē. et penitētia baptismū. ideo pri⁹ benedic̄ sal q̄ aq̄. Et nō q̄ttuor esse genera aq̄ benedicte. Priā in q̄ fit iudiciū purgatiōis. q̄ in vsu nō ē. Secūda aqua q̄ sanctificat i dedicatiōe ecclie et altaris. de q̄bus i priā p̄dictū ē sub ti. de cōse. ecclie et altaris. Tertia ē q̄ in ecclesijs asp̄gimur d̄ q̄ hic agit̄. Quarta aq̄ baptismi. de q̄ dicit̄ i sexta pte sub sabbato sc̄to. et hac solebāt hoīes asp̄gi priusq̄ crisma. reē. et adhuc fit i q̄busdā locis. h̄ hodie interdictū ē. Putabant em̄ se itez a peccatis hui⁹ aq̄ asp̄sione mūdari. cū tñ cōstat nullū bis baptizari posse. Quia v̄o mai⁹ dignū trahit ad se min⁹ dignū. ideo si aq̄ nō b̄ndicta admisceat b̄ndicte. efficitur benedicta.

De officio seu introitu misse.

¶ Introitu p̄ma

ps misse icipit. Sciēdū at. q̄ sancti p̄res et pph̄e ante xp̄i aduētū suspirātes et p̄conātes. p̄miserūt desideria. opa. laudes et p̄ces: q̄ singula figurāt i missa Introit⁹ nā. qz. s. ip̄a antiphona vaticinia ppha et. et sc̄toz patz d̄sideria. cū p̄conijs: filij d̄i aduētū et icarnationē dei expectatiū exprimit. In cui⁹ rei signū i priā dñica aduēt⁹ cātāt ecclia introitū.

Quartus Jo. xxxix.

Ad te leuani. Lbor⁹ igit̄ psallētū clericoz. q̄ significat choz. pph̄az et mltitudinē sc̄toz xp̄i aduētū expectatiū. aīaz suā dilatat. et introitū i iubilo cātāt: qm̄ pph̄e p̄iarche reges et sacerdotes oēs qz fideles. aduētū xp̄i cū desiderio expectabāt. clamātes et ip̄lorātes. Emitte agnū dñe dñatorē terre et c. Itē. Ueni dñe et noli tardare et c. Hinc etiā ille simeon iust⁹ et senex b̄n̄ dixit dicēs. Nūc dimittis seruū tuū dñe. sc̄dm v̄bū et c. Quia viderūt ocl̄i mei salutare tuū et c. Et xp̄c. Multi r̄ges et pph̄e voluerūt vidē que vos videris. et nō viderūt et c. Ex eoz q̄ p̄sona cantat̄ introit⁹. p q̄s xp̄c introiuit i mūdū. iux̄ illud apli. Et cū introducūt p̄iogenitū i orbē terre. et adorēt eū oīs angeli dei. Seq̄t v̄sicul⁹ psalmistic⁹ siue psalm⁹. q̄ v̄sionē ad opationē notat. Dicit̄ etiā v̄sus qz p eū reuertimur ad i troitū: significās opa et vaticinia. Cōsequēt̄ ex institutiōe damasi pape d̄r. Glia p̄i et filio et spūsancto et c. qd̄ significat laudē: qz p opatōnē dāda ē glia. Dicit̄ etiā glia vt ostēdat̄ patrē et filiū et spūsanctū h̄re equalē glia et coeternā maiestātē. i p̄icipio et nūc et sp̄ et i secl̄a secl̄oz id ē. i p̄nti p̄terito et futuro t̄pibz. Interpositō aut̄ glie in primā cātationē introit⁹ et ip̄i repetitionē: designat captationē beniuolētie. Ut em̄ qd̄ expectabāt facili⁹ obtinerēt. ad totā trinitatē cordis et vocis gl̄ificatiōe clamabāt dicētes. Ostēde nob̄ dñe misericordiā tuā et salutare tuū da nob̄: q̄ sedes sup̄ cherub̄i apparē corā effra. b. et ma. Quoz tādē clamorē spūsanctus exaudiēs. vnxit eū oleo leticie p̄ p̄sortibz suis. et ad euāgelizādū paup̄ibz destinauit. sicut ip̄e dei fili⁹ p pph̄az testat̄ dicēs. Spūs dñi sup̄ me eo q̄ vnxit me: euāgelizare paup̄ibz misit me. Beinde antiphona ip̄a seu introit⁹ repetit̄: vt desiderii ātiqz patz seu iteratō et mltiplicatō suspirioz et clamoris ip̄oz euidēt⁹ exprimat̄. Uñ ppha. Adāda remāda. expecta reexpecta. Adodicū ibi et modicū ibi: si morā fecerit expecta eū. qz veniēs veniet et nō tardabit. Hoc at̄ desiderii ātiqz nō sp̄ rep̄ntat introit⁹ intellectu l̄re s̄ iubilo cātilene. Ulez in diebz p̄festis bis introit⁹ cantat̄ i laudē diuine et hūane nature. q̄ in p̄sona filij sūt vnite. In q̄busdā v̄o eccl̄ijs et p̄cipuis festiuitatibz triplicat̄. i laudē et bonorē trinitatis: q̄si tripudiem⁹ ei i cui⁹ memoria missaz cātam⁹. et d̄r semel cū glia p̄i ad laudē incarnatiōis. Quqz aut̄ inchoat̄ voce di missa. ad notādū hūilitatē: subsequēt̄ alta voce repetit̄. q̄ vocis exaltatio significat excitatiōez a somno peccati. quē vox sup̄ssa demōstrat. iux̄ illud apli. Hora iam ē nos de somno surgere. Pōt etiā et aliē dici. put d̄ inuitatorio i. v. pte sub nocturnis dicēs. Sēper tñ integre repetit̄

ut perfectio leticie denotet. Quedam vero ecclesie dicunt introitum. Primum perfecte. quia ecclesia deum laude perfecta laudat. Secundo imperfecte. quia imperfecta est omnis laus vie. Tertio perfecte. quia perfecta est laus patrie. Dicitur autem introitus. eo quod dum ille canitur. sacerdos ministratur ad altare intrat: seu quia per illam antiphonam ad officium intrat. quod etiam vocatur officium. quasi efficium. put dicitur in phemio ante patris.

Lelestinus papa statuit. ut psalmi domini. centum quingenta. ad introitum misse ante sacrificium antiphonati canerentur: quod antea non fiebat. secundum epistolam Pauli et euangelium tamen legebantur. et postea missa celebrabatur. De illis ergo psalmis excepti sunt omnes introitus regulares. generalia. offertoria. et communionem: quia cum modulatione primo ceperunt ad missam in ecclesia romana cantari. Gregorius enim introitum misse cum cantu ordinauit. et unum versus de illo psalmo quod cantabat retinuit. Irregulares vero introitus sunt. quia secundum varietates solennitatum instituti sunt ut puer natus est nobis etc. Spiritus domini repleuit orbem terrarum etc. Et hi habent versus de psalmo. propter quod illi. Viri galilei etc. et. Nunc scio vere etc. Et alij quod de secundum aliquas ecclesias. Et est notandum. quod quoniam introitus de psalmo sumitur. si primum versus psalmi sit introitus. aliquis de sequentibus versibus eiusdem psalmi erit versus illius introitus: sicut patet in introitu tercie serie prime hebdomade quadragesime quod incipit Domine refugium. Versus enim est. Priusquam motes fierent. Si vero non primum versus psalmi sed aliquis alius de sequentibus sit introitus. tunc primum versus psalmi erit versus ipsius introitus: ut in natali est introitus. Dominus dixit ad me etc. versus vero est. Quare fremuerunt gentes et populi medi. scilicet. in a. Et in festo innocentium introitus est. Ex ore infantium et lactentium perfecti stii laudem etc. versus est. Domine dominus noster etc. Et sic de alijs. Quod fit ad significandum unionem et coneritatem capitis et membrorum. Rursus versus quoniamque est duplex. quoniamque unum. quoniamque dimidium. De quo dicitur in sexta parte sub sabbato tercie hebdomade quadragesime. Bona autem introitus canitur non sedet: quoniam ad opus et preconium christi introitus refertur. ut predestinati ad verum cultum dei vocentur. In quibusdam ecclesijs trophi dicuntur per psalmis ex institutione Gregorii pape: ad maius gaudium de christi aduentu repentinum. Est autem proprie trophus quodammodo officulus qui in precipuis festiuitatibus cantatur immediate ante introitum quasi quodam pambulium et continuatio ipsius introitus ut ubi gratia. In festo natiuitatis ante introitum. illud. Puer natus est nobis etc. preceit trophus iste. Ecce adest de quo prophete cecinerunt dicentes. Puer natus est nobis etc. Habuit autem trophus originem a lege. Legitur enim numeri. x. quod duz eleuaret archa cantabat. Exurge domine. Cum vero deportabat cantabat. Reuertere domine ad multitudinem exercitus. Et dicitur trophus. a trophos quod est conuersio:

quoniam quodammodo ibi solent fieri conuersiones ad introitum. Unde quoniamque primum dicitur versus et primum eleyson. Et inde etiam trophi dicitur zona. quia conuertitur ab umbilico ad umbilicum circueundo. Potest etiam et aliter dici. quoniam introitus est laus ecclesie de iudeis conuersus. Unde tria pertinet. videlicet. antiphonam. versus et gloria et hoc propter tres ordines fidelium qui fuerunt hebraice lingue. scilicet. patriarche. prophete et apostoli. Introitus siue antiphona est patriarcharum. versus prophetarum. gloria vero apostolorum: antiphone repetitio est predicationis identitatis et confirmatio: quasi quod longe primum patriarcha gestibus figurauit. propheta predixit. apostoli euangelizauit. Ad quam etiam conuersionem notanda solenes trophi alicubi inseruntur. qui sunt laudes ad introitum conuertibiles. Nam trophos grece conuersio dicitur latine ut promissus est. De accessu sacerdotis ac pontificis ad altare. et de processione.

De introitu canitur

tur. pontifex seu sacerdos patus et sacris indumentis ornat. de sacra ede egreditur. et ad altare accedit: significans quod christus expectatio gentium carne sacrosanta assumpta ex uirginis carne incorrupta. de secreto habitaculo celorum egressus est in mundum: unde de secreta ede videlicet de uirginali utero egressus est tanquam sponsus de thalamo suo. Porro episcopus siue sacerdos egrediens preceit in se duos. videlicet inter unum presbiterum et diaconum. quem antecedit subdiaconus euangelij codice clausus gerens: illum preceit duo ceroferarii qui etiam preceit ferens thuribulum cum incenso. Bona episcopus unde sacerdos ad altare pueniens mitram deponit. confessionem facit. codice aperit. et osculatur apertum. Sacerdos itaque seu episcopus illum magnam repentinat sacerdotem. scilicet. christum. de quo ait apostolus. Christus assistens pontifex futurorum bonorum etc. Sacerdos et leuita illum deducetes. legem et prophetiam designant. secundum illud quod ipse dominus proposuit in parabola sauciati: quia sacerdos quodammodo descendit eadem uia et uiso illo preterit. similiter et leuita. Moyses ergo et helias in figura legis et prophetie apparuerunt in monte cum christo loquentes. Sacerdos ergo et leuita deducunt episcopum. quia lex et prophetia christum annunciauere et promiserunt. Unde moyses inquit. Prophetam suscitabit uobis deus de fratribus uestris. ipsum tanquam me audietis. Item esai. Ecce ueniet propheta magnus. et ipse renouabit hierusalem. Uel episcopus seu sacerdos in se duos exprimit significat christum in se duo testamenta: ipse enim a duobus testamentis mundo per prophetas et apostolos predicatur. Quia uero ille in mundum venturus promissus prophetas sapientes et scribas. in locum scribarum promittit pontifex seu sacerdos subdiaconum portante scripturas. qui sapiens sit dominica disponere uasa. Quoniam uero archidiaconus et sacerdos pontifice deducunt. quem immediate diaconus et subdiaconus antecedunt: qui signi-

De pontifice ad p[ro]phetas in ap[osto]lo uenit
altare q[ui]bus p[ro]uidet in eis

ficat aplos 7 discipulos q̄s xpc misit ante facies
suā: 7 adhuc q̄tidie mittunt p̄dicatores 7 p̄lati
ecclie p̄pare viā dño spūalit̄ añ faciē suā. Ad-
huc subdiacon⁹ antecedēs significat Johānez
baptistā. q̄ p̄cessit in spū 7 v̄tute helie p̄parare
dño plebē p̄fectā: 7 fert añ p̄tificē codicē euā-
gelij. q̄z iohānes añ xpm p̄dicatiōez euāgelicā i
choauit dicēs. Penitētia agite. appropinquabit
ei regnū celoz. Diacon⁹ v̄o rep̄ntat p̄phas. q̄
annūciauerūt futurā ex euāgelio vitā. Leterū
ep̄us i dō seq̄t euangeliiū. ad notādū q̄ d̄z semp
illd̄ 7 intueri 7 in mēte h̄re: 7 añ illū portat. q̄z
p̄ doctrinā euāgelij ad xpm vitā via p̄pat. p̄d̄t
etiā dici. q̄ p̄ subdiaconū libzū ferentē 7 p̄ dia-
conū euāgelij p̄conē. sanctos noui testamēti. p̄
libzū v̄o euāgelij. nouū intelligim⁹ testamētū.
p̄ ceroferarios v̄o et thuriferariū. sanctos qui
p̄cesserūt nouū testamētū. 7 p̄ duo cādelabra cū
cereis ardētibz legē 7 p̄phetiā: q̄ xpm mūdi lu-
cē nūciabāt p̄memoram⁹. Sine igne em̄ nō d̄z
sacrificari. iuxta illd̄ leuit. vj. c. Ignis i altari
meo sp̄ ardebit. Quid lumē h̄mōi significet.
7 de cādelabris. dictū ē in p̄ia pte sub ti. de pi-
cturis. Lerei ferūt sup cādelabra q̄ fundamētū
designāt. vt sup fundamētū luceat coraz hoibz
lux p̄dicatoz. Pulcre ḡ cādelabra diacon⁹ et
subdiacon⁹ añ euāgelii p̄cedūt. q̄z lex 7 p̄phe-
tie legē ḡre p̄cesserūt. In q̄busdā ecclesijs sunt
tres cerei. q̄z medi⁹ significat illū q̄ ait. Elbi-
cūqz sunt duo vl̄ tres 7c. In alijs septē. q̄z ḡra
septiformi tota ecclia illuminat̄. De b̄ aliē sub
euāgelio dicet. Thuriferari⁹ v̄o ceroferarios
añcedit 7 alios: ad notādū q̄ thuris siḡficatō
sanctis vtriūsqz testamēti cōmunis ē. p̄der thu-
ribulū aut cor hūanū cōpetēter notat. q̄d debz
eē aptū supi⁹ ad suscipiēdū. 7 clausū inferi⁹ ad
retinēdū. h̄ns ignē caritatis 7 th⁹ deuotionis.
siue suauissime oōnis. seu bonoz exēploz sur-
suz tendētū: q̄d p̄ fumū inde resultantē notat.
Sicut em̄ th⁹ i igne thuribili suauit̄ redolet 7
sursuz ascēdit. ita op⁹ bonū vel oō ex caritate
vl̄t oīa thimiamata fragrat Adhuc thuribulū
cū incēso corp⁹ xpi suauitatis odore plenū. car-
bones sp̄m̄sctm̄. th⁹ boni opis odorē desiḡnt.
De b̄ etiā dicet i q̄nta pte sub ti. d̄ laudibz ma-
tutinis. 7 infra sub ti. de thurificatiōe. p̄ ostiū
ad altare ventū ē. cerei q̄ p̄cesserāt p̄ponūt. vt
oñdat̄ doctores fuisse añ natiuitatē 7 p̄ illūi-
nātes. Cādelabra v̄o manibz p̄ acolitos tenēt.
donec kyriel. icipiat̄: ad notādū q̄ doctor debz
exercē ope q̄d docet: q̄qz nō debz rudē pplm̄ de-
serere donec sciat. p̄fiteri dñe miserē. Illo v̄o i-
cepto deponūt q̄nqz i pauimēto. tū q̄z p̄ acta
bona opa humiliare 7 esse puluerē recognoscē
nos debemus: tum quia doctores in bono ope

re et in predicatione se terram esse cognocere
debent. Sed dum officium inchoatur subleua-
ri debent. quia quisqz et precipue prelati se
erigere per bona opera debet: vt ceteri hoc vi-
dentes glorificent patrem q̄ ē in celis. Adhuc
p̄tifer ad altare pueniens mitrā deponit. put
dictū ē in. iij. pte sub ti. de mitra. Deinde cōfessi-
onē facit. Anterea v̄o dū cōfessio fit. subdiacon-
us tenet libz euāgelioz clausuz añ faciē ei⁹
a pte sinistra. Stat q̄dez ad sinistrā. qm̄ ip̄e in
aliquo tenet locū p̄phaz. q̄s sepe i ecclia legit:
tenet libz añ oculos p̄tificis. vt ille iugē me-
moriā h̄eat euāgelice p̄dicatiōis: q̄ clausus te-
net. qm̄ lex euāgelica clausa i p̄phetis mystice
p̄tinet. Cōfessiōe aut̄ facta. sacerdos libz apit
et osculat̄. put sub ti. de osculo altaris dicet.
Sane fm̄ Innocētiū papā tertii. roman⁹ p̄-
tifer dū statonal solēnitas celebrat̄. cū sex or-
dinibz clericoz (de q̄bz i p̄hemio sc̄de p̄tis di-
ctū ē) a sacrario siue a loco vbi se induit et pa-
rauit. p̄cessionalit̄ p̄gredit̄ ad altare: designat̄
q̄ xpc exiuit a p̄re 7 venit i mūdū. Hic ei p̄ces-
siōis ordo generatiōis xpi seriē rep̄ntat. quam
Matthe⁹ euāgelista describit: in q̄ sex iueniūt
ordines p̄sonaz. a q̄bus fm̄ carnē xpc originē
traxit 7 in mūdū p̄cessit: videlz p̄iarche. p̄phe-
reges. p̄cipes. pastores. 7 duces. Abraā p̄iaz-
cha. Dauid p̄pha. Salomō rex. Salmō prin-
ceps. Judas pastor. Zorobabel dux. Duo dia-
coni p̄tificē deducētes. significāt abraā 7 d̄d.
q̄bz incarnatiōis xpi facta ē rep̄missio. Naqz
illi p̄missuz ē. in semie tuo b̄ndicēt oēs ḡtes:
isti v̄o pollicitū ē. de fructu vētris tui ponā sup
sedē tuā. p̄p̄t q̄d euāgelista figuraliter hos
duos i generatiōe xpi p̄misit ingens. Liber ge-
neratiōis dñi nr̄i iesu xpi filij dauid filij abraā
Iste sunt due colūne. q̄s ver⁹ ille pacific⁹ i ve-
stibulo tēpli posuit añ ostiū. q̄s ambit funicul⁹
duodecim cubitozū. i. q̄s fides duodecim apo-
stolorz amplectit̄: d̄ q̄rū medio xpi ostiū credē-
tibz apit̄. Quattuor aut̄ ministri sup p̄tificez
manipulā ferūt i summitatibz q̄ttuor baculoz
colligatam. et inde ip̄i m̄istri manipularij nū-
cupant̄. Adapula illa que diuersis figurata ē
imaginibz. sacra desiḡt scripturā: q̄ m̄ltis 7 va-
rijs insignita est mysterijs. Hec q̄ttuor baculis
sup p̄tificē portat̄ extēsa. q̄z sacra scriptura q̄-
tuor modis sup xpm fert̄ exposita: videlz histo-
rice. allegorice. anagogice. 7 tropologice. put
dictū ē in p̄hemio libri. Hec ē fluui⁹ paradisi. q̄
q̄ttuor in capita diuisus p̄gredit̄. Hec ē mēsa
p̄positionis. q̄ q̄ttuor pedibz eleuata subsistit.
Sup p̄tificē ḡ portat̄ extēsa. vt is veniūt mō-
stret̄ quē lex scripserat 7 p̄phe. Na ip̄emet xpc
incipiēs a moyse 7 p̄phetis interpretabat̄ i oibz

*In p̄. p̄fite p̄hemio
p̄phetis celebrat̄*

scripturis q̄ de ip̄o erāt. Propt̄ qđ alibi dicit. Si crederetis moysi etiā crederetis et mihi. de me ei ille scripsit. Quattuor mīstri mapulā ferētes. q̄ttuor sunt euāgeliste sacra scripturā declarātes et fidē exaltātes. Hinc ē qđ i summitatibz baculoz eoz imagines collocant. Et p̄ferunt duo lumīaria cū incēso: qz lex et p̄phē euz psalmis. xp̄i p̄nūciauerūt aduentū. xp̄o attestāte. q̄ ait. Necesse ē implē oīa illa q̄ in lege moysi et p̄phetis et psalmis d̄ me scripta sūt. In maioribz aut solēnitatibz septē cādelabra corā pōtifice deferūt. p̄ qđ illud ostēdit qđ Job. i apo cal. describit: p̄uersus inqt vidi septē candelabra aurea. et i medio ip̄oz silez filio hoīs vestitū podere: vt ille p̄ b̄ aduēisse mōstret. sup̄ quē regēuit sp̄s gr̄e septiformis. fm̄ illd̄ Esaie vaticiniū. Egrediet̄ vga de radice yesse. et flos de radice ei⁹ ascēdet. e. r. s. e. s. d. s. s. et i. s. cō. 7. f. s. s. 7. p. 7. r. e. s. t. d. In qbusdaz etiā basilicis circa mediū chozi manipul⁹ stupe appēdit. cui pōtifer trāsies ignē aponit. vt i p̄spectu ppli cito incinere: p̄ b̄ secūdu aduētū cōmemorās. i q̄ r̄pc viuos et mortuos et seculū p̄ ignē iudicabit. Nā ignis i p̄spectu ei⁹ sp̄ ardebit. et i circuitu ei⁹ tēpestas valida. ne videlz qđ male secū⁹ existit: qm̄ q̄ in p̄rio aduētū blandit p̄ secūduz exterret. q̄ em̄ iudicand⁹ venit i p̄rio. iudicaturus veniet i sc̄do. Hoc etiā fit vt pōtifer ignez apponēs. cōsideret qđ ip̄e i cinerē d̄z redigi. et ornat⁹ ei⁹ i fauillā cōuertit: et qđ quēadmodū stupā facile cōburit. sic etiā facile et q̄si i momēto p̄ns trāsīt mūd⁹ et p̄cupiscētia eius. Quia fm̄ Jacobū aplm̄. vita n̄ra vapor ē ad modicū parens. Ne forte qđ gliosus incedit. in tp̄ali glia delectet. Nāz oīs caro senū et oīs glia eius q̄si flos senū. Lū aut iam pōtifer appropinquat altari. primiceri⁹ stole cātorē accedēs. dexterū ip̄i⁹ humerū corā astantibz osculat: qz cū r̄pc nasceret̄ i mūdo. angel⁹ ille cū qđ facta ē celestis militie mltitudo laudantiū deū. natiuitatē ei⁹ pastoribz patefecit. de qđ dicit p̄pha. Puer nat⁹ ē nobis et fili⁹ dat⁹ ē nobis: et fact⁹ ē principat⁹ sup̄ humez eius. Porro tres sacerdotes qđ pōtifici veniēti corā altare reuerent̄ occurrūt. et inclinātes os eius osculant et pect⁹: significāt illos tres magos qđ venerūt hierosolimā dicētes. Ubi ē qđ nat⁹ ē rex iudeoz. et p̄cidētes adoraue rūt eū. et aptis thesauris suis obtulerūt ei munera aurū thus et mirrā. Per geminū quidem osculū. geminā in xp̄o p̄tinent naturā. diuinā scz et humanā: diuinā q̄si latentē i pectore. hūanā q̄si patentē i ore: qđ etiāz p̄ oblata munera magi mīstice figurarūt. Osculū em̄ signū ē reuerētie. put sub ti. de pacis osculo dice. Bisponit aut ista p̄cessio velut castroz acies or

dinata. Nāz maiores et fortiores q̄si custodes exercit⁹ p̄ueniūt et sequūt: minores aut q̄si debiliores i medio colligūt. P̄cedūt em̄ ep̄i et p̄sbiteri. subsequūt pōtifer et diaconi: colligunt i medio subdiaconi et acoliti. Cantores vō q̄si tubicines exercitū p̄cedunt. vt cū ad plia p̄ demones excitēt et inuitēt: de qđ plio apls ait. Nō est nob̄ colluctatio aduersus carnē et sanguinē s̄ aduersus sp̄ualia nequicie i celestibz. Unde Buccinate i neomenia tuba i die i signis solēnitatis v̄re. P̄remisim⁹ de p̄cessiōe summi pōtificis: inde etiā occasiōe sumpta. et de alijs p̄cessiōibz aliq̄ subijciam⁹. Circa qđ generaliter notādū ē. qđ sicut i missa legatio xp̄i. p̄ nob̄ in mūdū figurat sic et i p̄cessiōibz n̄ris r̄uersio n̄ra ad patriā nostrā denotat. quāz solēnitas egressuz ppli de egipto pene i oībz imitat. Sicut em̄ pplus ille p̄ moysen crept⁹ ē de manibz pharaonis: sic pplus dei p̄ xpm̄ liberat de ore leonis. Et sicut tabule testamēti de mōte sinai acceptę sunt a moysē et corā p̄plo portate Exo. xxxiij. et xxxv. c: sic liber euāgelij sumit de altari et portat. Illos vō colūna ignis p̄cedebat et añ nos lumē candelę p̄cedit. Ante turmas illoz signa ferebāt. et añ nos cruces et vexilla portant. Ibi p̄digia fiebāt: et apud nos miracula nō cessant. Illic leuite tabnaculū federis portabāt. et n̄ri diacones et subdiacones planaria et capsas ferūt. Ibi archa dñi a sacerdotibz portabāt. et apud nos scriniū aut feret̄ cū reliquijs a p̄sbiteris d̄portat. Apud illos aaron sūm⁹ sacerdos seq̄bat ornat⁹. et apud nos ep̄s ifus lat⁹. Apud eos moyses cū vga: apud nos rex euz sceptro. vlt ep̄us cū cābuca. Ibi clāgor tubaz. h̄ strepit⁹ cāpanaz. Ibi pplus armat: h̄ cler⁹ sacris vestibz et pplis v̄tutibz adorna. Ibi ppl̄s asp̄gebat cū sanguie: h̄ aq̄ b̄ndicta cū sale. Illis obuiat amalech sanguinē sitiēs: nob̄ turma d̄monū n̄re vite sp̄ ifidiās. Illic suis iosue extitit victor. et n̄r iesus victoriā nob̄ obtinuit. Lū aut ad aliquā ecclīā p̄cessionalit̄ tendim⁹. tūc q̄si ad terrā p̄missiōis accedim⁹. Lū vō ecclīā cantātes intram⁹. q̄si gaudētes ad patriā puenim⁹. Lū circa ecclīā feret̄ cū cāpanaz pulsatiōe portam⁹. q̄si cū archa cū sono tubaz et cū clāgore ppli hierico circūim⁹. Hierico corruit et destruit. cū i nob̄ p̄cupiscētia vincit. Lū vō de choro ad aliqđ altare im⁹. ibiqz statioez facim⁹: significat qđ aīe ad xpm̄ tendēt et cōcinēt i cōsortijs angeloz. Secūdo etiā dauid et salomon nos ad p̄cessiōes informauerūt: cū dauid archā dei i tabnaculū et salomō i tēplū cū himnis et cāticis portauerūt. et sub alis cherubī locauerūt. Sic xp̄i hūanitas ascendēs celū igredit et ab angelis penniter adorat: quē fidelis aīa

de varijs facibus et p̄cessibus

comitat. Tertio etiā i pcessiōibz memoram⁹. q rpe de sinu p̄ris venit i mūdū. de p̄sepe ad tē plū. de bethania i hierusalē. 7 d hierusalē i mō tē: optātes vt de mūdo reuertamur ad patriā. 7 de vna ecclia ad aliā. s. de militāte ad triumphantē. sequentes crucē. i. vestigia crucifiri. 7 nos vicijs 7 p̄cupiscētijs crucifigētes. sequētes etiā vestigia scōz. p̄cepta euāgelioz. 7 induti vestes sacras. s. lorica iusticie. cingulū p̄tinētie scutū fidei. 7 galeā salutis eterne. Beide sacerdos celebratur⁹. q̄si p̄ spūalia nequicie i celestibus pugnatur⁹. sacris vestibz q̄si armis induitur: put dictū ē in p̄hemio tercie ptis. In nō nullis aut ecclesijs sic pcessio ordinat. p̄cedūt nāqz septē acoliti cū lumiaribz. significantes oēs q p septiformē spūsancti grāz lumē scientie fidelibz mīstrauerūt. Illos sequūt septēz subdiaconi cū planarijs. significātes illos q p eandē grāz plenitudinē diuinitatis i rpo habitā corpaliē docuerūt. Et p⁹ eos septē diaconi. rep̄ntātes vniuersalit oēs q p eandē grāz spūalē. intelligētiā videlz euāgelicā de rpo habuerūt. Et p⁹ eos duodecim priores. significātes oēs q fide scē trinitatis. vlt triū vlt q̄ttuor vltū opibz coruscant: q̄s comitat tres acoliti cū thuribz 7 incenso. significātes tres magos qui rpo munera obtulerūt. Beide seqt vn⁹ subdiacon⁹ codicē euāgelij baiulās. q significat legē. Qui i dō pōtifcē p̄cedit. qz lex p̄tines i se passionis euāgelice sacmētū. p̄cessit xpi aduētū. Et portat illū clausū. ad notādū q illud i lege fuit obscurū. pri⁹ q̄ agn⁹ septimi libri singula aperiret. Beide pōtifex a duobz q̄si i curru vehit. quē turba comitat orādo: in q̄ desigē. q p̄plus seqt xpm i celū. In q̄ comitatu decē sūt ordinēs. s. ostiarij. lectores. exorciste. acoliti. subdiaconi. p̄sbiteri. cantores. laici. mares 7 mīeres: qz curr⁹ dei decemilibz mltiplex. Adilibz dī. ad insinuādū eoz p̄fectiōez. Sz diaconos subdiaconos 7 acolitos p̄fert secū patos adducūt. iux illd. Ecce ego mitto ad vos p̄phas sapientes 7 scribas. p̄phete sūt diaconi. sapientes subdiaconi. scribe acoliti. His sigdē xpi vicari⁹ 7 ipe xpc i publicū dēducit. i modū adole scētulaz tipanistriaz. Eū aut pductū cātores 7 duo chozi suscipiūt. ḡtulādo cantātes introitū cū glia i excelsis. Nepe cātores siue clerici i albis exultātes. angeli sūt: q xpm ascendētē cū glia 7 laudibz i altissimis exceperūt. Duo chozi q laudes cōcīnūt sūt duo ppli. iudaic⁹ 7 gētilis: q rpo veniēti ad eū laudibz occurrūt. Ipā vō pcessio ē via ad celestē patriā. Alq̄ b̄ndicta p̄cedēs. mōdicia vite ē. Lumīaria misericordie opa. iux illd. Sūt lūbi v̄ri p̄cincti. 7 lucerne ardētes i māibz v̄ris zc. Sigdē pōtifex seu sacer

dos q̄si medius collocat int̄ clerū 7 crucē p̄cedentē. 7 pplm subsequētē: tanq̄ mediatoris dei 7 hoīm vices gerēs. p̄terea maiores i choro 7 i pcessiōe posteriores sūt. qz sal⁹ fit descēdenti. Eū zachē⁹ p̄iceps publicanoz. qz pusillus erat. cū ascēdisset sicomoz vt videret iesuz trās seuntē. ait ei iesus. Zachec descende: qz hodie oportet me m̄anere i domo tua. At ille d̄scēdit 7 accepit illū gaudēs i domū suā. Iudei vō in sublimi stātes erāt. 7 maiores eoz prias cathedras i sinagogis h̄nt. Crux ḡ q̄si regale verillū 7 triūphale signūz in pcessiōibz p̄mittit. p̄no vt fugiāt q̄ odezūt eū a facie ei⁹: ē ei signū victorie xpi. iux illud. verilla regis p̄deūt fulget crucis zc. q̄ demones victi sūt. Eū illo viso timēt 7 fugiūt. 7 p̄pter h̄ i q̄busdā locis tēpestatibz aeris opponit: vt demones fugiāt 7 ab aeris cōcitatiōe desistāt. Nepe sancte crucis mīsteriū. ē n̄m signū 7 verillū. Eū esa. xj. Stat i signū p̄ploz. ipm gētes dēpcabūt 7 erit sepulcrū ei⁹ gliosuz. Secūdo crucis verillū p̄mittit qz sicut ait aplūs ad galatas. Absit mihi gloriari. nisi i cruce dñi n̄ri iesu xpi. p̄ quē mūd⁹ nob 7 nos mūdo crucifigi debem⁹. De h̄ etiāz sub ti. de euāgelio dicet. Qnqz etiā verilla p̄mittit. vt dicet i sexta pte sub ti. de rogatiōibz Sane vt p̄missum ē dū fit pcessio campanē pullant. Na sicut rex terren⁹ i exercitu suo regalīa h̄z insignia. s. tubas 7 verilla: sic 7 rex c̄nus xpc i ecclia sua militātī. campanas. p̄tubis 7 cruces. p̄ verillis h̄z. de q̄ in p̄ia pte sub ti. de cāpanis dictū ē. Adhuc cāpanaz strepitus. p̄phas q̄ xpi aduētū p̄nūciauerūt figurat. p̄pani 7 alia substernūt i loco vñ trāsire 7 ad cantādū pcessio stare debz. iuxta illud thobie penult. Platee tue sternēt auro mūdo 7 cādido 7 in v̄is ei⁹ cātabit̄ alla. Illud aut sciēdū ē q̄ quattuor sunt solēnes pcessiōes. s. in purificatione beate v̄ginis Aldazie. i ramispalmaz: in pascha. d̄ q̄bus in locis suis dicet: 7 quarta q̄ fit in ascēsiōe dñi. ad rep̄ntatiōez illi⁹ vltimē pcessiōis quā discipuli post dominū in die ascēsiōis ei⁹ in celū fecerūt. veniētes simul cū eo ad montē oliueti. vnde assumpt⁹ est videntibz illis: in cuius pcessiōis rep̄ntatiōez fit pcessio i dñicis diebz. Sciendū ē em. q̄ primitiua ecclia obf̄uabat diē dñicā solennē vt 7 mō. 7 fiebat i ea pcessio i memoriā resurrectionis: 7 obf̄uabat etiā q̄ntā feriā 7 fiebat i ea pcessio i memoriā dñice ascēsiōis. Sz mltiplicatis sanctoz festiuitatibz sublata ē solēnitas q̄nte ferie. 7 ei⁹ pcessio p̄ agapitū papā i dñicā trāsata ē: vt a p̄plo tūc ad ecclesiā cōueniēte simul et solēniter valeāt celebrari. Et p̄pter h̄ dies iouis dicit̄ vulgariter cognata diei dñice: qz videlicet

Maurus in p̄p̄tione dñi

Crux p̄mittit

Campana pullant

panis

dos dñi

panis

dos dñi

antiqui par solēnitas fuit utriq3. In diebo igit̃
 dñicis pcessionē facietis. resurrectionē dñicā
 memoram⁹. 7 pcessionē p discipulos p⁹ dñm fa
 ctā repñtam⁹: nō q illi eā i dñica die fecerūt vt
 pmissuz ē. Nepe egrediēdo ecclīā 7 regrediēdo
 ad eā. q̃si de hierlm redim⁹ ad hierlm. put illi
 fecerūt: 7 segmur crucē sicut illi crucifixū. Et
 licet illi sine iesu redierūt: nos tñ cū cruce redi
 mus: p eo q ip̃e dixit. Globiscū suz vsq3 ad cō
 sūmationē seclī. Que pcessio añq̃ tertia dicat̃
 faciēda ē. put in sexta pte sub ascēsiōe diceť.
 Nō ē etiā ptermittēdū q i dñicalibz pcessiōibz
 de nouo dñtarat testamēto cātare. 7 vginē sa
 lutare. 7 aliqd qd ad ei⁹ laudē pprie ptineat cā
 tare debem⁹. Ex q̃ etiā psuetudo inoleuit. vt in
 claustris oratoriū vginis cōstruat̃. quā i stati
 one pñia ex pristina psuetudīe salutam⁹. Licet
 ei dicat̃ q xp̃c resurgēs pri⁹ marie magdalene
 apparuerit: veri⁹ tñ credit̃ q matri sue añ oēs
 apparuēit. Sz ad euāgelistas b̃ dicē n̄ ptinuit
 qz officiū fuit testes resurrectionis inducē: nec
 decuit ad testificadū p filio matrē inducē. Si
 em̃ vba extraneaz feminaz visa sunt incredū
 lis deliramēta: quō n̄ magis matrē p filij amo
 re crederēt delirasse? Et sic romana sentire vi
 det̃ ecclīa. q̃ in pñia die p⁹ resurrectionē. s. i pa
 scha. apud beatā mariā maiore celebrat statio
 nē: q̃si pponens hierlm. i. vginē q̃ vidit pacē p
 alijs i pñicio leticie sue. Quo circa sicut pñia
 die ad misericordiā suā apud sanctā maiore p
 currim⁹. sic 7 ad eius honore i dñicalibz pcel
 sionibz pñia statio deputat̃: vt eā laudibz extol
 lētes. 7 ad ei⁹ oratoriū festinātes. cū spōso dicē
 videamur. Gladā ad montē mirre. 7 ad collem
 thuris. Adons qdē ē ip̃a brā vgo. ad quā fili⁹
 resurgens vadit apparendo. 7 nos adorando.
 Postremo notādū ē q i qbusdā ecclesijs p⁹ pro
 cessionē oēs clerici añ crucifixū veniūt. inclina
 tes illi 7 dicētes. Ave rex nr̃ bñdict⁹. Sed 7 q
 plumalia aut alias solēnes vestes portarūt. añ
 altare illas deponūt: prio ad repñtādū. q filij
 hebreoz sternerbāt vestimēta sua i via añ xp̃m
 in pcessiōe sibi hierlm veniēti facta. Scdo ad
 ostēdendū. q diuino vacaturi officio. oīa mū
 dana a mētibz abjccere debent.

De confessione.

Rursq̃ sacerdos

vt ep̃us grad⁹ altaris ascēdat. 7 añ
 q̃ sacz ordinat̃ officiū. ad seipm re
 uertēs inclinat se añ altare: significās xp̃i crīa
 nitionē q̃ inclinavit celos 7 descendit. cū se for
 mā sui accipiēs exinaniuit. Et cōsiderās q̃ si
 cut dic salomō. iust⁹ i pñicio sermonis accu
 sator ē sui: cōfusus etiā de illa pphetica psolati

one. Dixi cōfitebor 7 tu re. 7c. 8 peccatis suis
 cū astātibz generalit̃ p̃fiteť. psalmū illū p̃mit
 tēs ex iñstitutione celest. pape. j. rite ad b̃ pueniē
 tē. Judica me de⁹ 7c. vt discret⁹ a gēte nō sc̃tā
 7 ab homīe liberat⁹ iniq̃. ad altare dei dignus
 introeat: petit liberari a tēptatiōe. 7 illūinari
 a gr̃a. vt patet i ip̃o psalmo. Petit etiā a dō vt
 det ei qd offerat. s. filiū suū: quē nisi ei daret.
 put abrae dedit. n̄ h̄et qd offerret. Isti q̃ cōfes
 sio vt purior sit 7 sine macula igrediat̃. i q̃ nōn
 dū ē: qz nō vt qdā min⁹ p̃uide faciūt in specie:
 ne cauterizēt cōscie auditorz. b̃ i genē sunt cō
 fitēda pctā. qm̃ ista cōfessio n̄ ē occulta b̃ mani
 festa. Et nō q̃ i tēplo solomōis dedicato sacer
 dotes dicerēt. Cōfitemi dño qm̃ bon⁹. qm̃ i se
 cla miscdia ei⁹: neb̃la ipleuit domū dñi. 7 ob
 umbravit facies sacerdotū. ita q̃ se inuicē vide
 re n̄ poterāt. Et ait salomō. Dixit dñs q̃ i h̄
 taret i neb̃la. dixit. i. ope demōstrauit: qm̃ in
 mōte synai apparuit i neb̃la. isrl̃ i nube p̃ces
 sit. 7 añ moylen i cauerna positū tñsiuit i ne
 bula. Percutim⁹ at̃ pect⁹ cū pctā cōfitemur. ex
 emplo publicani q̃ pect⁹ suū pcutiebat dicens.
 Bñe ppiti⁹ esto mihi pctōri. In tñsiōe qdē pe
 ctoris tria sunt. iet⁹. son⁹. 7 tact⁹: p q̃ signifi
 cāt tria q̃ sunt in vā pñia nēcia. vidēz cordis
 cōtritō. oris cōfessio. 7 opis satisfactō: qz i tri
 bus peccam⁹. s. corde ore 7 ope. Beide p circū
 stātibz orat̃ indulgētiā pctōz iplozās. Nā xp̃s
 de secreto pñis i mūdū veniēs. 7 de vtero vgia
 li pcedēs. pñibz suspiria mltiplicātibz. p no
 bis passur⁹ hierlm itroiuit. i mortē se inclinauit
 cām suā p̃ hoīem dolosum 7 iniquū deo cōmit
 tēs. 7 pñi cōfessionē fecit dicēs. Cōfitebor tibi
 p̃ celi. Ip̃e q̃ nob̃ indulgēs pprio corpe pctā
 nr̃a portauit. Sane pōtifici facturo cōfessi
 onē. i subdiacon⁹ maip̃lm corā altare immittit.
 Prio ad nōndū q̃ cōcessa tpalia. p manū alie
 nā puta subdiaconi vl̃ alteri⁹. 7 n̄ p ppriā r̃ci
 pe 7 admīstrare debz. Secūdo ad designādū
 q̃ n̄ sufficit oris cōfessio. nisi 7 boni opis fru
 ct⁹ p maip̃lm designatus seq̃tur. Tercio vt vi
 dēs se iferioris mīsterij ornamēto ornari. aīmo
 hūiliet̃. Rursus iō pōtifer p⁹ acceptā casulaz
 7 n̄ añ maip̃lm r̃cipit: qz xp̃s c⁹ typū gerit. nō
 pri⁹ maniplos opm. q̃ p maip̃lm ip̃m designē
 obtulit. q̃ celestē h̄et cōuersatōz q̃ p casulā fi
 gurat̃: put i pte. iij. sub dal matica dictum ē.
 Sacerdos vō ep̃ añ idutā casulā maip̃lm su
 mit: qm̃ celestē cōuersatōnē adipisci neq̃t: nisi
 pri⁹ factoz opm maip̃los portet. Adhuc pōti
 fer p⁹ q̃ ad altare pueit maip̃lm r̃cipit. ad no
 tādū q̃ tūc demū bonoz opm effectiū p̃mūz
 p̃cipiem⁹: cū ad eterni tribunal iudicis pueni
 em⁹. Sacerdos aut̃ dū facit cōfessionē 7 etiam

Liber

Quartus Ifo. xliij.

sepe i misse officio man⁹ iungit. q³ manuū iunctio-
nes deuotionē significāt. Et q³ illa i aliq³ est
maior. 7 i aliq³ minor: idō cert⁹ manuū iunctio-
nū nō ē numer⁹ determinat⁹. Rursus sacerdo-
tis manuū iunctio. significat oīm bonoz a deo
fluētū. i ipō vnitatē 7 cōiunctionē: 7 q³ infinita
bona infinitis et indeterminatis modis pnt a
deo pcedē. idō manuū iunctiois sacerdotis nu-
mer⁹ determinat⁹ nō ē. Inclinatiōes vō sacer-
dotis i officio misse fm morē q³uā ecclia 7 sō
certo numero pstringūt. qm reglarit octo vici-
b⁹ pfūde corā altare. 7 tredecī vicib⁹ mediocri-
ter sup altare inclināt. Octo pfūdas incliatō-
nes añ altare facit: ad referēdas grās ipi xpo
8 octo pncipalib⁹ q³ egit añ sui imolatiōz. quā
sacerdos i officio figurat altaris. Primū fuit
admirabil⁹ icarnatio. scdm fuit disciploz gra-
tuita vocatio. tertiū demonis i tēptatiōib⁹ su-
patio. qrtū miraculoz opatio. qntū infirmoz
lanatio. sextū mortuoz resuscitatio. septimū
oīm qstionū ei ppositaz p suā sapiētā determi-
natio. octauū salutaris ppoz instructō: 7 qcu
q³ añ sui imolatiōz egit. ad hec octo fm bern.
reduci vidēt. Tredecī vō inclinatiōes mediocri-
ter facit sup altare. q³ xpc. xliij. pncipalia fecit
i ara crucis. sumēdo arā crucis p toto tpe sue
passiōis: q³ qdē incepit i hora captiōis. Primū
fuit iude pditoris discreta redargutō dicēs.
Juda osculo filiū hoīs tradis. Scdm fuit ipm
capturis sui pbitō dicēs eis. Quē qritis. Qui
respōdēt. Iesū nazarenū. Quib⁹ rñdit. Ego
suz. Tertiū falsis testib⁹ 7 regib⁹ māsueta rñ-
sio. Quartū sputoz 7 vboz sine murmuratōe
toleratō. Quintū i his q³ vidit 7 audiuit nllā si-
bi data pturbatō. Sextū discipli cū ter negā-
tis culpe pdonatio. Alia vō septē enūerat am-
brosi⁹ ab eo i ligno crucis facta dicēs. Actoz pi-
etatis i cruce pendēs officia diuidebat. psecu-
tiōz aplis. pacē discipulis corp⁹ iudeis. spm pzi
paniphū vginī. padisū latroni. 7 ifernū pctōri
Oscula q³ sub certo numero fiūt. put dicēt in
quarta pticula canonis.

De incēso bñdicēdo. 7 i thuribulū mittēdo.

Est factā cōfessi

onē 7 datā absolutiōz. pōtifer vlt sa-
cerdos pzi⁹ q³ dicat. Be⁹ tu puerfus
7c. incēsus cū bñdictōe i thuribulo aponit: re-
pntās q³ legalis sacerdos ferēs sanguinē 7 car-
bones cū thimiamate i thuribuluz orās pone-
bat. donec fum⁹ eū obūbraret. put dictū ē in p
hemio h⁹ ptis. Per h⁹ etiā illō insinuās. q³ an-
gel⁹ venit 7 añ altare stetit. hñs thuribulū au-
reū i manu sua. qd ipleuit 8 igne altaris: 7 da-
ta sūt ei incēsa mltā vt daret de oionib⁹ scōz

Sane angel⁹ ē xpc. thuribulū aureū corp⁹ ima-
culatū. altare ecclia. ignis caritas. incēsus ozo
fm illud ppheticū. Dirigat ozo mea sicut incē-
sus i pspectu tuo. Venit g angel⁹. i. xpc q³ stetit
añ altare. i. i pspectu ecclie: hñs thuribulū au-
reū. i. corp⁹ imaculatū. plenū igne. i. caritate:
7 data sūt ei. s. a fidelib⁹ incēsa mltā. i. oiones
vt daret. i. repntaret eas pzi. 8 oionib⁹ scōz.
Et nō q³ n̄ dicit oiones: xpc em nō oēs oiones
exaudit. s̄ dicit de oionib⁹ de illis videlz q³ pti-
nēt ad salutē. Un cū paul⁹ ter dñm rogasset vt
ab eo stimulū carnis auferret: respōdit ei dñs
sufficit tibi grā mea: nā vt⁹ i infirmitate pficit
Eps g vlt sacerdos th⁹ i thuribulo aponit. q³
xpc oiones inspirat i aio. vt p ipm offerat incē-
sus i odore suauitatis. Sacerdos aut mīster in-
censuz repntat epo vlt diacon⁹ sacerdoti: q³ lex
illud pciusuz thimiamata pfecit. qd i odore sua-
uitatis altissimo offerret. de q³ dñs subdit exo.
xxx. c. Talē cōfectionē nō facietis i vsus vros
q³ scdm ē dño: 7 hō qcuq³ fecerit sile vt odore il-
li⁹ pfuat. pibit 8 pplis suis. Et ex h⁹ vbo fuerit
q³ dicerēt. q³ si oblato thure 7 bñdicto sup alta-
re. thuribulū descēdat ab altari ad clericos vel
laicos: tūc aliō ibi th⁹ sine bñdictōe aponēdū
ē. 7 oib⁹ tā clericis q³ laicis offerēdū: tanq³ illō
spectet ad latriā. istud ad duliā. Adeli⁹ tñ fm
spm q³ fm lraz intelligit: nā lra occidit spūs vi-
uificat. Et ppter pmissaz etiā cāz. odor thuris
bñdicti nō dat i ecclia spōso 7 spōse. Per pcre-
mationē vō thuris significat. q³ sacerdos oioz
fernētē 7 deuotā dz hñe. Th⁹ em vtutē hz ascē-
dēdi ex fumi leuitate: cōsolidādi ex sui q³litate
pstringēdi ex glutinitate: cōfortādi ex aroma-
ticitate. Sic ozo ascēdit i dei memoriā. aiaz cō-
solidat q³ntū ad culpā pteritā ipetrādo medelā:
7 cōstringit q³ntū ad cōmittēdā licetiā: 7 cōfortat
q³ntū ad pntez ipetrādo tutelā. De q³ etiā dictū ē
sub ti. de accessu ponti. ad al. 7 dicēt sub ti. de
thurificatiōe. Nauicula vō in q³ incēsus repo-
nit. desigt q³ p oionez quā incēsum significat.
de hui⁹ mundi mari magno 7 spaciofo ad ce-
lestē patriā satagin⁹ nauigare. Un i puer. fa-
cta ē q³li nauis institoris. portās de longe panē
suū. Pōt etiā dici. q³ p thuribulū cor hoīs. per
ignē feruor deuotōis. p incēsus oiones. p nau-
culā ecclia in q³ deuote oiones offerūt q³ p ange-
lū ad deū pferūt signat. Vascula q³ ignis re-
cipiūt. sūt filij q³ corda patrū pietate fluētia imi-
tant. 7 flāmā celestis sacrificij quā in primoz
mētib⁹ aspiciūt. i suis accēdē satagūt. Instru-
mēta vō q³ ignis ad altare portat sūt pdicato-
res q³ exemplo scōz caritatis ignē portāt 7 in
corda fideliz transferunt. qui corda patrū in
filios cōuertunt. Thuribulū aut qd significet

De osculo altaris et libri.

Est imissuz i tbu

ribulo incensuz. sacerdos seu eps di-
cto. de⁹ tu puerus zc. sacz osculat
altare: vt notez pacificatio cu iudeis: z ad desi-
gnadu q xpc ad nos venies. sancta sibi copula-
uit ecclia. iuxta illud epitalamicu. osculet me
osculo oris sui. In osculo siqde os ori coniungit: z
i xpo no solu humanitas e vnita diuinitati. veru
etiā spōsa copulata e spōso. iux illd pphetitu.
Quasi spōsam decorauit me corona. z qsi spō-
sam ornauit me monilibz. Rursus qn ppheta
lis vsus introit⁹ a cātoze incipit. sacerdos ad
altare ascēdens. illud osculat: qz pphaz testi-
monio xpc venit i mūdū z ad passionē altaris.
Quoties aut i officio misse osculet altare. z in
q pte ei⁹ oscula fiāt. z qre māibz sup illd depo-
sitis. z qre signo crucis i locis osculadis prius
impisso: dicet sub qrtā pticula canonis. In b
aut loco altare significat pplm iudaicū. codex
vō euāgelij siue euāgelijū pplm gētilē q p euāge-
lijū credidit. Ideo g eps vl sacerdos euāgelijū
z altare osculat. qz xpc vtriqz dedit pacē: qn la-
pis angularis fact⁹ fecit vtrqz vnū. Potest etiā
dici q subdiacon⁹ libz euāgelij q clausus por-
tabat offert epō vl sacerdoti. ille vō ad altare
puenies illū apit: ad insinuādū illud qd i apo-
calipsi describit. q nemo dign⁹ ē aperire libz
q int⁹ erat script⁹. z foris sigillis septē signat⁹:
nisi leo de tribu iuda clauis dauid. q libzū ape-
ruit z septē ei⁹ signacula soluit. Per altare vō
ecclia signat. iux illd Exo. Si altare lapideū
feceris mihi. nō edificabis illud de sectis lapi-
dibz. Per sectionē lapidū i altari. diuisionē fi-
deliū rprobat i ecclia: ne videlz p errores z sci-
sinata diuidant. Lib g apit cū eps ad altare p-
uenit: qm vbi xpc primitiuā aploz cōgregauit
ecclia. docēs z pdicās. scripture misteria reue-
lauit dicēs. Vobis datū ē nosse misterijū regni
dei. ceteris aut i pabolis. Un p⁹ resurrectionez
aperuit illis sensuz vt intelligerēt scripturas.
Rect⁹ igit facit epus cū ipemet apit libz euā-
gelioz. licz z xpc p ministros suos patefecerit
misteria scripturaz. Libro vō apto illū oscu-
lat a pte sinistra. ad significādū q pdicatores
recōciliauerūt z obtulerūt gētes xpo. qbz ipe p
se nō pdicauit. licz z ipe p se pacē i euāgelio p-
dicauēit dicēs. Pacē meā do vob zc. Quia vō
ipe etiā i cruce pendēs pacē fecit. ideo mor trā-
situr⁹ ad dextruz cornu altaris signat se signo
crucis: qz vt ait apls ad ephe. xpc par nra vtr-
qz fecit vnū. duos z diuersos parietes. i. plos
copulās. Post b codex euāgelij sup altare clau-

sus ponit. qđ qđ ad b significat hierlm. put
 sub euāgelio dicit. Deinde romā⁹ pōtifer 7 etiā
 ali qdā. puer sus osculat diaconos: ut ostēdat
 pacē illā i aduētū xpī venisse quā pphē pmise-
 rāt. Gl̄n dauid. Quē i dieb ei⁹ iusticia 7 abū-
 dātia pacis donec auferat luna. Et ali⁹ ppha.
 Pax erit i terra nra cū venerit. Et iō xpo na-
 scēte vox itonuit angeloz. Et i terra par boib
 bone volūtatis. Osculū ei qñqz pacē significat
 put dicit sub ti. de osculo pacis. Diacon⁹ vō
 statim se inclinās osculat pect⁹ ei⁹. designās qđ i spi-
 ratōe dīna pphē pacē pdirē futurā. Nā 7 Joh
 sup pect⁹ dñi recubēs. euāgelij fluēta de ipso sa-
 cro dñici pectoris sōte potauit. In nōnllis vō
 ecclesijs ep̄s primū osculat mīstros. postea al-
 tare. deinde euāgelij: qm̄ xpc primū rēcōciliauit
 sibi aplos. postea iudeos. deinde gētiles. In q-
 busdā etiā locis offert osculū pacis cātoribz qđ
 retrosuz. iplēs illō. Pacē meā dō vob. pa. m.
 re. vō. Dat qdē pñtibz. reliquit abñtibz. Nec
 añ osculū cātores dicūt glā pñi: qz fides trini-
 tatis nō añ claruit. qđ se dñs incliauit 7 nos re-
 cōciliauit. 7 trinitatez p aplos p̄dicari māda-
 uit. Et iō osculo dato ep̄s innuit eis vt dicāt.
 Glā pñi 7 filio 7 spūisctō. Sicut erat i pñci. 7
 nūc 7 sp̄ 7c. Ecce qđ cātor annūciat. s. qđ corda
 patrū cōuertāt i filios. Abzāā tres vidit: 7 vnū
 adorauit. Sic optet nos filios ei⁹. credē trini-
 tatē i vnitatē. Post datū g pacē cantor dat scē
 trinitati gloriā. q. d. Referim⁹ gliaz dō pñi et
 filio 7 spūisctō: qz pacē quā pphauit p sc̄tōs su-
 os pphas. nob i nouissimis tpiibz dignat⁹ ostē-
 dē. Nñ vō dīc. Sicut erat in pñcipio. diaconi
 ad altare pcedūt 7 itez reuertūt ad ep̄m. In q
 figurat. qđ iō apli se morte tradiderūt. vt xpī
 corpi adunarēt. pñi⁹ aut steterūt cū ep̄o añ al-
 tare incliati. s. cū vsus ipe incipit se erigūt: qz
 chor⁹ sc̄tōz martiz añ nouissimā tribulatiōez
 i pualle lacrimaz manēt. Postea vō martirio
 coronati. erecti stabūt libati 7 securi añ dñm
 sp̄. Osculo aut dato rursus diaconi cū pōtifi-
 ce orāt. qđ dicāt. Bñe doce nos orare. In qbus
 dā etiā ecclesijs diaconi bini 7 bini latera alta-
 ris altrīsec⁹ siue alternatī osculant. eo qđ dñs
 aplos binos misit ad p̄dicādū. dicēs eis. In q
 cūqz domū intraueritis dicite. pax huic domui
 q reuerfi sunt ad xpm̄ sicut diacones reuertūt
 ad ep̄m. De thurificatione.

Est datū osculūz

ep̄s seu sacerdos accipiēs de manu
diaconi thuribulū sacz incēsat al-
tare: qz xp̄c corp⁹ assumēs d̄ genē pphaz. fact⁹
ex semie david fm carnē. suis oꝝonib⁹ fouet ec-
clesiā. fm qđ orat i euāgelio. p̄r sc̄rē ego p̄ eis

Libet

rogo. 7 nō p eis tm̄. s̄ 7 p illis q credituri sunt p v̄buz eoz. Q̄ aut̄ diacon⁹ postea thuribulū accipit vt incēset ep̄m v̄l sacerdotē. moraliter i struit: q si digne volum⁹ icēfuz oōnis offerre thuribulū icarnatiōis debem⁹ tenē. Nā sine fi de mediatoris hoies deo placē nō pnt. s̄ iuxta v̄bū pmissiōis ip̄i. si qd petierit i oōne credē tes accipiet. Per thuribulū em̄ v̄bū accipit in carnatū. nā sicut i thuribulo ps supior 7 infe rior trib⁹ catenul⁹ vniū: ita i x̄po tres sūt vniō nes qbz dinitas 7 hūanitas vniū: vniō carnis ad aīaz vniō diuinitatis ad carnē. 7 vniō dīni tatis ad aīaz. Quidā aut̄ qrtā vniōnē assignāt videlz dinitatis ad cōpositū fil⁹ ex aīa 7 carne. Un̄ 7 qdā thuribula qtuor catenulas hnt. Be h̄ aut̄ thuribulo moyses inqt spālīf ad aaron. Tolle thuribulū 7 hausto igne de altari mitte incēfuz desup. Est 7 alia i thuribulo p̄sideratō put in ti. de accessu pōti. ad al. tactū ē. Rur sus i dō thurificato altari ep̄s v̄l sacerdos thu rificat: ad significādū q sicut x̄pc ē altare 7 ho stia. sic ē pōtifex 7 sacerdos cui ē oōnis sacrifi ciū offerēdū. Quia v̄o adorat n̄ solū inq̄tū dē⁹ s̄ etiā inq̄tū hō. 7 i dō i qbusdā ecclesijs pōtifi ce thurificato. altare a diacono circūcirca thu rificat. Un̄d psal. Circūdabo altare tuū dñe.

Sane thuribulū aureū significat sapientiā qz oīs thezauri sapie 7 scie dei i ea fuerūt ab scōditi. Un̄ stetit angel⁹ iux arā tēpli. bñs thu ribulū aureū i manu sua. i. x̄pc resurgēs carnē hūit i p̄ate. Argēteū significat x̄pi carnē ab oī labe mūdā. 7 mūdicia renitēte. Cupreū fragi lē 7 mortālē. Ferreū resurgētis fortitudine. Si qttuor hz catenulas. demōstrat eā ex qtuor ele mētis p̄stare. vel qttuor v̄tutib⁹. s. iusticia. p̄u dētia. fortitudine. 7 tēpantia dēcorari. Quia q ptes diuidit aīaz desiḡt. q se i morte a carne i illo triduo sepanit. Si v̄o tres hz catenulas figurat aīaz carnē 7 v̄bū i vna puenire p̄sona. Quarta q ptes sepat. ptās ē q aīaz suā posuit p ouib⁹ suis. Si vna tm̄ catenula sustēt. de signat q sol⁹ de v̄gine generat. qz sol⁹ ē inter mortuos liber. Circul⁹ cui hec oīa inectunt est veritas q nullo termino claudīt. a q hec oīa cō tinent 7 opant. P̄reē misticā etiā ratōez ob h̄ altare incēfat. vt oīs ab eo negcia demonū pro pellat. Sum⁹ em̄ incēfi valere credit ad demo nes effugādos. Un̄ cū thobias i terrogassz an gelū. q̄t remedia haberēt ea q de p̄isce iusserat obfuarī: respōdit. cordis ei⁹ p̄ticulā si sup car bones ponas. sum⁹ ei⁹ oīe demonioz gen⁹ ex tricat. Sother papa statuit. ne moniales incē fuz circa altaria ferāt.

Qualiter episcopus vel sacerdos 7 ministri ad altare stare debent.

Quartus Jo. xliij.

Thurificatiōe per

acta ep̄s v̄l sacerdos ad dextrā alta ris ptē se trāsfert. ibi vna cū mīstris plane officiū 7 kyriel. dīc. Qui trāsit⁹ d medio altaris ad dextrā ptē. significat x̄pi trāsītū de passiōe p r̄surrectionē ad vitā eternā. Itē a le ua trāsies i dextrā inuitat x̄pm igrediētē mūdū leuā em̄ tetigit x̄pc. qn̄ tpalē assumpsit vitā: ad dextrā inuit. qn̄ carnē assūptā ad dei dextrā ele uauit. Rursus p h̄ q accedēs ad altare. p̄ius dextrā illi⁹ ptē petit: inuit q emanuel i lege p missus p̄ri⁹ venit ad iudeos q̄ ad gētes. Iudei ei tūc ppter legē i dextrā ptē fuerūt: gētes v̄o q̄si i sinistra. qz ydola colebāt. Sacdos ḡ vestib⁹ sacris ornat⁹. x̄pm carnē n̄re hūanitatis vesti tū siḡficat: veniēs ad altare. x̄pm d celis veif se ad pplm vt eū saluaret. d̄siḡt. Beide i dextrā trāsies desiḡt q x̄pc i mūdū veniēs venit ad iu deos de qbz voluit nasci. Itā ei maria iudea fuit. De h̄ trāsitu dicet sub ti. de mutatiōe sac dotis 7 oōne. Et nō q licet dño papa celebrā ti v̄l missaz audiēti legat a capellanis suis in troit⁹. 7 kyriel. 7 glia i excelsis. 7 credo. 7 sc̄⁹ 7 agn⁹: nō tm̄ ḡduale. v̄l alla. v̄l tract⁹. v̄l offer toziū. v̄l p̄ cōmunio p eo q illa istructoria sūt i troductoria qbz ip̄e nō eget. Illd aut̄ nōndū ē q sacerdos stat erect⁹ aī altare. ad notandū q x̄pc venit suos regē inuicibili doctria: 7 r̄spicit v̄sus orientē. qz x̄pc nō suā s̄ p̄ris volūtātē q̄si uit: nec r̄spicit retrosuz. tū qz x̄pc sp̄ p̄ris faciē intuet. iux illd. scio vñ venio 7 q̄ vado: tum qz nemo mittēs manū ad aratz 7 respiciēs retro ap̄⁹ est regno dei: imo ad pplm dozuz v̄tit. re p̄ntās qd dñs ait ad moysen. Elideb postero ra mea faciē aut̄ vidē nō potis Exo. xxxij. c.

Ep̄i aut̄ 7 supiores celebrātes nō aī altare s̄ remoti ab illo ad dextrā ei⁹ lat⁹ vsqz p̄ dictū offertoriū manēt. Qd fit p̄rio. ad rep̄ntādū q ex latē x̄pi. q p altare significat. initiū n̄re re dēptōis fuit. Secūdo fit h̄ nō solū ad maiores solennitatē. vt p h̄ a miorib⁹ sacerdotib⁹ decer nāt: verūetiā fit h̄ qz ip̄i i missa rep̄ntāt. n̄ solū x̄pi dignitatē 7 excellētiā aī ei⁹ oblatiōz: verū etiā hūilitatē 7 obediētiā i ip̄a sui oblatōe 7 cō secratiōe. Sigdē x̄pc q̄tū ad sui dignitatē ē p̄i eq̄lis. 7 sedet a dextris dei p̄ris. put i simbolo legi: qd rep̄ntat p̄lat⁹ stās aī oblatōez ad dex terā altaris. In sui v̄o oblatiōe x̄pc p nob fa ctus ē hostia. 7 i dō p̄lat⁹ eius vices gerens ex tūc ip̄i altari. qd arā crucis i sinuat. debz tota lit inherē. Tertio qm̄ p̄latoz act⁹ esse debent subditis ad doctrinā: i dō vsqz tūc manet ab al tari sepat⁹. 7 ex tūc ad man⁹ lauādū 7 thurifi cādū 7 sacrificādū ad altare accedit: vt oīdat

quecūq; in missa pcedūt solēnitates et landes esse: s̄ tūc demū ad essentialia seu substātiaalia pagēda accedit. Quarto in s̄ repñtat. q̄ legal pōtifer intrās sc̄tāsc̄tōz carbones ferebat et s̄a guinē. put tactū ē i p̄hemio h̄ p̄tis. Quīto fit s̄ ad repñtandū qd̄ ait p̄pha. Viri dñs dño meo. sede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoz. Sacerdos q̄dēz xpm repñtās sedz a dextris altaris. dñm p̄ez i s̄ loco signātis: donec ad p̄secrādū hostiā accedat. p̄ quā fracta sunt tartara. et inimici demones demicti. et q̄si scabellū pedū positi. Adistribo. s̄. diacon⁹ et subdiacon⁹ retro illū ad altare stāt. q̄ tñ i veniēdo p̄cesserūt: signātes martires q̄ i veteri testam̄to fuerūt. et tñ p̄ dñi natiuitatē digne coronāt. Et ad quācūq; altaris p̄tē ille trāsierit ipm̄ retro stātes sequūt. ut ostēdāt impletū ēē qd̄ dñs amonuit dicēs. Qui mihi mīstrat me sequat. et vbi ego suz zc̄. Intēdētes sp̄ atq; solcite i illū: ad notādū q̄ fideles. q̄uis adhuc i hac vita positi. tñ eternitati xpi sp̄ intendunt. In q̄busdā etiā ecclesijs illo se v̄tente ad pplm̄ illi s̄līr se v̄tunt. et illo se cōuertēte ad altare se s̄līr cōuertūt. Nā xpc ab ozone ad p̄dicatiōez. aliqñ v̄o ecōuerso dū viuēt se cōuertit qd̄ designt v̄sio ad pplm̄ et p̄uersio ad altare. In q̄ qdē imitād⁹ ē a p̄dicatoribz. q̄ p̄ mīstros ip̄os p̄grue designt. Anaclet⁹ papa statuit. q̄ ep̄s deo sacrificās secū testes hēat diaconos. q̄ octi ei⁹ dicūt: et subdiaconos reliq;sq; mīstros. qui sacris induti vestibz. in frōte. i. añ. et a tergo. et p̄sbyter e regiōe. i. a p̄te dextra lenaq; cōtrito corde et hūiliato spū ac p̄no stēt vltū: custodiētes eū a maliuolis hoibz. at p̄sensuz p̄stātes sacrificiō. Et fm̄ luciū papā eū nō deserāt: qz p̄tē maliuolos oportz illū h̄re bonū testimoniū ab his q̄ foris sūt. Statutū ē etiā ut celebrās missaz hēat a tergo vicini solamīs adiutores. put dictū ē in p̄hemio h̄ p̄tis: et ideo i q̄busdā ecclesijs aliq̄ diaconi stāt p̄ ep̄m. q̄si orātes ut eū sequat vsq; ad mortē. et cū eo trāsēat ad vitam eternā. Maior tñ p̄s i dext̄ p̄te morat altaris et minor i sinistra: qz vtrūq; petit ecclia. s̄. et tēpalē b̄ndictionē et eternā. ut ibi sic trāsēam⁹ p̄ bona tēpalia ut nō amittam⁹ eterna. Ceterū dicti mīstri retro stātes inclināti añ facies suas. vsq; i finē dñice oōnis p̄seuerāt: significātes illos ap̄los q̄ i passiōe dñi magna tribulatiōe opp̄si. nō audebāt se erigē. ut xpi discipulos se esse p̄fiterēt. stabāt tñ in facie fidei: s̄ postea erigunt sicut dicet sub vndecima p̄ticula canonis sup v̄bo. nobis q̄: signātes etiā choz sc̄tōz martirū i cōualle lacrimarū añ nouissimā tribulationē manētū. Postea erigunt. qz illi postea martirio coronati stant erecti. i. ab

omī tribulatiōe liberati. Adhuc stātes facie iclinati. signāt m̄lieres q̄ de cenaculo ad monumētū vultibz declinatis currebāt. i xpi amore ardētes. Sane sacerdos minister inter moras puluinar molle missali supponit: ad notādū q̄ deuotū et molle cor. et qd̄ facile diuinā imp̄ssionē recipiat: supponi d̄z iugo dñi et celestiu p̄ceptoz. iux̄ illud sapientis. Suscipiat v̄ba mea cor tuū zc̄. ut i eo spūs dñi regescat. De s̄ etiāz sub euangelio dicitur.

De kyrieleyson.

Kanflato in der
trā altaris p̄tē ep̄o seu sacerdote. de inde qz tēp⁹ plenitudis et ann⁹ benignitatis aduenit sicut p̄dictū fuit a psalmista. tu exurgēs misereberis sion. qz v. t. m. e. p̄grue chor⁹ laudat et innocat trinitatē triplicādo kyrieleyson. Ideo aut p̄ introitū dicit kyrieleyson. qz añ omne oōnē sacerdotū necesse ē misericordiā dñi ip̄lorare. Sigdē kyrieleyson grece interpretat dñe miserere. Nā kyri sonat dñe cleyson miserē. Et inde r̄peeleyson. i. xpc miserere. El el kyri chris̄te. el dē. eys miserē. son nobis. Deinde kyrieleyson. i. o xpc dē miserē nobis. Elñ p̄pha. Dñe miserere nob. te. n. exspectauim⁹. Dicit aut nonies. Primo ut ordo decim⁹ ex homibz repatus nouē associet ordinibz angeloz. Secūdo ut ecclia pueniat ad societate nouē ordinū angeloz. Tertio p̄ nouez genera pctōz. Est em̄ peccatū originale veniale et mortale. Itē peccatū cogitatiōis locutiōis et p̄petratiōis. Itē peccatū fragilitatis simplicitatis et malignitatis. Ifragilitatis p̄ impotētiā. simplicitatis p̄ ignoratiā. malignitatis p̄ inuidiā. Hoc ē peccatū in patrē. pctm̄ i filiū. peccatū in sp̄m̄ sanctū. Adhuc ideo dicit ter ad patrē kyrieleyson. et ter ad filiū chris̄teeleyson. et ter ad sp̄m̄ sc̄tm̄ kyrieleyson. Sz ad p̄ez et sp̄m̄ sc̄tm̄ sub codē tātū vocabulo. qz p̄ et sp̄s sc̄tus sunt eiusdē tñ nature. Ad filiū v̄o sub alio: qz fili⁹ et si sit eiusdē nature cū illis. est tñ etiā alter⁹. ut gemine gigas substātie. Prefea iō d̄r ter q̄tū ad p̄ez. et ter q̄tū ad filiū. et ter q̄tū ad sp̄m̄ sc̄tm̄: ut notet p̄ i filiō. et fili⁹ i p̄e. et sp̄s sc̄tus i vtroq; De s̄ dicit i q̄nta p̄te sub ti. de p̄ria. Sz i medio mutat kyri in xpc: ut notet duas ēē naturas i xpo. Rurs⁹ kyrieleyson ter triplicatū. significat p̄ces patz vetis testam̄ti multiplicatas ad s̄ ut grā sūme trinitatis p̄ aduētū xpi eos p̄sociaret nouē agmibz angeloz. Est at maḡ istoz v̄boz efficacia Legit ei q̄ dū beat⁹ basil⁹ kyrieleyson clamasset. porte tici ne siue papien. ecclē sūt apte. Rursus cū btis geminian⁹ kyrieleyso clamaret. qnq; r̄ges cō

uerfi dicūt i fugā. Un forte significat aliud q̄
dñe miserē: qđ tñ nos ignoram⁹. In qbusdā ec
clesijs statim p⁹ ultimū kyrieleyson subūciunt
ymas. qđ vñ grecū sonat latine nob. Et sen
sus ē kyrieleyson ymas. i. potētia dīna miserē
nobis. Et beat⁹ Greg. instituit kyrieleyson no
mies ⁊ a clero tñ publice i missa cātari: qđ pri
us apđ grecos sūt a clero ⁊ p̄lo cātabat. Sil
uester vō papa illud de grecis assumpsit.

De gloria in excelsis.

kyrieleyson dicto

mor sacerdos vl pōtifer ex institutōe
thelesphori pape inchoat himnuz.

Gla i excelsis deo: quē angeli auditi sūt decan
tare sicut legīt i euāgelio luce: q angeloz him
n⁹ p̄ibet testimoniū tpali xpī natiuitati. Sa
ne sacerdos prim⁹ ⁊ sol⁹ illū inchoādo p̄nūci
at. q angelū magni p̄siliū rep̄ntat. Nā ortū sal
uatoris sol⁹ angel⁹. cui⁹ psonā ipe gerit primo
nūciavit. Un luce. ij. Ecce euāgelizo vob gau
diū magnū qđ erit omī p̄lo. qz hodie nat⁹ zc.
Et illū inchoādo stat añ mediū altaris: i b cō
memorās: q dū mediū silētiū tenerēt oīa. nat⁹
est in medio. i. p oīb messias quē p̄be p̄dire
rāt: rep̄ntās etiā qz angel⁹ xpī natiuitatē pasto
ribz annūciās. stetit i medio eoz. Et incipiēs
elevant man⁹ ppter causas scriptas i sequēti ti.
ad finē. Itē incipiēs v̄rit se ad orientē: tū qz an
gel⁹ ab oriēte venit i bethleem. tū qz ad orientē
dñm adorare solem⁹. Tercio inchoās stat añ
mediū altaris. ad notādū q xpc mediator fuit
int nos ⁊ deū. p cui⁹ mediatiōez deo pacificati
sum⁹. Lhor⁹ vō p̄cinēdo rñdens. gerit psonaz
m̄ltitudinis de q in euāgelio seq̄. Subito fa
cta ē cū angelo multitudo ce. mi. lau. deū ⁊ di.
glia i altissimis dō. ⁊ i terra pax hoīb bone vo
lūtatis. Himn⁹ aut iste nō tñ ē angeloz s etiā
hoīm p̄gratulatiū: ex eo q m̄lier ista q dracmā
pdiderat decimā. iā lucernā accēderat. vt dra
cmā pditā iueneret: ⁊ pastor dimissis nonagin
tanouē ouibz i dēsto. iā venerat vt q̄reret cēte
simā ouē amissaz. Ante natiuitatē em xpī tres
erāt inimiciā ⁊ pietes. Prim⁹ int xpm ⁊ ho
minē. secūd⁹ iter angelū ⁊ hoiez. terci⁹ iter ho
minēz hoiez. Iđō nāqz p iobediētiā creatore of
fenderat. ⁊ p suū casuz restauratiōz angloz i
pediuerat. atqz p varios rit⁹ se ab hoie sepaue
rat. Jude⁹ nāqz ceremonias excolebat. gētilis
ydo. atriā exercebat. Sed veniēs pax nra fecit
vñqz vnū: ⁊ b⁹mōi parietes destruxit. Abstulit
em pctm ⁊ recōciliavit hoiez deo. repauit casū
⁊ recōciliavit hoiez āgelo: destruxit rit⁹ ⁊ recō
ciliavit hoiez hoī. Restaurauit ḡ f3 aplm eph
j. q in cel⁹ ⁊ q in terris sunt: ⁊ ob b illa celestis

militie m̄ltitudo psallebat. glia i excelsis deo.
i. in angel⁹ q nūq̄ peccauerūt nec discordiā cuz
deo habuerūt. ⁊ i terra pax a xpo facta hoīb.
videlz iudeis ⁊ gētilib bone volūtatis: q vñqz
ad xpī natiuitatē ppter pctā sua cū deo ⁊ cū an
gelis discordiā hūerūt. Iđc etiā ē. q angel⁹ lo
q̄ ⁊ p̄gaudet pastoribz. qz pax ē int angelos et
hoies reformatā: nascit⁹ de⁹ hō. qz pax ē int deū
⁊ hoiez r̄staurata: nascit⁹ i p̄sepio bouis ⁊ azini
qz pax ē iter hoies ⁊ homies repata: p bouē em
iudaic⁹. p azinū gētilis p̄lus figurat. fm illō
nō arabis i boue ⁊ azino iudeo. s. ⁊ gentili. Et
itez. Cognouit bos possessore suū. ⁊ azin⁹ p̄se
pe dñi sui. Iđō ḡ canit himn⁹ iste qz quē vene
rāt angeli i cel⁹. hoies venerāt in terris. Per b
q̄ q dī glia i excelsis zc. rep̄ntat messicia āti
qz patz ex tedio expectādi incarnatiōez dñi.
Isa. xxiij. Expectate deū zc. Et iō etiā cātāt
alla. qz hēbāt sp̄ez liberatiōis. Un ps. Spaue
rūt ⁊ liberaasti eos. In b q̄ himno notat sp̄es
ecclie. q cū angel⁹ spat se canē. Un iā illoz cāti
cū assumit. Seq̄. Laudam⁹ te. s. ienarrabilia
opa tua p̄dicādo. Que vba ⁊ sequētia a beato
bilario pictauiē. asserūt apposita fuisse: ⁊ p̄ce
dētia solū antiq⁹ dicebāt i missa. Innocēti⁹ tñ
terci⁹ dixit illa a thelesphoro papa addita fore
Alij vō q a simacho papa. Simach⁹ papa cō
stituit tā i dñica die q i natalicis martiz glā
i excelsis ad missaz cātari: qz sanctos p dñicaz
resurrectiōz glie angeloz sociatos eē recolit.
Lantat etiā i festis aploz ⁊ p̄felloz. in qz ho
norē dedicata ē q̄cūqz ecclia. ⁊ generalit in fe
stis q nob celestē solēnitatē rep̄ntant. In diebz
vō lucr⁹ ⁊ ieiunioz nō dicūt. p̄ter q̄ i duobz sab
batis sp̄alibz misterijs adornatis. iux illō. La
tate dño canticū nouū. put dictū ē in p̄hemio
hui⁹ ptis. Dicit⁹ q̄ thelesphor⁹ papa p̄cepit il
lū cātari ad missaz nocturnā natal dñi. quā et
ipe instituit. Quidā dicūt nō eē cantādū i mis
sa nisi i hora tertia. qz tūc spūssctūs sup aplos
descēdit. ⁊ eos glia ⁊ exaltatōe repleuit. Inno
cēti⁹ terci⁹ statuit. vt qñ i diebz p̄festis celebra
tur i honorē b̄tē v̄ginis vl spūssancti. vl sc̄tē cru
cis: nec himn⁹ āgelic⁹. nec simbolū dicaē. nec
etiā te deū laudam⁹ i laudibz matutis. In ad
uētū vō vl in septuagesima nō canit. put in se
ptima pte sub ti. s̄ septē diebz p⁹ pascha dicet.
Ep̄s tñ bethleemitan⁹ ex abusu oī die ⁊ in omī
missa etiā p defūctis glia i excelsis decātāt. p
eo q himn⁹ ille luca testāte. p̄io i bethleemita
na regiōe cātāt⁹ ē. De salutatiōe ad p̄lm.

Angelico hymno

finito. sacerdos ad p̄lm se volūēs.
illū salutat dicēs. Dñs vobiscū: qđ

sumptū ē de libro ruth. ij. Sic em̄ legit̄ booz sa-
lutasse messorēs suos. ⁊ ppha in palipo. aza re-
gē. ⁊ q cū eo erāt. ⁊ angel⁹ salutans gedeonem
dixit dñs tecū. Booz qdē figurā saluatoris ex-
p̄ssit. q ruth moabitē duxit vxorē. Et hec salu-
tatio significat salutatiōz. quā xpc fecit aplis
p⁹ resurrectionē: de q in. v. pte sub ti. de p̄ia di-
cet̄. In oībo q misse oōnib⁹ sacerdos p̄mittit.
dñs vobiscū. nisi i oōnib⁹ q p̄cedūt pphias vl̄
etiā oōnes sup p̄lm i qdragesima. ⁊ nisi i oō-
nib⁹ q imediate sequūt p⁹ primā oōnez. ⁊ i ill̄
q dicūt i pascue: s̄ tūc missa nō dicīt. licet sa-
cerdos cōmunicet. Cū em̄ p dictā salutationē
optet dñm esse cū p̄lo. q ē in eo p spm̄ gr̄e septi-
formis: idō ecclia ordinauit septies tm̄ i missa
p̄lm salutari vt iā dicet̄. Idōqz i p̄missis oō-
nib⁹ tm̄ dicīt. P̄mittit tm̄ alijs exhortatō ad
hūiliationē p flectam⁹ genua. vl̄ p hūiliate ca-
pita v̄ra deo: qz oō q faciēda est cū ieiunio ad
malignū spm̄ eijciendū. tūc demū valz. si cū hu-
militate fiat. Rursus i dieb⁹ ieiunioz rep̄ntat
ecclia tēpus babilonice captiuitatis: merito q
sacerdos tūc p̄lm vtpote absente n̄ salutat. nec
se ad illū p̄uertit. s̄ absolute incipies. orem⁹: i
sinuat. p illo fore orandū. Et qz oō fieri d̄z cū
effectū. mox subiicit̄ flectam⁹ genua. vl̄ hūilia-
te capita v̄ra deo. Rep̄ntat etiā tempus dñice
passiōis qd̄ p̄cipue p⁹ cenā cū discipulis factā i-
cepit. Quia q tpe illo dñs discipulos nō saluta-
uit. s̄ eos ad orādū pluries excitauit: idō sacer-
dos tūc p̄lm nō salutat s̄ ei orare i sinuat. Sz
⁊ qz tpe illo xpc i oōne genua flectit. idō mox ad
genua flectendū inuitat. Dicit aut̄ flectam⁹ ge-
nua i psona vniuersitatis oīm fidelīū. qsi oīm
sindic⁹ seipm̄ icludēs: ⁊ idō loq̄ in p̄ia psona
excitās se ⁊ oēs ad orādū hūilit̄ ⁊ deuote. Sed
mox subiicit̄ leuate. i psona alteri⁹. s̄ xpi. cui⁹
typū i gerit i officio misse: ⁊ tūc loq̄ i secūda p-
sona ⁊ i dissili cātu. Quasi ipe xpc dicat. Sur-
gite. qm̄ v̄raz hūilitatē ⁊ deuotionē video. Et
tūc vice oīm loq̄ siue orat. Quid significet col-
lecte q dicūt p⁹ flectam⁹ ⁊ p⁹ hūiliate. dicet̄ in
iij. pte. sub q̄rta feria i capite ieiunioz. Alijs
vō dieb⁹ ⁊ tpi⁹ ecclia tēpus exultatiōis ⁊ ple-
nitudinis qd̄ p̄cipue fuit p⁹ xpi resurrectionē
rep̄ntat: ⁊ tūc sacerdos p̄lm salutat. rep̄ntās
vt p̄missus ē. q dñs p⁹ resurrectionē discipulos
salutauit Sacerdos q oōnib⁹ p̄mittit dñs vo-
biscū. vt p̄lm reddat attētū: q mēs ei⁹ ad deū
dirigat. ⁊ ei p intētiōz sedulā cōiūgat. Et ē sen-
sus. Dñs vobiscū. i. in vob⁹ maneat ⁊ vos pre-
mio vite eīne remuneret. ⁊ petitiōib⁹ v̄ris effe-
ctū tribuat. seu gr̄az dei i petretis p̄seuerātes i
illa. Chor⁹ vō ⁊ p̄lus respōdet ⁊ cū spū tuo. qd̄
sumptū ē ex eplā. ij. ad thimo. vlt. vbi d̄r. Dñs

iesus xpc cū spū tuo. H⁹mōi etem̄ mutue salu-
tatiōes notāt. q sacerdotis ⁊ p̄li vn⁹ debz esse
affect⁹. Et ē sensus. Te p nobis factur⁹ es pre-
ces ad dñm: ⁊ qz dñs de⁹ p̄ces illas tm̄ appro-
bat ⁊ exaudit. q ex bono corde p̄cedūt: oramus
⁊ nos silit̄ p te. vt ille sine q nullū ē bonū sit cū
spirituo tuo. vt q tecū est in ore. sit ⁊ in corde ⁊
in te maneat. Et fm̄ s̄ cessat hesitatio q̄rentiū
q̄re p̄lus r̄ndet. ⁊ cū spū tuo: cū sacerdos dicē-
do. dñs vobiscū. optauerit dñm esse cū illis. nō
solū in spū verūetiā i corpe. Nā ⁊ id ipm̄ p̄lis
p hāc respōsiōne optat vt p̄missus ē. P̄d̄t etiā
dici q in hac respōsiōne p̄lus se refert solū ad
actiōnē imolatiōis ad quā sacerdos p̄cedit in
q p spm̄ totalit̄ eleuat⁹ ⁊ ab oī eternitate proz-
sus abstract⁹ esse debz. Postq̄ vō chor⁹ re-
spōdit. ipe se ad altare reuoluit. s̄ ad oriētē. vt
dicet̄ i p̄hemio. v. ptis. ⁊ qsi parū de sua boni-
tate p̄fides. vniuersalē ad se colligit eccliaz di-
cēs qsi oīm sindicus orem⁹. Quali dicat. Ora-
te oīs sil̄ mecū. vt qd̄ postulam⁹ citi⁹ impetre-
m⁹. qm̄ ipossibile ē mltitudinē nō exaudiri: et
sic oōnē dicit. Dicendo q orem⁹. hortat̄ alios
ad orādū. qz ipe xpc monuit discipulos orare di-
cēs. Orate ne intretis in tēptationē. Et postea
orat. qz ⁊ postea xpc orauit: ipe ei fecit ⁊ docuit
Q̄ aut̄ dicit orem⁹. ab antiqs habem⁹. q p̄mis-
so orem⁹ subiūgebāt cōmunit̄ oōnē. Dicit at̄
orem⁹ stans añ mediū altaris. ppter rōnes po-
sitas i p̄cipio p̄cedētis ti. Oratio aut̄ quā di-
cit significat indulgentiā quā dñs repromisit.
Et deinde trāsīt ad dextrā p̄ez altaris. vt dicet̄
sub ti. se. Oōne finita chor⁹ respōdet. Amen.
qd̄ ē hebraicū v̄bū: qsi dicat. fiat nob̄ sicut ora-
sti seu felicit̄ acta sit oō tua. Et ē sumptū amē
ex apoc. ioh. Amb. exponit amē. i. verz est. qd̄
sermō sonat affect⁹ sentiat. Qñqz ponit̄ p vere
vt ibi amē amen dico vob. put sub ti. de oōne
dicet̄. Et nō q p̄missa salutatio. s̄ dñs vobiscū
ad m̄iores ⁊ ip̄fectos ac simplices p̄tinet sacer-
dotes. Ep̄s vō vl̄ ei⁹ supior q p̄fect⁹ eē d̄z. ⁊ ex-
p̄ssam xpi silitudinē gerit: vt se vicariū xpi ostē-
dat. oratur⁹ p̄ia vice vti v̄bo dñi dicētis ioh.
xx. P̄ar vob: q fuit p̄ia v̄or dñi ad discipulos.
qn̄ eis p⁹ resurrectionē apparuit. Quali dicat
In p̄nti d̄t vobis par pectoris. ⁊ i futuro par
et̄nitatis. De v̄qz ioh. xiiij. Pacē relinq̄ vob.
pacē meā do vob. Hoc etiā v̄bo vsus ē disp̄sa-
tor ioseph ad fr̄es eius. Postea vō ad instar ce-
teroz sacerdotū dic. dñs vobiscū. vt se esse vnū
ex ip̄is oñdat. Et est aduertendū. q tūc demū
par vob̄ dicet̄. qn̄ gl̄ia i excelsis cātāt. ⁊ s̄ ideo
vt cor̄pondeat ei qd̄ ibi dicet̄. ⁊ in terra par
homib⁹ zc. P̄eterea hec salutatio a xpo tēpe
gaudij ⁊ leticie. s̄ resurrectionis ad discipulos scā

illi cātico leticie correspondere debz. Sūt etiā q dicūt q pōtifer solēniter celebrās i diebꝫ qbus glia i excelsis dicūt. repñtat xpm p^o resurrectionē seu resurrectionis gaudiū: q tpe sepe xpc dicta salutatioe ad discipulos vsus ē. Ideoqꝫ xpm imitādo pmissis diebꝫ b̄ dicit. In missis vō q̄s alijs diebꝫ vlt̄ tēporibꝫ dicit. vel etiā q̄ ab inferi oribꝫ dicūt. xpi passio figurat. ⁊ placent atqꝫ afflictio pformāt: ⁊ idō i illis par vob nō dicūt ne gaudiū cuz dolore misceat. Idō etiā dicit q p xpm facta ē par int̄ deū ⁊ hoīez. ⁊ inter angelos ⁊ hoīes: qd̄ māifestauit angel^o qñ i xpi natiuitate cātavit gloria i excelsis deo. ⁊ in terra par ho. bo. vo. Pacē vō int̄ deū et hoīes māifestauit xpc. qñ post resurrectionē dixit aplis. par vob. Nec repñtant i missa. Primū p quēlibet sacerdotē. q pōt cātare. glia i excelsis. angelū repñtans. Secūdū p ep̄m. q sol^o dicit par vobis. repñtans xpm q in psona ecclesie dixit aplis par vob. Utrūqꝫ aut̄ dicit ep̄us solēniter celebrans: qz utrūqꝫ. s. xpm ⁊ angelū repñtat. Ip̄e em̄ spālior ē xpi vicarius q̄ simplex sacerdos. Ideoqꝫ cū omittit officiū angeli. s. tēpibꝫ qbo cātica leticie subticet. s. te deū laudam^o. et glia i excelsis: omittit silētiū ⁊ b̄ officiū xpi. non dicēs par vobis. s. dñs vobiscuz. sicut simplex sacerdos. Nō em̄ p ep̄m q repñtat xpm ⁊ angelū vna par sine altera nūciat. Idez etiā ē in ite missa ē. qd̄ nō dicūt nisi glia i excelsis dicatur.

Sane diacon^o nō dicit. dñs vobiscū p horas eo q nō ita gerit typū xpi. q p booz hac salutatioe vsus ē: sicut sacerdos q ea i psona xpi vtiť. Legēs tñ euāgeliū b̄ dicit. qz tūc vtiť officio p̄dicatoris. ⁊ pnūciat doctrinā ab ip̄o xpo imēdiate platā: ⁊ etiā cereū paschalē bñdicēs. qz tūc xpi resurrectionē repñtat. Sūt tñ qdam q dicūt q i diuinis officijs q̄ dicere tenent. licite possent b̄ dicē cū p̄hibitū nō legat. qbo generalis vsus ecclie p̄tradicit. vt se inferiores sacerdotibꝫ agnoscat. Notādū aut̄ ē. q septē vicibꝫ pplius salutat i missa: q̄ten^o exclusis septē vitijs capitalibꝫ suscipiat grāz septiformē: misteriuꝫ em̄ misse ad septē dona spūs sancti referē. P̄rio in ip̄o misse exordio añ collectā. Secūdo ante euāgeliū. Tercio p^o euāgeliū siue dicto simbolo añ offertoriū. Quarto añ p̄fationē cū dicit sacerdos. Per oīa secula seculorū ⁊ psequēter dñs vobiscū. Quinto añ pacis osculū cū dicit. par dñi sit sp̄ vobiscū. Sexto añ primā oīonez p^o cōmunionē. Septio finita finali p^o cōione vlt̄ oīone. In p̄ia salutatioe spūs sapiē intelligit. qz sapiētia itrauit i hūc mūdū vt saluaret nos. In secūda spūs intellect^o. ideo em̄ p̄dicauit vt doceret nos. In tertia spūs p̄silij. b̄ em̄ secreto dei p̄silio se passioni obtulit vt redimeret

nos. In q̄rta spūs fortitudinis. qz pēdēs i cruce dyabolū expuguit vt redimeret nos. In q̄nta spūs scie. qz resurgēs discipulos salutauit et eis sensuz apuit vt erudirēt nos. In sexta spūs pietatis. qz sola pietate humanā naturā super astra leuauit vt exaltaret nos. In septia spūs timoris. qz angeli tremebūt dū venerit ad iudiciū vt glificet nos. Letez i qualibet salutatioe mutat officiū misse ⁊ de vno officio ad aliū trāsit: q̄re merito salutatio p̄mittit: cū em̄ ad operarios nouit̄ igredimur. eos salutare solem^o. ⁊ fm̄ b̄ octo officia sūt i missa. Rursus salutat etiā octauo vt qdaz volūt. s. p^o offertoriū añ secretellā. Nā voluens se ad pplm̄ dicitur^o. orate fr̄es ⁊c. debz p̄dicē sō silētiū. dñs vobiscū. Elez rū licet eis q̄s salutam^o faciē regularit̄ repñtem^o. tñ i qnqꝫ dūtarat ex pmissis salutationibꝫ sacerdos ad pplm̄ se p̄uertit. Nā i illa salutatioe q̄ fit añ euāgeliū se n̄ p̄uertit. qz iā intent^o ē ad vba dei annūciāda: nec etiā in illa q̄ fit añ p̄fationē. qz iā int̄t^o ē ad sacrificiū altaris tractādū: nec etiā i illa q̄ fit añ pacis osculū. qz iā tenet corp^o xpi i manibꝫ. ⁊ cor bz sursuz ad deū ⁊ oīno intent^o ē ad reuerent̄ illō tractādū. Nemo em̄ mittēs manū ad aratꝫ ⁊ respiciēs r̄tro apt^o ē regno dei. Letez qna ad pplm̄ cū dñs vobiscū facta p̄uersio. significat qnqꝫ apparitiōes q̄s xpc fecit discipulis suis in die resurrectionis. P̄ia fuit marie magdalene Joh. xx. ⁊ marci vlti. Secūda eidē ⁊ alijs mlieribꝫ redeūtibꝫ de sepulcro. qñ dixit eis. auete. math. vlti. Tercia petro. Quarta duobꝫ discipulis eūtibꝫ i emaus. Quinta i domo decē discipulū abñte thoma. ioh. xx. Sz qz altā illaz māifesta nō fuit qñ videlz p̄rio appuit marie magdalene. vlt̄ fm̄ alios qñ appuit petro: qz nescit qñ aut vbi: iō sacerdos añ secretellā dicitur^o orate fr̄es. p̄dicat sub silētiū dñs vobiscū: s. patēter dicit orate ⁊c. qz patēter dixit aplis. orate ne intretis i tēptationē. Iuerūt etiā ⁊ alie apparitiōes. de qbo nil ad p̄sens. Nō est etiā omittēdū. q sacerdos sp̄ voluit se ad pplm̄ a dext̄. ⁊ p̄ eandē se ad altare reuoluit. qñ ip̄o facto dicēs. Bertra dñi fecit vtutē. dext̄ d. ex m. dext̄. do. se. v. Secūdo ad designādū q i sepulcro dñico angel^o a dextris sedebat Tercio vt sacerdos p b̄ innuat se rectā ⁊ attentā h̄re int̄tione. p se ⁊ pplō ad celestē patriā. q p dextrā significat. iux̄ illō in cāticis. Bertra ei^o amplerabit me. Quarto qz vsus salutando. pplm̄. ⁊ p̄uersus dicēdo orem^o. hortat̄ taz se q̄ pplm̄ ad orandū: ⁊ oīo debet fieri. p eternis q̄ p dextrā significant. Unde xpc sedere dicitur ad dextrā p̄ris. merito a patre dextra fit utrūqꝫ: gerit quippe sacerdos typum xpi q pfectus est in salutationibꝫ ⁊ orationibꝫ. que a dextra

fiut. Tlerutn postq̄ dixit orate p me frēs zc. se
 reuoluit a sinistra. iux illd ps. Circuiui 7 imo
 laui i tab. e. b. v. zc. ppans em se ad imolandū
 quēdā circuitū facit. Se igit puerit tūc a sini
 stra q̄ impfectior 7 infirmior ē. ad notādū im
 pfectionē cuiuslibz sacerdotis pter xpm. Hic ē
 q̄ pmissa vba dicēdo obsecrat tanq̄ impfect⁹ 7
 pctōr 7 indigēs alioz auxilio. impendi sibi ab
 alijs bñficiū oōnis. Scdo q̄ reuoluit tūc a si
 nistra. vt p b significet tristitiā de passiōe xpi ad
 quā repñtādū statī intēdit: tristitia em recte p
 sinistra significat. iux illd apli. A dextris et a
 sinistris p gloriā 7 ignobilitatē. p ifamiā 7 bo
 nā famā. Debēt etiā fieri ille volutiōes 7 reuo
 lutiōes añ mediū altaris. iux illud. In medio
 ecclie apuit os suū zc. In q̄ 7 illd cōmemorat
 q̄ redēptor noster iuxta salomonē corp⁹ suū in
 media caritate pstrauit. ppter filias hierlm. Et
 attēde qz qdā dicto. dñs vobiscū. ad altare re
 uoluti dicūt. orem⁹. stātes añ mediū altaris. p
 b insinuātes se i loco manifesto 7 ppto pueniēti
 ozare. s. añ mediū altaris. qz pplus dz d me
 dio cordis oōnes ad deū effundere. Alij vō ad
 dextz cornu altaris vbi oōnē pferre debēt di
 cūt orem⁹. vt sic int insinuatōnē 7 oōnē nullū
 actū aliū intponāt: 7 vt ibi pcedat orādi ifinu
 atio. vbi mox subseq ipa oō 7 orātis ppli eē dz
 intētio. De oōne seu collecta.

Alutatiōe pmissa

oōnes subiūciūt. qz em oīs nra opa
 tio a deo inchoata circularit in ipm
 termiari debz: iō misse officiū incipit ab oōne
 7 termiat i grarūactiōe. Un vidēdū ē qz debe
 at oōnes dicē. Qualit 7 p qbo ē orādū. Quid
 sit oō. 7 qñ 7 vbi. 7 vsus quā pte oōnes dicen
 de sint. De mutatiōe sacerdotis ab vna pte al
 taris ad alterā. Un oōnes dicāt 7 vñ originē
 habuerūt. Qualit vba eaz intelligāt. Qualit
 oōnes termient. Quare vocent collecte. Que
 7 q̄t oōnes dicende sunt. 7 de inuētoribz earū.
 Quō pōtifer vl sacerdos illas dicēs stare debz

Circa primū notādū ē. q̄ ea qbo pplus ime
 diate ordinat ad deū. sacerdotes tm dicūt. qui
 sunt mediatores int deū 7 pplm: qz quedā di
 cunt publice spectātia ad totū pplm. in cui⁹ p
 sona ipe sol⁹ ea deo pponit. sicut sunt oōnes et
 grarūactiōes: qdaz priuate q̄ ad officiū ei⁹ tm
 spectāt. vt psecratōes 7 h⁹mōi oōnes q̄s ipe p
 ppto facit nō tm in psona ppli orās: 7 in oibz p
 mittit dñs vobiscū. vt mēs ppli deo piūgat. Et
 qz pplus i bis q̄ ad deū ptinet sacerdotē ducem
 habet. ideo i fine cuiuslibet oōnis pplus psen
 tit respōdēs. amen. vt iā dicet: ppter qd et oīs
 oō alte terminat. etiā si priuate fiat. Sane

orandū ē breuibz vbis nō in multiloquio. vt iāz
 dicet. Un 7 greci paz 7 frequēt orāt. s. i lacri
 mis 7 i puritate cordis: nō in voce clamosa s. i
 mētis intentiōe 7 lacrimaz punctioniōe. Sic ei
 in p̄spectu diuine maiestatis 7 angeloz opor
 tet nos esse. vt mēs nra voci cōcordet. iux illud
 ps. Exaudiuit dñs vocē flet⁹ mei zc. Et iterū.
 Sacrificiū deo spūs ptribulat⁹ zc. Debēt etiā
 oō esse deuota. nā oīm creatori cū deuotiōe est
 supplicādū. Bū aut sacerdos dicit alte oōnem
 alij nō debēt vbis ozare: s. illā oōnez attendē.
 7 ad eam respōdere amen. Pro qbus sit orādū
 dicet. in. vj. pte sub ti. de pasceue. Quid sit
 oō. 7 q̄ hora 7 vbi hore canonice dicēde sunt. 7
 vsus quā pte orandū ē dicet in phemio. v. pti
 Quid significet oō q̄ dicit añ eplaz. dicet sub
 ti. de sessiōe epi. Sane sacerdos dū orat. ad
 dextrā p̄sistit altaris. iux illd Exo. xxx. de p̄ca
 bi aaron sup cornu altaris. 7 placabit sup eū
 in generatiōibz suis. in b illd signās qd fuerat
 pphetatū. Deus ab austro veniet. Christ⁹ em
 iudeos docuit ad q̄s a pte luminū missus fuit:
 qz dext iudeos. gētiles sinistra figurat. Et qm
 leticia p dextrā. tristitia vō p sinistra designat
 idcirco ad dextrā pte altaris primū accedit. vt
 gaudiū dñice natiuitatis oñdat. Deinde dictu
 rus euāgelii ad sinistra puerit. vt tristitiam
 passiōis insinuet. Sed itez redit ad dextrā. vt
 gaudiū resurrectiōis annūciet. De b alit dicet
 sub ti. de mutatiōe sacerdotis. Roman⁹ vō pō
 tifer oratur⁹ ad sedē p altare vl alius epus ad
 lat⁹ altaris ascēdit. 7 stās collectam pnūciat.
 quā libro legit apto: 7 deinde sedet qz sicut euā
 gelista testat. venit iesus i nazareth vbi nutrit⁹
 fuerat. 7 intrauit fm psuetudinē diei sabbati i
 sinagogā. 7 surrexit legē: 7 tradit⁹ ē ei lib esaie
 p̄phe. quē vt reuoluit iuenit locū vbi scriptum
 erat. Spūs dñi sup me. ppter qd vnxit me. Et
 cū plicuisset libz reddidit mistro 7 sedit. Kur
 sus pōtifer ad lat⁹ altaris vsqz p dictū offerto
 riū mōrat. vt dictū ē sub ti. qliter ep̄s vl sacer
 dos ad altare stare debeat. Seq̄ vidē vñ oō
 dicat. 7 vñ oōnes originē huerūt. Et qdem dñ
 oō ab orādo. eo q̄ p eam a ppto bona corpis 7
 aīe orādo petūt. Licet em dñs sciat qbo egem⁹
 ozare tm debemus. put dicet sub oōne dñica.
 Orat etiā sacerdos p bonis vt assint. 7 p mal
 vt absint. Designant autē oōnes i apoc. p fu
 mū aromatiū q̄ ascēdit in p̄spectu dñi de manu
 angeli: xpc em verus homo ppter nos passiōi
 deditus. cui⁹ illa vox est. olocausta etiā p deli
 cto nō postulasti. tūc dixi. ecce venio: semp pro
 nobis orabat. qui fm apostolū. exauditus est
 in omnibz p sua reuerentia. Qualiter vba
 oōnū intelligenda sint videamus. 7 quidē qd

in quibusdā codicibus continetur. posuit huic ut illi scito
 talis oblatio ad gloriam et honorem. sic intelligi debet
 quod ad hoc posuit ut ille magis ac magis a fidelibus
 glorificetur aut etiam honoretur in terris. Cum enim ipsi sint
 perfecti beati. omnia eis in celis ad votum succedunt.
 Quoniam non egret nostris orationibus. immo iniuriā facit mar
 tiri qui orat pro martire: licet plerique reputet non in
 dignum scitoz gloriam posse usque in diē iudicii augmen
 tari. et ideo ecclesiarum inter se rite pro posse augmenta
 tionē glorificationis eorum optare. Quod autem pro fine
 orationis subiungitur. pro domino nostro iesum christum: illud
 significat quod ipse in euangelio dicit. Quicquid peti
 eritis patrem in nomine meo fiet vobis. Orat enim sa
 cerdos ad deum patrem. ut pro filium suum qui dominus noster
 est. equaliter sicut pater. oratio perficiatur. Hic enim est quod
 omnis oratio regulariter ad patrem dirigatur. et terminetur in no
 mine filii. Non enim per aliam viam ad nos eterna dei
 beneficia possunt decurrere. quam per eum qui est mediator
 dei et hominum. homo christus iesus: sicut per mediantes
 cristallum mittitur ignis in escam suppositam a sole lon
 ginquo. Et sumptum est hoc de epistola ad romanos.
 ubi dicitur. Gloriamur in deo pro domino nostro iesu christum
 Nemo enim vadit ad patrem nisi per me. Et ipse ali
 bi dicit. Si quid petieritis patrem in nomine meo.
 dabit vobis. Et nota quod iesus est proprium nomen. pro
 ut dictum est in phemio. y. pr. 12. Quod vero sequitur. qui
 tecum vivit et regnat in v. s. f. zc. ita potest intelligi
 in unitate. s. s. hoc est una cum spiritu sancto. Quia pater et
 filius. s. s. sunt unus deus. Et in unitate spiritus sancti. hoc
 est in spiritu sancto: qui est unitas patris et filii. et amor
 et paterio utriusque. Possunt etiam sic exponi pre
 missa verba. pro domino nostro zc. ut sit sensus. Qui pro
 exaudi pro filium tuum qui hoc vult et potest: vult quod vivit.
 potest quod regnat. vivit inquam et regnat tecum in uni
 tate spiritus sancti. Non quidem vivit et regnat ut ti
 rannus spiritui iniquitatis. hoc vivit et regnat deus spiritu
 benignitatis. Quod vero sequitur pro omnia secula seculorum
 vel persecutivae vel anthonomasice intelligi
 potest. Persecutivae sicut generationes generationum
 quasi diceret. pro omnia secula seculorum sibi invicem succe
 dentia. dicunt enim secula quod sequuntur: nam alijs disce
 dentibus alia sequuntur. Anthonomasice. sicut canti
 ca canticorum. et est sensus: sicut ante omnia secula filius
 cum patre in unitate spiritus sancti in deitate vivit et fuit.
 ita et in presenti seculo. et in futuro ubi iusti cum sanctis
 angelis permanebunt. et iniusti cum dyabolis cruci
 abunt: credatur equaliter vivere cum patre et spiritu sancto et
 nullo fine concludi. Sequitur amen. quod verbum optan
 tis vel affirmantis ostendit affectum vel sensum.
 ut promissum est. Populus enim assenties voci sacer
 dotis. qui dicit. pro omnia secula seculorum: assentit quod
 seculum per eum creatum est. Quoniam in fine psalmorum ubi
 nos dicimus. fiat fiat. hebreus dicit amen amen. Et
 christus in euangelio sepe dicit amen amen. id est. verum dico
 vobis. Respicit ergo vel ad formam orationis ut quod

oratur optetur: vel ad modum conclusionis ut quod conclu
 ditur affirmetur: ut cum sacerdos orationes dicit. De
 nobis quesumus omnipotens domine salutem mentis et cor
 poris: populus optando respondet amen. id est. fiat. Et
 cum sacerdos concludit. qui tecum vivit et regnat in v. s. f.
 d. p. o. s. f. populus affirmando respondet amen. id est.
 verum est. Vel amen interpretatur veritas. ut in apoc.
 Hoc dicit amen testis fidelis. De hoc dictum est in pre
 cedenti tractatu. Circa terminationem collecta
 rum notandum est. quod in eis quicquid dirigatur sermo ad
 patrem. quicquid ad filium. quicquid ad spiritum sanctum: et quicquid
 ad totam trinitatem. Si sermo ad solum patrem diri
 gitur. non habita mentio de filio neque de spiritu san
 cto: tunc dicitur in fine pro domino nostro iesum christum
 fi. t. q. t. vi. et r. in v. s. f. d. p. o. s. f. Siue per eundem
 et eiusdem. ut in illa oratione. Protector in te spera
 tum zc. Si vero fiat ibi mentio de filio et de spiritu sancto
 refertur an ante finale prout orationis. an in fine ipsius
 fiat mentio de filio. Si sermo dirigatur ad patrem
 habita mentio de filio ante finem. tunc dicitur in fine
 per eundem dominum nostrum zc. ut in illa oratione. Deus qui
 beate marie virginis zc. Si in fine: tunc subiicitur in
 mediate. qui tecum. sine per eundem et eiusdem: ut in illa
 collecta sancti Stephani. Omnipotens sempiter
 ne deus qui primicias martirum zc. Et in illa. Deus qui
 salutis eterne. Vel dominum nostrum iesum. sine per. ut
 in illa collecta. Deus qui nos redemptionis eterne. qui
 dicitur in vigilia natalis. Et in illa. Illudina quesu
 mus. qui dicitur in ephra. Vel iesus christus dominus noster
 ut in illa. Deus qui ad eternam. qui dicitur feria tertia pro
 pascha. Et in secreta illa. Ipse tibi. qui dicitur in ce
 na domini. Si vero in oratione qui ad patrem dirigatur sit men
 tio de spiritu sancto. dicitur in fine pro domino nostro. hoc tunc
 dicitur in unitate eiusdem spiritus sancti deus: ut in illa.
 Deus qui corda fidelium: et in illa. Assit nobis quesumus
 virtus spiritus sancti. Quod si fiat ibi mentio patris et spiritus
 sancti et postea de filio: tunc subiicitur in fine immediate
 qui tecum. ut in illa. Adde nos quesumus domine pacem
 et in illa. Ere igne zc. Kursus quoniam ad patrem diri
 gitur primo orando ut ipse deus nobis spiritum vivificet
 ut in hoc modo: tunc dicitur pro domino nostro. sine per eundem et
 eiusdem: ut in illa qui dicitur in benedictione cineris. Deus qui
 humiliatione zc. et in illa qui dicitur in benedictione fontis.
 Omnipotens sempiternus deus respice zc. Si autem primo
 ad filium dirigatur. ut in illa oratione. Excita domine po
 tentiam tuam et veni. Et si in alijs collectis de adve
 tu domini: et in illa. Deus qui virginalem aulam zc. tunc dicitur in
 fine. qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus
 sancti deus zc. Et si fiat ibi mentio de patre. tunc dicitur
 qui cum eodem deo patre zc. ut in illa oratione canonis.
 Domine iesu christe fili dei zc. Si vero primo dirigatur ad
 spiritum sanctum. dicunt quidam quod tunc dicitur in fine. qui cum patre et
 filio vivis et regnas deus zc. Clericum omnis oratio diri
 gitur ad patrem vel ad filium et nulla ad spiritum sanctum: quod
 spiritus sanctus est donum. et a dono non petit donum. hoc potest

Sequitur videre quare orationes que circa principium
missae dicuntur, collectae vocantur. Et quidem ideo, quia sa-
cerdos qui fungitur legatione ad deum pro populo, in eis
petitionibus omnium in unum colligit et concludit ut eas
ad dominum referat: proprie tamen dicuntur collectae quae super
collectum populum dicuntur, puta in processionalibus, vel du-
colligit populus ad stationem faciendam, ut de una ec-
clesia procedat ad alteram. In urbe namque quolibet
ecclesia stationalis habet aliquam ecclesiam sibi vicinam
in qua colligit populus die stationis, et ibi dicitur colle-
cta super collectum populum, et inde omnes simul ad ec-

clesiā in q̄ sit statio accedūt. Un̄ in p̄cilio agā-
thēn. dī. q̄ plebs collecta oīone ad vesperā di-
mittat̄ ab ep̄o cū benedictiōe: 7 ē sumptū h̄ no-
mē de leuitico. ubi cenophagia q̄ est vltimū fe-
stoꝝ legaliū collecta vocat̄. p̄ eo: qz in fructuū
collectiōe fiebat 7 figurabat futurā opeꝝ n̄roꝝ
collectionē. cū dicit̄. Ecce hō 7 oīa opa eius cū
eo. Orationū varij fuerūt actores q̄z nume-
rus 7 varietas intantū exercebat. q̄ octauū
africanū p̄ciliū cōstituit: vt nulle p̄ces vel oīo-
nes vl̄ misse vl̄ p̄fatiōes vl̄ cōmēdatiōes vl̄ ma-
nus impositiōes dicāt. nisi ī cōcilio fuerint ap-
probate. Et gelasi⁹ papa tā a se q̄ ab alijs p̄po-
sitas p̄ces dicit̄ ordinasse. Beat⁹ aut̄ Greg⁹. se-
clusis his q̄ nimia vl̄ incōgrua videbant̄. rōna-
bilis coadunauit. p̄grua mlt̄a nihilomin⁹ p̄ se
necessaria sup̄addēs. Leteꝝ qdā modū 7 ordi-
nē excedētes intātū oīones mlt̄iplicāt. vt audi-
toribz tediū generēt 7 fastidiū: q̄si dē⁹ vt homo
vboꝝ multitudie flecti possit. vt p̄missum ē: cū
ecōtra esaias dicat. Lū mlt̄iplicaueritis oīōes
v̄ras nō exaudiā. Et dñs ī euāgelio dicat. Lū
oratis nolite mltū loq̄ sicut ethnici faciūt. pu-
tāt em̄ ī multiloq̄o exaudiri. Un̄ cū ei dixissent
ap̄li. Dñe doce nos orare. cōpēdiosam eos ora-
tionē docuit. Pater noster q̄ zc̄. Hui⁹ ḡ oīonis
formā sequētes sacerdotes ī missa. septenariuz
oīonis numeꝝ nō excedāt. Naz̄ xpc̄ septē peti-
tiōibz oīa corpi 7 aīe necessaria cōprehēdit ī il-
la. put̄ sub ea dicit̄. Quia v̄o numero dē⁹ gau-
det impari. qdā obseruat̄ vt impares dicant in
missa oīones. videlicz vt vna tm̄ sicut epl̄a vel
vnū euāgeliū dicūt. 7 iste numer⁹ est ordinari⁹
vel tres vl̄ qnqz vl̄ septē. Unā ad designādū fi-
dei vnitatē vl̄ vnitatis sacramētū. Tres ad si-
gnificandū misteriiū trinitatis. 7 qz xpc̄ ter in
passiōe orauit dicēs. Pater si fieri potest trās-
eat a me calix iste. Quinqz ad designādum. v.
plagas christi. seu in quinqz partitam christi
passionem. Septem ad designandum sp̄m gr̄e
septiformis. seu septē dona spiritussancti. Be⁹
em̄ diuisionē 7 discordiā detestatur. Unde cuz
ceteroꝝ dieꝝ operibz b̄ndiceret. opibz tm̄ secū-
de dici benedixisse nō legiē. eo q̄ binarius nu-
mer⁹ primo ab vnitare recedat et ab eo ceteri
diuisibiles numeri origineꝝ sortiunt̄: 7 impar
numerus mūdus est. Et nota q̄ in summis fe-
stis tantummodo dicitur vna collecta. nisi for-
te eadem die aliud festum cōcurrat. Sciendū
quoqz est. q̄ totidem collecte 7 eodē ordine di-
ci debēt in secreta 7 postcōmunionē: quot pre-
cesserunt ante epistolam in exordio misse. nec
plures nec pauciores: finis nāqz debet suo p̄-
cipio 7 quelibz postcōmunio collecte 7 secretel
le p̄cedentibz cōuenire. Lauenduz est etiā q̄ si

collecta p defunctis intermiscet i missa q dicit
p viuis. nō finalis s penultima vl anpenultima
dicat: qz finis d3 ad suū principiū retorqri. sp
em memoria faciēda ē p defunctis. put dicit
sb. r. pticula secrete sup vbo. Admto etiā dñe
zc. qz illi viuoꝝ z etiā scōꝝ i qz honore cele-
brant q vita glorie viuūt. auxilio egēt. Sed in
missa p defunctis intermisceri nō debz collecta p
viuis: etiā vt qdā dicūt illa cōmunis. Be⁹ q vi-
uoꝝ dñaris zc. ab augu. pposita: ad denotādū
q defuncti iuuare nequeūt viuētes i hac vita.
nec etiā iplozare viuentes eterna vita. licet ipi
iuuari valeāt ab vtrisqz. In missa tñ p defun-
ctis pōt. vt qdā dicūt esse penultima collecta de
sanctis z ep⁹. Innocenti⁹ papa prim⁹ pposuit
q̄ttuoꝝ collectas p mēse septēbri. Innocēti⁹ vō
papa terci⁹ pposuit illā. A cūctis nos q̄sumus
dñe mentis z cor. defen. zc. In ecclia lateran.
nūq̄ dñ oꝝo s i missa z i oibz horis loco oꝝonis
alta voce pnunciat oꝝo dñica: q in nouo testa.
p̄ia oꝝo fuit: nā z i primitiua ecclia sic fiebat.

Sane pōtifer seu sacerdos dū orare seu oꝝo-
nē dicē incipit. man⁹ eleuat z extēdit. iux illd.
Adan⁹ demissas erigite z genua debilia robo-
rate. Et romano pōtifici ac etiā alijs ep̄is. i mlt̄
tis ecclesijs mīstri astātes man⁹ eleuatas sustē-
tāt. Que manuū eleuato a lege sūpsit exordiu
Legit em in Exo. xvi. c. q cū israel pugret ad-
uersus amalech i des̄to. moyses ascēdit sup vti-
cez collis. Lūqz leuaret man⁹ vicebat israel: si
vō paululū remississet. amalech pplm supabat.
Aron aut z hur sustētabāt man⁹ ei⁹ ex vtraqz
pte. Legit etiā. iij. regū. c. viij. q salomon stetit
aū altare dñi i p̄spectu ecclie israel. z expandit
man⁹ suas i celū orās p pplō. z Gen. xiiij. Le-
uo manu meā ad dñm deū i excelsuz. Eleuato
aū ipa repñtat q r̄pc eleuatis manibz ferebat
i celū. Elēl eleuat man⁹ ad instar saluatoris in
cruce pendētis. Un illd. Eleuatio manuū me-
arū sacrificiū vesptinū. Extētio vō manuū i dō
fit. Nā r̄pc cū expādisset man⁹ i cruce p p̄secu-
toribz orauit dices. Pater mi dimitte illis qz
nesciūt qd faciūt. Adozaliē instruens qz r̄pc sp
patus ē recipe penitētes. iux illd qd ipe pmi-
sit. Dis q venit ad me non eiciā foras. Quidā
tñ pfidi heretici deridēt h⁹ mōi manuū extensi-
onē p̄t illud Esaie. Lū extēderitis man⁹ v̄as
auertā oculos meos a vob. Be epistola.

Ratiōe finita di

cit epla q significat doctrinā aploꝝ

Elegant aut illā p̄cedit oꝝo qz legit

luc. r. c. Rogate dñm messis vt mittat oparios
suos i messeꝝ suā. Sane epla grece latine sup-
missio vl superogatio dñ. ab epi qd ē sup z sto-

lon qd ē missio. Adissa em ē ab aplis sup leges
moysi. sup psalmos z p̄phas. z sup euāgelii.
sicut z p̄phie sup legē. Un z littere de vna pso-
na ad aliā misse appellant eple. i. supmisse. q̄si
nisse sup seu p̄ter id qd r̄fert nūcius viua voce
sicut z ap̄lus sup id qd dixerat ephesijs corin-
thijs z alijs epl̄as mittebat. Legi debz epla fm
magistrū petz antiodoreñ. i. tertra pte ecclie
sie. qz r̄pc primo venit ad iudeos q dicebant in
tertra esse. Adeli⁹ tñ fit i medio ecclie. p eo q
Iohes fuit medi⁹ int̄ aplos z p̄phas vt iā di-
cet. Dicit q̄ epla in loco inferiori euāgelii in
superiori z supposito p̄ano: de q sub euāgelio di-
cet. Premittit aut epla euāgelio. epla nāqz de
signat officiū qd Iohānes aū r̄pm exercuit. q
p̄euit. aū faciē dñi pare vias ei⁹: sicut ipe te-
stat. Ego vox clamātis i deserto pate viā dñi.
Iohes q̄ q̄si subdiacon⁹ fuit z submīster illius.
q de se dicit. Nō veni mīstrari s mīstrare. Un
sicut p̄dicatio iohānis p̄cessit p̄dicationē r̄pi.
ita epla euāgelii p̄cedit. Serit q̄ epla figuraz
legis z p̄phie. q r̄pi aduētū p̄cesserūt sicut ipsa
euāgelii p̄cedit. P̄cessit quidē lex euāgelii
sicut vmbra lucē: sicut timor caritatē. z initiu
p̄fectionē. Sane subdiaconū epl̄am lecturū
vn⁹ tñ comitat acolit⁹. qz p̄dicationē iohānis
pauci secuti sunt. qm lex neminē ad p̄fectionē
ducit. Sed diaconū euāgelii lecturū. tā subdi-
aconi q̄ acoliti z ceteri comitat: qz p̄dicationē
euāgelij q̄ p̄fectū facit plurimi susceperūt. Bi-
ci etiā pōt. q p subdiaconi z diaconi ad legen-
dū p̄cessuz duplex r̄pi manifestatio p duplicē
ei⁹ aduētū significat: qz prim⁹ vnū tñ hūit p̄-
cursorē. s. Iohānez. q p subdiaconū p̄cedētē si-
gnificat. Secūd⁹ duos habebit videlz enoch z
beliā q p duos vel plures p̄cedentes diaconuz
figurāt. Facies aut epl̄az legētis respicē debet
altare. qd r̄pm significat: qz Iohis p̄dicatio se
z alios dirigebat i r̄pm. de cui⁹ vultu iudiciuz
z eqtas p̄deūt. Is vō q p̄cedit subdiaconū eun-
tem legē. non vertit faciē ad legentē. qz Iohes
nō ad se audiētes. s poti⁹ ad r̄pm se dirigebat
Sed q diaconū euntē legere p̄cedebant. nunc
respiciūt ad euāgelii z ad faciē recitātis. Pri-
mo vt ex mutua vtriusqz inspectiōe. amor cari-
tatis r̄pi notet q in euangelio predicat. Secū-
do vt se esse cōtestes euangelice doctrine osten-
dāt. sicut legit i Esa. Vos estis testes mei dic-
dñs. Quia vō iohes fuit limes p̄cedētū z sub-
sequētū. medi⁹ inter aplos z p̄phetas. Nam
lex z p̄phete vsqz ad iohānez. z ex eo regnū dei
euāgelizat: i dō epistola nec semp legit de p̄phe-
tis nec semp d aplis. s interdū sumit de re. te.
interduz de nouo. Iohes em cui⁹ vocē repñtat
epistola. cū antiquis r̄pm predixit venturum

Myself & Mr. Lupton
are publishing

Est lecta epistola

subdiacon⁹ cū acolitō ad sacerdotē
accedit. illd̄ insinuās qđ iohes cum
audisset ī vinculis opa xp̄i. misit duos ex disci
pulis suis nō credētes xp̄m esse messiā. vt iter
rogarēt illū? Tu es q̄ ventur⁹ es. an aliū expe
ctam⁹. Et rñdens iesus ait illis. Eūtes renūci
ate iobāni q̄ vidistis ⁊ audistis. ceci vident ⁊c.
vt diceſ i. vj. pte sub tertia dñica aduēr⁹ Quia
vō illi p̄ visa miracula cognouerūt hūc esse d̄ q̄
eor⁹ mgr̄ p̄dixerat. Qui p⁹ me venit añ me fa
ctus ē. cui⁹ nō suz dign⁹ soluē calciamēta sua:
idō pnus ad pedes calciamēta romani pōtifi
cis subdiacon⁹ osculaſ. Preterea qz̄ terra dñi
fecit v̄tutē. ideo subdiacon⁹ in qbusdā ecclesijs
osculaſ dextram sacerdotis. Ad hec lecta epla.
subdiaconus libruz clausum ep̄o p̄sentat. ipse:

vo supra illū manū ponit quā subdiacon⁹ oscula-
la. Nēpe ep⁹ xpm figurat cui clausus liber
pntat. ad designandū q solus xpc potuit ape-
rire libz 7 soluere signacula eius. in quo 7 ipe
xpc 7 ei⁹ misteria clausa erant. donec cepit ab
ipo xpo p pdicationē euāgelij apiri: xpc aut le-
gē in q clausus tenebat ope impleuit. q nō ve-
nit legē soluere s adimplere: qd significat ma-
n⁹ impositō sup libz. man⁹ em op⁹ significat:
ipa qz man⁹ positio significat desiderij 7 pmis-
sionē credēdi 7 ope cōplēdi q lecta sunt. Quia
vō nemo accipit bndictionē i lege pmittaz. nisi
q cū amore. q p osculū designat. ope pficit qd
sermone alios facere docet: ideo ad h designan-
dū subdiacon⁹ benedictionē acceptur⁹ manū
epi oscula. Kurs⁹ qz pōtifer vt pmittit⁹ ē xpm
repntat: subdiacon⁹ 7 ceteri debēt ei act⁹ suos
hūiliter subdere. 7 ab ipo benedictiōis grām
postulare. Un in euāgelio. Lū oia benefeceri-
tis: dicite serui iuriles sum⁹: qd debuim⁹ facē
fecim⁹. Et subsequēt ep⁹ vl sacerdos subdia-
conū bndicit: qz 7 xpc pmedauit iohannē dicē
Quid existis vidē pphaz i deserto etiā dico vo-
bis plus q pphaz. Amē dico vob. Int natos
muliez 7c. Subdiacon⁹ g p⁹ finē. diacon⁹ vō
aī principiū lectiōis ad sacerdotē accedit. 7 ex-
hibet reuerētiā: qz lex finē accepit i xpo. s euā-
gelijū originē sumpsit ab ipo. Nā lex 7 pphetic
vsqz ad iohānē. euāgelijū xpi 7 eplē p⁹ iohānez
In missa vō p defunctis subdiacon⁹ lecta eplā
nō venit ad osculū man⁹: tū qz ibi cessat ratio
supdicta. tum qz i illa missa qlibet solēnitates
subtrahūt. De sessiōe sacerdotis vel episco-
pi 7 ministroz.

Ratiōe finita sa

cerdos seu ep⁹ sedet. Et ē notāduz.
q i missē officio tribus horis sedet:
videlz dū eplā legīt. de q in ti. de mutatiōe sa-
cerdotis dicet: 7 dū respōsoriū 7 alla cātant. si-
gnificans tres dies quibus dñs sedit hierosoli-
mis in tēplo i medio doctoꝝ. audies 7 interro-
gas illos. Sedēs aut stat cōuersus ad pplm. vt
ostēdat prātem a deo esse sibi datā. q possit spe-
culari 7 supintēdere. q stant in ecclia hūiliter
q supbe: aīe em ei pmissē sunt. 7 de illis ē rōnez
redditur⁹ deo. Sedet etiā i loco eminētiori. vt
qsi vineator custodiat vineā suā. 7 pplō supintē-
dat. Nā 7 dñs i alta poloꝝ sedēs custodit ciui-
tatē suā. Porro oīo q dicit ante eplā priusqz
sacerdos sedeat specialit significat tēpus illd
q xpc celū ascensur⁹ aplis benedixit. Sessio vō
que sequit. significat xpi sessionē post ascensio-
nē ad dextrā patris: sedes quippe victoris est.
Und sessio sacerdotis victoriā xpi designat. vt

dicet sub ti. de mutatiōe sacerdotis. Sessio mi-
nistroz significat sessionē ipoꝝ qbz dñ. Sede-
bitis vos sup sedes duodeci. iudicātes. xij. tri-
bus israel. s. illos q in celestibz iā regnāt. Qui
vō i choro laborāt. illos q adhuc i mūdo pegrin-
ant. Un lectozes 7 cātoꝝes ad officiū surgētes
negociū dei agūt: qbz dicit negociamini dū ve-
nio. Quidā g mistroz cū epō sedēt. p quos xpi
mēbra i pace iā quiescētia intelligunt. de qbus
apls. Cōsedere fecit nos i celestibz i xpo. Aut
illi q iudicabūt. xij. tribz israel. Alij vō stant p
qs xpi mēbra adhuc i certamine posita intelli-
gunt. Nēpe pōtifice sedēte i qbusdā ecclis cā-
delabra mutant d locis suis. 7 collocant in or-
dinē vni⁹ lineae a pzo vsqz ad altare: ad nōndū
q de plenitudine xpi oīs accepim⁹ in spūs vni-
tate. s grāz varietate: diuisiones em sunt grāz
idē aut spūs. Spūs em a pzo cereostato seu cā-
delabro. i. a xpo pcedēs. 7 vsqz ad altare. id ē.
electoz corda pueniēs alternatī in mēbris do-
na variat grāz. Et memēto q acoliti deponūt
cādelabra i terrā: qm p⁹ pacta pdicatiōis offi-
cia p hūilitatē agnosūt q sunt puluis 7 cinis
sicut dixit abraam. loquar dño cū sim puluis
7 cinis. In romano ordinario legīt: vt pōtifer
nō sedeat donec p⁹ primā oīonez dicat amē: nō
g debz sedē vsqz ad lectiōz. qm pcedēs officiūz
gratuliōi de aduētū 7 opibz xpi deputatur.
Ep⁹ ei xpm venientē 7 opantē significat. Le-
teri vō eos q pceibāt 7 q seqbant. 7 q obuiabāt
repntant. De graduāli.

Est epistolā cāta

tur graduale seu rñsoriū. qd ptnet
ad opa actiue vite. vt notet nos opi-
bz rñdere eis q in lectiōe audiui⁹. s. pdicatiōi
Kursus qz iohes pdicabat pñiaz dicēs. Peni-
tentiā agite appropinquabit em regnū celozū.
Et itez. Facite dignos fructus pñie. Ascritio
p⁹ eplā gduale seqt qd penitētie lamentū in-
sinuat: ppter qd i diebz pente. de officio tollit
vt iam dicet. Tercio ideo p⁹ eplā graduale
sequit: qz post pdicationē iohannis discipuli
secuti sunt xpm. sicut ioh. euāgelista describit.
Stabat inqt iohānes 7 ex discipulis eius duo
7 respiciēs iesum ambulantē dixit. Ecce agn⁹
dei. Et audierūt duo discipuli eū loquētē 7 se-
cuti sunt iesum. Ad h cant⁹ eplā comitat. qz
pdicatiōes pdicatoꝝ secuta sunt gaudiū ecclie
7 dei laudes 7 pconia de credentiū puerfione:
qz p gduale puerfio de iudeis. p versum cōuer-
fio de gētibz. p alleluia vt rñsqz in fide leticia.
p sequentiā canticū victorie figurat. Alia ratio
ponet sub ti. de tractu. In qbusdā tñ ecclis
graduāle ante eplā cantat. ad notandum q

p̄dicatoz prius ope ⁊ postea v̄bo debet docere.
 Dicit̄ aut̄ ḡduale vel gradale a gradibz. s. hūi-
 litatis. significās ascēsus n̄ros de v̄tute i v̄tutē
 sicut filij israhel de māsione in māsionē p̄cesserūt
 vt tandē videat̄ de⁹ deoz in syon. Un̄ i deuto.
 Terra n̄ra mōtuosa ē. Hec terra ē celestis hie-
 rusalē. q̄ p cogitationē celestiu habet: cōuenit
 em̄ graduale illi q̄ nec dū ascēdit de v̄tute in v̄-
 tutē. s̄ adhuc i cōualle posit⁹ lacrimaz. iaz tñ
 ascēsiōes i corde disponit. Recti⁹ ḡ faciūt q̄ gra-
 duale nō festiuis ⁊ modulatis vocibz offerūt.
 s̄ q̄si cantū grauē ⁊ asperū simplici⁹ poti⁹ ⁊ la-
 metabili⁹ canūt. Tamē r̄nsoriū p qd̄ ⁊ p̄dica-
 tio noui te. figurat̄. altius lectione ⁊ eplā. q̄ si-
 gnificāt p̄dicationē de. te. canit̄: vt si q̄s forte
 auribz obturatis dep̄ssa ammonitiōe de. te. nō
 excitat̄: saltē excelsa modulatiōe noui demulce-
 at̄. Clericū ⁊ lector ⁊ cātoz officiū suū impleti-
 ri ⁊ gradū ascēdūt: qz doctor p̄fectiōe vite vulgū
 trāscēdere debz. P̄dōt etiā dici q̄ p eplāz Johā-
 nes. p graduale ap̄loz p̄dicatio intelligit̄. per
 allā deuotio ⁊ leticia. Rursus p lectionē ver⁹.
 p cantū nouū intelligit̄ testa. sic ḡ cant⁹ suauis
 or ē lectiōe. sicut nouū testamētū suauis ē vete-
 ri te. Secūdo mō d̄r ḡduale a gradibz altaris
 eo q̄ diebz festiuis in ḡdibz sicut allā cantat̄:
 ad notādū p̄missos v̄tutū grad⁹. In p̄fectis v̄o
 diebz i medio chozi an̄ grad⁹ altaris cātāt. ad
 significādū qd̄ i corde qd̄ ē i medio corpis p̄-
 missos grad⁹ fundare debem⁹. Tercio d̄r gra-
 duale qm̄ ap̄li p̄ dñm gradiebāt. vt iaz diceſt.
 R̄spōsoriū v̄o dicit̄. qz v̄sui v̄l eplē correspon-
 dere d̄z: vt si i eplā agat̄ de gaudio. ⁊ i r̄nsorio
 s̄l̄r: si ibi d̄ tristitia. ⁊ h̄ s̄l̄r. ne possit nobis i-
 properari qd̄ dñs dicit. Lātanim⁹ vob ⁊ nō sal-
 tatis. lamētanim⁹ ⁊ nō plorastis. Un̄ ap̄lis
 hortat̄ gaudē cū gaudētibz ⁊ flere cū flentibz.
 Dicit̄ etiā r̄nsoriū qz choro r̄spōdētē illud in-
 cipiētibz cātāt. p̄t qd̄ significat vitā actiua. i
 q̄ sancti se adinuicē hortat̄. vt ad eternā pueni-
 ant vitā. P̄dōt tñ r̄nsoriū ad r̄spōsiōē ap̄loz
 referri: qm̄ r̄po vocāte ⁊ dicēte. venite post me:
 ip̄i nō tñ v̄bo s̄ etiā ope r̄nderūt. qz relictis oibz
 bus secuti sunt eū. ⁊ ḡdiebant p̄ dñm discip̄li
 p̄ m̄ḡm. de h̄ in p̄hemio. v. ptis. Signifi-
 cat aut̄ ḡduale seu r̄nsoriū laborātes i hac vitā
 ⁊ idō nō dicit̄ infra octauas pasche ⁊ pente: p
 q̄s octauē n̄re resurrectionis designāt. qñ ois la-
 boris exptes erim⁹. Absterget em̄ de⁹ om̄nē la-
 crimā ab oculis sc̄toz suoz. Itaqz i gradualē
 semiam⁹ in allā metim⁹. Clericus r̄spōsoriū sic
 vocat̄. qm̄ i eo sit reuersio ad ip̄m r̄nsoriū. put
 sub ti. de allā diceſt. Rursus ḡduale bonū op⁹
 ⁊ vitā p̄ntem in q̄ seminam⁹ ⁊ a dño pegrina-
 mur significat. Clericus v̄o adiutoriū designat

Clericus ḡ post ḡduale canit̄: qz adiutoriū nob̄
 est necessariū q̄diu in h̄ ergastulo detinemur.
 Graduale plane incipit̄. ne nimis v̄sus ascen-
 dat: in q̄ designāt q̄ religionē p̄t ei⁹ austerita-
 tē ingredi metuūt. v̄sus v̄o alte. in q̄ designāt q̄
 ieiunādo orādo ⁊ alia bona faciēdo ascēdūt. n̄
 timētes carnē quā cū vitijs ⁊ p̄cupiscētijz mor-
 tificāt. Ad hec qñqz vn⁹ sol⁹ v̄sum cātāt: ad mo-
 nendū q̄ qsqz secum fragilitatē suā tractet. Et
 qm̄ ḡ graduale timore v̄sus alte nō inchoet̄. in
 q̄ etiā significāt h̄i q̄ p̄sideratiōe p̄prie fragilita-
 tis qcqd̄ agūt hūilius agūt: finito tñ v̄su vox fi-
 ducialit̄ exaltaſt. in q̄ deliḡt̄. q̄ d̄ misericordia
 dei p̄sili fiducialit̄ oī sue actiōi insiſtūt. Lātāt
 aut̄ ḡduale a p̄uētis. put in ti. sequē. dicitur
 Porro r̄nsoriū qd̄ i missa cātāt. nec p̄fecte nec
 imp̄fecte repetit̄ nec gl̄ia p̄ri subiicit̄. qd̄ tñ in
 r̄nsorio alia fit horaz. Circa qd̄ attēdendū ē
 q̄ alie canonice hore institute sunt ad referēdū
 deo laudes. p diuersis beneficijs i illis horis
 ab eo receptis. Hic ē q̄ lectio i illis p̄rio dicit̄.
 in q̄ beneficiū v̄l p̄s ei⁹ i illa hora datū designa-
 tur. Postea cantat̄ r̄nsoriū in q̄ laus beneficio
 corres̄pōdet. Quia ḡ laus repeti debz. iux̄ illd̄
 ap̄li. Gaudete i dño. itez dico gaudete. i. lau-
 dē deo dicite: ideo h̄ mōi r̄nsoriū repetit̄. S̄z ⁊
 qz q̄s benefactori suo teneſt. deo v̄o nihil aliud
 possum⁹ nisi gloriā ⁊ honore offerre: idō i fine
 r̄nsorij. ⁊ cuiuscūqz nocturni vbi i lectiōibz ali-
 qd̄ beneficiū totū vel p̄s eius ē repetitū. referi-
 mus gr̄az ⁊ gl̄iaz trinitati. R̄nsoriū aut̄ qd̄ in
 missa cantat̄. designat vt p̄missum ē. r̄nsionem
 ap̄loz r̄po eos vocāte oīa relinquētū: qz ḡ illi
 nihil sibi retinuerūt. p q̄ itez eos vocari opor-
 teret. idō r̄nsoriū illd̄ nullo mō repetit̄: sed nec
 cū gl̄ia patri finit̄. qz nō ad gloriā sed ad luctū
 vocati sūt. dicēte dño in luc. sicut misit me p̄t
 ⁊ ego mitto vos in mūdū vt diceſt in ti. se. Et
 nota q̄ Greg. Amb. ⁊ Belasi⁹ p̄posuerūt gra-
 dualia tract⁹ ⁊ allā. ⁊ ea ad missaz cantari sta-
 tuerūt. Letez qñqz solū r̄nsoriū cātāt i missa
 qñqz solū allā. qñqz r̄spōsoriū cuz allā. qñqz
 cū tractu. qñqz allā cū tractu: d̄ q̄ diceſt in. vj.
 pte sub ti. de septē diebz post pascha.

De alleluia.

Via post luctū se

quit̄ p̄solatio. Nā beati q̄ lugēt. qm̄
 ip̄i p̄solabūt̄. idō p̄ graduale cātāt
 allā. qd̄ ē leticie cāticū ⁊ auditū ab angelis de-
 cātari. sicut legit̄ i apoc. Rursus qz ascēsus de
 v̄tute in v̄tutem. q̄s p graduale dirim⁹ signifi-
 cari. sepe tediosi cēt. nisi gaudiū haberēt ad-
 mirtū: sicut filijs israhel m̄lta incōueniētia acci-
 derūt qñ de māsione i māsionē p̄cesserūt: idō p̄

Liber

Quartus Jo. xlii.

graduale cantat alla. Thob. penultimo. Platte tue sternerent auro mudo et cadido et in vicis ei⁹ catabit alla. Est autem alla laus angelica: sententia quod brevis. magnū et tines iubilū siue i-citās ad iubilū. Jubilat enim ecclesia. scies quod gradus restat via usque ad montē dei oreb. quod interpretat mensa: times quod fideles obdormiāt in fide: et faciāt vitulū cōstantilē. i. lasciuia in tpalib. Et alla hebraicū nomē. vocabulū siquēz significās pon⁹ quod exprimes ineffabile gaudiū ab hac vita pegrinū: gaudiū videlz angeloz et hoīm in etna felicitate letatiū. quod nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit. nec in cor hoīs ascē. Qui⁹ ubi expōitio fm Inno. iij. ex ceteris modis psal. bēc cū alla pmittat in titulo. statim psalm⁹ expōnēdo titulū incipit. Laudate pueri dñm. Un⁹ f3 en alla interpretat. laudate pueri dñm. Aug⁹. vō sic expōnit. Al. i. saluū. le. i. me. lu. i. fac. ia. i. dñe. Hiero⁹. sic. alle. i. cātate. lu. i. laudē. ia. i. ad dñm. Greg⁹. sic. alle pater. lu fili⁹. ia spūs sanct⁹. Mel alle. i. lux: lu. i. vita: ia. i. sal⁹. Na-gister petr⁹ anthysidoreū. sic. al. i. altissim⁹. le. i. leuat⁹ ē in cruce. lu. i. lugebāt apli. ia. i. iam surrexit. Petr⁹ māducator dixit sup apoc. et Aug⁹. i. glosa psalterij. quod alleluia vōbū ē impatiui mōi. et sonat allelu. i. laudate. ia. i. vniuersalē. vñ ia. i. inuisibilē. s. deū. qñ laus inuisibil⁹ dei. Et qm̄ alla future beatitudinis qñ pziuz est vocabulū. merito magis eo tpe. i. paschali frequētat quod xpc rursus eiusdē btitudinis spez nobis tribuit et promisit. put ibi dicef. Quē em alijs tpi⁹ caneret ad missaz. olim ecclie romane cōsuetudo nō erat: s. a beato Gregorio cōstitū. imo pon⁹ restitū ē. Nā cū pri⁹ tpe Barmasi pape fuisset eadem cōsuetudo. defecerat. Hiero⁹. dicit quod alla dicat in missa tractū esse d ecclia hierosolimoz. Lanim⁹ igit alla p⁹ gduale. cātīcū videlz leticie p⁹ luctū pnie: sumope intēdētes exprime magnitudinē cōsolatiōis quod repōita ē lugētib. iux illd. Beati qui lugēt. qm̄ ipi cōsolabūt. Jubilātes pot⁹ quod canētes. vñ qz breuē digni sermonis sillabā in ples neumas ptrahim⁹. vt iocūdo auditu mēs attonita repleat: et rapiat illuc. vbi sperit vita sine morte et dies sine nocte. Est em alla modicū in sermone et multū in neuma. qz gaudiū illud mai⁹ ē quod possit explicari sermone. Neuma em seu in bilus qui fit in fine. exprimit gaudiū et amorē credētiū. et qnta leticia et laus secuta sit p fidē pdicatiōe audita. iux illd. Audiuit et letata est syon zc. Et in cātīcis. Exultabim⁹ et letabimur in te. Quid sit neuma dicef in pphemia. v. ptis. Qñ aut dñ sequētia nō dñ neuma p⁹ alla: put subti. de sequētia dicef. Pōt etiā alla referri ad exultationē eoz qui d miraculis xpi gaudebāt lau-

dantes dñm et dicētes. quod vidim⁹ hodie mirabilia. et quod visitauit dñs plebē suā: tūc em cātābat in iubilo alla. quod oīs plebs vt vidit dedit laudem deo. et gaudebat de vniuersis qui gloriose fiebāt ab eo. Hic ē quod a septuagesima usque ad pascha in cātā alla: quod tpe tristitie nō dñ decātari carmē leticie. put ibi et in pphemia. vj. ptis dicef. Porro quod alla interposito vsu repetit. et sic bis in missa dñ: designat etne vite gaudiū. et quod iteriecta leticia sancti geminā glificatiōis stolā accipiet. aīe videlz et corpis. Nā fm stolā mētis sen aīe exultabūt sancti in glo. le. in cu. s. zc. fm stolā carnis fulgebūt et tanq scintille in arūdie to discurrēt. Be s dicef i. vj. pte sub sabbato in albis. Versus qui nihil sinist⁹ aut triste s totuz iocūdū et dulce dñ sonare. qles sūt illi. Bñs regnauit decorē induit zc. Bñs regnauit exultet tra zc. Jubilate deo. Iust⁹ vt palma florebit zc. Qm̄ absterget de⁹ omne lacrimā ab oculis scōz et iā n. e. a. n. l. n. t. q. p. t. Versus qui dñ a reuertēdo. eo quod p eū reuertimur ad alla: qui post alla seqt. quod significat opationē qui laudi cōiūgi dñ. quod nō bene deū laudat. qui bene opari cessat. Per s vō quod alla cū neuma repetit. laus et gaudiū ineffabile pñe significat. In nōnllis ecclis alla cātāt a pueris. gduale a magnis: vt notetur quod ex ore infantū de⁹ pfecit laudē. Et psalmista. Laudate pueri dñm. c⁹ psalmi titul⁹ ē alla Illi ei qui puri sūt laudi xpi pueniūt: fortes vō in fide et in tolerādo aduersa. qui pugre pnt p amalechitas. gduale debet cātāe. Circa s nōndū ē quod cātōz alijs sūt qui in choro cant⁹ voce mag distri buūt. Hi sūt rectores ecclie qui deū laudāt. et alios vbo et exēplo ad laudādū iuitāt. Alij sūt pueri. qui gduale in gdi⁹ cantāt. Hi sūt actiui d v-tute in v-tutē caritatis gdi⁹ ascēdētes: qui dñ gradualē inchoāt. alios ad cōpūctiōz iuitāt: dñ v-suz cōcinūt. ad se redeūtes suas cogitatiōes at tēdūt: et dñ illū finiūt. se bonū certamē certasse et cursuz insinuat psumasse. Alij sūt pfecti viri qui in alijs ecclis alla vel tract⁹ in pulpitis cōcinūt. Hi sunt pteplatiui carnē affligētes et mentē excedētes: qz cōuersatio ē in celis. nō ē hoīm s angeloz. Sequētiā vō nō illi soli decantāt. s chori coiter iubilāt: qm̄ iubil⁹ etn⁹ et ineffabil⁹ angelis erit cōmunis et hoīb. Debz etiā alla in gdi⁹ et vsus oriētē decātari: et qm̄ vitā pteplatiuā significat et z legi in altiori loco. quod rñsoriū quod actiuā designat. Rursus in qbusdā ecclis cantās alla sumit aliqd in māu: vt insinuet se deū in solū voce. s et ope collaudāe. seu man⁹ ducit iux ps. Des gētes plaudite maīb. In plerisqz etiā ecclis alla d tñitate cātāt in dñicis dieb. s. Bñdict⁹. vñ qñlis pñ: vt fidē hilarit pfitētes ad spē pueniāt. Et attēde quod alla dñicalia a pte. usque

ad aduētū sepe omittim⁹. qm̄ alit̄ ⁊ alit̄ i alijs
⁊ i alijs ḡdualib⁹ disponūt. Ea igit̄ diligēs cā-
tor attēdat. ⁊ diligēt̄ vniuersitatib⁹ officiorū as-
signet. **De tractu.**

Dominica septu-

agesime vsqz ad vigiliā pasche. s. in
dieb⁹ ⁊ officijs luct⁹. qz tūc n̄ canit̄
earmē leticie: loco alla qd̄ significat exultatiōē
habitā de spe cūmōz. dicūt̄ tract⁹ ex inscriptiōe
thelesphori pape. Bicit̄ at̄ tract⁹ a trahēdo. qz
tractū ⁊ cū aspitare docū ⁊ pluritate vborū canit̄
tur. eo qd̄ miserā ⁊ labore p̄ntis incolat⁹ ifinu-
at: ⁊ qd̄ ps. Deu mibi qz incolat⁹ me⁹ plōgat⁹
ē. In tractib⁹ em̄ rep̄ntant̄ lōga scōz patz ex-
pectatō. ⁊ indeoz captiuoz merorū ⁊ afflictio-
q tpe babilōice captiuitatis sedētes sup flumi-
na babilōis ⁊ flētes. i salicib⁹ sua organa suspē-
derūt. qd̄ temp⁹ eccl̄ia rep̄ntat a septuagesima
cātica leticie subticēdo ⁊ tract⁹ dicēdo. Tantū
aut̄ interest̄ int̄ alla ⁊ tractū. quātū int̄ leticia
⁊ tribulatiōz. Itē tāntū interest̄ inter r̄nsorū cui
oēs respōdet. ⁊ tractū cui nemo: quātū iter acti-
uā ⁊ p̄teplatiuā vitā. Est aut̄ tract⁹ medi⁹ iter
r̄nsorū ⁊ alla. vt dicet̄ i. vi. p̄re sub ti. de septe-
dieb⁹ p⁹ pascha. Porro tract⁹ qz gemitū ⁊ cāti-
cū lacrimabile exprimit. lacrimas scōz siue i
actiua siue p̄teplatina vita rep̄ntat. Cū tract⁹
d̄ qz sancti suspirātes ab imo pectoris gemitū
trahūt: qz licz spe gaudeāt vt monet alla. tñ h̄
i valle lacrimaz cōmorātes. hūt irriguū supi⁹
⁊ iferi⁹ qd̄ tract⁹ misticat: gemit̄ em̄ flebilis. p
dilatōe sup̄ne b̄titudinis. ⁊ sup flumina babilo-
nis sedētes patrie sue memores. Itē lacrimas
fundūt. p suis ⁊ aliorū excessib⁹. dū ex vicinita-
te babilonici flumi⁹ seipos videt̄ sepe aspsos. et
alios penit⁹ imersos ipi⁹ flumi⁹ rapiditate fer-
ri deorsuz. S3 qz h̄ plozat⁹ qnqz ē respectu sup-
ni gaudiū. qnqz respectu n̄re miserie: iō tract⁹
sitr̄ qnqz ē de leticia p supiori irriguo. vt Ju-
bilate ⁊ laudate: ⁊ qnqz d̄ tristitia p inferiori ir-
riguo. vt d̄ p̄fūdis ⁊ alij h̄ mōi. **De vtroqz irri-
guo tractat Greg. in li. iij. dialogoz. c. cxxiij.**
Et ē aduertēdū. qz p⁹ duos tract⁹ tribulatiōis
seqt̄ tract⁹ leticie. put sub dñica septuagesime
⁊ dñicis sequētib⁹ videri pot̄: ⁊ h̄ idō qz p⁹ du-
os dies sepulture dñi occurrit terci⁹ resurrecti-
onis. Rursus qz gaudiū scōz nō ē h̄ plenū et
p̄tinuū s̄ sepe interrūpit̄: iō eccl̄ia qnqz it̄po-
nit tractū vt i tpe septuagesimali. ⁊ cū i sabba-
to paschali p⁹ alla seqt̄ tract⁹. qz h̄ gaudiū nō
expedit sine fletu. i sabbato tñ i albis duplicat̄
alla. qz i eterna vita p̄fectū erit gaudiū. glifica-
ta carne cū aīa ⁊ p̄pleta resurrectiōe scōz cū
resurrectiōe xp̄i. Sane a dñica septuagesime

vsqz ad quartā feriā cinerū dicūt̄ tract⁹ solū in
dñicis dieb⁹: eo qd̄ ip̄lus tūc meli⁹ cōuenit i ec-
clesia. q idiget edoceri q̄li ē captiuitatē dyabo-
lica p babilōica significata d̄z deplorare. Tra-
ct⁹ em̄ tēpus babilōice captiuitatis rep̄ntat.
S3 p⁹ dicta feriā q ē caput ieiuniorū magis fre-
quetat̄: qz tūc magis ē temp⁹ merorū ⁊ afflictio-
nis. vtpote. ordinatū ad excutiedū iugū dyab-
olice captiuitatis. p merore contritiōis ⁊ hui-
litate p̄fessiois atqz aspitare satisfactōis: q p̄ci-
pue i ieiunio viget. S3 ⁊ licet dñice dies resur-
rectōz figuret. tñ i dñicis septuagesime cātica
leticie subticet̄ ⁊ tract⁹ dicunt̄: qz iudei toto se-
ptuagenario babilōice captiuitatis p̄tinue af-
flicti fuerūt. ⁊ nos i isti⁹ vite septuagenario q p
septenariū ⁊ p̄sequēs p̄ septuagenariū ducit̄
cōtinue dolores ⁊ miseras exprimur. donec ad
octauā vere ⁊ p̄fecte ⁊ n̄ figurate resurrectiōis
p xp̄i misericordiā veniam⁹. Postremo p̄fide-
radū ē. qd̄ v̄sus sequētiāz bini ⁊ bini sub eodez
cātu dicūt̄: qd̄ iō p̄tingit. qz vt plurimū bini et
bini p richmos sub parib⁹ sillabis pponūt: qd̄
i v̄sib⁹ tractū nō repit̄. q ex sacra scriptura vt
plimū sumūt. idōqz in cātu nequint cōbinari.
Rursus illi sub vno cātu cōbinat̄. ad notandū
q exultatō vere caritatis i vno deo p̄ficiť. seqn-
tia em̄ exultationē. cōbinatō caritatē designat
Elerus vō tractū. qz merore significat singlari-
ter decātant̄. iux illd̄ ps. singl̄ sum ego donec
trāseā. Hiero⁹. Sol⁹ scdeba qz amaritudie ple-
n⁹ erā. Nō ē etiā omittēdū qd̄ licz regularit̄ ḡdu-
ale v̄t alla imēdiate sequat̄ eplāz. ne nos musi-
c⁹ ille rep̄hedat dicēs. cātāuim⁹ ⁊ nō saltastis.
lamētāuim⁹ ⁊ nō plāristis: alla em̄ cātāt. p sal-
tatiōe. ḡduale. p plāctu subiūgit̄ p̄nic: s̄ tñ fal-
lit i sabbatis q̄tuor tpm̄ ⁊ i q̄rta ⁊ i sextis feriis
maioris hedomade: i q̄bo tract⁹ imēdiate seqt̄
eplāz. ⁊ h̄ idō. qz i illis dieb⁹ music⁹ ille nobis
auferť. Nā i dicta q̄rta feriā vendit̄. ⁊ in sexta
crucifigit̄. qd̄ i dictis sabbatis qd̄ ad qd̄ īp̄ntat̄
⁊ iō ad maiore luctū. ifinuādū tract⁹ i illis imē-
diate eplāz comitat̄. Qz aut̄ tract⁹ maiore insi-
nuct luctū q̄ ḡduale: p h̄ inuit̄ q nūqz cūz alla
cātāt. nisi ob spālez cām in sabbato paschali.

De prosa seu sequentia.

Est alleluia pro-

sa seu sequētia dñi. qd̄ ē silr cāticū ex-
ultatiōis: ad nōndū geminā glifica-
tiōis stolā quā sancti accipiet̄. put iā p̄missū ē
Cātāt aut̄ sequētia ab oib⁹ silr i choro. vt notet̄
p̄cordia caritatis: tal̄ em̄ laus deo placz. Cū i
cāti. Glulnerasti cor meū soror mea spōsa mea.
in vno oculoꝝ tuoꝝ. Ideo dicit̄ i vno. vt notet̄
cōcordia ⁊ volūtas vniformis. qz laus sic facta

est cibo delicatissim⁹ deo. Hec ē tunica illa icō
futilis. quā de⁹ nō patit scindi. De h dictū ē sō
ti. de allā. ⁊ diceſ i. phemio. v. ptis. vbi d anti
phonis agit. ⁊ Noth⁹ abbas ſācti galli i theu
tonia. primo ſequētiās p neumis ipius allā cō
poſuit. ⁊ nicola⁹ papa ad miſſas cātari ꝑceſſit
Sed ⁊ hermān⁹ ꝑtract⁹ theutonicus inuentor
aſtralabij ꝑpoſuit ſeqntias illas. Rex oīpotēs.
⁊ Sanctiſpūs. ⁊ Aue maria. ⁊ antiphonā. Alma
redēptoris mī. Et ſimō bariona. Petr⁹ vō
ꝑpoſtellan⁹ epus fecit illā. Salue regia. Qui
dā vō rex frācie robert⁹ noīe ꝑpoſuit ſequētiāz
illā. Glem ſancte ſpūs. ⁊ himnū. Lborus noue
bierlm. Atiq⁹ em mos erat vt ſp allā cātaret
cū neuma: ſꝑ poſtea dict⁹ papa inſtituit loco il
lius neume i ꝑcipuis feſtiuitatibz ſeqntias di
ci. Qñ g nō dīr allā. nō dīz ſeqntia dici. qm lo
co neume ei⁹ dīr. ⁊ iō ſigñficat qd neuma. ſ. etne
vite gaudiū ⁊ delitias. q nllō vōbo exprimi pnt
⁊ iō p neuma q ē vor nō ſignificatiua itelligit
Et inde ē q qdā ſeqntie antiq ſolēt vba noua ⁊
icognita hīe ⁊ iūſitata: tū qz celi gaudiū ſecre
tū ⁊ icognitū mortalibz ē: tū qz nob icognit⁹ eſt
mod⁹ laudādi deū i ꝑria: tū qz iubil⁹ cordis in
pnti vita icognit⁹ ē ad plenū: tū qz omīa noua
ſūt pulcritudinē decorata. Hodie vō ſeqntie cū
voce ſigñficatiua dicūt. ad notādū q i illa mag
feſtiuitate vite etne iubil⁹ plene ſcieſ ſeqntia
g etne vite miſticat laudes. iux illd. Vti q ha
bitat i domo tua dñe zc. Habet em vba laudi
flua. ⁊ dulcē atz ſuaue cātū. qz ibi oīa erūt plēa
laude: ⁊ melodia celeſtis organi abūdabit dul
ciſflua leticia. qz ſicut letatiū oīm habitatiō erit
ibi. Rurſus qm laudes etnitatis vōbis hūanis
plene nō rſonāt. iō qdā ecclie miſtice neuma
tizāt ſeqntias ſine vōbis. aut ſaltē aliqz vō eaz.
nlla em erit ſignificatiō vōbz ncēia. vbi ſinglō
rū corda pātebūt ſinglis intuētibz libz vite. et
vbi idē erit teſtis accuſator ⁊ iudex. Et nō fm
ꝑſit. q ꝑſa ē ꝑducta oīo a lege metri rſoluta
ſic dcā ex eo q ſit ꝑfuſa. ſeqntia vō dcā eſt. qz
neumā iubili ſeqt. Et h ⁊ i euāglīo dīr ſeqntia
tie. i nūero ſinglari. De mutatiōe ſacerdotiſ

Acten⁹ dū episto

la lca fuit. ⁊ choro gduale ꝑſallētē.
ſacdos tacit⁹ ad dextrā ꝑtē ſedebat
altariſ: iſinuās q iohāne ꝑdicāte xpc qdāmō
tacebat. qz n ꝑdicabat apte: ſꝑ dictur⁹ euāgelīū
ſurgit. qz vt euāgelīſta tdit poſtq Jobes tradi
t⁹ ē. venit ieſus i galileā ꝑdicās euāgelīū regni
dei. Et qm ſedes victoris ē: ſeſſio ſacerdotiſ vi
ctoriā xpi recte ſigñficat. q ꝑ ieiuniū vicit dya
bolū. ⁊ Rā reliq eū tēptator ⁊ acceſſerūt angeli
⁊ miſtrabāt ei. Poſt dictā g ſeqntiā ſurgēs ſa

cerdos ⁊ ad ſiniſtrā altariſ ꝑtē accedēs. ꝑnū
ciat euāgelīū: ſignificās q xpc nō venit vocare
iuſtos ſꝑ ꝑctōres. iux qd ipe i euāgelio dicit. qz
nō idigēt q ſani ſūt medico. ſꝑ q male hnt. Per
dextrā em iuſti. p ſiniſtrā vō ꝑctōres ſignificāt
ꝑꝑꝑt qd dñs i iudicio ſtatuet qdē oues a dex
tris edos a ſiniſtris. De h dictū ē ſub ti. d oīoe
Quidā tñ dixerūt q iō ſacerdos i ꝑꝑꝑcio miſſe
ꝑſiſtit ad dextrā. cū vō ꝑnūciat euāgelīū ꝑuer
tit ad ſiniſtrā. ⁊ circa finē itez redit ad dextrā
qz cult⁹ dei ꝑꝑꝑio fuit i ꝑꝑꝑio iudeoz. ⁊ iudea tūc
erat a dextra. deīde iudeis nō credētibz. ⁊ vōbū
dei tanq idigni reſꝑuētibz cult⁹ dei trāſiuit ad
gētes ad qz apli trāſierūt. ⁊ tūc iudea fuit a ſini
ſtra ꝑte: ⁊ circa finē rueret itez ad iudeos ad
ꝑdicatiōz enoch ⁊ helie. q ꝑuertēt corda patrū
i filios. qm i diebz illis ſaluabit iuda ⁊ reliqe
iſrael ſalue fiet. Qui em ꝑꝑꝑio dixerat. In viāz
gētīū ne abieritis. poſtea ꝑcepit dicēs. Ite i oz
bē vniuerſū. Quia g ꝑdicatiō ꝑuenit etiā ad il
los q i ſiniſtra ꝑte fuerūt. dū ſiccato gedeōiſ vel
lē. ros areā irzgauit: merito i ꝑte ſiniſtra legiſ
euāgelīū. ſicut i ſe. ti. diceſ. Tñ vſus. Eſt ratō
cur ꝑs altariſ dex i ſe. ꝑꝑꝑciū ſinēqz tenet.
mediūqz ſiniſtra. Dextra iudeos. gētiles leua
figurat. Lepit ab his. deſert ad hos. reſeret ad
illos. Nra fides. ⁊ erūt oēs i ſine fideles. Sed
cū ſacerdos q ꝑnūciat euāgelīū repntat ꝑſonā
xpi. q n ꝑdicauit gētibz ſꝑ iudeis. iux qd ipe di
cit i euāgelio. nō ſuz miſſus niſi ad oues q ꝑie
rāt dom⁹ iſrael: vtz illd recte dicat ꝑꝑꝑes au
ditor aduertat. De h dictū ē ſub ti. qliter epus
vl ſacerdos ad altare ſtare dīz. Ad qm cūqz vō
altariſ ꝑtē ille ſe trāſſerat. miſtri cū rtro ſequū
tū. ꝑꝑꝑ dictū ē ibidē.

De euāgelio.

Opera proxime ta

ctū ē. qlit ſacerdos nō ſolenniē cele
brās ipemet euāgelīū dicit. Vlex qñ
ep⁹ vl ſacerdos celebrat cū miſtris: cūcta ſole
niē ꝑagūt: tūc em i qbusdā ecclīis vt rome dia
con⁹ dextra manu pontificiſ oſculata. codicez
euāgelij ſumit de altari. illū ſubdiacono ad fe
rendū tradēs: poſtea benedictionē ꝑſtulat ab
epo vel a ſacerdote ⁊ ei bñdiciſ. In alijs tñ ec
cleſijs ꝑꝑꝑ bñdictionē ꝑſtulat q codice ſuſci
piat de altari. Bata itaqz benedictiōe ꝑcedit
diacon⁹ ad pulpitiū p dextrā ꝑtē chori. quē ꝑce
dit ſubdiacon⁹ cū textu euāgelij: ⁊ illū ꝑcedit
thuribulū cū incēſo. ⁊ añ thuriferariū ceroſe
rariū cū ſaculis accēſis. añ illos i qbusdā ecclīis
crucis verillū. ſicqz pulpitiū aſcēdit ⁊ euāgelīū
icipit. q dicto ad epm vel ſacerdotē ſit redeunt
q ſingla ꝑſequemur. Notandum eſt aut. q in

quibusdā ecclesijs ī p̄cipuis festiuitatibz diacon
nō p̄ficisci volēs ad legendū euangeliū. incipit
antiphonā q̄ est ī nocturnis sup b̄ndict⁹: 7 dū
īp̄e accedit ad pulpitu. illa cātať 7 finit a cho
ro. vt notet caritas. 7 cātať sine neuima. ad nō
tandū q̄ dē nō p̄cipit nos h̄re nisi simpliciē ca
ritatē. Sane iā figura mutat. nā diacon⁹ q̄ pri
us rep̄ntabat p̄phaz. iā rep̄ntat euāgelistā: nā
lex 7 p̄phē vsqz ad iohānē 7 ex eo regnū celozū
euāgelizat: idō aut euāgelii legiť vt velut xp̄c
p⁹ legeť p̄phas 7 psalmos ore suo p̄dicauit. ita
p⁹ eplam r̄nsoriū 7 alla p̄ illō p̄lo p̄dicatō ei⁹
annūciat. Et d̄r euāgelii. q̄si bon⁹ nūci⁹: ab eu
qđ ē bonū. 7 angel⁹ qđ ē nūci⁹: est em̄ euāgelii
xp̄i 7 ap̄loz p̄dicatio: nūciat qđ vitā p⁹ mortē
requiē p⁹ laborē. regnū p⁹ seruiciū. Est aut sci
endū. q̄ sicut p̄minet caput ceteris corp̄is mē
bris 7 illi cetera mēbra seruiūt: sic 7 euāgelii
p̄ncipale ē oīm q̄ ad officiū misse dicūt. et toti
p̄minet officio misse: 7 q̄cūqz ibi cātať 7 legūt
illi p̄sentiūt intellectuali rōne. put ī s̄pta p̄te
sub d̄nica q̄libet dicet. Diacon⁹ q̄ p̄rio d̄rtrať
manū p̄ntificis osculat. nihil dicēs. qz p̄dica
tor euāgelizare d̄z. p̄ gl̄ia eterna de q̄ sp̄sa dic
ī cāti. D̄rtra illi⁹ amplexabit me. Nā 7 ange
lus q̄ resurrectiōis xp̄i gloriā venerat nūciare
sedebat ī d̄rtris stola cādida coop̄t⁹. In alijs
t̄m ecclesijs nō osculat s̄ solū inclinās b̄ndicti
onē poscit. Elez subdiacon⁹ vť diacon⁹ nō ma
nus s̄ pedes romani ponti. osculat: vt summo
pō. summā exhibeat reuerētiā. 7 cū illi⁹ d̄ndat
esse vicariū. cui⁹ pedes osculabat mulier illa q̄
fuerat ī ciuitate peccatrix. Adorandū ē em̄ sca
bellū ped. eius qz sctm̄ ē. cui⁹ etiā resurgētis a
mortuis pedes mulieres tenētes adorauerūt.
Generalit̄ em̄ nemo d̄z manū summi p̄ntificis
osculari. nisi cū de manibz ei⁹ aliqd accipit vť
ad man⁹ ei⁹ aliqd tribuit: vt d̄ndat q̄ ex vtroqz
debem⁹ ei gr̄as agē. q̄ sicut sp̄ dat p̄pria. sic nū
q̄ recipit aliena. Quas oblatiōes roman⁹ pō
ntifex recipiat. sub ti. de oblatiōibz dicet. Sub
sequēter diacon⁹ textū euāgelij sumit d̄ altari.
qz d̄ syon eribit lex 7 v̄bū d̄ni d̄ hierl̄m: nō vti
qz mosaica lex q̄ quōdā exiuerat de mōte synai
s̄ euāgelica. de q̄ p̄pha ait. Ecce dies veniūt di
cit d̄ns. 7 p̄sumabo testamētū nouū sup domū
israel 7 sup domū iuda. Sumit etiā liber de al
tari: qm̄ ap̄li de altari euāgelii acceperūt. cuz
p̄dicātes passiōz xp̄i euāgelizabāt. El̄el altare
ī h̄ loco significat iudeos. a q̄bz trāsserē regnū
dei 7 dat̄ genti faciēti fructū ei⁹. Et ex eo q̄ li
ber sumit de altari notat q̄ euāgelii ē v̄bū dei
qđ p̄ altare significat. fm̄ illō Exo. xx. Altare
de terra facietis mihi. Et p̄t̄ p̄missas rōes q̄
dā volētes ī fine misse dicē euāgelii scti Joh̄is

vel aliud. ip̄rimūt p̄rio signū crucis sup altare
7 postea ī frōte. Sumit aut illū vt qđā volūt d̄
d̄rte p̄te altaris: qz ecclia de iudeis a q̄ n̄ra sū
psit exordiū. antiq̄t⁹ fuit a d̄rtris. 7 ponit eū ī
manu sinistra d̄rtrā supponēs. iux̄ illō. Leua
ei⁹ s̄o capite meo 7 d̄rte ei⁹ amplexabit me. Et
h̄ p̄pter triplicē cām. P̄rio qz euāgelista docet
celestia q̄ p̄ d̄rtrā. terrenis q̄ p̄ sinistrā intelli
gūt supponi. Sc̄do inclināt liber sup sinistrū
humer⁹. ad notādū q̄ xp̄i p̄dicatō d̄ gētili p̄lo
trāsibit ad iudaicū el̄a. xx. c. In diebz illis sal
uabit iuda. Tercō qz ī vita tp̄ali q̄ p̄ illā signi
ficat̄ necesse ē euāgelii p̄dicari. Et text⁹ euāge
lij ī q̄busdā ecclesijs ornat̄ exteri⁹ argēto 7 lap̄
dibz. put dictū ē in p̄te. iij. sub ti. de legalibz ī
dumētis. Liber aut ip̄e ab aduētū sacerdotis
ad altare donec euāgelii legat̄ sup altare r̄mā
sit: qđ q̄tū ad h̄ significat hierl̄m. qm̄ euāgeli
ca doct̄ia primū ī hierl̄m facta ē. 7 ibi p̄māsit
ab aduētū d̄ni illō donec publicaret̄ gētilibz.
iux̄ illō. De syon eribit lex. vt s̄. Hierl̄m em̄ ē
loc⁹ passiōis q̄ p̄ altare etiā significat. Lōsequē
ter b̄ndictiōz postulat. qz null⁹ d̄z p̄dicare nisi
mittat. iux̄ illō ap̄li. Quō p̄dicabūt nisi mittā
tur. Et d̄ns inq̄t ap̄lis. Rogate d̄m messis vt
mittat op̄arios suos in messeť suā. Esaias aut
cū audiss̄ vocē d̄ni dicētis. quē mittā 7 qs̄ ibit
ex vobz. r̄ndit. Ecce ego sum mitte me. D̄rtrqz
d̄ns. Glade. 7 dic p̄lo huic audite audietes zc̄
Rursus h̄ mōi b̄ndictiōez p̄figurauit moyses
q̄ ascēdēs ī mōtē accepit tabulas 7 b̄ndictionē
7 p̄lo mādāta p̄posuit. Et d̄ns etiā b̄ndixit or
dini diaconali. cui dedit sp̄m̄ sctm̄ 7 misit ad p̄
dicādū p̄ vniuersū orbē. P̄ntifex q̄ vť sac̄dos
visibilis b̄ndicit diacono q̄ lectur⁹ ē euāgelii.
qđ nō fecerat subdiacono lecturo eplaz: qz xp̄c
inuisibilis manēs. legē 7 p̄phas q̄ p̄ eplaz signi
ficat̄ inuisibilis misit: s̄ postq̄ ī terris visus ē. 7
cū hoibz p̄uersat⁹ ē. ap̄los 7 euāgelistas visibi
lis misit 7 docuit. Eūtes inq̄t p̄dicare dicētes.
appropinq̄bit regnū celoz. Illi at̄ egressi circu
ibāt castella euāgelizātes 7 curātes vbiqz. Et
mittit eū ad legēdū euāgelii. ad notādū q̄ xp̄c
misit ap̄los ad p̄dicādū regnū dei. Diacon⁹ at̄
ea q̄ sibi ī b̄ndictiōe dicūt p̄liderās. se corde pu
rū. ore mūdū. 7 ope castū studeat exhibē: q̄ten⁹
sacrosc̄m̄ euāgelii possit digne p̄ferre. qz pu
te⁹ aq̄z viuētū. i. euāgelica p̄dicatio. nō fluit
īpetu. i. libē. nisi de libano. i. de corde casto et
ore cādido. Nō em̄ ē speciosa laus ī ore pctōris
Imo pctōri dic dē. Quare tu enarras iustici
as meas 7 assumis testm̄ meū p̄ os tuū. Et idō
signo crucis munit̄. Beide licētia 7 b̄ndictiōe
obtētis. 7 insup cruce imp̄ssa vt secur⁹ incedat
p̄cedit ad pulpitu cuz silētio inclinato capite.

nihil i qbusda ecclesijs ferēs. pp̄ illud qd dñs
ipe pcepit aplis q̄s misit ad p̄dicadū regnū dei
nihil inqt tuleritis i via 7 neminē salutaueritis
In alijs tñ ecclesijs diacon⁹ fert libz vt iaz di-
ceť. s̄ pueniēs ad ambonē salutat q̄si itrās do-
mū cui offert pacē vt ifra diceť. Et trāsīt p dex-
trā pte chori ad sinistrā. 7 lib euāgelij d̄ extra
ad sinistrā trāsferť. 7 ibi legĩt: qz d̄ syon eribit
lex vt s̄. Judea em̄ respuēte v̄bū dei. apli trāsi-
erūt de iudeis ad gētes: 7 postea p̄dicatū ē gēti-
bus. q̄ p sinistrā intelligūt. Tñ apl̄s ad heb̄.
Vobis oportebat pri⁹ p̄dicari v̄bū dei: s̄ qm̄ re-
pulistis illd̄ 7 indignos vos iudicastis. ecce cō-
uertimur ad gētes. De h̄ sup̄ in ti. primo. In
ecclesia romana 7 i qbusda alijs subdiacon⁹ per
vnā viā 7 diacon⁹ p aliā i pulpitu ascēdit: qm̄
ille docēdo 7 iste discēdo i augmētū scie p̄cedit
Et qz mīstrator p meritū opis. et p̄dicator per
meritū oris i augmētū iusticie p̄gredit. Unde
psal. Iusticia tua sicut mōtes dei. Per eandē
tñ viā descēdētes ad p̄tificē reuertūt: qz p fina-
lē pseueratiam ptingūt ad p̄miū sicut dñs ait.
Qui pseuerauerit vsqz i finē h̄ salu⁹ erit. Et qz
p̄dicatio sine ope nō sufficit. Lepit em̄ iesus fa-
cere 7 docē. 3do p̄dicator p eandē viā reuertit
p quā accesserat mīstrator. Pretea 1do lectur⁹
euāgelij ab vna pte p̄gredit 7 ascēdit. 7 ab al-
tera r̄gredit 7 descēdit: iux̄ illd̄ euāgelij. p aliā
viā reuersi sunt i regionē suā: qm̄ apli pri⁹ p̄di-
cauerūt iudeis. 7 postea gētibz. fm̄ illud apli.
Quia repulistis v̄buz dei 7 indignos vos feci-
stis 7c. Sane diaconū subdiacon⁹ aīcedit. qz
Johes 7 ei⁹ p̄dicatō xpm̄ 7 ei⁹ p̄dicationē p̄ces-
sit: portās i qbusda ecclesijs puluinar. qd libro
supponat. Per puluinar qdē. qd fesso supponit
ad quietē. significat solatiū siue t̄palia. Quasi
dicet. Si vob̄ semiam⁹ spūalia. nō ē mirū si a
vobis metim⁹ carnalia. Nā fm̄ aplm̄ priā ad
corinth. Qui altari seruiūt cū altari p̄cipāt.
Bign⁹ ē em̄ oparius mercede sua. math. x. Et
dñs pcepit i lege. Nō claudes os bouis tritu-
rātis. Rursus puluinar supponit euāgelio. ad
notādū q̄ suaue ē iugū dñi siue on⁹ euāgelij il-
lud portare volētibz. Tñ i matheo. Iugū meū
suaue ē 7 on⁹ meū leue. Hūic iugo q̄ subijciť.
oīa subiecta hz fm̄ Aug. Puluinar ḡ ē suauis-
tas 7 dulcedo i mādatis dei. Tñ p̄pha. Para-
sti i dulcedie tua paupi de⁹. Et itez. Quā dulcia
faucibz meis eloqa tua dñe. In ecclesia tñ roma-
na diacon⁹ p̄cedit vt doctor. subdiacon⁹ seqť vt
auditor. Ille p̄cedit vt p̄dicet. iste seqť vt mini-
stret. P̄ lectionē v̄o subdiacon⁹ q̄si sufficient
edoct⁹ p̄cedit r̄ferēs euāgelij. qm̄ mercedē euā-
gelij de sua mīstratiōe r̄portat: fm̄ illd̄ qd dñs
ipe p̄misit i euāgelio. Qui recipit p̄phaz i no-

mie p̄phe. mercedē p̄phe recipiet. Quē ideo p̄-
mittit diacon⁹ ad p̄tificē. vt oīdat se fructū p̄-
dicatiōis referre. de q̄ dñs iusserat. Posui vos
vt eatis 7 fructū afferatis 7 fruct⁹ vester mane-
at. Ad h̄ subdiacon⁹ libz 7 puluinar reportās
significat q̄ p̄dicator bono ope d̄ vitā suā deo
offerre. Tñ apl̄s. i. ad corinth. ix. Dñe qd̄cūqz
facitis. aut v̄bo aut ope: i noīe dñi iesu xpi fa-
cite. Premittit q̄ ep̄us añ euāgelij thuribu-
lū cū incēso. qz xpi opa p̄cesserūt ei⁹ doctrinā.
Iux̄ illd̄. Lepit iesus facē 7 docē. Thuribulū
aut cū thure significat oīonē cū deuotiōe: quā
tūc marie debet h̄re fideles in audiēdo diuinū
fmonē. Rursus iō diacon⁹ p̄mittit thuribulū
qz p̄dicator d̄ odorē bone opiniōis ex se mittē
iux̄ illd̄ apli. Christi bon⁹ odor sum⁹ i oī loco.
Nā c⁹ vita despiciť. restat vt ei⁹ p̄dicatio p̄tem-
nat. Tercio thuribulū p̄cedit. vt ipi⁹ diaconi
oīo sicut incēsuz i p̄spectu dñi dirigat. Tñ thu-
ribulū v̄o p̄mittit duos ceroferarios cū sacul
accessis. P̄rio qz d̄ desiderij 7 gaudiū i cordi-
bus auditorz accēdē: q̄ten⁹ 7 libentē audiāt 7 ḡ-
rantē obediāt. In qbusda tñ ecclesijs thuribuluz
cereos p̄cedit. qm̄ oīones opa 7 vtutes de rōne
famā lucē 7 signa p̄cedūt. iux̄ illd̄ luce. Luceat
lux v̄ra 7c. Et illd̄. Et vtus eribat de illo 7 sa-
nabat oēs. Scdo sacerdos vel ep̄us p̄mittit añ
diaconū duos acolitos portātes cereos 7 incēs-
suz. ad notādū q̄ xpc p̄mittebat binos nūcios
añ faciē suā i omnē ciuitatē 7 locū q̄ ipe erat v̄e-
tur⁹. p̄ferētes choruscatiōes miraculoz 7 odo-
rē vtutū. Tñ ruerli dixerūt. Bñe i noīe tuo etiā
demonia subijciūt nob̄: facies ei xpi pueniēt h̄
intelligūt apli. q̄ normā doctrine sue pplis oñ-
debāt. pp̄t qd̄ ipis aiebat. Qui vos recipit me
rcipit. Tercō iō libz euāgelij p̄cedit thuribu-
lū 7 cadelabra: qz doctrinā xpi virt⁹ 7 fama pre-
ibāt. euāgelista testāte. Exiuit ihs i vtute spūs
i galileā 7 fama exiuit d̄ illo i vniuersaz regiōz
7 ipe docebat i sinagogis eoz. Quarto pp̄t cāz
in. ij. pte sub ti. d̄ acolito scriptā. Rursus duo
cerei illuminati doctores eccleie p̄ q̄s ecclesia illūi-
nat. 7 q̄ dñt h̄re noticiā vtriusqz testī designē.
Hic ē q̄ ipi cerei plerūqz qbusda diuersoz co-
loz lineis decorāt: ad notādū q̄ p doctores ip-
sos sac̄ scriptura diuers̄ sensibz expoīt. put di-
ctū ē in p̄heio libri. Si v̄o linee ipe auree v̄l az-
gētee sint. designē q̄ i ipis doctoribz ē aurū sa-
piētie 7 argētū eloquētie. El̄ cerei ipi designē
duo testam̄ta qbz gen⁹ hūanū illumināt: v̄l legē
7 p̄phas. q̄ i qbusda ecclesijs dū euāgelij legĩt in
pauimēto ponūt. qm̄ legis vmbra 7 p̄phaz eni-
gmata p lumē euāgelij. etiā ab hūilibz intelli-
gunť: qz p euāgelicā doctrinā lex 7 p̄phetia pe-
nitus euanuerūt in l̄ra. In qbusda tñ ecclesijs

in diebus pfestis. vnus puer cū vno tantū cereo
diaconū pcedit: p qd significat q primū xpī ad-
uentū q hūilis fuit 7 occult⁹. pueit tñ vn⁹ cur-
sor. s. iohes baptista q fuit lucerna vbi. In die-
bus vō festiuis duo cerei pcedūt: qz i scdo adue-
tu q solēnis erit et manifest⁹. duo pmittēt pco-
nes. s. belias 7 enoch. q interficiēt ab antirpō
in hierusalē. qd significat p extinctiōz cereoz
Be cadelabris 7 etiā cereis aliē dictū ē in pñā
pte sub ti. de picturis. Antecedit qz crux pñō
ad notadū q diacon⁹ dz pdicare crucifixū. Se-
cūdo q q eū intuet p fidē. sanat a morsu serpe-
tis antiq: ipse em ē serps i palo. Tercio crux p-
cedit euāgeliū. in signū q pductor dz seq cru-
cifixū. Un dñs ingt petro. Seqre me ioh. xxi.
c. Post hec diacon⁹ sup ambonē ascēdit. Bicit
aut ambo. onis pulpitū vbi legit euāgeliū. ab
ambio ambis. qz loc⁹ ille g dibo ambit. Sunt
em i qbusdā ecclesijs duo paria gduū siue duo
ascēsus i illū p mediū chori: vn⁹ a sinistris. vi-
delz vsus orientē. q fiat ascēsus: alt a dextris.
videlz vsus occidentē q fiat descēsus. vt pmissū
ē. Elēl ascēdit ab australi pte. Nā xpc a bethel
i. bethleē q ē ad austrū venit in hierlm. Un dñ
Be⁹ ab austro veniet. Ascēdit g sup ambonē.
ad notadū q xpc abit oēs q custodiūt vbu euā-
gelij. 7 vt possit ambiri 7 sic meli⁹ ab oib⁹ intel-
ligi. Itē ascēdit vt i editō 7 alta voce annūciat
euāgeliū tanq vbiqz 7 ab oib⁹ audiēdū. iuxta
illd ppheticū. Sup montē excelsūz ascēde tu q
euāgelizas sion: exalta i fortitudine vocē tuā.
Et dñs ingt i euāgelio. Qd dico vob i tenebris
dicite i lucē. 7 qd i aure auditis pdicare sup te-
cta. Ut imitei dñm q i montē ascēdit vt euāge-
liū pdicaret. 7 apies os suū docebat discipulos
suos dicēs. Vti paupes spū zc. lex etiā i mōte
data ē Euāgeliū g i alto 7 eminēti loco legit qz
doctrina euāgelica dilatata fuit vbiqz trāz. Un
In oēs trā exiuit son⁹ coz. 7 i zc. Epla vō i lo-
co inferiori. qz lex 7 pphē q p illā figurāt. clausi
fuerūt i iudea. Un. Nor⁹ i iudea de⁹ zc. Pref-
ea p eplam pdicatio veteris testamti q hūilior
p euāgeliū noui testa. q excellēti⁹ ē intelligit.
Doctrina em xpī. vl lex euāgelica excellit apli-
cā: 7 aplica legalē doctrinā. Un apls ad heb.
vii. Lex neminē ad pfectōnē ducit. euāgeliū at
dat salutē oī credēti. In missa tñ p defunctis n
i loco eminēti⁹. s iux altare euāgeliū 7 epla
legūt: ad notadū q quātū spectat ad defūctos.
talia nō sunt pditiones. q viuīs publice fiūt.
Ips aut cū sint abñtes fieri nequnt pblice vl
occlte. s magis sūt p ipis oīones p q̄s ad xpm
q p altare significat appropinquātes eis possu-
m⁹ rleuationē aliquā obtinē. Legit etiā de mo-
re euāgeliū sup aquilā. iuxta illud. Et volauit

sup pēnas vētoz. Et aquila ipa seu loc⁹ in q le-
git in diebus festiuis aliq panno lineo vl serico
opit: ad significādū molliciē cordiū xpianoz
Un dñs p pphaz. Ecce cor carneū dabo vobis
7 scribā legē meā i cordib⁹ vestris. Loc⁹ vō in
q epla legit nō coopit. ad significādū duriciēz
cordiū iudeoz. Lectur⁹ aut euāgeliū trāsīt ad
ptē sinistrā. put iā 7 sup sub ti. de mutatiōe sa-
cerdotis dictū ē: 7 opponit faciē suā aqloni. iux
illud Esa. xliij. Dicā aqloni dā. 7 austro. noli
phibē: vt ondat nos doctrina euāglj debē arma-
ri 7 pditionēz xpī p illū specialiē dirigi. q ait.
Ponā sedē meā ab aqlone. 7 similis ero altissi-
mo. Nā 7 fm pphaz ab aqlone pandet omne
malū sup habitatores terre. Rursus vsus aq-
lonē euāgeliū legit. iuxta illud qd legit i cātis
cis q̄rto. Aqlō surgat. i. dyabol⁹ fugiat: 7 au-
ster veniat. i. spū sanctus accedat. Recte em p
dyabolū euāgeliū legit. vt illū sua v̄tute expel-
lat. qm dyabol⁹ nihil tantū quātū euāgelium
odit. Sigdē aqlō vent⁹ frigid⁹ dyabolū signifi-
cat: q flatu tēptationū corda hoīm a dei timore
cōgelat 7 refrigerat. Lū g fides i euāgelio cōti-
neat. q est armatura nra p dyabolū. iuxta illd
cui resistite fortes i fide: merito legit ptra illū.
Qnqz etiā vsus meridiē legit. qz doctrina xpī
q primo fuit inter iudeos. 7 nūc inter gentes:
ad eos i fine redibit. Hi vō q cū in veniēdo p-
cesserūt. respiciūt ad euāgeliū 7 ad faciē recitā-
tis. put sub epla dictū ē. Beinde lectur⁹ euāge-
liū salutat pplm. vt illū ad audiēdū vbu dei at-
tentū reddat dicēs. dñs vobiscū: ondens etiāz
p hoc se orare vt dñs sit cū eis. 7 obseruans qd
dñs iussit. In quācūqz domū intraueritis. pri-
mū dicite pax huic domui. Chorus vō 7 pplus
q̄si reddit⁹ attent⁹ ad illū. 7 ad quācūqz ptez
euāgeliū legit se vertūt: qz omnib⁹ ppositū est.
Itē in mūdū vniuersūz pdicare euāgeliū omni
creature. i. homini p q facta est omnis creatu-
ra. vel q habet aliqd picipiū cū omī creatura
Et respōdent. Et cum spū tuo. supple vt digne
possis euāgeliū legere: ac si dicāt. tecū sit ad di-
cendū: 7 sic mutuo se salutāt. put sub p̄fatione
diceēt. Sane euāgeliū stādo 7 nō sedēdo audit
sicut statuit anastasi⁹ papa. vt ad plū p xpī fi-
de seruāda promptitudo noteēt. Un luce. xxiij.
Qui nō habet gladiū vendat tunicam 7 emat
illū. 7 qz ipius doctrina ad amorē celestīū diri-
git mentes nras. Ad huiusmodi etiā prom-
ptitudinem designandam: quidam dñ euāge-
liū legit. clamides deponunt: 7 etiā ad de-
notādū q omnia temporalia dimittenda sunt
ppter xpm iuxta illud euāgelij. Ecce nos reliq-
mus oīa 7 secuti sum⁹ te. Et exq standū ē. appa-
ret q nec iacē nec appodiari debem⁹ euāgeliū

audiendo. Reclinatoria igitur tunc relinquunt. ad de-
nondum quod non debemus consistere in principibus nec su-
stentari in terrenis. quia vanitas vanitatum et omnia vani-
tates. dicit ecclesiastes: subauditur compatore dei.
in quem curam nostram iactare debemus. Et secundum ipsum
anastasiu[m] stantes curui manere debemus: ut humilita-
te[m] que a domino docetur. etiam corpe[m] demonstramus. Audiet
etiam capite nudato. Proinde ut attentio adesse mon-
stretur. ob quam etiam carum quidam tunc metonez et genas
manu tenet. Secundo ut quicquid sensus patuli sint
ad audiendum. Tercio ad nondum quod omnia que sub ve-
lamine et figura lege et prophetis continebantur. sunt
in euangelio manifestata. In christi enim passione velut
templi scissus est et cetera. Deponunt etiam tunc baculi et ar-
ma. Proinde ne imitemur iudeos in conspectu cruci-
fixi arudies et arma ferentes. Secundo ad nondum
quod christo predicante omnes legales obsequantie que per bacu-
los significantur depositae sunt. Tercio depositio ba-
culorum et armorum humilitatem notat. et christiane per-
fectionis esse se non vindicare: sed domino referre vindi-
ctam iuxta illud. Adhuc vindicta et ego retribuam dicit
dominus. Et matth. v. q[uod] te percusserit in unam maxillam per-
be ei et alteram. Audiet etiam euangelium in silentio: quia
omnia soluta sunt in euangelio que in lege et prophetis pro-
missa erant. Pontifex quippe seu sacerdos dum euangeli-
um legit. faciem vertit ad illud. ad nondum quod christus per
dicatores euangelij se ad adiuvandum respicit. stans
super scabellum ad designandum quod per hominum predicationem
omnis adversa potestas debellatur et christi pedibus sub-
mittitur: et sic implet quod in psalmo dicitur. Donec ponam ini-
micos tuos sca. pe. tu. Diaconus vero statim post-
quam sibi reversus est et cum spiritu tuo: ut cunctos reddat do-
ciles et benivolos ad audiendum verbum euangelij. id est
bonum nuntium nuntiante regnum dei subdit. Sequentia
sancti euangelij thurificans librum et signans signum cru-
cis. et etiam in quibusdam locis osculatur librum. Quasi
diceret. Hic est liber seu euangelium dei. hic est liber
crucifixi quem predico. hic est liber pacifici. per quem re-
conciliatos accepimus. Unde apostolus. i. ad corinth. i.
Predicamus vobis christum crucifixum. Per incensum autem
fumum bona predicationis opinio intelligitur. Deinde
signat se in fronte. in ore pater et in pectore seu in cor-
de: ne dyabolus qui bonis operibus insidiat tollat ei
per erubescentiam devotionem de corde vel seminare de
ore. Ac si dicat. Ego christi crucem non erubesco sed eam
ore predico. et corde credo: quia corde creditur ad ius-
ticiam ore autem confessio fit ad salutem. Predicamus
inquit apostolus christum ipsum et hunc crucifixum. iudeis quidem
scandalum gentibus stulticiam. Et apostolus ad galath. vj.
Adhuc absit gloriari. nisi in cruce domini nostri ihesu
christi. Dominus etiam in euangelio ait. qui me erubuerit et
verba mea: hunc filius hominis erubescet cum vene-
rit in maiestate sua et patris et angelorum sanctorum. Unde
in danieli legitur. Non est confusio confitentibus te.
Quidam autem signant se tamen in fronte et in pectore. quasi in

utroque supliminari. Clericus vero et populus audito
titulo euangelij. scilicet sequentia. et cetera. siue bono nuncio.
intententes se ad orientem siue ad altare. ut deus qui ve-
rus est omnes glorificet: quia misit eis verbum salutis si-
cut legitur in actibus apostolorum. et glorificaverunt deum di-
centes. igitur et gentibus deus per nos dedit et vitam: cum reve-
rentia et honore reverent. Gloria tibi domine. Pro-
posito itaque euangelio ad legendum. in quo agitur de glo-
ria et de nostra liberatione. scilicet quod ille christus dyabolum de-
vicit et nos ab ipsius servitute liberavit. et victor
ad gloriam patris ascendit: ipsi auditores euangelij
letantes. in laudem sui salvatoris proclamant dicen-
tes. Gloria tibi domine. Quasi dicat. Gloria tua que
nobis in euangelio predicatur. nobiscum sine fine perman-
eat et semper crescat. Et hoc dicendo signo crucis in fron-
te in ore et in pectore se similiter per dyabolum mu-
nunt. ne eos impediatur in audiendo. In fronte. quia
ibi est locus pudoris et verecundie. Unde per hoc quod cru-
cem fronti imprimunt. ostendunt se non erubescere cre-
dere crucifixum. cuius liber legitur: et cum habere deum et
dominum. Per hoc quod in ore. significant se crucem domini au-
dacter predicare. Per hoc quod in pectore. ostendunt se
libenter compatiri pro nomine christi. Quia etiam ratione
quidam quodam euangelium legitur. cum utroque pollice
an pectus signum crucis figurat. Rursus nos in
ore signamus. ad designandum quod de verbis euangelij
debet esse locutio nostra. In pectore vero. ad signi-
ficandum quod verba euangelij debent nos percutere in
pectore et in mente. Ador vero post factum signum
crucis. usus diaconum audituri euangelium se puez-
tunt. De crucis misterio dicitur in phemio. v. patris
Proinde alicubi subdiaconus dum legit euangelium
sinistras manus libro supponit. ad notandum quod
illi qui sub tempore legis fuerunt. quorum finis seu vlti-
mus fuit iohannes. quem significat subdiaconus: et
si aliquid bona agebat. illa tamen debilia et infirma
erant. que per sinistram significantur: quia et si lex ad gra-
tiam disponderet. tamen gratiam non prebebat. Convenien-
ter igitur sinistra manus libro euangelij supponitur. in
quo christi fides predicatur. sine qua per opera legis
nemo salvatur. Rursus per sinistram manu[m] temporalia
per librum euangelij spiritualia congrue designantur. Ad-
damus igitur sinistra libro supponit. ad nondum quod sicut
anima sine corpore non vivit. ita nec spiritualia diu sine
temporalibus subsistere possunt. Terminat autem euangelium
exaltando vocem in fine. prout sub epistola dictum
est. Et mox illo finito munit se diaconus signo
crucis. ne dyabolus susceptum semen euange-
lij de vase signato surripiat. Et deinde euangelium
osculatur: ad nondum se ex caritate et amore euange-
lizasse. Auditores vero se usus orientem conver-
tunt. quasi ad hierusalem gratias agentes: quia inde ve-
nit ad nos euangelium. Iuxta illud quod dominus
dixit in euangelio apostolis. Vos eritis mihi te-
stes horum in omnes gentes. incipientes a hierusalem

Et signo crucis i pectore se muniunt ptra dyabo-
lū. ne semē vbi dei suffocet in eis. **Uñ** luce. viij.
Volucres celi pmederūt illd. Et ne fimonē dñi
rapiat de pectoribz eoz. Quasi dicāt. Be⁹ nos
faciat i doctrīa xpī pseuerare. Et vt significet se
hēre i corde qd exprimit ore. Qd etiā aptius de
signat i qbusdā ecclesijs in qbz finito euāgelio
dñ Amē. 7 bñ. Quasi dicāt. Clerū ē qd i euāge-
lio dictū ē. Qd ē ptra quosdā hereticos. q lecto
euāgelio qsi p̄dicētes dicūt falsuz ē. **Uñ** amē
qsi dicāt. Fiat nob qd dñs in euāgelio pollicet
In alijs vō ecclesijs dñ deo grās: sicut fit post ali-
quā lectōem vel caplm. Quidā etiā līrati dicūt
Bñdicit⁹ qui venit in noīe dñi. Qd ē finis euā-
gelij mathei qd legit in festo beati stephani et
in dñica palmar. In qbusdā locis cerei qui si-
gnificant doctores per q̄s ecclia illūiat. statim
post lectū euāgelij extinguūt: qm̄ xpo in eis lo-
quēte pnt eccliam illūiare. eo aut tacēte. id est
spūs sancto ab eis recedēte hoc nequeūt. **P̄**re-
rea euāgelij p̄dicatōe finita. lex 7 p̄phetie cessa-
būt. In nōnullis tñ ecclijs dñ euāgelij legitur
cādelabra cū cereis deponūt ad terrā. ad notā-
dū legē 7 p̄phetiā inferiorē euāgelio eē. Con-
sequēter subdiaconus codicē euāgelij refert. dia-
conus vō vacu⁹ redit: vt ostēdat se p̄dicatōe fi-
nita p̄templatōi vacare. **Uñ** iēs aut pri⁹ ad le-
gendū euāgelij. libz in qbusdā ecclijs ferebat
ad notādū q ip̄e nō solū debebat docere. s̄ 7 fa-
cere. **R**edit etiā ad ep̄m seu sacerdotē vnde ve-
nit: ad notādū q om̄is doctrina a deo est. et ad
ip̄m ruerit. **Uñ** salomō. **Uñ** erūt flūia reuer-
tūt. **T**ert⁹ q̄ euāgelij sup puluinar reportat.
qz ecclia vt audiuit euāgelij. illud suauiter cor-
de suscepit. 7 letata ē. iux illd. Audiuit 7 letata
ē syon. Et ait. **A**ia mea liq̄facta ē. vt di. lo. est.
Liber q̄ euāgelij 7 thuribulū ad p̄tificē repoz-
tāt: qz ad eū oīa bona referēda sunt. a q̄ cuncta
pcedūt. **I**p̄e em̄ est finis cōsummās s̄ nō cōsu-
mens. alpha 7 o. pri⁹ 7 nouissim⁹. initij 7 fi-
nis. **N**ā 7 apli p̄dicatōe pacta ad xpm cōuersi
sunt. referētes ei grās de miraculis 7 p̄dicatio-
nis p̄fectu. **E**p̄us vō thus odorat 7 euāgelium
osculat. **P**ri⁹ ad nōndū. qz qd xpc ispirauit et
docuit. h̄ approbat 7 acceptat. **B**e⁹ em̄ nihil ac-
cipit nisi qd efficit. nec remunerat nisi quod do-
nat: qz sicut cūcta que facit bona sunt. sic nulla
sunt bona nisi q̄ fecit. **N**ā vidit de⁹ cūcta q̄ fece-
rat 7 erāt valde bona. **S**cdo aptū codicez oscu-
lat. ad significādū q scire debz. 7 nuda ac apta
sibi eē dñt q̄cūqz sunt i lege. **Uñ** lu. viij. **G**lobis
datū ē nosse mīsteriū vbi dei. Et malach. ij. **L**a-
bia sacerdotis custodiūt sciam. 7 legem exgrūt
supple subditi de ore eius. **T**ercio qz ip̄e sol⁹ in-
trat i sanctas sanctoz. put i p̄hemio h⁹ ptis di-

ctū ē. **Q**uarto qz hmōi osculū significat affectū
amoris ad euāgelij. q p̄cipue i ep̄o vigē debet:
a deo vt patius sit mortē p eo subire. **Q**uinto sub
diacon⁹ libz aptū plato seu sacerdoti offert ad
osculādū. ad nōndū ip̄m debē delectari i si de si-
deliuz q̄ ifusa ē i eis. 7 patefacta p euāgelij p̄di-
catōz. q̄ pri⁹ i lege fuerat clausa. **P**ostea i qbus-
dā ecclesijs liber clausus illis q̄ sunt i choro oñ
dit. p eo q post p̄missa verba. vob datū ē nosse
mīsteriū 7c. **S**eqtur i eodē. c. ceteris at i pabol.

Et ē aduertēdū. q postq̄ diacon⁹ lecto euāge-
lio libz osculat⁹ est. ad nōndū se ex caritate 7
amore euāgelizasse: tūc demū ferē euāgelij ep̄o
q xpm significat ad osculādū. i. ad p̄dicatōz ac-
ceptādā. 7 n̄ añ: ad figurādū q de⁹ illā dñtarat
p̄dicatōz acceptat q̄ sit ex amore 7 caritate. **Uñ**
runt i missa p defunctis euāgelium nō fertur
p̄tifici ad osculādū. tūz qz tūc p̄misse ratōes
cessant. tū quia in missa illa oīs solēnitās sub-
bit. ne festiue solēnitates cū desolatōibz mero-
ribz misceātur. **L**egēs tñ euāgelij i missa p de-
fūctis libz i qbusdā ecclijs osculat. qz q̄cūqz
illud p̄nūciat. debet caritatis amore i illū intē-
dere. cui⁹ doctrinā euangelicā recitauit. q amor
p osculū desiḡtur. **E**t attende. qz statim p̄ libz
osculū sacerdos minister p̄tificē qui xpm desi-
gnat incēsat. ad ostēdēdū q sacerdotis maxime
officiū ē oīonis ignitū sacrificiū. qd p incēsum
significat. xpo offerre. n̄ solū i expiatōz delicti:
verz etiā in gr̄arū actōne. put in leuitico habet-
tur. **P**otest etiā sub epilogo dici. qz q̄ liber
euāgelij p subdiaconū portat. q̄ diacon⁹ pulpi-
tūz ascēdit. q apto libro pplm salutāt 7 omnes
rñdent. q̄ titulum euāgelij p̄mittit. q̄ alta vo-
ce 7 distincte 7 cōtra aquilonē legit. q̄ om̄is po-
pulus aures 7 oculos ad libz dirigit. 7 i silētō
ac stando audit. 7 in fine ad celū manus lenās
orat dicēs amē. hec inquā om̄ia 7 singula ex le-
ge sumuntur. **L**egitur em̄ in principio neemie.
q cōgregato pplō ad plateā que est ante portaz
aquaz. hēdras scriba attulit libz legis moy-
si. 7 stetit sup gradū ligneum quē fecerat ad lo-
quendū. 7 aperuit libz corā omni pplō. **P**orro
leuite silentiū faciebāt in pplō ad audiēdum le-
gem. benedicentes deo magno: 7 omnis pplus
stans in ḡdu suo respōdit amen. **E**t legerunt in
libro legis dei distincte 7 apte ad intelligēdum
Dñis vero pplus eleuātes manus suas adora-
uerūt proni ad terram. **I**llud q̄ p̄tereundū
nō ē. q euāgelij q̄ in ecclesijs legūt generaliter
due p̄fationes p̄mittūt. **P**rima est initium
sancti euāgelij. **S**ecūda seq̄ntia sancti euāgelij.
Siquidem prima p̄fatio p̄mittit p̄cipio cuiusli-
bet euāgelij q̄tuor euangelistarum. s. euange-
lio iohānis. **I**n principio erat verbus: euāgelio

Libër

mathei. Liber generatōis euāgelio luce. Fuit in diebꝫ herodis: et euāgelio marci. Principiū euāgelij ihu xpi: qđ i qbusdā ecclesijs legi i prima dñica de aduētū. vt ibi diceſ. Et tūc n̄ subijciť ill. In illo tpe: qz in ip̄is p̄cipijs agiť et de terminat certū tps. Un̄ eēt nugatō. et supflueret vba illa. Secūda vō p̄fatō p̄mittiť om̄ibꝫ alijs euangelijs. Et dī seq̄ntia: qz vba ip̄a q̄ legenda sunt. sequūt post initiū seu post ea q̄ p̄cedūt in euāgelio vñ sumpta sunt. Un̄ de cuꝫ dī seq̄ntia. suppleđū ē sunt vba sancti euāgelij zc. Uel seq̄ntia ē nūeri singlaris: et tūc cū dī. seq̄ntia sancti euāgelij scđm iohem. supplet hec ē. Sane i euāgelijs qbz ip̄a scđa p̄fatō p̄poniť subijciť qñqz. In illo tpe. et qñqz n̄ subijciť. Sigdē sine i illo tpe dicūt. qñ ex eoz v̄bis certū ē de tpe. vt p̄missuz ē: et tūc incipiūt p̄ aliquā determinatōz regie vel alteri p̄tatis. vt illud. Anno qñdecio tiberij: vť p̄ simplicē rei geste narratōz certū tps determinatē. vt illd. Luz eēt desposata: et illud. Postq̄ cōsumati sunt: et illd. Lū nat⁹ eēt ihs: et illud. Factū ē at cū baptizareť: et illd. Luz esset ihs ānoꝝ. xij. et illud. Postq̄ impleti sunt dies. et illud. Uespe at sabbati: et illud. Elizabeth imple tū ē zc. Reliqs vō euāgelijs subijciť i illo tpe. et ē sensus. In illo tpe. s. gzc. de q̄ dic apl̄us. Ecce nūc tps acceptabile. Non ē etiā omittēdū q̄ euāgelij legi i ecclia qñqz scđm historiā. vt illud qđ dī in die pasche. Maria magdalene et maria iacobi zc. Et illud qđ cātat in natali ad scđam missā d̄ pastoribꝫ. Qñqz scđm allegoriā vt illd qđ legi i assumptōe. b. marie. i q̄ mētio fit de maria et martha. Ubi dī. Inuit ihs in qđdā castellū zc. put ibi i. vij. pte diceť. Qñqz scđm rē. vt illud de sācta trinitate. Qñqz scđm psonā. vt illd qđ cātat i festo sācti thome apli. vbi dī. Thomas vn⁹ d̄ duodecim. Qñqz scđm pte. vt illd qđ dī i festo sācte crucis de nichodem. vbi dī. Sic optet exaltari filiū homis zc. In q̄ vsu xpc passionē suā significat et exaltatō nē corpis sui in cruce. Et i deo euāgelij i q̄ hec clausula cōtinet legi i festo sācte crucis: et in festo michael archāgeli ppter illū vsuz. āgeli eoz sp̄ videt faciē p̄ris sui q̄ i cel⁹ ē. Itēz etiā scđm pte. vt illd. Liber generatōis zc. Et b̄ ppter vltimū vsuz i q̄ fit mētio de xpo. Qñqz scđm totū. vt illud qđ legi i circūcisione dñi. Postq̄ cōsumati sunt dies octo zc. Qñqz scđm tps. vt illd qđ dī i prima die q̄dragēsimē. s. ppter ieiuniū. Qñqz ppter letanias. vt illud. Si qđ petieritis zc. qđ i letanijs dī: i q̄ fit mētio de ouo pane et pisce. Et qñqz ppter locū. vt illd qđ legi i domica sexagesimē. s. Erūt q̄ semiat zc. Sane mulier etiā abbatissa nō debz legē euāgelij. licet em̄. b. virgo dignior et excellēior esset apl̄is

Quartus Jo. lñ.

vn̄uersis. dñs tñ nō cōmisit ei clauēs regni celoz. Hic ē q̄ abbatissa non pōt p̄prias moniales bñdicē. vť eaz cōfessiones i crimibꝫ audire vť euāgelij legē vť publice p̄dicare. In matutino tñ possz. b̄ n̄ publice euāgelij dicē. Et nō q̄ quattuor sunt euangelia de beata maria. vt dicetur in. vij. pte sub festo assumptionis.

De simbolo.

Euāgelio lecto.

mox cātat alta voce simbolū illd. s. Credo i vnū deū. Quia ei corde credit ad iusticiā ore at fit cōfessio ad salutē: i deo ecclia vt oñdat q̄ euāgelij v̄bū seu p̄dicatōez fide et corde recipit. mox fidei simbolū ore decantat. Simbolū ḡ post euāgelij. fidez post p̄dicatōnē oñdit. Un̄ Jo. Hec eo loq̄nte mlti crediderūt i eū. Naz fm aplm ad roma. x. Fides ē ex auditu. audit⁹ at p̄ v̄buz xpi. Bī at alta voce. vt oēs illd dicāt et addiscāt. Vis em̄ xpianus teneatur publice fidez catholicā p̄fiteri. ppter qđ in frōte siḡtur. In p̄ia vō et i cōpletorio sub silentio dī. ne musce morietes p̄dāt suauitatē vnguētī. put i. v. pte sub ti. de p̄ia tāget. Rursus iō in missa patēter dī. ad nōndū q̄ hodie fides catholica libē p̄dicat et docet: i p̄ia vero sub silentio dī. ad nōndū q̄ in primitiua ecclia p̄sertim tpe passiōis xpi. p̄dicatores. et fidei p̄fessores si luerūt: et in cōpletorio ad nōndū q̄ sicut i fine seculoz. ātichristi p̄secutōe iualescēte illoꝝ ora claudēt. Sane sacerdos seu ep̄s illd incipit. ad designndū q̄ om̄e bonū a xpo p̄cedit. Nā omne datū optimū. et om̄e donū p̄fectum desursuz est d. a p. lu. Ne at music⁹ ille celestis dicat cantauim⁹ vob et n̄ saltastis: chor⁹ euāgelice doctrine cōsona voce rñdet. et solēni tripudio fidē catholicā p̄fiteť dicēs. P̄rem oīpotentē zc. Quis in missa pape qñqz aliter obfueť put iam diceť. Ad b̄ sacerdos illd incipiēs manet erect⁹ añ mediū altaris. maibꝫ extēsis. sursum eleuatis. q̄s postq̄ inceperat iungit. Sigdē sacerdos xpm representas erect⁹ manet. ad nōndū. q̄ xps sp̄ parat⁹ ē cunctis sp̄alia bona largiri: et añ altaris mediū. innuēs q̄ nō ē psonaz acceptor. b̄ quātum in ipso ē om̄ibꝫ eq̄liter influit. nec āgulū diligit neqz sinū: manibꝫ q̄ extēsis ad designandum q̄ parus ē abundanter bñ meritis illa largiri. sursum tñ eleuatis. q̄si ipso facto ostendens. q̄ q̄ sursum sunt querere atqz a deo misericordiam poscē et i eo solo sperare debem⁹. Dein de postq̄ inceperit man⁹ iungit. qz ei soli de p̄ceptis bonis gr̄as agere et hūiliari debem⁹. Et quoniam simbolū v̄bū ē euāgelicū q̄ ad sensum. i deo stādo illud audire sicut et euangelium. et illo dicto signū crucis facere debem⁹. Simbolū at grece

latine sonat indicium vel signum vel collatio: tum quia regula fidei plenam indicat et perfectam: tum quia si in unum fidei continent articulos. Et non quod triplex est symbolum. Primum est symbolum apostolorum. quod vocatur symbolum minus. quod videlicet ex institutione damasi pape dicitur tacite per ferias in singulis canonicis horis. Et illud dicitur a lin quod est co. et bolos quod est sententia. quia compositum fuit ex diuersis verbis apostolorum. sicut pueri in festiuis conuenientes afferre solent bolos. id est. frustra carni et panis. quod in unum collecta symbolum vocatur. id est. collectio minutiarum. Tradit ei quod postquam apostoli spiritum pacis acceperunt. cum iam foret ad predicandum euangelium. perfecturi conferentes in unum super articulis fidei statuerunt: ut sicut omnes erant in una fide concorditer predicarent: et ideo symbolum minus componentes. unusquisque bolum. id est. particulam unam apposuit. Unde secundum apostolorum catalogum siue numerum. duodecim particulas dinoscitur continere. Petrus namque apposuit. Credo in deum patrem omnipotentem creatorem celi et terre. Andreas. Et in ihesum christum filium eius unicum dominum nostrum. Iacobus. Qui conceptus est de spiritu sancto. natus ex maria virgine. Iohannes. Passus sub pontio pilato crucifixus mortuus et sepultus. Philippus. Descendit ad inferna regna die resurrexit a mortuis. Bartholomeus. Ascendit ad celos sed et ad dexteram dei patris omnipotentis. Thomas. Unde videtur et iudicare vivos et mortuos. Adatheus. Credo in spiritum sanctum. Iacobus. Sanctam ecclesiam catholicam sanctorum communionem. Simo. remissio ne peccatorum. Thomeus. carnis resurrectionem. Adathi as. Et vitam eternam. Secundum symbolum est. Quicumque vult saluus esse etc. ab athanasio patriarcha alexandrie in ciuitate treueri compositum: hoc tamen potest dici terciū. nam nicenum de quo sequitur fuit prius in patria nicena synodo compilatum. Tercium est nicenum. id est. Credo in unum deum. quod damasus papa ex composito vltis synodi apud constantinopolim celebrata instituit in missa cantari patet: quam et marcus papa prius statuerat illud alta voce cantari. Et vocatur symbolum maius. A grecis ergo versus cantandi ad missam symbolum creditur peruenisse. Quod similiter duodecim clausulas continet. prima est. Credo in unum deum etc. Secunda est et in unum dominum ihesum christum. Tercia. quod propter nos homines etc. Et cum dicitur ibi. Et hoc factum est debemus genua flectere. quia christum hominem factum et pro nobis crucifixum adoramus. Quarta. crucifixus etiam pro nobis. Quinta. et resurrexit tercia die secundum scripturas. id est. eo modo. eo ordine et eo tempore quod predictum est in scripturis. Sexta. ascendit in celum. Septima. et iterum venturus est etc. Octaua. et in spiritum sanctum dominum. Nona. in unam sanctam catholicam ecclesiam. Decima. Confiteor unum baptismum. Undecima. Et expecto resurrectionem mortuorum. Duodecima. et vitam venturi seculi amen. Et est non dū. quod in predictis niceno et constantinopolitano conciliis non leguntur verba illa secundum scripturas.

neque illa. filioque. Et quoniam apud grecos in fine ipsius symboli sub anathemate dicitur prohiberi. ne quod de fide trinitatis aliud doceat vel aliter predicare quam ibi continetur presumat. sed et calcedonensem concilium apud eos celebratum. anathematizari precepit eos qui alteram fidem ausi essent proponere. proferre. scribere. docere. vel aliud symbolum edere quam premissus est: ideo ipsi greci nos anathematizatos asserunt. pro eo quod ibi addimus verba ipsa. sed minus bene dicunt: tum quia illud non fuit canon late sentencie. sed combinatio quoddam: tum quia inferri potestior ligare non potest. romana enim ecclesia non subest conciliis. sed potius concilia subsunt sibi. Preterea verba illa secundum scripturas. sumpta sunt ex expositione fidei eiusdem concilii constantinopolitani. et sic nihil videtur additum nec errorem aliquem sapienter. Sane ut super sunt exposita et intellecta. Item per verba illa filioque. non docemus aliud vel aliter de trinitate predicamus. immo idem. Cum enim filius idem sit cum patre in substantia. ergo quod a patre procedit et a filio procedit: et sic nihil addimus sed potius declaramus. nec alteram fidem componimus. proferimus. scribimus. vel aliud symbolum edimus. nec in aliquo predictum facimus anathema. Ad id tamen est quod ausu ipsi greci spiritus sanctus a filio procedere negare presumunt: cum et hoc in concilio ephefino apud eos edito protineatur expressum. Sed et ipsi se errasse videntes. quoddam platonem de suis ad generale concilium lugdunensem. sub greco. papa decimo celebratum miserunt: qui in dicto concilio publice nobis videtur. suo et omnium platonum et imperatoris romani nomine professi sunt. quod spiritus sanctus eternaliter ex patre et filio non tamquam ex duobus principibus sed tamquam ex uno principio. non duobus spiratibus sed unica spiratione procedit: putat in eiusdem gregorii constitutione habere: coram toto concilio ter grece et ter latine symbolum cum dictis verbis. secundum scripturas. et filioque solenniter decantando. Cantatur autem hoc symbolum maius in solennitatibus eorum duntaxat qui illud composuerunt. et in illis de quibus aliquam mentio fit in ipso: videlicet in omnibus diebus dominicis. in festiuitatibus domini. id est. in natali. epiphania. cena domini. pascha. ascensione. pentecoste. in trinitatis figuratōe. et in festo de trinitate: et in omnibus festiuitatibus. beate marie. sancte crucis. angelorum et apostolorum. de quibus fit mentio ibi. Et apostolicam ecclesiam. In solennitatibus autem luce et marci euangelistarum dicunt quidam non debere cantari. quia illi apostoli non fuerunt. Item dici debet in dedicationibus ecclesiarum. et in commemoratione omnium sanctorum. quamquam et ipsa sit dedicatio festiuitas. Et dicitur etiam infra octauas natalis domini. excepta die innocentium. in qua cantica leticie subticetur. In octaua tamen cantatur. putat in septima parte sub illo festo dicitur. Cantatur etiam infra octauas epiphanie. pasche. ascensionis pentecoste. apostolorum petri et pauli. et assumptionis beate marie: licet enim in natiuitatibus sanctorum iohannis baptiste et sancti laurentii symbolum non cantetur. in

Liber

octauis tñ eoz cātať eo q̄ ifra octauas aploz
et assumptōis occurrūt. 7 ob s̄ etiā i octaua ioh̄
bānis baptiste p̄fatō de aplis. et i octaua beati
laureti p̄fatio de assumptōe cātať. In q̄busdā
tñ eccl̄ijs dicit̄ simbolū in festo beati ioh̄is ba
ptiste. 7 nō incōpetēter: qz ip̄e nō solū fuit pro
pheta. s̄ etiā plusq̄ p̄pheta. 7 i simbolo de pro
pheta fit mentō ibi. Qui locutus ē p̄ p̄phetas
De ip̄o q̄ scriptū ē. Fuit hō missus a deo 7c. et
ita fuit ap̄lus. De ip̄o etiā ait ioh̄es os aureū i
smone q̄ legē i festo decollatōis ioh̄. par āglis
aploz vor. Ip̄e etiā primo baptizauit 7 bap
timū p̄dicauit. 7 in simbolo fit mētō d̄ baptismo
Hoz qdē oīm fit p̄memoratō i simbolo quozū
dā tñ obscure: vt epiphanie: ē tñ illd̄ festū dñi. ē
etiā festū illd̄ baptismatis de q̄ i simbolo p̄tine
tur ibi. Cōfiteor vñū baptisma 7c. Et cene dñi
s̄ illa ē solēnitas eukaristie. ad quā respicit illd̄
sctōz p̄munionē. Et angloz s̄ illi noīe celi de
bēt itelligi de q̄ in simbolo d̄r ibi. Creatore vel
factore celi et terre 7c. Quibusdā videt̄ tñc nō
eē cātādū. eo q̄ angli nūq̄ habuerūt fidē s̄ spem
nec credūt s̄ sciunt. qm̄ plenā sciam habēt. It
etiā p̄memoratō. licz obscure dedicatōis eccl̄ia
rū. s̄ ad illā r̄spicit illd̄. sctām eccl̄iaz catholicā
tūc em̄ sanctificat̄. 7 vt ita dicā catholicizat̄ eccle
sia cū dedicat̄. Ad octauas vō respicit resurre
ctio mortuoz. de qua d̄r ibi. Et expecto resur
rectōez mortuoz. In festo s̄acte agnetis simbo
lū nō cātať. qz licz i eccl̄ia celebret̄. nō ē tñ festū
octaue. put i septima pte sub ip̄o festo dicetur.
Porro quidā nō absurde simbolū cantant sin
gulis dieb; a die resurrectōis vsqz ad festū ascē
siois. sicut i oib; dñicis dieb;: 7 etiā i solēnita
te bt̄e marie magdalene. dicētes illā fuisse ap̄lo
rū apostolā. eo q̄ ip̄a primo resurrectōis gaudi
um aplis nūciauit. 7 i festo beati martini qz de
eo cantat̄. Adartine par aplis. Quidā etiā di
cūt illud in principali festo cuiuslibet eccl̄ie seu
oratorij. nō tñ i octauis illoz si eas celebrent.
Uerūtñ de q̄busdā mētō fit i simbolo. i q̄z p̄me
moratōe simbolū nō cātať. vt passiois 7 sepul
ture: qm̄ illoz diez officij alioz officioz regu
lā nō sectat̄. Nō d̄r etiā qñ in p̄festis celebrať
ad honore bt̄e v̄ginis vel sancte crucis. vel san
ctis p̄s. In q̄busdā locis cātato sim bolo. vt dū
cantat̄. p̄plus cātāt kyrieleyson: qm̄ postq̄ xp̄s
et apli docuerūt fideles. fide recepta laudes deo
de derūt. quas forsitan rep̄ntat suauissima sim
boli melodia. Illud aut̄ sciendū ē. q̄ xp̄us non
venit p̄dicare gētib; s̄ iudeis iuxta illud euan
gelij. Nō sum missus nisi ad oues q̄ pierūt do
mus isrl̄. Unde p̄cepit aplis. In viam gentiū
ne abieritis. 7 i ciuitates samaritanoz ne itra
ueritis: donec post resurrectōz p̄cepit eis dicēs

Quartus Fo. lxxx.

Eūtes ī mūdū vniuersūz p̄dicare euāgeliū om̄i
 creature. Et idcirco romano pōtifice solēniter
 celebrāte. simbolū fī dei n̄ cātores ī choro s̄ sub
 diaconi ad altare decātāt. ⁊ generaliter ipsi ad
 vniuersa r̄ndent. vsqz dū ip̄e pontifex dīc. **Par**
 dñi sit sp̄ vobiscū: qm̄ vsqz post xp̄i resurrectōz
 sola iu deozū ecclia q̄ p̄ subdiaconos. q̄ sursum
 ad altare cōsistūt designāt. corde credidit ad iu
 sticiā ⁊ ore cōfessa ē ad salutē: s̄ extūc cātores ī
 choro r̄ndēt ⁊ vniuersa decātāt. qz post resurre
 ctōez ecclia gētīū quā cātores q̄ deozūz ī choro
 subsistūt designāt. fidē xp̄i recepit ⁊ laudū p̄co
 nia psonuit saluatori. **I**nter euāgeliū tñ ⁊ sacri
 ficiū chor⁹ cōcinit offertoriū: qm̄ iter passiōez ⁊
 p̄dicatōez gētilitas fī dei votū deo offerens cāta
 uit. qñ mulier chananea d̄ finibz tyri ⁊ sidonis
 egressa clamauit ⁊ dixit. **M**iserere mei dñe fili
 dauid. filia mea male a demonio verať. cuius
 tādē fidē cōmēdās dñs ait. **M**ulier maḡ ē fi
 des tua. fiat tibi sicut petisti. **P**ostremo sim
 bolū ap̄loz tāq̄ breue ⁊ oīa cōtinēs sub cōpen
 dio exponam⁹. **C**redo ī deū p̄ez oīpotentē crea
 tozē celi ⁊ terre ⁊c. **N**ō q̄ aliud ē vt ait august.
 credere deo. aliud credere deū. ⁊ aliud credere ī
 deū. **C**redere deo ē credere vera eē q̄ loq̄tur. qđ
 etiā mali faciūt: ⁊ nos credim⁹ homī. s̄ n̄ ī hoīe
Credere deū ē credere q̄ ip̄e sit de⁹. qđ etiāz de
 mones faciūt. **C**redere ī deū ē credendo amare.
 credēdo ī eū iē. credēdo ei adherere: qđ soli bo
 ni faciūt. **E**rgo q̄ dicit credo ī deū. mētī si n̄ di
 ligat deū. nisi dixeris q̄ in p̄sona ecclie loq̄tur.
Bicēs at̄ deū singulariter. deoz effugit plurali
 tatē. **E**n̄ nobilit̄ ī maiori simbolo additū ē s̄
 v̄bū vnū. iux̄ illud. **A**udi isrl̄ dñs de⁹ tu⁹ vn⁹ ē.
Et ap̄ls. **E**n⁹ ē de⁹. vna ē fides. vnū baptisma.
Bicēs v̄o p̄em incipit p̄sonas distinguē. de q̄
 bus esa. dicit. **Q**uis appēdit tribz digitis molē
 terre. **E**t alibi. **S**eraphin clamabāt. fact⁹. san
 ctus. sanct⁹. **E**t dñs. **B**aptizate om̄es gētes in
 noīe patris ⁊ filij ⁊ sp̄s sancti. **E**t iohes. **T**res
 sunt q̄ testimoniū dant in celo. **P**ater. verbum
 ⁊ sp̄s sanctus. **P**ater ē prima. nō t̄pe. s̄ autori
 tate ī trinitate p̄sona. **Q**đ seq̄tur om̄ipotentē no
 mē ē essentialē: ī deozqz illud ad substātiū deuz
 vel ad relatiū p̄em nō sine ratōne referimus:
 dicētes. **C**redo in deū patrem om̄ipotentē. vel
 credo in p̄em oīpotentē. **S**imiliter ⁊ qđ seq̄
 tur. **C**reatorē celi ⁊ terre. vbi cōfutať heretic⁹ q̄
 alium celi. alium terre asserit creatorē: aliuz ce
 lestiū. alium terrestrium. alium corpoz. alium
 animaz. **C**onť q̄s ait moyses. **I**n p̄ncipio cre
 auit de⁹ celuz ⁊ terrā. **E**t dauid. **I**n p̄ncipio tu
 dñe terrā fūdisti. ⁊ opa manuū tuaz sunt celi.
Et ap̄lus. **I**n ip̄o cōdita sunt vniuersa ī celo et
 in terra. **S**equit̄. **E**t ī ihm xp̄m filiū ei⁹ vniciuz

Charles Lindbergh

1897

Impton

Creation of the

Reinhold Späth

dñm nrm. Ecce altera i trinitate psona. Hic ē
ihs q saluū facit pplm suū a peccatis eoz. Hic
ē xpc oleo leticie p cōsortiis vnctus. Hic est em
vnic⁹ pñs fili⁹. de q dauid. Isili⁹ me⁹ es tu. ego
hodie genui te. Et apl⁹. Adisit dñs filiū suū
natū de muliere factū sub lege. Hic est dñs nñ.
qz nos creauit. qz nos seruos alienos. pñcio san-
guinis emit. Sequitur. Qui cōcept⁹ ē de spūs san-
cto nat⁹ ex maria vrgine. Ecce primū xpi sacrm
scz icarnatō. Ac si dicat. Qui cū sit dñs fact⁹ est
hō. nō ex virili semie. s̄ cōcept⁹ opatōe spūs san-
cti. nat⁹ ex maria vrgine. Un̄ esa. Ecce vgo cōci-
piet z pariet filiū z vocabit nōm ei⁹ emanuel.
Et āgelus i euāgelio. Aue maria grā plena do-
min⁹ tecū. Et infra. Spūs sanct⁹ supueniet in te
z vñtus altissimi obumbrabit tibi. Quidā tamē
hec vba. Qui cōcept⁹ ē de spūs sancto. iūgūt cū p-
cedētibz. Sequit. Passus sub pōtio pilato. cru-
cifixus. mortu⁹ z sepult⁹. Ecce scdm sacrm fm
hūanitate xpi. i. passio: cuius tēp⁹ describit sub
pōtio pilato. Iforma subdit. crucifixus. I finis
cōcludit mortu⁹ z sepult⁹. Un̄ plāgēs dicit ex
ore dauid z hieremie. I foderit man⁹ meas z pe-
des meos. z dinūerauerūt oīa ossa mea. De mor-
te ait ppheta. Bom⁹ dñi fuit exit⁹ mortis. De
sepulcro ait esa. Sepulcrū ei⁹ extitit gloriosuz.
Hec sunt i euāgelio manifesta. Sequit. Bescē-
dit ad inferos. tertia die resurrexit a mortuis.
Ecce terciū sacrm. i. resurrectō. s̄ de descēsu ad
inferna pmittit. ex q mortui liberāt. Un̄ osee.
De manu mortis liberabo eos d morte redimā
eos: ero mors tua o mors. morsus tu⁹ ero iferne
Hic ē euāgelic⁹ fortis. q fortē ligauit z ei⁹ vasa
diripuit. Hic ē q dic i ps. Ego dormiui z sopor-
ratus suz z exurrexi. qm dñs suscepit me. Qui
pñs dicēti. exurge glia mea. exurge cuz psalmis
z cithara. breui fmone rñdet. exurgā diluculo.
Qui⁹ resurrectōni mulieres z viri phibēt testi-
moniū i euāgelio. Qd aut dñ i maiori simbolo
surrexit tertia die scdm scripturas. exponit. i.
eo mō. eo ordie. z eo tpe. q pdictū ē a scripturis
Sequit. Ascēdit ad celos sedet ad dexteraz dei
pñs oipotētis. Ecce qrtū sacrm. i. ascētio. Ascē-
dit em sicut ait dñ sup cherubin. et volauit sup
pennas vñtoz. z pavit i celo sedē suā z regnum
ei⁹ oibz dñabit. Qui ait pñ. Sede a dextris mei-
is. donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tu-
ozū. Et vt ascēcioni de visu qz testimoniū nō de-
esset. ait lucas. Uidetibz discipulis eleuat⁹ ē. et
n. s. e. ab oculis eozū. Sequit. Inde vēturus ē
iudicare viuos z mortuos. Ecce qntū qd nōdū
aptū ē sacrm. Ueniet ei rex maifeste. cui pñ iu-
diciū dedit. Et sicut ait dñ. Parauit in iudicō
thronū suū. z iudicabit orbē terre i eqtate. iudi-
cabit pñs in iusticia. Et alibi. Be⁹ maifeste

veniet deus nñ. z nō silebit. Et lucas. Ita veni
et sicut vidistis eū eūtem i celoz. Et micheas.
Iudiciū dñi cū pñlo suo. Sequit. Credo i spm
sanctū. Ecce tertia i trinitate psona. i. spūs san-
ctus. de q moyses ait. Spūs dñi ferebat super
aqs. Et ps. Flauit spūs e. z flu. aque. Et dñs i
euāgelio. Spūs q a pñe pcedit docebit vos oīa
Ille em docet. ille sanctificat. ille viuit. ille pec-
cata remittit: p hūc resurrectōz i glia. p hūc cō-
seguimur vitā eternā. Un̄ sequitur. Sactā eccliam
catholicā. Et possunt hec vba z seqntia sic itel-
ligi z cōiūgi. Credo i spūmsactū. sactā eccliam
catholicā. i. credo p spūmsactū ecclia fidelū s̄
ctificari. Itē credo i spūmsactū sactoz cōmuni-
onē. i. p spūmsactū sactos in vinculo caritatis
vniri. Et credo i spūmsactū remissionē pctōz
id ē. p spūmsactū pctā remitti. Et credo i spūm
sanctū carnis resurrectōnez z vitā eternā. i. p
spūmsactū carnē gliaz cōsecuturā z aiaz vitam
eternā. Uel sic. Credo sactā eccliam catholicā.
Nō ita dicimur vt asserit augustin⁹ credē in ec-
clesiā sicut i deū: s̄ i ecclia sactā catholicā credi-
mus. dū i ecclia cōuersātes. z i deuz credim⁹. z
q sequuntur. nos ide firmissime cōseq pfitemur:
scz sanctorz cōmunionē. remissionē pctōz. car-
nis resurrectōem. z vitā eternā. Un̄ sic coniun-
ges. Credo i sactā eccliam catholicā. sanctorz
cōmunionē. i. p fidez quā habeo cristēs in san-
cta z vniuersali ecclia. assequoz sanctorz cōmu-
nionē. i. cōcordiā z vnionē. Sicut em est vnus
pastor. sic vnū ouile: sicut vnus deus. sic vna fi-
des z vnū baptisma. Uel pcipio sactoz cōmuni-
onem. i. panē bñdictōnis. de q dñ. crede z man-
ducasti. Similiter z que sequuntur. Credo i san-
ctam ecclesiam peccatoz remissionē. i. p fidem
quā habeo cristēs in sancta z vniuersali ecclia.
cōseqr remissionē pctōz id est. lepre curationē.
de qua dicit in lege z euangelio. Adaria soroz
aaron cū septē diebz fuerat extra castra. est a le-
pra mundata. Naaman sirus septies lot⁹ i ior-
dane ē a lepra curat⁹. Sic z dñs decez leprosos
mundauit. s̄ vnus tm̄ dedit gloriā deo. De ma-
gdalena qz dñ. qz dimissa sunt ei pctā multa. qz
dilexit multum. Paralitico qz ait dñs. Isili re-
mittit tibi pctā tua. Sequitur. Credo i sanctam
eccliam catholicā. carnis resurrectōz. i. p fidez
quā habeo cristēs in ecclia. cōseqr carnis re-
surrectōne. de qua iob. Credo q redemptor me-
us viuit z in nouissimo die de terra surrectur⁹
sum: z in carne mea videbo deū saluatōrē meū.
Un̄ in euāgelio. Deus abraam ysaac z iacob.
nō est deus mortuoz s̄ viuoz. Et apl⁹. Oīes
qdem resurgem⁹. s̄ nō oīes imutabimur. Si-
militer cōiūgendū ē qd sequitur. Credo i sanctāz
ecclesiam catholicā vitam eternā. i. p fidez

quā habeo existēs in ecclia psequar vitā eternā
Hec est terra viuentiū de qua dauid. Credo vi
dere bona dñi i terra viuentiū. Est at vita eter na
videre deū pzem et quē misit ihm xpm. De hoc
etiam sub sabbato sancto in. viij. parte vbi agit
de baptismo dicetur.

De predicatōe.

Doniā vt pmissū

ē euāgeliiū p̄dicatō ē. 7 simbolū fidei
p̄fessio. i deo post illa fit p̄lo p̄dica
tio. q̄si euāgelici verbi 7 simboli siue noui 7 ve
teris testamenti expositō. Qui mod⁹ sūptus est
ex libro neemie i p̄cipio vbi legit. Et legert le
uite i libro legis dei. Neemias at sacerdos 7 hes
dras scriba iterptabāt p̄lo vniuersa. P̄retea
monebāt antiq̄r qui i fraterno odio erat vt ad
p̄cordiā venirēt priusq̄ p̄nicarēt. 7 q̄ mūdi eēnt
priusq̄ corā suo saluatore cui nota sunt secreta
cordiū appazerēt: ex q̄ siq̄dē p̄dicādī vsus i eccle
sia ioleuit. Inde etiā ē. q̄ ozo dñica q̄ ad primā
7 i alijs horis voce demissa dicit ad missaz alta
voce et patēter dicat: qz i ea hmōi fraterna mo
nitō p̄tinet. Lōmuniter tñ post p̄dicatōz simbo
lū decāta. qz fidē p̄dicatā se tenere ecclia p̄fite
tur. Clerū cū p̄dicādī officium p̄uilegiatū sit:
null⁹ p̄dicare debet nisi cui p̄mittit. aut cui ex
officō sibi iniūcto incūbit. iurta illd apli. Quō
p̄dicabūt nisi mittāt. Et iō p̄dicatur⁹ licētiā pe
tit dicēs. Jube dñe zc. Debet at p̄dicator in lo
co eminētiōri eē. sicut 7 euāgeliiū legens: p̄pter
rōes sub titulo de euāgelio scriptas. Nam 7 vi
dens ihūs turbas ascēdit i mōtem. 7 apiens os
suū docebat eos. math. v. Et hesdras fecit gra
dū ligneū ad loquēdū vt dictū est in prima pte
sub ti. de ecclia. vbi de pulpito agit. Debet tñ
hūiliter p̄ferre q̄ docet: ne fm gregoriū illū ela
tis moribz p̄dicet. quē i cordibz audiētū sacris
fmoibz insectat. Et fm ambro. p̄dicatio xp̄ia
na nō indiget pompa nec cultu fmois. Debet
q̄ fm gregoriū p̄dicator eē discret⁹ i silētiō. vti
lis i vbo: ne aut tacēda p̄ferat. aut p̄ferēda re
ticescat. Sūt tñ nōnulli h⁹ doctrine oblitī: q̄ si
cut ait beda. auditores suos i p̄cipitiū mergūt
q̄bz nō salutaria q̄ corrigāt. s̄ q̄ illos delectant
erzonea p̄dicāt. Alij vō fm gregoriū dū extima
ri hebetes nolūt. sepe ex imoderata subtilitate
se i q̄busdā inq̄sitōibz plusq̄ expediat erercent.
secreta misteria sua p̄dicatōe nō itelligētibz re
suādo. Oportet em̄ eū q̄ docet 7 iſtruit. p̄ inge
nio discētū semetipm aptare. 7 vbi ordinē pro
audiētū capacitate dirigere: qm̄ q̄ docet ea que
ab auditoribz itelligi nequeūt. nō ad eoz vtili
tatē s̄ ad sui ostētatoz facit. vt plura scire videā
tur. vt adulatōe vt eis placeat q̄bz secreta reue

lat. iux qd aplus ait. Chriſt⁹ me misit p̄dicare
nō i sapia vbi. In cōcilio carthagin. statutū
ē vt sacerdote vbu. s. p̄dicatōis i ecclia faciēte:
q̄ egressus de auditorio fuerit videlicz cōtēnens
excomūicet. Post p̄dicatōez fit cōfessio. 7 idul
gētia. p̄ cōmissis 7 omissis cōcedit: vt sic cōscie
tijs emūdati. iux illd p̄pheticū. 7 scopebā spi
ritū meū. accedāt singuli ad cōmūionis sacm̄
qd mor i missa. vt sacm̄etaliter vt spūaliter re
cepturi sunt: q̄ spūalis cōmūio fit. p̄ fidē opātē
p̄ dilectōz. iux illd august. Crede 7 māducasti.
Sequitur secunda pars misse de offertorio.

Ecūda ps misse

in offertorio siue in domin⁹ vobi
scū icipit: q̄ i q̄ttuor subdiuiditur
pticulas. P̄ria dñ secretella. secu

da p̄fatō. tertia canon. q̄rta ozo dñica cū sua p̄
fatōne. s. p̄ceptis salu. P̄dōt etiā q̄cqd ab h loco
vsqz i finē misse dñ. secreta vocari: q̄ secreta i. v.
diuidit ptes. P̄ria ē ab offertorio vsqz ad p̄fa
tōz. 7 hec spālīt dñ secreta. Secda ē p̄fatō. Ter
cia canō. Quarta ozo dñica. Quinta emboli
smus. Quina etem̄ fuit dñici sāguinis effusio.
P̄ria i circūcisiōe. Secūda i sudore. Tercia in
flagellatōe. Quarta in crucifixione. Quita in
mortui lāceatione. Sane ordo cōueniēs ē: vt
post p̄dicatōez seq̄tur fides i corde. laus i ore. 7
fruct⁹ i ope. P̄dicatio qdē ē i euāgelio. fides i
simbolo. laus i offertorio. fruct⁹ in sacrificiō: q̄
p̄pter offerēda cāta. qz sacrificiū laudis offerē
tū ps. Circūui 7 imolauī i ta. e. ho. vo. can.
7 psal. di. do. Et i palip. Lū offerēt olocauſta
ceperūt laudes canē dño organis. et i diuersis q̄
dō rex cōpererat cōcrepare. Offertoriū qdē in
ter euāgeliiū 7 sacrificiū canit. put i ti. d simbo
lo dictū ē. Sacerdos aut dictur⁹ orem⁹. p̄mittit
dñs vobiscum. q̄si dicat. Nisi nobiscū sit dñs.
orare n̄ possum⁹ ad salutē nr̄az. Subiicit q̄ orem⁹
m⁹. monēs pplm̄ orare vt fidez i simbolo recita
tā credat 7 in ea stabit p̄maneat: qz 7 xpc disci
pul suis dixit. Orate zc. lu. xxiij. Adonēs etiaz
vnūquēqz ad se redire. cōsciaz suā discutē. 7 se
ipm̄ i olocauſtū iustū dō offerre. P̄ria q̄ q̄ cho
rus cātet offertoriū salutat a sacerdote. vt possit
deuote cātare. Et mor postq̄ ille dixit oremus
choz⁹ cātāt cāticū offerētū siue offertoriū. 7 po
pul⁹ offert: vt notet q̄ p̄pletōez mādatoz offe
rim⁹ nosmetipos. sicut sub tit. d oblatōe dicit.
Ac si vnusqz offerēs dicat. Credo. 7 fidē quā
i simbolo p̄fess⁹ suz ope cōpleo. 7 oñi sacerdo
tis cōsentō. Unde 7 sacerdos statim offert dona
cōsecnda. Et attēde q̄ offertorioz vsus cū ml
ta diligētia ab ātiqz p̄ibz inuēti hodie i plenis
qz locis omittunt: tū breuitatis cā. vt tā mīstri

Ref. p̄b. et euā. 7 p̄t p̄dicatō

q̄ p̄plus oꝛoni et sacro altaris liberi⁹ vacent: tū
etiā qz sicut ait aug. ip̄az xp̄ianā religionē pau
cissimis ⁊ maifestissimis celebratōnū sacramē
tis. miscdia dei voluit eē liberā. Et fm hieroni
mū. Adhior ē quīqz psalmoz cū cordis hilari
tate decātātō. qz totius psalterij cum anxietate
modulatō. verboz etiā multitudie de⁹ flecti nō
pōt. Solū ḡ i offertorio qd̄ d̄r in missa p̄ defun
ctis vsus ip̄i hodie dicūt: qz officiū illd̄ nō seq̄t
in mltis normā alteri⁹ officiij. Porro a p̄ribus
introducū ē vt offertoriū cātef: q vt p̄missuz ē.
qn̄ offerebāt. i tubis clāgebāt: hilare nāqz da
torē diligit de⁹. Inductū ē etiā ex eo q salomō
in dedicatōe tēpli ⁊ altaris. inūerabile mltitu
dinē olocaustoz obtulit cū magna solēnitate:
et a moyse cui descēdēti de mōte ⁊ p̄lm salutā
ti ⁊ ozāti occurrit p̄plus ⁊ munera obtulit. Lan
taf etiā offertoriū dū offerē. ad memorādū io
cūditatē israelitici p̄li offerētis donaria ad edi
ficiū tabernaculi: vel poti⁹ ad designādū clamo
rē mlieris de qua legīt i apoc. xij. c. Adhior. id
ē ecclia amicta sole. id ē xp̄o quē iduit i baptis
mo. habēs lunā sub pedibz. id ē oīa mutabilia
calcās. ⁊ i capite coronā duodecim stellaz. id ē
choz duodeci aploz: ⁊ habēs i vtero suple ea
q̄ in sui imitō gesta sunt. clamat pturiēs. ⁊ cru
ciaf vt pariat. Clamozē ḡ ei⁹ pturiētis. vl salu
brē dñi cruciatū imitat offerēda. p suū grauē ⁊
grādi sonū cātū: q̄ neumis distenta ⁊ versibz fe
cūdata quātūuis lōga iubilatōe qd̄ significat
nō satis exprimere valet. Quis tñ offertoriū cā
tari iſtituerit ignorat. Traxit nomen offerto
riū a ferta q̄ ē oblatō q̄ i altari offerē ⁊ a pōtifi
cibz p̄secrat. inde offertoriū d̄r q̄si p̄fertū. obla
tio dō vocat qz offerē. Dicit etiā offertoriū qz
dū offerēda cātāt. sacerdos accipit oblatōes a
p̄lis vel hostias a mīstris: de qbz sub ti. de ob
latōe dicef. Aduertēdū at ē. q licz sacerdos p̄
mittat ozem⁹. nō tñ imēdiate ozat imo thurifi
cat. oblatōes recipit. ⁊ alia agit q̄si ip̄o facto di
cat: nō cessat ozare q non cessat bñ agere. Bū ḡ
offertoriū canit ⁊ icēsum pat: instāte memoria
dñice passiōis silētiū obfuit vsqz dū alta voce
dicit. p oīa secula seclōz: illd̄ insinuās q̄ ih̄us
post suscitātōz lazari nō palā ābulabat apd̄ iu
deos. cū cogitarēt eū interficere: s̄ abijt i ciuita
tē q̄ d̄r effren. ⁊ ibi morabat cū discipulis suis.
Collegerūt em̄ pōtifies ⁊ pharisei consiliū. et
vnus ex ip̄is cayphas nomie dixit. Expedit vt
vn⁹ hō moriat p̄ p̄lo ⁊ nō tota gēs pereat. Et
ab illo die cogitauerunt eū interficere. De hoc
dicef sub ti. de inclinātōe sacerdotis.

De manuū ablutōe.

Quisq̄ sacerdos

offerat. m an⁹ itez lauat. quīs pri⁹
dū vestibz se ornaret lauisz. put di

ctū ē sub ti. de capitis p̄positōe. Et etiā p⁹ secū
dā thurificatōz itez lauat. vt sic m agis ac ma
gis mūdāt⁹ offerat hostiā imaculatā scām deo
qz placētē. Nā ⁊ psalmista cū mūdāt⁹ essz. pete
bat āpli⁹ emūdari dicēs. Ampli⁹ laua me ab
iniqtate mea. ⁊ a pctō meo m. m. zc. Lauat at
sp̄ ad dextrū cornu altaris. nā dextr̄ p̄speritatez
sinistra aduersitatē siḡficat: qz iḡ pluries pec
cat i p̄speris q̄ i aduersis. iux illd̄ ps. Cadēt a
latere tuo scz sinistro mille. ⁊ decē milia a dex
tris tuis: merito magis lauādū est ad dextrā q̄
ad sinistrā Sacerdos itaqz hostiā oblatur⁹ ma
n⁹ lauat. ad significādū q̄ lauare ac mūdare de
bet p̄scīaz lacrimis p̄nie ⁊ p̄pūctōis. iux illud.
Lauabo p̄ singlas noctes lectū meū lacrimis
meis stratū meū rigabo. Et iō tūc dicit. Laua
bo iter inocētes man⁹ meas. id ē opa. Et esa. j.
Lauamī ⁊ mūdi estote. Nā ⁊ xp̄c priusq̄ vez ⁊
vnicū sacrificiū i ara crucis offerret: i resuscita
tōe lazari lacrimas miserat⁹ effudit euāgelista te
stāte. Iesus inqt isremuit spū. turbauit semet
ip̄z ⁊ lacrimat⁹ ē. Lauat etiā man⁹ ne re⁹ sit cor
pis ⁊ sanguis dñi. iux illd̄. Adū de sunt man⁹
mee a sanguie iusti h⁹. Et vt mūdi sunt a treno
pane iā i p̄li oblatōe r̄cepto vl a treno dñi d̄rio

De pallis corporalibus.

Interim vero dū

sacerdos man⁹ abluit diacon⁹ corpa
lē pallā sup altare disponit: i q̄ āmo
nēt mīstri ⁊ p̄ls. vt sint ab omī carnali cupidi
tate mūdi. sicut ip̄a palla mūdāta ē a natāli vi
riditate ⁊ hūore. Adū dīcia qz corpalis siḡficat
mūdiciā p̄li si d̄l. De hac palla i canone ita d̄r
Ex p̄sulato oīm p̄stiuim⁹. vt sacrificiū altaris n̄
i serico pāno aut itincto q̄q̄ celebrare p̄sumat
s̄ i puro linteo ab ep̄o p̄secrato. terzeno scz lino
.i. de fra. p̄creato atz p̄terto: sicut corp⁹ dñi n̄ i
ih̄u xp̄i i lindone linea mūda sepultū fuit. ⁊ xp̄c
verā carnē passibilē ⁊ mortālē de terzeno v̄ginis
corpe assūpsit. De lino iḡ cādido n̄ itincto. ex i
ſtitutōe s̄ixti pape. j. ⁊ eusebij fit corpale. Siḡ
ficat at corpale passiōis itētōez seu corp⁹ xp̄i. qz
sicut linū mltō labore ac mltis tūsiōibz acqrit
cādōzē: ita xp̄i caro mltō certamie ad r̄urrectō
nis glīaz puenit. Siḡficat etiā ecclīaz p̄ quaz
corp⁹ xp̄i itelligit. q̄ mltis passionibz ⁊ p̄suris
ad cādōzē eterne vite pducit. Tercō significat
ip̄z xp̄m. Cū em̄ sic p̄plice. vt nec initū nec fi
nis ei⁹ appareat: sic ei⁹ diuītas initio caret nec
finē habebit. Et sicut oblata iungit corpalis et

Corporale p̄t de lino puro
p̄plicate palle

ponit i altari sic xpi caro iuncta diuinitati affi-
git cruci. Et nō q in qbusdā ecclesijs palla cor-
palis q calici supponit. i longū altaris extēdit.
q qttuor i longū z tres habz plicaturas i latū.
Sigdē in lōgū altaris extēdit. qz vt aiūt qdam
lintheamē q xpi corpus inuolutū fuit. p illā fi-
gurā extēsum i lōgitudine sepulcri inuētuz est.
Quattuor ei⁹ plicature i longū. qttuor designt
cardinales vtutes. s. iusticiā. rempantiā. prudē-
tiā. z fortitudinez: p q̄s innate nobis passionēs
reprimūt. Tres vero plicature i latū tres theo-
logicas vtutes. s. fidē spem z caritatē. p q̄s deo
vnimur figurāt. Pōt qz z aliud i his figurari.
Duplex ē em palla q dē corpale. Una quā dia-
con⁹ sup altare extēdit. altera quā sup calicē
plicatā imponit. significātes duo lintheamina
q̄b ioseph corpus xpi inuoluit. Extēsa repntat
sindonez q corp⁹ fuit i sepulcro inuolutū. z inde
corpale vocat: plicata sup calicē posita sudariū
signat. q caput ei⁹ fuit sepatim inuolutū. Sig-
dem extēsa q corpale vocat. significat fidez: pli-
cata q sudariū vocat itellektū. Hoc em misteri-
um credi debz s cōphendi nō valet: vt fides ha-
beat meritū. cui hūana rō nō p̄bet expimētum
Secūdo qz corpale siue sindon subsistēs signifi-
cat xpi humilitatē i passione. sudariū vō labo-
rem. Tercō etiā corpale significat linteū q xpc
erat p̄cinctus. sudariū labore i p̄secutiōibz. Ad
huc palla sup calicē posita. aliquā. s. sup p̄iorem
ei⁹ p̄tē nō totū tegit: i q dā itelligi. q sudariūz
aliquā p̄tē capitis xpi tegebat. z aliquāz nō. si-
cut mos ē iudeis facē. Quedaz tñ ecclie nō hnt
nisi vnū corpale. p eo q in euāgelio legit q iō-
seph corp⁹ ihu inuoluit i sindone mūda: nō em
dixit i sindones i plurali. z s ad significādū sa-
crāmētū vnitatē: z significat sindonē q xpi corp⁹
fuit inuolutum. Corpale at ideo remanet sup al-
tare vsqz post sumptōz corpis z sāguinis z ele-
uatōnē calicis de altari: qz lintheamē z sudariūz
in sepulcro vsqz post dñi resurrectōz remāserūt.
P̄terea corpale remanēs p̄pter sui albedinē
ōndit mūdiciā mētis. quā semp h̄re debz corp⁹
dñi sumēs. Sother papa statuit ne femie sac̄te
vel moniales sac̄ vasa puta calicē v̄l patenā vel
sac̄as pallas. i. corpalia attingant. Ip̄e tñ hu-
iusmodi ornamēta altaris z ministrorū facere
pnt. exēplo marie. q talia fecit z tenuit in vsum
misterij tabernaculi federis. Cōmūiter tñ pal-
la vocat mūda mappa sup quā corpale distēdit
Et dē palla. eo q palliat vel abscondit i se miste-
riū supdictum. Debz aut altare duplici mappa
operiri ad duplicem stolam mentis. s. z corpis
designandam.

De oblatōe sacerdotis z de officō mīstro-
rū circa illā. z de patena z de oblationibz popu-

li z clericorum.

Otis igz manib⁹

diacon⁹ v̄l sacerdos minister extēsis
manibz mediāte mūda toballiā acci-
pit man⁹ ep̄i. q̄si iuuās illum de faldistorio ad
surgēdū. Qd qdē fit nō ad adiunādū s poti⁹ ad
puocādū illū. i. xpm quē significat. q surgat z
p p̄lo oret. iux illd. Exurge dñe adiuua nos.
Et itez. Exurge q dormis. Et fit mediāte mū-
da toballiā: ad nōndū q mediāte mūdiciā ma-
nuū. i. opez n̄roz. excitat dñs ad adiunādū
nos apd p̄rem. Si at s ad ipm pōtificē xpi refe-
rat vicariū. tūc dicēdū ē. q ip̄e puocat⁹ adiuua-
tur p mūdiciā manuū eoz. p q̄b orat. vt eius
oro efficac habeat. Rursus xpc oīa bona opa
ecclie p̄ncipaliter opat. sicut legit i esaia. Dia-
bona opa n̄ra opat⁹ es in nob dñe. cui⁹ locū ge-
rit ep̄s: mīster vō tāq ei⁹ famul⁹ z ei⁹ coadiutor
typū coopantis ecclie gerit. q in suis opibz xpi
opantis. mīstra ē z adiutrix. sicut dic apls. Lo-
adiutores em dei sum⁹. Qui toballiā. i. deu-
tā reuerētiāz adhibet: qm scdm aplm. Nō su-
mus sufficientes aliqd cogitare a nobis q̄si ex
nobis. s sufficientia n̄ra ex deo ē. Beinde ep̄s v̄l
sacerdos igredit̄ sanctuariūz pueniēs ad altare
cōsecratū. hic ē xpc q cenaculū grāde stratū ē in
grē illis cū discipulis cenatur⁹ z eis corp⁹ suū ē-
ditur⁹: vbi mīsticā oblatōz accipit a mīstris. in
sinuās illud qd ioh. euāgelista describit. Ihus
inqt añ sex dies pasche venit i bethaniā vbi la-
zarus mortu⁹ fuerat quē suscitauit ihs. z fecerūt
ei cenā i qua martha mīstrabat. P̄cedit aut
ad altare absqz mitra z baculo z cuz vestibz sa-
cris. put i suis locis dictū ē. Cōsidera g ordinē
Nā euāgelii p̄cedit. fides i simbolo seqtur. de-
inde mūera offerūt: necesse ē em primū audire.
Quō inqt aplus credēt sine p̄dicante. Beinde
q̄s nisi recte crediderit. munus deo acceptabi-
le offerre nō poterit. qz sine fide impossibile est
deo placē. Hic g de triplici oblatōis genē dicen-
dū ē. vidēz de oblatōibz sacerdotis. mīstroz. et
p̄pli. Sacerdos itaqz p̄rio offert seipm. Offeren-
da etiā sunt q sunt dei deo. i. aīe h̄ntes similitu-
dinē dei imp̄ssam. Beinde q sunt sacrificio ne-
cessaria. s. panē z vinū z aquā. z alia sacrificia
apta. Et nō q in veteri testamēto ponebāt sup
mensam tabernaculi. rj. panes azimi de simila
mūdi val de. z ponebāt seni altrinsec⁹. z singu-
lis supponebat patena aurea. z sup patenā pu-
gill⁹ thuris. Panes at isti dicti sunt sacerdotas-
les. qz soli sacerdotes eos d altari sublatos coēde-
bāt: v̄l p̄m iosephū. qz dñs p̄cepit q soli sacer-
dotes illos formarēt z coq̄rēt z ponerēt i mēsa z
tollerēt. ipsi tñ hoc nō obseruauerūt. Et ex his

cōvincit q̄ sacerdotes debeāt hostias facē p se-
 ip̄os. Dicebāt etiā panes p̄positi nis. qz positi
 erāt sup mēsaꝝ p̄positiōis corā dñō. in memoriā
 sempitēnā. xij. tribuū filioꝝ isrl̄. exo. xxv. c. Uel
 porro positi. i. longo tpe positi. s. p totā hebdo-
 madā. Nā i diluculo sabbati recētes ⁊ calidi i-
 ponebāt mēse. ⁊ erāt ibi immoti vsqz ad seq̄ns
 sabbatū. ⁊ tūc sub̄hebāt. Uel erāt ibi ieternuz
 p successionē ponēdi i mēsa. Hostia at̄ forma
 rotūda: qz dñi ē terra. ⁊ pleitudo ei⁹. orbis ter-
 raz ⁊ vniuersi q̄ habitant i eo: vt ip̄a sui forma
 significet illū q̄ principio caret ⁊ fine. q̄uis ipse
 sit alpha ⁊ o. i. principiuꝝ p̄icipiās atqz finis.
 apoca. j. c. Rursus cū figura rotunda formeꝝ a
 pūcto ad pūctuz. p b̄ inuit. q̄ ab ip̄o sunt oīa. ⁊
 ad ip̄m oīa retorq̄nt. Uñ ps. Gloritas tua i cir-
 cuitu tuo. De hac figura dictū ē in p̄hemio. ij.
 ptis. De b̄ etiā dicet i sexta pticula canonis su-
 per obo. Accepit panē. Leterū duo sunt q̄ offe-
 rūt. donū vidēz ⁊ sacrificiū. Donū dē q̄cqd̄ auro
 vlt argēto vel q̄libet alia specie offert. Aliud tñ
 ē donū ⁊ aliū mun⁹. put dicet sub p̄ia pticula
 canonis sup obo. Hec dona. Sacrificiū ē victi-
 ma ⁊ q̄cūqz i ara cremāt seu ponūt. q̄si sacrū fa-
 ctū vlt signū: qz p̄ce m̄stica cōsec̄tur p nob i me-
 moriā dñice passiōis. Quidā at̄ pueri heretici
 nob ad p̄sumptōez magnā reputāt. qz sacrificia-
 m⁹ ⁊ cōsec̄tionē hostie sacrificiū appellam⁹: cuz
 scriptura ex p̄sona dñi dicat. Nolo sacrificiū.
 Et esa. Ne offeratis vlt sacrificiū frustra. Et i
 euāgelio. Misericordiā volo ⁊ n̄ sacrificiū. Et
 dauid. Si voluisses sacrificiū dedissem. De b̄ et
 qd̄ sit sac̄m dictū est i. j. pte sub ti. de eccl̄asti-
 cis sac̄mētis. Om̄e at̄ qd̄ deo dat̄: aut dedicat̄.
 aut cōsec̄tur. Qd̄ dedicat̄. dicēdo dat̄: vñ ⁊ ap-
 pellať. Errāt iḡ q̄ cōsec̄tionē dedicatōz signifi-
 care putāt. Immolatio ab ātiqz dicta ē eo q̄ in
 mole altaris posita victima cedereť. mactari ei
 p⁹ imolatōz ē. Nūc at̄ imolatō panis ⁊ calici cō-
 uenit: libatō vñ tānū calicis oblatō ē. iux illud.
 Et libauit de sāguie vne. Et illd̄ poeticū. Nūc
 patenas libare ioui. Libare ei p̄rie ē effūdere.
 ⁊ ātiqtus qd̄ i ligda materia offerebat vt vinuz
 ⁊ oleuz libamē dicebat: qd̄ vñ in sicca vt simila
 panis ⁊ thus oblatō noiabat. Hostie apud ve-
 teres dicebant sacrificia. q̄ fiebāt p̄ius q̄ b̄ ho-
 stes p̄gerēt: victime vñ sacrificia q̄ p⁹ victoriam
 deuictis hostibz imolabāt. d̄ q̄ dicet sub sexta p-
 ticula canonis sup obo. Qui pridie. Et erāt vi-
 ctime maiora sacrificia q̄ hostie. Uel victima
 dicebat. qz victa ducebat ad aras. Olocustuz
 illd̄ ē vbi totū qd̄ offerebat puta agn⁹ vlt vitul⁹
 altari igne cōsumit: olon em̄ grece dē totū. cau-
 stos incēlio. Cerimonie apud latinos dicūt sac̄
 oīa q̄ apud grecos orgia vocāt: p̄rie tñ cerimo-

nie a carendo dicūtur. eo q̄ bis q̄ in sacris offe-
 rūt i suo vsu careāt hoies. Alij appellāt cerimo-
 nias obseruātiās iudicorū i abstinentia q̄rūdam
 escaꝝ. scdm̄ veterē legē a carēdo. qz carēt rebz q̄
 bus abstinet. Panis at̄ ⁊ calicis sac̄m eukari-
 stia dē. put dicet sup dicto verbo. Qui pridie.
 Porro circa oblatōz sacerdotis m̄stri sua offi-
 cia exequūt. Diacon⁹ em̄ corpale sup altare ex-
 plicat ⁊ disponit. i q̄ oñdit q̄ euāgeliiū xp̄m seu
 corp⁹ xp̄i. imo totā ip̄ius hūanitatē plene d̄scri-
 bit. Corpale ei b̄ corp⁹ xp̄i significat. put i p̄ce-
 dēti ti. dictū ē. Deinde subdiacon⁹ i primis cali-
 cem p̄parat. panē ⁊ vinū i illo disponēs. a sacer-
 dote postmoduz cōsec̄nda: qz nimiz lex q̄ p sub-
 diaconū hic congrue desiḡtur. h̄mōi oblatōnis
 misterii p̄siḡuit dicens. q̄ melchisedech sacer-
 dos obtulit abraē panē. s. de frumēto ⁊ vinū de
 racemis. a xp̄o postmodū exhibenda. ⁊ in veri-
 tate cōsec̄rāda. sicut habet i gen̄. ⁊ dicet sub se-
 rta pticula canonis sup verbo. Accepit panē.
 Oblatō panis ⁊ vini significat pia desideria fi-
 deliū. seu p̄ imolatōe seu p̄ hostia viua. Rur-
 sus i pane corp⁹ xp̄i. i vino sāguis ei⁹. i aq̄ p̄p̄s
 rep̄ntat. Et d̄r panis a pan qd̄ ē totū. qm̄ hic ⁊
 in futuro ē tota vita nostra. Uinuz dicet a vite.
 cui domin⁹ in euāgelio se cōparat. Aqua vñ ab
 equalitate dē. quia per hoc sacramētū angelis
 equari debem⁹. Licet at̄ sint due species nō tñ
 sunt duo sacrificia: vnitas ei vbi vnitatē efficit
 sacrificij. Hoc ē em̄ illud palliū qd̄ noe filij cōte-
 rerūt. q̄ ch̄ristiani ch̄risti ebrietatē. i. passionē
 sub sacrificio tegūt. Deinde subdiacon⁹ ferēs i
 manu sinistra calicē ⁊ d̄sup corpale ⁊ illū diaco-
 no offerēs. significat q̄ dñs subdiacon⁹ fuit qm̄
 libz apuit. ⁊ diacon⁹ qm̄ dixit. nō veni m̄strare
 s̄ m̄strare. Diacon⁹ vñ patenā cuz hostia de
 manu subdiaconi recipit iter pollices et idices
 vtriusqz man⁹. interpolito tñ maipulo iter ip̄os
 pollices ⁊ patenā. Nepe man⁹ subdiaconi opa
 sunt legis. patena latitudo cordis. maipul⁹ opa
 euāgelij. pollex vigor v̄tutis. index discretō. Fi-
 unt iḡr hec ad significādū. q̄ opa legis ⁊ latitu-
 do cordis ad opa caritatis n̄ sufficiūt ad salutē
 nisi operibz euāgelicis. qz diacon⁹ ānunciator
 ē: cuz vigore v̄tutis ⁊ discretōe mētis adhibitis
 adiunēt atqz pficiāt. Supponunt aut̄ indices
 pollicibz. ad nōndū q̄ v̄tutis vigor exercendus
 nō est absqz discretionē. que cūctarū est mater
 ⁊ fundamētū v̄tutuz. Subseq̄nter diacon⁹ ipse
 patenā cū hostia ex iñstitutōe cōcilij anchiritani
 p̄tifici rep̄ntat: ad notandū q̄ p euangelicam
 traditōz quā diaconus figurat. ad altare. i. ad
 solennē rituz puenit eccl̄ia: qz lex q̄ per subdia-
 conū signatur hec nostre salutis sacrificiū solū
 mō p̄figurauit. vt p̄missum est. Et p̄tifer seu

sacerdos hostiā collocat sup altare. Calicez vō cū vino ipse diacon⁹ retinet ⁊ collocat in altari. Circa qd nōndū ē. qd hostia significat corp⁹ xpī nō sāguinē. sacerdos xpī. Sol⁹ ḡ sacerdos absqz cuiusqz adiutorio illā offert dicēs. Suscipe sācte pī ⁊c. qz xpī seipm i ara crucis obtulit dō pī. Et illā i altari sup corpale qsi sup sindonē mūdā disponit inuēs q ipemet xpī s sacrm isti tuit ⁊ ecclie tēdidit obfūādū dicēs. Hoc est corpus meū ⁊c. s facite i meā cōme. ⁊c. Disponit at ⁊ collocat hostiā cū signo crucis: qz sicut xpī oblatō i cruce facta fuit. sic ⁊ oblatō sacerdotis q i illi⁹ mēōziā fit. cū sig crucis fieri debz. Collocat etiā illā directe sup crucē i cōsecōne altaris cū chrismate factā: qz ⁊ xpī carnē suāz cruci affixit. Elez vinū i calice sāguinez xpī designt. ⁊ ideo sol⁹ diacon⁹ absqz sacerdote q xpī designt calicē tener: ad nōndū. q i xpī imolatōe sāguis fuit a corpe sepat⁹: nō tñ sol⁹ vna cū sacerdote illū offert. ⁊ sup pallā corpalez collocat. seu potius sacerdos illo mediāte. qd ex eo patet. qz nō dīc offero i singulari sicut dī i hostie oblatōe. s dīc. Offerim⁹ tibi dñe ⁊c. Ex q etiā clare cōuincit. q abo piter dñt oba ipa pferre. Diacon⁹ ḡ calicē vna cū sacerdote offert. qz nō solū xpī seipm deo pī obtulit. verūetiā p euāgelii suū. cui⁹ diacon⁹ ē figura ⁊ baiul⁹. hui⁹ sacrificij ritū instituit ⁊ ecclie cōmēdauit: quā institutōez ⁊ cōmēdatōem ipse diacon⁹ tāq p̄dicator euāgelij nūciare ⁊ māifestare debet ex suo officō ab ista militate ecclia obfūādā: ideoqz p̄cipare debz sacerdoti i calice offerēdo. nō tñ i cōsecndo. qz illud soli⁹ officij sacerdotis. Sol⁹ tñ ep̄s vl sacerdos aquā vino cōmiscet i calice. qd nulli inferiori facē licet: qm sol⁹ xpī p̄ptos sāguine suo redēmit. p̄terea admixtio hmoi vnionem ppli cū xpō designt vt seqtur. q fieri nō pōt nisi p grām xpī. cui⁹ typū gerūt pontifex ⁊ sacerdos. Cōmiscet at aq vino i calice ex institutōe alerādz pape primi. p̄zio ad nōndū q nūq sal⁹ ppli eē potuit sine sanguinis xpī effusione nec etiā sāguinis effusio sine ppli salute: qz xpī pplm sibi recōciliauit in morte. Scriptū ē em q aq mltē sunt ppli mlti. xpī aut sāguinē suū fudit p pplō sicut ipse testat. Hic ē sāguis me⁹ noui testamti. q p mltis effundet i remissionē pctōz. Secūdo ad nōndū q de latē xpī simul exiuit sanguis ⁊ aq: qten⁹ nec xpī sit sine pplō. nec ppl⁹ sine xpō. Lū ḡ aq vino misceat. tūc xpō ppl⁹ adunat. Hoc qz mysteriū lex moysayca p̄figuit. sicut ap̄lus exponit dicēs. bibebant at de spiritali cōseqnte eos petra. petra at erat xpī. Quapropter sacerdos in calice aquā fūdit: vt sicut aq nō sepat a vino. sic pplus nunq sepat a xpō. Tercō cōmiscet vt diuinitas ⁊ humanitas i vna psona cōiuncta

esse intelligant. Nā p vinū diuinitas p aquam hūanitas itelligit. Qui ḡ i altaris officō aquā sine vino vl ecōuerso ei misceat. quātuz in se est diuinitatez ab hūanitate separat: de quo dicet sub sexta p̄ticula canonis sup vbo. hoc ē corp⁹ meūz. ⁊ sup vbo. hic ē calix. Sane sacerdos vel mīster missur⁹ vinū ⁊ aquā i calicez. p̄zi⁹ effudit modicū i terrā: nō soluz vt meat⁹ siue loc⁹ vasis per quē fluere debet mūdetur. ⁊ si qd ē insuperficie vini vl aq emittat: verūetiā ad ostēdenduz q sanguis ⁊ aq de latere xpī vsqz in terram fluerunt. ad qd mysteriū se p̄parat peragendum. Cōsiderādum etiā ē. qz aqua benedicitur qm vino admisceat. vinū vero nō. Et s ideo vt qdaz dicūt. p̄zimo qz vinū suā benedictionem expectat. Sed hec rō nō videt sufficiēs: qm in benedictōe vini sub nomine calicis. tā vinū q aqua simul b̄ndicūtuz. Un potest scdo modo dici. q vinū in s loco xpī significat. q nulla eget benedictōe: aqua pplum q in hac vita nequit esse sine peccato. p̄pter qd indiget benedictōe dei. vt reddat dignus ad p̄missam vnionem cum xpō. Ad hoc iḡ significādū aqua b̄ndicit qm vino admisceat. Tercō etiā vinū nō b̄ndicit. qz subdiaconus q nō pōt b̄ndicere debz ex officō suo illud in calicem mittere vt p̄missum est. Quarto qz pplus p aquā significatus. vnitur xpō solum per benedictōnem grē ipsius xpī. quē sacerdos benedicēs figurat. Est aut plus de vino q de aqua ponēdū arbitrio sacerdotis. ita tñ q aqua a vino absorbeat ⁊ vini sapore retineat: ⁊ s i signū q ecclia debz icorpari xpō. non xpī ecclie. Unde augusti. Non tu mutabis me in te. sicut cibū carnis me: s tu mutaberis i me. De s etiā dicet sup dicto vbo. hic est calix. ⁊ i. vj. pte sub quinta feria cene dñi prope finē. p̄dict⁹ etiāz alerāder papa statuit oblatōez ex azimo ⁊ i modica fieri q̄ntitate dicēs. Hec oblatio quāto rarior tanto potior. Nō est etiā omittēdum. q in missis priuatis ministrans sacerdoti ap̄ullā cū vino. manū eius nō osculatur sed ministrans ampullam cum aqua sic: quoniam vinū xpī. aq genus humanū. osculū vero pacē iter deuz ⁊ hominē significat reformatā. Regulariter tam cū celebrāti aliqd porrigit vl ab eo recipit. manus osculū interponitur: ad designādū q omne seruitiūz omnisqz reuerentia deo exhibita cui⁹ vices celebrās gerit. procedere debet ex feruore caritatis ⁊ amoris. qui p man⁹ osculū designatur. De s etiāz sub euāgelio dictū ē. ⁊ sub titu. de pacis osculo dicet. Calix autem ponitur ro me ad dextrum latus oblate. ⁊ bene: qsi sanguinem suscepturus qui de latere xpī nōscitur profluxisse: ⁊ ad designandum sanguinem ⁊ aquā de dextro xpī latere emanasse. p̄terea si a la

tere stet. recta pars crucis q̄ sit cōmūiter super
hostiā 7 calicē non pducit solūmō sup hostiā.
qđ tñ fieri debz: crux em̄ ip̄a inchoari debz sup
hostiā 7 pfici sup calicē. put ex diuersis locis 7
v̄bis ip̄ius canonis colligit̄ euident̄er. Be h̄ di
cet̄ i octaua p̄ticula canonis sup v̄bo. hostiam
factā. Cōmūiter tñ alibi ponit̄ hostia iter facer
totē 7 calicē. P̄rio ad nōndū q̄ xpc ē mediator
dei 7 hoīm. 7 scđm h̄ sacerdos deū p̄zem. hostia
xpm̄. aq̄ in calice pplm̄ significat: qz nō nisi xpo
mediāte ad resurrectōnis gaudiū possum⁹ pue
nire. Secūdo p̄pingor est sacerdoti hostia q̄ ca
lix: qz p̄ri⁹ a xpo cōsec̄ta legit̄ q̄ sanguis 7 apl̄is
p̄ri⁹ data. S̄z hec rō facit pot⁹ p dictis roma
nis. q̄ cruces icipiūt sup hostiā. 7 deinde eas su
per calicē pducunt. Porro cū sacerdos accipit
patenā cū hostia. vrceolū cū aq̄. calicē cū vino.
thuribulū cū incenso. efficit sup ea crucis siḡcu
lū: vt p crucis v̄tutē ois conat⁹ dyabolice mali
gnitatis effugiat. ne p̄ sacerdotē vl̄ sacrificiū ali
q̄ mō p̄ualeat. Et nō q̄ i ampullis. i q̄bo vinū 7
aq̄ cōtinet̄ p sacrificiō. spūaliter cōsiderādūz ē.
q̄ i p̄ua substātia icōprehensibilia cōtinēt̄ futu
ra sacra. B̄r at̄ ampulla q̄si āpla bulla: signifi
cās cor hūanū. qđ āplū debz ēē latitudīe carita
tis. Rursus amule. i. vasa ad offerendū vinum.
sunt p̄dicatores mordaciter increpātes. vl̄ q̄libz
spūsancti ḡra icbriati 7 alios icbriātes. M̄drie
v̄o. i. aq̄tica vasa sunt doctores. aq̄ sapie saluta
ris potati. 7 vitalibz aquis repleti. Rursus
adhuc p̄missa alio ordie p̄seq̄mur. In q̄busdaz
ecclesijs subdiacon⁹ portat calicē i sinistra. pa
tenā i dextra. et desup corpale. Un⁹ cātor obla
tam cū fauone 7 vinū cū ampulla: alter v̄o p̄bet
aquā vino miscendā. Ultimo diacon⁹ fundens
aquā i calice offert p̄sbitero seu ep̄o. Nepe sub
diacon⁹ ē xpc. calix passio. patena crux. sinistra
p̄ns vita. dextra futura. corpale ecclia. vn⁹ can
tor iudaicū pplm̄ figurat. alter gētilē. ampulla
deuotōnē. oblata corp⁹. vinū sanguinē. aq̄ eccle
siā. archidiacon⁹ xpm̄. p̄sbiter seu ep̄s deū p̄rez
Subdiacon⁹ ḡ calicē portat i sinistra. qz xpc de
torrēte bibit i via. i. passionē sustinuit i p̄nti vi
ta: patenā i dextra. qz p crucē puenit ad gl̄iam.
p̄pter h̄ em̄ exaltauit illū de⁹: desup corpale. qz
ei⁹ passionē ecclia n̄ desinit imitari: corpale em̄
cādida. 7 ecclia p mltas tribulatōes xpo con
forma. Subdiacon⁹ etiā n̄r. s. xpc patenā cum
calice portauit. qñ crucē in passionē baiulauit.
P̄rim⁹ cātor offert oblata cū fauone 7 vinū cuz
ampulla: qz primitiua ecclia de iudeis suscepit
fidē passiōis i deuotōe mētis. Oblata. ḡ nō nu
dis maibz. s̄ cū fauone cādido. i. cū mapula al
ba et mūda offert: ad nōndū q̄ xpi corp⁹ ab his
n̄n digne suscipit̄. q̄ carnē suā cū vitijs 7 cōcupi

scētijs crucifigūt. Ali⁹ aut̄ cantor offert aquā.
quā diaconus miscet vino. 7 offert p̄sbitero seu
ep̄o. hec ē gētilitas q̄ suam obtulit mltitudinē.
quā xpc i passiōe obtulit deo p̄ri: P̄dot etiā non
incōpetēter dici. q̄ altare mēfaz dñi. in q̄ cū di
scipulis suis cōuiuabat̄. ara crucē. calix sepul
crū vel passionē xpi. de q̄ i p̄ria pte sub ti. de pi
cturis dictū ē: 7 patenā q̄ a patēdo dñi cor latū et
amplū significat: sup hac patenā. i. sup latitu
dinē caritatis sacrificiū iusticie debz offerri. vt
olocauit aīe p̄igue fiat. Hāc cordis latitudi
nē habebāt apl̄i. cū petr⁹ dicebat. Et si oportue
rit me mori tecū nō te negabo. Silitez 7 om̄es
apl̄i xpo direūt. S̄z latitudo cordis ab eis aufu
git. 7 latuit. cū oēs mḡo relicto fugerūt 7 latue
rūt. Ad qđ significādū post susceptā ide oblata
sacerdos abscondit sub corpali patenā. vel saltez
eā ab altari remotā. subdiacon⁹ retro retinet i
uolutā: p h̄ ḡ discipuloz fuga vl̄ latibulū vl̄ in
fidelitatis excecato desiḡtur. q̄ duz vez sacrifi
ciū offerret̄. relicto xpo fugerunt 7 latuerunt si
cut eis ip̄e predixerat. Om̄es iquit vos scanda
luz patiemini in me in hac nocte. Scriptuz ē ei
p̄cutiā pastore. 7 dispergēt oues gregis. Postq̄
aut̄ surrexero p̄cedam vos in galileam. Be hoc
diceb̄ sub ti. de sanct⁹. Et i deo sacerdos dicitur⁹
par dñi. q̄si dñice resurrectōis ānūciatur⁹ eu
logiū. resumit patenā: qz cum esset sero die illa
v̄na sabbatoz. 7 fores eēnt clausē vbi erāt disci
puli cōgregati p̄pter metuz iudeoz. venit ih̄us
stās i medio dixit eis. par vob̄. resumēs oues q̄
trepidātes aufugerāt. Rursus patena q̄ p̄pter
sui formā diuinitatez que initio caret 7 fine. si
gnificat. vsqz ad dñicā orōnē abscoīsa tenet̄: ad
siḡndū q̄ diuinitas nob̄ abscoīsa 7 velata ē in h̄
mūdo: s̄ qñ i orōnē dñica dñi panē n̄m. manife
statur. ad oñdendū q̄ quādo ad panem n̄m q̄
in celis ē pueniemus. tūc diuinitas que in hoc
mūdo abscoīsa 7 velata ē. manifestabit se nobis
7 videbim⁹ ip̄m sicuti ē: de h̄ diceb̄ sub tit. de re
sumptōne patene. In quibusdaz tñ locis pate
na discooperta tenet̄. ad desiḡndū q̄ sacerdos
orat p̄ eternis q̄ p xpi p̄dicatōem nob̄ reuelan
tur. P̄der patenam em̄ q̄ rotunda est. eternitas
q̄ principio caret 7 fine cōgrue desiḡtur. Sane
subdiacon⁹ tenet patenā a pte posteriori eleua
tam quasi diceret. Imitamini me q̄ posteroz
oblit⁹ ad āteriora me extēdo: innuēs etiam q̄ re
ferre debemus om̄ia opera nostra ad xpm̄ 7 ad
coronam eternam. Patena q̄ seorsum a calice
reuoluta. s. pars supior subt⁹ posita. significat
lapidē a sepulcro cōmotū 7 reuolutū. Et no
ta q̄ diaconus tradit patenā subdiacono tenē
dā. innuēs q̄ xpc cōtulit discipulis suis p̄atez
p̄dicādī regnū dei. Circa h̄ etiā videbitur

sub ti. de resumptōe patene. Circa oblatōne
 ppli nōndū ē. q̄ ppls offerre debz. iux illd exod.
 Nō apparebis i cōspectu dei tui vacu⁹. Per ob
 lata q̄ mūera. possum⁹ cōmemorare copiosam
 victimā: q̄ oblata ē a p̄lo. cū rex salomō tēpluz
 z altare dño sacret. Exēplo ei illi⁹ plebs fidelis
 offert se z dona deo. Sz z i ve. testa. cōueniebat
 p̄lus i hrlm i q̄busdā magnis solēnitatibz. s.
 pascha pēte. z i festo cenophegiāz. vt orarēt in
 tēplo. z tūc tenebāt offerre. Et nō qz i ve. te. pō
 pul⁹ offerebat sacrificiū legale z volūtariū. scz
 p p̄ctō. p ḡtiazūactōne dona vota z olocauista.
 Sacrificiū legale sunt decime z primitie. v̄ ea
 q̄ lex iussit offerri. deuter. xij. c. Volūtariū ē qd
 spōte p p̄ctō z p legis t̄nsgressiōe offerebatur.
 Bona sunt q̄ i tēpli d̄matū offerebāt. Elota q̄ p
 piculis i firmitatis vel belli. De olocauisto pre
 missuz ē. Un dē i palip. obtulerūt p̄cipes p vo
 tis. p spōtaneis. p p̄ctō. p regno. p s̄ctuario
 p iuda. Ritus igz sinagoge t̄nsiuit i religionē
 ecclie: z sacrificia carnalis ppli mutata sunt in
 obfūatiā ppli spūalis. Nā sicut p̄lus ille moy
 si descēdenti de mōte diuersa dona ad faciēdum
 tabernaculū offerebat: sic epō de pulpito veniē
 ti christiani deuotas offerūt oblatōnes. Ali⁹ of
 fert aux. imitat⁹ magos q̄ aux dño obtulerūt.
 Ali⁹ argētū. secut⁹ illos q̄ pecuniā i gazophila
 tio posuerunt. Ali⁹ vō aliqd de sua substātia. vt
 associetur illis q̄ p paulū z barnabā necessaria
 paupibz t̄nsimiserūt. Nec ē curādū q̄ q̄ntitas v̄
 species offerat. s̄ poti⁹ mēs attēditur offerētis.
 Un puer. iij. Honora dñm deū tuū de tua sub
 stātia. Et thobie. iij. Ex tua substantia fac ele
 mosinaz. Et magi obtulerūt x̄po nato aux thus
 z mirzā math. ij. iux illud psalmiste. Tibi offe
 rēt reges mūera. Nec fm grego. offerēs a mūe
 ribz. s̄ munera ab offerēte placēt. Offerūt q̄z le
 gale sacrificiū i decimis z primitijs. volūtariuz
 in spōtaneis oblatōibz. p p̄ctō dū penitētiare
 dimūt. p ḡtiazūactōne dū p collatis a deo aliq̄
 ḡtia q̄cquā offerūt. dona dū in edificia eccliaz
 vel v̄silia aliqd offerūt. vota dū qd i piculis vo
 uerūt exoluūt. olocauistū offerūt. q̄ seculū dere
 linquūt z sua paupibz distribuūt. Offerēs autē
 manū sacerdotis osculat. p qd fides cū ope de
 signatur. de q̄ etiā iā p̄missuz ē. Et sacerdos obla
 tōnes manu tāgit rep̄ntās illud leuiti. j. z. iij.
 Ponetqz man⁹ sup caput hostie et acceptabit
 erit atqz i expiatōez pficiēs. Offerēs vō panē
 z vinū significāt discipulos q̄ pueniūt pare ne
 cessaria ad pascha. Clez clerici v̄l monachi eti
 am ammīstratōes hñtes. nō offerūt nisi i offi
 cō mortuoz z i noua celebratōe sacerdotis. z in
 q̄busdā p̄cipuis solēnitatibz: cū em̄ ipi de obla
 tōibz viuāt z ipi ac sua deo oblata sunt nō tenē

tur offerre. Viri ante mulieres offerūt. ipsi em̄
 fortes i x̄po designāt. s̄. martires. q̄ i primitiua
 ecclia plures ptumelias passi x̄po victimā obtu
 lerūt dū occubuerūt. Deide mulieres q̄ fragilio
 res designāt. s̄. confessores q̄ tpe pacis dño lau
 dis hostias obtulerūt. Preterea vir caput ē mu
 lieris. z i dō a capite rō ē edenda. Subdiaconi
 at v̄l acoliti r̄cipiūt oblatōes q̄ ad manū ep̄i de
 ferūtur ad nōnduz. q̄ ipse non sua s̄ aliena ma
 nu debz t̄palia mīstrare. Sane roman⁹ pōtifer
 nullā oblatōez maibz tāgit. nisi illā q̄ p defun
 ctis offert. quaz ideo maibz accipit: vt suggillet
 errorem dogmatizatiū elemosinas nō pdesse defū
 ctis: z nisi oblatōez panis. quā tāgit. tū ppter
 reuerētiā sacrificij qd ex pane cōficiūt: tū qz ē vi
 cari⁹ ei⁹ q̄ de se dicit. ego sum panis viu⁹. Lete
 ras vō oblatōes ad pedes accipit ppter illd qd
 in actibz aploz habet: qm̄ offerebāt p̄cia eorū
 q̄ v̄debatur z ponebāt añ pedes aploz. z quia
 oia sua sunt put sub euāgelio tactū ē. Et nō. q̄
 p defunctis offert panis z vinū. iux illd thobie.
 iij. Panē tuū z vinū tuū sup sepulturā iusti cō
 stitue. i. distribue. Et pecunia siue argētū exē
 plo iude machabei qui mīsit offerri. xij. milia
 dracmas argēti p peccatis mortuoz. ij. mach.
 xij. Et p̄cia eorum ponebāt añ pedes aploz vt
 p̄missuz ē. Et etiā lumē ad illūinādū illos q̄ i te
 nebris purgatorij sedēt: q̄si offerēs ip̄o facto di
 cati Lux etna luceat eis dñe zc. Sane moyses
 vidēs q̄ ppls m̄ta obtulisset iussit p̄conis voce
 cātari ne qs v̄l offerret. exod. xxxv. z. xxxvj. c.
 Null⁹ tū sacerdotū n̄ri t̄pis talia facē v̄l⁹ ē. In
 nōnull⁹ locis parochiani i die natal⁹ dñi offerūt
 sacerdotibz panes. q̄s kalēdarios vocant ppter
 illud qd legit leui. xxij. Offeretis panes duos
 sacerdoti q̄ cedūt i vsum eius. z vocabitis hunc
 diem celeberrimū atqz sanctissimū. Susceptis
 itaqz a p̄lo oblatōibz z choro offerentiū cātate
 ep̄s seu sacerdos ad altare reuertit: qm̄ x̄pc su
 ceptis fidelij votis. cātātibz turbis. osanna i
 excelsis. in primo immolādus i trauit i tēplū.
 In qm̄ Be secunda thurificatione.

Oblatione mystica
 de qua p̄missum est suscepta. statim
 i iherosolimis adoletur incēsum. p quod illud inui
 tur qd statim subscribit a iohanne in euāgelio
 de q̄ p̄missuz ē prope p̄cipiū p̄cedētis ti. Alda
 ria g. s̄. magdalena accepit libzā vnguēti nardi
 pistici p̄ciosi. z vnxit pedes ihu. z dom⁹ i plena ē
 ex odore vnguēti. Et sacerdos i modū crucis su
 pducit z circūducit icēsz sup sacrificiū z alta
 re. vt z crucis sigculo z thuris icēso dyabolice
 fraudis malignitas extriceat z effugiat. De vō
 terco supducit z circūducit icēsz: designt q̄ ma

ria ter exhibuit et adhibuit unguentum circa corpus
ihesu. Primum cum vixit pedes ipsius in domo simonis
pharisei. Secundo cum in domo simonis leprosi su-
per caput eius unguentum effudit. Tercio cum emit
aromata ut veniens ungeret iherusalem iam positum in mo-
numeto. voluntas enim reputatur pro facto. cum et pro se-
ipsum non steterit quod minus expleuerit quod incepit. Qu-
do postmodum undique totum incensavit altare. desig-
nat quod factum illud totam respergit ecclesiam. sicut dominus
ipse testatur. Amen amen dico vobis ubicumque predicatum
fuerit euangelium hic in toto mundo dicetur. quod et hic fe-
cit in memoriam eius. Potest etiam dici quod altare thuri-
ficat in figuram angelum. qui stetit iuxta aram templi huius
thuribulum in manu sua. de quo sumus aromatatum in con-
spectu domini ascendebat. Christus enim magni consilii
angelus. carne immaculata igne sancti spiritus plenam
pro nobis in ara crucis obtulit. domino in suavitatem odor-
ris. Sumus aromatatum sunt odores sanctorum. qui pro ardore
caritatis ex passione domini propagati ad deum patrem
ascendunt. et nos ad coronam eternitatis perveniant.
ideoque sacerdos thurificat in modum crucis et coro-
ne. Si autem semel thurificat. recolit unicam passionem
si semel coronatur vniuersum denarium retributorum. Si vo-
ter eternitatis in passione operationem et trium ordinum
glorificationem. Et deo thurificans ait. Dirigatur
ordo mea sicut incensum in conspectu tuo. Elevatione
ma. me. sacri. vesperum. Adoraliter autem incensum
deuotionis adoleandum est in thuribulo cordis igne car-
ritatis ut odorem suavitatis emittat. ut videlicet
etiam nos qui oblatio nostra simus boni odor deo. de quo
dicit scriptura. Iungi sacerdotem et habere laudem in nomine
ipsius. et offerre illi incensum d. in o. s. Hoc ei in-
censum sacerdos accipit. id est. christus acceptat. et incensat
ex eo sacrificium et altare. Potest etiam dici. quod thuri-
bulum quod oblationi sacerdos supponit. significat
christum pro quoque petit ut sibi propicietur. deus. Sane omnes
deferunt incensum ut ostendat quod omnia a sacerdote facta
pertinent ad omnes. Unde psalmus. Dirigat domine ora. mea. si-
nicem. in conspectu. tuo. nisi in missa pro defunctis. ut dicitur
in. vij. parte sub titulo. de officio mortuorum. In concilio
rothomagen. in burcardo li. iij. c. ut tunc. ita legitur
Elt tunc quod legitur euangelium. finito euangelio super ob-
lationem incensum in morte videlicet redeptoris nostri
ponat decernimus. Leo etiam papa statuit incensum
super oblata poni. Quidam tamen heretici garriunt non
esse in missa thurificationem: quoniam christus in cena terrenum in-
censum non fumigavit. Et esau. Incensum est abominatio
mibi. Quare altare et crucifixus thurificat
dictum est sub titulo. de aqua benedictionis aspersione. Post thuri-
ficationem itaque digitos lauat. nec ulterius usque pro
comunione cum eis cum quibus sacra hostias tractare
habet. aliquid tangat: sed post eius elevationem eos iungat
ut dicitur sub octava pericula canonis. Adinistram
que ibit et super brachia eius informat planetam et alia
indumenta. Nam et legalis sacerdos duos sacrificia-

bat. summitates baltei super humeros reflectebat.
De inclinatione sacerdotis et osculatione
altaris et oratione.

Humificationis ex

pleto misterio. sacerdos se inclinans
dicit. Suscipe sancta trinitas etc. quod
sumitur de tercio daniel. ut videlicet hostiam offerat
ex pinguedine caritatis. et sit dignus ad sacrificium
imolandum. Sacerdotis inclinatio christi humilitatem si-
gnificat: quod exinanivit semetipsum formam sui acci-
piens factus obediens usque ad mortem. mortem autem cru-
cis: quod etiam inclinans se ad pedes discipulorum post
sacram in cena traditum oravit ad patrem. Postea vero se
erigens osculatur altare. ad nundum quod pro passionem
christi populus liberatur. et deo patri reconciliatur. Unde
apostolus ad ephesios. iij. Facies pacem ut reconciliet abos
in vno corpore deo. Consequenter sacram incipitur orat
primum pro se deinde pro populo. convertentes ei se ad illum
sub silentio dicit dominus vobiscum sicut dictum est sub titulo. d.
salutatione. Et mox voce aliquantulum eleuata. ut
ordo omnium auxilietur ei: quasi non presumens quod solus possit
tantum misterium creare: monet illum dicens. Orate pro
me fratres etc. et ego pro vobis. In quo signatur illud quod christus
discipulis suis dixit in. xxiij. Orate ne intretis in tem-
ptationem. Et ibidem. Ego pro te oravi petre. Adon-
autem orare ut sacrificium fiat deo acceptabile. Et
populus debet similiter secrete orare. respondens. Ademor-
sit dominus omnis sacrificii tui. et oblationum tuarum pinguet
fiat. El el respondet. Suscipiat dominus sacrificium etc.
El el dicat. Spiritus sanctus superueniet in te. El el illud
Admittat tibi dominus auxilium de sancto. El el. Immo-
la deo sacrificium laudis. Bebemus ei pinguet ora-
re secundum apostolum iacobum ut saluemur. Oravit ei et
christus primum pro se. Primum inquit. venit hora clarifica-
lium tuum. ut filius tuus clarificet te. Deinde pro populo
dicens. Primum sancte sua eos quos dedisti mihi. ut sint
vniuersum sicut et nos. Dicitur ergo orate pro me fratres. se
tit ad populum: quod ipsum dislicite alloquitur. Sed dicitur
rus oremus pro dominus vobiscum se ad altare convertit.
quod tunc non distincte. sed pro modum conceptionis ad aliqd
exercitat ad secum orandum seu gratias referendum. Adon-
nito itaque populo sacerdos statim reuoluit ad al-
tare pro sinistra parte. put sub titulo. de salutatione ad
populum dictum est. Et tunc tandem dicit orationem quaz iterum
miserat ab offertorio citra quam dixit. oremus ad
notandum quod christus iterum rediit hierosolimam ad
domum orationis quaz ad tempus deseruerat. cum
secesserat in effren. Sic enim legitur in euangelio. Cum
venisset ihesus hierosolimam. intrauit in templum et
eiecit ementes et vendentes de templo dicens. Do-
mus mea domus orationis vocabitur. Instat ei sa-
cerdos orationibus ne indignus iueniatur. ut ora quod
tetigit temen archam domini et percussus est a domino. nec le-
git aliud fecisse nisi ut orationem propriam cognouisse in-

nocte pcedenti. Bethsamite qz qz temere volue-
rūt archā dñi tãgē. occisi sunt de p̃plo. lxxxviij.
de plebe qnq̃ginta milia. Precōsa archa ē calix
dñi. Orat at̃ voce demissa. P̃rio ne vilescat offi-
ciū misse: z i deo ozo ip̃a qz secrete dñ a qbusdaz
secreta. a qbusdā secretella ad dñam maioris se-
crete. a qbusdā vō sac̃ vocat̃. De q̃ z h̃mōi silen-
tio sub ti. de secreta dicet̃. vt dictum ē sub ti. de
offeritorio. Secūdo orat in silētio vt deuoti⁹ oret
nec cogitet qmō ei⁹ vox z corp̃is cōpositō place-
ant p̃plo: qz z dñs elōgat⁹ ē a discipulis quātuz
cōtinet iact⁹ lapidis vt ozaret. Tercō in h̃ q̃ se-
crete orat significat secretas preces xp̃i dicētis.
P̃r mi. si fieri pōt̃ inseat a me calix iste. math.
xxvj. Quarto h̃ silētiuz recolit sac̃m in sacrifi-
cijs patrū absconditū. vt i abel. ysaac. i agno pa-
schali. i vitula rufa. i hirco emissario. Quinto i
h̃ repñtat̃ silētiū qd̃ dñs habuit i passiōe. qz tā-
q̃ ouis ad occisiōē ductus ē. qd̃ etiā martires
imitati sunt. Uñ. Nō murmur resonat nec q̃ri-
monia zc̃. Sexto i deo ozoēs q̃ post oblatōes se-
quūtur i silētio z secrete dicunt̃. qz iudei statim
post suscitatiōz lazari voluerūt occidere ihm̃. ille
vero abscondit se i ciuitate effren i solitudine z ta-
cuit a p̃dicatiōe z miraculoz opatiōe vsqz i sab-
batū i ramis palmarū. q̃ venit i domū symōis le-
prosi. z tūc p̃dicauit apte: ad qd̃ designandum sa-
cerdos i fine secrete itez̃ eleuat voces. dicēs pa-
lā z alta voce. Per oīa secula seculoz. qd̃ expo-
sitū ē sub ti. de ozoē. Secūdo i deo dñ alte. p oīa.
ad nōndū q̃ post resurrectiōz xp̃c p̃dicauit apte
Tercō qz ē principiū seq̃ntis ozois vt iā dicet̃.
Quia vō q̃rit assensuz p̃pli z cōfirmatiōz. qz ip̃e
ē q̃si legat⁹ p̃pli: ideo p̃plus assentiēs voci ei⁹ dic̃
amē. qz seculū p̃ ip̃m creatū ē. Adhuc dicturus
p oīa secula seculoz deponit man⁹ sup altare:
primo ad nōndū q̃ om̃e cogitātū tp̃alē deponit
z se tōliter deo cōmittit. imolationi dūtarat tō-
mēte itendēs. Secūdo man⁹ deponit. cū em̃ tūc
ad cordis eleuatiōz z ad g̃tariū actionē iuitat. z
eleuatiōz cordis p̃ cōtēplatiōz p̃cedere debeat ex-
ercitiū bone opatiōis. quā manuū depositiō si-
gnificat: de q̃ opatiōe postea gr̃as referim⁹ ei q̃ i
nob̃ icipit op⁹ bonū. vt pficiat. sicut dic̃ apl⁹.
idcirco tunc manus deponit.

De prefatione.

De pfationē de

scribit̃ i libris qdam figura repñtās
ex pte anteriori l̃ram v ex pte vō po-
steriori l̃ram d: q̃ due l̃re cōiūcte p̃ vere dignuz
ponūt̃. l̃ra videlz p̃ dictiōe. Sane p̃ l̃ram v q̃ in-
feri⁹ clausa z supi⁹ apta ē. h̃ns initiū a lineā lō-
giori. hūanitas liue hūana xp̃i natura q̃ in vir-
gine principium habuit s̃ fine carebit: p̃ d vero

Maurice qui p̃fatus p̃m

circulariter clausuz diuinitas seu diuina natu-
ra. q̃ nec principiū nec finē habet figurat̃. Tra-
ctus vō in medio vtrāqz copulans ptem. cur ē
p̃ quā diuinis associatur z vniūtur hūana. Id̃
q̃ bec figura in p̃fatiōis p̃ncipio ponit̃. qz p̃ mi-
steriū vniōis z dñice passiōis pacificat̃ homīes
angelis. sociat̃ hūana diuinis in p̃conio salua-
toris. In p̃fationib⁹ em̃ om̃ib⁹ cōueniūt hoīes
z āgeli ad cōcinēdū p̃conia regi. Unde z alta z
delectabili voce cantatur. qz in eis āgeloz p̃e-
conia repñtatur. Et cantat̃ corā altari z a solo
sacerdote. iux̃ illd̃ apoca. iij. Et cātabūt q̃si cā-
ticū nouū añ se de z. z nemo poterat dicere canti-
cū nisi zc̃. Sigdē bec ozo vocat̃ p̃fatio: quia p̃-
cedit sacrificiū p̃ncipale. Est em̃ q̃si p̃locutiō. i.
ad misterium p̃paratō: p̃locutiō videlz totius
ozois secuturē. a te ig̃r vsqz ad agn⁹ dei. In hac
ei p̃loq̃tur sacerdos g̃tes z laudes deo. vt meli⁹
ad cōsecrēdū corpus xp̃i valeat puenire. Elocas-
tur etiā preparatio. qz p̃parat̃ si deliū mētes ad
future reuerētiā cōsecratiōis. B̃r etiāz himn⁹
āgelicus. qz angelicis laudib⁹ ē plenus. Clerū
tñ sacrificiū vocat̃ i secretella oblatō. sed a dñs
vobiscū qd̃ statim p̃ illā sequit̃ vsqz ad sac̃r⁹ vo-
cat̃ himn⁹. Sane sicut in primo ti. dictū est in
fine secretelle dñ alta voce. Per om̃ia secula se-
culoz. qd̃ sigdem ē finis illius ozois z initiū
p̃fationis: per quod sacerdos insinuat. q̃ xp̃c
ē lapis angularis. q̃ fecit vtrāqz vnū. in deos cō-
tinens z gentiles. vt sit vnū ouile z vn⁹ pastor.
Dicturus g̃ sacerdos rē attētiōi dignissimam.
salutat p̃plum dicēs. B̃ns vobiscū: optans nos
tales existerē cū quib⁹ dñs manē dignet̃. z illd̃
nobiscū celebrare conuiuiū. ad qd̃ mulier attu-
lit alabastz vnguenti nardipistici p̃ciosi z effu-
dit illd̃ sup caput dñi recubentis. Et p̃pls rñdz
dicēs. Et cū spū tuo. z sic mutuo p̃ se orāt. Nā
z in veteri testamento om̃es sacerdotes orabāt
dum cōsummaretur sacrificiū. ionatha inchoā-
te z ceteris rñdentib⁹. Postea statim sacerdos
eos incitās subiūgit. Sursuz corda. i. i celesti-
bus nō i terrenis: z eleuat manus p̃pter rōnes
sub ti. de ozone scriptas ad finē. Chorus rñdet.
Habemus ad dñm. i. habere debemus. Unde
in canone cipriani pape ita dicit̃. Id̃o sacerdos
ante ozonē canonis p̃fatiōe p̃missa parat̃ fratrū
mentes dicēdo. sursuz corda: vt dū plebs rñdet
habem⁹ ad dñm. amoneat̃ nihil aliū se q̃ dñm
cogitare debē. Rursus i deo chor⁹ subiūgit ha-
bem⁹ ad dñm. vt etiāz vere sicut mulier illa vn-
guetaria sursuz ad illā vbi diuinitatē cor eleuet
z illud caput equale deo p̃ri si de cōtingens. vn-
guento catholice p̃fessionis perungat. Cui⁹ sa-
ne p̃coniū sacerdos p̃segtur dicens. Gr̃as aga-
mus dño deo ñro. qz pro om̃ib⁹ beneficijs que

nobis contulit gr̃tes ei referre debem⁹. Chorus
qz rñdet dignū z iustū ē: qm̃ gr̃as omnipotenti
deo referre debem⁹. Segtur p xp̃m dñm nrm̃.
supplēdū ē cōfidētes z credētes q p xp̃m maie
statē ei⁹ laudāt āgeli. adorāt dñatōes. tremunt
ptātes. Hoc sacre cōfessionis pconiuz ita recte
cōcludit ecclia. vt cuz angelis z hoib⁹ decantet
hūc deuoti pectoris himnū. Sanct⁹ sanct⁹ zc.
de q̃ infra diceſ. Pōt etiā pfatōis officiū ad il
lud referri. qz ih̃us ascēdit in cenaculū magnū
stratū. i q̃ mlt̃a locut⁹ ē cū discipul⁹ suis. z gr̃as
agēs himnū retulit deo p̃ri. de q̃ dīc matheus.
Et himno dicto exierūt i mōtē oliueti. Ergo p
dñs vobiscū oīo quā discipulis fecit accipit: p
sursuz corda. ascēsus ad cenaculum: itez p sur
sum corda. ad cōfiteđū filio surgim⁹ z āgeloz
mīsteriū iplozam⁹ q vota ñra suscipiāt. z ad eū
perferant: p gr̃as agamus. xp̃i recolim⁹ gzarū
actionē. z iuitam⁹ pplm̃ ad agēdū gr̃as deo p̃ri
p filiū. p quē redimur. z cū āgelis ad laudādū
admittimur. Adonet ḡ sacerdos pplm̃ sursum.
id ē. sup̃ semetip̃m h̃re ṽl leuare corda ad dñm
iux̃ exhortatōz apli dicētis. Que sursuz sunt q̃
rite. nō q̃ sup̃ terrā. Naz q̃ i terzenis sunt nihil
dignuz deo offerre p̃nt. vbi em̃ ē thesaur⁹ tu⁹ ibi
ē z cor tuū. Adulti qdē duz ore loquūt celestia.
corde meditant̃ terrena: qbz dñs improp̃erāt p
pphetaz dicēs. Popul⁹ hic labijs me honorat.
cor aut̃ eoz lōge ē a me. Chorus vō rñdēs pfi
teſ se sacerdotis monita suscepisse. dicēs. habe
mus ad dñm. Uñ diligēter p̃uideat ne cor hñs
deorsuz ad seculū. spūis̃ancto dñabiliter men
tiaſ. Sacerdos etiam postq̃ attētos reddidit z
deuotos. hortat̃ vt gr̃as agamus dño deo ñro:
qm̃ ip̃e ē de⁹. i. creator. ip̃e ē dñs. i. redemptor:
ip̃e ē ñr. i. saluator. Tūc ei erit verissime ñr. cū
erit oīa i oib⁹. i. sufficientia singulor⁹. Rursus
qz pplus p̃fessus ē se itentū eē ad dñm. iō p̃s bi
ter subiungit. Gr̃as agam⁹. Chor⁹ vō sacerdo
tis ṽbū approbās z affirmās rñdet. Dignū z iu
stū ē. Dignū qdē q̃tū ad deū. qz ip̃e ē dñs deus
ñr. iustū q̃tū ad nos. qz nos sum⁹ pplus eius z
oues pascue ei⁹. Dignū q̃ z iustū ē q̃tū ad vtrū
qz: vt. i. pplus simul cū sacerdote gr̃as agat deo
a q̃ oīa bona suscepim⁹. Subseq̃nter subiūgit
sacerdos. Elere dignū zc. Et fm̃ mg̃m petruz
anthisiodoreñ. hic ic̃ipit p̃fatō. i. plog⁹ ṽl plo
cutio seq̃ntis canonis captās dñi beniuolētiā
dicēs. Elere dignū z iustū est. equū z salutare.
Dignū qz bon⁹ ē. iustū qz bñfic⁹. equū qz mise
ricors. salutare. qz sal⁹. El̃el dignū qz nos me
ra volūtate fecisti: iustū qz nos pura misericor
dia redemisti. equū qz ḡtuite nos iustificas: sa
lutare. i. salute plenuz qz ppetuo nos gl̃ificas.
Nos tibi semper z vbiqz gratias agere. dom̃e

sancte pater omnipotens eterne deus. Vbiqz
em̃ est dominus sanctus. vbiqz est pater omni
potēs. z semp̃ ē etern⁹ de⁹. Uñ ps. In omni lo
co dñatōis ei⁹ bñdic aīma mea dño. Et itez.
Bñdicam dñm in oīi tpe. semp̃ laus eius in
ore meo. Segtur. Per xp̃m dñm nrm̃. Aduo
catuz em̃ habem⁹ sc̃dm̃ aplū apud p̃rem ih̃m
xp̃m dñm nrm̃: q̃ interpellat pro nobis z ip̃e ē
propiciatio pro peccatis nostris. qui exauditu
in oīib⁹ pro sua reuerentia. Per eum ḡ quasi
p mediatorē laudes offerim⁹. p euz q̃si p aduo
catū gr̃as exhibem⁹. Per quē maiestatem tuam
zc. Maiestas dī quasi maior status. ṽl maior
ptās: qz maior est eius ptās q̃ hominum. Lau
dāt angeli. adorāt dñationes. tremunt ptātes.
Aliqz p illū laudāt adorāt z tremunt. p quē sūt
cū p̃re oīes spūum ordines sunt creati. Na di
xit deus. Fiat lux z facta ē lux. Verbo dixit. et
ṽbo fecit: qz verbo dñi celi firmati sunt. Et oīa
p ip̃m facta sunt. z sine ip̃o factū ē nihil. Cho
ros āgeloz noiat. qz āgeli huic officō nō dubi
tant̃ abesse. Et ad nōndū. q̃ ecclia āgelis est
assimilāda. ad hoc vt placeat deo. Rursus p h̃
q̃ dī. Bñe sancte pater om̃ipotēs eterne deus.
per xp̃m dñm nrm̃. quem laudant angeli. ado
rāt dñatōes zc. intelligit̃ q̃ ecclia z āgeli lau
dāt deū. nō solū in q̃tū deū. vtrūetiā in q̃tum ho
minem. Bicit ḡ laudant. Uñ ps. Laudate euz
oīes āgeli eius. Adorāt. Uñ hesdras. Exerci
tus celi te adorant. Tremunt. Uñ iob. Colum
ne celi cōtremiscūt z pauent ad nutuz ei⁹. Tre
mere vō dicūt nō metu formidinis. cū sunt p̃fe
cte beati: s̃ āministratōis effectū vel obediētie
famulatu. cuz sc̃dm̃ aplm̃ oīes sint āministra
torij spūs in ministerium destinati. Tremūt q̃
potestates. nō q̃ ordines āgeloz corpales sint
s̃ i deo h̃ dī vt itelligam⁹ oīa celestia terrestia
z infernal̃ia añ cōspectū diuine maiestatis tre
mē ac timē. sicut z nos tremē ac timē añ dños
ñros solemus. Segtur. Leli celoz. Per celos
hic throni accipiūt. qz dñs ait. Celum mihi se
des ē. Et dicūt celi laudare deū. qz laudis ma
teriā p̃bet. Uñ p̃pheta. Leli celoz z aq̃ q̃ sup̃ ce
los sunt laudāt nomē dñi. Leli qui dem diuine
iussioni obediūt. quia se ostendere serenos vel
nebulosos ptātem nō habent. Cherubin q̃ z se
raphin. Ad intelligētiā eoz q̃ hic dicūt. notan
dū ē nouē esse ordines angeloz. videlicet. āgeli
archāgeli. throni. dñatōes. vtutes. p̃cipatus
potestates. cherubin z seraphin. Angeli grece
dicūt nūcij latine. i. excelsi z celestes: eo q̃ de ce
lis ad annunciādū z ereq̃ndū dñi volūtatem
mittūtur. Angeloz at̃ vocabulū officij nomē ē
nō nature. spūs em̃ sunt semp̃: s̃ cū mittūtur an
geli vocāt̃. Quib⁹ it̃eo pictoris licēcia pennas

facit. ut celestē eorū in cūcta discursum significet sicut et iuxta fabulas poetarū. vērū pennas hēre. dicunt. ppter velocitatē. s. iuxta illud. Qui ambulat super pēnas vētorū. Archāgeli grece summi nūciū interpretāt. Qui em̄ pua vlt̄ minima ānūciāt āgelī sunt. q̄ summa archāgeli nūcupātur. Archāgeli ḡ dicūt eo q̄ inter āgelos teneāt principatū. Nā archos grece latine princeps interpretāt. Sūt enī duces et principes sub q̄z ordine vniū cuiqz āgeloz sunt officia deputata. Quidā autē archāgeloz priuatis noīb̄ appellāt. ut p vocabula ip̄a ī ordīe suo qd̄ valeāt designet. Gabriel nāqz hebraice. interpretāt latine fortitudo dei: vbi em̄ ip̄a potētia diuina vlt̄ fortitudo manifestatur. gabriel mittit. Un̄ ipse ānūciauit xp̄m nasciturū. q̄ dyabolū deuicit. et hūiliter ad debellādas aereas ptātes venit. Michael interpretāt q̄s ut deus: qm̄ em̄ aliqd̄ mīre v̄tutis ī mūdo fit. hic archāgel⁹ mittit. et ex ipso ope nomē ē ei. qz nemo valet facē qd̄ facē pōt de⁹. Un̄ ip̄e missus ē ī egiptū ad immittēdas illas plagas famosas. Quidā tñ dixerūt q̄ michael ē nomē vni⁹ angeli. Raphael interpretāt curatio vel medicina dei: vbiqz ei curādi vlt̄ medicādi op⁹ nccrū ē. raphael archāgel⁹ mittit. Un̄ ad thobiaz miss⁹ ē ut cū a cecitate liberarē. De gabriele et michaelē et raphaele dicet i. vii. pte sub festo michaelē Elziel interpretāt ignis dei. sicut legim⁹ ignē apparuisse ī rubo: legim⁹ etiā ignē missūz d̄sup et implese qd̄ pceptū ē. Hec sunt noīa psonalia āgeloz q̄ nec a seip̄is nec a deo īposita sunt s̄ ab homīb̄ et nesciūt a q̄b̄: nec alia psonalia iueniūt ī scriptura. Alia vō sunt noīa ordinū. Ceterum throni. dñatōes. v̄tutes. p̄cipat⁹ et ptātes. q̄b̄ vniuersaz celestēz societātē aplūz cōplectūt. ordines āgeloz et dignitates itelligūt. ut iā dicet. S3 p hac ip̄a distributōe officioz. alij throni. alij dñatōes. alij v̄tutes. alij p̄cipat⁹. alij ptātes dicūt. p certis dignitatib̄ q̄b̄ abinuicē distinguūt. Throni sunt agmina āgelorū q̄ latine sedes interpretant: et vocati sunt throni. qz illic cōditor p̄sidet. et per eos sua iudicia disponit. Dñatōes sunt hi q̄ et v̄tutib̄ et principatib̄ peminēt: q̄ p eo q̄ ceteris āgeloz p̄dñant agmīb̄ dñatōes vocāt. Noīant ḡ hic ad nōndūz q̄ eis magis assimilari debem⁹. qz vsuz dñandi docet. Est ei vera dñatō facē dei volūtātē. V̄tutes āgelice cōdā mīsteria phibēt. p q̄s ī mūdo signa et miracula fiūt. ppter qd̄ et v̄tutes dicūt. P̄cipatus sunt q̄ āgeloz agmīb̄ p̄sunt: q̄ p eo q̄ subditos āgelos ad explēdū mīsteriū diuinū disponūt. p̄cipat⁹ vocabulū acceperūt. Nāz alij sunt q̄ amīstrāt. alij q̄ assistūt. sicut et p danielē dñāilia milīū mīstrabāt ei. et decies milies centena milia assistebāt ei. Ptātes sunt q̄b̄ v̄tutes

aduerse subiecte sunt et inde ptātū noīe nūcupantur: qz maligni spūs eorū ptāte coercēt. ne tātū nocēat quātū cupiūt: noīant ḡ hic ad nōndū q̄ ptātē dyaboli arcē debem⁹. Cherubin at et ipsi sublimēs celoz ptātes et angelica mīsteria phibēt. q̄ ex hebreo ī latino scie mltitudo seu plenitudo interpretāt. Sūt ei sublimiora agmina āgelorū. p eo q̄ vicini⁹ sunt positi. diuina scia ceteris amplius sunt pleni. Ip̄i sunt illa duo aīmalia sup̄ p̄piciatorū arche ficta ex metallo. ppter signādā āgeloz pntiā ī q̄z medio medi⁹ ondīt de⁹. Seraphin vero mltitudo ē āgeloz. q̄ ex hebreo ī latinū ardētes vlt̄ incēdētes interpretāt: eo q̄ p ceteris ardēt et succēdūt ī caritate. et qz iter eos et deū nulli āgeli cōsistūt. Et ideo quāto vicini⁹ corā deo cōsistūt: tātomagis claritate diuini lumīs īflāmant. Un̄ et ip̄i sicut ī esaiā legīt velant faciē et pedes sedētis ī throno dei. Et idē circo cetera āgeloz turba videre plene dei cēntiā non valet. qm̄ seraphin eā tegit scdm̄ ysido. Noīant ḡ hic cherubin et seraphin: qz sicut illi toti ī dei dilectōe ardere debem⁹. Repit autē h̄ nomē seraphin et neutrū et masculinū. s̄ neut̄ liter termiat ī n. ut ī h̄ loco. H̄ta seraphin. masculine vō termiat ī m. Un̄ ppheta. Seraphim clamabāt alter ad alterē. Hieronimus dicit. q̄ cherubin et seraphin sunt singularis nūeri et generis masculini. cui⁹ terminatō pluralis ē p n. nō q̄ ī mīstris dei sit ser⁹. s̄ vocabula diuersis generib̄ iuxta lingue p̄prietatē appellant. Greca vō cōsuetudo neutro genē p n scribit. Iosephus dicit cherubin et seraphin esse duo aīalia volatilia. put dictū ē ī p̄hemio hui⁹ ptis. P̄remissa autē ordinū noīa p̄ter cherubin et seraphin. et p̄ter nomia angeloz et archangeloz latina sunt. Elez cū nouem sint ordines āgeloz sicut dictū ē. qui postq̄ decimus cadēs ppter supbiā versus est ī dyabolū ī pseueratiā eterne beatitudinis solidati sunt: q̄rit̄ quare trib̄ exclusis ser tñ ī p̄fatōne cōmuni ponūt. ī qua p celos throni accipiūt ut dictū ē. Elidet em̄ ex h̄ q̄ illi cū ceteris maiestatē diuinā nō gloriānt et adorāt. Sed absit h̄. Nā v̄tutes celoz omnes ordines cōprehēdūt. ut testat̄ gregorius ī oīe lia illius euāgelij. Erūt signa ī sole et luna. Un̄ ps. Verbo domi celi firmati sunt. et s. o. e. v. e. Et itez. Dñs v̄tutū ipse ē rex glie. El̄ forte licet occulta. tñ circa h̄ p̄uīsum ē rōne. Dionisi⁹ quippe tres cē ēdidit ierarchias siue ordīes angeloz trinos ī singulis ponēs. ut similitudo trinitatis eis īsinnet īmp̄ssa. Et dñ ierarchia a geza qd̄ est sacruz et archos qd̄ est princeps. q̄si sacer p̄cipat⁹. Sūt em̄ tres ordines supiores. tres inferiores. tres mediij. Supiores sunt seraphin cherubi et throni. Adedi sūt dñatōes. p̄cipat⁹

z ptates. Inferiores sunt vtutes. archangeli. z angeli. De qz singulis medi⁹ ordo in pfatone subtrahit. ad nondū qz ppatioe trinitatis eterne. cui⁹ maiestas in ea pcpue recōmendat: omnis alia trinitas diminuta repit et impfecta. Naz quis in nubibus eqbit dño. quis similis erit dño in filiis hoim. De supioribz subtrahit cherubin. de medijs principatus. de inferioribz archangeli. Hanc qpe eternam z indiuiduaz trinitatem laudant angeli. adorant dñationes tremunt ptates. Cum qbz z nras voces. Quas em omnipotens deus rōnales edidit creaturas angelicā videlicet z humanam. q laudibz diuinis insisterent z ei grāz redderent actōes: qsdum pari voto pcelebrant. tanq supiores cum infēioribz corde in celesti cithara sociant. de q dicit iohes. Et audiui vocem sicut citharadoz citharizantiū in citharis suis: z cantabant qsi canticum nouū. Ideo g dicit socia exultatione cōcelebrant: qm omnes pdicti ordines z etiam humana creatura. maiestatē dei patris p xpm socia exultatōe eqliter cōcelebrant. supplici cōfessione. qsi nō supba psumptōne sz humili laude dicentes. Sanct⁹. sanct⁹. sanct⁹ zc. Porro gelasius papa tractus z himnos cōposuit. z pfatōnes cantu qdem z elimato fmone dictauit. Et est nondū q licet olim innumere essent pfatōnes. hodie decem tm sunt canonizate. Unde Pelagi⁹ papa inqt. Inuenim⁹ has nouez prefatōnes in sac catalogo tmmodo recipiendas. Unā in resurrectōe z i albis paschalibz. id est i septiana paschali. Alias in die ascēSIONIS dñi. Terciam in die pente. Quartaz in natali dñi. Quintaz in epiphania dñi. Sextā de aplis. Septimā de scā trinitate. Octauā d cruce. Nonā de ieiunio in qdragesima tmmodo dicēdā. De q dī in sexta pte sub qrtā feria cinez. Urban⁹ qz papa addidit decimā de beata vGINE maria. Illā vicz Equū z salutaē. q z vnigenitū tuū zc.

De sanctus.

Eclesia sperās so

ciari angelis z archāgelis. de qbz in pfatone facta ē mentō: statim post il lam cōformat se angelico cātui. canēs himnum illū. Sanct⁹ scūs sanct⁹ zc. quem fix⁹ papa pm⁹ instituit decātari. Hic ē cant⁹ pueroz quē cātauerūt dño offerēti se illis in decia luna. q qsi refuat⁹ fuit vsqz ad deciamqrtam lunaz in bethania. Cum g sacerdos finit laudē siue pfatio nē. tot⁹ chor⁹ q repñtat eccliam simul canit dictū angelicū himnū. vt vna z eqlis glia z laus z honor decantez pzi z filio z spūsancto. Notandū aut est q himn⁹ iste prim angeloz z ptiz

hoim vba pplectit. Prima em ps laudē continet angeloz. vltima hoim. Legit em in esa. vj. ca. q seraphin clamabāt alter ad altez z dicebāt. sct⁹. sctūs. sctūs dñs de⁹ exercituū: plena ē ois terra glia ei⁹. Legit qz i euāgelio mathei. xxi. c. z marci. xj. c. q q pibant z q seqbant clamabāt dicētes. Osāna filio dd. benedict⁹ q venit in noie dñi. Sigdē vox angeloz scz osāna i altissimis trinitatis z vnitatis in deo p̄mendat archanū. Glor hoim scz osāna filio dd. diuinitatis z humanitatis in xpo psonat sac̄mentum. Aliterito aut cātica āgeloz i ecclia cātā⁹ qz p h sa crificiū trena celestibz iūgi n dubitā⁹. z i deo cū eis in excelsis saluari clamā⁹. Illud etiā aduertēdū est. q ter dī sctūs. vt notet trinitas seu diffictio psonaz: sz sel tm dī dñs de⁹ sabaoth. vt notet diuine vlie vnitatis: qa vnitatis adorāt vt sic trinitatis z vnitatis misterio pprobez Itē dī ter i singlari numero sctūs. z nō dī pluraliter scti. vt vna sctitas i his tribz psonis. z vna eternitas itelligat. sz n solū seraphi clamabāt sub excello dei solio fm pphetaz. sz z qttuor aīalia fm apoc. In circuitu sedis regem n habebāt die ac nocte dicētia. sctūs. sctūs. sctūs domin⁹ de⁹ oīpotēs. Bī aut de⁹ sctūs. i. sctificās n aut sctificat⁹. Un scti estote. qa ego sctūs sū dñs de⁹ vī. Bī pz sctūs dicēte filio. Pz sctifica eos i vēitate. qd dediti mihi. qz tu sctūs es. Bī fili⁹ sctūs āgelo ptestāte. Qd nascez inqt ex te sctū. vocabit⁹ fili⁹ dei. Bī sctūspūs sctūs xpo dicēte. Accipite spūm sctūz qz remiseritis pctā remissa erūt. Bī qz dñ⁹ de⁹ sabaoth z dñs exercituū vicz āgeloz z hoim: qz terribil ē vt castroz rū acies ordinata. de q in psalmo dī ab āgelis. Quis est iste rex glie dñ⁹ vtutū zc. Tot em exercit⁹ hz de⁹ in terra. qz sūt ordines i ecclia: tot hz i celis. qz ordies sunt i āgelis. Noie g celoz z terre. āgeli z hoies. dīna pleni grā h phibēt. Uel ad lraz celi z terra gloria dīna replent. qa deitas ē vbiqz. Un ppha. Si ascēdero i celū tu illic es: si descēdero ad infernū ades. Sabaoth g dñs exercituū siue militiaz vtutū siue victoriaz interpretat. vel oīpotēs: vt ipe sit dñs de⁹. z ipe oīpotens. q exercit⁹ āgeloz atqz hoim disponit. Et ideo subdit. Pleni sunt celi z terra glia tua. Hoc ē vt ei⁹ gloria celi z terra gubernet. z q in celis z q in terra sunt glorificent z honorent nomen scūm ei⁹. Celi aut pleni sunt gloria re: terra spe. Tūc vero z re plena erit cū adimplebit⁹ illud. fiat volūtas tua sicut in celo z in terra. Bum autem dicim⁹ pleni sunt celi z terra gloria tua: agim⁹ gratias creatori de omnibz beneficijs: dum vero dicim⁹. Benedictus q venit. agim⁹ gratias specialiter de beneficio redemptionis: qz em necessariū est ad eternam

salutē incarnatōis misteriū p̄fiteri. recte subiū
giť. B̄ndictus qui venit in noīe dñi. Ego inq̄t
veni in noīe p̄ris mei. Nōmē p̄ris ē fili⁹. de q̄ di
cit p̄pheta. Ecce nomē dñi venit de longinquo
Bū ḡ sanct⁹ inchoat inclinati stare debem⁹. qz
tūc icarnatōz maiestatēqz diuinā p̄ angloz ho
minūqz cātū recognitā veneramur. Rursus di
cēdo. B̄ndict⁹ zc. z cū hec sint de euāgelio. de
bem⁹ signū seu verillū crucis nobis facē seu im
ponere: qz xp̄us p̄ crucē triūphauit z nos triū
phare facit. Qñ em̄ xp̄us venit ad hierl̄m z de
scēdit de mōte oliueti. tūc filij isrl̄ clamauerunt
dicētes. B̄ndictus q̄ venit in noīe dñi. Qui
aduētus xp̄i in hierl̄m significat futurā resur
rectōem. qñ ip̄e veniet iudicare viuos et mortu
os. z apparebit nobis i eadem carne qua p̄ no
bis passus ē: et tūc in noīe ihu om̄e genu flectet
ce. ter. z infer. Qñ et ernunc quidā incipiūt ge
nuflectere z deuote orare. Segtur. Osanna qd̄
est verbū hebreū. z significat salua obsecro: sup
plendū ē ppl̄m tuū vel totū mundū. Cōpositum
quidē verbum ē ex osi qd̄ interpretat saluifica. z
anna qd̄ est apud hebreos interiectio obsecran
tis: motū animi significās sub deprecātis affe
ctu. Integre ḡ d̄ osianna qd̄ nos corrupta me
dij vocali l̄ra et elisa. dicim⁹ osanna: qd̄ facim⁹
vel ex ignorātia. aut scienter. sin alimphātes vo
calem i elidimus. put in metris fieri. p̄sueuit
Bicif̄ at bis osanna i excelsis p̄pter duas ptes
salutis q̄ sunt stola mētis z stola carnis. qbus
sancti beatificāt in gl̄ia: vt videlicz aīa z corpe
sanctificati et saluati. iter angelos reputemur
in excelsis. i. in altis scz in celo. Repit̄ aut̄ hic
versicul⁹ i psalmo cētesimo decimoseptimo qd̄
em̄ turbe dixerūt osanna: hoc ē qd̄ dicif̄ ibi. O
dñe saluū me fac. z eisdē v̄bis ibi subiūgiť. Be
nedit⁹ q̄ venit in noīe dñi. Sane in hoc ange
loz et hoīm cōcentu. qñqz organa p̄crepāt. qd̄
a dauid z a salomōe itroductū ē. qui iſtituerūt
himnos i sacrificijs organis et alijs iſtrumētis
musicis cōcrepari z laudes a ppl̄o cōclamari.
Uerūtū quāto cor maius ē corpe. tāto dño de
uot⁹ corde q̄ corpe cōfitemur. De h̄ diceť in fi
ne p̄hemij quīte ptis. Ernunc aut̄ gestibz et
verbis xp̄i passio rep̄ntat. Nā diacon⁹ z subdi
acon⁹ post dorsum vadūt ep̄i seu sacerdotis. in
q̄ fuga ap̄loz in xp̄i passiōe significat. put i ti.
de oblatōe dictū ē. Si q̄ v̄o stāt retro altare p̄
spiciētes in ep̄m: significāt m̄lieres que alonge
stātes ei⁹ passiōē viderūt. Om̄es aut̄ et q̄ retro
stāt. z q̄ i faciē ep̄i iſpiciūt inclināt se. maiesta
tē diuinā z icarnatōē dñi venerātes: q̄ p̄ cātū
angeloz z hoīm itroducta sunt. Ordo em̄ ange
loz dicēs sanctus sc̄tūs sc̄tūs. dñs de⁹ sabaoth
maiestatē itroduxit diuinā. Ordo v̄o hoīm di

cēs. B̄ndictus q̄ venit in noīe dñi. aduētum
significauit i carne. Ip̄a q̄ inclinatio mesticiaz
significat discipuloz de morte xp̄i: q̄ n̄ audebant
se erigē z p̄fiteri se eē discipulos ei⁹. Ideoqz stāt
inclinati donec dicať. Libera nos a malo. Cla
mū em̄ erat eis aīa lucē surgē. i. aīa resurrectōez
de xp̄o gloriari. p̄ quā sunt ab oībz tribulatōni
bus liberati. Qñ z hec petitō i dñica oīone se
ptima ē. q̄ numer⁹ ē vniuersitatis: de h̄ dictus ē
sub ti. q̄liter ep̄s vel sacerdos ad altare zc.

De secreta seu canone misse.

Est acclamatū p̄

conium segtur secretū silentiū. in q̄ z
misse canon deuote dr̄. z sacz misse
riū pagit̄: qd̄ fit p̄ solū sacerdotē. qñ scdm̄ ma
theū. xp̄s sol⁹ orauit. Et scdm̄ q̄s dā hic incipit
missa. qñ cetera sunt de solēnitāte. Canon aut̄
misse z oblatō vt dictū ē i ti. de p̄fatōe: z actio z
canon z sacrificiū z secreta vocat̄. Actio dr̄ p̄
pter sac̄ misteria q̄ i eo agūt. z qz tūc cū deo agi
tur causa n̄ra. vt dictū ē i p̄hemio h̄ ptis. Qñ
qz i. c. illo. Cōmunicātes zc. z i illo. Hāc igz ob
latōez: certis diebz vlt̄ ordinaria canonis seu
actōis. v̄ba qd̄a addūt z dicūt: ideo i missali
bus i varijs locis sup̄ illas additōes scribit̄ tal
titul⁹ seu rubrica. Infra actōez. eo q̄ illa infra
seu q̄si i medio ipsius actōis siue canonis dici
debēt. Canon vero dr̄. qz regulis patrū cōposi
tus ē: a sac̄tis ei⁹ p̄ribz aliq̄ v̄ba mystica sunt ibi
instituta. Canon at̄ grece d̄ regula latine. B̄r
etiā canon. qz regulariter xp̄c ver⁹ sacerdos i eo
rep̄ntat. seu qz p̄ hūc regulariter fit cōsecrō sa
c̄mēti. Sacrificiū at̄ d̄ a sua pte digniori. de q̄
dictū ē sub ti. de oblatōe. Secreta dr̄ q̄si nobis
occulta qz hūana rō neq̄quā tātū plenarie mi
steriū cape pōt. Ad qd̄ significādū merito secre
ta voce celebrať. Ad h̄ etiā significādū. sacer
dos secretū intrās. q̄si velať qbusdā cortinis. q̄
sunt in lateribz altaris. put infra diceť in. iij.
pticula canonis sup̄ v̄bo. Hāc igz. B̄r etiāz se
creta. qz secrete z sub silentio dr̄. Christus em̄
ad cōsecrōez corpis sui venturus. secrete z sol⁹
orabat. ab hora cene vsqz dū suspēsus est i cru
ce: quas oīones secreta significat. P̄discis q̄
tpibz antiq̄ p̄res sub silentio sacrificabāt z com
municabāt. qd̄ etiā in sabbato sancto obſuam⁹
P̄terea vt iohānes euāgelista describit post
q̄ xp̄c honorifice fuit recept⁹ z magnificatus a
turbis cū palmis z laudibz. abūt z abscondit se:
nō vtiqz trepidātis formidine. s̄ disp̄sationis
officō: qz nōtū venerat hora ei⁹. q̄ postq̄ adue
nit. spontaneus ad passionem accessit. Illud ḡ
xp̄i latibulū h̄ secretum silentium rep̄sentat. in
q̄ sola dirigif̄ ad dominū intenta deuotō. Tūc

Secretum
Canon

em sacerdos int're debet ad cubiculum cordis
z ostio sensuum corp'is clauso. deū prēm orare:
q' er auditor ē clamoris cordis nō vocis. Ulū āna
typū gerens eccl'ie. nō petitiōe clamosa. s' tacita
deuotōe qd petiuit ipetuit. Be q' i li. regū. le. q'
loq'bat in corde suo. z labia ei' tñ mouebant.
s' vox penit' nō audiebat. Ulū z moysi dñs in-
gt. Quid clamas ad me. cū tñ ip'e taceret. Pro-
pheta etiā dicit. Dicite in cordib' vris. z i cubi-
lib' vris cōpungimini. Potest tñ dici q' priā
secretella repñtat temp' illud. qñ xpc venit hie-
rosolimaz ad diem festum nō manifeste: hec at
secreta tempus illud quo receptus fuit in hie-
rusalē cuz hūinis z ramis. z sexta feria seqnti
crucifix' fuit: prefatō vero illud qñ xpc in cena-
culo hūnū retulit. z illo dicto exiērt in montem
oliueti. sursum corda ascendētia. Scdo i'do se-
creta in silentō dī. ne sacerdos clamando his q'
agunt min' intendat. Tercō ne vox sacerdotis
nimio clamore deficiat. Quarto ne sacrosācta
vba vilescant. Iserē em q' cū antiq' publice et
alta voce canon diceret omnes pene p' vsum il-
lum sciebant. z in plateis z in vicis decantabāt
Ulū cū qdam pastores illū in agro cantarent. z
panem sup lapidem posuissent: ad vboz ipsoz
platōez panis in carnem conuersus ē. Ipsi tñ
dīno iuditō igne celit' misso pcussi sunt. Pro-
pter qd sancti p'ies statuērt vba ista sub silētio
dici. ihibētes sub anathemate. ne pferant nisi
sacerdotib' sup altare z in missa z cū vestib' sa-
cris. Quedam etiā o'ones q' ante pfatōez sub
silentō dicunt secrete vocant. Be q' z de silentō
sub ti. de inclinātōe sacerdotis dictū est. Cōse-
crantis g' mēs. vt pmissum ē ad id solū debet eē
intenta. Nam eos q' adorant. in spū z veritate
adorare oportz. Ne vero musce moriētes pdāt
suauitatē vnguēti. i. ne importune cogitatōes
tollāt deuotōez o'ois flabello spūs abiganē. i.
inspiratōne grē repellant: qten' auster adueni-
ens z spūscūs accedens. p'let ortū. i. mentem
fecūdet. vt aromata fluant. i. vt vtutes abūdet.
At qd etiam significandū. estiuo tpe materi-
ale flabellum dñi secreta dī adhibet. Hac etiā
rōe videlicet ne musce veniētes pdant suauitatē
vnguēti. dici potest. q' canon dici debet expe-
dite. non morose z ne auditorib' tediū genereť
Ulū in exo. dī. Ifac festināter. Qd de imolatōe
agni dictū est. Et pbat etiā ibi. Et comedetis
festinanter. Sed nec nimis etiā festinanter:
qz non debet sacrificiū sine sale. i. discretionē z
deuotōe offerri. Debet etiā in libro legi. ne
vllus error cōtingē possit. Porro sacerdos mis-
sam celebrans. repñtat ea q' olim pōtifer intra
sanctasctōz egit: z q' xpc egit quez ille pfigura-
uit. Sigdez ea q' fiunt a p'icipio secrete vsqz in
finē. passionē dñi sepulturā z rsurrectōz dñicā

repñtant. Recolit' em ibi memoria eoz q' gesta
sunt p hebdomadaz ante paschalem. a decima
luna primi mensis. qñ ihs abiit iherosolimaz.
vsqz ad septimamdecimaz qñ resurrexit a mor-
tuis. Propter qd in plerisqz sacmētariis inter
pfatōem z canonem imago crucifixi depingit:
vt nō solū intellect' littere. vez etiā aspectus
picture memoriāz dñice passionis inspiret. Et
forte diuina factū est puidētia. licet humana
nō sit industria. pcuratū vt ab ea littera canō i-
cipet. scz a. t. q' hebraice thau dī. q' sui forma si-
gnum z misterii crucis oñdit z exprimit dicēte
dño p ezechielē. Signa thau in frontib' viroz
dolentiū z gementiū sup aboinationib' ibzlm.
qm p xpi passionē hec oia in cruce implete sunt
z efficacā hnt. In qbusdam tñ codicib' z ma-
iestas p'is z etiā imago depingit crucifixi: vt
sacerdos qsi pntem videat quem inuocat z quē
alloq' dicēs. Te igit' zc. z passio q' h' repñtat
cordis oculis ingerat. Sacerdos aut osculatur
pedes maiestatis ipi' z se signat in fronte. in-
nuens q' reuerenter ad ministerium passionis
accedit. Quidam tñ pri' osculant' pedes maie-
statis. z postea crucifixi fm seriē canonis. Alij
econt'. qz p filiū puenit ad prēm. Beinde dicēs
Te igit'. se inclinat. vt ibi dicet. Secreta g' pas-
sionē repñtat. Passio incipit ibi. Ulū z memo-
res zc. Crucifixio ibi. Hostiam purā. hostiaz
sanctam. hostiaz immaculatā. O'io vero a xpo
in cruce icepta ibi. Supplices te ro. zc. Epi seu
sacerdotis inclinātō tunc facta añ altare. signi-
ficat emissionē spūs capite inclinato. Eleuatō
vocis cū dī. Nobis qz. significat exclamatōem
cēturionis dicētis. Elere fili' dei erat iste. Duo
cruces sup corp' z calicē facte: docēt xpm p du-
ob' pplis crucifixū. Oblata in calice significat
corp' xpi. Uinū in calice sanguinē ei' Subdi-
acon' recedēs a facie epi incipiētis. p' n'r: signi-
cat mulieres sepulto dño recedētes a monumē-
to. Patena significat fēiaz corda in obsego se-
pulture xpi latitudie caritatis patētia. put sub
ti. de oblatōe dictū ē. De his p sua loca dicet
Tradit at q' gelasi' papa. l. j. a beato petro ca-
nonē p'cipaliter ordinauit. Nō em secreta tō
sil' ab vno cōposita ē. put dicet in terciā pticla
sup vbo. Cōmunicātes. Et licet aliq' vba sint ab
aliqb' q's tñ ignorā' addita: q' in euāgelij textu
nō continent. vt dicet in sexta pticla sup vbo.
Elevatis oculis: nulli tñ subēhere v' addē licz
nisi forte qñqz eoz noia p qb' noiatim sacrifi-
ciū offerť. sicut inferi' in. x. pticla oñdet. No-
tandū vero ē. q' qdā sedēt in canone misse. signi-
ficātes aplos q' sedebāt tristes de nece dñi in ce-
naclo. Alij stat' sigificātes moysē. q' extēsis ma-
nib' orabat. z aarō z hur illi' man' sustētabāt
Be q' sub ti. de o'ioe dictū ē. Quidam vō vt aliq

Teig

de ministris. nec sedēt nec stāt. sed ī vestibulo sacris sunt facie īclinati. put dictū ē sub ti. de sc̄tis. 7 sub ti. q̄liter sac̄dos 7 m̄stri ad altare debēt stare.

Expositō canonis. Te igitur.

Expositiōi canonis

hic vacare p̄uidim⁹. Tēz tñ q̄quid exponēdo conamur exprimē. vix vl li⁹ apparet eē mōm̄ti. Deficit nāqz lingua. sermo disparet. sup̄at īgeniū. opprimīt itellctūs: pulsabo tñ ad ostiū vt amicus accōmodet mibi tres panes. q̄ marie ī h̄ cōuinio necessarij erūt videlz fidē q̄ petit 7 accipit vitā. sp̄ez q̄ querit et iuenit viā. 7 caritatē q̄ pulsat 7 apit veritatem.

Canon at̄ vñdecim p̄tinet ptes. Sc̄da īcipit ibi. Adm̄to dñe. Tercia ibi. Cōmunicantes. Quarta ibi. Hāc igit̄. Quīta ibi. Quā oblatō nē. Sexta ibi. Qui pridie. Septia ibi. Simili mō. Octaua ibi. Tñ 7 mēores. Nona ibi. Sup̄plices te ro. Decia ibi. Adm̄to. Vñdecia ibi. Nobis q̄. Alij dicūt q̄ p̄tinet duodecim ptes. Secūda ps īcipit ibi. In primis. Tercia ibi. Adm̄to. Quarta ibi. Cōmunicātes. Quīta ibi. Hāc igit̄. Sexta ibi. Qui pridie. Septima ibi. Tñ 7 mēores. Octaua ibi. Sup̄ q̄ p̄picio. Nona ibi. Adm̄to. Decia ibi. Nobis q̄. Vñdecia ibi. Per quē hec oīa. Duodecia ibi. Oremus p̄ceptis sa. mo. S3 fm̄ alios. ser solū p̄tinet ptes. Secūda īcipit ibi. In p̄mis. Tercia ibi. Cōmunicātes. Quarta ibi. Hāc igit̄. Quīta ibi. Sup̄plices te ro. Sexta ibi. Orem⁹ p̄cep. s. Sūt etiā q̄ dicūt q̄ quīqz tñ sunt ptes. Tñ et quīquies p̄ xpm̄ dñm̄ nrm̄ pcludit eo q̄ p̄ quīqz p̄titā dñi passiōez oīo fidelīuz eraudit: de h̄ dictū ē ī fine. phemij hui⁹ p̄tis. Incipit ḡ canon 7 ei⁹ p̄ria p̄ticula. Te igit̄. 7 exponit̄ igit̄. i. certe. Sacerdos em̄ h̄ dicens. alloq̄t̄ deū tanq̄ p̄ntem. El̄el istud igit̄ p̄tinuat p̄cedētia. q̄si diceret. Tu es sc̄tus dñs. igit̄ clem̄tissime p̄r. i. clarissima mēte abūdātissime. vl̄ id ē misericordīssime. vel id ē mēte clarificās. Adēs em̄ clarescit cū deuz p̄piciū sentit. Que v̄ba dicēdo sacerdos se añ altare īclinat. significās q̄ petr⁹ īclinauit se dū p̄sperit ī monumētū. Rursus hec sacerdotis īclinatio ī p̄cipio canonis hūilitatē xpi ad passionē q̄qz sacerdos ip̄e cū reuerētia ad misterii crucis accedit significat. Et ī his v̄bis nōtur. q̄ sicut legal̄ sacerdos vultum versus p̄ciatoriū habebat. put dictū ē ī phemio h̄ p̄tis sic 7 noster ad dei clem̄tiā cor debz h̄re: 7 sicut p̄otifer ītrabat ī s̄ctasctōz semel ī āno. ferens s̄guinē hirci aut vituli. sic 7 xpc p̄ p̄riū s̄guinē semel ītroiuit ī s̄ctā eterna redēptōe iuenta: sic 7 m̄ster eccl̄ie ītrat cū s̄guine ī s̄ctasctōz. q̄tēs ī mēte mēoriā s̄guinis xpi gerēs. secrete

inchoat misterii: q̄ nō solū mēte s̄ etiam crucis siḡclo. de q̄ iā dicet̄. xpi recitat passionē. Seq̄t Sup̄plices. i. hūiles. vt̄ accepta habeas. i. vt accipias. seu vt ḡta habeas. 7 hic osculat̄ altare ī reuerētiā passiōis. p̄ h̄ cōpati se oñdēs. Sane eadem die q̄ laudes a turbis xpo sunt acclamate. videlz. x. luna primi mēsis. qñ fm̄ legem typicus agn⁹ ī domos hebreoz īferebat: verus agn⁹ ihs xpc īgressus ē hierosolimā. 7 mltis īfidijs q̄rebat ad mortē. Tradit⁹ at̄ est a tribu. s. a deo p̄ nob. Tñ apl̄s. P̄prio filio suo n̄ pep̄cit de⁹. s̄ p̄ nob oībz t̄didit illuz. A iuda. Tñ ī matheo. Querebat iudas oportunitatē vt euz t̄deret. Et a iudeis pilato. Tñ ī iohāne. Sens tua 7 p̄otifices tui t̄di dērt te mibi. P̄ria t̄ditō fuit ex ḡra: qz dilerit nos. 7 t̄didit seipm̄ p̄ nobis. Secūda ex auaricia. qz cōstitueit ei. xxx. argēteos. Tercia fuit ex iuidia. Sciebat ei pilat⁹ q̄ p̄ iuidiā t̄didissent eū. De⁹ ḡ t̄didit illuz ex dono. iudas p̄ munē. iude⁹ ī sacrificiū illibatū. Ad qd̄ desiḡndū. sacerdos facit tres cruces sup̄ oblatā 7 calicē cū dic. Hec dona. hec munera. hec s̄ctā sacrificia illibata. q. d. Offerim⁹ tibi clem̄tissime p̄r. hec dona. hec mūera. hec s̄ctā sacrificia: cōmēorātes illā t̄ditōez quā de⁹ fecit ex dono. iudas p̄ munē. iude⁹ ī sacrificiū illibatū: singuli tñ ad mortē. mortē at̄ crucis. Secūdo etiā fūt tres cruces ī reuerētiā ei⁹ q̄ ē trinus de⁹: cui⁹ potētia sit cōuersio panis 7 vini. Tercio ī figurā triplicis vniōis ī acceptōe saluatoris. Quarto ī mēoriā trine crucifixiōis. P̄ria fuit ī volūtate p̄sequentiū. d̄ q̄ ioh. xj. Collegerūt p̄otifices zc̄. Secūda fuit ī voce clamatiū. de q̄ Adarci. xv. At illi magis clamabāt. crucifige eū. Tercia fuit ī crucifixiōe manuū 7 pedū. d̄ q̄ Lu. xxiij. Crucifixeit eū. Quīto ī tribz crucibz tēpus añ legē. qd̄ tēp⁹ tribz distinguit̄ īteruall̄ innum⁹. s. ab adā ad noe. ide ad abraaz. 7 ide ad moysen. In q̄bz t̄pibz iusti xpm̄ suis sacrificijs p̄figurauerūt: vt abel ī agno. melchisedech ī pane 7 vino. 7 abraā ī filio. Tēz p̄ p̄missa tria v̄ba. n̄ aliō atqz aliō d̄z: s̄ res vna p̄ sui magnitudie diuersa appellatōe laudať. Bonū qd̄ est dātis. mun⁹ accipiētis. sacrificiū offerētis. P̄r dedit. fili⁹ obtulit. sp̄ūsc̄tūs accepit. Tñ apl̄s Ihs p̄ sp̄m̄sc̄tūm semetipm̄ obtulit deo īmaculatū. Singuli tñ dēdērt. obtulerūt. 7 acceperūt S3 ad distinctōez d̄r p̄r dēdisse p̄pter autoritatē: fili⁹ obtulisse p̄pter hūilitatē. sp̄ūsc̄tūs accepisse p̄pter benignitatē. Eadē em̄ sacrificia dona sunt simul 7 munera. Bona sunt nob̄ ad suffētatiōz a deo collata: mūera sunt a nob̄ deo vt laudeť oblata. Nam 7 que sacris offerūt̄ altaribz. 7 munera nūcupāt̄ 7 dona. Tñ de 7 domi⁹ inquit ī euangelio. Si offers mun⁹ tuuz ante

altare. vade pri⁹ reconciliari fratri tuo. Et daniel dixit ad balthazar. Munera tua tibi sint. et dona tua alteri da. Et alibi. Resperit de⁹ ad abel et ad munera ei⁹. Sacrificia dicunt⁹ q² sacrificant et offerunt p⁹ peccatis n⁹ris. et nos sacros efficiunt. Un⁹ ap⁹lus inq⁹ de p⁹ntifice. vt offerat dona et sacrificia p⁹ peccatis. Sermonum igr⁹ inculcat⁹. pie deuotionis excitatio. et ineffabilis p⁹medat⁹ sac⁹meti: q² sac⁹metu⁹ digne eucharistia appellat⁹. p⁹ut dice⁹ i⁹ se⁹ pte sup⁹ v⁹bo. Qui pridie. p⁹roprietate mun⁹ h⁹oi. donu⁹ deo dat⁹. Na⁹ munera dicunt⁹ q² manib⁹ dan⁹ v⁹l accipiunt⁹. Rursus dicunt⁹ dona q² ad pane⁹. in q² est farina et aq²: munera q² ad vinu⁹. in q² e⁹ vinu⁹ et aq²: hec sc⁹ta sacrificia q² ad vt⁹z. q²z. fm aug⁹. dona offerim⁹. cu⁹ nosipos deo offerim⁹ et donam⁹ munera. cu⁹ ei⁹ b⁹nificioz meoz res sum⁹. sacrificia illibata. cu⁹ ei h⁹uilitatem et laudes ipendim⁹. Et no⁹ q² i⁹ deo d⁹ pluralit⁹ dona. munera. sacrificia: q² panis et vini priusq² co⁹secr⁹et. Et diuerse sunt sp⁹es subst⁹antiaz et diuerse subst⁹antie sp⁹ez: s⁹ vbi p⁹secrat⁹ celestis accessit. sp⁹es q²de⁹ remanet s⁹ subst⁹antie p⁹uertunt⁹. Itaq² diueria sunt co⁹tin⁹etia. s⁹ vnicu⁹ est co⁹tentu⁹. Na⁹ ide⁹ sub vt⁹q² sp⁹e co⁹rine⁹t. licet n⁹ in ide⁹ vt⁹q² subst⁹antia co⁹uertat⁹: sicut infra plani⁹ et pleni⁹ o⁹nd⁹et. Dicunt⁹ etia⁹ sc⁹ta et illibata: q² panis et vinu⁹ sc⁹tificant⁹ in sacrosc⁹tum corp⁹. et imaculat⁹ sanguine⁹ ihu xpi. Non em⁹ dicunt⁹ illibata q²si n⁹ du⁹ gustata: s⁹ poti⁹ dicunt⁹ illibata. i. imaculata. q² sine macula cordis et corp⁹is oportet offerri: q²ten⁹ et cor ab iniquitate. et corp⁹ ab imundicia purge⁹ anteq² offerant⁹. Qm⁹ vt ait ap⁹lus. Qui cu⁹q² manducauerit pane⁹ et biberit calice⁹ d⁹ni i⁹digne. re⁹ erit corp⁹is et sanguinis d⁹ni. Probet at⁹ seipm⁹ h⁹o et sic de pane illo edat et de calice bibat: q² em⁹ manducat et bibit indigne. iudiciu⁹ sibi manducat et bibit. Dicunt⁹ g⁹ illibata. i. sine labe. sicut agn⁹ paschalis imaculat⁹. q² significat xpm. q² est sine macula. i. ruga. El⁹ illibata. i. incorrupta: n⁹ q² subst⁹antia panis et vini corru⁹pi n⁹ possit. s⁹ q² corp⁹ et sanguis filij dei in q² v⁹ntate v⁹boz sp⁹es iaz t⁹nsubst⁹antiate sunt corru⁹pi n⁹ p⁹nt. Un⁹ ps. Non dabis sc⁹tum tuu⁹ vide⁹ corru⁹ptioem. Tercio dicit illibata. ad no⁹ndu⁹ q² nullus ex⁹ne⁹ ad fide⁹m d⁹z app⁹roximare illis. vt dice⁹ i⁹ tertia p⁹ti⁹cla sup⁹ v⁹bo. Co⁹municantes. Tria at⁹ sunt eccl⁹ie sacrificia. p⁹ tria q² fiebant i⁹ ve. t. figurata: put dictum est in p⁹hemio huius p⁹tis.

Seq⁹ In p⁹is q² tibi offerim⁹ zc. Sane legalis p⁹ntifer igrediens ad sc⁹tasctoz orabat. vt dictu⁹ est in p⁹hemio hui⁹ p⁹tis: et xpc ante passionem orauit se glorificari. discipulosq² p⁹uari. et nuc etia⁹ sedes ad dextraz p⁹is interpellat p⁹ nobis. Sic et n⁹r minister seq⁹ns aar⁹o et xpm. p⁹ tota supplicat eccl⁹ia. q² p⁹sistit in p⁹latis et subiectis. Licet

autem vnus tm⁹ sacrificiu⁹ offerat. tm⁹ pluraliter dicit offerim⁹: q² sacerdos no⁹ tm⁹ in sua. s⁹ intotius eccl⁹ie p⁹sona sacrificat: q² p⁹pter in sac⁹meto corp⁹is xpi nil a bono mai⁹ nil a malo min⁹ p⁹fici⁹ sacerdote. put dictu⁹ est i⁹ p⁹hemio hui⁹ p⁹tis

El⁹z nobis h⁹ inuestigadu⁹ occurrit. q²bo et p⁹ q²bo et q²liter et q²re debem⁹ sacrificiu⁹ altaris offerre. Et q²dem hec q²ttuoz ex ipso canone colligere possum⁹ euidenter. Quib⁹. soli deo vic⁹z indiuidue trinitati. Pro q²bo. p⁹ eccl⁹ia sc⁹ta catholica videlicet p⁹ oib⁹ ortodoxis. Qualiter in vnitates fidei vic⁹z in co⁹munionem sc⁹toz. Quare. p⁹ b⁹nificijs corp⁹alib⁹ sp⁹ualib⁹ et eternis. s⁹ omib⁹ p⁹pter deu⁹. Primu⁹ not⁹ ibi. tibi reddunt vota sua eter⁹no deo viuo et vero. Sc⁹d⁹ ibi. p⁹ eccl⁹ia tua sc⁹ta catholica. Terciū ibi. co⁹municantes et memo. ve. Quartū ibi. p⁹ redemptioem aia⁹z suaz p⁹ spe sa. et incol. sue. Sacrificiu⁹ g⁹ laudis offer⁹t. et generaliter p⁹ cunctis. et sp⁹aliter p⁹ q²busdaz: sc⁹z p⁹ p⁹latis q² sunt iux⁹ ap⁹lm in sublimitate co⁹stituti: et p⁹ subditis. p⁹ viris et mulierib⁹. p⁹ sacerdotib⁹. et astantib⁹. p⁹ nobis et n⁹ris. De p⁹latis et subditis ibi. vna cu⁹ famulo tuo papa n⁹ro. et omnib⁹ ortodoxis. De viris et mulierib⁹ ibi. Admemento d⁹ne famuloz famula⁹zq² tuaz. De sacerdotib⁹ et astantib⁹ ibi. oim⁹ circu⁹stantiu⁹. et q² tibi offer⁹t s⁹ sacrificiu⁹. De nobis et n⁹ris ibi. p⁹ se suisq² oib⁹us. Sic g⁹ exponenda est l⁹ra. Que tibi offerim⁹ in p⁹is. i. p⁹ncipalit⁹. p⁹ eccl⁹ia tua sc⁹ta catholica. i. vniuersali: toto terraz orbe diffusa s⁹ fidei sac⁹mentis vnita. quam. i. vt eam pacificare dig⁹neris vt habeat pacem ab h⁹eticis et sc⁹ismaticis. et adunare q² disp⁹sa est inter p⁹fidos et paganos. El⁹ s⁹ d⁹ q² orandu⁹ est p⁹ discor⁹dantib⁹ abinuicem qua⁹ et custodire dig⁹neris a vitijs et demonib⁹. et regem in. p⁹spis et aduersis. Id ipm⁹ tm⁹ videt⁹ esse pacificare q² adunare. custodire q² regem. Tunc em⁹ pacificat. cu⁹ fide⁹liu⁹ metes adunat: vt p⁹ spm⁹ sc⁹tum caritate diffusa. m⁹ltitudinis credentiu⁹ sit cor vnu⁹ et aia⁹ vna. Tunc custodit. cu⁹ inter m⁹l⁹di. p⁹icula regit: vt de sc⁹to mittes auxilium eaz de fion tueat. Licet em⁹ in apoc. septē scribat⁹ eccl⁹ie s⁹ijs. vna tm⁹ in canticis est colūba. Na⁹ sapiētia edificauit sibi domu⁹ et exci. co. sep. Vna igit⁹ est eccl⁹ia septē ordinib⁹ distributa v⁹l septem chris⁹matib⁹ i⁹ signita qua⁹ ipse pacificat et adunat: ille custodit et regit. q² p⁹pter ipi⁹ regimē et m⁹uimē vnu⁹ p⁹posuit vniuersis. vt oēs ab vno sicut corp⁹ a capite gubnent⁹: p⁹ q² statim orat⁹ cu⁹ d⁹ vna cu⁹ famulo tuo papa n⁹ro q² vba addidit clemēs papa. Na⁹ vt inq⁹ pelagi⁹ papa. co⁹stat ab vniuerso orbe sep⁹atos eē q² q²libet diffensione inter sac⁹ ministeria apostolici p⁹ntificis meoziaz fm co⁹suetudine n⁹ frequētat. Qui v⁹o n⁹ sunt de romana dio⁹cesi. p⁹ suo q² debent orare pontifice. quatenus

unitatē spūs in vinculo pacis obseruet. Tūc dē
bēt dicē vba sequētia. scz 7 antistite nro. Anti-
stes tñ ipē celebrās nō debet ea dicē. Qd vō ad-
dūt qdā de antistite 7 rege. noua traditio ē: vbi
orādū eē p platis oñdit. orādū etiā eē p princi-
pe aplūs docet. j. ad thi. ij. c. Obsecro inqt pñio
oīm fieri obsecratōes. oōes. postulatōs. 7 gā
rūactōes. p oīb. hoīb. p regib. 7 oīb. q i sub-
limitate sunt pstituti: vt getā 7 trāquillā vitam
agam⁹ i oīm pietate 7 castitate. Sicut em due
sunt vite. celestis videlz 7 terrena: vna q spūs vi-
uit ex deo. et altera q caro viuut ex spū: ita dne
sunt ptātes. ecclīastica videlz 7 mūdāna: vna q
moderat spūalia. 7 altera q moderat carnalia.
Ista p clericos 7 illa p laicos. Post vtranqz
ptātē orādū ē p oīb. ortodoxis. q vtrāqz fidē ca-
tholicā videlz 7 aplicā venerāt 7 colūt. 7 sic he-
retici 7 scismatici excludūt. Ortodoxi em qua-
si recte gloriātes dicūt: qui videlz deum recte fi-
dei pfessione glorificant.

Secunda pars canonis.

Emento domine

famuloz famularumqz tuaz 7 oīm
circūstātū zc. Scda ps. i qua etiā
oñdit orādū esse p subditis. Et ex hac iūctura
vboz euidenter pūncit. q i h loco debeat sacer-
dos spēaliter viuos q̄s voluerit memorare. qm
subsequēti. Amento. defūctoz poterit agē me-
moriā spēalē. Hinc etiā euidenter apparet. q̄s sū-
ctū sit 7 salubre missarū itēresse mysterijs. cū sa-
crificiū eukaristie p circūstātib. spēaliter offe-
rat. Ulez cū de⁹ nihil ignoret. nec alicui⁹ vale-
at obliuisci: qd ē qd petim⁹ vt deus meminerit
nri. Porro de⁹ dī scire q̄s approbat. Tñ Nouit
dñs q sunt ei⁹. Et dī nescire q̄s reprobat. Tñ
Nō noui vos. Rursus dī obliuisci maloz. cū
mal⁹ ad bonū reuertit. Tñ. Si ipius egerit pe-
nitētiā oīm iniquitatū ei⁹ nō recordabor. Et dī ob-
liuisci bonoz cū bon⁹ ad malū puerit. Unde.
Si iust⁹ a iusticia sua se auerterit omēs iustici-
as ei⁹ nō recordabor. Deus etiā qñz recordatur
ad miserēdū. Tñ. Amento mei deus me⁹. quia
vētus ē vita mea. Qñqz ad puniēdū. Tñ. A-
mento dne filiaz edom i die hierlm. Petimus g
nō vt nri meminerit. s vt nri misereat: fm illd
Remiscere miseratōnū tuaz dne 7 m. t. q a se-
culo sunt. Seqt. Quoz tibi fides cognita ē. et
nota deuotō: q. d. q ppiariis fidelib. 7 deuotif
q sol⁹ vides i psciētis q recte credāt 7 deuote te
diligāt: vtpote renū scrutatoz 7 cordiū de⁹ sciē-
tiaz. dñs occultoz. oīm pscrutatoz: i cui⁹ spe-
ctu nulla creatura ē inuisibilis. Pro qbo tibi of-
ferim⁹ vl qz tibi offerūt h sacrificiū laudis zc.
q. d. Amento dne nō solū eoz p qbo offerim⁹

s etiā sacerdotū q offerūt h sacrificiū laudis. Cū
em sacerdos offert p ppo. nihilomin⁹ 7 p se.
Uel ideo dicit. p qbo tibi offerim⁹. vl q tibi of-
ferūt. qz nō solū offerūt sacerdotes s 7 vniuersi
fideles. Nā qd spēaliter ad implet mysterio sa-
cerdotū. h vniuersaliter agit voto fidelū. Ut p
qbo tibi offerim⁹ scz actu. vel q tibi offerunt scz
deuotōe. Bt at sacrificiū laudis. fm illud apli
Quicqd facē debetis. omia i laudē dei facite. vt
de⁹ laudet i vobis. Scdo sacrificiū laudis tr.
qz xpc grās agēs illd instituit. put dicet in sexta
pticula sup vbo. Grās agēs. Tercō ideo. qz cū
deo qcq offerim⁹. sua sibi reddim⁹: nō nra lar-
gimur. Tñ ps. Si esuriero nō dicā tibi: me⁹ ē
em orbis terre 7 plenitudo ei⁹. Ergo imola deo
sacrificium laudis. 7 redde altissimo vota tua.
Quarto qz deū laudare debem⁹. nō solū qz pas-
sus ē p nobis: s etiā qz nobiscū ē quotidie vsqz
ad cōsummatōz vite. Uel qz nō solū se dedit pro
nobis i pciū. s etiā qz dedit se nobis i cibū: vt p
pciū redimeret nos a morte. p cibuz aleret nos
ad vitā. Tñ. Qui māducat me viuet ppter me
Pro se effegelis ē. id ē expositō eius qd seqtur
scz p redemptōe aīaz nraz. Pro spe salutis 7
incolumitatis sue. Seqtur. suisqz oīb. zc. vidē-
licz p sanguineis 7 affinib. familiarib. vl ami-
cis. Licet em diligere teneamur etiā inimicos.
scdm illud. diligite inimicos vros: fuare tñ de-
bemus ordinē caritatis. q incipit a seipo. scdm
illud. Introduxit me rex i cellā vinariā. 7 ordi-
navit in me caritatē. Nāz 7 aplūs ait. Bū tps
habemus opemur bonum ad omnes: maxime
aut ad domesticos fidei. Pro redēptione aīarū
suaz zc. quasi nō pro tēpali lucro vel appetitu
terrenoz. s p spe salutis 7 incolumitatis sue. i.
pro salute vel incolumitate spanda: spe em sal-
ui facti sumus. Pro salute quidē mētis 7 inco-
lunitate corporis. Nā vtrāqz sanitas ē ab illo
q dicit. Sal⁹ ppli ego sum. Ulez vtrāqz sanitas
prouenit ex redemptione aīme. i. de remissione
peccati. sicut econtr de reatu peccati pcedit ifir-
mitas vtriusqz: iuxta sententiā veritatis. Ecce
sanus inqt factus es. iā noli peccare. ne deteri⁹
aliqd tibi cōtingat. Porro tria sunt homis bo-
na. corporalia spūalia 7 eterna: videlz ifima me-
dia 7 supma: p qbo sacerdos dicit se offerre. p
corporalib. i. pro incolumitate: pro spūalib.
id est. pro redēptione: pro eternis. i. pro salute.
Nā 7 dñs docet nos p his trib. orare. videlicz
p eternis. Tñ adueniat regnū tuū. Pro spūa-
lib. Tñ fiat voluntas tua sicut in celo 7 in ter-
ra. Pro corporalib. Tñ panes nrm quotidia-
num da nobis hodie. Offerimus g sacrificiū p
eternis vt denē nobis i premiū. pro spūalib. vt
denē nobis ad merituz: pro corporalib. vt denē

nobis ad adminiculum. vt p hec 7 ista pueniam⁹ ad illa. **U**lex cū dicat apius. qd⁹ in infirmitate pficit. 7 itez. cū infirmor tūc fortior sū: qd est qd p corpali icolūitate sacrificiū laudis offerim⁹. nisi vt nobis cōsuata vl' reddita sanitate grāz actōes in ecclia referam⁹. **S**eqt. Tibiqz reddūt vota sua 7c. Vota sua dicunt q volūtariē pmittunt. qz volēter 7 libēter deo vouē 7 votū reddē debem⁹. **U**lex cū nra donem⁹ 7 aliena reddam⁹. quō vota si sua sunt reddūt 7 nō poti⁹ donant: vel si reddūt quō sua sunt 7 nō poti⁹ aliena. Sane votū bonū 7 hoīs. 7 dei ē: s dei ppter autoritatem grē. hoīs ppter libertatez arbitrij. **P**ropter qd dicit aplus. Non at ego s grā dei mecum.

Tercia pars canonis.

Communicantes

est tertia ps. **L**irici⁹ papa addidit hec vba. **C**ommunicātes. 7 memoriā venerātes. Sane pontifex vt lex iubebat. thuribulū viuis carbonibz plenū. int scāscōz secū portabat sicut in pphēio hui⁹ ptis dictū est: 7 xpc carnis sue thuribulū oī vtute plenum tulit ad astra: sic 7 sacerdos nr xpi vicē tenēs. vacu⁹ a ptis 7 plen⁹ vtutū odoribz ad sacrificiū altaris accedē debet. **C**ommunicātes 7 memoriāz venerātes. **C**ommūicare idē ē qd pticipare: qz scōrum 7 angeloz pascuis cōmunicare debemus. **Q**uattuor at modis in ecclia cōmūicat. put dice⁹ in scē pticla sup vbo. **Q**ui pridie. **A**d memoriā venerari id est qd memoriāz honorabiliter colē: q beata maria vgo p aduentuz spūssancti genitrix facta ē filij dei ihu xpi dñi nrī. q deus 7 hō est. **I**llud at nōndū est. q secreta nō tota sūt ab vno. s pticulatī a pluribz ex eo ppēdit fuisse pposita: qz ter ī ea scōz pmemoratō repetit licet b ipm puenerit ad laudē 7 gliaz trinitatis **I**n scda qppe pmemoratōe supplent q de primitiuis scis desse videbant in pñā. **U**lex ī ea cōmemoratōe q fit añ pscēctionē corpis xpi. postulat scōz suffragiū. **I**n ea vō q fit p pscēctōez corpis xpi. scōz cōsortiū implorat: qz nimiz ateq corp⁹ xpi qd est vniuersal ecclia psecrē. i. ateq regnū adueniat: necessariū est nob ī via sanctorz suffragiū. vt meritis eoz 7 pñibz dine ptectōis muniamur auxilio: s vbi corp⁹ xpi fu erit cōsecrētum. i. vbi regnū aduenerit. assequimur ī pñā scōz psortiū. vt societate 7 pte cū scis 7 aplis 7 martiribz habeam⁹. **I**n via qppe cōmunicam⁹ cū scis p fidem. quam ipi h habuerūt. 7 nos habem⁹. **I**n pñā vero pticipabim⁹. cū sanctis p spēz. quā ipi hnt 7 nos habebim⁹ **N**os em fidem habem⁹ 7 spem. 7 illi spem hnt 7 rem. **N**os pcurrim⁹ stadiū. isti possident brauiū. **N**os pugnam⁹ ī via. illi triūphant ī pñā

Communicam⁹ igit 7 memoriā veneramur aploz ac martiz. 7 pñpue glīose vginis dei genitricis marie: vt eoz suffragio de fide pducamur ad spem. de stadio pueniam⁹ ad brauiū. de via ad pñāz transeamus. **I**n primis at nominat nomen beate marie: qz ipa eū q oblaturus est. 7 q vera hostia est genuit. 7 ī celis obtinet principatū. **N**oiat 7 duodeci apli 7. xij. martires: q omnes hui⁹ sacrificij testes fuerunt 7 passionē xpi vobis 7 effusionis sanguinis testimonio pbauerūt. **I**n hac at pmemoratōe scōz illud obfuit ecclia qd antiqitas agē consuevit: vt ī oñonibz suis recolat patz memoriāz. qtenus eoz meritis suffragantibz facili⁹ obtineat qd iplozat. **S**ic 7 moyses p peccāte iplo iterce dens patz memoriā iniposuit dices. **R**ecordare abrahā ysaac 7 iacob fuoz tuoz 7c. ero. xxxij. **S**ic 7 azarias orasse legit ī fornace. **N**e qsum⁹ auferas miscōiaz tuam a nobis dñe de⁹ nr: ppter abrahāz dilectū tuum. 7 ysaac suum tuū. 7 israhel scūm tuū. **E**t qm ext vnitates ecclie nō est loc⁹ offerendi sacrificiū vnitatis: ī deo scōz memoriē cōmūicam⁹ ī sacrificiō. qtenus ī cōmūione scōz sacrificiū offeram⁹. **N**az sicut vn⁹ panis ex mltis gñis. 7 vinū ex multis racemis. 7 vnū corpus ex multis mēbris: sic ex mltis fidelibz vna pstat ecclia. **S**criptum est em. **A**lienigena nō vescet ex eis. qm scā sunt: 7 ī deo solū illū ad essum hui⁹ agni recipim⁹. q nre cōiūctus ē domui. vīez omne domesticū fidei a pñcipe vsqz ad plebeū. a iplo vsqz ad publicanū. **S**cripserūt at qdam: q qz sacerdos legal scripta habebat ī longion noia. xij. tribuū seu patz. ero. xxx. **I**deo ī hui⁹ rei memoriā ps biter noiat memoriā bte vginis 7 aploz 7 qrundā martiz **S**ed cū ecclia inter scōs magnifice memoriāz cōfessorz veneret: qre ī canone nō sit de illis cōmemoratō: **R**ñderi potest. q canon pri⁹ fuit edit⁹ q memoriāz scōz pscōz ecclia celebraret **N**am oēs fere scī q ī canone pmemorant. pcessere siluestz ppter iohēm 7 pauluz 7 marcellinum 7 petz: q primo successerūt. **E**cclia vero p tēp⁹ bti siluestri cepit memoriāz scōz pscōz venerari. **C**anon at ex eo conuincit pcessisse. q aploz catologus nō ita repit ī illo dispositus. sicut ī emēdationibz codicibz siue ī euāgelij inuenit. **I**n pñibz editionibz vt dicit hiero. nō solum euāgelistaz mutatus est ordo: s etiam vboz 7 sententiaz erat pfusa cōmixtio. **P**otest etiā dici q ī deo ī canone solū sit mētio de martiribz. qz cum b sacramentum sit sacmentum amoris: ī ipsi⁹ sacmenti misterio debet solum fieri memoriā de illis ī qb speciali⁹ apparuit signum veri amoris. **I**n aplis apparuit p tēmpalium abiectiōem. **I**n martiribz p corpus

tormentis expositionez. De primo mathei. xix. Ecce nos reliquimus omnia &c. De secdo sap. iij. Et si coram hoibz tormenta passi sunt &c. Rur- sus ideo non fit mentio de pfefforibz. qz illi n̄ sūt passi sicut xpc. cui⁹ passionis ē memoriale s̄ sa- cmentū. Greg. iij. addidit hec vba. scz illa q̄ in qbusdaz eccl̄is dicunt. scz qz solēnitas hodie ī cōspectu tue maiestatis celebrať. dñe deus n̄r in toto orbe terraz. Terminat autē hec p̄tula p eundem xpm dñm n̄rm: sicut em̄ p filiū omia facta sunt. ita & p ipm hnt oia esse repata & ter- minata. Et fm̄ qsdam nō debet h̄ rñderi amē. neqz vsqz ad fractōem hostie: qz angeloz choz⁹ sancto misterio assistēs rñdet amē: s̄ tñ n̄ ubiqz seruat. De h̄ diceť in. vi. p̄tula.

Quarta pars canonis.

Anc igitur obla

tionem. Quarta ps. Et h̄ dicendo sacerdos ī qbusdaz eccl̄is pfunde se

inclinat. Sane legalis pōtifer orans fumo thi- miamatis obūbrabat & tegebat. ne pateret ali- cui dñi cremaret incēsum. sicut in p̄hemio hui⁹ ptis dictū est. Et xpc dum p̄rem interpellat p nobis. angeloz p̄trāsīt intuitū: qz intelligi non potest qntū p̄ntia sumpte carnis impetret apd̄ p̄rem p nobis: sacerdos qz dum vicez xpi gerit. qdāmodo tegit & latet. qz nec cogitari nec nar- rari potest qnta v̄tus & potentia sit in v̄bis ei⁹ in h̄ misterio. qz latet homines & angelos. Ad qd̄ rep̄sentandū in qbusdaz eccl̄is sacerdos se- cretaꝝ inēns. qbusdaz cortinis q̄ sunt in vtroqz latē altaris. q̄ tunc extendunt: q̄si tegit & velať Seruitutis n̄re. i. mee & cūctoꝝ q̄ tibi f̄uiunt & famulant. Et nota q̄ due sunt f̄uitutis spēs. vna q̄ soli creature debet q̄ dī latria: altera q̄ creaturis impēdit. q̄ vocat̄ dulia: qsdaz em̄ cre- aturas possum⁹ int̄ omnia venerari. Utrāqz spēm dñs d̄ terminat dicēs. Reddite q̄ sunt ce- saris cesari. & q̄ sunt dei deo. Uñ v̄sus. Latria fit dño. debet dulia f̄uo. Ad corp⁹ xpi ferē p- dulia verē. Latria ḡ est f̄uitiū siue cult⁹ soli dō creatori debet⁹: quem debem⁹ sup oia reuereri. Ad eam q̄ deꝝ p̄tinet̄ templa altaria sacerdotia sacrificia festiuitates. cerimonie & hmōi: q̄ soli deo sunt exhibenda. iux̄ illud. Dñm deū tuum adorabis & illi soli f̄uies. i. soli deo f̄uitutē ado- ratōnis impendes. Non em̄ sc̄tis & angelis ad honorem dei. s̄ poti⁹ deo ad honore sc̄toꝝ & an- geloz dedicanť templa & altaria p̄secranť. & sa- crificia offerunt: nec ip̄is adozonis f̄uit⁹. s̄ soli deo impendit. vt diceť in p̄hemio vii. ptis: ne si secus fiat. nō theosebie cultus exhibeat. s̄ ydo- latrie crimē incurrať: f̄uiedo creature tāq̄ cre- atori. & mutādo gliaz īcorruptibilis dei. in si-

mitudinem corruptibilis hominis. Si igitur nec hoies nec angeli adorandi sunt: attendant qd̄ agant q̄ sub p̄textu cuiusdaz religiōis seu pi- etatis diuersas adorant imagines. Nō em̄ licz manu factū aliqd̄ adorare. vt p̄batum est in p̄te p̄ma sub ti. de picturis. Vna q̄ deꝝ tñ est dei pa- tris imago. quaz vna cū p̄te adozōne venerari debem⁹. scz vnigenitum dei filiū ihm xpm q̄ est splendor glie & figura substantie ei⁹: cui⁹ n̄ solū deitatem s̄ etiam humanitatē adorare debem⁹ iux̄ illud. Adorate scabellū pedum ei⁹ qm̄ san- ctū est. Ceteras vero imagines & creaturas sa- cras & sc̄tas. i. angelos. hoies & sac̄menta. n̄ la- tria s̄ dulia possumus venerari. De adozatōne angeloz legit q̄ abraā oculis eleuatis ī pualle mambre. tres vidit & vnuz adorauit ex angelis. Lot qz duobz āgelis inēntibz ciuitatē occurrēs adorauit petens vt in domū suaz hospitō decli- narent. De adozatōe hoim legit q̄ iacob vidēs esau venientē. p̄cessit vtrāqz turmaz & pnus in terrā sepcies adorauit. Filij qz iacob adorauerūt ioseph in egipto. De adozatōne sac̄mētoꝝ dicit eccl̄ia. Cruceꝝ tuaz adoram⁹ dñe. Et alibi legit Christiani sac̄s imagines pie venerāt & adorāt

Seqt. Dies qz n̄ros. Et nō q̄ leo papa ad- iunxit infra actōem. Hanc igit oblatōem. v. qz placatus accipias. Vt̄is aut grego. has tres petitiones in canone dī addidisse. Prima est. Diesqz n̄ros ī tua pace disponas. supple p eum q̄ p nobis est tradit⁹ in man⁹ eoz q̄ pacem ote- runt. Secda ab eterna dānatōne nos eripi. sup- ple p eū q̄ p nobis tpali morte damnat⁹ ē. Ter- cia & in electoz tuoz iubeas grege numerari. supple p eū q̄ p nobis deputat⁹ est cū iniqs. In pace tua &c. Et nō q̄ est par pctōꝝ. par iustoz q̄ dī par pectoris siue sp̄ualis. par tēpis & par eternitatis. De pace pctōꝝ dicit ps. Zelauī su- per iniqs pacem pctōꝝ vidēs. De pace iustoz dicit apl̄s. Fruct⁹ spūs est. caritas. gaudiū. par. patientia. Hanc reliq̄ dñs apl̄is dicens. Pacem relinquo vobis. De pace tempis inq̄t p̄pheta. Oriet̄ in diebz ei⁹ iusticia & abundātia pacis. De pace et̄nitatis dñs dicit apl̄is. Pa- cē meā dō vobis: non quō mūdus dat. ego dō vobis. Pro hac triplici pace ter oram⁹ ī missa Primo in hac ozo ne. Hāc igit̄ ibi. diesqz n̄ros in tua pace disponas. Secdo in ozone. Libera nos. ibi. Da p̄pici⁹ pacē in diebz n̄ris. Tercio ī par dñi ibi. Bona nob̄ paces: vt de pace tpis. p pacē pectoris. īnseā⁹ ad pacē et̄nitatis Ob h̄ etiā sacerdos ter in missa osculat̄ altare: vicz in p̄ncipio canonis dicens. vti accepta &c. & ī ozo supplices. & p̄t⁹ ozonez. Dñe ihu xpc q̄ dixisti a- pl̄is: licet qdaz nonies osculent̄. vt in sui adiu- torium ad h̄ impet̄ndum. ix. choros v̄l ordines

angelorum. in quibus omnes sancti locati: vel locati sunt inuocet et inducat. Vel hoc faciunt quasi gratias agentes de. ix. ordinibus quos quilibet sacerdos gradatim suscepit. Circa huiusmodi altaris oscula nondum est. quod sacerdos ea facit tribus temporibus in missa. iuxta tria quibus indiget ad alia tria ab eo in altari agenda. Primo enim facit quadam oscula ante collocatorem hostie et calicis. quando prius ad altare accedit. et quando ad primam collectam dicitur. est dominus vobiscum. et iterum post euangelium dicitur. est dominus vobiscum: quod oscula facit. ut fiat dignus minister in sacrificando. Secundo facit alia post collocatorem calicis et hostie priusquam communicet. scilicet dicitur. orate fratres etc. et quando in canone dicit. Ultri accepta: et quando dicit. Ex hac altaris participatione. Et finita oratione illa domine ihesu christe quod dixisti apostolis: quod facit ut sit iustus in christi corpore recipiendo. Tercio vero facit alia postquam communicauit. scilicet dicitur. Dominus vobiscum ante postcomunione. et completa oratione. Placeat tibi sancta etc.: quod facit ut sufficiens inueniat gratias deo per receptis referendo. Ulterius oscula quod fiunt ante collocatorem hostie et calicis. et ea quod sunt post communicationem: fiunt super altare videlicet in medio eius. Cum enim sacerdotis dignitas et autoritas in sacrificando. necnon et sufficientia ad referendum gratias de acceptis. sit solum a deo a qua nostra sufficientia est: ideocirco ante calicis et hostie locatorem et postquam communicauit osculat medium altaris: per quod propter virtutem consecrationis et vinctoris ibi in mensa altaris facte marie repntat deus in quo vniuersum extrema. Oscula vero quod fiunt post calicis et hostie collocatorem. antequam communicet. fiunt a sinistris calicis prope hostiam. Ad hoc enim quod sacerdos sit iustus in sacrificando. requirit non solum actio diuina. verum etiam sua. Unde augustinus. Qui fecit te sine te. non iustificabit te sine te. Requirit ergo dispositio ex parte sui. quod sit. si non resistit diuinis motibus: sed infusio gratie sit ex parte dei. ideoque oscula quod fiunt ante comunione non directe fiunt in medio altaris. Rursus illud quod est ex nobis in iustificatione nostra. est quod diminutum et modicum respectu eius quod ex deo est. Ad merito ergo fiunt a sinistra parte calicis. quod est pars diminuta et obliqua respectu dextre. Fiunt tamen iuxta hostiam: tum quia in iustificatione plura et nobiliora sunt a deo seu a christo: tum quia etiam illud quod a nobis est. potius habet rationem mali quam boni: nisi quodammodo esset a deo per gratiam preuenientem elicitum regulatum et acceptum. Potest etiam secundo dici. quod ideo quando calix et hostia non sunt super altare. oscula fiunt in medio altaris. videlicet directe super locum crucis ex chrismate in ipsius consecratione facte: quia christus stans in medio discipulorum suorum dixit eis. Pax vobis. quod pax per ipsa oscula designat. Tercio ad designandum. quod sicut habet in canticis christus ascensum in cruce purpureum. id est sanguinem rubricatum media caritate constrauit: quod caritas per osculum designat. quod etiam media dicitur quia

communis omnibus: per omnibus enim venit pati ex caritate. Porro fiunt oscula ipsa manibus super altare depositis. Primo ad notandum. quod caritas per osculum designata operibus debet initi. Nam secundum gregorium. operatur magna si est. si autem renuit operari amor non est. Secundo ad notandum quod in altaris sacrificio sacerdos omnem temporaliu curam deponere: et solum ipsi sacrificio affixam mentem debet habere. Tercio ad designandum quod ad hec opera eius non sufficit quod solum dei misericordia obtineatur. Ad hoc nonnulli in locis ipsis osculandis. signum crucis cum tribus extensis digitis prius imprimunt: tum quia omnia in fide trinitatis agenda sunt: tum quia regulariter quicquid ori applicandum est. debet prius crucis signaculo insigniri. Et quando altaris mensa consecrata fuerit. et alia multa crucis signa in ipso missae officio precesserint: non tamen hec superfluum: tum quia non ratione ipsius loci. sed ratione operis in loco ipso fiendi fiunt: tum quia quantumcumque altaris mensa fuerit consecrata. nescitur tamen quod in ipso loco maligno spiritui permittatur a deo. Alia etiam multa signa prius facta. non ratione loci. sed ratione consecrationis corporis et sanguinis christi. facta fuerunt. Alij tamen in penultima et finali dominus vobiscum. nec osculant altare. nec in illo imprimunt signum crucis: sed se solum ante faciendam suam signant et bene: tum quia per altaris osculum quod in fine missae fit. intelligitur sacerdos omnia precedentia approbare. et eis toto mentis affectu assentire: tum quia per corporis domini participationem omnis immundus spiritus de loco ipso credendus est au fugisse. De osculo etiam altaris et libri sub titulo altaris osculo dictum est.

Quinta pars canonis.

De dam oblationem

etc. Quinta pars in qua sacerdos accedit ad dominici corporis consecrationem dicens.

Quam oblationem. id est. terrenam materiam. ad corpus tui filij destinata: tu deus. assumptus in omnibus. id est. tota cognitione tota mente et toto intellectu digneris facere benedictam etc. Sane quanta feria iudas vnde ex. xij. a dyabolo supplatur. immane sacrilegium perpetravit: dum filium dei. xxx. argenteis vendidit phariseis a recopulationem damni quod icurrerat. propter effusionem vnguetti. Quare inquit hoc vnguettum non venit tricentis denarijs et datum est egenis. Dixit autem hoc. non quia de egenis pertinebat ad eum: sed quia fur erat et loculos habens ea quod mittebant asportabat. Quilibet autem argenteus valebat. x. denarios vsuales: et ita damnum vnguetti quod valuerat trecentos denarios. xxx. recopulauit argenteis. Si vero dicamus argenteos fuisse denarios vsuales. dicemus quod iudas vendidit christum quasi vile macipium. xxx. denarijs quod sunt decima pars tricentorum denariorum quos valuerat vnguettum. Propter quod dominus despectiue loquitur per prophetam. Appenderunt inquit mercedem meam xxx. argenteis precium apreciati quo appreciatur

sum ab eis. Ad designandum igitur precij quantitates
 quod Christus venditus est. sacerdos habet facit tres cruces com-
 muniter super oblataz et calicem cum dicit. Benedicta
 ascriptam et ratam. Quia et trinitas pater et filius et spiritus
 multiplicatores suscipiunt a ternario. Postmodum
 autem ad designandum venditionis et emptiois duas cru-
 ces imprimi singillatim. una super oblata. et altera
 super calicem: cum dicit ut nobis corpus et sanguis fi-
 at. quod dicitur. Illa venditio fuit maledicta. per scripta. ir-
 rita. iniuriam et detestabilis: sed tu deus hanc oblationem
 digneris facere benedictam. ascriptam. ratam rationabilem et
 acceptabilem. Judas enim dilexit maledictionem et
 venit ei: et noluit benedictionem. et elongabitur ab eo: sed
 tu deus hanc oblationem digneris facere benedictam per quam
 nos in celestibus benedicas. Judas delectus est de
 libro viventium et cum iustis non scribetur. sed tu deus hanc
 oblationem digneris facere ascriptam per quam nos
 inter electos ascribas. Judas laqueo se suspendit
 et epulum ei accipit alter: sed tu deus digneris hanc
 oblationem facere ratam. per quam ratum sit nostre salutis pro-
 missum. vel ratam quam ad confirmationem in omnibus bonis
 ne sicut cayn offeramus. quod se non deo sed dyabolo
 obtulit sacrificium. Item iudas exiit condempnatus
 et oratio ei facta est in peccatum: sed tu deus hanc oblationem
 facere digneris rationabilem. id est. ratione plenam per quam ra-
 tionabile fiat nostre fuitutis obsequium. Judas quod red-
 didit malum pro bonis. et odium pro dilectione retribuit
 sed tu deus hanc oblationem facere digneris acceptabi-
 lem. per quam nos tibi reddas acceptos. Secundo fi-
 unt tres cruces communiter super oblata et calicem:
 quod Christus tria communiter egit circa panem et vinum vicem
 accepit. benedixit. et dedit. Postmodum specialiter
 facit unam crucem super oblataz: quod dixit comedite
 hoc est corpus meum: et alteram super calicem. quod dixit bi-
 bite hoc est sanguis meus. Et secundum hunc sensum recte
 subiungitur. Qui pridie quam pateretur etc. Tercio fi-
 unt tres cruces. quod iudas vendidit Christum ad cru-
 cifigendum tribus. scilicet sacerdotibus. scribis et pharisaeis.
 Ad nondum igitur communiter tres emptores. facit
 sacerdos tres cruces communiter super oblata et
 calicem. dum dicit benedictam ascriptam et ratam. Ad no-
 tandum vero discrete venditorum et venditum. vel edem
 tem et editum. facit duas cruces discrete super ob-
 lataz et calicem cum dicit. ut fiat corpus et sanguis.
 Quarto tres patre cruces notant. quod factum est. esse ex
 virtute crucifixi: vel significant tres dies quibus Christus
 predicavit patrem dominicam in ramis palmarum. vel tridu-
 um quod in sepulchro quieuit: vel tria loca corporis in
 quibus passus est. id est. manus pedes et latus. Que vero se-
 quentes significant divinitatem et humanam naturam: vel
 quod Christus in anima et corpore passus est. Et fiunt quinque in
 figuram quod Christus quinque vulnera habuit vel in quinque
 crucibus tempore legis exprimumus quod quinque libris
 distinguitur. et quilibet Christi passio denotatur quod lex quinque
 personis regebat. scilicet iudice. rege. principe. propheta et

sacerdote. quibus Christus assimilatur. Possunt quoque ver-
 ba premissa secundo modo sic exponi. Petimus ut deus
 hanc oblationem faciat benedictam. ascriptam et ratam. id est.
 ut eam consecret. approbet et confirmet. in rationabi-
 lem hostiam et acceptabile sacrificium: ut nobis ita. id est.
 ad nostram salutem. panis fiat corpus et vinum san-
 guis. dilectissimi filij tui domini nostri ihesu Christi. Prius
 quod dilectus est filius. sicut ipse pater de celo tes-
 tatus est dicens. Hic est filius meus dilectus
 etc. Et nos eum diligere debemus. quod ipse prior di-
 lexit nos et pro nobis est passus. Tercio modo
 sic. Quisumus ut tu deus hanc oblationem facere
 digneris benedictam. id est. ut a te spiritualiter benedica-
 tur virtute patris nostri sit benedictus fructus virginis ma-
 rie. ascriptam. id est. talem quam de memoria tua nulla
 possit oblivione deleri: ratam. id est. talem quam de bene-
 placito tuo nulla possit oblivione convelli. ratio-
 nabile. id est. tale quod tue divine rationi conveniat. Refert enim
 iter rationabile et rationale. Rationabile dicitur quod de ratione
 procedit: rationale vero quod virtutem rationis. Unde et liber iste
 rationale vocatur: quod eorum quod in ecclesiasticis officiis ar-
 gumentum continet rationes. Acceptabilem. id est. ut per eas
 tibi deo acceptemur. Quarto modo sic. Digne-
 ris facere benedictam. id est. spiritu sancto replere: ascriptam
 id est. divinitati ascribere: ratam id est. in veritate ut
 ad salutem sufficiat solidare: rationabilem nostram fide:
 acceptabilem nostram devotione. Quinto modo sic.
 Quia oblationem tuam deus omnipotens digneris facere in
 omnibus benedictam. hoc est. transferre in eam hostiam
 quam est omnimode benedicta. ascripta. rata. ratio-
 nalis et acceptabilis. Benedicta dicitur hostia saluta-
 ris. id est. ab omni causa maledictionis immunis. taz
 originali quam actuali. taz criminali quam veniali: si-
 cut elizabet inquit ad virginem. Benedictus fructus
 ventris tui. Ascripta dicitur. id est. scripturis et figuris
 veteribus designata. tam in agno paschali quam in manna
 celesti. taz in ysaac imolando. quam in abel im-
 molato. quam ut inquit iohannes. Hic est agnus qui occisus
 est ab origine mundi. Rata dicitur quod non transitoria.
 sicut veteris lex. quam cessit ubi nova successit: sed quam per-
 manet in eternum secundum ordinem melchisedech. Ratio-
 nabilis dicitur quod quasi non peculiaris. sicut erat legalis
 quam sanguine thaurorum et hircorum non poterat a pec-
 cato mundare: sed quam sanguine proprio conscientias
 emundat ab operibus mortuis. Acceptabilis dicitur quod quasi
 non illa. de qua dicit propheta. Sacrificium et obla-
 tionem nolui sicut ait dominus. Non accipiam de
 domo tua vitulos. neque de gregibus tuis hircos:
 sed illa de qua dicit psalmista. Tibi sacrificabo hostiam lau-
 dis. Unde dominus ait. Sacrificium laudis honorifica-
 bit me. Et secundum hanc expositionem recte subiungitur. ut
 fiat corpus et sanguis dilectissimi filij tui etc. prius
 enim dilectus est filius. iuxta illud. Hic est filius meus di-
 lectus etc. Et nos eum diligere debemus. quod ipse pri-
 or dilexit nos et passus est pro nobis. August.

vero sic exponit. Bñdictam p quā bñdicimur: ascriptā p quā i celo hoies ascribimur: rataz p quā i visceribz xpi. i. de corpe xpi qđ ē ecclia cōsemur: rōnabilē p quā a bestiali sensu eruimur acceptabilem vt q nobis ipsis displicem⁹ p hāc acceptabiles ei⁹ vnico filio sim⁹. Subiungēs qz sacerdos euāgelistaz vba assumēs dīc. Qui pridie q̄ pateret zc. Amb. dīc q̄ hec vba. quā oblatōnez ascriptā rōnabilē zc. sunt vba euāgeliste vsqz ibi. Accipite z māducate z bibite ex h oēs. Alij vō dicūt q̄ alerāder papa prim⁹ addidit canoni vba illa. Qui pridie. vsqz h ē corp⁹ meum.

Sexta pars canonis.

De pridie q̄ pateret

ret zc. Sexta ps. Et hec vba dīr alerāder papa prim⁹ addidisse vt pre-

missus ē. Qđ at ab h loco agīt repñtat id quod xpc in cena fecit. Et est sensus horz vboz. Qui pridie q̄ pateret. i. vna die āteq̄ ipe passus ē p nob. voluit ēdere discipul⁹ suis corpis z sāguis misterii. vt illi ēderet nob. Quītadecima nāqz die primi mēsis. q tūc extitit feria sexta. passus est xpc: z pcedēte nocte videlz decimaq̄rta luna primi mēsis ad vespērā vt legis scripturas imple ret. p typicuz pascha corpis z sāguinis sui sacmētū iſtituit. z ecclie ēdidit frēq̄ntādū. Sic em fuerat pfigurātū. i. exod. Decima die mēsis primi. tollat vnusqz agnuz p familias z domos suas. z fuabit eū vsqz ad q̄rtam decimā diē mēsis hui⁹: imolabitqz eū vniuersa mltitudo filiorū isrl ad vespērā. z sument de sāguine agni. ac ponēt sup vtrūqz postem. z i supluminariis domoz in qbz comedēt illū. Et p pauca. Est em phase. i. tñsit⁹ dñi. Illđ at nōndū ē. q̄ sicut māna datū fuit hebreis p tñsitū maris rubri. iaz submersis egiptijs: sic eukaristia dat xpiānis post ablutōz baptisimī. iā deletis peccatis: vt p baptismū emūdemur a malo. p eukaristiā confirmemur i bono. Sicut em māna pplūm illuz p vastitatē inuie solitudinis ad terrā pmissionis pduxit: sic eukaristia pplūm istū p icolatū vite pñtis ad patriā padisi pducit: sic dicta. qz non aliđ iuenit vocabulū q̄ digne tātū sacrm valeat appellari: nisi q̄ grece melius dīr eukaristia. qđ latine exponit scđm yfido. bona grā. vl fm alios dator grē. Eliaticū q̄ recte appellat. qz reficiēs i via dducit ad patriā. Sicut ei filijs isrl a tñsitu maris rubri māna n̄ desuit. donec venirent ad terrā pmissiōis: ita z fidelibz renatis p baptismū rubricatū z sāctificatū sāguine xpi. n̄ deficiet eukaristia. donec veniet finis seclī. Sz nec tūc nisi q̄ ad hec: qz vltēri⁹ n̄ sumet sub specie. s̄ vīdebimur deū facie ad faciē. Hostia vō scđm hebreos dīr ab hostio. qm ad hostiū taber-

naculi offerebat: s̄ scđm gētiles dīr ab hoste. qz deuictis hostibz fiebat hostia. i. sacrificiū: z vīctima p vincēdis. de q̄ dictū ē sub ti. de oblatōne. Dīr q̄z hostia imolatō. qz ibi xpc sacmētali ter imolat. q̄ semel i veritate p peccatis imolatus ē i cruce: qđ tractū ē a mola. q̄ fieri solebat de qđā genē frumenti. qđ far seu adoz dīr. Qđ ḡ in māna pcessit i eukaristia cōsummat: nāz qn tālibet qsqz ptē accipiat. totā pcipit eukaristiā sicut euenit de māna: qz nec q pl⁹ collegerat habuit āplius. nec q min⁹ pauezat repit minus. Hāc ḡ pfigurabat panis ille celestis. de q̄ sapiens ptestat. Panem de celo pstitit sine labore: omē delectamētū in se hñtem. z oīs saporis suauitatē. Qđ de se xpc exponēs. Ego inqt sum panis viuus q̄ de celo descendi: si quis manducauerit ex hoc pane viuet in eternū: z panis quem ego dabo caro mea ē pro mundi vita. Et ē notā dum q̄ in ecclesia cōmunicat corp⁹ xpi sument. pacem dando. panem benedictum z benedictōem suscipiēdo: vt dicet sub ti. de pacis osculo. Qui aut vult cōmunicare debet timorē fidē z dilectōem hñe. Sequitur. Accepit panes zc. Hūc sacrificij ritū melchisedech legit prim⁹ celebrasse. offerens panē z vinū: erat em sacerdos dei altissimi. Tñ dauid inqt ad xpm. Tu es sacerdos i eternū scđm oz. mel. zc. Sacrificiū igz euāgelicū pcessit legale. nō solum dignitate. sed etiam tempe: sicut apl⁹ plen⁹ oñdit i eplā ad hebre. Ideo vō panē z vinū in sacrificiū corpis z sanguinis sui xpc iſtituit. vt i sumptōe corporis z sanguinis xpi doceat esse perfecta refectō: qz sicut pre ceteris cibis z potibz corpali bz panis cor hominis cōfirmat. z vinū cor hominis letificat: ita corpus z sanguis xpi pre ceteris cibis z potibz spūalibz. interiores boiem reficiūt z saginant. Tñ poculū tuū inebrians q̄ pclarū est. In his ei duobz plena cōsistit z pfecta refectio. sicut ipe testat. Caro mea vere ē cibo z sāguis me⁹ vere ē pot⁹. De h etiā dicet in. vij. p̄t̄cula sup vbo. Hic ē calix. Letez panis debz ēē de frumēto. vinūqz de vite: qz xpc semetipm cōparauit frumēto. cum ait: nisi granū frumēti cadens in terrā mortuū fuerit. ipm solū manet Et viti. cū dixit. Ego suz vitis vera. Ipse etiaz fuit racem⁹ i torculari crucis pssus. Unde esa. lxiij. Vestimenta tua sicut calcātū i torculari. Porro nec racem⁹ vne. nec gñū frumenti debet offerri. nisi vl expssus i vinū vl redactū i panē: qz xpc z panē se dicit. z frumēto se comparat. In canone tñ aplorū in burcardo li. v. ca. si qs ita teneat. Si quis ep̄s vel p̄s biter pter ordinatōnez dñi. alia quedam in sacrificiō offerat sup altare id ē. mel aut lac. aut pro vino sicerā. aut cōfecta qđaz. aut volatilia. aut aīmalia aliqua

aut legumina. constitutōnez faciens deponat. De hoc dictū est sub ti. de oblatōne sacerdotis. Non debet etiā in pane ipso poni sal. quāvis qdā bēfici cōtrariū faciant. ppter illud qd scriptū est. Quicqd obtuleris sacrificij sale cōdies. Et illud. Nō auferes sal federis dñi dei tui de sacrificio tuo. Et illd. In oī oblatōne tua offeres sal. Et i euāgelio. Dis victia saliet. Que d sale discretōis nō materiali itelligūt. Panis autē h formā in modū denarij: tū qz panis vite p denarijs edit⁹ ē: tū qz idē denari⁹ i vinea laborātibz in pmiū dand⁹ ē. 7 i forma rotūda. vt dictū ē sub ti. de oblatōe. In h etiā pane sepe scribit nomē 7 imago ipatoris nrī. qz p eū in imaginē dei reformamur. 7 noiā nrā i libro vite scribūt. Nōnulli etiāz ibi agnū figurāt. tū qz is q imolat ver⁹ ē agn⁹. tū etiā ppter illud qd legit̃ ero. rrix. Hec qdē facies i altari. offeres agnos iugiter 7 vinū ad libandū in agno. Panis qz nō fermentat⁹ s azim⁹ in sacrificiū d3 offerri. tū rōe facti. tū rōne misterij. Scriptū nanqz ē in. ero. Primo mēse. 7. xiiij. die primi mēsis ad vespā comedetis azima. vsqz ad diē. xxi. eiusdē mēsis ad vespāz. Item septē diebz fermentatū nō inueniet in domibz vris. Itē q comedēt fermentatū. pibit aīa ei⁹ de cetū isrl. Item oē fermentatū nō comedetis. Itē in cūctis habitaculis vris comedetis azima. Cum g rpc die. xiiij. primi mēsis ad vespā cenauerit cū discipulis. 7 agnū pascale comederit: 7 utiqz ritu legali cū azimis panibz 7 lactucis agrestibz. constat q ea hora fermentatū non inuenibat in domibz hebreoz. 7 ita panē azimū in corp⁹ suū absqz dubio consecuit. Cum em fermentū corruptōez significet vñ fm aplm modicum fermenti totam massam corrumpit: vt nihil corruptū. vel corrupens. s totū sincez vel sincerans in h eē sacramento mōstret: non fermentatū s azimū consecm⁹. iuxta illud apli. Pascha nrī imolat⁹ est rpc. itaqz epulemur n in fermento veteri s in azimis sin. 7 verit. Szeci tñ in suo pliscentes errore de fermentato conficiūt latinos azimitas vocantes: cū ipi veri⁹ fermentarij valeant nūcupari. Bicut em i pasceue lunā. xiiij. extitisse. in q ver⁹ agn⁹ est imolat⁹. vt legis impleret figura. q. xiiij. luna primi mensis pascale agnū iusserat imolari Bns g eo die se passuz eē pnosces. in pcedenti vespā necessitate ductus anticipauit comedere pascha. Et qz tūc licite poterat comedi fermentatū: i deo 7 ipi corp⁹ dñi de fermentato cōficiūt. Dicunt etiā q cū beata vgo maria pgnans fuerit de spūs sancto. recte p fermentatū significat dñi icarnatō. ppter vginēi vteri tumore. Sz rñ deri pt. q nō offerim⁹ in sacrificiū vginis vtez nec ille ē ad tñssubstantiandū necessarius: s fi-

des 7 dei verbum. Sed nunqd conficit q fermētātū hodie apd nos sacrificat. Et videt q non cū rpc azimū cōsecuerit. qñ sacmentū instituit vt dictū est. Preterea vt iaz dicez. ecclia a btis petro 7 paulo hūc sacrificij ritū accepit Quidā tñ cōfēdicūt. pstim si negligentia vl ignorātia h facit. Nā 7 legit̃ in leui. Offeretis panes fermentatos cum hostia grāz q offerē p pacificis. Item in pentateuco legit̃. Offeretis panes primitiaz de duabz decimis fermentate siue. Et mltis cum fermentato cōficiētibz ecclia cōmūicat Seqt̃ eleuatis oculis in celum zc. Per h q rpc oculos in celū leuauit. insinuat nobis se hēre a pze qd hz: qdqz i pncipio nrōz opm debem⁹ dirigere mentis oculos ad dñm. tanq ad autorem oīm opm bonoz. Item p h q oculos ad celum leuauit 7 pri grās egit. docuit nos q semp pzi supplicare debem⁹: vt h tam magnū sacmentum p man⁹ nrās pficere dignez. Hic autem tria cōmemorant q nullus euāgelistaz describit vicz. Eleuatis oculis in celum zc. vsqz discipulis suis. Item eterni testa. Item misterij fidei. Quis g tāte audacie extitit. vt hec corō suo temptauerit interponē. Sane formā istam verborz ab ipso rpo acceperit apli: 7 ab ipis ecclia. Multa qdem tam de vbis q de factis dñicis ppter breuitatem ptermiserūt euangeliste. q tñ apli suppleuerūt vt est illud qd apłus ait in epla ad chorin. Elisus est plus q angentis frībz sit: dein de visus est iacobo. dein de aplis omnibz: nouissime aut tanq abortiuo visus est 7 mihi. Nāz 7 inter ipos euangelistas qdam omittunt ab vno q suplenē ab alio. Un cum tres euāgeliste cōmemorent. h est corp⁹ meū. solus lucas adiecit. qd p vobis ē det: 7 cū mathe⁹ 7 marc⁹ dicant p multis. lucas dicit p vobis: s mathe⁹ addidit in remissione peccatoz Seqt̃. Szas agens zc. Hinc colligit vñ sacrificiū laudis dicat. Bicut em sic qz rpc grās agens illud instituit. Szas aut agebat non p se sed p nobis. i. p repatōe oīm futura. De h dictum est in scda pticula sup vbo p qbo. Benedixit zc. Bñdixit em benedictōne celesti 7 vtute vbi: q conuertit panis in substantiam corporis xpi. s. h est corpus meum. Et in prolatōne huius verbi fit crux sup panēz. que significat q rpc passus est etiam in natura. Totus em passus est. 7 scdm animam 7 fm corpus: vt dicetur in. xj. pticula sup verbo. 7 prestas: vt totum hominem redimeret. Quia em chrisus accepit panem 7 calicem in sanctas ac venerabiles manus suas. vtrumqz benedixit. i deo sacerdos chrisi exemplo panem 7 calicem in manus accipiens. vtzqz p se crucis signaculo bñdicit. que due cruces innuunt tempus cene 7 gratie. in quo duo pietes

in āgulari lapi de cōiūgunē. vel q̄ gigas gemie
substātie crucifigit. Lū āt ad platōz istoz ūbo
rū. Hoc ē corp⁹ meū. hic ē sāguis me⁹. sacer dos
cōficiat: credibile iudicat. q̄ z xp̄c eadē ūba di
cendo cōfecit. Elez cū dñs pri⁹ fregerit q̄ cōfec
uerit. videtur q̄ ecclia q̄ pri⁹ cōsecrat q̄ frāgat.
aliter agit q̄ xp̄c egerit. z sic peccat: qm̄ ei⁹ actō
nra debet esse instructō. Sup̄ h̄ dixerūt qdā. q̄
xp̄c post bñdictōnē z cōuersionē fregit. nā tunc
cōfecit cū bñdixit. litterā h̄ ordine cōstruētes.
Accipit panē z benedixit subaudiēdū ē dicēs.
Hoc ē corp⁹ meū. z tūc fregit. z dedit z ait. Ac
cipite z comedite. z iterauit h̄ ē corp⁹ meū. Pri
us q̄ ptulit hec ūba vt eis vim cōficiēdi tribue
ret: deinde ptulit eadē. vt ap̄los formā cōficiē
di doceret. Alij dixerūt q̄ etiā xp̄c prius fregit q̄
psecuerit: nā pri⁹ bñdixit z postea fregit. demū
ptulit ūba illa. h̄ ē corp⁹ meuz zc. z tūc dedit: z
scdm̄ h̄ z sacrm̄ cōfecit z formam instituit post
bñdictōnē. cū dixit. h̄ ē corpus meuz. itelligen
tes illā bñdictōez fuisse: vel aliqd̄ signū qd̄ sup̄
panē imp̄ssit. v̄l aliqd̄ ūbū qd̄ sup̄ panē exp̄ssit.
Quib⁹ illud videt̄ obsistere. q̄ pri⁹ fregit q̄ di
xit. h̄ ē corp⁹ meū: nec ē etiāz credibile q̄ pri⁹ de
derit q̄ cōfecerit. Sane dici pōt. q̄ xp̄c vtute di
uina nob̄ occulta primo cōfecit. z postea formā
exp̄ssit. sub q̄ posseri bñdicerent. Ip̄e nāqz p̄ se
vtute pp̄ria bñdixit: nos vero ex illa vtute quā
indidit ūbis. Lū q̄ sacerdos illa xp̄i ūba. pnūci
at. h̄ ē corpus meū. z hic ē sāguis me⁹: panis et
vinū i carnē z sanguinē cōuertūt. illa ūbi vtute.
q̄ ūbū cazo factū ē z habitauit i nob̄. q̄ dixit.
z facta sunt. mādauit z creata sunt: q̄ feminam
mutauit i statuā z ūgā cōuertit i colubrū: q̄ fon
tes mutauit i sanguinē. z aquā cōuertit i vinū.
Nā si ūbuz helie potuit ignē de celo deponere:
nōne ūbū xp̄i poterit panē i carnē mutare: cer
te maius est de nihilo creare qd̄ nō est. q̄ qd̄ est
in aliud t̄nsmutare: z incōpabiliter maius est
q̄ deus ita factus ē homo q̄ nō desinat esse de⁹
q̄ q̄ panis ita fiat caro q̄ desinit esse panis. Il
lud p̄ icarnatōez semel factū ē. istud p̄ cōsecratio
nem iugiter fit. Ad platōnem q̄ verboz panis
diuinitus t̄nsubstātiatur in carnē. diuina em̄
z materialis huius sacrificij substātia ē ūbum.
quod accedens ad elementū pficit sacrm̄: sicut
verbum carni vnitum efficit hominez christū.

Notandū aut̄ est q̄ in corpore xp̄i. xj. mira
cula cōsiderantur de quib⁹ expressa reddi ratio
nō potest: licet similitudinazie rōnes ad hoc de
seruiant. Primū est quia panis z vinū trāsub
stantiant̄ in corpus z sanguinē. de quo iam ra
tōnes posite sunt. Alia etiā ratō huic deseruit.
qz z cibo z pot⁹ corp̄alis fit caro z sanguis me
diante natura: multo q̄ forti⁹ ip̄a natura. s. de⁹

immediate facere pōt. q̄ panis cōuertat̄ in cor
pus suum z vinūz in sanguinem. Secundū est
q̄ quotidie panis trāsubstātiat̄ in corp⁹ z nul
lum sit augmētū i deo. Ratio huic deseruit. qz
z si scio aliquod secretū qd̄ plurib⁹ manifestū:
licet illud omēs illi me reuelāte sciāt. tñ in m̄
solo siue in mente mea nullū ppter h̄ sit augmē
tum. Tercium qz quotidie sumit̄ z comeditur
nec aliqua sit eius diminutō: rō qz si de lumine
meo lumina mille sumāt nil deperit i meo. nāz
z vidua sareptena comedebat z nunq̄ diminua
ebatur farina de ydria. nec oleum de lechito.
Quartū ē qz indiuisibile diuidit̄ z in q̄libet pte
eukaristie totus z integer remanet: rō in spe
culo in q̄ aliquid rep̄ntatur. z si diuidat̄ p par
tes. in qualibet pte idez rep̄ntat̄. vt dicit̄ in se
quenti p̄ticula sup̄ verbo simili modo. Quintū
qz a criminosis sumptū non coinquinat̄: rō qz
nec sol trāsiēs super loca fetida coinquinatur.
Sextum qz corpus xp̄i quod ē cibo vite. pecca
torib⁹ ē mortale. vt dictū ē in p̄hemio hui⁹ par
tis: rō qz z infirmis z debilib⁹ corpe. bona ciba
ria z capones z bona vina sunt nociua. Septi
mū qz sumptū a sacerdote z q̄libz alio. ore clau
so in celū rapit̄. vt iam dicit̄ sup̄ ūbo accipite.
ratio qz de corpe ūginis incorrupte xp̄c exiuit.
qui etiam de monumento clauso surrerit. cū si
res simplicissima z ostio etiāz clauso in locum
vbi erant discipuli intrauit. Octauū cū sit cor
pus immensum z in tam pua hostia stat: ratio
qz z pupilla oculi q̄ minima ē z magnū mōtem
apprehendit. Nonū qz idē corpus totū simul in
diuersis locis cōsistit z a diuersis pcipit̄ z videt̄
tur: rō qz z verbum hominis semel p̄rolatum.
iurta vocis naturā. totū simul ē i aurib⁹ diuer
soz. P̄terea qui fecit corpus z locū. vtrunqz
facit i altero eē vt vult. Rursus luna z sol z lu
mē i diuersis locis z a diuersis videt̄. Decimū
qz pane t̄nsubstātiato remanēt accidentia pa
nis. s. p̄d⁹ color z sapor: rō p̄ similitudinē defi
cit hic vt dicit̄ sup̄ ūbo fregit. Undecimū quia
sub specie panis ē z sumit̄ corp⁹ z sanguis xp̄i.
immo totus xp̄c: similiter sub specie vini ē z su
mit̄ vtrūqz. z tñ nō ē ibi duplex sumptō corp⁹
z sanguinis xp̄i. Ratio quia licet in vno pranz
dio comedā añ potum z post. non tñ dicor bis
prādere. z de h̄ dicit̄ sub. vij. p̄ticula sup̄ verbo
Simili mō. Querunt̄ sicut ait leo papa. Quid
queris nature ordinem in xp̄i corpore. cum p̄ter
naturā sit ip̄e xp̄c natus ex virgine. Et nota
q̄ quedam matrona singulis diebus domini
cis offerebat panes beato gregorio: q̄ cum post
missarum solennia corpus dñi illi offerret z di
ceret. Corpus domini nostri ihu xp̄i. custodiat
te i vitā eternā. Illa lasciua subrisit. Ip̄e vero

mor dextram ab ei⁹ ore conuertens. ptem illaz
dñici corpis sup altare deposuit: deinde coram
p^{ro}lo matronā interrogauit ob quā causaz ride-
re p^{re}sumpserit. At illa inqt. qz panē quez p^{ro}p^{ri}is
manib^{us} feceraz. tu corp⁹ dñi appellabas. Tūc
gregori⁹ p mulieris incredulitate se in o^{ro}zōnem
p^{ro}strauit. z surgens p^{ro}claz illam panis ad in-
star digiti carnē factam repit. z sic matronā ad
fidem cōuertit. Orauit itez z carnē illā in pa-
nē conuersaz vidit. z matrone sūmendā t^{er}didit.
Legit q^{uod} q^{uod} cū hugo de sc^{ri}to victore doctor excel-
lentissim⁹ vltima infirmitate laboraret. corpus
dñi instanter petijt sibi dari. Lūqz nullū cibū
retinē posset. frēs ei⁹ turbatōem timentes. sim-
plicē sibi hostiaz attulerūt. Qd ille p spm agno-
scens ait. Misereat v^{ost}ri de⁹ frēs. cur me deludē
vultis. Iste em̄ quem portastis dñs me⁹ nō est.
At illi attoniti. mor corp⁹ dñi attulerūt: s^{ed} ipse
vidēs se nō posse recipe eleuatis in celū manib^{us}
sic orauit. Ascendat fili⁹ ad p^{re}tem z spūs ad eū
q^{uod} fecit illum. Eccl^{esi} vlti. Et inter hec vba spūm
emisit z corp⁹ dñi ibidem disparuit. Quīqz
aut ex caus^a sac^{ra}mentū corpis z sanguis sui xpc
sub alia specie sumēdū instituit. Prima est ad
augendū meritū. qm̄ aliud ibi eē cernit. z ali^{ud}
eē credit vt fides habeat mēitū cui humana rō
non p^{ro}bet expimentū. Sc^{ci}da est ad fouendū sen-
sum. ne abhorreat anim⁹ q^{uod} cerneret ocul⁹: qz
nō consueuim⁹ carnē crudaz comedē v^{el} sangui-
nē hūanū bibē. Fouet em̄ sensus in vno dū vicz
solita p^{ro}cipit: z edificat fides in altero. dū in eo
q^{uod} videt q^{uod}le sit ill^{ud} q^{uod} nō videt agnoscit. Tertia
ē ad vitādū ridiculū. ne insultaret pagan⁹ cū ill^{ud}
ageret christian⁹: vt ita veritas assit z ridiculū
desit. Quarta qz nō posset mortal^{is} hō intueri cla-
ritatē q^{uod}le est i corp⁹ xpi. q^{uod} expti sunt discipuli in
t^{ra}nfigurātōe: p^{ro}pterea panis cōfirmat z vinū le-
tificat cor hoīs. Quīta nō sumit sub spē agni. ne
iudaizare videamur d^{omi}no more legali agnū offerē-
tes. Seq^uit fregit. Queri solet qd xpc in mēsa
tūc fregit. z qd sacerdos nūc i altari frāgit. Et
fuert q^{uod} dixerūt q^{uod} sicut post cōsec^{ra}tōez vera panis
remanēt accidētia. sic z v^{er}a panis substantia: qz
sicut subiectū nō potest subsistē sine accidētib^{us}.
sic accidētia nō p^{ro}nt subsistē sine subiecto. qm̄ ac-
cidētis eē nō est aliud q^{uod} iesse: s^{ed} panis z vini sub-
stātijs pmanētib^{us}. ad p^{ro}latōez illoz v^{er}boz cor-
p⁹ z sanguis xpi veraciter incipiūt esse sub illis
ita q^{uod} sub eisdē accidētib^{us} vtzqz vere suscipiūt. s.
panis z caro. vinū z sanguis: qz altez pbat sē-
sus. reliquū credit fides. Hī dicūt q^{uod} substātia
panis frangit ac atteri. inducētes ad hoc ill^{ud}
apli. Panis quē frangim⁹. Et lucas dic. T^{er}cia
sabbati cū venissem⁹ ad frangendū panes zc.

Et fm̄ eos dum sac^{ra}mentum a mure corrodiūt.
etiam ipsa panis substantia comedit: sub qua
corpus xpi mor esse desinit cū corrodī incipit.
Innoc. iij. dixit in speculo ecclie. q^{uod} forma paīs
frangit z atteri. sed corpus xpi sumit z come-
dit. ea que notant corruptionē referens ad for-
mam panis. ea vero q^{uod} notant acceptōez ad cor-
pus xpi. Berengari⁹ q^{uod}pe q^{uod} suspect⁹ habebat
de heresi coram nicolao papa cōfessus ē panem
z vinū q^{uod} in altari ponunt. post cōsec^{ra}tionem nō
solū sac^{ra}mentū. s^{ed} etiaz in veritate ver^{um} corpus z
sanguinē xpi esse z sensualiter nō solū sac^{ra}mentū.
s^{ed} etiam in veritate manib^{us} sacerdotū tractari
frangi z fidelium dentib^{us} atteri. Non aut cor-
pus xpi vel in ptes diuidit vel dentib^{us} lacera^{re}.
cū sit imortale z ipassibile. Sed in q^{uod} re fiat fra-
ctio vel attritō. beat⁹ augustin⁹ ostendit dicēs.
Q^{uod} nō xpc māducat. reficit nō deficit: nec q^{uod} mā-
ducam⁹. p^{ro}te de illo facim⁹. z q^{uod}dem in sac^{ra}men-
to sic fit. nāz z xpc carnalez sensum discipuloz
redarguit. q^{uod} putabant carnem ei⁹ sicut aliam
carnē diuidendā in ptes z morib^{us} lacerādā.
Bē aut forma panis. nō q^{uod} sit. s^{ed} q^{uod} fuit: sicut di-
cebat simon leprosus. nō q^{uod} talis existeret. s^{ed} qz
talis extiterat. Si vero q^{uod}rat qd a mure come-
dit dū sac^{ra}mentū corrodiūt: vel qd incinera^{re} cuz
sac^{ra}mentū crema^{re}. R^{es}ndet ipe inno. q^{uod} sicut mi-
raculose substātia panis cōuertit in corp⁹ dñi.
z cū icipit eē sub sac^{ra}mēto: sic qdāmodo miracu-
lose reuertit. cū ipz ibi desinit eē nō q^{uod} illa paīs
substātia reuertat q^{uod} trāsiuit i carnē. s^{ed} ei⁹ loco
aliud miraculose crea^{re}. q^{uod}uis h^umoī accidentia
sine subiecto possint sic eē. sic edi. Seq^uitur.
Dedit. Queri solet q^{uod}le corpus xpi i cena dedit.
mortale aut imortale: passibile aut ipassibile
ac cetera q^{uod} ad hanc p^{ro}inent q^{uod}stionem. Et licet
simplicitate fidei sufficiat dicē. q^{uod} tale dedit q^{uod}le
voluit: z rursus quale dederit ipe nouit: fuerūt
tñ qui dixerunt. q^{uod} sicut veraciter ipe idez erat
qui dabat z qui dabatur. ita i eo q^{uod} dabat erat
passibilis z mortalis: z in eo q^{uod} dabat erat im-
mortalis z impassibilis: sicut visibiliter gesta-
bat z inuisibiliter gestabat. Inuisibiliter in-
quam quantum ad formam corporis. non q^{uod}-
tum ad speciem sac^{ra}menti. Nam in eo q^{uod} ge-
stabat. quod erat hoc apparebat. In eo vero q^{uod}
gestabatur. quod erat ipse non videbatur: q^{uod}
fōza panis z vini velabat fōzaz carnis z sāguis-
nis. Hic ē ille ver⁹ d^{omi}no. q^{uod} coram achis rege geth
suis manib^{us} ferebat. Q^{uod} nō igit immortalis da-
bat. incorruptibiliter edebat. Hī p^{ro}fecto cō-
cedunt. posito q^{uod} pars aliqua sac^{ra}menti per
triduū mortis ch^{ri}sti seruata fuisset. idem cor-
pus simul et iacebat mortuum in sepulchro
et manebat viuū sub sacramento: in ara

in ara crucis patiebat. et sub forma panis non le-
debat. Sed quoniam incredibile iudicatur. ut secundum eandem
naturam simul esset mortalis et immortalis: quod tamen con-
gruebat ei secundum eandem personam: fuerit alius qui dixerit.
quod Christus mortalis utique fuit. non necessitate sed voluntate
In eo quippe quod immunis erat ab omni culpa. liber
erat ab omni pena: ut nihil morti deberet pro eo quod nihil
peccati haberet. Sustinuit tamen sponte mortalitatem. quia
mortem sustinere volebat: quoniam si mortalitatem non sus-
cepisset. omnino mori non potuisset. Et ergo probaretur quod
mortalis erat non necessitate sed voluntate: quoniam voluit
mortalitatem deposuit. et quoniam voluit mortalitatem
recepit. Legitur in euangelio quod cum iudei durissent
Iesum usque ad supercilium motus. et eum precipitare vel-
lent: ille transiens per medium illorum ibat. Cum ergo esset du-
cendus teneri se sicut passibilem tolerabat: sed cum
esset precipitandus. sicut impassibilis per medium illorum
transibat. Potest tamen salua fide concedi. quod tunc tale de-
dit quod tunc habuit. mortale videlicet et passibile. non quod
posset pati sub sacro. scilicet. nunc. sed quod sub sacro pote-
rat pati. scilicet. tunc. Nunc autem sumit a nobis immorta-
le et impassibile: nec tamen maiorem habet nunc effica-
ciam. sicut nec maiorem potentiam. Quod ergo passibilis ex-
ibat et tamen non ledebat. non erat humane nature sed diui-
ne potentie: quod volebat quicquid omnino volebat. Se-
quitur. discipulis suis. Bubitari solet utique iudas
cum alijs accepit eucharistiam. Lucas enim ostendit iu-
dam interfuisse cum alijs: quod statim per calicem editozem
commemorat dicens. Hic est calix novi test. in sangui-
ne meo qui pro vobis effundetur. Uerumtamen ecce manus ede-
tis me mecum est in mensa. Quotquot autem interfuerint euka-
ristiam acceperint. marco testate quod ait. Et bibeat ex
eo omnes. Iuxta quod Christus preceperat. teste matheo. Bibi-
te ex hoc omnes. E contra iudas non interfuisse probatur. Nam
secundum matheum statim dixit Iesus bibentibus calicem.
Non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in dies
illum. cum illud bibam vobiscum novum in regnum patris mei.
Iudas ergo non aderat. quod cum eo non erat bibiturus in regnum.
In hoc calice forte tenebatur est illud quod iohannes insinuat.
quia cum iudas accepisset buccellam. exiit conti-
nuo. Erat enim noster. Christus autem per alios cibos edi-
dit eucharistiam. luca testate quod ait. Similiter et cali-
cem postquam cenauit. Dicit ergo quod iudas prius exiit quam
Christus ederet eucharistiam. Quod ergo lucas per calicem com-
memorat editozem per recapitulatores dictum intelligi
potest: quia sepe in sacra scriptura quod prius factum fuerat
posterius enarratur. sicut matheus. biduo ante pas-
cha commemorat alabastrum unguenti. quod secundum io-
hannem ante sex dies pasche mulier in domo simonis
leprosi effudit. Sed concessio quod iudas accepit eu-
karistiam quod plerique concedunt: quare medicus saluta-
ris medicinam dedit egroti. quam ei mortiferam esse
sciebat: quoniam qui manducat indigne iudicium sibi man-
ducat. Ratione forte ut suo doceret exemplo. quod sa-
cerdos non debet illi communionem negare. cuius crimine

et si sit sibi notum. non est tamen ecclesie manifestus: ne forte
non sit corrector sed perditior. Unde legitur in canone.
Non prohibeat dispensator. id est. sacerdos. pingues
terre. id est. peccatores. mensam domini. id est. corpus et sanguinem
Christi manducare: sed moneat exactorum timere. Sed cum
minus malum sit reddi suspectum de crimine quam committi-
tere crimine: et de duobus malis cum alterum urget mi-
nus sit eligendum: videtur quod discretus sacerdos negare
debet eucharistiam criminoso. quatenus minus malum in-
currat ut maius evitet. id est. ut reddatur suspectus. ne
manducet indigne. Sane cum nemo debeat unum
mortale committere. ne primum aliud mortale com-
mittat: eligendum est potius sacerdoti non prode peccatore.
quam ut ille non peccet: sed ille potius debet eligere ut absti-
nendo reddatur suspectus. quam quod communicando mandu-
cet indigne. Sed quidam. an Christus ad bonum. an ad ma-
lum eucharistiam iude tradiderit. Et quidem non videtur ad
bonum tradidisse. ne sua sit intentio fraudat: quod teste
propheta fecit uniuersa quod voluit. iudas enim non ad bo-
num sed ad malum accepit: sed nec ad malum tradidisse vi-
detur. quia Christus non est actor malorum. sed ultor. Ratione dicitur quod si
hec propositio ad. cum dicit tradidit. ad malum intentio
tenet vel affectus. falsa est propositio. Si autem conse-
cutio inuat vel affectus vera est. Sane quia Christus buc-
cellam intinctam iude porrexit: constitutum est ab ecclesia.
ne eucharistia deest intincta. Nec debet intelligi quod
sub buccella panis intincta Christus eucharistiam tradi-
dit traditori. sed per buccellam intinctam atque porrectam
suum denique traditor expressit. Sequitur. Accipi-
te et manducate. Quis unquam crederet quod panis in
carnem et vinum in sanguinem conuerteretur potuisset: nisi ipse
saluator hoc diceret. quod panem et vinum et omnia ex inuisi-
bilibus creauit. Voluit ergo per nos panem et vinum sibi
offerri. et ab ipso diuinitus consecrari: ut fidelis populus
credat verum esse mysterium quod ipse tradidit discipulis
suis dicens. Accipite et manducate. Similiter et de
calice dixit. Sane non est intelligendum quod sumptum cor-
pus de manu domini sibi discipuli ministraret: sed quod
consecravit idem et ministravit. Nec si diceret. Comedi-
te: utraque huius sacramenti comestitionem insi-
nuans. Dupliciter enim corpus Christi comeditur. quia
duplex intelligitur. scilicet. verum quod de virgine traxit et
in cruce pendit: et mysticum quod est ecclesia Christi
spiritu vegetata. De vero corpore dominus ait. Hoc est
corpus meum quod pro vobis deditur. De mystico dic-
tius. Unde panis et vinum corpus multum sumus. Uterque
corpus Christi comeditur sacramentaliter. id est. sub specie
Mysticum autem comeditur spiritualiter. id est. sub specie
panis in fide cordis. De comestitione sacramen-
tali dicit dominus. Accipite et comedite. hoc est corpus
meum quod pro vobis traditur: sed facite in mea commemo-
rationem. Hoc modo tam boni quam mali Christi cor-
pus manducant: sed boni ad salutem. mali vero ad
iudicium. Nisi enim et mali Christi corpus comederent
non dixisset apostolus. i. ad cor. xj. Qui manducat

indigne iudiciū sibi māducat n̄ diiudicās cor-
pus dñi. Ille aut̄ idigne sumit. q̄ sacramentalit̄
z nō spūalit̄ sumit. Nā z iudas cū alijs eukari-
stiā tradit̄ accepisse. vt iam dictū ē. De spūali
comestioe dñs ait. nisi māducaueritis carnē fi-
lij hoīs z biberitis ei⁹ sanguinē. nō habebitis
vitā in vobis. Hoc mō corp⁹ xpī comedūt soli
boni. Eū q̄ mā. m. c. z bibit m. sang. i me mā.
z ego i eo. Nā q̄ manet i caritate i deo manet z
de⁹ i eo. Ut qd̄ paras dentē z vētrē: crede z mā-
ducasti. Qui credit i xpm̄ comedit ipm̄. qm̄ in
corpat̄ xpo p̄ fidē. i. mēbrū ei⁹ efficit: vel i vni-
tate corpis ei⁹ firmi⁹ solidat̄. Alibi em̄ qd̄ mā-
ducat̄ incorpat̄. z q̄ māducat incorpat̄: h̄ autē
qd̄ māducat̄ incorpat̄. z q̄ māducat incorpat̄.
Utrūqz modū edēdi xpc̄ insinuat vbi dīc. Spi-
rit⁹ ē q̄ viuificat. caro n̄ pdest q̄qz: qz caro xpī
nisi spūalit̄ comedať nō ad salutē s̄ ad iudiciū
māducat̄. Sz qd̄ sit d̄ corpe xpī postq̄ sum-
ptū fuerit z comestū: Rñderi pōt q̄ si pntia q̄-
rit̄ corpal̄: i celo querať vbi xpc̄ ē in dextra dei
sedēs. Ad tēpus tñ pntiaz exhibuit corpalē. vt
ad spūalē pntiaz iuitaret. Eū cū sacramtū te-
net̄ gustat̄ z comedit̄. xpc̄ corpalit̄ adest i visu
i tactu i sapore: z q̄diu corpalis sensus afficit̄
corpalis pntia nō auferť. Postq̄ vō in p̄cipiē-
do sensus deficit corpalis: deinceps nō ē qren-
da corpal̄ pntia. s̄ spūalis ē retinēda: qz dispē-
satōe p̄pleta xpc̄ de ore trāsīt ad cor. Adeli⁹ est
em̄ vt p̄cedat ad mentē q̄ descēdat i vētrē: ci-
bus ē nō carnis s̄ aīe. Elenit vt comedať nō vt
p̄sumat̄: vt gusteť. nō vt incorpeť: ore comedit̄
s̄ stomacho nō digeriť: r̄ficat animū s̄ nō efflu-
it i secessuz. Illud vō qd̄ dñs ait. Om̄e qd̄ i os
intrat i vētrē vadit. z i secessuz emittiť: nō de
spūali s̄ d̄ carnali cibo dictū ē. Nā si forte seces-
sus seu vomit⁹ solā eukaristie p̄ceptionē eue-
nerit. ex accidētibz humoribz generat̄: cū iter-
dum humores absqz cuiuslibz cibi materia. vť
effluāt in secessuz vť emittat̄ ad vomitū. Itaqz
q̄ntū ad nos fūat p̄ oīa corruptibilis cibi sili-
tudinē. s̄ q̄ntū ad se nō amittit̄ iuiolabilis cor-
pis veritatē: spēs q̄nqz corrodit̄ z maculat̄. s̄
veritas nūq̄ corrupit̄ aut inqnat̄: si qñ talē qd̄
videris. noli timē sibi: s̄ esto solicit⁹ tibi. ne tu
forte ledaris si male credideris. Seq̄t. Hoc
ē corp⁹ meū. Lū ad plationē istoz vboz. h̄ est
corp⁹ meū. panis muteť i corp⁹: z ad plationē
istoz vboz. h̄ ē sanguis me⁹. vinū muteť i san-
guinē: z pri⁹ p̄ferat̄ ista vba q̄ illa: videt̄ q̄ pa-
nis pri⁹ muteť i corp⁹. q̄ vinū in sanguinē. Et
ita videt̄ p̄ p̄ns. q̄ corp⁹ sine sanguine ē vť san-
guis ē sine corpe. Propt̄ea d̄ a qbusdā. q̄ cuz
totū ē dictū. totū ē factū: nolētes vť nō valētes
ip̄ius p̄uersionis determinare momentū. Alij vō

dicūt. q̄ licet ad plationē p̄cedentiū vboz pa-
nis antea muteť i corp⁹. z ad plationē seq̄ntiū
vinū postea muteť i sanguinē: nūq̄ tñ corp⁹ est
sine sanguine z sanguis sine corpe. sicut neutrū
ē sine aīa: s̄ sub forma panis sanguis existit in
corpe p̄ mutatiōz panis i corp⁹. z ep⁹. nō q̄ pa-
nis i sanguinē vť vinū muteť in corp⁹. s̄ neutz
pōt existē sine reliq̄. Sed q̄rit̄ qd̄ demonstrauit
xpc̄ qñ dixit. h̄ ē corp⁹ meū. p̄ h̄ p̄nomē h̄: non
em̄ videt̄ q̄ panē. qz panis nō erat corpus xpī:
nec etiā corp⁹. qz nōdū illa vba ptulerat. ad q̄-
rū plationē panē mutauit in corp⁹. Sup̄ h̄ di-
cūt qdā. q̄ p̄ h̄ p̄nomē nūl demonstrat̄. s̄ illd̄ ma-
terialit̄ ponit̄. Sed fm̄ h̄ quō p̄ dictionē nihil
siḡficantē fit trāsubstātiatō: Pretea dñs vte-
bat̄ illa voce siḡficatiue. z nos vtimur mate-
rialit̄. s̄ nō facim⁹ qd̄ ip̄e fecit. Alij dicūt q̄ ea
vis data ē ip̄is v̄bis. q̄ ad ip̄oz platiōz fit trās-
substātiatō. Itē iō sacerdos nō p̄fert ea siḡfica-
tiue. qz nō posset ea sic p̄ferre. Adentireť em̄ si
dicet̄. h̄ ē corp⁹ meū. Elez a p̄misse q̄stionis la-
queo facile se absoluit. q̄ dicit q̄ xpc̄ tūc cōfecit
qñ bñdixit. de q̄ dictū ē sup̄ vbo. Bñdixit. Nā
si opponat̄ d̄ sacerdote q̄ tūc p̄secrat. cū illa vba
p̄nūciat. Rñdet̄ q̄ sacerdos nihil demonstrat̄.
cū illis v̄bis non vtať enūciatiue s̄ recitatiue:
quēadmodū z cū ait. Ego sum vitis vera. Ego
suz lux vera. Ego suz lux mūdi: z innūera t̄lia
Rursus q̄rit̄ qd̄ demonstrauit cū dixit. Adādu-
cate ex h̄ om̄s. licet i nllō q̄ttuor euāgelistaz h̄
legat̄ de corpe. s̄ tñ de sanguine inueniť dictū.
Bibite ex h̄ om̄s. Lū em̄ iā panē fregisset. si de
mōstrauit aliqđ fragmētoz. illud nō debebat̄
oēs comedē. s̄ singlis debebat singla distribuē
si demonstrat̄ corp⁹ nō poterāt ex illo. s̄ illud co-
medē: qz corp⁹ xpī nō māducat̄ p̄ p̄tes s̄ itegz
Sane frequēter i sac̄ scriptura videt̄ agi d̄ vno
s̄ agiť d̄ diuerf. vt ē illd̄. bñdixit. fregit z dedit
Benedixit panē. fregit formā. z dedit corpus
Eodē mō cū dixit. Adāducate ex h̄ om̄s. p̄no-
mē oñdit itegz corp⁹. z p̄positō inuit formaz
diuisaz vt iste sit sensus. Comedite corp⁹ itegz
sub forma diuisa. Nāz sola forma p̄ p̄tes diui-
dit̄. z totū corp⁹ itegz māducat̄. Sili mō pōt
intelligi qd̄ subiūrit̄. h̄ ē corp⁹ meū. i. illud qd̄
p̄beo sub hac forma. Querit̄ etiā si additio
vť subtractio vť trāsp̄ositō vť in̄p̄ositō vť mu-
tatio fiat i illa forma verboz quā xpc̄ exp̄ssit.
vtrū effectū p̄secratiōis impediāt. vt si dicatur
addendo. h̄ ē corp⁹ meū qd̄ assumpsi de v̄gine
vť subtrahēdo. hoc ē corp⁹. nō dicendo meum:
aut trāsp̄onendo dicendo. corp⁹ meum hoc est
vť interponēdo. vt h̄ ē vtiqz corp⁹ meū. siue mu-
tando. vt h̄ ē corp⁹ iesu. Sane grauit̄ peccat q̄
qd̄libet hoz quolibz attempraucrit: p̄sertim si

formā intēdat mutare vel hēsim introducē: qz forma v̄boz quā xpc exp̄ssit p oīa debz illibata seruari. q̄uis f̄z phm. noīa z v̄ba trāsp̄sita idē significēt. neqz vtile p̄ inutile vitiet̄. z nō v̄bū ex v̄bo. s̄ sensuz ex sensu trāsserēdū ē. Quid si int̄ platiōz forme panis z vini interponat̄ spaciū z qdē nihilomin⁹ sit trāssubstātiatio. De h̄ tñ dubiū nō ē fm illos q̄ duas asserūt esse formas vt iā dicet̄. S̄z cū ad plationē istoz v̄boz. hoc est corp⁹ meū. panis mutet̄ i carnē: z ad platiōnē illoz. h̄ ē sanguis me⁹. vinū mutet̄ i sanguinē: videt̄ q̄ panis sine vino z vinū sine pane valeat p̄secrari. vt p̄missuz ē: z ita si post platiōz istoz z añ. plationē illoz impedimētū accedat sacerdoti. q̄ min⁹ p̄cedē valeat: videt̄ q̄ panis sit mutat⁹ i carnē. vino i sanguinē nō mutato. Nūqd̄ ḡ h̄ casu ali⁹ sacerdos totū repetet a p̄cipio. z sic sup panē iterabit̄ cōsecratio: an v̄o ab eodē loco tñ incipiet in q̄ sacerdos ille dimisit. z sic diuidet̄ mysteriū vnitatis. Sup h̄ itaqz legit̄ i p̄cilio tholetano. Lēsum⁹ cōuenire. vt cū a sacerdotibz missaz tpe sac̄ mysteria cōsecrāt: si egritudinis accidat cuiuslibz iteruent⁹ q̄ ceptū neqat p̄secratiōis expleri mysteriū: sit libez ep̄o v̄l p̄sbitero alteri p̄secratiōz exeq̄ cepti officij. vt p̄cedētibz supple q̄ defecerūt li bent̄ alij p̄ p̄lemēto succedāt. De h̄ etiā dicet̄ i. vij. p̄t̄icula sup v̄bo. noui z et̄ni. ad finē. Qlez cū int̄ theologos d̄ tpe p̄secratiōis sit diuersa sn̄ia. q̄bz dā dicētibz. q̄ cū totū ē dcm ē totū scm̄: alijs asserētibz q̄ p̄is añ mutat̄ i corp⁹. z postea vinū mutat̄ i sanguinē vt dictū ē: idō pleriqz tuti⁹ i cedētes affirmāt. q̄ ali⁹ sacerdos repetē debet p̄secratiōz atqz p̄ficē: qm̄ nō d̄r iteratū qd̄ nescitur eē factū. Tñ ne vlla fiat iteratio v̄l diuisiō sac̄mēti. nec aliqs scrupul⁹ erroris v̄l dubitatiōnis r̄maneat. p̄sulti⁹ iudicat̄: vt illa tal̄ oblata studiosissime p̄ ifirmis recōdat̄ z sup alijs sp̄ebz panis z vini tot⁹ canō repetat̄. z p̄missa hostia p̄sec̄ta i fine misse a m̄stro v̄l alio sumat̄. S̄z si vinū inueniri nō possit. v̄l aliq̄ casu itercedēte defuerit. q̄rit̄ vtz necessitate cogēte v̄l casu int̄cedēte sola panis materia possit i eukaristia p̄secrari: sicut z sub sola panis sp̄e d̄z eukaristia seruari. Sūt sane q̄ dicūt q̄ cū v̄bū z elementū p̄ficiāt sac̄m: nec forma v̄boz nec mat̄ia rez. q̄s xpc exp̄ssit mutari siue dimidiari p̄t̄. qz sicut vinū sine pane. sic p̄is sine vino minime p̄secrat̄. Tñ siue aq̄ p̄ vino mittat̄ i calicē siue ordeū p̄ frum̄to forme i panē: sicut neutz p̄ se. sic neutz cū alio trāssubstātiat̄ i carnē aut mutat̄ i sanguinē. Nā si panis sine vino l̄ vinū sine pane mutari posset i carnē aut sanguinē. i his itaqz regiōibz i q̄bz alterutrū inueniri nō p̄t̄. licite possz altez sine altero p̄secrari: min⁹

em̄ ignorātia q̄ necessitas. v̄l negligētia q̄ difficultas excusat. Alij v̄o dicūt. q̄ cū xpc p̄ri⁹ cōuerterit panē i carnē. z postea mutauerit vinū i sanguinē. sicut euāgelice lectiōis text⁹ oñdit: z sine vino panē z sine pane vinū p̄secrari p̄tigit. Grauit̄ tñ offendit q̄ negligent̄ v̄l ignorāter alterutrā sp̄em p̄termittit: q̄ui⁹ q̄ scient̄ aut sp̄o te. marie si formā intēdit mutare v̄l hēsim introducē. Quid ḡ faciēdū sacerdoti. si vinū p̄ cōsecrationē cōperiat p̄termissuz. R̄ndeo. si h̄ studiose cā introducēdi heresim factū ē: nō ē sac̄m corp̄is. Si v̄o p̄ obliuionē v̄l negligentia. z nihilomin⁹ facta ē p̄secratiō corp̄is. vt p̄missuz ē: tñ tñ vt dicūt aliq̄ vinū apponē d̄z. z sup illud solūmō. v̄ba ad cōsecratiōem sanguinē repetē. s̄. ab illo loco. Sili mō zc. vsqz i finē. om̄ssis tñ crucibz duabz q̄ fiūt singillatim sup panē. Alij v̄o dicūt q̄ vino apposito in calice panē cōsecratū d̄z imittere. sic q̄ possz absqz aliq̄ repetitiōe sumē sacrificiū. sicut sit i die pasceus. Alijs videt̄ q̄ nō d̄z vinū apponi ne scādālū generet̄. Sed qd̄ p̄rimi dicūt veri⁹ est. Nā vtili⁹ scādālū nasci p̄mittit̄ q̄ v̄itas relinq̄t̄. Si ei hec v̄itas p̄mittat̄. s̄. q̄ vinū n̄ apponat̄ n̄ p̄t̄ vere dici h̄ sac̄m p̄mixtiō corp̄is z sanguis: nec corp⁹ xpi sine sanguine sumi d̄z. Q̄el hostia f̄uet̄ z sup alijs sp̄ebz canō repetat̄ vt p̄missuz ē. Q̄erūt̄ si sacerdos aq̄ gustata ieiuniū soluerit. illa die nō iteret sacramētū. Si aut̄ añ v̄ba trāssubstātiatiōis. s̄. h̄ ē calix zc. aduerterit vinū fore p̄termissū. l̄ etiā vtrūqz. s̄. vinū z aquā: tñ illa apponat̄ i calice. z i p̄secratiōe p̄cedat. reicipiēs ab illo loco. Hāc igit̄ ob. zc. Si v̄o vinū sine aq̄ apponat̄. nō id̄ min⁹ ē sac̄m. vt dicet̄ i seq̄nti p̄t̄icula sup v̄bo. noui z et̄ni testam̄ti. Quid si aliqd̄ de sanguine stillauerit. de h̄ etiā dicet̄ sup v̄bo. q̄ p̄ m̄tis. Qlez cū iterdū vni p̄t̄ifici m̄ti sacerdotes p̄celebrēt. p̄ut dicet̄ i. vij. p̄t̄e sub. v. feria cene dñi vbi agit̄ d̄ oleo ifirmoz. Si forte n̄ sit oēs p̄secratoria v̄ba p̄nūciēt̄. q̄rit̄ an ille sol⁹ p̄ficiat. q̄ p̄ri⁹ illa p̄nūciat. z an ceteri iterāt sac̄m. Si ei h̄ cōcedat̄. poterit cōtingē q̄ ille n̄ cōficit q̄ p̄cipalr celebrat. z ille p̄ficit q̄ secundario celebrabit: z sic pia celebratiō int̄t̄io defraudat̄. Sane dici p̄t̄. q̄ siue p̄ri⁹ siue posteri⁹ p̄ferāt sacerdotes. r̄ferri d̄z corz int̄t̄io ad instās platiōis ep̄i. cui p̄cipalr celebrati cōcelebrāt: z tñ oēs si l̄ p̄secrāt z p̄ficiūt. quāq̄ nō illi p̄sentiat̄ q̄ q̄ p̄m⁹ p̄nūciat ille cōsecrat. nec alioz defraudat̄ int̄t̄io qz factū ē qd̄ int̄ederāt. Cōsueuerūt aut̄ p̄sbiteri cardinales romanoz circūstare p̄t̄ificē z cū eo p̄iter celebrare. z cōsummato sacrificio. de manu ei⁹ cōmunionē accipe: signātes ap̄los. qui cum dño p̄iter discumbētes sacram de manu eius eukaristia acceperūt. Et in eo q̄

cōcelebrāt. ostēdūt aplōs tūc a dñō ritū huius sacrificij didicisse. Sane dictis vobis illis h̄ ē corp⁹ meū. sacerdos eleuat corp⁹ xp̄i. iux̄ illd̄ leuit. xxiij. offeretis panes primitiaz duos de duabo decimis sile q̄s eleuabit sacerdos coraz dñō. p̄rio vt cūcti astātes illud videāt 7 petant qd̄ pficit ad salutē. iux̄ illd̄. Ego si exaltat⁹ fu ero a fra 7c. Secūdo ad notandū q̄ nō ē aliud dignū sacrificiū. imo ē sup̄ oēs hostias. Tercō exaltatio eukaristie i manu sacerdotis signat xp̄m vez panē p̄ p̄phas i scripturis exaltatū: qñ. s. ei⁹ icarnatiōz. p̄phetizabāt. Un̄ esa. Ecce v̄go cōcipiet. Et hūc cibū fore ceteris excellēti⁹ orē. Silr 7 d̄ potu. Quarto signat r̄surrectiōz. Quinto hostia eleuat vt p̄plus nō p̄ueniēs p̄sec̄tionē. s̄ ex h̄ p̄gnosces illā factā esse 7 xp̄m sup̄ altare venisse. reuerentē ad terrā. p̄sternāt: iux̄ illd̄ ad phil. In noīe iesu om̄e genu flectat 7c. Et illū corde 7 ore adorēt. iux̄ illd̄ apli ad ro. Corde credit ad iusticiā. ore aut̄ cōfessio fit ad salutē. Alia rō ponet̄ p̄pe finē. xj. pticula canonis. Licet iḡ fides sufficiat ad salutē. iux̄ illd̄ Aug. Crede 7 māducasti: nō tñ sup̄flua est eleuatio. tñ p̄t causas p̄missas: tñ qz ibi tēpus 7 loc⁹ agēdi op⁹ se offerūt. fides sine opib⁹ s̄m ia cobū mortua ē. p̄p̄t cas⁹ d̄ q̄s cās calicis eleuatio. licet sanguis videri nō possit sup̄flua nō ē. Utz aut̄ calix coop̄t⁹ eleuari debeat. dicet̄ i seq̄nti pticula sup̄ v̄bo. q̄. p̄ vobis. Et tā corp⁹ q̄ calix cū vtraqz manu eleuat̄. p̄t maiorē reuerētiā 7 securitatē. Et exīde stringit pollices 7 indices. put̄ dicet̄ sup̄ v̄bo. Un̄ 7 memores. In eleuatiōe aut̄ vtriusqz s̄glla pulsa. nā 7 in ve. te. leuite tpe sacrificij tubas clāgebāt argēteas: vt eaz sonitu p̄pls p̄munir⁹. foret ad adorādū dñm p̄par⁹. Et p̄t cāz eādē s̄glla pulsa dū corp⁹ xp̄i ad infirmū portat̄. Adula etiā capellā dñi pape baiulās squillā fert. ob reuerētiā reliqz q̄s portat. Tūc etiā cerei accēdunt̄ p̄pter cām in. ij. pte sub ti. de acolito scriptam.

Septima pars canonis.

Smili mō 7 cete

ra. Septia ps Licet sub v̄tqz specie sumat̄ vtrūqz. s. corp⁹ 7 sāguis: v̄tqz

qz tñ spēs p̄secrat̄ 7 neutra sup̄fluit. vt oñdat̄ q̄ xp̄c būanā naturā totā assumpsit. s. corp⁹ et aīaz. vt totā redimeret. p̄panis ei⁹ referē ad carnē 7 vinū ad aīaz: qz vinū sanguinē opat̄. in q̄ sedes ē aīe. Un̄ legit̄ i leuit. Alia carnis i sanguie ē. Moyses q̄ testat̄ q̄ caro p̄ corpe. sanguis aut̄ offerē. p̄ aīa: q̄circa panis 7 vinū i sacrificiō offerūt̄. qd̄ valet ad tuitiōz corpis 7 aīe ne si sub spē panis sāguis sumat̄ cū corpe. 7 sic sub altera tñ specie sumat̄: ad alteri⁹ tñ putet̄

p̄tinere salutē. Et q̄uis s̄b specie panis sāguis sumat̄ cū corpe. 7 sub spē vini sumat̄ corp⁹ cūz sanguie: tñ s̄m Inno. iij. nec sāguis sub specie panis. nec corp⁹ sub specie vini bibit̄ aut comedit̄: qz sicut nec sāguis comedit̄ nec corp⁹ bibitur. ita neutrū sub spē panis bibit̄ aut sub spē vini comedit̄: 7 si p̄cessibile videat̄ q̄ corp⁹ bibēdo 7 sanguis comedēdo sumat̄. Est ḡ s̄m eū mod⁹ sumēdi carnē 7 sanguinē. q̄ neutz māducat̄ aut bibit̄. Et iō recte statuit̄ i canōe. q̄ cor p⁹ xp̄i sacerdos sine ei⁹ sanguie nō sumat. Un̄ i q̄busdā locis p⁹ sumptionē corpis 7 sanguis xp̄i. aliqd̄ d̄ ip̄o sanguie refuat̄ i calice. 7 sup̄ ifundit̄ vinū puḡ. vt alij coicātes inde sumāt. nō em̄ esset decēs tātū sanguinē p̄ficē. nec calix capax iueniret̄. Utrū aut̄ p̄ tactū sanguis vinū appositū efficiat̄ sac̄m. dicet̄ sup̄ v̄bo. h̄ est calix. Seq̄t̄ Postq̄ cenatū ē 7c. Deciaq̄rta luna primi mēis ad vespā. xp̄c s̄m legē typi cūz pascha cū aplis celebravit: de q̄ cū dixisset desiderio desideravi h̄ pascha māducare vobiscūz anteq̄ patiar. cur h̄ dicet̄. statū oñdit. vt. s. veteri pasche finē imponēs. noui pasche substituēt sac̄m. Accipies em̄ panē bñdixit ac fregit. deditqz discip̄lis suis dicēs. Accipite 7 comedite h̄ ē corp⁹ meū qd̄ p̄ vobis tradet̄. Silr 7 calicē postq̄ cenauit dicēs. Bibite ex h̄ oēs. h̄ est sanguis noui te. q̄ p̄ vob 7 p̄ mltis effundet̄ in remissionē p̄ctōz: h̄ facite i meā p̄memorationē. Hac igit̄ institutiōe iformati. celebram⁹ iugit̄ p̄ misteriū. qd̄ sel̄ offerebat̄ i p̄ciū. Nā vbi veritas venit. figura cessauit. Christ⁹ ei⁹ p⁹ cenā cor p⁹ 7 sanguinē suū dedit aplis: vt h̄ sac̄m velut vltimū testatoris mādātū. arti⁹ memorie cōmēdaret̄. Un̄ nouissimū cōdēs heredib⁹ testam̄tū dixit. Vos estis q̄ p̄māstis mecū i rēptatōib⁹ meis. 7 ego dispono vob̄ regnū. sicut p̄r me⁹ mihi disposuit. vt edatis 7 bibatis sup̄ mēsa meā i regno meo. Et licet apli eukaristiā nō ieiuni acceperint. nō iōdo calūniandū ē q̄ p̄rasi debeat̄ h̄ sac̄m recipe: sicut faciebāt illi q̄s apls arguit dicēs. Cōueniētib⁹ vob̄ i vnū iāz nō ē dñicā cenā māducare: vnusqzqz em̄ p̄sumit cenā suā ad māducādū. 7 ali⁹ qdē esurit. ali⁹ ebri⁹ ē. Itē ex h̄ v̄bo postq̄ cenatū ē. videt̄ q̄ sacerdos coicare debeat priusq̄ trāseat ad calicis p̄sec̄tiōez. Sz de h̄ dicet̄ sub ti. d̄ coicatiōe sac̄dotis. Seq̄t̄ Accipies 7 hūc p̄claz calicē 7c. ponit̄ p̄tinens p̄ p̄teto. Nā 7 vn⁹ 7 idē. 7 tūc 7 nūc. 7 h̄ 7 alibi sacrificat̄ ab oib⁹: tot⁹ ē in celo. tot⁹ ē in altari sil. 7 sedet ad dextrā p̄ris. 7 manet sub spē sac̄mēti. sicut tactū ē i. vj. pticula sup̄ v̄bo eleuat̄ oclis. Qz aut̄ vinū i calice p̄secrauit. patz ex eo q̄ ip̄e subiūxit. Nō bibā amō ex h̄ genimie v̄tis 7c. Et fiūt iste p̄sec̄tiōes cū signo crucis. vt

dictū ē i. vj. pticla sup vbo. Bñdixit: qā v̄tute
crucis ⁊ v̄boꝝ f̄it trāsf̄statiō naturāz. Nec
aūt sūt v̄ba. Hic ē calix sanguis mei. i. p̄tinēs
sanguinē meū v̄l sanguis siḡficās passiōez. Et
nō q̄ passio d̄r calix v̄l a calida potōe. v̄l q̄ mē
surate sumit. Fidelis ei d̄r. q̄ nō sinuit nos af̄
fligi plusq̄ portare possum⁹. De calice dictū ē i
pte. j. sub ti. de picturis. Hic aūt paz̄ eleuato
calice sacerdos illū deponēs non deserit eū. ad
notādū q̄ q̄libz ap̄loꝝ sic calicē accepit. q̄ vni
cuiqz dñs m̄strauit. Seq̄t. Noui ⁊ etni te
stam̄ti. subaudi p̄firmatō: noui d̄c. q̄ nos ino
uat p̄ fidē xp̄i: eterni d̄c. q̄ lex noua nō ē trāsi
toria sicut antiq̄. Et em̄ testamētū qd̄ hircoꝝ
⁊ vituloꝝ fuit sāguie dedicatū: p̄mittebat boi
tpalia ⁊ trāsitoria. Nouū v̄o qd̄ xp̄i sāguie fuit
p̄secratū. p̄mittit et̄na. Et id̄o testamētū illud
fuit vet⁹ ⁊ trāsitoriuū. B̄ aūt nouū ē ⁊ eternū. De
nouo h̄t lu. xxiij. Dispono vob̄ regnū ⁊c. vt s̄.
Et inde p̄bat̄ eternū. i. p̄petuū. Et̄n asserit no
uū. i. vltimū. Nouissimū em̄ hoīs testm̄ imobi
le p̄seuerat. q̄ testatoris morte firmat̄: iux̄ illd̄
apl̄i Testamētū i mortuis p̄firmatū ē. Alioqn
nō valet dū viuūt q̄ testat⁹ ē. Porro testamētū
nō solū d̄r scriptura s̄ ⁊ p̄missio: vt dicēt i. p̄he
mio. vj. ptis. Et s̄ hūc modū d̄r Hic ē sāguis
nouī et̄ni testamēti. i. p̄firmatio noue ⁊ et̄ne. p̄
missiōis: sicut dñs ip̄e p̄mittit. Qui māducat
ea r̄nē meā. ⁊ bibit meū sanguinē: h̄t vitā et̄nā
Et̄n nec primū testm̄ vt inq̄t apl̄us sine sangui
ne dedicatū ē. Lecto em̄ vniuerso legis mādato
moyses accipiēs sanguinē hircoꝝ aut vituloꝝ
ip̄m libz ⁊ omnē ppl̄m aspsit dicēs. Hic ē san
guis testam̄ti qd̄ mādaui ad vos d̄r. Ecce q̄
p̄prie moyses v̄ba p̄dicat. q̄b̄ xp̄c vsus ē i cena.
Querit̄ vtz aq̄ cū vino cōuertat̄ i sanguinē de
q̄ etiā iā infra dicēt. Si em̄ p̄uertit̄: q̄ aq̄ ē sac̄
mētū sanguis. imo videt̄ q̄ ppl̄i. nā aque m̄lte
ppl̄i multi: ⁊ ob h̄ aq̄ vino miscēt vt xp̄o ppl̄us
adunet̄. Nā ⁊ de latē xp̄i sanguis exiuit ⁊ aq̄.
p̄ut tactū ē sub ti. d̄ oblatōe. Si v̄o nō p̄uertit̄
q̄rit̄ vbi p⁹ cōsecratiōez existit. ⁊ quō sepat̄ a vi
no cui fuerat i vnū p̄mixta. Si aūt p⁹ cōsecre
tione aq̄ pura p̄māserit. fm̄ h̄ nō bibit solū san
guinē sacerdos i h̄ sac̄ro: ⁊ sic post primā sum
ptionē itez eodē die coicare nō debet. ac si pri⁹
aquā bibisset. Nā idcirco sacerdos postq̄ pfu
dit eodē die itez nō sacrificat: q̄ vinū purifica
tiōis sumpsit. An forte dicēt q̄ sicut vinū mu
tat̄ i sac̄m redēptiōis. sic ⁊ aq̄ trāsīt i sac̄m ab
solutiōis: q̄ de latē xp̄i p̄ter effluerūt. Quis
h̄ audeat diffinire? Nā ⁊ illd̄ ingrit̄. Et̄z xp̄c
resurgens ex mortuis. sanguinē illū resumpsit
quē i cruce effudit. Si em̄ capill⁹ de capite n̄ro
nō p̄bit: q̄ntomāgis sāguis ille n̄ perit. q̄ fuit

de veritate nature: ⁊ tñ ille i plerisqz eccl̄ijs d̄r
p̄seruari. Quid etiā de circūcisiōe p̄pucij v̄l de
p̄cisiōe vmbilici dicēt. an i xp̄i resurrectione re
dijt ad veritatē hūane nature ⁊ ad locū gloriifi
catū? S̄z meli⁹ ē totū deo p̄mittē q̄ aliqd̄ temē
diffinire. Credit̄ tñ p̄puciū i lateran̄. basilica
p̄seruari: licet a q̄busdā dicat̄. q̄ illd̄ fuit i hie
rusalē delatū ab anglo karolo magno. q̄ trāstu
lit illd̄ ⁊ posuit aq̄sgrani honorifice i eccl̄ia b̄tē
marie. Sed p⁹ a karolo caluo positū ē i eccl̄ia
sc̄z saluatoris ap̄d carosiū. S̄z si h̄ vez ē mirā
dū ē. Lū em̄ caro illa de veritate hūane nature
fuerit: credit̄ q̄ xp̄o resurgēte ad locū suū glifi
catū redijt. Aliq̄ tñ dixerūt q̄ h̄ vez esse posset
iux̄ opinionē eoz q̄ dicūt id solū esse d̄ veritate
nature hūane ⁊ resurgē. qd̄ ab adā traductū ē.
Illd̄ aūt oīno nephas est opinari qd̄ qdaz dicē
p̄sumpserit. videlz aquā i flegma p̄uertit. Nā et
de latē xp̄i nō aquā s̄ aquaticū hūorē. i. flegma
mētunt̄ crisse. Duo nāqz p̄cipue eccl̄ie sac̄ra d̄
xp̄i latē fluerūt: videlz sac̄m redēptiōis i san
guine. ⁊ sac̄m regeneratiōis i aq̄. Nō ei bapti
zatur i flegmate s̄ in aq̄: iux̄ illd̄ euāgelij. nisi
qs renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ sp̄s sancto. nō intrabit
i regnū celoꝝ. Quibusdā tñ nō videt̄ absurdū
q̄ aq̄ cū vino trāseat i sanguinē: ea videlz rōne
q̄ aq̄ p̄ admixtiōz trāsīt i vinū ⁊ vinū p̄ p̄secre
tione trāsīt i sanguinē: aq̄ nāqz trāsīt i vinū. cū
m̄lto vino modicū ifundit̄ aq̄ Alioqn tota vini
substātia p̄t guttā aq̄ mutaret̄. vt qdā fiat ex
illis p̄fusū. qd̄ nec sit aq̄ nec vinū: ⁊ tota fontis
v̄l flumis aq̄ p̄t modicā vini stillā i cōfusiōis
sp̄ez mutaret̄: nec panis ille posset i eukaristiā
p̄secrari. q̄ fact⁹ ē d̄ frumēto. cui forte cōmixtū
fuit vnū ḡnū ordeī v̄l auene. Si ḡ pl⁹ apponat̄
aq̄ q̄ vini. erit irritū sac̄m. Oportet qdē vt tā
tū ibi vini ponat̄. q̄ aq̄ p̄mixtū sapore vini reti
neat. De h̄ dicēt i. vj. pte sub. v. feria cene dñi
ad fi. Si at̄ p⁹ calicis cōsec̄tione ali⁹ vinū mit
tat̄ i calicē: illd̄ qd̄ n̄ trāsīt i sāguinē. nec sangui
cōmiscēt. s̄ accidētibz p̄oris vini. p̄mixtū corpi
qd̄ sub eis latz vndiqz circūfūdīt. nō madidās
circūfusū: ip̄a tñ accidētia vinū appositū videt̄
efficē. qd̄ idē cōficīt: q̄ si aq̄ pura fuerit apposi
ta. vini sapore assumit. Quidā at̄ voluerūt astru
ere. q̄ sicut aq̄ pura p̄ aq̄ bñdicte p̄tactū effic̄t
benedicta. sic ⁊ in vinū p̄ sac̄ri p̄tactū efficitur
cōsec̄tū. ⁊ trāsīt i sāguinē: q̄z assertiōi m̄ime rō
suffragat̄. De q̄ etiā dicēt sub. v. feria cene dñi
S̄z nūqd̄ irritū ē qd̄ gerit̄. si forte aq̄ p̄termi
tat̄ Et videt̄ q̄ sic ex his q̄ s̄b ti. d̄ oblatōe tacta
sūt. Lautū q̄ ē i canone cipani. q̄ nō p̄t calix
dñi ēē aq̄ sola nec vinū solū nisi vtrūqz misceat̄
Et sicut calix dñi nō ē aq̄ solū neqz vinū solū:
sic nec corp⁹ dñi p̄t esse farina sola. nisi vtrūqz

fuit adunatū. ⁊ panis vni⁹ ⁊ page solidatū. Et
 b̄ qdā p̄stant affirmāt asserētes. q̄ sicut aq̄ sine
 vino cōsecrari n̄ pōt. sic nec vinū sine aq̄ trāssb̄
 stātiari valz: qz d̄ latē xp̄i sil' vtrūqz manauit.
 Alij vō cōcedūt q̄ si q̄s nō intēdēs heresim in
 troducē. obliuioē v̄l iḡrātia p̄termittit aquā. n̄
 sit irritū sac̄m. Illā tñ p̄ obliuionē p̄termittēs
 venialit̄ peccat: p̄ negligētiā mortalit̄. ⁊ q̄uītez
 ē puniēd⁹. ⁊ sp̄ pōt apponi añ trāssubstātiatiōz
 ⁊ qd̄ p̄dicīt vinū solū nō posse offerri. itelligūt
 nisi fiat simplr v̄l iḡrāter: v̄l nō pōt. i. nō debz
 Nā d̄r grecoꝝ ecclia nō apponē aquā in sac̄o.
 Alii ei ciprian⁹. Si q̄s d̄ ancessoribz v̄l iḡrānt
 v̄l simplr nō obf̄uauerit. qd̄ nos dñs facē exē
 plo ⁊ magisterio docuit: pōt simplicitati ei⁹ de
 idulgētia dñi venia p̄cedi: nob̄ vō nō pōt iḡsci.
 q̄ nūc a dño istructi sum⁹. vt calicē dñi cū vino
 mixto. i. vinū cū aq̄ i calice mixtū. fm̄ qd̄ dñs
 obtulit offerim⁹. Ex qbz v̄bis apte colligit̄. q̄
 vinū aq̄ mixtū xp̄c i cena discipulis ēdidit. Si
 vō vinū p̄termittit̄. d̄ b̄ dcm̄ ē i. vj. pticula sup
 v̄bo. b̄ ē corp⁹. Porro licz diligēti studio vinū
 optimū. p̄ sacrificiō sit q̄rendū: viciū tñ vini nō
 maculat mūdiciā sac̄i: q̄circa. siue nouū vinū
 qd̄ d̄r mustū siue vinū acidū qd̄ appellat̄ acetū
 siue etiā muscidū i sacrificiū offerat̄: sac̄m p̄fi
 ciť. ⁊ diuinit⁹ cōsecrat̄. Quidā dū ē tñ. ne v̄l tale
 vinū mixtū v̄l coctū v̄l rosatū v̄l speciātū i cali
 ce ponat̄. Sūt tñ q̄ dicūt acetū nō esse vinū. cū
 p̄p̄riā mutauerit naturā Nā vinū ē calidū. illd̄
 frigidū: ⁊ iō ex eo p̄fici n̄ posse. sicut nec ex agre
 sta. Qd̄ cōcedi pōt i aceto ex alio q̄ ex vino scō
 Nā si ex vino factū fuerit sec⁹ ē. cū eadē p̄pe sit
 vsia. i. substātia. Iulij⁹ qz papa dixit. q̄ cū lacte
 cōfici nō pōt. Botr⁹ aut̄ v̄ue i necessitate cōp̄ri
 mi ⁊ inde cōfici pōt. b̄ de ip̄o botro nō cōp̄sso n̄
 pōt coicari. Nō pōt etiā cōfici cū aq̄. cū q̄ pān⁹
 i musto intict⁹ lauat̄. Illd̄ aut̄ nōndū ē q̄ si vi
 nū i calice cōgelatū fuerit: debz tādū ibi exala
 re sacerdos donec glacies soluat̄. q̄ si sic solui
 nequerit adhibeat ignē. Si at̄ musca l' aranea
 v̄l aliqd̄ tale ceciderit i calicē añ trāssubstātia
 tionē vini i sanguinē: p̄ijci d̄z vinū illud i pisci
 nā. ⁊ aliō vinū ⁊ aq̄ apponi Si vō p̄ trāssubstā
 tiationē ibi ceciderit. v̄l sanguinē tetigerit: san
 guis sumat̄. ⁊ illd̄ pri⁹ i aliq̄ calice sepe vino p̄
 fundat̄. ⁊ q̄nto cauti⁹ ⁊ diligēti⁹ fieri pōt ablu
 at̄. ⁊ demū sup̄ piscinā cremet̄. qz vir possz abs
 qz horroze ⁊ vomitu sumi. Ablutiōz vō ip̄az sa
 cerdos p̄ cōsecratiōz v̄l mīster sumat. Sz ⁊ si
 q̄s statū xp̄i corpe sumpto nausēā patit̄. vomit⁹
 silr sup̄ piscinā cōburat̄. ⁊ puluis i piscinā mit
 tat̄. Si tñ aliq̄ hostie pticla videat̄ ibi. v̄l si cor
 p⁹ xp̄i infirmo datū reijciť: illd̄ reuerēter susci
 piat̄. ⁊ cōtritū cū vino i calice sumat̄. si integz

neq̄at r̄cipi: ⁊ si horroz sit illd̄ sumē. p̄ r̄liquijs
 custodiat̄. Nō ē iḡr dāda eukaristia egroto vo
 mēti. b̄ credat ⁊ māducauit. Sz ⁊ si q̄s adeo e
 grot⁹ est. vt masticare nō possit: tunc tñ sumat
 aquā a xp̄i corpe tactā: minimā tñ pticulā su
 mēs totū sumit vt p̄missuz ē. Nō est etiā dāda
 ebrio. insano. hētico. epilētico. ⁊ silibz. nisi iḡr
 mitate cessante. Leproso tñ dari pōt ⁊ muto.
 ⁊ egroto cōpoti sue mētis. p̄ cōfessiōz ⁊ ei⁹ ab
 solutionē a peccatis. Qual' aut̄ p̄nia iponenda
 sit ei q̄ p̄pter ebrietatē ⁊ voracitatē eukaristiaz
 euomit. i. canone bede hēt. Et nō q̄ is q̄ coica
 uit si comode ⁊ absqz violētia nature pōt. debz
 abstinē a sputo. alioqn p̄ horā cōueniētē spue
 re pōt. saltē i loco v̄bi sputū neq̄at pedibz cōcul
 cari. Sigdē spūal' oīa iudicat ⁊ ipe a nemie iu
 dicat̄. ⁊ oīa mūda sunt mūdis. Qz si sup̄ lignū
 v̄l lapidē v̄l terrā. eukaristia. v̄l aliqd̄ de sāgui
 ne ceciderit. sanguis līgua lābend⁹ ē: ⁊ deinde
 radend⁹ ⁊ extergēd⁹ ē ipe loc⁹. ⁊ puluis i sacra
 rio siue cū r̄liquijs reponēd⁹. Si vō sup̄ corpa
 le ceciderit. sugat̄ sicut diligēti⁹ fieri poterit: ⁊
 lauet̄ ter i calice ⁊ aq̄ lotiōis sumat̄ p̄ missam
 Deinde corpale recōdenō ē. ⁊ loco reliq̄az suā
 dū ē. Si vō palla altaris iticta fuerit: eodē mō
 ip̄a pticula inticta incisa. ē p̄ reliquijs suāda
 Si aut̄ sup̄ casulā l' albā deguttet. silr fiat. Si
 sup̄ qd̄cūqz p̄phanū vestimētū. cōburēda ē ps
 illa. ⁊ cinis i loco sacro r̄ponēd⁹ ē vt dicūt. Pi
 us tñ papa statuit. vt si aliqd̄ de sanguīe stilla
 uerit i terrā. lingua lābat̄. Si vō fuerit tabula
 loc⁹ corrodāt ne p̄culcet̄. ⁊ rasura igne p̄sumat̄
 ⁊ cinis int̄ altare cōdat̄. Et si sup̄ altare stilla
 uerit sorbeat mīster stillā q̄ntū poterit. Si sup̄
 linteū altaris. mīster lauet linteāmā q̄ stillaz
 tetigerit tribz vicibz calice subēposito. ⁊ aq̄ ab
 lutōis sumat̄ i calice. ⁊ iux̄ altare r̄cōdat̄. Vbi
 dē etiā seq̄t̄ q̄lis p̄nia sacerdoti cui hec p̄tigerit
 sit priusq̄ celebret iponēda. Et nō q̄ si añ trās
 substātiatiōz effusa fuerit ps. mutet̄ palle sub
 silētio. ⁊ celebrās suū officiū erequat̄. Si totū
 effusuz sit. tūc p̄missa cōfessiōe mīstret denuo. ⁊
 reincipiat officiū. Hāc iḡr oblatiōz zc. Si vō
 p̄ trāssubstātiationē ps effusa ē. tūc silr officiū
 erequat̄. Si totū ita q̄ nihil hauserit. qd̄ valdē
 enorme ē: tūc ponat hostiā sup̄ p̄piciatoriū. et
 mīstret denuo panē vinū ⁊ aquā. ⁊ reincipiat.
 Hāc iḡr ob. zc. cōfessiōe tñ p̄missa. Hostia vō
 suata sumat̄ p̄ modū a mīstro ē fine misse vel
 fueť. p̄ ifirmis. Rursus cōciliū aurelian. sta
 tuit. q̄ q̄ nō bñ custodierit sacrificiū. ⁊ mus v̄l
 aliō aīal illd̄ comederit. xl. dies peniteat. Qui
 aut̄ pdiderit illd̄ i ecclia v̄l ps ei⁹ ceciderit. ⁊ i
 uēta n̄ fuerit. xxx. dies peiteat. In eodē etiā. c.
 ita seq̄t̄. i. burcardo li. v. Qñ scriptū ē p̄fundēs

aliquid sup altare de calice qñ offerē. sex dies pe-
niteat. aut si abundanti⁹. vij. dies peiteat. Qui
aut pfundit calicē dñi misse solēnitas celebrať
xl. dies peniteat. Si vō missa celebrata p̄s viter
neglexerit accipe sacrificiū. s. ltr. xl. dies penite-
at. Et q pollut⁹ nocturno tpe accepit sacrificiū
vij. dies peniteat. Qui negligētiā erga sacrifi-
ciū fecerit vt a vñib⁹ p̄suptū ad nihilū deue-
rit: tres qdragesimas cū pane z aq̄ peiteat. Si
iteg⁹ iuentū fuerit z i eo vñis cōburať z cinis
s̄b altari r̄cōdať. Et q negligētiā q̄ternis dieb⁹
suā negligētiā soluat. Si cū amissione saporis
sacrificiū decolorať. xx. dies ieiunio expleať.
Qui vō pglutinātū misit. vij. dies peiteat. Si
sacrificiū fuerit sordida vetustate pdituz. igne
pburēdū ē. z cinis iux altare sepeliēd⁹ ē. Sic le-
git i burcardo li. v. c. omē. Istud etiā nōndū ē.
q si a naso sacerdotis celebrātis sāguis exierit
vl nausea supuenerit: r̄cipiať i aliq̄ vasculo ne
sectā ptaminēť. z terfo naso vl ore abluto. reici-
piat sub silētio vbi dimisit. Si vō ifirmitas su-
puenerit initať sup crepidinē siue arā altaris
vl sedeat donec pualescat. z sic icipiat vbi dimi-
sit. Sz si nllō mō pōt p̄sumare misteriū. ali⁹ sa-
cerdos par⁹ icipiat vbi ille dimisit. put dcm ē
i. vj. p̄ticta sup vbo. s̄ ē corp⁹ meū. Sz si icertū
ē vbi ille dimisit: tūc qz piculosuz eēt vba sacri
iterare vl p̄termittē: posita oblata illa sup p̄pi-
ciatoriū. mistret dnuo vt p̄missū ē. Sequit̄
Mysteriū fidei. Iō dñr misteriū fidei. qz aliō vi-
deť z aliō itelligit̄. Hoc credē iubemur. discu-
tē nō audem⁹: fides ei nō ē nisi de occultis. iux
illud. fides nō hz meritū zc. vt s̄. Greg⁹. dīc q
iō dñr misteriū fidei: qz credē debem⁹ q ibi sal⁹
nra cōsistit: vl qz sine fide nō fit s̄ sacrm. i. sine
ea illd itelligi plene n̄ pōt. Bicit̄ aut misteriuz
illd qd secretā z recōditā hz dispēsatoz. Aldiste-
riū ei grece dñr secretū latine. Et fm Inno. iij.
null⁹ euāgelistaz dixit hec vba. Ex his aut et
alijs scripture vñis qdā dixerūt i sacro altaris
vitatē corpis z sanguis xp̄i nō eē s̄ imaginē tm̄
z spēs z figurā: p eo q scriptura memorat aliq̄
tēs id qd i altari suscipiť esse sacrm z misteriū
z exēplū. Sz hi pfecto laqueū erroris icurrūt.
de q etiā dcm ē i. vj. p̄ticta sup vbo. fregit. Nū
qd em iō sacrm altaris vitas nō ē. qz figura ē:
absit oīno: si ei s̄ eēt. q nec mors xp̄i vitas ē qz
figura ē: z resurrectio xp̄i vitas nō ē. qz figura
ē. Nā mortē z resurrectiōz xp̄i figurā z imagi-
nē z silitudinē eē. maifeste declarat apls dicēs
Christ⁹ mortu⁹ ē. p delictis nris z r̄surrexit p̄p̄
iustificatiōz nraz. Et petr⁹ apls. Christ⁹ pass⁹
ē. p nob. vob reliquēs exēplū vt seqm̄ vestigia
ei⁹. Ergo mors xp̄i exēplū fuit vt pctō moria-
mur: z resurrectio ei⁹ exēplū fuit vt iusticie vi-
uam⁹. Si em vitas nō fuit. q̄ xp̄c vere mortu⁹

nō fuit. z vere nō r̄surrexit: s̄ z mors ei⁹ z r̄sur-
rectio ei⁹ vā nō fuit. s̄ absit s̄. Nā ppha d eo p̄
dixit. Elere languores nros ip̄e tulit. z dolores
nros ip̄e portauit. Altaris ḡ sacrm ē vitas z fi-
gura. Tria q̄pe sūt i s̄ sacro discreta: videlicet
forma visibil. vitas corpis. z vñus spūal. For-
ma panis z vini. vitas carnis z sanguis. vñus
caritatis z vnitatis. Primū oculo cernit̄. secū-
dū aīo credit̄. terciū corde p̄cipit̄. Primū ē sa-
cramētū z nō res. secūdū ē sacrm z res: terciū
vō ē res z nō sacrm. Sed p̄mū ē sacrm gemine-
rei. terciū ē res gemini sacri: secūdū aut ē sac-
mētū vñi⁹ z res alteri⁹. Nā forma panis vtrā-
qz xp̄i siḡficat. i. verā z mysticā: s̄ verā carnē et
cōtinet z siḡficat: mysticā vō siḡficat s̄ n̄ ptinet
Sicut ei vñ⁹ panis ex mltis ḡnis p̄ficiť. z vñū
vinū ex diuers⁹ racemis cōfluit: sic z corp⁹ xp̄i
ex mltis mēbris p̄ponit̄. z vñitas ecclīastica ex
diuers⁹ psonis cōsistit. s̄ i p̄destinatis. vocatis
iustificatis. z gl̄ificatis: nā q̄s de⁹ p̄destinauit
hos z vocauit. z q̄s vocauit hos z iustificauit
zc. Un apls Un⁹ panis z vñū corp⁹ mlti sum⁹
In cui⁹ rei typū ē facta archa dñi de lignis se-
thin. q̄ sunt incōputribilia. z albe spine silia.
Pat⁹ ḡ q suba corpis z sanguis xp̄i ē sacrm et
res: s̄ alteri⁹ sacri ē res. z alteri⁹ rei est sacrm.
Est em res p̄mi qz signať z cōtinet a p̄rio. vide-
licet a forma visibili: z ē sacrm terciū. qz siḡficat
z efficit terciū. i. vñitatē ecclīasticā. B̄r ḡ h̄ mi-
steriū fidei: qm̄ aliō ibi cernit̄ z aliō ibi credit̄
Cernit̄ ei spēs p̄is z vini. z credit̄ vitas carnis
z sanguis. Qd at h̄ misteriū fidei. alibi dñr spūs
z vita. Spūs ei ē misteriū. fm illd. Q̄ra occidit
spūs at viuificat. Et fides ē vita. fm illd. Iust⁹
me⁹ ex fide viuūt. Hic ḡ dñs ait. Verba q̄ locut⁹
sū vob. spūs z vita sūt. Q̄ez cū p̄secratō p̄ficiat
sacrm z p̄p̄secratōz n̄ sit i altari p̄is aut vinū
q̄rit̄ q̄s panis ē corpis aut qd vinū ē sāguis sa-
cramētū: Nā si dicat q panis q fuit. vel vinū
qd extitit: pfecto nec ille corpis nec illd ē sāguis
nis sacrm: qz panis trāsiuit i corp⁹. z vinū i sā-
guinē. Si vō dicat q spēs illa q̄ remāsit: illa q̄
dē nec extitit ex ḡnis. nec cōfluit ex racemis.
qm̄ ex his nō puenit accidēs s̄ suba. Quā ḡ si
militudinē assignabim⁹ inē sacrm rei. z rē sa-
cramēti: Nā si sacramēta nō haberēt silitudi-
nē rez qz sunt sacramēta: p̄prie sacramēta nō
dicerent̄. sicut sacrm baptismi qd est ablutio
carnis exterior. silitudinē habz significati. qd
ē ablutio mētis interior. Sane sacramtū istud
in eo gerit silitudinē corpis. in q panis silitu-
dinē rep̄ntat. Spēs ḡ panis sacrm est corporis
nō solū rōne rei signate. verūetiā rōne cōtente.
Querit̄ aut vtz spēs panis z vitas corpis vñū
sint sacrm an diuersa. Et videt̄ q diuersa. cuz
em diuersa sint siḡ. videt̄ q diuersa sint sacra

Preterea scriptū ē. Perficiāt i nob q̄sum⁹ dñi tua sacra. qđ p̄tinēt. Que v̄ba sub tñ. de ozone nouissima exponēt. Sz videt̄ q̄ sint solū vnū cū em eandē rē sacra significēt. videt̄ q̄ idē sint sacrm. Preterea alibi legit̄. p̄sta. vt h̄ tui cor. pis 7 sanguis sacrm. nō sit nob reat⁹ ad penā. Sup h̄ dicūt qdam q̄ forma panis 7 vini sunt vnū sacrm: nō p̄t vnū signatū. s̄ p̄pter vnū cōtentū. Spēs at panis 7 veritas corporis sūt vnū sacrm: nō p̄pter vnū p̄tentū. s̄ p̄pter vnū signatū. Hi debent cōcedē q̄ sicut diuerse res p̄pter vnū 7 idē signatū idē sunt sacrm: sic eadez res p̄t diuerfa significata diuerfa sunt sacramta. Quibz obijciēt. q̄ si spēs panis 7 veritas corporis idē sunt sacrm: cū spēs panis sacrm sit corporis. ḡ veritas corporis idē est sacrm: 7 ita idē ē sacrm sui. Sed h̄ nō p̄cedit: qz spēs panis 7 ē qđdam sacramentū qđ est veritas corporis. 7 est qđdam qđ nō est illa: qm̄ sunt duo sacra diuerfa. Alij vō dicūt. q̄ siue diuerfa sint significata siue diuerfa significātia. sp̄ diuerfa sunt sacra: qđ oportet cōcedē q̄ i altari sunt ad min⁹ q̄ttuor sacramēta. videlz spēs panis. 7 spēs vini: vitas carnis. 7 vitas sanguis. Pretea cū panis 7 vini diuerfa sint accidētia. vt sapor 7 odor. p̄d⁹ 7 color. q̄ntitas 7 figura: videt̄ q̄ singla p se sint varia sacra. q̄ em̄ rōne poti⁹ vnū q̄ aliō dicēdū ē sacrm. Sz cui⁹ rei sacrm ē odor aut sapor? Ad h̄ pōt nō incōgrue rñderi. q̄ oīa sūt accepta sūt vnū eukaristie sacrm: eo q̄ nullū p se solū sigficet. s̄ oīa sūt panis spēs repñtāt. q̄ corp⁹ xp̄i p̄tinet 7 signat. Signoz aut alia sunt naturalia alia politiuā. Naturalia sūt q̄ h̄z naturā signat q̄z qđā sunt q̄ p̄ aīcedēs signāt p̄ns: vt rubore vesptino signat serenitas matutia. Alia sūt q̄ p̄ p̄ns signāt aīcedēs: vt fumo vel cinē. signat ignis fuisse. Positiua sunt illa q̄ fm̄ ipositioz signāt: q̄z alia sūt siḡ rei sacre. vt serpes eneus erect⁹ i hēmo: alia sunt signa rei nō sacre. vt arcus triūphalis erectus i biuio. Porro signoz rei sacre. alia sunt sac̄ vt baptism⁹. alia nō sac̄ vt agn⁹ paschal. Sacra sūt siḡ noui testamēti. Nō sacra vetis. Quis em̄ vtqz sint signa rei sacre. i. rē sacra signātia: nō tñ vtqz sunt sacra i. iustificātia. licet nōnllī dixerit sacra legalia iustificasse. Hec ei ē differētia int̄ legalia 7 euāgelica sacra. qz illa sigficabāt tñ. hec aut sigficāt 7 iustificāt. Elez qñqz large qñqz stricte sacramētū accipit̄. Large fm̄ qđ oē signū rei sacre. siue sit sacz siue nō sacz. dī sacrm. vñ siḡ legalia sacra dicūt̄. Stricte fm̄ qđ sacz solū mō signū dī sacrm. Sacrm aut dī actiue 7 passiue: q. sacz signis vñ sacz signatū. Nā noīe sacramti qñqz signū rei. qñqz res signi varie nūcupat̄. Scdm̄ qđ sacrm accipit̄ p̄ signo rei. sa-

cramētū dī a sacro 7 signo. q. sacz signū. Sed fm̄ qđ sacrm accipit̄ p̄ re signi. sacrm dī a sacro 7 secreto. q. sacz secretū. Spēs ḡ panis dī sacrm actiue. i. sacz signās. vnitas aut ecclie dī sacrm passiue. i. sacz signatum. Corpus vō dñicū vtroqz mō dī sacramētū. i. 7 sacz signās 7 sacz signū. Sacramētū vō p̄sistit i tribz. s. in rebz. i. factis. 7 i v̄bis: fm̄ p̄prietatem. silitudinē 7 interpretationez. Leo nāqz fm̄ p̄prietatem signat dyabolū. Unde Aduersari⁹ vñ dyabolus tanq̄ leo rugies circuit q̄rens quē deuoret. Semiare fm̄ silitudinē significat p̄dicare. Un̄ Er̄it q̄ semiat semiare semē suū. 7 aliō cecidit i terrā bonā. 7 aliud sup petra 7 aliud inf. spi nas. Emanuel fm̄ iterptationē significat xpm̄. Un̄. Et vocabit̄ nomē ei⁹ emanuel. qđ iterptat̄ nobiscū de⁹. Res vt aq̄ baptismi. factū vt signaculū crucis: verbū vt iuocatio trinitatis. Singula repiūt in h̄ excellētissimo sacro. res i. corp⁹ 7 sanguis: factū. i. efus 7 pot⁹: v̄bū. h̄ ē corp⁹ meū. h̄ est sanguis me⁹. Seq̄t. Qui p̄ vob 7 p̄ mltis effundet̄ i remissioz p̄ctoꝝ. Pro solis p̄destinatis effusus ē q̄ntū ad efficaciam: s̄ p̄ cūctis homibz q̄ntū ad sufficientiā. Effusio quippe. sanguis iusti p̄ iniustis. tā fuit diues ad p̄ciū: vt si vniuersitas credēt i redēptore. nullū oīno vīcula dyaboli retinerēt: v̄bū em̄ effusiois abūdantiā notat. P̄ctm̄ aut duobz mōis remittit̄. videlz q̄ ad meritū culpe. 7 h̄ p̄ sanguis fide q̄ iustificamur a culpa: 7 q̄ ad debitū pene. 7 h̄ p̄ sanguis p̄ciū. q̄ r̄dēpti sum⁹ a pena. Des ei q̄si oues errauim⁹ vnusqzqz i viā suā declinauit. Et dñs posuit i eo iniquitates oīm nr̄oz. Unde vulnerat⁹ ē p̄t iniquitates nr̄as. attrit⁹ ē p̄pter scelera nr̄a: disciplina pacis nr̄a sup eū. 7 liuore ei⁹ sanati sum⁹. Elere lāguores nr̄os ip̄e tulit 7 dolores nr̄os ip̄e portauit. Quia ḡ iust⁹ iniuste punit⁹ ē: iniusti iuste sūt libati. Assūpsit em̄ i se penā p̄ oībz. vt daret se p̄ gr̄az vniuersi. Hic aut sacerdos eleuat calicē. vt illū p̄plo oñdat: nec ē supflua hec eleuatio. put dictū ē in fine p̄ticule p̄cedētis. Est aut notādū q̄ qđaz ecclie duas h̄nt pallas corpales. 7 ibi eleuat calix coop̄t⁹ cū alta eaz. In q̄ oñdit h̄ sacrm occultissimū fore 7 difficilimū ad itelligēdū: qz tpe institutiois h̄ sacramti sanguis xp̄i inuisibilis erat. qz int̄ venas ei⁹ exstebat. Alie vō ecclie vnā tñ h̄nt pallā. 7 ibi eleuat discoop̄t⁹ absqz velamie. P̄rio ad designādū q̄ p̄ institutionē h̄ sacri sanguis xp̄i fact⁹ fuit visibilis p̄ ip̄i⁹ effusione i cruce. Un̄ h̄ dī. Hic ē s̄a. me. 7c. In eo em̄ q̄ calix nō est coop̄t⁹ cū palla sup̄ quā ē hostia p̄secrata: designat̄ q̄ sanguis xp̄i a corpe effus⁹ 7 sepat⁹ ē. Secūdo qz hostia sup pallā corpalem nec bono mō posset alibi poni.

Tercio qz ppter veti flatu piculosu eet cooptuz cu palla leuare. Et no q sacerdos act⁹ xpi repn⁹ tas du dic Accipies calice. paz eleuat calice: d inde dicēs. bñdirit. vt sine piculo calicē bñdicat. illū i altari deponit. Subseqnt etiā dicēs. Accipite. paz tenet eleuatū vsqz dū i altū eleuet: vt illū ppo oñdat. Seqt. Hec qtiēscūqz feceritis zc. Hec clausula qz psecratioz tā corpis q sanguis respicit. p⁹ depositū calicē dz dici. Sane i pceptiōe corpis xpi z sanguis. mag⁹ ē nob adhibēda discretio. Lauēdū ē em ne si ni miū differat. mortis piculū icurrať. dño pte stāte. Nisi māducaueritis carnē filij hoīs z bi. ei⁹ sang. nō habeb. vi. i rob. Si vō qs indigne suscipit fm aplm. iudiciū. s. dānatiōis sibi mā ducat z bibit. Jō fm eundē aplm. pbet se ipm bō: z sic de pane illo edat z d calice bibat. Bīc g qsq coicandū ēē qtidie. Ali⁹ vō dic eē. Faci at igit vnusqz qd pie crediderit faciēdū. Nō em litigauerit adinuicē. nec alē alteri se pposu it. zache⁹. s. z ille cēturio: cū alter eoz gaudēs xpm i domo sua suscepit. z alē dixerit. Dñe nō suz dign⁹ vt itres sō tectū meū. Et h ē qd aug⁹. ait. Alij qtidie coicāt corpi z sanguini dñi. alij certis diebz accipiūt. qd liberā bz obfuationōz. Be h sub ti. d osculo pacis dicet. Et nō q licet xpc sel credētes sua morte redemerit: ecclia tñ h sacrm qtidie necessario repetit. ob tres pci pue cās. Prio qz i vinea laborātes eo qtidie re ficiūt. Secūdo vt neophiti p illd icorpenē xpo Tercio vt memoria passiōis xpi qtidie mētibz fideliū ad imitādū infigat: qtidie em egimus. i dōqz panis qtidian⁹ vocat. Quotidianū g sa crificiū vt pbat pascali⁹ papa ē cōmemoratio. nō iteratio passiōis: z i dō seqt. In mei memo riā facietis In h sacro nob qtidie mortis z pas siōis xpi memoria renouat. Uñd. j. ad cor. xj. Quotiēscūqz māducaueritis panē hūc z calicē biberitis. mortē dñi ānūciabitis donec veniat. Ppōt qd ipe dicebat aplis. Hoc facite i meā pmemoratiōez. Hāc vltimā nob memoriā dñs reliqt. put dcm ē sup vbo. Postq cenatū ē. Et nō q habem⁹ triplex memoriale dñice passiōis Pmū qntū ad visuz. i imaginibz z picturis: z ppterea crucifiri imago depigē i libro z i ec clesijs. Scdm qntū ad auditū. s. passio xpi pdi cata. Terciū qntū ad gustū. s. sacrm altaris. i q ipa xpi passio patēter exprimit. Et ppter h pre milit. Et memoriā venerātes. Et seqt. Uñd et memores Qui aut calicē discooptū eleuat. illū in h loco cū palla corpali coopiūt. innuētes. q sepulto dño aduoluto lapide clausū ē ostiū mo numti. vt dic marc⁹ zc. Octaua ps canonis

De et memores

zc. Octa ua ps. Quia dñs ipe prece

pat i. c. Sili mō zc. vt hec i sui memoriā facere m⁹: idcirco i hac pte tria sibi pmemorāda ppo nit ecclia. s. tā beatā passionē. necnō z ab iscriis resurrectiōz: s. z i celos glīofaz ascēsiōz. Quo rū pmū. i. passio excitat caritatē. secūduz. i. re surrectio corroboret fidē: terciū. i. ascēsiō letifi cat spez Quid ei in nob magis caritatē accēdit q q ppio filio suo nō pepcit de⁹. Quid magis i nob fidē pfirmat. q q xpc resurrexit a mortu is. Sicut em i adā oēs moriūt. ita z in xpo oēs viuificabūt. Quid magis i nob āplificat spem q q xpc ascēdēs i altū cap. du. c. de. d. h. vt vbi ipe ē. illic sit z mister ei⁹. Sacerdos igit h repn⁹ tas dicēdo tā beate passiōis. man⁹ i modū cru cis extēdit. vt habitu corpis. manuū xpi extēsi onē i cruce repntet: qd tñ ali j faciūt qñ dicunt. Hāc igit oblatiōz. repntātes crucifixionē statī secuturā. Et qz xpc pliri⁹ orās fact⁹ ē i agonia i dō agoniā illā habitu oculoz z faciei qdāmō repntat. Dicēs aut necnō ab inferis resurrectiōis. illas ad se vt pri⁹ reducēs eas paz erigit Uñ i cāntico abacuc. Altitudo man⁹ suas leua uit. Et h i signū q xpc iuict⁹ leo surrexit a mor tuis. Jtē dicēs. Sed z i celos glīofe ascēsiōis. eas erigit eqliť vsqz ad humeros: i signū q xpc eleuatis maibz ferebat i celū. z sedet ad dextrā dei pñs. Qd igit dñ. Uñ z memores zc. sic ē in telligēdū. q. d. nos ēē sacerdotes pfitemur. z ple bē tuā memore ēē testamur xpi filij tui zc. Sa cerdotes qdez memores z istructi esse debēt. qz ipi missaz celebrāt z sacrificiū xpi exēplo offerūt Plebs etiā sancta memor ēē dz. qz xpc nō solū p sacerdotibz veruētiā p plebe passus ē. q sancta dñ. qz fide z baptismo xpi pcepto sanctificata ē Jtē exnūc stringūt digiti. s. pollices z indices nec disiūgunt. nisi qñ oportz hostiā tāgi. vl sig fieri. Qd fit. Prio ob reuerētiā sacri. ne videlz aliqd tangat p⁹ tactū corp⁹ xpi. Scdo videlz i signū q i h sacro seru⁹ accedit prio. i. fili⁹ obe dit pñi. Et iō subiicit. Uñ z memores tā beate passiōis resurrectiōis z ascēsiōis zc. Tercō di giti q corp⁹ xpi tetigerūt iūgunt. ad oñdenduz q fideles illd fide z deuotiōe tāgentes. debēt ēē caritate pūcti: z sicut digiti i tangēdo z signā do ab inuicē ad horā. sic z fideliū opatiōes in hac vita cū expedit sepanť. qm qnqz p pteplati onē ad spūalia eleuant. z qnqz p mūdatis ne cessitatibz tpalia āmistrāt Quarto digitoz cō iūctio indicat. q corpis z sanguis dñi nri sac mēto. z mēs z corp⁹ sacerdotis inseparabilē esse debēt affira. Quito stringūt ne puluis seu pti cula hostie illis forte adherēs cadat. Quia vō ecclia dixit se memore dñice passiōis. iō sta tī acerbiorē spēz ipi⁹ passiōis pmemorat. rcolēs i qnqz crucibz qnqz plagas. Sicut ei subseqns expositō declarabit ab hinc vsqz dū corpale de

sup calicē remouet. dñice passiōis ordo memo-
rat. ¶ Nā vbi dicit sacerdos. hostiā purā. hostiā.
sanctā. hostiā imaculatā. panē sanctū vite etne
7 calicē salutis ppetue: qnariū crucis signacu-
lū iprimat sup oblataz 7 calicē. signis qnqz xpi
plagas. videlz duas manuū. totidēqz peduz 7
vnā lateris. ¶ El qnqz cruces signant. q xpc qnqz
secula redemit. Tres aut cruces coiter facit sa-
cerdos sup oblata 7 calicē. qm i tribz vobis vtrū
qz piter intelligit. ¶ Nūq em i crucis sigculo pa-
nis sepat a calice. nisi cū sepati noiant i canōe
Et qm hostia collocat a sinistro latē calicis. re-
cta ps crucis solūmō sup panē. trāsuersa vō vs-
qz sup calicē d3 ptēdi: qm erecta ps crucis cor
p xpi sustinuit. trāsuersa vō brachia distēdit:
due vō cruces sepati facte aiaz xpi sepatā a cor-
pe signant. S3 cū iā plene 7 pfecte sit psectio cele-
brata. nā matia panis 7 vini iā trāsūt i subam
carnis 7 sanguis. nec vltē pōt deteriorari vl
meliorari. 7 sacdos vltē vtiē suis: nō xpi ser-
monibz: qrit qre sup eukaristiā adhuc bndicti-
onis signū impmit. aut aliqd psectiōis vōbū p-
ferē. ¶ Pretea qdā subiūgūt i canone inuētia q
nōdū sit trāssubstātiatio psumata. Sup b dicūt
qdā. q scriptura nō attēdit b hōmōi angustias
tpis: s3 sacdos cū n possit sil mlta pferre 7 agē
ita loqz 7 agit. ac si tēpus staret. 7 cēt adhuc
faciēda. q in pncipio fmonis nōdū erāt facta:
7 vba 7 signa nō ad tēp sue platiōis. s3 ad cō-
ceptionē loqntis sūt rferēda. Inno. pap. iij. di-
xit. q i canone aliō vba significāt. 7 aliō sig ptē-
dūt. Verba nāqz pncipalit spectāt ad eukari-
stiā psecrādā. sig vō pncipalit ptinēt ad histo-
riā recolēdā. ¶ Nā vobis vtimur ad psecrādū pa-
nē 7 vinū in corp 7 sanguinē ihu xpi. Signis
vtimur ad recolēdū ea q p hebdomadā aū pas-
schalē gesta sunt circa xpm. ¶ Patz g q qntū ad
ordinē eukaristie psecrāde. c. illd. Qui p die q
patereē zc. i fine canonis subūci debuiſſz: qz in
eo psectio psumat. S3 qm ipedisset ordinē hi-
storie rcolēde. qz qd fuit gestū i medio ponereē
i fine: puid canōis ordiator vt ordinē fuaret
historie. qsi qdā necessitate ppuls. c. illd. Qui
p die zc. qsi cor canōis i medio collocauit: vt q
sequūt intelligāt pcedē. fm illā figurā q sepe fit
vt q narratōe succedūt. itellectu pcedāt. ¶ El po-
ti vt tā lre q historie su ordo fueē: dicat itaqz
q ptinēt sig ad historiā passiōis recolēdā. qz si
gnificāt qnqz sens. q tūc ruera patiebāt i xpo
vō qnqz ei plagas. vt dictū ē. S3 vba nō ptinēt
ad eukaristiā psecrādā. imo ptinēt ad eukari-
stiā psectā b mō. ¶ Nos fui tui videlz sacdotes.
s3 7 plebs tua scā. s. pplus xpian. nā qd pplus
agit voto. sacerdotes pagūt mīsterio: offerim
pclare maiestati tue. i. p cetis clare ¶ Nā si iusti
fulgebūt sicut sol i reg pīs eoz. qnto clari ma-

iestas dīna pfulget. De tuis donis. i. d frugibz
segetū. 7 b qntū ad panē. q ē psecrat i carnē: ac
datis. i. d frugibz arborz. 7 b qntū ad vinū qd ē
psecratū i sanguinē. De his iquā 7 ill offerim
hostiā purā. hostiā scāz. hostiā imaculatā. i. eu-
karistiā imūne ab oī culpa originali. veniali 7
criminali. ¶ Nā dicat hostia dcm ē in. vj. pticula
sup vbo q pridie. ¶ El purā qntū ad cogitatiōz
qsi puro corde: scāz qntū ad locutiōz: imacula-
tā qntū ad opatiōz: qz pctm nō fecit. nec dol in-
uent ē in ore ei. supple b ē panē sanctū. i. scīfi-
cantē. supple datorē vite etne. qntū ad stolā car-
nis. 7 calicē salutis ppetue qntū ad stolā aīe.
fm illd Ego suz pais viu q d celo descēdi: si q
māducauerit ex b pane viuet ietnū. ¶ Nt etiā
scdo mō hec vba exponi. vt videlz xpc dicat ho-
stia pura. qz pcept ē sine pctō: dicat pais vite
etne. qz ē rfectio āgeloz: 7 calix salutis ppetue
qz resectio ē hoīm. ¶ El scio mō hostiā purā. qz
xpc oblat est vt nos libaret a feditate original
pcti. Scāz qz vulnerat ē vt pfluēret sacra. qbz
ecclia scīficat. Immaculatā. qz mortu ē vt nos
libaret d morte etna. ¶ Panē vite etne. qz ē nrm
viaticū. qsi via ¶ Et calicē salutis ppetue. qz ē re-
sectio āgeloz iebziās i patria. ¶ El sic qrtō mō
De tuis donis ac datis. Bona sūt i re etna. da-
ta i opa tpali. Offerim hostiā purā. s. corpus
hostiā scāz. s. sanguinē: hostiā imaculatā q ad
vtrūqz. ¶ El purā. i. ab alijs sepatā. sanctā. i. scī-
ficatā. imaculatā. i. a maculis emūdatā. ho-
stia d corde puro psciētia bona. 7 fide nō ficta.

Seqt sup q zc. Lū at orauerit p hostia trās-
substātiāda. eāqz iā trāssubstātiatā pzi obtule-
rit: nūc orat p ipi acceptōe vt eā adinstar ātiq
rū sacrificioz acceptet. ppicio supple nob. ac se-
reno vultu. i. rspecu placabili digneris rpicē
nō q vult ei muteē aliqn. s3 tūc de vultū suū
sr nos illūinat 7 serenat. cū mīaz suā sr nos ex-
hibz 7 declarat. fm illd ps. Illūinet vultū suū
sup nos 7 mīfeāt nri. ¶ Itē p b q dic digneris re-
picē. nōt q sacdos nr vultū bz vsuz ad ppicia-
toriū: de q i pbeio b ptis dcm ē. Et tūc aspgit
int tabnaculū. dū p dei mīaz qrit ei ppiciatōz
vt de heat illa mūera accepta. sicut hūit mūe-
ra abel iusti. ¶ N seqt. Sicuti accepta hre dig-
t es munera abel zc. Hoc at aduerbiū sicuti
silitudinē inuit. nō expmit qntitatē. Adto qp
pe accepti ē b sacrificiū deo. q qd obtulit abel
qd obtulit abraā. qd obtulit melchisedech. ¶ La-
let ei āpli res q vmbra. vītas q figura ¶ Paz g
silitudinē magis q qntitatē debem attēde. ¶ Of-
ferēdo g siles sum abel: si recte qdē offerētes.
recte nihilomin diuidā. ¶ Qd qz cayn nō egit
peccauit: sua nāqz recte cui debebat obtulit dō
b retinēs sibi scipm 7 cor suū sōtrahēs deo. ma-
le diuidit. Abel aut acceptū deo int in corde

obtulit olocaustū: qz se n̄ sibi retinuit. s̄ deo totū se subdidit z ipendit. Et iō legīt ī gen̄. Resperit de⁹ ad abel z ad munera ei⁹: ad cayn vō z ad mūera ei⁹ n̄ resperit. Pri⁹ resperit ad abel z postea ad mūera ei⁹: qz nō offerēs a mūerib⁹ s̄ munera ab offerēte placuerūt. Silr z abraam egregi⁹ fide totū se pri⁹ offerebat altissimo. z p⁹ ea cū sua ducēt offerēda. placidas ei hostias offerebat: qd̄ vt nos sciētes imitaremur. patrios ab illo de⁹ eregit affect⁹ Tolle iqt filiū tuū vni genitū quē diligis ysaac: z offer eū ī olocaustū sup vni mōtiū quē mōstrauero tibi. Statiqz p̄mptū z obediētē iuenit. imo nob̄ oñdit. Adelchisedech q̄ nisi se pri⁹ acceptū deo sacrificiū obtulisset. futuroz cās minie p̄uidisset: qz intuitu misticū panis z vini prim⁹ obtulit sacrificiū: erat ei sacdos dei altissimi. Noīant iqr isti tres p̄res vetis te. qz illi z eoz sacra. spāl⁹ ceteris h̄ sacrm̄ p̄signauerūt. Quid em̄ p̄ mun⁹ abel offerētis d̄ p̄nogenitis gregis. nisi xpc̄ p̄nogenit⁹ ī mltis frīb⁹ expm̄it: q̄ maliciose occisus ē a p̄plo iudeoz. sicut ille inuidiose a fratre suo. Nā fm̄ apoc̄. ipe ē agn⁹ dei q̄ occisus ē ab origine m̄di. Quid p̄ sacrificiū abrae. dilectū z vnicū filiū offerētis: nisi xpī passio desiḡt. Be q̄ dicit apls. Proprio filio suo non pepcit de⁹. s̄ p̄ nob̄ oib⁹ edidit illū. Hic ē inqt filius meus dilect⁹ ī q̄ mihi bñ p̄placui. Oblatio q̄ melchisedech tā p̄rie nouū sacrificiū p̄figuit. vt inde p̄dictū sit. Tu es sacerdos in eētū fm̄ ordinez melchisedech. Qui fm̄ aplm̄ affilāt⁹ ē p̄ oīa filio dei. manet sacerdos īpetuū. Abel d̄r puer nō tā a puericia q̄ a puritate. fm̄ illd̄ Ecce puer me⁹ dilect⁹ quē elegi posui sup eū spm̄ meū. Abraā d̄r p̄riarcha. nō tā īsraelitici plebis. q̄ ppli xp̄iani: illi⁹ p̄ carnē. h⁹ p̄ fidē. fm̄ illd̄. Nō vl̄t vocabit̄ nomē tuū abraā s̄ appellabis abraā qz p̄rez mltaz gentiū p̄stitui te. Adelchisedech iterptat̄ rex iusticie. Beide rex salē. i. pacis p̄p̄ illd̄ qd̄ legīt. Oriei ī dieb⁹ ei⁹ iusticia z abūdātia pacis donec auferat̄ luna. Sctm̄ sacrificiū imaculatā. hostiā. h̄ addidit ī canōe leo papa. j

Nonā pars canonis.

Supplices te ro

gam⁹ zc̄. Nonā ps̄ Pōtifer. vt lex iubebat. z ī p̄heio h⁹ ptis dictū est. asp̄gebat tabulā z arā. z exteri⁹ sacrum sanguine pacifico: z xpc̄ totiēs asp̄git patrē s̄anguie. q̄tiēs eū placat p̄ carnē assūptā. Arā asp̄git q̄diu numez restaurat angeloz. Exteri⁹ sacz asp̄git. dū hoies sanctificat. z p̄ri q̄ ī tris sunt recōciliat. Sacerdos eosd̄ asp̄git. qz p̄ h̄ sacrificiū placat deū. z veniā īpetrat: z sic etiā superos asp̄git. Nā q̄ nos emūdat augmētāt numez ciuiū

supnoz. Asp̄git etiā int⁹ tabnaculū. put ī p̄cedēti p̄ticta dictū ē. Bū at̄ h̄ noīat sublime altare. p̄memorat sctā sctōz. Sane himno dicto p⁹ cenā exiuit iesus ī mōtē oliueti trāstorrentē cedron: z p̄gressus pusillū cecidit in faciē suā. orās z dicēs. P̄r si fieri pōt trāsser a me calicē hūc. Sz z scdo z t̄cio abijt z orauit eūdē fm̄onē dicēs. Et fact⁹ ē ī agonia. pliri⁹ orabat: et fact⁹ ē sudor ei⁹. sicut gutte sanguis de currentis ī terrā: tūc venit ad discipulos suos dicēs. Surgite eam⁹. ecce appropinqt q̄ me tradet. Traditor aut̄ dedit eis signū dicēs. quē osculat⁹ fuero ipe ē tenete eū. Et p̄fessi accedēs osculat⁹ ē euz Quia ḡ ihs̄ p̄cidit orās. z dicēs. P̄r si fieri pōt trāsser a me calicē zc̄. P̄o sacerdos se inclinās orat z dīc. Supplices te roga. zc̄. Uel sacerdotis īclinatio significat emissionē spūs xpi: put dictū ē ī p̄hemio canonis. De īclinatōib⁹ dcm̄ ē sub ti. de p̄fessioe. Itē dicēs Uel q̄t̄ ex hac altaris zc̄. osculat̄ sel̄ altare: p̄ qd̄ rep̄ntat̄ osculū p̄ditoris postq̄ dñs ab orōne surrexit. Quidā ter osculat̄. agētes gr̄as trinitati. q̄ p̄ passionē dñi gen⁹ recōciliauit hūanū. Alij bis. ad notādū geminā ī xpo naturā. seu ipm̄ in aīa et corpe passuz. Quia vō fact⁹ ē ī agoniā. pliri⁹ orabat. terciō dicēs eūdē fm̄onē: idō sacdos facit tres cruces. Primā sup oblatā dicēdo. sac̄ sctm̄ filij tui corp⁹: scdaz sup calicē dicēdo z sanguinē: terciā siḡndo seipm̄ ī faciē cū dīc oī b̄ndictiōe celesti: forte p̄p̄ sudorē corpis crucē ip̄rimēs s̄r corp⁹. z p̄p̄ guttā s̄anguis crucē ip̄rimēs sup s̄anguinē: z qz p̄cidit ī faciē suā orās. idō im̄p̄mit sibi crucē ī faciē. Uel poti⁹ crux q̄ fit sup corp⁹. desiḡt vinculā q̄b⁹ ē ligatū corp⁹: illa q̄ fit sup sanguinē desiḡt flagella q̄b⁹ allisus ē et sanguis educt⁹. Be vinculū legīt. Ad̄stri iudeoz p̄phenderūt iesuz. z ligauerūt. z viciētes duxerūt. z ediderūt pōtiō pylato. Be flagellis legīt. Apprehēdit pylat⁹ iesuz. z flagellauit. cui⁹ liuore sanati sum⁹. P̄ter terciā vō crucē q̄ fit ī faciē. recolit̄ illd̄ qd̄ expuebāt ī faciē ei⁹. z palmas ī faciē ei⁹ dabāt. z velātes faciē ei⁹ dicebāt P̄phetiza nob̄ xpc̄ q̄s ē q̄ te p̄cussit. Tercio crux q̄ fit sup corp⁹. martiriū xpi: q̄ fit sup sanguinē. martiriū sctōz desiḡt. Quarto p̄rie due cruces siḡficāt q̄ xpc̄ p̄ duob⁹ pplis passus est. terciā q̄ fit ī faciē q̄ ī corpe suo passus est. Alij vō nō faciūt p̄missas duas cruces. Cōsiderari etiā oportet. q̄ sacerdos dicēdo. supplices te rogam⁹ zc̄. stat īclināt⁹ cācellatis manib⁹ añ p̄ctus: ad designādū q̄ orōis hūilitas p̄ īclinatōne desiḡta. tūc demū z nō alias exaudiri diḡt ē. si ex fide p̄cedat pectoris. i. mētis: fide dico p̄ dilectiōez opante. q̄ opatio p̄ man⁹ intelligit̄. Quia vō q̄dā sūt opa vite actiue. q̄daz vō opa

Liber

vite p̄tēplatiue: s̄ opa vite actiue q̄dāmō cācel-
lati ad opa p̄tēplatiue vite sicut sinistra ad dex-
trā opant̄: eo q̄ opa actiue sicut supposita seu ī
feriora ad opa p̄tēplatiue disponūt: 7 opa p̄tē-
platiue sicut supposita 7 altiora illa p̄ficiūt et
p̄summāt: idō ī ip̄a manuū cācellatiōe dextra
supponit̄ sinistre. Rursus orat cācellatis ma-
nibz añ pect̄. q̄si ip̄o facto dicat. Obsecro te p̄
crucē 7 passiōz tuā. vt iubeas hec p̄ferri 7c. Lā-
cellatio em̄ manuū passiōe xp̄i figurat: 7 dext̄
p̄ quā r̄surrectio. leue p̄ quā passio designat̄ su-
pponiē: vt p̄ h̄ xp̄i resurrectio a mortuis īsinu-
et̄. Ulex ī nōnllis eccl̄is diacon⁹ infra actionē
lauat man⁹. signis p̄mo q̄ pylat⁹ se lauit. cū se
mūdū a xp̄i sanguīe p̄clamauit: sc̄do q̄ n̄ra sor-
dida opa xp̄i passiōe mūdāt: terciō q̄ null⁹ nisi
mūd⁹ ad p̄cipiēda fidei sac̄ra p̄cedat. Seq̄t̄
Iube hec p̄ferri 7c. Tāte sunt p̄fūditiōis hec
v̄ba. vt intellect⁹ hūan⁹ vir ea sufficiat penē-
re. Uñ beat⁹ Greg⁹. tāti sac̄ri dign⁹ īterpres.
de illis tanq̄ d̄ re ineffabili pene ineffabilit̄ lo-
quēs. Quis īgt fideiū h̄re dubiū possit. in ip̄a
imolatiōis hora. ad sacerdotis vocē celos ap̄i-
ri: ī illo iesu xp̄i misterio āgeloz choros adesse
summis ima sociari. terrena celestibz iūgi: vnū
qz ex inuisibilibz atqz visibilibz fieri. Idē etiā
alibi dic. Vno eodēqz tpe ac momētō ī celū. i.
celestē naturā rapit̄ misterio angeloz p̄socian-
dū corpi xp̄i. s̄. mystico. 7 añ oculos sac̄dotis in
altari videt̄. Saluo tñ occulto celestis oraculi
sac̄ro. possent hec v̄ba licz simplici⁹ tñ securi⁹
sic expōi. Iube. i. fac. hec scz vota fideiū. i. sup-
plicatiōes 7 p̄ces p̄ferri. i. p̄ntari. p̄ man⁹ sac̄ti
angeli tui. i. p̄ misterii angeloz. q̄ sūt am̄stra-
torij spūs. 7 vota n̄ra corā deo offerūt. Iux̄ illd̄
qđ ait raphael angel⁹ ad thobiā. thob. xij. Qñ
orabas cū lacrimis ego obtuli orōnē tuā dño.
Ex h̄ ḡ euident̄ apparet. q̄ angel⁹ sac̄ris miste-
rijs adesse credēd⁹ ē: nō vt p̄secret. qz h̄ nō pōt:
s̄ vt orōnes sacerdotis 7 ppli deo rep̄ntet. fm̄ il-
lud apoc. Ascēdit fum⁹ aromatū ī p̄spectu dñi
de manu angeli. q̄ sunt orōnes sc̄toz. In subli-
me altare tuū. supple h̄ ē in p̄spectu diuine ma-
iestatis tue. i. ī p̄templatiōe maiestatis 7 curie
tue celestis. Nā ip̄e de⁹ d̄r altare s̄blime. Ero.
xx. Nō ascēdes ad altare meū p̄ ḡdus. i. ī trini-
tate nō facies ḡdus. Porro sicut beat⁹ Aug⁹.
determinat. nō d̄r angel⁹ offerre orōnes deo. q̄si
tūc p̄rio de⁹ nouerit qđ velim⁹. qz de⁹ oīa nouit
anteq̄ fiāt: s̄ qz necesse hz rōnalis creatura tpa-
les cās ad et̄nitatē referre. siue petēdo qđ erga
se fiat. siue p̄sulēdo qđ faciat: aut qđ deo iubēte
implēdū esse cognouerit. h̄ nobis v̄l euident̄ v̄l
latent̄ reportet. Possunt etiā sc̄do mō p̄missa
v̄ba sic exponi. Dipotens de⁹ iube hec. s̄. panē

Quartus Jo. lxxij.

7 vinū. p̄ferri. i. trāsmutari: in sublime altare
tuū. i. in corp⁹ 7 sanguinē filij tui. sup choros
angeloz exaltari: qz corp⁹ dñi dcm̄ ē altare s̄z
illd̄. altare d̄ trā facietis mihi. p̄ man⁹ angeli
tui. i. p̄ misterii sacerdotis. Nō em̄ fm̄ augu-
stinū deposcit ob aliud illic deferēda. nisi vt in-
telligat̄ q̄ ista fiāt. i. trāsubstantiē ī eo sacer-
dotio. i. in ei⁹ misterio vtute spūs sancti. S̄z cū
iā trāsubstantiata sint. exponi possent terciō mō
sic. Iube hec. i. xp̄i corp⁹ mysticū. s̄. ecclesiā xp̄i
militantē p̄ferri. i. associari. in sublime altare
tuū. i. in eccliam triūphantē: q̄ dicit̄ altare fm̄
illd̄ leuit. Ignis ī altari meo sp̄ ardebit. i. fer-
uor caritatis in ecclia triūphanti: 7 h̄ p̄ man⁹
angeli tui. i. p̄ opationē 7 vtutē xp̄i filij tui q̄ ē
magni p̄silij angelus. esa. ix. Ip̄e em̄ corp⁹ suū
mysticū deo p̄ri p̄iūgit 7 ecclē triūphātī. Quar-
to mō hic ē angel⁹ magni p̄silij. p̄siliari⁹ ille cu-
ius cōsilio pat̄ mūdū creauit 7 recreauit: subli-
me altare ī cōspectu dei ē xp̄c crucifix⁹ sedens ī
dextra patris. Igit̄ angel⁹ fert hec sac̄ra ī sub-
lime altare ī p̄spectu dei: dū cicatrices ostēdēs
interpellat apud patrē. p̄ nob̄ hec sac̄ra p̄ficien-
tibo. Que v̄o sint illa q̄ petit ī sublime altare p̄-
ferri determinat dñs dicens. Ut quotq̄t 7c. p̄ hoc
em̄ demonstrat̄ corp⁹ xp̄i mysticū. qđ xp̄c q̄tidie
ad se trahit p̄ mēbra. Uñ hiere. Patrē vocabis
me. 7 post me ingredi nō cessabis.

Becima pars canonis.

Emēto etiā domi

ne 7c. Becima ps. Hec p̄iūctio etiā
p̄tinuat seq̄ntia p̄ime p̄cedētibus.
Uel dici pōt q̄ supfluit: nā ī antiqs codicibz p̄-
cedebat imēdiatē qđam ozo incipiens. Ademē-
to mei queso dñe 7c. in qua sacerdos p̄ se ora-
bat vt digne posset offerre. Uñ tūc recte seque-
bat̄. Ademēto etiā dñe famuloz 7c. S̄z qz in
m̄ltis modernis codicibz ozo illa nō inuenit̄:
idō fm̄ illos illd̄ etiā supfluit. Uel qđ meli⁹ ē
respicit aliē memēto qđ p̄cedit. in q̄ rogauit p̄
viuis: h̄ aut̄ orat p̄ defunctis. Orat ḡ pia mat̄
ecclia nō solū p̄ viuis verūetiā p̄ defunctis. et
eos deo p̄ri sac̄re oblatiōis intercessiōe p̄mēdat
certissime credēs q̄ sanguis ille p̄ciosus. q̄ pro
multis effusus ē in remissionē peccatoz. nō so-
lū ad salutē viuentiū. verūetiā ad absolutionē
valeat defunctorum: ideoqz gabiloñ cōcilium
statuit. q̄ ī omibz missaz solēnijs loco cōpetēti
videlz ī h̄ loco secrete. v̄l in diebz nō solēnibz
(in dñica em̄ die ob resurrectiōz dñicā aīe req̄-
em credūt habē) ecclesia p̄ defunctis dñm de-
p̄cet. iuxta illd̄ augustini: nō sunt p̄termittēde
supplicatiōes p̄ spiritibz mortuoz. q̄s faciēdas
p̄ oibz in xp̄iana catholica societate laudam⁹

Et q2 qñq3 defunctis parētes filij cogiti
 7 amici. q supplicatiōes p eis effundāt: vna et
 pia mater. i. tota ecclia oēs defunctos sub gene
 rali pmemoratiōe suscipit tacitis illoz noibz.
 7 eis exhibz cōmunionē. Inno. q3 papa statuit
 ut ante psecratiōz hostie nō recitēt noia defun
 ctōz: possunt em̄ p̄lo recitari. s̄ deo quē nihil
 latet necesse nō ē. Qui cū signo fidei nos p̄ces
 serūt. s. ad dñm. nō q ibi sit fides aut spes vbi
 spes ē 7 res: nā fides euacuat. caritas nūq̄ ex
 cidit: s̄ signū fidei p caractē fidei xpianitatis
 accipit. q̄ fideles ab ifidelibz discernūt. s̄ illd
 Audiuī numez signatorū. cxliiij. milia siḡti.
 ex oi tribu filioz israel. Et dormiunt i somno
 pacis. s̄m illd. In pace i idipm dormiā 7 rege
 scā. Frequēt em̄ sac scriptura defunctos dormi
 ētes appellat. p eo q2 sicut dormiētes euigilāt.
 ita mortui resurgēt. Propt̄ qd̄ dic apl's. Nolo
 vos igrare d̄ dormiētibz ut nō p̄tristemī. sicut 7
 ceteri q spē nō hñt. Et dñs ingt i euāgelio. La
 zar⁹ amic⁹ noster dormit. Ip̄s dñe 7 oibz i xpo
 qescētibz. In b̄ loco sacerdos qz maluerit de
 functoz d3 agē memoriā spālē. Finita ē em̄ me
 moria mortis dñi. 7 iō seqt̄ mors n̄ra. xpc p̄ces
 sit 7 nos ei⁹ vestigia seqmur. Hic aut̄ vocant̄ q
 escētes i xpo q i caritate mortui sūt. hñtes tñ
 aliq̄ purgabilia. eo q nō plene satisfecerāt pro
 p̄ctis p̄fessis. p̄t qd̄ ad locū purgatorij descen
 derūt: vbi exsistēs suffragio indigēt ecclie mi
 litātis. tanq̄ nōdū hñtes i re pacē 7 refrigeriū
 glie. licet habeāt i certa 7 infallibili spe. Locū
 refrigerij. in q nō ē ardor penaz. Lucis in q nō
 ē obscuritas tenebraz. Et pacis in q nō ē cōfli
 ct⁹ pugnaz. Nā absterget de⁹ oēs lacrimā ab
 oculis eoz. 7 iā n̄ erit āpli⁹. neq3 luct⁹ neq3 cla
 mor. s̄ nec ull⁹ dolor. qm̄ p̄ora trāseūt. S3 dele
 ctabūt i mltitudine pacis. cū placebūt dño i re
 giōe viuētij. Paradis⁹ ḡ dñr loc⁹ refrigerij. p̄t
 ardorē ignis purgatorij. p quē aie trāseūt. iux
 illd ps. Trāsiuim⁹ p ignē 7 aquā zc. Loc⁹ lu
 cis p̄ tenebras iferni. De qbz math. xxiij. Adit
 tite eū i tenebras exteriores. Locus pacis p̄t
 mētis trāqllitatē. q̄ ibi est p̄ vermē p̄cie eoz q
 salui nō erūt. Un̄ esa. Uermis eoz nō moriet̄
 nec ignis eoz extinguet̄.

Undecima ps canonis.

Obis quoq3 7 ce

tera. Undecia ps. Hec aut̄ ozo p̄tē
 diē vsq3 p̄der oia secula seclōz. Et
 hec vba p̄ferēdo sacerdos paululū exp̄ssa voce
 p̄cusso pectore silētiū interrūpit: rep̄ntās cōtri
 tionē 7 cōfessionē latronis i illo passiōis dñice
 articulo. increpātis altez 7 dicētis. Nos qdez
 digna factis recipim⁹. hic aut̄ nihil mali gessit

Et dicebat ad iesuz. lu. xxiij. Dñe memēto mei
 dū veneris i regnū tuū. Propt̄ qd̄ dixit illi ies
 sus. Amē dico tibi: hodie mecū eris i paradiso.
 Rursus p exaltatiōz vocis 7 p̄cussiōz pectoris
 exprimit̄ illd. qd̄ centurio 7 q cū illo erāt. visis
 illis q̄ fiebāt. timuerūt valde dicētes. Uere fili
 us dei erat iste. Et ois turba q̄ siml̄ aderāt ad
 spectaculū illud p̄cutiētes pectora sua reuerte
 bant̄. Noti vō ei⁹ 7 mlieres q̄ xpm̄ secute fue
 rāt a galilea. stabāt alonge hec vidētes. Quos
 significāt m̄stri. s. dyacon⁹ 7 subdyacon⁹ r̄tro
 stātes: q ad hāc vocē erecti in os sacerdotis vel
 ep̄i intuent̄. Premissa aut̄ pectoris vnica tūsiō
 signat q̄ s̄m aplm̄ ad roma. vi. xpc semel p pec
 catis n̄ris mortu⁹ ē. Et sit cū tribz digitis. sc3
 sine pollice 7 indice. ut trinitas i vnitate notet̄
 Pectoris q̄ tūsiō qñq3 p̄niaz designat. put
 sub ti. de cōfessiōe dictū est. Peccatoribz. Hoc
 iōdō dic. q2 si dixerim⁹ q̄ p̄ctm̄ nō habem⁹. nos
 metip̄os seducim⁹ 7 veritas i nob nō est. Licet
 em̄ omī tpe debeam⁹ ex corde nos recognoscē
 p̄ctōres: p̄cipue tñ cū p remissiōe p̄ctōz sacro
 sc̄m̄ misteriū celebram⁹. De mltitudine mise
 rationū tuaz sperātibz. Iuxta qd̄ ingt ps. Se
 cūdū multitudinē miserationū tuaz dele iniq
 tatē meā. Et nō q vna tm̄ est dei misericordia.
 nō aliḁ qdez q̄ ip̄e misericors: s̄ mlti sunt eius
 effectus q̄ miserationes dicūt. Un̄. Reminiscē
 miserationū tuaz dñe. 7 misericordiaz tuarū
 q̄ a seculo sūt. Partē aliquā 7 societate donare
 digneris. Sed cū ip̄e de⁹ sit oia in oibz salus 7
 p̄miū 7 glia singuloz. iux illd. Salus p̄li ego
 sum: qd̄ ē q̄ dicūt p̄tē aliquā 7 societate zc. tāq̄
 nō ois sint eundē denariū accepturi. Sanē li
 cet vnū 7 idē sit p̄miū singloz. videlz ip̄e de⁹ in
 cui⁹ cognitiōe salus eterna p̄sistit. s̄m illud qd̄
 ip̄e dicit i euāgelio. Hec ē vita eterna ut cogno
 scant te verū deū 7 hūc quē misisti iesum xpm̄:
 tñ s̄m differentiā meritoz. alij plus alij min⁹
 diuina visiōe fruūt̄. Nā 7 stella differt a stella
 i claritate. Propt̄ qd̄ ip̄e dñs ait. In domo pa
 tris mei mltē mās iōes sūt. Sicut vn⁹ ē sol cui⁹
 lumē p̄cipiant vniuersi. alij pl⁹. alij min⁹ s̄m
 differētiā intuetiū. Cū iohāne. stephano. ma
 thia. barnaba. In hac sc̄da pmemoratiōe sc̄tōz
 rū magna ex p̄te supplēt̄: q d̄ primitiuis sc̄tis
 deesse videbant̄ i p̄ia. Sed q̄re iohānes repe
 tit̄ 7 stephan⁹ sociat̄ iohāni p̄mittit̄ mathie ac
 barnabe aplis: Sup b̄ dici pōt. q̄ iohānes in
 p̄ia cōmemoratiōe disponit̄ 7 cū cetis nūerat̄
 p̄t dignitatē apostolat⁹. in hac aut̄ cōmemo
 ratiōe r̄petit̄ 7 cū stephano sociat̄. p̄t priuile
 giū celibat⁹. Virgines ei sunt 7 sequūt̄ agnuz
 quocūq3 ierit. Preterea ceteris p̄mittit̄. Vir
 ginitas em̄ iohānis inde maxie cōmendat̄. q2

xpc i cruce matrē vginē disciplo vginī cōmēda
nit: et ex illa hora accepit eā discipulus in suā.
Stephāi vō vginitas ex eo marie pprobat. qz
ipe deputatē ab aplis ad mīsteriū viduaz: et i
eo q femis ē pposit⁹. testimoniū meruit sūce-
rissime castitatis. Possz aut nō euāgelista s ba-
ptista iohēs intelligi nisi pmitteret. cū tuis sū-
ctis aplis ac martiribz. Un conicit q apli tm
ac martires subnotāt qvis et iohānes baptista
merito possz int martires nūerari. Enumerat
g sacerdos sctōs. qz societate petit: qz et sacer-
dos legalis noīa filioz israel habebat scripta.
vt sup dictū ē. Et aduerte q h octo viri. et septē
mlieres pputāt: qz p h sacrificiū septē chrisma-
ta grāz. et octo beatitudines iūgunē in nobis
Seqt. Nō estimator meriti. qz nō fm erigē
tiā meritoz retribuīs: s min⁹ puniēdo vlt ma-
gis remunerādo. q qsqz meruit. Un. Nō fm
peccata nra fecit nob. neqz fm iniquitates nras
retribuit nob. Et alibi. Adēsura bonā et cōfer-
tā et coagitatā et supfluentē reddēt i sinū vrm
Per xpm dnm nrm. Hic nō rndet amē. Tum
qz angeli q sp assistūt rndēt. put i fine terciē p-
ticule dictū ē. Tū qz hec tacite dicūt. nec rēpō-
dētes audire pnt. Tum qz vba seqntia. p quē
oīa zc. istis iūgunē et ab eis depēdēt: ita q ni-
hil inēponi pōt. Hoc aut loco benedicunt vne.
put diceēt i. vj. pte sub qnta feria cene dñi. vbi
agit de diurno officio. In canone aploz i bur-
cardo li. v. c. offerri. ita legīt Offerri nō liceat
ad altare. s. ad bñdicendū pter nouas spicas et
vvas et oleū et luminaria et fabas et thimīama
ad incēsus tpe q sancta oblatio celebrat. Se-
quit. Per quē hec oīa zc. Ido dic oīa. qz p fi-
liū oīa creata sunt. Un iohēs. j. Oīa p ipm fa-
cta sūt. et sine ipo factū ē nihil. Et vidit de⁹ cū-
cta q fecerat et erāt valde bona. Creas igit cō-
dēdo naturā. Sanctificas cōsecrādo materiā.
Viuitificas trāssubstātiādo creaturā. Bñdicis
accumulādo grāz. Qd aut dñr hec oīa ē simplex
pnoīs demonstratio sicut tēpus vbi cōfusus.
Nā pns cōfusus pntis nō tenet vsum. Et ē sen-
sus Hec oīa. s. panē vinū et aquā sp bona creas
fm cās canonicas primordiales. et sanctificas
fm causas sacramētales: viuitificas vt trāseāt i
carnē et sanguinē. et bñdicis vt cōseruat vnitatē
et caritatē. Rursus i eo q dic. sanctificas. notat
q qdcūqz sanctificat. p grāz xpi sanctificat. de
plenitudine em eius oēs accepim⁹. Un iohēs.
xviij. Pater sanctifica eos i veritate. i. in filio.
In eo q dicit viuitifica. notat q qcqd viuitificat
p filiū viuitificat Joh. xiiij. Ego sū via vitas et
vita. In eo q dicit. bñdicis: insinuat q bñdictō
celestis dat nob p fructū vginis bñdictū. Uel
creas vt sint: scificas tibi deputādo: viuitificas

aiando. benedicis vt vtilia sint. pstas vt pnt
Fiūt aut tres cruces sup dictis vbis. scificas
viuitificas. bñdicis: i qbz ecclā primitiua repn-
tat. q fidē trinitatis suscepit. De h tñ alit iam
diceēt. Sigdē sacerdos dicitur⁹. et pstas nob. vlt
diacon⁹ remouet corpale desup calice. ad notā
dū q qñ xpc emisit spm. velū tēpli scissum est a
summo vsqz deorsuz. et apta sunt nob q pri⁹ in
lege obscura erāt et clausa. sicut dñr in euāgelio
de qbusdā. Et erāt absconditū vbi istud ab eis
Vbi em sumpto aceto. psummatū ē et reuelatū
ē. Et calice discoopto accipiēs hostiā dicit et p-
stas nob. Bubitari aut vidim⁹. qre calix et nō
hostia coopit. Ad qd qdruplex pōt ratō assign-
ri. Primo ppter piculū. qz sanguis facili⁹ posset
recipe imūdiā q hostia. Secūdo qz in calice
et sanguine magis significat passio xpi q in ho-
stia. Un illd. Pat si fieri pōt trāseat a me ca-
lix iste Et i canone i forma sanguis ponit act⁹
effusiois ibi. Qui p vob effundet zc. Quia g
i calice et i sāguine magis significat xpc mortu⁹
q i corpe: ido sicut et mortu⁹ pānis et lapidibz
opit. ita et calix pāno et sanguis calice et corpa-
li coopit. Tercō sāguis i calice coopto rpntat
corp⁹ xpi i sepulcro clauso et sigto. Hostia vō
corp⁹ xpi ex sepulcrū. Quarto sanguis in cali-
ce coopto repntat xpi corp⁹ i sindone iuolutū.
hostia vō corp⁹ nō iuolutū. Seqt. Per ipm
zc. Si absqz alicui⁹ vbi vlt tēpis interpolitiōe.
cōiungas pmissa vba. Per xpm dnm nrm. per
quē hec oīa zc. et facis pūctū ibi. et pstas nobis
plana ē lra. Sic g. Per ipm tanq p mediatorē
cū ipo tanq cū coequali. qz ipe ē coequalis pti
in ipo tanq i cōsubstāiali. vlt in ipo. i. mēbris
ei⁹. In patre qpe notat autoritas ppter pncipiū
in filio equalitas ppter medium. in spiritus san-
cto cōmunitas ppter cōsortiū. Sane sexta feria
crucifixus est xpc hora terciā linguis iudeoz.
qd narrat marc⁹: hora sexta manibz gentiliū.
qd narrat iohēs: circa horā aut nonā iclinato
capite tradidit spm. Ad recolendā igit crucifi-
xionē hora terciā factā linguis iudeoz clamā-
tiū ter crucifige cru. eū. et rursus tolle tolle cru-
cifige eū: sacerdos facit tres cruces sup oblata
et calicē. dū dic. sanctificas. viuitificas. bñdicis.
Ad rēcolendā vō crucifixionē q p⁹ itervallū triū
horaz facta ē manibz gētiliū. cū milites cruci-
fixerūt ihm: sacerdos itez facit tres cruces cū ho-
stia sup calicē sup pmissis tribz vbis. s. p ipm.
et cū ipo et i ipo. Postmodū aut ad designādaz
diuisionē carnis et aie dñi morietis. facit dual
cruces cū ipa oblata i ora calicis dū dic Est ti-
bi deo patri oipotenti i vnitae spūsancti. Lū
em in xpo tres sint vnite substātie: videlz diui-
nitas. corp⁹. et aia: due tm. s. corpus et anima

fuerunt in morte diuise. Nam diuinitas a neutra est diuisa et sepata. Et propterea in tribus crucibus sed duabus mors domini designatur. Letetur sacerdos faciendo cruces manus super mensam altaris extendit: quia et Christus super aram crucis manus expandit. iuxta illud propheticum. Expandi manus meas ad populum non credente mihi. Secundo etiam promissit tres cruces cum corpore super nudum calicem facite: significant tres cruciatus. quos Christus in nuda cruce sustinuit: videlicet passionem. passionem et passionem. Passionem in corpore. passionem in mente. passionem in corde. De passionem corporis ait dominus per prophetam. Vos omnes qui transitis per viam. attendite et videte si est dolor sicut dolor meus. Hodie enim manus meas et per. m. d. o. o. m. De passionem mentis dominus inquit apostolis. Tristis est anima mea usque ad mortem: cepit enim Iesus tendere et pauere. cepit tristari et mestum esse. Et passionem vero cordis per crucifixorum ora uit ad patrem dicens. Patre ignosce illis. quia nesciunt quid faciunt. Si enim cognouissent nunquam dominum glorie crucifixissent. Et ideo sacerdos facit has cruces cum hostia super calicem: quia Christus sustinuit hominum cruciatum in corpore super patibulum. Per calicem enim passio designatur ut iam dictum est. Tercio modo tres cruces cum hostia super calicem facite. significant fidei certitudinis dicentis matthei. xxvij. Elere filius dei erat iste: et ita cognuit eum unum esse in trinitate. scilicet. Christum deum et hominem. Due vero que fiunt in ora seu latere calicis. designant duo sacra que de latere Christi profuerunt: videlicet aqua regenerationis. et sanguis redemptionis. iuxta testimonium iohannis dicentis. Unum militum lancea latus eius aperuit. et continuo exiuit sanguis et aqua. Et ideo immediate post has duas cruces later calicis in quibusdam ecclesiis cum hostia tangitur. per quod percussio lateris Christi cum lancea militis designatur. Quarto tres promissit se cruces in quibusdam ecclesiis ita fiunt et bene. Nam prima que fit super. per ipsum: fit super os calicis exteriori. signans quod deus est exterior omnia non exclusus. Secunda que fit super. cum ipso: fit pax interiori sub prima videlicet a labio calicis in labium: significans quod deus est super omnia non eleuatur. Tercia que fit super. in ipso: fit interior os calicis. circa medium perauitatis eius: significans quod est interior omnia non inclusus. Quarta que fit super. deo patri. fit a medio oris calicis recto diametro per faciem sacerdotis: significans quod omnia que in misterio misse occulte aguntur. in fine nobis ante oculos ponentur. Quinta que fit super in unitate spiritus sancti: fit a latere calicis interiori ipsum calicem et sacerdotem: videlicet descendendo a summitate calicis per pedem: significans quod deus est sub omnia non pressus seu perstratus. Quidam in his duabus ultimis non faciunt nisi unam. Quinto dicte tres cruces significant tres cruciatus quos Christus sustinuit tribus temporibus: videlicet ante mortem. alapas. flagella. sputa et hominum: in morte crucifixione: et post mortem lateris perforationem. Prima significat primum secundum secundum. tertia terciu: quarta

ta vero significat separationem anime a corpore Christi. quinta descendit in limbum vel cruciatum in pedibus. Sexto quique ordines signorum que fiunt ante sextum. scilicet. ante tactum calicis cum hostia: quoniam videlicet de duabus ultimis non fit nisi una. significant quique mundi etates que fuerunt ante Christi natiuitatem. sextum vero videlicet ipse tactus significat sextum tempus. scilicet. a Christi natiuitate usque ad finem mundi: ipse enim vnicus tactus significat dominum semel ascendisse crucem. ut finem haberet: ipsa autem res est cruciatus. qui per dictas quique etates omnibus fiebat hominibus. Notandum igitur est quod sacrificium septem vicibus signatur in canone. Prima vice ter vbi dicitur. Hec dona. hec munera etc. Secunda vice quinquies vbi dicitur. Quam oblationem tu deus etc. Tercia vice bis. semel vbi dicitur. Qui pridie etc. ibi. Tibi gratias agens. benedixit etc. Et iterum vbi dicitur. Similique modo etc. ibi. Ite gratias agens. Quarta vice quinquies vbi dicitur. Hostia pura etc. Quinta vice bis. vbi dicitur. Sacrosanctum filii tui corpus etc. Sexta vice ter vbi dicitur. Sanctificas. viuificas etc. Septima vice quinquies vbi dicitur. Per ipsum etc. put in ipsis locis dictum est. Intra quos septem vices sacrificium significatur duabus vicibus bis. et duabus vicibus ter. et duabus vicibus quinquies. septima vero vice bis et ter Signatur ergo sit omnibus vicibus iunctis quinquies quique que sunt sit. xxv. qui numerus perducitur spiritus in seipsum reducit. si ducat in infinitum: quantumlibet enim multiplicetur eucharistie sacramentum spiritus est idem sacrificium. Augustinus. tamen dicit quod si tamen semel signum crucis fieret super panem et vinum sufficere posset. quia secundum dominum crucifixus est. In his etiam sacramento quique sensus corporis. scilicet. visus. auditus. gustus. odoratus. et tactus exercentur. scilicet. circa colorem. saporem. odorem. fractionem. et sumptionem: ut quique sensus anime spirituales eruberent. scilicet. visus intelligentie. auditus obediencie. odoratus discretiois. gustus dilectionis. et tactus operis. De quibus reperitur in euangelio. Bene quique talenta tradidisti mihi. ecce alia quique superpluraturum sunt. Sed et binari et ternari bene congruit sacro. Binari propter carnem et sanguinem. ternari propter panem vinum et aquam. Ite binari propter duplicem modum edendi. scilicet. sacramentaliter sub specie panis et vini. et spiritualiter in fide cordis. Et ternari propter tria que sunt in hoc sacramento discreta. videlicet forma visibilis panis vini. veritas corporis et sanguinis. et virtus spiritualis unitatis et caritatis. De quibus dictum est in. vij. pericula super vobis. Adisterunt fidei: ut ita ternari binarium. id est. fides trinitatis per dilectionem dei et primi operis. Fiunt igitur cruces que quattuor habent angulos super sacrificium: quia Christus dum in cruce pepercit quattuor climata mundi redemit: et septem ordinibus ordinatur. ad notandum septiformem spiritus sancti gratiam. que in hoc misterio necessaria est. Et fere in quolibet ordine per numerum impar signacula disponuntur. quia corpus Christi vnum manens non scinditur. Omnis honor tanquam domino

Liberal

et gloria tanq̃ deo. Seq̃t. Per oia secula seculoz. nō solū crucis ipsio verū etiā vocis ex̃p̃sio et pectoris percussio. q̃ gesta sunt iux̃ crucē insinuāt. put dictū ē sup̃ ṽbo. Nob̃ q̃. Quia g̃ iesus clamās voce mag̃ tradidit sp̃m. iō sac̃dos dicēdo. Per oia secula seculoz. exaltat vocē et etiā aliq̃ntulū calicē eleuat. El̃el d̃r alte ad ĩc̃itationē ppl̃i vt sciēs finē canonis r̃ndeat amen. El̃el iō qz cēturio clamauit. El̃ere fili⁹ dei erat iste. Quia ṽo m̃lires lamētābāt flētes d̃nm. iō chor⁹ q̃si lamētādo r̃ndet amē: rep̃ntās f̃id̃les q̃ d̃nm cōtrito corde lugebāt. velut quōdaz abel iūdi fratris furore occisus parētes ei⁹ lamētābāt. Lōseq̃nter diacon⁹ accedit et exaltatū parūp sacrificiū seu calicē cū corpe de altari tā ip̃e q̃ sacerdos deponit: qz vt legit ioh̃. xix. Eleuerūt ioseph ab aromathia et nicodem⁹ et ip̃etū corp⁹ iesu a pylato deponētes sepeliērt. Sacerdos g̃ eleuās nicodemū rep̃ntat: ip̃a ṽo eleuatio x̃pi de positionē de cruce. depositio collocationē i sepulcro demōstrat. Et aduerte qz sacerdos dicēs. Preceptis salutarib⁹ moniti. calicē s̃it et hostiā depõit. Ad cui⁹ rei euidentia notādū ē. q̃ x̃pi corp⁹ et sanguis bis i. vj. feria eleuata et deposita fuerūt: s̃el in cruce eleuata et de cruce ad terrā deposita. et semel de t̃ra eleuata et i sepulcro collocata. Primū rep̃ntat in p̃ia eleuatiōe et depositiōe corp̃is et sanguis x̃pi q̃ fit statim p⁹ eoz cōsecratiōz. Aliū rep̃ntat in eleuatiōe et depositiōe q̃ fit in b̃ loco. Lōgrue igit̃ dū hec ṽba p̃ferūt. fit corp̃is et sanguis eleuatio et depositiō. designātes eleuatiōz corp̃is x̃pi de t̃ra. et locatiōz ei⁹ i sepulcro: qz ioseph q̃ illū de cruce et de terra leuauit et i sepulcro locauit. monit⁹ et instruct⁹ erat p̃ceptis salutarib⁹ x̃pi. sicut fidelis discipul⁹ ei⁹. Et̃ de eo legit i mar̃co. Et ip̃e erat expectās regnū dei. Simul aut̃ eleuāt corp⁹ et sanguis iā p̃fecta: qz ip̃e ioseph (vt aiūt qdā) s̃it corp⁹ cū sanguie i sepulcro locauit. Adhuc i ip̃a eleuatiōe tenet hostia cū q̃ tuor digitis. Lū em̃ expectem⁹ et necesse habeam⁹ ip̃etrare q̃ttuor p̃cipalit̃ p̃ merita passiōis x̃pi. s. p̃tatez p̃ dyabolū. hūilitatē p̃ mūdū. castitatē p̃ corp⁹ p̃p̃iū. et subiectiōz q̃ ad deū et p̃ximū: iō ad b̃ rep̃ntandū merito cū quattuor p̃cipalib⁹ digitis hostia tenet. Quedā t̃n eccl̃ie i trib⁹ primis petitiōib⁹ d̃nice orōis tenet calicē eleuatū. et tūc calicis eleuatiō aliū significat. put̃ ibi dicet̃. In q̃busdā etiā eccl̃ijs dū calix parūp ab altari eleuat. qdaz puer stat vltim⁹ p⁹ subdiaconū h̃ns capā ex trāuerso: ad de signādū q̃ caput. i. iudei expectātes messia. i. x̃pm. cū iam venerit trāuersus est in caudam. Quia ṽo nicodem⁹ sepulto d̃no aduoluit sarū magnū ad ostiū monumenti: iō diacon⁹ sup̃

Quartus Jo. lxxv.

os depositi calicis corpale depõit. Diacon⁹ q̃ calicē cū corpali iuolues. rep̃ntat ioseph q̃ corp⁹ d̃ni sindone mūda iuoluit. Rursus qz i pace fact⁹ est locus ei⁹: diacon⁹ f̃m morē quarūdam eccl̃iaz mensam osculat̃ altaris. Et qz factus ē p̃cipat⁹ sup̃ humez ei⁹. osculat̃ dext̃ armū p̃tificis: vt i vtroqz significet x̃pm et geuissē p⁹ mortē. et vicissē post mortem. Iux̃tā qd̃ ip̃e p̃dixit in ps̃. In pace in idip̃m dormiam et requiescā. Et alibi. O mors ero mors tua morsus tu⁹ ero inferne. Christ⁹ em̃ p mortē triumphauit de morte. Nā qz fact⁹ est obediens vsqz ad mortē. mortē aut̃ crucis: idcirco deus exaltauit illū zc. Hocip̃m etiā significat q̃ christus sibi crucē sup̃ humez baiulauit. Secūdo diacon⁹ osculādo dext̃ā sacerdotis. significat q̃ vult esse p̃iceps laboris vt sit socius eterne retributionis. Tercio p̃ b̃ innuit q̃ ioseph deponēs corpus illud fuit osculat⁹. In q̃busdā etiā eccl̃ijs sacerdos b̃ hostiā osculat̃. innuens q̃ et nicodem⁹ idē fecerit qd̃ ioseph. El̃el poti⁹ p̃ domini passiōē. factam esse n̄raz recōciliationē. Post osculū h̃mōi diacon⁹ retrocedit a facie sacerdotis: rep̃ntās m̃lires sepulto d̃no a monumento recedentes.

De pater noster.

Ecūdum eos qui

dicūt q̃ tertia ps̃ misse q̃ d̃r postulationes incipit h̃. Orem⁹ p̃ceptis salutarib⁹ zc. et q̃ durat vsqz ad collectas: hec ps̃ p̃tinet q̃nqz clausulas. Prima est ip̃a p̃fatō. s. orem⁹ p̃ceptis zc. qd̃ addidit beat⁹ greg⁹. Secūda ē pat̃ n̄r. Tercia Libera nos q̃sum⁹ d̃ne. Quarta Par d̃ni. Quīta Fiat hec cōmixtio. Quia g̃ ies⁹ voce mag̃ clamabat. P̃r in man⁹ tuas p̃mēdo sp̃m meū: iō sac̃dos et nō tot⁹ ppl̃s put̃ greci faciūt. eleuata voce p̃nūciat. Orem⁹ p̃ceptis zc. Nō em̃ d̃r sub silētiō. s̃ palā. qz ē de euāgelio: ad notādū q̃ rex celoz i noua lege palā loq̃bat̃. et s̃n̄ velamie p̃dicauit. Ad b̃ iō hec d̃nica orō et etiā. Credo i vnū deū. alta voce dicūt: vt oēs illa dicāt et addiscāt. Alia etiā ratio posita ē sub t̃i. de p̃dicatiōe. S̃z tertia clausula s̃. libera nos zc. sub silētiō d̃r. in signū q̃ x̃pc inf̃dū a p̃dicatiōe siluit: aliē t̃n ibi dicet̃. S̃z et p̃ferēs pat̃ n̄r zc. Itē sicut pa⁹ extēdit ac sursum eleuat man⁹ p̃rio ei dicēs p̃ceptis salutarib⁹. act⁹ ioseph. de q̃b⁹ in p̃cedēti colūna dictū est. q̃s p̃ceptis salutarib⁹ monit⁹ et diuina institutione informat⁹ gessit rep̃ntauit. Quia igit̃ doctrina. audiēdo. meditādo. et in q̃ete. discenda est: iō ṽba ista depositis sup̃ altare manib⁹ ptulit. Dicēs aut̃. Pater n̄r zc: x̃pm populū orare docētē rep̃ntat. Iōqz moỹsi orātis exēplo

manus extendit. et sursum eleuat: ut feruore cor-
dis et recta ad deum intentione ondat. Rursus di-
cedo. preceptis salutaribus et. calicem sicut et hostias
deponit. ut promissus est. Sane legalis pontifex re-
gressus ad populum lauabat vestes: immundus tamen erat
usque ad vesperas. sicut in phemio habetur per prophetam dictum est.
Sic et ipse qui intrauit ad sancta sanctorum redit in
ecclesiam participando et auxiliando et lauat vestes su-
as. id est. sanctos mundificat: et tamen usque ad finem in di-
mendis et aliis macule adheret. Sacerdos etiam
redit ad populum. quia dum rursus alta voce multipli-
cat preces. foras exire videtur: et precibus velut ager.
vestimenta sua. id est. populum lauat et mundat: et tamen im-
mundus iudicatur. quia usque ad mortem erit in omni homine qui
lauetur. Oratur ergo et ostenditur se causas suas agere
coram deo. et quod quotidie petere debeamus. monet po-
pulum orare dicens. Pater noster etc. Que oratio habetur
Matth. vi. c. Fiducialiter ei orare possumus ut fili-
lij patris quod ipse dominus ad sic orandum informauit:
et ipse vice vniuersalis ecclesie quam representat orat.
Ne tamen sua autoritate et quasi presumptiue petere vi-
deatur. permittit quasi loco prelationis preceptis salutaribus
etc. Dicit autem preceptis et diuina institutione:
quia dominus et hac oratione instituit. et apostolis sic orare
precepit. Et ex tunc marie prostrati orare debemus
usque in finem dominice orationis. scilicet in prefatis diebus.
In festiuis vero stantes. Tres autem articuli sequen-
tes. scilicet. preceptis salutaribus. pater noster. et libera nos
significat tres dies dominice sepulture. id est. et his
dumtaxat utimur in pasce. In quibusdam ecclesiis
dum sacerdos dicit. Pater noster. et dum placet dat ben-
dictionem solennem per pater noster. manus eius a diacono
et sacerdote sustentantur: in quo representatur quod huius et
aaron sustentabant manus moysi orantis. De quo
sub ti. de oratione dictum est. Beatus gregorius. dominicam
orationem per canonem super hostiam censuit recitari: as-
serens in registro incongruum esse ut super eucharistiam
diceretur oratio quam scolasticus propoluerat. et illa
omitteretur quam dominus ipse dictauerat et apostoli dicere
perseuerant. Et cantatur apud grecos a toto populo. sed
apud nos a solo sacerdote. Illud autem nondum est.
quod hec oratio ceteras orationes propter quatuor antecellit:
scilicet autoritate doctoris. breuitate sermonis. suf-
ficiencia petitionum. et fecunditate misteriorum. Au-
toritate doctoris. quia fuit ipsius saluatoris apostolos
orare docentis ore. plata: et inde dicitur oratio dominica.
Breuitate sermonis. quia facile discitur et perficitur. iuxta
illud. Cum oratis nolite multum loqui etc. Sufficiencia
petitionum. quoniam vtriusque vite necessaria pertinet. Fecun-
ditate misteriorum. quoniam imensa pertinet sacramenta
Gloria licet sciat dominus quod velimus. vult tamen nos ora-
re vocaliter propter multa. Propter exercitanda deuotione
quia quod facit statim carboni. sed facit pronuntiatio de-
uotioni. Unde. Ad ipsum ore meo clamaui et exulta-
ui sub lingua mea. Secundo per aliorum instructionem. ut

cortina cortina tenebat. et qui audit dicat veni. Unde.
Luceat lux vestra coram hominibus. Tercio per lingue ob-
sego. ut quod lingua peccamus lingua satisficiamus.
Unde. Sicut exhibuistis membra vestra fuisse iniqua
tamen ad iniquitatem. ita exhibete ea fuisse iusticie in sa-
ctificatione. Quarto per rei petende memoratorem
quia facilius obtinetur quod instantius postulatur. Unde. Pe-
tite et accipietis. pulsate et aperiet vobis. Quinto per
inpetrationem rei custodia. quia quod sepius requirit diligenti-
us custoditur. Unde. Tene quod habes. ne alius acci-
piat coronam tuam. Sane in hac oratione oratur per bo-
nis adipiscendis. et per malis vitandis. Pro bonis
temporalibus spiritualibus et eternis. Pro malis preteritis
presentibus et futuris. De bonis eternis dicit. Adueni-
at regnum tuum. De bonis spiritualibus. Fiat voluntas
tua sicut in celo et in terra. De temporalibus. Panem nostrum
quotidianum da nobis hodie. Eterna petuntur in presentibus.
spiritualia in meritum. temporalia in sustentaculum. De malis
preteritis. Dimitte nobis debita nostra etc. De presenti-
bus. Sed libera nos a malo. De futuris. Et ne
nos inducas etc. Preterita sunt dolenda. presentia
sunt vincenda. futura sunt precaueda. Septem sunt
orationis dominice petitiones propter captationem beniuolen-
tie. que significant septem vbera in christi cruce. Primum fuit
Pater ignosce illis. Secundum Adhuc ecce filii tui.
Tercium Ecce mater tua. Quartum Hodie mecum
eris in paradiso. Quintum Heloy heloy. Sextum Pro
in manus tuas. Septimum Consummatum est. Vel signi-
ficat septem vbera. que tamen beata virgo legit de christo di-
xisse. Primum fuit discretiois. Quomodo fiet istud.
Secundum humilitatis. Ecce ancilla domini. Tercium sa-
lutationis. Ecce ut facta est vox salutationis tue in auri-
bus meis. Quartum gratiarum actionis. Adagificat anima
mea dominum. Quintum compassionis. Fili virum non habuit.
Sextum instructiois. Quodcumque dixerit vobis facite
Septimum amoris. Fili quid fecisti nobis sic. Preterea
autem petitio est. Sanctificetur nomen tuum. Secunda
adueniat regnum tuum. Tercia fiat voluntas tua.
Quarta Panem nostrum quotidianum. Quinta et dimit-
te nobis debita nostra. Sexta Et ne nos inducas in te-
ptationem. Septima Libera nos a malo. Et he se-
ptem petitiones secundum apostolum septem postulationes dicun-
tur. Quarum prime tres spectant ad vitam eternam siue
ad patriam. Et ideo sacerdos in quibusdam locis eleua-
to calice dicit eas et prelationem preceptis saluta-
ribus etc. Dicens vero. sicut in celo. par magis ele-
uat illum. et dicens. et in terra illum deponit. Tres ultime
ad presentem vitam siue ad viam pertinent. et ideo deposito
calice dicuntur. Adedia vero. id est. panem nostrum etc. pertinent
ad vtrumque. Porro tres priores succedunt ordine temporis
sed precedunt ordine dignitatis. Tres ultime succedunt
ordine dignitatis sed precedunt ordine temporis. Duplex
igitur ordo est in dominica oratione notandum: unus in descendendo
quod concordat cum donis alii in ascendendo quod peruenit cum
virtutibus. Bona namque de summis ad ima descendunt

Unde. Regesq; sup eū spūs sapie 7 intellect⁹ zc.
Virtutes vō de imis ad summa pscēdūt. Eū.
Hī paupes spū. qm̄ ipoz ē regnū celoz. Hī
mites zc. Nepe dñs i orōne ipa secut⁹ ē ordinē
diḡtatis q ē artificial. vt de maiorib; ad mīora
descēderet. S; doctores i illi⁹ expositōe sequūt
ordinē tpis q ē nat̄alis. vt de mīorib; ad maio
ra. i. d. tpalib; ad et̄na pscēdāt. Quē modū fua
bim⁹ exponēdo. Et fit h adaptatio septez peti
tōnū. septē donoꝝ spūssācti. septē vtutū 7 septē
btitudinū: ptra septē vicia capitalia septē vtu
tib; opposita. Nā dona petitiōib; vtutes donis
7 btitudies vtutib; obtinent. Septē dona sunt
hec. sapia. intellect⁹. p̄siliū. fortitudo. scia. pietas
et timor. Be qbz dicit ppheta. Regesce sup eū
spūs sapie 7 intellect⁹. spūs cōsiliū 7 fortitudis.
spūs scie 7 pietatis. 7 replebit eū spūs timoris
dñi. Septē vō vtutes sūt he. paup̄tas spūs. mā
suetudo. luct⁹. esuries iusticie. misc̄dia. m̄dicia
cordis. 7 par. Septē q; btitudies sunt iste. re
gnū celoz. possessio terre. cōsolatio. saturitas.
misc̄die cōsecutō. visio dei. 7 filiatō dei. Be qbz
p̄iuncti dñs ait. Be p̄ia. Hī paupes spū qm̄
ipoz ē regnū celoz. Be sc̄da. Hī mites qm̄ ip
si possidebūt terrā. Be tertia. Hī q lugēt. qm̄
ipi cōsolabunt. Be q̄rta. Hī q esuriūt 7 sitiūt
iusticiā. qm̄ ipi saturabūt. Be quita. Hī mise
ricordes. qm̄ ipi misc̄diam cōsequēt. Be sexta
Beati mūdo corde. qm̄ ipi deū vīdebūt. Be se
ptia. Beati pacifici. qm̄ filij dei vocabūt. Se
ptē vō vicia capitalia sunt. Inanis gl̄ia siue su
pbia. ira. iuidia. accidia. auaricia. gula. 7 lu
xuria: q̄ siḡficata fuerūt i septē pplis q terrā isrl̄
pmissaz tenebāt. videlz ethens. gergese⁹. amor
reus. chanane⁹. ferefeus. eueus et iebuse⁹. Hō
igīt ē egrotus. deus medic⁹: vicia sunt languo
res. petitiōes sunt plāctus. dona sunt antidota.
vtutes sunt sanitates. btitudines sunt felicitā
tes 7 gaudia. Hec septē vicia p septē petitiōes
hui⁹ oōis fugant. put iseri⁹ oñde. Ad oōis
ḡ ipius expositōem veniam⁹. Et nota q i qbus
dam eccl̄is dum he septē petitiōes dicūt. diaco
nus stat inclināt. cōmunionē expectās: i quo
significat ap̄los. qui post mortez dñi p septem
hebdomadas cōfirmatōz spūs expectauerunt.
Subdiaconus vō quiescit. quia mulieres i sab
bato que est dies septima siluerunt.

Expositio dominice oratōnis.

Ater noster et ce

tera. Ordine tpis vt pmissum est. in
hui⁹ oōis expositōe fūates. a fine

ci⁹ initū sumam⁹: vsus p̄icipiū ordie r̄trogra
do pcedēdo. Sigdē hō mltis malis circūdat⁹.
p̄io petit liberari a malo. Quia vō sine tēpta

tōe n̄ ē vita hoīs sup terrā: i deo liberat⁹ a malo
petit vt i tēptatōz nō iducat. Et qz dū in hac vi
ta cōsistit sp ē in quocūq; pctō. Nā si dixerim⁹
qz pctm̄ nō habem⁹ vitas i nob nō ē: i deo petit
vt debita. id ē pctā sibi dimittāt. Cū aut fuerit
liberat⁹ a malo cū vicerit tēptatōes. cuz debita
fuerit ei dimissa: qz q p se stare n̄ pōt. nec̄ari⁹ ē
ei spūs fortitudis ne p̄mū expectando deficiat:
i deoq; petit vt panis q̄tidian⁹ sibi donec. Bein
de cū fuerit liberat⁹ a mal. 7 roborat⁹ i bonis:
petit vt fiat volūtas dei sicut i celo 7 i terra. Et
qm̄ p̄missa i hac vita pfecte fieri n̄ pnt. mor pe
tit vt regnū adueniat. i q̄ nomē p̄is sanctificet
i celis: vt nūq; de celo possit a s̄ctificatōis gr̄a
separi. Postq; petitiōnū p̄tinuatōz p̄missim⁹
mor ad eoz expositōz veniam⁹. Prenotādū tñ
ē. q illd qd i orōe p̄mittit vicz. P̄r n̄r q es i cel
captatō beniulētie ē vt iaz dice. Nepe p̄ gre
ce d̄z latie genitor. Et d̄z deus p̄r a patrādo siue
pficiēdo. qz p eū oia facta sunt. Be⁹ at 7 genera
liter 7 sp̄aliter 7 singulariter d̄z p̄r. Generali
ter oīm p creatōez. sp̄aliter iustoꝝ p adoptōez.
singulariter xp̄i p generatōz. Per creatōz vt ibi
flecto genua mea ad deū p̄rē oīpotētē. a quo
ois p̄ritas i celo 7 i terra noīat. Per adoptōz
vt ibi. Si vos cū sitis mali. nostis bō data da
re filiis v̄is: q̄tomagis p̄r v̄z de celo dabit sp̄m
bonū petētib; se. Per generatōz vt ibi. Nemo
nouit filiū nisi p̄r. 7 p̄rē nisi fili⁹. 7 cui volue
rit fili⁹ reuelare. Et p̄r q dicit. P̄r n̄r q es in
cel. dehortat nos a duob; vicz a supbia. ne di
cam⁹ p̄r mi. q̄si reputātes p̄rū qd ē cōmune:
7 ab idignitate scz ne reddamur idigni tāto pa
tre q p̄sistit i celis. Be⁹ em̄ soli⁹ xp̄i p̄r ē p natu
rā. cui soli p̄petit dicē p̄r mi. Si deliū aut ē p̄r p
gr̄am. qbz p̄petit dicē. P̄r n̄r. Ille dicit. p̄r mi
si possibile ē trans̄fer a me calicē hūc. Isti dicūt
p̄r n̄r q es i cel. sanctificet nomē tuuz zc. Hinc
etiā ipemet dicit. Glado ad p̄rē meū 7 p̄rēz ve
strū. Adēu qdē p naturā. vestrū p gr̄az. Horta
tur etiā nos p̄r ad duo. scz ad fūadū gr̄am ado
ptōis cū dicit. p̄r: 7 vnionē fraternitatis. cū ait
n̄r. Rursuz p̄r q dicit p̄r. qd ē nomē piū. nota
tur bonitas ei⁹. 7 eccl̄ie deuotō. q̄ ipm̄ p̄rē ap
pellat: p̄r vō q dicit n̄r. oñdē dilatatō carita
tis. Per h̄ q dicit i celis. i. i sanctis. qz puer
sa tio a fece mundi remota ē. dei pietas designat.
Quia igīt captatō beniulētie i hac orōe p̄mit
tit. sciēdū est q beniulētia capta a trib; scz a
p̄sona p̄gnitoris. petitoris 7 assessoris. Logni
tor ē de⁹. petitor ē hō. assessor ē āglus. A p̄sona
cognitoris cū ait p̄r: petitoris cū ait n̄r: assesso
ris cū ait qui es i celis. id ē in angelis vel i san
ctis. Be qui b; habet. Celi enarrant gloriā dei
Unde spes nobis tribuit vt sanctos nos faciat

Uel i celis. i. i secreto maiestatis diuine: p qd da-
tur fiducia obtinendi bonu occultu. qd ocul⁹ no
vidit. nec auris audiuit. nec i cor hois ascēdit.
Bat g fiducia ipetradi bonu. Un n d^r dñe. cui
fuit timore. s p^r cui fuit amore. q. d. qz p^r es.
vis: qz i celis es. potes: g libera nos a malo. Et
nota qz celū d^r a celando. qz celat diuina secreta.
v^t a cellitudine qz alti⁹ ē t^renis rebz. Sz liba
nos a malo. Triplex at ē malū a q petim⁹ libe-
rari. inatū. additū. z iⁿfectū. Prīmū p^rtrahitur
scz originale. scdm p^rmittit scz actuale. terciū su-
stiem⁹ scz penale. Malū at vitam⁹ p spm timo-
ris. Nā vt inqt scripta. Timor dñi expellit pec-
catū. Porro triplex ē timor q cessam⁹ a malo: fui-
lis. iⁿit^ral. z filial. Timore fui^rli cessam⁹ a malo
formidie pene. Timore filiali cessamus a malo
amoe iusticie. Initali timore cessam⁹ a malo p^ri
formidie pene. p^ri amore iusticie. Seru^rl timor ē
icipietū. inital^r pficietū. filial^r pficietū. Bi-
cit g. Sz lib. n. a m. q. d. Ba nob spm timoris. et
paupertatē spūs. vt p spm timoris. vitem⁹ mala p
paupertatē spūs abdicem⁹ bō. q^rten⁹ exclusis vi-
tijs z p^rceptis t^renis. hēam⁹ etna. scz regnū ce-
loz. qd lucifer z p^rmi pentes p ianē gliam siue
supbiā amiserūt. Per b g q se hūiliando petit li-
b^rari a malo. qd sit p donū timoris. fugat supbia
q opponit timori. Et sic finis orōis p^rcordat euz
principio. vbi ab hūilitate p supbiā icēpit vt p^r-
missū ē. Et ne nos iducas i tēptatōz scz dy-
abolicā. Nota qz tēptat nos d^r. tēptat hō tēptat
dyabol⁹. De⁹ tēptat vt p^rbet. hō vt sciat. dyabo-
l⁹ vt fallat. De p^rio leg^r. Tēptauit d^r abraā.
De scdo. Tēpta nos obsecro diebz decē. De ter-
cō. Cur sathanas tēptauit cor tuū. Porro duo-
bus mōis tēptamur. iteri⁹ p delectatōez. z erte-
ri⁹ p suggestiōz. Interior tēptatō paz efficit. ex-
terior multū pficit si n p^rstiat s^r resistat. Scri-
ptū ē em. Tēptatō vos n apphēdat nisi hūana
Rurs⁹. Hūis vir q suffert tēptatōz: qz cū p^rba-
r⁹ fūit accipiet coronā vite. Lū g citra p^rsensū tē-
ptamur ducimur i tēptatōz: cū p^rstet⁹. i tēpta-
tōz iducimur: sicut piscis añ capturā in rete du-
cit. cū at iducit cap^rit z tenet. Lūc iplē qd ia-
cobz apl^s ait. Tēpta^r at vnusqz a p^rcupia sua
mala abstract⁹ z illect⁹. Beinde p^rcupia cū p^rce-
pit. parit pctm: pctm vō cū p^rsumatū fūit gene-
rat mortē. Uez cū idē apl^s dicat qz d^r ē itēpta-
tor malo: qd ē qd petim⁹ ne d^r nos iducat in
tēptatōz: Sz dicēdū ē qz d^r qdāmmō tēptat. et
qdāmmō nō tēptat. Tēptat vt p^rbet. iux illud.
Proba me. d. z tē. Nō tēptat vt fallat iux illud.
De⁹ nemiem tēptat. Petim⁹ g ne nos d^r in tē-
ptatōz iducat. i. ne p^rmittat iduci: qz sicut d^r. n
ē malū i ciuitate qd d^r nō faciat. i. qd fieri nō
p^rmittat. Scriptū ē em. Fidel^r deus q non patit^r

vos tēptari sup id qd potestis. Quasi dicamus
Ba nob spm pietatis z māsuetudiez spūs: vt p
spm pietatis vincam⁹ tēptatōz exercēdo nos ad
pietate. z p^rmasuetudiez spūs vincam⁹ irā n red-
dēdo malū p malo. Vincam⁹ etiā iuidiā q oppo-
nit pietati. vt ita possideam⁹ terrā viuētū. quā
p spm pietatis z p māsuetudinē spūs obtinebi-
m⁹. Nā pietas p^rmissiōez bz vite q nūc ē z futu-
re. Et beati mites. qm ipi terrā possidebūt. Un
ps. Māsueti possidebūt t^rā. z delectabūt i m^r-
titudine pacis. Dimitte nob debita n^ra zc.
Debita dicūt pctā. q nos debitozes pene p^rstitu-
unt. Nō em hīc agit de debitis pecūiaz s offē-
saz. Tria aut sunt debita q petim⁹ nob dimitti
scz pctm i dēū. pctm i p^rimū. z pctm i nos. Un
peccauim⁹ cū p^ribz n^ris. iuste egim⁹. iniquitatē
fecim⁹. Peccauim⁹ cū p^ribz n^ris in dēū. iuste
egim⁹ in p^rimū. iniquitatē fecim⁹ i nosipos. Et
qz peccauim⁹ i dēū. iō petim⁹ vt ipē dimittat no-
bis: qz peccauim⁹ in nos. iō petim⁹ vt dimittat
nobis debita n^ra: qz peccauim⁹ i p^rimū. iō pe-
tim⁹ vt dimittat nob debita n^ra. sicut z nos di-
mittim⁹ debitoribz n^ris. Hoc pacto g z ea p^rdi-
tōne nob dimittūt. si nos debitoribz dimittā⁹:
alioquin etiā dimissa reuocāt i debitū. scdz illud
euāgelij. Serue nequā omē debitum dimisi tibi
qm rogasti me. Nonne g oportuit z te misereri
p^rseruo tuo. sicut z ego mis^r sum tui? Et irat⁹
dñs ei⁹. ididit eū tortoribz. qadusqz reddēt vni-
uersū debitū. Sic z p^r me⁹ celestis faciet vob. si
n dimisitis vnusqz f^ri suo d^r cordibz v^ris. Ut
g dñs euidēter ondēt. q null⁹ ē toti⁹ orōis fru-
ctus. nisi debitoribz dimittam⁹: i fine eiusdem
euāgelij subiūxit ad omia. Si dimisitis hoibz
pctā eoz dimittz vob p^r v^r celestis pctā v^ra Si
at n dimisitis hoibz pctā eoz. nec p^r v^r dimit-
tet vob pctā v^ra. His g q debitoribz n dimittūt
hec orō n pdesse videt^r: qnimo videt^r obeē. Nāz
q petit sibi dimitti sicut debitoribz suis ipē di-
mittit: pfecto si n dimittit ipē d^r debitoribz. videt^r
petē vt sibi n dimittat. Sz qrit qd tenet illi di-
mittē q nec satisfacē vult nec veniaz postulare.
Sane distiguēdū ē inē pfectū z ipfectū. Is q vi-
az pfectois arripuit. debz etiā n petēti veniā oī-
mode idulgē. Un i canone ino. leg^r. Falsa ē pe-
nitētia. si penitēs offēso n satisfacit. aut si of-
fēdēti offēso n idulgeat. Qui vō nōdū pfectō-
nis votū assūpsit. tenet qdē rācorē cordis depo-
nere. s n tenet satisfactōz debitā pdonare. Un i
canone sabiani ita cauet. Si qs p^rstistat⁹ reco-
ciliari nolūit f^ri suo satisfaciēte eo q p^rstistauit
acerrimis maceret^r iedijs vsqz dū g^rtati aio satisf-
factōz rēcipiat q^rq oēs vniuersalit teneamur di-
ligē inimicos n^ros. bñfacere his q odēt nos. z
orare p p^rseqntibz z calūniatibz nos. Quia vō

sunt culpe in qbo culpa ē relaxare vindictā: 7 si pctm̄ i nos teneamur dimittē. pctm̄ tñ i deū et pctm̄ i primū debem⁹ punire. Quisq; ḡ laborās odio vel inuidiā. agrauat magis hac orōne q̄z inuenit: nisi forte iā ppositū habeat dimittēdi. Celerūtn nō i sua qsq; b̄ i tot⁹ ecclie videt pso- na orare. Un̄ nō dicit dimitte mibi debita mea sicut 7 ego dimitto debitoribz meis: s̄ dicit di- mitte nobis debita nra sicut et nos dimittim⁹ debitoribz nris. Quidā etiā volūt illd ita itelli- gi. dimitte nobis zc. i. sic dimitte nobis debita nra. vt 7 nos dimittim⁹ debitoribz nris. Quasi dicerent. Da nobis donū sciam luctū 7 v̄tutē. q̄ ten⁹ tā nra q̄z aliena pctā cogscam⁹ 7 defleam⁹ vt nobis debita nra dimittas. Et sic p̄solatōez habebim⁹ aduers⁹ inuidiā. q̄ facit hoiez dolē de alieno bono. 7 aduersus irā q̄ ē p̄traria scie: qz ira ipedit aīm ne possit cernē rez. Per sciaz ei 7 luctū i p̄nti remissionē accipim⁹. 7 i fuō p̄so- latōz hēbim⁹. iuxta qd legiē. Al delicto meo mū- da me. qm̄ inigratē meā ego cognosco. Et b̄ti q̄ lugēt. qm̄ ipi p̄solabūt. Panē nrm̄ q̄tidianū zc. Un̄ i euāgl̄io iohis. B̄ne sp̄ da nobis panē hūc. Panis at̄ grece it̄p̄taē latie oīs. Un̄ ora- m⁹. vt oīpotēs p̄r oēm victū spūalē 7 carnalē oī tpe nobis largire dignet. Quīq; aut̄ panes sūt nob̄ nc̄rii. In via q̄tuor. 7 quit⁹ i patria. Lor- palis ad sustētatōz. spūalis ad informatōez. do- ctrinalis ad eruditōz. sacram̄talis ad expiatōz et eternal̄ ad fruitōz. De p̄rio legiē. Nō in solo pane viuit hō. De sc̄do Amice accōmoda mibi panes. De tercō. Venite comedite panē meuz. De q̄rto. Qui panē dñi māducat idigne re⁹ erit corpis dñi. De quito. Ego sum panis viu⁹ q̄ de celo descēdi. Postq̄z eīm fuerit hōi pctā dimissa nc̄rius ē ei spūs fortitudis vt p̄missuz ē. ideo dicit. Panē nrm̄ q̄tidianū. i. nob̄ q̄tidie nc̄riū alioqn qd nrm̄ esz nobis dare n̄ posset. nisi p̄ri- us desineret eē nrm̄. Da nob̄ hodie. q. d. Da no- bis spm̄ fortitudis q̄ mltiplici pane roborat aī- mā. ne deficiam⁹ in p̄senti esuriēdo iusticiā: per- quā expellentes accidiā. i. tediū de bono. plena iusticia saturabimur i fuō. fm̄ illd. B̄ti q̄ esu- riūt 7 sitiūt iusticiā qm̄ ipi sat̄abunt. Mathe⁹ dicit. Panē nr̄z sup̄substātiālē. Qd̄ duobz mo- dis pōt itelligi. v̄t vt vna sit dictō. q. d. Da nob̄ panē nrm̄ sup̄substātiālē. i. xpm̄ q̄ ē sup̄substāti- alis. i. sup̄ oēm subaz. scz creatā. q̄ panis ē in al- tari. Vel vt sint due dictōes. q. d. Da nob̄ panē nrm̄. i. xpm̄ q̄ ē p̄ri⁹ cib⁹ fideliū. 7 h̄ sup̄ panē. i. p̄ter panē subalē. i. nc̄riū ad sustētatōz. q. d. Da nob̄ vtrūq; panē scz m̄tis 7 cōzpis. Lucas dicit. Panē nr̄z q̄tidianū. qd̄ tā d̄ corpali q̄z de sacram̄tali pane pōt itelligi. vicz d̄ viatico. Gre- c⁹bz epynsion qd̄ it̄p̄taē sup̄subalē. Hebreus

bo segola. qd̄ it̄p̄taē egregiū l̄peculiarē. Ob- h̄ forte lucas vidēs matheū dixisse segola qd̄ so- nat peculiarē dixit q̄tidianū. Grece⁹ at̄ it̄p̄res mathei. qz vidit eū dixisse segola qd̄ sonat egre- giū. dixit epynsionē. i. sup̄subalē. Fiat volū- tas tua. Hoc rogam⁹. vt qūo anglī v̄l oēs sācti iculpabiles deo fūiūt: ita 7 nos absq; q̄ui pctō illi fūiam⁹ i terra. Volūtas dei dupl̄r itelligit: scz 7 b̄nplacitū dei et̄nū. 7 signū b̄nplaciti t̄pal- B̄nplacitū dei et̄nū sp̄ implet. Un̄. Et volūta- ti ei⁹ q̄s resistet. Et oīa q̄cūq; voluit dō. se. Siḡ b̄nplaciti t̄palis sunt. v. p̄ceptō. p̄bibitō. p̄mis- sio. p̄siliū 7 opatō. Un̄. Adagna opa dñi exq̄li- ta i oēs volūtates ei⁹. Hec n̄ sp̄ iplēt. s̄ vt iplēa- tur orat. Un̄ d̄. Fiat volūtas tua. i. ope p̄pleat qd̄ p̄cipis. qd̄ p̄sulis. qd̄ suades: qz n̄ sufficit vo- lūtas nisi assit facultas. Sicut i celo et i t̄ra. i. sicut illi q̄ sūt i celo volūtatē ei⁹ faciūt: sic 7 nos i terra faciam⁹. Ut sicut i celo 7 i t̄ra. i. sicut in- āglis ita 7 i hoibz. v̄l sicut i p̄fectis ita 7 i p̄uer- lis. v̄l sicut i xpo ita 7 i ecclia: v̄l sicut i mēte ita parit 7 i carne. vt caro n̄ p̄cupiscat aduers⁹ spi- ritū. fm̄ illd. Lor meū 7 caro mea exultauerūt i deū viuū. q. d. Da nobis spm̄ p̄siliū. vt faciam⁹ volūtatē tuā. marie misc̄diāz q̄ perimit auarici- ani: q̄ten⁹ misc̄diāz p̄sequimur. fm̄ illd. B̄ti mi- sericordes. qm̄ misc̄diāz p̄sequēt. Sicut ei aua- ricia p̄sistit i acq̄rēdo 7 retinēdo: ita misc̄diā p̄si- stit i dādo 7 dimittēdo. Hui⁹ petitōis 7 aliarūz duaz ipletō ichoat i via 7 p̄sumat i patria. vbi nil velle poterim⁹ nisi qd̄ deū velle sciēm⁹: tunc diligem⁹ deū ex toto corde. 7 ex tota mente. 7 ex tota aīa. Ex corde. i. intellectu diligim⁹ filiū. to- to. i. sine errore. Ex mēte. i. memoria diligim⁹ p̄ez. tota. i. sine obliuioē. Ex aīa. volūtatē dili- gim⁹ spm̄sc̄tm̄. tota. i. sine p̄trarietate p̄ez po- tētia. filiū sapiāz. spm̄sc̄tm̄ bonitatē. Adue- niat regnū tuū. Hoc rogam⁹ vt sp̄ xpc̄ regnet i nobis 7 n̄ pctm̄. vt nos patos iueniat qm̄ aīaz a corpe iubebit exire. Regnū at̄ dei d̄ 7 militās ecclia. qz regit: 7 triūphās ecclia qz regit. Itēz regnū dei d̄ 7 gratia fidei 7 glia spei. Rursus regnū dei d̄. 7 intellect⁹ scripture 7 loc⁹ patrie. De regno militātis ecclie scriptū ē. Eribūt an- gli messorēs 7 colligēt de regno ei⁹ oīa scādala. De regno triūphātis ecclie repit. Veniēt 7 re- cūbēt cū abraā ysaac 7 iacob i reḡ celoz. De re- gno fidei dicit scripta Regnū dei it̄ra vos ē. De reḡ spei ait dñs. Percipite regnū. qd̄ vob̄ patū ē ab origine mūdi. De reḡ scripture legiē. Ause- ret a vobis regnū dei. 7 dabit̄ gēti faciēti fructū ei⁹. De reḡ patrie repit. Fulgebūt iusti sicut sol in reḡ p̄ris eoz. Sed etiā ipe xpc̄ d̄ regnū dei. scdm̄ illd. Si ego i digito dei eicio demonia p̄- secto venit i vos regnū dei. Adueniat iḡz regnū

tuū. i. veniat regnū ad regnū . militans vicz ad
triūphās. Ut regnū tuū adueniat. i. ad vidēdū
te veniat. ut regnū fī dei ad regnū transeat spei:
qm̄ bec ē vitā etna vt cōgscam⁹ te solū vez dēū.
z quē misisti ihm xpm̄. q. d. Da nob spm̄ itelle-
ct⁹. q̄ mūdātī corde itelligam⁹ te ī pnti regre p
fidē. vt ī fūto vidēam⁹ te regnatē ī nob p spēm.
Tūc cōgscam⁹ sic z cogniti sum⁹. Vidētes nūc
q̄si p speculū ī enigmatē s tūc facie ad faciez eū
vidēbim⁹ dēū deoz ī syon. Qd ē ptra gulā. Be
q̄ ppheta. Vinū inqt z ebrietas aufert cor. Per
itellēctū eī desinit hō carnaliē viuē. Un̄ biero.
Alma sciaz scriptaz z carnis vitia n̄ amabis.

Sāctificet nomē tuū. Hic rogam⁹ vt nos sā-
cti sim⁹ z iusti. z rcedam⁹ a malo z sp faciam⁹
bonū. Et nō q̄ nomē p̄ris q̄tuor mōis sc̄tificat
ī filiis. duobz ī via z duobz ī p̄ria. In via p effi-
ciētiā z pseuerātiā: ī p̄ria p p̄sumatōz z effectōz
In via nāqz nomē p̄ris sc̄tificat ī filiis. qn̄ sc̄ti-
ficatōis effectū opat ī eis. vt qn̄ sc̄tificatō quaz
acceperūt in noīe p̄ris. pseuerat ī illis. In p̄ria
vō nomē p̄ris sc̄tificat ī filiis. qz sanxit z cōfir-
mat ī eis. vt nūq̄ possint a filiatōis grā separi.
Hic ē q̄si mobile nomē p̄ris ī filiis. Nā z iudas
qn̄z fuit fili⁹. qn̄qz nō fuit. Pro q̄ possibilitate
mouēdi dixit apls. Castigo corp⁹ meū z ī fuitu-
tē redigo: ne forte cū alijs p̄dicaueri ip̄e reprobo
efficiat. Ubiz nomē p̄ris sc̄tificat ī filiis. qz ibi
tales sūt filij ī qbz p̄r sc̄tus apparet: tūc erūt ma-
nifesti q nūc sūt occulti. fm̄ illd. Nos insensati
vitā illoz estimabam⁹ īsanā z finez illoz sine
honore: z ecce quō p̄putati sūt iter filios dei. et
inē sc̄tōs sors illoz ē. Dicit ḡ sc̄tificet nomē tu-
um. q. d. Da nobis spm̄ sapiētie. put dī a sapo-
re. i. iocūditatē eternam. vt gustem⁹ q̄ suauis
ē dñs: generātem ī nob pacē. i. motuū interiorz
quietē. vt caro n̄ra n̄ p̄cupiscat aduers⁹ spm̄. qz
nō ē par ossibz meis a facie pctōz meoz. vt ita
sc̄tificet nomē tuū. i. p̄r ī filiis: q̄ten⁹ ī pnti diffi-
cile. ī fūto nequaq̄ a filiatōis grā separemur.
Qd ē maifeste ptra luxuriā. qua q laborat n̄ io-
cūdat ī deo. pacē mētis nō habet. fili⁹ dei nō ē.
s̄ īmēto assimilāt. qz q̄si iumētū ī suo stercore
p̄putrescit: gustato em̄ spū: desipit om̄is caro.

In fine dñice orōis ponit amē qd ad oēs pe-
titōes referē. Hebre⁹ aut ponit ī fine vnū ex his
tribz. amē. sela. salem: q̄ sonāt vere. semp. pacē.
De amē dcm̄ ē sub ti. de salutātōe ad pplm̄. Li-
cet aut amē qn̄z affectū optātis exprimat. h̄ tñ
p̄clusiois affirmatōz oñdit. Un̄ glo. math. xj.
Amē significat ī his oibz petitōibz indubitāter a
dño tribui. qd petit: si vltiē p̄ditōis pactū sua-
uēim⁹. Un̄ subdit. Si dimisit⁹ zc. Et iō amē
hic nō a p̄plo vel clero. s̄ a sac̄dote p̄ferē. Lum
eī ip̄e sit mediator iter dēū z hoiez. qz ei⁹ ē vota

p̄pli deo offerre. z ip̄i⁹ volūtātē p̄plo renūciare.
sicut legit̄ ero. rix. magis p̄gruit illd a sac̄dote
p̄ferri. a q̄ puenit petita a dño fuisse cōcessa af-
firmari. qz a p̄plo: cui h̄mōi r̄nūciatō ip̄o medi
ante fieri d̄z. In alijs vō orōibz q̄ ī officō ecclia-
stico dicūt. amē poti⁹ exprimit affectū optātis.
qz p̄clusionē affirmātis. iōqz ī illis p̄grue p̄fer-
tur a p̄plo. a q̄ optat qd illis a sac̄dote orāte po-
stulat. Profert tñ h̄ sac̄dos amē sub silētō. Pri-
mo ī signū q̄ dñs vult orātes latē q̄ a dño exau-
diti sint. ne postmodū tepescāt. Sc̄do qz si alte
p̄ferret amē q̄ affirmat orōz dñicā exaudita ēē
iudicari posset p̄sumptō z qdā osētātō sac̄dotis

Tercia ps misse de silētio post dñicam orōz.

Tercia pars misse

icipit in hac orōe. Liba nos q̄s dñe
zc. Que orō dī embolism⁹ vlt sup̄er-
crescētia. eo q̄ nihil ī ea petit qd ī p̄cedēti dñica
orōe petitū n̄ fuerit: nec tñ sup̄fluit. qm̄ ē repeti-
tio z expositō nouissime petitōis illi⁹. Illa em̄
dicit. Liba nos a malo Ista dicit. Liba nos q̄s
zc. Et subdit a qbz mal̄ sc̄z p̄ntibz. p̄teritis et
futis. Et subdit etiā tñsit⁹ ad orōz. p pace. ibi
Incedēte brā zc. Ut dī supercrescētia. qz ī pri-
mitiua ecclia m̄lto tpe dca n̄ fuit. Et nota q̄ du-
plex ē embolism⁹. vicz q̄tidian⁹ z ānu⁹. Quoti-
dian⁹ ē bec orō. Lū ei amē sit finis dñice orōis
et illd reseruāt sac̄doti a clero dicēte. s̄ liba nos
a malo. vt p̄missū ē: ptz q̄ bec orō itelligē embo-
lism⁹ nō solū q̄tidian⁹. rezetiā dñice orōis.
Embolism⁹ etiā q̄tidia⁹ sūt p̄fatōes. vt v̄e dignū
zc. z p̄nicātes. zc. z hāc iḡ oblatōez zc. te iḡ
clemētissime p̄r. Annu⁹ vō embolism⁹ est cōsec̄-
tio olei īfirmoz. de q̄ dicet ī sexta pte sub ti. de
cena dñi: z bñdictō vuarz z agni pascal̄ z hui⁹
mōi. z etiā frugū z fabarū p̄marz. q̄ ex īstitutōe
euthiciani pape sup̄ altare benedicūtur. Em-
bolismo finito nō p̄cludit. p dñm. bec em̄ ē em-
bolismoz z p̄fatōnū p̄suetudo. s̄ ei p̄tinuat orō
Da p̄piti⁹ pacē zc. Da pacē inq̄ pectoris vt si-
m⁹ a pctō liberi. Da pacē tpis vt simus ab om̄i
pturbatōe securi. nocet em̄ infirmis pturbatio
Et ecce qz apte enodat a qbz malis erui dēp̄ce-
mur. Hec aut orō. liba nos zc. sub silētio dī p
ut dcm̄ ē sub ti. d̄ pater n̄r. sup̄ v̄bo. Orem⁹ p̄ce-
ptis: qd silētū significat sabbatū q̄ corpus dñi
in sepulcro geuit. Tunc em̄ null⁹ fidē p̄dicauit
Un̄ luca testāte. m̄liēres q̄ pauerant vnguenta
sabbato quidē siluerunt sc̄dm̄ mandatū legis.
xpus tñ nō siluit. immo ip̄e qui sc̄dm̄ carnē ī se-
pulcro geuit. sc̄dm̄ aiām descendit ad inferos.
vt fortior sup̄ueniēs suparet fortem armatū: ad
qd significādū ecclesia romana dicit ip̄az orōz
alta voce in die pasceue. z mediolañ. sp. et tunc

memoridit isernū. ducēs suos victos d lacu vbi
nō erat aqua. liberās eos de mal' pteritis pnti-
bus 7 fūis: 7 dās eis ppetuā pacē i qua sunt sp
et a pctō liberi 7 ab omī pturbatōe securi. Un
de b lacu liberari se 7 totā eccliam orat pfbiter
dicēs. Libera nos zc. Et qz nos idigni sum⁹ ve-
niā de pteritis. 7 de pntibz atz fūis cautelā p-
mereri. nisi nob donec orōne brē vginis. 7 btōz
petri 7 pauli atz andree. 7 alioz scōz: iō h eol
in nrm pōcinū iuocam⁹. Ad ipetrādā g pacis
grāz iplozāt mī salomōis. i. viri pacifici. 7 mi-
chael nūcius pacis. 7 baptista pco pacis. 7 tres
apli testes pacis. 7 nō plēs: qz i ore duoz vl tri-
um testiū stat omē vbu. Pri⁹ g orauim⁹ vt libe-
raremur a mal'. nūc vō p pace oram⁹. Rursus
licet oēs apli supi⁹ fuerit ppter autoritatē apo-
stolat⁹ pnuerati: i hac tñ orōe q triduū q dñs i
sepulcro iacuit desigt tres repetūt: 7 spālī iſti
tres. ppter aliqs eoz progatiuas. vicz ppter pri-
uilegiū progatiue dignitatis q ad petz. ppter priui-
legiū pdicatōis 7 imēsi laboris q ad paulū. et
ppter pūilegiū nimīū pcupite crucifixiōis q ad
andrea. Adhuc i hac orōe ē itētio iuocare n so-
lū aplos vez etia oēs scōs. q p triplicē statum
distinguit: sicut 7 oēs q sūt i militatē ecclia: aut
em fuerit vl sūt i statu pūgali. q p petrū. aut in
statu pūnetie 7 viduali. q p adrea. q fm criso.
credit i viduali statu fuisse. aut i statu vgiāli. q
p paulū designat. ad quē statū etia angli redu-
cūt. qz vginitas foroz ē angloz. Et de brā ma-
ria etia fit mētō tāq de porta misericōdie. Postre-
mo nō. q p⁹ secretā tria dicūt ad misterii psec-
tōis corpis dñi pficiēdū. vicz. Preceptis salu-
taribz. 7 oīo dñica. 7 bec oīo. Libera nos qs: 7
b ppter tres dies qbz dñi corp⁹ iacuit i sepulcro
siue ppter triplicē legē. scz natālē mosaycā 7 euā-
gelicā.

De resumptōe patene.

Via post passiōis

tristitiā ad resurrectōis gaudiū pue-
nit. iux illd. ad vespū demorabit fle-

ri⁹. 7 ad matutinū leticia: iō subdiacon⁹ iterea
dū chor⁹ rīdet. b liba nos a malo. accedens ad
diaconū tdit illi patenā iuolutā. Diacon⁹ vō il-
lā recipiēs eā reuelat. 7 reuelatā repntat 7 tdit
sacdoti. osculādo illi⁹ manū aut humez dextrū
Sacerdos vō cū ea signū crucis sancte sibi facit i
facie. 7 eā postmodū osculat. Hi qdē tā nūero
qz obsequio scās illas mulieres significant. de
qbz narrat euāgelista mathe⁹. Vespē at sabbā-
ti. q luceſcit i pīa sabbati: venit maria magda-
lene. 7 alfa maria. vidē sepulcz repntātes pate-
nā. i. cor patēs latitudie caritatis i obsequiū se-
pulture. Juxta qd legi. q mulieres emerūt aro-
mata vt veniētes vngerēt iesuz. Et val de mane

vna sabbatoz veniūt ad monumētū orto iā sole
7 dicebāt ad iuicē: qs reuoluet nob lapidem ab
ostio monumēti. Access⁹ igz diaconi q marias
sigficat: i tradēdo patenā. sigficat illd q marie
venert vidē sepulcz. 7 resurrectōz xpi late cre-
dētes. eā aplis nūciauerūt: q demū dño sue fidei
latitudinē obtulerūt. 7 iō d maū diaconi patenā
.i. latitudiez caritatis sacerdos accipit. i. xpc ac-
ceptat. Ul p subdiaconū itelligz nicodem⁹. qui
etia late credidit 7 obsequiū exhibuit saluatori
De vō patena pri⁹ iuoluta de hinc reuelata ad al-
tare deportat. b ē q moyses de fiscella ē ad regi-
am pduct⁹ domū. ero. ij. Lex qdē q latuit. b co-
gnitis misterijs ac ecclia exaltata ad xps ascen-
dere de egipto docēs. De vō sacerdos sup patenaz
sibi a mīstris oblatā signū crucis facit. repntat
illd qd i matheo legz: qz pīcipes sacerdotū 7 pha-
risei siguerūt lapidē cuz custodibz: b nec rō ista.
nec signū crucis nccitatis sūt. Itē q patenā ob-
latā recipit sigficat. q xpc oēs ad se ex caritate
redeūtes cū desiderio recipit: qd etia ex eo patz
q statī marie pscuerati 7 alijs pparuit. De b e-
tia dcm ē sb ti. de oblatōe sacerdotis. Post tditā
diacono patenā subdiacon⁹ maipulā q patenā
tenuerat iuolutā. plicatā nō sup pallas altaris
b alibi deponit: i q sigficat illd qd legz iō. xx. qz
petr⁹ i monumētū intrās. vidit sudariū qd sup
caput xpi fuēat. n cū litheamibz positū. b sepa-
tū i vnū locū iuolutū. Diacon⁹ at manū seu hu-
mez dextrū sacerdotis osculat. ad notandū q ipe
vult eē soci⁹ i passiōe vt soci⁹ sit i reg: fm qd dic
apls. Si ppatimur 7 ptegbī⁹. Rurs⁹ q oscula-
tur dextrū illi⁹ humez. sigficat q dū h videre
nō possum⁹ nisi p speculū 7 i enigmate: in fuō
vō videbim⁹ eū sicuti ē. Quia vō crucifix⁹ ardē-
ti desiderio qrebat. iux qd āglus igt mlieribz.
Scio qz ihm qritis crucifixū. Itēco cū patena
crux sigt i facie sacerdotis in q marie vires aīme
vigēt. 7 vt b sig munit⁹ possit dei fūiciū sine ipe
dimēto psumare. Statiqz sacerdos osculat patē-
nā. oñdēs q xpc pſelli ipleuit desirē mlierz
Ador ei occurrit illis dicēs. Auete. Que pci-
dētes tenuert pedes ei⁹ 7 adoraueūt. Nec ē du-
biū quin pedes ei⁹ fuerūt osculati. De b sub ti.
de osculo pacis dicet. Osculat etia patenā. qsi
petēs a deo pacē corpis 7 aīe. Qradū ē ei. p pa-
ce tpali. qd fit spālī i qbusdā ecclīs. Osculuz
etia hmōi caritatez sigficat. put dicet ibidem.
Rurs⁹ iō se sigt cū patena. 7 p⁹ osculat illā. ad
nōndū q si p passionē filij recōciamur deo pri-
erim⁹ 7 heredes regni celestis. Ul signū crucis
cū osculo. sigficat glīatōz xpi i cruce cū carita-
te. Quidā etia cū patena se signāt añ pectus. p
qd sigficat sincera affectō. q per ptes corpis 7
cordis i sac scripta sigficat. Quidā autē priue

osculant patenā cū dicūt . Ba . ppiti⁹ pacē z p⁹ .
ea cū osculata patena i vltia clausula . scz ab oī
pturbatōe securi . se signt: qz p crucē z b sacrificiū
z odorē ei⁹ oīa i cel⁹ z i trīs pacificata denūciāt
Quidā qz psequēter osculāt sūmitatē z pedē cali
cis . qd osculū pte dīt itimū affectū ad monumē
tū seu sepulturā xpi . exēplo magdalene q ex af
fectu stabat ad monumētū foris plorās . vt dī in
iohe . Osculū qz pedis calicis significat osculū pe
dū xpi . de q iā dcm ē . Aliq etiā cū patena sūmi
tatē lat⁹ z pedē calicis tīgūt . qd silitē ex affe
ctu itimō faciūt . qsi totū monumētū āplectētes
qd p calicē z patenā repntat . b ei . ppiū ē feruē
ter amātū . qd nō satiāt nisi dilectū ex omī pte
corpis sui tīgāt . z etiā res dilecti: qd marie oī
dit magdalena . q a monumēto n̄ recedebat . Ta
ct⁹ qz cū patena i sūmitate z latē z pede calicis
significat tres cruciat⁹ dñi . scz i capite . i latē . z i
pedibz . Alij vō pzo tīgūt pedē calicis . scdo la
tē . tēcio sūmitatē: ad oīdēdū q p hmōi sacri vir
tutē ad sūmū gdu puenit v̄tutū . Sūt ei i corde
ascēsiōis gdu . iux illd ps . Et ābulabūt de v̄tute
i v̄tutē . Et iob . Per singlos gdu . pnūciabo illū
Aliud etem sūt v̄tutis exordia . aliud pfect⁹ . et
aliud pfectō . El p tactū pedis icarnatō . p tactū
latis passio . p tactū sūmitatis ascēsiō significat .

Unita oīone pmi

sa . scz Liba nos a malo zē . resūpta
patena . diaconus discooperit calicē
inde remouens corporale et super calicem sedu
lo ituetur . Beinde sacdos itēdēs hostiā frāgē .
ipaz de altari leuat . z sup patenā collocat . Un
tollēs eā sup calicē p mediū frāgit . d . Per eūdē
dñm nrz . Et i qbusdā ecclīis pte q post fractōz
i dex⁹ maū remāsit . poit sup patenā dicēdo . Qui
viuit zē . Partē vō q i sinistra rmasit . itez p me
diū frāgit . z ptiēlaz q p⁹ subdiuisionē i sinistra
maū remāsit . pūgit pti pzi⁹ sup patenā posite
dicēdo . i vnitatē spūscī zē . Alterā vō ptiēlaz i
dex⁹ remanētē tenet sup os calicis cū duobz digi
tis . scz cū pollice z idice . z erecto calice sit z ipa
ptiēla paz cū ābabz maibz eleuatis alta voce
dicit . Per oīa seclā seclōz . Quo dēto calicē sit
cū hostia depoit pferēs . Par dñi sit sp vobiscū
z b dicēdo . pducit ter signū crucis sup calicē cū
dicta hostie ptiēla . Beinde imittit ptiēlā illaz
i calice dicēs . Fiat p̄mixtio corporis zē . Et p⁹ ea
p ep̄m dat b̄ndictō solēnis . De singlis igz ē vi
dēdū: z pzo qre diacon⁹ discoopit calicē . z i eū
discooptū ituef . Circa qd dicēdū ē . q os ca
licis i b loco ostiū significat monumētū . de q diaco
n⁹ corpale r̄mouet z i eū sedulo ituef . significās q
angls dñi lapidē ab hostio monumēti ruoluit: z
līteamē amouit z i sepulc⁹ diligēt asperit . Se
cūdo vidēdū est qre sacdos hostiā sup patenā lo

cat z inde eā tollēs sup calicē frangit . Circa qd
dicēdū ē . q p calicē xpi passio vl etiā etne b̄ritu
dis fruitō designt . Un ps . Et calix me⁹ iebriās
qz pclar⁹ ē . Et itez . Ynebria b̄it ab vbertate do
m⁹ tue zē . Per patene rotūditatē bonoz opūz
pfectō significat . Sacdos q volēs hostiā frāgere
pzo eā sup patenā locat . vt inde illā tollēs sup
calicē frāgat: ad significādū q nemo passioibz
hui⁹ mūdi meritorie valet expoi . vl etiā ad etne
b̄ritudis fruitōz admitti . nisi pzi⁹ i bonoz opū
pfectōe fuerit solidat⁹ . Un apls ad eph . vi . Ac
cipite armaturā dei vt possitis resistē i die mala
z i oibz pfecti stare Adhuc patena hostie suppo
nit z sup calicē frāgit: ad significādū q xpc ex la
titudie caritatis p patene dispositōez significatē
se supposuit passioni . Rursus sup calicē frāgit
ne minutie spargāt . b i ei⁹ pcauitate caute reci
piāt . Alicubi tñ sup patenā hostia frāgit vt eē
panis viu⁹ q de celo descēdit . fract⁹ p nob i ara
crucis rememoret . Alicubi qz hostia pmedēda
de altari tollit . iā i ve . te . sacdos panes pposi
tōis de altari sublatos pmedebat . put dcm ē sb
ti . de oblatōe sacerdotis . Tercō vidēdū est qre
hostia frāgit . Et qdē qz i lege videbat similago
frustratim offerri . Sz z redēptor nr b̄ndixit pa
nē z fregit fractūqz discipulis distribuit . Et i dō
sacdos z legē z xpm sequens . panē sacrosctm in
tres ptes ptiē . vt i fractōe panis dñm agnoscā⁹
sicut z illi duo discipuli dñm pgnouerūt . qbz ipa
resurrectōis die eūtibz i emaus apparuit . Duz
ei sicut ait . p̄per hostia frāgiā z sāguis i ora fi
deliū infūdīt imolatō corporis xpi i cruce z effu
sio sanguis ei⁹ de latē designat . Quarto qre
p mediū hostia frāgit . Circa qd notādū ē . q in
duas medietates frāgit iux duplicē p̄destinatio
rū statū . scz etne glie z tpalis misie . Jōqz vna
medietas subdiuidit i duas ptes . quaz vna ē
p p̄destinatis . q purgāt i purgatorio: alia p il
lis q adhuc viuūt i b mūdo caduco . put ifra di
cet . Quīto qre ps hostie p⁹ fractōz in manu
dex⁹ remanēs poti⁹ ponit sup patenā qz q i ma
nu sinistra remansit . Et quidem pars ipsa que
i dex⁹ manu remansit designat p̄destinatos
qui iam sunt in gloria . z iam tenent illam rec
titudinem . cui nulla inrectitudo amisceri pōt .
et ideo merito in pte dex⁹ tenet . Alia vō ps de
signt illos p̄destinatos q adhuc sūt i tpali misia
vbi mltā obliq z pauca recta iueniūt . qre meri
to i sinistra tenet . Illa igz q ē i dex⁹ cū diuidēda
n̄ sit vt iā dicef sup patenā poit . q vō ē i sinistra
cū diuidēda sit nō deponit b diuidēda retinet .

Sexto qre ps q i sinistra remāsit itez subdi
uidit . Ad qd dicēdū est q illi q sunt in gloria .
vniformē statū tenent z vna b̄ritudine fruūtur .
iō ps in dex⁹ manu retēta et sup patenā colloca
ta . q illos vt pmissus est signt . nō frangit: sed illi

qui sunt i tpali. miseria. i statu z miseria sūt di-
uisi: nā ali⁹ ē stat⁹ z miseria eoz q adhuc viuūt
in corpe. z ali⁹ ē eoz q purgāt in purgatorio
igne: z iō ps q i sinistra tenet illos significans
subdiuidi debz. Septio qre pticula p⁹ subdi-
uisione remanēs i sinistra pūgit pti sup pate-
nā pri⁹ posite. Ad qd dicēdū ē q fm aug. deus
duas hz man⁹. scz dextrā q misereē. z sinistrā
qua punit. Illis q sunt i purgatorio. inq̄tū ibi
purgāt rñdet sola punitō. z iō pticula q in sini-
stra tenet illos figurat. Hi vō q adhuc sunt in
pnti vita. i qua ē stat⁹ merēdi psequi possūt mi-
sericordiā. z iō ipi p aliā pticulā q ē i dē signā-
tur. Quia g de his q sunt i purgatorio nullū est
dubiū. sicut nec de illis q sunt i paradiso. q̄tū ad
futurā glia: iō merito pticula q erat i sinistra
eos designās pūgit pti pri⁹ sup patenā posite
q illos q sunt i paradiso designat. qm isti illis in-
dubitāter sunt pūgēdi. Be h tñ ali⁹ ifra diceē
S3 pticula q in dē remāsit designās eos q sūt
in pnti vita: illi pti q ē sup patenā n pūgit. s i
sanguinē mittit: qz illi adhuc egēt meritis passi-
onis xpi. q merita pcesserūt ex effusione sanguis
agni imaculati. Ex pmissa at duaz ptiū pūcti-
one duo resultāt qsi i modū lune cornua: pneri-
tatē vtriusqz testamēti in xpi passiōe factā desi-
gnātia. Et illa vñs calicē dirigēda sunt. qsi si-
bi icorpen sangnē sine q corp⁹ n ē. In hac etiā
pūctōe repñtat. q postq aliq tā pntibz qz futu-
ris pssuris purgati fuerit. ipi deo q ē nra btitū-
do pfectissima vnione iūgēt. Octauo qre pre-
misse due ptes ex calicē sup patenā refuāt. Su-
pra q aiūt qdā. q tres ptes hostie tres stat⁹ bea-
toz figurāt. scz q sūt i celo. q i purgatorio. z q i
mōdo vñant. vt iā diceē: p calicē at fm aliq̄ re-
spectū ipa etna fruitō vt pmissū ē. Quia g tā il-
li q versant in h seclō qz illi q sunt i purgatorio
nōdū ad illā fruitōz admissi sunt: iō ipe due p-
tes ex calicē refuāt donec sumāt. S3 hec rō nō
pcondat p oia cū pmissis. z iō alia rō iferi⁹ assū-
gnat. Pōt etiā dici q due hostie ptes iō sup pa-
tenā ponūt: qm si oēs ptes sup os calicis cum
ambabz maibz tenerēt. mltā qdē picula ptinge-
re possent: defacili em posset errore ps n mittē-
da i calicē mitti. Ell ppē manuū tremorē oēs p-
tes possent i calicē cadē. Sāctos etiā talit ipe-
dit⁹ nō posset q iucubūt libere expedire z silia.
Ellj tñ oēs ptes sup os calicis tenēt. ne forte pp-
ter illaz deportatōz seu tñslatōz aliq̄ inde pti-
cula cadat aut remaneat i patena. de q etiā sub-
ti. de pñicatōe sāctotis diceē. Nono qre pti-
culā q rñāsit i dē sāctos sup os calicis tenet.
Ad qd dicēdū ē. q pticla ipa vt pmissū ē. repñ-
tat illos q adhuc i corpe viuētes idigēt miscōia
dei. siue pdictis meritis passiois xpi ex sanguis

eius effusiōe pcedētibz. Ten et g ipa pticla su-
pra os calicis respectu directo ad sangnē: vt de-
tur itelligi itētō necnō expectatō z pñderatō vi-
uētū q ad merita z passionē xpi. Et tenet cum
pollice p quē vigor vtutis. z cū indice p quē mē-
tis discretō significat ad oñdēdū q cū fidi vigore
z mētis discretōe hec pñderāda z expectāda sūt
Ell cū duobz digitis tenet. ad designādū dupli-
cē naturā q fuit i corpe xpi: diuinitatē scz z hūani-
tatē. Et pūgit sanguī. ad oñdēdū q q digne et
cū fide. merita z passioz xpi pñderāt z expectāt
ei⁹ passiōe z meritis iuuāt Decio qre sāctos
dictur⁹. Per oia seclā seclōz se erigit. Et ē di-
cēdū q cū ipe petē velit ppetuā exñtiā dñi nobi
scū. z omē datū optimū z omē donū pfectum de
sursuz sit: merito ad deū se tūc corpe z mēte eri-
git. sperās se accepturū qd petit. Undecio qre
vba ipa pferēs vocē suā exaltat. z par calicem
eleuat. Sup q dicēdū ē. q sāctos xpi vicarius
hostia vt pmissa ē fracta. mox pacē ānūciaturus
vocē exaltat. vt pplus pacē desiderās h itelligēs
dicat amē: z calicē par ab altari eleuādo. oñdit
q xpc q p passionē q p calicē desigēt descēderat.
eleuat⁹ p resurrectōz a mortuis. pacē postmod⁹
discipulis timētibz nūciavit dicēs eis. par vobis
Pōt etiā dici q quēadmodū pmissū ē pticla q
sup os calicis tenet. repñtat viuentes credētes
z expectātes iuuari meritis passiois z effusiois
sanguis xpi. S3 vt credam⁹ duo. primo scz xpz
vez fuisse deuz. z sanguinē z corp⁹ nūq fuisse a-
diuinitate sepata. Scdm xpz vez fuisse hoīem. et
corp⁹ vez z sangnē vez habuisse: dicta n pseq-
mur. Ppōt h g calicē z dictā pticla par sit ele-
uat. vt oñdat q firmit credim⁹ primū: z eā sta-
tīm deponit. vt oñdat q etiā eodez mō credim⁹
scdm. Duodecio qre dicta eleuatō z depositō
fit cū vtqz maū z nō cū alia tñ. Ad qd est dicē-
dū. q h fit vt p h dē itelligi q sicut pmissa duo
credit itellectu: ita amat z appetit affectu z toto
conatu. Ifit etiā h mō vt securi⁹ z decēti⁹ fiat
Tredécio. qre mox dicit altiori voce. Par dñi
zē. Et qdē qz nō solū p signa. vez etiā p vba re-
surrectōis ē gaudiū exprimēdū: iō sāctos p leti-
ciā de resurrectōe habitā pcedēs. statī deposi-
to calice altiori voce dicit. par dñi sit sp vobi-
scū: repñtās q vna sabbatoz ihus postq resur-
rerit a mortuis. stās in medio disciploz dixit
eis. par vob. z itez par vob. Joh. xx. q. d. Bo-
vob pacē pectoris i via. z pacez etnitatis in pa-
tria. Idē g inuit sāctos dicēs. Par dñi. i. par
pectoris sit sp vobiscū. i. i pnti h. z par etnita-
tis i fuco. Hec qdē par ē illa q tūc iustis data ē
qñ aia xpi descēdēs in infernū. inde oēs fideles
eduxit. abstergēs oēm lacrimaz ab oculis eoz.
vt ampli⁹ nō sit eis dolor: s par qua cū eo viuāt

inefnū: vñ illa q̄ ē data corpi xp̄i qñ aīa ei⁹ ad
corp⁹ redijt: vt sicut nūq̄ aīa turbata est. p cor-
pis morte. ita nec ip̄s corp⁹ vlti⁹ de sua muta-
tōe ēbet s̄ vñq̄ pace suat̄ 7 sp̄ d̄ efna b̄tūdīe
letef. Decioq̄rto q̄re dicendo par dñi zc. ter-
facit signū crucis sup̄ sanguinē. cū dicta hostie
pticta. Ad qd̄ dicēdū ē q̄ tres cruce significāt
triduū q̄ xp̄c fuit ī sepulcro. Al̄ q̄ tres m̄liere
q̄rebāt xp̄m crucifixū ad ostiū monumenti. Al̄
illd̄. Quid q̄ritis viuētē cū mortuis. Quidē
cimo q̄re dicto par dñi zc. chor⁹ r̄ndet. 7 cū spi-
ritu tuo. Et qd̄ s̄ dicēdo optat pacē ip̄i sac̄doti
7 petit etiā pacē sibi dari. 7 vt dign⁹ sit illā reci-
pe. p̄dicat ter. Agn⁹ dei. Clerūq̄ pape celebrāti
in eccīa sc̄te marie maioris in vrbe. 7 dicēti par
dñi. nil r̄ndet. put ī vj. pte s̄b ti. d̄ pascha dicef
Decio sexto q̄re dicta hostie pticta imittit̄ in
sanguinē. Nepe fit hec p̄mixtio. p̄rio ad notādū
q̄ xp̄i corp⁹ nō fuit sine sanguīe nec sanguis si-
ne corpe. Sc̄do ad designādū q̄ vnū sac̄m p̄fi-
cīt ex sp̄bo panis 7 vini. Tercō corp̄is 7 san-
guis p̄ tñū crucis signū p̄mixtō. ē aīe ad corp⁹
reditō. Oībo em̄ ī celo 7 ī terra pacificatis. vñ
trinitatis aīaz crucifixi rediit ad carnē: ne de
relinq̄ret aīam ei⁹ in īferno. nec daret carnē ei⁹
videre corruptōz. Iuxta qd̄ ip̄e dicit in ps̄. Ego
dormiui 7 somnū cepi 7 exurrexi. qz dñs susce-
pit me. Significat q̄ vnitatē aīe 7 carnis q̄ ī re-
surrectōe xp̄i denuo sūt vnite. Nā vt p̄missus ē.
panis ad carnē 7 vinū referē ad sanguinē. qz s̄m
phm ī sanguīe ē sedes aīe. De s̄ etiā sub ti. d̄ ob-
latōe dcm̄ ē. Decio septio qñ imissio sit faciē-
da. Et qd̄. aliq̄ īfūdūt ptictaz ip̄az ī calicē pri-
usq̄ dicūt. par dñi zc. qm̄ manifestū ē pacē datā
ēē hoībo bone volūtatis p̄ resurrectōez quā vba
ip̄a significāt. Alij vō dcō par dñi zc. 7 dcō etiā
p̄rio agn⁹ dei zc. demū imittūt ip̄az ī sanguinē. vt
eorz orō efficacior sit. p eo q̄ tenētes eā ī maībo
dñi dicūt. Agn⁹ dei osculo corp̄ali 7 m̄tali reue-
rēter ituef. Tercij vō eā imittūt cū dicunt. Bo-
na nob̄ pacē. Lū em̄ ter dicat agn⁹ dei. 7 ī pri-
mis duabo vicibz dicat miserere nob̄: ī p̄rio em̄
d̄ miserē nob̄ q̄tū ad aīam q̄ marie fundat̄ ī sā-
guīe. ī sc̄do q̄tū ad carnē: p̄t̄ q̄ ista duplex orō
diuisim d̄: 7 iō illa ps̄ hostie. p̄ quā caro signi-
cat̄. 7 sanguis p̄ quē aīa itelligit̄. nō debēt p̄m-
gi dñi illis duabo vicibz d̄ agn⁹ dei. s̄ solū ī fine
tercij agnus dei: vbi petit̄ par sc̄dm vtrūq̄. sc̄z
s̄m corpus 7 sc̄dm aīaz. Ip̄e em̄ lauit nos a pec-
catis ī sanguīe suo. Quarti recti⁹ 7 v̄sitati⁹
agūt. qm̄ dcō par dñi zc. priusq̄ dicāt. agn⁹ dei
zc. imittūt. Tertū em̄ ē q̄ agn⁹ dei p̄ salutātōz
rep̄ntat illd̄ qd̄ dñs fecit postq̄ discip̄los v̄si-
tauit: qñ vicz dedit eis ptatē dimittēdi pctā.
et iō sacerdos illud rep̄ntas p̄ imissionē pticle

hostie ī sanguīe dicit. agn⁹ dei q̄ tollis pctā mū-
di miserē nob̄: ad designādū q̄ sicut ip̄e corpus
sanguīni p̄iūgit. ita nos p̄iūctos eidē sanguīni seu
meritis ex ei⁹ effusiōe p̄cedētibz ex sua boītate
a pctis emūdet. Et imittēdo dicit vba illa. I fiat
p̄mixtio corp̄is zc. q̄ vba referēda sunt ad sp̄s
panis 7 vini. q̄bo xp̄i corp⁹ 7 sanguis p̄tinet̄. Bi-
cit at̄ agn⁹ dei calice iā coopto. ad nōndū q̄ xp̄c
ī domo ostijs clausis dedit apl̄is ptatē ip̄az di-
mittēdi pctā. Decio octauo q̄re sūt tres ptes
Ad qd̄ dicēdū ē q̄ frāgit̄ ī tres ptes. P̄rio ī me-
moriā trinitatis. Sc̄do ī memoriā triplicis sta-
tus xp̄i. p̄rim⁹ fuit cū hoībo manēs. secūd⁹ fuit
mortu⁹ ī sepulcro iacens. terci⁹ ē īmortalis ī ce-
lo ex̄ns. Tercio vō ī memoriāz 7 signū q̄ xp̄c
passus fuit ī triplici pte sui. sc̄z ī pedibz ī maī-
bus 7 ī latere. Quarto ī signū q̄ tres sunt ptes
m̄stici corp̄is. prima ē ī celo siue ī patria sc̄z ec-
clesia triūphās. secūda ē ī terra sc̄z ecclesia mili-
tās. tertia est ī purgatorio. et hec d̄ purgās.
Quito ī typū triū psonaz eūtium ī emaus. sc̄z
xp̄i 7 cleophe 7 vt qd̄ dicūt luce. Decio nono
qd̄ ptes ip̄e significēt. vidēdū restat. Et qd̄. p̄rio
s̄m gelasū papā ps̄ ī calice posita significat cor-
pus xp̄i qd̄ de v̄gine traxit. ps̄ sicca comesta si-
gnificat oēs f̄deles. ps̄ refuata vsq̄ ī finē m̄s-
se s̄m antiquū eccl̄ie romane morē p̄ ministris
vñ infirmis. significat oēs mortuos. Sc̄do mō ps̄
ī calice posita significat eccl̄iaz militatē. ps̄
comesta triūphātē. ps̄ refuata eos q̄ sūt ī pur-
gatorio. Tercō sergi⁹ papa ita dicit. Triforme
ē corp⁹ dñi. ps̄ oblate ī calice missa corpus xp̄i
qd̄ iā r̄surrexit mōstrat: ps̄ a sacerdote comesta
ambulās adhuc sup̄ terrā: ps̄ ī altari vsq̄ ad
misse finē remanēs corp⁹ xp̄i. vñ s̄m alios cor-
p⁹ f̄deliū latēs ī sepulcro. Hec ps̄ remanet ī al-
tari vsq̄ ad finē misse. qz vsq̄ ī finē secl̄i corpa
sc̄tōz ī sepulcris erūt. Sc̄z q̄ ps̄ vsq̄ ī finē misse
refuef. n̄ ē ī vsu. Quarto etiā mō pōt s̄ m̄steri-
um explicari. Est ei⁹ corp⁹ xp̄i vñs eccīa. sc̄z ca-
put cū mēbris. iux̄ illd̄ apl̄i. Al̄n⁹ p̄is 7 vnum
corp⁹ m̄lti sum⁹. Et īueniūt ī isto corpe q̄si tres
ptes. ex q̄bo totū p̄sistit. Vna ps̄ est ip̄s caput.
vicz xp̄c q̄ caput ē 7 ps̄ corp̄is: al̄ta ps̄ sunt illi
q̄z corpa regescūt ī tumultis. 7 aīe q̄ regnāt cūz
xp̄o. 7 sūt q̄si siml̄ iūcte he due ptes caput sc̄z
hec corp̄is ps̄ al̄ta. sicut scriptū ē. vbiq̄z fuēit
corp⁹. illic p̄gregabūt̄ 7 agle: p̄pterea ī altari
seu sup̄ patenā due ptes p̄iuncte extra calicē re-
seruāt̄. q̄si ex̄ passionē que p̄ calicē designatur.
Ibrist⁹ ei⁹ resurgēs a mortuis iā n̄ morit̄ mors
illi vñ nō dñabit̄: 7 q̄ cū ip̄o sūt sc̄ti nō esurient
neq̄ sitiēt ampli⁹. 7 nō cadet sup̄ illos sol neq̄
vllus est⁹: qm̄ p̄iora trāsiert̄. Tercia ps̄ ī cali-
ce ponit̄. significas sc̄tōs q̄ adhuc ī mūdo viuūt.

passiones q̄ passuri sūt donec de hac vita migrātes ad caput suū trāseāt vbi nec moriāt ampli⁹ nec vllaten⁹ patiāt. Un⁹ vsus. Tres ptes facte de xpi corpe signāt. Prima suā carnē. sc̄tōsqz se cūda sepultos. Tercia viuētes. hec ē ī sanguīe tincta. Adartirij calicē. gustāt in carne fideles. Quito mō sc̄dm mgrm guil. antisiodoren. ps q̄ in sangne mittit. significat viuos. vna aliaz eos q̄ sūt ī purgatorio. alia vō illos q̄ sūt in padiso. Orat eīn ecclia p viuis vt ī bono pseruēt. p eis q̄ sūt ī purgatorio vt cit⁹ liberēt z purgēt. p eis q̄ sunt ī celo vt orēt p nob. Sexto etiā mō sc̄dm augustinū ps ī calice mittit vlt ponit p nō sc̄tis viuētibz. q̄ voluūt in sangne z in pctis. Alie vō due p mortuis offerūt. vna p sc̄tis q̄ iā sūt ī requie. z illa ē gr̄a actō. qz nīhil restat ī eis purgādū. Alia p illis aiabz. q̄ licet saluāte sint tñ adhuc sūt ī penis. z iō ps illa dē oblatō. Sane p̄tula hostie ī calice dimissa statim calix cum palla corpali coopit. qz xpi corp⁹ de cruce deponitū latuit ī sepulcro sindone iuolutū. q̄ p ipam pallā significat. Tricesimo loco vidēdū ē qre nūc solēnis b̄ndictō dat. Et qdē h̄ loco sc̄z ante pacē solēnis ep̄alis b̄ndictō dat. ad notandū q̄ pacē nullaten⁹ habē possum⁹. nisi dñs nr̄ ih̄us xpc pueniat nos ī b̄ndictōibz dulcedis. q̄ sunt b̄ndictōes gr̄e ipi⁹. qz fm̄ ps. Bñi est sal⁹ z sup̄ pplz suū b̄ndictō sua. Bñ at ep̄s se ad pplz b̄ndicēdū puerit. ppl̄s reuerēter genuflectit. q̄si ipo facto dicat. B̄ndicat nos deus dē nr̄ z benedicat nos dē. z metuāt eū oēs fines t̄re. Naz ip̄e dñs ē q̄ ad illi⁹ iuocatōz b̄ndicit. Un⁹ ps. Bñ dicit filiis tuis ī te. Et licet h̄ solēnit b̄ndicat. nīhilomin⁹ qdā ī fine misse itez solēnit benedicat. q̄ b̄ndictōe ibi dicet. Tū qz postq̄ dñs salutauit ap̄los. itez dixit eis. par vob. vt iā dictū ē. z dicet sub ti. de pacis osclō. Tū qz sicut nō possum⁹ bñ icipe vlt pacē acgrē nisi diuīe b̄ndictōis gr̄a pueniat. ita nec ī bono pficē. nec in pace finalit p̄seuerare. nisi b̄ndictōis sue gr̄a subsequatur. In missa vō p defūctis p̄tifer solēniter n̄ b̄ndicit. Tū qz ī illa oēs solēnitates cessant. Tū qz hec solēnis b̄ndictō fit n̄ solū p venialiū deletōe. vtz etiā p ppli excitatōne. vt in dñi adiutorio pfidat. z b̄ndictū ī seclā pfiteat. at defūcti velut absentes excitari nequeūt. licet possint nr̄is suffragiis adiuuari. Tū qz gaudiū n̄ d̄z luctui admisceri. Illud at notādū ē. q̄ p mortē z ī morte dñi. fidelis aīa b̄ndictōz pcepit. Un⁹ circa mortis officiū rite diacon⁹ ad eā hūiliari iuitat dicēs. Hūiliate vos ad b̄ndictōz. et statim p̄tifer b̄ndicit. Quidā asserit h̄ officiūz n̄ eē de septē officiis misse. eo q̄ has b̄ndictōes rōna n̄ iueit ecclia. vñ nec vti eis. z iō n̄ h̄ b̄ ī fine misse b̄ndicit. Sz q̄cunqz iuenerit recte in h̄

loco ponūt. vbi xpc ad iferos descēdisse rep̄ntat sc̄z primo añ resurrectōz. cū eductis de carcere etnā t̄buit b̄ndictōz. Has b̄ndictōes pfigurauit iacob q̄ filiis suis. z moyses q̄ filiis isrl. z xpc q̄ discipulis moriēs b̄ndixit. De agn⁹ dei.

Via iesus statim

vt salutauit ap̄los vt iā pmissuz ē. de dit eis ptatē remittēdi pctā dicens.

Quoz r̄miseritis pctā r̄mittūt eis. z qz retinueritis retēta sūt. Proco chor⁹ clamat ad deuz et postulat. Agn⁹ dei q̄ tollis pctā m̄di miserē nobis. Si qdē ioh̄es vidēs ih̄m ambulātē dicit. Ecce agn⁹ dei. ecce q̄ tollit pctā m̄di. Quare at eū vocauerit agnū. dēmiat subdēs. q̄ tollit. i. q̄ venit vt tolleret pctā m̄di. qz pctis tollēdis pascha nr̄m imolat⁹ ē xpc. Nepe ī veti testamēto offerebat agn⁹ p pctis ppli. z ī nouo testamēto xpc obtulit seipz deo p̄ri. vt hūanū gen⁹ libaret z lauaret a pctis ī sanguīe suo. Adrito ḡ dum corp⁹ z sanguis dñi sumit. agnus dei cātāt. vt oēs credā qz ipi⁹ agni corp⁹ z sāguis tūc suūt. q̄ pctā m̄di moriēdo tulit. z vitaz etnā nob̄ re surgēdo donauit. ih̄us xpc dñs nr̄. z vt oremus ipz nūq̄ desistere misereri nob̄. q̄ in passiōe misert⁹ ē nr̄i. Agn⁹ aut grece d̄r ab agnon qd̄ ē piūm. qz ip̄e ver⁹ agn⁹ sola pietate sua se obtulit hostiā p nobis z nos redemit. Bicit etiā agn⁹ ab inocētia. qz agn⁹ nec hoībz nec bestiis nocet. In pmissis ḡ v̄bis. agn⁹ dei q̄ tollis pctā m̄di misereri nob̄. est qdā dēpcatio. vt vicz inocētis agni miscdia. pctā irruētia z subitanea auferatur. Tercō mō d̄r agn⁹ ab agnoscēdo. qm̄ ī magno grege solo balatu matrē agnoscit. sic z xpc in ara crucis donās nobis pri⁹ pacem agnouit nos cura. vt iam dictum ē. Agnouit etiā p̄rem obediētia. iux̄ illd̄ apli ad phil. ij. Ifact⁹ ē obediens vsqz ad mortē. Agnouit etiā matrē cura quā de ea habuit. Un⁹ ioh̄is. xix. Ecce m̄r tua. Ob h̄ ḡ in altaris imolatōne ter d̄r agnus dei. q̄si. d. Agne q̄ agnouisti p̄rem misereri nobis. Agne q̄ agnouisti m̄rem miserē nob̄. Pie q̄ redemisti mūdū z q̄ obtulisti te. p nobis dona nobis pacē. Un⁹ iō ter d̄r. vt triforme corp⁹ dñi itelligat. vicz ambulās ī t̄ra. q̄scēs ī sepulcro. z residēs ī celo. P̄t̄ etiāz dici q̄ xpc ad tria venit. P̄rio vt nos libaret a misia culpe. Sc̄do vt redimēt a malo pene. Tercō vt nob̄ daret de plenitudine gr̄e sue. quātū ad duo p̄ma bis d̄r misereri nob̄. quātū ad terciū d̄r dona nobis pacem q̄ petiō pacis seqtur statū postq̄ agnus dei dictū ē ter. ad notādū q̄ ex beniuolentia trinitatis agnus missus est. Unde esa. Emitte agnuz dñe zc̄. Nā sicut ī apoca. legit. Christ⁹ ē agnus qui occisus est ab origine mūdī. Et attēde quia

qdā sacerdotes dicūt. Agn⁹ dei maībo sup altare
 depositis: oñdētes ī b. q. ad ea q. pferūt tota mē
 te intēdūt: itentō em̄ pprie p linguā exprimiūt. n̄
 p man⁹: i deoqz loqnte lingua man⁹ quiescūt: q
 qz ipaz miscēdiaz z pacē celestē p se z p pplo pe
 tūt n̄ at terrenā. qd ī manuū depositōe significat.
 Alij vō stāt maībo iūctis paz sup altare iclina
 ti: oñdētes ī inclinatioe hūilitatē. q ī orōe nēcia
 ē. z ī manuū pūctōe vnicā z nō variā itentōem
 Porro fm antiquā psuetudiez scole cantoz
 in ecclia rōna. quā adhuc ipa scola obfuit nul
 laten⁹ variat b tribz vicibz vniformiter dī xpc
 miserere nob. pp̄ tria genera pctōz. q petim⁹
 remitti: cogitatiois ī corde. locutiois ī ore. z acti
 onis ī ope. Et ī honore trinitatis. vel pp̄ tres
 ordies fīdeliū in ecclia. q sunt noe. daniel z iob
 qz ezechiel vidit ī visiōe saluādos. Postmodū
 aut mltis ac varijs aduersitatibz ecclie īgruēti
 bus. cepit ad dñz de tribulatioe clamare. Dona
 nob pacē. Et vt clamor ei⁹ facili⁹ audiat. iō in
 ipa imolatiois hora clamat. Et hec varietas nō
 discrepat a psuetudie veteris testamti. vbi cuz
 scdo repetit. Parce dñe pce pplo tuo. terco va
 riat. z ne des hereditatē tuā ī obprobriū: dica
 m⁹ g miserē nob q̄tū ad aīaz. Itē miserere q̄tū
 ad carnē. z dona nob pacē q̄tū ad vtrūqz: vt ha
 beam⁹ pacē pectoris spūalē. z pacē corporis tpa
 lez. Est em̄ par pctōz. par iustoz. par tps. et
 par etnitatis. Et n̄ ter orat ī missa. p pacē. de
 q dictū ē sub. iij. p̄ticta canois sup vbo. Biesqz
 nros. Et qz dē n̄ dat pacē nisi illis qz miserē
 i deo vltio dī dona nob pacē. Ecclia nāqz late
 ran. nūq̄ dicit. dona nobis pacē. sicut nec scola
 catoz: sequēs vt pmissus ē more antiquū. Unde
 nec valz nec vera ē rō dicētiū q ī ecclia lateran
 ido nō dī dona nob pacē. qz oēs alie ecclie ab il
 la q p̄io fuisse p̄secrata dī. sumē debēt pacē. nō
 ipa ab alijs. In feria. v. cene dñi. Agn⁹ dei ter
 dī cū miserē nob vt ibi diceēt. Rursus ī missa p
 defūctis dī bis. Agn⁹ dei. cū dona eis requiez.
 terco addit sempiternā. nec dī dona nob pacē.
 qz tūc imitamur cregas saluatoris. Ultimo g
 agn⁹ dei tm̄ adiūgit sempitnā. Sup q notādū
 ē. q p fīdelibz defūctis triplex reges debz opta
 ri. P̄io vt auferat ab eis pena. ī q ē eis labor
 nō reges. Scdo vt eis glia aīe pferat. qz tūc ve
 racit regescēt ī bono desiderato scz in ipō deo.
 Tercō vt dotent glia corpis. ne illō vlti⁹ mi
 serijs exponat. P̄ia n̄ ē reges sempitna qz pe
 na sublata adhuc desi derāt gliaz. Scda etiā n̄
 ē totalit reges sempitna. qz fm aug. an̄ resur
 rectōz corpoz sp̄ iest aīabo qdā natalis appeti
 tus resumēdi corpa. q aliqliter retardāt ne to
 talit ferāt ī deū. Sz terciā reges cū pmissis est
 de reges sempitna: qz aīe q deū p̄ntialiter vidēt

resūptis corpibz. ī ipa vlti⁹ z etnalit z pfectissi
 me regescēt: iōqz solū ī ecia vice z n̄ ī duabz pce
 dētibz pgruit dicē reges sempitnā. Sergi⁹ papa
 p̄im⁹ pstituit. Agn⁹ dei ītra cōmūionē ter a cle
 ro z pplo decātari. De pacis osculo.

Ostq̄ domin⁹ sa //

lutauit aplos. vt pmissus ē. itez dix
 it eis. par vob. oñdēs q nō solū de
 bem⁹ pacē habē in ore. verū etiā ī pectore: ne si
 m⁹ ex illis q loquūt pacē cuz p̄mo suo. mala
 aut ī cordibz eoz. Ideoqz cū hec dixisset aplis
 insufflauit ī illos. z dixit. Accipite sp̄m̄sanctū.
 ad qd designādū vtiqz sacdos facta p̄mixtione
 z finita orōne. accipit ī qbusdā ecclijs pacē ab
 eukaristia siue ab ipō corpe dñi: vlt scdm̄ alios
 ab ipō sepulcro. i. calice vel altari: et mor p̄bet
 oris osculū mīstro. scz diacono. Qui ab ipō cor
 pe accipiūt b faciūt in signū q par spūal a xpo
 data ē hūano generi. Alij etiā idē signāt. Dia
 con⁹ vō dat pacē alijs. z alij inter se: in signū q
 oēs debent pacē hēre. p̄sertim filij ecclie. Ipe vō
 diacon⁹ pacē a sacdote accipies reuerēter incli
 nat z pect⁹ osculat ipi⁹ scdm̄ more q̄rūdā ecclie
 liaz z planetā extēdit. vt p pacis osculū z p pla
 nete extēsiōe caritas extēdēda mōstret. quā p
 planetā ī pte terciā dixim⁹ desigri. Quia g ca
 ritas dei diffūdit ī cordibz nris p sp̄m̄sanctū q
 dat⁹ nob: iōqz pacis osculū p vniuersos fīdelē
 ī ecclia diffūdit. Nā z ap̄lus amonet. d. Salu
 tate vos iuicē ī osculo sc̄to. Rursus q sacdos pa
 cē pplo tribuit pfiguratiū fuit a iosue. q hostibz
 supatis terrā obtinuit quā sorte diuisit. z ī pa
 ce possedit: z xpc r̄urgēs dyabolo supato pacē
 z dona ddit hoibz. P̄otifer vō p̄io dat pacē
 mīstro q p̄i⁹ erat a sinistris. b pacē recepturus
 accedit ad dextrā ei⁹. p quē sigt̄ pp̄lus gētilis.
 q p̄im⁹ ī pace trāsiuit de sinistra īfidelitatis ad
 dextrā fīdei z etnitatis. Et p hūc par ad pp̄lm̄
 dēscēdit. Letez ī primitiua ecclia oēs q cele
 bratōi missaz itererāt singlis diebz p̄nicare so
 lebāt: eo q apli oēs de calice bibeēt. dñō dicēte
 Bibite ex b oēs. Offerebāt em̄ magnū panē et
 oibz sufficētē. Qd adhuc greci suare dicūtur.
 Sz excrescēte fīdeliū mltitudie. ēdit̄ īstitutū vt
 tm̄ diebz dñicis p̄nicarēt. De q dcm̄ ē sub. vii. p
 ticta canois sup vbo. Hec q̄tiēscūqz. Postmo
 dū at qz nec digne b potuit obfuari. ecia secuta
 ē īstitutō: vt ter saltē ī āno qlibet xpian⁹ accipet
 eukaristiā. vlt bodie ad min⁹ ī pascha. b inuēto
 remedio. vt vicz p eo q singulis diebz p̄nicaba
 tur. singulis diebz pacis osculū daret. p mīste
 rio vnitatis. Qd sacdos dās mīstro dicit ī qui
 busdā locis. Sumite vicl⁹ pacis z dilectōis: vt
 apti sitis sacrosctis mīsterijs. q̄si dicat. Sūite

ex hoc omnes et diuidite iter vos. Et per pñione q̄
singulis diebus dñicis fieri solebat. daret̄ i diebus
dñicis panis bñdict⁹ sc̄tē pñionis vicari⁹ qui et
eulogia dñ. Sz et loco q̄tidiane pñionis i q̄dra
gesima dicit̄ i fine misse ozo sup pplm. cui pdici
tur. Huiliate capita v̄ra deo. Sane pplus in
missa se osculat̄. Pñio qz cū sicut pmissū ē p im
molatōz hostie salutaris dimissis pctis recōci
liemur altissimo: recte pacis osculū dari decre
uit ecclia. cū p pctis imolat̄ hostia salutaris.
Hoies igit̄ osculū. i. pacis signū sibiinuicē dāt
vt oñdāt se pñictos eē i corpe xpi. p quē par fa
cta ē in celo et t̄ra. Sc̄do inocēti⁹ prim⁹ q oscu
lū i ecclia dari decreuit. qd etiā leo secūd⁹ pñio
statuerat. ita dicit. Pacē asseritis añ pfecta. i.
psecrata misteria. q̄sdā pplis impare. vt sibi in
ter se sacerdotes t̄dere. cū p⁹ omia. i. post psecrati
onē. q̄ apire nō debeo. id ē. nō possuz. par sit ne
cessario. id ē. cā misterij indicēda. p quā. i. qz p
ca cōstat pplm ad omia q̄ in misterijs agūt ac i
ecclia celebrāt p̄buisse p̄sensuz ac finita eē. pa
cis cōcludētis. i. determinantis signaclo demon
strāt. Tercō ideo pplus seinuicē osculat̄. quia
dñi sui gr̄az et angloz p̄cordiā p mortē ei⁹ se p
meruisse ḡtulat̄. Quarto vt qz i osculo caro car
ni. et spūs spūi iūgit̄: et nos q carnis p̄pagie de
adā pūgimur etiā caritatis vinclo pnectamur
Qui ḡ se odiētes osculat̄. iude p̄ditoris osculū
imitāt. Quinto p̄p̄ p̄ceptū apli. de q̄ pmissuz ē.
Rursus iō p̄uulq̄ pñicemus pacē dam⁹. vt int̄
nos eē p̄cordiā oñdamus: et cū illa corpus dñi
sumam⁹. sine q̄ munera n̄ra nō recipiūt a deo.
In missa vō p dñictis par n̄ dāt. qz fideles aie
iaz nō sunt nec vltēri⁹ erūt in tribulatōne hui⁹
mūdi. s̄ gescūt iā in dño. Un̄ nō est eis necessa
riū pacis osculū. qd ē pacis et p̄cordie signū. Et
iō in illa missa nō dñ ozo illa. Bñe ihu xpe q de
disti aplis tuis pacē zc. Nec sacerdos pacē re
cipit ab altari. De h̄ etiāz dicit̄ in septima pte
sub ti. de officio mortuoz. Hinc ē etiā q̄ int̄ mo
nachos par nō dāt. qm mūdo mortui reputāt̄
Uiri qz et m̄ieres nō sibiinuicē osculū in ecclia
porrigūt. ne forte aliqd lasciuie surrepat: qz ibi
carnales fugiendi sunt amplexus. et casti et spi
rituales act⁹ habēdi. p̄p̄ qd etiā in ecclesia situ
seq̄strant̄ locali. Odia par pellit. castū par nu
trit amorē. Sane osculū i sacra scripta siḡfi
cat vnionē. caritatē. pacē et reuerētiā. De osclo
vniois dicit spōsa i cāticis. Osculeſ me osculo
oris sui. De osclo caritatis ysaac inqt ad filiū
Accede ad me et da mihi osculū fili mi De oscu
lo pacis dicit apls. Salutate vos inuicē i osclo
sc̄to. De⁹ at̄ pacis et dilectōis zc. De osclo reue
rētie dñs inqt ad simonē. Osculū mihi n̄ dedi
sti. bec at̄ ex q̄ itraui nō cessauit osculari pedes

meos. Et hester i signū reuerētie sūmitatē v̄ge
regie dñ osculata eē. Ad dñignādū igit̄ tres vni
ones i xpo: scz vnionē diuinitatis ad aīaz. diuīta
tis ad carnē et carnis ad aīaz. Un̄ vnioz q̄ vnita
ē xpo hūana natura. sc̄ta ecclia et fidelis aīma.
sac̄dos ter osculat̄ altare. vt dictū ē sub q̄rta pti
cula canoīs. sup v̄bo. Diesqz n̄ros. Ad dñignā
dū vō triplicē pacē scz t̄palē. spūalē et etnā. ep̄s
solemnit̄ celebrās iux̄ morē q̄rūdam eccliaz ter
osculat̄. sc̄l mīst̄z. et sc̄do diaconū. et tercō sacer
dotē. Sed i missa ter orat̄ p pace. vt dcm̄ ē sup
v̄bo. Diesqz n̄ros. Rurs⁹ ad notādū duoz testa
mētoz p̄cordiā. ep̄s duabz vicibz codicez oscu
lat̄: qz rota p̄tinet i medio rote. et duo cherubin
seſe respiciūt verſ vultibz i p̄piciatoriū. Ad no
tādū etiā caritatē sac̄dos osculat̄ patenā q̄ desig
nāt cor patēs latitudie caritatis. Un̄. Rōne cor
n̄rm ardēs erat i nobis dū loq̄ret̄ nob i via. In
signū vō reuerētie subdiacon⁹ et diacon⁹ pedes
et man⁹ pōtificis summi osculant̄. pedē subdia
conus osculat̄ post eplam lectā. et diaconus añ
legēdum euāgelium: manū vō subdiacon⁹ oscu
lat̄ offerēs ampullā cū aqua calicēqz cū vino. et
diacon⁹ offerēs patenā cū hostia et thuribuluz
cū incēso: vterqz etiā de maū summi pōtificis ac
cipiūt eukaristiā. vt dicit̄ in ti. se. Illō qz vaca
re nō credit̄ a misterio. q̄ summ⁹ pōtifer septē
mōis accipit osc̄lz v̄ciz ad os ad pect⁹ ad hūme
rū. ad man⁹. ad brachia. ad gēua et ad pedes.
Incipit q̄rta ps misse de pñicatōe sac̄dotis.

Sc incipit quar

ta ps misse. Post pacis em̄ osculū sa
cerdos pñicat h̄ mō. Nā sicut i nice
no cōcilio legit̄. eukaristiam confectam p se de
altari siue de patena sumit et comedit. Calicēz
vero cū sanguine nō ip̄e sed diaconus eleuat de
altari. et porrigit ei. Un̄ in canone hiero. inter
cēta ita legit̄. Sacerdotibz etiā p̄p̄ p̄sumptōes
nō licet de mēsa calicē dñi tollere. nisi eis tradi
t⁹ fuerit a diaconibz. Iō aut̄ sac̄dos corpus xpi
p se sumit. et nō calicē cū sanguine: qz sūptio cor
pis siḡficat corpoz n̄roz restauratōz. quā xpc
nulli⁹ misterio pficit. et futurā resurrectōz quā
sua v̄tute absqz omi ministro faciet. Sumptio
vō sanguinis redemptōem aīaz siue peccatoz
siḡficat. q̄ fit intercessioibz alioz. Hoc tñ et si iu
re cautū sit. non tñ p̄uari videm⁹. Sane sac̄dos
ip̄e oēs ptes hostie comedit. In q̄busdā tñ eccle
sijs ip̄e vnā ptē sumit et reliquā eukaristie medi
etatē sup patenā i duas ptes diuidit q̄s mīst̄ris
scz diacono et subdiacono comedēdas ipendit:
insinuās illud qd lucas cōmemorat. qz ih̄us in
emaus accepit panē et fregit sup mensam: et vt
aiūt qdā p̄medit corā duobz discipulis. sumēsqz

reliquas dedit illis. Ipse quoque postmodum prout piscis
assit et faui mellis mādūcauit et reliquas discipulis
dedit. Et ideo postquam diaconus et subdiaconus prout
runt. clerici et religiosi ad prout accedunt. ut et
ipsi prout scilicet prout accipiant. Postmodum prout
plus: quia et ipse prout non solum cum paucis apostolis
vix etiam ascensurus in celum comedit cum multitudinem di
scipulorum. Unde et sumptus corporis ascensionem significat
saluatoris. Illud autem prout non est. quod ut
in precepto corporis et sanguinis christi nulla possit fal
latia suboriri. sed utraque precepto veritas eviden
ter appareat: summus pontifex non statim prout
hostie prout eadem in calicem. sed eam post trinum cru
cis signaculum super patenam reponit. et post osculum
pacis ad sedem ascendens. ibique prout vniuersis
cernentibus maiorem prout oblate suscipit de patena
quam subdiaconus apportauerat de altari: ipsamque
dentibus subdividens. vnam prout ei sumit et aliam
in calicem mittit et de sanguine cum calamo haurit.
Deinde alteram prout tradit cum osculo diacono
aliamque subdiacono sine osculo. quam diaconus mi
strans ei calicem ad altare osculat. et tunc subdiaconus
residuum sanguinis cum prout imissa in calice su
mit. Romanus itaque pontifex ideo non prout ubi fra
git quoniam ad altare fragit et ad sedem prout quia ipse in
emaus coram duobus discipulis fregit et in iherusalem coram
discipulis duodecim mādūcauit. In emaus ei fre
gisse legitur sed non prout. In iherusalem vero fregisse
non legitur. sed legitur comedisse secundum in omni. Ascen
dens igitur sedem ibi prout. Siquidem secundum apostolum ipse ca
put est ecclesie. caput autem in corpore sublimius et excellen
tius ob sui perfectio ceteris membris collocat: per ca
licem vero secundum quendam respectum eterna beatitudo seu ipsius
fruitio designat. Quia igitur in ecclesia militate sum
mus pontifex. sicut christi vicarius et caput omnium plato
rum perfectio christum repraesentat: congruum est ut ipse non in alta
ri sed in loco sublimiori prout. ostendens quod ipse etiam
in sua humanitate perfectus et copiosus prout illa
ineffabilia gaudia. utpote in bonis potioribus collo
cat. Cum vero celebrat pro defunctis. tunc super altari
prout: quia tunc spiritualiter membrorum christi hinc fide
liter de cunctis gloriam repraesentat. ac membra christi cuius
ad illam gloriam perveniunt. inferiorum post christum gra
dum obtinent sicut membra post caput. In pasce
re quoque ad altare prout: tunc ob reverentiam passionis christi
tum quia tunc quasi exequias celebrat ihesu christi: tunc
etiam solus prout. quia in christi passione omnibus discipulis
fugientibus ipse solus remansit. Alii autem plati non sic
sed super altare prout. quia non ita proprie christum caput
ecclesie repraesentat. Ministri autem repraesentant pontifici ob
latam et calicem. quia discipuli obtulerunt christo prout piscis
assit et faui mellis. Pars piscis assit est corpus domini
crucifixi qui fuit in ara crucis assatus. Fauis mel
lis est sanguis christi. super mel et faui dulcis faucibus
aume diligenter. Ambo de manu pape prout.

quia et apostoli de manu christi prout. Ad no
tandum vero distinctio inter sacros ordines et non sa
cros. diaconi et qui superioris ordinis sunt. cum recipi
unt eucharistiam osculum suscipiunt ab ipso. Aliter
et qui sunt inferioris ordinis non suscipiunt. Subdiaconus
non etiam quia character huius quodam inter non sacros
ordines. nunc autem inter sacros ordines reputatur: in pre
cepto corporis non suscipit osculum a pontifice. sed in
precepto sanguinis suscipit osculum a diacono: ut
sic qui non sacri sunt minus. et qui sacri sunt amplius
honorantur. Quamvis et in his mystica possit ratio assignari
Ipse autem sumit illam eucharistiam prout. per quam (puta
ti. de fractione hostie dictum est) caput ecclesie. scilicet ipse
intelligitur: cuius typum ipse spiritualius gerit. quod facit
modo. Ea namque dentibus subdividit. prout in ore re
manente sumit. alteram vero inter digitos residens in
calicem dimittit: ad notandum quod ipse resurgens qui secundum
sergium papam per prout in calicem immixtus significatur. infer
nus momordit et suos inde sumptos in paradysum
misit. iuxta illud Osee. vlti. c. Ero mors tua etc.
Alia vero pars ex qua ministri prout significatur membra
magis ipsi christo conformia. et ideo ipsi prout de illa:
ad ostendendum mysterium unionis. Eucharistia enim
sacramentum est marie unionis. Partem vero in calice in
tinctam que significatur membra propter christum passio
nibus subiecta. dominus papa non recipit. Primo quia
ipse magis quam alii repraesentat in officio misse christum.
cui mors ultra non dominabitur. Secundo quia ipse illorum ty
pum gerit in ecclesia. qui propter eximiam sanctitatem a vita
activa semoti. per contemplativam iam christo sociantur.
Sed ministri illa sumunt. quia typum active prout re
presentant: et precipue subdiaconus eam sumit. per eo quia
ipse ultimo prout: et ultimi est reliquias sumere
et calicem purificare. Unde et dominus reliquas dedit
discipulis ut prout. Potest etiam mystice dici.
quia pars intincta significatur prout corporis mystici qui iam regit
cum christo. Cum ergo dominus papa expressit repraesentat christum. qui
realiter et sacramentaliter incompatibilis est parti ipsius mysti
ci corporis: ideo non recipit illam. nec etiam diaconus qui
legem evangelicam quam prout repraesentat qui est lex amo
ris. Propter amorem enim caritatis quilibet incompatibilis
christo capiti. et omnibus partibus corporis eius mystici. Sub
diaconus vero repraesentat veterem legem. quam sepe prout
aut qui fuit lex timoris: sed timor non est in caritate imo
eum foras mittit: et ideo ipse prout in sanguinem missus
sacramentaliter siue in signum recipit. quia unctio ip
sius partem cum sanguine dictam incorporationem figurat quam
non faciebat lex illa licet eam figuraret. Hoc autem
breuiter notandum est. quod sacerdos ante preceptum corporis
et sanguinis christi. debet dicere orationes a sanctis
patribus institutas: deinde meditari debet incar
nationem passionem et virtutem huius sacramenti dicens.
Panem celestem accipiam etc. Sed cum statim per verba
ipsa subiungat. Domine non sum dignus etc. videtur contra
rius sibi ipse. sed absit hoc: sed dicens panem etc. seipsum

Liber

incitat ad deuotōez. reducēs ad memoriaz qd ē qd sumē debz. qz panē q de celo descēdit: et q̄lit sumē debz. qz nomē dñi iuocādo. vt sic cū maiori sumat reuerētia z tiore. Dicēdo vō subsequēter. Dñe nō sū dign⁹ zc. ex hūilitate suā. pfiteſ idignitatē: ac excitatō ad deuotōz z pfessio hūilitatis ptraria nō sūt. Legitimū itaqz pñicādi tps ē añ vltiaz ozōz q dē ad pplēdā qz ibi marie petitō p eis ē q pñicāt. Beinde corp⁹ z sāguinē dñi sūptur⁹. se cū ill' añ faciē cruce sigt. Sicut em pri⁹ cruces faciēdo actiue. tāq̄ mīster illa sctificauit sic se eis nūc cruces signando passiue petit sctificari. Dicto itaqz. corp⁹ dñi custodiat zc. sumat eukaristiā. Beinde iūctis maib⁹ iclinās sanguī dicit. Quid retribuā zc. Et dicēs. Calicē dñi accipiā. z n pri⁹ accipit. z eleuat calicē d altari. P⁹ ea vō dicēs. Laudās iuocabo dñm. se sigt cū illo. q̄ vfu expleto sangnē sumit

Sane qz cca maiora cauti⁹ ē agēdū. sacdos sangnē sumēs ppter maiore securitatē z ruerētiā calicē cū vtqz maū tenē debz: s i sūptōe pfusio nis sufficit altā tñ. duob⁹ digitis alteri⁹ adiūctis: q̄li p b inuēs iaz sangnē ibi n ēē. Sz z sanguinē sumēdo ter baurit tñitatē desigñs. pfusiōnē vō sumēdo bis: vt p b caritas q̄ int duos cōsistit sigficeſ. seu etiam q̄tēs nouerit expedire. Rurs⁹ q eadē die d⁹ itez celebrare. n sumat vinū pfusiois vt dcm ē i phemio hui⁹ ptis. Sz cū i canone dicat. Sili mō postq̄ cenatū ē. accipies z hūc pclarū calicē zc. Quidē ex b q sacerdos statī hostia pfecta illaz d⁹ sumē. priusq̄ ad calicis psecratōz pcedat: qz oīs xpī actō nra debz ēē istructō. Sz ad b dicēdū ē. q eccia instituit illā p⁹ vtrāqz psecratōz sumi: ad oñdēdū q̄ sola hostiā recipies. n plenū recipit sacmētalit sacramētū. Et si ei i hostia pfecta xpī sanguis sit nō tñ ē ibi sacmētalit: eo q panis corp⁹ n sangnē. z vinū sangnē sigficat z nō corp⁹. Quia g sb altā tñ specie nō ē ppletū sacrm. q̄ ad sacrm vl signū: debet b sacrm cōpleri priusq̄ p biter eo vtaſ. Uerūtñ cū vnū sine reliq̄. nec sit nec vnqz fuerit. nisi i solo triduo añ pascha i q xpī corp⁹ mortuū fuit: in q triduo sigs de aplis hostiā psecrasset. sanguis ibi n ēē: si vinū caro ibi nō ēē: qz vt pmissuz ē. nec panis sangnē. nec vinū sigficat carnē: scdm b nūc xpī sangne intra venas exñte. vnū sine reliq̄ ppter vnionē seu mirtionez bmoī recipi nō pōt. qd tñ nō ē rōne sacramēti vel signi. qd idem ē. Post sumptū sacrificiū nō est spuendū. put dcm ē sub vñ. pticula cononis sup vbo. Noui z eterni. Sz nec eukaristia sicut ali⁹ cibo ē masticāda. s discrete. moderate ac leniter. anteriorib⁹ dentib⁹ terēda. z lingua mollificāda: ne qua ei⁹ pticla dētib⁹ adhereat. quā forte postmodū emitti screando contingat.

Quartus Jo. lxxxij.

Post pñicatōz ilico calix de altari auferē. Circa qd notandū ē q corp⁹ dñi remanet sup altare vsqz dñ tria capla ppleāt scz. plog⁹ dñice ozōnis. scz ozem⁹ pceptis z ipa dñica ozō: z libera nos qm̄s: qz z dñs tribo dieb⁹ i sepulcro qeuit. Postea vō p mixto dñi corpe cū vino silqz pace ānūciata auferē corp⁹ dñicū de altari: qm̄ in tertia die aīa ei⁹ q descēdit ad iferna vt libaret iustos z mēbra viuificaret redijt ad corpus. nec āpli⁹ iuentū ē corp⁹ dñicum i sepulcro. Quia g xpc tot⁹ hō rsurzerit sit: iō ad b nōnd ilico sit cū oblatōe corp⁹ dñi de altari auferē z sumit. z de inde calix z corpale d altari totalit eleuāt: put dcm ē sub ti. de pallis corpalib⁹. Postremo notādū est q qsqz pñicād⁹ corpe a carnalib⁹ escis ieiun⁹ ēē debet. Cū ei aīe spūales sint z imortales. spūalia pmit⁹ alimēta vite etne sumē debēt

De perfusione.

Est sumptum eu

karistie sacrificiū sacdos digitos ablu it z pfudit ne qd forte icaute rmaneat seu adhereat ex ptactu dñi sacmēti: nō q qc q̄ imūdū ex ipō ptactu ptraxerit. s vt poti⁹ suā pmemoret indignitatē. q se iudicat tātis sacramētis celebrādis indignū. Quz illd qd dñs ait Cū oīa benefeceritis dicite fui inutiles sum⁹. Sicut z sacdos legalis imūdus erat vsqz ad vespm post imolatōz vitule ruse. Cū oīa vestiūta sua lauabat. Indignū quidē existeret. vt manus q corpus icorruptibile ptractarūt. corpus corruptibile ptingant. vel ad res cōmunes tangēdas accedāt: donec studiose lauent. Et ppter b etiā quidā missa finita exutis sacris vestibus itez manus lauat. Perfusiois aut aq debz i locū mūdum honeste diffundi. vt altitudo sacramēti reuerēter honoret. Trina g sacerdotis ablutio q fit in pñcipio. in medio z in fine: desigt mūdātōz cogitatōnis locutōnis z actionis. vel purgatōez pcti originalis venialis z criminalis siue qd agit pignozatiā z negligētiā z idustriā ad qz mūdātōz offerē sacrificiū salutare. Nec tñ ablutō referri pōt ad ablutōz baptisimi. cui⁹ formā xpc post resurrectōz instituit dicēs. Euntes docete omēs gētes. baptizantes eos in noīe pñis z filij z spūs sancti. q crediderit z baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit. Sane sacdos digitos pfudit et pfusione sumit i dextro cornu altaris vl saltem reuolut⁹ ad illd. Prio ppter rōem tactā sub ti. de manuū ablutōne. Scdo qz ipm cornu iudai cū pplm. ex q naturā hūanam xpc assumpsit sigficat. Sicut aut ab illis naturā accepit. sic z ab eis illi⁹ nature purgatōez ab oīb⁹ defectib⁹ q̄s assūpsit habuit: qm̄ ab eis occisus fuit ad quaz mortē cōsecuta ē resurrectō in q omēs defectus

dimisit. et eis oppositas virtutes accepit. Ad hoc
igitur repñtādū ī dextro cornu altaris vel saltē re-
uolut⁹ ad illud pfundit et pfusione sumit. Tercō
qz vt aiūt qdā hec purificatō designt ablutōz ma-
nuū quā pilat⁹ fecit a pñtōe sanguis iusti. sup
iudōs p dextrū cornu altaris sigñficatos. Ad h
qdā hausta purificatōe inclināt calicē: ad oñden-
dū sepulcrū eē vacuū. qz surrexit et in pñtū xpc
De postcōmunionē.

Antiphona que p⁹

cōmūio a plib⁹ nūcupat⁹: iō sic appel-
lata ē. qm p⁹ pñicatōz seu ī signū q
pñicatō expleta ē pñit. In primitiua nāqz ec-
clesia oēs fideles qlibz die corpi et sanguini xpi
pñicabāt. put dcm ē sub ti. de pñicatōe sacerdo-
tis: et statī postcōmūionē cār⁹ iste fiebat. vt ppl⁹
oñdereť grās et laudes agē de xpi corpe et sang-
ne susceptis. Elez pñt circūstās nos pctm seqn-
ti tpe statutū ē vt ter ī āno cōmūionē. et sacerdos
q̄tidie p oībo sacmētalit sumat. put sub ti. de
pacis osculo dcm ē. Quis at spāliter itroduxerit
vñz cātādi hāc antiphonā ignorat. Hec at anti-
phō aploz gaudiū d xpi r̄surrectōe sigñficat iux
illd. Gausi sūt discipuli viso dño et p gaudio mi-
rabāt. Qz vō reciprocādo ī qbusdā eccl⁹is can-
tat. insinuat q discipuli r̄surrectōis gaudiū sibi
mutuo nūciabāt. Un duo discipuli cū iuenissent
pgregatos vñdecī. et eos q cū ipis erāt dicentes
q surrexit dñs vere et apparuit simoni: narra-
bāt q gesta erāt ī via. et quō cognouerūt eū in fra-
ctōe panis. Cū et etiā ab oībo vt notet pñitas
gaudij. et q oībo discipulis dñs apparuit. Est g
cōmūio grāzactō. iux illd. Edet paupes et sa-
turabūt et laudabūt dñm. Proprie tñ nouissi-
ma orō de q infra dicet postcōmūio dici pōt.

De oratione nouissima et de ite missa est.

Cractio cōmūio

nis misterio pñtifer seu sacdos oscu-
lat altare. inuēs se credē firmē. et p-
sentire his q circa sacrificiū acta sunt. et puer⁹
pplm salutat: et deinde redit ad dextrū cornu al-
taris. sigñficās q ī fine mūdi p⁹ antixpi mortez
xpi pñicatō siue xpc reditur⁹ ē ad iudōs q̄s iaz
reprobauit. Tūc ei cōuertēt et reliq̄e isrl salue-
fient. Et eleuatis manib⁹ vltimā orōez q pñie
postcōmūio vocat erequit. in qua rogat et gra-
tias agit de sacramēti pceptōe dicens collectas
p numero secretellaz. Orat ei p his q ad hāc
cōmūionē eukaristie accesserūt. Hec aut oratō
sigñficat orōem capitis nri ihu ch̄risti. q p no-
bis iterpellat q̄tidie apd patrē. Sigñficat etiā
q apli p⁹ ascēsiōe dñi ī orōne pseuerauerūt. Fi-
nis vō illius orōnis vbi dī. Per dñm nrm ihm

xpm zc. sigñficat. q aduocatū habem⁹ in celo
apud patrē. Illd at pñtādū ē q sacerdos di-
ctur⁹ postcōmūionē pñmittit. Dñs vobiscū et ore
m⁹. stās añ mediū altaris: deinde trāsies ad dex-
trū cornu altaris ibi pñciat orōz: q finita re-
diēs añ altaris mediū ibi dicit. p dñm. put ta-
ctū fuit sub ti. de salutatōe. Circa qd notādū ē
q dextrū cornu altaris sigñficat pplz iudaicū. si-
nistz vō gētilē. Pñdicatio xpi et euāgeliū ei⁹ i-
cepit a iudeis et trāsiiit ad gētiles. et itez redi-
re debz ad iudōs: ad qd sigñficādū sacdos a dex-
tro cornu altaris trāsīt ad sinistz et ecōuerso.
Alderito g postcōio. q ē qsi finis misse dī in dex-
tro cornu altaris. Quia vō altaris mediū re-
pñtat fidē xpi et ipz dñm. ī quē vñqz ppl⁹ vñt. re-
ducit et finit: iō p dñm nrz zc. qd ē qsi finis p⁹
cōmūiois ibi dī. Ipe etiā ē q vtrūqz pplm ad se
petēdū iducit et illūiat. et iō. Dñs vobiscū ibidē
dī. Per ipm etiā qcqd boni ī orōe petim⁹ impe-
tm⁹. et iō ibidē pñciat. orem⁹. De h dcm ē sub
ti. de mutatōe sacerdotis. Et nota q ī sabbato q
tuor tēpoz mēsis septēbris. dī postcōmūio illa
p̄ficiat ī nobis qsum⁹ dñe tua sacra qd pñ-
nēt: vt q nūc ī specie gerim⁹. rez veritate capias-
m⁹. Cui⁹ vltimā ptem greg. exponēs ita dicit.
Postulat qpe sacdos. vt corpus xpi qd sub spe-
cie pais et vini nūc gerit. maifesta visiōe sicuti
reuera ē qñz capiat: q̄uis n̄ iprobabiliter qdā
exponāt h loco carnis et sanguis veritatē ipam
eorūdē efficiētiam. i. pctōz remissionē. De hac
etiā orōe dictū ē sub vij. pticula canoīs sup obo
mysteriū fidei. Sane orōe finita itez pplz sa-
lutat dices. Dñs vobiscū. Circa qd notādū est
q xpc post r̄surrectōz bis legit discipulos salu-
tasse dices. Pax vobis: ī signū duplicis pacis
vñz pectoris et etnitatis. q scdm pphetā est par.
sup pacē. de q dñs inqt aplis. Pax relinq vob
pacē meā do vobis. Hāc duplicē pacē p duplex
osculū sacdos insinuat cū vñz pri⁹ osculat mñstz
et posteri⁹ osculat altare. Pñia g salutatō q fit
añ orōez sigñficat bñdictōz illā quā xpc ascēsur⁹
in celū legit dedisse discipulis suis. Nā vt lucas
pmemorat. eduxit eos foras in bethaniā. et ele-
uatis maib⁹ bñdixit eos: et cū bñdixissz recessit
ab eis et ferebat ī celū. Un post salutatōz nouis-
simā. quā sacerdos orōe expleta facit ad pplm q
sigñficat vitā etnā. diacon⁹ alta voce pñciat
Ite missa ē. repñtans qd dictū ē ad aplos. Hic
ihus q assumpt⁹ ē a vobis in celū zc. Notā-
dū est aut q missa trib⁹ modis finit. Pñio p ite
missa ē: et h ī solēnitatib⁹ q̄tiens cātāt. Te deū
laudam⁹. et Gloria in excelsis deo: put dicit in
phemio. vij. ptis. qsi dicat. Redite ad pñia.
qz missa seu oblata ē deo hostia salutaris p ge-
nere hūano. put tactū ē in phemio huius ptis

Ut annūciat populo q missa seu pces sūt finite. qm statutu ē i pēlio aurelian. q null⁹ exire dē ecclēsia donec annūciatū sit p mīstrz. Ut ē sēl⁹. Ite missa ē. i. ite p⁹ rēp⁹ z segmī ip⁹. Nō ē ei i h mōdo statū. s ad patriā p bō opa festinādū : qd leuit facē possum⁹. qz missa ē ad deū pēz placādū hostia. p quā fracta sūt tartara z reserat padisi i troit⁹. Dices at. Ite missa ē. dirigit vultū ad populū. qz ad eos qd pntes licētiā⁹ fmonē dirigim⁹. z eis ad qd fmonē dirigim⁹ faciē repntare solem⁹: sicut sit qn dē. Bns vobiscū. vl Ora te frēs. put dcm ē sub ti. de inclinātōe sacdotis. Sz dices. bndicā dno. vl regescāt i pace. vl ore m⁹. n stat v⁹ ad pplz: qz illū disticte n alloqē. s dirigit faciē ad oriētē vl mētē ad deū. Dicto aut Ite missa ē. cler⁹ z ppl⁹ gūladō rñdēt. Deo gti⁹ as: imitātes aplos q adorātes regressi sūt i ierl⁹ cū gaudio magno z erāt i tēplo laudātes bndi cētes deū. Est ei. put qdā asserit. Deo grās. iter iectō gūlatiā. vl pgtulatiā: z h sūptū ē de ero. n fm ōba s fm sēlū: qm ppl⁹ isrl ex pmissu pha raonis z licētiāte cyro de babilōica captiuitate ad ierlm ruer⁹. grās egit dō. Sz z apli p⁹ ascē sionē dñi regressi sūt i ierl⁹. bndicētes dñz: sic z nos vltia bndictōe accepta ad celestē priāz ibi m⁹. vbi sp i grāz erim⁹ actōe. Apli qd pdicātes dicebāt. Grās agite. sine inēmissiōe orate p dōt etiā dici q sacdos icipiēs. Glia i excels⁹ deo. sig nificat āgelū annūciātē pastoribz ineffabile gaudiū de xpi ntiuitate. Ite missa ē. designt accessuz pa stoz ad locū ntiuitatis xpi. put diceit i pbenio vii. ptis. Chor⁹ rñdēs. Deo grās: repntat q (si cut lucas refert) ipi pastores rueri sūt glificā tes deū i oībz q viderāt z audierāt. Scdo mō missa tmiat p bndicam⁹ dno vicz i pfestis di ebz: z generalit qn pmissa cātica leticie n dicūt p qd ppl⁹ ad grāz iuitat actōes. qz p⁹ oia debe m⁹ dō hūiliari. z ē sūptū de aplo. l de ps. vel de ymno triū pueroz. vbi dī. Bndicā⁹ pēz z fi liū. Et rñdēt deo grās. qd ad gaudiū aploz. d q pmissū ē refert. De h diceit ppe finē i pbenio v. ptis. Et ppl⁹ deo grās agēdo ad ppria rdiēs significat discipulos cū grāz actōe post ascēsiōnē dñi i ierlm reuertētes. Circa h etiā dicēdū ē. q i pmitia ecclia cū mīstri ecclie missaz sine poplo ce lebrabāt. claudēbat missa p bndicamus: qn vō ppl⁹ erat pns qz alias nesciebat ille qn missa fi nita esset dicebāt. Ite missa ē. Quia g i pfestis diebz mīstri vt plurimū qsi soli sine poplo missas dicūt: iō iux morē ātiquū i ill diebz dicūt. Bndi cam⁹. In solēnitatibz vō qz tūc ppl⁹ pueit di cūt. Ite missa ē. Pria tñ missa i natali dñi i q busdā locis claudē p bndicam⁹ dno. eo q sal natoris ntiuitas de q i illa agit. paucis ab āge lo nūciata ē. scz pastoribz q mīstros ecclie figu

rāt: z pterea sepe qsi soli mīstri i illa pntes sūt. Alia tñ rō scribit i vii. pte sub ti. de aduētū. In diebz qd ieiunioz claudē missa p bndicā⁹. ad notādū. q si dno sp bndicēdū sit. mltosort⁹ h tpe iō facē debem⁹. Sigificat at bndicam⁹ idez q bndictō. de q iaz sub ti. d bndictōe diceit. Tercō finit missa p regescāt i pace. scz missa p defūctis. z tūc rñdēt Amē. i. fiat. Optat ei eis reges. Rursus finis misse finē mūdi significat Ite missa ē. vel bndicam⁹ libertatē q dabit ius tis in patria vbi semp deū benedicentē.

Qualiter sacerdos humez pōtificis osculat.

Icto ite missa est

sacdos q assistit epō ad altare i qbus dā ecclis mēfaz altaris. z armū dex trū pōtificis osculat: oñ dēs hūc illū eē pōtificē cui fm legis figurā dext arm⁹ sepatōis dbebat de hostijs salutaribz z pacificis. Sane p hūez exprimit pncipat⁹ fm illō ppheticū. Fact⁹ est pncipat⁹ sup hūez ei⁹. Pncipatū vō saluato ris de expsit vox āglica pphetica z legal. An gel⁹ ei dixit ad vginē. Dabit ei dñs sedē dauid pñs e⁹. z regbit i domo iacob ietnū. z regni e⁹ nō erit finis. Propbeta dicit. Sedes tua i secu lū secti. rga directōnis z vga regni tui: ppterea vnrit te de⁹ de⁹ tu⁹ oleo leticie p pfortibz tuis. Moyses inqt i lege. Letamī sil cū eo celi. z ado rēt cū oēs angli dei. Qd qd designdū i ecclia ro mana tres hūez pōtificis i signū ruerētie oscu lat vicz pncipat⁹ i pncipio diacon⁹ i medio z sa cdos ifine misse. De bndictōe nouissima.

Utari seu būero

osclatis. ep⁹ vl sacdos pplz bndicit. Rite qdē p⁹ pñionē bndicit. Qm si cut legē luce vl. Postq xpc i cruce orauit z corā discipulis māducauit. z reliqas eis dedit: eleua tis maibz eos bndixit. Qm statuit pēliū aureli anē. vt ppl⁹ añ bndictōz epī vl vbi ipe abē sac dotis d ecclia n discedat. Hec at vltia bndictō sr pplz missionē spūsceti sigificat. quē dñs ascēdēs i celū de celo misit in aplos iux qd ipe pmissat eis. Accipietis inqt vtrū supuenietis in vos spūsceti vt iā dictū ē s b ti. d orōe nouissima. Qm hec bndictio p vbu oris z signū crucis expmīt. qm illa missio p sonū aeris z ligūā ignis inotu it. iux illō. Fact⁹ ē repēte d celo son⁹ tāq adue niētis spūs vehemētis. z apparuerūt ill disprite. ligue tāq ignis zc. Et licz spūscētūs spālīt mis sus fuēt i aplos. qz tñ idiuisa sūt opa tñitatis missionē illā tota fuit tñitas opata. Iōqz bndi ctōez istā facit ep⁹ i noie tñitatis autoritate ps dicētis. Bndicat nos de⁹ deus nr. bndicat nos de⁹. Scdo hec vltia bndictō sigificat illā vltimā

benedictōez. Venite benedicti patris mei etc. Tercio illā quā xp̄c ascēsur⁹ i celū discipulis dedit. Un̄ ea facta sacerdos se ad orietē v̄tit q̄si se xp̄o ascēdētī p̄mēdās. Letez benedictōis formā legis exp̄ssit autoritas. dicēte dño p moysen. Inuocabō nomē meū sup filios isrl̄ et ego dñs bndicā. Et itez p̄ph̄a. Effundaz sup vos sp̄m gr̄e et p̄cuz. Itē aaron postq̄ sacrificauerat extēdēs manū p̄ pplm bndixit illi. leuit. ix. Itē moyses et aarō expletis hostijs et olocausis. intrauērt tabernaculū testimonij. et postea creūtes bndixerūt pplō leuit. xj. i fine. Om̄i ḡ finales benedictōes a veteri testam̄to sumūt. qm̄ et iacob in fine vite sue filijs bndixit. et moyses pplō añ mortez. sicut et xp̄c discipulis añ ascēsiōe. vt p̄dictū ē. Et inde ē q̄ cū sepamur comitiuā et p̄tectiuā q̄rim⁹ bndictōz. Sumūt etiā ab eo. q̄ dñs p̄cepit dari bndictōes i mōte garizā sup legis obſuatores. Sicut ecōuerso maledictōes i ebal sup t̄nsgressores. a quib⁹ ex cōmunicatōes originē habuerūt. Reglarit̄ at maior mīori bndicit. Un̄ abraā a melchisedech bndicit. et nō ecōuerso. Nullus ḡ sacerdos maiore suo n̄ inuēte bndictōz dare nitat. imo ep̄o missaz audiēte sac̄dos celebrās. in cūctis illi⁹ licetiā et bndictōz exp̄scit. Sac̄dos tñ missaz celebrās pōt bndicē etiā ep̄o p̄nte et p̄mittēte ac bndicē nolēte. aliē n̄ put i p̄misso cōcilio aurelianē. canēt. Nā fm̄ hiero. p̄s b̄z pplz bndicē pōt. q̄ xp̄s n̄ metuit p̄secrē. Illō at q̄ in carthaginē. p̄cilio legit. q̄ p̄s bitero bndictōz sup plebē fundē n̄ licet. de solēni bndictōe soli ep̄o p̄petēti. q̄ sit p̄ hec v̄ba. sit nomē dñi bndictū etc. ē itelligendū. Rursus bndictō ep̄alis sit p̄ modū man⁹ ipositōis. Un̄ et ep̄s ip̄az dicens tenet manū more aaron sup pplm eleuatā. et ex emplo xp̄i q̄ vt p̄missus ē. corā discipulis māducauit i celū ascēsur⁹ eleuatis maib⁹ eis bndixit Quia ḡ soli ep̄i man⁹ iponūt. qz sicut legē i actibus ap̄loz. soli apli man⁹ iponebāt et null⁹ alius discipulus. iō solēnē bndictōz solus ep̄s dat. Sane p̄ bndictōz solēnē q̄ sit p̄ ep̄m añ agnus di. itez bndici solēnit i fine missē n̄ oportz. In missa tñ. p̄ defūctis n̄ bndicit. put sub ti. de fractōe hostie dcm̄ ē. Placeat tibi etc. qz luca testate act. j. Dñs ihs postq̄ locut⁹ ē discipulis bndicēs illis. assūpt⁹ ē i celū et sedet ad dextrā dei. iō sac̄dos n̄ ad xp̄z solū. quē nubes suscepit ab oculis eoz. s̄ ad totā trinitatē f̄monē dirigit dicēs Placeat tibi etc. Quia orōe finita osculat altare. oñdēs p̄ h̄ se p̄miss⁹ oib⁹ deuote toto mētis et corpis assētire affectū. Quo scō r̄cedit a cōspectu ppli. igredit̄ vestiariū. vt iterponit velū rep̄ntās q̄ vt p̄missus ē xp̄s i celū ascēdētē nubes suscepit ab ocul⁹ iuētū cū. Et sicut legē luce vltio. Recellit ab eis. et ferebat i celū. Et deinde

statim dicūt himni illi. Benedicite et Laudate: vel in toto vel in pte: qz deo p̄ omib⁹ beneficijs grās agere debemus quē in eternū laudabim⁹ Unde in p̄cilio agathē. ita legit. Post cōclusionē matutinaz vel vespertinaz missarū. id ē que dicūt mane. vel circa nonā. post himnos. id ē postq̄ sac̄dos dixit. Benedicite et laudate capitula de psalmis dicāt. scz. Confiteant̄ tibi dñe om̄ia opa tua etc. Et plebs collecta orōne. id ē orōnis causa ad vesp̄eraz ab ep̄o dimittat̄ cum benedictōe. Per h̄ aut q̄ dicit ad vesp̄erā: innuit q̄ loquit̄ de missis que in quadagesima dicunt̄. post quas statim vesp̄ere decantātur. Et sic innuit q̄ ep̄us vel p̄s biter. nō debet tunc benedicere donec vesp̄ere sint cātate. qd̄ tñ in vsu nō ē. Si vō ep̄us missaz sacerdotis audierit. ip̄e sac̄dos osculato altari et depositis vestib⁹ mox accedit ad ep̄m. et genua flectēs coram illo osculat̄ ei⁹ manū: in h̄ figurās magnā filij dei obediētā. q̄ obediuit in icarnatōe. i passione. in ascēsiōe et in alijs. q̄ idē sacerdos i officio misse rep̄ntauit. ad oñdendū se fidē veraz h̄re et p̄fētire. Pōtifer vō illi bndicit. q. d. Hic ē fili⁹ meus dilect⁹ etc. Postremo licet p̄ter p̄positū nōndū ē. q̄ bndictō mēse duplici ichoatur. P̄mo qz maior icipiēs dicit. Benedicite. et ceteri r̄ndēt. Dñs: qz sicut debem⁹ dño p̄ gr̄az actōes bndicere. ad qd̄ maior dicēdo. Benedicite hortat̄: sic et idigem⁹ bndici a dño sue gr̄e in fusione quā illi optātes postulāt respondendo. Dominus supple nos. benedicat sue gratie in fusione. Secdo mō maiore icipiēte. Benedicite ceteri simili r̄ndent. Benedicite ad oñdendū. q̄ ad dei bndictōz debem⁹ nos mutuo hortari. Pōt etiā dici q̄ i priori mō reuerētia dei p̄siderat. Cū em̄ r̄ndēt. Dñs. supplendū est. benedicat: qz nos digni nō sumus benedicere. In secundo vō reuerētia supioris. Cū em̄ respōdet. Benedicite. supplendū est vos pater. qz mīor maiore p̄nte benedicere nō debz. Deinde maiore verbum inchoante. ceteri coadiuuant ad dicendū: ad notandū q̄ inferiores coadiutores sunt p̄positoꝝ in onerib⁹ supportandis. In nōnullis ecclesijs pueri bndicūt mēsas etiaz p̄latoꝝ p̄ eo q̄ lectoris officiū est benedicere panē. Lōue niētius tñ sit p̄ p̄latoꝝ exemplo xp̄i q̄ in emais mēsam corā duob⁹ discipulis bndixit. P̄ oīa in quibusdā ecclesijs bndicit a sacerdote panis pplō distribuēdus. ex emplo xp̄i. q̄ in deserto quīqz panes bndixit. et ex eis quīqz milia hoīz satiauit. De q̄ pane sub ti. d̄ pacis osculo dcm̄ ē Deīn sac̄dos et alijs ad p̄pria reuertūt. Sac̄dos qdē ad p̄pria rediēs ē xp̄c. q̄ legatōe pacta i gl̄ia patris ascēdit. Et fideles etiā reuertūt. dū de carceris exilio liberati in gl̄ie libertatez excipiūt.

Liber quintus de diuinis officiis tam nocturnis quam diurnis in genere incipit.

Egitur in ero.

xxv. c. i. fi. dñm dixisse ad moy sen. Dia fac fm exēplar qđ tibi i mōte mōstratū ē. Quo circa pformari nos puenit illi ce-

lesti hierusalē. que dñm laudare iubet: et que sicut ait aplūs ad gal. iij. desursus est z mater nra ē: pserim i laudādo deū. Iux illd. sup muros tuos hierusalē pstitui custodes. q tota die z tota nocte nō cessabūt laudare nomē dñi. Et in apoc. iij. c. habet. q aīalia requiē nō habebāt dicētia. Sanct⁹ sanct⁹ sanct⁹ zc. Clerūtam militās ecclia imitari plene neq triūphantes. qz sicut legit i libro sapie. c. ix. Corp⁹ qđ corru pīt aggrauat aīaz. Neqm em infirmitate nra ppediēte. i singlis. xij. diei horis iugit diuinis insistere laudibz. qm necesse hz hō aliqn necessarijs corpis intēdere. iux illd gen. iij. c. In sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo. Et iō facim⁹ qđ possum⁹. certis diei naturalis horis deū laudando. Un besdras ppha. pplm israeliticū de babilonica captiuitate reuersum: docuit deum laudare qter i nocte z qter i die: vt vnūqđqz qtuor elemētoz ex qbz hō pstat. p competētes horas obsego se offerat creatoris. De nocte videlicz in vespis. in ppletorio. in nocturnis. z i diluculo. s. i laudibz matutinis. De die vō in pma. i tertia. i sexta. z i nona horis. Elspitū igit officiū qđ ē cuiuscūqz officiū initiū ad noctē ptinē pbat. qz fm xlii. li. ethimologiaz dicit a vespā stella. q surgit nocte oriēte. Clerū dauid iqt Sepcies i die laudē dixi tibi. Et rursus. Adedia nocte surgebā ad pfitendū tibi zc. Quē ordinē cōciliū agathēn approbat z sancta ecclia seruat qm nocturnū officiū media nocte canit. reliq vō septē canonice hore d die dicūt videlicz laudes matutine q olim in auroza dicebant. licet hodie cū nocturnis cōiūgant. pma tertia. sexta. nona. vespē. z completoriū. Que septē hore vocant canonice. quasi reglāres: qz regularit a sanctis patribz obseruate sunt. Nā canon grece regula dicit latine. Adisse aut oblatio ppter tāti sacramēti excellentiā. qđ in ea cōficiūt. sup alias laudes est. z ē laus p se. nec sub numero cōprehendit aliaz: ppter quod z in h opere tractatum per se obtinet specialem q̄uis nōnulli asseruerunt illam fore de officio tercie siue none. p eo qz in his duabus horis solet regulariter celebrari. Sane nocturnū officiū tempus miserie quo genus humanū a dyabolo tenebatur obsessum rēpstat. Diurnum vō

nostre redemptiōis z liberatiōis p xpm solem iusticie facte temp⁹ significat: q claritate sue diuinitatis. tenebras nras illuminauit. z a seruitute dyaboli nos eduxit. Quia g tantū bonuz dono septiformis grē spūssancti adepti sumus merito septies laudē deo cantam⁹. Secūdo qz dies naturalis rēpstat vnuscuīqz etatē. n quā qlibet hō habz: sed quā si nō peccasset haberet. Que naturalis dies septē hz varietates. Prima ē infantia q p matutinas laudes rēpstat. Secūda puericia que p primā. Tercia adolescētia q p terciā. Quarta iuuetus que p sextā. Quinta senectus q p nonā. Sexta senium q p vespas. Septia decrepita etas siue finis vite nre q p cōpletoziū designat. In his iō singulis etatibz creatorē nrm sup iudicia iusticie sue laudare debem⁹. De infantia beat⁹ nicolaus nob ostendit i exemplū. q quarta z sexta ferria vtute abstinentie materna vbera nō sugebat nisi semel i die. De alijs q etatibz satis liquet Tercio qz fm salomonē septies i die cadit iustus p negligentia: iō merito septies vt p ozi nis vigilantia resurgē valeat. diuinū debz sub sidium inuocare. Quarto qz numer⁹ septenari⁹ vniuersitatis ē. Letez cū duodecim hore diei attribuant. in quibz omnibz laudand⁹ esset dñs: qre in qtuor tm diei horis i ecclia psallitur. Rēpōdeo cū in singulis horis vt pmissus est diuinis iugit insistere laudibz nequeamus qđ in alijs min⁹. in prima i tertia i sexta z i nona horis supplet. In eaz nāqz qualibz dicunt tres psalmi. Et sic i qtuor horis numer⁹ psalmoz respondet numero horaz. Et qlibet psalmus ptinet vsum octonarios octauaz resurrectionis significātes: de qbus sub ti. de ppletorio dicit. Per octonarios siquidē i his horis psallimus. qz de resurrectionis gloria exultamus. Rursus in qualibet ipaz horarum dicitur ter super psalmos. gloria patri zc. vt quot diei hore nobis pro corpis sustentatiōe ad laborandū cōcesse sunt. toties in ipis horis glia pzi dicat: vt p hoc i dei seruicio omī hora nos esse mōstre mus. Siquidē tres glorificatiōes que sunt in hora prima. indicāt nos esse in dei famulatu i prima secūda z tertia horis. Et tres q sunt in tertia. nos ptegūt i quarta qnta z sexta horis. Tres qz que sunt in sexta. nos muniūt ptra infidias dyaboli i septima octaua z nona horis. Nona vō cū suis glorificatiōibz nos ptegit in decima vndecima z duodecima horis. Posset etiā nō incōpetēter dici. q sub prima due hore pphendunt. videlicz ipa prima z secūda. Sub tertia tres. s. ipa tertia quarta z qnta Sub sexta filr tres. s. ipa sexta septima z octaua. Sub nona due. scz ipsa nona z decima. Elspere vō

representant undecimā. 7 ppletoriū duodecimā.
Sed i pmissis sex diei horis. videlz i p̄ia t̄cia
serta nona vesp̄is 7 ppletorio. iō sp̄alit̄ deū lau
dam⁹ 7 nō i secūda. q̄rta. q̄nta. septia. octaua.
decima: qz ille i aliqbz p̄ alijs sunt p̄uilegiatē.
p̄t i p̄icipio tractat⁹ cuiuslibz eaz ostendēt.
p̄t qd merito i illis diuinū celebrat officium.
¶ Nepe i nocte xpc ē p̄phens⁹. mane illusus. et
hora p̄ia gētibz tradit⁹. tertia flagellat⁹ 7 voce
crucifix⁹. Sertā cruci affix⁹. Nona mortuus.
Undecima d̄ cruce deposit⁹. In duodecima se
pult⁹. Itē i nocte spoliavit infernū. Adane sur
rerit. In p̄ia hora marie apparuit. Tertia de
monumēto redeūtibz obuiavit. Sertā iacobo
Nona petro. Uespa duobz eūtibz i emaus scri
pturas aperuit. 7 se manifestauit. In ppletorio
ap̄lis. par vob̄ dixit. 7 cū eis māducauit. Has
aut̄ horaz laudes q̄liter exoluere debēa⁹ oñdit
bern̄. dicens. Fr̄es mei imolantes hostiā laudis
iūgam⁹ v̄bis sensuz. sensui affectū. affectui ex
ultatiōz. exultatiōi maturitatē. maturitati hūi
liratē. 7 hūilitati lib̄tatē. Pretea diutine psal
modie iō a p̄ia tertia sertā 7 nona 7 n̄ ab alijs
nomē sumpserūt. vt p̄ eas dei seruitiū agam⁹:
qm̄ p̄familias p̄memorat i euāgelio exisse i ill
p̄ducē oparios i vineā suā. q̄ sc̄taz significat eccle
siā. Sūt etiā q̄ dicūt morē cantādi tertiā sertaz
7 nonā fuisse a daniēle sumptū. q̄ intellecto q̄
nabuchodonosor statuā erexit. quā oibz ado
randā p̄cepat: intrauit domū suā 7 ap̄tis fene
stris ter i die genua flectebat vsus hierl̄m. Qd̄
hier⁹. exponēs dic. Hinc hz eccl̄astica tradi
tio. q̄ ter i die sūt genua flectēda. s. i tertia ser
ta 7 nona. In eisdē q̄z horis beatā v̄ginē mariā
laudare debem⁹. s. i nocturnis siue matutis. qz
tali hora q̄dā stella apparet i celo. q̄ tremōtana
vocat⁹. c⁹ ductu naute pueniūt ad portū Et ip̄a
beata v̄go ē stella tremōtana: qz si eā digne lau
dauerim⁹. nos q̄ sum⁹ in h̄ seculo ducit ad por
tū salutis. Itē in p̄ia. ¶ Nā tūc apparet q̄dā stel
la q̄ dyana vocat⁹ p⁹ quā seq̄t sol. Et ip̄a beata
v̄go ē vere stella dyana. q̄ verū solē. s. xpm nob̄
portauit q̄ illuiat totū mūdū. Itē i tertia. ¶ Nā
hora tertia psueuim⁹ esurire. 7 ip̄a portauit pa
nē verū. s. xpm cū q̄ ē oīs satietas. Itē in sertā.
qz illa hora magis feruet 7 calefacit sol Et ip̄a
laudāda 7 rogāda ē. vt nos frigidos calefaciat
i caritate p̄ solē xpm quē genuit. Itē i nona. qz
illa hora sol declinat ad occasuz. Et ip̄a iuuat
nos 7 p̄tegit cū ad occasū. i. ad senectutē decli
nam⁹. Itē i vesp̄is. qz tūc icipit dies finiri. Et
ip̄a laudatores suos i hora mortis defedit. Itē
i ppletorio. ¶ Nā tali hora dies ē p̄leta. Et ip̄a
i p̄lemēto vite n̄re. p nob̄ intercedit. 7 in eterna
tabnacula recipi facit: vbi p̄pletū ē gaudiū ele

ctoꝝ. Officiū beate marie instituit vrbā⁹ pap̄
cātari. vt diceb̄ i ti. de tēpore aduēt⁹. ¶ Noctur
nale aut̄ officiū nob̄ ad memoriā reducit tēpus
ab adam vsqz ad noe. Adatutinale tēpus a noe
vsqz ad abraā. ¶ Prima tēpus ab abraā vsqz ad
moysen. Tertia a moysen ad dauid. Sertā tē
pus a dauid vsqz ad aduentū xpi. ¶ Nona tēpus
sequēs vsqz ad secūdū aduētū. qñ ventur⁹ ē red
dēs vicē p̄ abditis. ¶ Per vesp̄as recolim⁹ sab
batū. i. regem aīaz p⁹ eritū a corpibz vsqz ad
diē iudicij. ¶ Per ppletoriū vō recolim⁹ repletū
numez 7 p̄sumatū gaudiū sc̄toꝝ: qd̄ p̄plebit̄ i
die magne festiuitatis. qñ b̄ndicti p̄cipient re
gnū dei. In hac igit̄ pte de officijs eccl̄asticis
in genere tractare intēdim⁹. Est aut̄ officiū
fm̄ ysidoz p̄p̄i⁹ vel p̄gru⁹ act⁹ vniuscuiusqz
p̄sone fm̄ mores ciuitatis v̄l institute p̄fessiois
Alia nāqz habēt instituta monachi. alia cano
nici. alia heremite. 7 sic de relijs. Et dicūt offi
ciū fm̄ hieronimū i li. de officijs. ab efficiēdo.
q̄si efficiū ab officio efficiis vna l̄ra i aliā p̄pter
decorē sermonis mutata. Unicuiqz etem̄ conue
nit suū efficē officiū. Uel fm̄ ysidoz officiū d̄r
vt qsqz illa agat q̄ nulli officiāt s̄ omibz p̄fint.

¶ Letez i eccl̄ia generalit̄ nil canendū aut le
gendū ē: qd̄ a sancta romana eccl̄a canonizatū
7 approbatū exp̄sse aut p̄ patiētā nō sit. In p̄i
mitiua tñ eccl̄ia diuersi diuersa qsqz p̄ suo vel
le cātābāt. dūmō qd̄ cātābant ad dei laudē p̄ti
neret. Quedā tñ officia obseruabāt ab oibz ab
initio p̄stituta: v̄l ab ip̄o xpo: vt oīo d̄nica: vel
ab ap̄lis vt simbolū. Succedētibz vō tēporibz.
qz eccl̄a dei p̄pter hereses scissa ē: theodosi⁹ im
pator hereticoꝝ extirpator. rogauit damasum
papā. vt p̄ aliquē prudētē 7 catholicū viz eccle
siasticū facēt officiū ordinari. Uñ idē papa p̄ce
pit hieronimo p̄sbitero. tūc i bethleē cū paula 7
custochio 7 alijs v̄ginibz morātis: q̄ p̄i⁹ s̄b septē
ap̄licis rome vixerat: q̄ten⁹ officiū eccl̄ie ordi
naret. Ip̄e nāqz nouerat liguas. hebraicā. gre
cā. caldaicā. 7 latinā. Qd̄ ille obtemp̄as fecit.
Ordinauit itaqz quātū de psalmis i d̄nica die
quātū i secūda feria. 7 quātū i tertia feria: 7 sic
deinceps legere. ¶ Euāgelia q̄z 7 epl̄as 7 cetera
q̄ de nouo 7 veteri testa. i eccl̄ia legunt̄ p̄ter cā
tū. magna ex pte ordinauit. Qd̄ op⁹ expletum
idem hieronim⁹ romā misit. 7 a damaso papa
canonizatū est: 7 p̄ceptum a cunctis ecclesijs ob
seruari: 7 appropriatū ē ip̄i damaso p̄t̄ autori
tatem suā quā interposuit. Consequēt̄ tñ
beat⁹ gregorius 7 gelasius. oīones 7 cant⁹ ad
diderūt. 7 lectionibus et euangelijs responsō
ria coaptauerūt. Gradualia vō tractus 7 alle
luia ambrosius gelasius 7 gregorius. ad missā
cātari instituerūt. P̄teriqz quoqz alij doctores

ecclesie. aliq̄ alia supaddidisse noscūt. Sancti etē p̄res nō simul oīa ad decorē officij p̄tinentia. s̄ diuersa diuersis t̄pibz ordinauerūt. Un̄ z misse inceptio tres hūit varietates. Aliq̄n eī a lectōe inchoabat. put fit hodie ī sabbato sc̄tō. Postea celestin⁹ papa psalmos ad misse introitū dici instituit. Greg. vō introit⁹ cū cantu ordinauit. Legit ī vita beati eugenij q̄ dū adhuc officiū ambrosianū magisq̄ gregorianū ab ecclesia f̄uaret: adrian⁹ papa cōciliū cōuocauit vbi statutū ē. q̄ gregorianū debet vniuersalit̄ obseruari. Ad q̄ karolus impator oīs clericos minis z supplicijs p̄ diuersas puīcias cogebat. libros ambrosiani officij cōbures. Beatus vō eugenius ad cōciliū q̄dā p̄t̄ h̄ cōuocātū veniēs. inuenit ip̄m cōciliū p̄ tridū iā solutū: inducēs dñm papā q̄ oēs p̄latos q̄ cōcilio iter fuerāt z iaz p̄ tres dies recesserant reuocaret. Cōcilio iḡ iter p̄gregato. oīm patrū fuit vna sententia. q̄ missale ambrosianū z gregorianū sup altare beati petri apli ponerent. p̄limozū episcopoz sigillis munita. z fores ecclie clauderent: z ipi tota nocte oīoni insisterēt. vt dñs p̄ aliq̄d signū idicaret q̄d hoz magis ab ecclesia f̄uari vellet Sicqz p̄ oīa factū ē. Adanc iḡ eccliaz intrātes vtrūqz missale sup altare aptū inuenerūt. El̄ vt alij asserūt missale gregorianū penit⁹ dissolutū z huc illucqz disp̄suz inuenerūt. Ambrosianū vō solūmō aptū sup altare in eodē loco vbi positū fuerat inuenerūt. Quo signo edocti sunt diuinit⁹. vt gregorianū officiū p̄ totū mūdū disp̄gi. ambrosianū vō tm̄ in sua ecclia obs̄uari deberet. Et sic vsqz hodie obseruat. Siquidē tēpore karoli impatoris officiū ambrosianū p̄cipue dimissū est. z gregorianū impiali auctoritate plurimū adiuuātē diuulgatū. Ambrosi⁹ em̄ mlt̄a instituit iuxta ritū grecor. vt dicet̄ infra vbi de himnis ageť. Agit̄ ḡ in hac pte p̄io de his q̄ in officio cuiuslibz hore dicunt. Secūdo de nocturnis. Tercō d̄ laudibz matutinis. Quarto de p̄ia. Quinto de tertia. Sexto de sexta. Septimo de nona. Octauo de vespis. Nono de completorio.

De his q̄ in officio cuiuslibet hore dicūt.

Caūt muscemo

rientes abiganť z mēs orātis serene tur vt digne cum deo loquat: z vt si mēte nō orauerit. dñs ī furore nō irascat. s̄ misereat: idō laudabili p̄suetudine inductū ē. vt sacerdos ante canonicaz hozaz initia z ī fine dñicam oīonem. z añ hozas beate marie z ī fine. aue maria zc. voce submissa p̄mittat. Un̄ in cōcilio gerūden. de p̄se. di. v. in die: statutū est vt etiā post singulas horas dicat. ne dyabo

lus de corde sacerdotis rapiat. si q̄d boni ibi seminatū ē. Un̄ z in primitiua ecclia post quālibet horā alta voce absqz alia oīone dicebat: q̄d adhuc ecclia lateran. dicit̄ obseruare. Quidā etiā ī fine hozaz dicūt. Dñs det nobis suā pacē. De hac dñica oīone sub prima z sub vespis dicet̄. Quia vō dñs ait ī euāgelio. Sine me nō potestis facē quicq̄: idō in singulis diurnis hōis sacerdos incipit. deus ī adiutorij meū intende: z singule finiūt p̄ deo gratias. z sic initij z finis referunt̄ ad idē. s̄. ad deū. q̄ ē alpha et o. i. principium z finis. xxxv. di. ab exordio. Dicēdo iḡ. de⁹ in adiutorij meū intēde. mat̄ ecclia inuitat oēs. iux̄ illd. Venite filij audite me. Qd̄ idō introductū ē. qm̄ dū archa dñi ad portandū leuabat dicebat moyses Exurge de⁹ id ē. exurgē fac: z dissipent̄ inimici tui z fugiāt q̄ oderūt te a facie tua. Sic z sacerdos n̄r dicit Deus ī adiutorij meū intende. h̄ est. p̄sta mihi auxiliū in resurgēdo a peccatis. z p̄ varios inimicos q̄ tuā circūdāt eccliaz. Per archā em̄ intelligit̄ ecclesia. q̄ vsqz in finē circūdabit a p̄secutoribz. siue aptis. siue occultis. sicut z archa ab inimicis circūdabatur. Orat̄ ḡ sacerdos ne inimici p̄ualere valeāt. aliq̄s a cetū fideliz p̄ astutiā forsitā sepando. Lū em̄ p̄secutō iusti sit a leone. i. a dyabolo impetu. i. manifeste seuiēte. vel a dracone. i. a dyabolo. insidijs. i. occulte p̄sequēte: oēs clamēt. Deus ī adiutorij meū intēde. Preterea cū fm̄ aplm̄ in dei nomie oīa faciēda sint. merito ē ab eo inchoandū. Circa h̄ notādū est q̄ p̄tingit tribz modis peccare. videlicet corde. ore. z opere. Ideoqz tribz diuersis modis hore inchoant̄. videlicet completorij p̄couerte nos deus. p̄tra peccatū cordis. Nocturne p̄ domine labia mea aperies. p̄tra pctm̄ oris. Alie vō oīs diei hore p̄ deus ī adiutorij meum. p̄tra peccatum operis. Et qm̄ ī peccato cordis z oris est aliquid operis: idō in omibz hōis tam nocturnis q̄ diurnis dicit̄. deus in adiutorij meū intende. contra peccatū operis. Adonachi vō dicūt. primo ī nocturnis. De⁹ in adiutorij meū intēde. z postea dñe labia mea apies qz sine adiutorio dei nec cor nec labia ad ipi⁹ laudē aperiri valēt Jo. xv. Sine me nihil potestis facē. Interea vō sacerdos cū dicit. de⁹ ī adiutorij meū intēde. signo crucis se munit: ad effugandū illi⁹ virtute quālibet dyaboli v̄sutiā z potestātē. Elalde ei timet signū crucis viderint. fugiūt timētes baculū quo plagā acceperūt. Stephanus qz papa ait. Nunquid nō omīa crismata. i. sacramenta que cū crismatis vnctiōe p̄stant. sacerdotalis ministerij crucis figura. i. signo p̄ficiūt. Nūqd baptismatis

vnda. sine cruce sanctificata pctā relarat. Et
ut ceta pteream⁹ sine crucis signaculo qd sacer
dotij g⁹ dus ascēdit. Baptizad⁹ q⁹ signo crucis
signat i fronte z i pectore. De pfundo qdē cru
cis misterio dice⁹ i. vj. pte sub ti. de pascene. et
h⁹ etiā aliq⁹ supponam⁹. Sane crux dñi mltipli
cit fuit i veteri testō pfigurata. Legit⁹ sigdez q⁹
moyses ad mādātū dñi eneu serpentē erexit in
palo in deserto p signo. quē aspiciētes q⁹ pcussi
fuerāt a serpētib⁹ ilico sanabāt⁹: qd ipē xpc ex
ponēs inqt i euāgelio. Sicut moyses exaltavit
serpētē i deserto. ita exaltari oportz filiū hois:
vt omīs q⁹ credit i ipm nō pereat. s⁹ habeat vitā
eternā. Legit⁹ etiā q⁹ cū ioseph applicuisset ma
nassen z effraim ad iacob. statuēs maiorem ad
dextrā z miōrē ad sinistrā vt eis fm ordinē bñ
diceret. iacob man⁹ pmutās. i. in modū crucis
cācellās. dextrā posuit sup caput effraim miō
ris. z sinistrā sup caput manasse maioris. z di
xit. Angel⁹ q⁹ eruit me d⁹ cūctis malis. bñdicat
pueris istis zc. Item moyses ait. Vie ac nocte
erit vita nra pendēs. z videbitis z cognoscetis.
Christ⁹ em i nocte fuit in cruce pendēs qz tenē
bre facte sunt ab hora sexta vsqz ad nonā. Qd
etiā die fuerit pendens certū est. Rursus legit⁹
ezech. ix. Ezechiel audiuit dñm dicentē ad vi
rū vestitū lineis. habentē attramētū scriptoris
ad renes: trāsī p mediā ciuitatē. z signa thau i
frōtib⁹ viroz dolentiū z gemētū. Post hec di
xit septē viris. Trāsīte p mediā ciuitatē. z pec
tite om nē sup quē nō videbitis thau: nemī par
cet oculus vester. Itē hieremias. Congregabo
omīs gētes z erit eis i signū thau. Itē alibi. Et
erit pncipat⁹ eius sup humerz eius. Christ⁹ em
portauit sup humeros crucez in q⁹ triūphauit.
Iohs q⁹ vidit angelū ascendentē ab ortu solis.
habētē signū dei viui: z clamabat voce magna
q⁹ttuoz angelis q⁹ datū ē nocē terre z mari di
cens. Nolite nocē terre z mari neqz arborib⁹.
quousqz signem⁹ seruos dei i frontib⁹ eoz. Itē
lignū missuz i marath. aq⁹s dulcorauit amaras
Et ad lignū missuz i iordanē. ferrū qd iciderat
enatauit. Hoc ē lignū vite i medio paradisi. de q⁹
sapies ptestat⁹. Benedictū lignū p qd fit iusti
cia: qm regnauit a ligno deus. Hoc ergo cru
cis signo se armat ecclesia in pectore z i fronte:
significās crucis misteriu esse corde credenduz
z manifeste ore pfitendū. Per hoc em signum
pfundit ciuitas dyaboli z triūphat ecclia ter
ribilis vt castroz acies ordiata. iux illd. Ter
ribilis ē loc⁹ iste zc. Et alibi. Vidi ciuitatē ma
gnā sanctā hierlm nouaz zc. Aug⁹. tñ dicit. q⁹
nulla scriptura no. te. vl⁹ vetis docet fideles cru
cis signaculo insigniri. Est aut signū crucis
trib⁹ digitis expmēdū. qz sub inuocatiōe trinita

tis imprimi. De qua ppha ait. Qui appendit
trib⁹ digitis molē terre. Poller tñ supeminet.
qm totā fidē nostrā ad deū vnū z trinū rferim⁹
Et mor p⁹ ipam inuocatiōz trinitatis pōt dici
v⁹sus ille. Fac mecū dñe signū i bonū. vt videāt
q⁹ me oderūt z pfundant. qm tu dñe adiuuisti
z p⁹solutus es me. Jacobite vō asserētes sicut z
euticiani vnā tñ naturā. s. esse diuinā in xpo.
sicut vna ē psona. vno tñ digito se signare di
cūt. quoz error i canonib⁹ extirpat⁹. Clerū qui
dā signāt se a frōte deorsuz. in q⁹ illud expmūt
misteriu. q⁹ inclinauit de⁹ celos z descēdit i ter
rā. Descēdit quidē vt nos de terra leuaret in ce
lū. Deinde a dextra ad sinistrā. Prio vt eterna
q⁹ p dextrā tēporalib⁹ q⁹ p sinistrā significant p
ferenda designēt. Secūdo ad notādū q⁹ xpc de
iudeis trāsīuit ad gentes. Tercio qz xpc a dex
tera. i. a patre veniens. dyabolū q⁹ p sinistrā si
gnificat. in cruce peremit. Un. Triui a patre
z veni in mūdū. Alij vō signū crucis a sinistra
pducūt in dextrā. fulti auctoritate illa. Egress⁹
eius a patre. excursus vsqz ad inferos recurs⁹
ad sedē dei. Incipiūt em se signare a pte supio
ri q⁹ patrē significat. descendūt qz ad inferiores
que mūdū designat. Deinde a sinistra pte que
infernū pducūt. ad dextrā. q⁹ celuz significat.
Nā xpc descēdit de celo i mūdū. de mūdo ad i
fernū. ab inferno ascendit in celū. vbi sedet ad
dextrā dei patris. Secūdo h⁹ faciūt ad insinu
andū qz de miseria trāsire debem⁹ i gloriā. z de
vitijs q⁹ p sinistrā ad vtutes que p dextrā signi
ficant. vt legit⁹ in euāgelio mathei. nam z xpc
d⁹ morte transīuit ad vitā. Tercio qz xpc a tē
poralib⁹ ad eterna p fidem crucis nos eleuat.
Considerandū aut ē. q⁹ q⁹ a sinistra pducūt in
dextrā seipos z alios pariter psignāt. Sz tunc
sup illos signū crucis a dextra i sinistrā pdu
cunt. qz nō psignāt eos quasi vertentes dorsum
sed quasi faciē p⁹sentantes. Sed z cū sup alios
pncipaliter signū crucis imprimūt. etiā seipos
a sinistra i dextram sed alios a dextra i sinistrā
psignāt. Sane regularit⁹ in omib⁹ euāgelicis
v⁹bis debem⁹ facere signū crucis. vt i fine euā
gelij. simboli. dñice o⁹onis. Gloria in excelsis
deo. Sanctus sanct⁹. Agn⁹ dei. Bñdict⁹ dñs
de⁹ israel. Adagnificat. z nūc dimittis. z i pñ
cipijs horaz. z i fine misse qñ sacerdos dat be
nedictionē. z etiā vbiqz de cruce vl⁹ crucifiro
mētio fit: q⁹ etiā omia stando sicut z euāgelium
audire debem⁹. In omī etiā actu nostro signū
crucis facē debem⁹. Un ambrosi⁹. Ad omnem
actū incessuz ve man⁹ impingat in crucē. Et
aduerte qm crucis figura qdripta ē: vl⁹ ppter
quattuor elemēta q⁹ in nob⁹ vitiata xpc sua passi
one curauit: vel ppter homies q⁹s de quattuor

Liber

Quintus Jo. lxxxvj.

ptibus orbis ad se traxit. iuxta illud. Si exaltatus fuero a terra. omnia traham ad meipsum. Et hec quod dicitur pertinet ad moralitatem: hinc enim longitudo. latitudo. sublimitas et profundum. Profundum est acumen quod terre insigunt. Longitudo est inde ad brachia. Latitudo est in expansioe. Altitudo seu sublimitas est a brachijs ad caput. Profundum significat fidem quae est posita in fundamento. Altitudo spiritus quae est reposita in celo. Latitudo caritatem. quae est ad sinistram et ad inimicos extenditur. Longitudo perseverantiam quae sine fine percluditur. De his dicitur in. vii. parte sub titulo. de pasceue. De signo crucis quod fit in principio et in fine euangelij dicitur in. iij. parte sub titulo. de euangelio. Post deus adiutorium meum intende etc. statim in singulis horis subiicit. Gloria patri etc. Sicut erat etc. Quos duos usus beatus hieronymus scripsit in opuscula que pape damaso misit: et ipsi rogatu idem damasus illos in fine psalmorum cantari instituit. Ipse tamen usus. gloria patri nicena synodus dicitur edidisse. Quia enim dominus dixit adhuc te loquente ecce assus. id est quasi iam nos intellexerim exauditos esse. gratiarum actiones trinitati tribuimus dicentes. Gloria patri etc. In requijs tamen mortuorum nec deus adiutor. nec gloria patri dicimus: quia in illis saluatoris exequas imitatur. in quibus hec cessant. prout in sequenti parte sub titulo. de quanta feria cene domini dicitur. Sicut per unumquemque psalmum dicitur. gloria patri etc. quia usus iste totius trinitatis simplex laus est. Psalmus namque bona operationem significat. quae finita merito deo gloria danda est quae per omni ope bono laudanda est. et nunc et spiritus sicut laudanda erat in principio quando celum et terram creauit. Sicut enim sibi soli laus est de creatione celi et terre: sic et ei soli laus est de omni ope bono nunc et spiritus. In premissis quidem usu. Sicut erat in principio etc. multiplicium temporum varietas demonstrat. videlicet in sicut erat in principio preteritum: in et nunc presens: in et spiritus futurum et eternum et in secula seculorum longitudo magis. Unde origenes. Quoties secula seculorum nominat. fortasse licet nobis ignotum. tamen a domino statutus aliquis terminus indicat. Legitur quod hildebrandus pro cluniacensi. factus papa gregorius. dum in minoribus agens legationis officio fungetur. archiepiscopus ebrunedunensis de simonia accusatus. et accusatores omnes corruptentem. ita ut convinci non posset miraculose periclitatus. Precepit ei illi ut diceret usus gloria patri etc. Ille vero licet expedite diceret gloria patri. tamen et spiritus sancto perferre non poterat: quippe quia in spiritus sanctum peccauerat. Reatus ergo suum confessus et depositus. mox expedite et spiritus sancto. pronuntiavit. Et nota quod gloria patri dicitur. xxiiij. vicibus in nocturnis festiuitatibus prout dicitur in. vii. parte sub titulo. de quanta feria cene domini quod fit in honore. xij. apostolorum quae sunt. xij. hore diei. id est christi a vero sole illuinate: et sunt. xij. hore noctis. id est ecclesiarum illuantes. quae dominum glorie in nocte huius seculi predicauerunt. Tullius dicit. quod gloria est frequens de ali

qua fama cum laude. Ambrosius dicit quod gloria est clara cum laude noticia. Augustinus dicit in. v. de ciuitate dei de gloria seculi. quod gloria est iudicium hominum. bene de hominibus iudicantium. Et per gloria patri subiicitur alia de qua sub titulo. de patria dicitur. Himni quoque tam ex institutione gelasij pape. quam ex approbatione conciliorum theletani et agatheni. in singulis diuinis officiis canuntur. Est autem himnus grece. latine laus dei cum cantico vel vox humana in laudem dei metrica proposita. Laticum vero est exultatio mentis habita de eternis. in voce humani propensio. Quia vero psalmi sunt himni. unde et psalterium dicitur liber himnorum: ideo in quibusdam ecclesijs himnos non cantant. quod tamen approbandum non est. quoniam non sine causa sunt a sanctis patribus instituti. Est propterea non omnis himnus psalmus est. ut quoniam nil operando deum cum mentis exultatione laudamus. propter quam laudem exprimendam himnus cantatur. Psalmi vero opera bona significant. ut infra dicitur. Illud autem non dandum est quod in diuinis officiis himni precedunt psalmos. In nocturnis vero. scilicet in vespis completorio et laudibus matutinis etc. Dies enim pertinet ad spirituales quae habent gaudium scientie: nox ad penitentes quae habent remorsus scientie. Illos exultatio ducit in operationem quibus dicitur. Cantate ei canticum nouum. bene psallite ei in vociferatione. Illos per operationem oportet venire ad exultationem. Idcirco in diuinis officiis himni precedunt psalmos. in nocturnis vero etc. In vespis autem et in patria quod loco himni canentur ibi dicitur. Rursus stando himnos cantamus. id est erectione corporum ostendentes quod in laudando deum corda sursum erecta habere debemus. Clericum nisi mens per sonet lingue. certum est voce quantumlibet clamorosa domino non placere. Differentia est ergo inter psalmum himnum et canticum. Nam in psalmo opera. in himno laus. id est cantico mentis exultatio intelligitur. De qua dicitur sub titulo. de laudibus matutinis. De his tribus dicit apostolus ad colossios. iij. In psalmis et himnis et canticis spiritualibus cantantes et psallentes in cordibus vestris domino. Et in his tribus varietatibus omne genus musicorum accipi potest. prout iam dicitur. In nouo testamento hilari pictauimus christus. primus himnorum carmine floruit. et per eum. ambrosius: ideoque himni ambrosiani dicuntur: quia eius tempore plurimum in ecclesia mediolani. cantari ceperunt. Postea vero in ecclesijs occidentaliibus. quicunque carmina in dei laudem dicunt himni vocantur. Augustinus dicit in libro. confessionum quod cum ambrosius a iustina impatrice. arianam perfidia dānata. persecutio patere et intra ecclesiam cum plebe catholica insidius videretur: instituit himnos et psalmos secundum morem orientalium decantari. ne populus meroris tedio periret. Quod ad omnes fuit postmodum deriuatum. Et aduerte quod in quibusdam ecclesijs himnus natalis domini et festorum illius septimane. sub eodem cantu dicuntur. Ratio est quoniam sicut membra ad caput. sic sancti se habent ad christum. a quo sicut a capite

influentie eterne beatitudinis participare noscunt
qz igit h inchoatū extitit i eius natiuitate z cō-
summatū i resurrectione: qz tūc cyrograph⁹ dā-
natiōis delet⁹ ē z referatū celū qd tot ānis mā-
serat clausus: idcirco eo p̄cipue tpe solēnitates
scōz sub cantu solēnitatis xp̄i rōnabilit̄ reco-
lunt. Hoc aut non p̄tingit i cantu himnorum
paschal̄ t̄pis: in q̄ significat qd scōz gl̄ia i ip̄is
nōdū totalit̄ ē p̄fecta. p̄t appetitū r̄surrectōis
corpoz suoz: z idō ip̄i xp̄o nōdū totaliter p̄for-
mant. Antiphone q̄z i singulis horis ex in-
stitutiōe beati ambrosij dicunt. p̄ eo qd beatus
ignati⁹ terci⁹ a beato petro anthiocen⁹ ep̄us.
audisse legit i triptita historia sup quedā mōtē
angeloz choros antiphonas canētes: inde em̄
greci p̄rio antiphonas p̄posuerūt z eas cū psal-
mis i choro q̄si in chorea cātari ordinauerūt: q
mos ad vniuersas trāsūt eccl̄ias. vt iam vbiqz
antiphone decātenē. Dicūt aut antiphone respe-
ctu ad psalmodiaz cui respōdēt. sicut z r̄nsoria
respectu ad historiā. Un̄ z antiphona dicūt q̄si
ān psalmū sonās. inchoat em̄ ān psalmū q op⁹
significat: ip̄a vō significat caritatis copulā seu
mutuā dilectiōz sine q̄ opus nō p̄dest. z p̄ quā
opus incipit meritoriū esse. Recte igit fm̄ ei⁹
tonū melodia psalmi informat: qz dilectio opa
n̄ra iformat. Et fm̄ h̄ dicūt ab anti qd est p̄tra
z phonos qd ē son⁹: qz psalm⁹ fm̄ melos eius
intonat. z man⁹ operat fm̄ qd caritatis igni-
culo excitat. Psalm⁹ aut antiphone i termisce-
tur. qz fides p̄ dilectiōz opat. Elez ān psalmū
imp̄fecte. z p̄ p̄fecte dicūt: qz caritas i via im-
p̄fecte habet seu h̄ initiat. sed i patria p̄ bona
opa q̄ hic ex caritate fiūt p̄ficiet. Iux̄ illd̄ eia.
Viuat dñs cui⁹ ignis i syon z camin⁹ i hierl̄m
In p̄cipuis tñ festiuitatibz. etiā ante psalmū p̄
fecte dicūt: ad notādū qd i illis p̄fectōres i bonis
opibz nos exhibē debem⁹. Inchoat q̄z ab vno
vni⁹ chozi. z finit a pluribz vtri⁹sqz chozi. p̄zi-
mo qz caritas ab vno. s. xp̄o incipit z i mēbris
eius p̄summat. ab ip̄o sicut ip̄e dicit i euāgelio
iohis. Mandatū nouū dō vob vt zc. Deus em̄
prior dilexit nos. Un̄ z nos p̄munit dilectiōi
eius correspōdere debem⁹. Secūdo ad notādū
q̄ vox p̄dicatoz. q̄ semp ad vnitatē tendit nos
monet. vt qd vnusqz singularit̄ opando acq-
rit. alteri p̄ dilectiōz porrigat: vt si vn⁹ addiscit
in scolis z alter semiat i campo. tēpore fructus
doctor semināti doctrinam porrigat. z sator do-
ctori panē. Leterū antiphona post psalmos
cōmunit ab omibz cantat. qz d̄ dilectiōe cōmu-
ne gaudiū surgit. Cantat etiā a duobz chozis
alēnatim. ad notādū mutuā dilectiōz siue cari-
tatē q̄ i paucioribz q̄ duobz p̄sistere neq̄t. Con-
iungit ḡ antiphona duos choros. vt caritas p̄

bonū opus p̄iungat duos fratres. Isidor⁹ dicit
in li. vi. ethimo. qd antiphona grece i terptat̄ la-
tine vox reciproca: qz duo chozi. siue de vno ad
vnū reciprocādo vicissim melodia z cant⁹ alter-
nat: q̄si duo seraphin. duoqz testam̄ta inuicē si-
bi p̄clamātia. Un̄ clerici antiphonas cantātes
n̄ vnt vult⁹ ad altare. s. se inuicē v̄sis vultibz re-
spiciūt: qd gen⁹ canēdi greci adinuenisse tradū-
tur. Est itaqz antiphona qdā cātlena dñis lau-
dibz ad recreatiōz inserta. Nihil ei ampli⁹ ca-
ritate r̄creat aīos. Que qz modulādo cātāt mē-
tis iocūditatē significat. iux̄ illd̄ psalmiste: psalli-
te sapiēter. Tūc em̄ iocūditas sapida est. cū de
deo ē. Tūc etiā man⁹ sub pēnis sunt. Ezech. i.
z in puer. Beat⁹ vir q̄ iuenit sapiāz z q̄ affluit
prudētia. Quia q̄ habz iocūdicatē mētis d̄ eter-
nis. defacili affluit prudētia. i. bonis opibz q̄-
bus sibi p̄uidet i futuro. Uel fm̄ moysen. anti-
phona ē quedā vox q̄ sibi inuicē angeli colloquū-
tur. Sex aut antiphone q̄ diebz feriat̄is ān psal-
mos nocturnales dicūt. de psalmis sumūtur.
z bonoz opez p̄fectiōez vel ser opa misericor-
die designāt: qm̄ senari⁹ numer⁹ p̄fect⁹ ē. Ille
vō q̄ dicūt sup b̄ndict⁹ i laudibz. z sup magni-
ficat i vesp̄is. de euāgelij diez i quibz dicunt
sumūt: exceptis illis. q̄ in q̄nta feria dicūt. put-
dice i. vi. pte sub. v. feria secūde dñice q̄drage-
sime. Rursus i q̄busdā eccl̄ijs i fine antipho-
ne fit neuma seu iubil⁹: qz beat⁹ p̄p̄ius q̄ scit iu-
bilatiōz. Est at neuma seu iubil⁹ ineffabile gau-
diū seu mētis exultatō h̄ita d̄ eēnis. Iōqz i die-
bus ieiunioz z afflictionū nō debēt fieri. sicut
nec i luctu citharizari. Et fit neuma in vnica z
finali l̄ra antiphone: ad notādū qd laus dei ineffa-
bil̄ z incōphensibil̄ ē. Ineffabile nāqz gaudiū
p̄ neuma significatū. qd h̄ p̄gustat. nec penit⁹ ex-
p̄mi. nec penit⁹ taceri valet: qz merito eccl̄ia v̄-
bis om̄ssis iubilādo cū neuma. q̄si in amirati-
onē p̄silit. ac si dicat. q̄ vox. q̄ poterit ligua re-
texere zc. Uerba ei h̄ n̄ sufficiūt. nec intellectus
capit. nec amor etiā dicē sinit. Quis ei plene e-
narraret qd ocul⁹ nō vidit. nec auris audiuit.
nec i cor hoīs ascēdit. Neumatizādo ḡ ex p̄ss⁹
qdāmō sine v̄bis dic. q̄ p̄ v̄ba inuat quātū sit il-
lud celi gaudiū: vbi v̄ba cessabūt. z oēs oīa sci-
ent. Elez qz p̄fectoz tñ iubil⁹ ē. z i magnis so-
lēnitatibz nō tā maiores q̄ etiā m̄iores exultat
inde ē qd i q̄busdā eccl̄ijs i q̄bz neuma nō dicūt
vox nō significatiua i vocē significatiuā p̄uertit.
qz loco iubili z neume trophi z seq̄ntie decātāt
Ad q̄s laudes z m̄iores z maiores passim ad-
mittūt. z iō p̄munit ab oibz decātāt. In quibz
antiphonis dicat neuma seu iubilus z qz hoc
potius fit i tēpore paschali. dice i sub ti. de lau-
dibz matutinis. Iubil⁹ aut diuersa significat

Liber

7 in diuersis locis i eodē rñsorio sepe fit .put di-
ceť i .vi. pte sub natali. Itēz de neuma q̄ fit sup
alla. in .iiij. pte sub all'a dictū ē. Itē i quibz an-
tiphonis dicat̄ alla i seqnti pte sub festo natal'
diceť. Et nota neuma neume sine p. 7 i femino
genere: ē iubil⁹ de q̄ dictū est. Sz pneumonia pneu-
matis grece scriptū p p i neutro genere. ē spūs
sanct⁹: vtrūqz tñ p feminino sepe ponit̄ i scri-
pturis. Sane neume q̄ in missa fiunt repñtant
gaudiū. q̄ poti⁹ fieri solēt i e vt i kyriel. vl in a
vt alla. q̄ in alijs vocalibz: ad notādū gaudiuz
spūale qđ nobis restitutū est in ptu vginis. cui
facta ē mutatio h⁹ nomis eua i aue dicēte ange-
lo. Ave maria zc. 7 ibi mutans nomē eue. Si-
gnificatō nāqz h⁹ nois eue māserat vsqz ad an-
geli salutatiōz. Illā aut significatiōz ade z eue
nascētes infantes expmūt. Nā femia nascēs p
fert e mascul⁹ vō a. Un vsus. Et dicūt e vl a qđ
quot nascunt̄ ab eua. Ille ḡ neume nō signifi-
cāt dolorē quē nob attulit trāsgressio ade z eue
put qdā scripserūt: s̄ gaudiū nob i pmissa salu-
tatiōe vginis restitutū. Rursus psiderādū ē
q̄ fere vbiqz i cātu scribit̄ hierl'm neuma p-
ducit̄: vt celestis hierl'm iubilatio figureť. Ex-
emplū hēť i alla. Te decet. qđ cantat̄ dñica. x.
p⁹ penthecostē. Idē etiā ē q̄tiens alla duobz v-
sibz insignim⁹ vt de stola duplici gaudeam⁹.
Exēplū ē in alla. Pascha nrm. qđ dñ in die re-
surrectōis. 7 i alla. Angel⁹ dñi. qđ dñ i secūda
feria tūc seqnti. Vtrūqz em̄ alla duos hz vsus
put ḡdualia antiq̄ ostēdūt. 7 sic de alijs. In q-
busdā etiā festiuitatibz qdā v̄suli i nocturnis
antiphonas pcedūt d̄ q̄ in seqnti pte sub dñica
de trinitate diceť. Post antiphonas i singu-
lis horis diurnis 7 nocturnis ex institutiōe da-
masi pape psalmi ad antiphone simphoniā ca-
nūt. 7 significat ps. bonā 7 diuinā opatiōez. Un
dauid. In psalterio decacordo psallā tibi. In
tñ ei instrumto psallebat. inuēs q̄ in psalterio
spūali spū viuificato p fidē debem⁹ psallē deo.
decē legis mādata implēdo. Ipe at̄ damas⁹
istituit vt chori i duas ptes diuisi psalmos ca-
nerēt alternatī. Et dicūt psalmi alternatī: ad no-
tādū alt'nā sctōz ad bñ opandū exhortatiōez.
Priscis nāqz tpiibz pfuse 7 q̄si i chorea dicebāt
idoqz sancti p̄es ordiauerūt vt alt'natī dicerēt
id ē vna ps chori vnū vsuz. 7 alt'a aliū dicēt: qđ
beat⁹ ignati⁹ pri⁹ statuisse ferē i ecclia athioce-
na. p eo q̄ i visiōe audiuit āgelos antiphonatī
psalmos psallētes. De h̄ etiā dictū ē in priā pte
sub ti. de ecclia. Bicūt etiā alternatī. ad notā-
dū q̄ alt' alteri⁹ onus ferre dz. Psalmos q̄ stā-
do dicim⁹. ad oñdēdū q̄ stātes i bonis opibus
vincim⁹. Bū em̄ p̄lus israel cū amalech pug-
bat q̄diu moyses man⁹ leuabat p̄lus vicebat

Quintus Jo. lxxxvij.

qn vō man⁹ dimittebat. p̄lus vicebat. Eleua-
tio igit̄ ad stādū. significat mētis nre deuotiōz
vt statu corpis. mētis affectionē mōstrem⁹. vi-
delz nos patos esse siue ad domādū carnē. siue
ad exercitiū opis. Lectiōes vō q̄ sunt doctrina
nra in silētio 7 sedēdo audim⁹. qm̄ doctrinā se-
dēdo 7 q̄scendo recipim⁹. Un eccliaſtic⁹. Sa-
piētā scribe in tpe ocij. 7 q̄ imorat̄ actu pcipiet
eā. Et itēz. Verba sapie i silētio 7 q̄te discūt.
Et p̄pha ait Erit cult⁹ iusticie silētiū. Sctōs q̄
stātes oram⁹. significātes eos i ppetua leticia fo-
re. Iux illd. Stātes erāt pedes nri i atrijs tuis
hierl'm. Sane i diurnis horis ser psalmi di-
cūt. p q̄s ser opa misericordie denotāt. qbus in
vineā dñi laborātes itendē debēt: q̄ si pic 7 mū-
do corpe exerceam⁹. a seruitute dyaboli libati
ad libtatē vite pueniem⁹. 7 retributiōz diurni
denarij recipiem⁹. Uerūtñ sub tribz glificatiō-
nibz dicūt. ad īsinuādū fidē sancte trinitatis.
ad quā dīna sūt opa referēda. In vespis vō qn
qz dicūt. put ibi diceť. Et sūt psalmi horaz i-
uariabiles put s̄b ppletorio diceť. Illud q̄
p̄termittendū nō ē. q̄ vn⁹ atqz idē psalm⁹ i va-
rijs festiuitatibz cātāt. p eo qz ibi vsus ptinen-
tes ad illas iueniūt. Verbi grā. In natiuitate
cātam⁹ psalmū. Eructauit. p̄t vsuz illū. Spe-
ciosus forma. Cātam⁹ etiā illū i festo vginū p̄t
v̄sū Adducēt regi v̄gies zc. Et etiā i festo ap̄lo
rū p̄t vsuz. Pro p̄ibz tuis zc. Itē psalm⁹ q̄re
fremuerūt. cātāt i natiuitate p̄t vsuz. Dñs di-
xit ad me. Et i passiōe dñi p̄t vsuz. Assiterūt
reges t̄re. Et sic de alijs. Pretea vnū 7 idē vo-
cabulū sepe diuersimode accipit̄. Verbi grā.
Hoc nomē tēplū significat corp⁹ xpi. vt ibi. Sol-
uite tēplū h̄. Aliqn̄ significat tēplū materiale.
Vnde ē q̄ psalmū illū. Adagn⁹ dñs zc. cātam⁹
i natiuitate p̄t vsuz illū. Suscepim⁹ de⁹ zc.
Intelligim⁹ ei ibi de tēplo corpis. Cātam⁹ etiā
eundē psalmū i purificatiōe. 7 ibi accipim⁹ de
materiali templo in q̄ fuit eadē die p̄sentatus.
De psalmodia tā nocturna q̄ diurna in suis lo-
cis diceť. Et nota fm hieronimū. q̄ melior est
qnqz psalmoz cū cordis puritate. ac serenita-
te spūaliqz hilaritate decātatio: q̄ toti⁹ psalte-
rij cū anrietate cordis atqz tristitia modulatiō
Postremo notādū ē q̄ psalmi ḡdualēs sūt
xv. q̄ signati sūt p q̄ndecim ḡdus qbus ascende-
bat ad templū salomonis qđ erat i mōte. Hos
q̄ndecim grad⁹ vocāt qdaz canticū graduū: eo
q̄ in quolibet p̄missoz quindecim graduū sin-
guli psalmi decātabant̄. 7 h̄ v̄bū graduū casus
genitiui est. De dictis gradibz dictū est in priā
pte sub ti. de altari. Significati sūt etiā dicti
xv. psalmi p alios q̄ndecim gradus ezechielis
quibz visum ē ei ascendi in ciuitatē dei: d̄ qbus

habet ezechielis .xl. ubi primo habet de septem gradibus et postea de .viij. Nepe quidenarius numerus constat ex numero septenario et octonario Septenarius refertur ad veteris testam. quia antiqui septimum diem septimum mensem et septimum annum celebrabant. Octonarius ad novum testamentum refertur. propter resurrectionem dominicam que octavo die facta est Quindecim ergo psalmos psallimus: ostendentes quod utriusque testamenti precepta observare debemus. Primi quique psalmi quique corporis sensus per quos peccamus significat: et ideo in aliquo illorum non dicitur gloria patri: quia illa peccata que per quique sensus corporis committuntur nobis non deo imputare debemus. Sed dicitur post illos requiem eternam. quam in illis per defunctis oramus. Ac si quis dicat. Oramus domine ne per peccatis illis. que committuntur corporis sensibus. eis vita negetur eterna: sed per dei misericordiam requies concedatur eterna. In sequentibus decem psalmis nobis et nostris primis et congregacionibus et plebis dei misericordiam imploremus. et gloria patri subiungimus: quia quod a catena peccatorum absolvimur. quod te deum toto corde perquirimus. quod tuum decalogum observamus. non nobis domine non nobis. sed nomini tuo gloriam exhibemus. Rursus numerus decimus ex septenario et ternario constat. Ternarius ad precepta prime tabule. que ad deum spectant. septenarius vero ad precepta secunde tabule. que ad primum spectant refertur. Ac si dicat. Quia decalogus observatur per deum est. Uterque siculi etiam in singulis dicuntur horis. Legitur in libro numeri. quod dum archa domini que ecclesiam figurabat in tabernaculo reponebatur. dicebat moyses. Revertere domine ad multitudinem filiorum israel. Sane reversio domini ad israel nihil aliud est. quam ut reverti faceret israel ex toto corde ad se. Beatus enim cui omne tempus presens est. non habet ad quod revertatur: et intelligitur reverti. id est. fac nos reverti ad te. Iuxta illud ergo more officii dicuntur. ut si forte mentes nostre cogitando vana. per nimio psalmoz ope deviauerunt: audito usus revertantur ad orientem. id est. ad christum qui est noster oriens. seu ad mentem secundum versus significationem. que ab ipsa reversione nomen traxit. Nam dicitur a verto vertis: et inde est quod dum versus dicitur ad orientem siue ad altare nos vertimus. Recte ergo versus qui significat fructum bone operis alta et acuta voce dicitur: ad excitandum pigros qui in laudando deum et intelligendo divina torpent. ut revertantur ad cor: ut videlicet eo audito omnis cogitatio que forte videndo temporalia foras erit. reducat intra nos. Rursus usus nocturnus significat. quia ab officio psalmoz siue a labore. tunc nos revertimur ad officia lectionum. siue ad gerere: ut qui psallendo stabat. nunc ad lectionem sedeat. Unde versus dicitur a vertendo. De hoc dictum est in quarta parte sub titulo de gradualibus. Et nota quod in

quibusdam ecclesiis in die dominica post primam nocturnam dicitur iste usus. Ad memor fui nocte nominis tui domine. Post secundam dicitur. Ad media nocte surgebam. Post terciam. Exaltare domine. Primum siquidem versus. id est. memor fui etc. ad quod ecclesia dilecto suo surrexit ostendit. Quo vero tempore surgendum sit notat secundus. id est. Ad media nocte etc. Et ad quod surgendum sit. ostendit quod sequitur. Ad confitendum nomini tuo. Uterque quidam nolentes metiri quia non surgunt in media nocte. loco huius versus ponunt illum. Quoniam tu illuminas lucernam meam domine. Quia tamen media nocte surgendum sit. ostendit david dicens. Ad media nocte etc. Et alibi. Preveni imaturitate et clamaui. quod est idem. Nam imaturitate unica est dictio. Unde et quidam libri habent imaturitate. et sonat imaturitate quasi tempus non aptum operi. Alia tamen littera habet. Preveni in tempesta nocte. quia tempestum apud antiquos idem erat quod opportunum. a tempore vel a tempestate vocabulo ducto. Unde in antiquis historiis sepe ita legitur. Hoc factum est in illa tempestate. id est. in illo tempore. Unde in tempestivum vel in tempestum aiunt tempus inopportunum. id est. nocturnum actionibus non opportunum. Tercius autem versus. id est. Exaltare domine etc. manifeste pertinet ad novum testamentum. in quo saluator noster secundum humanitatem suam exaltatus. Quidam tamen dicunt tunc. Ego dixi domine miserere mei. Quia ad gloriam que data est tempe novi testamenti non pervenit. nisi per remissionem peccatorum. Sed quare quare officii in nocturnis ante lectiones dicuntur. in alijs vero horis post. id est. post capitula. Respondeo in nocturnalibus lectionibus propter eorum numerositatem et magnitudinem sedere solemus. Ne igitur propter longam sessionem. aut propter lassitudinem siue otium obliviscamur doctrine domini. quam lectiones significant cogitando forte inania aut dormiendo vel confabulando: ideo versus precedente ad lectiones audientibus incitamus. In alijs vero horis quia nec tot nec tante sunt lectiones. non est necesse sedere. nec versusiculos permitti. Uterque ideo in alijs horis usus post lectiones dicitur. ad notandum quod propter intervalla horarum doctrina domini non negligitur. Rursus versus sepe a pueris cantatur. ad notandum servitium nostrum cum innocentia prestitum domino fore gratum. De versiculo qui in vespertinis seu in laudibus dicuntur. sub illis locis dicitur. Et vide quia versus debet notare aut statum temporis aut officii. Statum temporis notat versus prime. id est. Surge christe. adiuva nos. Ubi cum dicitur. exurge innuit initium in opere. Similiter in versulo tercię. Adiutor esto meus domine ne derelin. me: cum dicitur ne derelinquas me. notatur status pugne. Similiter in versiculo sextę. scilicet Dominus regit me et nihil mihi deerit. in loco pass. ibi me col. significatur status perfectus et perfectionis In versulo none. id est. Ab occultis meis munda me

Liber

Quint^o Jo. lxxxviii.

dñe. 7 ab ali. p. ser. t. stat^o demōstrat frigescentis dilectiōis. Statū q̄ tēporis innuūt ōsuli q̄ in passiōe 7 resurrectiōe cātant. Sed versus vesptinalis officiū statū officiū insinuāt ut vesptina ozo 7c. 7 dirigat ozo 7c. Ex quibz verbis colligit q̄ vesptina ozo excitat. Post versuz sequit oratio dñica. 7 post eā pces de qbz dicitur sub nocturnis. Lectiōes q̄ in singulis horis tam nocturnis q̄ diurnis dicuntur. Et dicit lectio. qz nō cantat ut psalm⁹ vel himn⁹. s̄ legit tñ. Illic em̄ modulatio h̄ sola pnūciatio querit. Siquidē lectiōes nocturnales sunt doctrina nra. qz p eas docemur opa nra retorque ad deū: obtinet q̄ vicē lectionū q̄s doctores faciunt ad ignaros. Per eas q̄ sctoz opa imitatur. 7 eaz cōmemoratiōe ad dei laudē p̄pungimur. Et ideo ut pmissuz est sedēdo 7 ī silētio audiunt.

Lectur⁹ aut lectionē ad libz accedēs super gradū ascendit. qz doctor pfectiori vita vulgos transcendē debet. Et a p̄bitero vel ep̄o benedictionē tanq̄ legēdi licentiā postulat dicēs. Iube domne bñdicere. Per qd̄ pncipatus ecclie q̄qz null⁹ nisi a maiore iussus debet in ecclesia legē designat. Et dicit domne. 7 nō dñe: qz sol⁹ de⁹ vere domin⁹ est. Hinc ē q̄ p̄biter seu ep̄us nō a se benedictionez largit. sed discrete a deo postulat illā dari dicēs. Benedictionē ppetuā tribuat nobis 7c. In fine vō dicit. Tu autem domine miserere 7c. Quia tūc sermonē ad deū dirigit q̄ vere dñs est. Rursus ideo in pncipio impfecte 7 sincupato vocabulo pnūciat: qz tūc ad impfectū videlz ad hoīem sermonē dirigit. Iuxta illd̄ p̄phē. Impfectū meū viderūt oculi tui. Qd̄ etiā monachi p̄muniter observāt dicētes. Dominus abbas. Hac q̄ p̄sideratiōe famuli dominis serviētes. alterū genu tñ scz sinistz flectere debent. per quam ptem corporalis servitus significat. que tñ homibz 7 nō spūalibz debet. Sed ī ecclesia vtrūqz genu flectendū est: n̄ alterum tñ ne iudeis assimilemur. Naz 7 xpo omne genu flectit. ad phil. ij. c. Salomon quidem p populo orans vtrūqz genu ī terraz fgebāt. 7 manus ad celum expādebat: put legitur ij. regū. c. viij. Eadez etiā rōne nō ē acclinādū principi seculari facie recta. siue secrete sibi loquēdo siue auscultādo. sed dūtaxat ab aure sinistra capite flecto. In fine vō pfecte 7 cōplete pnūciat. qz ad pfectū 7 pfecto vocabulo dignū videlz ad deū dirigit sermonē. Porro ep̄o volēti legere 7 dicenti. iube domne benedicere nullus minor benedicere debet. Qñ in quibusdaz eccl̄is nihil ei respōdetur. In alijs vō respondet vnus p̄biter. Ora p nobis pie pater ad dominū. Et tūc episcopus dicit. Magnificate dominū meū. Tūc aut ep̄us debet pfecte pnūci

are. iube dñe: qm̄ ad deum qui pfectus ē sermo nē dirigere intelligit. In nōnullis vō eccl̄is ep̄o legere volente sacerdos dicit. Iube domne benedicere. Et ip̄e ep̄us dicta benedictiōe legit. Cum em̄ legē lectionē nō sit sacerdotis vel ep̄i officiū. sed lectoris: si nullus alius ep̄us vel sacerdos assit. potest alijs inferioris ordinis tā q̄ lectorus ī psona ecclesia dicē. Iube domine benedicere. Et ip̄e sacerdos vel episcop⁹ lectorus in psona ch̄isti ei reddit benedictionē: vel legat absqz iube domne benedicere. In quibusdā eccl̄is ip̄e episcopus dicit. iube domne. et minor cui volūtarie in h̄ se ex hūilitate subiicit benedicit. Lectiōe finita dicit lector. Tu autē 7c. Qd̄ neqz de lectiōe est. neqz ei p̄tinuat: sed ille ad deū sermonē dirigēs se excusat. q̄si dicat Dñe peccaui legēdo. forsan modulate pnūciās cupidine laudis hūane. vel captādo v̄tum humani fauoris. Et audientes siliūt forte peccauerūt vanis cogitatiōibz intēdentes. vel a lectiōe auditū auercentes. Aut p sed tu dñe miserere nri. Qd̄ vō respōdet a cūctis. deo gratias. non ad tu aut. sed ad lectionē refert. Est em̄ vox eccl̄ie deo gratias exoluētis. Ac si dicat. Deus pavit nos v̄bis salutis q̄ sunt cibus anime. 7 p hui⁹ bñficio. deo gr̄as supple exoluim⁹. Rursus pluralitas lectionū. pluralitatē significat p̄dicatoz. q̄ sunt tēpore gr̄e: sicut 7 paucitas in p̄fctis raritatē significat tēpore legis. Sed et vicissitudines lectoz sunt successiōes legatoz. q̄ dū iube domne bñdicere dicūt. licētiā p̄ficiscēdi petūt: 7 dū eis bñdicūt. licētiā dat: in q̄ inuit q̄ null⁹ p̄dicare debeat nisi missus. Quō em̄ p̄dicabūt nisi mittat. Ip̄a lectio ē iniūcte legatiōnis executō. Tu aut dñe. legati ruerisio. vbi in eo q̄ misericordia iplozat. inuit ip̄m legatiōis v̄l p̄dicatiōis officiū. nō sine alicui⁹ v̄l levis culpe puluē pagi posse. Qñ aug⁹. V̄erbū p̄dicatiōis securi⁹ audit q̄ dicat: p̄dicatoz ei p trā ambulat. 7 difficile ē ei q̄ p trā ābulat pedes n̄llo puluē sordidare 7 p̄dicatozē cū se bñ p̄dicare s̄ferit. nulli⁹ spū elatiōis erigi. Et attēde q̄ sicut ī eccl̄ia duo sūt ordines. sapiētes 7 insipiētes: sic due sūt lectionū maneries. In illis ei lectiōibz q̄ ad missaz legūt sapiētes instruūt: in his vō q̄ in nocte dicūt insipiētes erudiūt. vñ et exponuntur. Et nō q̄ termināt lectiōes quatuor modis. P̄mo generalit p Tu aut. Secūdo ī aduētū et ī natiuitate 7 in epiphania lectiōes de esaia finiunt p Hec dicit dñs p̄uertimini 7c. q̄ in natiuitate h̄ dicūt mouēt ex illo capitulo esaie qd̄ tūc legit. primo tēpore alleuiata ē. vbi dicit 7 in omibz his nō est auersus furor meus 7 populus meus non est cōuersus. Et ideo ecclesia hortat in psona xpi populū peccatozē. ut con-

uertat. Hoc idē etiā fit ppter eandē causam in
qbusdā ecclesijs qñ legūt de hieremia exprobra
te duriciā peccatorū. qui p penitentiā nō cōuer
tunt. Tercio mō lectiōes q legunt i triduo añ
pascha de trenis hieremie. finiūt p hierlm bie
rusalē cōvertere zc. put ibi diceēt. Quarto le
ctiōes p defunctis finiūt simplicitē sine altero
pmissorū. In qbusdā tñ ecclījs finiunt p beati
mortui q in dño moriunt: qd sumit ex fine cu
iusdā sermonis quē Aug⁹. d mortuis p̄pilaui

Hoc etiā nō q in tertia nocturna legūt euā
geliū z omelia euangelij eiusdē diei. Quia ter
cia nocturna designat tēpus grē in q euāgelij
recitatū ē. z in q euāgelica p̄dicatō celebrat. p
ut in ti. de nocturnis diceēt. Nō ē etiā omit
tēdū. q antiqs t̄pibz. eliminatis heresibz. q ve
ritatē trinitatis impugnabāt: sancti p̄res ad h
ut sancta trinitas magis nō esset. ordinauerūt
q nona lectio sp de trinitate legeret. z nonū re
sp̄soriū silr de eodē cātaret: z q etiā in p̄ria fe
ria missa de trinitate diceret: q diuti⁹ obserua
to. z trinitate cūctis inotescēte. ecclīa lectionē
de trinitate omisit: s̄ r̄nsoriū de trinitate z etiā
alta i missa i dñicis diebz vel ppter solitū vsū
vel ppter dulcē cantilenā i plerisqz locis retinuit
z ita nūc improprie vocat r̄nsoriū. q lectiōi p
cedētī nō respōdet. Diurne vō lectiōes a q
busdā. eo q breues sunt lectiūcule nūcupant: a
pluribz vō capitula. eo q vt plurimū de capiti
bus eplaz illoz diez qbz dicūt sumūt. Nec si
qdē p⁹ psalmos z antiphonas i singulis horis
dicunt. put statutū ē in cōcilio agathān. q mo
dus ab hesdra sumpt⁹ ē vt pmissus ē. Et signifi
cāt capitula doctrinā. Ne ei ppter psalmodiā au
diētū animis se fastidiū igerat. sicut iudeis q
māna fastidiebāt. ppter qd de⁹ misit i eos serpe
tes ignitos. q eos interficiebāt: idō pmittit ca
pitulū. i. breuis lectio sumpta a nouo. vl ve. te.
puocās ad deuotiōz. q fastidio p̄traria ē: z ex
hortās ad p̄seueratiā in bono. Iux illd. Hortamur vos. ne inuaciū grāz dei recipiatis. In no
cturnis aut copiosi⁹ q diurno officio lectiōibz
vacam⁹: qz tūc eis aures liberi⁹ accōmodam⁹.
Et dicūt h⁹ mōi capitla siue exhortatiōes i ple
risqz ecclījs p pastore ad domesticos z sciētes:
qz sicut ligna lignis adiūcim⁹ vt ignis magis ar
deat. ita ignitis domesticorū cordibz ignita pa
storū vba adiūciūt vt magis igniāt. Legūt etiā
he lectiōes sine iube domne z absqz b̄ndictiōne
qm vt plurimū epus aut sacerdos. q vicem xpi
gerit. z qz officiū tāq maior ē excitare pigros
illa legūt: qbz p̄p̄riū ē licētiā z b̄ndictiōez dare
z nō petē. nā maior mīori b̄ndicit z nō econtra
Nocturnales vō lectiōes a mīoribz legūt. idō
a supioribz licētiā z benedictiōz petūt. In his

etiā diurnis lectiōibz nō dicūt i fine. Tu aut si
cut sit i nocturnalibz: qz sacerdos d̄z esse p̄fect⁹
z qz dyabolicis suggestiōibz de facili nō succū
bat. z qz i breui smone z int familiares vir est
qn vent⁹ hūani fauoris capteēt. put qñqz sit in
i nocturnalibz lectiōibz. vt pmissus ē: respōdet
tñ deo grās. ppter cāz i nocturnalibz lectiōibz
assignatā. Ad h capitiis horaz officia diuide
tes p p̄cedētiā labore. p seqntia p̄miū significa
mus: idōqz p̄cedētiā p̄sistūt i psalmis. seqntia
in himnis z cāticis. Notādū vō ē q pulcer
rim⁹ mos i ecclīa inoleuit. vt qter i die. z qter
in nocte. p singulas diurne siue nocturne psal
modie horas. lectio vna siue capitulū. de veteri
siue nouo testa. dicat. Quedā: tñ ecclīe nō di
cūt caplm i p̄ria. nec i p̄pletorio. S̄z qz p̄m hoc
lectiōes nre nō erūt octo sicut erāt p̄m hesdraz
in ve. testa. put pmissus ē: idō ecclīe ille p⁹ p̄ri
mā legūt i capitulo lectionē in p̄ria p̄termittam
Dic ei aliqs. Iube domne benedicē. z sacerdos
benedicēs r̄ndet. regularibz disciplinis zc. q se
quūt. Et añ p̄pletoriū legūt p̄termittēdā in cō
pletorio. s. Fratres sobrii estote zc. Elē legūt de
dyalogo vl h⁹ mōi. De h sub ti. de prima diceēt

Querit aut qre in nocturnalibz siue i diur
nalibz lectiōibz nō p̄nūciat autor eaz. put sit
i his q in missa legunt. Respōdeo hi q semp le
ctiōibz z diuinis obsequijs insistūt. vt sunt mi
nistri z domestici ecclīe. eaz autōrē ex ipis le
ctiōibz agnoscūt: qz igit illi nocturnalibz assūt
officijs. nō ē necesse exprimi nomē autoris lecti
onū. In missa vō idō exprimit. qz ibi cōueniūt
bubulci. oparij. z agricole: vt si qs eoz forte. p
eo q raro talia audit. incognitā hz historiā: au
diat ei⁹ autōrē q forte nō ē ei incognit⁹: vt ex il
lius autoritate firmitus infiganē vba lectiōis i
corde. In qbusdam tñ nocturnalibz lectiōibz
qñqz autor ipaz exprimit. puta in sermonibz
z omelijs gregoriij. z augustini. z alioz. de quō
in p̄hemio septie ptis diceēt. Porro i cōcilio
magocien. i burcar. li. viij. c. laycus. statutū ē.
vt laicus i ecclīa nō recitet lectionē nec alta di
cat. nisi psalmos tm̄ z r̄nsoria sine alta. Respō
soria qz p⁹ lectiones subiūciuntur. cū em̄ p lectio
nes doctrina. p responsoria vō bona opera si
gnificēt: rite post lectiones responsoria subiūci
unt: qz p bona opera doctrine respondere debe
mus. ne cum seruo pigro. qui pecuniā dñi sui
abscondit. i tenebras exteriores mittamur. Bi
ciēt nāqz respōsoriū. qz lectioni respōdere id est
p̄sonare debet: vt si forte lectiōes sunt de actibz
aploz. respōsoria sint similiē de eodem. Unde
nonū respōsoriū respondere solet none lectioni
que olim erat de trinitate. put iā dictū ē. Hoc
autē fallit in responsorijs de historijs. que post

Liber

Quintus Jo. lxxxix.

euāgelii i nocturnis cātant. q̄ euāgelicis lecti-
onibz nō respondēt. De h̄ etiā dictū est in q̄rta
pte sub ti. de graduali. Dicit̄ q̄z respōsoriū. qz
vni cantāti. ceteri cōcorditer respōdēt. iuxta il-
lud apli. j. coz. j. Et idipm om̄s dicamus 7 nō
sint i nobis scismata. Cātavit em̄ vn⁹. s. xpc: et
petrus 7 ceteri cū secuti sunt. Uel qz choro illō
cantāti. vsus respondeť ab vno. Isidorus dicit
q̄ ytalici respōsoria tradiderūt: q̄ inde respon-
sorios cant⁹ vocāt. qz alio desinente id alter re-
spōdeat. Porro respōsoria nocturnalia spū-
alibz cāticis companť. Bicūť em̄ cātica qz can-
tant. Sūt spūalia qz ex iubilatiōe spūalis mē-
tis pcedūt. Cātant̄ vō. vt recitatione lectionū
ad supne patrie pcentū mentē nr̄az incitēt sub-
leuari: qd etiā insinuat. glia patri. qd in vnoq̄z
rñsorio canit̄. Letez respōsoriū ab vno incipit̄
vt ab alijs pcinat̄: p qd fratris ad fr̄es exhorta-
tio ad seruiendū deo intelligit̄. Per vsuz vō re-
spōsoriū q tot⁹ ab vno canit̄. singularis ad deuz
dep̄catio denotat̄. Adhuc rñsoriū cantādo q̄si
p tubā vocē exaltam⁹. excitādo fratres ad alti-
ora vsqz adeo. vt ad laudem sancte trinitatis p-
ueniam⁹ dicētes. glia p̄i zc. Qñqz aut̄ respō-
soriū tres hz vsus. put i. vj. pte sub p̄ia dñica
de aduētū diceť. Respōsoriū q̄ p⁹ vsuz impfe-
cte recantat̄: ad notādū q̄ si in mōte. i. in statu
pfectiōis saluari nō possum⁹. saltez in segoz. i.
alia via saluemur. in statu videlz impfectiōis.
Adhuc semiplene siue p pte repetit̄. ad notan-
dū ea q̄ viuētes facim⁹ impfecta esse. 7 fit pmo
repetitō a remotiori q̄ ad finē. 7 postea a min⁹
remoto. 7 vltimo glia patri dicit̄. put s̄ dicta
dñica de aduētū diceť. In festiuis vō itez totū
pfecte repetit̄. ad notādū leticiā 7 pfectiōz san-
ctoꝝ. Oratiōes sūt i in singulis horis dicūt̄
p q̄s pmissio impetrāda ē. Oratō nāqz petitio
est. Nā ozare petere est: sicut exorare ē ipetrare
Et fm̄ Greg. veraciter ozare: est amaro i cō-
pūctiōe gemit⁹ 7 nō pposita vba r̄sonare. Vō
aut̄ dei misericordiā significat. q̄ pcedit 7 subse-
quit̄ hoīem i bonis opibz: 7 idō dicit̄ i pncipio
mis̄se 7 i fine. Est aut̄ vltima oratō dñi ad ope-
rarios benedictio. Qz oōnes i fine dicunt̄ ab
actibz sumit̄ aploꝝ: q qñ dīstūgebant̄ positis
genibz suis orabāt. Siquidē oratur⁹ sacerdos
pplm salutat dicēs. Dñs vobiscū. 7 hoc idō: vt
illū animet ad orādū p ipō q̄ eius oō sit acce-
pta deo: qz deus gr̄az suā sibi donet. Oratiōe
aut̄ finita itez orat dicēs. Dñs vobiscuz. De q̄
sub ti. de p̄ma diceť. Et nota q̄ om̄e officiū pre-
ter nocturnū. oōne 7 bñdictiōe pcludit̄: ad no-
tandū q̄ dum in h̄ seculo sumus. necesse habet̄
mus p̄biteroꝝ oōnibz muniri. Et mos est q̄
qñ cū famulis dei familiare habem⁹ colloquiū

cum ab illis sepamur. benedictionē ab eis po-
scimus. In nocturnis vō h̄ nō fit. qz ibi nō fit
sepatio. s̄ matutinū 7 matutine laudes cum eo
punctim canūtur. Porro licet de⁹ sit vbiqz
tamē sacerdos i altari 7 i diuinis officijs d̄z ex
institutiōe Iulij pape vsus orientē ozare. Uñ i
eccl̄ijs ostiū ab occidēte habētibz missam cele-
brās i salutatiōe ad pplm se v̄tit: qz q̄s salutam⁹
facie ad faciē p̄sentam⁹. put i q̄rta pte sub ti. s̄
salutatiōe dictū ē: 7 deinde oratur⁹ se ad oriētē
puertit. In eccl̄ijs vō ostia ab oriēte habētibz
vt rome nulla ē in salutatiōe necessaria puersio
qz sacerdos i illis celebrās sp̄ ad pplm stat con-
uersus. Templū q̄z salomonis 7 tabernaculū
moysi legūt ab oriēte ostia hūisse. exo. xxxviij.
c. Elerus oriētem ḡ oram⁹. Primo memores
q̄ ille q̄ est splēdor lucis eterne. sedētes in tene-
bris illuīnauit: qm̄ visitauit nos oriēs ex alto.
De q̄ legīt. Ecce vir oriēs nomē ei⁹. Luit⁹ argu-
mēto i li. sapie dicit̄. Oportz ad ortū lucis ado-
rare: nō q̄ diuina maiestas localit̄ in oriēte cō-
sistat. q̄ potēcialiter 7 essentialit̄ ē vbiqz. iuxta
illud. celum 7 terram ego impleo: 7 propheta.
si ascendero in celum tu illic es. si descendero
ad infernū ades: s̄ qz deū timētibz oriť sol iusti-
cie. q̄ illumiat om̄ē hoīem veniētez i hūc mōm
Secūdo idō vsus orientē oram⁹. vt anim⁹ nr̄ se
ad potiora puertē amoneat̄. Tercio qz q̄ deuz
laudare volūt. non debēt ad illū vertere terga.
Quarto fm̄ ioh̄em damascenū q̄ q̄ttuoꝝ seque-
tes rōnes scripsit i. iij. li. canonū. v. c. vt p̄iaz
nostrā nos requirē ostēdamus. Quito vt xpm̄
crucifixū q̄ ver⁹ est oriēs 7 ad quē oramus dire-
cte respiciamus. Sexto vt veniēte iudicē nos
expectare mōstremus. Ait em̄ sic idem dama-
scen⁹ ibidē. Deus paradisum fm̄ orientē plan-
tauit. vñ hoīem trāsgressum exulē fecit. et ante
padisum ex occidente habitare fecit: antiquaz
igit̄ patriā requirētes 7 ad ip̄az aspiciētes. deū
ad oriētem adoram⁹. Septimo qz dñs crucifi-
rus ad occidentē respiciebat. ideo 7 nos oram⁹
ad eū respiciētes. Sed 7 ip̄e i celū assumpt⁹ ad
oriētem sursuz ferebat̄. 7 ita ip̄m apli adoraue-
rūt: 7 ita veniet quēadmodū viderūt eū euntes
in celū: ip̄m igit̄ expectātes ad orientem adora-
mus. Daniel q̄z in babilonica captiuitate 7 iu-
dei sūt versus templū orabāt. Aug⁹. tñ dicit
q̄ nulla scriptura nos docuit vsus orientē ora-
re. Adhuc stātes oram⁹ sanctos. put iam p̄mis-
sum est. vbi de psalmis agitur. Orādū aut̄ ē
in ecclesia q̄ ad hoc inuēta est. put i prima par-
te sub ti. de ecclesia dictū est. Uñ ps. lxxij. In
ecclesijs bñdicite dño deo de fontibz israel. Et
alibi. Adorate dñm in aula sancta ei⁹. Et illō
Introibo dñe domū tuam. adorabo ad templū

sanctū tuū in timore tuo. Itē pceptū est. coram altare s adorabis. Itē ppha. Venite adorem⁹ ⁊ pcedam⁹ ante deū. plorem⁹ coraz dño q fecit nos: qz ipe est dñs de⁹ noster. Deus. i. creator. dñs. i. redēptor: noster. i. saluator. Sed cū de⁹ sit vbiqz vt pmissuz ē. qre poti⁹ i templo q̄ ali bi ē adorand⁹? Preterea legiē ioh. iij. c. q̄ cuz mulier samaritana solutionē q̄stionis q̄ d loco adoratiōis int̄ iudeos ⁊ samaritanos sepe vertebat. a xp̄o quesisset: patres inqt nri i mōte s adorauerūt. ⁊ vos dicitis. qz hierosolimis ē locus vbi adorare oportet: respōdit illi ihs. Adulter crede mihi qz venit hora. qñ neqz i mōte s neqz i hierosolimis supplēduz ē. tm̄ adorabitis patrē: s veri adoratores adorabūt patrē in spū ⁊ veritate. Quasi dicat. Nō pfero locū i adorādo vbiqz adoret de⁹: dūtaxat i spū. i. p spūalibus. ⁊ veritate. i. eternis. Un̄ apl̄us inqt. Tu aut̄ cū oraueris intra cubiculū tuum. ⁊ clauso ostio ora patrē tuū. Sed licz vbiqz sit de⁹ adorand⁹. specialit̄ tm̄ i ecclia: alioqn frustra tāto studio tātoqz impēdio templū dño fieret. nisi grati⁹ i eo adorari acceptaret. Un̄ salomon in tēplo pstructo ⁊ dedicato orauit ad dñm. vt q̄ cūqz illud ascēderet orās p peccatis suis. vt p quacūqz tribulatiōe clamās ad dñm: i his que iuste postularet exaudiret. Quā oōnis formā sequit̄ eccl̄a i oōne quā dicit i eccl̄ie dedicatiōe Assistūt em̄ angeli ibi adorātibz vt deuotas eorū oōnes dño offerāt. fm̄ illd. In p̄spectu angeloz psallā tibi adorabo ad templū sc̄m tuū. ⁊ p̄fitebor nomī tuo dñe. Hic angel⁹ ad thobiā Ego obtuli oōnē tuā dño. Regescūt ibi etiāz sanctorz r̄liquie: q nobis deuote deū adorātibz suis p̄cibz assequūtur. qd nos nris meritis nō valem⁹. In plateis vō ⁊ i publico more phariseoz orare a dño phibemur. Qd vō apl̄us ad thimotheū inqt. volo vos orare i omī loco. leuātes puras man⁹ sine ira: ad internā ptinet oōnē. In omī em̄ loco orat. q p caritatis officia et opa bona vbiqz man⁹ cordis mūdās ad deū leuat. Letez adorād⁹ ē pat̄ ⁊ fili⁹ ⁊ spūsc̄tūs qm̄ om̄s ⁊ singuli sunt vn⁹ solus ⁊ ver⁹ de⁹. Licet em̄ alia plona sit pat̄. alia fili⁹. ⁊ alia spūsc̄tū sanct⁹: tamē patris ⁊ filij ⁊ spūsc̄tū vna ē diuinitas. coeqlis gloria. coet̄na maiestas. Una igit̄ ⁊ equal̄ toti⁹ indiuidue trinitatis est oō. De q̄ sane pōt intelligi qd dñs ait. Cleri adoratores adorabūt patrē in spū ⁊ veritate. Nā qui deū veraciter adorat. ipe quidē adorat patrē in spiritu ⁊ veritate. i. in filio qui de se dicit. Ego sum via veritas ⁊ vita. Ego sum inqt in patre ⁊ pater i me est. Idōqz pater adorand⁹ est in filio. ⁊ filius in patre. ⁊ spūsc̄tū in vtroqz. Est aut̄ deus adorand⁹ de corde puro. p̄sciētia

bona. ⁊ fide nō ficta. De corde puro: nō vt qdā faciūt. q in p̄speritate deū glorificāt. sed cum i aduersitate blasphemāt. de quibz ppha ait. Lō fitebunt̄ tibi dū benefeceris eis. si vō nō fuerit satiati. murmurabūt. De p̄sciētia bona: nō vt quidā faciūt qui p̄tra deū grauissime peccāt. et postea temere illi sacrificāt. De quibz ait ppha Peccatori dixit de⁹. qre tu enarras iusticias meas ⁊ assumis testamentū meū p os tuū: illd vtiqz testamentū. de q̄ veritas ait. Hic est sanguis meus no. test. De fide nō ficta: nō vt quidā adorant. q recte dicūt. sed p̄raue viuūt. qbus dñs impropere dicens. Hic p̄plus labijs me honorat. cor aut̄ eoz longe est a me. Dicit̄ em̄ ⁊ nō faciūt. Adorand⁹ ē itaqz deus corde p deuotionē. ore p p̄fessionē. ⁊ ope p venerationē Sūt aut̄ due spēs adoratiōis. s. lat̄ia q̄ soli dō debet̄. ⁊ dulia q̄ qbusdāz creaturis exhibet̄. vt dictū est in q̄rta pte sub q̄rta pticula canonis sup vbo seruitutis. Rursus canonice hore i ip̄is horis diei dicēde sunt. nec obstat illd psal̄miste. Benedicā dñm in omī tēpore: nec illud apl̄i. Sine intermissione orate. Qm̄ b̄ndicere dñm in omī tēpore: est illū semp̄ digna cōuersatione laudare. Sine intermissiōe orare. est oīa in dei laude seu gloria agere. sicut idē apl̄s ait Siue māducatis siue bibitis siue aliqd aliud facitis. in gl̄ia dei facite. Leterū oōnē salutatio p̄cedit ⁊ sequit̄. ⁊ ad illā responsio. put sub p̄ia dicit̄. Finalit̄ aut̄ post oōnē dicit̄. Benedicam⁹ dño. qd sumptū est de ap̄lo vel de psalmo vel de himno triū pueroz. vbi dicit̄. Benedicam⁹ patrē ⁊ filiū ⁊ c. Et dicit̄ qñqz a pueris qui sunt imp̄fecte etatis: ad notādū omīa opera nra imp̄fecta esse. iuxta illud. Imp̄fectum meū viderūt oculi tui ⁊ c. Et q̄ oīs laus nostra puerilis ⁊ imp̄fecta est. ad cōpationē dei quem laudamus. Quicqd em̄ hic dici potest. min⁹ a laude dei est. Ac si dicat ecclesia. Laudam⁹. s. laudādo nō sufficimus: qz supeminētia dei eloquium nostrū ⁊ intellectuz superat: qz accedat homo ad cor altū. ⁊ exaltabit̄ deus. Unde ab omibus p̄sequenter dicit̄. Deo gratias. quasi placet sicut pium est in dei laude supari Dicit̄ etiā a pueris ad notādū q̄ soli pueri. id est puri a malicia. digne laudant deū ⁊ gratias agūt Dicitur etiā qñqz a maioribz. ad signādum q̄ in eterna beatitudine cū dño perfecti erim⁹ laudatores. qz in hac vita non possumus esse p̄fecti. Rursus p⁹ suffragia dicit̄ alia oratio que misericordiam dei significat. que p̄cedit et subsequit̄ hominem in bonis operibus. Dicit̄ etiā iterum benedicamus ⁊ deo gratias. quia sicut dominus postq̄ iterum post resurrectionē suā salutauit discipulos suos. b̄ndixit eis ⁊ illi

gratias referēdo illū adorauerūt: ita 7 p̄s biter vel alius itez dicta oōne dicit. Benedicam⁹ dño. 7 est subaudiendū cui⁹ mēbra sum⁹. 7 in q̄ benedicim⁹. 7 etiā benedicīt. Chor⁹ vō gratias agēs dicit. Deo gr̄as. qđ sumptū est de ap̄lo: p qđ significat q̄ vsqz in finē vite n̄re innocentia debem⁹ seruare 7 deo benedicē. ei p beneficijs gratias exoluēdo. Elēl benedicam⁹ dño cū deo gratias. est laus finalis 7 exultatio ineffabilis q̄ erit in glia cū gratiaz actiōe. Elēl deo gr̄as est p̄summato cursu gr̄arū actio. De h̄ etiā dictuz est in q̄rta pte sub ti. de oōne nouissima. Sed videt q̄ poti⁹ deberet respōderi. amen. i. fiat. seu ita sit. s. q̄ deus sit benedic⁹. Sed bñ respondeť. Deo gratias. vt notet. q̄ hoc ipm q̄ deū benedicim⁹. ab ip̄o deo habem⁹. Porro qz qđiu viuim⁹ i lubrico positi sum⁹ 7 a demonibus impugnamur. q̄re semp sanctorz suffragijs indigem⁹: idcirco in plerisqz eccl̄ijs in singulis horis post benedicam⁹ suffragia sanctorz subiūciūt. Et nota q̄ qz totū tēpus a natiuitate dñi vsqz ad festū purificationis ē de infantia saluatoris: ideo vt qdaz dicūt nō debēt fieri tunc p̄memoratiōes p̄ertim de cruce. iuxta illd. nō coques edū i lacte matris sue: nec etiā a dñica d̄ passiōe vsqz i sabbatū post penth. vt ibi dicet. Hoc etiā sciendū. q̄ qz petrus 7 palus in vita 7 in morte nō sunt sepati. put cantat eccl̄ia. iō nec i p̄memoratiōibz sepanť q̄ simul fiūt et cōmuniter de vtroqz. Ultimo notādū q̄ cantādi vsus a veteri testamēto sumpsit initū. sicut in hesdra legit. De q̄ in pte secūda sub ti. de cātore. 7 in q̄rta pte sub ti. de alleluia dictū ē. Et eccl̄iastici. c. xlvij. Bedit illi p̄tra inimicos potentia 7 stare fecit p̄tra altare cātorez. 7 i sono eoz dulces fecit modulos. Et ps. Cātate ei cāticiū nouū. bene psallite ei i vociferatiōe. Celebrať ei itaqz cantus. vt ostendat homies debere r̄ferre gratias 7 laudes deo. dū manibz ceterisqz membris satagūt agere opera quibz valeant deo placē. Usuz tñ cātandi quidā reprobāt. put dictū ē in p̄hemio q̄rte ptis. Ordine cantilene in diurnis siue nocturnis horis. creditur beat⁹ greg⁹. plenaria ordinatione distribuisse: cū multi 7 ante 7 post eū oratiōes antiphonas 7 responsoria cōposuerūt. Et nota fm hugonē de sancto victore. q̄ tres sunt species sonoz q̄ tres modulos faciūt. Igitur em̄ sonus pulsus. flatus 7 voce: pulsus ptinet ad citharam. flatus ad tubam 7 organū. vox vō ad cantum. Hec genera musicoz antiqu⁹ p̄plus in dei laudē exercebat. Hec aut cōsonātia sonoz assignari potest concordie mox. si ad pulsum cithare. manuū opatio: ad flatū organi mētis deuotio: ad cantū vocis. sermonis exhortatio referat. Bernardus

inqt. qđ pdest dulcedo vocis sine dulcedie cordis: frangis vocē. frange 7 volūtate: seruas cōsonantiā vocū. serua cōcordiā mox: vt p̄ exemplū cōcordes. primo. p voluntatē deo. 7 p obedientiā magistro. De organo dictū ē in q̄rta pte sub ti. de sanctis. Rursus h̄ triplex gen⁹ musicoz ad triplicē differentiā officij eccl̄iastici referť fm sicardū ep̄m cremon. in mitrali. Nam ipm officiū eccl̄ie psistit i psalmis i cantu et in lectiōibz. Primū musicoz genus est qđ fit pulsu digitoz. vt i psalterio 7 similibz: 7 ad id ptinet psalmodia. iux illd. Laudate eū i psalterio et cithara. Dicit em̄ psalteriū a psallim grece qđ est tangē latine. Secūdum est qđ fit voce. s. hūana: 7 ad istud ptinet lectiōes. Un ps. Sñ psallite ei in vociferatiōe. Et ap̄lus lectionem vocem vocauit dicēs. Ignorātes iesum 7 voces p̄phaz q̄ p sabbatū legunt. Terciū ē qđ fit flatu. sicut in tuba: 7 ad istud ptinet cant⁹. Unde ps. Laudate eū in sono tube. Sane rōnabilis diuerfoz sonoz cōcent⁹ 7 p̄cordiā varietate p̄pactā 7 bene ordinate ciuitatis vnitatē significat. Suauis vō cant⁹ fit ex diuersis. s. nō ex aduersis vocibus. Rursus cant⁹ in eccl̄ia leticiā celi significat: voces vō graues acute 7 sup̄acute. innuūt tribz modis p̄dicandū esse tribz eccl̄ie ordinibz. p̄pter tricesimū sexagesimū 7 centesimū fructū. Elēl iuxta tria volūmīa salomonis significāt ordinē incipientiū p̄ficientiū 7 p̄fectoz. De choro dictū in p̄ia pte sub ti. de eccl̄ia. Sane statutū est i cōcilio theoletan. 7 gerunden. vt tā misse ordo. q̄ psallēdi. q̄ mīstrandi cōsuetudo seruet i omibz eccl̄ijs. qui in eccl̄ia metropolitana seruat. Abbatibz q̄ vel monachis curā animaz habētibz. nō licz publica officia aliter celebrare q̄ in ecclesia episcopali. Quis aug⁹. dicat. Qđ neqz p̄tra fidē neqz p̄tra bonos mores esse cōuincit. indifferēter habendū esse: 7 i eccl̄iasticis sacramētis sit de iure consuetudo seruanda.

De nocturnis.

Scet ecclesiasti

ca officia a vespis incipiāt. iux illd de vespa i vesp̄rā celebrabitis sabbata v̄ra: qz tñ ordo cōueniēs ē. vt a tenebris p̄team⁹ i lucē 7 nō ecōuerso: iō a noctis officio inchoem⁹. Tēpus añ nocturnū siḡficat vitam n̄raz i p̄ctis. nocturnū officiū n̄ri exilij p̄uiciū. laus matutia p̄nie suffragiū. p̄ quā tendim⁹ ad lucis gaudiū 7 lib̄tatis. Elēl tēpus añ nocturnū siḡficat tēpus añ legē mortis. in q̄ oēs silebāt a laudibz dei. Temp⁹ nocturnū significat tēpus legis date moysi. Tēpus laudis matutie siḡficat tēpus gr̄e a resurrectione vsqz ad finē mudi.

in quo tempore deū laudare tenemur: de bonis nature. q̄ in illa hora nob̄ ptulit creādo: de bonis gratie. q̄ in illa nobis cōtulit resurgēdo: et de bonis glorie. q̄ in ea nobis dabit resuscitādo

Sane nocturnale officiū media nocte canit̄ ppter qnqz ratiōes. Primo qz p̄mogenita egipti de nocte interfecta sunt 7 primogenita israhelis saluata. Et igit̄ dñs nobis seruet p̄mogenita nr̄a. i. hereditatē regni celestis. quā nobis primogenitus dei fili⁹ acq̄siuit: i dō ei canimus officiū nocturnale. ne sim⁹ sicut esau. q̄ p edulio lenticule rufe pdidit priogenita sua. Secūdo qz dei fili⁹ fuit media nocte nat⁹. iux̄ illud sap. c. xvij. Bū mediū silētiū tenerēt oīa 7 nox zc. vsqz a regalibz sedibz. venit iesus fili⁹ tuus Et ḡ ipi⁹ natiuitati grati sim⁹ eū de nocte laudamus. 7 gr̄as de ipi⁹ natiuitate agim⁹. Tercio qz xpc in nocte hac hora captus 7 illusus ē a iudeis. ea etiā hora spoliāuit infernuz. large noctē accipiēdo. s. añ lucē. Adane vō surrexit. Ad media etiā nocte ad iudiciū ventur⁹ asseritur Un̄ statutū fuit vt i die vigiliāz pasche añ noctis mediū dimittere nō liceat p̄p̄os expectantes xpi aduentū. vt diceb̄ i fexta pte sub sabba to sancto. Ydō hac hora deū laudam⁹ gratias agētes de ipi⁹ captiōe. 7 patz liberatiōe: eius etiā aduentū solícite expectātes. Quarto vt noctes delictoz nr̄oz illumient̄. Un̄ paulus 7 silas i vinculis existentes. media nocte orantes himnū cūctis audiētibz dixisse memorant̄: vbi terremotu repēte facto ianua spōte patefacta ē 7 eoz vincula ilico sūt soluta. Quinto p̄t carnis illecebras psallēdo 7 orādo edomādas: qz sicut dicit̄ eccl̄i. xxxj. Vigilia honestatis domat carnes. Sciendū aut̄ ē q̄ i primitiua eccl̄ia ministri eccl̄ie ter de nocte interpolatim surgebāt ad diuinū officiū celebrādū. tria in b̄ tēpora de signātes: videlz tēpus añ legē. tēpus sub legē. 7 tēpus gr̄e. Surgebāt eñ p̄io circa primū somnū qñ vulg⁹ solet ire dormitū. secūdo circa mediā noctē. tercio paululū añ diē. sic ordinātes officiū: vt nocturne finite. 7 lectiōes cū suis respōsorijs plecte essent priusq̄ lucesceret: apparēte vō auroza pulsatis cāpanis cantabāt. te deū laudamus. 7 matutinas laudes. Ad p̄mā nocturnā pōtifer solū 7 mīstri eccl̄ie surgebant. q̄ sine inuitatorio cantabāt. p eo qz null⁹ ad hāc iuitabāt. Et vocabāt vigilia. qz habuit initiū a pastoribz vigiliās noctis sup greges suos seruātibz. In p̄cipuis tñ solēnitatibz p̄l's tota nocte i dei laudibz psistebat: s̄ illud sublatū est et ieiuniū loco illius vigilie ordinatū. put diceb̄ i fexta pte s̄b q̄rta feria tercie hebdomade d̄ aduentu. Ad secūdā nocturnā surgebāt mīstri sil' 7 coniugati tā mulieres q̄ viri. que cū inuitato-

rio dicebat: ad significandū angelos iuitātes pastores ad videndū regē natū. Ad terciā surgebāt oīs cōmuniē. Sed postea algescēte caritate. cū oēs tā mīstri eccl̄ie q̄ p̄p̄us surgere ad nocturnū officiū pigritarēt: statutū ē vt oēs media nocte surgerent. iux̄ta illud p̄phe. Ad media nocte surgebā zc. 7 totū noctis officiū cōtinue cātaret̄. 7 plures adhuc illa hora surgūt Quia vō qdā nocturnis delicijs plusq̄ dei fructijs vacātes institutiōz h̄mōi nō seruabāt. cōsequēter statutū ē vt saltē tpe vltime nocturne oīs surgāt. Potest etiā dici q̄ q̄ttuor sunt eccl̄ie hostes: supiores. i. demones malignātes: inferiores. i. homīes aduersantes: interiores. i. cōcupiscētie carnales: 7 exteriores. i. illecebre seculares. De primis inq̄t apl's. Nō est vob colluctatio aduersus carnē 7 sanguinē. s̄ aduersus spūalia neq̄cie i celestibz. De secūdis ps. Sup̄ dorsū meū fabricauerūt pctōres plō. i. si. De tercijs apl's Caro p̄cupiscit aduersus sp̄m. spirit⁹ aut̄ aduersus carnē. De q̄rtis Jo. Nolite diligē mūdū neqz ea q̄ sunt i mūdo: qz qcqd est i mūdo. aut ē p̄cupiscētia carnis aut oculozū aut supbia vite. Aduersus hos q̄ttuor hostes. rectores eccl̄ie debēt q̄ttuor noctis vigiliās solícite custodire. Nā pastores custodiebāt vigiliās noctis sup̄ gregē suū videlz cōticiniū galli-ciniū intempestū et anteluciniū: i qbus obesse ciuitatis custodes vigilāt alternatim Primā ḡ vigiliā custodire debēt p̄ fallacias primoz hostiū. secūdā p̄ v̄sutiā secūdoz. terciā p̄ terciās. quartā p̄ q̄rtas. Et iō nocturnū officiū i q̄ttuor est ptes distinctū. s. in tres nocturnos 7 matutinas laudes. qd̄ p quattuor noctis vigiliās p̄ dictas quattuor hostiū p̄secutiōes antiq̄ ecclesia decātabat. Porro i memoriā illi⁹ laudabil' p̄suetudinis 7 deuotiōis antiquoz in tempore estiuāli celebrat eccl̄ia nocturnū officiū i tempore prime nocturne. licet qñqz tēpestiui⁹. qd̄ qdam vigiliās sub antiq̄ nomie vocāt: 7 specia-liter i festiuitatibz beatoz iohannis baptiste petri 7 pauli. 7 assumptiōis beate marie. q̄ sūt p̄cipue illius tēporis solēnitates: 7 hoc facere incipiūt i ipso festo beati iohannis i crepusculo. p eo q̄ ipse fuit finis veteris testamēti. 7 initii noui. Romani etiā adhuc i oībz p̄cipuis festiuitatibz toti⁹ anni i sero dicūt tres psalmos 7 tres lectiōes. q̄s vigiliās vocant. 7 i nocturnis idē repetūt 7 totū officiū matutinū pficiūt Rursus i memoriā dicte deuotiōis antiq̄z ter i nocte surgētū. tres nocturnos dicim⁹. q̄ 7 inde nomē 7 originē habuerunt. Et nota q̄ nocturna. ne. ponit̄ p hora. sed nocturni. nox p officio. El̄el nocturna ne. ē collectō psalmoz q̄ dicūt añ lectiōes i dñica vel etiā i pfestis

Liber

Quintus Jo. xcj.

diebus. Nocturne i plurali dicunt tempora in qbus psalmi cantant. Nocturni nox. dicunt. ix. psalmi et. ix. lectioes cu suis respōsorijs i solēnitatibus. Sane p nocturnas excubias dyaboli vitam insidias: 7 ido nocte surgētes. currim⁹ campanis auditis ad ecclia3. veluti exercitus ad militiā audito clangore tubaz. Tulaz igit regiā. i. ecclia3 ingrediētes ad altare incliam⁹ qz qsi regē milites adoram⁹: eterni ei regis milites sum⁹. Inclinatēs aut trinā facim⁹ orōnē dicētes ter. pat noster. smonē ad patrē 7 filiūz 7 spm̄sanctū dirigētes. Lū ad patrē loqmur ad mediū altaris itētiōe cordis 7 statu corporis nos p̄sentam⁹. ppter p̄is potētiā 7 n̄raz p̄seuerantiā. Lū ad filiū loqmur ad sinistrā altaris p̄tez nos cōuertim⁹: ppter ip̄ius exinanitiōez et n̄ri lapsus offensionē. Lū ad spm̄sanctū ad altari trāsim⁹: ppter ip̄i⁹ benignitatē. 7 n̄ram grē p̄secutionē. Quidā tñ ad h̄ habēt speciales oratiōes. Beinde quidā psalmos ḡduales incipiūt de qbo dictū est i p̄hemio hui⁹ ptis. Sacerdos itaqz nocturnū inchoās officiū. a dño q est alpha 7 o. i. p̄cipiū 7 finis. 7 bonoz largitor oim̄ icipit. Et qm̄ scriptū ē ioh̄. xv. Sine me nihil potestis facē etiā os apire: petit ante oīa fiducialit̄ ab eo q dic. api os tuū 7 ego adimplebo illud. vt ei os apiat ad digne ip̄m laudandū dicēs. Dñe labia mea apies 7 os meuz zc. Quia nō ē speciosa laus dei i ore peccatoris nisi ip̄e i laudē sui illi⁹ os apire dignet̄: iuxta illd̄ p̄phe. qre tu enarras iusticias me. 7 assu. test. m. p os tuū. Ifinit etiā h̄ officiū in ip̄o deo dū dicit̄. deo gr̄as. vt initiū 7 finis circularitez referāt ad eū q ē alpha et o. Et q d̄r apies. ponit tēpus p tēpore. i. aperi. Rursus petit sua labia aperiri. qm̄ pridē in p̄pletorio nos deo cōmendauim⁹. 7 os 7 pect⁹ signo crucis munientes p̄clusim⁹: qre merito nūc cum p̄cat vt labia clausa apiat ad laudādū. Chor⁹ vō ad notādū armoniā nō mutata p̄sona r̄spōdens dicit. Et os meū annū. lau. tu. Est em̄ vera armonia. vt sit credentiū cor vnū 7 aīa vna. Act. c. iij. Et i tali v̄mitate de⁹ laudat̄. Quia vō dyabolus dei laudē abhorret. ppter qd̄ deū laudare volentē satagit impedire: nā p̄tēptus pharao. i. dyabolus surgit i scādala. ido ecclia ne succūbat. statim impetrata loquēdi licētia. orat dicens alta voce. Deus in adiutoriū meū intēde. Chor⁹ respōdēs dic. Dñe ad adiuvādū me festia. Sane p̄missis duobz habitis. videlz gratia p quā os aperit̄. 7 dyabolo p auxiliū dei repulso: nihil aliud restat nisi laudare. Tñ statim ecclia laudans subiicit. Gloria p̄i zc. Be q in p̄hemio dictū est. Clerū qz non sufficit deū laudare nisi etiā ad laudandū alios inuitem⁹. vt qui audit

dicat veni. apoc. vltio. 7 cortina cortinā trahat ero. xx. ido seq̄ inuitatoriū 7 iuitatori⁹ psalm⁹ Venite exultem⁹. Ubi multiplex cā reddit̄ qre deo exultare 7 iubilare debem⁹. du3 ibi dicit̄. Qm̄ de⁹ magn⁹ zc. Et vltio assignat̄ causa. s. ne ingrati sim⁹ sicut iudei. q ppter suā ingrati tudinē 7 maliciā terrā p̄missiōis nō intrauerūt Tñ dicit̄ ibi. Si introibūt i regem meā. quasi dicat nō. Inuitatoriū autē alta voce dicit̄. qsi mat̄ ecclia p illd̄ iuitet oēs ad p̄fitedū dño. iux illd̄. Venite filij audite me qd̄ notat secūd⁹ vs⁹ p̄reocupem⁹ zc. Hinc ē q i qbusdā eccl̄ijs iacētes ad orōnē añ matutinū añ singla altaria statim cū audiūt cātari. venite exultem⁹. choz itrant. Incipiēs ei inuitatoriū ē qsi p̄co. tanq̄ tuba exaltās vocē suā. p̄remittit̄ qz inuitatorio vox hūilis. s. cū venit ad psalmū. inuitatoriū exalta: qz ecclia p̄rio secreto qsi ostio clauso laudat deū p̄t se. s. postea manifeste p̄t alios vt ardor accēdat primos. Hic ḡ ē q i p̄cipuis festiuitatibz inuitatoriū qsi voce valde demissa inchoat̄: s. cū venit ad vsum. hodie si vocē ei⁹ zc. exalta: ne qs corde forte obduratus de voce nō audita cauet̄. Tñ esa. Quasi tuba exalta vocē tuā. Rursus voce demissa inchoat̄. ad notādū q i p̄matina ecclia p̄plus claz ad fidē 7 ad xpm̄ colendū inuitabat̄. Sed postea vox exalta: vt ostēdat̄ q hodie liber inuitat̄ p̄dicat̄ 7 adorat̄ Itē inuitatoriū ip̄m ad aliqs v̄sus illi⁹ psalmi. venite repetit̄ integre. 7 ad alios imp̄fecte qz licet oēs p ip̄m inuitatoriū ad laudes 7 gl̄iā dei inuitet̄. aliq tñ p̄fecte 7 aliq imp̄fecte banc inuitatiōz recipiūt. Dicit̄ aut series itegre: qz illi inuitatiōz integre recipiūt. q p̄fecto laudes deo referūt. p̄fecte aut laudes referūt. q nil qd̄ nō sit laudis interponūt. Quia ḡ senari⁹ ē p̄m⁹ numer⁹ p̄fectus. qd̄ patz: qz p̄stat ex suis ptibz aliquotis. s. vno duobz 7 tribz: ido series integre repetit̄. Ter vō imperfecte repetitur: propter illa tria hominum genera. qui ad cenā inuitati inuitationē nō receperūt. s. auari supbi 7 luxuriosi: vt dicit̄ i sexta pte sub sacūda domonica post penthe. El̄el ppter nostram in tribus scilicet in corde in ore 7 in opere imp̄fectionem. Leterū epiphanie officium inuitatorio caret. prout ibi in sexta parte dicit̄: 7 etiā mortuoz officium. nisi funere p̄sente: quia in illo officio xpi exequias imitatur. non em̄ in pasceue dicit̄. Adhuc qz nō sufficit deū ore laudare. nisi 7 mente laudetur: ideo post inuitatorium subiicitur himnus. id est laus dei. Itē qz post inuitationem consequēter multi deum cū leticia laudant. iuxta illud. audiuit 7 letata est syon: ido p⁹ iuitatoriū cantat̄ cōmunit̄ himn⁹. Tercio dicit̄ himnus in signū q sicut legit̄ in

actibus apostolorum gentes gauisae sunt quia ad fidem vocatae sunt. Porro quia iterum non sufficit laus oris et cordis nisi et opus sequatur. quia fides sine operibus non prodest imo mortua est: ideo per himnum sequuntur psalmi. qui bonam operationem designant. Dicitur etiam antiphona. que significat caritatem sine qua opus non perficitur: et versiculi de quibus in preambulo dictum est. Post usus ante lectiones per quos doctrinam habemus dicitur oratio dominica. Primo ad notandum quod quod eget sapientia et intellectu doctrine. postulet illam a deo qui secundum beatum Iacobum dat effluent omnibus et non improperat. Secundo ut ipsius orationis auxilio perficiatur nobis usus interior. Tercio ut per illam dyaboli temptationes pellantur. Ille enim sentiens nos velle lectiones legere. in quibus sanctorum victoriae contra ipsum habitae leguntur: satagit nos acius impugnare. Unde nos illa oratione munimur. Dicitur autem secrete. per quod secretum regis consilium intelligitur. ut apposite similitudinis persequamur exemplum et ut diligentius capiamus. vel quia in ea loquimur deo Ultima tamen psalmus patenter concluditur. ut pateat ad quod oratio ipsa dicatur. scilicet ne lector per fantasiam temptationum effraetur. et auditor a lectionis intellectu et perfectu fraudeatur. De his sub titulo de prima dicitur. Per preces vero quae dominicam orationem ante lectiones sequuntur. imploretur sanctorum intercessio ad obtinendum quod in ipsa oratione postulat. Oramus enim dominum ut mittat operarios in messem suam: et aperiat cor nostrum in lege sua. et in preceptis suis. ne semen ubi dei quod audituri sumus. aut volucres comedant. aut spine suffocent. aut in petra ubi non habet humorem arescat. Consequenter lectiones quae sunt doctrina subiunguntur et post lectiones responsoria. quae bona opera significant. De quibus in preambulo dictum est. Illud autem considerandum est. quod in diebus festiuis et dominicis tres dicimus nocturnas: in perfestis unam. Siquidem in trium nocturnarum officiis tria tempora representamus. scilicet tempus ante legem. tempus sub lege. et tempus gratiae: quorum quolibet tribus distinctionibus variatur. Tempus ante legem has distinctiones habuit. Prima fuit ab adam usque ad noe. Secunda a noe usque ad abraham. Tercia ab abraham usque ad moysen. Tempus sub lege has distinctiones habuit. Prima a moysen usque ad david. Secunda a david usque ad transmigrationem babilonis. Tercia a transmigratione babilonis usque ad christum. Tempus vero gratiae has distinctiones habuit. Prima distinctio fuit apostolice et euangelice praedicationis. Secunda tempus impugnationis per hereses emergentes. Tercia tempus pacis quando hereses elimiate sunt. Recte autem tres nocturni praesentis seu fideles utriusque temporis significant: qui vigilantes per dei laudem ad eternam peruenient laudem Unde apostolus ad romanos. Omnes stabimus ante tribunal iudicis: et nos qui vivimus et qui residui

sumus non perueniemus eos qui dormierunt. Quia ergo illi bonis insistentes operibus bene vigilauerunt: merito et nos. ut eorum meritis trinitati placere et in ordinibus angelorum sociari possimus: in nocturnali officio sub antiphonarum psalmorum versus lectionum responsoriorum nouenario deo laudes canimus. Antiphona ad dilectionem. psalmi ad actionem versus ad exercitationem. lectiones ad dei cognitionem responsoria ad gaudium et cantum pertinet angelorum. Nouenarium vero antiphonarum psalmorum. lectionum et responsoriorum per eodem accipiunt quantum ad numeri significationem. De his etiam dicitur in sexta parte sub festo natalis. et sub feria quinta cene domini: et sub titulo. de vii. diebus per pascha. In quibusdam tamen ecclesiis quando dicitur. te deum laudamus. nonum responsorium non dicitur. Premissas itaque trium temporum. nouem diuersitates seu distinctiones inuenimus in nocturnis solennitatibus sanctorum et dominicarum. In solennitatibus enim sanctorum tres nocturnas celebrantes. imitamur excubias celestis hierusalem. quae edificatur ut ciuitas. et conseruat per angelorum excubias: qui trinitas distinguunt. dum ter tria trinitati concinunt sic et nos qui in illam credimus tres nocturnas celebramus. Imitamur etiam in his primitiue ecclesie tres interpolatas excubias. quae ter in nocte surgebant ad confitendum domino ut promissus est. Siquidem canimus. in antiphonas. in psalmos. in lectiones. et. in responsoria: videlicet in utroque nocturno tres. siue tria: ad notandum omnes electos qui fuerant ante legem sub lege et sub gratia associatos esse in cognitione sancte trinitatis. in ordinibus angelorum. et in celis ipsi trinitati congaudere. et usque in fine sociabuntur. Sicut autem angeli priores electis fuerunt. ita et psalmi lectiones praecedunt. In dominicis quoque diebus in quibus aliud festum non occurrit tres nocturnos celebramus. Et dicitur in primo nocturno. xii. psalmi et tres antiphona. quae quilibet respondet quattuor psalmis et in plerisque locis unum gloria patri. quattuor psalmis respondet. Sane dominicam diem dominus sua resurrectione glorificauit. et in ea angelorum praesortium permeruimus. Unde dominica nostra dominicam resurrectionem nobis ad memoriam reducit. et etiam resurrectionem omnium fidelium qui ab initio mundi fuerunt. et usque ad finem seculi futuri sunt: quia in resurrectione domini omnium electorum resurrectio significata est. Primum nocturnum recolat tempus ante legem. tempus. scilicet legis naturalis: duodecim psalmis illi tempus recolat resurrectionem omnium sanctorum illi temporis. praefertur. xii. patriarcharum. qui tunc marie viguerunt et vigilauerunt. a quibus populus domini in. xii. tribubus fuit repagatus. qui fuit domino populus peculiaris. sicut in tempore gratiae. xii. apostoli per ceteros praefulserunt. Quaternarium psalmorum numerum. iiii. principales seu cardinales virtutes praecedunt videlicet prudentiam iustitiam fortitudinem et temperantiam: quae credimus sanctos patriarchas suo tempore per ceteris

habuisse et alijs exemplo monstrasse. Tres antiphone fidei sancte trinitatis siue dilectionis in ea ostendunt. Quare quelibet respondet quattuor psalmis. Nam quilibet tenens fidem sancte trinitatis quattuor promissis virtutibus est quadratus. Unitas enim in quodro posita est. sicut habet apoc. c. penul. Ideo autem quattuor psalmi sub una gloria dicuntur nec separantur: quia quattuor promissae virtutes inseparabiles sunt. Et quia habet unam. habet omnes. sicut probat augustinus. Item in eo quod sub una glorificatione trinitatis quattuor psalmi copulantur. ostendit dictos patriarchas in una fide trinitatis dictas quattuor virtutes habuisse. et ceteris exemplo monstrasse. Item quidam omnes psalmos prime nocturne sub una antiphona cantant. ad non dum delectationem quam habent in cognitione trinitatis. Quidam etiam ad quelibet psalmum dicunt gloriam per tres antiphonas eos distinguunt: quia quilibet tenet ex suo dono reddere laudes unitati ex hac delectatione quam habet in cognitione trinitatis. Et attende quia in prima distinctio temporis ante legem vigilauerunt abel enos. enoch et lamech: quod in primis quattuor psalmis inuenitur. Beatus vir cantat abel. quia tanquam lignum plantatum secundum decursus aquarum. dedit in tempore suo fructum iusticie: dum per iusticia perfructu succubuit. Quare fremuerunt cantat enos. quia domino in timore inuenit. dum nomen domini inuocauit. Domine quod multiplicati sunt cantat enoch: quem dominus suscepit dum eum in paradisu transiulit. Domine ne in furore cantat lamech. quem dominus exaudiuit. dum ei talem filium dedit. quia genitum humanum a furore dei in archa saluauit: quia igitur quattuor dicitur psalmi dicuntur. ideo duo psalmi de matutinali officio subterhunc. videlicet. cum inuocemus. et verba mea Et ideo illi potius quam alij: quia primi semper in populo et secundo in secunda feria ad laudes dei In secunda vero distinctio primi temporis vigilauerunt noe. sem. heber et phare. Domine deus meus cantat noe. quem dominus in illa generatione iustum inuenit: et ideo aquas presequenti bus saluum fecit. Domine deus noster. cantat sem: quem dominus gloria et honore coronauit. dum eum super fratres primis benedictione sublimauit. Confitebor tibi. cantat heber quia mirabilia dei narrauit. cum ciuitates giantium dissipauit. In domino confido. cantat phare: quia in urbe caldeorum positus in domino confidit. cuius psalmi calicis ignis et sulphur extitit. In tertia distinctio primi temporis vigilauerunt abraam. ysaac. iacob et ioseph: quod sequentes psalmi declarant Saluum me fac. cantat abraam: quem deus saluum fecit. in cuius tempore sanctus defecit. quia ydolatrie fuit. Et quia cantat ysaac. quem dominus in sacrificio resperit. Dixit insipiens cantat iacob: quia spes domini fuit. Et ibi dicit. Exultabit iacob et letabit israel. Domine quia habitabit. cantat ioseph: quia fuit sine macula. dum aduleterum recusauit. Secundum vero nocturnum dominicalem siue tres psalmi qui tunc dicuntur cum tribus antiphonis et tribus glorificationibus. recolunt resurrectionem eorum.

qui sub lege moysayca fuerunt: et licet tunc multi sancti fuerunt. tamen tres ordines fuerunt. scilicet legislator cum suis imitatoribus. et psalmista cum suis et prophete. Fuerunt namque aliqui doctrina legis contenti. Fuerunt etiam aliqui qui cum dauid vel ad modum ipsius domino psalmos decantauerunt ante archas eius. Fuerunt et prophete quibus datum fuit corrigere populi doctrina et sapientia sibi a deo data. et predicare eis futura: propter hos tres ordines tres psalmos dicimus. Et quia isti fuerunt trinitati cum delectatione spirituali: ideo ad singulos dicimus gloriam patri cum antiphona. Qui autem omnes psalmos prime nocturne dicunt sub una antiphona. et omnes secunde nocturne sub tribus attendunt: quia et si illis qui fuerunt tempore legis nature. reuelata fuerit aliquid quantum veritas: illis tamen qui fuerunt sub lege moysi magis et inde maior est eis exultatio. quod notat antiphonarum triplicatio. Preterea illis qui fuerunt sub lege nature. promissa fuit hereditas: sed his qui fuerunt sub lege moysi collata. Et non quod in prima distinctio temporis legis vigilauerunt sacerdotes ut aaron cum docuit. quod exprimit psalmus. Conserua me: quia dominus psalmus fuit hereditatis et calicis. In secunda iudices ut geon dum iudicauit. quod exprimit psalmus. Exaudi domine iusticia mea: quia iudicium perdit de vultu omnipotentis. In tertia reges. ut salomon dum populum rexit. quod insinuat psalmus. Diligam te: quod dominus constituit super gentes In tercio vero nocturno tres psalmi. dicimus. recolentes resurrectionem omnium illorum qui tempore gratie siue in nouo testamento in tribus mundi partibus. scilicet asia. africa et europa viguerunt et vigeant. Et quia tempore gratie maxime facta est reuelatio et impletio veritatis: ideo psalmi illi cantantur septem cum antiphonis habentibus alla ad maius gaudium designandum. puta pleni in. vi. parte sub natali dicitur. Hinc etiam est. quod in quibusdam ecclesiis semper in omni tercio nocturno siue dominicali. siue festiuali. lectiones ex nouo testamento subiciuntur. scilicet expositiones euangeliorum. et dicitur Te deum laudamus Et attende quoniam in prima distinctio temporis gratie vigilauerunt apostoli qui exprimentur in psalmis. celi enarrant: quia omnem terram creauit sonus eorum. In secunda martires quod declarat psalmus. Exaudiat te: quia dominus perit eos in die tribulationis eorum. In tertia confessores quod innuit psalmus. Domine in virtute: quia non sunt fraudati voluntate labiorum suorum. Illud ergo interest inter reliquos psalmi. primi nocturni qui sine antiphonis dicuntur: quia non quilibet eorum habet antiphonam. et tres psalmos aliorum nocturnorum qui cum antiphonis dicuntur: quod interest inter reliquos patriarchas qui peregrini erant et sperabant hereditatem quam eorum posterum possiderunt. et eorum posteros qui terram patrium eorum promissam hereditauerunt In illis quod tres psalmi. tercii nocturni qui dicuntur cum antiphonis habentibus alla. et illos secundi nocturni qui dicuntur cum antiphonis sine alla. illud interest: quod interest iter illos qui habuerunt testamentum

imitandum et eos qui habent non imitandum. Maior
namque est gloriatio noui quam veteris testamenti: et de pre-
ceptis quam de promissis. Premissi igitur tres noctes
non sunt illi tres anni ficulnee. quam dominus inutilem in-
uenit dicens de illa. Dimitte me ut succidam. Et rati-
sum est ei. Adhuc dimitte eam habet anno ut circumfodi-
am eam et mittam stercorem. Latam enim in prima no-
cturna. ut recolentes facta primum quod sub lege nature fu-
erit. non inutiles inueniamur. Latam etiam in secunda et
tercia. ut recolentes facta primum quod sub lege moysaica.
et quod etiam ante nos fuerit sub lege gratie. non inutiles in-
ueniamur. Et si inutiles sumus. oportet quod pastor
noster fodiat circa nos dicens. reducendo nos ad me-
moriam mortis illorum quos vidimus paulo ante florere. Iste
li videtur quod fortis fuit ille. quod nobilis. quod diues. quod po-
tes. et ecce ad momentum transiuit. Oportet etiam ut
stercorem ponat. prout videtur ante oculos nostros ponere
deus: et si habet non habet effectum dicat. In primo est quod dominus
ad radicem arboris securi ponet: et si te inutilem inue-
niet. in ignem eternum ubi perpetuo perbureris periciet

Victo de nocturnis festiuitatibus et dominicis. nunc de
nocturnis ferialibus siue non solenniis diebus pauca di-
camus. Et quod deus in illis dicimus. regum. psalmi. ut nos deo
debere fuisse in. regum. noctis horis ostendam. cuiuslibet
horae unum psalmum attribuere: cum non possimus iugiter
deus fuisse. prout in prophemia dictum est. Olim quidem
varie psalmi canebant. Quia alii quinquaginta. alii
plures. alii pauciores dicebant. Sed angelus reuelante
presens puenit. ut. regum. diceret. Qui psalmi bini et
bini dicuntur: ad nonandum quod sine caritate quod ad minus
inter duos persistit. laudes nostre vel opera nostra nihil pro-
sunt. In quibusdam tamen ecclesiis in diebus pfestis inter du-
os psalmi gloria prout interponitur. ad nonandum quod christus est dei
et hominum mediator. In alijs vero ecclesiis duo psalmi
sub uno gloria prout terminantur: ad nonandum quod laudes
nostre tunc deo acceptae sunt. si in caritate maneamus
et sic inter duos psalmi. nihil interponunt. quia inter deum et
primum in quibus dilectione caritas proprie persistit me-
diu non habet. Et secundum habet in. regum. psalmis series tamen
gloria prout dicitur. sicut sex sunt mundi etates. Preterea
sicut homini a natiuitate usque in finem vite sex eta-
tes naturaliter accidunt. ita in quotidiano nocturno se-
ries dicitur gloria prout: ut recolamus quod usque in finem in di-
lectione perseverare debemus. propter eandem etiam causam
tunc sex antiphone dicuntur. quod quid significet in prophemia
dictum est. El el propter sex opera misericordie. quod si obfuerim
rimus. de tenebris huius noctis vel mortis ad veram
lucem et vitam pueniemus eternam. Tres quoque lectores qui
tunc dicunt doctrinam electorum trium tempore significant
Et cum ipsis interpolata tria responsoria dicuntur: ad non-
dum quod quicquid electi in tribus temporibus docuerunt. et quicquid in
tribus etatibus agimus. ad domini trinitatem referimus. et
trinitatem in fide spe et caritate glorificamus. Responsoria
enim a respondendo dicuntur. Ad habet tres lectores di-
cunt. quia dominus tres posuit vigilias dicens. Si in prima

si in secunda. si in tertia vigilia venerit. et ita inue-
nerit: beati sunt qui illi. Que tres vigilie tres
etates designant. scilicet puericiam iuuentutem et senectutem
in quibus bene vigilando deum laudare debemus. Et
nota quod psalmodia trium nocturnorum tamen dominicaliis quam
ferialibus dieta vocatur. Unum erit. c. iij. Quia trium
diebus ibimus in solitudine. Sane gregorius. vij. con-
stituit ut in die resurrectionis usque in sabbatum in
albis. et in die pentecostes. usque in sabbatum eiusdem. tres
psalmi tamen ad nocturnos. tres quoque lectores dicantur.
Omni diebus vero alijs diebus per totum annum si festiuitas
est noue lectores legantur. alijs vero diebus scilicet in ferijs
regum. psalmi. et tres lectores legantur. In dominicis vero diebus
exceptis dominicis pasche et pentecostes. xvij. psalmi et no-
ue lectores dicantur. Illi autem qui singulis diebus propter
hebdomadas pasche et pentecostes. tamen tres psalmi. et tres le-
ctores dicunt: non ex regula sanctorum primum. sed ex fasti-
dio habet facere comprobantur. Nocturnis finitis causa
pane pulsantur. et tunc deum laudamus alta voce cantant:
ad nonandum quod manifeste et mirifice ecclesia tempore gratie
laudat deum: et ad signandum quod si bonis operibus doctri-
ne sancte bene responderimus. ad celestem laudem cum an-
gelis pueniemus. Cantant quoque tunc alta voce factus
gaudium mulieris de dracma perditam inuenta designat
Quod vero finis eiusdem cantici ibi. Per singulos di-
ces etc. a alijs versus sequentes alii canunt: significat
per gratulationem vicinam: quam mulieri propter dracmam
reptam fecerunt. Compulsato vero campanarum prout
tunc vicinam repuntat. In quibusdam etiam ecclesiis
luminaria accedunt. Quia et mulier ipsa lucerna
accensa totam domum euertit. Hoc etiam significat.
quod ecclesia catholica per christum exiit de inferno. Ut
ipse himnus futurum gaudium et letitiam repuntat. quam
ecclesia regescens a laboribus suis est in die iudicii
persecutura. Et est sciendum quod cum beatus ambrosius. beatus
augustinus. de manicheis puerum baptisasset dixit.
De deum laudamus. Augustinus vero respondit. De
dominum confitemur. Et illo dicente. De eternum
patrem. ille respondit. Tibi omnes angeli etc. Et sic totum
illum himnum alternatim composuerunt. Post te
deum laudamus. vel quoniam illud non dicitur. propter omnes
lectores et responsoria. dicitur versus a sacerdote. per quem ex-
citatur audientes ut in dei laude permaneat. Et dicitur
voce magis dimissa: ad nonandum quod non perdest cla-
mor vocis. nisi assit clamor cordis. Elez beatus
benedictus aliter officium noctis ordinauit: non tamen
dissentiens a premissa ecclesie ordinatione. vel illi in
aliquo contradicens. sed ordini suo quoddam peculiare
constituens. Ipse namque instituit semel dici. deus
in adiutorium meum intende. et ter. domine labia mea
aperies. propter reuerentiam unitatis et trinitatis. Be-
in de psalmum domine quod multiplicati. eo quod a somno
surgens dicit in eo. ego dormivi et somnum cepi etc.
Deinde in primo nocturno. vij. psalmi. et quattuor lectores
cum totidem responsorijs cantari instituit. et totidem

in scdo: p hoc vitam contemplatiuaz innuens ⁊ actiuaz. Senari⁹ em̃ psalmoz numerus vitam designat actiuā: in q̃ sex miscōie opa puenit exerce-
 ceri: si q̃s ad contēplatiue vite pfectōez voluerit puenire. q̃ p q̃ttuor euangelia designat: ⁊ p q̃t-
 tuor lectōes siliter figurat. Quaternari⁹ qdē nu-
 mer⁹ apud monachos q̃drataz stabilitatē. ⁊ e-
 uangelicā in sc̃tis exp̃mit: seu q̃druplicē sensuz
 scripturaz p̃p̃t q̃drigas aminadab. i. historia-
 lem. allegoricū. tropologicuz. ⁊ anagogicū. In
 tercio vō nocturno tria cantica cātari instituit
 in laudē trinitatis. a q̃ nob̃ vite pfectōnez dari
 cū caritate credim⁹ ⁊ speram⁹. Cantant̃ at̃ illa
 cantica cū alla. qd̃ est canticū celestis leticie: vt
 p b̃ totaz trinitatē eē dignaz celesti laude oñdat̃
 ⁊ ad quā plene laudandā n̄ sufficit laus hūana
 Quattuor vō lectōnes de euangelio q̃ sequunt̃.
 significāt q̃ laudatores dei p q̃ttuor euāgelista-
 rū doctrinā dñt esse q̃ttuor vtutib⁹ īsigniti: p q̃t-
 tuor etiam respōsoria laudantiū alacritas desi-
 gnat̃. Sed ne h̄ bonū agētes illd̃ sibi ascribāt.
 s̄ totū dei laudi attribuat̃. ⁊ se illi⁹ fuos oñdāt
 subiūgit̃. Te deū laudam⁹. Postea legit̃ euan-
 geliū qd̃ significat denariū. i. vitam et̃naz q̃ di-
 gne deū laudantib⁹ in fine reddet̃. Ad qd̃ seq̃t̃
 amē. i. fiat nob̃ qd̃ ex euāgelio credim⁹ ⁊ spera-
 m⁹. Hinc vō q̃ seq̃t̃ sc̃z te decet laus ⁊c. gau-
 diū qd̃ sc̃i p̃t̃ laborē hñt de remuneratōne de-
 narij significat. Adonachi at̃ nunq̃ nouē lectō-
 nes dicūt nisi in eregis mortuoz. Un̄ ⁊ in tri-
 duo añ pascha nouē dicūt q̃si eregas dñi rep̃se-
 tantes. Ad laudes aut̃ instituit psalmū illū de⁹
 misereat̃ nr̃i. p̃mo absq̃ antiphona decantari.
 Tū qz tenebris facientib⁹ diluculo matutine
 laudes cātant̃: ⁊ in eo d̃z. Illuminet vultū suū
 sup̃ nos. Tū qz b̄ officiū ad dñi p̃tinet resurre-
 ctōez. p̃ quaz accepim⁹ miscōiaz ⁊ benedictōez.
 Rursus monachi dñicaz ozonez in voce dicūt.
 p̃p̃t simplices q̃ eaz n̄ intelligunt aut obliuiscū-
 tur. ⁊ p̃p̃t d̃sutos q̃ spinaz odi gerentes in cor de
 frēm odiūt. nolentes dicē. Dimitte n. d. n. sicut
 ⁊ nos dimitti. de. n. Hoc igit̃ dicē p̃pellunt̃ in
 publico. vt purgēt ab illo vitio: tam in fine no-
 ctis. i. matutinis laudib⁹ q̃ i fine diei. i. vesp̃is
 vt noctē aut̃ diez n̄ p̃trāseant sine reconciliatōe
 fr̃is. In alijs at̃ horis nō dicunt in voce. qz sepe
 p̃tingit̃ fr̃i frēm irasci. ⁊ q̃daz furoris ipetu cō-
 moueri: q̃ licet statū animū n̄ cohibeat. expectā-
 dus tñ est ad veniāz. Sufficit em̃ si sol nō oriat̃
 sup̃ iracūdiāz ei⁹. Dicūt et̃iaz q̃ttuor solūmodo
 ps̃. ad vesp̃as. put in. vi. p̃te sub ti. de tpe aduē-
 tus diceť Non vacat et̃iaz a misterio. q̃ mo-
 nachī se toto corpe ab oriente in occidētē girāt:
 significantes deū vbiq̃ adorādū fori. q̃si vbiq̃
 p̃ntez: vel qz rōnabili motu ab ortu nr̃e natiui-

tatis vsq̃ ad occasum mortis eum seq̃ tenemur
 sicut ⁊ firmamentū naturaliter vertit̃ ab oriēte
 in occidentē. Hoc et̃iaz q̃daz designant ecclie i
 q̃b⁹ dicentes. glia p̃ri se inclinant ad orientē. ⁊
 subdentes. sicut erat ⁊c. se vtunt in occidentez.
 Beuotō em̃ in d̃inis officijs est fuanda. Quia
 vō monachoz officiū ad nos nō p̃tinet ad p̃ns
 de illo sufficiat hoc dixisse. Ultimo nota q̃
 monachoz ordo figuraz cherubin q̃ int̃ angelo-
 rum ordines eximior p̃dicat̃ h̄re pbat̃. Nam
 sicut cherubin ita ⁊ monachi sex alis velant̃. di-
 cēte scriptura. Sex ale vni ⁊ sex ale alteri. Due
 q̃dez in capucō q̃ caput tegit̃ demōstrant̃. Illd̃
 vō tunice qd̃ brachijs extendit̃ siue dextera ⁊ le-
 ua. alias duas dicim⁹ esse alas. ⁊ añ ⁊ retro ali-
 as duas. ⁊ sic illud q̃ corp⁹ tegit̃ sex alaz nume-
 rū implē asserit̃. Habir⁹ q̃z eoz habitū imitat̃
 sc̃toz. De belya nanqz legit̃. Vir pilosus ⁊ zo-
 na pellicea accinct⁹ renib⁹. ⁊ de ipso ⁊ de illis si-
 milib⁹ dicit apl̃. Circuier̃ i melotis ⁊ i pellib⁹
 capnis. Et d̄ ioh̄e baptis. iqt̃ euāgelista. Sona
 pellicea circa lūbos ei⁹. Adhuc cuculla mōcho-
 rū sumpta est a collobijs apl̃oz. q̃ vt dalmatica
 formabat̃. ⁊ in eis forma crucis p̃ferebat̃. qz
 illi se vitijs ⁊ p̃cupiscentijs crucifigebant. Ei⁹
 nigredo est mundi p̃tempt⁹. longitudo p̃seuerā-
 tia in bono. De laudib⁹ matutinis.

De nonnulli qui

hēdre ordinem seq̃ntes. de q̃ in p̃nci-
 pio huius ptis dictū est. matutinas
 laudes a nocturnis diuidūt. illas fore p̃ se offi-
 ciū asserentes. ⁊ mane aurora rutilāte illas di-
 cētes. put in ti. primo dictū est. Tali nāqz ho-
 ra xpc̃ victor a mortuis resurrexit. Un̄ marcus
 Surgens ih̄us mane p̃ma sabbati. Vel saltem
 ei⁹ resurrectō in matutino notificata est. Tali
 etiam hora sup̃ mare ambulauit. Adrito ḡ in
 hac hora laudādus est. vt ipse q̃ nos p̃ suā sc̃tāz
 resurrectōez saluauit. sup̃ mare hui⁹ seculi nos
 ire faciat sicco vestigio. sicut petz. Hac etiam
 hora mūdū ⁊ angelos creauit. q̃ statim p̃t̃ cre-
 atōem suaz cantico laudes creatori suo iubila-
 uer̃t. Laudes ḡ matutinas rubescēte aurora di-
 cūt. s. in q̃rta vigilia quaz lucifer totā illustrat
 q̃ ⁊ matutin⁹ d̄z. a mane qd̃ est lumen: qz nobis
 lumen mane reducit ad coronaz glie obtinēdā.
 iux̃ illud. Non sit vob̃ vanū mane surgē añ lu-
 cez. qz p̃misit dñs coronā vigilantib⁹. Quid at̃
 significet tps̃ matutine laudis dictū est in p̃nci-
 pio p̃cedētis t̃ctat⁹. Dicūt at̃ laudes. qz illd̃ of-
 ficiū laudē p̃cipue sonat d̄naz: quā ei faci⁹ p̃ eo
 q̃ a tenebris erroris nos ad lucē seu viā verita-
 tis reduxit Et ad tēptatōes dyaboli repellēdas
 Un̄ esaie. xxvj. Expgiscimī ⁊ laudate q̃ hitatis

in puluere. qz ros lucis est. De h matutinali of-
ficio dicit ppha. Ad te d luce vigilo de. Sa-
ne matutinū z vespstinū officiū i deo canimus.
qī dño iuge sacrificiū offeram. Offerebant em̄
dño i ve. te. iuge sacrificiū. i. mae z vesp̄e. Sed
vespstinū digni⁹ erat matutino: qz pingui⁹ vt iu-
dei dicūt. put sub vesp̄is diceēt. Nos at p matu-
tinū officiū intelligim⁹ legē. p vespstinū saluato-
ris passionē: q i vesp̄a mūdi scz i sexta etate ob-
tulit se dō pzi p nob. Un̄ eleuatō manuū meaz
sac̄ficiū vespstinū. Rñ det at h officiū illi: qz ibi
psalmi ponūt sub qnqz distinctōibz p glia pzi. si-
cut z h. Itē ibi z h bñ⁹ cū lectōe z vñculo. Vbi
etiaz cāticū marie z h cāticū zacharie. Quia dō
officiū vespstinū digni⁹ ē ppter rem digniorē quā
significat: oīa in maioribz solēnitatibz i vesp̄tio
solēni⁹ cātam⁹ q i matutino. rñsoziū itponētes
Ysidorus dīc in li. ethimo. q officiū matutinū ē
i lucis initō sic appellatū. a stella lucifero. q oriē
mane i choate vt dictū ē. Hoc officiū laudū. ple-
nū ē laudibz: put dictū ē in pncipio pcedētis ē-
ctat⁹: ad q̄s sacerdotes p vñsum quē pmittit excitat
auditores. q ē qnqz i matutinis. Adeditabor i
te. qnqz. Excelsus sup oēs gētes dñs. Et alius
Et deinde dñm implorat auxiliū. dicēs. Deus i
adiutorziū meū intēde. Postmodū chor⁹ ad i de-
festinās auxiliū. in sūma trinitate glificat deū
dicēs. Dñe ad adiuuādū me festina. Gloria pzi.
Beī de ātiphona i choat. Circa qd nōndū est q
qdā ecclie i dñicis q sūt a pma dñica p⁹ ephiaz
vsqz ad. lxx. z ab. viij. pēte. vsqz ad aduētū dñi.
canūt ad laudes allā loco antiphone p oibz ps.
Tū qz vt pmissum ē. h officiū laudibz ē plenū.
Allā em̄ laus est angelica. Tū qz vt dñici dies
resurrectōz dñi repñtāt. Sicut g i tpe paschali
qd est resurrectōis allā multiplicat: sic merito
z in eis debet multiplicari. Et ē attendēdū q in
dñicis q sunt ab octaua ephie vsqz ad. lxx. cōci-
nūt allā iux cantū qrundam ātiphonaz ad na-
tiuitatez dñi ptinentiū. In dñicis dō q sunt ab
octaua pente. vsqz ad aduētū. cantāt allā iux
cantū ferialiū antiphonaz q dicūt ad bñdict⁹
z de ipso sumunt. Quia igr i singulis dñicis p
varietate ātiphonaz ipaz etiā cant⁹ in allā va-
riat: iō iux breuitatē vel pliritatē cuiuslibet āti-
phone. iux cui⁹ cantū canit. multiplicat vel mi-
nuīt in singulis dñicis numer⁹ allā. Ad h iō in
allā cert⁹ numer⁹ n̄ pfiniūt. qm deuote aīe cert⁹
numer⁹ vel mod⁹ in laudādo deū pfigi n̄ pōt. In
alijs dō ecclijs passiz i oibz dñicis ad pmos tres
ps. loco antiphone qī ad intonandū ps. bis cō-
cinūt allā: ad insinuādū q in dei laudē ex cari-
tatis feruore pcedūt. Nec cantant illud iux ali-
cui⁹ antiphone cantū. ad nōndū q iux aplm ca-
ritas n̄ emulat. Ad psalmū dō bñdicite. cātant

antiphonā. tres pueri. cui nec iubilus nec allā
subiicit ppter rōnes infra scriptas. Ad psalmū dō
laudate dñm. ter dicūt loco antiphone allā: nō
iux alicui⁹ antiphone cantū. s dūtarat ad i cho-
andū psalmū. Ter aut dī. Primo qz rñdet ēbz
ps. sub ipso psalmo laudate p̄tentis. Scdo ppter
triplicē ordinē iustoz deū laudantiū. de q infra
diceēt. Porro i laudibz matutinis qnqz psal-
mi. dicunt vt qnqz sensuū repatō notet: z ppter
qnqz status ecclie. Prim⁹ ps. est. dñs reguit:
in q laudat deus. q formauit orbē t̄re. scz in sūd
z in resurrectōe. Ideo h ps. ptinet ad regnum
rpi. Scdus est iubilate. q ptinet ad cōfessores.
Unde ibi dī Introite portas ei⁹ in p̄fessione. Et
recte icipit a iubilo. qm p̄fessio valde placet dō.
Tercius est de⁹ de⁹ me⁹ zc. q significat statum
martiz. q sitiunt ad dñm. Unde dī ibi. Sitiuit
in te aīa mea. Et qm tota nra sitis z intentō eē
dz in trinitate z ad trinitatē: i deo seqt ps. deus
misereat nri: i q tota trinitas notat. dū ibi dī.
Benedicat nos deus. de⁹ nri: benedicat nos de⁹
zc. Bz em̄ ter deus. ppter p̄rem z filiū z sp̄m sc̄m
Quart⁹ ē cāticū triū pueroz. bñdicite qd est da-
nielis. iij. ca. significans statū antirpi. vt iam i-
fra diceēt: z in fine h⁹ psalmi n̄ dī glia pzi. Pri-
mo qz ppter p̄fessionē fidei. p̄iecti sunt tres pueri
in caminū ignis. ni q facto maxime deo z trini-
tati derogatū est. Scdo qz vltim⁹ vñsus illi⁹ psal-
mi i dem dicit qd glia pzi: z in dñis scripturis
nihil debet supuacū eē. Tercō qz in ipso psal-
mo difficte tota trinitas notificat. z laudat de⁹
i creaturis. Kursus dū ps. iste dī. nec sedē. nec
genua flectē debem⁹. sicut diceēt sub sabbato q̄t-
tuor tpm p̄me hebdomate qdragesime. Quint⁹
ps. est laudate dñm: in q stat⁹ ille notat: qn p-
mortem antirpi puerent in dei vt iam diceēt: z i
fine eius dī glia pzi. ad oñdendū q p bonā opa-
tōez sociabimur angelis. q incessant deū laudāt
Pōt etiā dici q i laudibz octo psalmi dicūt.
qz officiū istd misitice recolit statū ecclie ab in-
itō aplice stabilitatis. vsqz ad p̄fectōez electoz
q in fine mundi futuri sunt: sub q statu octo or-
dines ecclie siue electoz in ecclia sancta p ba-
ptismum saluari repiunt. sicut z in archa noe
octo aīe illos significātes p archā saluate sunt.
Per diluuiū em̄ baptism⁹. z p archā dō ecclia
significat. Prim⁹ ordo fuit ecclie p̄mitine i iu-
daico iplo puerfantis. q p rpi p̄dicatōem refor-
mata z edificata ē: sicut mōstrat ille p̄mus ps.
dñs reguit. in p̄mo eius vsu. vbi de saluatoris
regno z de ipsius agit⁹ potestate. In scdo versu
agitur de fundatōe ecclie que tunc cepit fieri
sup illud fundamentū qd est xpc. iuxta aposto-
lum. De q etiaz fundamento in ti. eiusde z psal-
mi habet. Lantat g hic psalmus in laudibz. qz

continet laudes xpi. Scdus ordo fuit primitie eccleie inntis ad gētes p pdicatōez dñi z aploz monentiū oēm terraz. i. oēm gentez ad iubilā dū deo. qd monstrat scdus ps. iubilare deo oīs terra. Tercius ordo fuit credentis gentilitatis. quam terci⁹ ps. de⁹ de⁹ me⁹. demonstrat offerre grās z beniuolentiam aploz vocatōni. Quartus erit resipiscētis iudaici ppli p enoch z helyam conuersi: quem ille qrtus ps. deus misereat nri. mōstrat ad deū reuersuz poscē miscōiaz eius: z tunc gaudebūt se cognoscē vīaz dei. quā in gentibz esse cognoscent. Quintus erit eoz q futuri sunt tpe antixpi. in cui⁹ figuram pcessit nabuchodonosor: q licet tribulabit sāctos vtri⁹ usqz ppli. non tñ desistēt benedicē deum. adinstar trium pueroz. qz de⁹ liberauit de camino ignis. q p illud qntū canticū. bñdicite recolūt. Eo em tpe iusti purgabūt velut i camino ignis non tñ vrent. s. ibi accipient formam auri. Un ioh. in apo. vidit pedes ei⁹ siles auricalco. sicut in camino ardenti. vñ rite seqt ille ps. z ppter tribulatōem quaz de sigt. antiphona illi⁹ sine alla z ipse sine glia pzi cantat. Hīmn⁹ aut ipe tres hz distinctōes. In pma inuitant supiores creature ad laudē creatoris. scz q sunt sup celū q in celo. z q in aere. In scda inuitant ad b creature terrene. z q mouent in aqs. In tertia inuitant oēs spūs z aīe. vt cū omni creatura dñm bñdicam⁹: qz sicut tres pueri nabuchodonosor z caminū ignis. sic z nos dyabolū z iferni icendū euasim⁹. Letez b canticū bñ pueit diei dñi co z cuilibz festiuo: qz in pzia die dñs vniuersa creauit. z p suā resurrectōez postmodū inouauit: i deo qz i ea die z i festis q resurrectōz dñicā imitant dē. in q dei creature ad creatoris laudē inuitant. Hinc etiaz est q eedez laudes sunt in dñicis diebz. z festiuitatibz scōz. z in tpe paschali. qz repñtāt gaudia resurrectōis xpi z nre Sext⁹ septi⁹ z octau⁹ erit eoz q vniuersalit ex tbo mūdi ptribz. scz ex asya. africa z europa cōuertēdi z colligēdi sūt: q pātixpi psecutōz z ei⁹ mortē. maiore pace fruent. vsqz i diē iudicij. q nūc habeat ecclia. Tūc ei erit senect⁹ i miscōia vberi. In q gete triplex ordo iustoz scz pūgati cōtinētes z vgenes. qz iob. noe z daniel expmūt z generalit vniuersi scī qbz aureola debet. q in tribz mūdi ptribz de tribulatōe euadēt. regturi cū sponso eccleie celebrabūt laudes dei. q ptinēt in illis tribz psalmis. scz laudate dñm de celis. cantate dño canticum. z laudate dñm in scīs.

Querit aut qre hī tres psalmi sub vna antiphona z etiaz sub vno glia pzi dicunt. Rñ deē i deo. qz pmissi sext⁹ septim⁹ z octau⁹ ordines e: lectorz. q ex dictis tribz mūdi ptribz colligent: si ne aliq in tuallo simul erūt z parit glificabūt.

Continent etiaz ipi tres psalmi triumphum de mūdo carne z dyabolo. z qm vñ sine alio non habet. i deo merito pūgunt. Querit qre pmissi duo psalmi scz de⁹ de⁹ me⁹. z de⁹ misereat nri. combinant: z sub vno glia pzi. z sub vna antiphona dicunt. Ad qd qdruplex ē rñsio. Primo qz ps. de⁹ de⁹ meus significat sitim ad deū. i psalmo de⁹ misereat nri. trinitas notat. vt sup Ad significandū igit sitim z desiderū ptiuu ad deū b fit. Scdo ad nōndū q an psecutōnem antixpi pplus credētis gētilitatis. q recolit per psalmū. de⁹ de⁹ me⁹. z iudaic⁹ pplus resipiscēs q recolit p psalmū. de⁹ misereat nri. vñ est in fide: z postq hi pūcti ērt. veniet antixpi tribulātō. vt pmissū ē. Tercio qz pmi⁹ ps. illoz significat dilectōem dei. Un ibi dē. Sitiuit in te aīa mea zc. Scdus dilectōez primi. Un de ibi dē. Cognoscam⁹ in oībz gentibz salutare tuū. Que ita cōnere sunt. vt vna sine altera in xpiana pfessione nō habet. Quarto qz gētia quaz ecclia i pmo psalmo sitire videt. in scdo collata ē mōstrat. Un ad grāz actōez inuitat cū dē ibi. Lōfiteant tibi ppli de⁹ zc. Rursus i deo in fine ipi⁹ psalmi. de⁹ de⁹ me⁹. nō dē glia pzi: qz in eo agit de miseria humani generis. Un ibi dē. Sitiuit in te aīa. Non em oēs psalmi de miserijs multisqz alijs aduersitatibz ectantes. laudāt illū p illis. qd tñ deberet. Sed seqnti psalmo scz deus misereat subijcit glia pzi: qz i eo agit d miscōia dei. p quā generi hūano bona cōferunt z mala remouent. Letez pdicti duo psalmi z ps. ille. laudate dñm nunq variant: ad designandū q sine fide z desiderio trinitatis. q i pmissis duobz ps. vnitis expmūt: z sine laude dei q p psalmū laudate designat. nūq xpian⁹ eē debet. Querit g qre ecclia in psalmo illo. iubilare. ad iubilandū nos inuitat. z tñ ipsa nō iubilat. Ad qd dici pōt q officiū laudū dñi resurrectōez significat: q iaz ppleta in capite scz in xpo adhuc est in mēbris implenda. Ad nōndū igr q iā in pte ipleta ē. n dē iubil⁹ i sine antiphonaz pfti illaz q dicunt sup ps. in qbz fit mētō de resurrectōe Est em iubilus cant⁹ spe glie conceptus. Quia vō resurrectō adhuc in mēbris implenda est. iō in qbusdaz antiphonis iubilus dē. Un z in tpe paschali in vñiculis z rñsorijs z in alla iubilā⁹. ppter nraz resurrectōez quā speram⁹: quaz qz n vīdem⁹. nec adhuc plene expmē possum⁹. i deo p vocē n significatiuā iubilam⁹. In antiphonis g nō fit iubilus ppter resurrectōez dñi q impleta est. nec etiā in antiphonis laudū. in qz ps. mētio fit de resurrectōe dñi. vt in pmiis tribz ps. nec in fine antiphone qrti psalmi: qz nabuchodonosor vīdens tres pueros i camino ignis positos. vidit z qrtum cū eis. scz xpm eos p solātē.

Qui em̃ in tribulatione sunt. hoc solum orant
ne deficiant: et potius est tunc locus timendi q̃
spandi. Ideo in fine antiphone hui⁹ psalmi nō
dē iubilus. p̃t̃m q̃ in tribulatōe sanctorū glo-
ria dei n̄ apparet. Sed in fine antiphone q̃ dē sup̃
psalmū. laudare dñm dē iubilus: q̃ in illo n̄ fit
mentō de resurrectione. s̃ de spe gl̃ie quaz exspe-
ctam⁹. ex q̃ est iubilus. De h̃ iubilo dictū est in
phemio hui⁹ ptis. Porro p̃m⁹ ps. laudum ī
dñicis sc̃z dñs reguit. q̃ est ps. leticie. cōmutat̃
in ferijs in psalmū. Adiferē mei deus. q̃ est ps.
penitētiālis. Circa qd̃ nōndū est. q̃ dies dñici
et festiui recolūt resurrectionē sc̃tōz q̃ fuerūt ab ī-
itio. et erunt vsq̃z in finez seculi. Unde in dñica-
libz et festiuis laudibz recolentes. regnū dñi p̃
eius resurrectionē a morte corporis. siue gl̃iaz re-
surrectionis electoz. canim⁹ psalmū dñs reguit.
q̃ tñ in dñicis dē ad p̃maz. a. lxx. vsq̃z ad pascha
put ibi diceť. Dies ṽo feriales recolunt pegrina-
tōez ipsoz sc̃tōz et p̃niam: et ideo in ferialibz
laudibz dicim⁹ p̃mū psalmū sc̃z. miserē mei de⁹:
recolentes n̄ram resurrectionē a morte aīaz p̃
p̃niam. siue electoz pegrinatōem et p̃niam siue
conuersionē. Quia em̃ in dei ad petri p̃dicatōez
cōpuncti corde et p̃uersi. illū fr̃q̃ntabant: in de ī-
oleuit vsus. vt et nos q̃ de gentili errore cōuersi
sum⁹. illū in officijs fr̃q̃ntem⁹: q̃ten⁹ ad p̃uersi-
onē et p̃niaz puocemur. p̃ quaz resurgē valeam⁹
De h̃ etiam psalmo sub p̃ma diceť. Ad hec loco
sc̃di psalmi sc̃z iubilate. q̃ in dñicis et festiuis dē
diebz. sex psalmi ī sex ferijs dicunt̃. Quia sicut
p̃mitiua eccl̃ia sanctorū p̃dicatōe h̃editatē ac-
cepit. et p̃t̃ ad gentes int̃uit. et sic gentilitas cre-
didit: et sicut iudaicus ppl̃us sanctorū p̃dicatōe
resipiscet in fine. et q̃ sub tpe antixpi futuri sunt
tribulatōem euadent. et ppl̃i p̃t̃ eius p̃dicatōez
ex tribz mundi p̃tibz colligent̃ vt p̃missum est:
ita et in loco psalmi iubilate. q̃ sc̃tōz p̃dicatōem
cōtinet dē in sc̃da feria ps. verba mea. q̃ est vox
eccl̃ie ad hereditatem dñi vocate. In septuage-
sima vero ps. confitemini. put ibi diceť. Et in
tercia feria ps. iudica me deus. q̃ recolit qñ p̃mi-
tiua eccl̃ia int̃uit ad gentes. Et in q̃rta feria
ps. te decet. q̃ cantat̃ in figura gentiū q̃ ab ydol̃
conuerse sunt ad deum. Et in q̃nta feria ps. dñe
refugiū. q̃ sic intitulat̃. ozo moysi hoīs dei. con-
gruens resipiscētie iudeoz. Et in sexta feria ps.
dñe exaudi ozoem meā. quē dauid cantauit qñ
fili⁹ suus eū p̃seq̃bat̃. p̃secutōem antixpi signi-
ficās. Et sabbato ps. bonū est p̃fiteri dño. q̃ sic
intitulat̃. ps. cantici in die sabbati. i. in die ge-
tis: figurās s̃actos a tribz mūdi p̃tibz collectos
p̃t̃ antixpi p̃secutōem fore in gete mansuros. et
dño p̃fiteri et psallē. Premissi ḡ sex psalmi ī deo
ita ordinant̃. vt in eis notari possit ordo xp̃iane

conuersionis. Ulex loco psalmi benedicite.
sex cantica ī sex ferijs dicunt̃: q̃z sicut ps. ille cō-
tinet ḡtia et actōnes trium pueroz. ita et in can-
ticis p̃tinent̃ ḡra et actōes electoz. Talis ē em̃
d̃ra inter psalmū et canticum. q̃lis inter bonam
opatōem et ḡra et actōez. Moyses em̃ legīt p̃ri-
m⁹ oīm instituisse cantica. qñ pharao submer-
sus est. Beinde delboza n̄ ignobilis seīa ī libro
iudiciū. Postea et viri et femine. Canticū est vox
hūana: ps. ṽo est qd̃ cantat̃ ad psalteriū. Item
ps. de mōstrat opa electoz illi⁹ ordinis quē si-
gnificāt acta p̃t̃ p̃uersionē: canticum ṽo oñdit
laudem dei p̃ eisdem opibz. De canticis diceť
in. vj. pte sub sabbato sancto. Rursus iō per
singulos dies feriales septimane sc̃dus et q̃ntus
psalmi mutant̃: q̃z sex psalmi et sex cantica q̃ p̃
sex dies septimane cōmutant̃ concordant in si-
gnificatōibz octo psalmis q̃ canunt̃ in matuti-
no dñicali. seu octo ordinibz electoz d̃ q̃bz p̃re-
missum ē. Non incongrue igr̃ de die in diē ordi-
natim canunt̃. quēadmodū et psalmi dñical̃ ma-
tutini canunt̃. seu quēadmodū ordies electoz q̃
bus p̃cordāt nūerant̃: vt p̃ eos electoz ordies in
no. te. de tpe in tps sic ordinatiz fuisse oñdant̃.
Psalmi ṽo. de⁹ de⁹ me⁹ et laudate nūq̃ p̃mutat̃
nec p̃mittunt̃: q̃z nullū fuit tps nec erit. q̃ aīe iu-
stoz n̄ sitiāt ad deū fontē viuū. et q̃ n̄ laudāt dñz
in excelsis. Et at̃ hec clari⁹ pateāt. nōndū est
q̃ q̃libet dicto et sex psalmoz. h̃z in se h̃ vocabu-
lū mane ṽi eq̃pollens. Adane at̃ in sex diuidit̃.
sc̃z in mane t̃pis. ī mane pectoris. ī mane n̄re re-
dēptōis. ī mane hoīs. in mane et̃nitatis. et ī ma-
ne mūdiāl̃ p̃spitatis. Adane t̃pis ē initii et fun-
damentū fidei de q̃ dictū est. Et factū est vesp̃e et
mane dies vn⁹. Adane pectoris ē initii ḡre. cū
sc̃z ḡra incipit lucē in corde. Un̄. Emitte lucem
tuā. et m̄ae exaudies vocē meā. Adane n̄re redē-
ptōis ē matutinū t̃ps. q̃ dñs n̄r surrexit. vel ei⁹
resurrectō inotuit. Un̄. Erit⁹ matutini et vesp̃e
delectaberis. Adane hoīs ē pueritia ei⁹ vel ado-
lescētia. in q̃ viret et floret. Un̄ Adane sicut her-
ba t̃nseat. mane floreat et t̃nseat. vesp̃e d̃cidat ī-
duret et areseat. Sepe aut̃ ē q̃ hō mane pueritie
t̃nseat. i. moriē. Si ṽo p̃tigat eū venire ad mane
adolescētie in q̃ viret et floret. sepe ē q̃ et tūc t̃nfit:
q̃ si forte eū p̃tigat venire ad vesp̃az senectutis.
tūc absq̃z dubio ī mortē decidit. idurat̃ vt cada-
uer. et arefcit in puluē. Adane et̃nitatis ē initii
et̃ne gl̃ie. Un̄ Audiat̃ fac mihi mane misc̃diaz
tuā. i. vocē misc̃die tue. s̃. Eleite b̃ndicti et̃. Ad-
ne mūdiāl̃ p̃spitatis ē ip̃a p̃spitas. Un̄. Ad an-
nūciandū mane misc̃diaz tuā. et̃. Penitēs ḡ so-
licit⁹ d̃ aīa sua m̄ae t̃pis surgit ad ozo et vt possit
dicē. Adāe astabo tibi et videbo. m̄ae exaudies
vocē meā. Qd̃ h̃et ī p̃rio psal. ṽba mea. Ulex q̃z

oratio eius non habet effectū sine mane pectoris. i. sine grē initō: i. deo dicit. Emitte lucē tuā. qđ habet i scđo psalmo. iudica me de⁹. Sed qđ mane pectoris pēdet ex mane nrē redēptōis nō dicit. Erit⁹ matutini. qđ est in tēcio psalmo. te decet zc. Et qđ habito mane pectoris. qđ ē effect⁹ mane redēptōis. hō incipit sibi vilescē. seqt̃. Adane sicut herba transeat zc. qđ habet i q̃rto psalmo. scđ dñe refugiū. Sed qđ q̃nto sibi q̃sqz magis vilescit. tanto magis mane efnitatis affectat. idcirco dē. Audiam fac mihi mane misericōdiaz tuā. qđ habet in q̃nto psalmo. dñe exaudi orōnez meam. Et qđ nemo ad h̃ puenit nisi q̃ laudat deū in aduersitate z p̃speritate. i. deo ad iūgit. Ad annūciādū mane misericōdiaz tuā zc. qđ habet in. vj. psalmo bonū est zc. Rursus. vj psalmi q̃ p singulas ferias mutanē. z cantica q̃ i ill' dicūt. int̃ se pueniūt: z p̃grue p̃nt t̃pis grē successibz coaptari. In scđa nanqz feria recolit̃ stat⁹ p̃mitiue ecclie. q̃ scđoz p̃dicatōe hēditatez accepit. vt dictū ē. Uñ i illo psal. ṽba mea. orat ecclia p eā hēditate quā p xpm̃ pcipit: q̃re in ti. eiusdē psalmi habet. i. finē p ea quā p̃seqt̃ hēditate. In cātico ṽo gr̃as agit dicēs. Confitebor tibi dñe qm̃ irat⁹ es mihi. p̃uersus ē furor tu⁹ z p̃solatus es me. qđ est esa. xij. c. Reuera ira dei p̃māsit vsqz ad passionē saluatoris. s̃ tūc p̃uersus ē dñs a furore z p̃solat⁹ est eccliaz. ap̃ies ei ianuā celestis regni. cū oēs p̃us ad inferos mitterent̃. Itēz in psalmo solitudinē suā oñ dens ecclia dicit. Adane astabo tibi z videbo zc. In cātico ṽo p̃fidēs dīc. Fortitudo mea z laus mea dñs. i. ipe p quē sū fortis z quē laudare tenet or. Ad totaz ig̃r ptinet eccliaz qđ dē. ṽba mea zc. s̃ spālīt ad p̃mitiuā cui p ap̃los p̃mo facta ē p̃missio eēne hēditatis. z tūc verillū crucis cepit in natōibz eleuari. ad qđ ptinet cāticū sicut ex his q̃ p̃cedūt cāticū in esaia manifeste apparet. Bz em̃ in h̃ libro paulosup̃⁹. In die illa radix yesse. q̃ stat in signū p̃ploz: ip̃m gētes dēpcabūt z erit sepulcz ei⁹ gl̃iosus. Et paulopt⁹. Eleuabit signū in natōes z p̃gregabit. pfugos isrl' zc. Saluator nr̃ est radix yesse: z ipe stat in signūz p̃ploz: qđ ad eū respiciūt gētes z ip̃m dēpcant̃: ei⁹ sepulcz fuit gl̃iosus. licet pctis nr̃is erigētibz ad t̃ps sit ignoiosum: z ipe p ap̃los z alios p̃mitiuos. leuauit i natōes crucis signū in q̃ ē victoria. vt sciant oēs in q̃ dyabolus ē vict⁹. Sed añ h̃ p̃gregauit ipe. pfugos isrl'. qm̃ in die pētecostes erāt viri religiosi in iherl'm ex omni pte ṽl natōe q̃ sub celo est: z ex illis crediderūt vna die tria milia z alia die qnqz milia. Naz eis dicit paulus i act. ap̃loz. Primū oportebat vob loq̃ ṽbum dei. In tēcia feria illd̃ t̃ps recolim⁹ qm̃ ab impijs ecclia p̃secutōez patiebat̃. a iudeis p̃-

mo. z postea a diuersis impatoribz romanis: p̃stīm tpe neronis vsqz ad tpa dyocleciani z maximiani ipatozū. Que at̃ tūc passa fuerit ecclia indicat ps. Iudica me de⁹ z discerne cāz meaz d̃ gente n̄ sc̃tā. Et oñdit tristitiā cū dīc. Quare tristis icedo dñ affligit me inimicus. Sed qđ ab hac p̃secutōe liberata ē. cātāt cāticū. Ego dixi. qđ ē esa. xxxvij. c. Qđ cantauit ezechias p̃r⁹ liberatōez a sennacherib. z p̃r⁹ ifirmitatē quā incurrerat. ne eleuaret̃ cor ei⁹ i supbiāz: ṽl qđ eleuatū erat p̃p̃t inopinabilē triūphū de exercitu sennacherib. Sicut em̃ ille liberatus reddidit gl̃iam deo. sic z ecclia. p̃r⁹ tñ qm̃ desperās dīc. Nō aspiciā hoīem ṽl t̃ habitatorē getis. i. saluatores meū. p quē mihi q̃es deberet eē: imo cū videbat suos passim iterfici dicebat. Generatō mea ablata ē. Et itēz. Precisa ē velut a terēte vita mea cū adhuc ordirez succidit me. Tñ sperās ecclia dīc. Eluēs supple nūc i p̃tectōe tua: viuēs. s. p̃r⁹ i futura gete. ipe p̃fitebit̃ tibi. sicut z hodie ego sup. liberata ab hostibz: z ego ita ago sicut p̃r bon⁹ notā facit filijs veritatē suam.

In q̃rta feria recolit̃ illd̃ t̃pus q̃ ecclia cepit exaltari sup inimicos suos. reddita sibi pace p ipatozē p̃stātīnū. Uñ cātāt Te decet himn⁹ de⁹ i syon. Syon iterptat̃ speculatō siue p̃tēplatō: qđ tpe getis potuit ecclia vacare p̃tēplatōi. Ad h̃ etiā p̃tiet ti. s. ps. dauid cātītū hiere. z ezechielis de p̃plo trāsmig̃tōnis. vel ṽba pegrinatōis cū incipet exire. Sicut em̃ p̃plus ille de babilonia exire cepit. recepta licētia a tyro ita z ecclia d̃ babilone p̃secutōis p̃ p̃stātīnū romanū ipatorē liberata. quā paciebat̃ sub p̃uersis ipatoribz h̃z spēz p̃ficiēdi i meli⁹. q̃usqz pueniet in celestē iherl'm. Uñ recoles p̃teritā p̃secutōez dīc. Verba iniqz p̃ualuerūt sup nos. Et p̃fectū suū oñ dens dīc. B̃ndicēs corone āni benignitatis tue. Corona āni benignitatis tue. ē t̃ps grē: qđ p circūlū diez vsqz in finez mūdi decurrit. in q̃ cāpi. i. illi q̃ sunt plani. timore supbie carētes. ṽbrate grē replent̃. p̃ropt̃ hāc liberatōez cātāt ecclia cāticū āne m̃ris samuelis. qđ cātāt liberata de p̃secutōe sue emule fenēne scđ. Exultauit cor meū in dño. qđ ē p̃rio Reg. ij. c. Cū em̃ res publica cepit p angelos viros z ipatoris xpianos m̃strari: potuit ecclia dilatare os suum sup inimicos suos. scđ iudeos paganos z hēricos. Uñ seqt̃. Dilatatū ē os meū zc. Eadē q̃z pace q̃ gaudēt gētilēs p̃uersi gaudēt z iudei p̃uersi Uñ z i p̃sona iudaici p̃pli p̃uersi cātām⁹ i q̃nta fēia. B̃ne refugiū sc̃tus es nob. Qđ at̃ iste ad iudeos p̃tineat. ti. oñdit. s. Dño moyfi hois dei. Ad idē etiāz ptinet cāticū moyfi. Cātem⁹ dño. qđ ē exo. xv. c. in p̃nci. Sicut em̃ exultauerūt iudei iterēpto pharaōe cū exercitu suo. ita exultāt

hodie xpiani deiectionis pueris impatoribus qui
 ecclesiarum persequantur in odium nominis xpiani. In se-
 feria fit commemoratio passionis domini. Unde cantatur
 ille psalmus. Domine exaudi orationem meam. Cuius titulus est
 psalmus. David quando persequabatur eum filius eius absolon. Si-
 cut autem David habuit plures filios sed unus illorum scilicet
 absolon persecutus est eum: ita et dominus noster plures habet
 filios. de quibus ipse dicit. Non potest lugere filii sponsi
 quousque cum illis est sponsus. Sed unus illorum scilicet iu-
 das persecutus est eum. qui dicitur absolon. qui ab asalon. i.
 par patris. propter osculum quod dedit domino. quod est signum
 pacis. Ad idem pertinet canticum. Domine audiui au-
 ditum tuum. quod est abacuc. iij. c. in psalmo. In quo dicitur. Cor-
 nua in manibus eius. ibi abscondita est fortitudo
 eius. a. f. e. i. mors. Per cornua regna intelligere
 consuevimus. Et est sensus. Cornua in manibus eius. i.
 regnum in potestate eius. Hanc autem potestatem meruit
 sibi dari. vel potius sibi data notificari. per passio-
 nem. de qua ipse dicit. Data est mihi omnis potestas in celo
 et in terra. Per cornua enim convenienter secundum hoc intel-
 liguntur duo cornua crucis. Unde videtur secundum hoc quod po-
 tius esset dicendum. Adhuc eius in cornibus. quod cornua in
 manibus eius. Adhuc tamen sic dicit abacuc propheta. ut
 ostenderet quod in potestate et voluntate eius fuit eum cru-
 cifigi. sicut ipse dixit. Nemo tollet a me animam meam.
 sed ego habeo potestatem ponendi animam meam et
 iterum sumendi eam. Ibi scilicet in cruce abscondita fuit
 ad tempus fortitudo eius. quia reputatur et tanquam percussus
 a deo et humiliatus: et ante faciem eius ibit mors. quia mors
 per eius mortem destructa est. Et nota quod hec dies est quon-
 ta a secunda feria in qua agitur de passione saluatoris.
 sicut et in dominicis nocturnis quanto loco ponitur canticum.
 in quo ponitur preceptum nabuchodonosor et victoria tum
 pueroz in caeno ignis: ubi aspectus quarti erat filius
 filio dei. vel sicut habet alia translatio filio hominis: quia in
 passione saluatoris facta est destructio dyaboli et vi-
 ctoria xpiani populi de tribus partibus orbis collecti. per eum
 qui est verus filius dei et verus filius hominis. In sabba-
 to fit commemoratio victoriae populi iudaici. qui erit com-
 munitio ecclesie dei in fine seculi. et cantabit cum ecclesia
 psalmum. Bonum est confiteri domino etc. ad annunciandum
 mane. scilicet prosperitatis misericordiarum tuarum. et veritatem tuam
 per noctem. scilicet aduersitatis. qui psalmus. intitulatur. laus can-
 tici David in die sabbati. Unde convenienter est ut in die
 sabbati canteatur psalmus. ille. in quo agitur de persecutioe iude
 qui persecutus est christum: in figura absolon qui persecutus est
 patrem. et qui intitulatur in die sabbati. Quia autem psalmus. iste
 pertinet ad iudaicum populum quincies ex illo usu. In
 decacordo psalterio cum cantico. Psalterium decacor-
 dum dicitur lex. propter. x. mandata legis. Et nota quod hoc
 psalterium quidam portant sed in eo non psallunt: ut iudei
 perfidi. qui nobis sunt in codicibus testes. in cordibus
 hostes. Quidam portant et psallunt videntes non tamen psal-
 lunt. ut falsi xpiani. qui cum tristitia aliquando bona opera-
 tur. Quidam portant et in eo psallunt. ut illi qui cum hila-

ritate bonum operantur. Hoc autem erit in populo iudaico
 cum unum erit cum ecclesia. Qualiter canticum moysi. audi-
 te celi. quod est deuter. xxxij. c. pertineat ad sabbatum et
 ad populum iudaicum. ex vobis beate homini potest quod dicit su-
 per luc. qui in diebus sabbati iudei ad sinagogas con-
 fluebant ad meditando domine legis mandata. post-
 positis mundi negociis. iuxta illud. Glacate et videte
 quoniam suavis est dominus. In memoriā quoque pristine religi-
 onis. canticum ipsum deuteronomij in sabbato cantatur:
 in quo statim illi populi quem habuit offensus vel propter deo
 describitur. Et antiphonaz sequitur capitulum per quod fit
 exhortatio ne deficiamus in via. Et dicitur quinquagesima. Bona
 dictio et claritas. apoc. vij. d. Et quinquagesima. Invisibilis
 aliquando tenebre. eph. v. b. Et quinquagesima. Non preces-
 sit. ro. xij. c. Ubi hortamur in fide perseverare.
 misericordie operibus intendere. opera tenebrarum abijcere. et ar-
 ma lucis induere: et consolamur per promissionem glorie
 Et per capitulum sequitur responsorium. In quibusdam tamen ecclesiis
 non dicitur responsorium. Unde et enim hoc superfluum propter respon-
 soria in nocturnis dicta. quia hodie nocturne et laudes
 matutine ubique coniunctim canuntur. Hec tamen ratio ces-
 sat. si laudes matutine officium sint per se. In omnibus
 tamen alijs horis per capitulum sequitur responsorium. Post capi-
 tulū seu responsorium chorus exhortationi assentes
 himnum resonat. Post himnum sequitur usus. Quia
 enim per canticum zacharie quod statim subsequitur promissio
 notatur. et nos tardi sumus ad credendum promissio-
 nibus: ideo promittitur usus alta voce. ut excitemur ad
 credendum dei promissa. Et dicitur in quibusdam ecclesiis vo-
 sus. Repleti sumus mane misericordia tua: in quo reco-
 litur tempus quo iustis recompensabitur merces propter huius
 culi laborem. Unde dicitur beda. Repleti sumus ma-
 ne. preteritum ponens per futuro propheta certitudine:
 quia in maiestate eternitatis misericordia domini replebimur. iuxta
 illud. Satiabor cum appa. gloria tua. In alijs vero
 ecclesiis dicitur in matutinis. domine meditabor in te. Quod
 sequitur chorus usu exercitatur subijcit canticum zacha-
 rie scilicet benedictio quod est luc. j. c. quod semper dicitur. iuxta quod
 ait apostolus. Serviendum est deo psalmis. et hymnis et canti-
 cis. i. corde ore et opere. Si quidem per hymnum exprimitur leti-
 tia quam de consecuta libertate habemus. Et quia
 christus hanc nobis leticiam acquisivit: idcirco ne de huius
 beneficio ingrati esse videamur. in laudem dei cantan-
 do. principium. antiphonam inchoantes. Et quia nos
 liberauit. ei gratias referimus alta voce cantando can-
 ticum ipsum. et quare: quia visitavit nos exultantes in misere-
 ria. et fecit redeptionem plebis sue. Quare etiam hoc
 canticum alta voce dicatur. i. vj. parte sub. v. feria ce-
 ne dicatur. Uel ideo post psalmum. et lectiones et usum canti-
 cum ipsum dicitur. ut recordemur quod finito tempore novi tes-
 ta. quod per promissos matutinales psalmos. significatur: re-
 muneratio abrahe promissa nobis dabitur. si doctrina
 christi imbuti. quod per lectionem. et ad dei fructum
 incitati (quod per usum significatur) sine timore in
 sanctitate et iusticia omnibus diebus fruierimur deo.

Rursus ideo ps. benedictus in h loco dicitur. qz in eo agit de pcurfore illi q in sexta etate venit. et iste est sextus ps. in laudibus. Et nota q qz h canticum et canticum marie scz magnificat aia mea dnm zc. euangelia sunt: ideo ea stantes et cantamus. Letex hec duo cantica no cantant in ecclia eo ordine q edita sunt. que ordine ponit mgr in his forijs. vbi agit de ortu pcurforis. Naz canticum zacharie pus cantat et tn scdo editu e. Quia em ibi legit. et erexit cornu salutis nob. qd e factu in resurrectoe: et qz loqr ad puez q fuit auroza solis. ideo cantat in laudibus. Canticu at vginis qz legit ibi. resperit humilitate acille sue. scz ipi marie. qd qde factu est in. vi. etate. et agit de incarnatoe: ibi suscepit isrl puez suu: ideo canit ad vespas. s. in. vi. officio diurno. Tercio canticu symeonis qd seqt canit in septio officio. scz i ppletorio: qz orat se dimitti in pace. qd erat i septia gescientiu. Rursus in tbo horis tria dicim euagelia. scz i auroza. benedict: qz ibi vera lux nucia. In vespa magnificat: qz in fine mudi put ibi dicitur de supbos dispdet et huiles exaltabit. In ppletorio. nuc dimittis: qz p iudiciu sancti in pace regbunt. Finito catico atiphona q dilectoe siue deuotoez qua i laudando deu hzc debem. significat repetit. Bu aut vsus an ipm canticu dicitur. offerit incensum: vt notet deuoto ab igne caritatis egredies q i omni laude ee dz. Thuribulu em est cor hois. ignis caritas. incensum ozo. fumus i altu tendes est deuoto: q sursum tendere debet. iux illud. Birigat ozo mea zc. Be h in qrtia pte in ti. de accessu potificis ad altare dictu est. et dicit sub vespis. Prio aut offerit incensum circa altare. naz et sacerdos legalis mane inibat templu. vt sup altare incensum offerret: vt dicit sub ti. de vespis. Offerit itaqz incensum circa altare. vt notet canticu toto cordis affectu ee pferendu. Et ne nob accidat qd ptingit zacharie cui du incensum offerret apparuit agelus dices. q ei nascere filius. Qd qz ille no credidit obmutit. Credam igr pmissionibus dei. ne a laude ei muti efficiamur. Alia etiaz ro sub vespis dicit. Post canticu seqt ozo p quaz est impetnda pmissio. de q dictu est in pphemia huius ptis. Be laudibus matutinis qs monachi dicunt in pcedenti ti. dictu est.

De prima.

De nocturno

nali pmissum e officio. puenit aliq dicere de diurno. Et pmo de hora pria in q deu laudare debem. Tu qz est initiu diei. et nob dedit nocte cu salute et sine sathane ipedimento tnsire. put i ppletorio rogauim ipm. Tu qz tali hora xpc a iudeis pilato tdit est. et etiaz angelus nuciauit mulieribus ad monumetu orto

ia sole venientibus eum surrexisse. Eadem etiaz hora visus est i litore maris a discipulis piscantibus dices illis. Pueri habetis aliqd pulmenti. Tu qz eade hora dñs i teplo pueniebat. et plus manicabat. i. mane expectabat vel ad eu mane festiabat. Tu etia qz scriptura dicit. Primu qrite regnu dei. Adrito g ecclia i hac hora dnm laudat et eu inuocat dices. Be in adiu. me. i te. cu glificatoe seqnti. et deinde petit liberari a psecutione mudi et a teptatoibus dyaboli. vtz in himno Jam lucis orto side zc. Est at nondu q in pma hora hñus ipe iuariabil e: qm qlibet die pmissa liberatoe egem. Siliter et in ppletorio hñus Te lucis zc. In q petit ecclia a fatasmatis liberari q etia liberatoe semp egem. put sub ppletorio dicit. Queda etia ecclie nunq variat atiphona ad pria. Tu ei de sit inuariabilis q e alpha et o. i. pncipiu et finis: idcirco qz semp a nobis pñicias et decias erigit. taq semp soluētes pñicias diei. nuq variant atiphona: s. semp dicunt illaz de trinitate: nisi aliqd festu accidat. qz tunc fit de ipo festo. Alie tn ecclie variat atiphona et hñu i dñicis et i feriis et i festis dei et scotoz. Et atiphona sequit psalmi. Et ex pñetia pcedētis hñi. euident apparet qre dicat pm ps. Be in noie tuo zc. In q ecclia orat a piculis et ab iimicis liberari. deinde se armat prio p hostes cigulo castitatis. cu dicit. Bti imaculati i via zc. Scdo galea salutis. s. spe cu dicit. Retribue fuo tuo zc. de qbo dicit sub se. Tercio etiam scuto fidei cu dicit. Quicuqz vult zc. in q fides nra continet. vt iam dicit: q est scutu et munimen nrm. et victoria cont carnez mundu et dyabolu. et oēs ei teptatoēs. Unde petr. Qui resistite fortes i fide zc. Quarto sumit gladiu spūs qd est vbum dei. du dicit capitulu siue lectoez. q pñet ad doctrinaz. qz oportet vt pcedat bona opa q p psalmu significant: et tandez seqt doctrina de spualibus et secretoribus. iux illud. Lepit ihs facē et docere. Sunt g tres psalmi scz. Deus in noie. Bti imaculati in via. Retribue: vt in tribus horis munimentu cont impugñiones interiores et exteriores habeam. Et dicunt sub tribus glificationibus. eo q trinitas in nris opibus glorificatur. Scdus ps. est. Beati imaculati. vsqz retribue. Terci. Retribue. vsqz. Legē pone mihi: q ex octonariis vsu pñtunt. Habet em vnusqz xvj. vsus. qz. xij. significat. xij. pphetas. alij qtuor designant qtuor maiores pphetas scz hieremiaz. esaiam. danielē et ezechielem: siue. xij. aplos et. iij. euagelistas. Dicunt g illi duo psalmi ex. xvj. vsibus constituti. vt ondat q ea q. xij. pphete et qtuor maiores: siue. xij. apli. et qtuor euangeliste dirent. p posse obfuare debemus. De octonariis dicitur sub titu. de completorio

Sunt etiam quodammodo. v. psalmi habito respectu ad diuisiones octonarioꝝ vsuū cuiuslibet psalmi: significantes q̄ ecclia petit ne mors ingrediat p̄ fenestras quocunq̄ sensuū n̄roꝝ. seu vt quocunq̄ s̄sus n̄ri p̄ dies d̄nit̄ muniant̄. Prim⁹ ē deus ī noīe tuo. Scdus. Bt̄i īmaculati. Terci⁹. In q̄ cor̄ rigit. Quart⁹ Retribue. Quint⁹ Adhesit. Et ē sciendū q̄ a psalmo. b̄ti īmaculati vsqz ad psalmū: ad d̄nm cū tribularer. ē vn⁹ ps. ptinēs. xxiij. capla: q̄ fm amb. ē padisus pomoz. 7 apoteca spūsc̄ti: 7 iō ecclia ruminat illuz p̄ horas. velut spēs aromaticas padisi. vt sit spēs aromatica deo 7 mūdo. Sz q̄rit̄ q̄re ps. ille. de⁹ in noīe tuo dicat̄ ad p̄mam quē dauid cecinit dū iudei eum saul tradē volebāt. R̄n̄ deo ī deo. qz p̄ zipheos q̄ in̄pretant̄ florentes. intelligit̄ dyabolus. q̄ caducaz floriditatē suis oñdit. Ipse em̄ siue p̄ se siue p̄ mēbra sua insidiat̄ nob. 7 nos apte p̄seqt̄. vt nos et̄ne t̄dat morti. Ad vitandā q̄ ei⁹ calliditatē iste ps. in p̄ma hora siue ī diluculo cātādus est. quē dauid cantabat vt ab inimicis saluaret̄. Post illū d̄ ps. beati īmaculati in via. q̄ plen⁹ est moribz: qz oportet vt hī q̄s deus liberauit de vinculis 7 carcē inimicoꝝ. moribz bonis 7 ī omī deuotōe assistāt. In diebz v̄o d̄nicis in q̄bz officiū matutinale d̄ 7 historia mutat̄. dicūt ad p̄maz quocunq̄ psalmi. q̄ sunt in fine ip̄i⁹ noctni d̄nicis. I. Be⁹ de⁹ me⁹ respice zc. Qui psalmi q̄re in p̄ma dicant̄. sub p̄pletorio diceūt. In q̄busdā t̄n̄ eccl̄ijs dicūt solū in d̄nicis a. lxx. vsqz ad pascha. q̄ etiam tpe d̄ ad p̄maz ps. d̄ns reguit. p̄p̄ rōem ibi sc̄ptam. In p̄missis etiam d̄nicis d̄ ad p̄maz ps. confitemini d̄no. ne aliqd de psalterio p̄termittat̄. qn̄ totū in septimana dicat̄: 7 qz ibi p̄p̄tim in vsu illo. hec est dies quā fecit d̄ns zc. agit̄ de resurrectione ad quaz dies d̄nici ptinēt. Et fm̄ h̄ in d̄nicis dicunt̄ ad p̄maz. ix. psalmi: vt cū. ix. ordinibz angeloz in resurrectionis gaudio trinitatē laudare possimus. In p̄mis. v. scz deus de⁹ me⁹ respice. 7 seq̄ntibz. de xp̄i passione cantat̄. Per psalmū p̄fitemini 7 tres q̄tidianos innuit̄. q̄ in q̄ttuor mūdi ptibz doctrinā q̄ttuor euangelioꝝ laudare debem⁹. In psalmo. deus in noīe tuo. petim⁹ erroris depositōem: in confitemi exhortamur ad laudis p̄fessionē: in beati īmaculati ad laudis opatōez: in retribue ad mādatoꝝ retributōez. Elez qz fides est fundamentū mandatoꝝ 7 victoria q̄ vincit mūdū. qz cetera sine fide frustrat̄: iō subdit̄ simbolū fidei. Qui cūqz vult: qd̄ athanasi⁹ alexandrin⁹ ep̄s rogatu theodosij ip̄atoris ad eradicaḡ iualescētē h̄eticoꝝ pfidiā. 7 fidē catholicā diuulgādā edidit. 7 singul̄ diebz ecclia p̄stituit cātari ad p̄mam. qz ip̄ls tūc marie ad eccliaz puenit. v̄l qz fides p̄ncipiū salutis existit. Quidā t̄n̄ ex curiositate iū-

lud omittunt in illis diebz q̄bz in missa. credo ī vnū deū dicūt. Quidā at̄ dicūt q̄ dict⁹ athanasi⁹ us. fugiens a facie p̄stantini ip̄atoris. in treuci illud p̄posuit q̄qz n̄ d̄ ī ecclia ex p̄maria ecclie institutōe. Et aduerte q̄ in h̄ simbolo due p̄ncipalit̄ sunt p̄tes. scz de trinitate 7 de incarnatōe v̄bi. Sz de libero arbitrio p̄mittit̄. Postea se q̄t capl̄m ī q̄ pastor oues 7 p̄familias oparios ne in calore 7 labore deficiat̄ p̄solat̄. de q̄ iaz diceūt. Et d̄ q̄nqz capl̄m. B̄ia vobis 7 par a deo. gal. i. a. Q̄nqz. Pacem 7 veritatē. zach. viij. d. Post capl̄m seq̄t r̄nsoriū. xp̄e fili dei viui zc. vt ecclia oñdat se innuere 7 applaudē his q̄ in illo dicta sūt: nihilomin⁹ t̄n̄ orat̄ p̄ se. v̄n̄ postea subiicit̄ vsus. Exurge d̄ne. i. fac nos exurgē. Exurgē at̄ a virijs nihil aliḡ ē q̄ ad d̄nm redire. Sciendū aut̄ ē q̄ q̄dam ecclie omittūt r̄nsoriū illud xp̄e fili dei viui. in aduentu 7 in. lxx. qz licet tā p̄res q̄ fuer̄t ante legē. q̄ q̄ fuer̄t sub lege. sparēt p̄ xp̄m a miserijs liberari. t̄n̄ qz ipse in illo tpe n̄ dū venerat: idcirco cū tpa illa recolūt̄. misericordia xp̄i minime inuocat̄. In festiuitatibz t̄n̄ sc̄toꝝ q̄ in illis t̄pibz occurrūt. illud dicūt: qz ī illis t̄ps ḡre rep̄ntat̄. Quedam t̄n̄ ecclie n̄ dicunt capl̄m nec etiam r̄nsoriū. s̄ solū vsus. exurge: volentes morē ap̄loꝝ imitari. q̄s legimus p̄t̄ ascensionē at̄e aduentū spūsc̄ti ī ōioibz p̄seuerasse. sicut lucas dicit. q̄ ip̄i adorātes reuersi sunt in iherl̄m cū gaudio magno 7 erāt semp̄ b̄ndicētes ī tēplo 7 laudātes deū. Nec legim⁹ eos tūc fecisse p̄monē ad p̄l̄m: s̄ ī die pen. dato eis spūsc̄to hora tertia cepēr̄ tanq̄ p̄firmati ad p̄l̄m loq̄: in q̄ iūstruimur q̄ vsqz ad horā tertiā bonis opibz 7 ōioibz vacare debem⁹. 7 tūc tandem alios docē. qd̄ notat ipsa lectō seu capl̄m: naz ps. ad opa. lectio v̄o ptinet ad doctrinā. Propter h̄ q̄ lectōem in p̄ma sub̄bunt. 7 p̄ conseq̄ns r̄nsoriū qd̄ ei r̄ndere debet. Kursus p̄ p̄maz pastoris opa intelligunt̄. Unde tunc d̄. Respice d̄ne in fuos tuos 7 ī opa zc. q̄ pastor xp̄i exemplo debet p̄us opari vt ī alijs horis alios ad opandū valeat exhortari. Ideoqz non dicūt capl̄m. qd̄ est exhortatō seu cōsolatō p̄t̄ ps. p̄ q̄s opa significant̄. Sz p̄ p̄mam d̄ lectō vt dictū est in p̄hemio hui⁹ ptis.

Subseq̄ntē dicūt p̄ces. qm̄ in p̄cilio agathen. statutū est. vt p̄ces siue capitula de ps. in singul̄ horis dicant̄. Dicunt̄ at̄ p̄t̄ tria. P̄mo ad rescātes sup̄fluas cogitatōes. Sc̄do ad impet̄ndū misericordiam p̄t̄ oues errantes 7 oparios faciscētes. Tercio ad postulādū auxiliū p̄ temptatōes vt possim⁹ in d̄nica ōioe p̄rem securi⁹ inuocare. Et dicunt̄ h̄ mō. P̄mo nanqz d̄nica ōio d̄. in q̄ sūt septē petitōes p̄t̄ septē dona spūsc̄ti b̄nda. vt iam diceūt. Sz qz musce morientes p̄dūt suauitatē vnguētī p̄cedit ipsam kyrieleyson. Opoz

Liber

Quintus Jo. xcviij.

tet em tale qd pcedere qd inanes cogitationes repellat a mente: vt dicendo ipsaz ozoem. mens q̄ inuisibili loq̄t. sola inuisibilia cogitet. In dinis siq̄dem officijs ante ipam ozoem d̄ ter vel semel kyrieleyson. 7 postea ter vel semel x̄peleyson 7 itez ter vel semel kyrieleyson. B̄ ter kyrieleyson ad nōndū tres status d̄nitatis 7 d̄ine maie statis. q̄s aliq̄ modo in ecclia celebram⁹. S̄z semel d̄z ppter vnā substantiam. Primus stat⁹ fuit ante assumptam humanitatē. q̄n trinitas uocabat̄ line copulatōne hūane nature: 7 dicebat̄ d̄ns. qz d̄ns nomē illi. Scdus fuit p̄ assumptam hūanitatē. scz q̄n x̄pc videbat̄ in trā 7 n̄ bilomin⁹ credebat̄ a suis d̄z 7 fili⁹ dei: p̄t̄ assumptam em hūanitatē q̄ vncta ē oleo spūali vocat̄ x̄pc. Unde in medio statim dicimus x̄peleyson. Q̄n igit̄ ter dicim⁹ x̄peleyson. oñdimus eū nūq̄ fuisse sepatum a substātia trinitatis. licet fieret homo. Sed q̄n semel oñdim⁹ eū fuisse solū int̄ hoies 7 neminē sibi p̄ oīa similē habuisse. Tercius status fuit ex eo tpe q̄ voluit clarificare assumptā hūanitatē plusq̄ eēt q̄ diu mortāl erat. qz q̄ in illa clarificatōne oñsa est trinitas. id̄o dicimus ter kyrieleyson. semel vō d̄z ppter vnā substantiam. De hoz vboz efficatia dictū est ī q̄rta pte sub ti. d̄ kyrieleyson. Et nota q̄ p̄missi status dicunt̄ ppter nos. non ppter deum: apud quē n̄ ē t̄nsinuatō. nec vicissitudinis obūbratō.

Post kyrieleyson seq̄t d̄nica ozo in qua sunt vij. petitōnes. ppter habenda. vij. spūsancti dona: p̄ que merentes. vij. v̄tutes. 7 p̄ istas a. vij. vitijs liberati. ad octo beatitudines puenim⁹. Et d̄z voce demissa 7 secrete. Primo vt p̄ h̄ vera hūilitas 7 ozois deuotō significet. Scdō vt q̄i ad interiora reuersi. ipsas res cū magna diligētia mente capiam⁹ q̄s v̄bis p̄nunciam⁹. Tercō qz in ea deo loq̄mur. q̄ non t̄m v̄ba s̄ renes scrutat̄ 7 corda. Quarto ad nōndū q̄ ozo ipsa poti⁹ habet efficaciam in deuotōe cordis q̄ in clamore oris. Licet em moyses ad d̄nm non clamaret ore. t̄m d̄ns q̄ magis attendit clamorē cordis q̄ oris inq̄t ei. Quid clamas ad me. exo. xiiij. ca. Finis t̄m ipsius ozois alte p̄nunciat̄. vt ab oībz confirme. 7 vt auxilio p̄cum astantiū r̄ndentiū amen. a tēptatōne liberemur: qz sicut ait aug⁹. ipossibile ē multitudinē n̄ exaudiri. Principiū q̄ eius publice p̄nunciat̄. vt p̄ h̄ p̄li astātes ad orandum inuitent̄. Sane d̄nica ozo d̄z. vt vita spūalis aīe ipetret̄: ppter qd̄ immediate illa dicta subiicit̄. Viuet aīa mea 7 laudabit te zc. Be inde seq̄t. Erraui sicut ouis q̄ zc. ī q̄ fit cōfessio. Non em pōt in deo viuē. q̄ n̄ confite. Consequenter d̄z. credo in deū. in q̄ fides n̄ra continet̄. si ne q̄ impossibile ī deo placet̄: 7 p̄ quam p̄ omnia aduersa arman̄. q̄ p̄ d̄nicam ozoem mundant̄.

Et d̄z voce demissa. finis vero alte: ad nōndum q̄ corde credit̄ ad iusticiam. ore aut̄ confessio fit ad salutem: de q̄ in q̄rta pte dictū est vbi de simbolo agit̄. Postea sacerdos q̄i suspirans d̄c. Et ego ad te d̄ne clamaui zc. iux illd̄ dauid. De pfundis clamaui ad te d̄ne zc. Quia vō non ē speciosa laus in ore peccatoris. qz peccatori d̄r̄it de⁹. Quare tu enarras iusticias meas 7 asu. te. meū p̄ os tuū: id̄o petit sibi grām p̄ferri. q̄ repletus possit digne laudare dicens. Reple at̄ os meū laude. Subsequūt̄ etiaz postea multe p̄ces qbz ecclia orat. obsec̄t. postulat. 7 grās agit: iuxta doctrinam apl̄i ad thi. Obsecrat dū dicit. D̄ne auerte faciē tuā zc. p̄rie at̄ obsec̄tio ē q̄n cū adiuratōe petit̄. vt cū d̄z. p̄ passionē tuā libera nos d̄ne. Orat. dū bona sibi dari petit. vt ibi. Cor mundū crea in me de⁹. Postulat. dū a se mala sibi p̄tria remoueri petit. vt ibi. Vigre d̄ne die isto. sine pctō ncs custodiē. B̄as vō agit. p̄ iā receptis cū dicit. B̄ndic aīa mea d̄no. Be s̄ etiam sub ti. de t̄cia dice. Potest etiaz 7 aliē dici. q̄m ozo d̄nica cū seq̄ntibz p̄cibz. 7 cū psalmo. miserē me. id̄o dicūt̄: q̄n sunt int̄ eccliaz n̄ram q̄ minima 7 q̄ maria p̄mittūt̄: p̄ minima cōmittētibz 7 p̄ seipso sac̄dos orat. q̄n kyrieleyson 7 ozoem d̄nicaz dicit. in q̄ nemo se excusare potest nisi veracit̄ dicat. Dimitte nobis debita n̄ra zc. Pro maiora p̄mittentibz 7 p̄ p̄niam resurgētibz d̄z p̄s. miserē mei deus: q̄ p̄rie p̄tinet ad penitētes. put dictū est sub ti. de laudibz matutinis. Et viuet aīa mea zc. qz aīa mortua fuit p̄ mortale pctm̄. Errore etiam suū exponit d̄cēs. Erraui sicut ouis zc. Ad medicinā q̄rit vbi dicit. Quē fuū tuū zc. qz mādata tua n̄ sum oblitus. i. patus sum adimplē. Rursus in his p̄cibz ecclia orat. p̄ pctis. 7 p̄ f̄ti. p̄ q̄ttuor orat: scz p̄ imūdicia remouēda. 7 p̄ mundicia p̄ferēda. p̄ tristitia q̄ est ex morsu p̄scientie remouēda. 7 p̄ leticia p̄ferenda: p̄ qbz dicit q̄ttuor p̄tulas illi⁹ psalmi. miserē mei. Pro imūdicia remouenda dicit. Auerte faciem tuam a pctis meis. Quasi dicat. noli ea et̄nalit̄ punire. S̄z qz posset esse q̄ homo n̄ curaret ea deleri. ex q̄ in p̄nti n̄ punirent̄: id̄o addidit. Et oēs iniquitates meas dele. Pro mūdicia vō p̄ferēda dicit. Cor mū dū crea in me deus. Sed qz etiaz collata mūdicia. hō eam sibi collataz ignorat. 7 adhuc p̄scietie morsu torq̄t̄. id̄o addidit. Ne p̄icias me a facie tua. Be d̄z p̄ leticia sibi p̄ferēda d̄c. Redde mihi leti. salu. tui zc. S̄z qz adhuc restāt īmici q̄ nos ad mala t̄hē nitūt̄. q̄ sunt t̄s scz caro mū dus 7 dyabolus: id̄circo p̄t̄ inimicos ponit tres v̄siculos. s. Eripe me d̄ne. 7 alios duos seq̄ntes Inimicis vō repulsis iā laudare pōt. Un̄ dicit sic. Psalmū dicaz nomi tuo zc. Et qz omni tpe

laudandus deus est. adiungit. et reddam vota mea etc. et etiam in omni loco. ideo adiungit. Exaudi nos deus salutaris noster. Adhuc quia per passionem redempti sumus. et per eam oratio nostra recipit efficaciam. ideo reducimus ad memoriam quam in passione domini legimus et cantamus. videlicet. Sanctus deus. Sanctus fortis etc. Unde hortamur animas nostras ad benedicendum sibi propter beneficia nobis collata. ibi. Benedic anima mea domino etc. Consequentem vero ut pura sit oratio communem facit professionem. per quam a venialibus mundamur. sine quibus communis vita facile non ducitur. Et quia hominis confessio nil valet nisi interiori convertatur. ideo subiungit. Convertite nos deus salutaris noster. Preterea quia in principio diei est. orat a peccato per diem liberari. dicens. Signare domine die isto etc. sine quo vir potest esse ad momentum humanitatis fragilitas. et quia necesse est ut misericordia dei sequatur sicut pervenit. idcirco addit. Fiat misericordia tua etc. Demum orat per diversis generibus ecclesie. et tandem concludit per psalmum. miserere mei deus. propter quod nostrum opilio solus orat per omnes in collecta. Bona autem sacerdos orat seu preces hominum dicit in diebus prefestis se ad terram prosternit. ut maiorem in se et in aliis excitet devotionem. Sed finito psalmo miserere mei deus. surgit: ceteris prostratis manentibus. et statim orationem dicit. quam vicem gerit illi sacerdotis qui in celo est. qui pro nobis quotidie interpellat. Propter quod iacendo cum ceteris orat. sicut et dominus eius vicarius est. postquam resurgeret cum peccatoribus perierat et in cruce prostratus est. Postea stando orationem dicit. ut illius resurrectionem recolat cuius vicem gerit. In quibusdam tamen ecclesiis omnes illo surgente surgunt. in quo significant se spem recepisse a peccatis resurgendi. Et nota quod sola ecclesie unitas adorando in faciem cadit. In prefestis generibus diebus quicquid prostrati oramus in quo octo significant. Primum infirmitas corporalis quia de pulvere sumpti sumus. Secundum infirmitas animi. quia per nos non erigimur. Tercium erubescencia. quia non audent oculus in celum levare. Quartum prudentia. quia videmus ubi cadimus. id est in terrenis affligimur. Quintum ut cordis peritiam significemus. Sextum quia christum adorantes cum ad terram descendisse et carnem de terra credimus iduisse: et hoc etiam quando figurat. qui volentes sibi signum crucis imprimere. prius inclinati terram manu tangunt. Septimum quia reduci ad memoriam. licet in paradiso angelici creati fuerimus. corpora nostra propter lapsum nostrum in animalia bruta iacent et animam corporali mole guardari. Octavum ut ipso actu profiteamur nos esse peccatores. et terrenis desideriis inherere dum vestrem terram et animam pavimento infigimus: et hoc est introductum ab abraha qui cades in terram dominum adoravit. quem propheta imitati fuerunt. Unde origenes in omelia illius evangelii. Erat ioseph et maria mirantes super his etc. ita dicit. Sancti propheta quoniam agusti aliquid preplabant cadebant in facies suas: ut peccata per ruinam corporis pleni purgarentur. Quicquid etiam in privatis orationibus genua

flectimus ut salomon et apulus dicens. Flecto genua mea. a. p. d. n. i. ut per hoc omne genu christo flecti innuamus: hoc tunc non prostrati sed facie erecti stamus quasi ipso actu dicentes. Trabe me pro te. Quid dicere debemus dum genua flectimus in. vi. parte sub terra. de pascha dicitur. Et quicquid stamus. quasi letantes quia in domum domini ibimus. In primo quidem modo exprimitur peccatorum nostrorum. in secundo desiderio terrenum. in tercio spes. In diebus vero dominicis et in paschaliibus genuflectio non fit: nec de per horas kirieleysen. nec oratio dominica: sed stantes oramus. propter leticiam resurrectionis quam tunc recolimus. de qua in sequenti parte sub festo pasche dicitur. Nec in diebus pentecostes. quibus recolimus libertatem per adventum spiritus sancti nobis datam. Nec in aliis festivis diebus. propter leticiam ipsarum festivitatum in quibus recolimus sanctam societatem angelorum et sanctorum. quia iam est in leticia sempiterna: nisi per peccata corporis et sanguinis christi. In his tamen diebus stantes capite inclinato orare debemus. sicut et devote mulieres ad monumentum fecerunt. Et tunc etiam homines debiles preces vite presentis dimittimus: ad nondum quod in futura resurrectione ubi erit vera libertas et vera societas. nulla peccatorum exercebitur per misericordiam. De hoc dicitur in. vi. parte sub terra. de sabbato propter pentecostem. In quibusdam tamen ecclesiis in omnibus officiis de dominica oratio. licet stando. Quia illa est salus et perimentum sacrificii. et in re. testa. nullum sacrificium sine sale fiebat et ita nullum officium nostrum sine illa fieri debet videtur. De hoc etiam dictum est in prehemio huius partis. Sane preces hominum mystice humilitatem significant. put sub completorio dicitur. Versi autem ad orientem illas dicitur. De quo dictum est in prehemio huius partis. Ultimo subiicitur oratio. quam salutatio scilicet dominus vobiscum preedit et etiam sequitur: quia sicut dominus postquam surrexit salutavit apostolos dicens. pax vobis. et postea eis locutus est: et propter locutionem iterum dicit. pax vobis: ita et presbiter eius vicarius postquam surrexit ab accubitu salutavit fratres dicens. dominus vobiscum. et per eis orat: et post orationem iterum dicit. dominus vobiscum. Quasi dicat. Si gratiam dei impetritis. in illa perseverate. Et iterum ipse dicit. Et cum spiritu tuo. Ac si dicat. Orasti pro nobis et nos pro te oramus. De hoc dictum est in quarta parte sub terra. de salutatio ad populum. Novissime de benedictione. de qua dictum est in prehemio huius partis. Postquam vero ecclesia direxit orationes ad dominum implorat orationes sanctorum dicens. Preciosa in conspectu etc. Quod non est de patria: id est quod quando dicunt illud per matutinas laudes. Etiam quando interponunt inter patriam et preciosa. patriam de bona origine. et quando missas animarum. et quando religiosi hoc in causa dicunt. Alii tamen dicunt esse de prima forma ea que dicta sunt in prehemio ubi agitur de lectione continuantes illud cum patria. dei de sacerdos ad honorem et nitatis orat generaliter pro se et per omnes dicens ter. Deus in adiutorium etc. Elel deus ter. ut petat auxilium contra insidias dyaboli carnis et mundi. Et in honorem trinitatis. et ideo subiicit gloria patri etc. nec pro gloria

patri seq̃t̃ alla. p eo q̃ locus in q̃ hec dici cōsue-
uer̃t. puta capl̃m sacer n̄ est. Sicut em̃ sacer lo-
cus significat illaz ib̃l̃m in q̃ vox illa ange lic
sc̃z alla audir̃: ita locus ille n̄ sacer pegrinatōez
nr̃az rep̃ntat. in q̃ peccam⁹. Bẽt̃e q̃z dū in hac
vita sum⁹ peccam⁹. iō subiungim⁹ kyrieleyson.
z p̃z nr̃: z postea. respice dñe i f̃nos tuos zc̃. vbi
d̃z. z dirige filios eoz. Filij nr̃i sunt cogitatōes
q̃ de mente nr̃a nascunt̃. q̃s ad opa dñi iplenda
rogat dirigi. Opa ṽo manuū nr̃az sunt opa ex-
teriora q̃ interi⁹ a cogitatōibz pcedūt. Sed q̃z
oīa ad vnū tendūt. iō postea dicit op⁹ singularit̃
cū dicit. Et opus manuū nr̃az dirige. Et itez
opilio siue pastor p oībz ouibz orat generalit̃ di-
cens. Dirige dignare dñe zc̃. Ozone ṽo f̃uiciū
cōcludit̃. vt dīna gr̃a q̃ actōnes nr̃as pcedit eti-
am ip̃as subsequat̃.

De tertia.

Ora t̃cia deo lau

des exoluimus. qm̃ in illa f̃m marcū
ih̃s liguis iudeoz morti adiudicat⁹
est. z a pilato ad colūnam ligat⁹ est z flagellat⁹.
Adrito ḡ hora illa oram⁹. vt sicut spūst̃us ab
adaz p dyaboli suggestione sepatus ē: ita p xp̃i
crucifixione dignet̃ eadē hora spūst̃us i cordi-
bus nr̃is infūdi. In hac etiaz hora repromissus
spūst̃us datus est apl̃is. z visibilis dei maglia
loq̃bant̃. Eñ in actibz ap̃loz. Nō sunt isti ebrij
cū sit hora tertia diei. Propter qd̃ d̃z h̃n⁹. Nūc
sancte nob̃ spūs zc̃. B̃z etiam ps̃. lege p̃one: qz
tunc lex noua data ē apl̃is. Quia ṽo homo p le-
gem dei a morbo pcti sanat̃. iux̃ illud sapientie
nec herba nec malagma sanabat eos. s̃ tu⁹ f̃mo
dñe zc̃. iō in qbusdaz eccl̃is d̃z capl̃m illd̃. Sa-
na me dñe zc̃. iere. xvij. c. z r̃nsorū. Sana aīaz
meā zc̃. Et qñqz illd̃ d̃z. Caritas dei diffusa ē.
ro. v. c. Et qñz illd̃. Obsecro vos fr̃es p misc̃di-
am dei. ro. xij. c. Rursus qz n̄ pdest sanari nisi
cōfuẽt. iō seq̃t̃ vsus. Adiutor me⁹ esto dñe zc̃.
Quasi dic̃t. Quāuis liber z san⁹ in via tua sim
cōstitut⁹. tñ non suffitō sine tuo adiutorio pue-
nire ad illam meridiē de q̃ d̃z. Indica mihi vbi
pascas vbi cubes in meridiē. Eñ d̃z. Adiutor
me⁹ esto dñe. Et subiūgit̃. Ne derelinq̃s me. i.
inceptū meū ne int̃mittas. qz sine te nihil ē co-
nat⁹ me⁹: neqz despicias me. i. ne p̃tenas q̃ ego
mortalis te et̃nū a deo q̃rē. qz tu es de⁹ meus q̃
me creasti z recreasti. salutaris meus. i. q̃ sanas
plagam pcti mei. Bẽnde oēs ad oīez p̃sternū-
tur. z p̃seq̃t̃ sacerdos modū oīez quē apl̃s docz
dicens. Primo oīm fiant obsec̃tōnes. oīez. po-
stulatōes. z gr̃az actōes. p oībz z p his q̃ i sub-
limitate sunt. Obsec̃tio fit cū adiuratōne p ma-
lo remouendo. Ozo p bono impetrando. vel p

malo supando. Postulatō p bono adipiscendo
siue cumulando. Gratiaz actio p bono iam col-
lato consuādo. Obsecratō est ibi. Ego dixi zc̃.
vbi petit vulnera sanari z medicinaz dari. Ozo
ibi. Fiat misc̃dia tua dñe. vel ibi. Qñ de nobis
dñe. Postulatō ibi. Conuertē dñe vsqz quo. vbi
postulam⁹ vt p dñi auxiliū omnia nobis aduer-
sa remoueant̃. Gr̃az actō ibi. Sacerdotes tui
induant̃ iusticia zc̃. z s̃ p nobis oībz. Itēz orat
p regibz z his q̃ sunt in sublimitate dicēs. Sal-
uū fac regem. z orem⁹ p papa pontifice nr̃o. Et
p oībz viuis dicēs. Saluū fac ppl̃m tuū zc̃. Et
p defunctis dicēs. Oremus p fidelibz defūctis
Seq̃t̃ etiam miserē mei de⁹ p his q̃ sunt in q̃ui-
oribz peccatis. sicut p̃cessit dñica ozo p his qui
sunt in q̃tidianis. Post s̃ surgit opilio siue sac-
dos z oībz p̃stratis manētibz. orat p vniuersis.
de q̃ dictum est sub p̃ma.

De sexta.

Ora sexta pro no

bis crucifixus z clauis cōfixus ē xpc̃
q̃re tenebre sup̃ oēm terraz facte sunt
vt sol in morte dñi sui lugens. se q̃si nigris tegēt
vestibz. ne illū crucifigentibz lumē p̃beret. Hac
etiā hora i die ascēsiōis cū discip̃lis discubuit.
Adrito ḡ eccl̃ia illa hora deo laudes exhibet.
gr̃as ei agens: qz p ipsa xpc̃ pati voluit. p̃t qd̃
ip̃m diligit vehement̃. Eñ in cāticis Nunciate
dilecto qz amore lāgueo. Et ab s̃ tūc d̃z ps̃. Be-
fecit in saluari tuo zc̃. B̃z etiaz r̃nsorū. B̃ndi-
caz dñm in omni tpe. sup̃. qz d̃g̃tus ē pati p me
.i. p salute aīe mee. Hac etiaz hora adaz de pa-
diso eiect⁹ ē. Recte ḡ illa hora deū deprecari debe-
m⁹: vt vñ ille p̃t sup̃biam eiect⁹ est. illuc p hūi-
litate z bonaz opatōem redeam⁹. Sane officiū
septe statui t̃pis r̃ndet. sicut z officia aliaz ho-
raz. In p̃ma nanqz hora ē inchoatō. i tertia p̃-
fectus. in sexta p̃summatō. f̃m q̃ sol in p̃ma in-
cipit lucē. in tertia magis calet. in sexta ē in sū-
mo feruore: qd̃ indicāt ṽba h̃noz. q̃ in ip̃is ho-
ris z etiā in nona p̃mittūt̃. Inchoatōni r̃ndent
ṽba. q̃ dicunt̃ ad p̃mam in psalmo. Be⁹ in noīe
tuo saluū me fac. z i ṽtute tua libera me. i. sepa-
me a zipheis. In p̃ncipio nanqz nr̃e p̃uersiōis
incipim⁹ a malo separi. Eñ merito ibi petimus
q̃ tandē loco z p̃m̃io sepati sumus. Ad idē p̃ti-
net qd̃ dicit sc̃dus ps̃. Etinaz dirigant̃ vie mee
Et quod dicit tercius ps̃. Retribue seruo tuo.
exponit̃. i. frequenter tribue. Et vbi dicit. Liui-
fica me. supplendum est qui p̃mortuus eram p
pctm̃. Eñ de petit p gratiam iustificari. Ad p̃fe-
ctū p̃tinet qd̃ d̃z in p̃ncipio terciē. Legem pone
mihi dñe. Sibi em̃ posito in via petit dari legē
correctōis. Ad p̃summatōem p̃tinet quod d̃z in

pncipio serte. Defecit in salutari tuo aia mea
 zc. i. aia mea posita in salutari tuo defecit a ter
 renitate. Vel defecit in salutari tuo. i. aia mea
 tendēs i salutare tuū defecit in tēnitate. Quā
 to em̄ q̄s magis tēdit in dilectōez dei. tanto ma
 gis defecit a tēnitis: z q̄i p̄ nimio desiderio lan
 guet. iux̄ illd. Fulcite me floribz. stipate me ma
 lis: qz amore lāgueo. Per flores qdē initia bo
 noz opm. p̄ mala pfectō accipit. q̄ etiam alios
 accēdēs qdāmodo psolat: nō tñ h̄ plenā recipit
 cōsolatōez. s̄ poti⁹ affligit ex dilectōe. Un̄ seq̄.
 Defecerūt oculi mei i eloqū tuū. Et in scda pte.
 Quō dilexi legē tuā zc. Et in tertia. Oculi mei
 defecerūt in salutari tuo zc. Ad hāc pfectōez pti
 net rñsorū. Bñdicā dñm. z vñculus. Bñs re
 git me. Nā sicut hz alia tñslatō. Bñs pascit me
 nihil mihi dērit. in loco pascue ibi me colloca
 uit. i. dñs ē pastor me⁹ in q̄ sum tut⁹ z sufficiēs.
 Unde seq̄. Et nihil mihi dērit. Spūalem em̄
 substantiā credit a dō sibi pferandā: qz iā scit se
 eē collocatū in loco pascue. ubi fideles i fide ple
 ni⁹ corroborat. Un̄ dic̄ ibi me collocavit. Quē
 em̄ dñs pascit i aduētū spūsc̄i. eundē regit. i. i
 bonis opibz facit eū delectari. z p̄ rectū iter du
 cit ad tutissimā ciuitatē iherl̄m. Tali nihil deest
 teste ap̄lo q̄ dicit. Dīa i eo possum q̄ me pfortat
 Bz aut̄ qñqz capitulū illud. Alter alteri⁹ onera
 portate. gal. vj. Qñqz illud. Nolite cōformari
 huic seculo. ro. xij. Be nona.

Quia nona christ⁹

clamās em̄sit sp̄m. Adori em̄ voluit
 p̄ hoīe illa hora. i. q̄ hō de paradiso ex
 pulsus est: z in eadez hora p̄ mulierē z lignū re
 demit. q̄s p̄ mulierē z lignū dēcepit hostis. Ars
 at̄ vt artē fallēt. z medelā ferret in dē. hostis vñ
 iēserat. In eadē q̄z hora miles lat⁹ xp̄i apuit. ex
 q̄ duo nre saluatōis saēmēta. s. aquā baptisimi
 z sanguinē nre redēptōis nob̄ eduxit: z velū tē
 pli scissum ē z monumēta apta sunt. Eadez etiā
 hora inferna penēns inextricabiles tartari tē
 nebras p̄fringens. serasqz ei⁹ p̄minuēs. captiui
 tatem sc̄tōz secū tñsuerit ad celos: igneaqz rō
 phea submota. antiquū incolaz paradiso restituit
 Eadez etiāz hora cet⁹ ap̄loz ad orandū puenire
 cōsuevit. Et petr⁹ z iohes ascendebar̄ i templū
 causa ozois. Petrus q̄z eadē hora ascēdit i cena
 culū oratur⁹. qñ rapt⁹ ē in extasim. z lintheolū
 plenū reptilibz de celo añ se dimitti vidit. audis
 es petre macta z māduca. Adrito igr̄ pp̄t has
 prerogatiuas hac hora dñi ecclia laudat dicēs
 psalmū. Adirabilia zc. z rñsorū. Redime me
 dñe: orās p̄ sua redemptōe. ne oblita esse vide
 at̄ q̄ tali hora redempta est. Illud at̄ p̄siderādū
 est. q̄ in hora nona iam sol declinauit a centro.

status q̄ t̄pis innuit statum virtutum. Innuit
 em̄ feruorē vtutū. in q̄ anim⁹ p̄us erat. p̄pter tē
 ptatōnes esse tepefactū. Naz vt ait br̄s greg.
 Elitia nos tēptant. vtutes nos humiliant. Luz
 em̄ vir p̄fectus tēptať. ab altitudine intimi gau
 dii descēdit ad p̄sidirādū suam fragilitatē. z ad
 vidēdū q̄ facilis sit ad casuz: vt patz i ap̄lo q̄ di
 cebat. Ne magnitudo reuelatōnū extollat zc.
 Gaudebat em̄ paulus de reuelatōe. dolebat de
 tēptatōe. Un̄ ipse dicit. Propter qd̄ ter dñm ro
 gavi zc. Nisi em̄ sibi molesta eēt tēptatō. nō ro
 garet vt tolleret. Nō est tñ sublata. qz p̄ infirmi
 tatē vtus cui gaudiū debet p̄ficiť. Has tribula
 tōes z angustias notant aliq̄ vsus psalmoz no
 ne. vt in p̄ma pte. Tribulatō z angustia zc. Et
 in scda. Multi q̄ p̄sequūt. Et in tertia. Erravi
 zc. Ab eisdez petim⁹ liberari in rñsorio. Redi
 me me. i. fac vt effectū redēptōis tue q̄ facta est
 in sanguine tuo. sentia z in tribulatōnibz meis.
 Hoc idem est in vsu. Ab occultis meis munda
 me. i. repelle a me malaz cogitatōnem z p̄p̄sce
 suasorē. s̄m augu. Et nota q̄ rñsoria dñicalia i
 tribz horis. scz tertia. sexta z nona cōuenienter
 rñdent responsorijs ferialibz. Nam in rñsorio
 feriali ad t̄ciaz scz. Sana aiam meam zc. petiť
 sāitas vulnez q̄ p̄terita pctā fecerūt. Et i rñsorio
 dñicali. Inclina cor meū zc. Et in vsu. Auerte
 oculos zc. petiť cautela de futuris. qd̄ fit imple
 tōne dñnoz mandatorz. Item in feriali respon
 sorio serte. Bñdicā dñm zc. fit iugis dñe lau
 dis p̄missio. In dñicali respōsorio. Inetnum
 dñe zc. fit p̄missionis impletō. Ibi em̄ p̄mittit se
 laudaturz. z h̄ laudat. In respōsorio feriali no
 ne. Redime me dñe zc. petiť redēptōis effectus
 q̄ fit vt res mentis. i. amor sit direct⁹ ad dñm. Et
 in rñsorio dñicali. Clamaui zc. p̄mittit effect⁹
 pedis. i. amoris. s. clamor ad dñm: ex amore em̄
 est clamor cordis. In pluribz tñ eccl̄ijs sunt ea
 dem. taz i ferialibz q̄ in dñicalibz. Et ē nōndū
 q̄ vsus q̄ dicūt in t̄cia in sexta z i nona neumā
 bñt: ad designandū. q̄ in nulla hora exp̄mē va
 lem⁹ gaudiū z brauiū sempiternū. Capitulum
 dī qñqz. Dīa p̄bate. thes. v. ca. Et qñqz Sicut
 in vno corpe multa membra habem⁹. ro. xij.

Ad vesp̄as.

Quia hora vesp̄tina

significat ecclia p̄mū aduentū dñi. q̄
 fuit vergente vesp̄e mundi in vltima
 etate: de q̄ psallēs reddit gr̄as deo. iux̄ illd̄ apli
 Nos sum⁹ in q̄s fines seculi deuenērūt. Preter
 rea xp̄c in vespera de cruce positus fuit. Eadez
 q̄z hora in cena sacramentum corpis z sangui
 nis instituit: pedes discipuloz lauit. discipulis
 euntibz in emaus i habitu pegrini in fractione

panis se manifestavit. Ad merito ꝑ ecclia xpo in hac hora gr̃as agit. Est tñ duplex mundi vespa put in sexta pte sub eph̃ia dicet. Sane sicut ait licardus ep̃s crem̃sis i m̃tli: officiũ diei seq̃ntis incipit i vesp̃is. qz vesp̃tina sinaris. i. hora. p̃mũ ē officiũ fm̃ h̃esdre cōsuetudinē i q̃ternario nũero. put dictũ ē in p̃hemio h̃ptis. Uñ vesp̃tinũ officiũ a vespa stella noiat q̃ in p̃ncipio notis oriẽt. Preterea licet ab inito m̃di dies p̃cederet noctez. in nocte tñ dñice resurrectois nor cepit p̃cedẽ diez: vt dicet in sef̃ pte sub sabbato sc̃to in p̃ncipio. Bicit at̃ ecclia i hac hora qnqz ps̃. Primo p̃t xpi qnqz vulnera. q. p nob obtulit sacrificiũ in vespa m̃di. Sc̃do ad correctōz vt vicz desleamus z petam⁹ veniam pctōz. q̃ in die p qnqz sensus corp̃is cōmittunt. z ad nos intrant. iux̃ illd̃ h̃ere. Adors̃ intuit p̃ fenestras ñras. Quis em̃ est q̃ visu ñ capiat. Tercio per ipsos qnqz ps̃. munit se ecclia p̃ noct̃nales tribulatōes. Nec em̃ hora insinuat fletũ eoz q̃b̃ occidit sol iusticie. z ita sunt in vespe. de q̃ dictũ est. Ad vesp̃um demorabit̃ flet⁹: q̃ durabit vsqz ad matutinũ. i. q̃usqz sol si delib̃ oriat̃ q̃ occiderat pctōrib̃. fm̃ quod seq̃t. Et ad matutinũ leticia. Et p̃t easdem etiam causas pectus qnqz digitis tũdim⁹. Rursus sectares dicũt qnqz ps̃ religiosi ṽo q̃ttuor. p̃pter rōem tangenda in sexta pte sub ti. de aduentu. Et nota q̃ vesp̃tinũ matutinũqz officiũ ceteris horis in numero psalmoz p̃ferunt: eo q̃ i senaria opm̃ distictōe. vespe z m̃ae solũmō m̃eozant. z i ve. lege matutini z vesp̃tini officiũ antiq̃tas p̃m̃edať. Quicqz g̃ psalmi in sex vesp̃tinis hebdomade officiis dicunt. z cātant psalmi fm̃ materiã diei. Et ecce in septia die sc̃z in sabbato p̃t̃ resurrectōez q̃ seq̃t. agim⁹ de victoria z laude dei q̃ seq̃t victoriam. Uñ i p̃mo psalmo sc̃z. b̃ndict⁹ dñs. ad l̃raz agĩt de victoria dauid cōt̃ goliaz. q̃tũ vero ad sp̃ualem sensum de victoria ñra q̃ dyabolum sup̃am⁹. Quia g̃ p̃t̃ victoriã nil restat nisi laudare dñm. p̃ quẽ victoriaz habem⁹. iō sequũt̃ q̃ttuor psalmi q̃ sunt de laude. In p̃mo em̃ laudem p̃mittit ecclia dicēs. Exaltabo te dē. In sc̃do seipsam incitat. Lauda aia mea dñm. In t̃cio alios inuitat. Laudate dñm. In q̃rto cong̃tulat̃ celesti ih̃rlm̃ dicens. Lauda ih̃rlm̃ dñm zc̃. z sic de alijs ferijs z ps̃. In q̃busdã eccl̃is statim p̃t̃ psalmũ seq̃t himn⁹. z p̃t̃ himnũ lectio siue cap̃lm̃. In q̃busdã ec̃oũer̃so. Et i q̃busdaz himnũ ñ cantant. Qui p̃t̃ ps̃. im̃ediate himnũ cantant. cōgruũ ordinẽ fuare vidẽt: qm̃ p̃mo est in corde dilectō q̃ p̃ antiphonã designat. deinde seq̃t bona opatō quaz ps̃. designat. postea mentis exultatō q̃ p̃ himnũ notat. Sz qz exultatō sepe negligentia p̃it. idcirco seq̃t lectō seu cap̃i. q̃ hor

minem ad cor reuocat. Qui ṽo lectōem himno p̃ponunt volunt himnũ locũ r̃nsorij obtinẽ. Uñ cū in festiuitatib̃ r̃nsoriũ p̃t̃ lectōem cantant. himnũ p̃etmittũt. Ad maiorem tñ exultatōem nōndaz. in q̃busdam eccl̃is vtqz cantat: z tñc r̃nsorium p̃cedit himnũ. ad nōndũ q̃ tunc maxime r̃ndere debem⁹ exhortatōni p̃ p̃cedens capitulum facit. p̃t̃ qd̃ statim sequit̃ r̃nsorium. Uñ generale est. q̃ q̃ncunqz cantat̃ r̃nsoriũ p̃cedere debet lectō cui r̃ndẽ debet. Qui ṽo himnũ non cantant. illud attendẽ vidẽtur. q̃ canticũ beate marie sequitur qd̃ excludit r̃nsoriũ. cui⁹ locũ tenet himn⁹. Nam si canticũ zacharie i laudib̃ matutinis excludit r̃nsorium: mltomagis canticũ beate marie ṽginis excludẽ debẽ vidẽt in vesp̃is. Et nota q̃ ad vesp̃as d̃ illud ca. Benedictus dē z p̃t̃. ij. ad corinth̃. j. a. Et illud. Dñs aut̃ dirigat. ij. ad thes̃. iij. a. P̃t̃ himnũ sequit̃ ṽsiculus. vicz in sabbato. Vesp̃tina ozo zc̃. In alijs dieb̃. Dirigať dñe. Et vtqz versus vesp̃tinum t̃ps̃ designat in q̃ cantat̃. qd̃ sonat ṽba illa q̃ in psalmo sequũt̃. s. Eleuatō manuũ meaz sacri. vesp̃tinũ. Optat em̃ vt ozo dirigať ad dñm. Qd̃ de veteri testa. tractũ est. vbi habet̃ q̃ hora vesp̃tina sacerdos inebat sanctũ tabernaculum vel templũ. vt offerret thimiama sup̃ altare ic̃es̃si. sicut mane inebat vt offerret inc̃esum. Hoc thimiama significat suauitatẽ odoris. Hinc h̃z cōsuetudo vt dũ d̃ ṽsiculus sacerdos thurificet altare ad implendũ iuge sacrificiũ. Sic em̃ fiebat in lege in q̃ duo agni offerebant̃. vn⁹ mane. alt̃ sero. z h̃ p̃guior: ad nōndũ q̃ caritas crescit Ideo g̃ thurificat̃. vt sim⁹ semp bon⁹ odor deo. p̃ficiendo in scientia z doctrina. Et etiã qz p̃t̃ p̃missionẽ dei debem⁹ esse tales vt sim⁹ ei boni odoris. Ṽlel̃ i deo in vesp̃is z matutinis p̃t̃ ps̃. z lectōez dum ṽsus d̃. inc̃esat̃: ad nōndũ q̃ nemo p̃t̃ bonum odorẽ deo reddẽ. vel bonũ exemplũ opandi alijs dare. qd̃ per incensum significat̃: nisi p̃us in fuitio dei opet̃ qd̃ per ps̃. z alios doceat qd̃ per lectōem notat̃. Unde mos inoleuit q̃ in p̃cipuis festiuitatib̃ at̃iphona ad magnificat̃ z benedictus ter d̃. siue tociens canendo p̃telatur: donec ois̃ p̃plus qui inest inc̃esi repleatur odore: z vltio d̃ cū neuima voce quidẽ nō significatiua. put dictũ est i p̃hemio h̃ptis. Sacerdos at̃ qui maior ē in eccl̃ie officio. vt qui vicẽ tenet aaron dz incensum offerre. vt sit thimiama s̃pit̃num coram dño z suaue fragr̃as odor. iux̃ illd̃. Dirigať dñe ozo mea. sicut inc̃esum in p̃spectu tuo. Be h̃ dictũ ē s̃b̃ laudib̃ matutinis B̃ g̃ in vesp̃is ṽsiculus exhortatōis. sc̃z vt excitet pigros ad intelligendũ p̃missa dei. q̃ p̃tinentur in c̃at̃ico illo b̃t̃e marie. magnificat aia mea zc̃. qd̃ est luce. j. ca. Prima p̃missio facta fuit

noe. **Uñ** gen. **P**onaz arcū meū in nubibz celi. Et hec impleta ē. Scda abrae z dauid. Abrae dictū est. In semine tuo benedicent oēs gentes. Dauid dictū est. De fructu vētris tui ponā sup sedem tuaz. Et hec impleta est in beata v̄gine qđ notat in cantico suo ibi. **R**ecordat⁹ est miscōie sue. Et p h̄ certi sum⁹ qđ dabit nobis vltimam. scz padisum. Ideo aut canticū ipm q̄tidie dī: vt frēq̄ntior dñice incarnatōis mēoria. aīas fidelium in ope dei z i doctrina se exercētū. ad deuotōnez opis incepti accendat. Lū em̄ in cantico ipō notent cogitatōes. sicut in psalmo opa: si diligenter btē marie actus z dicta sepe reoli⁹ obfuantia castitatis z v̄tus opatōnis semp ad ipi⁹ imitatōnez pseuerabūt in nobis: nec etiam mouebit nos fauor human⁹ in debīt⁹. nō tpaliū imoderatus appetit⁹: nō tpalis afflictō. non de impetranda pmissoz venia desperatō. **N**epe n̄ nos mouebit in debīt⁹ fauor human⁹. qz cū btā v̄go cōmendaret a btā elizabet dicēte. **Uñ** de h̄ mihi vt veniat mater dñi mei ad me zc. nō ipsa mota fuit fauore humano. s̄ fuans hūilitatem clamauit. **M**agnificat aīa mea dñm. Et tādez adiecit. Quia resperit hūilitatē ancille sue. Et nota qđ dicit resperit hūilitatē z n̄ dicit resperit v̄ginitatē: innuēs mētis v̄ginitatē. pualē corpis integritati. Itēz i deo dixit hūilitatē: qz de⁹ supbis resistit. eosqz a btōz sorte secernens. p varia penaz loca p peccatoz impietate disp̄git. **N**on nos mouebit imoderat⁹ tpaliū appetit⁹: qz sicut ipsa dixit. iudex n̄ diuites dimisit inanes. z deposuit potētes de sede. **N**on tpalis afflictō nos mouebit: qz de⁹ exaltat hūiles. In h̄ em̄ cantico exēplo hūilitatis ei⁹ reformamur. z filij dei incarnatō p quaz depo. po. de se. z exaltauit hūiles: ad mēoriā reducit: vt fidei n̄re deuotō excite⁹. **N**ō despatō de cōmissoz ipeñda venia: qz miscōia ei⁹ a pgenie i pgenies timētibz eū. **B**eda dīc. qđ i de ioleuit psuetudo. vt i officio vesptino canet canticū btē v̄ginis. z poti⁹ in vesptino qđ in officiis alijs. **P**rio qz in ipa vespa mūdi suo singlarī assesu mūdo succurrit pdito. Scdo qz p h̄ fit incarnatōis in vespa mūdi fctē ingis recordatō. Tercō qz ipsa ē stella maris. q̄ in hui⁹ mūdi vespe nobis lucē cepit: sicut vespa stella aq̄ dī vesptinū officiū. i initio noctis lucē incipit. Quarto vt mēs n̄ra p diē varijs fatigata cogitatōibz. imminente getis scz noctis tpe. recolendo dicta dei genitricis: qcquid supflūū vel nociuū diuīna euagatō p̄rerit. totū h̄ p̄cibz z lacrimis ea incedēte mūdet. Quinto qz v̄go portauit dñm in vespa mūdi. **R**ursus canit i sexta laude. qz dñs i sex etate venit. sicut z canticū symeonis in septia. p̄t septimā etatē q̄scētū. put tactū est sub laudibz matutinis. **L**etez h̄ canticū

est exultatio laborantiū qz spūs exultat i dño qz fecit eis magna q̄ potens ē. cui⁹ miscōia est i secula. **O**b hāc exultatōez rep̄ntandaz lāpades accendūt in vespis. **Uñ** p h̄ cantico p̄ncipalit accendūt. eo qđ de euangelio ē. vel vt nos de numero adolescētulaz z qnqz prudētū curram⁹ cū lāpadibz bonoz opm in odorē vnguētōz btē v̄ginis inēntes cū ea i gaudiū dñi n̄ri. Et qz opa n̄ra n̄ sunt in lāpadibz radiātia. nisi fuerit caritate iformata: i deo canticū claudīt sub ātiphona p quaz caritas designat. **R**ecātata antiphona in p̄festis diebz p̄sternit se ecclia i oīez p̄lix⁹ orans qđ i alijs officiis: qz spālīt orat. p his qbz occidit sol iusticie. licet z p alijs oret: z facit ea q̄ dicta sunt sup⁹ sub ti. de t̄cia. vbi de p̄cibz agit. in solēmbz v̄o diebz statī dī collecta. z q̄si stātes oram⁹. de q̄ z i qbz officiū vesptinū cū hora p̄ma pueniat. ibi etiā dictū est. **A**dortuoz officiū incipit a vespis. nō tñ h̄z scdas vespas: ad nōndū qđ h̄ officiū finē habebit. qñ aīe saluādoz ab omni pena liberate. eēna btitudine fruēt. Sed sc̄ti de qz gl̄ificatōne in aīa iam certa ē ecclia. p̄mas z scdas vespas h̄nt. si in festo eorum nouē lectōes dicant. **P**rias em̄ h̄nt p gl̄ificatōe aīe iaz pcepta: scdas p gl̄ificatōe corpis quaz habebūt. q̄ nunq̄ finē habebit. Si v̄o h̄nt tñ tres lectōes. p̄mas vespas h̄nt tñ. non qz z ipi duplicē stola z habituri n̄ sint. cū h̄ oībz electis pueniat: s̄ ecclia ad oñdendū differētia p̄mioz illis z istis debitoz. magis solēizat p illis de qz maioribz meritis sibi p mirac̄la siue p alia docum̄ta pstat. q̄uis ad plenū certa eē nō possit. **N**ā z stella differt in claritate a stella. **Uñ** augu. ait in smone de btō stephano. Lū p̄cōsa sit mors sc̄toz. si qđ distare i n̄t martires pōt p̄cipu⁹ eē vidēt q̄ p̄m⁹ ē. **Q**nqz tñ in vespis p̄cedētibz dī solūmodo antiphona z collecta de festo sequenti. put dicēt sub vigilia natalis.

Postremo nōndū ē qđ religiosi añ p̄pletozū p̄mittūt collatōem. q̄ a sc̄tis p̄ribz originē trit. q̄ dictis vespis cōuenire z de scripturis sacris cōferre solebāt: ad instar oparioz ad recreatōem adinuicē p̄fabulantiū. **I**deoqz tūc vitas v̄l collatōes patz. z his filia. q̄ poti⁹ sint ad recreatōez z delectatōez legunt. z eruditōres si dubiū occurrerit i terrogāt. **D**e p̄pletozō.

Hora completo

rij xpc cū discipulis orauit patrem.

Eadez q̄z hora sanguineas guttas su

dauit: z etiaz corpus ei⁹ in sepulcro positū fuit. z custodes deputati. **A**derito igit in hac hora ecclia deo laudes z gratias agit. **A**llam etiaz in mēoriā eterni gaudiū celebrat. **N**am cōpleto electorum numero in illa hora cōplebit.

gaudium sanctorum in die generalis retributionis: et in de est quod completorium significat gaudium. Beatus autem completorium. quia in ea completur communis usus locutionis. cibi et potus. et aliorum quod necessario pro corporis sustentatione sumuntur. et secundum hoc etiam significat finem vite presentis. Sane hoc officium incipit propter morem aliorum officiorum scilicet. Conuertere nos deus etc. Quia enim quasi tota die psalmodie instituti sumus et pene impossibile est. quoniam aliquem puluerem superbie preterierimus. et quia sepe erramus. iuxta illud. erravi sicut ouis qui perit: in de est. quod nos humilantes dicimus. Conuertere nos etc. Preterea quilibet perfectus et bonus estimare se debet imperfectum siue insipientem iuxta illud. iustus accusator sui est: in deo dicit sacerdos conuertere nos etc. in his verbis indicans se peruersum: bonorum quippe mentium est ibi culpam agnoscere ubi culpa non est. Nam et si dixerimus quod peccatum non habemus. ipsi nos seducimus. Hinc est quod etiam consequenter inuocamus dominum adiutorium dicentes. Beatus in adiutorium meum: ut conuertere nos etc. referat ad preterita mala tollenda. et deus in adiutorium etc. ad bona opera futura facienda: quia sine dei adiutorio quicquam boni facere non valemus. Quia vero totum ad laudem trinitatis faciendum est. ideo sequitur gloria patri. Rursus incipientes per conuertere nos deus salutaris nostrorum: oramus ut nos a malis peruertat. et iras suas a nobis auertat. Et quia merita nostra non sufficiunt. eius adiutorium postulamus dicentes. Beatus in adiu. me. etc. Bicitur autem quattuor psalmi: ad obtinendam remissionem peccatorum quod promittimus. dum sumus in hoc corpore ex quattuor elementis et ex quattuor humoribus vel plerionibus compositi: seu quia corpus ipsum ex his compositum per pericula et fantasmatum noctis munimus. et deo promedamur: ideo quia tunc dicit. In manus tuas domine etc. et custodi nos etc. Et incipit ecclesia a voce perfectioris dicens. Cum inuocaueris exaudiuit me deus etc. Non enim perfectiorum est. Sed quia perfecti se debent reputare imperfectos. iuxta illud iob. etiam si simplex fuero hoc ignorat anima mea ideo sequitur in eodem psalmo. Audierunt mei. super. domine. et exaudi orationem meam. quod dicitur est imperfectorum. Postea alijs admonitis ad bonum. facit in eodem psalmo mentionem de pace eterna ibi. In pace in id. ipsum. id est. quod est inuariabilis. quam pacem semper in memoria habere debemus: et maxime dum corpus quiescere debet in lecto. mens debet quiescere in deo. Debet etiam quiescere in spe. Unde sequitur secundus psalmus. In te domine speraui etc. Sed quia spes non est sine timore. aliter enim presumptio esset: ideo sequitur tercius psalmus. qui habitat in adiutorio altissimi etc. in quo deus promittit liberare ecclesiam. Diabolus est enim quasi fur de nocte incedens: et ideo nocte imminente dicit ecclesia illud psalmum per nocturnales temptationes. Beatus ergo ille psalmus. ut a quattuor temptationibus liberemur. scilicet a timore nocturno. a sagitta velante in die. a negotio perambulante in tenebris. ab icursu et demonis meridiano. id est. ab

currente demonio. Prima est leuis et occulta. secunda est leuis et manifesta. tertia grauis et occulta. quarta grauis et manifesta. In quarto vero psalmo scilicet. ecce nunc etc. benedicit ecclesia deum per liberationem temptationum nocturnarum. ibi. In noctibus extollite manus vestras in sanctam. et benedicite domino. Bicit enim augustinus super hunc psalmum. Non res tristis est. dies leta res est: quod per noctem intelligitur aduersitas. per diem prosperitas. In aduersitate benedicendus est dominus sicut et in prosperitate. exemplo iob qui amissis filiis et rebus omnibus dicebat. Dominus dedit etc. sit nomen domini benedictum. Unde et hoc dicit. Benedicite dominum. Sed quoniam quare dicunt tamen modo sermo usus illius psalmi. in te domine speraui. Rursus dicit ideo. quia dominus dicendo sextum usum videtur. in manus tuas domine etc. sexta etate mundi. sextoque die carne obiit. ut iam dicitur. Recte ergo sermo usus tamen eiusdem psalmi in completorio cantamus. ut in hac sexta etate in qua per eum redempti sumus sicut habet finis ultimi usus. ibi. redemisti me domine deus veritatis. confortamur dormitioni eius: ut scilicet membra quiescant et cor vigilet. sicut caro eius in sepulcro quieuit. et diuitias vigilauit. Respondendum est quod in quibusdam ecclesijs statim post psalmum. dicitur himnus. ea forte ratione: quia per bonorum operationem peruenit ad exultationem. absque omni purgationis medio ab his qui purgati transeunt ab hac vita. Alia etiam ratio iam dicitur. Et sic prius dicunt binum quod capitulum: ad ostendendum misericordie quod illi in quibus completa sunt signa precedentium laudum. seu perfecti qui per completorium significant: perueniunt exhortationem quod per capitulum significat. Nec tamen capitulum permittitur: quia hoc semper utilis est exhortatio ad perseuerandum in bono. quia nec nocet admissio subdole calcar eorum. In alijs autem ecclesijs inter psalmum. et himnum interponunt antiphonam vel alleluia. per antiphonam sequentes ordinem beati ignacii. de quo in prehemio dictum est. In alijs vero ecclesijs statim post psalmum. et antiphonam vel alleluia. sequitur lectio siue capitulum cum responsorio. in manus tuas etc. vel alio: quia ut dicunt in omni officio dici debet lectio. Postea adiungunt binum. te lucis etc. in quo optatur per regem in nocturnis tribulationibus. Alij vero non dicunt lectionem. putant in prehemio huius partis dictum est. hoc statim post psalmum. dicunt officium. Tunc quia tempus illud dormitionis non est aptum ad doctrinam. Tunc quia post completorium non solum cibi et potus. verum etiam doctrina quod per lectionem significat referenda non est. Hinc est quod statuit beatus benedictus ut post completorium nemo loquatur. Bicit autem capitulum. Tu in nobis es domine. hie. xiiij. c. Religiosi in hoc officio ante omnia lectionem permittunt dicentes. Fratres sobrii etc. ne ordines bestie excedere videantur: repugnantes in hoc etiam mariaz magdalenarum. de qua dominus dixit. peruenit ungere corpus meum in sepulturam. id est. hoc fecit quod factura erat mortuo si licuisset: ita et hec lectio quod ungit reddendo animas attentas ad vigilandum ante commendationem dormitionis. Post binum

subijciat versiculus. custodi nos dñe. vel alius: q notat toti⁹ officij effectū. Postulat em̄ dñi custodia p̄t noctis picula. Et dñs acuta voce ⁊ cū neuma: exq̄ excitati ⁊ mēores sc̄i ineffabil̄ gau dij. quod erit merces laboris nr̄i. canim⁹ cantici cū symeonis. nunc dimittis ⁊c. qd̄ est luce. ij. c. Primo vt illi⁹ exemplo pacē inuenientes. mereamur vidē lumen. qd̄ est xp̄c. Secdo i deo cantici istud canim⁹: qz sicut s̄ct⁹ symeon cupiēs ex hac vita in alteraz tñsire illud cecinit: sic ⁊ nos dñi dormire debem⁹ q̄si morituri. qz somnus est q̄si mortis imago: illū canim⁹ p̄ quez nos dño cōmendam⁹. Tercio p̄pter causam sub vespis dictaz. Quarto qz canticum illud est de vtroqz aduentu. Vnde merito illud dicim⁹ vt pmissio: nūb alliciamur ⁊ a vitijs q̄scam⁹. Considerandū ē at̄ q cū septē sint ptes ceteraz horaz. scz vsus cū gl̄ia p̄i. himn⁹. psalmi. lectō. cā i⁹. p̄ces. ⁊ oꝛo. in tribz tñ horis scz i matutinis laudibz ⁊ vespis ⁊ i p̄pletorio addit ⁊ octaua. vitz canticū euangelicū: qm̄ he tres hore p̄tinent ad octauaz. i. dñi resurrectōez. q mane surrexit. in vesp̄e se discipulis manifestauit. in cōpletorio discipulis ait. Pax vobis. Propterea i his t̄bz horis himnus q̄ ē exēplū leticie psalmos seq̄t. vt p̄tinuet euangelio ḡtie. Euangelij ḡre hui⁹ officij est canticū symeonis. scz. nunc dimittis: in q̄ pacez rogam⁹ et̄naz: vt sicut symeon trāsi re cupiens. postq̄ vidit xp̄m. dimitti rogauit. sic ⁊ nos p̄t lumē f̄dei pueniam⁹ ad splendore spei. vbi p̄t par et̄na. Conseq̄nt oꝛo dñica ⁊ p̄ces dicim⁹. qbz etiā cont̄ noctis fantasmata nos munim⁹. Subijciat etiam simbolū. in q̄ nr̄e f̄dei p̄fessio p̄tinet: vt si forte nos mori p̄tigerit in cōfessione f̄dei moriamur. Igit̄ etiā in qbus daz eccl̄ijs sicut ⁊ in p̄ma p̄fessio generalis. Alternat̄ em̄ cōfessione inuicē nos mudam⁹. iux̄ illud. Confitemini alterutqz p̄ctā v̄ia: ne tem⁹ regem t̄pibz nr̄is. donec inueniam⁹ locū dño. Precibz ⁊ oꝛone p̄plet h̄ officij. iux̄ illud apli. Oꝛantes p̄inuite vt saluemini. Rursus p̄ces mistic humilitatē significant. q̄ in fine debet eē. Quia sicut i p̄ncipio ip̄a necessaria est. ad qd̄ significandū. voce humilima h̄ f̄uiciū inchoat: ita in p̄sumatōne eadē humilitas monstrāda est p̄tra supbiā. in q̄ ceciderit oēs q̄ opant̄ iniquitatē. p̄t p̄ces opilio nr̄ siue sacerdos cōmendās dño gregē suū dicit collectā. Vñ non est p̄gruū vt p̄t h̄ officij aliqd̄ aliud fiat. nisi qd̄ p̄tineat ad getē. Et attende qm̄ ad p̄mam ⁊ ad p̄pletoriū aploz simbolū non dimittim⁹. qz cūcta opa nr̄a in ei⁹ noie incipim⁹ ⁊ p̄cludim⁹ in quē credim⁹: sicut ad vtzqz officij cōfessionem. ⁊ miserē mei de⁹. adiicim⁹: vt qcqd̄ in nocte peccauim⁹ aut in die deliquim⁹. p̄ p̄fessionē ⁊ p̄niām diluam⁹: adiplen

tes illud. Confitemini alterutqz p̄ctā v̄ia. Respicientes etiā illd̄. q̄ olī sacerdos farine assarū offerebat in die vicis sue. medietatē i mane ⁊ medietatē p̄t meridie. Sacrificiū aut̄ nr̄m ē spūs hūiliatus. Ultimo nōndū est q̄ oia officia diurna q̄ntū ad p̄s. inuariabilia sūt. noctina v̄o variabilia. p̄ter illud. Per noctē em̄ intelligit̄ mūdus iste q̄ variabilis est. p̄ diē v̄o ille etern⁹ q̄ est inuariabilis. de q̄ scriptū est. Ordinatōne tua pseuerat dies. Et est verior l̄ra pseuerat in singulari q̄ pseuerat in pl̄ali. licet aliē q̄si p̄muniter p̄ferat. Hoc etiā officij in qbus daz eccl̄ijs q̄ntū ad himnū inuariabile ē. put in ti. de p̄ia dictū est. ⁊ etiā q̄ntū ad p̄s. lectōez p̄ces ⁊ collectā: ita q̄ p̄ nulli⁹ sc̄i solēnitatē: sicut nec officij p̄rie variat: p̄ eo qz in illo de pace ⁊ sp̄aliter de illa ad quam suspiram⁹ agit̄. q̄ vt p̄missū est inuariabilis ē: h̄ dūtarat excepto. qm̄ in dñicis diebz dicūt ad p̄iam illos qnqz p̄s. s. De⁹ de⁹ me⁹ respice in me ⁊c. ⁊ seq̄ntes: ⁊ psalmū Confitemini. put ibi dictū est. Sed q̄re illi qnqz psalmi in p̄ia: ⁊ vsus In man⁹ tuas dñe ⁊c. in p̄pletorio poti⁹ q̄ in alijs horis ponunt? R̄nsio xp̄c cui i his horis canim⁹. q̄ est p̄ncipiū ⁊ finis. in cruce pendēs legiē incepisse p̄s. illū de⁹ de⁹ me⁹ ⁊ oēs p̄s seq̄ntes sereati vsqz ad dictū vsū dixisse. ⁊ ibi finiuisse. ⁊ sp̄m̄ emisisse. merito igit̄ ⁊ nos in passionibz hui⁹ seculi p̄stituti. ad ip̄i⁹ imitatōez in hora p̄ia. q̄ est in p̄ncipio horaz diei. ⁊ n̄ alibi dictos qnqz p̄s. ⁊ in cōpletorio. qd̄ fm̄ aliquā p̄fideratōem ēfinis siue vltia horaz diei: debem⁹ dicē vsū ip̄m. V̄o h̄ officij ad vltimā diei horaz p̄tineat. hac cōsideratōne apparet. Naz i p̄ia dicim⁹ q̄ttuor octōarios vsū i p̄s: duos p̄ p̄ia ⁊ duos p̄ sc̄da horis. Et i sc̄ia. vj. duos p̄ tertia. duos p̄ q̄rta ⁊ duos p̄ q̄nta. ⁊ i sexta. vj. duos p̄ sexta. duos p̄ septia ⁊ duos p̄ octaua. Et in nona ser: duos p̄ nona. duos p̄ decima ⁊ duos p̄ v̄ndecia. Restat vltima hora scz duodecia ad quaz p̄tinet cōpletoriū. q̄ notat binus. De lucis an̄ ter. P̄remissos aut̄ octonarios p̄binam⁹. si duo caritatis p̄cepta obfuiam⁹. Facim⁹. xj. cōbinatōnes. vt p̄ quis hora diei in q̄ deliquim⁹. vñ dño legis ⁊ caritatis binariū offeram⁹. Vñ p̄ p̄ma beati: p̄ sc̄da retribue: p̄ tertia legē pone: p̄ q̄rta me mor esto: p̄ q̄nta bonitatē: p̄ sexta defecit: p̄ septima quō dilexi: p̄ octaua iniquis: p̄ nona mirabilia: p̄ decima clamaui: p̄ v̄ndecima p̄ncipes. Iiunt ḡ v̄ndeci p̄binatōes. ad emendandū v̄ndez naz nr̄e trāsgressionis. Et in q̄libet octonario aliqd̄ de legē dñi memorat: qz p̄ eā vinea colit̄. ⁊ denarius eternitatis acq̄rit̄. Sunt ḡ. xxi octonarij. q̄ p̄ horas diei dicūt. p̄t rōez sub ti. d̄ p̄ia decā 3. Et dicūt bini ⁊ bini. ⁊ sic duplicati

funt. xj. Undenari⁹ em numer⁹ significat tñs-
gressionez. sicut denari⁹ pfectōez. Dicunt em p
xj. ut p ea q in ill⁹ dicūt tñsgressionē mādatorz
suoz nobis relaxat.

Incipit sexta ps de officijs dñicaz spāliter
z qrundam feriaz z festiuitatū dñi. z ieiunioz
quattuor tempoz.

Proxima p

te precedēti de dñis officijs
in generali dixim⁹: nunc at
de spālitz z diuersitatibz eo-
rūde p āni circulū oñdam⁹

vicz de officijs dñicaz z qrundā feriaz. z festiui-
tatū dñi. z de ieiunijs qttuor tpoz: z de pueni-
entia ipoz officōz taz nocturnali q etiā misse:
non vni⁹ dūtarat ecclie. s̄ diuersaz officia pfe-
qntes. Ad qz cui⁹ dñitiaz est distinctio tempoz
pmittenda. Sigdem annus solaris qttuor tem-
poz successione dilabit. scz hiemis in q semina
iaciunt. veris in q seminata pdeunt z in spicas
acuūt: estatis in q melle albesūt z falce succi-
dunt: z autūni in q p ventilatōem gna a paleis
sepata in horreis reponunt. Sic z magnus vi-
te pñtis annus. durans ab initio seculi vsqz ad
finem mundi: qttuor tpoz varietate mensurat

Primū fuit tps deuatiōis in genē humano.
vicz ab ada vsqz ad moysen: in q declinauerūt
hoies a cultu dei q vera lux est. facti ydolatre. z
nil illumina tōis doctrine hñtes: z simul inuti-
les facti sunt. z n̄ fuit q facēt bonū vsqz ad vnū.
Tūc em reliqt hō deū creatorez suū z de lapide
dixit. tu es deus meus. Hoc tpus. qz fuit igno-
ratiē z cecitatis: bene pcorat hiemi in q obscu-
ritas regnat. Scdm tps fuit reuocatōis siue
renouatōis. vicz a moysē vsqz ad natiuitatem
xpi: q edocti sunt homines p legem z pphetas d
aduentu xpi. d curatōne peccati. z de dilectōne
vni⁹ dei. Tūc dñs dixit ad isrl. Audi isrl dñm
deū tuū adorab z illi soli fides. Et doct⁹ hō qd
sibi pfi. qd dō. qd pmo facē teneē. Postmodū
ob eandem causaz suscitauit pphas. v: scz p dīca-
tō hoies magis ac magis ab erroribz reuocaret
Hoc tps pcorat cū vere qd habet aliqd lumis
s̄ multum obscuritatis. Tercium tps fuit re-
gressionis siue reconciliatōis z visitatōis: vicz
a natiuitate xpi vsqz ad ascensionem eiusdem.
p quaz facta est gñia hoibz z p dīcatō euangelij.
de q dñ. Ecce nunc tps acceptabile. ecce nunc di-
es salutis. Hoc est tps gñie. q oriens nos visita-
uit ex alto: in q tpe dñs q est sol iusticie mundū
sui pñtia visitauit. z p pzia doctrina sufficienter
illustrauit. Hoc tps concordat cū estate in qua

claritas regnat. Quartum tempus est pegri-
natōis. vicz ab ascensione dñi vsqz ad diem iu-
diciij. vbi erit cōsummatō seculi. Quod tps est
habens multū luminis. qz dei miscdia reuelata
fuit z dīna miseria: habz tñ aliqd obscuritatis
nra negligentia faciente. z sic cōcordat cū autū-
no. q habet aliqd obscuritatis s̄ amplius clari-
tatis. In pmo tpe viroz fidei. flos spei. fructus
caritatis. frigore infidelitatis exaruit. In scdo
vineā dñi aliqten⁹ viruit z floruit. In tcio vi-
rens z florēs fruct⁹ oberrimos attulit. In qrtō
cadētibz solijs vboz decolorari cepit. Rur-
sus tps deuatiōis dictum est tempus culpe z pe-
ne. Naz ppter ipsam deuatiōem homo subiect⁹
est culpe. z ppter culpam pene. Un de dicit dñs
Putas cū venerit fili⁹ hois inueniet fidem sup
terram: Tempus reuocatōis dñ tps doctrine.
z pphetie. ppter decalogū. p qd deus docuit hu-
manum gen⁹. Tempus reconciliatōis dñ tps
libertatis z grē z leticie. Tempus pegrinatōis
dñ tps luct⁹ z pene. siue laboris z penitētie: qd
nos facim⁹ declinatōis z negligentie. Primuz
fuit desperatōis. fm respiratōis. tercium libe-
ratōis. quartum exercitatōis. Hec qttuor tpa
repñtat ecclia singulis annis. siue status ecclie
p hec qttuor tpa variat. Tempus hiemis z
deuatiōis in q mors regnauit. repñtat ecclia a
lex. vsqz ad pascha. reuelens casum z penam p
mōz pentū ppter eoz culpam: z iteo cantica le-
ticie excepto glia pñi subticēt. put sub ti. de. lex
diceēt. Sileēt em glia in excelsis deo. qd in testi-
moniū pacis auditum est: qñ veritas de terra
orta est. z iusticia de celo pspexit. Tempus
veris z renouatōis repñtat ecclia in aduentu
dñi. p quez omnia renouata sunt. vsqz ad nata-
le dñi. Un de ad nōndū q pñes illi⁹ tps habu-
erunt aliqd luminis. s̄ multuz obscuritatis re-
spectu seqntium. minora cantica leticie cantat.
scz glia patri. z alla. s̄ maiora supprimit scz glo-
ria in excelsis. te deū laudam⁹. z seqntias. put
ibi diceēt. Quia em hoc tpe pctm reguit. nō ppe
ignorantiaz vt mors pus. s̄ ppe carnis infirmi-
tatem: iteo canit alla. qz patres huius tempo-
ris sub lege fuerunt. sed gloria in excelsis sileēt
qd est signum pacis z iusticie. quaz lex dare ne-
quit. Tempus estatis z reconciliatōis siue
regressionis repñtat ab octauis pasche vsqz ad
octauam pente. qz p paschalem agnū recōcilia-
mur deo. oia cantica leticie z fere post oēs dictō-
nes alla multiplicans. ad significandū habitū
gaudium de nra resurrectione: significat em tps
illud statum felicitatis eterne: tunc etiam glia i
excelsis canit. qz in resurrectione iusticia. i. cari-
tas pficiēt z plena pax dabit. Duplex etiā alla
canit in albis z dñicis illi⁹ tps z stantes tunc

*hinc
tunc tpa ad
estus
autum
hinc
tunc
reuerat
regressus
progreus*

oram. In priuatis vero feriis gloria in excelsis.
et duplex alia non canitur. licet semper alia propter quod in
lxx. dicatur. put sub ti. de. vii. diebus per pascha et
in sequenti ti. dicatur. Tempus autem et peregrinationis
reperitur ecclesia ab octauis petre. usque ad aduen-
tum domini. quia nobis deo reconciliatis non restat nisi ut
nos peregrinos reputemus cum. ps. dicite. aduena
ego sum et peregrinus etc. cantas omnia leticie cantica
ad designandum gaudium de his que sunt divina misteria
reuelata: quoniam tamen aliquam cantica subtrahit. nec mul-
tiplicat alia sicut fecit in tempore procedenti. ad signifi-
candum declinationem a bono quia nobis negligentia
nostra perit: et cantat alia. in spe resurrectionis et gloria
in excelsis deo pro iusticia reddita. Item quotidie
dicit alia. sed non gloria in excelsis. ut dicatur sub tempore
aduentus. Cantat etiam alia per graduale. in signum
laboris pro quem ad patriam vite insequendum est.

Ex premissis colligitur euidenter. quod recte in prin-
cipio hiemis homo quasi desperans dicit. Circumdedit me gemitus mortis. In principio veris quasi res-
pirans dicit. Ad te leuavi animam meam. In prin-
cipio estatis architector ecclesie petrus. renatis per
baptismum et illuminatis per gratiam dicit. Quasi mater
geniti infantes etc. In principio autumnus exultas
de dei misericordia dicit. Domine in tua misericordia speravi.
Sed attendens miseria in quibus ex sua negligencia
lapsus est statim subiungit. officulum. Usque
domine obliuisceris me in finem. Et graduale. Ego
dixi domine miserere mei. sana animam meam quia pecca-
ui tibi. Rursus hec quattuor tempora considerant
secundum quattuor principales diei partes. que sunt: nox pri-
uens ad tempus deuotionis: nox enim obscurata
est. et ydolatre ceci erant: aurore pertinens ad tem-
pus reuocationis. meridies pertinens ad tempus
reconciliationis siue regressionis. et vespere pertinens
ad tempus peregrinationis. Designant etiam per
quattuor principales christi actiones que sunt: natiuitas
passio. resurrectio et aduentus ad iudicium. Ad
natiuitatem pertinent circumcisio. apparitio. bap-
tismus. et purificatio. Ad passionem. ieiunium et tem-
ptatio. Ad resurrectionem. ascensio in celum. et san-
cti spiritus missio. Ad aduentum ad iudicium. transfi-
guratio et miraculorum operatio. Item passio propter
hiemem. natiuitas veri. resurrectio estati. aduentus
ad iudicium autumno. quoniam vetustas dierum se debet
tenens ventilabrum in manu sua. et mundabit are-
am etc. Item natiuitas christi concordat temporis reuo-
cationis seu reuocationis. propter prophetas qui eum mul-
tis modis pre-dixerunt: passio christi temporis deuotionis propter
penam culpe propter penitentiam. resurrectio temporis re-
gressionis propter leticiam: aduentus ad iudicium temporis
peregrinationis. quia homini tempus durabit usque ad diem
iudicii. Unde propheta. Aduena ego sum apud te. et
peregrinus sicut omnes preces mei. Tempus ergo reuocationis
siue reuocationis que facta est per leges et prophetas.

durat usque ad natale domini tamen ut premissum est. Alii
tamen dicunt quod usque ad septuagesimam et ibi incipit
tempus deuotionis. Sed secundum premissum dictum quod
de tempore quod est a natali domini usque ad. lxx. sub quo
dictorum tempum contineatur. Super quo dicunt quidam
quod tempus quod est a natali usque ad octauas ephie.
pertinet ad tempus regressionis. quod est tempus gaudi-
um. sicut et illud: unde et in quibusdam ecclesiis. tunc
albis vtuntur vestimentis sicut et tempore paschali. neque
tunc ieiunant nec genua flectunt. Reliqui vero ps. l.
ab octauis ephie usque ad. lxx. sub tempore peregrina-
tionis contineatur. Et licet esaias legatur die natalis
domini. non ideo dies illa est secundum ipsos de tempore reuo-
cationis: alia enim consideratione hoc fit et ante euan-
gelium in nocturnis et ante epistolam in missa: suppo-
nit enim tunc basis columine. ut per utrumque testimonium
natiuitas christi probetur. Item quod quare a tempore veris
siue reuocationis siue reuocationis incipiunt ecclesie
officia. Videtur enim quod deberet incipere a tempore hiemis
siue deuotionis: quia per est deuotio que a deuotione re-
uotio. Preterea in tempore deuotionis. legitur per liber
theologie. scilicet gene. Super hoc dicunt quidam quod hoc facit
ecclesia ne incipiat ab errore. Sed certe non de
tempus illud deuotionis eo quod ecclesia illo tempore de-
uilet: sed quia errorem priorum penitentium recolat. ut nos
ad penitentiam trahat. et ideo hec ratio non placet.
Est ergo ratio. quia enim per aduentum domini omnia noua
facta sunt. Unde apocalypsa. Ecce noua facio omnia.
ideo in honorem aduentus domini a tempore reuo-
cationis incipit ecclesia officium suum. Preterea
si incipet ab hieme. vtens vobis desperationis.
posset homo illa audiens desperare: merito ergo inci-
pit a vere. ut cum postea audierit verba desperationis
non desperet. quia precessit certa promissio vere libe-
rationis que fit in aduentu. Incipit ergo a tempore reuo-
cationis seu reuocationis. in quo tenet ratio. Qui
autem libri quibus temporibus legantur breuiter est
videndum. Et quidem in plerisque locis ab aduentu
domini usque ad natale eius legitur esaias: qui quanto
de christo urbanus ceteris prophetauit. tanto nati-
uitati eius legitur vicinior. preterquam in ieiuniis
quattuor temporum que proprias habent lectiones. In
ipsa etiam natiuitate non solum de illo legitur et
cantatur sed etiam de causis ipsius festiuitatis.
put in omnibus fieri solet festiuitatibus. quod
fit ad ostendendum magnum gaudium nobis
celitus datum. In prima vero dominica post
natale legitur in quibusdam ecclesiis de episto-
lis pauli ad ipsam pertinentibus natiuitatem.
In octaua natalis de sermonibus et de omelia eu-
gelij eiusdem diei. In ephie de esaias secundum gelasium
papam. In octaua ephie de omelia eu-
gelij eiusdem diei. Ab octaua ephie usque ad. lxx.
canitur de psalmis. et leguntur epistole pauli. in
quibus legitur de labore et lucta et pugna eius.

Qui aut libri et quibus temporibus legantur

In lxx. vō vsqz ad dñicam añ ramos palmarū legi pentateuc⁹. Septuagesima ei tpus nre captiuitatis ⁊ pene ⁊ culpe designat: de q̄ misit ad iherlm redire debem⁹: sicut p hebreos olim de babilonica captiuitate exiētes figuratū est. Et ḡ memores sint captiuitatis sue q̄ sursum redūt. legi p̄rio de adā q̄ in p̄cipio mūdi fact⁹ ē. ⁊ de eiectōe ei⁹ de paradiso: deinde de diluuiō. ⁊ quō abraā exiuit de terra sua. ⁊ de mūdi hui⁹ laboribus. ad exēplū patiētie. Et sicut olim hebrei captiuitati ducti in babiloniā in tristitia fuerūt. fere vsqz ad finē lxx. ānoꝝ. ⁊ p̄cessa sibi licētia repatriādi gauisi sūt. licz nō plenarie: ita ⁊ nos fere vsqz ad finē lxx. dieꝝ. scz i septuagesima tacem⁹ voces ⁊ cātica leticie. vt p̄missū ē. ⁊ sub ti. de tpe aduēt⁹ dicez. xv. tñ dieb⁹ añ pascha legē bieremias. qz ille apti⁹ qz ali⁹ de passiōe tractauit. ⁊ in p̄pria p̄sona passionem dñi p̄signauit. Ab octauis vō pasche. xv. dieb⁹. vl̄ fm̄ alios vl̄ qz ad q̄rtā dñicā post pascha. apoc. legi ⁊ cātatur: p̄pter mīsteria passiōis ⁊ resurrectōis q̄ iohāni reuelata sūt. ⁊ apli p̄dicauerūt. In apoc. ei fit mentō de ciuitate noua iherl̄. Deinde vsqz ad ascēsiōez legi eplē canonice. ⁊ act⁹ aploꝝ. ⁊ cātatur de psalmis: qz ⁊ dauid p̄phetauit de passiōe ⁊ resurrectōe ⁊ ascēsiōe. ⁊ apli p̄dicauerūt q̄ a dño didicerūt vsqz ad ascēsiōē eius corpali p̄sentia p̄fruētes. Inter ascēsiōē vō ⁊ pente. cātatur d̄ ip̄o festo. qz discipuli sursum subleuati. p̄missa patris munera expectabant. Ab octauis pente. vsqz ad kal. augusti legi libri legi et paralipomenō. ⁊ cātatur. de⁹ oīm: qz sicut saul dauid ⁊ ali⁹ p̄ lege dñi pugnauerūt. sic ⁊ nos postq̄ acceperim⁹ donū spūssancti i baptismo. virtute debemus pugnare contra demones formati nati nutriti ⁊ armati. A kalendis augusti vsqz ad kalēdas septēbris legitur ⁊ cātatur de sapientia. qz in pugna maxime necessaria est sapia: vl̄ qz augustus sextus est mēsis. et in sexta etate qua deus venit debem⁹ p̄pter ei⁹ p̄ntiam sapiēter viuere. qz inter nos audita est sapia ip̄a q̄ ex ore altissimi prodijt. Rursus mēsis ille calidus est ⁊ medius in anno. per quod media hominis etas designat. ⁊ in media etate: vbi quisqz ab estu vitioꝝ plus accēdit plus succurrere debz sapia. In kalēd septēbris legitur ⁊ cātatur de iob thobia hesdra iudith ⁊ beller. qz hi aduersa patiēter sustinuerūt: ⁊ ecclia in fine mūdi aduersa om̄ia p̄ dño tolerabit. A kalēd octobris vsqz ad nouēbrē legunt libri machabeoꝝ ⁊ cātatur de eis. qz iste octauus mēsis leticiā resurrectōis mystificat: qz sicut iudei finit̄is p̄lijs ⁊ restaurato templo. in himnis ⁊ cōfessionib⁹ benedicebāt dñm. sic in glia resurrectiōis ⁊ magne festiuitatis deuictis p̄lijs dyabo.

li. sancti ⁊ iusti in dño festiuabunt ⁊ gaudebūt iuxta illud. Beati qui habitāt in domo tua domine. A kalēdis nouemb̄ris vsqz ad aduentū dñi legi ezech. ⁊ daniel ⁊. xij. p̄phete minores cū respōsorijs scz vidi dñm ⁊c. Ezechiel ei vidit q̄tuor aialia in figura q̄tuor euāgelistaz. q̄ natiuitatē passiōē resurrectōē ⁊ ascēsiōē docuerūt. Isti ḡ i deo ante aduētū legi. qz clari⁹ xpi aduētū p̄dixerūt. Deniqz aurelius papa i burcardo li. iij. c. bi qui. statuit vt bi q̄ inuenti fuerint libros famosos ⁊ ignotos in ecclia legere vl̄ cātare excomūicent. Ex p̄missis ḡ liquet q̄ i ecclia libri noui ⁊ veteris testam̄ti legi qd̄ etiā in suis locis dicez: ⁊ p̄ ordie etiāz libroz dicez sub dñica. xj. post pente. Et ē notādū. q̄ testam̄tū duplici accipit. Nam p̄missio ip̄a. s. id qd̄ testat seu legatur dicit testam̄tū. Un nouū testam̄tū dicit grā fidelib⁹ p̄missa. scz fides caritas cetereqz vtutes. siue vita eterna i futo ⁊ virtus in p̄nti vita. Et apl̄us. Ideo noui testam̄ti mediator ē: vt repromissionē accipiat qui vocati sunt hereditatis et̄ne. Scripta etiā qua illa p̄mittit dicit testam̄tū. Un nouū testam̄tū dicit scriptura noui testam̄ti. ⁊ vet⁹ testam̄tum dicitur scriptura veteris testam̄ti. Et hec quasi humana similitudine dicunt. Sicut em̄ qui testam̄tū cōdit heredē instituit. cirographū facit. testes aduocat. agēda p̄ heredē indicat: sic ⁊ deus p̄r volens filios israel in t̄ra promissionis heredes istituere. cirographū fecit. i. legē dedit. testes aduocauit. scz moysen ⁊ aaron. et agēda p̄ illos edixit. ⁊ b̄ est vet⁹ testam̄tum. S3 qz illd̄ trāsitoria ⁊ t̄palia repromittebat. iō xpc volens xpianos scz fideles eterne hereditatis heredes facere: consequēter nouū testam̄tum cōdidit scz euāgeliū. aduocauit testes scz apostolos eisqz agenda indirixit: qd̄ testam̄tū tandē morte p̄pria p̄secrauit. P̄terea testam̄tum ē testatio mentis. qua quisqz qd̄ mēte concipit ore testatur ⁊ p̄ scripturaz corroboreari iubet. Unde etiā hac similitudine hec et illa scriptura dicit testam̄tū. Ceterū i deo illa scripta dicit vet⁹ testam̄tū. P̄rio qz vetera. i. terrena scz ad veterē hoīem p̄tinetia p̄mittebat dicēs. Si hec ⁊ illa feceritis. bona terre comedetis. Et itez. Terrā fluentē lacte ⁊ melle dabo vob̄ et similia. Unde illud vet⁹ et trāsitorium fuit. Scdo dicit vetus testam̄tum qz p̄ veterē hominem scz p̄ moysen veterēz vetustate peccati misistratum fuit. Tercio qz nouo supueniente cessauit ⁊ desijt. tanq̄z aliquid vetustū. Unde apl̄us Vetera trāsierunt. ecce noua facta sunt om̄ia. Quarto dicit vet⁹ respectu noui. qz eo fuit antiqui⁹ tēpore. Quinto qz a vetustate peccati non liberat. Hec vero scriptura nouū dī testam̄tū

Testam̄tū p̄m̄ ad p̄m̄

Quia dicitur vob̄

Primo q2 noua. i. celestia scz ad celestis hois cō-
seruatōez ptinētia pmittit dicēs. Qui agnū aut
domū zc. centuplū accipiet. 7 vitā eternā possi-
debit. Secūdo dī nouū. q2 p nouū hoīem. i. ab oī
pectō imunē scz p xpm mīstratū ē. Tercō dicit
nouū. i. vltimū: q2 nouissimū hois testamētū im-
mobile pseuerat. qd testatoris obitu pfirmat.
Hinc etiā dī eternū. i. ppetuū qsi durabile ac
imutabile: de q dictū ē in q̄rta pte sub. vij. pticu-
la secrete sup vbo noui et eterni. Chriſt⁹ em̄ iā
nō moriē. 7 mors illi vltra nō dñabit. Quarto
dicit nouū respectu veteris. q2 illo magis ē no-
uū tempe: vel q2 vet⁹ lex ē qsi radix. ipz vō nouū
testamētū ē qsi fruct⁹. Quito q2 inouat: n̄ ei illd
discūt nisi hoies renouati ex vetustate p grāz. 7
ptinētes iā ad nouū testamētū qd ē regnū celoz

Lirca libros ecclīastici officij ē sciēdū q ipz
officiū p̄sistit ī cātu 7 ī lectōe. De cātu tres sūt li-
bri. d lectōe sex Sūt etiā qdā alij libri ecclīastici
put ī scda pte ī fine t̄ctat⁹ de sacdote dcm̄ ē. Sa-
ne tres libri d cātu sūt. antiphōri⁹. gduari⁹. 7 tro-
phonari⁹. Antiphonari⁹ a digniori vicz ab an-
tiphonis nomē sumpsit. q̄s btūs ignaci⁹ patri-
archa audiuit p anglos decātari: cū tñ ibi sint
respōsoria atz v̄sus. In plerisqz tñ locis liber il-
le respōsoriū a respōsorijs q ibidem ptinēt ap-
pellat. Graduari⁹ dictus ē a gradualibz q ī eo
ptinent. q a pluribz officiari⁹ nūcupat. ab offi-
cijs seu introitibz q ibi ptinent. Graduale dictū
ē a ḡdibz. put dictū ē in q̄rta pte sub ti. de gra-
duali. De intitulatōe antiphonarij. graduarij
et lectōnarij in sequēti ti. dicet. Trophonari⁹ ē
liber ptinens tropos. i. cant⁹: q cū introitu misse
dicūt p̄sertim a monachis. Elocant etiā tropi
sequētie siue p̄se 7 kyrieleyson 7 neume. Et di-
citur a tropos qd ē cōuersio. de q in eadem pte
sub ti. de introitu dictū ē. Quidam etiā hunc li-
brum p̄sariū a p̄sis appellant. Elitalian⁹ papa
cantū romanū instituit 7 organo concordauit.

Leterū libri lectōis sunt isti. Prim⁹ ē biblio-
teca. secūdus omeliari⁹. tercius passionari⁹. 7
quartus legēdari⁹. quint⁹ lectionari⁹. sextus
sermolog⁹. Biblioteca a greco nomē accepit. 7
ē nomē equocu. scz locus in q libri reponūt: et
volumē ex oīibz libris veteris 7 noui te. a hie-
ronimo p̄pactū. Omeliari⁹ ē liber ptinēs s̄a-
ctoꝝ omelias. 7 legit in dñicis. 7 ī natali. 7 ī fe-
stis sctōꝝ p̄pria euāgelia habētū: 7 ī pascha et
in pente. cū ferialibz eozūdē. Omelia at̄ idē est
qd bona laus. siue v̄bū ad pplm̄. Et nota q plu-
res fecerūt omelias vicz. augustin⁹. hieronim⁹
beda. origenes. gregori⁹. 7 alij. Beda tñ alias
nō p̄posuit nisi q̄s augustin⁹ p̄posuerat: s̄ suis
v̄bis easdez supuestiuit. Nā augustinus verba
disputatōis habuit. beda vō stilū sermonis 7 le-

ctōnis. Quare beda vocat venerabilis in. vij.
pte sub ei⁹ fesso dicet. Itē nō oīes omelie autē
tice sunt. vt quedā origenis. q ad heresim dicit
declinasse. Alique tñ omelie ipi⁹ a btō hieroni-
mo. teste papa gelasio. legūt fuisse correcte seu
approbate: 7 qñ ille in ecclīa legūt nomē acto-
ris p̄t heresim infamiā subticet. sicut 7 nomē sa-
lomois. qui deceptus fuit a mulieribz. taceat in
lectōibz p̄pter infamiā ydolatrie. s̄ dicit lectō
libri sapiētie: sic etiā q2 moyses hesitauit ad aq̄
p̄tradictōis. q2 dñm exacerbauit. nō dicit le-
ctō libri geneſ moysi legislatoris. sicut dicit le-
ctō libri apoc. beati iohānis apli. De s̄ agit in
phemio quīte ptis 7 sub sabbto pascali. Glolūt
tñ qdā q ī principio omeliaz ipi⁹ dicat omelia
origenis correcte seu approbata a hieronimo.
Et ī sequētibz dici debz omelia eiusdē.

Passionari⁹ ē liber ptinēs passiōes sctōꝝ 7 legit ī
festis martirū. Plures aut sunt passionarij. qz
quidā canonizati sunt. quidā vō teste papa ge-
lasio sunt apocriphi: vt de beato georgio et ci-
ricio 7 iulita. 7 alij qdā q̄s heretici p̄pilasse di-
cūt. q̄re ī ecclīa legi interdicit. Ancherus pa-
pa statuit martirū gesta scribi. 7 in ecclesijs ha-
beri: 7 s̄ p̄pter maximū p̄bzm martirio corona-
tū. Legēdari⁹ aut vocat liber ille vbi agit de
vita 7 obitu p̄fessoꝝ: vt hilarij martini. 7 alioꝝ
p̄fessoꝝ: 7 legit ī festis eoz. dū tñ autēticat⁹ sit.

Lectōnari⁹ ē in q lectōes eplaz pauli 7 alie
legūt. qui qnz epistolari⁹ dī. 7 etiā legēdari⁹ di-
ci potest. Sermolog⁹ ē liber ptinēs sermōes
quos leo papa 7 alij plures sancti cōposuerunt
7 legit ī festis p̄fessoꝝ a natali vsqz ad octauas
ephie. in purificatione beate marie. et in festo
oīm sanctoꝝ. et in pluribz alijs. Consideran-
dum q̄s est trium scripturas p̄cipue in ecclīa
frequentari. scz dauid p̄phete. qui fuit homici-
da p̄ditor et adulter: mathei apli q fuit publi-
canus 7 in hoc ip̄o infamis 7 pauli qui fuit cru-
delis xpi et ecclesie p̄secutor. et etiā augustini q
fuit manicheus. et tempe theodozi impatoris
cōuersus ē: qd fit in exemplū vicz vt alij pecca-
tores nō desperent sed sperent. si tñ penituerint
posse veniā p̄sequi. quantūlibet graui nora per-
plexi sint. 7 orōnes 7 elemosinas eoz post peni-
tentiā posse deo placere. Et ē sciēdū q btūs
hieronim⁹ tpe damasi pape correxerit psalteriū
lxx. interpretū qd tūc cātabat vbiqz. 7 adhuc in
ordinatōez gregori⁹ pape. qui postremo officiū
ecclīasticū ordinauit: fm̄ illud antiphonas
respōsoria alleluia. tractus. 7 alia quedaz in ec-
clesia decātam⁹. Subsequēter vō psalterio ip̄o
iterato corrupto. idem hieronim⁹ illd de nouo
integre ex greco trāstulit ī latinū. put ip̄e ī ip̄i
psalterij phemio attestat qd nouū dicit damas-

Libri p̄fessoꝝ
dauid p̄phete
mathei apli
pauli
augustini

psalterium
Benedictio
augustinus
psalterium

rogatu ipsius hieronimi instituit decantari. et vulgariter gallicum appellat. et quasi ubique legitur et fere prout cum suo prebendario in textu biblie habetur. Premissus vero psalterium secundum litteras romanis remansit. et hodie illo utitur. Benignus idem hieronimus attestans quod iudei nobis improperabant quod psalterium falsificauerimus. quoniam a suo vero discordabat: tertio psalterium de vero ad verbum ex hebreo transtulit in latinum quod in pluribus a gallico discrepat ac romano: pauci tamen illud habent. quousque ab omnibus et in textu biblie deberet haberi. Et nota quod quidam portant psalterium sed in eo non psallunt. putant dictum esse in titulo de laudibus matutinis. Qui sunt dominici dies et privilegiati et principales et qualiter dies dominica maior est alijs diebus. quibus nominibus dies septimane appellantur: et quod sint dies perfecti. quod festuales siue solenes: in prebendario. vij. prout dicitur. Gregorius papa instituit. ne in ecclesia romana diaconi cantare debeant: sed solum euangelice lectoris officium inter missas solenne exoluant. Psalms vero ac reliqua lectores subdiaconi. vel si necesse fuerit minores ordines exhibeant siue dicant.

De tempe aduentus.

Donna sicut pre

missus est ecclesiastica officia ab aduentu domini quod est tempus renouationis incipiunt: merito ab hoc tempe ducimus initium assumendum. Prenotandum igitur est. quod beatus petrus primo instituit tres septimanas integras ante natale venerari. in memoratorem aduentus christi. et quartam que tamen nunquam perficitur: quia vigilia natalis non est de aduentu ut infra dicitur. Agitur ergo aduentus domini per quatuor septimanas: ad significandum quod est quadruplex aduentus filii dei: sed vltima nunquam finitur. quia sanctorum gloria quam dabit in vltimo aduentu scilicet ad iudicium nunquam terminabitur. Primum aduentus est in carnem. scilicet in utero virginis assumptus. De quo dictum est. Osanna filio dauid: benedictus qui venit in nomine domini. Secundus in mentem: qui descensus sit quotidie in cordibus fidelium per spiritum sanctum. De quo iohannis. xiiij. c. Ad eum veniemus. et mansionem apud eum faciemus. Et dicit sapiens. Domine emitte sapientiam tuam ut mecum sit. De his duobus habetur abacuc. ij. Si moram fecerit expecta eum: quia veniens veniet et non tardabit. Tercius aduentus est in morte cuiuslibet hominis. De quo dicit beatus iacobus. Patientes estote usque ad aduentum domini. Et math. xxij. Si sciret paterfamilias qua hora veniret fur etc. Ideo et vos estote parati etc. Et iterum. Si in prima vigilia venerit. id est in iuuentute. et in secunda etc. et ita inuenerit. scilicet in penitentia: beati sunt serui illi. Quartus erit in maiestate. quod erit in die iudicii. De isto legitur esai. iij. c. Dominus ad iudicium veniet cum senioribus populi sui. Et nota quod pri-

mus aduentus liberavit animas a diaboli fraude secundus liberat eas a peccato. tercius a pena. quartus corpora liberat. Uterque ecclesia non celebrat nisi duos aduentus. scilicet in carne et ad iudicium. Nam primum et secundum reputat per eodem: id est enim venit in carnem. ut veniat in mentem Ideoque dictum est. Veniens veniet et non tardabit. Veniens scilicet in carnem. veniet scilicet in mentem. Et iterum. Quia uterque misericordie est. Scilicet tercius et quartus habetur per eodem. quia uterque est iusticie ratione vni effectus. Celebrat ergo ecclesia aduentum homini sub binario. ut filiis suis generet timorem et amorem dei. Utrumque in psalmo. Eleuamini porte eterne etc. timor domini sanctus qui permanet eternum. et amor scilicet ipsius qui similiter eternum durabit. Utrumque prima ad chorin. xiiij. c. Caritas nunquam excidit. Timor autem debemus ei ut domino. amorem ut patri. Utrumque malach. ij. Si ego super prius. ubi est amor: et si dominus. ubi est timor. Celebrat ergo aduentus per quatuor septimanas. In prima spiritualiter de primo aduentu cantat ecclesia: in secunda et tercia de secundo. et hoc inde: quia antiqui presbiteri primum aduentum tamen expectauerunt. secundum vero antiqui et moderni. In quarta vero septimana recolligit ecclesia tempus in quo dominus descendit in uterum virginis. Utrumque tunc dicitur. Excitate celi de super et nubes pluant iustum. aperiat terra et germinet saluatore. Item tempus a primo aduentu usque ad secundum. recolligit ecclesia inter pentecostem. et aduentum domini in quo cantat alleluia in spe resurrectionis. et gloria in excelsis deo per iusticia reddita. Et dicit quotidie alleluia. quia spes christi non infirmatur: sed gloria in excelsis deo. non dicitur quotidie. sed tamen in festis. quia spiritus in fide non semper in operibus laudat: quotidie enim offendit. licet spiritus in fide iusticia teneat. De hoc dictum est in prebendario huius prout dicitur sub titulo. de septem diebus post pascha.

Ceterum per tres aduentus hebdomadas. presbiteri tempore accipimus. Primi fuerunt ante legem qui perculi a deo remoti clamabant. Ad te leuavi. Secundi sub lege. qui doctrina legis instructi. et ideo ad lumen propius accedentes. in introitu populus syon appellantur. Tercij fuerunt prophete presertim illi quos inuenit christi natiuitas: ut symeon: quibus quia redemptor est prope. dicitur in introitu gaudeat. Asserunt etiam quidam. quod in officio prime hebdomade agitur de vocatione iudeorum. In officio secunde de vocatione gentium. Unde ibi dicitur Ad saluandas omnes gentes. In officio tercie de vocatione vtriusque populi. Unde ibi dicitur. nota sit omnibus hominibus. Rursus cantatur in prima in persona iohannis: in secunda prophetarum. in tercia apostolorum. in quarta in persona doctorum. Tempore aduentus taceat gloria in excelsis. quod pertinet ad natiuitatem. ut in nocte natiuitatis deuotione et audius decantetur: et ad notandum hunc himnum primo fuisse nocte illa ab angelis decantatum: quod maior gloria christi est in ecclesia tempore noui testamenti. quod fuit

Platinus Galp. tan in aduentu

*In carnis
In mentis
In maiestate
In maiestate*

in missa
de laudibus
ella
in veteri. Taceat etiā ite missa ē. qđ ptinet ad re
surrectōem. Adrito aut tacet vtrūqz in aduētū
qz tūc vtrūqz expectat. Pari etiā rōne tacetur.
par vobis. qđ similiter ptinet ad r̄surrectōz. Ta
cetur etiā. te deū laudam⁹. qz nōdū p̄sens ē quē
expectam⁹. et ad p̄sentes tm̄ h̄ cātico vti solem⁹
Et nota qđ hec tria nō semp se p̄comitant. vt di
ceat in p̄hemio. vij. ptis. Sed qre allā nō taceat
hoc tempe cū sit canticū leticie. nā in aduētū est
ieiuniū. nec tūc nuptie celebrant. Preterea aut
est ieiuniū meroris. aut exultatōis. Si meroris
om̄ia cātica exultatōis debent taceri. Si exul
tatōis. om̄ia debēt dici: ḡ z gloria ī excelsis. So
lutō. Hoc ieiuniū ē ptim exultatōis z ptim me
roris. Exultatōis ē rōne primi aduētus scz in
carnē. de q̄ mentio fit in h̄ tempe. Admeroris est
ppter secūdū aduentum. scz ad iudiciū. de q̄ fit
etiā mentō: et iō in eo qđā cātica leticie dicūt
ppter aduētum misericordie et exultatōis: et q̄
dam subtrahunt et ieiunatur ppter aduētū seue
re iusticie z meroris. Alleluia ḡ nō subtrahitur:
qm̄ tempe aduētus aliquis ē leticie ppter spem
quā habuerūt antiqui de xp̄i incarnatōe: z ppter
n̄ram certitudinē quā habem⁹ p̄ primū aduētū
de futura gloriificatōe. Sed in septuagesima nō
sic. qz totū tempus illud meroris est. z ideo tūc
nō dicūt cātica angeloz sed hoīm. vt ibi diceat.

In festis vero. ix. lectionū que occurrunt in
aduētū. debet celebrari missa de festo solennis
in tertia cū gloria in excelsis et ite missa est. Et
deponūt cape nigre seu violacee. z assumūt solē
nes a ministris et sacerdote. put festum regit.
In hora vero nona de ieiunio missa dicūt: z tūc
dalmatice et subtilia siue tunicelle dimittūtur.
et competentes tempori z ieiunio resumuntur.
sicut in tertia pte sub ti. de dalmatica dictū est

ffius b. dno
Hoc qđ tempore officium beate virginis nō
dicūt in ecclesia. qz totum officium hui⁹ tēporis
ad laudē eius ptinet. Et nota qđ vrbano papa. ij.
in cōcilio apud claromontē celebrato statuit. vt
officiū beate virginis quotidie diceret. z in die
sabbati solēniter fieret. in quo officio matutio
dicunt ille lectōnes. O beata maria qs̄ digne.
sumpte ex illo sermone augustini. Loquamur
dilectissimi zc. Hoc etiā tempore non debet
fieri spāliter p̄memoratio alicui⁹ sancti p̄ceden
tū xp̄i aduētū. qz om̄es illi in īfernū descende
rūt. z ideo ecclia occidētalīs p̄ eis nō solēnizat
nec etiā sequētū. qz cum h̄ tempe ecclia de ad
uentu filij dei solēnizet. nō est alioz solēnitas
admiscēda: imo mīor cedit maiori. qz adueniē
te p̄cipe cessat magistrat⁹. Itē cū ip̄e sit pre
miū z corona sanctorz oīm. z sit om̄ia ī om̄ibus
z sufficiētia singuloz sup̄flūū foret r̄currere ad
alioz suffragia mēdicata. Generalis tm̄ p̄me

moratio oīm sanctorz bene fit. qm̄ licz sancti ex
aduētū filij dei speciale gaudiū z p̄m̄ium asse
cuti fuerint. maius tm̄ z generale gaudiū eoz
extitit. qz creaturā rōnalē ex vnione ad diuinaz
naturā viderūt īeffabiliter sublimatā. Quia ḡ
bonū p̄ne p̄ponderat pticulari. et p̄ p̄sequēs ge
nerale gaudiū eoz gaudio spālī: qz illd qđ p̄mis
suz est fuit om̄ibz sc̄tis vtriusqz testam̄ti ad gau
diū: iccō pueniēs ē vt tempe ip̄i⁹ aduētus eoz
gaudiū p̄miter z generalit̄ recolat. Et in gene
rali oīm sanctorz p̄memoratiōe singulis diebuz
dicūt antiph. illa. Ecce dñs veniet zc. qđ ptinet
ad q̄rtū aduētū in q̄ apparebit glia sc̄toz. Dicūt
etiā cū ip̄a anti. oratio illa. Cōsciētias n̄ras q̄
sum⁹ dñe visitādo purifica zc. ī qua similiter con
cordādo cū antiph. fit generaliter p̄memoratio
de om̄ibz sc̄tis dū dī ibi. vt veniēs cū om̄ibz san
ctis. z tūc ptinet ad q̄rtū aduētū scz ī maiestate
In multis tm̄ locis subtrahunt vba illa cū oibz
sanctis. z tūc ptinet ad secūdū aduētū. scz ī mē
tē. Nō sit etiā p̄memoratio de cruce sicut fit in
alijs tēporibz. ne pri⁹ videat dñs passus qz nat⁹
et itez ne fiat p̄tra illd p̄ceptū exo. xxiij. z xxiij.
Non coques edum in lacte matris sue. i. xp̄m
nō crucifiges dum adhuc tener z lactens ē. Cō
tra hoc p̄ceptum fecerunt iudei qui xp̄m ea
dem die. id ē eadē sexta feria in qua vt quidam
dicūt p̄ceptus est crucifixerūt. Notādū aut est
qđ tempe aduētus om̄es antiphone dñicales in
matutinis laudibz terminant p̄ alleluia: ad sig
ficādū gaudiū de certitudine aduētus saluato
ris habitū: vt in matutino officio sit q̄si p̄dictō
et in matutinis laudibz notet exultatio. Item
in p̄ma secunda z tertia hebdomada repetunt
respōsoria dñicalia. sed in q̄rta sunt spālīa que
p̄ hebdomadā cātant. z sunt. xv. qz ille expecta
tur venturus qui instituerat vetus testamētum
et erat īstititurus nouum. Quindenarius em̄
numerus p̄sistit ex septenario z octonario: at se
ptenarius ad vetus. octonari⁹ vero ad nouum
referet testamētū. In singulis qđ septimanis cā
tus renouat. ppter gaudiū p̄ficiētū qui p̄fici
unt de virtute in virtutē. vt videāt deum deorūz
in syon. Illud etiam notandum est qđ p̄ma
dñica aduentus nūqz esse pōt ante quinto kal.
decēbris. nec etiā post terciō nonas decēbris
h̄ q̄cūqz illaz. vij. litteraz q̄ iter dictas kalas
et nonas includūt rēp̄sentauerit dñicam. ibi ē
p̄ma dñica aduētus. Sed z in dñica p̄prio
ri festo beati andree vel kalēdis decēbris siue
ante siue retro ē semp̄ initiū aduēt⁹: z si ip̄m fe
stum cadit in dñica ibi etiam est initium aduē
tus. Aduentus cōtinere debet. xxi. dies. id ē
tres septimanas ītegras adminus p̄ter vigiliā
natalis dñi. Clerū tamen cū aduentus īcipiat a

die dñica. si forte ptingat similiē natale i die do-
minica venire: oportet tpus aduētus p quatuor
hebdomadas p̄telari. alioqn vigilia natalis et
sabbatū q̄tuor tēporū pcurrerēt in eadē die. qđ
esse nō pōt. qz vtrūqz illoz p̄p̄iū bz officiūz. et
ad diuersa tēpora p̄tinēt. Na sabbatū ē de aduē-
tu. s̄ vigilia ad tēpus gaudiū p̄tinēt. cū nō sit de
aduētū. s̄ de natali: z sic aduēt⁹ nō haberet. xxi.
dies excepta vigilia natalis sicut dictū ē. Qz vi-
gilia p̄tineat ad tēpus gaudiū. patz ex ip̄a ordīa
tōne gregoriū. q̄ vltimas aduēt⁹ antiphonas po-
suit de euāgelio scz p̄pleti sunt dies. z ecce p̄ple-
ta sunt om̄ia. Qñ ḡ natale ē in dñica. q̄tuor tē-
pora celebrātur in penultima hebdomada. Si
aut natale venerit in secūda feria vel deinceps
vsqz in dñicaz. tūc post. xxi. diēni. habebit in q̄
fiat vigilia. Et qñ festū venerit i secūda feria. fi-
et officiū de vigilia in die dñica. q̄ p̄p̄iū nō ha-
bet officiū: z tūc p̄pter dñicaz cantabit alleluia
S̄z ieiunabit i sabbato p̄cedēti tā p̄ vigilia na-
talis q̄z p̄ ieiunio q̄tuor tēporū. Be s̄ etiā dice-
t sub ti. de capite ieiunioz. Nō est etiā igno-
rā dū q̄ licet in p̄cipio siue in p̄ma dñica aduēt⁹
cāte- introit⁹. ad te leuam: si q̄s tñ diligēter at-
tēdat. in dñica p̄cedēti illā. p̄paratō aduēt⁹ dñi
quo ad q̄dā inchoat. qđ oñdit epl̄a q̄ tūc fin q̄s
daz legīt. Ecce dies veniunt. dicit dñs: z susci-
dauid zc. et finis euāgelij eiusdē diei. scz abijt
ih̄us trans mare. qđ ē ioh̄. vj. c. s̄ idē insinuat
vbi dicīt. Hic ē vere p̄pheta q̄ ventur⁹ ē in mū-
dū zc. Satis em̄ pueniēs est q̄ in p̄cedēti dñica
inchoet. qz nō respiraret desperās. nisi certa p̄-
missio vere liberatōis p̄cederet: qua audita re-
spirās clamat. Ad te leuam aiām meaz zc. In
quarta igit̄ hebdomada añ natiuitatē dñi ichoat
p̄paratio aduētus quo ad quedam. Qñ et i an-
tiquis gradualibz et lectionarijs titul⁹ est talis
Quarta dñica ante natiuitatē dñi. Nam ab illa
dñica vsqz ad natiuitatē dñi sunt quinqz offi-
cia dñicalia z quinqz epl̄e. z quinqz euāgelia.
In quarta vō dñica ante natiuitatem domini
inchoat aduentus quo ad officium matutina-
le z quo ad multiplicē officioz varietatem z in-
nouatōem. Quia ḡ q̄tuor sunt officia dñicalia
ab illa dñica vsqz ad natiuitatem. i deo in anti-
phonarijs noctis intitulat̄ quarta dñica. Qua
duplex aut ratio hui⁹ duplicis intitulatōis li-
broz z inchoatōnis aduētus reddi consuevit.
Prima qz p̄ lectionariū recolimus aduentum
dñi in mundū significatū esse p̄ quinqz mundi
etates: p̄ antiphonariū vō recolim⁹ aduētū dñi
nunciatū esse p̄ quatuor ordines libroz. scz p̄
legē. p̄ p̄phetas. p̄ psalmos. et p̄ initū euāgelij
narratis dñi p̄ceptōem. Initiū euāgelij voca-
mus quicqd est i libro luce. qui historiam ante

natiuitatez dñi plen⁹ ceteris p̄secutus ē: sicut
de angelo ad zachariā misso annūciante natiui-
tatē p̄cursoris. z sicut de p̄phetia illa. bñdictus
dñs deus israel: z de gabriele archāgelo ad vir-
ginem misso. z similibz. Secūda est. qz actor le-
ctionarij nos hortat̄ vt purgem⁹ hospiciū n̄ri
corpis. qđ p̄ quinqz sensus sordidatū ē. ad susci-
piendū deū: qz in sordibz habitare despicit rex
ventur⁹. Actor vō antiphonarij nos docet pur-
gare corpus n̄rm p̄stans ex q̄tuor elemētis. faci-
entes dignā māsiōnē deo regi venturo. iux̄ illd
Ego et p̄r veniem⁹ z māsiōnē apud eum facie-
mus. Tercia est. qz in q̄rta dñica que ad spiri-
tuales z nō in quinta que ad seculares p̄tinēt.
vt dice- in ti. se. inouant̄ cantus. Spūaliū em̄
est cāticū nouū cantare et nō seculariū: qui cuz
adhuc q̄si veteres sint z mala eoz adhuc recen-
tia. potius lugere q̄z gaudere debēt. Renouat⁹
quidē cant⁹ gaudiū electoz signat. q̄ p̄ficiūt de
v̄tute in virtutē in qua videbit̄ deus deoz i syō
Quarta ē. qz in ecclia duo sunt ordies hoīm. ex-
pectantiū dñi aduentū z studentū ad digne su-
scipiendū deū venturū. Unus ordo i seculari cō-
uersatōe studet. alter in spūali. Seculares qui
rebo t̄nsitorijs student. que quinqz corpis sen-
sibz adm̄strant: p̄ quinqz hebdomadas intelli-
gunt. Iuxta illud euāgelij ioh̄is. Erant viri q̄si
quinqz milia. Siquidē quinqz milia viri deus
secuti: designant eos qui in seculari adhuc ha-
bitū positi exterioribz q̄ possidēt bene vti noue-
rant: ip̄i nanqz saturent̄ quinqz panibz qz lega-
lia instituta eis p̄ponenda sunt que p̄ quinariū
numez p̄pter quiqz libros moysi intelligūtur.
P̄ter q̄tuor vero septimanas spūales intelligun-
tur. qui rebo t̄nsitorijs abiectis nudi nudum
sequuntur xpm: qui p̄ quatuor euāgelia ad po-
tiorē p̄fectionem excitantur. Qz etiā ad illos
quaternarius numerus p̄tineat. apparet i alio
euangelio in quo quatuor milia hominūz. qui
sunt euangelica p̄fectiōe sublimes. legunt̄ re-
fecti septem panibz. id est septiformi gratia eru-
diti et repleti. Hanc distinctionem figurauit
dominus moysi. quando in ingressu tabernacu-
li iussit poni septem columnas. et ante oraculū
vnam. ante sanctas sanctoz q̄tuor. put legitur
exo. xxvj. z. xxxvj. c. Sigdez quiqz colonne ex-
terius posite sunt seculares. qui in exterioribz
maxime versant̄. q̄tuor colonne ante sanctas an-
ctoꝝ sunt spūales. qui quasi interi⁹ positi dño
deuot⁹ obsequūtur. vna colūna ante oraculum
vnitatem fidei quā tam isti q̄z illi colunt desig-
t Et p̄ hanc cām clerici seculares in vesptinis
officijs quiqz psalmos cantāt. Monachi vō et
religiosi q̄ altiorē elegerūt viā. nō nisi q̄tuor i q̄
se p̄fectiores ostendunt. Quod em̄ quadratum

est. ex quocumque parte vertatur manz idem et firmum. Similiter
et perfectus quocumque loco et tempore idem et immobilis manet.

De prima dominica aduentus domini.

Ria dominica de aduentu

uentu que est quarta a natali domini. et in
qua secundum quosdam inchoatur officium ad-
uentus. pertinet ad spirituales: et ideo in ea innouantur
cantus: precedens vero que quinta est ad secular-
es sicut in precedenti. tunc dictum est. Tunc spiritua-
les pertinet duo versiculi. quorum unus frequentatur
in vesperino officio scilicet rogate celi desuper. alter in
matutino. scilicet vox clamantis in deserto. In primo
ostenditur quod facere debeant. in secundo exequuntur.
Ipsi sunt celi rogantes et nubes pluentes. Ros est
subtilior et pluuia grossior. Tunc sunt rogantes quoniam
de incarnatione saluatoris subtilia dicunt. ut illud.
Uerbum caro factum est. et filia. Tunc sunt pluentes
quoniam grossiora. id est intellectu faciliora dicunt: sicut est quod
maria desponsata est ioseph. et quod puer natus est in berth-
leem. et reclinatus in praesepe et homini. Isti faciunt quod
aperiat terra et germinet saluatore. Ad litteram. terra
est uirgo maria que apta est quantum ad fidei cordis sine
damno uirginitatis: et percipit et peperit saluatorem
Sed moraliter terra est cor humanum. quod uiri spirituales
sua predicatione aperiuunt. ut germinet saluatore. id est
christus in eo informatur. iuxta illud apostoli. Filioli mei
quos iterum perituro donec christus informetur in uobis.
Isti sunt vox clamantis in deserto. id est in mundo
parate uiam domini. rectas facite semitas eius. Ubi
sunt opera. semite sunt cogitationes. quas debemus
parare in aduentu saluatoris. Hanc preparationem
notat oratio que post communionem hac die in missa se-
quitur. Suscipiamus domine misericordiam tuam in medio terre
Et ex eo quod in fine illius orationis dicitur. congruis hono-
ribus precamur. Ubi ergo parare. est prius agere et
predicare. Semitas rectas facere. est post mandata
precepta obseruare. Sane huius dominice totum ma-
tutinale officium pertinet ad primum aduentum. ut pre-
missum est. Legitur enim esaias quod de aduentu loquitur
aptius quam aliquis alius propheta. Tunc in secundo capi-
tulo ipsius habetur. Ecce mors terra. In primo uero habetur
de negotiis iudeorum. Primum responsorium est.
Aspiciens a longe. quod est de primo aduentu. et non sumit
de aliquo libro theologie. nec compilatum est a
gregorio ordinatore matutini officii: sed a quodam
eius monacho: quod inde apparet. quia illud infra
hebdomadam non repetitur. sed omnia alia responsoria sic que
ab ipso gregorio edita sunt. Et si obijciatur quod illo
tempore non remanent nisi octo responsoria isti dominice.
Respondetur noue sunt computato illo. Ecce dies ue-
niunt: quod secundum ordinem gregorii. nonum est. et catatur in ve-
speris sabbati precedentis. Catatur autem hoc responso-
rium in persona iohannis baptiste vel spose dicentis.
Aspiciens a longe. a terra uicem ad celum: video dei

potentiam uenientem. Et licet proprie patri potentia
assignetur: hic tamen per potentiam accipe filium dei. cui da-
ta est patras in celo et in terra. quod est dominus potes in plio. Qui
propheta dicit accingere gladio tu. su. se. t. p. Hic
uenit dum se visibile monstrauit. et nebula tota terra
regente. Hec nebula est dei misericordia. que prestat refri-
gerium contra estum vitioz. Hanc moyses intravit cum
ad suscipiendum legem ascendit. Hanc petrus intellexit
cum in nube lucida uidens dominum moysen et heliam
dixit. Faciamus hic tria tabernacula. Hec prophetam
in desertum deduxit. et ab igne preterit. Hec est uir-
tutissimum que uirgini obumbravit. que tota terram te-
git. quia misericordia domini plena est terra. Hec etiam ne-
bula est humanitas filii dei. que totum mundum sal-
uat: medicina enim omnium in festinatione nebule. Ne-
bula etiam potest dici infidelitas seu ignorantia
Ignorabat enim homo deum. seipsum. natale solum et
percupiscentiam esse peccatum. Hec nebula tota ter-
ram tegebat. quia omnes declinauerunt similiter in. f. f.
Ite obuia ei et dicite nuncia n. f. t. i. qui reges in
populo israel. Silia dixit iohannes discipulis. para-
te uiam domino: et per discipulos ad christum. Tu es qui uen-
turus es. an alium expectamus? Uel sunt uerba spose
se ad adolescentulas dicentis. Ite obuiam sponso
scilicet per uiam caritatis. et dicite nuncia nobis terram. quasi
dicat. Reuela nobis per tuam presentiam. si tu es mes-
sias in lege promissus. et si regnaturus es in populo
israel. Porro insolito modo primum responsorium
habet in quibusdam ecclesiis tres versus. sicut et re-
sponsorium primum natalis domini. Primo ad sig-
ficandum quod iste aduentus domini saluat hominem trium
temporum. scilicet illos qui fuerunt ante legem sub le-
ge. et sub tempe gratie. Et propter hoc etiam fit tri-
plex repetitio. prima a remotiori quo ad finem
et postea a minus remoto. et postea a propinquiori:
ad ostendendum quod patres primi temporis remotiores
fuerunt ab aduentu christi quam patres secundi et ter-
cij: et patres secundi temporis magis remoti quam
patres tercij. Deinde reincipitur responsorium:
ad notandum desiderium. et ad signandum quod
debemus attribuere finem et principium boni ope-
ris ei qui est alpha et omega. Ultimo dictis versibus
subiungitur gloria patri: quia omne desiderium et seruiti-
um ad deum trinum est referendum. et ibi non
fit reiteratio partis. sed totius responsorii. quia post
vitam presentem omnia opera consumantur. et tunc
erit deus omnia in omnibus. id est consumatio et sufficien-
tia omnium. Secundo ideo primum responsorium tres habet
versus et unum gloria: ad signandum quatuor aduentus
de quibus in. c. precedenti promissus est: et ad signandum quatuor
tempora scilicet tempus ante legem. tempus legis. prophete-
tie. et gratie. Alloquens enim ecclesia omnes homines.
qui fuerunt ante legem. quorum pauci secuti sunt unum deum
dicit in primo versu. Quia et trigene terre. id est. O vos
omnes mali et boni diuites et pauperes. ite obuia

ei et dicite. Indica nobis si tu es qui regnatur⁹ es in populo israel. In secundo versu in persona hominum qui fuerunt sub lege. in qua aliqd fuit imperfectiois q² data fuit infirmis: alloquitur ipm legislato⁹ dicēs. Qui regis israel intēde zc. Quasi dicēt. Qui populum israel in lege tua regis. z sicut pastor ouē ducis: indica nobis si tu es ipse q regnatur⁹ es in populo israel. In terco iam ex dictis prophetaz certificati de aduentu saluatoris. ex desiderio clamāt. Excita potētiā tuā z veni q regnaturus es in populo israel. In alijs vō ecclīis ē tercius versus. Tollite portas. In q^{to} grās agēs saluatori de aduentu suo q dignat⁹ ē venire. imo toti trinitati dicit. Gloria patri. Tercō i^{do} respōsoriū tres habet versus qm lex z psalmodia z pphēcia hunc saluatoris aduentū prenūciauerūt. Quarto tres versus p^{res} triū tēporū significāt. Patres qdē ante legē hūc aduentū p^{uiderūt}. p^{res} sub lege de siderauerūt. p^{res} grē p^{dicauerūt}. Dicit g^o baptista v^l ecclīa. Vos p^{res} aⁿ legē quiq³ terrigenes fi. h. s. i. v. d. z pau. ite obuiā ei. Terrigenas vocat malos q terrena sequunt^r: filios hominum dicit bonos. diuites subdit q^s terrigenas appellauerat. paupes q^s filios hominum. Vos g^o quiq³. i. q^{li} bet terrigene malicia diuites. z filij hominum spiritu paupes: q ^{estis} siml^r in vnu i vno ouili agni et edi. ite obuiam ei: vt vos mali p ingressuz i^{ci} piatis. vos boni p pgressū p^{ficiatis}. Vos etiā p^{res} sub lege dicite. Qui regis israel intēde. q ducis velut ouē ioseph nūcia nobis zc. Qui regis israel. i. iudaicū populum p doctrinā legis deū videntē: q ducis. i. de v^{rtute} i v^{rtutē} ducis. velut ouem. i. innocētē. ioseph. i. populum gētilē augmentatū p frumētū mortificatū: intēde sup nos. i. lumen pietatis infunde. z nūcia nobis zc. Vos q³ p^{res} sub grā dicite. Tollite portas prin. ve. et cle. porte eternales z introibit rex glie q regnaturus zc. O principes z p^{ates} aeris hui⁹ et o genimina viperaz. tollite. i. auferte. portas mortis. i. vitia p que dyabolus intrat ad corda. z o porte eternales. i. virtutes ad eternitatem ducētes. eleuam^r p^{tra} vitia: et p vos introibit et habitabit in vobis rex glie. qui regnatur⁹ ē in populo israel. Et nota q ^{ad} terciū versuz nō respō^{ndet} nūcia nobis: q² patres testamēti noui certificati sunt de aduentu xpī: patres gratie certi sunt de introitu regis glie. Ceterum q² nūq³ suffecit nec sufficiet fides incarnatōis sine fide trinitatis. i. deo subcinit^r. glia patri. Et q² q venit in hūanitate venturus est etiā in maiestate: i^{do} respōsoriū denuo repetit^r. In repetitōe vō nebulam accipias ad literā: iuxta illud. Veniet i nubibz celi. Et sicut nubes suscepit eū. Et alibi. Nubes z caligo i circuitu ei⁹. Secūdu respōsoriū ē. Aspiciebā in visu noctis. sumptū p greg^{em}.

de danielē. c. viij. xpm venturū pphetante. q bis verbis misterium incarnatōis vbi. qd in principio erat apud deū apuit dicēs. Aspiciebā i visu aut visione noctis. Triplex qdē est visio. scz noctis aⁿ grām. diei sub grā. z lucis in gloria. In nocturna vidēt^r p^{ri}arche et pphete q sub nube fuerūt z h daniel aspiciebat i visu noctis. In diurna vidēt^r apli q^{bo} xpi hūanitas apparuit. In lucida videbūt filij dei facie ad faciē. Hāc distinctionē veritas i euāgelio inuit dicēs. Abraam exultauit vt videret diem meū: vidit z gauisus est. Itēz multi reges z pphete voluerūt videre q vos videtis z nō viderūt. Segtur. Et ecce in nubibz celi fili⁹ hoīs veniebat. Nubes celi caro vbi. de q esa. Ascēdit dñs sup nubē leuē. z datū ē ei regnū z honor: scz nomē qd ē sup omē nomē qd ē ab et^{no} datū. h in tpe manifestatū z oīs popul⁹. tribz z lingue seruiēt ei. Nā vt esaias ait. ei curuabūt oīa genua. et iurabit omīs lingua in dño. Terciū respōsoriū ē. Adissus ē gabriel q^{bo} vbi^s lucas tenuit ordinem annūciatōis. Quartū ē. Ave maria grā plena. q^{bo} vbi^s lucas idē modū pceptōis āneruit dicēs. Spūs sctus supue. i te: z v^{rtus} al. ob. ti. Supueniet in q³ in te. p^{tegēdo} te. z ab omī sorde purgādo te. z dein de v^{rtus} altissimi. scz v^{rtutē} dei obūbrabit tibi ex te carnē sumendo: qd em ex te nascet^r sctm vocabit^r fili⁹ dei. Christ⁹ em q nō ē pcept⁹ ex virili semie merito sctus nascit^r z fili⁹ dei appellat^r. Segtur vsus. Quo mō i me fiet ist⁹ it⁹rogat⁹ et sic quo mō sunt due dictōes. vel admiratiue et sic ē vna dictō. Quintū respōsoriū ē. Saluatorē. in q incarnatō p ap^{lm} p^{firma}t. Sextū ē. Ecce virgo cōcipiet. Septimū. Ecce dies veniunt. in q^{bo} h idem p pphetas roboratur. Octauum. Obsecro dñe. in quo idem p legem comprobatur. Nonum est. Audite verbuz. in q idē per pphetas comprobat^r. Laudes matutine vtrunq³ sonant aduentū. Nō em ita agit aliquā de vno aduentu quin z de alio admisceat h pauca de secūdo habent^r. z h ppter representatōz gaudiū. ne spes luxuriēt in p^{sumptōz}. Sigdē prima antiphona q de sine ioculis sumit^r. est apte de primo aduentu. Tū ibi dicit^r. In illa die scz qn messias veniet montes. id ē apostoli seu magni predicatoris stillabūt dulcedinē scz verbi dei z colles scz miores p^{dicatores} fluēt lac scz simplicitis doctrine mioribz z maioribz. Secūda scz iocū dare. prim ē de esaiā. prim ē de zacharia. Tūc em iocūdata est fm zachariam syon. i. ecclesia de gētibz. Tercia scz ecce dñs veniet. est de secundo aduentu. scz in maiestate. Quarta ē. omēs sitientes. tunc em omēs. id ē de omī genere sitientes scz salutis et sciētie doctrinā venerūt fm esaiāz

ad aquas baptismatis et doctrine. Quia ecce
veniet propheta magnus. et ipse renouabit iherusalem. scilicet
dando legem et noua condendo precepta. Hoc tempore
dicitur per horas capitulum illud. Egredietur virga. esai. xij.
c. Et illud In diebus illis. hier. xxiij. c. Et illud Erit
in nouissimis. esai. ij. c. Et illud. Ecce ego percipiet
esai. vij. c. Et illud. Venite ostendamus. esai. ij. c.

Ad missam vero introitus est. Ad te leuauimus et. quia per ad
uentum domini in carne spes nostre eleuatur. Sic enim deus
dilexit mundum. ut filium suum unigenitum daret. Et
iterum. Proprio filio suo non peperit et. Et nota quia
et si quando excitentur. alij tamen somno torpent. Pro cantoribus
incipientibus. ad te leuauimus animam meam. exaltando vocem
ab inferiori ad superius. preceps quod proprium est exercitatus
Quod etiam notatur in epistola. ubi dicitur. Hora est iam nos de
somno surgere. Sequitur officium. Elias tuas domine
demonstra mihi. quia Christus veniens nobis vias suas in-
dicauit. Unde esai. Erit mos domus domini et. Venite
ascendamus ad montem domini. et ad domum dei iacob: et
docebit nos vias suas. Que autem sint vie ille osten-
dit epistola que est ad romanos. xij. c. Scientes quia hora
est iam nos de somno surgere. In eo enim quod ibi dicitur.
nocturnus precessit. dies autem appropinquauit. affligitur effe-
ctus: quia factus est dies quando natus est sol. Et ideo sequitur.
Sic ut in die honeste ambulemus. scilicet in omnibus opibus
bonis. et induamus nos in similitudinem Christi. ut
sic filij dei simus: quia propter hoc filij dei facti sunt homines. ut
homines fieret filij dei. Oraciones primum aduentum respi-
ciunt. et possunt etiam adaptari congrue ad secundum
Postea sequitur responsorium. in quo ostenditur spes. que fa-
cta est in ortu solis. vniuersi qui te expectant et. Se-
quitur. Alleluia. Ostende et. quia tunc ostendit dominus fa-
ciem suam. quam qui videt saluat. Unde cum dixisset
dominus ceco. Quid vis ut faciam tibi. respondit. Rabo-
ni ut videam. Quam faciem non poterant homines antea
videre. quia erant in regione umbrę mortis. Sed
lux orta est eis quod possint videre. Quod autem dicitur
ostende nomen domini. factum. tu. est sensus: da nobis domine co-
gnitionem tuam: facies enim dei in scripturis sanctis
non caro sed diuina cognitio intelligitur. quia per faciem
perspectam quousque cognoscitur. Sequitur in quibusdam eccle-
sijs euangelium matthei. xxi. c. Cum appropinquasset
et. quod ad passionem pertinet que ad literas: ad diem vero
hanc quo ad allegoriam et spirituale intelligentiam. Ele-
nit enim tunc dominus iherusalem per bethsage que interpretatur do-
mus buccę. id est ad ecclesiam que prout erat. in qua
Christus apparuit per passionem. et per montem oliueti: per
quem designatur eminentia misericordie. per quam ve-
nit filius dei in mundum. et misit discipulos suos
dicentes. Ite in castellum. id est in mundum. et inuenietis
asinum et pullum. id est iudaicum populum. qui dure cer-
uicis est. et gentile sine iugo legis. Ite per huiusmo-
di animalia ostendit vias suas. humilia enim sunt. Unde
in mattheo. Discite a me quia mitis sum et humilis
corde. Legitur etiam ideo. quia ibi habetur. Benedictus

qui venit in nomine domini. quod pertinet ad primum aduentum
In alijs vero ecclesijs legitur euangelium. Principium
euangelij ihesu Christi et. quod est marci. i. c. propter illa
verba. Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam.
Et nota quod in textu euangelij non pertinet principium
sed initium. Sed ecclesia ponit principium. pro eo
quod leges euangelium statim promissit in te. Initium san-
cti euangelij ne idem repeti videatur. In nonnullis
etiam ecclesijs illud legitur. Erunt signa. Sequitur
offertorium de spe. Ad te leuauimus animam meam. Et
postcommunio de eodem. et propter idem legitur euangeli-
um illud. Erunt signa. quod est lucę. xxi. c. quod per-
tinet ad secundum aduentum. ubi dicitur. prope est regnum dei.
Cui adaptatur epistola. ubi dicitur. propter est nostra salus
Et quia prope est regnum tuum domine. ideo ad te leuauimus di-
cit in introitu cantor. i. vetus homo. vel iohannes ba-
ptista ut quando dicitur: dicit. Ad te leuauimus animam meam
deus meus. et ideo vias tuas domine demonstra mi-
hi. et hoc in responsorio. et ostendit nobis domine mi-
sericordiam. et hoc in alia. Et quasi de misericordia cer-
tificatus concludit in postcommunione. Dominus da-
bit benignitatem. i. effectum bonum. et terra nostra. scilicet
caro dabit fructum. id est. bona opera.

De dominica secunda aduentus domini.

In hac secunda do-

minica aduentus ut promissus est. agitur
de secundo aduentu. Elez quia gaudere me-
lius est quam flere. et dilectio melior est quam timor: ideo in
ea quedam dicuntur pertinentia ad secundum aduentum
et quedam ad utrumque. Ecce enim in matutinis re-
sponsorium primum est. hierusalem cito veniet salus tua
et. tunc omnes plorabunt modo est tempus gaudij ali-
ud est de primo et de secundo aduentu. Preterea ibi
sunt duo versus secundum quasdam ecclesias ad idem ex-
primendum. sicut et in alleluia ut iam dicetur. Pri-
mus est iherusalem si me audieris et. et utrumque dominus verbum
moysi. ut intelligatur quod ipse est qui in moyse loquabatur.
Aliquod utrumque etiam vobis salomons. ut sciamus quod ipse
est sapientia de qua locutus est salomon. Istud respo-
sorium sumptum est de michea. et etiam illud quod seq-
uitur. scilicet bethleem. Quedam tamen ecclesie illud dicunt in
dominica sequenti. et est de primo aduentu. et loquitur de
generatione temporalis Christi et eterna: de temporalis cum dicit
bethleem ciuitas dei innummi. quia in bethleem natus est.
de eterna cum dicit. et egressus est sicut a princi-
pio diei. De alijs responsorijs per. In laudibus
prima antiphona est de secundo aduentu. Ecce in nu-
bibus celi et. In missa vero introitus pertinet ad
utrumque hoc modum. Populus syon ecce dominus veniet
ad saluandas gentes. esai. xxx. c. In utroque enim ad-
uentu saluat. Sequitur. Et audita faciet dominus vo-
cem laudis sue. Ipse enim est turtur. cuius vox au-
dita est in terra nostra. quia attulit nouum tempus: vox
enim in secundo aduentu erit. venite benedicti patris mei

7c. Versus aut ad secundū pertinet aduentū. Qui regis isrl' intēde. q. deducis. i. de h' mūdo ducis ioseph. i. augmētū i bono sicut ouē. i. simplicē. Et q. i matutinis p'mū respōsoriū ē. Hierlm: et in missa introit' ē. Popul' syon. 3o in hac dñi ca fit statio in ecclia q. dñi ir'lm. Sequitur orō. Excita dñe corda nra ad pparandas vnigeniti tui vias 7c. que ē de p'mo aduētū tñ. Ep'l'a v'o ē de secūdo. Quaecunq. scripta sunt 7c. ad romanos xv. vt p. patiētiā 7 solatōz scripturaz spem habeam': et sic inuitamur ad spem. vt q. patimur leuia fiant. Respōsoriū pertinet ad vtrunq. Ad primū dñi dicit. Ex syon spēs decoris ei'. Ad secundū cū dicit. Deus n'r manifeste veniet. Versus v'o ad primū tñ dicēs. Congregate scz o vos angeli illi sanctos ei'. i. p'dicatores bonos. qui ordināt testamētū ei' scz nouū: sup sacrificia. id ē sup vetus testamētū. Pri' em ē qd aīmale est. sicut dicit apl's deinde qd spūale. El' qd dicit cōgregate h' in primitiua ecclia marie nccrium fuit. scz o vos boni p'dicatores. vt paulus 7 alij. Deinde sequitur alleluia qd ī solito mō hz duos versus fm quasda ecclias: et h' fit: q. ibi de dupli aduētū agit. Pri' est de p'mo. cum dicitur Letatus sum 7c. Ante primū em aduētū xpi. de sperabāt hoies de salute. Tunc v'o letati sunt. qñ audierūt q. fili' dei hō factus erat. Secūda' versus ē de secūdo. Stātes erant pedes nri. id ē affectus nri in atrijs 7c. Jam em in spe 7 de s' de rio ibi sumus. Euāgelium est luce. xxi. c. Erūt signa in sole 7c. 7 est de secūdo aduētū tñ. ibi em ostendūē signa. que fient ante diem iudicij: qm totus mūd' turbatōe sua iudiciū dñi ostendet. Ibi etiā sequitur. His aut fieri incipiētibz respicite 7 leuate capita v'ra. ecce appropinqbit redēptio vestra. Ecce spes. Quedā v'o ecclie legunt euāgelium. Lū audisset iohānes. qd similit' ad secundū pertinet aduētū. ex eo q. iohānes qrit. Tu es qui ventur' es. an aliū expectam'. Qui dñs Ecce ego veni ad redimēdū. Et rursus. Veniā ad saluādū qd ex signis p'icturare potestis. q. ceci vident 7c. Offertoriū est de p'mo aduentu. Postcōmunio hierlm 7c. que est baruch. iij. et. v. c. est de vtroq. In tertia v'o et q'rtā feria et sabbato legūtur euāgelia de testimonio xpi. scz de iohanne et de testimonio iohannis de xpo et ei' aduētū. De q. etiā loquit' ep'l'a. Patiētes esto te que tūc dicit.

De dñica tertia aduētus dñi.

Equitur tertia do

minica in qua similit' agit de secūdo aduētū. An in nocturnis primū respōsoriū ē. Ecce apparebit dñs sup nubē cādida id ē sup carnē q. erit cādida p. gliam īmortalita

tis: vt mali timeant in secūdo aduētū. Nam in primo aduētū apparuit dñs sup nubē leuē. id ē immunē a peccato. Et sumit' h' respōsorium de apoc. vbi dicit. Elidi et ecce nubes cādida. Versus est de vtroq. aduētū. In laudibus p'ma antiphona ē de secūdo aduētū. Veniet dñs 7 nō tardabit. et illūiabit abscondita tenebrar: omnia ei manifesta erūt. q. libri p'sciētiar apti erūt corā eo. In missa v'o introitus ē de secūdo aduentu. Gaudete in dño semp. ad phil. iij. c. Apl's em non loquitur de primo aduentu cum dicit: dñs ipe est: sed de secūdo aduentu. Unde iuitat ad gaudium spirituale p. qd firmiter expectamus gaudia secundi aduent'. An dicit. Gaudete in dño semp scz expectādo secūdu aduētū. Et repetitur gaudere: q. gaudium spūale facit nos dulciter sustinere omnia aspera mūdi. vt nihil euolat nos a spe eternoz: et ideo q. ita necessariū ē gaudiū spūale. ista repetit. El' ppter gaudiū de vtroq. aduentu qd habēt sancti. Hui' gaudiū custos ē modestia. 7 ideo sequit' modestia vestra 7c. Hoc gaudiū qd ē par omibz scis optat ecclia filijs suis i versu cū dicit. et par dei q. eruperat omem sensū scz hois: q. nullus hō habet totū vsum pacis hmōi. Collecta scz. Aurē tuaz quesum' dñe. est de aduētū in mentē: audita ei p'solatōne de aduētū dñi. sacerdos orat vt tenebras quas patimur i eo q. falso iudicamus. sua visitatōe illustret. Ep'l'a. Sic nos existinet hō 7c. q. est p'ma ad corinth. iij. c. est de secūdo aduentu. Alie ecclie dicūt ep'l'az. Gaudete i dño semp. q. est ad phil. iij. c. Respōsoriū d. primo Qui sedes sup cherubin manifestare corā effraim. id ē fructificantē in bonis opibz: beniamin id ē filiū dextre. 7 manasse. qui oblit' est terre: noz. hoc fiet i iudicio. Versus etiā. Qui regis israel. ē de primo q. ducit ad secundū. Alleluia Excita dñe. etiā ē de primo. Euāgelium. Cum audisset iohānes 7c. qd ē math. xj. c. similit' est de primo. Quidā em de discipulis iohānis non credebāt xps esse messiaz p'missum in lege. An misit eos ad xpm vt interrogarēt eum. Tu es q. ventur' es an aliū expectam': vt p. visa miracula xpm iam venisse cognoscerēt. Quasi diceret. Ipe multo meli' sciet dicē q. ego. Et dixit eis ihs. Eci vidēt 7c. Quasi. d. Vos estis magri legis. nō g. scitis hoc qd dicit in esa. xxxv. Tūc saliet sicut ceruus claudus. 7 apient' lingue mutor. Et loquit' de tempe messie. Quasi diceret. Facta p'bant. Offertoriū etiā ē de primo aduentu. Postcōmunio de secūdo. Dicite pusillanimes p'sortamī. Oportet em q. pusillanimes cōfortentur ad hoc vt sustineant tribulationes. 7 sic expectēt cū fiducia secūdu aduentū.

De q'rtā feria et ieiunijs q. tuor tempoz.

In hac septimana

fiunt ieiunia quatuor temporum. Unde hic primo de illis. Secundo de alijs ieiunijs

Tercio de huius diei officio persequimur. In primitiua quidem ecclesia statutum fuit. quod ieiunia quatuor temporum fierent ter in anno. Sed calixtus papa constituit quater in anno fieri. Nam et iudei quater in anno ieiunabant. scilicet ante pascha et ante pentecostem. ante cenobegiaz in septembri. et ante encenia: de quibus dicitur in prophetismo vii. ptis. Si enim tunc ter in anno in tres partes diuiso ieiunaretur. forte remaneret aliqui dies de quibus primitias non redderemus. In istis enim ieiunijs primitias temporis exoluimus ut iam dicitur. De quibus zacharias ait. Ieiunium quartum. quintum. sextum. et decimum domui iude et iherusalem. id est dies festos vertet in gaudium. Quater ergo ieiunamus in anno: primo ut quatuor elementa in nobis vitiata. id est corpus nostrum ex eis constans. in quatuor anni temporibus castigaretur. Hoc enim constat ex quatuor elementis quantum ad corpus. et ex tribus potentibus quantum ad animam scilicet rationali. concupiscibili et irascibili: ut ergo illa moderentur in nobis. quater in anno ieiunamus per tres dies: ut quaternarius numerus ad corpus. et ternarius ad animam referatur. Si quidem annus diuiditur in quatuor tempora. que sunt ver. estas. autumnus et hiems. que propter sua delectamenta a dei amore nos auertere solent. Uterque calidus est et humidus. tunc ergo ieiunamus. ut elementum humoris castigaretur in nobis. ne presentiat false pulchritudini veris. Ieiunamus itaque contra luxuriam ex humore et calore nascentem. Estas calida est et sicca. Tunc ergo ieiunamus ut elementum caloris in nobis castigaretur. ne presentiat incendium carnali. Uterque tunc ieiunamus contra superbiam: quia tunc fructus terrarum quod florent et maturant superbiendi materiam prestant. Autumnus est frigidus et siccus. Tunc ergo ieiunamus ne aliquod languore animi arescamus et defluamus. et sine pinguedine olei in tabernaculo eterno inueniamur. Uterque tunc ieiunamus contra auariciam quia tunc messes colligimus et habemus. Hiems frigida et humida est. Unde tunc ieiunamus: ne membra nostra fluxu atque luxu soluantur in promissatibus et potatibus. ac per hoc amor dei negligatur. Uterque tunc ieiunamus contra pigritiam. quia torporem frigore. Ieiunamus ergo in dictis quatuor temporibus anni. ut per ieiunia perscruemur a vitijs: et que delinquantur in illis purgentur. Rursus quoniam quodlibet tempus tres habet menses. ideo quater ieiunamus in anno tres dies. unum diem ieiunantes per mensem. ut sic satisficiamus in die quod delinquimus in mense. Secundum etiam ideo ieiunamus. Nam primum ieiunium fit in marcio scilicet in prima septimana quadragesime. ut in nobis virtutum germina oriantur. et in nobis marcescant vitia que nequeunt omnino extinguere. Secundum fit in estate in septimana pentecostes: quia tunc venit spiritus sanctus. et nos debemus esse seruantes in spiritu sancto. Tercium fit in septembri

ante festum. scilicet michaelis quando fructus colliguntur. et nos debemus deo reddere fructum bonorum operum. Quartum fit in decembri quando herbe moriuntur: quia et nos modo mortificari debemus. Tercio ideo quia verus refertur ad puericiam. estas ad adulescentiam. autumnus ad maturitatem siue virilitatem. hiems ad senectutem. Ieiunamus ergo in vere. ut simus pueri per innocentiam. in estate ut efficiamur iuvenes per stabilitatem: in autumno ut maturi per modestiam: in hieme ut senes per prudentiam et honestam vitam. Quarto ideo in quatuor anni temporibus ieiunamus. ut deus nobis perficeret omnia que ad humanum usum. in illis temporibus de terra nascuntur.

Quinto ad significandum quatuor que fuerunt in illis quatuor temporibus. scilicet preceptum domini in vere. natiuitas in hieme. preceptum iohannis baptiste in autumno. et natiuitas eius in estate. Sexto secundum hieronymum ob diuersas plagas que in illis temporibus acciderunt. In quibus autem diebus et quare hec ieiunia fiant in. vii. parte sub ti. de anno solari dicitur. Hec ergo ieiunia vocantur quatuor tempora. quia in premissis quatuor anni temporibus fiunt. Vocantur etiam ieiunia triplicia. pro eo. quia fiunt tribus diebus quibus homines ieiunant in septimana. Antiqui enim ieiunabant eisdem feriis. et postea superaddita sunt ieiunia ista. Vocantur etiam ieiunia primitiua quia cum in lege preceptum sit ut primitie et decime deo dentur: placuit sanctis patribus ut dicit augustinus in libro de doctrina christiana. soluere decimas et primitias temporis. Unde per primitias instituerunt ieiunia quatuor temporum. Et inde dicta sunt ieiunia primitiua. Pro decimis vero instituerunt ieiunium quadragesime. Sciendum autem est quod ieiunia vernalia primo instituta fuerunt in prima septimana marcij. estiualia in secunda iunij. autumnalia in tertia septembris. hiemalia in quarta decembris. Sed propter multa que inde surgebant incommoda. statuit leo papa. ut hiemale fiat in tertia septimana aduentus. vernale in prima septimana quadragesime. estiuale in septimana post pentecostem. autumnale vero fiat secundum veterem institutionem. Quare ieiunia instituta sunt in dictis mensibus. et quare in eis fiunt ordinationes vide in sexta parte sub sabbato post dominicam. xvij. et in prophetismo secunde partis. Laue tunc in computatione septimanarum mensis septembris quia si ipse mensis incipit in prima vel in secunda vel in tertia vel in quarta feria. illi dies computantur per primam septimanam illius mensis. et in tertia ab illa ieiunium fiet. Si vero mensis ipse incipit in quinta vel in sexta vel in septima feria. tunc in sequenti dominica ieiuias computare primam septimanam. et in tertia post illam ieiunium fiet et sic dies precedentes nihil operantur quantum ad computationem septimanarum. Uterque tamen secundum primam ecclesie institutionem. ieiunia veris dicuntur prima. quia fiebant in primo mense. scilicet ianuario quod apud romanos primum mensis fuit. Ieiunia estas dicuntur quarta. quia fiebant in quarto mense scilicet in iunio. Ieiunia autumnus septima. quia fiunt in mense septio

scz in septēbri. Ieiunia hiemis decima. qz fiunt in decimo mēse scz i decēbri. Uñ zacharie. viij. c. ieiuniū pmi z ieiuniū qrti. et ieiuniū septimi et ieiuniū decimi scz mensis: erit domui iude in gaudiū. Sz cū hec ieiunia recolāt qtuor āni tēpora vt dictū ē: qre agunt in pmo mēse. z i quarto. z in septimo. z in decimo. cū principia tēporū nō sint in his mensibz. Rēspōdeo hoc ieiuniū tractū est de veteri lege. Uñ agiē i illis mensibz nris fm numez mensiū illi tēporis. Iudei em fm lunatōes ieiunabāt. scz in prima. i quarta. in septima. z in decima: et b est qd legiē ieiuniū primi. ieiuniū quarti. ieiuniū septimi. et ieiuniū decimi: qz sicut in pma lunatōe est principiū anni illoz. sic et marti⁹ ē principiū āni nri. Qz aut ieiunia nra ortū habuerūt a veteri lege apparet ex b q a ieiunio veris vsqz ad estiuale sunt. xiiij. hebdomade: qz tot generatōes fuerūt ab abraam vsqz ad dauid. Itē ab estiuale vsqz ad autumnale sunt similiter. xiiij. septimane: qz tot generatōes fuerūt a dauid vsqz ad ieconia. Itē ab autumnali vsqz ad hiemale alie. xiiij. qz tot reges fuerūt a ieconia vsqz ad xpz pputatis regibz illis qz mathe⁹ in suo euāgelio ptermisit

De alijs ieiunijs.

Via de ieiunijs

qtuor tēporz mētio facta ē. psequēs ē vt d alijs ieiunijs b aliq pstringam?

Est aut ieiuniū pmiis oim mēbroz satisfactō. vt scz mēbra satisfaciāt fm peccatū qd pmissit vel gesserūt: vt si gula peccauit ieiunet z sufficit qz em sola fuit in culpa. sola sit in pena. Silr si oclus. Uñ hieremie. Oclus me⁹ tēpdat⁹ ē aīaz meā. z p fenestras oculoꝝ meoꝝ mors intrauit in aīaz. Et aug. Oculo nihil est nequi⁹. z sic de alijs mēbris. Uel ieiuniū ē parsimonia vict⁹ et abstinentia ciboꝝ. Augustin⁹ dicit. Adarimū z pfectū ieiuniū ē abstinere ab iniquitatibz. z a carnis voluptatibz. z delectatōibz hui⁹ seculi. Uñ pius papa ait. Nihil pdest ozare z ieiunare nisi mēs ab iniquitate. z ab obrectatōibz lingua cohibeat. Et d ieiuniū a ieiunio qd ē qddā itesti nū in hoīe qd semp ē vacuū z subtile: z sic nos ieiunātes debem⁹ eē vacui a supfluis z a vitijs tā in corpe qz in mēte. Auctoritas ieiunij ē ex tribz. ex psona. ex loco. et ex tēpe. Ex psona. qz pcepit de⁹ ade z eue vt abstinere a fructu ligni scie boni z mali. Ex loco qz in paradiso institutum fuit z initiū habuit. Ex tpe qz ab antiq pceptuz ē celebrari: a creatōe nāqz hoīs i pmo mōdi eror dio dcm fuit ei. d lig scie boī z mali ne pmedas z qz fuit celebratū an legē a moyse. z sb lege ab helia. z in tēpe grē a xpo. Adoyfes em nō pmedit neqz bibit. xl. diebz: helias qz ambulauit. xl

diebz z. xl. noctibz i fortitudie subcinericij paīs z xpc. xl. diebz z. xl. noctibz ieiunauit. Fuit etiā celebratū i sex etatibz nā i ea etate q fuit ab adā vsqz ad noe fuit abstinentia carniū z vini. A noe vō ipostez fuit pcessuz vinū z carnes. z sic de ceteris etatibz. Cōmēdat aut ieiuniū exēplis. qm eua qz diu ieiunauit z abstinuit in paradiso z vgo pmasit. Adā qz ieiuniū violauit a delitijs paradisi i sumā miseriā corruit. Helias qz ieiunauit i celū curru igneo rapt⁹ ē. Adoyfes p⁹ ieiuniū cū deo locut⁹ ē. Hierlm p ieiuniū libera a sennacherib tpe regis ezechie z esaie. Jona qz pdicāte pstat venia niniuitis. i sacco z cinere z ieiunio pñiam agētibz. Ieiunam⁹ etiaz exēplo aploꝝ vt diceē sub qrtā feria pente. Porro ieiuniū aliud corpis ē z carnis. aliud mētis aliud auaricie. aliud fastidiētis. aliud dispēlatōis aliud deuotōis. aliud votive pmissiois. aliud suppletois. aliud ppassiois. aliud ispiratōis. aliud circūspectōis. aliud rōnabile. aliud irrōnabile. aliud qlitatis siue pōderis. aliud quātitatis. aliud numeri. aliud sūme exactōis. aliud alēnitatis. aliud zerophagie. aliud meozis. aliud exultatōis. aliud vanitatis siue ypocrisis. aliud vtutis siue caritatis. aliud indictōis. aliud necitatis. aliud institutōis. aliud volūtatis. aliud paritatis. Sane ieiuniū corpis z carnis est. qn qz abstinet a cibis. ne nimis pinguescat. vel vt ab ifirmitate libereē. vl qz pmedere nō pōt: z b nuli⁹ ē meriti. Ieiuniū mētis est. qn qz abstinet a vitijs. vl etiā a cibis ne caro pinguescat lasciujs Ieiuniū auaricie ē vt burse pcat. Ieiuniū fastidiētis ē qd fit vt appetat. Ieiuniū dispēlatōis ē qd celebrat i vigilijs solenniū dieꝝ z magnarū festiuitatū. vt natal dñi. Que iō dicūt vigilie. qm antiq⁹ i pcpuis festiuitatibz duo nocturnalia agebāt officia. z plus q ad festa venerat tota nocte i dei laudibz in ecclia vigilabat: qd adhuc rome z i plerisqz locis in magnis festiuitatibz pferim scōꝝ patronoꝝ eccliaꝝ obfuaē Sz qz lusoꝝ z cātoꝝ pueniebāt. z turpibz cātulenis z saltatōibz et pmissatōibz et potatōibz et fornicationibus itēdere ceperūt. ppē hec z mltā alia icōueniētia q fiebāt. hmoi vigilie sūt intdicte. z institutū vt loco eaz fiāt ieiunia: q ieiunia adhuc rētinēt nomē officij. nā pñiter vigilie z n ieiunia nūcupāt. Sigs tñ ieiunaret z honeste i ecclia vigilaret vtiqz bñ facēt: put sit i natiuitate iohānis baptiste ppē ei⁹ reuerētiā. Hec igit institutō dī dispēlatō. qz ieiuniū ponit loco vigiliaz. de b dictū ē in. v. pte sub ti. de nocturnis. Ieiuniū deuotōis est. ad qd qz necessario nō tenet. qd inferius voluntariū appellatur. Ieiuniū votive pmissionis est. vt si quis vouet q certa die ieiunabit. vel a carnibz abstinebit. Et

Varia Ieiunia

*Loco vigiliaz in p
Ieiunia festiuitatū*

De voto

nota q̄ vota ex discretōis p̄sensu. comite rōne
emissa deo reddenda sunt. iuxta illd. Elouete et
reddite dō vota v̄ra. Elotoz at aliud ē necessitatē
aliud spōtance volūtatis. Necessitatis ē qd̄ est
fidei ānerū. vt qd̄ sit in baptismo. puta fidei ca-
tholice p̄fessio 7 sathane abrenūciatō. 7 votum
observatōis decē p̄ceptoz legis. 7 p̄tinētie quā
q̄s i susceptōne sacri ordīs vouet. Et talia vota
q̄sqz iūiolabiliter obf̄uare tenet. Spōtancoz vō
votoz. aliud ē discretū. aliud ē indiscretū. Indi-
screta sunt vota pueroz 7 puellaz dū sunt i pa-
rētū p̄tate. Et illis volētibz irritari p̄nt. Si iḡ
puella iſra nubile ānos vouerit castitatē ppe-
tuā licite nubere poterit. penitibz vel curatoribz
illā ad h̄ cogētibz. Indiscretū ē etiā votū mulie-
ris i p̄tate viri ex̄ntis. Et si illo iſcio vouerit pe-
grinari. vir votū h̄mōi poterit reuocare: qz ip̄a
nō habz p̄tate sui corp̄is. s̄ vir. Indiscretō etiā
attēdit q̄nqz circa p̄uectos 7 liberos: vt si forte
q̄s vouerit ad qd̄ p̄ficiendū sufficē neq̄t: v̄l i quo
nata ita debilitaret q̄ posset fieri sui ip̄i homi-
cida: v̄l qd̄ sine alteri licētia p̄plere neq̄t. v̄l qd̄
nō ex deliberatōe s̄ ex iracūdie calore emittit: 7
talīa poti⁹ sunt sp̄nēda q̄z exēcutōe digna. Ieiunium
suppletōis ē. vt si q̄s v̄ltra penitētiā sibi a
sacerdote iūctā aliqd̄ suppleat de suo. Ieiunium
p̄passiois ē. vt si sacerdos alicui dicat p̄ h̄ p̄ctō
fac cātari duas missas 7 ieiuna. 7 ego p̄ h̄ etiā
cātabo 7 tres dies ieiunabo: p̄t h̄ tñ nō debet
aliqd̄ recipe. qz sacerdos debz p̄pati p̄rio suo et
orare p̄ eo. 7 etiā ieiunare: p̄t etiā dici p̄passio
vt si q̄s petit a sacerdote penitētiā patri suo in-
iūctā. vt p̄ patre pagat p̄tem illius. Quatuor
cū modis sit h̄mōi p̄passio. q̄nqz p̄ sacrificia. q̄nqz
p̄ ieiunia. q̄nqz p̄ orōes. q̄nqz p̄ elemosinaz largi-
tōem. Ieiunium inspiratōis est. vt in beato nico-
lao. qui adhuc infans 7 manēs i cunabilis tri-
bus diebz in hebdomada a mamilla m̄ris sue
abstinebat: v̄l vt alij dicūt q̄rta feria 7 sexta se-
mel tñ sugebat mamillas. Ieiunium circūspecti-
onis ē. q̄n p̄ aliq̄ imminēte tēpestare. p̄ piculo
hostiū. vel p̄ casu cuiuslibet angustie ieiunam⁹
Ieiunium rōnabile est. q̄n cibum 7 potū modera-
te sumimus. nec naturā debilitam⁹. Unde apo-
stol⁹. Rōnabile sit obsequium vestrū: nō in p̄me-
satōibz 7 ebrietatibz. Irrōnabile ē. si q̄s velit ie-
iunare p̄ duos vel p̄ tres dies. vel p̄ totā hebdo-
madā. qd̄ nō approbat de⁹: vult ei hoīez sic ieiu-
nare. vt cogat vitijz mori. nō vt cogat naturā dis-
solui. Et phibet ieiunium qd̄ quidā faciūt a ce-
na dñi vsqz ad pascha. Ieiunium qualitatis est.
si q̄s voueat se v̄lteri⁹ nō p̄mesturū carnes. Iei-
unium quātitatis ē. si q̄s comedat ad p̄odus vel
ad mēsurā nō pl⁹ vna die q̄z altera: vel si q̄s vo-
ueat se nō p̄mesturū nisi tāti p̄oderis panē. Iei-

iunium numeri ē q̄n q̄s vouet q̄ d̄ ceto n̄ p̄medet
nisi vna vice in die: cogitās q̄ comedere plies i
die beluaz ē. comedere bis hoīm: semel angelo
rū. Ieiunium summe exactōis ē in his q̄ nō p̄me-
dūt nisi olera. radices. 7 herbas. vt iohānes ba-
ptista i deserto. 7 maria egiptiaca in heremo: q̄
cū duobz panibz tñ iordanē trāsīes. austerā vi-
tā in heremo. v. ānis egit. Ieiunium alternitatis
ē. vt cū q̄s vno die p̄medit 7 alio ieiunat. Ieiun-
ium zozofagie dicit sicca p̄mestio. a zozos qd̄ ē
siccū 7 fagin qd̄ ē p̄medere. Et p̄stian⁹. In zo-
raphago bisancij. Sicca vō p̄mestio ē vt in fru-
ctibz pomis. piris. castaneis 7 p̄silibz. Quidāz
in sicca p̄mestioz appellāt legūina siue cruda si-
ue cocta. etiā si lixata p̄medat cū cocleari. Ieiun-
ium meroris p̄sistit i vno. scz i abstinentia ciboz
7 fit p̄t duo. scz p̄t corp̄alē absentia 7 sp̄ualē
sponsi. Hoc rep̄ntat ecclia i tribz q̄tuor t̄pibz.
Ieiunium exultatōis p̄sistit in duobz. scz i absti-
nētia ciboz 7 mūdānaz rerū. 7 fit p̄t vñ scz
p̄ qdā interne dulcedis p̄gustatōe. iuxta illud.
Gustate 7 videte. Hoc rep̄ntat ecclia i vigilia
7 hebdomada post pente. vtrūqz vō rep̄ntat i tē-
pore aduēt⁹ put ibi dictū ē. Est ḡ duplex ieiuni-
um. scz tribulatōis 7 gaudij: siue meroris 7 ex-
ultatōis: sicut habet in glo. sup̄ illo loco mat̄b.
ix. c. Quid p̄nt filij sp̄s i lugē q̄ diu fuerit spon-
sus cū eis. Ieiunium vanitatis siue simulatōis
vel fictōis ē in ypocritis. Ieiunium v̄tutis siue ca-
ritatis ē in sanctis 7 p̄fectis. Ieiunium iudictōis ē
vt in die beati marci. Ieiunium necessitatis ē i p̄fe-
ctis. Ieiunium iſtitutōis ē ieiunium q̄dragesime. 7
alia a s̄ctis p̄ribz iſtituta q̄ q̄re iſtituta fuerint
iam dictū est. vt dicit sub ti. de capite ieiunioz
Et nota q̄ ieiunium iudictōis necessitatis 7 iſtituti-
onis ad idē referūt. Ieiunia nec̄ria. scz p̄ ec-
clesiā iſtituta 7 indicta: sunt ieiunia q̄tuor tem-
poz. vigiliāz ap̄loz. natiuitatis dñi. beati io-
hānis baptiste. oīm sanctorz. assumptōis beate
marie. beati laurētij. q̄dragesime 7 sextē ferie p̄-
ter illas q̄ sunt inter pascha 7 pente. 7 p̄ter q̄z si
natiuitatē dñi in ea venire p̄tingat. nisi tūc ali-
qui voto vel religione sint astricti. Dicunt tamē
quidā q̄ ieiunium sextis ferijs nō ē necessitatis
nisi quo ad carnes. alioquin nō liceret cisterciē
sibi illud mutare. Sed 7 fm leonem papā. licz
nō sit necessitatis sabbato a carnibz abstinere: ra-
tionabilis tñ cōsuetudo. 7 canon innoc. aliter
interp̄tat. eo q̄ in illo triduo post passionē dñi
tota fides in sola beata virgine maria remāsit
Generalia q̄z 7 specialia ieiunia p̄ episcopos i
sinodis 7 p̄cilij iſtituta solui nō debēt. Si
quidē ad nec̄ria ieiunia tenent doli capaces. cū
7 ip̄i delinq̄re possint: dispensari tamen potest
circa h̄ cum impubibz. et etiam cum cōstitutis

Ieiunare a prima die
postea

Ieiunia nota

in maiori etate: et cū senibz et infirmis ac debilibz. Mulieres vō licet ppter viroz phibitōez ieiunia votiuā volūtaria dimittere debeāt. put sup tactū ē: idicta tñ p eccliam nō: licz z i ill' sacerdos forte ppter scādālū cū eis valeat dispēsa re. Aliter em̄ idicta ieiunia redimi pecunia vel alio mō nequeūt. nisi casualis neccitas sublit. Tūc em̄ bene possunt redimi vl' pmutari. sicut et ieiuniū festi qd̄ ē die lune fit in sabbato. Un̄ et in qbusdā locis in qbz sunt ecclie sancti quiti ni. nō ieiunāt i vigilia scōz oīm. s̄ die tercio p cedēti: de h̄ dictū ē in p̄hemio secūde ptis. Pos set etiā statui vt qdā dicūt. vt in dictis ieiunijs bis parū tñ pmederetur. sicut faciūt cisterciē. opantes: qui ad tollēdū scādālū z caritatē suā dam aliqd̄ p̄gustant. nec ppter h̄ ieiuniū p ecclie siam idictū soluere dicūt. Volūtaria vō. scz ad que aliq̄ voto vel pposito se astringūt vel etiam q̄ sacerdotes pter indicta ppter peccata iponūt licet pmutare z redimere. etiā si nulla cā sublit dūmō vtilior sit p̄pensatio. Letez pmedere añ horā pmedēdi. et añ missaz i ieiunijs statutis et necessarijs mortale peccatū eē sacri canones af firmāt. in volūtarijs vō veniale. Circa vigili as aploz notādū est q̄ ē ieiuniū paritatis. qñ vicz paria sanctorz merita pariter ieiunam⁹. si cut patz i vigilijs beatorz iacobi z bartho. z ali orz aploz: q nō habēt ieiunia istitutōis. i qbus ieiunamus p eo q̄ fuerūt apli. qm̄ aliq̄ apli vi gilijs habēt. Cū em̄ sint meritis pares decet vt om̄es habeāt ieiunia. Un̄ p̄cil. bracaren. dicit q̄ oīm aploz vigilie sunt ieiunāde pter vigili as aploz philippi z iacobi z iohānis euāgeli ste. Ecclia tñ gallicana nō tenet. nisi de sex apo stolis. z de q̄tuor eoz ieiunijs. Petrus z paul⁹ habēt pariter vnū. quia eadē die passi sunt: sy mon z iudas habēt aliud. matheus habz terciū andreas quartū. In vigilijs istoz ieiunādū est vt sicut illi passi sunt p xp̄i noīe. sic et nos cum eis compatiāmur. si cum eis conregnare velim⁹. De alijs vō apostolis institutū nō est ppter aliq̄ impedimēta. Ecce em̄ festū philippi et iacobi ē inter pascha et pente. quod tempus gaudiū est z leticie: ideoqz tunc nō est ieiunium. Si oppona tur de ieiunijs letaniaz. Respondeť q̄ neccesi tas interuenit. put ibi dicetur: vl' id nō est ieiu niū neccitatis. sed voluntatis. Et de eo q̄ qdā ppter expectatōem spūssancti ieiunāt ab ascēfio ne vsqz ad pente. p eo q̄ apli dicunt hoc tempe ieiunasse. Respondeť q̄ nulla scriptura auten tica dicit aplos tūc ieiunasse. Un̄ tūc ieiunādū nō ē. qz illd̄ tpus ē de tēpe paschali. In vigilia tñ pente. bene ieiunādū ē: vt p ieiuniū munda ti z purificati. spm̄scm̄ digne suscipere merea mur. Itē iacobz zebedei frater iohānis euāgeli

ste occisus ē ab herode i diebz azimoz. q̄re ieiū niū nō hz. nec etiā tūc de illo festū celebrať. put in. viij. pte sub ipi⁹ festo diceť. De btō bartholo meo cui⁹ festū celebrať. ix. kal. Septēbris. dicit q̄ fuit excoziat⁹. z sequēti die obiit: z sic si habe ret vigiliā oportet q̄ esset tercia die ante. qd̄ es set ptra normā alioz festiuoz ieiunioz. Qui dā at celebrāt festū excoziatōis. aliq̄ obit⁹ z me li⁹. S3 sicut i p̄cil. bracaren. cauet. i h̄ psuetu do cuiuslibet ecclie ē obseruāda. Barnabas at nō habz ieiuniū. qz n̄ est de numero. xij. aploz: nec dī aplus nisi qz cū eēt soci⁹ pauli missus fu it ad p̄dicādū. Un̄. Segregate mihi barnabam z paulū. De btō q̄z thoma n̄ ē ieiuniū statutū. qz ei⁹ festū ē in aduētū dñi. vbi ptinuū ē ieiuniū. Adathias etiā ieiuniū istitutōis nō hz. qz fre quēter festū illi⁹ solet p̄tigere i seragesima z sp ē i septuagesima. z tūc ē tpus ieiunij. Un̄ qz nō fuit de primitiuis aplis s̄ p⁹ passionē dñi sorte elect⁹ ē. z p electōz alioz loco iude p̄stitut⁹. Un̄ p̄pha. Et ep̄atuz ei⁹ accipiet alter. Decretalis tñ dicit q̄ hic hz vigiliā z ieiuniū: nec ē vis siue istud festū fiat in p̄ma die bisertili siue i secūda. put i. viij. pte sub āno solari diceť. Iohes euā gelista festū hz tercia die p⁹ natale dñi. z tūc nō ē ieiuniū: tñ p̄pe festa tunc occurrētia: tñ qz i p̄e die illa n̄ obiit. imo i die festi btī iohānis bap ti ste. Si tñ fieri posset bonū esset i om̄ibz aploz vigilijs ieiunare. Btīs laureti⁹ solus iter mar tires z sol⁹ btīs martin⁹ iter p̄fessores ieiuniū habēt. Porro dicūt qdā q̄ nō soluit ieiuniū licz peccet q̄ i ieiunijs indictis pterqz i q̄dragesima p̄medit caseū z oua. Alij p̄tradicunt. Ex causa tñ i aliqbz locis h̄ possz p̄cedi. De ieiunio itaqz q̄dragesime greg. ita dicit. Par at ē vt q̄ his di ebus a carne aialiū abstinem⁹. ab oībz q̄z q̄ i se mentinā trahūt originē carnis ieiunem⁹: a la cte vicz caseo z ouis. Quidā aut̄ heretici dicūt. q̄ xp̄iani nūqz deberēt carnes caseū z oua p̄me dere. qz vt dicūt h̄ nō legīt in nouo testamento. imo apli iudicauerūt abstinere ab imolatis si mulacroz et sanḡne z suffocato. Et aplus. Si esca scādalisauerit. f. m. n. m. c. in. e. Et alibi. bonū ē n̄ māducare carnē. neqz bibē vinū. Nō legīt etiā vt dicūt q̄ xp̄c ex aliq̄ creatura eoz q̄ mouent̄ discipulis ad māducādū daret. nec eti am añ se māducari sineret. p̄ter pisces. nec ex fructu alicuius creature que moueat se excepto fructu apū. Electuarijs vō nō aliter vti licet ni si sicut alio delicato cibo. Sec⁹ ē i medicina cu ratiuā. p̄seruatiuā tñ vbi nullū ē signū inflātis ifirmitatis recipe nō licet. Quidā tñ dicūt q̄ p nulla medicina. nec etiā p electuarijs ieiuniuz soluit. nec etiam pro potu ante cibum vel post Si em̄ videť inductum ex cōsuetudine ecclesie

*longe
marty*

Carne. lac ana

ieiunātis ⁊ hec tolerātis. Senescalci aut vel gli
bet alij seruitores vl portātes erenia. nō solūnt
ieiunū si p̄gustāt cibos añ dñs forte de torico
dubitātes. Quibz etiā casibz monachi abbati
bz fuiētes et alij fuitores pnt carnes p̄gustare.
Idēqz ē etiā de medicis p̄gustātibz medicinas
Tpe ieiunioz p̄ciose vestes deponūt ⁊ hūiles
assumūt. ⁊ carnes tā solide qz ligde dimittūt.

Sz cū pisces sint caro qre h̄ tpe p̄medūt Re
spōsio de⁹ nō maledixit aqs. qm̄ p aquā baptis
mi fūta erat remissio pctōz: h̄ ei elem̄tū dignis
simū ē qd sordes abluūt. ⁊ sup qd spūs dñi ante
mūdi p̄stitutōz ferebat. Terre vō maledixit in
opibz hoīs. inde ē q oīne gen⁹ carnis qd i terra
versat tā qdrupedia qz aues i ieiunijs n̄ licz co
medē. Et licz qdā aues ēca mare v̄sent ⁊ i aqs
⁊ qdā i eis vl ex eisde nascant: magis tñ ad na
turā terre a qua nutrimentū pcipiūt q ad h̄ p̄u
nere dicūt. Adhuc cū qdā pisces sint habentes
ex vna pte formā qdrupedis aīalis ⁊ ex altera
piscis vt biuez⁹: i ieiunijs pnt p̄medi ex pte qua
piscis videt. ex alia vō minime. Adhuc pisciuz
vsus fm̄ greg. ita xp̄iano relinqt. vt h̄ ei ifirmi
tatis solatiū n̄ luxurie pariat icendiū. Beniqz
q a carne abstinet neqzqz sūptuosiora marina
rū beluaz quiniā pparet. Cūqz in ieiunijs
sic bibere pmittimur. vt ebrietatē oīno fugia
m⁹. Cū in penitētiāli rōno statutū ē. vt penitēs
p̄uis pisciclis ⁊ mediocri ceruisia tēporate vta
tur. Postremo notādū ē. q sicut ait greg. i ome
lia illi⁹ euāgelij. hō qdaz diues fecit cenam ma
gnā: refectō corpis in diebz ieiunioz postq n̄
la alia parat. nō p̄radium sed cena vocat.

De officio quarte ferie.

Hnc ad hui⁹ diei

officiū redeam⁹. Sigdē i hac q̄rta fe
ria examianē ordinādū an sint ydo
nei ad suscipiēdos ordies vl nō: qm̄ i q̄rta etate
leuite a dauid ⁊ a salomōe ad tēpli mīsteria di
stributi sūt. Et inde ē q due lectōes legūtur ad
missaz: qz p̄ma q legit sub tono nocturnali. scz
declināte. siḡficat vet⁹ testam̄tū: ⁊ secūda q legē
sub p̄muni tono scz ascēdēte. siḡficat nouū testa
mēti: ad siḡficādū ordiandos i vtroqz testam̄to
debere eē istructos: monēdi eīm sūt q ad ordiem
sacrum p̄scēdūt. q habeāt noticiā legis ⁊ p̄phe
taz. qbz possint alios erudire. P̄ma lectio est.
Erit in nouissimis. esa. ij. c. Secūda ē. Locut⁹ ē
dñs esa. vij. c. Sed ⁊ lex ⁊ p̄phete quarta mūdi
etate riguerūt. ⁊ doctrinā ieiunioz habemus a
veti testam̄to vt pmissuz ē. semel genua flect⁹ ē:
qz tā i lege qz i p̄phetis de⁹ vn⁹ colī p̄cipit Quo
tiēs at i q̄rta feria due lectōes legūt. toties i an
no i primo sabbato pnt generaliter ordies cele

bzari. qd ferries p̄tingit: vicz ter i q̄dragesima.
et ter extra q̄dragesimā. de q dictū ē in p̄hemio
secūde ptis. In sextis vō ferijs ieiunioz qtuor
tēpoz. vna dūtarat lectō ad missaz legē qz lex ⁊
p̄phete q fuerūt i q̄rta etate in vno euāgelio in
sexta etate r̄capitulāt. Sane hui⁹ q̄rte ferie euā
gelii ē. missus ē ange. zc. qd ē luce. j. c. In q pa
ranimphi recitat annūciatō. v̄ginis p̄sensu. ⁊
dñi icarnatō: q p̄phetis tubis fuēat añ decla
rata. Cū p̄cinit p̄pheta itroitu. Rorate celi de
sup et nu. plu. ius. esa. xlv. c. Rorate dicit ⁊ plu
ere: qz descēdit v̄bū i aulā credule v̄ginis sicut
pluuia i vell⁹. Celos dixit ⁊ nubes anglos ⁊ p
phetas q enarrāt gliaz dei. In p̄phetica lectōe
Erit i nouissimis diebz. q ē esa. ij. c. agit de mō
te dñi. q de p̄uo lapide creuit i mōte. q regbit i
domo iacob. Cū recte s̄bdiit i ḡduali. Tollite
portas p̄n. ve. ⁊ itroibit rex glie. Et qs ascēdet
in mōte dñi. In eplari lectōe. Locut⁹ ē dñs ad
achaz zc. q ē esa. vij. c. maifeste agit de beata v̄
gine: cui rite succinit ḡduale. ppe ē dñs: ⁊ ne q
surrepat dubitatō subdiit in offertorio. Lōfor
tamī. Ille tñ ecclie dicūt. Ave maria. qd sumi
tur ex dicto euāgelio. Cōmunio ē. Ecce virgo.
esa. vij. c. In matutinali vō officio in qbusdā ec
clesijs psalmodia finita. diacon⁹ subdiaconus
⁊ acoliti i albis cū cādelabris ⁊ thuribulo p̄ces
sionalit iussu p̄lati ad pulpitu p̄gūt. vbi diaco
n⁹ p̄nūciat euāgelii. Admissus ē ⁊ ei⁹ omeliā: de
inde icensat altare. ⁊ postea ip̄e ⁊ subdiacon⁹ se
dēt. donec vn⁹ acolit⁹ icēsauerit chorū: qd qdaz
fit obreueretiā dñice annūciatōis. q in ip̄o euā
gelio p̄tinet. Nepe p̄latos illos mittit. ad notā
dū q de⁹ p̄r p̄phetas p̄misit: ad p̄nūciādū dñi
icarnatōz futurā. ⁊ gabrielē anglm̄ misit ad an
nūciādū eā v̄gini marie. Diaconus euāgelium
p̄nūciās ē angelus annūciās v̄gini q p̄cipet.
Altaris thurificatō ē spūsc̄ti ip̄i v̄gini obum
bratio. Admistroz quies siue sessio ē ip̄ius vir
ginis timor ⁊ cogitatō. qlis esset anglī salutatō
Chori vō thurificatō est patrū illi⁹ t̄pis de filij
dei incarnatōe diu desiderata exultantiū ḡraz
actio ⁊ congratulatio.

De sexta feria.

In sexta feria vna

tñ lectō ad missaz legit. qz actor no
ui ⁊ vetis testamēti de qbz p̄missuz ē
vn⁹ solus deus ē: ⁊ qz ex vtroqz testam̄to vnum
euāgelii factū ē. Et ē eplaris lectio. Egrediet
v̄ga. q ē esa. xj. c. ⁊ maifeste de aduētū dñi ⁊ de
beata v̄gine itelligit: q cum essz v̄go imaculata
prope fuit. ideoqz i itroitu ecclesia p̄cinit. Pro
pe esto mihi. ⁊ i versu. Beati imaculati: ⁊ ad
idē p̄tinet euāgelii. Exurgēs maria. qd ē luc.

pmo. c. Graduale. Oñde nob dñe. Et offerēda
Deus tu. vel fm alios. Audi isrl. secūdu respi-
ciūt aduētū: quē qz celi enarrauerūt. i. apli p̄di-
cauerūt. in secūdo aduētū cum dño iudicaturi.
iccirco est hodierna statō ad sanctos ap̄los. de
quibz habet in cātico v̄ginis de quo fit mentio
i p̄misso euāgelio. vbi dī. Deposuit potētes de
sede. i. sup̄bos scribas 7 phariseos. 7 exaltauit
humiles. id ē ap̄los. Et in p̄mūione. Ecce dñs
veniet. zacharie vlt. c.

De sabbato.

In die sabbati dñi

cunť q̄tuor lectōes de veteri testamē-
to añ lectōem illā. Anglus dñi: q̄ su-
mūt de lege 7 p̄phetis. Et i q̄busdā eccl̄ijs p̄ma
ē. Lamabūt. q̄ ē esa. xix. c. Scda ē. Etabit. q̄ ē
eiusdē. xxxv. c. Tercia ē. S̄r mōtē. q̄ ē eiusdē. xl
c. Quarta ē x̄po meo. q̄ ē eiusdē. xlv. c. Iō at̄ sūt
q̄tuor. qz q̄tuor sunt ordies b̄ndicētiū dñi. vicz
plati. clerici. religiosi. et laici siue p̄pls. q̄s p̄s.
enumerat dicēs. dom⁹ isrl b̄ndicite dñz. p̄ h̄ po-
pul⁹: domus aazō b̄ndicite dñz. p̄ h̄ plati: dom⁹
leui b̄ndicite dñz. p̄ h̄ mīstri: q̄ timetis dñm be-
nedicite dñm. p̄ h̄ religiosi itelligūt. prima ḡ le-
ctio p̄tinet ad p̄pls. scda ad p̄latos. tertia ad mī-
stros. q̄rta ad oēs religiosos. In his em̄ lectōi-
bus informāt ordinādi. vt ad exempla sanctorz
patrū dictoz q̄tuor ordinū. cū eis b̄ndicāt dñz
siue vt b̄ndictō illoz veniat sup̄ eos. El̄ i deo
q̄tuor legūt. qz ieiunans debet h̄re q̄tuor cardī-
nales vtutes scz tēporatiā. qz ip̄m ieiuniū tēpo-
rantia ē. Prudētiā. Un̄ apl̄us. rōnabile sit ob-
sequiū v̄m. Fortitudinē. Un̄ puer. vlti. de mu-
liere forti. i. de eccl̄ia. Accinrit fortitudie lūbol
suos. Quia oportet nos multū laborare ad h̄ vt
caro n̄ra mūda sit. qd̄ cuz magna sit pugna. qz
valde corrupta ē. 7 spinas 7 tribulos germinat
et i deo cū magna attritōne venit ad candozē. si-
cut 7 bissus. Et iusticiā. Un̄ esa. Et erit iusticia
cingulū lumboz ei⁹. 7 fides cinctoriū renū ei⁹:
de x̄po loq̄tur in mēbris. Qñ em̄ fit iusticia i ter-
ra. recedūt latrones: similit̄ qñ iusticia fit i no-
bis recedūt p̄raui motus. 7 nō sup̄ant: licz i no-
bis habitēt. Si v̄o nō fiat iusticia nō recedunt
Un̄ esa. Quia nō fecim⁹ iusticiā nō recesserūt ha-
bitatores t̄re: vbi ē iusticia. ibi ē pax. Fides at̄ ē
cinctoriū renū eius. Quia vt dicit greg⁹. Respe-
ctus terrenoz restringit fluct⁹ carnalium volu-
ptatuz. Un̄ si ieiunas a cibis corp̄is. oportet vt
ieiunes a cibis demonis. et comedas cibos mē-
tis. Qui at̄ sic ieiunāt nō nocebit eis ignis tri-
bulatōis. nec ignis mūdanus sicut nec tribo pu-
eris nocuit ignis fornacis babilonis. Et iō se-
quit̄ lectō danielis. iij. c. Angel⁹ dñi. Precedit

añt ip̄a lectō ordinatōz clericoz. ad notādū qz
nemo rite pōt ad p̄secratōz accedere. nisi prius
trāseat p̄ fornacē atz i fornace dñm b̄ndicat. iux̄
illud sap̄ie. Glasa figuli p̄bat fornax. 7 hoies iu-
stos tēptatō tribulatōis: qz q ad sacrū accedūt
mīsteriū. p̄badi sunt i camino multaz tribula-
tionū 7 tēptationū. iux̄ illud apl̄i. Et hi. p̄benē
pmo. 7 sic mīstrent. Prop̄t ordinādos ei legit̄.
ad significādū qz sic viuere debēt. vt non noceat
eis aliqs ignis regis babilois. i. dyaboli. sicut
ignis tribo pueris nō nocuit. Et sequunt̄ b̄ndi-
ctōes. scz himn⁹. B̄ndict⁹ es dñe zc. Quia p⁹
p̄batōem coronant̄ 7 a dño b̄ndicūt. Et in fine
subijciť v̄sus. gl̄ia p̄ri 7 fi. zc. i laudē 7 honorez
trinitatis: qd̄ nō fit p⁹ psalmū b̄ndicite. tū qz in
ultimo v̄su fit mentio de p̄re 7 filio 7 sp̄sctō: tū
qz ibi in facto triū pueroz tota trinitas fuit de-
honestata. hic v̄o v̄sus p̄cedētes ad soli⁹ p̄ris p̄-
tinēt laudes. 7 i ordinādis trinitas honoratur.
Choro aut̄ licz sedere dū lectō ip̄a dicit̄. s̄ nō in
cātu. Aliud em̄ siḡficat ip̄a lectō i legēdo. 7 ali-
ud i cātando. Un̄ tūc stare debet ep̄us 7 clerus
qm̄ nō debem⁹ q̄scere. q̄ scimus pueros illos p̄-
deo laborasse. B̄ndict̄ at̄ i sabbatis ieiunioz. vij
lectōes euāgelio p̄numerato. eo qz. vij. sunt ordi-
nes. Et quidā dicūt. xij. p̄ eo qz antiq̄t⁹ rome et
adhuc i p̄stātinopoli fieri dicit̄. Legebāt grece
et latine. 7 legebāt. xij. lectōes. p̄pt. xij. lectores
qz sex erāt greci 7 sex latini. Erāt tñ solūmodo
sex in sentētijs. qm̄ ille sex sine euangelio q̄ lege-
bāt latine legebātur 7 grece: sicut si dixerim⁹.
amē 7 postea dixerim⁹ vere. nō iō due res erūt.
Iō aut̄ legebāt dupliciť. qz rome erant greci.
q̄bz latina lingua icōgnita erat. Erāt etia3 lati-
ni p̄mixti q̄bz greca icōgnita erat. El̄ h̄ fiebat
ad notādū v̄triusqz p̄pli vnionē. Leterū ad orōz
q̄ dī post lectōez. Anglus dñi. scz de⁹ qz tribus
pueris zc. nō flectit eccl̄ia genua. licz in orōibz
aliaz lectōnū añ flecteret p̄terqz i octauis p̄te.
ad oñdēdū qz eccl̄ia p̄formis ē tribo pueris. Ise-
cit em̄ nabuchodonosor statuā 7 cogebat oñes
adorare eā. Sed tres pueri cū danielē noluerūt
genua flectere añ statuā. Tales debēt esse ordi-
nandi qui ante statuā. i. ante mundi gl̄iam ge-
nua nō flectant. Quare clerici ordinent̄. 7 q̄re i
sabbato. dictū ē i p̄hemio secūde p̄tis. Qui-
dā p̄ferūt sacros ordies inter lectōez anglus et
epl̄am pauli. vt post ordinatōz p̄ponāt ordina-
tis epl̄am 7 euāgelium: ad instar boni pastoris
siue patris. qui mittēs filiū monet eū qd̄ 7 qua-
liter acturus sit. Ordinati p̄ capellas mittendi
p̄ epl̄am monent̄. vt alios corripientes benedi-
ctionē quā acceperūt custodiant: p̄ euangelium
v̄o dicit̄ eis. Euntes docete oñes gentes. Non
nulli etiam subdiaconatu ante epl̄am ratione

premissa p̄sūto cōtinue p̄ eam dyaconatum et
sacerdotiū p̄bent: quibz p̄stitis ī vocē letabūdā
erūpunt dicētes. b̄ndictus es dñe: eo q̄ hi p̄ser-
tim ordies iuitātur ad laudes. Et p̄stantē citra
euāgelīū. qz moyses et aaron lenitas ī taberna-
culi mīsteriū ordiauerūt. et xpc lxxij. ordiatos ad
p̄dicādū misit. Bebet autē legi eplā. scz rogam⁹
zē. q̄ ē. ij. ad thessal. ij. c. ab aliq̄ de ordiatis die
īpā: qz ep̄us debet pri⁹ ordiatos amonere et p̄
ea ad maiorē ammonitōz eplām illis tradere.
P̄terea ordiatus doctrinā sibi ī ordiatōe tra-
ditā p̄ sē deducere ī opus dñdī. Et p̄t eādē
etiā rōem vn⁹ de noniter ordiatis legit tūc euā-
gelīū. Anno quītodecīo. qd̄ ē luce. iij. ca. Post
eplām etiā cantat tractus: qui significat grāti-
tatem. quā sacratus seu ordinatus seruare de-
bet: ne in supbiā elatus ī laq̄os īcidat dyaboli.
Cōmunio ē. Exulta satis. que ē zacharie. ix. c.

De dñica quarta aduentus domini.

¶ quarta domi //

nica aduētus primū respōsoriū ī no-
cturnis ē. Canite tuba: qd̄ sumptuz
est a iohēle. Antiquus em̄ iu dei canebāt tubis
ad inuitādū hoīes ad nuptias. et ad solēnitates
et ad mouēdū castra. Tūc nūc p̄cipit dñs p̄latis
vt cantēt tubis inuitātes gētes ad nuptias no-
ui regis. quaz dies instat. scz dies natalis dñi
ī qua xpc desposauit sibi hūanā naturā. fm̄ qd̄
dicit ī ps. Et ip̄e tanqz sp̄s p̄cedēs de tha-
lamo suo. Canite igz. qz p̄t sūt nuptie. Et p̄t
p̄missaz cām. cātōres hac septimana alt⁹ solito
vocē suā exaltāt ī respōsorijs et in ītroitibz: vt si
pri⁹ sopore negligētie oppressi. lectōibz excitari
noluim⁹: saltē vociferatōibz et tumultu cātū ex-
citemur. Sigdē in vij. ānis ante ānū inbileum
p̄cepit dñs canere tubis p̄ īpius anni instātis
leticia. In hac at̄ historia huius dñice partim
ex p̄phetis. partim ex euangelio cōpilata. com-
munia vtriusqz decātant aduēt⁹: et p̄sertim vo-
catio gentiū declarat p̄ xpi aduentum. vbi ī p̄so-
na aploz vel doctoꝝ dicit. Canite tuba. voca-
te gentes. Sane gētilitas videns calciatam
fore diuinitatem ī vtero virgiali. clamat ad eam
in ītroitu dicens fm̄ quasdam ecclias. Admē-
to nostri dñe in beneplacito. p. t. hoc ē in filio ī
quo bene cōplacuiisti ex milibz ppli. qui fuit tu-
us ab initio mūdi. Et ī deo p̄gratulat̄ alteri in
eplā dicens fm̄ quasdā ecclias. Gaudente. q̄ ē
ad philippē. iij. c. Sed et iuxta cōsideratōem
vteri virginalis cantat in gradualī. p̄t dñm es-
se. et celerem eius aduentū. In alleluia vō veni
dñe. et in offerenda p̄fortamini: et in p̄munionē
ecce virgo: desiderat. et consolatur. et causaz cō-
cludit p̄solatōis. Porro ad oñdēdū deside-

rium antiqz patrū. in fine aduētus cantantur
vij. antiphone. vnaqz scdm̄ ordinē suū sua die
vsqz ad natale q̄ incipiūt ab o. Prima ē. O sa-
piētia zē: Sunt autē septē. qz dirigunt ad xpm̄
ī q̄ requieuit sp̄s sapiētie et intellect⁹. sp̄s cōsi-
lij et fortitudis zē. Per que septē dona sue incār-
natōis nobis grām mīstrauit. put in ip̄is vij.
antiphonis apparet. Sūt etiā vij. qz cātant ī de
signatōe antiquoz patrū. qui septenario seruiē-
tes aduentū dñi expectabāt. Tūc ī oñibz dicit
veni. Elē septē sunt p̄pter septē dona sp̄s sancti
que xpc veniēs largitus est mūdo: et p̄ que expe-
ctantes illūiati sunt Et sunt oñes secūdi toni:
primo. qz q̄libet loquit̄ de vtroqz aduētū. Secū-
do qz signant nobis geminā dilectōem scz dei et
primi. Tercio p̄pter geminā xpi. ad quē diri-
guntur naturā. Tūc gemine gigas sube. Quarto
qz ip̄e antiphone notant desiderīū. tam antiqz
patrū expectantiū primū saluatoris aduentuz:
qz modernoz expectantiū secūdū. Omnes ḡ sūt
secūdi toni. in signum q̄ secundum expecta-
mus aduentum. Et aduerte. qz ille que habent
in principio verba p̄tinentia ad diuinitatem. p̄-
tinent ad eos qui expectant primū: vt o sapien-
tia et o adonai. Adonai autē interpretatur domi-
nus. quia dominatur cuncte creat̄e: vel qz om-
nis creatura dominatui eius seruit. Ille vero q̄
habent verba p̄tinentia ad humanitatem. p̄-
tinent ad expectantes secundum: vt o radix iel-
se. et o clavis danid. Sunt etiam quedam que
vtriqz conueniunt. vt o rex gentium. Nam dei
filius dicitur rex fm̄ diuinitatem. iuxta illud
Deus iudiciū tui regi da zē. et etiam fm̄ huma-
nitatem. iuxta illud. Bñe in virtute tua le. r. zē
Sēpius tamen fm̄ humanitatem rex dicitur.
quia fm̄ eam vinctus est oleo leticie p̄ticipi-
bus suis. Rursus ecclia in his septē antipho-
nis oñdit multiplicatē morbi sui: et ad quam-
libet petit r̄mediū sui morbi. Nā añ filij dei ad-
uentū ī carne eram⁹ ignorātes siue ceci: peni-
et̄nis addicti: fui dyaboli mala p̄tī p̄suetudinē
vincti: tenebris obuoluti: erules a p̄ria et expul-
si. Iōqz idigebam⁹ doctore. redēptore. liberato-
re. eductore. illūiatore. et saluatore. Quia igit̄
ignorātes eram⁹. iō ab ip̄o doceri indigebam⁹.
Tūc in prima anti. clamam⁹. O sapia q̄ ex ore
zē. ecclī. xxiij. et sapie. viij. et esa. xl. c. Quia vō
parū p̄desset. si doceremur et nō redimeremur:
iō in scda ab ip̄o redimi postulā. O adonai zē
ero. vi. et xij. et. xij. et. xx. c. Sē qz nil p̄-
desset si essem⁹ docti et redēpti. et adhuc post re-
demptōem detineremur captiui: iō in tertia
petim⁹ liberari. O radix yesse zē. esa. xl. et liij. et
lx. c. Sed qd̄ p̄desset captiuis si essent redēpti
et liberati. si tñ nondum essent ab oñi vinculo

absoluti. ut scz sub pctō eēnt z vīcti libere q̄ vel
lent ire non possent: z ī deo in q̄rta ab oībo pctī
vinclis educi petim⁹. O clavis dauid zc. apo.
iij. z esa. xliij. et luc. j. c. Preterea qz hī q̄ diu fu
erūt ī carcē oclōs hnt obtenebratos. nec clare
vidē possūt: iō p⁹ absolutōz a carcē. restat nos
illūiari. ut vīdeam⁹ q̄ ire debeam⁹. et iō ī q̄nta
hoc petim⁹. O oriēs splēdor zc. zach. vi. sapiē.
vij. z malach. vlt. z luc. j. c. Sz si essem⁹ docti z
ab īmīcis penit⁹ liberati z illūiati. qd valeret
nisi deberem⁹ saluari: iō ī duabo seq̄ntib⁹ peti
m⁹ saluari. O rex gētiū zc. aggei. ij. z. j. pe. ij. z
eph. ij. et gēn. ij. c. in q̄ petim⁹ salutē gētiū: et o
emanuel zc. esa. vij. math. j. z esa. xxxij. z gēn
penlt. c. in q̄ petim⁹ salutē iudeoz. In q̄buldā
vō ecclīas addūt alie due. p̄ma in honore beate
v̄ginis q̄ pcepit. scda p angelo q̄ ad v̄ginē itro
iuit. vel ī honore sc̄i tho. cui⁹ festū tūc accidit.
Due qdē addūt vt pficiat nouenari⁹ nūer⁹: ad
designandū q̄ p septē dona spūs sc̄i pueniem⁹ ad
ix. ordies āgeloz. qzū q̄libz desī dezabat xpī na
tiuitatē. vt īpleret nūerus illorū q̄ de celo cecī
derūt. Quedā etiaz ecclīe cantāt. xij. q̄ expmūt
xij. p̄phas q̄ xpī aduētū p̄dixerūt. quē etiā. xij.
ap̄loz testimonia roborauerūt. ex q̄. xij. tribus
z. xij. signati saluant. Sz nō sūt nisi. vij. hntes
veni. Omnes aut incipiūt p o. qd poti⁹ admira
tiue ponit q̄ vocatīe. Latant in vespīs. qz dñs
venit in vespa mūdi. Hic ē belias q̄ sero carne
et in mane pane vescit: dñs scz n̄. q̄ in vltima
etate mūdi carnē assūpsit. z dilucto resurgēs ī
panē āgeloz trāsīuit. Et nota. q̄ hec hedoma
da. prima natiuitati p̄patō merito nūcupat.
z ī ea historia. clama ī fortitudīe. cantat: q̄ nō
vt qdaz simplices autumāt ad q̄tuor tpa. sz ad
dñi p̄tinet. primā natiuitatē. Un cū sex matu
tinalib⁹ laudib⁹ decantāt. qm̄ q̄libet illi⁹ feria
p̄prias habet ad laudes antiphonas: qz p sex
etates antiq se ad aduētū p̄pauēit. Et nos
p sex opa mīscdie ad scdm etiaz p̄pamur. Ele
rūtī feriales ātīphonas. q̄ in illa feria in q̄ oc
currit festū sc̄i thome scripte sūt. vij. die ātea
quidā canē psueuēt: decet em̄ āte natiuitatem
dñi cant⁹ oēs antiphonas z fere oīa respōsoria
renouari: qz sic p plures z frēq̄ntōres nuncios
magis ac magis mouet aīm⁹ subditi. ad solici
tudinē honorifice suscipiēdi p̄latū: sic z renoua
tōne cant⁹ magis z magis mouemur ad curaz
n̄re p̄patōis in susceptōe dñi. Et vt p q̄tidia
nā renouatōez cant⁹ excitemur frēq̄nti⁹ ad tur
pes z terzenas cogitatōes purgandas. vt sic di
gnū habitaculū z ornatuz venturo regi regum
p̄is cogitatōib⁹ preparem⁹. P̄dōt tñ et tot⁹ ad
uentus p̄paratio noiari. Unde in principio le
gitur. Abijciam⁹ opera tenebraz z induamur

arma lucis zc. q̄ oīa sunt p̄paratōis insignia.
Intitulat aut ī antiqs libris dñica ista. dñica
vacās. Primo qz offēdit q̄ oīs s̄act⁹ vacat. ex q̄
ioh̄es. q̄ iter natos m̄licz nō surzerit maior. n̄
ē dign⁹ soluē corrigiā calciāmētī: sic dñi euāge
lio hui⁹ dñice. i. incarnatōis mīsteria denuda
re. Et p̄pter hoc dñs papa nō facit statōem. ad
aliquē sc̄m. Scdo dñ vacās. qz nō hz p̄priū of
ficiū. sz mutuāt alienū scz rozate celi zc. et hoc
p̄t ordines p̄cedētis diei. ī q̄bo fuit apostolic⁹
occupat⁹. Sepe. n. ī decēbri cōsueuerūt ordies
ab ap̄licis celebrari. Tercō qz nūerū diez ad
uētus excedit scz. xij. q̄re iter dñicas aduētus
nō debuit computari sz vacās poti⁹ appellari.
Quarto qz ap̄lic⁹ olī hac die dñica elemosinis
vacabat. z tā ip̄e q̄ sui circa hoc intēti nullam
statōz faciebāt. p̄pter qd dicta ē vacās. s. a sta
tōne z indulgētia. Quedaz ecclīe dicūt in hac
dñica euāgelīū. miserūt iudei. qd ē iōh. j. c. et
eplam. gaudete. q̄ ē ad phil. iij. c. Alij vō dicūt
eplaz. sic nos exultimet. q̄ ē ad corinth. iij. c.

De vigilia natalis domini.

De vigilia ntīta

nis dñi ē īuitatoriū. hodie scietis qz
veiet d. z m. v. g. e: qd ē trāsūptū de
cro. xvj. c. ex eo q̄ ibi dñ. vespe scietis. ga edu
rit vos dñs de terra egipti. z m̄ae. v. g. e. Et po
test dici q̄ hec breuis clausula ex vna parte ad
natiuitatē z ex alia pte p̄tinet ad resurrectōez.
Sic hodie. s. ī vita p̄nti scietis qz veniet dñs. i.
panis viuus q̄ d celo descēdit: z m̄ae vīdebitis
glāz ei⁹. i. resurrectōis glāz. nō solū hūanā sed
etiā glāz diuinitatis ei⁹. Sane ī hac vigilia
ecclīa monet z īuitat filios suos vt pati sint ad
suscipiēdū dñm. Un ī nocturnali officō p̄mu
r̄nsorū ē. S̄actificamī scz filij isrl. i. viri spūas
les q̄ vīdetis dñm p fidē. z parati estote vt intre
tis ad nuptias. qz nō erit in cena q̄ eūciēt a nu
ptijs. Seq̄t in versu. z mane vi. gl. ei⁹. i. aduē
tum glē ei⁹: vel mane ad litterā. Et hec vltima
ps de cro. sumpta est. sz prima nō ē sumpta de
aliq̄ libro. Bicīt etiā capitulū. gaudete in dño
phil. iij. c. Biurni vō officij intentō ē ostendere
q̄ xp̄c natus sit. et hoc dñ in eplā. paul⁹ seruus
zc. q̄ ē ad ro. j. c. z ī euāgelio. cū eēt desponsata
qd ē math. j. c. Hac etiā die d̄spōsatō legit ma
rie. vt sciat q̄ alij fuit d̄spōsata. s. ioseph. z ab
alio secūdata. s. a spūs sc̄o. Quedaz tñ ecclīe ad
hoc vt icredul. maior certitudo sit p̄mittūt. p̄phe
tiā. P̄p̄t syon zc. q̄ ē esa. lxij. c. in qua oñdīt
ip̄m fore nasciturū. Natus aut est vt populum
saluū faceret z terre iniquitatez deleret. hodie in
spe p sacramēta gr̄e. mane ī re p reuelatōz glie
Hec patēt ī introitu. z ī ḡduali. hodie scietis.

ero. xvj. c. z in alla crastina. Quidā tñ dicunt
 alla. aue maria. et b qñ vigilia ē in dñica: tñc
 ei dñ alla. ppter resurrectōez dñi. Idē etiā patet
 i postcōmunionē. Reuelabit q ē esa. xl. c. Sz
 qz i ei⁹ icarnatōe erat futura iudeorū disp̄sio:
 iō i ḡduali subdit v̄sus q r̄gis. i q p eis oratur
 Quāt⁹ sit oñdit psalm⁹ q ad itroitū cantat scz.
 dñi ē tra. d q etiā sumit offerēda. Tollite por
 tas. In vesp̄is at vigiliē natal⁹ dñi. dicūt q
 vāz psalmos. laudate pueri. laudate do. oīes
 gētes. lauda a. me. do. laudate dñm qm bon⁹.
 z lauda i r̄lm. i q b inuitamur ad laudes. Alij
 vō dicūt. Laudate pueri dñm. Qui confidūt.
 In puertēdo. Admemento dñe. z Bñdict⁹ dñs.
 Et merito: qz p̄m⁹ deuotos inuitat ad dñm lau
 dādū iugit⁹ z p̄dicādūz. Scdus monet i dō cō
 fidere. In trib⁹ sc̄q̄ntib⁹ reddīt cā qre laudib⁹
 sit iustādū z i dño p̄fidēdū. s. qz n̄az captiuita
 tez puertit z mltū magnificauit. qz p̄missa cō
 pleuit dñ fructū vētris dō sup sedē ei⁹ p̄stituit
 qz iclinauit celos atz descēdit. Qui demū d al
 to manū suā emittet. vt nos eripiat ab ags mlti
 tis. z a filijs alienis. Vesp̄e aut iste p̄uilegiatē
 sunt. qz cū cetera officia vesp̄ina. ppter supueni
 ens festū mutent. iste non mutant. In vigilijs
 eteīn alioz festoz. capitulū. himn⁹. ātiphona
 z collecta. i aliqb vō eccl̄ijs totis vesp̄is di
 ci expletis solūmodo ātiphona. z collecta de se
 q̄nti festo dicūt: eoq dñs i vesp̄is. i. i vltia eta
 te mōi venit ad saluādū saltē reliqas generis
 humani.

De officio natalis domini.

De cūqz i officio

natalis dñi dicunt de exultatōe na
 tivitatis sunt. Quia sicut cātāt in
 r̄n̄sorio. Descēdit de celis xpc. i. de sinu p̄ris vt
 apparet visibil. Vñ. Egressus ei⁹ a p̄re. i. ab
 occulto z intimo p̄ris. Seq̄t. Introiuit. s. per
 aurē v̄ginis. i. p fidē q est ex auditu. sicut legit⁹
 i eplā ad ro. Vñ cū dixit ei angl⁹ sp̄s sanct⁹ su
 pueniet i te. sp̄s sancto acceuit. iux illd i cātis
 cis. Pessulū ostij mei apui dilecto meo. Ostiū
 desiderij ē. pessulū discretio. q̄li p discretōem
 apui desiderij meū dilecto meo. Et b audito
 dixi. Ecce ācilla dñi. Nō sic eua q fregit pessu
 lū qñ voluit eē sicut dē. Introiuit dico i vtez
 v̄ginis i q accepit carnē n̄az. et eruiit p portā
 clausaz i regionē n̄az. De hac porta dixit eze
 chiel. Porta hec clausa erit inēfñū. Et eruiit
 de mōdo p portā aureā. i. caritatē. qz p crucem.
 Adaiore ei caritatez nemo hz. q vt ani. su. po.
 q. p amicis suis. Et ē aduertēdū. q dñs i fine
 āni nasci voluit. vt oñderet se in vltima mundi
 etate venire. In sexta feria p̄cept⁹. i dñica na
 tus. In sexta feria crucifix⁹ fuit. z i dñica r̄sur

rexit: vt q hoīem i feria sexta blasmatū p̄di de
 rat. i sexta feria liberaret: z q dixerat in dñica
 fiat lux. in dñica veniēs oriēs ex alto nos illu
 miaret. De b dicet sub ti. de pasceue. Et in no
 cte natus ē. vt se sub carne latentē venire sigret
 vel vt se ad illūiandū noctē n̄am venire mon
 straret. qm habitātib⁹ in regione v̄m. mor. lux
 orta ē eis. Vñ ab ei⁹ natali dies plōgantur. qz
 credētes i eū ad et̄nitatis lucē vocant. Rōna
 bilit̄ itaqz nocturna officia celebrāt. Cū autē
 cetera festa saluatoris. s. passio. resurrectio. a
 scēsio. pente. et alia sint variabilia. qz nō cele
 brant sp i eisdē kalēdis siue i eadē die mens.
 qre b festū ē iuariabile qz sp ē i eisdē kalēdis
 siue eadē die mēsis. Rñdeo fm aug⁹. Hoc fe
 stū ptinet ad mēoriā tñ. Vñ sufficit p illd me
 morari q̄ta die mēsis xpc nat⁹ fuit: et iō semp
 eadē die mensis celebrāt. licet ipa feria variet
 ppter mutatōez l̄re dñicalis. Alia vō festa p̄ti
 nent z ad memoriā z ad sacramentum. Vbi
 ḡtia. Christ⁹ passus ē feria sexta. vt hominem
 q i sexta feria deciderat redimeret. z sic d alijs
 Et iō oportet q sub diuers⁹ kalēdis fiat. i eadē
 tñ feria. s. i dñica. P̄terea sp pascha nostrū
 accipit dñica p̄ma. p⁹ pascha hebreoz. qd ē sp
 xiiij. luna: qz g luna. xiiij. nō sp est eodem tem
 pore vel eadē die mēsis. imo variat fm annos
 solares. iō et pascha nostrū nō semp ē eodē tē
 pore nec in eodē die mēsis. licz semp sub ea dēz
 feria. s. i dñica celebrēt. Rursus iō pascha p̄
 te. z alia festa sūt variabilia. nec certe diei mē
 sis sunt ānōta: ne videamur imitari iudeos. q
 semp illa celebrāt in certis kalēdis. Alcuin⁹
 vō dixit. q iō b festū p singlos dies variat. qz
 natus est nobis q p singulos mūdi dies lauat
 illos qui p peccatū a de sunt maculati. Cir
 ca officiū nocturnale ē sciendū. q inuitatorij
 xpc natus est nobis zc. in p̄sona angeloz can
 tat. a quib⁹ pastores vel potius omis p̄plus ad
 adorādū natū dñm inuitat. Nouem vō psalmi
 distinguunt p tria nocturna: vt notet q oīes
 sancti patres q fuerūt in trib⁹ t̄pib⁹. scz añ le
 gem. sub lege. et t̄pe gratie: i nouo testamento
 sociati sunt p aduentū xpi nouem ordinib⁹ an
 geloz: vt sicut angeli sancte trinitati p̄gaudēt.
 sic z illi p̄gaudeāt. In p̄mo psalmo agit d eter
 na xpi genitura. z ineffabili. in scdo de eius in
 carnatōe. in tercio de laudib⁹ sponsi z sp̄se.
 Siqz in trib⁹ p̄mis lectōib⁹ p esaie oraclā testi
 ficamur. q nō tam p̄phetice q euāgelice icarna
 tionē xpi descripsit. Prima est. p̄mo tempore.
 esaie. ix. c. Scda ē. p̄solamī. esa. xl. c. Tercia ē
 p̄surge. esa. liij. In ipis etiā fit p̄missio. in alijs
 oñdit p̄missionis ipletio. Prim⁹ nocturn⁹ re
 colit tempus ante legem seu eos q fuerūt ante

Et nota q̄ mathe⁹ h̄ describit genealogiam
descēdendo vsqz ad ioseph. Lucas v̄o ascēdē-
do put sub ephra diceſt. Sed q̄re poti⁹ ioseph
q̄ marie generatio computat̄. cū etiā xp̄c non
fuerit fili⁹ ioseph. Rēspōdeo qz ambo de eadēz
tribu fuerūt. et tribu. i. genealogia p̄ mares nō
p̄ semīas distīgui solet et p̄putari in veteri tes.
numerādo ḡ vsqz ad ioseph p̄inde est. ac si vsz
ad beatāz virginem processisset. Preterea xp̄c
maluit fili⁹ fabri vocari. q̄ matrē. p̄pter suspi-
tōēz adulterij lapidari. Et reuera fili⁹ ē illi⁹ fa-
bri. qui fabricat⁹ ē aurozam et solē. Et scias q̄
natiuitas b̄tē marie ex tribu iuda ⁊ r̄gia stirpe

& may. 14. 1780
 12. 1780
 12. 1780

dauid originē duxit. pnt scriptura sepe testat
dicēs. xpm de semie dauid descēdisse: q de ipsa
sola nat⁹ ē. Sigdē dō inter ceteros duos filios
habuit. s. nathā et salomonem. Ex catena siue
generatōe nathā descēdit vgo maria. qm ex ca
tena ipi⁹ nathā. leui genuit melchi ⁊ panthera
Pāthera vō genuit barpātherā. Barpāthera
ioachim. Joachim vginē maria. vt dicet in oc
taua pte sub festo philippi ⁊ iacobi aploz. Ex
catena vō salomonis descēdit ioseph vir ipius
marie. qm ex catena ipi⁹ salomonis nathā ex
vroze sua genuit iacob. Defuncto at nathan.
melchi ex tribu nathe fili⁹ leui. et frat pāthere
nupsit vrozi ipi⁹ nathā. s. mri iacob. ex q genu
it heli: ⁊ sic facti sunt frēs vterini iacob ⁊ heli.
Adortu⁹ aut ē heli ex tribu nathan sine liberis
cui⁹ vroze accepit iacob frater ei⁹ ex tribu salo
monis. ⁊ suscitauit semē fratris ei⁹ ⁊ genuit io
seph. Ioseph igit natura ē fili⁹ iacob ex descen
sione salomonis: fm legē vō heli q ex nathan.
nam q nascebat fm naturā qdē fili⁹ erat gene
rātis. s. fm legē defuncti. Deinde cantat. Te
deū laudam⁹. i oim aīcedentiū grāuactōnes
⁊ ad designādū nos exultare cū anglis. ⁊ pgra
tulari de dragma pdita inuēta. In qbusdā tñ
ecclīis finita pma missa cātāt dictū euāgelium
mathei. Liber generatōis. et h iō: qz duo testes
admin⁹ nob necessarij erāt. Prim⁹ testis fuit lu
cas q i euāgelio misse erūt edictū zc. narrauit
iurta vbu euāgelij deū natū i ciuitate dō. Ad
ducit g ali⁹ testis dicens eū natū de dauid. Ac
si dicat. Nō tm ē nat⁹ de ciuitate dō. s. etia de
dauid. Un mathe⁹ pus noiat dauid q abraaz
dicēs. filij dō. filij abraā: quis et alia possit eē
causa qre pus dō noiat. s. qz dō fuit por abraā
dignitate. naz ille tm pziarcha. iste pziarcha ⁊
rer. Audito igit in euāgelio misse vno teste ab
ecclā. qz vir ē q vni testi soli credat: iō adiecto
alio. s. matheo. q etia generatōez dñicā descri
bit tūc plene pfidēs ecclā exultās clamat. Te
deū laudam⁹ vt i ore duoz triū vel pluriuz stet
oīe vbu. Adhuc qz vir ē q vni testi credatur.
hinc ē q vn⁹ termiat missaz dicēs in qbusdā ec
clesijs. Bñdicam⁹ dño. Et ecclā qī voce demit
sa mter deo grās. Rursus finita missa dñ euā
gelij Liber generatōis. postea Te deū lauda
mus. qz generatō diuinitatis pcessit generatōez
humanitatis. Et qz illaz noticia fuit nob lau
dis materia. iō laudes sequūtur. Adissa g lau
des pcedit. qz pus fuit eīna genitura de q mis
sa illa loq. q aliq creatura fuerit. q deū lauda
re potuerit. In laudibz matutinis qsi choreaz
duci⁹. Un i pma an. dici⁹. Quē vidistis pasto
res zc. et ipsi rñderunt. Natum vidimus zc.
Circā misse vō officiū notandū ē. q theles

phoz⁹ papa statuit i die ista debere cātari tres
missas: ad oñ tendū q xpi natiuitas saluauit
pēs triū tpoz. scz patres añ legē. sub lege. et
p⁹ legē. Prima canit de media nocte. ad oñdē
dū q illi q fuerūt añ legē n fuerūt illuīati aliq le
ge. Et p illā etiā oñdit q panis q qtdie sacri
cat ⁊ māducat i altari. vicz xpc. nat⁹ ē i bethleē
i media nocte. ⁊ in hac nocte. sic dic lucas. Un
sap. xviij. Lū mediū silētiū tenerēt oīa. et nor
in s. c. m. it h. qd ad litterā exponit de natiui
tate dñi. Hoc etiā insinuat euāgelij h⁹ misse.
⁊ collecta illa. Be⁹ q hāc sacratissimā zc. ⁊ pro
phetia illa. ppls gentiū ābulabat i tenebris zc
⁊ eplā ⁊ fere oīa q i illa missa dicūt. Idez etia
thelesphorus papa statuit in hac missa himnū
angelicū. s. glā in excelsis deo solēniter decan
tari: ad recolēdū q angeli nocte ista illū decā
tauerūt. in q ab angelis pastoribz ē nunciatus.
Un in euāgelio legit. Et subito facta ē cū an
gelo mltitudo militie celestis. laudatiū et dicē
tiū. gloria in excelsis deo. ⁊ i terza par homini
bus zc. Notandū ē aut q hec missa et laudes
matutine termināt i plerisqz locis vna oīone
ad ostendēdū q totū illud officiū idē indicat.
scz natiuitatē eternaz ⁊ tēporalē. Un ipa missa
incipit. Bñs dixit ad me fili⁹ zc. qd tm d gene
ratōe eterna seu de generatōe xpi intelligi
tur. Qd vero sequitur. Ego hodie genui te. de
vtraqz ē. Et exponit. Hodie. i. eternalit. Naz
fm aug⁹. hodie pñtiā significat: ⁊ qd eternum
est semp pñs ē. Eternus de tpali scilic. Quare
fremuerūt zc. quasi. d. p nihilo. cū xpc deus et
homo sit. Rñsoriū de eterna. in quo dicit deus
pater. Ego pater sum tecū principiū. Unde et
ibidē seqtur. In die vutis tue. s. in die resur
rectōis. in splēdoribz sanctorz. id est. i luce om
niū sanctorz: et dicit splēdoribz pluralit ppter
diuersos effectus. ex vtero. i. ex intima bonita
te mea. anteluciferū genui te. id ē ante omnem
creaturā. q. d. ab eterno. Eplā vō. Paul⁹ ser
uus. quā tñ qdā i vigilia dicunt. ⁊ euāgelij de
tpali. Unde in eplā dicit. Ex semie dauid fm
carnē. In euāgelio dñ. Erūt edictum a cesare
augusto. qd ē luc. ij. c. In alijs vō ecclīis dicit
eplā. Apparuit grā dei. q ē ad ti. ij. c. Un eplaz
legit immediate pphetia. Primo vt basis sit sub
colūna innitēte basi. nō em q dicunt in euāge
lio crederēt i plena. nisi forēt i veteri te. pdicta.
Secdo ideo in vigilia ⁊ i hac missa due lecōnes
sine interuallo dicunt. vna de pphetia alia de
aplo: qz xpc p duobus populis in vno pariete
piungendis nascitur. Tercio quia sup basim
pphetarum fundata est colūna apostolorum.
Quarto. qz actiui ⁊ pteplatiui p hāc natiuita
tem in vna fide saluantur. Quito. qz p vtrūqz

Ex missa ista de rebrw

testm^o xpi natiuitas cōcorditer p̄dicat. Hi sūt
duo cherubim q̄ p̄piciatoriū tegūt. sese qz i p̄piciatoriū
v̄sis vultibz respiciūt. vt dictū ē in p̄hemio q̄rte ptis. Quidā tñ nullā dicūt p̄pheti
am. significātes q̄ vetera trāsiert et noua facta
sunt oīa: q̄i. d. i p̄o facto. cessz figura. qz v̄itas
venit. Scda missa cātāt i diluclo i exordio di
ei. qñ xpc i cunabilis adorat^o ē a pastoribz. z h
p̄mo ad ostēdendū q̄ sc̄ti p̄res et p̄phē q̄ fuerūt
sub lege scripta. aliquātulā cognitiōez dei ha
buerūt. sed nō tantā q̄ntā nūc habem^o. Et i dō
icipit a p̄missiōe q̄ facta ē antiq̄s in veteri lege
lux fulgebit hodie zc. Scdo iō. qz sicut dñs a
gabriele fuit nūciat^o p̄ius q̄ nascēt. sic āte ini
tiū diei sue natiuitatis missa canit. Tercō p̄
pter ortuz noue lucis. qz ille q̄ nat^o ē i ortu suo.
tam i vtero q̄ ex vtero fuit lux vera. B̄r ḡ i or
tu hui^o tp̄alis lucis. q̄i i p̄o facto dicat. Orta ē
lux. Huic p̄sonat introit^o scz lux fulgebit. z gra
duale in q̄ d̄r. deus dñs z illuxit nob. z qd̄ se
quit^o i introitu z vocabit^o āmirabil^o sumitur ex
c̄sa. ix. c. A q̄busdā tamen d̄r de nocte eoq̄ pa
stores i nocte illa visitauerūt p̄sepe domi. qd̄ no
tat euāgelii eiusdē misse. pastores zc. luc. ij. c.
P̄dicat tūc etiam i q̄busdā ecclesijs p̄phetia.
spūs dñi sup me. q̄ ē c̄sa. xij. c. Beinde d̄r epla
apparuit benignitas. q̄ ē ad titū. iij. c. Cōmu
nio ē. Exulta filia. zach. ix. c. Tercia vero
missa q̄ die claza hora t̄cia. qñ illuxit nob dies
redemptiōis nr̄e. festiui^o celebra^o. ad t̄ps referē
ḡtie: in q̄ d̄scēdit lux maḡ de celo. q̄ illu. o. h.
v. in hūc m̄dm. Elēū em̄ tēpli scissum ē i duas
ptes. Un de sapia. Apta sunt prata z apparue
runt herbe virētes. Epla. multipharie. q̄ ē ad
hebre. j. c. z euāgelii legūt de eterna generati
one. Un de d̄r in epla. Fili^o meus es tu ego ho
die genui te. Et de tp̄ali habet ibi. mltipharie
multisqz modis. In euāgelio v̄o de et̄na. Un
incipit. In p̄ncipio. q̄i. d. i p̄ncipio creaturaz
erat v̄bū. qd̄ ē ioh. j. c. Bicit^o etiā tūc i q̄busdā
ecclesijs p̄phetia. p̄p̄ hec sciet. q̄ ē c̄sa. liij. c. Cōmu
nio ē. videt^o. c̄sa. liij. c. Prima ḡ missa ē de
eterna genitura. Scda ē de p̄missiōe antiquis
facta. Un de cātāt. Lux fulgebit. nō dic̄ fulsit
vel fulget. Tercia ē de v̄itate nob̄ exhibita. vñ
cātāt. Puer nat^o ē nob. c̄sa. ix. c. Vbi vñt futu
ro. ad nōndū p̄missiōez. h̄ p̄terito ad nōndum
p̄missiōis ipletōez. Et qz et̄na generatō nob̄ ē
occulta. iux̄ illd̄ c̄sa. generatōez ei^o q̄s enarra
bit: iō missa d̄ et̄na genitura nocte p̄funda cāt
atur. Quia v̄o antiq̄ patres quibz facta ē p̄
missio. certī erāt de icarnatōe dñi. s̄z nō tantū
quātū p̄res noui te. q̄bz exhibita ē veritas: i dō
missa d̄ p̄missiōe antiq̄s facta cātāt illucescēte
auroza in qua ē modicū lucis. S̄z fm̄ ip̄m in

troitum videt^o q̄ deberet esse lux fulgens. s̄z nō
est ita: qz lux in auroza rubet. in tertia fulget.
in sexta feruet. in vespera tepet. Quia vera tē
poribz noui testa. manifestata ē veritas: inde est
q̄ missa q̄ ē de exhibitōe v̄itatis clara luce cāt
at. Prima ḡ missa p̄tinet ad generatōez eter
nam. scz de patre sine matre. Scda ad tēpora
lem. s̄. de matre sine patre. Tercia p̄pacta est
qz de vtraqz agit. z iō p̄tinet ad et̄nā sūt z tem
poralē. Notandū tñ ē q̄ in missa q̄ ē de eter
na genitura. legit^o euāgelii de hūanitate scilz
erit edictū a cesare augusto. In illa v̄o que ē
de veritate exhibita legit^o euāgelii de diuinitate
scz i p̄ncipio erat v̄bū: ad notandū. q̄ ex q̄ hūa
nitas diuinitati fuit vnita. nec humanitas sine
deitate. nec deitas sine hūanitate fuit. nec erit.
hāc rōem asserit m̄gr in psalterio. Aliūt q̄dam
q̄ cū in collectis. i lectōibz. in euāgelio. et i of
fertorio p̄oris misse euidenter natiuitas de v̄gi
ne memoretur. intentō totius officij ad tp̄alem
pōt natiuitatē referri: z exponūt i introitu ho
die. i. hac die. ante lucifex stellā videlicz matu
tinā genui te. i. generatōem tuā sum opat^o. Et
q̄ i euāgelio dicit^o. maria peperit filiū suū pri
mogenitū. exponūt p̄mogenitū. i. āte quē nul
lū. Officiū v̄o scde misse aiūt p̄cordare dictis
pastoz dicentiū vt legit^o i euāgelio. trāseamus
vsqz bethleem et vi. hoc. v. q̄. factū est. Qui ḡ
tulātes dicūt in introitu. lux fulgebit. Orta ei
erat stella ex iacob. Elē d̄r lux fulgebit in p̄so
na legis que tp̄alem natiuitatē antiq̄s p̄ribz
repromisit. Et subdit. Domin^o regnauit deco
rem induit^o. illū scz decorē q̄ coronauit eū ma
ter sua. Hec ē hūanitas. Et addūt i gradualī.
Benedict^o q̄ venit. z i alla. Domin^o regnauit.
Et q̄s et quātus sit. in offerēda supponūt dicē
tes. Domin^o em̄ firmabit orbē terre. Et qz pri
mus paries ē ex hebreis. iō p̄mitie scz pastoēs
in p̄munionē loquūtur ad eos. Exulta filia sy
on. i. eccl̄a. Officiū terciē misse p̄sonat mirabi
lia verbi dei qd̄ erat in p̄ncipio z icipit ēē caro
sicut legit^o in euāgelio. Hoc verbū ē puer qui
fm̄ p̄phetā nat^o ē nob. vt canim^o i introitu. Et
hoc ē cāticū nouū. de q̄ p̄pheta in versu. Cātā
te dom̄io cāticū nouū. Hoc q̄s verbū est illud
salutare. de q̄ p̄tin^o canit in gradualī. Elēzūt
om̄s. hec ē lux magna. q̄ d̄scēdit in v̄ginis v̄re
rum q̄ illu. o. h. ve. in hūc m̄dū. de q̄ dicit^o in
euāgelio. In p̄ncipio zc. Hic demū ē ille di
ues rex z potēs cui d̄r i offerēda. Qui sunt ce
li z tua ē t̄ra. In fine p̄me z scde misse dicunt
qdā Benedicam^o dño. put dictū ē sub ti. d̄ ad
uētū. Ab hac aut die vsz ad octauā ephie r̄nso
ria z eoz versus dicūt cū alla: ad rep̄sentādū
summā leticiā q̄ aduenit tpe gratie.

Ala

De dominica infra octauas natalis dñi.

De domica que i

tercidit ifra octauā natalis dñi. cā-
tat de natinitate dñi. Un introitus
misse ē. Bū mediū silētiū tenerēt oīa zc. sap. x.
ix. c. Est ei triplex silētiū. s. ignorātie. despatio-
nis. z gle. Silētiū ignorātie fuit añ legē. qz i-
rabāt pctā sua. et iō nō clamabāt ad dñm. Ad
ro. x. Adors reguit ab adā vsz ad moysen. p-
qz aut lex data ē ad cognitōez peccati. mltro tpe
pauert legē. Ad vltimuz vō despauert. qñ scz
oēs declinauerūt sūt inutiles facti sunt: tunc fuit
silētiū despatōnis. Postqz at reit rpc ruptū est
silētiū. Un clamāt oēs laudes dei. Silētiū glie
veniet qñ ipletū erit totū desiderū nrm. In si-
lentō desperatōis venit dñs vt ei attribueret sa-
lus humani generis. q ē ver⁹ medic⁹. Et b ē qd
dic. Bū mediū silētiū tenerent oīa. Seqt. Et
nox. i. diabol⁹ i suo cursu mediū. i. p mune iter
haberet. Des ei p munit ad inferos descēdebāt.
Ompotēs fmo tuus. i. fili⁹ tu⁹ dñe p. q dī ser-
mo pñs. qz p eū pñ nor⁹ est: a regalibz sedibus
venit qñere z facē reges. Uel ad litterā duz oīa
tenerēt mediū. i. p mune silētiū. de nocte. s. qñ
oīa silēt. z nox i suo cursu mediū iter pageret
ad litterā: ompotēs fmo tuus a. re. se. ve. quia
media nocte nat⁹ ē dñs. Et p cordat eplā quāto
ad gal. iij. c. Ubi dī. At vbi venit plenitudo tē-
poris zc. Rñsoriū ē speciosus forā zc. qz i mu-
nis ab oī peccato z oībz vñtibz plenus. Sicut
eniz habet ad colocē. iij. In ipō habitat omnis
plenitudo diuinitatis corpaliē. i. ad modū tri-
ne dimēisionis. i. p muni modo. sicut i oībz est.
scz essencialit pñcialit z potēcialit. Itē fm gra-
tiā ē i scīs. z fm vnionē ē i xpo: z ideo diffu-
sa est gratia i labijs tuis: grā. qz nunq sic lo-
cutus ē homo: diffusa ē inquā. qz i ore eius fuit
lex clemētie. vt cū dixit. mulier nemo te p dēna-
uit. nec ego te p demno. vade et am. no. p. Et cū
dixit. Diligite inimicos zc. Euāgeliū. Erat iō
seph luc. ij. silr ad natiuitatē ptinet qñtū ad pñ-
cipiū. licet z ad aliud ptineat. Erat inqt pater
eius scz putatiū⁹. z mī mirantes sup bis q dice-
bant de eo scz a pastoribus. Sequit i euange-
lio pphetia simeonis. Ecce posit⁹ ē b i ruinaz.
scz infideliū. z i resurrectōez multoz scz fide-
liū: z i signū. i. i significatōez. cui p tradiceē
quasi. d. si i viridi b faciūt i arido qd fiet: vel
iō ē. i. i oñsionē. qz p humilitatē z paupratē itur
i paradisum: vel i signū. iō est. i. i signaculum.
Un ioh. j. Quē signauit pñ et misit i munduz
vt eo signaremur. Et aggeus. Ecce posui te i
signaculum qz elegi te. Et i cāticis. Pone me
vt signaculū sup cor tuū zc. Posit⁹ est g christ⁹

i signū triplicitē. s. i significatōez i oñsionē et
i signaculū. Rursus b officiū. dū mediū zc.
vō est pmitine eccle. i qua recolit dñi natiui-
tatē: cui⁹ fructū pdicat i eplā qz d fuitute trās-
iui⁹ ad filioz adoptōez: z ipm pmedat. fm sa-
pientiā i euāgelio vbi dī. Puer crescebat z con-
fortabat plen⁹ sapia. Scdm potētiam i allā.
Dñs regnauit. z i offerenda. Dñs ei firmavit.
Scdm pulcritudinē i g duali. speciosus forma
In postcōmunionē vō. Tolle puez. math. ij. c
tps fuge notat q descēdit dñs i egiptū. z mltice
respicit ad gētilitatis adoptōez. qz dñs de iuda
trāsiiuit ad gentes vt eas adoptaret heredes.

De festo circūcisionis.

De festo circū

cisionis dicendū ē. Sciendū aut est
q circūcisio pmo iniūcta ē abraē et
semini ei⁹. i. hebreis ex eo nascituris. vt sic pba-
ret an obediret vel n: sicut z adā ad pbatōnem
obediētie mādaturū accepit. ne de ligno vetito
māducaret. Iuit at pcepta circūcisio pñt qñqz
causas. Primo vt p obediētiā mādaturū abraam
placēt deo. cui p puaricatōez adā displicuerat.
Scdo data fuit i signū magne fidei abraē. Cre-
didit ei se habiturū filiū i q bñdicerent oēs gē-
tes p fidē. i. p quē spūal circūcisio ipleret. vt sic
iustificaret z ipe. Tercō vt i b signo discernere-
tur ab oī natōe pñs ille. Quarto vt circūcisio
facta i virili mēbro p qd generat creatura mor-
taliū. et i q libido solet dñari: castitatē corpis
z mētis suadā. z ipudicitia refecadā indicaret
Quito qz non posset meli⁹ significari p xpm tolli
originale pctm. cū pputō qpe oīs homo nascit⁹
quēadmodū z cū originali pctō. In carne ppu-
cū iō est iussa fieri. qz i remediū instituta ē. i. pñ
origiale pctm qd a pentibz ptrarim⁹. corrupti
pcupiscentia q i pte illa magis dñat: et qz i
membro illo culpā inobediētie hō pus p gno-
uit. decuit q et i illo signū obie acciperet. Iiebat
circūcisio die. viij. ex legis pcepto. leuit. xij. z fi-
ebat cū lapideo cultello: ad significadū q p septe-
nariū hui⁹ vite i octaua die. i. etate q erit resur-
gentiū. oīs ab electis p petrā. i. xpm abscedetur
corruptō carnis z spūs: qñ libēabimur a fuitu-
te corruptōis. qñ circūcidet a pctis aīa cuiusqz
credētis i eū. Due itaqz res sunt illi⁹ sacra-
menti. s. circūcisio a pctis i pñti. et circūcisio ab
oī corruptōne i futuro. xpc aut non indigebat
circūcidi. vt iam dicetur. Conserbat cir-
cūcisio suo tpe remissionē pctōz sicut et nunc
baptism⁹. Un grego. Qd apud nos valet vnda
baptismi. hoc egit apd veteres. vel p paruulis
sola fides. vel p maioribz vñ sacrificij. vel p bis
q de abraē stirpe pdierūt misterij circūcisiois

Liber

Sextus Jo. crm.

Sed q̄re xpc q̄ fuit agn⁹ immaculat⁹ nō hñs maculā neqz rugā: q̄ pctm̄ nō fecit. nec inuēt⁹ ē dol⁹ i ore ei⁹. voluit circūcidi: Rñ deo sic voluit in tēplo pñtari. sic z baptisari. sic z de agno paschali cū discipulis epulari: sic voluit i corpe circūcidi p̄t nos. Scdo ne iudei dicerēt eum n̄ eē messia i lege pmissum. qz nō eēt circūcisus nec viueret fm̄ legē. qui de scīpo dixit. nō veni soluere legē. s̄z adimplē. Tercio rōne nr̄i scilz p̄t figurā. Etm̄ circūcisio figurat pñtez sp̄i rituale q̄ ē gratia. z futurā q̄ erit in glā: nec dedit nob̄ exemplū carnalit̄ circūcidēdi. s̄z sp̄ualiter p̄ vite inouatōez. Nā fm̄ bern̄. dupliciter debem⁹ circūcidi. s. exteri⁹ in carne z interi⁹ in mēte. Quarto rōne sui. vt. s. se verā carnem assumpsisse oñderet. Quito ne demones icarnatōis misterii agnoscerēt. cū ei illa p̄ origiale peccatū fieret. credidit diabol⁹ z hūc q̄ circūcidebat s̄līr pctōrē eē: p̄t quā etiā cām voluit vt m̄ ei⁹ vgo ppetua despōlaret. Serto p̄t pfectā hūilitatē tanq̄ eēt peccator voluit h̄ fieri. licz nō idigeret: sicut ex hūilitate voluit baptisari subdēdo se minori. Vbi sit caso p̄putij xpi dictū ē in q̄rta pte sub. vij. p̄tula canonis sup̄ vbo. noui et eterni. Fuit aut̄ mutata circūcisio i baptismū q̄tuor de causis. Prima qz sacramētū baptismatis ē pfect⁹. Scda qz magis p̄mune. mulieres ei circūcidi nō poterant. Tercia qz magis grā plenū. Per circūcisioez nanqz tm̄ pctm̄ remittebat. sed grā ad bñ ope rādū p̄ cā nō p̄stabat. nec vtutes dabant v̄l augebant. In baptismo ei nō solū pctm̄ remittit s̄z etiā grā coopandi p̄ferē z vtutes augentur. Ideoqz recte ait apl̄s. q̄ abraā accepit circūcisionē tm̄ i signū. Quarta p̄t honestatē: honestius ei ē aq̄ lauari q̄ corpe mutilari. Sed videt⁹ q̄ de circūcisioe nō debeat fieri festū. cuz dic̄ apl̄s. Circūcisio nihil p̄dest. Et itez. Si circūcidimī xpc nihil vob̄ p̄derit. Preterea cū eccl̄a nō faciat festū de passiōe dñi: videt⁹ q̄ in circūcisioe in q̄ incipit passio dñi. qñ p̄mū sanguinē suū fudit. nō sit faciēdū festū. s̄z poti⁹ lāmētū sic z i passiōe. Ad hoc d̄r q̄ festū nō fit d̄ circūcisioe. s̄z de octaua natalis dñi. Sed nec aliqd̄ ipedit nos dicē q̄ fiat festū de circūcisione. qz significat circūcisionē q̄ fiet i octaua resurrectōis a culpa z a pena. 7 ē causa meritoria illi⁹: z p̄t illd̄ gaudiū eccl̄a solēnsat. Ad h̄ vō qd̄ obijcit de passiōe. rñ det⁹ q̄ alia de cā eccl̄a dimittit facē festū in die q̄ dñs passus ē q̄ p̄t passiōē. scz qz tūc dñs posuit pctā nr̄a in state ra. Unde iob. Utinā appenderent̄ pctā mea q̄bus iram merui et calamitas quā patior i statera. Oportuit ei filiū dei pati p̄ peccatis nr̄is vt nos redimeret ab oī pctō. Et ideo luget ec-

clesia magnitudinē pctōz suozum: p̄siderās q̄ sol erubescens p̄pter pctā hoīm obtenebrat⁹ est de q̄ dicet sub parasceue. Celebraz̄ igit̄ hodie octaua natiuitatis. q̄ ē octaua suppletōis. put̄ dicet in phemio. vij. ptis. Est etiā hec octaua alteri⁹ negocij significatōis. Duplex ē ei negociū qd̄ in ea figurat̄. Unū circūcisio dñi. qd̄ i euāgelio exp̄mit̄. Alterū aduēt⁹ hoīs ad deū. Est ei duplex aduēt⁹. s. xpi ad hoīes d̄ q̄ i natiuitate actū ē: et hoīm ad xpm̄ de q̄ in hac octaua agit̄. qd̄ notat̄ antiphone laudū. vt illa. O admirabile p̄merciū. Nā p̄merciū ē. vbi aliqd̄ accipit̄: et aliqd̄ dat̄. Dñs nāqz accepit nostram hūanitātē vt nob̄ daret suā diuitatē: qd̄ notat̄ ibi in v̄bis seq̄ntibz. s. aiatū corp⁹ sumēs d̄ v̄gine. Per h̄ ei notat̄ q̄ dñs accepit. Per h̄ vō q̄ dic̄ largit⁹ ē nobis suā deitatem. notatur qd̄ dedit. Secūda vō et quarta antiphone terminantur. te laudam⁹ deus nr̄. q. d. ad te venim⁹ laudādo te. Tercia terminat̄. dei genitrix intercede p̄ nob̄. q. d. Intercede vt filius tu⁹ suscipiat nos. In q̄nta d̄r illud qd̄ dixit baptista. Ecce agn⁹ dei. q. d. ad eū venire debem⁹. Un̄ andreas et ali⁹ discipul⁹ iohannis hoc audito secuti sunt dñm. In anti. vō q̄ est sup̄ benedictus d̄r. Innouant̄ nature: nostra ei natura recedēdo a deo ē inneterata. et redeundo est innouata. Notandum q̄ est q̄ qnqz sunt q̄ hanc diem reddunt solennē. Primū est quia hac die duo festa p̄currunt scz parientis et partus. Unde z et due misse celebrant̄. Prima de pariente scz de beate virginē in q̄ dicitur introitus. Multitū: et p̄munio. Simile ē regnū celoz homini negociatori. math. xij. c. Secūda de partu. s. de filio in q̄ dic̄ introit⁹. Puer natus est nobis: vel i alijs eccl̄ijs. Dū mediū silētium: vñ z in q̄busdā gradualibus officiū vtrunqz intitūlatū inuenit̄. Et ideo qz h̄ festū est de beata virgine. fit hodie statō apud eccl̄am beate marie trās tiberi. q̄uis qdaz scripserit q̄ fit apd̄ sc̄tā sc̄tōz ad lateranū. p̄ eoqz caro circūcisiois domini ibi d̄r p̄suari. put̄ dictū ē in quarta pte sub. vij. p̄tula canonis. Epistola ē. Apparuit benignitas. q̄ ē ad titū. iij. Euangelii ē. Post q̄ p̄summati sunt. luc. ij. Alla. mltipharie. hebre. j. Secūdū qd̄ facit hanc diem solennem. ē octaua de q̄ dictū est. Tercius impositio noui et salutiferi noīs. de q̄ dicet sub ti. de sabba to sancto. vbi agit̄ de baptismo. Quod nomen triplex ē. s. fili⁹ dei. xpc. et ihs: sicut ex euangelio colligit̄. De hoc dictū ē i phemio sc̄de par̄tis. Quartū ē effusio sanguinis ihu xpi hodie ei p̄mo sanguinē suū p̄ nobis fundere cepit. qui eum postmodū sepe effundere voluit. Quintū est signaculum circūcisionis. quod xpc

De festo Epiphanie

In festo Epiphanie
Hic p[ro]phetas p[ro]phetas p[ro]phetas

hodie p[ro] nob[is] dignat[ur] e[ss]e suscipe p[ro]p[ter] causas p[ro]mis-
sas. In quib[us]dā eccl[esi]is subdiaconi fortes et
iuvenes faciūt hodie festū: ad significandū q[uo]d i[n] oc-
taua resurgētū q[uo]d significat p[ro] octauā diē q[uo]d cir-
cūcisio fiebat. nulla erit debilitas. nō senect[us].
nō seniliū. nō ipotēs peuricia: s[ed] oēs p[er]cursemus
in vi[ra] p[er]fectū. cū hoc mortale induet imortalit[ate]m.
et h[oc] corruptibile icorruptōez vt p[ro]missus est
De h[oc] dicet i[n] septima p[ar]te sub festis sanctor[um] ste-
phani et iohannis. Postremo nōndū ē q[uo]d olī pa-
gani et gētilēs i[n] his kal[endis] m[ul]tas sup[er]stitiōes obser-
uabāt. q[uo]z aliq[ui]s aug[ur] in q[uo]dā p[re]mōrat f[er]mone.
Credētes ei inq[ui]t ianū quendā deū esse. eū tunc
venerabāt. ei duas facies figurātes. vnā a[n]n[no].
aliā p[er] eoq[ue] ē p[ri]ncipiū a[n]ni seq[ue]ntis et finis p[re]cedē-
tis. Assumebāt enī formas mōstruosas. ali[us] ex
pellib[us] pecudū. ali[us] ex capitib[us] bestiarū. ali[us] ve-
stientes tunicas muliebres. ali[us] auguria obser-
uabāt. dātes vel recipiētes diabolicas stenas.
ali[us] mensas laute p[re]paratas tota nocte manere
sinebāt. putātes p[er] totū a[n]ni spaciū p[er]iuria i[n] tali
sibi abūdiātia p[er]durare. q[uo]d p[ro]hibet xpianōs facē.

De festo epiphanie.

Equitur festū epi

phanie q[uo]d vocabulū grecū. sonāt la-
tine manifestatō siue apparitō. Et est
idē cū festo natiuitatis. nihil ei nasci p[ro]fuit nisi
apparuisse. Uerū p[er] triplici apparitōe hodie so-
lēmizat eccl[esi]a. Vn[de] et i[n] codicib[us] antiq[ui]s hec dies
eph[ra]z pluralit[er] intitulat[ur]. Et iō triplici[ter] notat[ur].
sc[ilicet] eph[ra]ia. theophania. et betphania. Eph[ra]ia d[icitur]
q[uo]ntū ad illā apparitōez d[omi]ni q[uo]d facta ē magis per
stellā. Adagi aut[em] ip[s]i fuerūt. caspar. melchior. et
balthasar. Et fuerūt reges iuxta illud psalmi. Ti-
bi offerēt reges mūera. Et iter[um]. Reges thar. et
in. mu. of. re. ara. et saba. do. adducēt. Quorum
corpa de mediolano i[n] coloniā trāslata fuerunt.
Et dicūt magi a magnitudine scie. p[er] astro-
nomiā ei cognouerūt. q[uo]d stella illa nō erat ex cō-
stitutis a p[ri]ncipio. s[ed] illa de q[uo] balaam m[ag]i[ster] suus
p[ro]phetauerat. nūeri. xxiij. Dicit stella ex iacob
et p[er]surget rōga de isrl[em]: et de iacob erit q[uo]d domietur
Et i[n] deo moti sunt. vt ductu illi[us] stelle venirent
i[n] bethleem. vt regē natūz quē eis p[ro]phetauerat
balaam adoraret. Et d[icitur] eph[ra]ia ab epi q[uo]d est sup[er]
et phanos quod est apparitio: q[uo]d desursum illa
fuit apparitō. sc[ilicet] de celo. Vel ab epi q[uo]d est sup[er].
q[uo]d scriptū est. vsq[ue] dum veniens staret sup[er] vbi
erat puer. Erat quidē primior terre q[uo]d alie stel-
le. Et hec facta sunt tredecima die a natiuitate
d[omi]ni. qua die stella magos ad p[re]sepiū duxit. Et
dicūt quidā. q[uo]d stella illa fuit spūssanctus. q[uo]d po-
stea descendit sup[er] d[omi]nū baptisatū i[n] specie colū-
be et ip[s]is magis i[n] specie stelle. Alij dicūt q[uo]d fu-

it angel[us]. q[uo]d apparuerat pastorib[us] iudeis: s[ed] illis
tanq[uam] rōne vtentib[us] i[n] forma rōnali. istis v[er]o gen-
tilib[us] tanq[uam] irratōnabilib[us] i[n] specie irratōnali.
Alij et ver[um] q[uo]d fuit de nouo creata. q[uo]d pacto offi-
cio suo rediit i[n] p[ri]mordialē materiā. Alij dicūt
q[uo]d cecidit i[n] puteū. vbi adhuc d[icitur] apparere: sol[us] t[ame]n
v[ir]ginib[us]. Solet aut[em] q[ui]ri quō tā cito videl[icet] i[n]-
fra. xij. dies de tā remotissimis regionib[us] hie-
rosolimā veniēt. q[uo]d d[icitur] e[ss]e i[n] medio mundi. iux[ta] il-
lud psalmi. Rex n[oster] opat[ur] ē salutē i[n] medio terre
Bic ysidor[us] q[uo]d a[n]ni natiuitatē stella illis apparuit
vt possent ibi e[ss]e i[n] t[em]p[or]e oportuno. Hieronimus
dic[it] q[uo]d i[n] die natalis p[ri]mo ab eis visa ē. s[ed] veniēt i[n]
dromedarijs: iux[ta] illud p[ro]pheticū. Inūdatō come-
loz operiet te: dromedarij madiāz et effa. q[uo]d ve-
locissime currūt. Vn[de] et dicunt a dromos q[uo]d est
cursus. et ares q[uo]d ē virt[us]: et sunt minores came-
lis. s[ed] veloci[us] currūt q[uam] illi. s[ed] tātū i[n] vna die q[uo]ntū
equ[us] i[n] trib[us]. Querit etiā q[ui]re magi veniētes
munera obtulerūt. r[ati]o deo q[uo]d f[er]m[us] bedaz antiq[ui]tus
nullus ad regez vel d[omi]nū vacuus introibat: q[uo]d
p[er]se et chaldei obf[er]uat. Scd[us] f[er]m[us] bedā. obtulerūt
aur[um] et b[e]t[e] v[ir]gini. p[ro]pter inopie subleuatōem. thus
et stabuli fetore. mirrā p[ro]pter mēbroz pueri p[er]so-
lidatōem. et fermiū expulsionē. Terc[us] q[uo]d aurū
ad tributū thus ad sacrificium. mirra v[er]o ad se-
pulturāz p[er]tinet: p[er] hec g[er] tria insinuant i[n] x[p]o.
regia p[ar]t[is]. diuina maiestas. et hūana mortali-
tas. Quarto q[uo]d aur[um] significat dilectōez. th[ur]orati-
onē. mirra carnis mortificatōnez: q[uo]d tria offerre
deo debem[us]. Scd[us] apparitio fuit eadē die i[n]
baptismo. m[ul]tis t[ame]n annis reuolutis. s[ed] xij. die
tricesimi vel tricesimi p[ri]mi a[n]ni. Vn[de] lucas. Et
ip[s]e ihs erat icipiēs q[ui] a[n]noz. xxx. Et iō hec ap-
paritō d[icitur] theophania. a theos q[uo]d ē de[us]. et pha-
nos q[uo]d ē apparitō: q[uo]d ibi tota t[ri]nitas apparuit.
p[ater] i[n] voce. fili[us] i[n] carne. spūssanct[us] i[n] colūba. Qui-
dam aut[em] heretici dixerūt solū i[n] die eph[ra]ie baptisa-
ri debē. p[er] coq[ue] tūc x[p]c fuit baptisatus. nec dari
spūssanctū baptisato i[n] alio die. Et greci eadem
die baptisant. Ob quā heresim extirpandā sc[ri]p-
t[ur] p[re]s de[us] eue[re]t neminē nisi i[n] articulo necessitatis:
eadē die baptisari debere. Tercia apparitō
fuit postea s[ecundu]m eodē die a[n]no reuoluto. cum e[ss]et.
xxx. a[n]noz et. xij. dierū. sc[ilicet] q[uo]n[do] manifestauit se e[ss]e
deum p[er] mutatōem aq[ue] i[n] vinū. q[uo]d fuit p[ri]mū mi-
raculum aptum. q[uo]d d[omi]ns fecit i[n] chana galilee:
vel simplici[ter] p[ri]mū q[uo]d fecit. Et hec apparitio d[icitur]
bethphania. a beth q[uo]d ē dom[us] et phanos q[uo]d est
apparitō. q[uo]d ista apparitio facta fuit i[n] domo i[n]
nuptijs. De his trib[us] apparitōib[us] fit solenni-
tas i[n] hac die. Sed q[uo]d eccl[esi]a nō p[otes]t p[er]fecte de o[mn]i-
bus vna et eadē die solēnizare: i[n] deo de stella ple-
ne erequit[ur]. et de alijs aliq[uo]d admiscet. vt notet[ur]
q[uo]d tres fuerūt i[n] illa die apparitōes q[uo]d legunt i[n]

Liber

euāgelio tanq̃ sub die eadē facte. De p̃mo miraculo hodie fere totū cantat officiū. qz in ea spāliter natiuitas dñi gentibz ē notificata. De scdo duo rñsor̃ia cātant. s. p̃mū. Hodie in iordane. 7 in columbe specie. qd a pluribz eccl̃ijs ponit nonū: 7 iō p̃mū 7 nonū: qz baptisma ē p̃mū sacramentū ñre redemptōis. p qd reformamur 7 siles angelis efficimur. qz sunt. ix. ordines. Bruno autē sineñ. ep̃us. corrector officij antiphonar̃ij: dixit q̃ i rñsor̃io. i. columbe sp̃e. et in antiphona vox de celo. q̃ d̃r in octaua ad laudes. nō debet eē ṽbū istud ip̃m audite: qz i baptismo nō fuit h̃ dictū a p̃re. s3 i trāsfīguratōne: 7 q̃ agūt festū trāsfīgurationis cantāt res p̃sor̃iū. in q̃ illud p̃tinet. q. d. Ego sum testis q̃ h̃ est ille q̃ p̃missus est in lege deus. xviij. vbi dixit moyses. Prophetā de gente tua 7 de fratribz tuis suscitabit tibi deus. ip̃m audies zc. Qui autē ṽba ei⁹ que loq̃tur in noīe meo audire noluerit. ego vltor existā. De tercō ṽo miraculo cū alijs cantat vna antiphona sc3 tribz miraculis. Beda etiā dīc i p̃mēto sup lucā q̃rtā apparitōez factā fuisse eadē die āno reuoluto. cū eēt xxxj. ānoz. s. in fractōne qnq3 panū 7 saturatiōe qnq3 miliū hoīm: 7 illa d̃r phagiphanīa. a phagin qd est bucca siue comedere. S3 de hac nil hodie agit. Preterea dubitat vtz h̃ cōtingerit ista die. tum qz in originali bede nō sic legitur. tū qz ioh. vi. vbi de h̃ miraculo agit dicit. Erat autē primū pascha zc. Ideo at̃ institutū fuit hac die festū de tribz miraculis. qz hec dies fuit antiquus celebris i honore augusti cesaris. p̃pt̃ triplicē ei⁹ triūphū. q̃ suo tpe romano impio tres regiones subiugauit: sc3 parthiam egiptū. 7 mediā. Illā g̃ celebritatē eccl̃a in melius p̃mutauit videlz ad celebrādū x̃po p̃ eius triplici miraclo. In q̃busdā eccl̃ijs nō dicit hac die ad nocturnos. dñe la. m. a. nec deus in adiutoriū. nec gl̃a p̃ri. nec himn⁹: ad notandū p̃mptitudinē gentiū. q̃ statim stella apparente venerūt: ex arupto g̃ ad nocturnos veniūt. q̃si ip̃o facto dicat eccl̃a. q̃b nō ē narratū de eo veniebāt. 7 q̃ nō audier̃ p̃teplati sunt. esai. liij. c. El̃el pōt dici q̃ in h̃ festo sit p̃cipue mētio d̃ gētiliū p̃uersione. q̃s illi tres magi initialit̃ p̃cesserūt. Quia g̃ p̃uersio ip̃oz gētiliū adhuc erat imp̃fecta. qz i paucissimis. i. i ip̃is tribz magis iccirco i signū hui⁹ eccl̃a omittit cātica. q̃ iam p̃uersoz seu p̃fectoz eē vident. sicut gl̃a patri himnū 7 hmōi. Hac etiā de cā nō p̃mittit. dñe la. m. a. nec de⁹ in adiutoriū: qz p̃m apl̃m corde credit ad iustitiā. sc3 p̃us: ore autē p̃fessio fit ad salutē sc3 postea. Inuitatoriū etiā ñ d̃r p̃pt̃ q̃tuor rōnes. Prima ad oñdendū q̃ eccl̃a in p̃micijs suis venit de gentibz ad dñm. nō inui-

Sextus Jo. crm̃.

tata vel vocata p̃ p̃conē aliquē. s3 sola stella duce. iux̃ illud nemo nos p̃durit: vt sic incutiatur erubescētia eis q̃ tardē credūt. cū mltos hēant p̃dicatores: magi ei nō vocati venerūt adorare x̃pm. Scda vt nos q̃ q̃tidie inuitamur 7 excitamur ad orandū 7 dēp̃candū deū. videamur de testari inuitatōez fraudulētā herodis dicentis magis. Ite 7 interzogate diligent̃ de puero zc Tercia causa ē qz ip̃a res nos iuitat sc3 stella p̃ quā significat fides. q̃ ducit nos ad deū. 7 illuminat nos i nocte hui⁹ sc̃li. Quarta qz psalm⁹ venite. q̃ idē dīc d̃r i nocturnis: 7 sic idē repeti videret. Licet g̃ hac die nō dicat inuitatoriū. tñ psalm⁹ inuitatori⁹. s. venite exultem⁹ i tercio nocturno ad septimā ātiphonā d̃r: ad ostendēdū q̃ in t̃cio tpe sc3 g̃re sufficient̃ inuitata ē eccl̃a de gentibz: 7 nullus se excusare pōt. qz in omēz terrā exiuit son⁹ eorum. Et qz tercio tpe sc3 g̃re data ē vniformis gr̃a in plenitudīe. Dicitur q̃ ad septimā ātiphonā ad notādū q̃ p̃ baptisimū dat sp̃s septiformis. p̃ter hebdomadā dicim⁹ inuitatoriū in p̃sona magoz alijs q̃ viderāt nūciantū. Legunt autē tres lectōes de esa. q̃ ex p̃s suis loq̃t de x̃pi natiuitate: de q̃. siue de nati apparitōne h̃ festū ē. S3 querit̃ q̃re in q̃busdam eccl̃ijs in p̃ncipio terci⁹ nocturni hui⁹ festi canit̃ psalm⁹. Deus ñr refugiū. cū ātiphona fluminis zc. cū ip̃e p̃cedat in ordine psalterij vltimū psalmū p̃me nocturne. 7 om̃s sc̃de. Rñdeo terciū nocturnū recolit nouū testa. quod ē t̃ps g̃re: q̃ p̃pter h̃ terciū nocturnū habet in capite antiphonā. Flumis. q̃ cū dicto psalmo nouum tangit testamētū: 7 ideo dict⁹ psalm⁹ tūc et non p̃us dicit̃. Preterea ātiphona ip̃a habet allā. qd nō ponit i ātiphonis p̃me ṽl secūde nocturne. vt dictū ē sub natali. Rursus iō ponit i septimo loco. qz p̃tinet ad septiformē g̃re spiritū p̃ vim baptismi collatū. seq̃ntes etiā ātiphone cū suis psalmis nouū indicāt testa. Et hi tres psalmi mōstrāt p̃motōem gētiū p̃ p̃dicationem ap̃loz. subuersionē ydoloꝝ. et conuersionēz fidelū. Romana tñ eccl̃a dictā antiphonaz fluminis cū suo psalmo ponit i p̃mo nocturno. et psalmū venite i t̃cio. p̃m rectū ordinatū et naturalē ordinē psalmoz. 7 p̃grue: qz gentes tpe g̃re venerūt ad fidem. Et attēde q̃ antiphone in p̃ma prochia siue nocturna p̃tinent sacerdotes. in scda reges. in tercia vsq3 ad angelos p̃ueniūt. Post terciū nocturnū statim cātāt euāgelii luce. Factū ē autē: in q̃ de baptismo saluatoris plene agit. 7 ei⁹ genealogiaz describit. qz vt p̃missus ē h̃ festū de natiuitate ē. Notādū autē est. q̃ matheus in euāgelio liber generationis enumerat generationē illam incipēs ab abraam descēdendo vsq3 ad ioseph viz marie.

de q̄ nat⁹ est ihs zc. oñdens p hoc q̄ a summo
celo fuit egressio ei⁹. z q̄liter dñs ad nos descē
dit. Silr esaias. xj. dona spūsc̄i enūerās. vlti
mo ponēs timorē dīc. z repleuit eū spūs tioris
domini. Sed lucas in hoc euangelio factum
est aut. illam enūerat ascēdēdo: qz p⁹ baptismū
eā enūerat. nec sistit eā i abraā. s. i eadē vsz ad
deū. pcedit p ḡdus sic: q fuit heli zc. oñdēs p h
q̄ a baptismo iter ē ad deū. s. h q̄si p q̄sdā gra
dus v̄tutū q significānt p p̄res ḡdati ordinatos
z tāgit filios fm legez. nō fm naturā sic: q fuit
nathā. q fuit dauid sup. fili⁹. s. adoptiu⁹. Una
ḡ generatō describit descēdēdo. altera ascēdē
do: qm̄ vna carnal. altera spūalis. In vna po
nit̄ genuit. vbi carnalis general et tpalis suc
cessio exp̄mit̄. In altera ponit̄ q fuit: vt notet̄
spūalis generatōis adoptō. z describit̄ ascēdē
do. vt notet̄ spūalis ascēsus. Pruna t̄minata ē
in v̄ginis partu. sc̄da nob̄ inchoata ē p baptis
mum. Tria ḡ sunt euāgelia hui⁹ solēnitatis.
Unū ē de baptismo. s. factū est. Sc̄dm de ma
gis. s. Lū nat⁹ eet ihs. qd̄ dī i missa z ibi dicit̄
sic ei scriptū ē p p̄ham. s. micheā. c. v. Terciū
ē de nuptiis. qd̄ dī i dñica seq̄nti p̄festū beati
hilarij. Sane p̄missa duo euāgelia de gene
ratōe xp̄i de nocte dicunt̄. vnū i natiuitate. al
terū i eph̄ia: qz vtraqz xp̄i generatō fuit in no
cte. i. obscura z p̄orum sensibz nō itellecta. Be
h etiā sub natali dictū ē. P̄ euāgelij eccl̄ia
exultādo dīc. Te deū laudam⁹. P̄az ḡ agit̄ d
baptismo dñi i noct̄no officio. s. sup̄let̄ i octa
ua. i. q̄ agit̄ de apparitōe facta i baptismo: p̄ser
tim i antiphōis lauduz q̄ oñdūt effectū baptis
mi i nob̄. s. vt baptisemur. vt a p̄ctis. p nostruz
lauacrū abluamur. Dēs ei vni⁹ z septimi toni
sunt. vni⁹ ad notādū eccl̄e vnitatē in q̄ solū ba
ptisma p̄desse p̄t. septimi ad notādū q̄ in ba
ptismo dat̄ septiformis gr̄a spūsc̄i: vel qz per
baptismū puenit̄ ad septimā etatē q̄scētium.
Si ei aliqs statū p̄ baptismū digne acceptum
decedat. mox recipit p̄mā stolā q̄ dat̄ in septia
etate. i. in sc̄da vespa. Antiphona v̄o ad ma
gnificat̄ ē octauū toni: qz i vespa mūdi nob̄ da
bit̄ stola sc̄da. i. gl̄a corp̄is. quā i octaua etate
nos recepturos sp̄am⁹. Duplex ē ei m̄di vespa
p̄ma ē sexta etas. fm qd̄ dñs dī i vespa mundi
nat⁹. iux̄ illd̄. Clergēte m̄di vespe. Sc̄da est fi
nis mūdi. i. q̄ vel p̄ quā dabit̄ nob̄ gl̄a carnis.
de q̄ dī. Ad vespam̄ demorabit̄ flet⁹. Nā vsqz
tūc erit flet⁹ miserie n̄re. s. tūc erit finis. Biciū
etiā ad horas capitulū illd̄. Surge z illūiare:
et illd̄. Sup te at̄: et illd̄. Inūdatō. q̄ sunt esa.
lx. ca. Adissa siue diurnū officiū silr p̄tinet
ad p̄mū p̄ncipale z p̄cipuū miraculū. s. ad pri
mitias t̄poz gētū. z ad munera magoz. z ad

xp̄i natiuitatē. Un̄ introit⁹ qui sumit̄ de esa. li
cet nō sit ibi p̄tinue est. Ecce adueit zc. Eccl̄a
ei d̄ gētilibz elctā p suo vocatōis initō gaudēs
ḡosum laudis p̄coniū offert deo p sua salute.
d. Ecce zc. q. d. Ecce i p̄atulo est q̄ dñs nat⁹
dñiator effectū adueit. i. ad nos veit. i. carnez
assumpsit. Uel vt alludamus p̄nti diei ad nos
veit. i. q̄ i carne latebat. p m̄ta siḡ de⁹ eē appa
ruit: vt p stellā. p magoz mūera. p vocē pater
nā. z p sp̄m̄sc̄m in colūba. Et ppter h̄ v̄tū ad
uerbio demōstrādī ecce. oñdens apparitōnem
filij dei q̄si ad oculū p p̄missa. Ep̄la. Surge z
illūiare. Et graduale. Dēs de sabba zc. sunt
de eodē. z sumūt de esa. lx. c. Et euāgelium de
eodē. s. Lū nat⁹ eet ihs zc. qd̄ ē math. ij. c. ex q̄
sumunt̄ alla. et cōmunio. Sicut aut̄ matutino
officio fit sup̄pletio i octaua vt iam tactū ē: ita
et misse officio simpliciter fit sup̄pletio. Nam
introit⁹ misse hodiernē notat gaudiū gentium
de aduētū saluatoris exultantiuz: z in collecta
hortat̄ gētes ad p̄teplādā ei⁹ sp̄em pueire quaz
p fidē cognouerūt. Reliquū totū ē de miraculo
hui⁹ diei. s. d̄ gētilibz p stellā ductis. Nō est
p̄mittēdū q̄ i ytalīa i missa h̄ diei futurz pa
scha p̄lis anūciat̄. Sacerdos nāqz vel ali⁹ p⁹
offertoriū dīc alta voce. Annūcio caritati v̄re
gaudiū magnuz qd̄ erit oī p̄plo: qz septuagesi
ma erit tali die. z pascha tali. In cōcilio vero
bratharen̄. ita legit̄. Placuit vt postq̄ oīa i cō
cilio sacerdotū fuerūt ordiata sup ventuz ip̄i⁹
anni pascha: q̄ kalendaz die. i. q̄ die añ vel p⁹
kalendas. vel quota luna debeat suscipi. a me
tropolitano ep̄o intimeē: qd̄ ceteri ep̄i vel reli
quus cler⁹ breuiculo subnotātes. vnusqzqz in
sua eccl̄a adueniēte natalis dñi die post euā
gelicā lectōem populo annūcient. Hoc tñ non
vbiqz fuaē. Rursus in cōcilio carthagineñ.
statutū ē. vt dies pasche forataz sc̄z litteraruz
subscriptione oībus intimeē. dies v̄o concilij.
xj. kal. nouēbris fueē. Quidā aut̄ vltamōta
ni ep̄i i synodo quā celebrant die mercurij. pri
miori festo b̄ti luce p̄missa annūciāt. Quidā
asserūt in vigilia eph̄ie ieiunādū fore. eoqz sibi
p̄priū officiū appropriat̄. et allā i officio nisi i
dñica interueniat. subticetur: z dicit̄ euange
lium defuncto herode. qd̄ est math. ij. c.

De octaua epiphanie.

De octaua epiphanie i

oī cātu. z i lectōe esaie q̄ legit̄. p epi
stola. s. Bñe de⁹ me⁹. agit̄ d̄ baptis
mo. Un̄ ibi dī. Exultēt solitudines iordanis:
idō qz i iordane vim regeneratiuā dñs cōtulit
ags. instituendo baptismū: z qz gētes q̄ a deo
prius erāt q̄i in solitudine def̄te. ad eū redeūt

Octava g ephie suppletōis ē. vt i ti. pcedēti di-
cū ē: qz sic i festo recolim⁹. quō xpc baptizat⁹ ē.
ita i octaua rē pte quā baptizat⁹ ē. qd ātiphone
illi⁹ diei ostendūt. In octaua igit de scdo ephie
miraclo. s. de baptismo iubilat: vt i añ. veterēz
hoiem ⁊ ceteris q sequunt: q qz trāslate sunt de
greco i latinū. gūi⁹ ptinēt i dictamie ydioma: ⁊
sunt de septimo tono. qz ptinent ad baptismum
vbi septiformis grā spūscī opat: ⁊ sunt nouēz
qm p ianuā baptismi pueniē⁹ ad pfortiūz. ix.
angelorū. Sūt tñ octo de b expsi⁹ agētes ppter
verā octauā ad quā baptisma ducit. Et merito
baptismi officiū ad octauā differē: qz vicē tenet
circūcisōis. q i octaua celebrabat. Et cātā hac
die iuitatoriū: qz p dīcātibz aplis ad baptismūz
sunt hoies iuitati. Quedā vō ecclie dicunt hac
die ad missaz euāgelīū. venit ihs a galilea. qd ē
math. iij. c. Aliē dicūt. vidit iohes ihs veniētē
ad se. qd ē ioh. j. c. q ābo fm lraz ptinēt ad ba-
ptismūz et eplam. Surge illuminare.

De prima dominica post epiphaniāz.

E prima domīca

p⁹ ephiaz. s. infra octauas dicturi. p
mittim⁹ q ab ephiaz vsq ad septuages-
simā possunt eē sex dñice ad pl⁹. ⁊ vna ad min⁹
In qbz omībz itendit ecclā i nocturnis officiis
oñdere apparitōez dñi: vt stella oriat i nob q du-
cat nos i bethleē supiozez: et fere oīa q b tpe di-
cunt ad gaudiū ptinēt. Elerūtñ nō nisi tres ex
ipīs dñicis ppiū habēt officium. ⁊ iō qñ qtuor
sunt aut plures. seqns officiūz dñi in qbusdā ec-
clesiis i pma dñica p⁹ octauas: qñ vō sunt tres
dñice tñ. dñi in dñica infra octauas. In hac
g dñica scz infra octauas monet nos ecclā i in-
troitu. vt offeram⁹ dño aux. qz rex regūz est: et
thus. qz d⁹ deoz. ⁊ hoc idē facit in duabz seqn-
tibus. Et est introitus. In excelsso throno vidi
sedere virū quē adorat multitudo angelorum.
Qd sumptū est de illo loco esa. Glidi dñm sedē-
tem sup solīū excelsū zc. Qd ei hic dīc thro-
nū dicit ibi solium. qd idē est: ⁊ qd dñi b multi-
tudo angeloz. idē est etiā qd dñi in esa. q angeli
canebāt scūs sact⁹ sact⁹. Sane thron⁹ excelsus
est ecclā. i q sedet d⁹: q monet nos vt adorem⁹
xpm. sicut vēr regez. Epla vō monet nos vt of-
feram⁹ mirā dīcēs. Obsecro vos p mīscdīā dei
vt exhibeatis corpa vīa hostiā viuētez scāz. deo
placētē zc. ad ro. xij. c. p b oñdīt mirā. q itel-
ligit i carnis mortificatōe. Euāgelīū ē de appa-
ritōne dñi. Lū fact⁹ eēt ihs ānoz. xij. luc. ij. ca.
vbi seqt. mī ei⁹ inuenit eū in tēplo disputātē cū
sapiētibz et docentē. Pōt etiā dīci. q ad hoc vt
efficiamur thronus in quo dñs se deat. tria sunt

nob necessaria: mūdicia carnis huilitas mētis
⁊ exultatō i dño. Ad mūdiciā carnis iuitamur
in epla. vbi dñ. Obsecro vos zc. vt sup. Ad hu-
militatē mētis i euāgelio xpi exēplo. de q ibi le-
git. q pentibz subdit⁹ erat. Ad exultatōz i dño
in gduali. in q bñdicim⁹ dño q facit mirabilia
sol⁹: ⁊ i allā ⁊ i offertorio i q dño iubilare iube-
mur. Interest tñ int allā ⁊ offertoriū. qz i allā
tñ semel dñ. Jubilate deo oīs ēra. in offertorio
āt geminat sub diuersa melodia: ad notandum
q in gaudio dñi crescere debem⁹. qz sum⁹ mīsti
cum corp⁹. Un in euāgelio dñ. Puer aut cresce-
bat zc. In p̄munionē q ē luc. ij. notat xpi hūa-
nitas. fm quā vocat eū filiū. ⁊ qñ increpās dīc
fili qd fecisti nob sic: ⁊ etiā deitas fm quā ipe
dīc. Nesciebatis qz i his q sunt pīs mei opor-
tet me esse. De dñica scda p⁹ epiphaniāz.

In hac secūda do

minica q ē pma p⁹ octauas ephie et
in seqntibz dñicis. cātā in qbusdāz
ecclis ad vespas in sabbatis rñsoriū. Peccata
mea dñe sicut sagitte infixa sunt i me: sz anteq
vulnera generent i me. i. pctā alia. sana me zc.
Et ppter eandē causam dñi in rñsorio pmo ma-
tutinali. Bñe ne in ira tua zc. Qñdit em ecclē-
sia suis filiis penas ignis purgatorij et inferni.
qz comedēdus est agn⁹ paschalis cum lactucis
agrestibz: ⁊ vt molamur int duas molas. spem
scz ⁊ timorē. Quia vō intēdit ecclā nobis mani-
festare fidem filij dei vt dictū ē. quod fit melius
p eplas pauli. et psalmos: ideo legunt epistole
et psalmi cātant. Omīa em fere rñsoria ab
octauis ephie vsq ad septuagesimā sunt de dō:
nō de bellis. sz de psalmis. In qbz instruimur
de bonis opibz. qz fides sine operibus mortua
ē. Et quia marie in psalmis dei misericordiam
implozam⁹. ⁊ ppter b quidam legūt de psalmis
hoc tpe. vt sic rñsoria lectōibz correspōde-
ant: sed certe psalmi legi nō debēt. nisi prout
quidā faciūt triduo ante pascha. Et nota q pe-
ne oīa rñsoria dñicaz hui⁹ temporis vsqz ad se-
ptuagesimāz. sumūt de nocturno dñicali. et de
qñqz psalmis q sequunt. scz. Be⁹ meus respice
⁊ alijs. Rñsoria scde ferie similiter de eius
nocturno sumunt. ⁊ ita fere de oībz alijs. Eple
vero pauli leguntur. pmo. qz ipe pre ceteris de
fide locut⁹ est. p quā qñ p stellam xpc cognosci-
tur. In illis em ad penitētiā reuocamur. Secū-
do qz sicut pphē nascitur dñm p dīcēt et mari-
me esaias. vñ esaiā añ natiuitatē domi legim⁹
ita apostoli deū natum p dīcauerunt. et marie
paul⁹ q plus alijs laborauit: vñ ei⁹ eplas p⁹ na-
tiuitatem legim⁹ christū natūz oñdentes. Bre-
uiter aut notādū est. q p natiuitate saluatoris

varijs modis a die natiuitatis vsq; ad octauam
ephe ostēsa exultauim⁹. Tūc q; exultatōem
q̄ esse debuit spūalis. pene oēs puerim⁹ in car
nalē: p̄mēsatōib; ebrietatib; et iocis iutilibus
vacātes: inde ē q; i hac dñica q̄ est p̄ma p̄ octa
uā ephie. i officio nocturno historiā. dñe ne in
ira zc. cātam⁹. in q̄ dñi miscdiāz iplozam⁹. et
p̄ pñie lamentū pctā deflem⁹. Et q; q̄libet die
peccam⁹. i deo q̄libet dies sua debet h̄re spālia
respōsoria. Dies ḡ dñicus h; sua. s. nouē. z se
cūda feria h̄re debet sua. sc; tria. z sic de alijs:
sicut em̄ i hebdomada ante natiuitatē ad notā
dū saluatoris desiderū. singulis dieb; singla
respōsoria z singlas ātiphonas i laudib; can
taui⁹: ita ad notādū plāctū n̄m et desiderū
penitēdi. singlis dieb; p̄ octauas ephie p̄pria
respōsoria d̄putam⁹: z tā i nocturnis psalmis
q̄ in laudib; matutinis q̄libet die dicim⁹ anti
phonas spāles q̄ feriales dicunt. q; ille tñ i fe
rialib; dieb; vel noctib; cātant. nisi festū ipe
diat excepto tpe qd̄ ē a pascha vsq; ad octauas
pentecostē. Circa misse officiū sciēdū ē q; i
troit⁹ hui⁹ dñice ē. Dis terra zc. et d; ad idē
qd̄ z aliud officiū. s. ad oñdēdū apparitōz. Sz
istud totū plenū ē hac voce. Subilate. p̄t̄ i no
uationem n̄am: q; nou⁹ rex noua lex. Apoca.
Ecce noua facio oīa. Rursus iō in hac domi
nica canit om̄s terra zc. qm̄ august⁹ cesar ad
glāz ipeij romani iussit. vt de singlis ciuitati
bus orb; aliqs romā veniret afferēs inde tantū
terre q̄ntū pugn⁹ claudē posset: vt p hoc appare
ret oēs romano impio fore subiectos: ex q̄ ter
ra facta ē i vrbe quidā mōticul⁹. sup quē fabri
cata fuit qdā ecclā a romanis ad fidē puerfis.
q̄ fuit in hac dñica dedicata: q; ḡ mōticul⁹ ille
de om̄i terra fact⁹ ē. ideo i festo dedicatōis illi⁹
ecclē sup illū p̄structe cantat. oīs trā zc. et si
cut cesar august⁹ ab oīb; mūdi ptib; adoraba
tur a q̄b; terra illa apportata fuit: ita de⁹ ab oī
terza. i. ab oīb; homib; siue ab oī genere hoīm
adorat. Beat⁹ q; greg. tali die pacē fecit i vrbe
et p̄t̄ hoc i collecta hui⁹ diei posuit. z pacē tuā
n̄ris p̄cede tēporib;. Hāc igit̄ pacē z xp̄i veraz
adoratōem opatur vera dilectō. primi ad quāz
inuitamur in eplā. habentes donatōnes zc. ad
ro. xij. c. in qua monemur vt donationes a xp̄o
habitas ad alioz edificatōez exerceam⁹. Tūc
de ibi dicit. Necessitatib; sc̄tozum p̄munican
tes. Ad idē etiā in euāgelio inuitamur exem
plo dñi: q; sicut ibi legit̄ i nuptijs mutās aquā
in vinū. z magna mirac̄la faciēs necessitatib;
eoz subuenit. quoz intererat p̄uiuatib; mini
strare. Sed eplā nō videtur puenire misterio
euāgelij. qd̄ est. nuptie facte sunt in chana gali
lee. ioh. ij. c. Sed bene puenit. q; ad p̄firmatio

nem nostram facta sunt miracula z dona data
nob. et tanq̄ in nuptijs spūalib; apponit apls
xx. fercula p̄ncipalia dices. Siue p̄phetiaz p̄m
rōnez fidei zc. Chana ei zel⁹ interpretat. galilea
trāsmigratō. Q; igit̄ nuptie facte sunt i chana
galilee. significat q; in corde illi⁹ q; zelū. i. arden
tem amorē h; trāsmigrādi de vicijs ad vtutes
de mōdo ad p̄rem. de terra ad celū: fiūt nuptie.
et xp̄c dñs ibi ē cū m̄re sua. Hoc ē em̄ de p̄mis
leticijs i illo corde vbi fiūt nuptie. q; xp̄c nat⁹ ē
de v̄gine. ibi mutat aq̄ in vinum. i. insipiditas
opez in leticiā spūalē. Ad has sigdez nuptias
celebrādas innoc. papa. iij. statuit hac die sta
tōnez apud venerabile hospitale spūsc̄ti fieri.
vbi tanq̄ i chana galilee ē zel⁹ trāsmigrādi de
vicijs ad vtutes: ibi sigdē posite sunt sex yorie
id ē instituta sunt z p̄fectissime exercēt sex ope
ra miscdiē. q̄ sunt pascē esurientē. potare sitiē
tem colligē hospitē. vestire nudū. visitare iſir
mū. adire incarceratū: z ibi ē m̄r ihu. qm̄ i ho
norē beatissime marie v̄ginis illi⁹ loci ē ecclā
dedicata. Inuitat̄ etiā z fili⁹ ei⁹ ihs cū discipu
lis ad has nuptias: qm̄ effigies ihu xp̄i q̄ suda
riū siue veronica vulgarit̄ appellat. hac die ex
institutōe eiusdē innoc. a dño papa z cardina
lib; pplis fidelib; ad has nuptias pietatis et
miscdiē celebrādas illic pueniētib; ibi solēnit̄
demonstrat. In offertorio at̄ q; p̄ gaudio co
reizam⁹. qd̄ spūalis facit ebrietas: geminātes
v̄ba tā i offertorio q̄ i ei⁹ v̄sib;. Seminam⁹ em̄
illd̄. iubilate deo oīs terra. si iſr illd̄. reddā tibi
vota mea: z illd̄. locutū ē os meū i tribulatōne
mea. Duo ei sunt genera hoīm v̄ba geminātū
vel mltiplicātū. s. coreizātes et iſirmātes siue
afflicti Coreizātes vt h. iſirmātes vt i v̄sib;. i
p̄i⁹ offertorij. vir erat i trā. qd̄ cātāt i dñica. x.
xj. p̄pente. Sz i hoc ē differētia: q; h tā i offer
torio q̄ in v̄sib; duplicam⁹ verba. ibi v̄o tñ in
versibus quasi ridiculose geminant. Et est ra
tio. q; iſtitutor officij loquitur ibi i offertorio tā
q̄ historioḡphus. rem simplicit̄ narzans. z tā
q̄ nō egrotās. d iob in t̄cia p̄sona loquēs: cui⁹
patia nobis in exemplū p̄menda. In versib;
vero eiusdē offertorij loquitur tanq̄ infirmus
p̄ dolore multiplicās v̄ba dicens. Utinā appen
derentur peccata mea zc. Egrotātē em̄ loq̄ co
nanti. v̄ba intercipiunt. z sepe icepta vir effe
rūtur: reducēs nob ad mēoriā iob egrotātē z
dolentē. cui⁹ v̄ba sepe repetit more egrotantis.
cui anhelitus nō est sanus neq; fortis: et ideo
imp̄fecta v̄ba sepe repetere solet. Semiantur
etiā v̄ba in offertorio qd̄ dicit̄ in dñica qnqua
gesime et in illo qd̄ dicit̄ feria qnta post secun
dam dominicā quadragesime. Ideo autē hoc
p̄cipue fit in offertorio: q; i eo p̄cipue ostendit̄

offerentis affectus. In postcomunione. dicit dominus ioh. ij. ca. mystice ostendit quod dominus aquam in vinum mutat in nobis. scilicet aquam timoris in vinum divini amoris: aquam littere in vinum spiritualis intelligentie. aquam mortalitatis in vinum immortalitatis.

De dominica tertia post epiphaniam.

Tercia dominica post

epiphaniam nos monet adorare cum angelis unum regem dicentes in introitu. Adorate dominum omnes angeli eius etc. Adonet etiam nos adorare cum ipsius. quod dixit iohanni angelus in apocalypsa. Conseru tu frater tuorum. Sequitur ibi. Audiuit et letata est syon. id est ecclesia. Et nota quod iste introitus habet in se festum ypocritarum. quoniam est secundus ab octava spiritus. vel ipsum contingit. nisi septuagesima impediatur. Unde est quod verba huius introitus cum verbis inuitationis illius festivitatis conveniunt. In introitu namque dicitur. Audiuit et letata est syon. In inuitatione vero dicitur. Gaude et letare syon occurrentes deo tuo. Quibus etiam conveniunt verba responsorii illius festi. scilicet Adorna thalamum tuum syon. Euangelium. cum descendisset ihesus. math. viij. c. de sanatione leprosi. ubi dicitur. Domine. si vis potes me mundare: ecce fides. Unde dixit ei. Volo: mundare. Sed epistola que est Nolite esse prudentes etc. ad rom. xij. c. non videtur concordare euangelio: sed bene concordat et prepetit mystico sensui vel intellectui. Nam sanatio leprosi significat. quod deus vult nos sanare a lepra volatili. que est heretica pravitatis. que euolat per totum mundum: et ab omni alia lepra. id est ab omni peccato. per stellam. id est per scientiam natiuitatis et apparitionis. Huic intellectui concordat epistola. Et prima lepra remouet. cum dicitur. Nolite esse prudentes apud vosmetipsos etc. sed solum est causa heresis. quod homo proprio sensui vult inniti in intelligentia scripturarum. Alia lepra remouet cum dicitur. Nulli malum pro malo reddentes. sed si esurierit inimicus tuus cibus illius etc. Propter etiam dicitur quod in officio huius dominice inuitant euangelium ad domini adorationem per sua reintegrationem que est in persione iudeorum et gentilium. Unde in graduali causa redditur. Ad persionem gentilium pertinet quod dicitur. Timebunt gentes nomen tuum etc. Ad persionem iudeorum quod dicitur. Quia edificabit dominus syon. Pro hac reintegratione iterum dicitur in alia. Adorate dominum omnes angeli eius. Ad idem etiam pertinet euangelium in quo agitur de curacione leprosi. sub figura iudaici populi et de curacione serui centurionis. sub figura gentilis populi a domino spiritualiter curati: et cum vtriusque populi curacionem operatur dilectio primi. ideo in epistola inuitamur ad eam. ubi dicitur. ne reddamus malum pro malo. sed bona coram deo et hominibus exhibeamus. In offertorio ecclesia de vtroque populo collecta deum laudat dicentes. Bertera domini fecit virtutes etc. Et quod christus vtriusque in die iudicii quantum est ad

corpus mysticum spiritus augeat: ideo cantatur communio in pluribus ecclesiis. puer ihesus crescebat etc. licet in alijs dicatur. Admirabant omnes luc. iij. c. Christus enim puulus fuit cum a paucis iudeis cognoscebat: et creuit. quod non tamen a iudeis sed etiam a gentibus cognitis est. Illud autem mirabant omnes etc. satis bene conuenit. quod iudei et gentiles videtis mirabilia eius et audientes dona amizantes pervertebant. Sane officia precedentium trium dominicarum quodam referunt ad tres annos quibus dicunt dominum per baptismum predicasse et diuitatem suam miraculis declarasse. Dicit enim eum tribus annis predicasse. et parte quarti anni quantum est a natiuitate usque ad passionem. Primum officium referunt ad hoc quod angeli legunt ministrasse domino per baptismum. et per ieiunium. et per diaboli temptationem. Unde in officio illo dicitur. que adorant angelorum multitudo. Quia ergo angeli in principio istorum trium annorum statim per baptismum per temptationem angelum accesserunt ei ministrantes: ideo per epiphaniam in dominica que occurrit infra octauas cantatur in introitu. In excelso. Et legitur euangelium. cum factus esset ihesus annorum. xij. Et bene congruit. ut illud per duodecimam diem natiuitatis. prima dominica legatur. quod per annum. xij. prestat esse pactum etsi necesse fuerit etiam in sequenti dominica repetatur. Secundum officium dicunt esse de miraculis. quod in secundo anno miraculis coruscavit. et ideo in secunda dominica legitur epistola in qua gratias dona scribunt. et euangelium de initio signorum domini recitatur. quod etiam ea congruit ratione. quod hoc miraculum secundo baptismatis anno legitur esse pactum: quo quod littere in spiritum terre in celum. corruptibile in incorruptibile mutatio figuratur: ideo quod omnis terra adoret in introitu iubilat. Tercium officium dicitur esse de persione gentium et iudeorum. put iam dictum est: quod enim in tercio anno sua nos passione redemit. per quam vtriusque populi ab eterna infirmitate curauit: ideo legitur euangelium de infirmo et leproso curatis. propter quod fit in cantibus verborum geminatio. ut in introitu. letata est syon. et e. f. i. et in graduali. timebunt gentes et reges: et in alia. exultet terra et letetur insule et in offertorio. dextera domini. Et quod per vtriusque populi curacionem adaugetur est numerus angelorum. ideo in introitu inuitatur ad laudes cum dicitur. adorate etc. Quia vero non sanat putridus humor nisi deponatur superbie timor: ideo dicitur in epistola. ut ad exemplum christi patientis et non percutientis. non simus malum pro malo reddentes. Hec quidem tria officia nobis insinuatur christi beneficia nobis prestita ad letificationem corda nostra. Unde cantamus in offertorijs. Jubilate. Jubilandum est quod nos eduxit de claustris inferni. et liberauit de inferno inferiori. Quaztum autem euangelium in quo agitur de dormitione domini in nauicula et de excitacione: ad illam partem anni referunt in quo dominus obiit et resurrexit. Boremitio namque domini in nauicula est eius dormitio in

cruce: et ei⁹ excitatō ē ei⁹ resurrectio, quā suoꝝ
vota citi⁹ fieri exegerūt. Quātū euāgelii ad hoc
referūt. q⁹ p⁹ dñi resurrectōez sensuꝝ suis apuit
vt scripturas intelligerēt: vnde ī eo grās refert
p⁹ri. q⁹ reuelauit eas puulis ⁊ abscondit a sapi
entib⁹ hui⁹ scli. Des autē eplē hui⁹ t⁹pis ad dile
ctōem p⁹imi ptinent. q⁹ facit vt sim⁹ inuicē xpi
mēbra. Un⁹ d⁹ ī p⁹ma eplā. s. q⁹ legiūt ī p⁹ma dñi
ca p⁹octauā. q⁹ donatōnes nob⁹ a deo datas ad
edificatōez alioꝝ exerceam⁹. In hac scda d⁹.
ne malū p⁹ malo reddam⁹. In t⁹cia d⁹. vt iuicē
diligam⁹. In q⁹rta d⁹ vt viscera miscdie hēam⁹.
Qd⁹ vō dic in q⁹nta. hoc facit vt p⁹lati hūiliter
subijciamur. exemplo xpi q⁹ pentib⁹ subiectus
fuit. Itē qd⁹ dicit ī p⁹mo euāgelio. s. qd⁹ legiūt in
p⁹ma dñica p⁹octauā. hoc aquā nob⁹ p⁹uertit in
vinū: qd⁹ ī scdo leprā peccaci tollit: qd⁹ ī tercio
dñm dormientē excitat in nob⁹. qd⁹ ī q⁹rto nobis
secreta reuelat. Pōt etiā ⁊ aliē dici q⁹ sicut
a die natalis vsq⁹ ad ephiaz apparuit ex officijs
hūanitas saluatoris: sic ⁊ ī his trib⁹ dñicalib⁹
officijs diuinitas manifestat⁹ eiusdē. Nā in p⁹me
dñice euāgelio d⁹. Nesciebatis q⁹ ī his q⁹ p⁹ris
mei sunt oportet me eē. In q⁹ dñs maifeste de
clarat se eē deū: illū. s. cui miliamiliū fuiūt ā
geloz. p⁹p⁹ qd⁹ ī introitu d⁹. q⁹ eū adorat ange
loꝝ mltitudo. in g⁹duali collaudāt. ⁊ ad idē in
alla et offertorio trā inuitāt dicētes. Iubilare
deo oīs trā. S⁹ q⁹ laus saluatoris nō bene so
nat ī labijs pctōꝝ: iō apls in eplā p⁹hortat⁹ et
obsecrat vite sc⁹moniā. Cōmunio vō cōsonat
euāgelio. In scde vō dñice euāgelio d⁹. q⁹ dñs
ad nuptias inuitat⁹ aquā p⁹uertit ī vinū: quod
fuit magnū sue diuinitatis indicium. Sol⁹ em⁹ de⁹
pōt naturā mutare. ⁊ n⁹m corruptibile ī glām
repare: p⁹p⁹ qd⁹ oīs terza eū adoret psallat et
iubilz. p⁹siteat⁹ ⁊ laudet: ⁊ āgelos ad laudāduz
iuitat vt apparet ī introitu g⁹du. alla. et offer.
Cōmunio vō p⁹sonat euāgelio. In tercie dñice
euāgelio dicēs dñs. volo mūdare. benignitatē
et p⁹te sue diuinitatis ostēdit: vnde leprosus mun
dat⁹. quasi coraula tā angelos q⁹ hoīes ad do
minū adorādū inuitat dicēs ī introitu. Adora
te dominū. ⁊ ī g⁹duali. Timebūt gētes. in alla
vō ⁊ ī offertorio dicens. dextera dñi. cām red
dit. Cōmunio p⁹sonat euāgelio. Ecce q⁹ euidēt
ī his trib⁹ dñicalib⁹ officijs diuinitas apparet q⁹
vt p⁹missus ē tres sunt. q⁹ trib⁹ ānis dñs p⁹dica
uit. Sūt q⁹ nōnulli q⁹ totū hui⁹ t⁹pis spaciuz
scz a natali vsq⁹ ad purificatōez ascribūt īfātie
saluatoris: iōq⁹ nō debēt ī eo vt aiūt fieri cō
mēoratōes sc⁹toꝝ. maxie de cruce: ne obijciatur
ne coquas edū ī lacte matris. Et p⁹p⁹ h⁹ etiam
ī vigilijs nocturnis de nouo legiūt testamēto. p⁹
pter p⁹sentē vitā eiusdeꝝ hoīs xpi. quā dies isti

significāt. Magn⁹ q⁹ p⁹co vel p⁹ceptor sc⁹te noui
tatis paul⁹ in legētū man⁹ accedit: q⁹ cuz veteri
lege nouā cōferēs gratiā. legē sc⁹toꝝ de p⁹mebat
⁊ legē fidei cū palma iustitie subleuabat. Et ē
hoc t⁹ps qdā quadragesima xpi cōstās ex duo
bus p⁹fectis nūeris. s. ex senario duplicato. et
xxviij. Duplicitas senarij duplicē significat p⁹fe
ctōz. s. hūanitatē corpis ⁊ diuinitatē aīe: vnitas
maioris nūeri p⁹fecti. diuinitatis vnitatem. Iō
sicut ī. xij. dieb⁹. s. q⁹ sunt int⁹ natale ⁊ appariti
onē. iubilat⁹ de apparitōe hūanitatis: sic ī. xx.
viij. q⁹ sunt ab apparitōe vsq⁹ ad purificatōez. de
apparitōe diuinitatis. Hāc qd⁹dragesimā cū gau
dio celebram⁹: q⁹ xpi incarnatō fuit gaudium
angloꝝ ⁊ hoīm. P⁹ quā qd⁹dragesimā seq⁹ ypa
panti. i. p⁹sentatō dñi ī tēplū: p⁹ quā excitamur
ad p⁹sentādū nos deo p⁹ri. Quadragesima g⁹ dies
p⁹sentē statū demōstrāt ecclē. vbi p⁹ q⁹tuor mūdi
ptes satagim⁹ vt decalogū īpleamus. i. iuste et
pie viuam⁹ ī h⁹ sc⁹lo. expectātes btāz spem. ⁊ ad
uentū glē magni dei: ī q⁹ p⁹sentatōe apparebit
nob⁹ dñs glīosus. Et iō his dieb⁹ cātāt v⁹sus. q⁹
niā edificauit dñs syō ⁊ videbit⁹ ī glā sua. In
de ē etiā. q⁹ sicut p⁹missus ē circa ypapāti meri
to cātāt introit⁹ Adorate: q⁹ tūc erit nob⁹ facie ad
faciē maifestū. choros angeloz dñm adorare.
De dominica quarta post epiphaniam.

Warta dominica

p⁹ephiāz nō h⁹z p⁹p⁹riū officiū. q⁹ nō
sp⁹ sunt q⁹tuor septuagiane vsq⁹ ad septu
agesimā. H⁹z tñ euāgelii p⁹p⁹um q⁹ ē. Ascēdēte
ībū ī nauiculā zc. ⁊ ē math. viij. c. et habet ibi
quō dñs mitigauit ⁊ sedauit tēpestatē maris.
⁊ dixit discipulis suis. Cur timetis modice fidi
q⁹si dicēt. Admodica fides ē cā timoris ⁊ tēpesta
tis cordis: q⁹ em⁹ h⁹z caritatē nihil timet. ⁊ hanc
h⁹z q⁹ verā fidē habz: ⁊ iō de caritate ē eplā. Ne
mini ei q⁹cq⁹ debeat. nisi vt iuicē diligatis zc
q⁹ ē ad ro. xij. c. Euāgeliiū significat. q⁹ si xpc dor
mit ī nob⁹. tēpestas orit⁹: qui ei habet fidē habet
deū. Un⁹ de aug⁹. Si des ī te. et xpc in te. dormit
igūt xpc in nobis. qñ in nobis torpet fides. et
tūc orit⁹ tempestas temptatōnū in cordib⁹. Re
dit autē tranquillitas. si excitat⁹ fides. q⁹ excitat⁹
p⁹ caritatē. Et ī deo ī eplā diei hui⁹ dicit. Non
occides. diliges p⁹imū tuū sicut teipm. Si des
ei ⁊ caritas serenitatē faciūt ī mēte hoīs. His
trib⁹ sentētis hoꝝ triū euāgelioꝝ reformatur
hō oīb⁹ modis. P⁹mo ei mūdāt sic leprosus.
Scdo sedat⁹ tēpestas tēptatōnū. Tercō fiunt
nuptie ī corde ipi⁹. S⁹ p⁹mo ponit euāgeliiū de
nuptijs. q⁹ dignior est ille stat⁹: et sunt ibi tres
stat⁹ in hoīb⁹ fm⁹ augmentū maifestatōis xpi.
De dominica q⁹nta post epiphaniam.

Wangelium quate

dnice p^o ephiaz sumit de math. Co
fitebor tibi p^r celi z tre zc. i q^o ondit
q^o de se maifestat. s. puulis et masuetis. Un
dic. Et reuelasti ea puulis. Et p^r. Venite ad
me oēs q^o laboratis zc. Et bene puenit epla ad
coll. iij. c. Induite masuetudiez z pietate zc. i.
iduie vos noua veste. vt cu nouo rege noui si
tis. Noua ei fecit dñs oia. Alie vo ecclē legūt
euāgelium. Sile ē regnū celoz. qd ē math. xij. c

De dominica sexta p^o epiphaniaz.

Erta dnica. qz raro ptingit non hz
aliqd p^riu. nisi oōnes tñmodo. sz
ei a duabz precedentibz mutuatur.

De dominica septuagesime.

Est tps renoua

tōis seqt tps deuatiōis. s. tps pnie.
qd ē septuagesima. Elisa nāqz via q^o
ducit i bethleē supiorē. p stellā. i. p fidē. penitz
hō q^o deuiauit ab illa. Prenōndū ē q^o septua
gesima istituta fuit. p^r t^ria. p^rimo p^r redem
ptōez sabbati. vel fm alios qnte ferie. in q^o scī
p^res statuerāt ieiunari. put iā diceēt. Secundo
p^r repñtatōem. qm repñtat. lxx. ānos babi
lonice captiuitatis. put iā diceēt. Tercō p^rpter
sigificatōez. qm p h tps sigificat deuatiō. exiliū
z tribulatō toti^o hūani generis ab adaz vsz ad
finē mūdi: qd qdē exiliū sub reuolutōe septem
diez pagit. z sub septē milibz ānoz icludit. p
septuagita ei dies. lxx. cētenas ānoz intelligi
m^o. Sigdē ab initō mdi vsz ad ascēsiōez dñi.
ser milia ānoz pputam^o. z tūc vo q^o tps se
qē vsz ad finē mdi sub septio millenario ppre
hēdim^o: cui^o tminū sol^o de^o nouit. qz h de^o pat
i sua posuit p^rate. Nec mireris de eo qd dictū
ē de ser milibz ānoz: diuersimode etem āni ipi
pputant. Nā et aliū dixerūt q^o ab origine mdi
fuerūt solū qnqz milia et ducēti āni vno min^o
vsqz ad xpi natiuitatē: vel fm alios vsz ad pas
sionem. fm alios vo vsqz ad baptisimū ei^o. Aliū
dixerūt q^o ab adā vsqz ad natiuitatem xpi fm
carnē ppleta fuerūt qnqz milia ducēti. xxvij.
āni. In historiis legīt. q^o fm septuagita iterp
tes. ab adā vsz ad. xv. ānuz iperij iulij cesaris.
pputant āni qnges mille ducēti vigintiqnqz: sz
fm hebraicā veritatez qtuor milia. Lōputatio
tñ sermiliū annoz a methodio poti^o mistice q^o
cronice ē vera inuēta. Christ^o igit i sexta mūdi
etate nos ab h exilio i spe eterne retributōis.
rōdita inocētie stola p baptisimū eripuit. sz cō
summato tpe nri exiliū vtqz stola pfecte decora
bit vt iā diceēt. Sciēdū aut ē q^o qnqz sunt se
ptuagesime. P^ria ē septuagesima ānoz. s. ius

daice captiuitatis. i q^o fuerūt iudei captiui i ba
bilone. lxx. ānis. De q^o hieremias dic. Tra de
mī i maū hostili z fuietis nabuch. septuagita
ānis. Et ē sic pstruēdū. Tra demī i maū hosti
li. s. nabuch. z fuietis. lxx. ānis. Nō ei nabu
chod. vixit tot ānis. Scōa ē septuagesima die
rū q^o incipit i hac dnica q^o cātāt circūdeert. et
tminat i sabbato i alb. fm alios i pascha. vt iā
diceēt. Tercia ē septuagesima pegrinatōis nre
s. totū tps hui^o vite. qd septez diez reuolutōe
agit. Quarta ē septuagesima hebdomadarū. q^o
sitr icipit a circūdeert. sz tminat i sabbato q^o
cātāt sitiētes. Quīta ē septuagesima etatū. sz
septē etates. qz sunt sex morientū z septia ge
scētū. Haz at septuagesimarū due sunt figu
ratie. s. septuagesima etatum. z septuagesima
nre pegrinatōis. Tres sunt figurate. s. septu
agesima ānoz. dierū. z ebdomadarū. De vltis
duabz pmo dicēdū ē. Nā septuagesima hebdo
mazarū figurat septuagesimā etatū. vt hebdo
mada p etate ponat. Inde ē q^o i septia etate aie
fidelū regescūt. licz qdā ad tps sint i purgato
rio. Et iccirco i pncipio septie hebdomade cā
tat. Letare irlm. vbi ponūt tria vba leticie. s.
letaē. gaudētes. z exultetis: qz scī i septia eta
te gaudēt de visiōe tñitatis. Et scōm qd visū ē
doctoribz. iux septuagesimā hebdomadarū scīe
sunt ille denoiatōnes. s. septuagesima. serage
sima. qnqgesima. z qdragesima. Un septuage
sima dicta ē. qz septia ē ab illa i q^o cātāt letare
irlm: seragesima qz sexta ē ab illa: qnqgesima
qz qnta ē ab illa: qdragesima qz ē q^rta. Esti for
te q^rat qre n dī tcesima qē tcia ab illa. Rñde
tur q^o fm varios varie ichoat abstinētia. Nāz
regulares incipiūt ieiunare a. lxx. greci a. lxx.
clerici a qnqgesima. tota milicia xpiana a. xl.
additis qtuor diebz hebdomade pcedētis. Sz
vidēt poti^o debē dici septena q^o septuagesima.
qz sic dictū ē n sunt nisi septē hebdomade a cir
cūdeert me. vsz ad sitiētes. Sz iccirco h fit. vt
hec septuagesima aliq mō rñdeat septuagesi
me iudaice captiuitatis. sicut ei mlti ex ill^o au
toritate cyzi q^o cognoiat^o ē xpc i patriā redierūt.
et i fine oēs: ita z ān finē septuagesime etatum
q^o p septuagesimā hebdomadarū figurat. mlti
ad patriā p xpm redeūt. et tandem omēs redi
būt. Aliūt etiā qdā q^o septuagesima sic dicūt qz
habet exordium. lxx. diez q^o p^rinet: seragesi
ma qz hz initiū seraginta diez q^o continet. et
sic d qnqgesima z qdragesima. Nūc dicam^o
d tribz p^rmis. Nepe septuagesima diez ipñtat
septuagesimā annoz. et figurat septuagesimā
siue tps nre pegrinatōis de q^o iā diceēt. Elisuz ē
aut magno impatori karolo. q^o septuagesima
seragesima. qnqgesima z qdragesima nō ppter

*De etate huius
De anno mundi ad opus*

nūerū sic denotent. nō ēi a septuagesima sunt.
lxx. dies. s3 tñ. lxxij. nec a sexagesima vsq3 ad
pascha sūt seragita dies. s3 tñ qnq̄gitatres: s3
sic dicta sūt ppter p̄seq̄ntiā nūerādi hoc mō: q2
em̄ i lege p̄ceptū erat vt p̄mitie z decime darēt
deo placuit sc̄tis p̄ribo solue decimas diez. cō
stituētes p̄ h̄mōi decimis q̄dragesimā. nā ab of
ficio iuocauit vs3 ad pascha dēptis dñicis die
bus sūt triginta sex dies. q sūt decima tricetarū
seragita diez. ex q̄bo ān⁹ p̄stat. Sup̄sūt tñ qnq̄
q3 dies i āno q vidēt remanē i decimati. de q̄
dicet sub q̄rta feria qnq̄gesime. Et ē vocatū tē
pus illd q̄dragesima. q h3 sex septimanas. put
dicet sub p̄ma dñica q̄dragesime. Thelespho
rus bō papa et greg. volētes q clerici aliquid
adq̄cerēt ad p̄suz sc̄te religiōis. z vt plusq̄ lai
ci ieiunaret. adieciēt septimā septimanā: z vo
catū ē tps illud qnq̄gesima ppter duas cās sc3
q2 qnq̄ginta dies sūt ab esto mihi. vs3 ad diem
sc̄tam pasche. z etiā ppter cōseq̄ntiā nūerandi.
Nāz p̄ q̄dragita seq̄t qnq̄gita. Preterea. sicut
p sex hebdomadas sex miscōie opa intelligūt
sic z p septē hebdomadas septēz modi significāt
q̄bo crimina remittūt. s. p baptisimū. p marti
riū. p elemosinas. p idulgentiā. p p̄dicatōem. p
caritatē. z p p̄niam. Postea bō q2 p̄ri⁹ statutu
erat p greg. y. siue iuniorēz. q xp̄iani deberent
q̄nta feria ieiunare: melchiasdes papa instituit
q nemo ieiunaret i q̄nta feria sicut nec i prima
vt sicut p̄ma feria solēnis erat ppter dñi resur
rectōz. ita z q̄nta feria eēt ppter ei⁹ cenā z ascē
sionē. Un̄ adhuc die ip̄a lauti⁹ pcuramur. Et
iccirco placuit sc̄tis p̄ribo addere octauā hebdo
madā in redēptōz q̄ntaz feriaz: z vocatū ē tps
illd seragasima ppter p̄seq̄ntiā nūerādi. Nam
sicut qnq̄gesim⁹ nūer⁹ q̄dragesimū. ita sexagesi
m⁹ qnq̄gesimū comitat. Si ei oēs q̄ntas ferias
z primas. i. dies dñicos subtraheris ab hoc tpe.
tñ q̄dragita dies ieiunabiles restāt. i q̄bo non
tñ decimas solues. s3 ieiunij dñici nūez ip̄leb
Innoc. q3 papa instituit. ne sabbato ieiunaret.
coq dñs i sabbato i sepulcro quēuit. i signū n̄re
future getis. in q̄ oīs afflictō a nobis excludēt
Idē etiā statuerūt melchiasdes z siluester pape
ne ppter abstinentiā septe ferie natura nimis de
bilitaret: z iccirco addita ē nona hebdomada
z vocatū ē tps illd septuagesima. silr ppter cō
seq̄ntiā nūerādi. Nā si subtraheris ab hoc tpe
oēs p̄mas ferias z q̄ntas z sabbata et diez pa
sche. nō restāt tibi nisi triginta sex dies. q vt di
ctū ē sunt decia diez. Incipit aut̄ septuages
sima a meroze z termiat i leticia. sicut z p̄nā
quā significat. z sicut psalmi penitētiales. Itē
ptē h3 i tristitia z ptē i leticia semiplena. qm̄ q
cū p̄nā trāscūt p̄cipiūt vitā eternā. vel aīaruz

btitudinē: vel saltē certā i purgatorio expecta
tōez. Itē incipit a dñica z termiat i sabbato. co
q a māsioe padisi n̄ra captiuitas inchoauit. z
vs3 ad futurā regē p̄durabit. Ell q2 q p p̄ctiā a
dño n̄ro r̄cessim⁹. p p̄niaz ad regēz ruertemur
z termiat sabbato i alb. Et sic extēdit p decēz
hebdomadas. q2 p decalogū ad leticiā puenit.
Rursus incipit a februario. iux̄ zach. j. c. q dic
q i v̄ndecio mēse sabbath. i sc̄do āno darij sc̄tñ
ē ad eū v̄bū dñi. Sabbath qdē n̄ra ligua v̄tē i
v̄gā. sonat. n. austeritatē z correctōez: q2 in hoc
tpe septuagesime de p̄ctis per q̄ sum⁹ a diabolo
captiuati. nos corripe z emēdare debē. Clerū
sexagesima i q̄rta feria i alb. qnq̄gesima i die
pasche q̄dragesima i cena dñi t̄mianē: nā duo
dies q sequūt. z q̄tuor q sumpti sunt de qnq̄ges
sima supplēt locū sex diez dñicaz. vt sic r̄n de
am⁹ p modulo n̄ri ieiunij ieiunio dñi. q ieiun
auit. xl. diebo. A septuagesima qupe vsq3 ad
sabbz i alb sūt lxx. dies z a. lx. vs3 ad q̄rtā feriā
i alb sūt. lx. dies. z sic de alijs. Decebat ei vt si
cut tres fuerūt isrl̄itici ppli d captitate r̄uersiōs
p̄ma s3 zorobabel. sc̄daq3 z c̄cia sub beldra vt
iaz dicet: sic z nos n̄ra p̄ctā deflētēs. et de p̄ctis
m̄iaz ip̄lorātes. tres facēm⁹ t̄mianōs. s. i sabb
to i q̄rta feria. z i pascha. vt ruertemur ad glo
riā triūphātes: z q̄rtā i cena dñi p̄p̄ q̄tuor euā
gelia p q̄ i his inforamur. Sūt at̄ sex dies inē
p̄ncipiū septuagesime z p̄ncipiū sexagesime: et
sex inter p̄ncipiū sexagesime z qnq̄gesime z sex
inē p̄ncipiū qnq̄gesime z q̄dragesime. Itē finē
bō septuagesime z sexagesime duo. et inē finēz
sexagesime z qnq̄gesime duo. z inē finē qnq̄ges
sime z q̄dragesime duo silr. Et ita hēm⁹ a p̄nci
pio v̄nū senariū. z a fine duos senarios. A fi
ne bō hēm⁹ duo. z duplex binariuz. Quid hoc
figuret alcuin⁹ oñdit dicēs q̄ vna fuit mors xp̄i
sc3 mors corpis quā p v̄nū senariū significam⁹.
Et mors n̄ra duplex ē. s. aīe z corpis quā signifi
cam⁹ p duos senarios: xp̄c at̄ p v̄nā suā mortēz
duplā n̄raz destruxit. Itēz vna fuit r̄surrectio
xp̄i. s. r̄surrectō corpis quā significat v̄nū binari⁹
Et n̄ra r̄surrectō dupla ē. s. r̄surrectō aīe a p̄ctō
z corpis a corruptōe. quā significat duplex bin
ari⁹: z xp̄c sua simpla r̄surrectōe duplā n̄raz mu
niuit. Septuagesima q̄ tps iudaice captiuitatis
rep̄ntat. Sigdē nabuc. pplm iudaicū a ir̄lm i
babilonē duxit. z. lxx. ānis opibz duris afflic⁹
ē. vbi i orgais z citharis z alijs istrūm̄tis sicut
psueuerat i ir̄lm n̄ cecinit dicēs. Quō cātibi⁹
cātici dñi i t̄ra aliēa. Imo vestibz miserie fuit
vlus. Infinitis bō. lx. ānis: cir⁹ q z xp̄c dict⁹ ē. re
gem babilonicū subiugauit p̄ploq3 redeūdi li
cēciā concessit. Unde ps sub iesu magno sacer
dote cum zorobabel ad patriā rediens. templū

Liber

Sextus Ifo. cxviii.

hierosolimis cū gaudio reedificauit. ps aut in captiuitate remāsit vsq3 ad cōpletōez. lxx. āno: rū: qbo expletis sub dario et assuero. 7 quidaz sub esdra. 7 qdaz sub neemīa felicitē reuersi sūt et tūc duplex gaudiū habuerūt. Sane mislice nabuchodonosor ē dyabol⁹. babilonia mūdus vel infern⁹. irīm padisus. pplus gen⁹ hūanum nabuchodonosor a irīm pplm captiuauit. 7 dīabol⁹ gen⁹ hūanū a padiso i hūc mūdū vel i iser nū deiecit. vbi. lxx. annis illū affecit. vel q2 pns vita septē diez curriculo voluit. vel q2 septē milibz annoz includit. put iam i principio dictū est. Popul⁹ cantica leticie suspendit. 7 gen⁹ hūmanū a canticis exultatōnū i deū siluit. pplus vestibz miserie vsus fuit 7 gen⁹ hūanū vestimēto maledictōis optū fuit. iuxta illud. fiat sicut vestimētū quo opit. Popul⁹ post. lxx. ānos sub ihu redijt. 7 gen⁹ hūanū i sexta etate p ihm verū sacerdotē remeauit. Quidā sub besora. quidā sub neemīa redieit. Besora interpretat adiutor. neemīa psolator. q2 omēs vere fideles finitā hui⁹ tps captiuitate. p xpm adiutorē et per spūm sanctū cōsolatorē ad patriā sūt redituri. 7 tūc duplicatū gaudiū habebūt in glorificatōne corpis et aie. Rursus hec oīa repntat eccia a septuagesima vsq3 ad sabbatū in albis. q2 em pplus israel siue gen⁹ hūanū deiectū fuit i miseria idcirco icipit circūde deit me gemit⁹ mortis Itē q2 ille siluit a canticis leticie. i deo ecclesia cantica leticie. scz alleluia 7 glia i excelsis deo. et se deū subticet. Adhuc q2 pplus pdidit vestē virtutū. i deo eccia vestibz cultioribz 7 solēmbz vtpote dalmaticis et tunicellis et hmōi q sūt vestes leticie non vtit. s poti⁹ lugubribz. In cibis q3 videlicz. ieiunādo tristitiā repntamus Un zach. vii. Cū ieiunaretis p hos. lxx. annos nūqd ieiunū ieiunastis mihi. Ideo q3 primaz hebdomadā greci ieiunio sanctificāt. Itē q2 ille anno sexagesimo p cirū q xpc dicit⁹ ē. reditū in patriā et liberatōnem a seruitute recepit. sic et nos i sexta etate seculi sum⁹ p xpm a seruitute dyaboli redempti. nobisq3 reddita ē innocētie stola p baptismi remissionez. Ideo q3 i sabbato sancto vnū alleluia cantam⁹. iā spe qetis eterne et recuperatōis patrie gūlantes. Et sicut ps ppli cū zorobabel repatriauit. ps vero i captiuitate remāsit. sic 7 ps fideliz defunctorz cū xpo surrexit. ps i expectatōis cōsolatōne remansit Sz 7 q2 gues fuerunt labores illoz q in irīm sūt reuersi in longitudine vie. 7 in apparatu reditus. i deo 7 nos i pnti eccia laboram⁹ 7 ingemiscim⁹. 7 tūc statū post alleluia cantam⁹ tractū. Laudate dñm. q laborē significat. dicit tñ de laude dñi cōgratulando ppter resurrectionē Illi q3 cū leticia redeūtes in itinere verabant.

De septuagesima qm dicitur de can

et nos p totā hebdomadā paschalē graduale cū allā cātam⁹. p graduale laborē. p allā gaudiū designātes. Beinde illi omēs cōpleto anno septuagesimo ad patriā sūt reuersi. 7 plenā suscepūt leticiā. 7 nos sabbato i albis quo vt pmissus ē septuagesima termiat. duplex alleluia cātam⁹. significantes q finito exiliū nri tpe captiuitas absoluet. et stola geminabit. Hoc igitur tpe leticie cantica subticent. vt pmissus ē. de qbus dicit hie. vii. faciā quiescere vocē gaudiū et leticie. vocē sponsi et sponse. Siquidē sponsus a nob abijt. Cū igit statū eccie nodū redēpte recolim⁹. 7 nrm incolatū plāgim⁹. merito allā deponimus. qd specialiter illā gliaz significat de qua dicit in psalmo. Exurge gloria mea. exurge psalteriū cū cithara. exurgam diluculo. Nempe gloria patris ē filius. q citharā nōstre hūilitatis assumpsit. quā i passione fractā p resurrectionē in psalteriū reformauit. Nō dicūt etiā alia cantica leticie. tū q2 hoc tpe repntat eccie status. nodū p xpm redēpte. 7 hec cantica sūt ad xpm specialit ptinentia. tū q2 in ipso tpe nos pctōres repntam⁹ 7 i ore pctōris nō bene resonāt pconie saluatoris. Eleztn canticum triū pueroz et glā pñi zc. nō subticet. q2 nunq fuit aliqd temp⁹ in q nō fuerint aliq trinitatis cultores. Leo papa dicit. q i deo hymnos illos scz alleluia 7 glia i excelsis. qd angeli cantauerunt i septuagesima intermittim⁹. q2 pctō veteris hoīs. a cōuentu angelice iubilatōis expulsi in hui⁹ miserie vite babilonic sup flumia eius sedim⁹ 7 fleuim⁹. dū recordaremur illi⁹ syon i qua deū decet himn⁹. A septuagesima q qñ pthoplastus lapsus ē. recitare alleluia 7 gloria i excelsis in eccia. ix. hebdomadibz. scz vsq3 i pascha intermittim⁹. vbi xpc resurgēs a mortuis tristitiā nram vertit i gaudiū. 7 alleluia nobis reddit de hoc etiā dictū ē in pñemio hui⁹ ptis. Que cātica leticie dicāt i festis q occurrūt i septuagesima. dicit i pñemio. vii. ptis. Incipit ergo septuagesima a merore. 7 i gaudio terminat. vt pmissus ē Et nota. q i sabbato pcedēti sepe 7 fere p oīa cātuū officia alleluia iterat p eo q illud diligim⁹ 7 i thesauro cordis recodimus. sicut amicū iter longinquū pfectuz sepe amplectimur et ei⁹ os faciē 7 cetera osculamur. Rursus i deo allā i sabbato ad vespas gemiat seu multiplicat qm i lapsu ade. q erat in magna gete. gaudiū pdidim⁹ s aiabz in requie recuperam⁹. et corpibz i resurrectionē deniq3 geminabim⁹. Quidā autē ipso sabbato dimittūt alleluia ad sextā. qdā ad nonā. qdā ad vespas. qdā vero ad nocturnos hui⁹ dñice. et quidaz ad primā dñice dici. q varietas puenit ex diuersitate inceptōis diei de qua in pñemio. vii. ptis

Deponit cātam allā

Alia cātica leticie

Cantica triū pueroz

Gloria in excelsis

Quid de festis in hui⁹

De alleluia pñemio

Oratio laus tibi dñe
diceſ. Rectius tñ dimittit i vespis. qz tñc dies incipit q ad diuina officia. qz nor p̄ceſſit. dies aut̄ appropinquat. 7 h̄ etiā ſtatuit alerā der pa- pa. ij. vt ei⁹ gemiatō ad finē p̄cedētis t̄pis pñe quā laus ſeq̄t angelica referat. 7 ei⁹ de poſitio luctui ſequētis t̄pis aſſigneſ. Un̄ 7 qdā ecclie deponūt allā cū gaudio magno. alij cū gemitu et ſuſpirio. Illi repñtāt futurā repatōez. iſti de pa-diſo eiectōez. Ceterz qz h̄ t̄ps meroris ē. nō dicūt cātica āgeloz. ſ h̄oim. Un̄ p de poſi- to allā dicit ecclia i p̄cipijs horaz. Laus tibi dñe rex et̄ne gl̄e. n̄ q̄ eq̄polleat: allā ei ē vox an- gelica. iſta hūana. Illa hebraica. 7 iō dignior iſta latia. 7 iō min⁹ digna. In ātiphonis et rñ ſorijſ dicūt qdā in et̄nū. In miſſa vō p allā di- cim⁹ tractū. Nec fit cōmutatō in hebraicā lin- guā. q̄ (ſicut hiero. ait ſup eſaiā) greco ſmone opulētior ē. nec i grecā q̄ latina ditiorē. ſ i lati- nā allā pmutat q̄ oib⁹ pauperiorē. ad ſigñican- dū paup̄tatē pñtis vite. Et nota q̄ a. lxx. vſqz ad paſcha p dñicas noctes. duo pſalmi can- tant̄ ad laudes. ſc̄z. Miſerere mei zc̄. q̄ ē pſalm⁹ pñialis. in locū pſalmi. Dñs regnauit. q̄ ē pſalm⁹ leticie. 7 ad p̄fectionē informat. Et pſalm⁹. Cōfitemini i locū pſalmi. Jubilate. et h̄ iō qz p pñiaz veniſ ad laudis cōfeſſionē. 7 p timo- rē ad ſpem. Quisqz ei i pegrinatōe quā ſeptua- geſima ſigñicat poſitus. timori 7 ſpei ē ſubdit⁹. Pſalm⁹ eñ miſerere. timorē quē oportet fragi- les pctōres i pñti pegrinatōe de vindicta dei h̄re deſignat. informās eos vt pctā ſua plangāt. Quia vero poſt dolorē cordis 7 cōfeſſionē rea- tus. fiducia accedēdi ad dñm habēda ē. iō deū laudātes dicim⁹ ad alterutqz pſalmū cōfitemi- ni. Rurſus pſalm⁹ cōfitemini dicit̄ hoc tpe ad laudes. ad notandū pueros debere inſtrui. vt i ramis palmarū ſciāt laudes dño decātare. qm̄ hic pſalm⁹ p̄prie ad illū diē p̄tinet marie p̄pter illū verſuz. O dñe ſaluū me fac. o dñe zc̄. El̄el iō vt poſt mortē 7 cōfeſſionē cōſeq̄mur pctōz re- miſſionē. Dicit⁹ vō pſalm⁹ dñs regnauit. 7 etiā pſalm⁹ de⁹ de⁹ me⁹ respice 7 ſequētes. h̄ tpe di- cunt̄ ad primā. ne aliqd de pſalterio p̄termittat̄ quin totū ſaltē i ſeptimana dicaſ. qd̄ totū i ec- cleſia primitiua i die legi ſolebat. Ceterū qz vt p̄miſſuz ē p ſeptuageſimā totū vite n̄re ſpaci- um accipim⁹. merito officia dñicaz q̄ ſūt a. lxx. vſqz ad paſcha variāt. p qd̄ notant̄ ordines vi- te n̄re. ſeu cuiuſlibet aīe ſidelis poſtq̄ peccauit. Per primū eñ. ſc̄z circūderūt me. habemus aliquē pctā cōfiteſ. Per ſecūdū ſc̄z exurge. ha- bem⁹ eūdē penitē. Per terciū ſc̄z eſto mihi. ipm̄ orantē et dñm adiutorē ſibi inuocatē. Per quartū ſc̄z inuocauit me. cognoscim⁹ dñm illū audiētē ſibi adiutorē eſſe. iuxta illud. Te oran-

te dicā. ecce aſſum. Per quintū ſc̄z reminiſcere habem⁹ illū vel credentē vel ſperatē. Per ſextū ſc̄z oculi mei. intelligim⁹ eū bone opatōis pro- miſſionē faciētē. Per ſeptimū ſc̄z letare iſrlm. vbi de h̄ diceſ. accipim⁹ eū de hac p̄miſſione ex- ultātē. 7 q̄ etiā requies ſit multis data i hac vi- ta. Per octauū ſc̄z iudica me de⁹. videm⁹ eū a deo cōfirmatū i virtutib⁹ 7 bonis opib⁹. qd̄ iā cōfideſter vult 7 poſtulat iudicari nō i p̄ſumatō- ne et̄na. Per nonū ſc̄z dñe ne longe. intelligi- m⁹ q̄ iā ſit collat⁹ i ordie āgeloz. Orat eñ ibi h̄re p̄ſeueratiā. 7 q̄ iſtud totū valeat adipiſci. ſubiūgit cauſam. ſc̄z p reſurrectōez qd̄ habet p- decimū officiū. ſc̄z reſurrexi. de hoc etiā ſub do- minica quadageſime dicitur.

De officio ſeptuageſime.

Nunc de officio p̄

ſentis dñice aliq̄ dicam⁹. San⁹ vt p̄miſſuz ē. filij iſrael ſeruiert. lxx. an- nis regi babilonis. 7 poſtea libati redierūt i hic ruſalē. Silr̄ optet nos ſeruire ipi tota vita iſta vſ p culpā 7 penā. vel ad min⁹ p penā. p̄pter qd̄ dolēs ecclia agit pñiaz tanq̄ poſita i captiuita- te babilonie. i. hui⁹ mūdi. vt qñqz libereſ et p- ueniat ad iſrlm celeſtē. 7 p̄pter hoc facit ſeptua- geſimā. 7 i deo incipit legere quicqz libros moy- ſi. qz iſta vtilitas pñe p grad⁹ diſtinguit̄ i illis. Prim⁹ eñ liber. ſc̄z geneſ. inſtruit nos in ini- tialib⁹ pñe. in ſi de ſc̄z 7 timore. q̄ ſūt eſſe pñe qz p ea cōcipiſ pñia. In ſi de aut̄ nos inſtruit. ſicut 7 i ſymbolo. Qd̄ eñ ibi dicit̄ viſibiliū 7 i- uiſibiliū. dicit̄ hic. In p̄ncipio creauit de⁹ ce- lū zc̄. ſc̄z celū empireū 7 ea q̄ i eo ſūt. q̄ ſūt iuiſi- bilia: 7 terrā. i. oīa iſta viſibilia. Et ſicut ibi ex- primit̄ pſona p̄ris 7 filij. ſic 7 hic i p̄ncipio. i. i filio creauit de⁹ ſc̄z p̄ celū 7 terrā. 7 p̄ ea expri- mit̄ pſona ſpūſſancti. cū dicit̄. 7 ſpūs dñi fere- bat ſup aq̄s. i. ſpūſſact⁹ q̄ creauit 7 regit omīa. Inſtruit etiā nos i ſi de icarnatōis 7 paſſionis vt credam⁹ xpm̄ inq̄tū hoīez paſſuz fuiſſe. non inq̄tū deū. Et h̄ p yſaac. q̄ nō fuit imolat⁹. ſed aries. Itēz inſtruit nos vt credam⁹ xpm̄ datuz eſſe ex grā. non ex meritis ſicut fuit yſaac. In- ſtruit etiā nos i ſi de reſurrectōis 7 aſcēſiōis. et ſpūſſancti miſſiōis p ioseph q̄ p⁹ veditōez ſubli- mat⁹ ē i egipto. diſtribueſ triticū p totū egiptū ſic xpc p⁹ veditōem ſublimat⁹ m̄do. diſtribuit triticū vbi dei p p̄dicatores ſuos p totū mūduz cui⁹ cauſa fuit reſurrectio. aſcēſio. 7 ſpūſſancti miſſio. Incutit etiā timorē p adā. ne nos p viti- um gule ſiue p inobediētiā eiiciamur de pa-diſo ſpūali. ſicut ille de pa-diſo terreſtri. Et p cayn nos inſtruit. vt caueam⁹ ab homicidio. Et per ciuitates penit⁹ deſtructas. vt caueam⁹ a vitio

sodomorum et ab omni vitio per diluuium. et iterum a vitio gula per esau. qui propter esum lenticule ruse reprobatus est. Preterea quod in lxx. recolimus miseria nostra quam propter peccata parentum nostrorum incursumus ideo librum genesios legimus. ubi agit de expulsionem primorum parentum de paradiso. et de alijs. de quo etiam cantamus responsorium. In sudore vultus tui. et illud. Ecce adam etc. Ad maiorem tamen misericordiam designandam prius legimus et cantamus de dignitate hominis. scilicet quod est factus ad imaginem et similitudinem dei. quod in paradiso etiam collocatus est. quod socius ei factus est. et quod nec mori nec aliquam penam pati posset nisi ex culpa sua pueniret. Officium autem misere est. Circumderunt me etc. ubi confitetur ecclesia se esse in pena et laboribus afflictis propter peccatum quod sunt famem sitis. calor. frigus. lassitudo. egritudo et mors ipsa per pravam conscientiam et amaritudo fetor. et tenebre. quales sunt dolores inferni. Sed ne iste lucus generet in nobis accidam siue tristitiam. quam mortem operatur. ponit in versu consolacionem. Diligenter domine virtus mea etc. ut sic possit dicere. Invenit mihi lacrimae mee panes etc. Et adverte. quod hec verba. Circumderunt me etc. Sunt etiam vox ecclesie primitive plorantis in abel. per hominem peccatorem. cuius sanguis de terra clamavit ad dominum. que aperuit os suum et suscepit eum de manu cayn fratris eius. Unde statio est ad sanctum laurentium. cuius mors preciosa nouo et inaudito genere passionis clamavit in celum. et audita est in universis mundi. Unde et ecclesia romana per ceteris est autentica martiribus. Ne autem ecclesia desperet proponit ei in euangelio triplex salubre remedium et in epistola triplex promissum. Remedium est ut si vult ab illis plene liberari. in vinea anime sue laboret abscondendo vitia et peccata. postea in stadio vite penitentis curat per penitentiae opera. deinde viriliter in agone pugnet contra omnia dyaboli temptamenta. quod si fecerit triplex remedium habebit. quod laboranti dabitur denarius. currenti brauium. et pugnantem coronam. Uerum quod non libenter homo suscipit onus penitentiae nisi videat promissum. ideo ostendit promissum in epistola prima ad Corinthios. ix. Nescitis quod hi qui in stadio currunt. omnes quidem currunt. sed unus accipit brauium. Est ei brauium promissum currentium. per quod significatur beatitudo eterna. que est promissum currentium in regnum eternum. quod ostendit ut libentius agant homines penitentiam. et ut magis fleant peccata sua. Unde psalmus. Super flumina babilonis illic sedimus etc. Et sicut in cursu exteriori remouentur que impediunt cursum sicut dicit apostolus se facere cum dicit. castigo corpus meum. et in seruitute redigo etc. quasi dicat. leuigo me. id est. leuare facio ad hoc ut possim currere. sic facit ecclesia. macerat enim carnem suam. ut remotione omnino nocuius ad brauium vite eterne melius currere possit. Et bene respondet ei responsorium ad

iutor in oportunitatibus et tribulatione. Tribulatio enim oportuna et utilis est homini. quoniam facit nos recordari eternorum gaudiorum. Nec sequitur alta. quod subter ecclesia cantica leticie ut promissum est. Post responsorium sequitur tractus a trahendo dictus et suavis auribus scilicet. De profundis clamaui etc. ad notandum quod in gemitibus et suspirijs trahit ecclesia vitam suam de profundis peccati vel pene. Sed ad consolationem interponuntur verba misericordie cum dicit. quia apud te propiciatio est. Sed quia nullomodo vult ecclesia quod filij sui cadant in accidiam. ideo post tractum sequitur euangelium de denario diurno. id est. de beatitudine eterna. quam ostendit filijs suis. ut hilariter faciant penitentiam. Simile est regnum celorum homini patrifamilias qui exiit primo mane etc. Math. xx. c. Homo est vinea dei et ecclesia. quam quilibet debet colere per posse suo. in alijs per predicacionem. et in se per bonam operationem. et si bene coluerit habebit vitam eternam que dicitur denarius. In denario est imago et superscriptio. et nos habebimus imaginem dei et apertam superscriptionem. quia erimus et dicemur dei et filij dei Unde psalmus. Ego dixi dei estis et filii eius omnes. Sequitur offertorium. Bonum est confiteri domino etc. in quo monemur laudare deum in tribulatione. quod possumus facere visum denario diurno. Ad quem videndum petit ecclesia illuminari dicentes in postcomunione. Illumina faciem tuam etc. Potest etiam et aliter dici secundum Innocentium. iij. in sermone huius diei. Legitur enim quod occupatio magna creata est omnibus hominibus et iugum graue super filios adam. a die exitus de ventre matris eorum. usque in diem sepulture in matrem omnium. Si quidem mater omnium hominum terra est. et eadem omnium est sepultura. propter quod iob dicebat. Nudus egressus sum de utero matris mee. et nudus reuertar illuc. In promissis autem verbis circa statum humane conditionis tria consideranda sunt. videlicet. ingressus. progressus. et egressus. De progressu promittitur. occupatio magna creata est. esto. homo. et iugum etc. De ingressu subiungitur. a die exitus de ventre matris eorum. De egressu concluditur. usque in diem sepulture in matrem omnium. Sane in quolibet statu graue iugum super filios adam imponitur. graue quidem in ingressu. grauius in progressu. grauiissimum in egressu. Unde merito propheta flebat dicentes. Quare de vulua matris egressus sum. ut videam laborem et dolorem et consumamur in confusione dies mei. Formatus est enim homo de terra. conceptus in culpa. natus ad penam. Uere itaque occupatio magna creata est o. h. et iugum graue. s. f. a. Et beati qui occupantur in bonis. miseri qui in malis. beati qui iugum christi portant. miseri qui iugum dyaboli. Hanc humane conditionis miseriam considerans ecclesia gemit dicentes in introitu. Circumderunt me etc. in quibus verbis propheta recolat lapsum humanum. Ne vero per nimium dolore desperet. ideo statim commemorat misericordiam creatoris in graduali.

Adiutor zc. Occupatōem autē honestā z vtilez
dñs indicit i euāgelio oparios cōducēs vt red-
dat illis mercedē. Inhonestā vō z inutile docz
apłus in eplā euitare. Nescitis inquit q̄ hi q̄ i
sta. cur. o. q. currūt. s̄ vn⁹ accipit bzanium. sic
currite vt com. zc. Et sequit̄. Ego autē sic curro
nō q̄si in incertū zc. In tractu vero. De pfun-
dis zc. ppheta inter iugū z iugū distinguit. Bi-
cēs em̄. Si iniquitates zc. innuit iugū dyaboli.
de quo p pphētā dicit̄. Cōputruit iuguz a facie
dei. Un̄ mor subdit. Quia apud te p̄piciatio ē
zc. ecce iuguz xp̄i suauē de quo veritas inquit.
Iugū em̄ meū suauē ē z onus meū leue. In sū-
ma autē officiū misse cōtinet afflictōem i introi-
tu. ieiuniū in oratione. bellū in eplā. auxilium
in graduāli. in euāgelio in vineam inducimur
vbi cōpatimur et conregnabimus.

De seragesima.

Est septuagesima //

mā sequit̄ seragesima. Sicut autē ec-
clesia celebrat septuagesimam i mi-
sterio. qz quēadmodū filij israel p fletū eruerūt
et liberati sūt p⁹ septuaginta annos de seruitu-
te babilonica. sic z ip̄a ecc̄ia de seruitute dyabo-
li. cui optet modo seruire. liberata ē saltē p pe-
nitentiā factā i septenario hui⁹ vite. Sic etiā in
misterio celebrat seragesimaz. licet em̄ institu-
ta fuerit i redemptōem quitaz feriaz. put di-
ctū ē sub lxx. fuit tñ etiā instituta ppter signifi-
cātiōem. qm̄ significat tps viduitatis ecc̄ie. et illius
merore ppter absentia spon̄si. q p̄tōribz abest
per grām. et viatoribz p hūanitatē p̄ntiā. Li-
cet em̄ xp̄c nobis sit p̄ns fm diuitatē. iuxta illd
et ero vobiscū vsqz ad cōsumatōez seculi. tñ fm
qd ē hō. in celo ē sedēs ad dextrā patris. Nem-
pe fruct⁹ seragesim⁹ viduis debet. In cōsola-
tōem autē illi⁹ absentie spon̄si. q ad celū rapt⁹ ē
dan̄t ecc̄ie due ale. scz ser opez misericordie ex-
ercitatio. z decalogi impletio. Un̄ seragesima
sonat series decē. vt p ser ser opa misericordie. p de-
cē decalogus intelligat̄. Seragesima em̄ ex se-
nario z denario pstat. vt sicut dñs p⁹ opera ser
diez benedixit diei septime. sic post pfectiōez
opez decalogi pueniem⁹ ad b̄tudinē eternaz
et dicet nobis. Venite benedicti zc. Et iō i lx.
legit̄ euāgelii. Cū turba plurima Luc. viij. c.
de semē verbi dei. vt hoies seminēt opa miseri-
cordie ad habendā illā b̄ndictōem. Et qz semē
in pluribz suffocat̄. ideo clamat alta voce in in-
troitu. Exurge quare obdormis dñe zc. In ter-
cia vero dñica scz quinquagesime oñdit p quē ve-
lit liberari. scz p deū. Un̄ i introitu dicit̄. Esto
mibi i deū p̄tectorē. Et qz dñs ppe ē oibz inuo-
cātibz eū. sequit̄ liberatio i sequēti dñica. Un̄

dicat i introitu. Inuocauit me z ego exaudiam
eū. Impossibile ē em̄ qn ille liberet q apit p cō-
fessionē pctā sua. q sūt dolores ducētes ad infer-
nū. z dolet dolore satisfactorio. z petit a dño li-
berari. Quia vō pctā hoiez a deo sepant. iō du-
bitādo dicit. Exurge. Itē dicit ter exurge in ho-
dierno itroitu. p̄t̄ triplices filios. P̄rio ei cla-
mat. p filijs q tēptāt p aduersa. s̄ nō succūbunt
vt paul⁹. p̄t̄ q̄s dicit primo. exurge q̄re obdor-
mis. i. obdormire videris. nō exaudiēdo vl libe-
rādo. z h̄ facit dñs vt. pbēt z examienē i igne tri-
bulatōis. puriores em̄ erierūt tres pueri de for-
nace regis babilonis q̄ intrauerūt. Un̄ nō dor-
mit sicut habet hie. j. Eligilatē v̄gā ego v̄deo
Et dicit dñs statim. Bene vides. qz vigilabo ego
sup gregē meū z sup filios meos. ps. Ecce non
dormitabit neqz dormiet q custodit israel. et q̄-
tū ad istos dicit p̄ea obliuisceris tribulatōis
nr̄e qz singla singlis dñt reddi. Secūdi filij sūt
q i pugna cadūt. z p̄t̄ istos dicit ecc̄ia. Exur-
ge ne repellas i finē. q̄re faciē tuā auertis. Ps. d.
Vnde faciē tuā z reuertēt ad te. Tercij filij sūt
q p blāda tēptāt. nec succūbūt. s̄ qz aduersa nō
tolerāt. piculū ē ne p̄spera eos frāgāt. z p̄t̄ h̄
dicūt. Exurge dñe adiuua nos. P̄ropt̄ oēs seq-
tur. Et liba nos. De h̄ etiā i dñica sequēti dicet̄.
Eplā vō. libētez suffertis. sc̄da ad cori. xj. c. hor-
tat nos. vt q̄ram⁹ dñm z despiciam⁹ z sustinea-
m⁹ lesores. z tanq̄ h̄ cognoscētes dicim⁹ rñsori-
um. Sciāt gētes qm̄ zc. Tract⁹ oñdit terrā cō-
motā p̄scia pctōz. In euāgelio ḡ semē iacim⁹.
qm̄ i lxx. i vineā inducti sum⁹. Est autē euāgelii
Ex̄it q semiat zc. z hic fuit beat⁹ paul⁹. q semi-
nauit semē. i. verbū dei. Et p̄t̄ h̄ fit hodie sta-
tio apd sanctū paulū. Et inde ē q i fine collecte
hui⁹ diei dicit̄. Doctoris gentiū zc. Sepe em̄
fm statōes officia ordināt. vt hodie. qz em̄ sta-
tio ē ad sanctū paulū. iō de eo fit mentio in col-
lecta. Et eodē modo i quita feria ante letare hie-
rusalē. z i sabbato ibi seq̄nti. vt ibi dicet̄. Pro-
tēdit autē lx. vsqz ad q̄rtā feriā p⁹ pascha. i qua
cantat̄. Venite benedicti filij patris mei. qz illi
qui i opibz misericordie se exerceēt audiēt illud
Venite benedicti zc. vt ip̄e testat̄. z tūc sponse
ianua aperiet̄. z spon̄si ampleru fruet̄. Un̄ de i
eplā ammonet vt ad instar pauli tribulatōez
de absentia spon̄si patienter expectet. in euāge-
lio vt seminationi bonoz opez sp̄ insistat. et q̄
quasi desperās clamauerat. Circūderūt me
zc. nūc ad se rediēs petit in officio i tribulatōi-
bus adiuuari z ab ip̄is eripi dicēs. Exurge zc.

De quinquagesima.

Equitur de quin //

quagesima. In primis autem no-
notandū q̄ multiplex ē quinquagesima

scz diez. annoz. psalmoz. psonaz. 7 denario
rū. Quinquagesima diez triplex ē. Una a dnica ista
vsqz ad diē pasche. Alia a pascha vsqz ad pen-
the. de qua dicit in cōcilio aurelian. vt ante pa-
sche solennitatē nō quinquagesima supplendū est
qz illa seruat post pascha. s. quadagesima tene-
atur. Tercia ab octaua pasche a sabbato in al-
bis vsqz ad sabbatū p^r penthe. p^ria ē p^rie. af-
flictōis. 7 abstinentie. tūc em̄ hoīes abstinent a
carnibz 7 cōtinēt a a luxurijs. Secūda ē leticie
et exultatōis. Tercia figure siue glorie 7 glo-
rificationis. figurat em̄ octauā etatē ubi vtra-
qz stola scz aīe 7 corpis induemur. et inde ē q
duo alla in illa quinquagesima cātam⁹. Quin-
qgesima qz psalmoz triplex ē. et tres status cri-
stiane religionis significat. p^rim⁹ ē p^rie. secun-
dus iusticie. tercius landis vite eterne. ideoqz
prima termiat in psalmo. Misere mei deus
secunda in psalmo. Misericordiā 7 iudiciū.
tercia in Dis spūs laudat dñm. qd ē i fine psal-
mi. laudate dñm de celis. De tres quinquagesi-
me significāt dies diluuij. Tot em̄ diebus fuit
aqua sup faciē terre scz centūquinquaginta. Ideo
ergo tres quinquagesimas psalmoz cātamus vt
de⁹ a tali diluuiō 7 ab oī piculo nos defendat.

In quinquagesima vō ānoz erat ann⁹ iubile⁹
q quinquagesim⁹ erat. tanta em̄ erat septenarij ce-
lebritas. q septia dies celebrabat. scz sabbatū
et septima septimana vt penthe. 7 septim⁹ men-
sis vt septēber. 7 septenari⁹ annus vt iubileus.
in q omēs serui liberabant. Si vō aliqs esset q
nollet liberari. s. remanē i seruitute dñi sui du-
cebatur ad postes tabnaculi vel tēpli. 7 pfora-
bat ei⁹ auris cū subula. qd erat signū seruicij.
nec deinceps manumittebat etiā si vellz. Item
oīa q tell⁹ ex gñis ex eo āno pcreabat oībz erāt
cōmunia nō em̄ colebat illo āno. Dia etiā debi-
ta illo āno remittebant. 7 possessiones alienate
restituēbāt. put sub penthe. dicit. vñ iubileus
remittēs vl̄ inītiās iterptat. Per quā recte pe-
nitētia figurat. p quā vera libertas tribuit. et
a dyaboli seruitute liberamur. p eā etiā pctōz
debita remittūt. 7 hereditas eterna atz celestes
māsiones restituūt. Quinquagesima g p^rie tps
7 remissionis significat. Inde ē q b tpe psalmus
Misere mei de⁹. q ē quinquagesim⁹ 7 ē psalm⁹
p^rie 7 remissionis. frequētāt 7 legīt 7 cātāt de
diluuiō. Nā sicut p diluuiū mund⁹ purgat⁹ ē a
malis hoībz. ita p pñiam purgat microcosm⁹.
id ē minor mundus scz hō a vitijs 7 crimibz.

Rursus quinquaginta dies in penitentia duci-
m⁹. vt i quinquaginta sequētibz diebz scz a pa-
scha vsqz ad penthe. qz i leticia sum⁹ acturi nō
excedam⁹. quin i die pente. spūssancti grām su-
scipe mereamur. Finiūt em̄ quinquagesima i die

pasche. qz pñia ad nouitatē vite resurgere facit

De quinquagesima psonaz fmo habet i gen.
Abraam qsiuit a dño si. lxx. boni essent in p^rlo
nunqd pceret eis. imo dixit dñs postea de sera
ginta 7 quinquaginta. 7 sic vsqz ad decē. De qn-
qgesima denarioz habet fmo i euangelio. vbi
agit de duobz debitoribz. qz vn⁹ tenebat centū
denarios. 7 ali⁹ quinquaginta. s. de ea nil ad pñs

Dicit aut quinquagesima qsi quinges decē si-
gnificās tps remissionis vt dictū ē. Quinquag-
genarius em̄ numer⁹ cōsistit ex quinario 7 de-
nario in se multiplicatis. Nā q opa quīqz sen-
suū corpis p decē legis mandata moderat⁹ fue-
rit. secure dicere poterit. qd in vltimo die quin-
qgesime scz in pascha cantat. scz. Resurxi et
adhuc tecū sū zc.

Et nota q thelesphorus et
greg. pape statuerūt vt clerici incipiant a quin-
qgesima ieiunare. Instituta ē quinquagesima p^ri-
mō ppter suppletōem. vt videlicet supplerentur
dies dñici q de ieiunio qdragesime subtrahunt
et sic. xl. diebz ieiunaret. put sub septuagesima
est dictū. Scdo ppter significatōem qz significat tē-
pus remissionis vt pmissus ē. Tercio ppter re-
p^rsentationē. qz nō solū tps remissionis significat
vex etiā statū btitudinis repñtat. Nā i quinq-
gesimo anno serui efficiebant liberi vt pmissus
est. 7 quinquagesimo die a die agni immolati lex
data ē. 7 i quinquagesimo die a pascha dat⁹ ē spū-
ritussanct⁹. 7 ideo hic numer⁹ statū btitudinis
repñtat. vbi erit adeptio libertatis. 7 cognitio
veritatis. 7 perfectio caritatis.

Adaturinale
diei hui⁹ officiū ē de diluuiō vt eccia incutiat ti-
morē filijs suis. ne peccēt p luxuriā. sicut i mis-
sa i postcōmunionē. ne peccēt p gulā. Et qz hec
duo vitia maxie dñant in illo tpe. ideo agit de
diluuiō. p qd pñia designat. vt pmissus ē. Sed
ne timor nimis desperare faciat. dicit rñsoriuz
Donā arcū meū in nubibz celi in signū federis
qd erponit allegorice de xpo vel de quolibz san-
cto fm suū modū. Arcus em̄ ille quātomagis
ad celū eleuat. tantomagis ad terrā deprimūt.
ita sanctus hō quātomagis eleuat⁹ est ad cele-
stia. tantomagis se humiliat. iuxta illud. Quā-
to maior es. humilia te i oībz. Itē arcus iste est
signū federis. s. l^r 7 xpc. Vñ in psalmo. Respi-
ce in faciē xpi tui. Et sancti etiam sūt federis si-
gnū. qz possūt irā dei tenere. sicut fecit moyses
Itē arc⁹ ipe portētū ē. ita 7 sancti. qz si dñs ita
suos affligi pmittit. qd erit de malis. Vñ legīt
in ecciastico. Elidit arcū. id ē sanctū. et benedi-
xit qui fecit illū.

Notādū aut ē q primo can-
tant qdā responsoria de diluuiō. secundo qdā de
obediētia abraē. postremo de ceco illuminato.
ad nōndū q q p pñiam peccata sua diluerit. et
mādati dñici vt abraā obedierit a dño plene

Ch. mapat a quinquagesima

illuminari merebitur. Porro in officio misse ecclesia rogat deum et inuocat per filios suos afflictos dicentes in introitu. Esto mihi in deum, pectore. Postea vero per lapsos et dicit. Et in domum refugii et et causas subdit. scilicet per fidem cum dicit. Quoniam firmamentum meum et cetera. Tercio per temptatis in prosperitate existens cum dicit. Et propter nomen tuum dormi mihi eris et enutries me. De hoc etiam in precedenti dominica dictum est. Sequitur versus de spe. q. d. q. meritis spei dabis mihi. In te domine speravi. Oratio per afflictos est. Preces nostras quamsumus exaudi domine et cetera. Epistola est de caritate. i. ad corinthios. xiiij. c. Si linguis hominum loquar. q. d. omnes virtutes eo modo quam haberi possunt. sine caritate nihil valet ad vitam eternam. Et ponit ibi. xv. gradus ex quibus pervenit ad templum celeste. Primus gradus est. caritas patiens est. Secundus benigna est. Tercius non emulat et cetera. Deinde sequitur commendatio caritatis. Caritas nunquam excedit. Quoniam autem non potest homo habere caritatem nisi fuerint mirabilia. maius est de impio facere pium quam creare celum et terram. id est sequitur rationum. Tu es deus qui facis mirabilia. Clericus est. Liberasti in brachio tuo. i. christo per fidem christi. Et sequitur tractus. Jubilate. Cuius verba videntur esse contra illud quod per tractum significatur. scilicet dolores per quos ecclesia trahit vitam miseram. Sed dicit quod iubilatio seu exultatio non est contraarium tractui. quoniam homo beatus in ipsis miseriis exultat et etiam quoniam homo liberatus est in ipsis miseriis gaudet. Unde in actibus apostolorum. Ibat apostoli gaudentes et cetera. Et illud salomonis. Cor quod novit amaritudinem anime sue. in gaudio eius non miscebitur extraneum. i. dyabolus. Sed est super omne gaudium. Evangelium est de fide passionis et resurrectionis. Ecce ascendimus hierosolimam et cetera. luc. xviii. c. Et quod per fidem ceci illuminantur. id est statim sequitur ceci illuminatio. qui valde sapienter petri dicentes. Domine ut videamus. quod visio erit tota merces. Offertorium sicut est de fide. Benedictus es domine et cetera. Et adverte. quod in evangelio cecus petitionem gemiat dicentes bis. Filii david misereere mei. et in offertorio sicut ecclesia gratias de illuminatione utriusque quod populi duplicat dicentes bis. Benedictus es domine. Et in alijs etiam verbis magis ac magis dupliciter illuminari postulat dicentes etiam bis. Voce me iustificaciones tuas. Uel bis dicit iustificaciones tuas propter viam testimoniorum et veritatem mandatorum. Postcommunio scilicet manducaverunt et saturati sunt nimis. est de timore. ut ad memoriam reducamus quod dicitur de iudeis. Adhuc esce eorum erant in ore ipsorum. et ira ascendit super eos. quod enim comederant usque ad nauseam statim deum ad iracundiam provocaverunt. ut vicem incutiat nobis timor. ne per gulam offendamus deum sicut iudei. Hoc autem facit ecclesia. quod tunc solent homines magis intendere gule propter carnis privium quod imminet. de quo dicit gregorius. qui relinquitur di sunt suo ingenio cum venia. et id bene competit huic dici. Potest etiam et aliter dici. quod tria sunt

necessaria que proponunt nobis in epistola et in evangelio ad hoc ut opera penitentiae que per quinquagesimam figurantur sine perfecta. scilicet caritas que proponitur in epistola. memoria domine passionis et fides que intelligitur per ceci illuminationem. et hec proponuntur in evangelio. Tercia fides sine qua nemo deo placere potest. opera facit acceptabilia. memoria passionis reddit facilia. caritas facit esse continua. Et sicut ecclesia primo de sperans clamauerat circumdederunt me et cetera. et post ad se rediens adiuvare petebat. ita hic iam precepta fiducia et spe venie propter penitentiam quam dominum tenendo orat et dicit. Esto mihi et cetera. Ubi petit quatuor. scilicet protectionem illis qui sunt in adversis. firmamentum illis qui sunt in gratia. refugium illis qui sunt in culpa. et ducatum illis qui sunt in prosperis. Epistola vero nos ponit in expeditione armis muniri docet. Tractus triumphatori militie. nos docet servire ei qui deum qui nos fecit. non ei cui nos vendidimus. Et nota evangeliorum consequentia rationabiliter ordinata. nam in lxx. vineam colimus. in lxx. agerem seminamus siue semine spargimus. in quinquagesima fructum lucis in cetero illuminato colligimus.

De feria quarta in capite ieiuniorum.

Est quinquagesima sequitur quadragesima. que est numerus specialis penitentiae. in qua ieiunat ecclesia et penitet de peccatis suis. Per penitentiam enim que in quadragesima perficitur. pervenit ad quinquagesimam. i. ad annum iubileum. hoc est. ad remissionem peccatorum. ut promissum est. Incipit autem quadragesima a dominica sequenti in qua cantatur. Innuocavit me. Sed in hac feria quarta ieiunium inchoat. ut iam dicetur. Beatus petrus primo instituit ieiunium quadragesimo anno pasche. Nec vacat a misterio. quod quadraginta sex diebus a capite ieiunii usque ad pascha in abstinentia sumus. Nam post babilonicam captivitatem quadraginta sex annis edificatum fuit templum domini. Unde et nos post captivitatem babilonis. i. confusionis vitiorum. quadraginta sex diebus per abstinentiam et bona opera nos ipsos templum deo edificamus. Quare autem quadraginta diebus ieiunemus. et quare dicitur quadragesima. sub dominica sequenti dicetur. Sane ieiunium quadragesimo commendat ab institutore et a tribus temporibus. et a personis qui in illis ieiunaverunt. Rursus ieiunia in deo sunt instituta. quoniam in lege preceptum erat decimas deo et primicias de omnibus bonis reddi. Unde et nos idipsum facere debemus. et etiam de nobis ipsis. scilicet de corpore et de mente et de tempore. De his et alijs ieiunijs dictum est sub quarta feria tercie hebdomade adverte. Significat de nobis decimas et primicias deo offerimus. quoniam bonum operamur. In quinquagesima soluit decima dicitur. quoniam secundum gregorium. a prima dominica quadragesimo usque in pascha vi. hebdomade propinquant quatuor dies sunt reliqui. Ex quibus dum sex dies dominici subest huius ieiunio. reanent tamen xxxvi. dies abstinentie

qui sūt quasi decima anni. Et igitur numerus quadraginta dierum quibus Christus ieiunauit impleatur recipiuntur ex institutione greg. pape quattuor dies precedenti hebdomade videlicet quarta quinta sexta feria et sabbatum. Et secundum hoc dicitur quadragesima quasi quatuor cum decima. quoniam triginta sex diebus quod sunt decima adduntur quatuor ut promissum est. quorum primum est sacrificatio et mundatio. quia tunc tam animam quam corpus mundamus cineres capitibus aspergentes. reliqua tres sunt de primitiis dierum quod soluantur in quatuor temporibus anni. Sed cum triginta sex dies predicti sint decima trecentorum sexaginta dierum. et annus consistat ex trecentis sexaginta quibusque diebus et sex horis. patet quod cum ieiunamus triginta sex dies ratione decime remanent quibusque dies indecimati et sex hore. Sed de illis ieiunamus quatuor dies precedentis hebdomade ut sacer numerus compleatur ut promissum est. Sed secundum hoc adhuc remanent triginta hore indecimatae. videlicet vnde dies quod pertinet viginti quatuor horas et sex hore. Sed potest dici quod per decima illius temporis in sabbato sancto tardius cenamus. vel forte propter hoc die illa tardius scilicet de nocte missa celebratur ut dictum est in phemio quarte partis. Nos vero provinciales ieiunium quadragesime in precedentiem secundam feriā inchoamus. et sic duos dies plus ceteris nationibus ieiunamus. et hoc non solum propter quandam honestatem. ut videlicet sic biduo purificati in quarta feriā sacrum ieiunium inchoemus. verum etiam pro eo quod quadragesima in magno die iouis cene terminatur. put sub titulo septuagesime dictum est. Ultimos ergo duos dies non ratione quadragesime. sed propter causam ibi dictam. et propter eorum sanctitatem ieiunamus. Clerici etiam in quinquagesima ieiunium inchoare tenentur. put ibi dictum est. Quidam autem dixerunt quod premissi quatuor dies adduntur alia de causa. videlicet tres pro tribus diebus quatuor temporum quod in quadragesima contingunt. quartus pro vigilia pasche quam ieiunare debemus. sed premissa ratio verior est. Sed cum in quadragesima imitemur ieiunium Christi ut promissum est et ipse statim post baptismum scilicet post ephraim suum ieiunium inchoauerit. queritur quare hoc tempore ieiunium inchoamus et illud cum pascha continuamus. et non eo tempore quo ipse ieiunauit. cum ipsius actio nostra debeat esse instructio. Ad quod quod duplex est ratio. Prima quia in quadragesima representamus populum israel quod fuit quadraginta annis in deserto et statim post celebrauit pascha. Secunda quia homines tempore verno naturaliter ad libidinem commouentur ad quam restringenda institutum est hoc tempore ieiunari. Tercia quia Christi passioni resurrectio continuatur. igitur rationabile fuit ut afflictio nostra continua esset passioni saluatoris. Cum enim ipse pro nobis passus sit. et nos ei copati debemus ut ita tandem coregnemus. et post passionem statim resurrectio subsequatur. iuxta illud apostoli. Si compa-

timur et coregnabimus. Naz et egrotus magis affligitur cum appropinquat sanitati. Quarta quia sicut filii israel priusquam agnum comedere se affligebant et lactucas agrestes. id est amaras comedebant ita et nos propter penam amaritudinem debemus prius affligi. ut statim post digne possimus comedere agnum vite. scilicet corpus Christi. ut sic mystice capiamus paschalia sacramenta. Porro in missis quadragesimalibus frequenter humiliare capita vestra deo eo quod illo tempore dyabolus magis impugnat nos. unde deum humiliter orare. et nos sibi humiliare debemus. et ut nos sub omnipotentis dei manu humiliemus. Dicitur etiam flectamus genua de quo dictum est sub quarta parte sub titulo de salutatione. Et est sciendum quod flectamus genua. et humiliare capita sese comitantur. et neutrum dicitur in dominica die. Nam ut ait greg. Qui in dominica die genua flectit. deum surrexisse negat. Propter multas quidem causas orando nos ad terram prosternimus. put dictum est in quinta parte sub prima. Dicitur etiam oratio super populum post humiliare capita etc. propter temporis sanctitatem et ad notandum quod in hac vita pro nobis est orandum. ut in futuro audire mereamur a domino. Venite benedicti patris mei etc. Que quidem oratio est vicaria sancte communionis. Olim enim omnes communicabant. et communicaturos dyaconus ad flectendum genua inuitabat. Nunc vero quia multi suscipiunt corpus domini indigne pro communionem utimur oratione dyacono sicut prius suo fungente officio et dicente. hu. ca. ve. deo. quia quicumque humiliauerit se exaltabitur. et quisque hic bonis actibus benedicetur et bene benedictioni postmodum ascribetur. In hac igitur oratione sacerdos milites Christi pugne commendat ad dimicandum pro hoste antiquum. et insidias inimicorum. et ideo promittit eos pro militum armis humilitatis. dicens hu. ca. ve. d. et sic tandem capitibus humiliatis quasi confirmans eos infundit super eos protectionem sue benedictionis. et hoc magis in septuagesima. quam aduersariis nostris tunc sollicitus circuit quares quem deuoret. Secundo in prima collecta genua flectimus in postulatione iustitie. quod est necessaria in presenti vita. In ultima vero reuerenter inclinamus in gratiarum actionem pro diurno denario vite future. Tercio in prima collecta flectimus genua pro pugna presentis vite. afflictionem laboris et pertinetie ostendentes. In ultima vero quod est pro gratiarum actione. caput humiliamus. pro quod mentis humilitas designatur. quia in eterna vita omnis labor excludetur. sed humilitas semper stabit. De hoc dicitur sub sabbato prime hebdomade quadragesime. Ite in fine misse dicitur. Benedicamus domino. de quo dictum est in quarta parte sub titulo de oratione nouissima. Hoc etiam tempore cortine in ecclesia suspenduntur. de quo dictum est in prima parte sub titulo de picturis. Porro ecclesia his diebus in magno certamine constituta in quadragesima frequenter psalmum. Qui habitat. quia psalmus ille

informatur in certamine positos spem suam in
dño ponere. et omne adiutorium ab eo deprecari
de quo sub dñica sequenti dicitur. Hoc tpe dyaco
nus casulam super humeros portat. de q̄ dictum ē i se
cunda parte sub ti. de dyacono. Ab hac q̄ quar
ta feria usque ad dñicā palmarum dicitur oī die p̄fa
tio de ieiunio etiā i dñicis diebus apud quosdam
In illa vero dñica. et sequentibus diebus dicitur p̄fa
tio de passione. Sed videtur esse incongruum. q̄ in do
minicis diebus caret p̄fatio de ieiunio. cum i illis
nō ieiunetur. Et ideo quidā dicunt i illis quotidianā
p̄fationes. Sed licet nō ieiunetur numero. ieiunatur
tamen qualitate. i. in cibo quadagesimali. sicut in alijs
diebus. In quibusdā tamen ecclesijs incipiunt dicere
p̄fationem de passione i dñica de passione. et i qui
busdā etiā dicunt p̄fationem de ieiunio usque ad quār
ta feriā ante pascha. Et licet ut permixtum ē quadage
simali ieiunio. quod incipit i dñica quadagesime
supradicti sint quatuor dies. sollemnitates tamen officij
quadagesimalis temporis. incipiunt i eadē dñica sicut
prius. et nō ante. nec i hoc immutatio facta fuit
quāquam potius ex incuria quam ex certa scia hoc co
tigisse credatur. Nam idē deberet esse caput ieiunij
et officij. Et secundum hoc videtur q̄ i dictis quatuor diebus
deberet immediate post missas dici vespere. Cir
ca quod notandum ē q̄ quadagesimale tempus ē lucis et
p̄nie temporis. penitētes autē dñi cōuertunt ad xpm. a
tenebris ad lucē trāsunt. vespertinum vero tempus
propter defectum et obscuritatem imperfectiōem desi
gnat: quia q̄ penitētes nō imperfectiōni et defectui.
sed potius p̄fectioni et luci veritatis insistant: ideo
circo cōueniēter quātū ad vespere dictū tempus lu
cis ex institutiōne gabylon. cōcilij p̄uenit. ut sic
statim post missas dicatur q̄ alias circa noctis tem
pore cōsueuerat dici. Hoc tamen quatuor p̄dictis diebus p̄
cedentibus nō seruatur. quia diebus quadagesimalibus su
peradditi ex alia causa fuerunt. Et licet p̄t dici. q̄ quia
quadagesimali tempore propter dispositiōem ad pascha
lē sollemnitatē. et correctiōnem delictorum p̄teritorum.
sanctioribus operibus insistendum ē. ideo p̄sumitur ē ut eo
tempore quo seruamus illa ieiunia. plures orationū sup
plicationes ieiunij agamus. et propter hoc nō solū ali
as horas vespere etiā vespas ante cibum dicimus. Pre
dictis tamen quatuor diebus hoc nō seruatur. ad representan
dum primariā dispositiōem penitētium. quia in suis
primordiis nō p̄nt tot sanctitatis obseruantijs
insistere. Hoc tempore dicitur ad horas capitulorum
Cōuertimini. Joel. ij. c. Et illud. Inter vestibulum
quod ē ibidē. Et illud. La. ne ces. esa. lviij. c. Et il
lud. Belin. impi. esa. lv. c. et illud. Ifran. esu. esa.
lvij. c. Sane hec quarta feria quatuor p̄uilegijs
insignitur. Primum ē. quia tali die incipimus ieiunare
quod fit quadruplici ratione. Primo pro eo quia xpc legitur quarta
feria suū ieiunium inchoasse. Quod inde videtur. quia
natus ē die dñica. et si quis diligēter cōputet annos
extunc usque ad triginta secundum rationes cōputi. inueni

et cum i tertia feria fuisse baptizatum. et sequenti die
intrās i desertum inchoauit ieiunium. Secundo ideo
in quarta ieiunium inchoamus. quia quarta etate salo
mon templum edificauit. et nos quasi fundamentum
illi⁹ templi quod ex nobis extruit iacimus ieiunando.
ut i pascha templum dñi esse possimus. Tercio ideo
Templum dñi sanctum ē. quod estis vos. Tercio ideo
in quarta feria ieiunium incipit. cum enim ecclesia i die
bus dñicis quadagesime nō ieiunet propter gaudi
um quod habet de resurrectione dñi q̄ i illo die facta ē
in qua resurrectione dñs legitur bis comedis. se
mel cum discipulis euntibus i emaus et iterum quā in
trauit clausis ianuis ad discipulos et attulerunt
ei p̄te piscis assii et fauū mellis. ideo incipit ieiuna
re ab hac quarta feria antecedente dñicā illā. que
propter hoc vocatur caput ieiunij. De hoc etiā iam
permixtum ē. Quarto. quia sicut iam dicitur h̄ tempore ad
bellum p̄cedimus. ideo quatuor diebus hui⁹ hebdomade
ieiunamus. ut quatuor armati virtutibus. s. iustitia
fortitudine. prudentia. et temperantia. quatuor mala
q̄ p̄ primum parentem incurrimus deprehemus. scilicet quia
de paradiso eieci sumus. quia i hac valle miserie ci
bis ad modum iumentorum indigemus. quia i infernum
descendere timemus. quia i patria cum dño nō gaude
mus. Quinto ut desicemus quatuor mala q̄ fecimus. s.
p̄ceptum cogitationis. operis. consuetudinis. et locutionis
Secundum p̄uilegium ē. quia illa die audiuntur cōfes
siones publice penitētium et eis p̄nie imponuntur.
Tercium. quia tunc cineres capitibus asperguntur. ut
iam dicitur. Quartum. quia die ista fit p̄cessio quā p̄ to
tū annum fieri nō cōtingit. penitētes namque tunc ab
ecclesia cum p̄cessione et cruce eiciuntur. et i die cene i
eadē recipiuntur. sicut sub illa die dicitur. Proces
sionē quidē facimus. quia tunc ad bellum contra hos
tes incedimus. quia quasi i expeditione a septuagesima
usque tunc fuimus. Proecedentes ergo contra hostes
armis nostris armamur. q̄ sunt. humiliatio. oratio
afflictio. et elemosinarum largitio. Humiliatio si
cut iam dicitur ē in cinere. Oratio. quia tunc dicitur
m⁹ parce dñe etc. Afflictio de qua in euangelio
Lū ieiunatis etc. Elemosinarum largitio q̄ maxime
hoc tempore frequētanda ē. Unde. Absconde ele
mosinā i sinu pauperis. Talibus itaque armis ar
mati ad bella p̄cedimus. Unde collecta hui⁹ diei
est. Concede nobis omnipotens deus p̄sidia mili
tie xpiane sanctis inchoare ieiunij etc. Le
terum hac die officium usque ad nonā differimus. nō
tamen quia dñs hora nona expirauit. sed etiā propter no
strā castitiam. adeo namque veteri dediti su
mus. quia audita missa statim ad cibum curremus. et de
horis parum aut nihil curarem⁹. Unde in cōcilio
gabylon. dicitur. quia ad missas curandum ē. et auditis
missarum sollemnij et vespertinis officiis ac largitis
elemosinis. ad cibum accedendum ē. Hac etiā die
benedicuntur cinis. et i signum humilitatis capitibus as
pergitur sub his verbis. Cinis es et i cinere reuerteris

Liber

Quod dictū fuit a de gen. iij. c. Et iob pñiaz in
 fauilla et cinē egit put legīt iob vlt. c. Et dñs
 ait. In domo pulueris puluere vos aspergite.
 mich. j. c. Itē legīt iudith. iij. c. De filiis isrl hu
 miliauerūt aīas suas ī ieiunijs. et cinis sup ca
 pita eoz. Et abraā inqt. Loqr ad dñm meū cū
 sim puluis et cinis. gen. xvij. c. Et mardoche⁹
 idutus ē sacco. spargēs cinerē capiti suo. hester
 iij. c. Et filie syon psperserūt cinere capita sua
 tren. iij. c. Et hinc ē q sicut ex libro pontificali
 habet. penitētes et morituri ī signū pñie et hūi
 litatis. et q tra et puluis sint: se ī cinere vl solo
 psternt. et ciliciū induunt. Qd ex veteri testa
 mēto tractū ē. Legīt em esa. lvij. c. q penitētes
 sacco et cinere sternūt. Itē biere. xxv. c. Aspgi
 mini cinē. qz cōpleti sūt dies vñi. Itē ione. iij. c.
 Rex ninive idutus ē sacco et sedit ī cinē. Item
 tren. iij. c. Virgīes birlm accincte sunt cilicijs
 Itē ī ps. xxxiij. Induebar cilicō. Itē etiā b ad
 significandū. q sicut ī eiectōe a de d padiso ma
 ledicta fuit terra ī ope suo: sic p hūilitatē pñie
 tra nra scz libez arbitriū nostrū bñdicīt p pe
 nitentiā. vt nō spinas et tribulos. s dignos fru
 ctus pñie germiet. Inuitāt at oēs ad pñiam
 generalitē cū dñs ī ātiphona. Immutemur habi
 tu zc. ieiunem⁹ et plorem⁹ añ deū zc. Et oñdīt
 causa qre hoīes debeāt ieiunare. scz qz dñs ex
 pectat eos ad pñiaz. Un introit⁹ ē. Adifereris
 oīm dñe ppter pñiam. et ē sap. xj. c. Omnes etiā
 oīes quecūqz dicūt. faciūt ad idē. In epla qz
 Lōuertimī zc. q est iocel. ij. c. ad b inuitāt gene
 raliē pui et magni. et vtriūqz ser⁹. Unde dic.
 Sanctificate ieiuniū. vocate cetum. cōgregate
 pplm zc. Seqt rñsoriū. Adiferē mei deus zc.
 qd respōdet eplē. ostendēs triplicē effectū pñie
 primū qz p eā habem⁹ remissionē pctōz et col
 lationē grē. et pculcatōnē inimicōz. Un sequit
 vsus. Bedit in obprobriū pculcātes me. Seqt
 tractus. Bñe nō fin pctā nra zc. q significat la
 borē q ī pñia habet. Et dñs iste tract⁹ vsqz ad do
 minicā d passiōe. ī secūda. quarta et sexta ferijs
 vt ī dieb artiori ieiunio deputatis icepte pñie
 memores. oīones ieiunio pbinem⁹. In euāge
 lio aut cū ieiunaueritis zc. math. vj. c. legīt de
 modo ieiunādi. vbi dñs. Tu at cū ieiunas unge
 caput tuū. et faciē tuā laua. Quia oīs penitēs
 debet vngi oleo spūali. qd ē iocūditas mentis.
 tāq athleta et pugil dñi: sicut habet ī ecclīasti
 co. Oleū d capite tuo nō deficiat. Et faciē tuā
 laua. i. interiorē hilaritatē exteri⁹ demonstra
 ne videaris hoīb ieiunās. i. sic ieiuna. vt nō in
 tendas fauorē humanū. s soli⁹ dei. et pat tuis
 q videt ī abscondito reddet tibi. Offerenda est.
 Exaltabo. vbi ē grāz actio d impetrata remis
 sione. Lōmunio ē. Qui meditabit. ī q ē aliorū

Sextus Ifo. crrh.

exhortatio d legis meditatioe. et cōsonat euan
 gelio: qz meditari ī lege est thesaurizare in celo
 De quinta feria.

Equitur de quin

ta feria. Sigdē iuitati sūt oēs ī pce
 denti die sicut ibi dictū ē. ad pñiam
 Sz qz pñia pñit ī trib⁹. s. ī oīoe. ieiunio. z ele
 mosina: iō ī trib⁹ seqntib⁹ dieb⁹ agit d hīs trib⁹
 et pñio de oīoe ī hac quīta feria. et iō incipit in
 troit⁹. Bū clamarē ad dñm. Itē at oīo ab aliq
 qñqz p se. qñqz p alio. Ut q oñdat quātū valz
 ab aliq p se facta oratio. seqt eplā. Egrotauit
 ezechias zc. esa. xxxvij. c. In q pponit ecclesia
 regē ezechia ī exēplo. q oīone p se facta ipetra
 uit a dño xv. annos dieb⁹ vite sue supaddi. Et
 etiā ecclīa oñdat quātū valet oīo p alio facta.
 legīt euāgeliiū. Lū intraret iesus. math. viij. c.
 d ceturione: q rogauit dñm p puero suo. vt sa
 naret qd ipetrauit. De sexta feria.

De sexta feria agi

tur d ieiunio. et oñdīt qle ieiunium
 placz deo. s. spūale nō carnale. Un d
 eplā agit d hoc. Clama ne cesses zc. esa. lvij. c.
 Et post. Quare ieiunauim⁹ et nō asperixisti zc.
 Et dñs rñdet. Nunqd tale est ieiuniū qd elegi
 ptorquere qsi circulū caput zc. Quasi diceret.
 Nō placz mihi tale ieiuniū. q aliqs se cruciet ī
 tantū: s q dissoluat fasciculos impietatis. i. ab
 omni pctō abstineat. qd fit p caritatē. Un seqt
 euāgeliiū. Audistis zc. math. v. c. agēs de cari
 tate. vbi dñs. licz b ī ecclīa nō legat. Dictū ē āti
 qs nō occides. ego aut dico nō irascēris.

De sabbato.

De sabbato agit

ecclīa d elemosina z d sabbato: qz p
 pmissa tria. s. oīoes. ieiunia z elemo
 sinas vēit ad sabbatismū mētis: vbi pena iā fa
 cta q spectat ad pñiaz. z par q ē ges z sabbatiz
 mus mētis se osculāt. i. pueniūt. Et ppter hoc se
 quit apte ī eplā esa. lvij. c. Si abstuleris d me
 dio tui catenā pctōz. z cetā q ibidē sequūt: tūc
 vocaberis sabbatū delicatū. et cetera q ibidē se
 quūt. Et hoc idē dñs ī euāgelio. Lū sero eēt zc.
 mar. vj. c. vbi dñs d discipul⁹ laborātib⁹ in mari
 p qz penitētes designāt. q dñs ascēdit ī nauicu
 lam cū eis et statim facta ē trāquillitas: qz reo
 pñte ī corde homīs pacificat aīa z trāquillū sit
 ibi. Hoc sabbatū licz habeat eplam et euan
 geliū. sicut nōnulla alia p āni circulū: nō tamē
 ē cantib⁹ officiatū. qz fm quōdā nōdū erat so
 lenni ieiunio deputatū. Hodie vero ieiunam⁹
 vt ad quietis eterne sabbatum pueniamus.

De prima dominica quadragesime.

In hac domica i

q̄ cātat. inuocauit me 7c. incipit q̄dra-
gesima. q̄ significat t̄pus p̄nie spūal: 7
vocat̄ dñica quātana. qz q̄nta ē a pascha. Quid
aut̄ significet quīqz dñice q̄dragesime. dictū ē i
prima pte sub ti. de picturis. Bicta ē aut̄ q̄dra-
gesima. licz i ea sint q̄dragita duo dies vsqz ad
pascha. P̄rio qz ecclia nō curauit d̄ duobz die-
bus. q̄ minutias nō attēdit: s̄z summas numeri
ponit q̄uis sit paz pl⁹ vel min⁹. Sc̄do qz q̄dra-
gesima nō p̄tendit nisi vsqz ad diē cene dñi. q̄
ē dies absolutōis. Nā p̄ q̄dragesimā bñ obfua-
tam. et p̄ verā p̄niām. puenit homo spūalit̄ ad
cenā agni. Un̄ i apoc. Beat⁹ q̄ vocat⁹ ē ad cenā
nuptiaz agni. Et fm̄ h̄ solū sunt. xl. dies. Ter-
cio. qz filij israel laborātes i deserto. xl. ānis ci-
bati māna. p̄ q̄dragita māsiones venerūt i ter-
rā. p̄missionis: q̄ etiā exēplo. xl. diebz a delicijs
corpis abstinētes v̄bis vite reficimur. oīoi va-
cam⁹. vt tandē p̄ christū i terrā viuentiū itroea-
mus: sicut illi p̄ iesum naue. i. p̄ iosue i terrā. p̄
missiōis itroducti sunt. 3do at̄ fm̄ hieronimū
sūt i ea. xliij. dies: qz dñs venit ad nos p̄. xliij. ge-
neratōnes. cōputatis ieconia p̄re. et ieconia fi-
lio. 7 ip̄o dño. Sane totū t̄pus vite nr̄e q̄drage-
sima ē. Ieiunam⁹ aut̄. xl. diebz incipētes a p̄-
cedēti q̄rta feria. P̄rio fm̄ augustinū. qm̄ ma-
theus. xl. generatōnes posuit. Ad hoc enī dñs
suo q̄dragenario nūero ad nos descēdit: vt nos
ad eū nr̄o q̄dragenario nūero ascēdam⁹. Secū-
do fm̄ eundē. qz ad hoc vt habeamus q̄nquage-
nariū. q̄dragenario adiiciend⁹ ē denarius. Ad
hoc enī vt puēiam⁹ ad requiē beatā. oportz nos
toto tpe p̄ntis vite laborare. Un̄ et dñs cum di-
scipul. xl. diebz māsit. et p̄ decimā diē sp̄san-
ctū misit. Ieiunam⁹ etiā. xl. diebz. Nā et moys-
ses ad accipiēdū legē ieiunauit xl. diebz. siliter
et helyas: dñs q̄z nr̄ quadragita dies ieiunauit
absqz cibo. et hoc p̄ institutione et exēplo. vn̄ nō
nulli vnā tm̄ quadragesimā obfūāt. illi v̄o pro
merito ieiunauerūt. Cōmuni⁹ tm̄ ē tres quadra-
gesimas fuare. eo q̄ moyses. vt tradūt hebrei
ter ascendēs ad dñm ieiunauit: v̄l poti⁹ qz tres
i tribz legūt ieiunasse quadragenis. scz moyses
helyas. et dñs. Quare aut̄. xlvj. diebz sumus i
abstinētia dictū ē sub p̄cedēti q̄rta feria. Cō-
siderandū ē at̄ q̄ t̄pus quadragesime p̄nie ascri-
bit̄. P̄enitētie aut̄ fruct⁹ sunt. ieiuniū vigilie. et
alie carnis afflictōes. Elemosina corpal̄ et spi-
ritual̄ et alia m̄ficio die opa. Oīo et dep̄catio
et alie sp̄s p̄teplatiōis. Ilet⁹. lacrimę. et alia i
signia p̄tritōis. 3do qz d̄ his 7 silibz ad p̄niāz
p̄tinētib⁹ i nocturnis et diurnis officijs hac die

et sequētib⁹ legit 7 cātat ecclia copiose. Et p̄p̄
hoc etiā hoc tpe d̄r reglarit̄ octies i canonicis
horis psalm⁹ ille p̄niat. Misere mei d̄. Et est
notādū q̄ p̄pter ieiuniū p̄ncipiū. ordo iterrūpit̄
hystoriarz. Lū enī i septuagesima et sexagesima
cantatū fuerit d̄ adā. et i q̄nquagesima d̄ noe et
abraā: i hac p̄ria dñica itezponit̄ d̄ fructib⁹ p̄nie
i sc̄da v̄o de iacob. i tertia de ioseph. i quarta d̄
moysē. Antiqu⁹ tres instituit ecclia quadragesi-
mas. de q̄ tactū ē i pte p̄ria sub ti. d̄ eccliasicis
sacris. Sane qz vt dcm̄ ē sub quarta feria cine-
rū. hoc t̄pus ē militie ch̄ristiane. et i q̄ dyabol⁹
forti⁹ p̄ nos isurgit: ideo ne hō despet. quasi cō-
fortatiū quoddā canit ecclia itroitiū. Inuoca-
uit me 7c. q̄ audito spe fit hō fortis. Un̄ de dicit
ap̄lus. Spe fortes. i tribulatōne gaudētes. Et
esa. xxx. c. In silētio et i spe. erit fortitudo v̄ra.
Si q̄dē in his duob⁹ cōsistit tota fortitudo hoīs
spūal. scz i silētio a tumultib⁹ scl̄i. nihil d̄ his q̄
sunt scl̄i appetēdo: et i spe et̄na desiderādo. P̄er
eplam q̄ incipit. hortamur vos. ij. cor. vj. c. ar-
mat ecclia milites suos quatuor cardinalib⁹ v̄tu-
tib⁹. P̄rio fortitudie cū dicit. Ecce nūc t̄ps ac-
ceptabile. ecce nūc dies sa. 7c. q̄ ibi d̄ fortitudie
dicūt. qz seq̄t̄. In oībz exhibeam⁹ nos sicut dei
m̄stros i m̄lta patiētia. Sc̄do tēporātia. cū di-
cit. In castitate et ieiunijs m̄lris. Tercō prudē-
tia cū dicit. In sciētia. i. i prudētia. Sūt at̄ idē
subiecto sciētia 7 lōganimitas: qz sc̄ia et lōgani-
mitate scim⁹ cōuersari i medio prauę et puerse
natiōis. et bonitate et suauitate q̄ ē i sp̄sancto
hoc totū p̄ eodē sumit̄. Seq̄t̄ i caritate nō ficta
qz oīa sine fictōe fiēi debēt. Q̄rto iusticia cū di-
cit. p̄ arma iusticie a dextris 7 a sinistris. Post
epistolam sequit̄ responsoriū. Angelis suis de-
us mandauit de te 7c. vt sic secure homo possit
p̄ugnare. Sequit̄ tractus. Qui habitat i adiu-
torio. in quo agit de temptatōe. Tractus vero
ideo dicit̄: qz ibi ostendit̄ q̄ hec vita misera tra-
hit̄ multis dolorib⁹ et laborib⁹. Et qz p̄t p̄q̄ri
aliqs d̄ ineqlitate isti⁹ pugne: qz tēptator poten-
tissim⁹ ē. vt habet̄ i iob. Nō ē pt̄as sub celo q̄ ei
valeat comparari. Et sapiētissimus. qz multa
vidit. Et crudelissimus. qz vt dicit hiero. Cru-
delis ē et nō miserebit̄: homo at̄ i infirmissim⁹ et
ignorans. ideo in ip̄o tractu ponit̄ solutiō hui⁹.
quia hic p̄mittit deus inimicū temptare. vt ho-
mo timeat et ad deū cōfugiat. qz scit et potest et
vult liberare: et sic in se nō speret. sed i deo qui
p̄mittit q̄ liberabit si cōfugiat ad eū. Vult enī
deus vt homo habeat timorē d̄ inimico forti: et
spem d̄ p̄missionib⁹ futuroz. et d̄ dilectiōe dei
vehemētissima. Ergo seq̄t̄ q̄ vult eū p̄tegē quē
admodū gallina p̄tegit pullos suos. ex amore
vehemēti: 7 ē spes de custodia angeloz. Homo

aūt si molať inf̄ duas molas timorē sc̄z 7 spem efficiet panis placēs deo. 7 sic vincet oēm tēptationē: siue sit leuis et occulta. q̄ dicit timor nocturnus: siue leuis et manifesta q̄ dicit sagitta volans in die: siue sit grauis et occulta. q̄ d̄r ne gociū pambulans i tenebris. siue sit grauis et apta. q̄ dicit demoniū meridianū. Hec quatuor genera temptationū vincet q̄libz sic armat⁹ vt dictū ē. Sed i euāgelio nō sunt nisi tres temptatiōes. vbi dicit. Ductus ē ihesus i desertum zc. math. iij. c. Et cōprehendit. q̄nqz oēs temptatiōes sub q̄ternario. vt dictū ē. q̄nqz sub ternario vt i euāgelio. q̄nqz sub binario. vt i eodē psalmo inferi vbi d̄r. Alaqueo venantiū: id ē. ab ope malo. et a vbo aspo. i. a pctō oris. Temptatus aūt fuit dñs a dyabolo triplici temptatiōe. sc̄z temptatiōe gule. cū dixit ei. Bic vt lapides isti panes fiāt. Cupiditatis sc̄z cū dixit ei. Hec oīa tibi dabo si pcedēs adoraueris me. Et inanis gl̄e sc̄z q̄n dyabol⁹ voluit eū deijcere de pinnaculo sicut fecerat alijs p̄dicatozibz mltis Et vicit eū dñs p autoritates sacre sc̄pture. qd significatū ē in hoc. q̄ dāuid lapidibz sumptis de torrēte deiecit goliāz: docēs nos debē armari gladio vbi dei. p̄ter illa arma q̄bus nos armat ap̄lus in eplā hodierna. vt sic sufficiēter ad pugnam armati sim⁹. Potest etiam dici q̄ a p̄ncipio septuagesime ecclia tot tribulationibz p̄ssa desperās clamauerat. Circūdederunt me gemitus mortis. q̄si a nulla pte euadē possit. In p̄ncipio vō seragesime. vbi etiā de hoc dictū est. et diceť in q̄rta dñica: q̄si posita iter desperatiōz et spem clamauit. Exurge q̄re obdormis dñe. In p̄ncipio quinq̄gesime iā sperans clamauit Esto mihi dñe i deū p̄tectorē: imo de p̄catiūam mutans i affirmatiūā dixit. dux mihi eris 7 es nutries me. Nūc vō i p̄ncipio q̄dragesime oñs dens se exauditā dicit. iuocauit me. et ego exaudia eū: et eplā dicit. in tpe placito exaudiui te: In q̄duali dat nobis āgeloz custodia. In tractu diuina p̄tectio. qz circūdāmur scuto vitatis In euāgelio ad exemplū saluatoris ab hoste triumphus. cui dicim⁹. Gl̄a de retro sathanas. In offertorio etiā diuina p̄tectō notat cū d̄r. Scapulis suis obumbrabit tibi zc. In postcōmuniōne demonū subiectio vbi dicit. Sup̄ aspidē et basiliscū. Ab hac die vsqz ad pasceuen opunt cruce. et velum añ altare suspendit. de q̄ i p̄ma pte dictū ē sub ti. de picturis. Hec dñica p̄uilegiata ē. qz ē ianua et limes q̄dragesime: q̄ rep̄ntat tpus q̄ filij israel morati sunt i deserto Tria quidē fuerūt i p̄plo israel. quoz duo cōmemorauim⁹. sc̄z pegrinatō. q̄ fuit i egipto. q̄n iacob et filij sui p̄fecti sunt i egiptū: captiuitio q̄ fuit i babilone: et disp̄sio q̄ facta fuit a tyto et

vespasiano. p totū mūdū quā nō cōmemorauimus. qz ab illa nūq̄ reuocabūt. d̄ q̄ dictū ē. tradam eos i māu d̄ q̄ nō poterūt surgē. In hac dominica ad horas d̄r caplm. Ifrēs hortamur ne i vacuū zc. ij. cor. vj. c. et illud. Ecce nūc tps: et illud. In oībz exhibeamus. ibidē. Et fit hodie statio apud basilicā lateran. q̄ cōstructa ē i honore saluatoris et plusq̄ p̄phe iohis: eo q̄ officiū hodiernuz saluatoris n̄ri p̄phetice resonat felicitatē.

De secunda feria.

Est q̄ dominus 7

ap̄lus armauerūt militē suū. nō restat nisi vt pugnet: qz hostes sp̄ pati sūt. Quia vō p opa misericordie sp̄aliť 7 marie fit pugna ista: id ē ip̄is ē feria ista. q̄ agit de elemosina. Rursus. qz on⁹ pugne nō libet suscipiē nisi ituitu p̄mij: id ē i hac sc̄da feria ē itroit⁹. Sicut oculi fuoz zc. Et dñs i eplā. Ecce ego regram oues meas zc. q̄ sumpta ē d̄ ezech. xxxiiij. oñdit p̄miū cū dic. Et pascam eas. Qui em̄ pascit dñm i paupe. et dñs pascit eū. sicut ibi legitur. In mōtibz isrl. i. i mātionibz etnis. Ite habet p euāgelū. Cū venerit fili⁹ zc. math. xxv. c. vbi d̄r. Venite bñdicti zc. Esuriui em̄ 7 d̄ distis mihi māducare. Bebem⁹ at h̄re oclm ad ip̄m. nō tñ sinistz vt respiciam⁹ penas etnas 7 p̄p̄t b̄ bonū faciam⁹: b̄ em̄ eet timor fuiť: b̄ etiā dextez. vt p̄siderem⁹ p̄mia. Istū oculū vult nobis auferre dyabol⁹. et nitit quātū pōt. Uñ. j. reg. xj. c. Rex amonitaz noluit inire fed⁹ cū iabitis. nisi eruēt eis dextros oculos: silit vult facere nob dyabol⁹. vt nō sim⁹ apti ad pugnādūz sicut miles q̄ nō hz oculū dextz.

De tertia feria.

Ercia feria agit

d̄ ozo. et sumit itroit⁹ d̄ psalmo q̄ ē ozo. Dñe refugiu fact⁹ es nob. Pugnam⁹ em̄ orādo. Uñ ihesus naue i heremo pugnabat. et moyses orabat: merito q̄ pugnabat nō deficiebat. qz ille orādo vicebat. Eplā vero. Querite dñm zc. esa. lv. c. docz nos ozare et inuitat nos ad oroz. Querite dñm. sc̄z dēlinq̄ndo vitia et pctā: qz mult⁹ ē ad iḡscendū. Nō em̄ cogitatōes mee cogitatiōes v̄re. Que sint vō cogitatōes ei⁹ oñdit hiere. dicē. Ecce ego cogito cogitatōes pacis. et nō afflictōis. Si em̄ ex vero corō rogat et q̄rit. statū pacificat q̄ntūcūqz d̄ liḡrit i eū hō: et b̄ dū iueniri p̄t. i. i p̄nti. Ecce oñdit effect⁹ orōnis. qz p eā hō pacificat. Ite etiā habet p euāgelū. cū intrassz. math. xxi. c. In quo d̄r postq̄ eiecit euentes et vendētes de templo. dixit. domus mea. i. hō in quo habitat. domus oratōis vocabit. In epistola monemur

ad petendū ut habitet in nobis: in euāgelio. ut
det nobis eterna gaudia. Letera q̄ i graduāli.
offerēda. et postcōmunionē cantāt: sunt q̄rētū
dñm oratōes et p̄solatōes et gratiaꝝ actiones.

De quarta feria.

Quarta feria ē de

ieiunio. Sꝫ qꝫ illa dies ē septia a ca
pite ieiunij. septim⁹ aut numer⁹ et se
ptuagesimus idē significāt. Idē enī significat
numer⁹ multiplicat⁹ et numer⁹ multiplicās. Se
ptuagesim⁹ vō significat liberationē a captiui
tate: iō in introitu q̄ ē. Remiscere zc. petit libe
rationē scz q̄ habet p̄ ieiuniū. Et i eplā et in le
ctione monemur ad ieiuniū exēplo moysi et he
lye. Lectio q̄ legit̄ ppter ordies sumpta ē d̄ ero.
xxiij. c. Ascēde ad me in montē zc. Eplā vō d̄
tercio reg. xix. c. Venit helias zc. Quale autē
ieiuniū debeat eē scz spūale. mōstrāt nobis per
ieiuniū moysi: utilitas vō p̄ helyaz. In azimo
enī cibo puenit vsqꝫ ad montē dei oreb. i. ad al
titudinē mēse illi⁹: qñ comedem⁹ supra mēsam
p̄ris christi i regno suo. Per ieiunium qdē ira
dei tēporat et mitigat. qd̄ ostēdit p̄ euāgelium
math. xij. c. Accesserūt ad ihesum zc. i q̄ habet
de niniuitis. q̄ irā dei tēporauerūt p̄ ieiuniū suū
Et nō q̄ i hac feria solēnitas ieiunij duplicat.
qꝫ ieiunāt tā rōne q̄dragesime. q̄ rōe ieiunij q̄
tuor tēpor. Quia vō penitētij aspī⁹ ieiunatiū
corpa desiccāt. i his nō habitat. sicut d̄r i euāge
lio ip̄s imūdus: q̄ ābulat p̄ loca arida q̄rēs re
quie et nō iuenit. Corpa enī ieiunij desiccata
fastidit. Ideo ad ieiunia libetī⁹ appetēda. moy
si et helye p̄mittūt exēpla: q̄z vterqꝫ i singul⁹ le
ctionibz. xl. diebus et. xl. noctibz. ieiunasse phi
bet. Itaqꝫ ppter ieiunij geminatōz. scz q̄drage
sime et q̄tuor tēpor: duo v̄sus i ḡduali ponunt
Ea q̄ in introitu. ḡduali. tractu. cōmunionē. et
offerēda cantāt. sunt p̄solatōes et oratōes. ut ie
iunātes a tribulatōibz eripiāt: et ne his q̄ ieiunij
affligūt. inimici dñent. Hec q̄rta feria i h̄
p̄uilegiata ē: qꝫ illi q̄ i sabbato seq̄nti ordinādi
sunt iterrogāt de scripturis sacris et examinat
De q̄ 7 q̄re due lectōes legūt ad missam. sub q̄r
ta feria terciē hebdomate aduentus dictū est.

De quinta feria.

Quinta feria ē de

p̄fessioe p̄ quā etiā pugnat. Et ē in
troit⁹. Cōfessio et pulchritudo. Est
aut triplex cōfessio. scz fidei. peccati. et hūilita
tis. Qui hz hāc cōfessioz pulchritudo ē i cōspectu
ei⁹. In cōspiciēdo enī deū hūiliam⁹ nos. et deo
siles sum⁹ imitando ip̄m. Eplā vō scz. Orauit
esdras zc. et sumit de p̄rio Esdre. ix. ca. i. q̄ est

ofo hēsdre et cōfessio. q̄ orauit sicut etiā daniel
orauit. Peccauim⁹ et iuste egim⁹ zc. Et p̄ istā
cōfessionē meruerūt remissionē peccatoꝝ. 7 ita
ostēdit effect⁹ cōfessiois. In alijs ecclesijs legit̄
eplā. Fact⁹ ē p̄mo dñi. ezech. xviij. c. q̄ etiā loq̄
tur de effectū cōfessionis. Euāgelij. Egressus
ihesus zc. math. xv. c. ē de muliere chananea: q̄
p̄ cōfessionē fidei cū dixit. dñe adiuua me. et p̄
cōfessionē hūilitatis. cū dixit. nā et catelli zc.
meruit filie sue sanitatē. et dictū ē ei. Mulier
maḡ ē fides tua. Quidā at̄ legūt euāgelij. in q̄
iudei gloriātes q̄ eēnt filij abrahe. cōuincūt non
eē filij abrahe. qꝫ nō faciūt opa ei⁹: s̄ eē ex patre
dyabolo ei⁹ opa faciēdo. Ut v̄t q̄busdā moris ē
legūt euāgelij qd̄ alij legūt feria q̄nta sequētis
hebdomate de diuine. q̄ apud inferos cruciat:
patrēqꝫ vocās et dēpcans abraā. nō vt fili⁹ ex
audīt. His cōsonat illud p̄pheticū. qd̄ i eplā p̄
mittit. q̄ si vir iust⁹ genuerit filiū sanguinē ef
fundentē et vniuersa detestāda faciēt: ipse qdē i
iusticia viuet. fili⁹ at̄ ei⁹ q̄ opat⁹ ē iniquitatē. mor
te moriat. Letera q̄ sunt i introitu. ḡduali. 7 of
ferēda: sunt laudes et orōnes iusti. Cōmunio.
panis quē ego dēdero. ioh. vi. c. declarat vñ ius
tus viuat. scz de carne xpi. Et attēde q̄ q̄nte
ferie p̄pria olim nō habebāt officia. sꝫ a dñicis
estualibz iofficiabāt. et eaz euāgelia nō sūt de
ieiunij instituta. sꝫ de diuine et lazaro 7 vidue
filio suscitato. Olim etem nō ieiunabāt. sꝫ vt i
dñicis solēnizabāt. Sꝫ postmodum a gregorio
iuniorē quite ferie q̄dragesime fuerūt adiūcte
ieiunio. put dictū ē sub septuagesima et ioffici
ate. Et itē ē q̄ varietas eplāz et euāgelioꝝ. in
quitis ferijs repit. De hoc dicet sub quinta fe
ria sequētis hebdomate.

De sexta feria.

Sexta feria. que

ē nona dies ieiunij. q̄ numer⁹ ē ange
lic⁹. petit ecclia libari ab oibz tribu
latiōibz. et ē itroit⁹. De necessitatibz zc. et fit h̄
p̄ āgelos et marie p̄ āgelū magni p̄siliij. et iō le
gūt euāgelij iohis. v. c. Erat dies fest⁹ zc. in q̄
d̄r. Angel⁹ dñi descēdit i piscinā et mouebat aq̄
7 sanabat vn⁹. Iō vn⁹. qꝫ tm̄ vnitas ecclē sanat
Sed ne i p̄dictioe peccem⁹ sicut iudei q̄ dicebāt
istud puerbiū yronice. p̄res n̄ri māducauerūt
vūā acerbā i dēsto et dētes filioꝝ obstupescunt
.i. nos punimur. p̄t hoc qd̄ nō ē iustū. iō legit̄
eplā de ezech. xviij. c. Alia q̄ peccauerit i p̄a mo
riet. Fili⁹ nō portabit iniquitatē p̄ris. nisi imite
p̄rem malitia. Glindicat enī dñs iniquitatē pa
trū i filios i his q̄ oteēt eos.

De sabbato.

Postea vero nō re

stat nisi sabbatissimus. Et est eplā de

sabbato mentis. Hres hortamur vos. Per sabbatū dō mētis venit ad sabbatū eternitatis: et iō dī euāgelii d trāsfīguratōe dñi. i q apparuerūt tñ moyses et helyas: qz exēplo aīat ecclia ad ieiuniū. In missa hui⁹ diei lectio prima est. Oravit moyses deūt. xxvj. c. Secunda ē dixit moyses filiis israel. ibidē. xj. c. Tercia ē. O rō nē faciebāt. ij. mach. j. c. Qrta miserē nrī. eccl. xxxvj. c. Quinta ē. Angel⁹ dñi. de q dictū ē sub qrtā feria terciē hebdomade d aduētū. Quia g p ordinādis orat ecclia. cantat introitū. Intret i cōspectu zc. Et g duale. pici⁹ esto zc. et ptector nr zc. et puer tē dñe zc. et dirigat zc. et ad dñm cū tribularer zc. Ad qnqz lectōnes flectit genua. vt qnqz sensus ordinandorū a dño dirigant. Quia vō dyaconi et sacerdotes tanq pfectiores et nīs intēdere tenēt: i dē ē q añ sērtā lectionē siue añ eplāz nō dī flectam⁹ genua. sicut nec añ euāgelii. Hoc etiā fit ppter reuerētiā aplice lectōis. Et ppter eādē etiā cām ad oratiōz sup pplm genua nō flectim⁹: s solū capita inclinam⁹. Rursus qz multū valet deprecatio ecclesie assidua. Quis em ē qui nō audiat i tribulationib⁹: Idcirco quinto loco legit lectio de tribu pueris de camino ignis liberatis: et sequūt gratiaz actiones in cantico. Bñdictus es dñe zc. Quia vero officiū pdicationis etiā ad sub dyaconū ptinet. idcirco sequit epistola pauli pma ad thes. vlē. c. Rogamus vos corripite inquit eos. consolamī pusillanimes zc. Officiū em pdicatoris est alios corripere z reliqua facē que i eplā ipā docēt: et ita ipā eplā ptinet ad ordiātos saltē i sacris. Deinde seqt tractus. Laudate dñm oēs gētes. i q oēs inuitat ad dei laudē. qui mīstros suos sua mīfīcordia pfīrmat. Tract⁹ g et canticū bñdict⁹ es. sūt ordiātorz: z qz sacerdotes i viz pfectū cōmutari debēt. qz mīstrio panis z vinū trāssubstātiānt i corp⁹ z sanguinē dñi: i dē ē q legit euāgelii d trāsfīguratōe. Assumpsit iesus petrū zc. math. xvij. c. debent em trāsfīgurari. ita q i eis nō appareat nisi resurrectio dei. Sz qz i pñti sine tribulatōe. aut vir. aut nūq eē possum⁹. et ppterea sp ad dñm clamandū ē: i dē ē q seqt offertoriū. dñe de⁹ salutis mee zc. et postcōmuniō. dñe de⁹ in te spāui zc. Priuilegiatū ē h sabbatū. qz i eo ordines celebrantur.

De secunda dominica quadragesime.

Ec secūda domī

ca intitulat dñica vacat: p eo q caret pprio officio. Idō at caret officio nā cū i pcedēti hebdomada occurrūt qtuor tempora. i qz fine ordies celebrāt: habebat ātīqua ecclesie institutō. vt post finem diei sabbati iei-

peret officium ordinum. et in die dominica terminaretur: et ita officium qd i fine diei sabbati incipiebatur vsqz in die dominica pten debatur: et sic tunc ipa dominica pprio caret officio. Uerū quia difficile erat a sexta feria vsqz i die dñicam nil comedere: factū est vt in sabbato ordines celebrent. et i die dñica que vacat officio officiū quartē ferie pcedētis repetat. Potest etiā dici q ecclesia suspendit organa sua in hac dñica. que est quinta a septuagesima: ad similitudinē populi qui crīstēs in captiuitate. nec altare. nec templū habuit. imo organa sua suspendit: quare ppriū nō habet officiū. Sicut autē dñica ista vacat ab officio proprio. ita et omēs quinte ferie quadragesime quondā pprio carebant officio. prout sub quinta feria dicet. Et attende q hec dñica vacat soluz cantu diurno. nec vacat omnino officio nec euangelio: et ideo solū in graduāli debz intitulari dñica vacat. et nō in antiphonario. nec in euāgelario. Et in quibusdā ecclesijs dicit euāgelium. Egressus. qd dictum est in prima quinta feria. In alijs assumpsit iesus petrū. Uerū in pcedenti dñica dictū est. q in ipa dñica armauit dñs militem suū. quatuor cardinalibus virtutibus z gladio verbi dei. Sed quia vt pmissum est in secunda feria. pugna non libenter suscipit. nisi premiū ostendat: ideo agitur in hac secunda dominica de benedictione. que est quintuplex. scilicet benedictio liberatōis. gratie: augmenti gratie: contemplationis. et glorie. Quia vero benedictio illa impetratur per orationē. ideo dñica ista cōsistit in orationē. Unde dicit in introitu. Reminiscere miserationū tuarū zc. petēs cantu lugubri. liberationē a vitijs et peccatis z spiritibus imundis. Hec est prima oratō z significat primā dei benedictionē scilicet liberatōis. In epistola vō q est Rogamus vos zc. j. thes. iij. c. petit sibi dari secundā benedictionē. scilz gratie siue gratiam ad bene ambulandū et bene agendum dicens. Hec est em voluntas dei. vt digne ābulēm⁹. vt sciat vnusquisqz vas suūz possidere in sanctificatōe. scilz vt sit celeste corpus z celestia appetat: et in honore. scilicet vt sit deo dignum templū. quia sedes dei z templum spiritussancti sunt nostra corpora vt ait apłus Omnis qui caste et pie viuit. templū dei est et spiritussancti sedes. Et in hac sola dñica idem est graduale et tractus. eo q ipa tota consistit i orationē liberatōis. Oratio exprimit laborē et planctū. que duo significant in graduāli et tractu. Est autē graduale. Tribulatōes zc. Tractus est de necessitatib⁹ zc. Alij aut dicunt tractum. dixit dñs mulieri. qui est math. xv. Tercia benedictio. est benedictō augmenti gratie.

Quarta contemplationis. Quinta benedictio glorie. Quia vobis benedictiones huiusmodi non habentur vel conseruant sine magna lucta: ideo in nocturno officio de lucta iacob cum angelo et in vtero agitur. ut exemplo iacob supplantem fratres nostros malos. scilicet si quod nobis inferunt iniurie dissimulantes. Et sit pugna ista in vtero rebecca. id est ecclesie. Rebecca enim gratia interpretatur. In primo responsorio in nocturnis agitur de augmento gratie. Dicit enim ysaac ad filium tolle arma tua. pharetram et arcum etc. Arma predicatoris sunt sacre scripture. quod dicitur pharetra: quia de eis sumunt sagitte ad percutiendum dyabolum. Iacob igitur. id est. verus predicator. venat et interficit homines bona venatione et interfectione. scilicet per arcum sacre scripture: et in se occidit bestias. id est. vitia et peccata. scilicet porcum luxurie etc.: et tunc cenat cum eo ysaac. id est. risus. scilicet dominus. quod delectatur in talibus. Sunt enim ei delitiae cenare cum talibus. Unde secundum responsorium est. Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni. id est. paradisi. Hoc etiam est id quod supra dicit apostolus. ut sciat unusquisque vas suum possidere in sanctificatione et honore. Sequitur versus. Qui maledixerit ei. sit ille maledictus. Omnes enim qui populo christiano iniuri maledicunt maledicti sunt: ut in dei gentiles et alii. In tercio responsorio dicit. Bet tibi de rore celi. et de pinguedine terre abundantiam. esto dominus frater tuorum. seruiant tibi tribus et populi. Hec datur benedictio ecclesie. ut omnibus populis dominetur. Ista vobis tria responsoria sunt septimi toni: ad significandum quod ipsa ecclesia impetrat nobis gratiam septiformis spiritus sancti. In secundo nocturno in quibusdam ecclesiis est responsorium. Si dominus etc. In cuius versus dicitur. Iacob erexit in titulum lapidem. fundens oleum desuper. Quod nos facimus cum imitatione christi bona agimus. Ungimus enim eum per fidem. cum ipsum hominem plenum gratie esse credimus. Et duo responsoria sunt de primo et vno de sexto tono: quia de christo agitur quod est principium et finis. et in sexta etate vinctus fuit oleo leticie per participium suis. In septimo vobis responsorio oratur iacob. Erue me de manu fratris mei. quia valde eum timeo. Quia de enim debet timere sanctus. ne corrumpatur a malis. In octauo vobis responsorio agitur de benedictione contemplationis. Unde ibi habetur de lucta iacob cum angelo: quia per orationem debemus luctari cum domino. donec habeamus statum contemplationis. Et dicit ei angelus. Dimitte me aurore est. id est. satis habes fidem vel caritatem vel gratiam: nec debemus dimittere donec de luctatione contra vitia faciat nos contemplatiuos. quia regnum celorum vim patitur. et violenti rapiunt illud. Tunc autem videtur sine nubilo peccati. Unde in nono responsorio dicit iacob. Vidi dominum facie ad faciem. id est. sine nubilo peccati: non sine velamine creaturarum. Hac ratione ecclesia parisiensis dicit legere hac die euangelium de

transfiguratione. quod est benedictio glorie: et ita patet quod habita benedictione liberationis. gratie. et augmenti gratie. et contemplationis. et considerato primo glorie: libenter et fortiter pugnant milites christi.

De secunda feria.

Secunda feria est de

oratione. Unde in epistola quod incipit. Orauit daniel etc. daniel. ix. c. ostendit quanta valet oratio cum ieiunio. Daniel. id est. vir desideriorum. orauit pro populo suo. et abstinuit a regalibus cibis. et versus est leguminibus: et ideo exaudita est oratio eius. sicut ei dictum est ab angelo. Sed quia nil valet oratio nisi quod sit in cognitione dei: ideo sequitur euangelium iohannis. viij. Ego vado et queritis me et non inuenietis. dicit dominus iudeis. Et iterum. Ego sum de sursum etc. ego non sum de hoc mundo. Et non cognouerunt eum: et ideo adhuc manet in peccatis suis. Ibi itaque diuidit dominus spirituales a carnalibus. id est. a quibus qui sunt sub firmamento. ab his que sunt super firmamentum. Et ita huic secunde serie competit opus secunde diei. et ideo introitus est de secundo tono. Carnales enim non possunt orare deum. quia non cognoscunt eum. Nam qui in carne sunt. deo placere non possunt. Nempe ea que in introitu. graduali. offerenda. et comunione cantantur: sunt orationes consolationes et laudes conuersae gentilitatis. cui dominus exhibuit intellectum.

De tertia feria.

Tercia feria est de

opere diei tercie. quod est. Congregentur aque omnes in locum unum et terra fructificet. Hoc fit quando homo non curat de voluptatibus carnis. et ieiunat per caritatem. Ieiunium laudabile est. ut homo non sit multum curiosus de cibo corporali. ut dicitur in euangelio. Nolite solliciti esse. sollicitudine scilicet suffocate. sed sollicitudine prouidentie possumus et debemus. Ideo introitus est. Tibi dixi cor meum exquisiuit te. tercius tonus. propter operam tercie diei. In epistola vero. Factus est sermo domini etc. iij. reg. xvij. ca. hortatur ecclesia ut non simus multum solliciti: et hoc per helyam qui passus est a vidua sareptena. et a coruo: et ipse etiam pauperem viduam dicens. Non deficiet farina ydrie. id est. gratia de corde: nec oleum de lechito id est. gratia seu unctio spiritualis desuper. Hoc ideo hortatur per euangelium. Super cathedram moysi etc. math. xxij. cap. ubi sequitur. Unus est magister vestester. et unus est pater vester qui in celis est qui habet curam de omnibus. Rursus sareptena mulier in introitu affectum ad christum ostendit dicens. Tibi dixi cor meum. In graduali seipam consolatur et hortatur dicens. Facta cecgi. tu. In

Liber

offerenda misericordiam petit. In comunione quasi secunda se mirabilia narraturam pmittit dicens. Misere mei deus et narrabo mirabilia tua.

De quarta feria.

Quarta feria ē de

pnia. q̄ feria ē dies pn̄e. In illa em̄ tradit⁹ ē saluator. Et oñdit in epla

Orant hester zc. hester xij. c. quātū eā oīo faciāt efficacē p oīoz hester: q̄ cū regīa exisset iduta fuit cilicō. et p oīoz ip̄euit suspēsiōez aman in patibulo. qd̄ pauerat mardocheo. Quia vō pn̄a p̄cipit timore iudicij. iō d̄ psalmo pn̄iali q̄ ititulat p octauā resurrectōis. scz. Bñe ne ī furrore. sūit itroit⁹. Ne delinqs me zc. Quia vō n̄ valz pn̄a. nisi imitef xpm: iō seqt euangelium. Ascēdēs iesus zc. math. xx. c. de cruce xpi. vbi habet. Ecce ascēdim⁹ hierosolimā. Et seqt ibi dē d̄ filijs zebedei q̄ petierūt vt vn⁹ sederet a d̄ xtris et ali⁹ a sinistris. Et dixit eis dñs. Potestis bibē calicē quē ego bibitur⁹ suz zc. Qui nō biberit d̄ calice pn̄e. non bibet d̄ calice gl̄e. Et postponit se xpc aplis ī exēplū. q̄ d̄ b̄ irascebāt

De quinta feria.

Quinta feria ē de

piscib⁹ et auib⁹. i. d̄ nō confidētib⁹ ī dño et p̄fidētib⁹ ī hoīe. d̄ q̄b⁹ habet

ī epla. Maldict⁹ hō q̄ cōfidit ī hoīe. hiere. xvij. c. et pōit carnē brachiū suū zc. Et p⁹. Bñdict⁹ vir q̄ cōfidit ī dño. Et hec oñdunt p euāgelij. Homo qdā zc. luc. xvj. qd̄ ē de diuine et lazaro. Bives em̄ nō cōfidebat ī dño. z iō ī inferno posīt⁹: paup vō cōfidebat. et iō ī sinu abrae rege scit. In offertorio vō. p̄cat⁹ ē moyses zc. oñdit q̄ oīo iusti efficacē ē. Moyses em̄ erat ouis. qz māsuetissim⁹ hoīm fuit. et ē forma ieiunij: z placatōez ipetravit sup irā q̄ dñs irat⁹ erat iudeis. p̄t vitulū cōflatile. Rursus qdā hodie legunt euāgelij ī q̄ docet dñs. nō ī hoīs s̄ sol⁹ dei testimoniū p̄fidendū: d̄ seip̄o em̄ loquēs ait fm̄ carnis fragilitatē. Si ego testimonij phibeo de memetip̄o. testimoniū meū nō ē ver⁹. Et infra. Ab homie testimoniū nō accipio. Et infra. Habeo testimoniū mai⁹ iohē. His cōsonat p̄missa lectō d̄ hiere. Maldict⁹ hō q̄ cōfidit ī hoīe zc. Et infra. Bñdict⁹ vir q̄ cōfidit ī dño. Cōfidens igf orat ī introitu et ī ḡduali. et etiā ī offerēda ī p̄sona moysi. ī q̄ sit v̄boz repetitō: qz sepe ad dñm p̄p̄lo it̄cessit. De hoc etiā dictum ē sub scda dñica post epiphaniā. Comunio. Qui mā ducat ioh. vj. c. oñdit qd̄ utilitatis pueniat cōfidenti. scilz q̄ in ch̄isto maneat et ch̄istus in eo. Et hec comunio bñ cōgruet sabbato añ dō

Sextus Jo. cxxv.

minicā palmarū. Notandū autē est q̄ sicut. precedens dñica vacat ab officio. prout ibi dictū est: ita et om̄es quinq̄ ferie in q̄dragesima quondā proprio carebant officio. excepta forte quinta feria cene domi. Illa tamen mutuat introitū a terciā feria illā precedenti. Nā sicut q̄libet quinta feria auctoritate melchiadis pape soluta erat a ieiunio. ita et ab officio. Unde beatus gregorius nullū in quinta feria instituit officij. Nihilominus tamē hore et matutine ac vespertinū officij cantabant. Unde necessariū erat vt sup benedictus et magnificat. antiphone de euangelijs aliorū dierū sumpte dicerent. Sed gregorius secūdus instituit ieiunij et officij quinq̄ ferie: ea tamē que prius instituta erāt de matutinis et vespertinis officijs nō mutauit. Et inde est q̄ antiphone que cantant sup benedictus et magnificat. in quintis ferijs: nō consonāt euāgelijs illius diei. De hoc in quinta feria precedentis hebdomade dictū est.

De sexta feria.

Sexta feria agit de

opere sexte diei. in qua factus ē homo: et hortatur nos ecclesia ad mansuetudinē z patientiā. vt omnē iram de cordib⁹ nostris remoueamus. z hoc exemplo ioseph et christi. Et ē epistola. Dixit ioseph. gen. xxxvij. c. de ioseph qui multa passus ē a fratrib⁹ suis. et tamē sublimatus est velint nolint. In euangelio math. xxj. c. monemur ad predicta exempla christi. Homo erat paterfamilias. qui plantauit vineā. id est iudaicū populū per doctrinā legis. Ad vltimūz misit filium suū ad cultores vinee quē interfecerunt. ad quos prius miserat seruos quos etiā interfecerunt. Per hoc autē scilicet per mansuetudinē et patientiāz satiabimur ī futuro. Unde introitus est. Ego autem cum iustitia apparebo in conspectu tuo. satior cum apparuerit gloria tua. Ad tolerandas etiam persecutōes propter iustitiam hortatur in graduali. Ad dominū cum tribularer zc. et in offertorio. Domine in auxilium. et in comunione. Tu domine seruabis.

De sabbato.

Abbatū ē de con

uersiōe vel confessiōe per que homo cessat ab opere seruilī. et sic sabbatizat et recipit benedictionem a domino. qui benedixit diei septime. Ad hoc autem instruimur per legem domini et gratiaz spiritus sancti. Unde introitus est de lege. Lex domini zc. z est p̄mi toni. quia conuersio ad deum est principij

bone vite. Un sequit. Conuertēs aīas. Sequit
Iusticie dñi recte letificātes corda. qz dant sab
batum spūale. Et hec principalit habēt p grām
quod ostendit per epistolam. Dixit rebecca zc.
gen. xxiij. c. in qua habet q rebecca monuit ia
cob ut afferret pñi suo ysaac duos edos. Per re
beccam grā dei intelligit. que nos monet z inspi
rat nobis offerre deo abominationē de peccato
et cōfessionē que p edos designant. Edus enim
animal fetidū est z habet carnes sapidas. Lum
enī homī fetet peccatū suū. confitet illud: quod
valde placet deo z angelis eius. quia gaudiū est
angelis dei sup vno peccatore penitentiā agente
Sequit aut in epistola. de roze celi. id ē. de grā
celesti. z de pinguedine terre. i. abundantia tēpo
ralium. sit bñdictio tua: z preponit de roze celi.
quia boni spūalia preponūt temporalibz: et po
stea sequit de pinguedine terre. quia primū qñ
te regnū dei z hec omnia adiicient vobis. Boni
enim omnia habēt. Unde apostolus. tanqñ nihil
habētes z omnia possidētes. Adali similiter pe
tunt benedictionē qui per esau designant. Sed
quia ipsi preponūt tēporalia spiritualibz. dicit
eis: de pinguedie terre z de roze celi erit bñdictio
tua: z si enī habeant aliqua spiritualia. tamē p
ponunt eis temporalia. Sequit responsorium
Bonū est confiteri domino zc. quasi diceret ec
clesia. Ex quo per conuersionē z confessionē pec
cati z reprobationē habet benedictio. z tempo
ralia et spiritualia: bonū est confiteri domino.
Itē habet in euangelio luce. xv. homo quidā ha
buit duos filios z petijt vn⁹ dicēs. Da mihi por
tionem hereditatis que me contingit. z diuisit
illis substantiā suam: z postq ille cōsumpsit oīa
postea fuit tanta fames in terra ad quam venit
ut compelleret fame esse porcarius. id est. subul
cus. z dixit reuersus ad se. quāti mercenarij zc
Quando enī homo omnia bona sua amisit per
peccatū. non habz quid comedat. z permittit ita
deus ipsum cadere. ut arguat eū malicia sua. ut
legit biere. ij. circa mediū. et moriatur fame. et
dicat. quot sunt scilicet in ecclesia q habēt iocun
ditatem mentis. z ego fame pereō. Reuertar ī
domum patris mei. Unde in exo. ix. habetur. q
egiptij cōpellebant filios israel exire de egipto.
Tunc recipit et dat ei prima stola. id ē gratia.
et ita in euangelio hebetur de cōuersione. Rur
sus tam in euangelio ubi agit de duobus filiis.
q in epistola. ubi agitur de iacob et esau: duozū
populorum iudaici videlicet z gentilis signifi
catio continetur: iudaicus gratiaz spiritualem
amittit. gentilis vero conuersus ad penitētiā
de lege domini ī introitu gloriatur et cantat. In
graduali vero domino confitetur z laudat. In
offer torio oculos suos petit illūiari ne dormiat

ut inimicus nō pualet ei. Et attēde q rōnabi
liter ī scda qdragesime hebdomada. legit euāge
lium de filio pdigo reuertēte ad patrē: qz genti
lis ppl's p doctrinā legis z euāgelij ad creatoris
cultū reuertit. z quis penitēs p fidē z opatōem
vel p duo pcepta caritatis domino reconciliat.
Communio est. oportet te gaudere. luce. xv.

De dominica tertia quadragesimę.

Etia dominica ē

cōfessionis. z qrtā refectionis. Sicut
enī supradictū ē. dñs ī pma dñica q
dragesimē armavit militē suū. ī scda ostēdit ei
pñiū: amodo q nō restat nisi ut ostendat via. qz
p cōfessionē z refectionē illuc veniūt. Est q dñs
ca ista pñiōis. Est aut duplex cōfessio. scz pec
cati z laudis. qz habē debet homo. Per hūilita
tem enī cōfessionis expectat homo a deo oīa q ex
pectat. scz liberatōnē z donū grē z oīa alia bona
Un introit⁹ ē. Oculi mei sp ad dñm zc. z est se
ptimi toni. qz p septiformē grāz spūsancti. euel
lit homo d laqueo dyaboli. Per confessionē enī
euitāt mala. Et ideo fit statio ad sanctū lauren
tiū. q p cōfessionē liberat⁹ ē. Hec hūilitas libe
rauit ioseph de manibz fratrz suoz z d carcere:
z ideo cantat de ipso ī officio nocturnali. Ad
huc dñica ista sexta ē a dñica septuagesimę. z se
pta feria dñs crucifix⁹ ē: z ideo fit mētio d passio
ne. q p ioseph significat. et ita etiā ipi diei cōpe
tunt q dicūt. Nā christ⁹ p humilitatē liberat⁹ ē
ab insidijs fratrz suoz. id ē iudeoz. z exaltat⁹ ē
ī toto egipto. id ē ī mūdo: z ita q literaliter acta
sunt circa ioseph. spūaliter sunt facta erga chris
tum. Et nocturnū officij ordinem comitatur
historie. Lum enī in precedenti dominica canta
tum fuerit de iacob in hac succinitur de ioseph.
qui venditus a fratribus illos in fame ditauit:
z christus a iudeis crucifixus sua morte huma
num genus redemit. z redimendo a demonio li
berauit. prout in euangelio legit hodierno.
Leterū qualis debeat ēē confessio ostendit apo
stolus in eplā. Fratres imitatores zc. ad eph.
v. c. Primo enī ēē debet in humilitate. scz ut hu
miliemus nos deo. et ita in nouitate vite ambu
lemus. Secundo in perseuerantia. scz ut homo
non redeat ad vomitum. z ut infamia peccati re
moueatur. Unde dicit. Fornicatio aut z imun
dicia nō noiet ī vobis zc. hoc fit p pseueratiā
ī bona vita. Ad hoc idē hortamur ī euāgelio in
fine ī quo ostendit q grā expellit peccatū. Erat
inqt iesus eijciēs demoniū zc. luce. xj. et math.
xij. Iesus. id ē grā. Ille idē demoniac⁹ cecus dr
a matheo et beda. Lec⁹ inqt beda videt. mutus
loquit. possessus a demonio liberat. Et cū cie
cisset demoniū locutus ē mutus: qz qñ data est

hoi grā. p̄fitef 7 loq̄t in p̄fessioe. Postmodum
oñdit dñs stabilitatē regni sui p̄ idiuuā cari
tatē. 7 instabilitatē regni diaboli. Dē inq̄t r̄gnū
ī seipm̄ diuisus desolabit̄. Et sic regnū diaboli
7 suoz q̄ diuisi sunt a dō destruet̄. Sz regnum
dei manet inec̄nū. Et ita iuitat oēs hoies ad re
gnū suū qd̄ manet. Propt̄ h̄ debz hō p̄fuerāt
agē opa p̄fessiois. qz p̄ ea hēbit̄ regnū celozum
Et iō r̄nsoziuz ē. Erurge dñe nō p̄ualeat hō. i.
diabol⁹. q̄ nob̄ intēdit auferre regnū celozum.
Hoc iqr̄ intēdit ecclā vt sum⁹ p̄fecti ī p̄fessioe. 7
sitr̄ p̄fecte moriamur pctis: vt p̄ bonā vitā etiā
infamia pcti deleat̄ sicut dīc dñs p̄ hiere. Per
dam babilonis nomē. Hoc dīc. qz grā expellit
pctm̄ 7 infamiā. Segt̄. Et reliqas 7 germē ba
bilōis ciuitatis. i. mēoriā delectabilē: vt scz hō
doleat qñ ad mēoriā reducat̄. Rursus. qz sic
ī euāgelio dī. surd⁹ audiuit. 7 mut⁹ vba dei nar
rauit: iō dīc ī introitu. Oculi mei sp̄ ad dñm. 7
nē itēz deficiat miscōiaz iplozāt subdēs. respi
ce ī me: 7 ī ḡduali. erurge dñe. dē de vor qñdā
muti secūda faciūdia. cui⁹ os apuit sapia. p̄ces
suas ingemiat. 7 decēti similitudine in tractu po
rat dīcēs. Ad te dñe. In offerēda iā loq̄ns p̄di
cat iustitias dñi rectas. eoq̄ a se huiliato demo
niū exierat. Sz ad iudaicū pplm̄ supbiētē spūs
imūdi⁹ redierat. In p̄munione de muto factus
orator ḡtulat̄. q̄ sicut passer inueit sibi domū 7
turtur nidum. De secūda feria.

De domica p̄cedē

ti dictū ē. q̄ dñs saluat p̄ p̄fessione
in hac vō scda feria oñditur. q̄ dñs
saluat etiā p̄ baptismū. Sed qz baptism⁹ dat p̄
trinitatē: iō de t̄nitate ē introit⁹. In deo lauda
bo v̄bū: 7 ponit̄ ibi ter h̄ nomē dē. 7 ē de tercio
tono: qd̄ totū p̄tingit p̄p̄ h̄ q̄ loq̄t de trinitate.
Ep̄la vō naamā p̄nceps zc. q̄ ē. iij. reg. v. c. est
de naamā. quē misit rex sirie dñs suus ad heli
zeū vt sanaret euz. 7 p̄cepit ei vt ī iordane se la
uaret septies et fieret ei⁹ caro sic caro. pueri: et
ita factū ē. Jordais interpretat̄ descēsus huilita
tis. in q̄ ecclā m̄dari petit: 7 h̄ facit ad p̄ceptuz
dñi q̄rēs p̄ huilitatē salutē ī aq̄ q̄ ē inferior crē
atura. Postmodū segt̄ r̄nsoziū. Deus laudem
meā ne tacueris: ī q̄ ecclā huiliat se p̄ p̄fessioē
7 ē tercij toni rōe p̄dicta. In euāgelio vō direit
pharisei ad ihm̄ luc. iij. c. oñdit dñs q̄ nō sunt
missi p̄phē. nisi ad huiles. sic helize⁹ ad naamā
7 helyas ad viduā. 7 oñdit supbiā iudeoz: po
stea dīc. ihs at̄ trāsiens p̄ mediū illoz ibat. ad
sigificandū q̄ huilis q̄q̄d sibi fiat. viam suam
derelinquit.

De tertia feria.

Ercia feria est de

oīoe et miscōia p̄ q̄ etiā saluat dñs.
Un̄ introit⁹. Dū clamarē. Ep̄la vō
mulier qdā zc. ē de. iij. libro regū. iij. c. de vi
dua cui⁹ filios creditor ī fuitutē redigē p̄ten de
bat: 7 ei⁹ vasa oleo repleuit helize⁹ dīcēs ei. q̄ d
pte olei redderet debitū qd̄ debebat. et de reliq̄
ip̄a 7 filij sui viuozēt. Quidā ē ecclā cui⁹ sp̄s
r̄p̄c nō ē p̄ns corpalit̄ siue visibilē. q̄ venit ad
r̄pm̄. Creditores sunt demōes. Un̄ diabol⁹ ex
actor dī: qz pecuniā suā. i. imūdiā a nob̄ exi
git. cū v̄suzis. Un̄ esa. iij. c. Quō cessauit era
ctor. genuit tributū. Sz r̄p̄c p̄ opa miscōie libe
rauit nos ab h̄mōi creditore. Et petit h̄ libera
tio ī r̄nsozio. Ab occultis meis mūda me dñe.
Euāgelii vō qd̄ ē math. xviij. c. est de miscōia
scz si peccauit ī te frat̄ tu⁹. corripe eū. si iqr̄at
doce. si penit̄z dimitte: n̄ dico sepcies. sz septua
gies sepcies. i. q̄tiēs peccauerit dimitte. Ruz
sus vidua p̄ filijs ad helizeū orās dīc ī introitu
Ego clamaui. 7 ī ḡduali. ab occultis: demū p̄ci
bus exaudita grās agit ī offerēda. tertia dñi
Et docet ī p̄munioe. dñe q̄s zc. q̄les se debeant
exhibē. q̄ volūt oleū miscōie scz q̄ volūt regescē
in monte ingrediant̄ sine macula et operentur
iustitiaz. De quarta feria.

De quarta feria a

git de ipletōe mādatorū. p̄ quā dñs
etiā saluat. Sz qz p̄ grām ē impletō
mādator: iō ē introit⁹. Ego at̄ ī dño sp̄abo: 7 ē
p̄mi toni. ad oñdēdū q̄ spez debem⁹ ponē ī solo
deo. Ep̄la vō. Honora p̄rēz zc. ē de exo. xx. c. ī
q̄ sunt instituta vl̄ distincta p̄cepta dñi honora
p̄rēz 7 m̄rēz zc. In r̄nsozio vō petit̄ grā. ī q̄ oñ
dit hō infirmitatē suā dīcēs. Adiferē mei deus
qm̄ ifirm⁹ suz. q̄i dicēt. n̄ possum p̄ me adimplere
mandata. In euāgelio. Accessert̄ ad ihm̄ zc.
math. xv. c. redarguit dñs iactātiā iudeoz q̄
magis initebāt̄ t̄ditōibz hoīm q̄ dī. 7 rep̄hēde
bāt̄ discip̄los dñi d̄ t̄ditōibz seioz. Quibz dñs
dixit. Xp̄ocrite zc. n̄ dō lotis maibz māducare.
n̄ coīgnat hoīez. Et oñdit p̄ q̄ saluamur 7 iu
stificamur. In hac q̄rta feria fit p̄mū scrutiniū
put in p̄ria q̄rta feria dicet̄. De q̄nta feria.

De quinta feria o

ñedit ecclā nō ē salutē nisi a dño et
marie p̄ vtutes. Un̄ introit⁹. Sal⁹
p̄pli ego suz zc. 7 ē q̄rti toni. p̄p̄ q̄tuoz cardina
les vtutes. Ep̄la vō. Factū ē v̄bū zc. ē d̄ hiere.
vij. c. vbi dī. Bonas facite vias v̄ras et studia
v̄ra. 7 h̄ p̄p̄ bona opa vtutū. Et rep̄hēdūt iudi
q̄ credebāt se nō posse dānari. qz bebāt dñi tem

plū: 7 oēs alios dānatos eē dicebāt. Un̄ sequitur
rñsoriū. Oculi oīm: oñdēs q̄ i solo deo spandū
ē. Euāgeliiū vō. Surgēs ihs luc. iij. c. est de sa-
natōe socr̄ petri: p qd̄ oñdīt q̄ i solo deo span-
dū ē. qz ab ip̄o 7 p ip̄m sal̄ mētis 7 corp̄is ē. In
alijs vō eccl̄ijs legīt euāgeliiū sequentis dñice.
Abūt ihs zc. 7 aliter icipit. Opamī. In q̄ im-
properat dñs turbe q̄ magis curabāt de salute
corp̄is q̄ mētis. qm̄ voluerūt eū facere regez p̄
miraculū factū de saturatōe qnqz miliū hoīm
d̄ duobz piscibz 7 qnqz panibz. 7 hortatur eos
dicēs. Opamī nō cibū q̄ perit. s̄ q̄ pmanet i vi-
tā etnā. Qui p̄grue p̄mittit̄ p̄missa lectō hieze.
vbi dñs p̄mittit se h̄itatur cū eis. 7 sic q̄si regē
futur̄ eoz q̄ talē cibū fuerit opati: vt calūniāz
nō faciāt. inocentem sanguinē nō effundāt zc.
Rursus introit̄. s. sal̄ ppli. vox ē dñi pplm̄ cō-
solātis. Graduale. offertoriū 7 p̄munio. voces
sunt ppli de regis gr̄a p̄fidētis. In hac at̄ q̄nta
feria in qua agīt de salute. sit statō ad sc̄tōs col-
mā 7 damianū. q̄ medici fuerūt 7 hoīes corpa-
liter et spūaliter sanabāt: 7 ideo de ip̄is fit mē-
tio in collecta. De sexta feria.

In sexta feria que

ē dies crucis oñdīt q̄ p crucē ē sal̄.
Un̄ introit̄. Ifac mecū signū in bo-
nū. i. crucē. Ad aiorē caritatē nemo h̄z. i. maī
signū caritatis. q̄ vt aīaz suā ponat q̄s p aīcis
suis. Epl̄a vō. p̄uenerūt zc. q̄ ē nūe. xx. c. ē d̄ mo-
yse q̄ bis pcussit petrā. 7 fluxerūt aq̄ vt biberent
hoīes 7 iumēta. Per binā pcussioēz duo ligna
crucis itellige. pet̄ xpc ē: 7 fluxerūt aq̄ doctrināz
7 gr̄az. vt possit bibē totū gen̄ hūanūz. Rñso-
riū ē. In deo spauit cor meum. 7 adiutus suz:
qz i sola cruce perfecta est humani generis sal-
uatō. In euāgelio vero. venit ihesus in ciuita-
tem zc. ioh̄. iij. capi. ostendit dominū. q̄ non
solū p nob̄ crucē sustinuit. s̄ 7 mltos alios la-
bores. Un̄ seq̄t̄ ibi. Ihs aut̄ fatigat̄ ab itinere
zc. Et dicūt ibi octo i q̄bz instruxit dñs sama-
ritanā. q̄ patēt i euāgelio: 7 iō rñsoriū ē octauī
toni. Cōmūio ē. q̄ biberit ioh̄. iij. c. De sabbo

In sabbato vero

oñdīt q̄ dñs saluat p iustitiā 7 mi-
sericordiā. Un̄ epl̄a. Erat vir. dani-
elis. xij. c. loq̄t̄ d̄ susanna q̄ saluata ē p iustitiāz
Euāgeliiū ē d̄ mliere dephensa i adultēio. quā
dñs liberauit p misc̄diāz. Ecce euangelium 7
epl̄a p̄cordāt. Quia q̄ adultera i euāgelio sal-
uata ē p misc̄diāz: iō vidēs eccl̄a infirmitatē fi-
lioz suoz. petit se liberari p misc̄diāz i introi-
tū dicēs. Verba mea auribz p̄cipe: 7 ē. v. toni
p̄t̄ qnqz q̄ ponunt̄ i collecta. q̄ ē talis. Presta

q̄sum̄ oīmipotēs deus vt q̄ se affligēdo carnē ab
alimētis abstinēt. sectādo iustitiā a culpa ieiū-
nent. i. a delectatōe qnqz sensuūz sicut daniel
susanna 7 ioachim. Ad misc̄diāz dei nō p̄seq̄ntur
q̄ sic nō ieiunāt. Seq̄t̄ versus introit̄. semiple-
nus. s. rex mē 7 dē mē. Et iō notādū ē q̄ i in-
troitibz aliqñ duplex versus ponit̄. aliqñ dimi-
dius: freq̄nti vñ. Duplex vt i introitu defun-
ctoꝝ. Regem. Versus. Te decet zc. Et alius.
Exaudi orōnez zc. qz oram̄ p defunctis p̄pter
stolā corp̄is 7 aīe. q̄s rogam̄ eis dari. B̄r etiā
tūc sc̄dus v̄sus q̄ succedit in locū illī v̄sus gl̄ia
p̄ri. q̄ in officio defunctoꝝ tacet: p eoq̄ mortui
trinitatē vlt̄er i laudare neq̄ūt. ad c̄laudē p̄ti-
net ip̄e v̄sus. Sepī vō vñ d̄r. qz ad vñū tm̄ sc̄z
ad deū vertere nos debem̄. Dimidī aut̄ h̄ po-
nit̄: qz q̄ misc̄diāz dei impetrat. suā debet imp̄-
fectoꝝ in opibz p̄fiteri. psalm̄ eīm opus signifi-
cat. Post epl̄am sequitur rñsoriū. Si ambulem
zc. qd̄ sic ei rñdet. Quē dñs liberat null̄ ei no-
cere pōt: igit̄ si ambulē i medio vmbre mortis:
nō timebo mala zc. vmbra mortis ē mors t̄pal̄
q̄si. d. 7 si trāseant p mortē t̄palē. nō ē timēdūz
erq̄ dē adiuuat. Et seq̄t̄ v̄sus. Virga tua 7 ba-
cul̄ tuus ip̄a me p̄solata sunt: qz tribulatōnes
dñi p̄solant̄ hoīem bonū. Est at̄ p̄mi toni. qz in
solo deo ponēda ē spes. In euangelio vō prexit
ihs. ioh̄. viij. oñdit se dñs auroꝝ misericordiē
cū dixit mulieri adultere. Vade et amplī noli
peccare. Item misericordia fuit cū dixit. Qui
sine peccato est v̄rm. p̄mus mittat in eam lapi-
dez. In offertorio petit sil̄iter p misericordiāz
liberari cū dicit. Bressus meos dirige. et p̄ti-
net ad octauā resurrectōis: postcōmunio vero
ad beatitudinez. q̄ est. nemo te. ioh̄. viij. c. Illō
aut̄ notādū ē. q̄ in huī sabbati p̄pletorio anti-
phona. Ad media vita cātāt: eoq̄ nunc mediana
q̄dragesime incipiat hebdomada. Qui vō eaz
i p̄cedēti sexta feria cātant. numerū diez ieiū-
nijs afflictōz attendūt. Hāc itaqz sub breuilo-
quio durim̄ exponēdam. Ad media vita xpc est.
Ip̄se enī mediator est dei 7 hoīm. Ip̄se est via
veritas et vita. Ip̄se q̄dem sanctus. ip̄e dē. ip̄e
fortis. ip̄se misericors et saluator. Ad xpm̄ er-
go sermo dirigīt. O media vita. id ē o christe.
V̄el media vita sancta trinitas ē. q̄ est in se vi-
ta et nobis vita media. id est sufficiens 7 com-
munis ad quā sermo dirigīt. O media vita. i.
o sancta trinitas. Ideoqz subdistinguit̄ sancte
deus. sancte fortis. sc̄tē 7 misericors. id est pat̄
et filius 7 sanctes p̄s: a q̄ 7 p quē et in quo sal-
uamur: et ideo saluator etiā trinitas appellat̄:
ad quemcunqz tm̄ sermonez dirigimus adiuto-
rium querimus. qz in morte sumus in miserijs
p̄ntis vite petimusqz ne t̄dat nos amaritudini

bus mortis e fine. Ut sup. o dñe nos exñtes i vi
ta media sum⁹ i morte. Prima fuit vita iustie
et inocētie. in q̄ creat⁹ ē hō. Scda ē vita pcti et
miserie. in q̄ lapsus ē hō. Tercia erit vita imoz
talitatis z gle ad quā repabit hō. Nos igr dñ
sum⁹ i media vita. sum⁹ i morte: qz vita pcti me
dia. mors ē vite iustitie. z iō q̄rim⁹ adiutorem.
Allie eccle dicūt. medio vite: qz ei nūc ē mediū
q̄dragesime q̄ vitā pñtem q̄ sine pctis nō ducit
repñtat. merito dñ antiphona ipā i morte. i.
in pctis q̄ ducūt ad mortē. Et qz in epla fit mē
tio de susanna: ideo ppter equocatōez vocabu
li fit hodie statō apud sanctā susannam.

De dominica quarta q̄dragesime.

Equitur quarta

dñica in q̄ agit de superna iŕlm. Et
qz i terzā illam venit. eo duce q̄ filiū
isrl̄ venerūt i terzā pmissiōis. put sub septuage
sima dictum ē: iō nūc legi⁹ exod⁹. vbi dñs.
Et dñs vidi afflictōem ppli mei q̄ ē in egipto. et
descēdi vt liberarē eos de māu pharaonis. Si
cut aut dñs liberauit pplm p plagas missas p
pharaonē: silt̄ z p plagas liberat de manu dy
aboli. q̄ nō vult dimittere nos nisi i manu forti
sicut ibi habet. Prima plaga ē pueris aq̄z in
sanguinē. p quā pctm infidelitatis significat:
p alias plagas significat q̄ hō p multas tribu
latōes z penas q̄s h̄z dñ morat in pctō. cogituz
redire ad dñm. sicut de filio pdigo legi⁹. Legi
tur ḡ exod⁹: qz p fidē ē eritus a puitute diabo
li. z p baptismū q̄ significat p mare rubz. et p
impletōez mādatorz. Quādo vō hō talis ē fa
cit seipm tabernaculū dñō. q̄ vō nō faciet ei h̄
tabernaculuz: nec ipe faciet sibi i futuro. Post
exodū seq̄t liber leuitici. q̄ ē tercius in pētaten
co. q̄ ptinet ad leuitas: qui debebāt dñō offerre
sacrificia. Un̄ liber ē oblatōnū. Erq̄ eiñ homo
implet mādata ei facit se tabernaculū dñō. nō
reſtat nisi oblationes deo offerre. Debet tñ sal
apponere in oī sacrificio suo. qz cū discretionē
debet oīa facere. Quia ḡ tales debēt esse mūdi
ab oī pctō. z offerre dñō hostiā mūdā sanctā et
immaculatā: iō seq̄tur in leuitico de mūdātōe
lepre. Et dñ ibi multotiens. Scī estote. qm̄ ego
sanct⁹ sum. Et qz h̄ fit in solēnitare cordis et de
bent oīa fieri cū gaudio: iō postea i eodē li. agi
tur de solēnitatibz. Rursuz qz null⁹ ita pfectus
ē qn peccet aliqn̄. saltē venialit̄: iō ibi hētur. d̄
dubitātōe moysi ad aq̄s cōtradictōis. q̄ nec p
pter h̄ dimisit op⁹ spūale facere. vt ad vocē suā
fluerēt aq̄ cū dixit. Ascendat pute⁹. i. doctrina
sacra. Leterū sicut mulier oñdit ex vna pte
pomū filio suo z ex alia inimicū vt veniat ad se
similiter z dñs. iuxta illud osee. xj. c. In funis

culis adā trahā eos in vinclis caritatis. Un̄ in
officio nocturnali oñdit inimicū q̄ non vult di
mittere pplm nisi i manu forti z i manu diuina
scz p pdicatores. Et iō pmū rñsorū ē. Locut⁹
ē dñs ad moysen zc. Siquē moyses ex aq̄s as
sumpt⁹. ē xpc p quē liberamur ab h̄mōi inimi
co. vel glibet pdicator q̄ ex aq̄s scripture debet
assumi. Et ē q̄rti toni: qz q̄tuor modis nos as
fligit diabol⁹. i. interficiēdo mares. i. bona ope
ra. vel vtuosos q̄s submergit i flumie deliciarū
hui⁹ mōdi: z cogit fūire in luto luxurie z latē a
uaritie. z palea inanis gle. Porro qz ppls i il
la septuagenaria captiuitate fleuit sup fluina
babilōis. z i fine cyro pmittēte letabūd⁹ exiuit
z ḡtulās iŕlm introiuit: iō cū i pma dñica po
pul⁹ captiuat⁹ fleuerit dicēs. Circūde dērt me.
Et i scda orauerit dicēs. Erurge. In tēcia q̄
orauerit dicēs. Esto mihi. In q̄rta p̄solatōem
accepit dicēte dñō. Inuocauit me z ego exau
cui. In q̄nta etiā rursus oñoni iſtiterit dicēs.
Reminiscē. In sexta vō dario licētiā tribuēte
p̄solatōez de reuerſiōe pcepit. i. deoqz dixit. O
culi mei. In hac septia tanq̄ i fine septuagesi
me igredies iŕlm ḡtulabūd⁹ exultat dicēs. Leta
re iŕlm. De h̄ etiā dictuz ē sub pma dñica. Se
ptenariū q̄ pñtis vite q̄ septem diez curriculo
voluit. vel poti⁹ septē etatibz q̄b⁹ mōdus ipe di
ſtinguit. sicut p dies. lxx. sic p septē dñicas. s̄a
eta repñtat eccleā. Prima etas ē ab adā vsz ad
noe. Scda vō a noe vsz ad abraā. vel fm q̄sdaz
ad moysen. Tercia a moyse vsz ad dō. Quar
ta a dō vsz ad trāsmigtiōnē babilōis. Quinta
a trāsmigraōe babilōis vsz ad aduentuz dñi.
Sexta ab aduentu dñi vsz ad finez sc̄li. Septia
silt̄ vsz ad eundē finē: simul ei pcurrūt. s̄ illa i
vigilātibz z laborātibz. ista i dormientibz z ge
ſcētibz. vbi regescūt electoz aīe inter vbera la
ctātis matris sue supezne iŕlm. In pma dñica
velut i infantia mōdi hō a felici delectatōe de
iect⁹ clamat. Circūde dērt me. In scda velut in
puericia mundi p̄cipies homo spez sue recōcili
atōis voce noe q̄si pcentoris implozat accepti
latōem recōciliatōis dicēs. Erurge quare ob
dormis dñe. In tēcia velut in mūdi adoleſcen
tia p̄cipiens hō suā liberatōez de egiptiaca ser
uitute sue p̄tectōis z liberatōis acceleratōez vo
ce moysi orat dicēs. Esto mihi i deū p̄tēctorem
Quarta designat iuuentutez eccle. in q̄ regum
dya demate coronat. et sapia pphetarum ornat
Un̄ de illud officiū voce dauid quasi pcentoris
in cantibus celebra. Quinta senectutem eccle
ſie. in qua calor naturalis incipit defice. Nam
p̄plo in babilone captiuato. eccleā captiua nec
altare habuit nec tēplū: imo organa sua suspē
dit. iōqz q̄nta dñica vacat officō. Sexta senū

est hierusalē libera ē. q̄ est mī nra. Hoc autē
dicit. vt nō timore seruii fuīamus domino s̄
amore. Rñsoriū est de eodē. Etatus sum 7c. 7
est septimi toni. ppter septimā etatē in q̄ erim⁹
in quiete. Sed qz adhuc sum⁹ in labore: iō seq
tur tractus s̄ suauissim⁹. Qui p̄fidunt in dño
7c. in q̄ oñdatur. q̄ q̄ in dño solo sperāt. hēbūt
illā refectionē. Sequit̄ euāgeliū. Abiit ihesus
trās mare galilee 7c. ioh. vj. c. Quinqz aut̄ pa
nes quibz dñs refecit nos put̄ ibi legitur. sunt
gnqz libri moysi: duo vō pisces sunt psalmi et
p̄phetia. vel libri iosue 7 iudiciū: qz d̄ illi septē
libris sumunt̄ lectōes ī hac dñica. et ita reficit
oēs. Offertoriū ē laudate. 7 ē scđi toni. ad ostē
dendū q̄ deū laudare debem⁹ 7 p̄ corpali refe
ctōne 7 p̄ spūali. Postcōmunio vō ē. Hierusa
lem q̄ edificat̄ vt ciuitas 7c. Et loq̄r de illa hie
rusalē q̄ libera ē: 7 ē q̄rti toni. ppter q̄tuor que
ibi dicunt̄. Primū ē qz oīa sunt cōmunia. Ibi
em̄ de⁹ oīa in oībz. Scđm ē q̄ eternalit̄ p̄tici
pant̄ ea q̄ ibi sunt. Un̄ dicit. Qui p̄ticipatō e⁹
in idip̄m. Terciū ē q̄ null⁹ de filiis diaboli pōt
ibi ascēdē. Un̄ dīc. Illuc eī ascēdēt tribus t̄bz
dñi. Quartū qz ibi ē p̄tinua laus dei. Un̄ seq̄r
Ad p̄fitendū noi tuo dñe. Et inde ē illd̄. Bñ
q̄ hitāt ī domo tua dñe in scl̄a scl̄orū laudabūt
te. In hac dñica roman⁹ pōtifer celebratus
rus ad eccl̄az p̄gēs. 7 rediēs ab eadē: auream
in manu sub aspectu ppli fert rosam. Circa qđ
duplex insurgit ratio. vna fm litteram. altera
fm sp̄m. Sane fm lram. ne si fidelis ppl̄s ppter
q̄dragesimalis obs̄uantie asperitatē sub cōti
nuo labore deficiat. qz qđ caret alterna requie
durabile nō ē: ideo ī hac mediana dñica q̄dra
gesime quoddā recreatōis solatiū interponit̄.
vt āxietas tempata leui⁹ sufferat̄. iux̄ illd̄. In
terpone tuis interdū gaudia curis. Hodie nū
nāqz officiū totū leticia plenū ē. 7 in oī vboruz
clausula iocūditas eruberat. gaudiū resonat.
hilaritas inculcatur. Tria itaqz rep̄ntat dies
ista sc̄z caritatē p̄odiū. Un̄ dicit̄. Etare hie
rusalē. 7 puentū facite oīs qui diligitis eam.
Gaudiū post tristitiā. Un̄. Gaudete in leticia
qui in tristitia fuistis. Et satietatē p̄famē. vñ
vt satiemī ab vberibz consolationis v̄re. Que
tria pariter designant̄ ī tribz p̄prietatibz hui⁹
floris: caritas in colore. iocūditas ī odore. 7 sa
tietas ī sapore. Rosa q̄ppe p̄ ceteris floribz co
lore dlectat. odore recreat. 7 sapore p̄fortat. Be
lectat ī visu. recreat ī olfatu. 7 p̄fortat ī gustu.
Nēpe rosa ī maū romani pōtificis gaudiū is
raelitici ppli desiḡt: qñ p̄ grām xp̄i data est illi
de babilonica captiuitate licentia redeundi.
Bein de illā donat nobiliozī 7 potētiozī. q̄ tunc
in curia reperiūt̄: ī q̄ nobilitas et excellētia illi⁹

peculiaris populi domini designat. Bemū ille cū multo equitatu et leticia ingreditur civitatē cū rosa circumit: figurās gaudiū illi populi in civitatē iherusalem reuerſi. atq; p̄munē toti fidelis populi et ecclesie leticia de p̄missis. Spūaliter aut flos iste florez illum significat. q̄ de se dicit in canticis. Ego flos campi et lilium puallium. Et de q̄ propheta. Egredietur vga de ra. ysa. et. f. d. r. e. a. Qui ē vere flos florum. i. sanctus sanctorum: q̄ p̄ ceteris floribus. i. sanctis colore delectat in visu. Nam speciosus forma p̄ filiis hominum: in quē desiderat angeli p̄spicere. Qui odore recreat in olfatu. q̄ sicut legit in canticis. j. c. Adhuc sunt vbera tua vino. fragantia vnguentis optimis. Qui sapore p̄fortat in gustu. q̄ panis quē ipse dat. caro sua ē. p̄ mundi vita: oē delectamētum hōis. et omnis saporis suauitatē. Hic ē ei. q̄ d̄ quāq; panibus et duobus piscibus quāq; milia hominum saturauit. Triplex aut ē in h̄ flore materia aut vicis musci et balsamuz: q̄ triplex ē in christo substantia. deitas corporis et anima. S; balsamo mediante musci auro p̄iungit: q̄ anima mediante: corpus p̄iungit deitati. Būia ei natura tāte subtilitatis ē. vt corpori de limo terre formato nō congrueret uniri. nisi rōnali spū mediante. Kursus flos ipse aureus ē. q̄ rex regū et dñs dñantium: c̄ rubor apparuit in insignis passionis. et odor in gloria resurrectionis. Huius floris baiulus vicarius saluatoris. romanus vel pōtifer. successor utriusq; petri et vicarius ihu christi: q̄ hūc florez fidelibus populis demonstrat. Nō ei oī tpe. s; in hac dñica tñ q̄ septima ē ab illa q̄ septuagesima nūcupat: q̄ christus nō in q̄ libet hora s; in septima tñ etate videt ab illis q̄ beata rege p̄solant. Kursus in urbe ostendit et nō alibi q̄ apud basilicā q̄ sc̄te crucis in iherusalem appellat. q̄ sup̄ne iherusalem tipū obtinet et spēm rep̄ntat: de q̄ dicit in eplā hodierna. Illa q̄ sursum ē iherusalem libera ē. q̄ est m̄r n̄ra. in q̄ christus angeli sc̄i et b̄tē aīe p̄templant. ad quā merito dicit. Letare iherusalem et puentū facite om̄s q̄ diligitis eā. q. d. vos catholici et nō heretici. Differt aut hodierna statio ab illa q̄ fit ibidez in sc̄da dñica aduentus: q̄ illa future b̄titudinis ē ānūciatō. hec q̄ p̄ntis cōtēplatō: vñ et festiui agitur. q̄ spei n̄re festiuitas ē. Hac etiaz die christiana coronat impator. vt sp̄ coronā sup̄ne iherusalem meditet. Baud ter in regē vnet. vt dicit sub dñica p̄ ascensionem. Hec igitur dñica p̄uilegiata ē. q̄ rep̄ntat licēciā redeundi de p̄uitute ad lib̄tatē. populo israhelitico p̄cessam et leticiā ex h̄ habitā. De sc̄da feria.

Secūda feria ē de

iudicō. Un̄ in eplā. Venerūt due et. iij. reg. iij. c. agitur iudicō salomōis duabus mulieribus de puero p̄tēdētibus. Mulier vna q̄ dixit q̄ diuidat puer. ē sinagoga q̄ diuidē

conata ē pueri iherusalem. Alia mulier q̄ dixit de ei i fans viu. ē ecclesia. Un̄ in r̄n̄sorio petit hec mulier puerū. Esto mihi in deū p̄tectoē. i. petit sibi dari christum. Euāgelium ipse erat. ioh. ij. c. filius ē de eiectione vendentiū. et de iudicō ibi habet q̄ nō credebatur se iheresus eis. q̄ conati sunt eū interficere. Postea sequit de passione sua. Soluite id ē soluetis templū h̄. et triduo excitabo illud: sciebat ei qd̄ facturi erāt. Quia vō ex passione domini est omne gaudiū. ideo in offertorio cantat ecclesia. Jubilate. In introitu aut petit iudicari. s; p̄us petit misericordiam. Deus in noīe tuo saluum me fac. s. p̄ misericordiam. et in v̄tute tua iudica me: et ē q̄rti toni. q̄ ibi habet. ab insurgentibus in me libera me. i. ab inimicis. q̄ quatuor modis sicut dictū ē sub dñica. insurgūt p̄ nos: et iō sicut dñica fuit de misericordia. ita sc̄da feria est de iustitia.

De tertia feria.

Tercia feria est de

oro. i. de efficacia orōis q̄ sc̄z fit salua iustitia. qd̄ ostendit in eplā. Locutus ē et. q̄ ē erodi. xxiij. c. vbi sequit. Dimitte me vt delecta eū. Et moyses orauit p̄ populo et dñs dimisit p̄ctm: salua tñ iustitia. q̄ refuauit sibi vindictā. Un̄ et h̄ ip̄t illd̄ p̄ctm qd̄ p̄miserūt in christum p̄cipue puniāt. tñ et ip̄t illd̄ qd̄ p̄miserūt tūc sc̄z adorādo vitulū. Un̄ dicit dñs in euāgelio. Implete mēsurā patrum v̄roz. Quia vō tā efficacis ē orō ideo in introitu dicit ecclesia. Exaudi orōz meā et. v̄sus. Contristatus i exercitacōe mea: p̄tristatus ei fuit p̄ dilatōe patrie et icolatu miserie. Quia vō exercitacō christiana ē in coertōe a petulātia et lasciuia quāq; sensuum: accirco quito tono resonat hūc introitū ecclesia. Et sequit eplā. Locutus ē et. i. q̄ sicut dictū ē ipetravit moyses dimissioz peccati. salua iustitia. et vt filij eoz mererēt intrare terrā p̄missionis: ideo in r̄n̄sorio orat ecclesia vt mereat ip̄az ipetrare filiis suis vt intrēt in terrā p̄missionis. licet adorauerint vitulū p̄flatilez id ē. venerati sint lasciuā et pompā mūdi dicēs. Exurge dñe ser opem nobis. et v̄sus. Deus auribus n̄ris audiuius. quoniam tu liberaſti eos. et condonasti eis: sicut et fac nob̄ spūaliter. Postmodum sequit euangelium. Jam die festo. ioh. vij. c. de obstinatōe iudeoz qui dicebāt. Quomodo h̄ l̄ras scit. cum non didicerit. Et dixit dominus. Ad moyses dedit vob̄ legem et vos vultis me interficere. quasi. d. contra legē vestram vultis facere et facitis. Et direūt. demoniū habes. Ecce quomō obstinati fuerūt. Et h̄ ē qd̄ in eplā habetur. Recesserūt cito a via quā ostendisti eis. Ecclesia vō ostendens se non consentire peccatis eoz. dicit in offertorio. Expectans

expectaui dñm. oñdens se expectare xpm vsqz
in finē: et qz bñ expectat q a lasciuiā qnqz sen-
suū abstinet. iō qnti toni est. Per hāc aut spem
reducit nou⁹ ppls in terzā pmissiōis. Un seqt
postcōmunio. Letabimur in salutari tuo. et est
primi toni. qz oīs leticia a deo est.

De quarta feria.

Equitur quarta

feria. q̄ est cathezizādoz. qz eo die
ducunt ad ecclām cathecumī. z ca-
thezizant. i. iſtruunt. z h̄ ē terciū scrutiniū. vt
iaz diceſt. Ut aut fūiam⁹ pſuetudini ecclē yta-
lie. q̄ scrutiniū solēnitatē obſuat. z iūribz d̄ illo
loq̄ntibz: z qz etiā qdā de his q̄ i illo fiūt ubiqz
in baptizādo fuanſ. ideo aliq̄ de illo dicamus
videlz qd sit scrutiniū. z vñ dicaſt. z vñ originē
traxit. qñ et q̄tiēs et q̄re in tpibz ſtatutis fiat.
qd in eo fiat vsqz ad exorcismū. Et qd ab exor-
cismo vsqz ad ecclē ingreſſum. Et qd ab ipō in-
greſſu vsqz ad finē. Et q̄re hec oīa fiāt. Subſe-
quēter vō de officio miſſe huius diei dicemus.

Scrutiniū nihil aliud ē q̄ fidei z religiōis
xpiane inq̄ſitō. Eſt ei q̄ſi qdā iter ſeu ppara-
tio ad baptiſmū. Et d̄r a ſcrutādo. i. ingrendo
qz fidei z religiōis inq̄ſitio ſit in eo. Un origi-
nē traxerit iā diceſt. Incipit aut fieri scruti-
niū in q̄rta feria tercię hebdomade q̄dragēſi-
me. ſz i hac q̄rta ſit ſolēne. Iſiebāt ei i p̄mitiua
ecclā ſeptē ſcrutinia. duo. ſ. i q̄rta feria et ſab-
bato tercię hebdomade. z duo i hac q̄rta feria
z ſabbato h̄ q̄rte hebdomade: z duo in q̄rta fe-
ria z ſabbato q̄nte hebdomade. z vnū in q̄rta
feria vltime hebdomade: i q̄bz adulti q̄ v̄turi
erāt ad baptiſmū docebant oīoz dñicā et ſim-
bolū. vt i ſeq̄nti tūc ſabbato i q̄ baptizādi erāt
vtrūqz añ baptiſmū ſcirēt. Et adhuc hodie in
quibz dā ecclīis ſeptē fiunt ſcrutinia. ppter ſe-
ptiformē grām ſpūſſcti. Sz terciū vicz hac die
ſolēniſſimū. Et i oībz ecclīis ordinē romanuz
ſeq̄ntibz in q̄libet ſcrutinio d̄r miſſa ſcrutiniū
videlz. Bū ſanctificat⁹ fuero. de q̄ iā diceſt. Di-
cunt etiā pprie collecte p cathecumīs vt. Dipo-
tens ſempitēne de⁹ ecclām tuā. Itē remediū zc.

Sz q̄rit q̄re tciū ſcrutiniū ſit ſolēne. et n̄ p̄mū
nec ſc̄dm. Rñdeſt ad notādum q̄ nec p̄ma etas
i. infantia nec ſc̄da. i. puericia ita apta ē fuitō
dei. ſicut illa in q̄ maxime diſcretō boni z mali
haberi icipit. z in q̄ p̄ carnē pugnaſt. Unde eſt
etiā q̄ nō p̄ma tribz. i. tribz iude. nec ſc̄da. i. tri-
bus ſimeō. ſz terciā. i. leuitica ſacrificiis dñi ē
deputata. Sz nec i p̄mo libro p̄tateuci nec in
ſc̄do agūt de ſacrificiis. ſz i terciō: put dictū eſt
in p̄cedēti dñica. Iſit aut ſcrutiniū i hac ſeptia
hebdomada a ſeptuageſima: qz dū iudei fuerūt

in babilonica captiuitate. miſcuerūt ſe int̄ eos q̄
dam de gētibz. Un p⁹ eoz reditū ignorabaſt de
pluribz vtrū eſſent iudei vel nō. Quidā etiā di-
cebāt ſe fore de leuitica tribu q̄ nō erāt et ſe ſa-
cerdotes q̄ nō erāt. Ideoqz heſdraz z aliī ſapi-
entes genealogias diligēter ſcrutati ſunt: z iu-
deos a gētilibz. z leuitas a nō leuitis ſegrega-
uerūt. Ita z nos i hac ſeptia hebdomada q̄ fi-
nē illi⁹ ſeptuageſime babilonice captiuitatis ſi-
gnificat. ſcrutiniū facim⁹: vt credētes ab incre-
dulis ſegregem⁹. q̄s i ſacroſctā ſolēnitate redē-
ptōis nr̄e ex aq̄ z ſpūſctō renouem⁹: nō ei in p̄-
mitiua ecclā aliō tpe baptiſma celebrabaſt. niſi
forte mortis piculo iminēte. Dēs iḡr ecclē pro-
les q̄s p̄ āni circulū vbi pabulo generabat hac
die noīa ſua dabāt in q̄bz pſcrutandū erat. ne
q̄ radix amaritudinis ineſſet. vt i hereticis: ne
p̄r illis ſctā darent⁹ q̄ xpiana fides radices i
eoz mētibz firiſſet. Un noībz datis qlibet eoz
p̄ dies ſeq̄ntes vsqz ad paſcha fidei regulā audi-
ebat. z ſic lactatus z grandēſcēs. i. plenilunio.
i. i baptiſmo plena fide ſimbolū reddēs. xpo i
baptiſmo p̄moriebaſt z reſurgebat. Porro i
hac q̄rta feria ſit ſcrutiniū p̄t multa. P̄rimo
qz ip̄a p̄figurata eſt a q̄rta ſeculi etate. q̄ fuit a
dauīd vsqz ad trāsmigratōnez babilonis. In q̄
nō ſolū iudee gētis inchoatū ē imperiū: verum
etiā xpi z xpianoz regnū ex p̄miſſiōe ſūp̄ſit ex
ordiū. iurāte dño dō. De fructu vētris tui po-
nā ſup ſe. t. Ideoqz merito i hac feria cathecu-
mini ad xpi nomē accedūt. z xpiana religio in
ea initiū capit. Sc̄do qz ſicut i q̄rta feria ſtelle
create ſunt. z i celo ſoli z lune p̄iūcte: ita z fide-
les hodie p̄cipiunt. q̄ xpo ſoli z ecclē lune p̄iū-
gunt. z i celo. i. i p̄ris regno iā ſplēdēt in ſpe. z
in futuro ſplēdebūt i re. Tercio qz ſicut i q̄rta
etate edificatū ē templū dñi p̄ ſalomonē: ſic et
in hac q̄rta feria preparamus baptiſandos vt
ſint templū dño. Quarto qz in quarta feria ce-
pit nr̄a redemptio. in q̄ p̄ditus eſt dominus a
iuda. vt p̄ redimenda ecclēſia morerēt: ideo et
in q̄rta feria iſti prepanſt. vt effectū p̄cipiāt re-
demptōis. Quinto qz agn⁹. xiiij. diebz obſua-
baſt et p̄parabaſt. z luna. xv. imolabaſt: decet vt
in ecclā noua ſoboles q̄ ad p̄moriendum xpo
in baptiſmo preparaſt. diebz. xv. anteriori ie-
iunio ſpūalit̄ ſaginata. etati lune q̄ illā ſignifi-
cat ereq̄tur. Sexto qz q̄rta hoīs etas. ſ. iuuen-
tus p̄ q̄rtā feriā ſignificata. apta ē p̄liis z gub̄-
naculo imperij: z i dō cathecumini p̄parant̄ in
quarta feria ad p̄liū p̄tra diabolū. z ad regi-
mē z imperiū regni dei. Hoc aut ordie ſcu-
tinia celebrāt. qm̄ a p̄ncipio vsqz ad exorcismū
hec fiūt. P̄rimo qdem ſit nominū baptiſando-
rum p̄acolitū deſcriptio. et eozum p̄ nomina

in ecclesia vocatō. Scđo masculoz ad dexterā fe-
minaꝝ ad sinistrā ad ianuā eccle. vbi fidez. pe-
tūt deductō. Tercō p exorcistā gemia intꝛoga-
tio vna de renūciatōe diaboli. alia de fide xp̄i.
Quarto demōis exufflatō. Quito crucis i frō-
te ex p̄ssio. Sexto dñ oīo. Septimo fit i ore sal-
ipositō. Qz i gr̄ noīa p acolitū scribūt. ex q̄ etiā
ip̄e notari dicit̄ ē: significat q̄ noīa fidelīū in li-
bro vite scripta sunt. Qz noīatim vocant: siḡfi-
cat vocatōez fidelīū ad vitā etnā. Leterz ianua
xp̄c ē: ducunt i gr̄ credituri ad ianuā. i. ad xp̄m
q̄ de se ip̄o dīc. ego suꝝ ostiū: p me si q̄s itꝛoieꝛit
saluabit̄. Qz vō masculī ponunt a dextera z fe-
mie a sinistra. designat q̄ virilit̄ agētes a dexte-
ris z effemiatī a sinistris i iudicio statuūt. Qz
abrenūciāt diabolo p b se a iugo ei⁹ cui ex ori-
ginali sunt obnoxij subtrahūt. Per b ei q̄ fidē
xp̄i cōfiteñt. iugo xp̄i se subijciūt. Demōis ex-
ufflatio ē ptātis ei⁹ debilitatio. Crux q̄ imp̄mi-
tur fronti. ē verillū nrm q̄ diabolūz vincimus.
Nō fit aliud signū nisi crux. vt in b solo signo
diabol⁹ scies se esse victū. p̄tremiscat et fugiat.
Fit aut̄ in sede pudoris. i. in fronte: ne erube-
scat fidelis p̄fiteri dñm suū esse crucifixū. Ora-
tio p̄ diabolū ē munitō. Salis i ore positō ē sa-
pientie p̄dimentū. Hec plen⁹ dicta sunt in pte
p̄ma sub ti. de vnctōnibz. z dicent̄ sub sabbato
sc̄to. Nūc dicenda sunt q̄ ab exorcismo vsqz
ad ingressūz eccle fiūt. P̄mo diabol⁹ exorciza-
tur. z ter repetūt vba illa. Audi maledicte di-
abole zc. Scđo masculī seorsūz z femie seorsūz
ponunt. Tercō ad monitōez diaconi capita i-
clināt cathecumī. z sup eos oīo dñica z simbo-
lū dñ. Quarto a sacerdote aures z nares illoꝝ
saliua tangūt. Quito ab acolito illuīant̄. Se-
rto a diacono euāgelīū sup eos dñ. Septio per
ostiariū in eccleam introducunt. P̄mo ḡ exor-
cizat̄ diabol⁹. i. adiurat vt a fidelibz recedat.
Ter repetunt̄ vba illa. audi maledicte diabo-
le zc. qz i p̄fessioe f̄nitatis diabolo resiste. Se-
orsūz masculis z seorsūz femis fit exorcismus:
qz maioribz maiora. mioribz miora sunt p̄ponē-
da. Qz ad amonitōez diaconi capita iclināt. si-
gnificat q̄ deo p̄mūicaturi acclamāte diacono
capita iclinabāt: z hec oīo p̄ p̄munionē habet̄.
Qz simbolū z oīoem dñicāz sacerdos sup capi-
ta eoz dīc. notat q̄ templū dñi p̄tra diabolū
munit. Aures z nares saliua tangit. vt doctri-
nam de ore p̄dicatoꝝis p̄cedentē fideles libēter
audiāt: z ip̄a eis bñ redoleat. q̄adusqz sp̄ritū
habent in naribz. i. q̄ diu viuūt. P̄poz illumina-
tio. ē tenebrāz ignorantie et peccati p̄ lumē in-
telligentie effugatō. Euāgelīū qd sup eos dñ
est doctrina saluatoris q̄ instruūt. Beinde per
ostiariū introducunt. qz p̄impletōnez euāge-

lij p̄ostiariū. i. p̄ sp̄m̄sc̄tū i celestē patriā intro-
ducunt. Post hec dicēda sunt ea q̄ ab igres-
su eccle vsqz ad missam fiūt. P̄mo masculī ad
austꝝ statuunt. femie ad aglonez. Beinde q̄tuor
lectōes sup eos legūt. z q̄tuor initia euāgelioꝝ
Beinde duo vn⁹ mascul⁹. z vna femia. i. sc̄tuari-
um ab acolitis portant. P̄ hec simbolū grece
sup masculos. latie sup femias dñ. His pactis
eccleaz ingrediūt z sic missa cāta. Qz aut̄ ma-
sculī ad austꝝ z femie ad aglonē statuunt. siḡ-
ficat q̄ fortiores hostibz temptatōnū obijciendi
sunt. z debiliores huiliter sunt erudiendi. q̄ q̄-
tuor lectōes sup eos legunt. significat doctrinā q̄
tuor euāgelioꝝ q̄ instruunt. vn de statim q̄tuor
initia euāgelioꝝ legunt sup eos. q̄si cōgreget
eos a q̄tuor ptibz orbis. q̄ vnus mascul⁹ z vna
femia portant i sanctuariū. significat q̄ de vtro-
qz sexu fideles ascendūt i celū. Sz nō ascēdūt
nisi vn⁹: id ē. in vnitāte eccle p̄stitur⁹: sicut et i
p̄batica piscina nō sanabat nisi vn⁹. q̄ simbo-
lū legit sup masculos grece. z sup femias latie
p̄ duas linguas q̄bz simbolū legit oīnez linguā
intelligim⁹. Nā in grecis vigit sapia. in latinis
scz romanis potētia: z ita p̄ has duas tanq̄ ex-
cellentiores oēm linguā intelligim⁹. q̄si cū ap̄lo
ad phil. ij. c. dicam⁹. Dñs lingua p̄fiteat̄. quia
dñs nrm ih̄s xp̄c in gl̄a ē dei p̄ris. Expositōnem
oīoīs dñice z simboli i q̄rta pte i suis locis ex-
posuim⁹. Et attēde q̄ añ hāc q̄rtā feriam in
dñica vel in secunda feria. ē hui⁹ ferie scrutini-
um p̄p̄lis annūciandū his v̄bis. Scrutini⁹ diez
dilectissimi fr̄es quo electi nostri diuinitus in-
struant̄ iminere cognoscite. ideo sollicita deuo-
tione seq̄nti quarta feria circa horā nonā con-
uenire dignemini: vt celeste misterīū quo dia-
bol⁹ cū sua pōpa destruit̄. z ianua celestis re-
gni aperit̄. iculpabili misterio pagē valeam⁹.
In hac vō feria q̄rta finitis missarū solēnijs p̄-
sibiter annūciat. vt sabbato p̄rio ad scrutiniū re-
uertat̄. z sic itez atz itez annūciat. donec septē
scrutinia celebrent̄. Sane expleto scrutinio
dicit̄ missa vt p̄missum est. in qua legitur lectō
et epistola: qz baptisandus in duobz est cathe-
zizand⁹. i. instruend⁹. s. in nouo et in veteri te-
stamēto: maxime in illis q̄ p̄tinēt ad baptisimū
Rursus qz instruend⁹ ē in fide et moribz. ideo
due lectōes leguntur. de q̄bus in eis cū suis res-
pōsoꝝis disputat̄. Legitur ei de philippo q̄ eu-
nucho euāgelizauit ih̄m. Et fm aug. euangeli-
zare ih̄m. ē nō tm docē credēda. sz etiam q̄ sunt
p̄ baptisimū fūada. In p̄ma ḡ lectōne scz san-
ctificabo zc. q̄ sumpta ē de ezech. xxxvj. c. de fi-
de agit. vbi dñ. Tollam quippe vos de gētibz. z
p̄gregabo vos de vniuersis terzis: et effundam
super vos aquaz mundā. et mundabimini ab

omnibus inquamētis vris. et dabo vobis cor nouum
Fideles ei de varijs terris congregati sunt in ecclesia
et aqua salutaris baptismi super eos effusa est. quia ab
vniuersis peccatis et erroribus sunt mundati: et datum est
eis cor nouum ut credant in christum. De hac lectione
sumitur introitus. *Quia sanctificatus fuero etc.* Uel
baptizatus est cor nouum. In usu autem. *Benedicamus*
domino etc. sunt gratiarum actiones de hac sanctificatione: et
est. iij. toni. quia sanctificatio pertinet ad trinitatem. Uel
quia per tale sanctificationem fiunt homines filij dei: id sequitur
graduale. *Venite filij audite me timorem domini docebo vos:*
quod est septimi toni. propter septem dona
spiritus sancti quae dantur in baptismo. Uel quia ad hoc
quis vere credat in christum. necesse est ut timeat deum
ideo sequitur ipsum graduale. ubi sequitur de timore. *Trinitum*
ei sapientie timor domini est. Qui ergo radicem imponit
credulitatis. cum a timore inchoare oportet. inquit
illud. *A timore tuo domine precepimus et peperimus*
spiritum salutis. In secunda lectione scilicet in epistola. *Laua-*
mini etc. quia sumitur de esai. i. c. agitur abundantia de mor-
ibus. ubi dicitur. *Quiescite agere puerse. discite bene*
facere etc. Et postea concluditur. *Et venite et argu-*
ite me dicit dominus. Quasi. d. Si hoc feceritis. et vos
non remunerauero: iure me tanquam iniustum redar-
guere potestis. Item dicitur ibi *lauamini* scilicet per bapti-
smum. et estote. i. manete mundi scilicet per penitentiam: et quod
possint ostendit dicens. *Auferite malum cogitationum*
vra. Et si fuerit peccata vestra ut coccinum quasi nix de-
albabuntur etc. Uel quia illi qui fidei veram et bonos
mores suam. ad hereditatem domini pertinere probantur:
idcirco sequitur graduale. *Ista gens cui est dominus deus*
eius. populus quem elegit in hereditatem sibi. Hi effici-
untur celi. quia verbo. i. filio dei firmanter. Uel sequitur
usus. Uerbo domini celi firmati sunt etc. Item quia
in talibus locis habet beatitudo. id graduale illud est
primum toni. quia beatitudo a solo deo est. Ab his quibus non
discrepat euangelium. scilicet. *Preteritis ihesus vidit iohannem.*
ix. c. quod est de illuminatione cecorum: quia ceci illuminantur
in baptismo. Uel dicitur ibi. *Quia fecit dominus ex spu-*
itu. et precepit ceco ut lauaret se in natatorio siloe.
id est. christi qui missus fuit a patre. i. in baptismo vel in
doctrina christi. de quo dicitur gen. perit. c. *Non auferetur*
ceptrum de iuda et dux de femore eius. donec veniat
qui mittendus est. *Hebreus* habet donec veniat silo. i.
missus. Postmodum in gratiarum actione sequitur offertor-
ium secundi toni. propter illuminationem et confirmationem. Vi-
cto autem offertorio archidiaconus ascendit pulpitu-
m clamans alta voce. *Siquis est cathecumenus* exeat
foras. put dictum est in phemio quarte partis. Et tunc
omnes cathecumini exeunt foras. Et sic fit species pro-
prie baptismi. vix in quolibet scrutinio: quia qui re-
generati non sunt. nec inter dei filios computari.
nec christi mysterijs peruenit interesse. Quidam tamen ca-
thecuminos ante euangelium de ecclesia eiciunt. quod non
laudamus: cum eis sit euangelium predicandum sicut et

apostoli primicijs gentium euangelium predicauerunt. Sed sa-
crificatio interesse non debet: tunc quia sacerdos orat pro
circumstantibus quibus fides deo cognita est. et nota de
uotio: at isti nondum fideles vocantur: tunc quia quod perfi-
cit. fidelibus porrigitur. In postcomunione vero as-
git gratias cecorum de illuminatione sua dicens. *Quia fecit*
ex sputo iohannem. ix. et est primum toni. quia ad locum unde
exiunt flumina reuertuntur ut iterum fluant. Sic autem
recognoscendo bona debemus agere deo gratias.

Hec quarta feria in hoc privilegiata est. quia in ea le-
guntur due lectiones. pro eo quod in sequenti sabbato ordi-
nes celebrantur. Item quia hac die ordinandi exami-
nantur. Item quia hac die fit scrutinium baptizandorum
in sabbato paschali ut promissum est.

De quinta feria.

Quinta feria ostendit

ostendit quod non est sanctificatio nisi a deo. Uel
introitus est. *Quia cor quaretiui domini.* Et
per. *Querite faciem eius spiritus: et est secundi toni.* quia queritur
ut habeatur. et postea ut apostoli habeatur: quanto ei ma-
gis habetur. tantomagis queritur. Epistola vero. *Uel mu-*
lier etc. iij. reg. iij. c. est de resurrectione filij mulie-
ris sunamitis quem resuscitauit heliseus. et icurua-
uit se super puerum. et pueri qualitati se conformauit: pu-
er vero septem oscitationes emisit. et sic est resuscitatus.
Respe sunamitis interpretatur captiua. filius eius est
genus humanum quod dicitur puer propter paruitatem sensus
baculus de quo ibi dicitur est lex qui percutit dicens. oculum pro
oculo etc. qui neminem ad perfectionem ducit. heliseus vero.
i. christus inclinauit se super hunc puerum. i. erinaniens
se factus est ei similis et resuscitatus est. Sed oportet ut
septem oscitationes emittat. Prima est fidei. quia sine fi-
de non est introitus. Primo ei veritati debet quod cre-
dere et omnia possibilis sunt credendi. Bene inquit le-
prosus. si vis potes me mundare. et dixit. volo:
mundare. Secunda oscitatio est timor. Tercia est dolor
de peccatis. quia misericordia non fit sine iustitia. Quar-
ta propositum profitendi. Quinta est propositum satisfaciendi.
Sexta propositum de cetero non peccandi. quia. scilicet. non
offendat deum creatorem suum. Et omnia ista debent fie-
ri in spe vite eterne glorie. Uel spes est septima oscita-
tio. *Responsorium est.* Respice in testimonium tuum. Et post.
Exurge. i. fac nos exurgere. et est quinti toni. propter quod
quia sensum repatores siue inuatores. Euangelium
vero. *Ubat ihesus etc.* luc. vii. c. est de resurrectione filij
vidue cui dominus dixit. *Adolescens tibi dico surge.*
In quibusdam ecclesijs autem dicitur illud euangelium. Sic per su-
scitat mortuos et viuificat etc. Sequitur offertorium
Domine ad adiuvandum etc. vii. toni. propter septem osci-
tationes in gratiarum actiones. Postcommunio vero est de
eterna beatitudine. scilicet. domine memorabor iustitie tue
cui prepetit dare eternam beatitudinem quam erit octaua
resurrectionis. De sexta feria.

Erta feria proz⁹

idē dīc qđ qnta. Et ē introit⁹. *Alde,*
ditabor zc. *Uersus.* Celi enarrāt. i.

scī: z est pmi toni. qz in solo deo ponit spēz. In
epla. Egrotavit zc. iij. reg. xvij. c. ponit resusci
tatio filij vidue ab helia. Rñsorū ē. Bonū est
spare ī dño sup. q resuscitat. z ē. v. toni. cui⁹ ra
tio in pcedēti feria etiā dicta ē. Seqt euāgelīū.
Erat qdā. ioh. xj. c. d resuscitatōe lazari. q hac
die resuscitat⁹ ē. Et offertoriū in grāz exhibiti
onez. pplm huīlem saluū facias dñe zc. pmi to
ni. eadē rōe. qz scz in solo deo speranduz ē. In
postcōmuniōe vō habet q ad pces eaz. s. ma
rie z marthe suscitāt⁹ fuit lazar⁹ vidēs dñs flen
tes sorores lazari zc. ioh. xj. c. p qđ significat:
q ad pces scōz suscitāt de⁹ mortuos spūaliter
dans eis pma grāz: z iō est pmi toni. ppter pma
resurrectōez scz aīe. Et attēde q sp hac die q ē
rv. a passione dñi legīt pdictū euāgelīū: qz con
stat hac die lazaz suscitātū eē. Be q euangelio
sumit rñsorū. Occurrēt iudei zc. qđ hodie in
qbusdā ecclīis cantat. cui euāgelio pgrue pmit
tit dicta lectō de filio sareptene mortuo. quem
suscitavit helias: ponēs eū sup lectū. et expan
dens se tribz vicibz sup euz. Nepe hec mulier ē
ecclā q fide suscipit xpm ī hospitō cordis: fili⁹
ei⁹ ē glībet fidelis. q morit. cū morte dignū pec
catū pmittit. Lect⁹ helie catholicā designat ec
clesiā in q sole aīe reuiviscūt. dū p fidē trinita
tis a morte resurgūt. Letera laudes pfectiones
et cōsolationes sunt cuiuslibet a peccatis resu
scitati. De sabbato.

Abbatū vō de laz

gitate saluatoris ē. Un introit⁹ est.

Sitietes venite ad aqs doctrine scz
z baptisimi. Seqt. Et bibite cū leticia. Hec ad
sabbatū mētis ptinet. Et oñdīt largitas dei. q
patus ē large dare cuilibet. z benignitas eius.
Un dīc. Venite bibite aqs. s. q mōdicat z scī
ficat gītis. Seqt vñsus. Attēdite pple me⁹. ī quo
oñdīt q etiaz h de aqs doctrine intelligit. scđi
toni ē ppter mōdatōnez aīe z corpis. z sumit de
esa. Epla ē. In tpe placito exaudiui te. esa. xl
ix. c. Et p⁹. Nūqđ pōt mulier obliuisci infante
suū: ecce oñdīt largitas vel caritas dī erga nos.
Postea seqt rñsorū. Tibi derelict⁹ ē paup. in
grarū actōes: qrti toni. ppter qtuor vtutes. p qz
sanctificat. In euāgelio vō qđ ē ioh. viij. c. d ea
dem largitate agit. Ego inqt suz lux mōdi. Nō
dīc hui⁹ hoīs vel illi⁹. sicut flos cāpi. Qui seqt
me nō ambulat ī tenebris. Oñdīt q paratus
ē illuīare oēs hoīem q seqt ipm. Leterz q videt
currit. q currit puenit. exceptis supbis. Un seq

tur. Tu de teipō testimoniū phibes. testimoniū
tuū nō ē vez. Rñdit eis scz iudeis ihs. Nōne
scriptū ē in lege vīa q duoz hoīm testimoniū
vez ē. Glidebāt ei miracula. z ita pī erat testis
eius. Et reliqt eos dñs. qī supbos disputatōes
nō curātes illuīari. Soli em huīles illuīantur
Un sequit offertoriū. Fact⁹ ē dñs: pmi toni. qz
sol⁹ de⁹ pōt illuīare. Quia igit in h sabbato oñ
dit ecclā largitatē dñi dātis grām in baptismo
z in doctrina in qbus ex largitate dei abūdant
dāt grā: ideo fiūt ordines ī illo die: z etiā quia
imminet tps passionis dñi. in q artius se tenet
ecclēsia. ad significanduz q ordinati arti⁹ se te
nere debēt. vt q pri⁹ ebrīj erāt amodo sobriī sint
z iterū debēt se imolare deo hostiā sanctaz. deo
placentem. Hoc etiā sabbato sit scrutiniūz ba
ptisandoz. qz cathecumini ad requiē eternam
que p sabbatū intelligit. veniūt p baptismum.
Un in quibusdā ecclīis hodie due lectōnes le
gunt in missa. ex eadez causa qua et in quarta
feria precedenti.

De dñica quinta in passione domini.

Equitur domica

de passiōe dñi. scz de cruce. Incipit
āt hui⁹ celebritas passiōis a fine sab

bati. i. a vespa lucē hui⁹ dñice pcedēte: qz laza
ro ī pcedēti sexta feria suscitato. qdā de betha
nia abierūt ad phariseos narzātes eis miracu
lū: z cū ī illa sexta feria fuerit neomenia. i. pri
ma dies mēsis ad scīficatōez. mlti iudei pōtifi
ces z pharisei puenērāt ibi. q audiētes signum
mor vt ait ioh. h ē. ī sabbato collegerūt piliūz
aduersus ihm. z ex illa die cogitauerūt vt inter
ficerēt eū. Ac deinceps ihs nō palam ambula
bat apud eos. qz nōdū venerat hora ei⁹. Ideo
qz in vespa sabbati qsi post horā eiusdē consilij
publicum luctum incipit ecclesiā. suo cōpaties
domino. vt capiti mēbra: et extunc lugendo re
citāt verillum regis. misterīūz crucis. acetum
fel. arundinē. clauos. et lanceā pforati corpis.
diem passionis. rōnē patiētis. illusiones inimi
coz. z insidias eoz. Hec z his similia ī vespe
ris z nocturnis plāgit officiis: q de autenticis
veteris z noui testamento z sunt congesta scri
pturis. Preterea p⁹ pcedentiūz. vij. dñicaz or
dinatissimā dispositionem quibz vt premissum
est septē mūdi etates figurant. que omnes sunt
dñi passione redempte: merito ipius dominice
passionis celebratio inchoat. z qsi longa fune
ris pōpa pmissa: demuz sequit ipa salutis nrē
victima. ingerēs oclis ea q p nobis ptulit vul
nera. z mortis insignia. Rursus ideo ecclā
cantat verilla regis zc. vt si forte aliq sint lapsi
veniant ad verillum qđ omnes amaritudines

facit esse dulces. qđ significatū ē p lignum pie-
ctū in aq̄s marath. Semp em̄ z marie isto tpe
debeim⁹ h̄re in memoria dñicam passiōem. Un̄
in cāticis. Fascicul⁹ mirre dilect⁹ me⁹ mihi. int̄
vbera mea p̄morabit. Quia mēoria passionis
dñice secū nō patit̄ amaritudinē pcti. Ideo
aut̄ spāliter duab⁹ septimais añ pascha passio
dñi recolit̄. Primo qz ipe a duob⁹ z p duob⁹
pplis passus ē. Scđo qz duo testamēta p duas
ebdomadas exp̄mim⁹: vet⁹ qđ p̄dixit dñm pas-
surū. z nouū qđ oñdit ip̄m passum. Tercō qz
in duob⁹ hui⁹ sc̄li t̄pib⁹ sc̄z ante legē z sub lege
eadēz passio vaticinata ē. Quarto vt he due se-
ptimane reducāt nob̄ ad mēoriā. murmuratio-
nem eoz qui ante legē z sub lege in inferno fu-
erūt vsqz ad t̄ps gratie: qđ in tertia hebdoma-
da sc̄z paschali significat̄. Ab hac nanqz die q̄
gloria p̄ri dimittitur. due sunt hebdomade vsqz
ad pascha: tūc vō tertia ē in q̄ restaurat̄ om̄is
dimissa gl̄ificatō. In tercio em̄ tpe qđ fuit sub
gr̄a. om̄ia bñficiā q̄ p̄res nostri expectauerunt
in ecclesia reddūtur. Ideo aut̄ gl̄a p̄ri dimitti-
tur. qz ille v̄sus ad laudē p̄tinet trinitatis: que
fuit in passione dñi. quā eccl̄a ab hac die rep̄n-
tat̄ de honestata. Cōstat enī qz xpc q̄ ē tertia in
trinitate p̄sona fuit de honestat⁹. Sz i resurre-
ctōne gl̄a p̄ri resumit̄. qz p resurrectionem fuit
gl̄a immortalitatis gl̄ificat⁹. Sz certe h̄c de-
testatō fuit spāliter i crucifixione. Un̄ pōt dici
qz gl̄a p̄ri pnunc tacet̄ ppter hūilitatē p quam
ad xpi passiōē pueniendū ē. z qz dñs se absco-
dit. Et ē aduertendū qz tacet̄ in introitib⁹ z re-
spōsorijs. qz illa sunt de passiōe z in venite exul-
tem⁹: in psalmis vō z himnis non. qz psalmus
significat opatōez. Ip̄m em̄ non p̄fēq̄bant̄ nisi
linguis tractādo de nece ip̄i⁹. nec ipe bonū de-
sūt opari. Nō ḡ tacet̄ in totū. qz remissior debz
esse lucr⁹. eoz non statim post habitū p̄siliū de
nece eius tradit⁹ ē agn⁹ in malib⁹ dilanionum.
Sz in triduo ante pascha omnino tacetur. qm̄
tūc marie sancta trinitas de honestata est: licet
em̄ ante dies illos de nece dñi agere. tūc tñ va-
pulat: spūit̄: alapat̄. z crucifigit̄. Un̄ de esa. Et
vidim⁹ eū nō habentē speciē neqz decorem. Uel
qz tūc sepulturā dñi celebram⁹. q̄ maria fuit e⁹
hūiliatio. Ab hac etiā dñica i q̄busdā eccle-
sijs tacet̄ ad p̄mā. xpc fili dei: tū qz extūc eccl̄ia
ei⁹ mortē z passiōez rep̄ntat: tū qz p̄m iudeoz
reputatōez nō poterat alijs misereri. q̄ seipsuz
saluū facere nō poterat. De h̄ dictū est in q̄nta
pte sub ti. de p̄ma. Nō fiūt etiā sp̄ales com-
memorationes de sanctis. neqz de pace. ab hac
dñica vsqz ad sabbatū pente: quīs post laudes
dicatur. p̄ciosa in p̄spectu dñi zc. z ad p̄mam
oīo. dñe deus om̄ipotēs zc. in q̄b⁹ p̄memoratō

generalis sit de sanctis. Circa qđ sciendū qz cō-
mēoratō sc̄tōruz duplici ex causa fieri p̄suevit.
p̄mo ad recolendū eoz sanctitatis meritū i no-
strū exemplū: scđo ad impetrandū nob̄ eoz pa-
trocinij salutare. Que duo excellentissime in
xpo n̄ro capite. p̄cipue passionis z resurrectōis
tpe nobis attendēda mōstrant̄: qz passiōis sue
tpe p̄buit crimiū hūilitatis z sanctitatis exem-
plū: p̄ resurrectionē vō suā ap̄d p̄rem sicut te-
stat̄ ioh̄es n̄r aduocat⁹ factus ē singularis. Ut
igr̄ n̄ra intentō illo p̄cipue tpe referat̄ i sue san-
ctitatis exemplū. z spes n̄ra eleuet̄ solū ad vni-
cū ei⁹ singulare refugij z patrociniū: iccirco
p̄ueniē tūc alioz sc̄tōz sp̄alia suffragia omit-
tunt̄. Hic etiā ē. qz qdā eccl̄e omittūt p̄ p̄mam
dicē. p̄ciosa ē in cō. dñi zc. incipiētes ibi de⁹ in
adiutoriū meū zc. Et i illa etiāz oīoe. dñe sc̄tē
p̄r oīpotēs zc. q̄ d̄r ad p̄maz. p̄termittunt̄ v̄ba
illa. p̄ intercessionem b̄ssime v̄ginis marie et
oīm sanctorū. Qui vō dicūt p̄ciosa: asserūt qz il-
lud nō ē hora. nec ps canonice bore. put dictū
est in q̄nta pte sub ti. de prima. Ist tñ aliq̄lis et
generalis sc̄tōz p̄mēoratio in eccl̄a. qz p eoz
multitudinē z n̄ram ībecillitatē de ip̄oz q̄libz
sicut debitū eēt solēizari nō pōt. Et ex h̄ etiāz
apparet q̄re omittit̄ p̄mēoratio de pace. qz sicut
ait apl̄s ad col. j. xpc pacificauit p sanguinem
crucis ei⁹. siue q̄ in terzis siue q̄ in cel̄ sunt: z p̄
resurrectōz suā pacē discip̄lis suis nūciauit. et
cū eis ipe q̄ par n̄ra ē p̄tinue vsqz ad ascensio-
nez suā p̄uersari: tūc eis pacē suā dare dicēs
pacē meā vō vob⁹. z i pente. p̄solatorē mittere di-
gnat⁹ est. Incassuz ḡ fieret p̄mēoratio de pace.

Introitus at̄ incipit ab oīoe dñi in passione.
Iudica me de⁹ et discerne causam meā zc. in h̄
em̄ instruxit nos i orādo. Sequit̄. Emitte lu-
cē tuā zc. qz q̄ videt p̄mia. fortis efficit̄ i pugna
Et veritatē tuā zc. q̄ em̄ videt vera bona. defa-
cili ducit̄ in et̄na tabernacula: z ē q̄rti toni. p̄p̄
formā crucis. vel ppter quatuor que petuntur
sc̄z. iudiciū. discretio. liberatio. et fortitudo.
Ep̄la vō sc̄z. Lbrist⁹ x̄ns p̄tifer futurorū bo-
noz p̄ampli⁹ et p̄fectius zc. q̄ ē bebre. ix. c. oñs
dit efficacīā passiōis xpi: p passiōē em̄ eius in
eterna tab̄nacula ducimur. cui⁹ mēores eēt de-
bem⁹. Sed qz nō oēs intrabūt nisi qui faciunt
eius voluntatē. iō sequit̄ r̄nsorij. Eripe me de
inimicis meis doce me zc. Aliter enīz non in-
trat̄ in sancta sc̄tōz: z ē terciū toni. ppter libera-
tionem a triplici inimico p virtutē trinitatis.
Postea seq̄r tract⁹ in q̄ conqueritur dominus
de inimicis suis dicēs. Sepe expugnauit me
a iuuetute mea. i abel z i alijs: z verissime dici-
tur tractus. qz hm̄i cogunt nos ducē vitā mi-
seraz. s. allophili z pbilisti: z ē octauū toni. ad

Liber

significandū q̄ hmōi tribulatōes veniūt super nos. vt sim⁹ mēores alteri⁹ vite q̄ erit in octaua etate: qz ad dñm cū tribularer cla. zc. Et iob. Opuit pfusio faciē ei⁹. Postea seqt euāgeliz Quis ex vob⁹ zc. iob. viij. c. i q̄ hētur ptumelia iudeoz dicētiū dño. demoniū habes: z dñs ab scōdit se vt expectaret tps imolatōis agni. z. x. luna oñdit se sic decebat de agno fieri. vt hētur in exo. xxvij. c. Ecclā vō oñdit se cē ptrariā eis in offertorio. Quasi. d. Ipi dicūt demoniū habes. sz ego pfitebor tibi dñe: z ē pmi toni. qz soli deo pfitenduz ē. Postcōmunio at ē. B ē corp⁹ zc. luc. xxiij. z math. xxvj. z mar. xiiij. z. i. cor. xj. c. Et incipit eā sacerdos. ad oñdendū q̄ magn⁹ sacerdos sacrificiū ver⁹ mutauit i nouū sacrificiū: z ē octauū toni. qz illd sacrificiū ē verū qd pficiet i paradiso qñ resurgem⁹. z illud apli vere i plebit. oīa vza sūt. Be scda feria.

Ecūda feria ē de

crucifixōe nra z marie de ieiunio. qz debem⁹ crucifigē mēbra nra cuz vitijs z pcupiscēcijs sicut pcedens dñica est de cruce. Sz qz nō pōt hō ieiunare nisi libere ab inimicis visibilibz z inuisibilibz diabolo. s. et mōdo et malis hoībz. ideo ecclā petit i introitu liberari ab inimicis. z ē terciū toni. ppter liberatōez a triplici inimico. Eplā vō ē. Factū ē vbi Bōne. iij. c. i q̄ iuitamur ad ieiuniū p exēplū ni nūitaz: q soli⁹ ione z vnica p̄dicatōe ieiuniū indixerūt etiam iumētis vt liberarent a tpali subuersione: q̄ntomagis debem⁹ nos pñiaz su. scipe ad vocē veri ione. s. xpi z aploz. vt a subuersione etnali liberemur. In rñsorio petit si militer liberari ab inimicis. Be⁹ i noīe tuo saluū me fac: z ē terciū toni. ppter vtutē trinitatis. z liberatōez a triplici inimico. Postmodū seqt euāgeliz. Adiseēt pñcipes iob. vij. in q̄ dñs scribis z phariseis. Quid vultis me interficē. Et loq̄t de resurrectōe sua z ascensione z spūs sc̄i missiōe. ppter h vt illi q sunt in cruce. q sustinet multa a mal. sicut ipe dñs: semp habeāt respectū ad fructū caritatis. Vñ ascendā i pal mā z apprehendā fructū e⁹. In offertorio. dñe pueritē z eripe aīaz meā zc. petit liberari ab iimicis i aīa. z ē sexti toni. qz liberatō aīe pfectā liberatō ē. senari⁹ em nūerus pfect⁹ ē. In postcōmunionē. Bñs vtutū ipe ē rex glē. attribuit deo liberatōez suā zc. z ē terciū toni. qz ille ē deus trinitas q liberat. Bñ aut ad horas caplm illd. attēde dñe. hiere. xviij. c. z illd. dñe omēs q te derelinquūt ibidē. xvij. c. z illd. pfundant q me. qd ē ibidē: z illd. tu at dñe. ibidē. xx. c. et illd. dñs de apuit. esa. l. c. Be tertia feria.

Sextus Jo. cxxxj.

Ercia vō feria ad

patiam inuitat. Vñ introit⁹ ē. Expectabo dñm zc. Vñsus. Bñs illuminatō mea. Be⁹ ei dat patiam. z q illuiatus est patiam hz: z ē septimi toni. qz patia pcipit respectu getis eterne. Postea seqt eplā. Congregati sunt. daniel vlt. in q̄ oñdit effect⁹ patietie. qz ibi habet quō babiloni misert danielē in lacū leonū. nec tetigerūt eū. z missus ē ei cibo a dño p abacuc: et sigficat q p patiam liberat nos dñs a spūalibz babilonijs: z qñqz etiā liberat corpaliē z dat vitā etnā. iux illud apoc. Qui vicerit dabo ei māna absconditū. In rñsorio discerne cāz meā zc. petit liberari ne succubat. Bein de seqt. Emitte lu. tu. et veri. tu. Ecce sp petit lucē. quā q videt patiaz hz z sic liberat: z ē qnti toni. qz petit liberari a tēptatione qñqz sensuū. vel ab inimicis q nocuerūt p qñqz sensus. Intrat ei mors p fenestras corpis. In euāgelio vō ambulabat ihs i galileā zc. oñdit discretō bonoz z maloz: tps maloz mō ē. tps vō bonoz erit i futuro. Vñ dz dicē patiens sic dixit dñs: tps meū nōdū ē. et dz spaze in dño. Vñ seqt offertoriū. Sperent in te q te nouerūt zc. Et qz sp sustinet malos. iō i postcōmunionē Redime me dñe zc. petit liberari: q ē. vij. toni. ppter regem q sperat. Be quarta feria.

Quarta feria ostē

dit q a solo deo ē liberatō. qz fidel ē de⁹. q nō pmittit nos tēptari supra illd possum⁹ sustinē. Vñ introit⁹ est. Liberator me⁹. Et vsus. Diligā te dñe fort. mea zc. Ecce ponit deuz fortitudinē suā: z ē. iij. toni. ppter dñi tñitatis z ppter triplicē inimicū. In eplā vō locut⁹ ē leuit. xix. c. enūerant pcepta: ibi oñdit iudeos n̄ obfuare illa. i h q psequbāt inocētem z oēs etiā q psequūt bonos. nō sunt timēdi. qā sunt iimici dñi. Vñ ibi hētur. Nō iniuste iudicab. Et iō in rñsorio. Exultabo te zc. petit liberari: qd ē. vij. toni. ppter septiformē grāz. In euāgelio vō. Isctā sunt. iob. x. c. oñdit qd fecerit dñs i encenijs. qz iudei tulerūt lapides vt iacerēt i eū. Et dñs dixit. Adlta bōa opa feci vobis. ppter qd vultis me lapidare. Enceniū festū erat dedicatōis tēpli: h ē de repatōe ipi⁹ a machabeis. Seqt z hiems erat. Hoc erit i die iudicij qñ repabit vepz tēplū qntū ad bonos. hiems maloz erit boni vō cogscēt dñm sic i euāgelio dz. vos at cogscetis me. qz p i me ē z ego in pze. Et tūc plene liberabit ecclā sic petit in offertorio. Eripe me zc. qd ē. vij. toni. qz tunc erit vera quies. vel ppter grām septiformem. Quia vō beat⁹ erit q erit in illa quiete. quod

nō erit sine innocentia: ideo ē postcōmuniō. la-
uabo int̄ inocētes zc. z introibo ad altaē dī. i.
ad altare gete mētis. z ad altare supnū. qđ est
viij. toni. qz h̄ erit in octaua etate sicut dictū ē.
Quarta ḡ feria ē de encenijs. i. de dedicatōe. q̄
plene fiet in futuro. qñ ecclesia pfecte dedica-
bitur deo. De quinta feria.

Quinta feria im

molat eccl̄a hostias spūales p quas
possit pseq̄ illud gaudiū. Sz qz non
ipetrat misericōdia nisi pfitēdo iustitiā: iō dīc̄ i in-
troitu pfitēdo iustitiā dei erga nos. Dīa. q̄ feci
sti nob̄ dñe. i. vero iudicō fecisti. daniel. iij. ca.
Si imisisti tribulatōnes bñfactū ē. qz peccauim⁹
m⁹ tibi. Et postea petit misericōdiaz. Ba inqt gl̄az
noi tuo z fac nobiscū fm multitudinem misericōdie
tue. Uersus ē. Adagn⁹ dñs z laudabil⁹ nimis:
z est terci⁹ toni. qz q̄ pfitet̄. debet pfiteri triplex
pctm̄ suū. In alijs tñ eccl̄ijs ē versus. bñ imma-
culati. Idē habet̄ i epl̄a q̄ sumpta ē de daniēle
iij. c. Orauit daniel dñe de⁹ ne despicias zc. qz
peccauim⁹ zc. z nō ē nob̄ sacrificiū zc. Ita em̄
dicebāt filij israel qñ erāt i babilone. sic z nos
possum⁹ dicere qñ sum⁹ in pctō. Nō ē sacrifici-
um. Sz in spū huilitatis z in aīo cōtrito susci-
piamur dñe a te. In rñsorio. tollite hostias zc
monet nos offerre hostias spūales. Uersus est.
Reuelabit de⁹ p̄densa. Aliter em̄ nō pōt offer-
re spūalit̄. nisi de⁹ remoueat tenebras a corde:
z ē qnti toni. qz talē oportet i qnqz sensib⁹ ma-
ctari. Uñ seq̄ euāgeliū luc. viij. Rogabat ih̄m
zc. in q̄ habet̄ quō maria magdalena impetra-
uit veniā lacrimis: qz q̄t habuit i se oblectamē-
ta. tot mactādo se hostias spūales obtulit deo i
corpe suo. In offertorio. sup flumia zc. oñdīť
quō flendū sit. z quō oportz lugere: duo eī sunt
q̄ h̄ faciūt scz memoria peccati p̄teriti. z recor-
datio celestis ir̄lm̄: qm̄ qñ homo suas miseras
mūdiciē ppat angeloz. flet sup flumia babilo-
nis: z ē p̄mi toni. qz h̄ debet eē p̄mū in mēoria.
scz finis. ppter quē sum⁹. In postcommunione
orat vt dñs sit memor pmissionuz. Ademento
vbi tui fūo tuo. in q̄ mihi spem dedisti: z ē octa-
ui toni. qz i octaua etate fiet illa dedicatio. In
qbusdā tñ eccl̄ijs legit̄ euāgeliū. vbi dīr. q̄ cum
qdā vellēt apprehēdere ih̄m et tñ nemo misisset
manū i eū dixerūt pōtīfices ad mīstros. qre nō
adduxisti eū? Rñderūt mīstri. Nunq̄ sic locu-
tus ē hō sicut h̄ loq̄ť. Hac etiā die puenient le-
git̄ illd̄ euāgeliū vbi dīr. q̄ reuersi sunt vnusq̄s
qz i domū suā. Et i offertorio dīr. In salicibus
i medio ei⁹ suspēdim⁹ oz. n. Quia p̄ hāc diē nul-
lū euāgeliū legit̄. i. q̄ dñs iudeis publice p̄dicat
se narzet̄. Ecce ḡ illd̄ diuinitatis organū in illis

salicib⁹. i. fluctuosis homib⁹ babilonis suspen-
sum est. De sexta feria.

Exta feria est de

passiōe. z orat xpc dās nob̄ i introitu
fozaz orādī. Miserē zc. z ē. v. toni
qz n̄ pōt fieri liberatō sine qnqz sensuuz cohibi-
tōne. In epl̄a. Dñe oēs zc. hiere. xvij. ca. petit
suā liberatōz z iūmicoz p̄fusionez. In rñsorio
vō p̄qrit̄ silr de iūmicis. z marie de ypocritis.
pacifice loq̄bāt zc. s. cū dicebāt. Adgr̄ scim⁹ qz
verax es: z tñ dol⁹ erat i corde. Uñ vi de dñe zc.
In euāgelio. Collegerūt pōtīfices z pharis. zc.
ioh. xj. c. silr dol⁹ expmīt z dīr. Ueniet romani
z tollēt locū nr̄m z getē: qz iā ablatū ēat sceptr⁹
d̄ iuda. z dur de femore ei⁹. z pilatū p̄sidē roma-
ne ptātis hēbāt. Quia vō vbi est dol⁹ z crudeli-
tas. ibi marie idiget hō sapiā vt sapiēt rñdeat
iō i offertorio petit itellectū vt possit rñdere si-
ne pctō. Bñdict⁹ es dñe. doce me iustificatōes
tuas z rñdebo zc. sic dīc̄ dē terci⁹ reg. dimitte
eū vt maledicat mihi sic p̄cepit dñs. Tales eī
sunt vga dñi. Uñ aug⁹. Uñ supbiunt impij: qz
eos facit p̄r me⁹ vga suā. Et i puerb⁹js. Fili mi
stude sapiām vt possis rñdere fmōi. Et ē septi-
mi toni. p̄p̄ spūstī ḡraz septiformez. Postcō-
muniō qz. Ne t̄dideris me zc. eadē rōe ē septi-
mi toni. i. q̄ petit liberari. De sabbato.

Equitur sabbatū

qđ dīr sabbatū vacās sic z scda dñi-
ca q̄dragesime. In h̄ ei sabbato in-
tendē p̄suevit dñs papa paupib⁹ xpi dādo ele-
mosinā z mādātū celebrādo: tū qz i cena dñi p̄-
pter officij magnitudiez h̄ facē nō poterit: tū qz
sicut dīc̄ ioh̄es añ sex dies pasche veit ih̄s i be-
thaniā z factū ē p̄uuiū i domo marie z marthe
vbi fuit lazar⁹. quē dñs suscitauit: z tūc maria
vnguēto nardipistici vnxit pedes ih̄u. Aplic⁹
ḡ i mēoria ei⁹ qđ illa deuotissime egit. facit mē-
bris xpi qđ ip̄a capiti fecit. vt pedes ih̄u vngē-
to. i. dñi vestigia sectādo. z capillis tergēdo. i.
supflua paupib⁹ erogādo. i. pleat̄ dom⁹ odoē vn-
guētī. i. mōus i. pleat̄ bona fama. Quia ḡ hac
die circa p̄missa caritatis opa exerceādo occupa-
tus ē: iō vacat h̄ sabbatū a p̄p̄o officio. z mutuo
accipit a qnta feria añcedēti. vñ i qbusdā eccle-
sijs a sabbo añcedēti. s. Sitiētes veite ad aq̄s.
Legit̄ epl̄a d̄ hiere. xvij. c. Direit̄ ip̄ij zc. in q̄
sunt male cogitatōes q̄ p̄cesserūt passiōez. Uēite
cogitem⁹ i iustū cogitatōes. Et postea. Percu-
tiam⁹ eū līgua. Tales at̄ n̄ hñt sabbatū. qz nō
ē par ip̄ijs dīc̄ dñs. In euāgelio vō subleuatis
zc. ioh̄. xvij. c. rogat p se z p discip̄lis. z p oib⁹
fidelib⁹. vt hēant sabbatū. qđ erit per unitatem

Liber

et caritatē in futuro. qñ vnū erim⁹ sicut p̄r et fili⁹ sunt vnū. i. i. maiori appropiatōe q̄ p̄ssit esse illi vnitati q̄ p̄r et filius vnus sunt. In alijs vō eccl̄ijs legīt euāgelīū. Logitauerūt āt. ioh. xij. c. In qbusdā etiā eccl̄ijs legīt euāgelīū de p̄d̄itione iude. Amē amē dico vob. nisi māducaueritis zc. cui recte p̄mittit lectō hiere. vbi dicit. Venite cogitem⁹ iustū cogitatōnes. Hoc sabbatū p̄uilegiatū ē. qz vt p̄missū ē. dñs papa tūc elemosinas dat. et mādatum facit: et qz hac die vt qdaz dicūt. xpc discubuit i domo simōis leprosi. et martha mīstrabat ei. et maria lacrimis suis pedes ei⁹ lauit. et p̄prijs capill⁹ terfit.

De dominica sexta in ramispalmax.

De dominica in ramispalmax

in ramispalmax et i passiōe dñi legīt hieremias duplici rōe. P̄ma qz ipe manifest⁹ passiōe dñi p̄ph̄savit q̄ ali⁹. Scda qz p̄ passiōez p̄figurata ē passio dñi. qz deplorā. de captiuitatē iudeoz p̄ babilonios factā p̄figurauit. et romanā quā incurserūt p̄p̄t xpi passiōe. In nocturnali āt officio dñi inuitatoriū. Ipi vō nō cognouerūt vias meas. qd dñi inuitatoriū p̄trariū: qz inuitat nos ad cognoscenduz vias dñi p̄trariū actū iudeoz: qz non cognoscētes vias dñi. nō itroierūt in regē ipsi⁹. In p̄mo vō rñsorio oñdīt securitas patientiū tribulatōes. et cā qre nō ē timēda tribulatō. qz deus ē adiutor in die q̄ inuocauit te zc. Versus ē. In die tribulatōis mee zc. qz si de⁹ adiuuat n̄ est timēdū. Un iob. P̄done me iux te. et cui⁹ vis man⁹ pugnet p̄ me. Et ē p̄mi toni. qz a solo deo sperādū ē liberatō et auxiliū. Seq̄t rñsorium. Ingrediēte dño. scdi toni: qz laudabant pueri dñm scz vtrāqz naturā in xpo. deitātē. cū dicebāt. osanna. i. salua obsecro: hūanitatē. cū dicebāt. fili dauid. Uel deū corde et ore pueri laudabāt. sicut iudei corde et ore p̄uiciabāt. Circa diurnū vō officiū dicendū ē. qz p̄ sabbatū in q̄ oñdīt deuotō marie seq̄t dñica in q̄ ostenditur deuotō pueroz. Ungim⁹ em dñm cū maria. et cū pueris veneramur. Et iō facit eccl̄a hac die p̄cessionē corpaliē et spūaliē. Eriēt em pueri extra castra obuiā dño venienti de bethania in iherlm: et nos silt debem⁹ extra castra. i. ex teli cias carnis exire obuiā ei sicut dic apls. Ereamus ex t castra ip̄operiū ei⁹ portantes. Et sic illi: sic et nos i p̄cessiōe n̄ra cātamus. Osanna. Un in egressu de eccl̄a cātat antiphona. pueri hebreoz. et nos debem⁹ eē pueri. i. innocētes: et debem⁹ eē pueri hebreoz. i. trāsiliētū oīa terrena siue peccata. Postmodū facit eccl̄a stationē in aliq̄ loco p̄petēti. vt ibi cū deuotōe et leticia suscipiat verbū dei. sicut xpc qui est verbū

Sextus Ifo. cxxxij.

patris susceptus est cū leticia pueris in hierusalem. In scripturis em siue p̄monib⁹ est christ⁹ Un ipe in euāgelio. Scrutamī scripturas. ille ei loquūt de me. Et ipe ē dulcedo scripturarū. Legīt aut euāgelīū de math. xxi. c. Lū appropinq̄ssit iherus iherlm zc. missit duos de discipulis suis dicēs illis. Ite i castellū qd p̄ vos est. Un alibi legīt. Misit discipulos suos. lxxij. binos et binos. i. hñtes geminā caritatez dei et p̄rimi. Misit inquā q̄rere alinam et pullū. i. iudaicū pplm et gētilē. vt eos duceret i celestem iherlm. Et legīt iō hac die: qz ibi de fructu passiōis habet. Postea cātat. Occurrūt turbe cuz florib⁹ et palmis: et nos silt debem⁹ ei occurrē cū florib⁹ dñitū et palmis victoriaz: palma ei victoriaz significat. Un iustus vt palma floreat. Et p̄m gre. ex q̄litate palmarū designat p̄ficiēs vita iustoz. Et ē octauū toni. p̄p̄t victoriā xpi i capite et i mēbris. p̄ quā puenit ad octauā resurrectōis. Deinde redeunte p̄cessione. cātat cāticū pueroz. s. gl̄a laus. p̄ aliq̄s eccl̄az igrediētes. p̄serti p̄ pueros. qz igrediēte dño in sc̄tām ciuitatē hebreoz pueri zc. Innocētes ei laudāt eū. Et nota qz theodolphus aureliā. eps ap̄d ludouicū imp̄atorē karoli magni filium. falso a qbusdā suis emul⁹ accusat⁹ ab eodē ē andegauis carcerali custodie mācipat⁹. Lū qz i hac dñica iux domū in q̄ custodiebat. p̄cessio trāsiret. ille fenestra apta. factoz silentio hos pulcerzimos v̄sus a se editos. s. gl̄a laus et honor zc. p̄nte imp̄atore cantauit. Lū intū placuerūt. qz mor illuz a vinculis absoluit. et episcopatū sibi r̄stituit: atz eos hac die i fine p̄cessionis cātari iustituit. In igressu eccl̄e p̄ cāticū pueroz cātat rñsorium. Ingrediēte dño. qd ē p̄mi toni. p̄p̄t p̄mā etatē. qz soli dño cātandū ē. Rursus cātic⁹ pueroz q̄ fit ianuis claus⁹. significat illud qd cant⁹ et occurfus illoz puerorū significabat. P̄refigurabat ei occurfus et leticiā agloz recipiētū xpm i celū p̄ resurrectōez. qd sibi et seq̄ntib⁹ se p̄ suā sc̄tissimā passiōez meruit aperi: c⁹ qdez clausio anglos n̄ ex t miserat. s. adiutū hoib⁹ nō p̄bebat. Et iō pueri q̄ sua puritate anglos significāt. int̄ ianuas clausas q̄i dño veniēti occurrētes ad apiendū celū vt eoz repa t ruina. v̄sis vultib⁹ cū leticia et clamore. p̄ferūt himnū laudis: q̄ eis q̄ sūt ex t cū gaudio rñdentib⁹. ip̄os it̄rātes cū xpo i suū p̄fortiū receperūt. Hinc ē qz i igressu eccl̄e cātat rñsorium. Ingrediēte zc. declarās hec q̄ dicta sunt figurari per ea q̄ fiūt. Lū ei ibi fiat mētio de resurrectione. nam ibi fit mentio de palmis q̄ victoriā xpi de morte et diabolo significāt. accipit eccl̄a factū illoz pueroz in signū p̄cedēs eius qd iam dictū ē. et factū istoꝝ in recordationem illius.

Gl̄a laus

Sane añ crucē z in cruce rami virides infi-
gunt. ad notandū q omēz v̄tutū virozē a crucē
firo habem⁹: xpc ei ramis viridis fuit. habens
i se. z nos ab ipso omēz virozē v̄tutū. Un̄ ipse di-
cit. Si in viridi h̄ faciūt i arido qd fiet. In
summa ḡ dū p̄cessionē facim⁹ xpm venientē ad
nos suscipim⁹: cū pueris obuiā im⁹ si inocētiā
suam⁹: oliuas gerim⁹. si pacis miscōie opib⁹
indulgem⁹: palmas portam⁹. si de vicijis z dia-
bolo victoriā obtinem⁹: virētes flores z frōdes
gestam⁹. si v̄tutib⁹ exornamur: vestimēta ster-
nim⁹. carnē mortificātes: ramos carpim⁹. san-
ctorū vestigia imitātes. Qz p̄cessio ciuitatez vel
castz egredit̄ ouant̄. i. gaudent ad crucē et ad
loca p̄motiara siue eminētia vadēs: recolit pu-
eros hebreoz iuisse v̄sus mōtē oliueti: innuens
etiā q absit nob̄ glari. nisi i cruce dñi nr̄i ihesu
xpi. Qui at̄ p̄tifici ext̄ vrbē iux̄ crucez cū suis
p̄stituto occurzūt. z cū ipso ciuitatē igrediunt̄.
accurati⁹ agūt: imitant̄ ei p̄lm̄ israel z pueros
eoz. q ext̄ ciuitatē dño occurzēt. z cū eo illā i-
gressi sunt. Hec h̄ magna p̄cessio rep̄ntat il-
lā q tali die facta ē a turbis z pueris iudeozum
cū veniret ihs hierusalē sup̄ azinaz sedēs. Si-
gnificat etiā q dñs ad nos veniet z ad eterna
tabernacula nos ducet. El̄ forte recolit p̄ces-
siōz filioz isrl̄. q hac die iordanē siccis pedib⁹
trāsierūt: z cū triūpho trā p̄missionis intrauerūt

Nec ē hec p̄cessio inter alias dñicales p̄pu-
tanda: hec ei ē p̄coniū passionis. ille v̄o sunt si-
gnificatiue z rememoratiue dñice resurrectōis
vel ascēsiōis. Un̄ recti⁹ faciūt q añq̄ terciā di-
cat̄ illas p̄mittūt: hāc v̄o p̄cessionē p̄ terciā h̄
diei cū palmis celebrāt. De h̄ sub ascēsiōe di-
cet̄. Et qdē huic p̄cessioni lectio zach. z euāge-
liūz ioh̄is recte p̄mittunt̄: qm̄ ibi dñica p̄cessio
p̄phetat̄. h̄ historice declarat̄. In tractu infan-
tes ad p̄conia iuitant̄. passio v̄o i missa legitur

B̄ndicūt at̄ z distribuunt̄ rami p̄ sacerdote
licet xpc eos nec b̄ndixisse nec distribuisse lega-
tur: tñ qz xpc nō honorauit eos. s̄z fuit honora-
tus ab eis z ex eis: tñ qz p̄pls ille iudeoz fecit h̄
corpalr z tpaliē. s̄z nos agim⁹ h̄ sacralit̄ z spūa-
lit̄. ad effectū q i eoz b̄ndictōe exp̄mit̄. Illi nā
qz ferētes ramos triūphū xpi nōdū p̄pletū: sed
tpe passiōis p̄plendū p̄figurabāt. Un̄ nō opor-
tuit ramos distribui vel b̄ndici a xpo. qz nōdū
figura fuerat ipleta. Ecclā v̄o p̄ talia rep̄ntat
triūphū xpi iam p̄pletū. fm̄ illd̄ colocen. ij.
Expoliās p̄ncipat⁹ et potestates. trāsduxit con-
fident̄ palā triūphās sup̄ illos in semetipso.
Quia ḡ nō solū ipse triūphator ē. s̄z etiā p̄ ip̄s⁹
grāz z ianctificatōez triūphabūt oēs electi: cō-
uenient̄ z b̄ndictio ramoꝝ et distributō per sa-
cerdotem (q xpm rep̄sentat) debet expleri. Quae

añt nō fit festū de dicta asina. sicut fit de cruce
dicetur i septima parte sub festo sancte crucis.

P̄p̄ p̄cessionēz seq̄ statim missa de passione
qz debem⁹ gaudere de fructu passionis et cōpa-
ti. qz p nobis passus ē. Zbi em̄ ē vñ letemur sc̄z
de amore quē oñdit nob̄ i cruce. z vñ tristemur
sc̄z de pctis nostris: q tot sunt q ppter ea opor-
tuit filiūz dei pati. Venit aut̄ decima luna siue
die p̄mi mensis. i. añ sex dies pasche ad ciuita-
tem in qua pateret̄. vt cēt in domib⁹ iudeoz. si-
cut p̄ceptū erat i exodo. xxvij. c. z in deut. decia
luna accipietis agnum. Immolabat̄ at̄ agnus
p̄m̄. luna. i. xiiij. die p̄mi mēsis ad vespam. Et
dñs eadē hora agnū cuz discipulis māducās.
vbi legalis pasche decreta p̄pleuit: egressus est
cū eis statim ad locū oñonis. Et circumspectis
oib⁹ cū iam vespere eēnt. exiuit in bethaniā cū
duodecim. Nempe mistice decima luna venit.
qz p̄pls israhelitic⁹ in plaga decima egressus ē
de egipto: s̄l̄r p̄ istū vez agnus est data libera-
potestas p̄plo israhelitico. i. videnti deū p̄ fidē
exiundi de pctō. qd nō fuit datū p moysen z v-
gam ei⁹. i. p disciplinā et sacerdotiū legale. In
p̄ncipio ḡ misse reducēs ecclā ad memoriā dñi-
cam passionē incipit ab oratōe dicēs. Dñe ne lō-
ge facias zc. z ē octauī toni significās q p passi-
onem veniē ad resurrectionē. Sequit̄ epistola
Hoc sentite zc. ad phil. ij. c. i qua ostēdit passio
et passiōis fructus. Dicit ḡ. Hoc sentite i vobis
qd et i chris̄to ihesu. i. imitamī ip̄m: vt sicut ha-
buit caritatē qz voluit pati. ita et vos habeatis
caritatē q patiamī oīa tormēta tpalia: vt habea-
tis humilitatē q i chris̄to marie fuit: māfuctudi-
nem et patientiā et intellectū realē vt sentiat̄:
cito enī sentiē dulcedo spūs sancti i corde qñ ibi ē
Hi quidē sūt fruct⁹ passiōis sc̄z dulcedo i corde
z glā. Quedā tñ ecclie legūt lectionē. Glenerūt
aut̄ filij israel i helim. exo. xv. c. Eliso autē hoc
fructu. sit homo paties qz generat patientiā cō-
sideratio fruct⁹. et ideo sequit̄ respōsoriū qd re-
spondet eplē. i quo ostēdit quō p passiōes veniē
ad glām. et dicūt ibi tria. qre ē terciū toni. P̄m̄
mū ē. Tenuisti manū dexterā meā. i. p̄firmasti
me i bono. Sc̄m ē. z i voluntate tua deduxisti
me. tal̄ facit quicqd de⁹ vult. Terciū ē cū glā su-
scepisti me. P̄m̄mū ē causa crucis. Sc̄m ipsa
cruz. Terciū fruct⁹ ipsius. Versus ē. Qz bon⁹
israhel de⁹. qñ sc̄z deducit suos ad passionē. Un̄
de beato stephano legit̄. Lapides torrentes illi
dulces fuerunt. Postea seq̄ tract⁹. Deus deus
me⁹ respice i me zc. et ē sc̄dī toni. qz ibi ostēdit̄
passio et fructus ipsius. Unde et titl⁹ illi⁹ psal-
mi est. pro susceptōne matutina. Euangeliū de
passiōe ē sc̄. Scitis qz p̄ biduū zc. math. xxvj
c. et etiā offertoriū sc̄z. Improperiū expectauit

more no fit p̄p̄ de yhua p̄
d. G. rami

cor meū et miserā. qđ sumptū ē de psalmo. lxviiij. q tot⁹ ex psona saluatoris orātis i passiōis agone p̄scribit. q. d. ecclā. Erq̄ xpc tot passus ē libēter patiar. Un̄ dic. Expectauit. sup. q̄si rez dulcē. Postcōmūio de passiōe ē. s. p̄r etli fieri pōt math. xxvj. marci. xiiij. z luc. xxij. c. z ē. viij toni. p̄t rōem p̄missaz. In qbusdā eccl̄ijs d̄r i hac dñica z in dieb; seq̄ntib; p̄fatō de passione put dictū ē sub q̄rta feria cineruz. B̄r aut̄ hec dñica i ramispalmaz. eoq̄ tūc rami palmaz si haberi p̄nt in p̄cessiōe portant. B̄r etiā alubi dñica oliuaz: qz etiā rami oliue portāt. qđ sit ad rep̄sentādū filios israel. q cū ramis palmaz rū z oliuaz veniēti dño obuiā exiuerūt. Se- q̄ns q̄ septimana maior vocat. eoq̄ mai⁹ z pli- rius hz officiū. B̄r etiā penosa. qz tunc p̄cipue debem⁹ vitia n̄ra punire. vel qz dñs i ea labo- rauit z p̄as sustinuit recreādo. sic z i p̄ma mū di hebdomada creādo. B̄r q̄ indulgētie. qz pe- nitētes i ea absoluūt. B̄r etiā sc̄ta qm̄ i ea impij iustificāt. Hec autē dñica i trib; p̄uilegiata ē. Primo qz illa die filij isrl̄ intrauerūt trā. p̄mis- sionis. z iordanē sicco vestigio trāsiert: sic eniz p̄tigit q̄ eo āno tot dies fuerūt vsq̄ ad pascha. q̄t sunt ab hac dñica. Sc̄do qz hac die veniēs dñs de bethania cū honore maximo in ierl̄m ē susce- pt⁹. Tercō qz eadē die dñs a templo emētes et vendentes eiecit.

De secunda feria.

Ecūda feria ostē

dit cāz passiōis. s. in xpo huilitatez z patiam. i iudeis crudelitātē z inu- diā. i iuda cupiditatē z auaritiāz. Et ē introit⁹ q̄rti toni. p̄pter formā crucis. Ep̄la vō sumit d̄ csa. l. c. i q̄ oñdīt p̄ncipalis causa passiōis dñi. B̄ns de⁹ aperuit mihi aurē. s. ad intelligēdū: et p̄pter l̄b̄ dedi genas meas vellētib; zc. In qui- busdā eccl̄ijs i hac z i tertia ferijs dicūt due le- ctōes i missa. p̄ eoq̄ xpi passio a lege z p̄p̄his p̄ nūciata fuit. In r̄nsozio petit liberatōez suam. Exurge dñe z itēde zc. C̄l̄sus effunde frame- am terciū toni. qz v̄tute trinitatis liberamur ab inimicis. I framea ē spata q̄si fremea vel q̄i fer- rea. In euāgelio vō. Un̄ sex dies ioh. xij. c. oñ- diē triplex cā passiōis. Et dic ante sex dies pa- sche: nō iō qz ibi sex dies futuri eēnt añ pascha s; qz ibi cā passionis ostēdit. In iuda oñdīt cā cupiditatis. eoq̄ dixit. vt qđ p̄ditō hec. Erat ei h̄ns loculos: z iō sic dicebat vt numos furaret vt habet in ioh. In iudeis causa est inuidia. qz moti sunt i eū p̄t laudē pueroz dicētes. Si di- mittim⁹ eū sic oēs credēt i eū. Et iō q̄rebāt int̄- ficere euz. In ip̄o vō xpo ē fructificatō ton⁹ ge- neris hūani. Un̄ i euāgelio dic. Nisi gñū fru-

mēti zc. In qbusdā tñ eccl̄ijs i sc̄da feria legit̄ passio fm̄ marcū. s. Erat pascha z azima p̄bi- duū zc. z i t̄cia feria dictū euāgelij fm̄ iohēz. s. Un̄ sex. d. p. S; p̄mi vidēt magis historiā se- q̄: qz p̄biduū. i. p̄ t̄cia z q̄rtā ferias. i q̄nta fe- ria pascha. i. agn⁹ paschal̄ imolat⁹ fuit. P̄retēa sc̄da dies creatōis m̄dane min⁹ ē ceteris ornata dieb;. Nā cū dixiss; dñs fiat firmamētū in me- dio aq̄z. nō ē additū. z vidit de⁹ q̄ eēt bonū. in q̄ nūer⁹ binari⁹ isamaē: qz p̄m⁹ ab vnitate dege- nerat. z diuisiōez siḡficat. Un̄ i eo facta ē aq̄z diuisiō. Nō ē ḡ mirū si hec dies sc̄da q̄ illa r̄spi- cit min⁹ ceteris i officio dñice mortis purpureē insignijs. S; nō ē mltū attēdēdū vtz i sc̄da vel i t̄cia feria legat̄ passio. Quia ei q̄tuor euāgeli- ste passiōez dñi scripserūt: iccirco fm̄ quēlib; eo rū passio legit̄ ex institutōe alexādrī pape eo or- dine q̄ scripserūt. Naz die dñico legit̄ passio fm̄ matheū. q p̄us sc̄plit: sc̄da v̄l t̄cia feria fm̄ mar- cū. q sc̄dus sc̄plit: q̄rta fm̄ lucā. q t̄ci⁹ sc̄plit. se- rta feria fm̄ iohēz q vltio. Adediolanēses tñ n̄ legūt passiōez nisi fm̄ iohēz. z in sexta feria.

Sane passiōez lectur⁹ b̄ndictōez n̄ petit: qz i illa describit̄ eē sublat⁹. q̄ autor ē b̄ndictōis. vñ nō ē a q̄ petat. Legit̄ q̄ sine luminarib;. qz ille morte extinct⁹ nūciat. q fm̄ iohēz lux ē mundi z vt rep̄ntet qz ei⁹ discipuli tūc q̄i extincti sunt. qbo ip̄e viues dixerat. Vos estis lux m̄di. Nō ferit etiā incēsus. ad notādū q̄ tūc feruor deu- otōis vel ozois. q p̄ icēsum desiḡt i apl̄is tepuit. vel poti⁹ q̄si extinct⁹ fuit. Legit̄ etiā sine saluta- tōe. siue sine dñs vobiscū. i detestatōez salutati- onis iude: z sine r̄nsione. nō eniz r̄ntet gl̄a tibi dñe. qz in ip̄a exp̄mit q̄ xpc fuit a suis sepat⁹ p̄ mortē corpaliē. z sp̄ualiē: q metu mortis eo de- relicto fugerāt. z nulla gl̄a sibi erat. Non legit̄ etiā tota sub tono euāgelij. s; cant⁹ v̄borum xpi dulci⁹ modulāt. ad notādū q̄rto dulci⁹ v̄ba xpi in ip̄i⁹ ore resonabāt q̄ i ore cuiuslibet euāgeli- ste referētis. cui⁹ v̄ba i tono euāgelij p̄feruntur C̄l̄rba vō impijssimoz iudeoz clamose et cum asperitate vocis. ad desiḡndū q̄ ip̄i xpo aspere loq̄bant. In fine tñ in qbusdā eccl̄ijs benedctō petit̄. incensum portatur. et sub euāgelij tono legit̄: qz iam finita est narratio passionis. et ex tunc omnia verba sunt euangeliste narzantis que post xpi mortē vsqz ad resurrectōnez cōti- gerūt. In alijs tñ eccl̄ijs finis passiōis. q ad se- pulturā p̄tinet in tono legit̄ doloroso: vt plāct⁹ mulierum de passione xpi lamentantium desi- gnet. de q̄ planctu dic dñs in euāgelio. Filie hierusalē nolite flere sup me zc. z ad maiorem deuotionē et amaritudinē p̄pter xpi passionem in animis audientiū excitandū. Et legitur su- p nuduz pulpitu. put sub feria sexta dicet. In

*Legit̄ p̄t b̄d̄ctōez
Legit̄ p̄t l̄m̄arib;
Vñ f̄ctus m̄m̄p̄
Legit̄ p̄t salutarē
Cant⁹ p̄ modū v̄borū
In fine tñ euāgeli
Dñs m̄d̄ p̄l̄p̄t*

offertorio. Eripe me. petit liberari. sicut et in res-
pōsorio: et ē q̄rti toni p̄p̄t formā crucis. In p̄-
cōmunionē. Erubescāt. petit p̄secutores suos
p̄fundī. et ē septimi toni. ut sic in regione q̄scen-
tium gaudeat. De tertia feria.

Tercia feria est si

milit de passione. qz manifeste q̄re-
bāt eū interficē. ut habet in euāgelio

Erat aut pascha et azima p̄biduū zc. Et qz ec-
clesia p̄siderat salutē suā in cruce tripliciē. scz
in amore quē dñs n̄r oñdit in cruce. et in imitatōe
crucis. et in salute nob̄ data p̄ crucē: iō dīc in in-
troitu. Nos aut gl̄ari oportet in cruce dñi zc.
ad gal. vlt. c. Ep̄la v̄o ē. Dicit hieremias. q̄ est
hiere. xj. c. et habent in ea v̄ba iudeoz de cruci-
fixione xp̄i. mittam lignū in panē e. i. ip̄m q̄ se
dīc panē in ligno crucis destruamus. Audierāt
em̄ q̄ ip̄e dixerat. Ego suz panis viu⁹ q̄ de celo
descēdi. Et h̄ erat dictū. Per lignū crucis. de-
struam ip̄m vel doctrinā ei⁹. Seq̄t r̄nsorium.
Ego aut zc. tertiū toni p̄pter triplex meritū qd̄
ibi notat. Primū cuz dīc. Induebar cilicio. i.
nō oñdebā eis deitātē. sz asperitatē hūanitatē
et h̄ fuit hūilitas et sapiā. Aliud notat ibi. Hu-
miliabā in ieiunio aiām meā. s. nō reddēdo ma-
lū p̄ malo. sz etiā p̄ eis orabā: et h̄ ē tertiū. Un̄
dicit. Et oratio mea in sinu meo p̄uertet. sup. ex
q̄ eis nō p̄dest. qz nō sunt digni. Euāgelium v̄o
Erat pascha. marci. xiiij. c. est de passione. vbi
dīr. q̄ dñs crucifix⁹ fuit hora tertia: et hoc dīc ut
oñdat eoz impetuositatē: qz ab hora tertia lin-
guis eū crucifixerūt dicētes. crucifige crucifige
non cessantes. In offertorio petit se custodiri a
diabolo et a mēbris ei⁹. Un̄ dīc. Custodi me d̄
māu peccatoris. i. diaboli. et ab hoīb̄ iniquis
erue me. et iō ē sc̄di toni. In postcōmuniōe. ad-
uersum me. oñdit malitiā p̄sequentiū. et meritū
patientū. Sequit̄ ibi. Et in me psallebāt q̄ bi-
bebant vinū zc. i. filij diaboli qui inebriabant̄
de calice babilonis. De quarta feria.

Marta feria ē illa

in q̄ dñs vedit⁹ fuit a iuda. qz non so-
lū voluit pati p̄ nob̄. sed etiā vendi.
ut liberaret nos a veditōe q̄ p̄m⁹ parēs vendi-
dit nos diabolo p̄ esum pomi vetiti. Unde esa.
Gratis venūdati estis et sine argēto redimemī
Sic̄ multi vendūt se diabolo p̄ mōmētaneam
delectatōez. sicut veditit se adā p̄ esu pomi ve-
titi. Quarta ḡ feria vedit⁹ ē sol iustitiē ad n̄ram
salutē. et quarta feria format⁹ ē sol visibilis ad
mūdi lucē. Orauit aut dñs sicut h̄etur in euā-
gelio hui⁹ dici flecto genu. et ideo in introitu q̄
ē ad phil. ij. c. inuitat ecclesia ut in noīe dñi oīe

genu flectat: celestiu. qz eozū ruinā reparauit:
terrestriu. qz eos liberauit: infernoz. qz eos e-
duxit de lacu in q̄ nō erat aq̄. ut dīc zach. et est
tercij toni. p̄pter tria q̄ inuitat ad flectendū ge-
nua. Sequit̄. Et oīs lingua p̄fiteat. qz dñs n̄r
ih̄s xp̄c in gl̄a ē dei p̄ris. et sumit de ap̄lo. Glezū
tñ ordinatoz officij. in̄cepit v̄ba illa. et oīs lin-
gua p̄fiteat: eoq̄ iudaica silet. Dein de seq̄t le-
ctio. Dicit filie syon. ecce saluator tuus venit
esa. lxij. c. vbi habet de mercede. Dīr ei ibi. Ec-
ce merces ei⁹ cū eo. Et dixerūt angli (q̄sdā ei la-
tuit incarnatō) Quis ē iste q̄ veit de edom. i. d̄
ēra. tinctis vestib̄. i. mēbris corpis q̄ sunt ve-
stimēta diuitatis sanguis purpura sumpta de
bosra. Bosra ē ciuitas in moab. et iterptat̄ fir-
ma siue mūita. h̄ ē. de inferno. i. de trena habi-
tatōe: trāslatiue ei bosra ē i r̄lm quā dñs q̄ndā
suo firmavit auxilio: sz facti moabite. i. ex p̄te
diaboli. vestes regis tinxerūt purpura sanguis.
R̄ndit. Ego q̄ loqr iustitiā et suz p̄pugnator ad
saluādū. Et dixerūt. Quare ḡ rubz ē indumen-
tū tuū. Quasi. d. Quare cruētat⁹ es p̄ssura cru-
cis: si tu iustitiā loqr̄s. At ille r̄ndit. Torclaz
cālcani sol⁹ scz p̄ oīb̄ ut oēs liberarent. et d̄ gē-
tib̄ nō ē vir mecū. Post lectōez v̄o cātat r̄nsor-
riū. Ne auertas faciē tuā zc. in q̄ orat ip̄e ut p̄
passionē veniat ad gl̄az. Quia v̄o in agonia p̄li-
xi⁹ orauit. ut habet in euāgelio: iō sumit r̄nsoriū
offertoriū et postcōmuniō. de psalmo q̄ ititulat̄
oīo paup̄is cū anxiaret̄. excepto v̄su r̄nsorij q̄ ē
Saluū me fac deus. qm̄ in. a. v. ad. a. m. Ep̄la
ē silr de esa. liij. c. B̄ne q̄s credidit zc. in q̄ etiā
describit̄ in eodē scemate in q̄ ab euāgelista rep̄-
tat̄ in passione. vbi dīr. Nō ē ei species neqz de-
cor. Et ifra. Sic ouis ad occisionē ducet. p̄
ep̄laz seq̄t tract⁹. et isolito mō scz immediate: et
h̄ iō. qz ecclesia azti⁹ luget q̄ soleat et plangit se ut
dictū ē in q̄rta p̄te sub ti. de tractu. Tract⁹ enim
significat plactū: et iō in tota sexta feria nō dicunt̄
nisi tract⁹. R̄nsoriū v̄o ē penitētiūz. Et qz dñs
nō ē ista die crucifix⁹. sz tñ venditus: ideo non
solū dicit̄ tract⁹. verū etiā et r̄nsoriū. Passio q̄
sequit̄. Appropinq̄bat zc. luc. xxij. c. puenit cū
p̄cedentib̄: in q̄ exp̄mitur cōsiliū iudeozum.
iude proditio. et dñi passio. Postcōmuniō est.
Potū meū cū fletu miscebam. potum. s. passio-
nis. quādo videlicet sudor eius erat sicut gutte
sanguinis decurrentis in terrā. Pot̄ etiā dici
q̄ duo sunt nobis necessaria. s. oīo et patia fm̄
qd̄ dicit dñs. Orate p̄ p̄sequentibus et calum-
niantib̄ vos. Ad hec quidem duo inuitamur
in introitu: ad oratōez cū dicit̄. In noīe ih̄u oē
genu flectat: ad patiam exemplo saluatoris de
quo subiungit̄. xp̄c fact⁹ ē obediēs zc. Nō enīz
ē obediens in tribulatōe nisi q̄ patientē tolerat

Due lectōnes iō legūtur. qz hac die dñs tradit⁹ est. p duob⁹. et a duob⁹ pplis. Et i qbusdā eccle sijs ad vtranqz genua flectūt: qz ab vtroqz ppo adorāt. Preterea hac die sicut dicit aug. piliū inierūt iudei qūo ihm dolo tenerēt 7 occiderēt. et iudas venit ad eos: et pacti sunt sibi pecuniā se daturus. Sicut g ecclesia repñtat i sexta feria actus iudeoz: ita 7 in q̄rta piliū eoz. Quidā aut primo legūt lectōnez illam. dicite filie syon et postea illam. Domine quis credidit. Alij vero ecōuerso. Primi quidez attēdūt solū illud qd dixim⁹. 7 q venditō iude q̄ facta fuit q̄rta feria passionē dñi pcessit: de q̄ venditōne fieri vi de sermo in illa lectōe. Dicite filie syon. in illo verbo. Ecce merces ei⁹ cū eo. Alij at attēdūt q p̄m⁹ hō duas mortes icurrit. scz carnis et aīe et xpc nos ab vtraqz liberauit. Et qz mors aīe mortē corpis pcessit. iō p̄m⁹ legūt lectōz illā in q̄ agit de morte aīe. 7 d liberatōe ab ip̄a. De morte aīe agit i illa. Dñe qs credidit zc. ibi. Om̄es q̄si oues errauim⁹. 7 vnusqzqz i viā suā declina uit. De liberatōe vō statī seq̄t ibi. Dñs posuit i eo iniquitates oīm nrm. Et itez. Si posuerit p pctō aīam suā. videbit semē longeuū. Ad aīam etiā ptinet gduale vnicū habens vsum. scz Ne auertas faciē tuā a puero tuo. i. ab eo q paruus et hūilis apparet i expientia tribulatōis. Seq̄t vsum. Saluū me fac zc. vsqz nō ē suba. Aque cī seductōis iudeoz vsqz ad aīam saluatoris tol lendā puenerūt: et illi q erāt pfundi lim⁹ infir mitati ei⁹ pualuerūt. Sicut aut saluator aīam suā posuit p aīaz nraz redēptōe: ita 7 corpus subiecit p corporz redēptōe. Un in secūda lecti one de ip̄i⁹ corpe agit. sangne p̄rio rubricato. Ubi dī. qs ē iste q veit d edom zc. 7 ibi. Qua re rubrū ē vestimētū tuū zc. Xpc rñdit. Torcu lar zc. Et qz sola miseratōe passus ē dñs p nob ideo ppheta i psona eccleie lectōem illā pcludit dicēs. Miserationū dñi recordabor. laudē an nūciaui sup om̄ib⁹ q reddidit nobis dñs de n̄r Quia vō quiqz sensib⁹ corpis peccauim⁹: iō se quīt tractus. dñe exaudi orōem meā zc. habēs quiqz vsum. Uel habet quiqz vsum ppter quiqz vulnera xpi. Seu qz quingēs exiuit sanguis ab eo pmo i circūcisione. secūdo in orōne. tercio in flagellatōe. q̄rto i crucifixione. quito in lancea tione. Et in ip̄o tractu gen⁹ hūanū petit auxili um. et p̄fitec defectū quē ex peccato pmi pentis incurrit. cū dicit. Quia defecerūt diēs mei sicut fum⁹. Dies em̄ est vita hoīs. cui⁹ nox est mors. Sz hec vita ē abbreviata. et deficit p̄t supbiā primi pentis. q p fumū intelligi. Et seq̄t. Ossa mea sicut i frixorio pfrixa sunt. Ossa sunt vizes interiores. vl fortes q sunt in eccia: q carnes. i. carnales sustentāt. Frixorium em̄ triplex ē. scz

peccatoz recordatio. primoz cōpassio. futuri iudicij meditatio. In his frigit bon⁹ hō. Lau diū aut tract⁹ sicut lectō. in miscdia dñi. Unde vltim⁹ versus est. Tū exurgēs dñe misereberis

Hec igit q̄rta feria p̄uilegiata ē. qm̄ legūt in ea due lectōnes ppter ordinādos in sabbato se quēti. Itē qz in ea die xpc vendit⁹ fuit triginta denarijs. sicut et ioseph triginta argēteis. quia fuus n̄ ē sup dñm. nec discipulus sup mgr̄z. Et ab hac q̄rta feria sumptū ē q sp in q̄rta feria ie iunare et abstinē a carnib⁹ 7 a carnalib⁹ deside rijs debem⁹. Et i memoriā venditōis xpi hec fe ria scdm locū obtinet p⁹ sextā feriā p totū anū i ieiunijs penitētiālib⁹. De quita feria.

In hoc tractatū

ante ferie cene dñi s ordine pcedē.

Nā primo generalit̄ dicem⁹ aliq de officio sequētiū triū diez. postea spālīt de offi cio hui⁹ diei. Et pmo de itroductōe publice pe nitētiū i ecciam. 7 de sacramētis qbz hec quita feria spālīt insignit̄. Scdo de triplicis olei cō secratōe. Tercō de huius diei misse officio. vbi etiā agit de pedū lotōne. 7 de officio vespertino. Quarto de altariū denudatōe. et tā de ip̄oz qz pauimēti eccleie lotionē. 7 de corpis dñi reserua tione. et de quibusdam alijs.

Renotandū autē

ē q ecclesia luget fbo dieb⁹. qz tot die b⁹ fuit dñs in sepulc⁹. Sicut ei ionas

fuit i ventre ceti trib⁹ dieb⁹ et trib⁹ noctib⁹. ita et fili⁹ hoīs fuit i corde terre zc. qd sinodochicc esse asserit aug⁹. Nā ps illa serte ferie q fuit in sepulcro accipit p nocte et die serte ferie. 7 nox diei dñice similit̄ p nocte 7 die ip̄ius diei acci pit: dies vō sabbati integra ē scz nox cū die suo spaciū vicz viginquoz horaz. Est ḡ sensus. Iu it dñs in sepulcro trib⁹ dieb⁹ et trib⁹ noctibus iō ē trib⁹ tēporib⁹. quoz qdlibet pstat ex die et nocte. Sic em̄ loqui psueuim⁹. Quia si aliquis etiā mīma pte alicui⁹ diei fuerit in aliquo loco dicimus eū ea die ibi fuisse. Iuit itaqz scd⁹ ip̄z xl. horis i sepulcro: vicz quatuor horis serte fe rie. et. xxiij. sabbati. et. xij. noctis diei dñice: qz quadrificū orbē morte transgressiois decē man datoꝝ mortuū viuificauit. Sed scdm pmissa vi de q triduana dñi sepultura debeat celebrari sexta feria sabbato et die dñica. Sed respōdet q qz dñs in nocte diei dñice resurrexit. noctem illam ad honozē resurrectionis solenniter cele bram⁹. Un necesse ē. q in quita feria puenia m⁹. 7 ita triduo scz quita 7 sexta ferijs 7 sabbato humiliatōem domini in meroze celebram⁹ qz et in quita feria iā int̄uenerat nefariū pmerciū

Quia dñs fuit i sepulcro

Quia dñs fuit i sepulcro

iudaice p̄ditiōis. Quidaz tñ cuilibet p̄missoz
triū diez viginti quatuor attribuūt horas. volētes
xp̄i defuncti exegās septuagintaduabz horis ce
lebrare. et tristitiā. lxxij. discipuloz merito p̄ h̄
exprimere. Sane ecclia his diebz tenebras
colit 7 matutinas in tenebris finit. Primo qz i
luctu 7 i merore ē p̄pter dñi passiōē. 7 p̄t eius
triduanā mortē exegās celebrat triduanas. Se
cūdo officiū tenebrarū significat n̄ tā tenebras ma
teriales q̄ fuerūt sup̄ faciē terre. dñi p̄debat sol
iusticie i cruce. fuit em̄ tūc eclipsis miraculosa.
nō natalis p̄ tres horas. vicz a sexta vsqz ad no
nā iclusiue: qz etiā sp̄uales. q̄ i illo triduo i cor
dibz fidelīū extiterūt. Tercō p̄ h̄ q̄ tenebras co
lit tenebrarū primat⁹ insinuat. q̄ his diebz icepe
rūt p̄cedē dies. put sub sabbato sc̄to diceēt. In
his q̄ ēbz diebz silēt cāpane: qz tūc siluerūt aplī
7 p̄dicatores. 7 alij q̄ p̄ cāpanas itelligūt. Son⁹
nāqz cāpanarū significat sonū p̄dicatiōis. de q̄ d̄r.
In om̄ez terrā exiuit son⁹ eoz. Nō em̄ iā circui
bāt euāgelizādo vicos 7 vrbes. S3 himno dicto
exierūt cū ih̄u i mortē oliueti. Quibz cum dñs di
xisset. ecce appropinqt q̄ me t̄det. p̄ tristitia dor
mitauerūt 7 a laudibz p̄cuerūt. Un̄ 7 a p̄pletorio
siue a vespa q̄ dñs t̄dit⁹ fuit. cāpanarū silētiū in
choat. A vespa q̄ dñs t̄dit⁹ ē qñ vicz discipli
fugerūt. cāpanis silētiū indicat. Alij vō ad p̄mā
hui⁹ quite ferie 7 non vlti⁹ pulsant cāpanas.
Sit tñ signū cū tabula. P̄rio ad significādum xp̄i
hūilitatē q̄ se abscondit. et vsqz ad mortē 7 sepul
turā se hūiliauit. Ligni qdē vsus hūilior eris so
no h̄ oñdit. Et inde ecclia oriētalīs vsū adhuc te
net lignoz. Et vt p̄pls hūilior reddat. Secūdo
p̄ signū tabule terrore accipim⁹. Tabula q̄ p̄cu
tit. qz magn⁹ timor aplīs a iudeis icutiebatur.
Tercō p̄ lignū i ligno malleū scz i tabula suspē
sum itelligim⁹ xp̄m. q̄ ē lignū plātātū secus de
cursus aqz: q̄ i crucis ligno p̄pedit et p̄dens
orabat 7 p̄dicabat dicēs. P̄r dimitte illis qz ne
sciūt qd faciūt. Cum ligno q̄ tñ pulsāt. qz tunc
solus xp̄c p̄dicator habebat 7 solus torcular cal
cauit. Quarto p̄ tabulā ip̄az lignū fructiferum
scz xp̄c. p̄ malleū q̄ tabula p̄cutit lignū p̄uarica
tiōis significat. Quinto iō cāpane et nō signuz
tabule vel alteri⁹ hmōi silent: qz licet maiora si
gna n̄ra vicz aplī a laude dei in xp̄i passiōe si
luerunt. minora tñ signa. vt mulieres non silu
erūt. imo secute sunt ip̄m vsqz ad crucē. P̄ri
cipia q̄ horaz scz deus i adiutoriū. 7 fines. scz
p̄ dñm. et b̄ndicam⁹. et hmōi dimittūt: qz recessit
et nobis ablat⁹ ē sacerdos et pastor bon⁹ q̄ ē
alpha et o. i. p̄ncipiū 7 finis: q̄ etiā ē summ⁹ sa
cerdos. 7 caput n̄m. 7 tradit⁹ impijs: nec est a
quo petam⁹ q̄ intēdat in adiutoriū n̄m: p̄cussio
nanqz pastore n̄ro discipuli eius dispersi sunt.

Sic q̄ istud officiū qd caret p̄ncipio 7 fine. q̄si
viduatū et mortuū videt: qz 7 p̄res n̄ri viduati
post mortē xp̄i fuerūt. Nō dicit etiā glia patri
quia i xp̄i passiōe abscondita fuit fortitudo glo
rie ip̄ius: et in eius morte trinitas visa ē extin
cta. in cui⁹ laudē dicit ille versus. De hoc etiaz
sub dñica de passiōe dictū est. Hoc etiā notat
in quibz dā ecclesijs. in quibz his diebz duo tā
tum cerei ante altare ardēt. tercō extincto. put
sub ti. de pascha diceēt. In his q̄ tribz diebz sa
lutatō nō fit. qz dñs vobiscū nō dicit: vt vitetur
pestifera salutatio p̄ quā iudas tradidit xp̄m di
cēs. Aue rabbi. Pax etiā n̄ dat. p̄ eo q̄ iudas
osculo tradidit xp̄m. et qz in duobz sequentibus
diebz in altari nō p̄secratur. nec dicit. pax dñi
sit semp vobiscū. nec dona nobis pacē. In q̄bus
dam tñ ecclesijs dat hodie pax. p̄ eo q̄ hodie sa
cramentū sacramētoz scz eukaristie institutū ē.
His q̄ diebz fit officiū humili⁹ solito p̄pter do
mini humiliationē et triduanam eius sepultu
rā quā celebramus. Clericamē nocturnale offi
ciū p̄ qd significat p̄phetie p̄p̄etaz. alta voce
et manifeste cantat: qz p̄phete et alij sancti p̄res
veteris testamēti. alta 7 apta voce q̄ de xp̄o erat
vētura p̄dixerūt. et q̄ sp̄s sc̄tus sibi dictabat re
mota formidine nūciauerūt. Diurnū vō offici
um p̄ qd ap̄loz predicatio figurat. voce dimis
sa 7 quasi sub silentio cantat: quia tunc aposto
li oīno tacuerunt. aut saltem occulte predicaue
rūt. Incipit aut tenebrarū officiū. zelus dom⁹
tue p̄medit me. i. amor vehemens ecclie fuit cau
sa quare passus sum. Non dicit imitatoriū. ne
imitemur. s̄ potius p̄ silentiū detestemur pesti
ferū iudeoz p̄silium 7 p̄uentū factū. vt ih̄m ca
perēt in sermone 7 eū morti traderēt. P̄terea
tūc aplī dispersi erāt q̄ alios ad p̄uuiū inuita
re et cōuocare p̄sueuerāt. Himnus etiā laudis
nō dicit: quia tunc factus est obprobriū 7 abie
ctio plebis. Finis dñice orōis q̄ dicit ante lectō
nes dicit in silentio. p̄ eo q̄ de euāgelio sumitur
Nāz tūc euāgelica enūciatio fugiētibz aplīs cel
sauit. Et ad notādū q̄ xp̄us cui⁹ ip̄a est oratio
auulsus a ceteris et quasi in silentio orauit. Sed
fit tūc sonitus p̄ tactū ligni cum manu. qz 7 xp̄s
in ligno crucis pendēs voce magna clamauit.
Non dicit etiā in lectōibz. iube domne benedi
cere. nec tu aut dñe: qz recessit pastor 7 sacerdos
qui gregi benedicere et misereri debet. Sed qz
illum p̄pter peccata amisimus. ad hoc vt eum
recuperare valeamus. amonemur p̄ versum il
lum. hierusalē hierl̄m conuertere ad dñm deuz
tuū. qui in fine lectionum dicit vt ad peniten
tiam p̄uertamur. Nā post luctum possum⁹ gau
dere. Per hoc aut q̄ dicitur bis hierl̄m. argui
tur turicia iudeoz et peccatorū. sicut alibi in

Naturae fuit in tenebris

Stet. campanae et q. d. h. p. d.

pulsat in tabula

Secundum dñm dñm dñm dñm
Bla. p. d. dñm dñm dñm dñm

euāgelio. hierlm hierlm. q̄ occidis p̄phetas 7c.
Rursus p̄ iube dñe intelligūt ad p̄dicatōz eun-
tes. p̄ tu aut̄ inde redeūtes: idō ḡ neutrum dī. qm̄
ap̄li q̄s rep̄ntant qui lectōes legūt. his dieb̄ fu-
gerāt. Tñ nec ad p̄dicatōem missi sunt. nec qui
missi erāt sublato dño redierūt. Om̄es antiphō-
ne sunt de passione et p̄passione. In his etiā tri-
bus noctib̄. ix. psalmi. ix. lectōes 7. ix. respōso-
ria diuisim p̄ singula nocturna cantant̄: ad oñ-
dendū q̄ xpc̄ in ifernū descēdēs tria hoīm gene-
ra. scz v̄gines p̄iugatos et p̄tinētes inde rapuit
et ad angeloz societate trāsiuit. Que tria ge-
nera in euāgelio distinguūt. p̄ eos q̄ in mola. p̄
eos qui ī agro. et p̄ eos qui in lecto sunt. Tria
ḡ hoīm genera. scz q̄ fuerūt ī lege naturali. et in
tempe legis et p̄phetaz p̄ tria nocturna recolī-
mus: et sicut illi p̄ mortē dñi ī trib̄ sociati sunt
nouē ordib̄ angloz. scz ī actōib̄. p̄gnitōib̄ 7
gaudijs: ita p̄ tres noctes dñice sepulc̄e. ix. psal-
mi. ix. lectōib̄. 7. ix. respōsoz subdiuidūtur.
Psalmi em̄ ad actōes. lectōes ad op̄z dei cog-
nitiōē. r̄soria vō ad gaudiū et ad cantū p̄tinent
angeloz. Ceterū tres p̄me lectōes v̄l ī q̄busdā
eccl̄ijs sex. sunt de trenis hieremie deflentis ca-
ptiuitate ppli sui: nō solū babilonicā. s̄ etiā ro-
manā quā incurrerūt p̄pter passiōē dñi: et idō
dicūt lamētabiliter ī plonā sc̄tōz de iudeis qui
deflent casuz gētis sue. Sicut ei ille deplozauit
mortē iosie regis occisi ī futurā destructōz gen-
tis: ita et nos deplozam⁹ mortē 7 passiōem xpi
regis nr̄i. In fine at̄ lamētatiōnū dicit idē hierē.
sp̄s oris nr̄i xpc̄ dñs capt⁹ ē in peccatis nr̄is.
Alie vō tres sunt de expositiōe psalmi tractatis
de passione: et ideo voce dep̄ssa legunt̄. Tres v̄l
time de eplā pauli prima ad corinth̄. xj. Conue-
nientib̄ vobis in vñū 7c. vbi oñdit ap̄lus. quō
debet cena dñi sumi. Ex q̄b̄ sex lectōib̄ appa-
ret q̄ p̄phete p̄viderūt xpc̄ occidendū. 7 aposto-
li docēt occisuz. Dicunt̄ aut̄ treni. i. lamētati-
ones a trenato monte. vbi lamēta aimaz q̄ ibi
puniūt sepe audiri dicūt̄. Inde etiā dī trenū.
qd̄ est carmē lamētatiōis 7 funeris. Dicūt̄ etiā
treni. qz sem̄ p̄ tres v̄sus post vñāquāqz literam
hebrei alphabeti sequūt̄: qd̄ alphabetū totuz p̄
ordinē ī illis lamētatiōib̄ ponit̄. P̄rio qz mos
fuit hebreis illud ponere ī cor̄ catib̄ siue luct⁹
siue leticie alicui⁹ rei multū notabilis: put̄ p̄t̄
in vltio capitulo puerbioz. mulierē forte 7c. et
in q̄busdā alijs locis. put̄ habet̄ ī p̄hemio libri
regū. Secūdo qz sicut dicit hiero. ī eodem p̄he-
mio. 7 in p̄logo bibliē. v̄sus q̄b̄ dicte litere an-
teponūt̄ ī lamētatiōib̄ hieremie. incipiūt ī hebreo
ab eisdē literis. Tercō vt p̄ b̄ notet̄ cecitas 7 du-
ricia iudeoz. q̄ res rāqz alphabetū notissimas.
scz passiōē filij dei ītelligē 7 credere nolūt. dicē

te p̄pheta: miluus ī celo turtur et ciconia cogno-
uerūt t̄pus aduētus sui. isrl̄ aut̄ me non coguit
et p̄plus nō intellerit. Quarto qz interpretatiōes
literaz ip̄az maria ex p̄te p̄tinēt sententiā v̄suz
q̄b̄ anteponunt̄. Circa qd̄ notādū ē q̄ aleph in-
terp̄tat̄ doctrina. beth. dom⁹. gimel plenitudo.
deleth tabularū seu scripturaz. Et hec sigdem
est p̄ma p̄nerio literaz ip̄az. vbi dī q̄ doctrina
eccl̄ie. q̄ ē dom⁹ dei. ē in plenitudie scripturaz.
De viuit. vau ille v̄l ip̄e. zai huc v̄l duc te. beth
vita. Hec ē secūda p̄nerio. vbi dī q̄ ista 7 hec do-
ctrina quā p̄dixim⁹ ē vita qua viuim⁹. Beth
bonū. ioth p̄ncipiū. Hec ē tertia p̄nerio. vbi dī
q̄ bonū ē p̄ncipiū p̄ scripturas q̄si p̄ speculum
saltē ī enigmate agnoscere dñm. Laph manus.
lamech cor v̄l disciplina. Hec ē q̄rta p̄nerio vbi
dī q̄ ī v̄o cordis disciplia erigit̄: qz nihil facē
possum⁹ nisi q̄ faciēda erūt aguerim⁹. Aden ex
ip̄is. nun sempiternū. samech adiutoriū. Hec ē
quinta p̄nerio vbi dicit̄. q̄ ex ip̄is scripturis est
nōbis sempiternū auxiliū. Ayn ocul⁹. p̄he eria
uit. sade iusticia v̄l p̄solatō. Hec ē sexta p̄nerio
vbi dicit̄. q̄ sepe dicta scripta est ocul⁹ erranti:
bus et p̄solatō et iusticia. Loph aspice. res ca-
put. sin sup vuln⁹. thau signuz vel p̄summatio.
Hec ē septima p̄nerio. vbi etiā ī numero fit mi-
sticus itellectus. vbi dicit̄. Aspice ī scripta cōti-
neri caput nr̄m. a quo habemus medelam sup
vulnera. 7 p̄sequimur p̄sumatōz. id ē vitā eternā.
Sic ḡ saluatoris exequie celebrant̄. vt ī modico
apice ab alioz d̄fūctoꝝ exequijs distare videāt̄
Lōsequēter cādele 7 lumia extinguūt̄. nam
be tenebre trib̄ noctib̄ celebrate. significāt te-
nebras q̄ trib̄ horis fuerunt xpo pendente ī cru-
ce: vel id trib̄ noctib̄ lumē extinguit̄. qz veruz
lumē triduo iacuit in sepulcro. Circa qd̄ aduer-
tendū ē. q̄ quidā accendūt septuaginta duas cā-
delas. quidā viginti quatuor. quidā quindecim.
quidā. xij. qdam. ix. quidā. vij. et fm quosdam
nō est numer⁹ certus. om̄es tñ nō sine misterio
agunt. septuaginta due cādele q̄ extinguitur de-
signant. lxxij. discipulos. quoz p̄dicatio ī morte
xpi pene extincta ē. significāt etiā q̄ dñs. lxxij.
horis iacuit in sepulcro p̄ sinodochē itellectis
El̄el tot accēdūt p̄pter septuaginta duas natōes
seu genera linguaz. Viginti quatuor cādele accē-
dunt̄. P̄rimo qz sol iste qui mundū vigintiqua-
tuor horis diei et noctis illūiat. significat xpm
verum solem qui extinguitur. quia xpc̄ occubuit
vespere passiōis et tenebre facte sunt sup vni-
uersam terram. Secundo dies cuius maius est
lumen xpc̄ est. nox vero cuius minus est lumen
eccl̄esia est: lumina sunt ap̄li 7 alij viri aposto-
lici. qui sunt quasi. xxij. hore. que die xpo 7 no-
cti eccl̄ie famulant̄: viginquatuor ergo lumina

Candle extinguunt

*quidam hore 22 quidam 24
quidam 27 quidam 30*

extinguuntur. qz apli i vnoquoqz die p. xxiij. ho-
ras latuerunt. Tercio viginti quatuor cādele designat
versum. glia p̄ri zc. q in nocturnis festiuitatibz
xxiij. vicibz solet dici. P̄rio post de⁹ adiutoriū
Secūdo post iuitatoriū. Tercō post himnū. no-
nies i psalmis triū nocturnoz. ter in responso-
rijs. et te deū laudam⁹ q̄si glia p̄ri est. Itē ad
laudes semel post deus in adiutoriū. quiquies i
psalmis sequētibz. semel in himno. et semel p̄
benedict⁹. Tersus em̄ ipe in h̄ officio tacet. vt p̄
missus ē. qz ille in cui⁹ laudē dicit i sepulcro ia-
cet: ideoqz. xxiij. cādele ad h̄ designandū extin-
guuntur. Vel significāt. xij. aplos. in q̄z honore
totiēs dicit glia p̄ri in nocturnis. put dictū est
in p̄hemio quēte ptis. Quindecī cādele signifi-
cāt. xij. aplos et tres marias q̄ seq̄bant dñm. q̄ extin-
guuntur. qm̄ tūc om̄s laudes dei tacuerūt: aplis
tñ fugiētibz. ipe marie qz min⁹ timebāt ēca xp̄z
q̄ p̄pius poterāt versabant. Unde legit. Pellī
mee p̄sumptis carnibz adhe. os me. z dē. sūt
tan. la. me. cir. dē. me. Labia. i. mulieres q̄ sunt
q̄si pellicula circa dentes. El. xxiij. ex illis cāde-
lis significāt. xxiij. articlos fidei. quoz extinctio
significat extinctiōem fidei factam in fuga apo-
stolorz: extinctio v̄o vltime cādele significat mor-
tem xp̄i. Duodecim cādele accense representant
xij. aplos. que extinguuntur. ad notandū q̄ apo-
stoli tunc siluerūt z fugerūt. et pene extincta est
fides in eis. Nouē cādele significāt gen⁹ hūa-
num. qd̄ p̄ peccatū se a nouē ordinibz angeloz.
et a vera luce exclusit. Septem cādele significāt
grām spūs septiformis. q̄ in cordibz discipuloz
pene fuit extincta. Vbi v̄o nō obseruat cert⁹ cā-
delaz numerus. s̄ quilibet laicus p̄ velle cāde-
lam suā aponit: cādele h̄mōi significāt p̄phas
et alios sanctos patres. qui xp̄m venturū lumē
nostrū p̄annūciantes. et verba salutis p̄dicātes
diuersis penis verati. mortui sunt et extincti.
Porro om̄es cādele nō simul s̄ vna post aliam
extinguuntur. qz discipuli nō simul a xp̄o s̄ suc-
cessiue vnus post aliū discesserūt. Alia etiā ra-
tio iam sequet. Quidam extinguūt eas post sin-
gula cantica vsqz ad plenā extinctiōem. figuran-
tes q̄ in singulis canticis siue psalmis mesticia
decidim⁹. qz ver⁹ sol occubuit. gaudiūqz nr̄z in
luctum est cōuersum. iuxta illud. Cecidit coro-
na capitis nostri. cōuersus est in luctum chor⁹
noster. Alij in tribz vicibz eas extinguūt recolē-
tes triduanā dñi sepulturā. In q̄busdā q̄z eccle-
sijs cādele manu quadā cerea extinguūt. que si-
gnificat manū iude: de qua dñs dixit qui intin-
git manum mecum zc. que fuit quasi cerea. id ē
ad malū flexibilis. p̄ quaz xp̄s rex nr̄ et vera lu-
cerna tradit⁹ fuit. et q̄tum in illo fuit extinctus
Candela aut̄ q̄ in medio ē nō extinguit s̄ i fene-

stra vel in arca accensa seruat occulte. vt p̄ ea
reuelet et eccliam illūiet. Nepe cādela ip̄a seu
ei⁹ lumē occultatū. significat p̄mo fidē q̄ in sola
virgine remāsit. p̄ quā postea om̄es fideles do-
cti et illūiati sunt. Secūdo significat xp̄m. qui
licet videt⁹ s̄m carnē extinctus: tñ s̄m diuina-
tem q̄ illis erat occulta viuebat. et postea resur-
gēs cū luce clarissima se suis discipulis manife-
stauit. Tercio occultati lumis qd̄ videbat⁹ extin-
ctum reuelatio. notat fidei illūiatōem i aplis. z
in alijs i q̄bz tūc pene extincta erat. Quarto no-
tat fidē post infidelitatē. Quinto notat q̄ ignis
spūseti q̄ i fidelibz videt⁹ extinctus. itēz reluce-
scet in eis dē. Sexto lumis renouatio significat
nouī testamēti renouatōem. Septio lūiaria suc-
cessiue vnū post altez extinguunt. et vnū q̄si pe-
ne extinguit qz abscondit et postea reuelat: ad
notandū q̄ pueri vinee cultores. et generatio
praua. nūcios p̄ris: vicz p̄phetas p̄ varia tēpo-
ra p̄pleto suo misterio p̄phetie occiderūt. z tan-
dem p̄ris heredē. quē in sepulcro positū lumine
occultato figuram⁹: cui⁹ lumis reuelatio est re-
surrectiōis eius manifestatio z p̄memoratio. Sa-
ne candela q̄ vltimo extinguit⁹ est maior ceteris
s̄m quosdā. z significat xp̄m q̄ fuit dñs p̄phetaz
Secūdo alios v̄o nō est maior ceteris. z s̄līr signi-
cat xp̄m qui reputat⁹ est vn⁹ ex p̄phetis: et vlti-
mus extinguit⁹. qz null⁹ post eū apud illos p̄phe-
ta surxerit. s̄ extinctus in eis p̄fidie tenebras de-
reliquit. Et ad cāticū euāgelicū cādela ip̄a extin-
guīt qz xp̄s euāgelizans occidit. Et attēde q̄
in h̄ officio pastoris officia. vt caplm̄ subticetur
qz pastores dispersi fuerāt. Tersus tñ qd̄ est mi-
noz officiū nō omittit⁹: qz discipuli min⁹ cogni-
ti videbant. Vñ et h̄ officiū triduanū potius a
minoribz celebrat⁹ in tipo minoz discipuloz et
muliez q̄ dñm seq̄bant. Lociferatō ad b̄ndict⁹
et tumult⁹ popularis q̄ tūc fit. p̄crepatio ē iude
p̄ditoris z tumult⁹ cohortis quā cuz gladijs et
fustibz iudas p̄tra xp̄m adduxit. Vel ceci disci-
puli salutatio dicētis. Ave rabbi. Tercō cāticū
ip̄m tūc alta voce dicit⁹ ad notādū. qz multi inē-
fecto ātirpō gaudebūt. Clāgor canētū kyrieley-
son ē tumultus dñm p̄sequentū z eum yronice
adorantiū. Vel significat lamēta sanctaz muli-
erū que sequebant dñm. que legūt postea lamē-
tari sedentes p̄tra sepulcrū. Tropi v̄o. i. versus
illi qui in his tribz noctibz cum kyrieleyson. et
dñe miserere quasi lamētabiliter cantantur: si-
gnificant lamentatōes et dolores muliez de co-
gnatōne sua. que a galilea fuerāt secute iesum.
iter q̄s erāt maria magdalena z maria iacobi z
salomē plorātes iux sepulcrū. In q̄busdā etiā ec-
clesijs tropis cantatis p̄cidentes i terrā dicunt
in tenebris sub silētō. miserē mei de⁹. z collectā

*Unusquisque ludens et mulieris glia p̄
Rendit tempus et v̄z lamētabilis*

respice q̄sumus dñe: in q̄ timor ap̄loꝝ ī occultis
norat̄. Postea fit cū manu vel alio instrumēto
quidā sonit⁹ an̄ lumīs reuelatōz: q̄ sonit⁹ repre
sentat terroris eoz īcussionē. vel ex tumultu co
horris. vel ex tremore. In q̄busdā tñ eccl̄ijs
ignis n̄r̄s de lapide p̄ducit̄. qz p̄ r̄p̄m media
tozē n̄r̄s nobis sp̄sct̄s īfundit̄. Ab hac q̄ die
vsqz ad octauā pente. ī q̄busdā eccl̄ijs officiū be
ate marie omittit̄. vt memorie atz reuerētie pas
sionis et resurrectōis. de q̄bus ī eccl̄ia h̄ tempe
agit̄. ardētius insistať. Cū ei honor z obsequiū
sp̄aliter h̄ tpe r̄p̄o ei⁹ nato ī n̄ra hūanitate passo
et gl̄ificato imp̄sum. redūdet in ip̄az matrem:
nulla qdē sibi fit īiuria ip̄m officiū omittendo.
Omittit̄ etiā officiū mortuoz. qz cū recordatio
beneficioꝝ x̄pi. p̄cipue q̄ ip̄e passiōis z resurre
ctōis sue tempe p̄tulit̄ omēz n̄rm affectū z ītel
lectū regrāt. p̄inde eccl̄ia illd̄ solū officiū qd̄ ad
ip̄m r̄p̄m spectat. in q̄ de ei⁹ passiōe et resurre
ctōne agit̄. eo tempe agit̄: vt sic nō ad plura di
sp̄ersa. ad vnū dūtarat̄ vehemēt⁹ occupať. Nec
p̄ h̄ defuncti q̄ sunt in purgatorio disp̄ediū pati
unt̄: qz cū sint nobis p̄ caritatē vniti. beneficia
n̄ra sc̄dm qd̄ meruerūt p̄ticipant̄ ab eis: nec ex
pressius memoria p̄ illis fieri posset q̄z agendo
memoriā de morte z resurrectōe x̄pi. p̄ quā a pe
nis liberari expectant. extra eccl̄iam tñ vtile ē
ip̄a officia dicere.

Equitur de diur.

no hui⁹ diei officio videre. Et qdem
hec quita feria insignit sacramtis. tū
ab ecclia. tū a dño institutis. In q die pmo peni-
tētes i ecclia introducūt. q in capite ieiunij de ea
eiecti fuerāt. Vñ i canone ino^c. ita legit. Be pe-
nitētibz vō q siue ex gūioribz omissis. siue ex le-
uiozibz pñiaz gerūt. si nlla iterueniat egritudo
quita feria añ pascha eis remittēduz rōne ecclē
sic psuetudo dēmonstrat. Primo g de penitēti-
um introductōe in eccliaz dicturi aliq de ipa eie-
ctōe pmittam⁹. Sigdē misēricors z misator dñs
cui⁹ misēdie nō ē numer⁹. sicut i psalmo habet:
misēricordiē sp agēs z pctōz salutē sitiēs. p b⁹
mūdi pelagū piculose nauigātibz. z qñz fluctu-
antibz. iter alia multa remedia spālīt duas na-
ues siue tabulas paut. pma ē baptisim⁹. secūda
pñia. sicut ait aplūs ad ephe. Et qdē q peniten-
tes de ecclia eijciunt. repñtat exiliū z electōem
ade z ene de paradiso. pp̄t esum pomi. Pctōres g
de ecclia eijcim⁹. z eiectis pñiaz septēne aut ali-
am p criminū qlitate iponim⁹. z eiecti p septēz
hebdomadas ex morāt. qz gen⁹ hūanū i adā la-
psum iudicō dei i b exilio septē milibz damna⁹
ānoz. Aldaria g leprosa septē diebz extitit ex

castra. Forma eiectōis habet i p̄cilio agathēn. Eiectōem dō chayn a facie dñi. repñtat ecclia ex cōmunicādo viros sangnū. p̄cipue cū cādelis extinctis: qz z ille z isti sp̄m vitis extirerūt. Que cādele i platōe anathematis debēt p̄nci. z pedi b̄ p̄culcari. nec vltēr⁹ debēt ad aliqūē vsuz. si cut nec sal īsatuatū assumi. Eiecti ferūt cādelas i maib̄. ad sigficādū q̄ p ope q̄ p̄mi p̄tes por rererūt man⁹ ad pomū vetitū. a p̄posita ē ignea romphea i padiso. Laudūt corā eis fores eccie i signū adit⁹ padisi quōdā obclusi. Qz d loco ad locū vadūt siue i exiliū mittūt sigficat q̄ chayn post mortē fr̄is. pfug⁹ et vag⁹ fuit sup trā. Qz ci licis z laneis vtūt. de iob tractū ē. q p̄niaz in fa uilla et cinere agēs sacco se opuit. z de niniuitis q̄ similit fecerūt. Ciliciū q̄ portāt i signū pelli ceaz tunicaaz ade et eue. ioh̄is etiā habitū reco lentes. Carcer p̄nie a ioseph initiū habuit. Qz comā z barbā nutriūt. tractū ē de ioseph cui in carcere posito ista excreuerūt. Qz iacēt aut sedēt in trā. sumptū ē de iob q̄ in sterquilio sedit. In terra etiā p̄medūt. q̄si ip̄o facto dicāt. Maledi cta es trā i ope tuo. Nō dicit eis aue. qz nōdū mutatū erat nomē eue. Qz pedes nudāt. nudita tē rep̄sentāt ade. inuētes q̄ indigēt ornatu glie. Qz baculis vtūtur tractū ē de iacob. q̄ pegrinās i baculo iordanē trāsiuit. In his etiā om̄ib̄ in uitāt ad hūilitatē z verā p̄fessionē: z tam pctōz q̄z eterne pene meditatōz. z q̄ sint mēmores sue pegrinatōis. Nāqz eiciūt de ecclia et post eos cāntat. In sudore vult⁹ tui vesceris pane. Hoc ideo fit. vt vidētes eccliam. p̄ eis eē p̄fusam. ma gis ac magis p̄fundāt. In vestimētis q̄ppe sordi dis. z excremēto criniū. z barbe multiplicatōe. miserie pctōz īsinuāt. Quasi dicāt ip̄o facto. Iniquitates mee multiplicatę sunt sup capillos capitis mei. Qz in terra iacent. eis eternā dam natōem ad memoriā reducit. Quasi dicāt. Do mine p̄des om̄s q̄ in trā d̄scēdūt. i. q̄ dediti sūt terrenis. nisi resipiscāt. Qz de loco ad locū cum baculo vadūt. eis ad memoriā pegrinatōz suaz reducit. q̄ p peccatū recesserūt a d̄o. In baculo em̄ itelligit correctio p̄solatio z sustētatō Quasi dicant. Virga tua z bacul⁹ tuus. ip̄a mē p̄so lata sunt. Est aut̄ bacul⁹ cubitalis. qz i q̄ mēsu ra mensi fuerint remetiet eis. Sz q̄rit̄ q̄re hac die penitētes in eccliam ītroducūt. R̄spō d̄o in quīta feria d̄⁹ creauit pisces z volucres pisces i aquis reliquit. volucres i aera leuauit. iux̄ illud. Adagne d̄⁹ potentie q̄ ex aquis zc. p̄ tim remittis gurgiti. scz pisces. p̄tim leuās i ae ra scz volucres. Per pisces intelligūtur cupidi auari z luxuriosi. q̄ i fluru cupiditatū hui⁹ mōi delectant. Volucres sūt sp̄uales. q̄ in sp̄ualē cō uersatōem quasi in aera leuant. Penitētes igr̄

Quoniam hoc sic intrinsecum
penitentie ad salutem

in quinta feria in ecclesiam introducunt. et quasi segregati a malis et ab huius mundi deliciis in celis animo pueriscent. Preterea in fine quarte etatis quam hec quinta feria significat. iohannes baptista puerum predicauit: et dominus noster venit in mundum peccata absolvens. prout in prima huius diei oratione dicitur. Rursum in hac die institutum est sacramentum sacramentorum scilicet corporis et sanguinis domini: cum dominus uetus finiens testamentum. et nouum inchoans. panem et uinum in corpus et sanguinem suum transubstantiauit. quod est sacramentum misericordie. Quia ergo Christus de sola misericordia criminia tollit ut promissus est: ideo penitentes hac die ecclesie reconciliantur. que hac die misericordie die consecrat sacramentum. Et inde est quod missa huius diei solenniter cantatur. ut infra dicitur. Asperito igitur hac die que tota in remissione peccatorum consecrata est. penitentes reconciliantur. ad digne percipiendam corporis et sanguinis domini sacramenta. Beuit itaque hoc sacramentum sacramentorum institui in fine quarte ferie. adueniente. vi. feria: eo quod in fine quarte etatis et in primordio sette lege finem. et euangelium sumpsit exordium. Preterea hac die absoluitur. quia in ea Christus fuit captus et ligatus. que ligatio absolutio nostra operata est. Hac etiam die Christus lauit pedes discipulorum suorum. ut pedes. id est affectus nostros lauet. id est soluet a peccatis. Forma uero reconciliationis hec est. Erit pontifex ad ianuam patentes ecclesie ubi iacent penitentes prostrati in terra: et eos uice Christi vocat ad timorem domini dicens ter. Tenuite. uenite. uenite filii audite me: timorem domini docebo uos. Hac esse Christi uocem probat. psalmi. xxxiiij. de quo sumitur. qui talis est psalmus dauid cum mutauit uultum coram abimalech. Abimalech interpretatur prius mei regnum: per quem iudeos accipimus: coram quo uerus dauid mutauit uultum suum. id est sacrificandi ritum et ferebat in manibus quam panem et uinum dedit discipulis dicens. hoc est corpus meum. et hic est sanguis meus. quod quidem hodie factum est. Dicens ergo pontifex uicarius ihesu Christi. uenite penitentes: uenite ad corpus sanguinisque uiuium. Proinde per eis orat. genua flectit. eos ammonet. eosque reconciliat in ecclesiam introducit. Illud etiam notabile est. quod undique ianuam ecclesie patet: ad notandum uenientes ab austro uel ab aquilone. id est iustos et peccatores: quam accedant ad misericordiam non esse prohibendos: et a pascha in antea patebunt. eo quod in octaua nostre resurrectionis nullum erit improperium peccatorum electis. Illud quoque notabis quod penitentes in ecclesia recepti crines et barbam quam nutrierant deponunt. et se vestes mundas et cultiores deponitis penitentialibus induunt: a ioseph capiētes exemplum. qui de carcere eductus tonsus est et lotus et vestibus decoratus. Per hoc quoque innuit quod deponentes multitudinem peccatorum. induunt uelimenta virtutum.

Ac etiam quinta

feria secundo loco triplis olei consecratur: quam hodie agnus ad uesperam immolabat. de cuius sanguine uterque postis et suppellex domorum in quo erat edendum liniebat: ut hoc signo uisio exterminator egypti domos sacri uiuium preteriret intactas. In quo figuratum est. quod si frontibus nostris unctioe crismatis quasi sanguine Christi que unctio interpretatur. signum crucis imprimatur: dyabolus in domibus animarum nostrarum nullam nocendi habet potestatem. Recte ergo qua die illud figuratum agebat. significatur solenniter celebratur. Sed diceretur. persequens igitur esset ut hac die ueri confirmetur. id est in frontibus chrisma te sacro signentur. Respondeo sancta ecclesia die illius in quo passus est dominus luctui dedicauit. et solennitatis et conuiuii gaudium in die tertium in quo resurrexit dominus reseruauit: ut tunc demum per recuperata salute animarum. que est patrata in sexta feria. et per facta corporum resurrectione. que donata est nobis in ecclesia. paschal agni uiuium celebremus. dicentes: pascha nostrum immolatum est Christus. itaque epulemur. Sumētes ergo illud. unde potestates nostras frontibus signare debemus. recte ab ipsa signatione usque ad uiuium paschale cessamus: et tunc submerso pharaone transientes per mare rubrum. signantes domos contra exterminatorem paschale uiuium celebremus. Sed diceretur. cur itaque in sabbatum chrismatismis consecratio non differtur. Respondeo quia ab hac quinta feria usque ad uesperam sabbati a missarum solennibus vacamus. ipsum autem chrisma non nisi intra missarum solennia fas est consecrari. Sed ante missam baptismum uenit celebrari. prout sub sabbato sancto dicitur. Et hoc in quinta feria consecratio celebratur. quia Christus in quinta fuit unctus etate. Nam in quinta venit qui in sexta sanguine consecrauit. De cuius unctioe dicit daniel. Ungatur sanctus sanctorum. et esau. Spiritus domini super me. eo quod unxerit me. a. e. m. m. Et dauid. Unxit te deus deus tuus. o. l. e. p. r. t. Cuius unctio extunc cepit. cum uerbum caro factum est. cum plenitudo diuinitatis in eo corporaliter habitauit. Tunc autem completa est. cum in baptismo super ipsum spiritus sanctus in specie columbe descendit. Ideoque unctio que hodie conficitur. ad unguendum usque ad baptismum differt: ut si significemus spiritum sanctum super dominum in baptismo uisibiliter descendisse. et nos in baptismo spiritum sanctum accipere. Ex his itaque patet in uespera sabbati statim per baptismum esse confirmandum. ut postea celebretur paschale conuiuium: et quod quibusdam placet. saltem in paucis esse tunc confirmationis misterium inchoandum. Quia igitur de triplici oleo mentio facta est. notandum est quod triplex sacramentum ex eadem substantia sit olei: ad ostendendum quod licet unus sit spiritus sanctus. multiformis est tamen secundum dona sua. Unde apostolus. i. ad corinthios. xij. Alii per spiritum datur sermo sapientie. alii sermo scientie. alii fides. alii gratia sanitatum. Nec triplici oleo

Quod per oleum fit triplis

coaptant: qđ inde apparebit si olei triplicē ppi-
etate attēdamus. Olea em̄ vt dicit isidor⁹ est ar-
bor pacis insignis. pinguedo cui⁹ valet ad refi-
ciēdos artus lassos ⁊ infirmos. ⁊ ē pabulū lumis.
Quē ē arbor pacis. referē ad oleū crismatū: qđ pa-
bulū est lumis. referē ad oleū cathecumion⁹: qđ
artus lassos ⁊ infirmos reficit. ad oleū infirmoz.
Hec igit tria pcedētib⁹ vbi apli coaptāt. Siqđ
dē i multitudie pacis eē videē. qđ dulcedinē iter-
ne suauitatis gustauit. sicut dicit ps. Gustate
et videte. qm̄ suauis ē dñs. Saporē hui⁹ dulce-
dinis senserat ille qđ dicebat gratia dei suz id qđ
sum. pma ad corinth. xv. c. Hec grā ē donū sapi-
entie. qđ itelligit p pacis oleū. Oleū qđ hūc sapo-
rē i aliū libēter deriuat vir fidelis: iccō aliqđ da-
tur fmo sciētie. Sciētia em̄ ē doctrina qđ fidelis
alioz vbo vel admin⁹ exēplo istruit. qđ p balsa-
mū itelligit. Et qđ apl⁹ i h laborauit: iccō cū
dirisset gratia dei sum id qđ sum. statū subiūrit
et grā dei i me vacua nō fuit. Hec duo simul cō-
iūcta scz oleū et balsamū. et dulcor sapie. ⁊ odor
doctrine. pfectū faciūt fūiētē. qđ duo scz sapiētia
et doctrina. ad oleū chrismatū ptinet. Ad oleū
vō cathecumion⁹ ptinet fides qđ mentē illuminat
sicut oleū lumē pstat. Fides ei valet ad duo scz
ad purgamentū et tutamē: purgat pterita vitia.
et tutelā pstat ptra futura. sicut vba psecratōis
hui⁹ olei maifeste oñdūt. qđ inferi⁹ exponentur.
Ad oleū infirmoz ptinet grā sanitatū. i. sani-
tas corpis ⁊ mētis: valet em̄ ptra vtriusqz egrit-
udinē sicut ex vbi bñdictōis ipi⁹ liquet. Qua-
re aut infirmi et cathecumi inungūt. et de vncio-
nib⁹ qđ sūt ex h triplici oleo. dictū ē in pte pma
sub titulo de vncionib⁹. Seqđ videre de ip-
soz oleoz psecratōib⁹. Et pmo de oleo infirmoz
rū. Secūdo d oleo crismato. Tercio de oleo sā-
cto. Primo qđ de oleo infirmoz dicēdū ē. nā illud
pri⁹ psecrat qđ crismatū vel sanctū. Et ē rō. qđ il-
lius sacm prius fuit tempe. qđ crismati vel san-
cti. Nam dñs discipulos suos docuit infirmos vn-
gere. sicut i euāgelio dicit. Oleo vngebāt infir-
mos et curabātur. Et iacobus apl⁹ ait. Infir-
mat quis zc. vt seqđ. Oleū vō chrismatū et san-
ctū scz cathecumion⁹ ab ecclia instituta sunt: li-
cet et in veteri testamēto aliqđ de vtroqz habeat
similitudo. Vbi nāqz duplex oleū inueniē. vnū
viz chrisma quo vngebant reges: precepit em̄
dñs moysi vt cōficeret crisma quo vngeret ta-
bernaculū in dedicatione templi. et archam te-
stamēti aaron reges et sacerdotes et filios eius
dicēs. Sume tibi aromata pma ⁊ oleū. Vnde ē
qđ vncōe chrismat⁹ ecclias ⁊ calicē psecram⁹.
reges etiā ⁊ pōtiffes iungimus. Moyses tam
oleo materiali nō legit iunctus. s. soluz spūali.
sicut ⁊ xpc. Oleum etiā scm a lege sumpsit exoz

diū. quo reges tm̄ et sacerdotes vngebant. Alij
dicūt qđ oleū infirmoz apli instituerūt. qđ cuz illo
egrotos vngebāt. Oleū vō crismatū et cathecū-
mion⁹ apli viri instituerūt: ⁊ ideo consecratio
olei infirmoz prior ē tempe qđ chrismati. ⁊ etiā
qđ olei scī: qđ prior et maior et venerabilior est
doctrina aploz qđ pape. Hui⁹ aut olei psecra-
tio nō habet tale principiū qle alia habet: qđ nō
dicit in eo dñs vobiscū. nec oremus. nec sursum
corda. nec aliqd huiusmodi: nec etiā talem hz
finē qualē i alijs psecratōib⁹ dicim⁹. vt infra di-
cet. scz p dñm nrm ihu xpm zc. vel p eū qui vē-
tur⁹ ē iudicare viuos et mortuos. Sed sic clau-
ditur. In nomie dñi nri ihu xpi. et est ratio: qđ
benedictio ipius olei nō est officiū p se. s. est em-
bolism⁹ pcedentis officiij. qđ apparet: qđ cum po-
natur ante illud verbū canonis. p quez hec oia
dñe bona semp creas. statim bñdictōe ipa fini-
ta subiūgit. p quē hec oia zc. Et sic ē embol-
ism⁹. id ē adiectio pcedentis officiij. scz illi⁹ ora-
tōis. Nobis qđ peccatorib⁹. vbi p penitētib⁹
orat. Est em̄ duplex embolism⁹. put dictū ē in
q̄rta pte sub ti. de silētio post orōz dñicā. Sz
quare psecratio hui⁹ olei canonī adijcitur. Re-
spōdeo pmo ibi rōnabiliter oleum morientium
cōficit. vbi mors dñi psumatur: vt sicut mors
domini destruxit mortis aurores. sic grā qđ p vn-
ctionem morienti conferē destruat peccata. que
sunt causa mortis. Secundo duo sunt de qbus
in hoc officio agitur scz imolatio xpi ⁊ imolatio
ecclie: imolatio xpi fuit in cruce. imolatio ecclie
fit cū peccatū morit. De imolatioe xpi fit mētio
in introitu. Nos aut gliari zc. et spāliter in ca-
none. De immolatioe ecclie fit mentio in eplā.
vbi dicit. Si nosmetipos diiudicarem⁹ nō vti-
qđ iudicaremur. Sūt etiā et alia duo. scz infir-
tas et medicina: infirmitas ex peccatis sepe p-
uenit. medicina de grā dei. De infirmitate ait pau-
lus in eplā. Qui idigne māducat et bibit corp⁹
et sanguinē dñi. iudiciū sibi māducat et bibit.
non diiudicans corpus dñi. Accirco inter vos
multi infirmi et imbecilles et dormiunt multi.
De medicina dicit iacobus. Infirmitat qđ in vob
iducat ps biteros ecclie. et orent sup eū. vngetes
eum oleo in nomine dñi: et orō fidei saluabit in-
firmum. et alleuiabit eum dñs: et si in peccatis
sit dimittunt ei. Si igit ppterea infirmant. qđ
manducant corpus dñi indigne. et gratia spūs-
sancti quā significat hec vncio eos saluat: me-
rito psecratōi corp⁹ dñi adijcitur psecratio hui⁹
olei. Per passionē em̄ dñi cuius memoratio fit
in psecratōe corp⁹. pstratus est dyabolus. et
gratia spūs sancti cuius signum est vncio. dy-
boli arma. id est peccata quotidiana tolluntur.
Tercō iō psecratū olei infirmoz cōsecratōni

corpis xpi adiungit. qz nouissima ordo psecratiois
corpis xpi ex voto penitentiu fit. Logrue igit sub
ea psecrat oleu p penitentibz. vbi eoz sacrificia
dno offerunt. Consequenter attedam aliq verba co
secratiois hui olei infirmoz. Dicitur em ibi sic.
Emitte spm tuu pacitu in hac pinguedine olei
Nepc no sine causa ponit ibi pacitu. qd pate
bit si triplicis olei efficaciam attedam. Oleu san
ctu pcipit siue in exorcismo olei scilicet vicz cathecu
minoz pcipit dyabolo vt recedat a cathecumi
no q adhuc reputat mortu qusqz no e baptiza
tus. Oleu chrismale iam viuetes scificat. Oleu
infirmorum sauiatis medelam prestat. Quia
vto egritudine seqtur dolor. vñ in eade psecratioe
olei infirmoz dicit: ad euacuadu omes dolores.
et omes egritudine corpis et dolore. seqt psola
tio: io recte ibi ponit pacitu qd iterprat psola
tor. In mortuo aut q dolore no sentit. no sequit
psolatio. s nec sanus et scificat: qz i eo no e ifir
mitas ex q dolor idiget psolatioe. Circa oblatio
eiusde olei infirmoz notadu e. q i ordinario ita
scribit. Offerat potifici oleu. qd offerunt ppli an
teqz dicat. Per que hec omia dne bona sp cre
as. Nepc s in exodi. xxv. c. pfiguratu e. vbi di
cit moysi. q accipiat a pto oleu oliuaz purissi
mu. Oleu siqde cu offerit a pto tm liquor e. s p
bndictione fit sacramentu. Adistice aut hec obla
tio siue amistratio significat q pplus debz clezo
tempalia ministrare. ministrati ei spualia. Unde
apltus. Si semiaui vobis spualia. no est ma
gnu si vestra carnalia metam. Consecrat aut
oleu epus cu omibz sacerdotibz ei astantibz: qz s
sacrm fuit a xpi discipul institutu. Et tractu e ab
antiq psuetudine qua consueuerat ecclia primiti
ua simul cu pontifice verbis et manibz corpus
xpi conficere. forte ad testimoniũ. put hodie in
missa de ordinibus cum ordinatore faciunt or
dinati. Nam et summ pontifex quoties diuina
celebrat. sacerdotes ei astantes verbis et maibz
cu eo cosecrat. Et qz vt iam dictu est. huius olei
cosecratio e embolism canonis: iccirco ea tota
sicut et canonē sacerdotes cu eo dicunt. Unde pfi
cit officiu epus vsqz ad illu locuz. par dni sit sp
vobiscum. et clerus respondet. et cum spu tuo.
et tunc tacet. et solus epus comūicat. Secun
do videndu restat de oleo chrismali. Isabianus
em papa statuit hac die singulis annis debere
cofici chrisma. qz nouu est sacramentu: et io sp
est innouadu et vetus pcremandu. Ista em ab
aplis eozqz successoribz accepit ecclia a cunctis
qz tenenda madauit. Circa qd sciendu q chris
ma coficitur ex balsamo et oleo ppter misticam
roem. qm p oleum nitor consciencie designat. iux
illud euangelij. Prudentes virgines acceperunt
oleu zc. Per balsamu vto exprimitur odor fame.

ppter qd in libro sapiencie dicit. Sicut balsam
aromatizans dedit odorem. Oleo g qd lucet ad
dit balsamus qui redolet: qz fide opante p dile
ctioem. lucere et bona fama redolere ad honore
dei et ad vtilitate primi debem. Odor em bal
sami in oleo. bona opatoz longe lateqz diffusaz
gra spussancti coopante demonstrat. Secundo ad
ditur oleo balsam. ad signandu q in vultu xpi
resplenduit celestis nitor z gratia excellētius q i
alijs. Nam vt hieronim ait. virgo de virgie na
tus. qui no ex voluptate carnis s ex voluntate
dei natus e: nisi habuisset in vultu oculisqz qd
dam desiderium. nunqz eum statim cu ingenti
desiderio secuti fuissent apli: nec qui venerant
ad eu pprehendedu corruissent. Iste nitor opa
te dei gra vultus electoz exhilarat. vt dnm cuz
magna dilectioe imitent. Un in pfatone que ca
tatur in cosecratioe chrismatis dicitur. Dauid
pphetico spu gratie tue sacrameta pnosces. vul
tus nros in oleo exhilarados esse cantauit. Et
paulopost. Hui olei vnctio vultus nros iocun
dos efficit ac serenos. Vultus nri sunt operum
nroz manifestatio. Tercio qz balsam oleo ad
ditur. vt omes qui ex eo vncti fuerint opate gra
tia spussancti couersatoni doctrina iungere ni
tant. Et hec duo scz vita et doctrina sunt pnera
in septē donis spussancti. ppter qd chrismal vn
ctio fit. Nam sapiencia ad vitam. intellectus ad
doctrina. consiliu etiaz ad doctrina. fortitudo ad
vitam. sciencia ad doctrinam. pietas ad vitam. z
timor ad vitam refert. Doctrina aut p balsamu
intelligit. vt pmissum est. Chrisma grece dicit
vnctio latine que etia dno nomen accomodauit
Nam xpc a chrismate dicit. id e vnctus. put di
ctum est. in phemio secunde ptis. Consecratur
aut chrisma in eo loco vbi consueuim dare pace
sicut et oleu sanctu: et hoc io. vt pax et concordia
p vnctione chrismatis regnet i nobis. Chrisma
te em vngimur. vt donis spussancti repleti deo z
homibz pacificemur. qz in malinola aiaz no in
troibit sapiencia. Habet qdem chrisma officium
p se qd inchoat a sursum corda. et finit p dnm
nrm qui vi. et re: ptinet em ad eos qui surrex
runt et viuunt cu xpo. Sane postq solus pontifex
pmunicauit. vt pmissum est. ipe vadit sedere su
per sede suam: et tunc. xij. presbiteri parati. xij.
aplos significantes. et alij clerici discipulos si
gnantes. descendunt in sacrariu ad apportanduz
solenniter ta oleum chrismale qz sanctu siue ca
thecumioz. s mo: pcedunt nanqz duo lūaria. se
quuntur due cruces. et i eaz medio vnus acolit
ferēs ampullā cum oleo futuro chrismali. subse
quuntur duo thuribula. z in eorum medio alter
acolit ferēs aliā āpullā cu oleo fuo scro. Sub
sequenter dyacon libru euangelij ferens. deinde

ba. qd psecrat oleu infirmoz

qd psecrat oleu

de oleo chrismali

de oleo chrismali

de oleo chrismali

coaptant: qđ inde apparebit si olei triplicē ppi-
etate attedamus. Olea em̄ vt dicit isidor⁹ est ar-
bor pacis insignis. pinguedo cui⁹ valet ad refu-
ciēdos artus lassos ⁊ infirmos. ⁊ ē pabulū lumis.
Qđ ē arbor pacis. refert ad oleū crismatū: qđ pa-
bulū est lumis. refert ad oleū cathecumioz: qđ
artus lassos ⁊ infirmos reficit. ad oleū ifirmoz.
Hec igit tria pcedētibz vbis apli coaptāt. Siq-
de ī multitudie pacis eē videt. qđ dulcedinē iter-
ne suauitatis gustauit. sicut dicit ps. Gustate
et videte. qm̄ suavis ē dñs. Saporē hui⁹ dulce-
dinis senserat ille qđ dicebat gratia dei suz id qđ
sum. pma ad corinth. xv. c. Hec grā ē donū sapi-
entie. qđ itelligit p pacis oleū. Oleū qđ hūc sapo-
rē ī aliū libeter deriuat vir fidelis: icēco aliqđ da-
tur fmo sciētie. Sciētia em̄ ē doctrina qđ fidelis
alioz vbo vel admin⁹ exēplo īstruit. qđ p balsa-
mū itelligit. Et qđ aplus ī b laborauit: icēco cū
dixisset gratia dei sum id qđ sum. statū subiūxit
et grā dei ī me vacua nō fuit. Hec duo simul co-
iūcta scz oleū et balsamū. et dulcor sapie. ⁊ odor
doctrine. pfectū faciūt fūietē. qđ duo scz sapiētia
et doctrina. ad oleū chrisinatū ptinet. Ad oleū
vō cathecumioz ptinet fides qđ mentē illuminat
sicut oleū lumē pstat. Fides ei valet ad duo scz
ad purgamentū et tutamē: purgat pterita vitia.
et tutelā pstat ptra futura. sicut vba psecratiois
hui⁹ olei manifeste oñdūt. qđ inferi⁹ exponuntur.
Ad oleū infirmoz ptinet grā sanitatū. i. sani-
tas corpis ⁊ mētis: valet em̄ ptra vtriusqz egri-
tudinē sicut ex vbis bñdictois ipi⁹ liquet. Qua-
re aut ifirmi et cathecumī inungūt. et de vñctio-
nibz qđ fiūt ex b triplici oleo. dictū ē in pte pma
sub titulo de vñctionibz. Sequē videre de ip-
soz oleoz psecratioibz. Et pmo de oleo ifirmo-
rū. Secūdo d oleo crismato. Tercio de oleo sā-
cto. Primo qđ de oleo ifirmoz dicēdū ē. nā illud
pri⁹ psecrat qđ crismatū vel sanctū. Et ē rō. qđ il-
lius sacm prius fuit tempe. qđ crismati vel san-
cti. Nam dñs discipulos suos docuit ifirmos vn-
gere. sicut ī euāgelio dicit. Oleo vngēbāt infir-
mos et curabātur. Et iacobus aplus ait. Infir-
mať quis ⁊c. vt seqt. Oleū vō chrisinatū et san-
ctū scz cathecumioz ab ecclia instituta sunt: li-
cet et in veteri testamēto aliqđ de vtroqz habeat
similitudo. Vbi nāqz duplex oleū inueniē. vñū
viz chrisma quo vngēbant reges: precepit em̄
dñs moyli vt cōficeret crisma quo vngeret tā-
bernaculū in dedicatione templi. et archam te-
stamēti aaron reges et sacerdotes et filios eius
dicēs. Sume tibi aromata pma ⁊ oleū. Vnde ē
qđ vñctōe chrisimatis ecclias ⁊ calicē psecram⁹.
reges etiā ⁊ pōtīfices iungimus. Adoyse tam
oleo materiali nō legit iunctus. s. soluz spūali.
sicut ⁊ xpc. Oleum etiā scm a lege sumpsit exoz

diū. quo reges tm̄ et sacerdotes vngēbant. Alij
dicūt qđ oleū infirmoz apli īstituerūt. qđ cū illo
egrotos vngēbāt. Oleū vō crismatū et cathecu-
minoꝝ apli viri īstituerūt: ⁊ ideo consecratio
olei ifirmoz prior ē tempe qđ chrisinati. ⁊ etiā
qđ olei scī: qđ prior et maior et venerabilior est
doctrina aploꝝ qđ pape. Hui⁹ aut olei psecra-
tio nō habet tale principiū qle alia habet: qđ nō
dicit in eo dñs vobiscū. nec oremus. nec sursum
corda. nec aliqd huiusmodi: nec etiā talem hz
finē qualē ī alijs psecratioibz dicim⁹. vt infra di-
cet. scz p dñm nrm ihu xpm ⁊c. vel p eū qui vē-
tur⁹ ē iudicare viuos et mortuos. Sed sic clau-
ditur. In nomie dñi nri ihu xpi. et est ratio: qđ
benedictio ipius olei nō est officiū p se. s. est em-
bolism⁹ pcedentis officiij. qđ apparet: qđ cum pō-
natur ante illud verbū canonis. p quez hec oia
dñe bona semp creas. statim bñdictōe ipa fini-
ta subiungit. p quez hec oia ⁊c. Et sic ē embol-
ism⁹. id ē adiectio pcedentis officiij. scz illi⁹ ora-
tōis. Nobis qđ peccatozibz. vbi p penitētibz
orat. Est em̄ duplex embolism⁹. put dictū ē in
q̄rta pte sub ti. de silentio post orōz dñicā. Sz
quare psecratio hui⁹ olei canoni adiicitur. Re-
spōdeo pmo ibi rōnabiliter oleum morientium
cōficit. vbi mors dñi psummat: vt sicut mors
domini destruxit mortis auctoz. sic grā qđ p vñ-
ctionem morienti confert destruat peccata. que
sunt causa mortis. Secundo dno sunt de qbus
in hoc officio agitur scz imolatio xpi ⁊ imolatio
ecclie: imolatio xpi fuit in cruce. imolatio ecclie
fit cū peccatū morit. De imolatioe xpi fit mētio
in introitu. Nos aut gliari ⁊c. et spāliter in ca-
none. De imolatioe ecclie fit mentio in epla.
vbi dicit. Si nosmetipos diiudicarem⁹ nō vti-
qđ iudicaremur. Sūt etiā et alia duo. scz ifirmi-
tas et medicina: infirmitas ex peccatis sepe p-
uenit. medicina de grā dei. De ifirmitate ait pau-
lus in epla. Qui idigne māducat et bibit corp⁹
et sanguinē dñi. iudiciū sibi māducat et bibit.
non diiudicans corpus dñi. Accirco inter vos
multi infirmi et imbecilles et dormiunt multi.
De medicina dicit iacobus. Infirmať qs in vob
īducat ps biteros ecclie. et orent sup eū. vngēt
eum oleo in nomine dñi: et orō fidei saluabit in-
firmum. et alleuiabit eum dñs: et si in peccatis
sit dimittunt ei. Si igit ppterea infirmant. qđ
manducant corpus dñi indigne. et gratia spūs
sancti quā significat hec vñctio eos saluat: me-
rito psecratio corpis dñi adiicit psecratio hui⁹
olei. Per passionē em̄ dñi cuius memoratio fit
in psecratioe corpis. pstratus est dyabolus. et
gratia spūs sancti cuius signum est vñctio. dya-
boli arma. id est peccata quotidiana tolluntur
Tercō iō psecratū olei ifirmoz cōsecratōni

corpis xpi adiungit. qz nouissima orō psecratōis
corpis xpi ex voto penitentiū sit. Lōgrue igz sub
ea psecrat oleū p penitētibz. vbi eoz sacrificia
dño offerūt. Lōsequēter attēdam⁹ aliq verba cō
secratōis hui⁹ olei ifirmoz. Dicitur em̄ ibi sic.
Emitte spm tuū pacitū in hāc pinguedinē olei
Nēpe nō sine causa ponit ibi pacitū. qd pate
bit si triplicis olei efficacitā attēdam⁹. Oleū san
ctū p̄cipit siue in exorcismo olei sc̄i vicz cathecu
minoz p̄cipit dyabolo vt recedat a cathecumi
no q adhuc reputat mortu⁹ qusqz nō ē baptiza
tus. Oleū chrismale iam viuētes sc̄ificat. Oleū
infirmorum sauitatis medelam prestat. Quia
vō egritudinē sequitur dolor. vñ in eadē psecratōe
olei ifirmoz dicit: ad euacuādū omēs dolores.
et omēs egritudinē corporis et dolorē. seqt p̄sola
tio: iō recte ibi ponit pacitū qd iterptat p̄sola
tor. In mortuo aut q dolorē nō sentit. nō sequit
p̄solutō. s̄ nec sanus et sc̄ificat⁹: qz i eo nō ē ifir
mitas ex q dolor idiget p̄solutōe. Circa oblatōz
eiusdē olei ifirmoz notādū ē. q i ordinario ita
scribit. Offerat p̄tifici oleū. qd offerūt p̄li an
teqz dicat. Per quē hec om̄ia dñe bona sp cre
as. Nēpe h̄ in exodi. xxvij. c. p̄figuratū ē. vbi di
cit moysi. q accipiat a p̄lo oleū oliuaz purissi
mū. Oleū siqdē cū offerit a p̄lo tm̄ liquor ē. s̄ p
b̄ndictionē fit sacramētū. Adistice aut hec obla
tio siue am̄stratio significat q p̄lus debz clezō
tempalia m̄strare. ministrati ei sp̄alia. Unde
ap̄lus. Si sem̄auim⁹ vobis sp̄alia. nō est ma
gnū si vestra carnalia metam⁹. Consecrat autē
oleū ep̄us cū om̄ibz sacerdotibz ei astātibz: qz h̄
sac̄m fuit a xpi discipul⁹ institutū. Et factū ē ab
antiq p̄suetudine qua cōsueuerat eccl̄ia primiti
ua simul cū pontifice verbis et manibz corpus
xpi conficere. forte ad testimoniū. put hodie in
missa de ordinibus cum ordinatore faciunt or
dinati. Nam et summ⁹ pontifex quotiēs diuina
celebrat. sacerdotes ei astantes verbis et maibz
cū eo cōsecrāt. Et qz vñ iam dictū est. huius olei
cōsecratio ē embolism⁹ canonis: iccirco eā totā
sicut et canonē sacerdotes cū eo dicūt. Unde p̄fi
cit officiū ep̄us vsqz ad illū locuz. pax dñi sit sp
vobiscum. et clerus respondet. et cum spū tuo.
et tunc tacet. et solus ep̄us cōmūicat. Secū
do videndū restat de oleo chrismali. Isabianus
em̄ papa statuit hac die singulis annis debere
cōfici chrisma. qz nouū est sacramētū: et iō sp
est innouādū et vetus p̄cremandū. Ista em̄ ab
ap̄lis eozqz successoribz accepit eccl̄ia a cūctis
qz tenenda mādauit. Circa qd sciendū q chr̄is
ma cōficitur ex balsamo et oleo p̄pter m̄lticam
rōem. qm̄ p oleum nitor cōsc̄ietie designat. iux
illud euāgelij. Prudentes virgines acceperunt
oleū zc. Per balsamū vō exp̄mitur odor fame.

p̄pter qd in libro sapiētie dicit. Sicut balsam⁹
aromatizans dedit odorem. Oleo ḡ qd lucet ad
dit balsamus qui redolet: qz fide opante p̄ dile
ctōem. lucere et bona fama redolere ad honore
dei et ad vtilitatē p̄rimi debem⁹. Odor em̄ bal
sami in oleo. bonā opatōz longe lateqz diffusaz
grā spūsancti coopante demōstrat. Secūdo ad
ditur oleo balsam⁹. ad signandū q in vultu xpi
resplēdit celestis nitor z grātia excellētius q̄ i
alijs. Nam vt hieronim⁹ ait. virgo de virgīe na
tus. qui nō ex voluptate carnis s̄ ex voluntate
dei natus ē: nisi habuisset in vultu oculisqz qd
dam desiderium. nunqz eum statim cū ingenti
desiderio secuti fuissent ap̄li: nec qui venerant
ad eū p̄prehendēdū corruissent. Iste nitor opā
te dei grā vultus electoz exhilarat. vt dñm euz
magna dilectōe imitent. Et in p̄fatōne que cā
tatur in cōsecratōe chrismatis dicitur. Dauid
p̄phetico spū gratie tue sacramēta p̄nosces. vul
tus n̄ros in oleo exhilarādos esse cantauit. Et
paulopost. Hui⁹ olei vinctio vultus n̄ros iocū
dos efficit ac serenos. Vultus n̄ri sunt operum
n̄roz manifestatio. Tercio qz balsam⁹ oleo ad
ditur. vt omēs qui ex eo vincti fuerint opāte gra
tia spūsancti cōuersatōni doctrinā iungere ni
tant. Et hec duo scz vita et doctrina sunt p̄nera
in septē donis spūsancti. p̄pter qd chr̄ismal v̄n
ctio fit. Nam sapiētia ad vitam. intellectus ad
doctrinā. cōsiliū etiā ad doctrinā. fortitudo ad
vitam. sciētia ad doctrinam. pietas ad vitam. z
timor ad vitam referit. Doctrina aut p balsamū
intelligit. vt p̄missum est. Chr̄isma grece dicit
vinctio latine que etiā dño nomen accomodauit
Nam xpc a chr̄ismate dicit. id ē vinctus. put di
ctum est. in p̄hemio secūde ptis. Consecratur
aut chr̄isma in eo loco vbi cōsueuim⁹ dare pacē
sicut et oleū sanctū: et hoc iō. vt pax et cōcordia
p v̄nctionē chr̄ismatis regnet i nobis. Chr̄isma
te em̄ vngimur. vt donis spūsancti repleti deo z
homibz pacificemur. qz in malinolā aīaz nō in
troibit sapiētia. Habet qdem chr̄isma officium
p se qd inchoat a sursum corda. et finit p dñm
n̄rm qui vi. et re: p̄tinet em̄ ad eos qui surrex
rūt et viuūt cū xpo. Sane postq̄ solus pontifex
p̄municauit. vt p̄missum est. ip̄e vadit sedere su
per sedē suam: et tunc. xij. p̄sbyteri parati. xij.
ap̄los significantes. et alij clerici discipulos si
gnantes: descendūt in sacrariū ad apportanduz
solenniter tā oleum chr̄ismale qz sanctū siue ca
thecumioz. h̄ mō: p̄cedūt nanqz duo luāria. se
quūtur due cruces. et i eaz medio vnus acolit⁹
ferēs ampullā cum oleo futuro chr̄ismali. subse
quūtur duo thuribula. z in eorum medio alter
acolit⁹ ferēs aliā āpullā cū oleo fūto sc̄to. Sub
sequēter dyacon⁹ libzū euāgelij ferens. deinde

dicti p̄biteri et alij clerici bini sequuntur quousq; puenitur ad grad⁹ añ altare. Nēpe duo luminaria sunt lex et p̄phete. q̄ nobis saluatorem p̄nūciauerūt: due cruces sunt duo martiria sine sanguine scz mortificatio corporis p̄p̄ij q̄ est crux a sinistris. et p̄passio p̄rimi q̄ est crux a dextris. Inter has fert oleū futurū chrismale. q̄ inungunt pugnatores. q̄ debēt esse pati ad martiriū. et sp̄ duplici martirio debēt se affligere. Crucē a sinistris habebat ille q̄ dicebat p̄ma ad corinth. ix. c. Castigo corp⁹ meū et in seruitutē redigo. Crucē a dextris habebat idē q̄ dicebat. ij. ad corinth. xj. Quis ifirmat et ego nō ifirmor. q̄s scādaliza tur et ego nō mor. Duo thuribula sunt duplex genus orōis. scz orō p̄ remouēdis mal. et orō p̄ adipiscēdis bonis. Hec duo notat psalmista cū dicit. exaudi deus orōem meā. scz q̄ est p̄ adipiscēdis bonis. et ne despereris de p̄catōz meā scz que ē p̄ remouēdis malis. Inter duo thuribula fert oleū futurū cathecumioz. qz p̄ cathecuminis ē orādū. et eos orare oportet vt ad robur qd̄ p̄ oleū chrismale significat valeant puenire. Unde euāgelii sequit qz i eo toti⁹ boni n̄rī ē cōsummatō. P̄resbiteri et alij bini sequunt. q̄si dicant sp̄se cant. j. Trahe me post te. et currem⁹ in odore vnguētoz tuoz. Potest etiā dici q̄ ampulla cū oleo futuro cathecumioz. hūanitatē xp̄i significat plenā sp̄sctō: duo luminaria due cruces et duo thuribula. sūt lex et p̄phete q̄ p̄dixerūt xp̄m et dñm esse vēturū. Sequēs vō euāgelii affirmat qd̄ lex et p̄phete p̄dixerūt. P̄resbiteri et clerici bini et bini sunt testes chrismat̄ m̄sterij. Hi sunt apli bini ad p̄dicatōis officiū destinati coopatores et testes xp̄i. Cāt⁹ istoz scz v̄ redēptoz p̄dicatōez et orōem significat aploz. Ampulla q̄ p̄ singlos ordies ad altare deferret: p̄ qd̄ inuit q̄ dñs i corpe suo añ passiōez officia septē ordinū adimpleuit. P̄remissim⁹ deductōz olei chrismalis et sancti siue cathecumioz de sacratio vsqz ad sanctuariū. nūc dicam⁹ de eadez vsqz ad ep̄m. Postq̄ em̄ p̄dicta p̄cessio vēit ad sanctuariū. tūc ante altare ad orientē ordiate se disponūt hostiarij. lectores. exorciste. et acoliti. ita q̄ sextū locuz obtinet subdyacon⁹. q̄ illa die legit eplam: et p̄ oīes est acolit⁹ cum ampulla: ita q̄ oēs sunt sub vmbaculo sub q̄ ampulla delata est a sacratio: q̄ deferret de vno ad alterum p̄ quandā p̄neriōz sindonis albe. qua ex pte velata est ampulla quousqz pueniat ad episcopum ita vt a medio sursum videri possit. Nēpe in cōnexionē sindonis p̄neriō intelligit caritatis. ampulla xp̄c est. vel ampulla cū chrismate corpus dñi ex virgine maria assūptū cū diuinitate scz xp̄z viuū esse significat. P̄remissum ordinē quedam ecclesie seruant. Est et alius ordo quē et alie

seruant. Nam fert ampulla coop̄ta sindone alba in sinistro brachio: portantē ampullā p̄cedit lumē et aīcedūt duo sacerdotes. vn⁹ cū thuribulo. alius cū cruce. et in medio eoz dyacon⁹ cū libro euāgelij. et sup̄ capita eoz fert vmbaculuz seu palliū. et duo antecedūt cātādo. In q̄ facto rep̄ntat p̄cessio quā fecerūt filij isrl̄ tendētes p̄ desertū ad terrā p̄missiōis: qm̄ sindon ē archa. ampulla vna: lumē p̄cedēs ampullā. columna ignis q̄ p̄cedebat p̄lm̄: sacerdos cū thuribulo aaron cū thuribulo. numeri. xvij. c. Sacerdos cū cruce. iosue cū sceptro: dyacon⁹ cū libro euāgelij. moyses cū libro legis. Vmbaculū est tabernaculū v̄l nubes lucidissima q̄ filios isrl̄ obumbravit: q̄ cantātes p̄cedūt. leticiā eoz significant q̄ ad terrā p̄missiōis trāsierūt. Et duo cātōres sunt p̄dicatores. duo p̄cepta caritatis annūciātes. Hec aut̄ om̄ia in figura p̄tingebāt illis. In b̄ etiā facto rep̄ntat p̄cessio xp̄i et eccie tendētis de h̄ mūdo ad patriā. Nēpe ampulla ē xp̄c. sindon alba ē s̄cta p̄uersatō ei⁹: i sinistro brachio tenet. qz hec oīa i hac vita q̄ p̄ sinistra significatur acta sunt. vel qz xp̄c p̄uersat⁹ ē in vita p̄nti lumē p̄cedēs est iohānes q̄ fuit lucerna ardens dyaconus in medio duoz sacerdotū est xp̄c in medio moysi et helye. duo p̄cedētes cū lumē sunt discipuli. quos binos misit añ faciē suam. Ampulla fert coop̄ta vsqz ad altare et tunc disc̄ coop̄it. qz xp̄c q̄si coop̄t⁹ fuit vsqz ad passiōez. Nā pene ab om̄ibz ei⁹ p̄uersatio s̄cta dicebat. s̄ in passiōe fuit nud⁹ hoīm reputatōe: qz q̄ paucis diebz antedixerāt. b̄ndictus q̄ venit in noīe dñi: clamauerūt crucifige crucifige eū. Quidā tñ priusqz ad altare pueniāt āpullā mediā coop̄perūt et mediā nudā ad altare pducunt: qz xp̄c ante passiōē mō latuit vt cū fugit in egiptū. et cum inter cognatos q̄rebat. et cū pentibz subijciebat: mō se palam exhibuit. vt cū p̄dicauit vltra hoīm dicēs. ego et pater vnū sumus. et cum miracula fecit in q̄bus virtutez sue diuinitatis ostēdit. Ampulla statim postqz benedicta ē ex pte coop̄ta. et ex pte disc̄coop̄ta vt allata fuerat salutata ab ep̄o et p̄s biteris. qz xp̄c postqz transiuit ad altare crucis. id ē ad immolatōez et se obtulit deo p̄ri. sicut ampulla ad p̄secratōem ep̄i: aliqua pte corpus suum nudū demōstrauit. vt thome et alijs discipulis q̄s voluit esse testes sue resurrectōis: alijs vō inuisibilis fuit. V̄l ideo p̄ pte nuda et p̄ pte coop̄ta salutata: qz xp̄c in humanitate manifestus. et in diuinitate occultus ab oībz venerat. Salutant aut̄ ampulle quingē ab ep̄o: vt de quinqz vulneribz gr̄a p̄actio xp̄o reddat. Postqz aut̄ ampulla salutata est a ministris altaris coop̄it. vt a nemine nuda videatur: et coop̄ta iterum salutatur. quia xp̄c postqz

manifestauit se discipulis suis. q̄s voluit suos. sue
q̄z resurrectōis esse testes: ascēdit in celū et inui
sibilis fact⁹ ē hoīb⁹. Sed q̄uis ei⁹ p̄ntiā corpa
lem nō videam⁹. tñ venerādo eū q̄tidie saluta
mus: q̄z et discipuli eū ascendente i celū adora
uerunt. Tandē ampulla in sacrariū defertur.
et x̄pc in celū: quē veneramur p̄ fidē donec pue
niam⁹ ad ip̄m. Ideo sindon mūda est ei⁹ caro
vel puerlatō imaculata. Sane ep̄us ter alāt
in ampullā. Primo q̄z sicut alāt⁹ ab iteriorib⁹
et secretis p̄cedit ad publicū et vocat⁹ sp̄s: sic
ep̄us p̄ sp̄m suū demōstrat sp̄m sc̄m a p̄re et filio
p̄cedētē in corpe dñi habitare. Ampulla em̄ cū
chr̄ismate. co: p̄ s̄ḡt cū diuinitate. Ampulla vō
cū oleo. hūanitatē plenā sp̄sctō des̄ḡt. Secun
do etiā alāt. q̄z legit⁹ in euāgelio q̄ dñs insuffla
uit discipulis dicēs. Accipite sp̄m sc̄m 7c. Hic
igit⁹ alāt⁹ illā insufflatōem significat. Tō aut⁹ ter
alāt. q̄z tres p̄sone sunt et nunq̄z sp̄sctus ē sine
p̄re et filio a q̄b⁹ p̄cedit et a seipo venit. Datur
aut⁹ sp̄sctus officio sacerdotū. s̄ nō dat⁹ ab eis
sic em̄ adest v̄tus sp̄s sancti p̄z insufflatōz a sa
cerdote factā in honorē et signatōem ip̄i sp̄s
sancti. sicut p̄ v̄ba que dicūt in noīe suo. His p̄
actis cantat⁹ agn⁹ dei et p̄munio. Tercio lo
co circa oleū sanctū seu cathecumioz de cui⁹ de
ductōne p̄missum ē. sciendū ē q̄ hec olei benedi
ctio p̄p̄iū habet officiū. nā post ei⁹ exorcismum
quē ep̄us lenta voce dicit. q̄si p̄fatōem inchoat
dicēs. Dñs vobiscum. Sursum corda. et finit⁹
p̄ eundē dñm n̄rm ih̄m x̄pm qui tecū viuit 7c.
Et in eo loco p̄secrat⁹. vbi dicitur par dñi. Hoc
em̄ ē opus gratie dei. vt pacē et cōcordiam inter
nos habeam⁹. et p̄ v̄ctionē par habeat⁹. Olea
nempe vt dictū est. est arbor pacis i signis. Qd
p̄figuratū est i re. tē. sicut verba hui⁹ p̄secratio
nis habēt q̄ sūt hec. Et cū mūdi crimīa diluui
exp̄iarent⁹ effuso. silitudinē futuri muneris co
lūba demōstrās p̄ramū virētis oline pacē terre
redditā nūciat. Valet at⁹ h⁹ olei v̄ctō ad duo
sc̄z ad purgatōez et tutelā. Ad purgatōz vt si q̄
cathecumio postq̄ veit i scrutiniū adhesere ma
cule recedat. Ad tutelā. vt dyabol⁹ expulsus re
dire nō audeat. Verba orōis hec demōstrāt di
cendo. Si q̄ illis aduersantiū sp̄m tuū adheserit
macule. recedat ad tactum hui⁹ sanctificati olei
Hec de purgatōe. De tutela seq̄t. Null⁹ sp̄uali
bus nequicis locus. nulla refugis virtutib⁹ fa
cultas. nulla i sidiatib⁹ malis latēdi licētia reli
quat⁹. Quia vō dyabolus se dammandū marie
i fūto iudicō nouit: et inde tremiscit. iccō exor
cism⁹ terminat⁹. p̄ eūdē. d. n. i. c. q̄ v̄. ē i. v. z. m. et
se. p̄ ig. Exorcism⁹ ei⁹ ē adiuratō. nā i eo adiurat⁹
dyabol⁹ vt r̄cedat. Itē q̄z h̄ oleo p̄fusi et baptiza
ti sp̄z r̄gni habēt: iccō orō t̄minat⁹. p̄ eū. d. n. 7c

Tercio feriatī mis

se hui⁹ diei officiū p̄sequimur. Sane
in p̄sona penitētū cātat ecc̄ia i prin
cipio misse. Nos at⁹ gliari oportet. Tales ei⁹ de
bēt et possūt gliari i cruce. q̄ p̄nam p̄fecte egerūt
Et qm̄ i hac die institutū ē sacramētū sacramen
torū vt p̄missum ē: iō ob solēnitatē noui sacrificii
et p̄pter gaudiū recōellatōis penitētū. cātat ec
clesia i missa cātica leticie p̄ter alta. et missa solē
nis dicit⁹ i p̄centū et ornatu mīstroz sicut i festo
natalis x̄pi. Na h̄ festū oīa alia excellit. excepto
festo trinitatis. Et videt⁹ qdāmō ecc̄ia sibi con
traria. cū i alijs hui⁹ diei horis cātica leticie re
ticeat. et eas sub breuitate et q̄si flebiliter dicat.
S̄ nō ē p̄trarietas: q̄z alia ē causa leticie. alia
tristicie. Prop̄t memoriā ei⁹ passiōis ē tristicia:
p̄pt̄ institutōz vō sacramētū sacramētoz ē gaudiū
Et iō ex institutōe bonifacii pape cātat ecc̄lesia.
glia in excelsis deo. q̄z gaudet angli de p̄uersio
ne penitētū: et h̄ i ecc̄lesijs in q̄b⁹ chr̄isma p̄ficiūt
et nō i alijs. put quidā dicūt. Ubi em̄ ep̄us p̄ns
nō ē. nec glia i excelsis dicit⁹. nec alie solēnitates
seruātur vt dicūt: q̄uis et tūc nec flectam⁹ genua
nec orō sup̄ pplm̄ dicat. Ep̄la vō. Cōueniētib⁹
7c. q̄ est p̄ma corinth. xj. c. est de mō sumēdi ce
nā dñi. Respōsorū ē de crucis siue x̄pi p̄ crucez
exaltatōne. Ch̄ist⁹ factus ē obediēs: et ē sexti to
ni. p̄pter obediētē p̄fectōz. qm̄ senari⁹ numer⁹
p̄fect⁹ ē. Euāgelii ē. Ante diē. ioh. xij. c. vbi se
quit⁹. Lū dilexisset suos illos i finē dilexit eos
et ē de dilectōe et hūilitate. q̄z illud sacramētū ē
dilectōis et humilitatis. Agitur etiā ibi de lo
tione pedū. q̄z dñs p̄cinxit se linteo. i. hūanita
te purissima. imittens aquā in peluim. i. grām
in corde. et lauit pedes. i. affectus: venit aut⁹ ad
simonē petrū qui recusauit ex hūilitate t̄m: ter
cia tñ vice obediuit. q̄z oportuit eum obedire. vt
haberet p̄tem cum eo. Tñ vocatur simon petr⁹
p̄pter obediētiam. Tres ḡ sūt cause q̄re dñs
voluit lauare pedes discipuloz. Primo p̄pter
signū dilectōis. Secūdo in exemplū hūilitatis
Tercio rōne misterij. q̄z lotio pedū designat lo
tionē affectuū. Puluis ei⁹ adheserat pedib⁹ apo
stolorū. i. elatio ianis glie. qm̄ dixerāt. dñe in no
mine tuo eijcim⁹ demonia. et qm̄ p̄uertebantur
plures: vel tristicia qm̄ nō p̄uertebant⁹ homines
ad volūtatem suā: et ideo oportuit lauari hui⁹
modi affectōes i illo die vt sic essent mūdi toti.
Nam p̄ma die ieiunij dixit dñs. Tu at⁹ cū ieiu
nas faciē tuā. i. aīaz vel rōez tuā. laua. i. a p̄ctō
mortali munda. Lū igit⁹ a p̄ncipio lauam⁹ nos
a p̄ctō mortali. a puluere. i. a venialib⁹ debem⁹
abstergi: h̄ aut⁹ fit vt digne possimus accipe cor
pus x̄pi. qd̄ fit peracta p̄fecte penitētia: et ideo

Liber

Sextus Jo. cxxxviij.

dicti pſbiteri et alij clerici bini ſequuntur quouſq; puenitur ad grad⁹ añ altare. ¶ Nepe duo luminaria ſunt lex et pphete. q̄ nobis ſaluatorem pñuciauerūt: due cruceſ ſunt duo martiria ſine ſanguine ſc3 mortificatio corpis pñij q̄ eſt crux a ſiniſtris. 7 ppaſſio pñij q̄ eſt crux a dextris. In ter haſ ferē oleū futurū chriſmale. q̄ inungunt pugnatores. q̄ debēt eſſe pati ad martiriū. 7 ſp duplici martirio debēt ſe affligere. Cruce a ſiniſtris habebat ille q̄ dicebat pma ad corinth. ix. c. Caſtigo corp⁹ meū 7 in ſeruitutē redigo. Cruce a dextris habebat idē q̄ dicebat. ij. ad corinth. xj. Quis iſirmaſ 7 ego nō iſirmor. q̄ ſcādaliſatur et ego nō vroz. Duo thuribula ſunt duplex genus orōis. ſc3 orō p remouēdis mal. 7 orō p adipiſcēdis bonis. Hec duo notat pſalmiſta cū dicit. exaudi deus orōem meā. ſc3 q̄ eſt p adipiſcēdis bonis. et ne deſpexeris deſcatōz meā ſc3 que ē p remouēdis malis. In ter duo thuribula ferē oleū futurū cathecumioz. q̄ p cathecuminis ē orādū. et eos orare oportet vt ad robur qd p oleū chriſmale ſignificat valeant puenire. Unde euāgelii ſequit q̄ i eo toti⁹ boni nri ē cōſummatō. ¶ Preſbiteri et alij bini ſequunt. q̄ ſi dicant ſpōſe cant. j. Trahe me poſt te. 7 currem⁹ in odore vnguētoz tuoꝝ. ¶ Poſteſ etiā dici q̄ ampulla cū oleo futuro cathecumioz. hūanitatē xpī ſignificat plenā ſpūſctō: duo luminaria due cruceſ et duo thuribula. ſūt lex 7 pphete q̄ pñixerūt xpī 7 dñm eſſe veturū. Sequēs vō euāgelii affirmat qd lex et pphete pñixerūt. ¶ Preſbiteri et clerici bini et bini ſunt teſtes chriſmal miſterij. Hi ſunt apli bini ad pñicatōis officiū deſtinati coopatores 7 teſtes xpī. Cāt⁹ iſtoꝝ ſc3 ¶ Redēptor pñicatōez 7 orōem ſigñficat aploꝝ. Ampulla q̄ p ſingloſ ordies ad altare deferē: p qd inuit q̄ dñs i corpe ſuo añ paſſiōez officia ſeptē ordinū adimpleuit. ¶ Premuſim⁹ deductōz olei chriſmalis 7 ſancti ſiue cathecumioz de ſacrario vſq; ad ſanctuariū. nūc dicam⁹ de eadez vſq; ad ep̄m. ¶ Poſtq̄ em̄ pñicta pceſſio veit ad ſanctuariū. tūc ante altare ad orientē ordiate ſe diſponūt hoſtiarij. lectōres. exorcīſte. 7 acoliti. ita q̄ ſertū locuz obtinet ſubdyacon⁹. q̄ illa die legit eplam: 7 p⁹ oīnes eſt acolit⁹ cum ampulla: ita q̄ oēs ſunt ſub vmbzaculo ſub q̄ ampulla deſcata eſt a ſacrario: q̄ deferē de vno ad alterum p quandā pñeritōz ſindonis albe. qua ex pte vela ta eſt ampulla quouſq; pueniat ad ep̄ſcopum ita vt a medio ſurſum videri poſſit. ¶ Nepe in cōnexionē ſindonis pñeritō itelligit caritatis. ampulla xp̄c eſt. vel ampulla cū chriſmate corpus dñi ex virgine maria aſſūptū cū diuinitate ſc3 xp̄z viuū eſſe ſignificat. ¶ Premuſſum ordinē quedam eccleſie ſeruant. ¶ Eſt et aliud ordo quē 7 alie

ſeruant. ¶ Nam ferē ampulla cooppta ſindone alba in ſiniſtro brachio: portantē ampullā pcedit lumē et añcedūt duo ſacerdotes. vn⁹ cū thuribulo. alius cū cruce. 7 in medio eoz dyacon⁹ cū libro euāgelij. et ſup capita eoz ferē vmbzaculuz ſeu palliū. 7 duo antecedūt cātādo. In q̄ facto repñtat pceſſio quā fecerūt filij iſrl tendētes p deſertū ad terrā pmiſſiois: qm̄ ſindon ē archa. ampulla vna: lumē pcedēs ampullā. columna ignis q̄ pcedebat pplm: ſacerdos cū thuribulo aaron cū thuribulo. numeri. xvij. c. Sacerdos cū cruce. ioſue cū ſceptro: dyacon⁹ cū libro euāgelij. moyses cū libro legis. Vmbzaculū eſt tabernaculū vñ nubes lucidiſſima q̄ filios iſrl obumbravit: q̄ cantātes pcedūt. leticiā eoz ſigñficant q̄ ad terrā pmiſſiois trāſierūt. ¶ Illi duo cātōres ſunt pñicatores. duo pcepta caritatis annūciātes. Hec aut oīa in figura ptingebāt illis. In h̄ etiā facto repñtat pceſſio xpī 7 eccleſie tendētis de h̄ mūdo ad patriā. ¶ Nepe ampulla ē xp̄c. ſindon alba ē ſācta pñerſatō ei⁹: i ſiniſtro brachio teneē. q̄ hec oīa i hac vita q̄ p ſiniſtrā ſignificatur acta ſunt. vel q̄ xp̄c pñerſat⁹ ē in vita pñti lumē pcedēs eſt iohānes q̄ fuit lucerna ardens dyaconus in medio duoz ſacerdotū eſt xp̄c in medio moysi et helye. duo pcedētes cū lumē ſunt diſcipuli. quos binos miſit añ faciē ſuam. Ampulla ferē cooppta vſq; ad altare et tunc diſcoopit. q̄ xp̄c q̄ ſi cooppt⁹ fuit vſq; ad paſſionez ¶ Nā pene ab oīib; ei⁹ pñerſatio ſctā dicebat. h̄ in paſſione fuit nud⁹ hoīm reputatōe: q̄ q̄ pau cis dieb; antedixerāt. bñdictus q̄ venit in noīe dñi: clamauerūt crucifige crucifige eū. ¶ Quidā tñ priuſq; ad altare pueniāt āpullā mediā coopperiūt et mediā nudā ad altare pducunt: q̄ xp̄c ante paſſionē mō latuit vt cū fugit in egiptū. et cum inter cognatos q̄rebat. et cū pentib; ſubij ciebat: mō ſe palam exhibuit. vt cū pñicauit vltra hoīm dicēs. ego et pater vnū ſumus. 7 cum miracula fecit in q̄bus virtutez ſue diuinitatis oſtēdit. Ampulla ſtatim poſtq; benedicta ē ex pte cooppta. et ex pte diſcooppta vt allata fuerat ſalutat ab ep̄o 7 pſbiteris. q̄ xp̄c poſtq; tranſiuit ad altare crucis. id ē ad immolatōez 7 ſe obtulit deo pñi. ſicut ampulla ad pñeratōem ep̄i: aliqua pte corpus ſuum nudū demōſtrauit. vt thome 7 alijs diſcipulis q̄s voluit eſſe teſtes ſue reſurrectōis: alijs vō inuiſibilis fuit. ¶ Vel ideo p pte nuda 7 p pte cooppta ſalutat: q̄ xp̄c in humanitate manifeſtus. 7 in diuinitate occultus ab oīb; venerat. ¶ Salutanē aut ampulle quingē ab ep̄o: vt de quinq; vulnerib; grāz actio xp̄o reddat. ¶ Poſtq; aut ampulla ſalutata eſt a miniſtris altaris coopit. vt a nemine nuda videatur: et cooppta iterum ſalutatur. quia xp̄c poſtq;

manifestauit se discipulis suis. q̄s voluit suos. sue
q̄z resurrectōis esse testes: ascendit in celū et inui-
sibilis fact⁹ ē hoīb⁹. Sed q̄uis ei⁹ p̄ntiā corpa-
lem nō videam⁹. tñ venerādo eū q̄tidie saluta-
mus: q̄z et discipuli eū ascendente i celū adora-
uerunt. Tandē ampulla in sacrariū defertur.
et xpc in celū: quē veneramur p̄ fidē donec pue-
niam⁹ ad ip̄m. Ideo sindon mūda est ei⁹ caro
vel p̄uersatō imaculata. Sane ep̄us ter alat
in ampullā. Primo q̄z sicut alat⁹ ab iteriorib⁹
et secretis p̄cedit ad publicū et vocat sp̄s: sic
ep̄us p̄ sp̄m suū demonstrat sp̄m sc̄m a p̄re et filio
p̄cedere in corpe dñi habitare. Ampulla em̄ cū
chrismate. corp⁹ siḡt cū diuinitate. Ampulla vō
cū oleo. hūanitatē plenā sp̄s sc̄tō desiḡt. Secun-
do etiā alat. q̄z legit in euāgelio q̄ dñs insuffla-
uit discipulis dicēs. Accipite sp̄m sc̄m zc. Hic
igit⁹ alat⁹ illā insufflatōem significat. Tercio aut⁹ ter
alat. q̄z tres p̄sone sunt et nunq̄z sp̄s sc̄t⁹ ē sine
p̄re et filio a q̄b⁹ p̄cedit et a seip̄o venit. Datur
aut⁹ sp̄s sc̄t⁹ officio sacerdotū. s̄ nō dat⁹ ab eis
sic em̄ adest v̄tus sp̄s sancti per insufflatōz a sa-
cerdote factā in honore et signatōem ip̄i sp̄s
sancti. sicut p̄ v̄ba que dicūt in noīe suo. His p̄-
actis cantat agn⁹ dei et p̄munio. Tercio lo-
co circa oleū sanctū seu cathecumionē de cui⁹ de-
ductōne p̄missum ē. sciendū ē q̄ hec olei benedi-
ctio p̄p̄iū habet officiū. nā post ei⁹ exorcismum
quē ep̄us lenta voce dicit. q̄si p̄fatōem inchoat
dicēs. Bñs vobiscum. Sursum corda. et finit⁹
p̄ eundē dñm n̄m ih̄m xpm qui tecū viuit zc.
Et in eo loco p̄secrat. vbi dicitur pax dñi. Hoc
em̄ ē opus gratie dei. vt pacē et cōcordiam inter
nos habeam⁹. et p̄ vnctionē pax habeat⁹. Olea
nempe vt dictū est. est arbor pacis isignis. Qd̄
p̄figuratū est i re. te. sicut verba hui⁹ p̄secratio-
nis habēt q̄ sūt hec. Et cū mūdi crimīa diluui-
o expiarent⁹ effuso. similitudinē futuri muneris co-
lūba demonstrās p̄ramū virētis oliue pacē terre
redditā nūciauit. Valet at⁹ h⁹ olei vnctō ad duo
sc̄z ad purgatōez et tutelā. Ad purgatōz vt si q̄
cathecumio postq̄ veit i scrutiniū adhesere ma-
cule recedāt. Ad tutelā. vt dyabol⁹ expulsus re-
dire nō audeat. Verba orōis hec demonstrāt di-
cendo. Si q̄ illis aduersantiū sp̄m tuū adheserit
macule. recedāt ad tactum hui⁹ sanctificati olei
Hec de purgatōe. De tutela seq̄r. Null⁹ sp̄uali
bus nequicijs locus. nulla refugis virtutib⁹ fa-
cultas. nulla insidiatib⁹ malis latēdi licētia reli-
qua. Quia vō dyabolus se damnandū maxie
i fūto iudicō nouit: et inde tremiscit. icc̄co exor-
cism⁹ terminat⁹. p̄ eūdē. d. n. i. c. q̄ v̄. ē i. v. z. m. z
se. p̄ ig. Exorcism⁹ ei⁹ ē adiuratō. nā i eo adiurat⁹
dyabol⁹ vt r̄cedat. Itē q̄z h̄ oleo p̄fusi et baptiza-
ti spez r̄gni habēt: icc̄co orō t̄mīat⁹. p̄ eū. d. n. zc

Tercio seriatim

se hui⁹ diei officiū p̄sequimur. Sane
in p̄sone penitentiū cātat eccl̄a i p̄in-
cipio misse. Nos at⁹ gliari oportz. Tales ei⁹ de-
bēt et possūt gliari i cruce. q̄ p̄niam p̄fecte egerit
Et qm̄ i hac die institutū ē sacramētū sacramen-
toz vt p̄missum ē: iō ob solēnitatē noui sacrificij
et p̄pter gaudiū recōcilatōis penitentiū. cātat ec-
clesia i missa cātica leticie p̄ter alla. et missa solē-
nis dicit⁹ i p̄centu et ornatu mīstroz sicut i festo
natalis xpi. Nā h̄ festū oīa alia excellit. excepto
festo trinitatis. Et videt⁹ qd̄amō eccl̄a sibi con-
traria. cū i alijs hui⁹ diei horis cātica leticie re-
ticeat. et eas sub breuitate et q̄si flebiliter dicat.
S̄z nō ē p̄trarietas: q̄z alia ē causa leticie. alia
tristicie. Prop̄t memoriā ei⁹ passiōis ē tristicia:
p̄p̄t institutōz vō sacramēti sacram̄toz ē gaudiū
Et iō ex institutōe bonifacij pape cātat eccl̄a.
glia in excelsis deo. q̄z gaudet angli de p̄uersio-
ne penitentiū: et h̄ i ecclesijs in q̄b⁹ chr̄isma p̄ficiūt
et nō i alijs. put quidā dicūt. Vbi em̄ ep̄us p̄ns
nō ē. nec glia i excelsis dicit⁹. nec alie solēnitates
seruātur vt dicūt: q̄uis et tūc nec flectam⁹ genua
nec orō sup̄ pplm̄ dicat. Ep̄la vō. Cōueniētib⁹
zc. q̄ est p̄ma corinth. xj. c. est de mō sumēdi ce-
nā dñi. Respōsoriū ē de crucis siue xpi p̄ crucez
exaltatōne. Ch̄rist⁹ factus ē obediēs: et ē serti to-
ni. p̄pter obediētie p̄fectōz. qm̄ senari⁹ numer⁹
p̄fect⁹ ē. Euāgelij ē. Ante diē. ioh̄. xij. c. vbi se-
quit⁹. Lū dilexisset suos illos i finē dilexit eos.
et ē de dilectōe et hūilitate. q̄z illud sacramētū ē
dilectōis et humilitatis. Agitur etiā ibi de lo-
tione pedū. q̄z dñs p̄cinxit se linteo. i. hūanita-
te purissima. imittens aquā in peluim. i. gr̄am
in corde. et lauit pedes. i. affectus: venit aut⁹ ad
simonē petrū qui recusauit ex hūilitate tñ: ter-
cia tñ vice obediuit. q̄z oportuit eum obedire. vt
haberet p̄tem cum eo. Tñ vocatur simon petr⁹
p̄pter obediētiā. Tres s̄ sūt cause q̄re dñs
voluit lauare pedes discipuloz. Primo p̄pter
signū dilectōis. Secūdo in exemplū hūilitatis
Tercio rōne misterij. q̄z lotio pedū designat lo-
tionē affectuū. Puluis ei⁹ adheserat pedib⁹ apo-
stolorū. i. elatio ianis glie. qm̄ dixerāt. dñe in no-
mine tuo eijcim⁹ demonia. et qm̄ p̄uertebantur
plures: vel tristicia qm̄ nō p̄uertebant⁹ homines
ad volūtatē suā: et ideo oportuit lauari hui⁹
modi affectōes i illo die vt sic essent mūdi toti.
Nam p̄ma die ieiunij dixit dñs. Tu at⁹ cū iei-
nas faciē tuā. i. aīaz vel rōez tuā. laua. i. a p̄ctō
mortali munda. Lū igit⁹ a p̄cipio lauam⁹ nos
a p̄ctō mortali. a puluere. i. a venialib⁹ debem⁹
abstergi: h̄ aut⁹ fit vt digne possimus accipere cor-
pus xpi. qd̄ fit peracta p̄fecte penitētia: et ideo

Liber

penitentiū absolutōes sūt i hac die vt pmissus ē.
Pedū q̄ lotio significat lotionez marie. q̄n lauit
lacrimis pedes dñi: ideo cātať añt. ista. Aduli
er q̄ erat in ciuitate peccatrix. Rursus lotō pe
dū signū ē remissionis pctōz. In baptismo nā
qz vnusq̄qz tot⁹ abluīt. Sz cum i rebz hūanis
postea viuīt vtiqz terza calcať. Xpi em hūani af
fectus. sine qbz i hac vita mortali non viuīt. q̄si
pedes sūt. Qui ḡ n̄ idiget nisi vt pedes lauet: oñ
dit om̄ia peccata sibi esse dimissa sine qbus hec
vita nō ducit. Pedes ḡ q̄ sunt vltima ps corpis
lauāť. ad notādū q̄ iudei aqua baptismatis i vl
timo tempe mūdabūt. Vñ z reliquie isrl̄ salua
bunt. Quare aūt fiat hec lotō ista die sup̄dictū
ē. Et ē notādū q̄ ex om̄ibz mādatis dei istud so
lum dicit anthonomasice mādātū: qm̄ maiori
exhibitōe officij b̄ obfuarī p̄cepit. cū discipulis
suis pedes lauit dicēs. Si ego laui vobis pedes
dñs et magr̄. et vos inuicez debetis lauare. Et
etiā cū interdicto ait petro. Si non lauero tibi
pedes zc. Mādātū etiā illud de q̄ dictū ē i pri
mo sabbato qđ sit a p̄latis. rep̄ntat illđ qđ xpc
fecit. Et attēde. qz ad antiphonas q̄ dicūt dum
fit mādātū. nō dī nisi vn⁹ versus de vno psalmo
qz aliū vsus eisdē psalmi nō ita cōueniūt cū anti
phonis. vl̄ cū his q̄ in ip̄o mādato sūt. In offer
torio oñdūt p̄missa duo sūt. vicz q̄ debem⁹ a mor
talibz et venialibz abstergi: dextera dñi fecit v̄
tutē. abluēdo a mortalibz: dextera dñi exalta
uit me. abluēdo a venialibz. In postcōmūione
Dñs ihs postq̄ cenauit. ioh. xij. c. oñdīt hūili
tas et ē scđi toni p̄p̄t secūdā lotōez a venialibz
Breuiter aūt notādū ē. q̄ hui⁹ officij misse
nr̄e redēptōis ptinet summā z mysteriū. Nā in
euāgelio legīt de pedū lotōne. In eplā de corpe
xpi et sangne. In itroitu de cruce. In graduāli
de morte. In offerēda de resurrectōe. Nam hec
om̄ia fm̄ mysticū sensum ex euāgelio. qđ est ca
put officij pendēt. Chriſt⁹ qđ cū discipulis ce
nās surrexit a cena. vestimenta deposuit: linte
o se p̄cinxit. aquā in peluim misit. et int̄cenādūz
pedes eoz lauit et ip̄os lauare docuit et p⁹ loti
onē itez rcubuit. Nepe xpm̄ a cena surgē. z ab
accubitu p̄ris venire. vestimēta deponere. se ex
inanire. linteū p̄cigere. formā sui accipere. aquā
in peluim mittere. sanguinē suū effūdere. pedes
lauare. peccata remittere. linteo extergere. pas
sionis fide mūdare. vestiūta resumere. ē a mor
tuis resurgere. et vestē gloriose carnis induere.
recūbere ē ascēdere. et in dextera dei sedere. Ad
hec ptinet officia. Discipulos docere. ē eis spm̄
sanctū mittere. Clericū qz nōdum p̄fecte crede
bant: ideo nō dicitur credo. Ecce breuiter sum
mam redēptōis hūmane q̄ fuit om̄ibz sufficiens.
sed nō efficiens. Vñ agit in orōne. Deus a quo

Sextus **Jo. crrrii.**

et iudas zc. de duobus generibus penitentium. vno p
ficientium vt latronis pfitentis q audire meruit.
hodie mecū eris in paradiso: et alio nō pficientium
vt latronis ptemnētis. et iude pditoris q laqo
se suspēdit. Immo. papa statuit hac die corp⁹
xpi sub specie panis reservari. vt infirmi et reli
giosi. qbus est nccitas pñicandi habeant ipm. et
ppter officiū adimplendū. Nam in duobus die
bus sequentibus nō pficiūt corp⁹ xpi. Sāguis vō nō
seruat sub specie vini ppter multa. Prmo. qz vi
nū qd ligdū est defacili possz ex negligētia spar
gi. Scdo qz p calicē q hac die sumit finis vetis
legis intelligit. Un fm lucā p calicē discipulis
et nō alijs eadē die datū. dñs discipulos designa
uit. Tercio qz corp⁹ qd seruat nō ē sine sangne
Quarto qz p h q sanguis nō seruat ondīt q ve
tus sacrificiū debz cessare: panis nāqz nouū. vi
nū pō vetus designat testamētū. Ad qd ondēdū
dñs cū bibisset inqt. Cōsumatū ē. Ergo calix su
mit et panis suat. eo q lex finē et euāgeliū ha
bet initiū. Quinto qz xpc dixit in cena dñi. Amē
dico vobis. nō bibam amodo de h genimie vitis
donec bibam illud nouū in re. p. m. Nō aut di
xit de corpe seu de esu. licet bñ iueniat q postea
pmederit pte piscis assi. et sanū mellis. 7 nō in
uenit q postea biberit. Sed nūqd vinū qd i die
parasceues cū dñico corpe seruato sumit in al
tari psecrat et sanguis xpi efficitur. p immissio
nē ipius corpis in calicē 7 p eius tactum. Sup
hoc dicūt qdā q p dñicam orōem. q tunc dicit.
fit consecratio siue cōmutatio vini in sanguinem
Nam greg. assignans causam qre dñica oratio
in die illa a sacerdote dicatur. dicit q in primi
tiua ecclesia apostoli sola dñica orōne vtebant
in consecratōne. Nos tñ hoc nō dicimus: qz si
hoc esset. iam non esset necesse corpus dñi ad di
em illam seruari. Preterea ex his que in cano
ne dñicam orationem precedunt satis patet. q
ad platōem ipius orōnis transsubstantiatō nō
fit. 7 nullo tempe missa fuit celebrata sine vbis
illis. hoc est corpus meū zc. que sola in princi
pio nascētis ecclie pferebāt ad pficiendum ab
aplis: qui postmodum dñicam orōem supaddi
derūt. put dictum ē in phemio hui⁹ ptis. Bi
cimus g illud ex h nō cōsecrari. sed sanctificari
Differt aut inter hec. Nam psecrare est psecra
tione trāsubstantiare. Sanctificare est ex con
tactu seu admixtione sacre rei reuerendū 7 san
ctum effici: vt patet i aqua bñdicta cui alia ad
misceat. Prē sanctificatū dicit qd a tactu rei san
ctificate efficiūt magis reuerēdū. Si em dicere
q solo p tactu vinū et aqua psecrarent: magnū
incōueniens sequeretur. Nā sic cōtingeret calicē
nō posse lauari. 7 millemilia panū a tactu vni
us hostie sine vbis posse psecrari: et q si gutta

Envy. I have done well for years
Pence

An vinn għali għarab u d
 ovi mit l'altari għali u għali
 għali

aque benedicte in sanguinū vel puteū funderet.
aqua illa perpetuo benedicta remaneret. et alia plu-
ra. Preterea si vinū a tactu dñici corporis psecra-
ret. esset contra decretū quod prohibet hac die fieri cō-
secratōz de q̄ dictū ē i q̄rta pte sub septia p̄ticta
secrete sup vbo. hic ē calix. Illud q̄ ptereun-
dū nō ē. qz roman⁹ pontifex hodie remota tabu-
la lateran. altaris. de q̄ dictū ē i p̄ma pte sub ti.
de altaris dedicatōe: et in secunda pte sub ti. de
dyacono. infra ipm altare conficit eucharistiam
et sangnē. et cū thuribulo incensat illd: i h̄ facto
repñtans qz sūmus pōtifer legalis semel i āno
ingrediebat in sanctasctōz cuz sanguie. secum
portās thuribulū viuis carbonibz plenū. put
dictū est i p̄hemio q̄rte p̄tis. et sub tertia p̄ticu-
la canonis. Sic et fm aplm hebre. ix. c. Christ⁹
p p̄p̄iū sangnē introiuit semel in sc̄tā eterna re-
demptōe inuēta. Peracto misse officio statim
inēcenādū. i. dū sacerdos pñicat. cātāt vesper-
tinū officiū: ad oñdendū q̄ h̄ sacrm. scz eukari-
stie institutū fuit i vespere. Quia ḡ redēptio n̄ra
in vespere mūdi. i. in sexta etate seculi facta est.
ideo vespertina sinaxis. i. psalmodia siue solen-
nitas in psalmoz numero misse p̄tinuat. et su b
vnica orōne vtrunqz officium terminat scz p̄ ite
missa ē. si ep̄us adest. vel p̄ benedicam⁹ p̄p̄t ve-
spertinā p̄clusionē. Et qz ecclie datus ē calix. iō
est p̄ma añt. Calicē salutaris accipiā. quē dedit
dñs aplis dicens. Hic ē calix noui testamēti in
meo sangne zc. Secūda añt. ē. Lū his q̄ odeit
pacē erā pacificus: patia em̄ quā habet ille qui
patus est bibere calicē dñi. pacē cuz omibz ope-
ratur. In alijs tribz rogat se liberari. qz habita
pace pectoris nō mouet homo p̄pter tribulatō-
nes. et hoc etiā habet a deo. vnde petit liberari.
Añt. ad magnificat. Lenātibz zc. ē de cena dñi.

Quarto loco notā

dū ē q̄ statū vespertino finito officio de-
nudent altaria vsqz i sabbatū. q̄ p̄
modū t̄cia die coopit. Sigdē hec denudatō si-
gnat p̄mo recessū disciploz dñi seu aploz. Un̄
Qui iux me erāt de lōge steterūt. Et i euāgelio.
Relicto eo om̄es fugerūt. Altare nāqz xpm seu
corp⁹ ei⁹ significat. Un̄. De t̄ra altare facietis mi-
hi. Altare de t̄ra facē. ē ei⁹ incarnatōez credē vl̄
sperare. Altaris vō vestimēta aplos seu sc̄tōs
dei signāt. Quoz p̄dicatōe xpc q̄li q̄busdā vesti-
mētis adorna. et p̄ illos magnificatū ē nomē ei⁹.
Altare igit vestimētis denudat: qz fugientibus
aplis xpc sol⁹ remāsit. Tercia die coopit. qz p̄
cuis resurrectōem discipli ad euz redierūt. Se-
cūdo denudatio altaris designat q̄ xpc fuit nu-
datus i cruce. Lū itaqz nudum altare conspici-
mus. illud p̄pheticum ad memoriāz reuocam⁹

Ecce vidim⁹ eū. et nō est ei species neqz decor.
et cōsiderauim⁹ eū despectū et nouissimū virōz
Qd̄ accidit in passione. Nā antea speciosus p̄
filijs hoim extitit. Fuit quid denudat⁹ ad colū-
nam. et ad crucē: cū diuiserūt sibi milites vesti-
mēta sua. Tercō altaris denudatō significat xpc
diuinitatis glia nudatū. Un̄ ps. Deus de⁹ meus
vt qd dereliquisti me. Quarto designat q̄ veluz
tēpli scissus ē. et liber q̄ signat⁹ erat aptus ē. Un̄
in puerbys. Apta sunt prata. et apparuerūt her-
be virētes. i. exēpla actōnū xpi. q̄ sūt ab eterni-
tate et ducūt ad eternitatē. Et bñ dicit. apta sūt
prata et apparuerūt herbe virentes: qz ea q̄ ma-
gis occulta erāt in lege. sicut passio et resurrectō
et ascētio. patefacta sunt. In plerisqz locis lauā-
tur altaria vino et aqua. et ramis fricāt. p̄serti
cū ramis d̄ sauina. Lauāt ḡ aqua et vinō. ad no-
tandū q̄ corp⁹ xpi qd̄ est verū altare. sangne et
aqua in cruce aspersum est. Nā de ipius latere
eruiit sanguis et aqua p̄ q̄ gen⁹ hūanū lotum ē.
Uel vino et aqua lauāt. ad oñdendū q̄ nō iō-
hānis s̄ suo baptismo fuit baptizatus. scz ex aq̄
et sp̄usctō. Et lauāt cū psalmodia penitētiā vl̄
cū cantu ad passionē p̄tinente. Plus aut̄ ibi est
de vino qz de aqua ponēdū. qm̄ aque multe ppli
multi. sicut i apoc. habet: p̄ qd̄ significat q̄ san-
guis xpi sufficit ad redimēdū plures i infinitū
qz sint redēpti vl̄ vnqz redimēdi. Rami vō aspe-
ri quibz altare fricatur. significant spineam co-
ronam qua xpc coronatus ē. vel flagella amara
et delozes et ictus quos in morte sustinuit. Uel
lauatio altaris. id ē corpis xpi cum aqua signi-
ficat lacrimas marie. vinum vngentū. rami ei⁹
capillos. Et scias q̄ qdā hac feria quita. hora
iam ad vespere scēte denudāt altaria et lauāt.
Alij vero solū denudāt s̄ in pasceue lauāt. qd̄
magis p̄gruit rōni. In q̄busdā etiā locis pau-
mentū ecclie etiā lauāt. p̄ qd̄ paupes xpi signi-
ficant. put in p̄ma pte sub ti. de ecclia dictū ē.
Pauimentū ḡ ecclie mundat qui paupibz vl̄ fra-
tribz p̄pter deū pedes lauāt. et illis cetera mise-
ricordie opa exhibet. Unde ē q̄ parietes domus
q̄zuis vocabulū ecclesie habeant. p̄ eo q̄ p̄tinēt
ipam: nō tñ ipi s̄ hoies sunt ecclia. et pauimen-
tum est quasi hominum pedes: pauimentūz qz
mundatur. ad notandū q̄ a vitijs mūdari debe-
mus. Statutum est in canonibz. ne hac quinta
feria ieiuniūz soluat. qz em̄ dñs surgēs de cena
lauit discipuloz pedes. et itez rediit ad cenam
ideo quidā adinstar isti⁹ volebant post p̄adiū
pedes alijs abluere et itez post ablutiōz cenare
qd̄ fieri nō debet. Hec dies in plerisqz locis ca-
pitolianū vocat: qz tunc capita infantū qui vn-
gēdi sunt lauāt. ne obseruatōe quadragesime
sordidata ad vnctōnē accedāt. Rursus hac die

et ieiunio huius die

simbolum cōpetentibz tradit. ppter cōfinē dñi ce paschal solēnitatē: vt q iam ad dei grām pci piendā festināt. fidē quā pfitent agscāt. **Hec** g quinta feria in qtuorz principalit priuilegiata ē. Primo qz tūc penitētes i ecclia recipiūt. Secūdo qz in ea nouū testamētū icēpit z vetus terminatū fuit. Tercio qz in ea sit olei psecratio. Quarto qz in ea sacrm sacramētoz institutū ē.

De die parasceue.

Equitur de para

scue. q̄ quare sic dicat i phemio se ptime ptis dicet. Sane hac die ecclia artissimū ieiuniū et silentiū agit. nullū tñ officiū solēniter celebrat. s̄ hora nona cōuenit ad adorandā crucē. nō ad misse officiu q̄ hec dies caret: s̄ q̄si ad funeris obsequiū dicēdū: z h̄ idō qz hora nona dño mortuo centurio factus ē pco fidei nre. z pfidis recedētibz licuit ioseph z ni codemo disponere de funere. et mulieribz accedere ppius. Bicit aut officiū tacita et hūili voce z absqz principio. put i pcedēti ti. dictū est. Sup altare vnica dūtarat toballia disponitur p quā sindon qua corp⁹ xpī inolutū fuit signat. In qbusdā ecclis i hora sexta ignis extinguit. et in nona accēdit: qz tūc sol i sexta lumē abscondit et i nona reddidit. Incipit h̄ officiū a lectōibus qz in primitiua ecclia om̄is missa a lectōibus ichoaba. S̄ h̄ hac die spāliter fit p eo. qz passio dñi hodie celebrata ē. in cui⁹ memoriā om̄is missa cantat. Et legunt lectōes sine titulis. qm̄ tunc amissim⁹ xpī caput qui nos illūiat sicut tituli illūiant libros. Legūt aut due lectiones. qz p duobz pplis xpī passus ē. gentili vicz et hebreo: vel p salute carnis et aīne. Una sumpta ē ex lege. altera ex pphetis: qz xpī passio a pphetis fuit pnunciata. z a lege et patriarchis pfigurata. Abraam ei carnē xpī figuratiue imolauit qn̄ arietē imolauit. Similiter et abel qn̄ agnum sacrificauit. Unde dñs. Assimilat⁹ sum inqt pphetis. Rursus ideo due lectiones dicuntur: qz sicut in quarta feria mortem nr̄az duplicem manifestauimus. p qua xpī pati uenerat: ita ad memoriā in parasceue reducimus suam passionem z nostram imitatōem. Quedā aut ecclie primo legunt lectōem. exodi. xij. scz. Dixit ad moysen dñs: secundo lectionem. osee vj. scz. In tribulatōe: et illi naturalem ordinē seruāt. quia passio dñi primo pnunciata ē a lege. secūdo a pphetis. In prima quidē modus exprimitur passiois. vbi dicit. Immolabitqz eū vniuersa multitudo ad vespērū. In secūda ē precōniū resurrectōis. Ubi dicit. Post duos dies uiuificauit nos. z i die tertia suscitabit nos. Quedam vō ecōuerso faciūt. et mouent ex eo qz pas

sionē lectioni ex lege q̄si cōtinuare volūt. qz in passione quedā verba ponūt q̄ ex illa lectōe sumpta sunt. scz os nō pminuetis ex eo. Cōtinuāt g passionē lectōi: qz ei⁹ ē expositō. Et agit de duobz spāliter i officio hodierno. scz de passione xpī et de passione ecclie: q̄ est illi⁹ imitatio. sicut dicit petrus. xpī passus ē p nobis zc. Hec sig de duo in lectōe exodi pmemorant. vbi dicit. Erit aut agn⁹ sine macula. mascul⁹ ānicul⁹. iuxta hūc ritū tolletis et edum. Agn⁹ ē corp⁹ xpī imaculat⁹. edus est ecclia q̄ nos sum⁹. Passio xpī celebrata ē in ei⁹ imolatōe nr̄a celebrat i vitiōz mortificatōe. In lectōe osee maifeste agitur de passione xpī et ei⁹ effectu. vbi dicit. Venite reuertamur ad dñm: qz ip̄e fecit et saluabit nos. pcutiet et curabit nos: uiuificabit nos. p⁹ duos dies. et in die tertia suscitabit nos. et uiuemus i p̄spectu ei⁹. Qd̄ hiero. sic expoit. Percutiet dñs z sanabit nos. qz quē diligit corripit et castigat: uiuificabit nos post. d. d. z in. d. t. s. .n. qz tertia die resurgens a mortuis om̄e gen⁹ hūanū suscitauit. et cū curauerit nos uiuificauerit z suscitauerit. i p̄spectu ei⁹ uiuem⁹. Vbi g loquitur ppha de tribz diebz qbz dñs fuit i sepulcro. cū dicit. uiuificabit nos post duos dies et i tertia die suscitabit nos. i. p⁹ duos dies sepulture veniet nobis q̄si imber tēperaneus z serotinus terre. et dabit grām icipientē et subsequenter. Segtur tract⁹. Bñe audiui auditōz. abacuc vlt. c. Et q̄ dicit versus. In medio duoz aī malū cognosceris. ad literā intelligit scz in p̄sepe bouis z azini. Uñ esaias. Cognouit bos possessorē suū z azinus p̄sepe dñi sui. Uñ in medio duoz latronū vñ i medio duoz p̄loz. Secūda lectio ē de cro. xij. et habet ibi. Os nō pfringetis ex eo. Hoc p̄pletū ē qn̄ fregerūt duoz latronū crura: venientes aut ad iesum. iuenerūt euz mortuum. et nō fregerūt eius crura. Allegorice vō in eo non sunt fracta crura. id est virtutes et maxime patientia. Uñ esa. Bedi faciem meaz sicut petrā durissimā. z scio qz non cōfundar Per crura em̄ intelligunt itineza. de qbz in cantico abacuc. Incuruati sunt colles mūdi. i. homines excelsi p̄ intelligētiā: ab itineribz eternitatis eius. i. exemplo actionū ip̄ius q̄ ducūt ad eternitatem: tanqz colonne immobiles. id est. argentee ppter eloquentiam. que fundate sunt sup bases argenteas vel aureas. id est rōes immobiles eterne sapientie. Sequunt tractus de passione dñi. qz tunc luget ecclia valde. Etiam sunt duo tractus ad intentōem maioris luctus scz p peccatis que cōmittim⁹. et p penis quas patimur. et p incolatu qui plongat. Nec cātatur graduale cū tractu. sed solum tractus. put dictū est in quarta feria et in quarta pte sub ti.

de tractu. Duo igitur tractus dicuntur. primus scilicet. Do-
mine audiui: est in quibusdam ecclesiis quatuor versuum
alter plurius. Tractus quatuor versuum significat.
quod per Christi passionem redimitur homo qui ex quatuor elemē-
tis constituitur. Unde Christus nec in celo nec in terra cru-
cifixus est. sed in medio. id est in aere. Fecit enim pa-
cem inter celestia et terrena. quoniam erat inimicitia
inter hominem et homines. sed maior inter angelum et ho-
minem. maxima inter deum et hominem. Ipse vero Christus
omnia pacificauit in cruce. quoniam fecit utraque vnum
cum sit lapis angularis. Adhuc per quatuor usus tra-
ctus significantur quatuor partes crucis. Secundus vero
tractus scilicet. Eripe me. plurius representat magnam
bellum dauid cum goliath: et Christus noster dauid hodie ma-
gnam goliath. id est dyabolus debellauit. Rursus
ideo tractus est longus. quia hoc quod nobis promissum
est in lectione osee. ubi dicitur post duos dies susci-
tabit nos: debemus retinere et in spe. Item in secun-
do tractu ponitur. Obumbrasti caput meum in die
belli. quia non tamen in alio tempore sed etiam in die pas-
sionis diuinitas a passione permansit immunis
immo in passione Christus homo ita protectus est gra-
tia diuinitatis. ut hostes superaret qui superari vi-
debatur. Quedam autem ecclesie cantant secundum tra-
ctum. Qui habitat in adiutorio altissimi: quia
Christus a dyabolo permixtus latenter temptatus fuit velut
a dracone latitante in petra: postea vero in passio-
ne tanquam a leone forti. acriter veratus est. quod no-
tatur per illum versum. Super aspidem et basiliscum.
Sequitur euangelium siue passio. Egressus est.
ioh. xviij. c. quod dicitur hac die. quia ipse interfuit cru-
cifixioni et iuxta crucem stetit securus alius fugienti-
bus. quia notus erat pontifici. Quia igitur hac
die passio domini oculis nostris representatur: merito eius
testimonium legitur. qui vidit et testimonium perhi-
buit. Et scimus quia testimonium eius verum est.
Preterea ipse postea scripsit euangelium. quare me-
rito posterius legitur. et quia ibi manifesti sunt
sacramenta. Unde ibi dicitur. Os non diminuetur
ex eo. Item illud. Unus militum latus eius
aperuit. et continuo exiit sanguis et aqua. Legitur
autem hac die passio super nudum pulpitum. Primo
ad memorandum quod super nudum crucis patibulum
nudus fuit positus ipse Christus. Secundo ad
representandum quod iohannes secundum quem passio
legitur relicto sindone nudus profugit a iudeis.
Tercio ad representandum quod sicut Christo in cruce pen-
dente ipsius secreta non tam cordis quam corporis nu-
da omnibus astantibus apparuerunt: ita et velo templi
per medium scisso. omnia templi intima nuda reman-
serunt. Legitur etiam nudis pedibus. ut cum afflicto per
nobis nos affligi debere monstremus. In quibus-
dam vero ecclesiis sindon seu terzoria vel vestes
altari nudato supponuntur. usque dum passio le-
gatur. Cum vero peruenit ad locum illum. Diuiserunt

sibi vestimenta mea: tunc duo subdyaconi sindonem
vel terzoria tollunt representantes historiam. quia quatuor
milites Christum crucifigentes vestem sibi sustulerunt
Et subdyaconi quasi furtive panos subtrahunt
ad notandum quod iohannes qui cum domino usque ad
crucem perseuerauit. postea more furis se occul-
tauit et nudus effugit. In quibusdam tamen locis
vna veste sublata. altera super altare remanet: ad
significandum quod vestis domini inconsutilis non fuit scilicet
sa vel partita. sed sorte super eam missa contigit integra
vni militi: ad significandum quod ecclesie unitas nun-
quam potuit a scismaticis vel hereticis scindi. quia
non est sapientia contra dominum. Quia vero dicitur in passi-
one exiit in eum qui dicitur caluarie locus. Nota
quod sicut legitur in historiis. caluaries est proprie os
capitis humani nudum. inde dictus est locus ille
mons caluarie siue caluarii. ubi rei decollaba-
tur et ubi multa capituli ossa erant dispersa. Quia
vero Christus in cruce pendens plene orauit. decantans ei-
decem psalmos scilicet. Deus meus respice in
me usque ad illum. In manus tuas domine. Illo dicto
emissit spiritum: ideo et nos postquam recitata est passio
eius. orationes dicimus: ad notandum quod quando ab inimi-
cis persequimur. semper ad orationem est recurrendum.
Iste tamen est insolitus mos orandi. Nam in alijs
diebus ante euangelium orationes dicuntur. et in earum
principijs dicitur. Dominus vobiscum. qui est proprius mos
et sacerdotis officium. quod non fit in istis. quia sacerdos
et dominus noster occidit. Oravit autem Christus per tribus
Primo per se dicens. Pater clarifica filium tuum.
Secundo per discipulis suis dicens. Pater quia de-
disti mihi per eis rogo. Tercio per illis qui in eum cre-
dituri erant dicens. Pater non tamen per illis rogo. sed
per illis qui credituri sunt in me. Et ex hoc videtur.
quod non debemus rogare per eis quos scimus non esse sal-
uandos. ut per illis qui in inferno remanserunt. nec
per iuda qui desperauit: sed oramus per nobis et omni
gradu ecclesie. et per neophytis. et per gentilibus. per
iudeis. per hereticis et scismaticis. ut Christus gratia
suam eis infundat. et ad fidem conuertat.
Christus enim orauit per inimicos et amicos: ideo
ecclesia statim similiter orat per omnes. Sane ec-
clesia per his orationes flectit genua in orationibus. ut per
habitum corporis. deuotionem et mentis humilitatem
ostendat: insinuans etiam quod in nomine ihesu omne genu
flectendum est. quoniam omnes nationes sibi genua cur-
uant: nisi quando pro iudeis oratur. quia enim ipsi illu-
serunt domino fletis genibus dicentes. prophetiza
nobis Christus quis est iste qui te percussit: et ideo in de-
testationem illusionis huius ecclesia per eis orans
genua non flectit. ut vitet opera simulata. Preterea
quia eorum cecitas nulla poterit oratione depelli. do-
nec plenitudo gentium subintraverit: ideo non est per ipsis
vehementer orandum. nec genua flectenda. Est tamen ut
cumque orandum. quia futurum est ut qui est exaltatus in cruce

Oratio orat inuenit genua per se per iudeos

omnia trahat ad se. Sz i orōibz p iudeis 7 pa-
ganis nō rñdet amē. vt qdā dixerūt. 7 h̄ i dō: qz
cū illi sint ex collegiū siue corp⁹ ecclie. fidelius
ip̄lus nō oñdit affectū suū ad eos. iux̄ illd apli
ad corinth. qd mibi d̄ his q foris sunt iudicare.
p amē aut affect⁹ exprimit. Preterea licet p illis
orez. vt eoz duricia puertat. qz tñ h̄ ipleri n̄ po-
terit vsqz circa finē seclī. aplo testate q dicit: do-
nec plenitudo gētū itroierit 7 oīs isrl salu⁹ fiat
iō ad orōes p illis nō rñdet amē. Uerūtñ recte
intuēti nihil inest q ad h̄ inē illas et alias orō-
nes. imo ita rñdet ad illas amē sicut 7 ad alias
orōnes p alijs statibz. Qd sic oñdit. Pro q̄libz
statu bis pferē ozem⁹. s̄ qd sub pmo ozem⁹ an-
te flectam⁹ genua dicit. nō ē orō s̄ exhortatō. vt
ozem⁹. siue pfatio seu monitō exprimes qd siue
p q sit i sequēti orōne orādū: vñ sub tono pfatio-
nis nō orōis d̄. iōqz p nullo statu post pfatōez
rñdet amē. sicut nūqz sit post aliquā pfatōem.
licet etiā ibi ponat p xpm dñm n̄m: sicut ptz in
q̄tidiana misse pfatōe. Qd at sub secūdo ozem⁹
dicit. orō ē. 7 rñderi debet amē. p iudeis 7 pa-
ganis sicut 7 p alijs. Consequēter sacerdos p⁹
orōnes crucē velatā baiulat ad dextrū cornu al-
taris. ibiqz crucē sup humeros tenēs in psona
xpi iudeis ip̄operat bñficia dñi dicēs. popule
me⁹ qd feci tibi. In qbusdā tñ eccl̄ijs duo p̄bri
baiulāt illā: ad notādū q in xpi psona due fue-
rūt nature. diuinitas vicz et hūanitas. Qd dicit
popule meus qd feci tibi aut in q p̄tristauit te.
respōde mihi. qz eduxi te de terra egipti zc. ad
diuinitatem referē: q vō seqtur. parasti saluatori
tuo crucē. ad hūanitatē ptinet. 7 sic d̄ alijs seqn-
tibus v̄bis. Latat aut sacdos q̄si hebraice i pso-
na saluatoris. Acoliti cātāt grece. Agyos othe-
os. q̄si in psona grecoz. chorus rñdet sanctus
sanctus in psona latinoz. Sicqz tribz linguis
laudať deus. scz hebraica. q̄ ppter legez oīm li-
guaz ē mater: greca q̄ doctrix ē: et latina q̄ im-
peratrix ē. ppter romani dñm ip̄erij 7 papatus
Quia em̄ hebraica nūc silet a laude dei ponim⁹
p illa ip̄le meus. qd qz cantat in psona dñi lo-
quētis hebreis. iō intelligit dictū hebraice. Et
nota q ptra tres illusores xpi. tres pmittuntur
adoratōes. vt infra dicit. Tres vō antiphone.
scz Popule me⁹. Quia eduxi. 7 qd vltra zc. pa-
rū aut nihil sensibz differētes. v̄bis 7 modulātō-
ne p̄fles. triplicē tituli scripturā siḡificant. qui
script⁹ fuit tribz linguis. scz hebraice grece 7 la-
tine. Iesus nazaren⁹ rex iudeoz. Qlez vtrum
principiū libri scriptū fuerit tribz linguis igno-
rat. Sz de hac clausula rex iudeoz pstat. q qz
negauerūt iudei dicētes. Noli scribere rex iu-
deoz. s̄ qz ip̄e dixit. rex sū iudeoz. Nō illd i istis
antiphonis astruit ab effectu. qz tāqz rex eoz

duxit eos p desertū. et introduxit in terrā bonam
Itē q i titulo scriptū fuit iesus. in singulis an-
tiphonis pcludit saluator: qz ibi nazarenus ad
singulas rñdet. agyos. sc̄tus. Et qz titul⁹ tribz
linguis script⁹ fuit. iō duabz linguis respōdet.
scz greca et latina. que xpm adorant. Hebraica
vō p̄dicat et adhuc blaphemat p̄dictas. Et no-
ta q ant. ip̄le meus. est michee. vj. c. p̄cipium
antiphone qz eduxi te. est numeri. xiiij. c. 7 me-
diū scz māna zc. est exo. xvj. c. et iosue. vj. c. vbi
etiā ē finis ip̄i⁹ scz introduxit. Notandū q iudei
tres accusatōes ptra xpm posuerūt. scz q tributū
negasset. q se regē fecisset. 7 q se filiū dei dixisset
Cōtra quas tres i ei⁹ psonā excusatōes dicunt
scz ip̄le me⁹. vbi xpc eis exp̄obrat tria bñficia
sua scz liberatōz de egipto. regimē in deserto. et
introducōem i terrā optimā. Quasi dicet. Tu
accusas me de negatōe tributū: potius deberes
gr̄as agere. qz te liberaui a tributo siue a serui-
tute egipti. Tu accusas me. qz regē me dixi: po-
tius deberes gr̄as agē qz te rex i deserto et re-
gularit̄ paui. Itē accusas me. qz filiū dei me di-
xi: potius deberes gr̄as agere. qz terrā lacte et
melle manantē contuli tibi. Beinde crux tenu-
datur in signū q pueri iudei saluatore tenuda-
uerunt. et fit tenudatio inter tres vices: ad no-
tandū q illi ter xpo in passione illuserūt. P̄rio
qñ in atrio principis velata facie ei⁹. collaphis
eū cedebāt. Ad qd designandū in principio re-
uelatōis ip̄i⁹ crucis nō ostēdit facies crucifiri
Secūdo ante p̄torijū quādo eo tradito ad cruci-
figendū milites plectentes coronaz spineā illu-
debant ei. fletis genibz adorando eum. dicētes
Aue rex iudeoz. Ad qd rep̄sentandū i secunda
reuelatōe discoopitur caput 7 facies crucifiri.
Et scias q corona fuit de iuncis marinis. sicut
eā vidim⁹ i thesauris regis fr̄aco: qz acies n̄
min⁹ spinis dure sunt et acute. Tercō qñ ei in
cruce pendentī trāseuntes dicebāt. Glab qui de-
struis templum dei. Et qz qñ hec illusio fiebat.
xpc totus nudat⁹ in cruce pendeat: ideo i ter-
cia reuelatōe totus nud⁹ oñditur crucifixus.
Et etiā ad significandū q om̄ia q i lege 7 pphe-
tis obscura fuerāt. in passione apta et maifesta
sunt. Reuelat̄ ḡ crux post orōnes. ad notandū
q orō a xpi passione quaz in cruce sustinuit ha-
bet effectum et exemplar. Ip̄e em̄ in cruce pen-
dens p amicis et inimicis orauit. Sane a dex-
pte crux icipit reuelari: qz xpc crucifixus vera
fide adoratus extitit ab aplis et discipulis iu-
deis. qui tunc in dextra erant. Et qñ hec fides
p illos duote publicata 7 i mediū gētū pducta
est: ideo ad h̄ significādū ante mediū altaris p
sacerdotē deducit. Rursus qz xpc nūc sup ecclē-
siā gescit. et vsqz in finez seculi quiescet. iō ad h̄

Corona fuit de iuncis marinis

et nūc in dextra apud regē

significādū. subsequēter crux sup altare ponit.
p qd̄ hec ecclia gētiū designat. Beniqz qz ī fine
seclī fides ī cordibz gētiū refrigeret. ⁊ teste esa.
a reliquijs isrl̄ q̄ salu e fient suscipiet. ⁊ p̄nis iu-
deis ⁊ gētilibz habebit: merito ad h̄ significan-
dū in fine misse crux de altari deponit ⁊ in p̄ni
loco collocat. Crux q̄ reuelata. ⁊ etiaz vexilla
ecclie in q̄busdā locis dirigunt ī altū. ad xp̄i vi-
ctoriā designādā. Ad h̄ crucē baiulātes. ātipho-
nas canētes. crucē illo deferūt. vt grece ⁊ latine
respōdeat. ⁊ deuote adoret: qz et dñs crucifixus
trāsiiuit a pfidia iudeoz ad pfessionē ⁊ deuotōz
gentiū. Et significāt ap̄los ⁊ canētes. id ē totis
viribz crucis obprobriū pfitetes ⁊ pdicātes Itē
crucē baiulādo nūc eūt. nūc vt fessi sbsistūt: qz ⁊
illi pfecutōnū pondere fessi aliquātulū quieue-
rūt. Subsequēter ip̄a crux denudata salutat et
adorat: qz eū cui iudei pfidi illuserūt xp̄iani re-
uerēt salutādo ⁊ deuote osculādo venerant. Et
dū adorāt. canit ī q̄busdā eccl̄ijs rñsoriū. Ecce
quō morit̄. esa. lviij. c. et añt. Sicut moyses. io
hānis. iij. c. Et ē sciēdū q̄ p̄tra pmissas tres il-
lusiōes. ter illū adoram⁹ dicētes. agios zc. q̄si
ter honorātes illū ter illū p̄t nos. Et qz illi
illudēdo genua flectebāt. id ē nos illū adorādo
genua flectim⁹ ad trā: etiā añ illū p̄sternimur.
vt qd̄ illi supbe illudēdo fecerūt. nos hūiliter ⁊
vere faciam⁹. ⁊ mētis hūilitatē p̄ habitū corpis
oñdam⁹. Et sicut hūiliat⁹ est p̄ri p̄ nob vsqz ad
mortē. mortē aut crucis: sic ⁊ nos ei⁹ mortis imi-
tatores hūiliari oportet. De mō p̄stratōnis ait
aug. Quisqz sic hūiliat⁹ vt genua figat. adhuc
habz vt ampli⁹ hūiliet. Quisqz vō sic hūiliat⁹
vt hereat ī terra venter ei⁹. vlt qd̄ hūiliet n̄ hz.
Nudis etiā pedibz adorāt vt omēs p̄prias affe-
ctōes sibi nudas ac notas eē mōstrem⁹. ⁊ vt cuz
afflicto p̄ nobis nos affligi oñdam⁹. Salutat
aut crux. qz p̄ eā sal⁹ hoibz reformat. p̄ ea ado-
rat. i. cū reuerētia osculat. Sol⁹ em̄ de⁹ adorā-
dus ē. cet̄a vt crux cā illi⁹ venerāda sunt. Lete-
rū expositō illoz vboz agios zc. ibidē sequit̄.
Nā agios grece d̄r sc̄tus lat̄ie. ab a qd̄ ē sine. et
ge. qd̄ est trā. q̄si celestis sine trā. In canone tñ
isidori habet̄. q̄ agios grece d̄r vas latine. othe-
os vō grece dicit̄ de⁹ latine: ychiros grece fortis
latine: athanatos grece īmortalis lat̄ie. ab a qd̄
ē sine et thanatos qd̄ ē mortale. eleyson. i. mise-
rere. ymas. id ē nobis. De pfūdo crucis mi-
sterio dictū ē in p̄hemio quīte ptis. et hic aliq̄
p̄stringamus. Ifuerūt aut in dñica cruce ligna
q̄tuor vicz stipes siue lignū erectū. lignū trāuer-
suz. trūc⁹ supposit⁹. ⁊ titul⁹ sup̄script⁹. Ifuerunt
⁊ clauī q̄tuor. q̄bz ⁊ man⁹ ⁊ pedes p̄fixi sūt Ifuit
⁊ lācea q̄ lat⁹ aptū ē. ⁊ corona spinea capiti ccū
posita: q̄ oīa p̄nt in spūali cruce significari. Qua

tuor ei crucis ligna. sūt q̄tuor mētis vtutes. scz
fides. spes. pseuerātia. ⁊ patia. de q̄bz ait ap̄ls.
Elt p̄phēdatis cū oībz sc̄tis q̄ sit lōgitudō ⁊ lati-
tudo sblimitas ⁊ pfūdū. Lōgitudō crucis ē pse-
uerātia. de q̄ dñs inqt. Qui pseuerauit vsqz in
finē h̄ salu⁹ erit. Latitudo crucis ē patia. de q̄ vi-
tas ait. In patiētia v̄ra possidebitis aīas v̄ras.
Pfūditas ei⁹ ē fides. de q̄ ap̄ls. Ifides ē suba-
spēradaz rex argumto n̄ apparētū. Sblimitas
vō ē spes. de q̄ ps. In v̄bo tuo sup̄spēraui. Ha-
buit ḡ crux xp̄i vnū lignū erectū ī lōgitudīez. al-
tez trāuersuz ī latitudīez q̄si ī mōd potētie seu
martelli q̄ duo significata sūt p̄ illa duo liḡ q̄ pau-
p̄la m̄lier ī sarepta collegit. Stipes vō erect⁹
habuit trūcū suppositū ⁊ titulū sup̄scriptū: qz p̄-
seuerātia de fide p̄cedit ad sp̄ez q̄si stipes erect⁹
d̄ trūco supposito ad ti. sup̄scriptū. Qd̄ bt̄is iob
itelligēs ait. Credo q̄ redēptor me⁹ vi. ⁊ ī n. zc
r̄posita ē hec spes mea ī sinu meo. Nisi ei crux
habeat fundamētū fidei ⁊ titulū sp̄ei: p̄fecto sup-
pliciū ē solūmō ⁊ n̄ meritū. Q̄ at patia spectat
ad crucē apparet ex eo q̄ patiēter ī aduersis tri-
bulatōibz sustinet cruciatū. Qñ iaco. Tribula-
tō patiaz opat̄. De pseuerātia q̄ leḡ. Esto fide-
lis vsqz ad mortē. ⁊ dabo tibi coronā vit. Etiaz
fm̄ aplm̄. Nō coronat nisi q̄ lagitie certauerit.
Pseuerātia iḡ q̄ coronat certamē hz vt meri-
to spectet ad crucē. In his ḡ duobz lignis duos
pedes ⁊ duas man⁹ q̄tuor clauis dz affigē xp̄ia-
n⁹. Quatuor clauī sūt q̄tuor p̄cipales vtutes
iusticia. fortitudo tp̄atia. ⁊ prudētia. Pedes sūt
mētis affect⁹. d̄ q̄bz ī cāticis. Lauī pedes meos
qm̄ inq̄nabo illos Et dñs inqt ap̄ls. Qui lor⁹ ē
n̄ indiget nisi vt pedes lauet. ⁊ ē mūd⁹ tot⁹. Et ite-
rū. Excute puluerē de pedibz v̄ris. Duo ḡ pe-
des sunt duo mētis affect⁹. scz tior ⁊ amor. Pes
tioris clauo fortitudis dz p̄figi. ne timid⁹ p̄pter
aduēsa succubat. Qñ ps. Lōfuge tiorē tuo c. m.
a. iu. e. t. timui. Bū ei in petro met⁹ clauo forti-
tudis affix⁹ nō extitit. ad vocē ancille negauit.
Lū vō p̄fix⁹ extitit. añ reges ⁊ p̄sides nom̄ dñi
pdicauit. Pes amoris siue appetit⁹ clauo iusti-
cie dz p̄figi. ne cupid⁹ ad illicita desideria eua-
get. Si em̄ appetit⁹ fuerit p̄fix⁹. tūc spūs p̄cupi-
scit aduersus carnē. Si vō n̄ fuēit p̄fix⁹. tūc ca-
ro aduers⁹ sp̄m̄ p̄cupiscit. Sic itaqz xp̄ian⁹ pe-
des suos cruce dz affigē. ne vlt timid⁹ succubat
vlt cupid⁹ euaget. Alij tñ dicūt q̄ xp̄c tribz dun-
tarat fuit clauis affixus. signatibus tres cruci-
atus quos ī cruce sustinuit: vicz passionē in cor-
pe. p̄passionē in mēte. ⁊ p̄passionē ī corde. Am-
bo em̄ pedes vno clauo affixi sūt. ita q̄ dext̄ fu-
it sup̄ sinistrū: ad significādū q̄ spūales affectōes
p̄ pedem dextrū significare. superesse et domina-
ri debent terrenis per sinistrum significatis.

Quatuor ligna crucis

Lacea vero q̄ latus est vulneratum. caritas est de q̄ sponsa in canticis. Vulnerata sum caritate. Lateri q̄dem cor ptiguit ē. cui⁹ beneficia diligim⁹. qd̄ ideo vulneratū est: vt affect⁹ eruat n̄ solū ad amicos. vtz etia3 ad inimicos. Un̄ dñs ait. Diligite inimicos v̄ros z bñfacite his q̄ oderūt vos. z orate p̄ p̄secutib⁹ z calūniatib⁹ vos. Corona v̄o spinea est p̄nia circūponenda capiti. i. menti. De q̄ ps. Conuersus sum in arūna mea d. cō. spina. Hec corona de trib⁹ spinis p̄plectit̄ sc3 cōtritōne p̄fessione z satisfactōe. Prima pūgit cor p̄ dolore p̄pter vanam cogitatōem. Scda pungit os p̄ pudore p̄pter vanaz locutōez. Tercia manū p̄ laborem p̄pter iniquam opatōem. Adan⁹ em̄ opa sunt. Un̄ ps. Benedictus dñs de⁹ meus q̄ dō. m. m. ad plū zc. Et salomon in p̄uerbijs. Bedit ei linū z lanam. z opata ē p̄silio manuū suaz. Sunt igr̄ due man⁹ duo opm̄ genera. vtz opus voluntatis z necessitatis. Adan⁹ op̄is volūtarij p̄figi debet clauo p̄udentie. ne curua faciat opa tenebrarū: dñ em̄ i saulo clauo p̄udentie confixa n̄ fuit. saulus eccliam dei p̄secūbat: cū v̄o in paulo cōfixa fuit ip̄e p̄ ecclia passus est. Adan⁹ v̄o op̄is necessarij clauo t̄pantie p̄figi debet. ne lapsa nimis ad sup̄flua extendat̄. Necessaria opa sunt naturalia vt dormire comedē z similia. Et nota v̄sus. Pes cedrus ē. truncus cip̄ssus. oliua sup̄mū. palmaq3 t̄nsuersum. sunt in cruce xp̄i lignū. Osculata z adorata cruce. duo p̄sbiteri deferūt ad altare corp⁹ dñi. qd̄ p̄die fuerat p̄secut⁹ z recōditū. Sacerdos v̄o induta casula illud sup̄ corpale disponit iux̄ latus calicis: in q̄ sit vinū z aq̄ mixtū nō sanctificatū: q̄si ip̄so facto dicat̄. Hoc est illud corpus de q̄ sanguis z aq̄ fluxerūt. Utz aut̄ ex p̄actu hostie vinū p̄secrēt dictū est in titulo p̄cedēti. Quo facto mor̄ incipit. Orem⁹ p̄ceptis salutarib⁹ zc. p̄ficiens dñicaz orōez: z illā. libera nos q̄sum⁹: in q̄ rep̄ntat̄ antiq̄ ap̄loz celebrandi missaz consuetudo. Prius em̄ lectōe p̄missa dicebant̄ solū modo v̄ba illa. Hoc est corpus meū zc. h̄ est sanguis meus zc. Sed ip̄i postmodū dñicaz orōez addiderūt. Et ita illo modo hac die celebrat̄. de q̄ dictū est in p̄ncipio q̄rte ptis. Ex q̄b⁹ colligit̄ q̄ sola dñica orō non sufficit ad eukaristiam cōsecundaz. Sigdem sacerdos alio t̄pe dicens. per oīa secula seculorū. eleuat calicē cū corpe dñi. z postea dicens. p̄ceptis zc. calicez depositū itez coopit: in q̄ illud nob̄ significat̄. q̄ de cruce depositum corpus dñi sepelit̄. Duo aut̄ p̄sbiteri q̄ hodie corp⁹ ad altare deferūt. rep̄ntant ioseph z nicodemū: q̄ corpus dñi tulerunt ad sepulcr̄. Tres p̄missi canonis articuli. s. p̄ceptis. p̄ n̄r. z libera nos q̄sumus. sup̄ depositū calicem p̄ferunt: qz trib⁹ dieb⁹ sepultus dñs occultat̄. Et

oratio ipsa. libera nos. alta voce sicut z dñica orō p̄ferit̄. put dictum est in q̄rta p̄te sub ti. de silentio post orōem dñicam. Nec est p̄tereundum q̄ hac die q̄n p̄ricula hostie in calicem mittit̄. n̄ dicunt̄ v̄ba illa. fiat p̄mixtio: qz ibi de sanguine mentō fit. s̄ in calice sanguis n̄ est. nec hodie cōsecrat̄. Et fracta hostia n̄ d̄. par dñi: eo q̄ oscula circūstantiū nō sequit̄. Oīo q̄ illa. Dñe ihu xp̄e fili dei zc. Et illa corp⁹ tuū dñe omittunt̄ qz ibi de sanguine mentio fit. Omittunt̄ etiam illi v̄sus. Quid retribuaz zc. Illa q̄. Placeat tibi omittit̄. qz ibi. continet̄. Presta vt h̄ sacrificiū qd̄ oculis tuis zc. Hac etiā die sacrificiū n̄ offertur sac̄metalit̄. s̄ sumit̄ altera die oblatū. Agn⁹ dei non d̄. qz n̄ videt̄ esse inuocandus q̄ cernit̄ i agone deficē. Et cū silentio sacerdos p̄municat. Un̄ postcōmunio nō cantat̄. qz nobis sumētib⁹. sanguis ille quē sumim⁹. de ore n̄ro p̄ nobis ad dñm clamat. Nos em̄ sumus terra illa q̄ apuit os suū z bibit sanguinem abel. i. xp̄i quē effudit cayn. i. iudaicus p̄plus. Unde factus est vagus z pfugus sup̄ terram. iux̄ illud. Disperde illos in v̄tute tua. z factus ē maledict⁹ illa maledictōe: sanguis eius sup̄ nos z sup̄ filios n̄ros. Et rursus postcōmunio q̄ iubiliū z leticiam designat non d̄. qz ecclia hac die plorat. Sed q̄ritur q̄re xp̄c voluit pati sexta feria? Rñdeo vt dies q̄ crucifixus est coaptaret̄ serte ferie prime creatōis. z serte etati huius mundi. Sigdem i sexta feria p̄mus hō sc3 adam creatus ē ad imaginem dei. z ex latē eius dormientis sumpta costā femina fabricata: z i sexta etate filius dei vt hominē ad imaginē dei creatū redimeret. in carne apparuit. q̄ i sexta feria dormiēs in cruce sanguinem z aquam de latē suo v̄n sanctaz eccliam consecrēt emisit: ideo q̄ in sexta feria pati voluit qz cū tali die adam peccauerit: illa etiā die hominē redimē voluit. de h̄ dictū est sub ti. de natali. Et nota q̄ xp̄c p̄pletis trigintaduob⁹ ānis z mensib⁹ trib⁹. vel fm̄ Lxij. trigintatrib⁹ z dimidio. crucifixus ē eadem die q̄ p̄ceptus ē a v̄gine. s. in sexta feria. q̄ fuit. viij. kal. aprilis. de q̄ diceb̄ in septima p̄te sub festo annūciatōis. Querit̄ etiā cū de morte sanctorū cū gaudio festa in ecclia celebrent̄. qz p̄ciosa est in p̄spectu dñi mors sc̄toz eius: q̄re ecclia hodie de morte dñi cū gaudio silit̄ non solennizat̄: videt̄ em̄ q̄ mltomagis debet letari z festū d̄ illa celebrare. cū mors ipsius sit p̄ciosissima. z mors mortis. z est n̄ra redemptō: z qz ap̄lus gl̄andus ait i cruce dñi n̄ri ihu xp̄i. Rñdeo ip̄se p̄ p̄ctis n̄ris mortuus est. sicut dicit dñs p̄ esayam. p̄pter scelus p̄pli mei pcussi eum: z ideo debet homo erubescē. non gaudē: cū z sol insensibilis erubescens radios suos retrouerit. qz obscurat̄ ē. z petre

Prima h̄o in calice mitti
Nō d̄ 2 fac gūstare
Nō ḡstare
Nō d̄ne p̄p̄e

It̄ off̄ p̄p̄m p̄ntatū
p̄ alt̄ d̄e oblatū p̄nt

Quid p̄p̄e f̄rui p̄p̄e

It̄ p̄p̄e p̄p̄e p̄p̄e
p̄p̄e p̄p̄e p̄p̄e
p̄p̄e p̄p̄e p̄p̄e

Quid h̄o in p̄p̄e p̄p̄e
p̄p̄e p̄p̄e p̄p̄e

scisse sunt. Ad merito g omnis homo in hac die f-
sticiam p tendit. ne esse durior lapidibz videat.
Pretea ipse dñs tristis fuit. Un. Tristis e aia
mea vsqz ad mortē. Et etiam brā vgo. Un. Et
tuaz ipsi aiam pñsibit gladius. Et etiam apli
Ad merito igr in hac die ecclia in artissimo e ieiunio.
z silentio. z tristicia passionis. De b dictū
e sub festo circūcisiōis. Rursus hūc diē celebra
m cū merore tristicia z abstinētia. passiones vō
scōz cū gaudio: qz scī p m martiriū statī celos
ascendēt. xpc vō ad infernū descendit. Sz qm
tartara pfregit. z inde scōz aias edurit z ecia
die resurrexit: iō tūc scz in die resurrectōis ma
rime letamur. Hinc e q passiones patz veteris
testamēti qz ad inferos descendēt n celebram.
pter q innocentū. ex eo q in ipsis singulis xpc
occisus est. z machabeoz put i. vij. pte sub eoz
festo dicef. De b etiam dictū est in pma pte sub
ti. de picturis. Et est nōndū q xpc passione sua
redemit n tm illos q tunc erāt in limbo inferni.
q locus dicebat sinus abrae vbi lazarus erat: b
etiam oēs futuros q sancta morte vitam erant
finituri. Un osee vl. Ero mors tua o mors. mor
sus tu ero infer. Sed nec oēs q in inferno erāt
inde exiit. Item qrit qre ecclia n pfect hac
die corpus dñi. cū dñs dixit. b facite in meaz cō
memoratōem. Et in gabilon. concilio dē. q nul
la dies excipit. q nō p viuētibz dēpcef. Pretea
cū xpc immolatus hac die z sabbato genuit in se
pulcro. z discipuli totam noctē seqntem vsqz in
diluculo in tristicia tñsegerint: rōnabile videt
vt hac die corpus dñi conficeret. z inde vsqz in
pma sabbati iugi silentō plopiti. a sacri altaris
misterio vacaret. Rñ deo ad b multiplex rō red
di pōt. Prima est. Dñs n p die q pateret acci
piens calicem z panē benedixit deditqz discipu
lis dicēs. Hoc e corpus meū. Hic est calix me:
z tūc immolat est in manibz suis. De q immo
latōne subiūrit. Hoc facite in meam pmemora
tōem. Illa igr die. f. feria qnta n est omittenda.
cū sit firmit inuicta: sef vō feria est dies scda. q
velut in monūto gescit. sabbatū tertia q velut
a morte resurgit. resurrexit em añ diem triduū.
Ergo dñice mortis qd pfici negt eo respectu q
ipse e a iudeis trucidat. eo tñsponit q suis ipe
manibz immolat: cui q rei illud magnū est i
diciū. q in nocte cene luminariibz extinctis vigi
lias celebram. Sicqz fit vt in qnta feria qsi sef
in duplū manna colligat: qm in hac die q i sab
bato n inuenit. Scda rō est. qz ecclia corpus il
lud qd flagellis z spinis z cōtumelijs ista die re
uera affectū est. n debet missaz cū solennijs cōse
cri: qm veniente veritate debet cessare figura.
Tercia qz ablata e hostia de manibz xpi z nris
Non g sacficient amici dū trucidāt inimici: b tñ

qz semp indigemus communione z semp est tps
communicandi. sacerdos ipm corpus recipit in
hostia a die añcedēti refuata. Quarta rō e. qm
hac die velum templi scissum ē. z cornua altaris
tñsuerfata sunt. z ita n hēm vbi corpus xpi cō
ficiat. Quita est. qz scz recessit z sublatus ē ver
sacdos. i. xpc sponsus ecclie. descendit em ad in
feros. Sertam rōem ponit innocentī papa di
cens. q iō in die pasceue z in sabbato scō sacra
mentū non celebrat. qz pstat aplos istis duobz
diebz in merore z tristicia fuisse. z se pmetum
in deoz occultasse. Adissa em q in iplo sabbato
celebrat. n ad ipsum sabbatū b ad diem ptinet
subseqntem. vt infra dicef. Septima qz moyses
ait. Vos tacebitis. z alius scz xpc pugbit p vob
Torcular em calcavit solus. Lū igr hac die n
sit corp dñi cōficiendū. ad hanc diem refuan
dū est. Hec sexta feria z ab ista oēs alie serte
ferie puilegiate sunt ppter xpi passionē. sicut z a
seqnti dñica oēs alie dñice ppter ei resurrectōem
Sunt at hmoi serte ferie sex puilegia. f. xpi im
molato. inferni spoliato. mortis pculcato. hūa
ni generis redēptio. paradisi aptō. z scpturaz ma
nifestatō. In pasceue vno solo cibo vescimur:
qz xpc ea die vñū scz. latronē sibi incorpauit. di
cens. Hodie mecū eris in paradiso. Unde ipse di
xit. Singularit sum ego donec transeam.
De sabbato sancto pasche.

Equitur videre de

sabbato sancto pasche. Sane sicut
deus opibz creatōis mūdi in sex die
bus ppletis. in septima regeuit ab omni ope qd
patrat: sic z in sef etate recreatōis opibz psum
matis. iux qd dñs in cruce pendens dixit psum
matū est. i. septima etate regeuit. Lū em aia ei
passibilitatē corpis exiuit qd dammodo regeuit
z pterea in sepulcro dormiuit. Ideoqz dies ista
sabbatū appellat. qd reges intēpretat. vt dictūz
ē in pphemia. ij. ptis. Quod anthonomasice sab
batū scīm dē: eo q vt pmissum ē significat reges
xpi ab ope creatōis in fine serte etatis. vel ppter
regem xpi. in cuius morte sanctificati sum. Bz
etiaz sanctū ppter baptisimū quod fit in die ista
in q noua ecclie ples sanctificat. Hec autem di
es sicut pcedens nullū habet officium diuinū. An dñi
in qua constat aplos fugisse z in merore fuisse. Bz
Nam officium quod cantat ē noctis diei dñice
scz de resurrectōe. n de sabbato: sicut z cōtingit
in sabbatis qttuor tpm. Quod apparet ex eo qz
dicit in cerei benedictōe. Hec est nor zē. Et in
collecta misse dicitur. Deus qui hanc sacratissi
mam noctem zē. Unde antiquus totum officiū
de nocte dicebat. Et adhuc in plerisqz locis fit.

Sabbatu
sanctu

An dñi
Bz affm

qz dñi
id affm
werke dñi

Quia hoc die pasche
ostendit vñū dñi

Primo ad nōdū q cathecumini qz est ipsum officium. cōsepulti cū xpo p baptismū resurgūt cū ipso. Scdo pte visitatōem muliez ad sepulcrū dñi mane venientū. Tercio qz dñs de nocte resurrexit fm hiero. gre. z amb. z iō qz nor ista tāto lumine illustrata ē ex dñi resurrectione. merito tūc vigilare z deo laudes canē debem⁹. Traditō qz iudeoz est xpm media nocte vēturū. In cui⁹ figura angelus tñsiuit media nocte pcutiēdo p̄mogenita egiptōz. z dñs tñsiuit ptegendō pplm suū. Et hiero. Reor inqt t̄ditōem aplicaz pmanisse vt in die vigiliāz pasche ante noctis mediū dimittē non liceat p̄los expectantes xpi aduentū. vt resurgēti saluatori occurrant: z p̄t⁹ q̄ t̄ps illud transierit. securitate p̄sumpta festiū cunctos agē diem. Sz qz qd p deuotōne fuerat institutū. in min⁹ honestas actōes qbz nor facultatē p̄bet p̄uersum est: institutū fuit vt officiū ipsi⁹ noctis de die celebrare. De h̄ tactū est i phemio. iij. ptis. z in. v. pte sub ti. de noctnis Aug⁹. tñ dicit dñm i diluculo surrexisse. z ipm p. xl. horas mortuū siue in sepulcro extitisse: cui ecclia p̄sentire videt. q p resurrectione matutinū ea de z celebrat hora. Silet g ecclia vsqz in horā x. z tunc cōgregat ad officiū celebrandū qñ resurrexō appropinqt. vicz circa vespam noctis q̄ luceſcit in p̄ma sabbati. z q̄i p totam noctē vsqz ad diei claritatē p̄tinuat. vt illud impleat. Nor illuminatō mea in delitijs meis. z nor sicut dies illuminabit. Tribz at de causis dñi hec dies illuminata. Primo qz refulget in delitijs nr̄is p̄tē redemptōem seu resurrectionem aīaz: q̄ licet sit in die pasceue morte dñi recuperata. ei⁹ tñ gaudiū z leticia est ad hanc noctē translata. p̄tē rōnem positaz sub gnta feria cene dñi. vbi agit de olei p̄sectione. Scdo p̄tē resurrectionem corpoz q̄ dño resurgente p̄ma sabbati sperat futura: iō qz vigilam⁹ z resurgenti vigilādo p̄cinim⁹. Terci o p̄tē baptismi sac̄mentū qd hodie celebrat: qm̄ ab illis causis sumpsit exordiu. z illaz nob tribuit fructū. Celebrat em̄ hac die cathecuminoz officiū: vt ipsi xpo cōsepulti p baptismū i morte. cū eo resurgant. Hec g nor pascha dñi qd transitus int̄p̄retat. q̄ transiuit dñs de mundo ad p̄m de morte ad vitā: tñsim⁹ z nos (pascha em̄ nr̄m imolatus est xpc) de hoste ad p̄m. de tenebris ad lucez. de reatu ad grām. de pena ad glīam. de pugna ad victoriam. Hec nor siue pascha in q̄ resurrexit dñs. fuit. xvij. luna mensis p̄mi. i. aplis. q est p̄mus apud hebreos. q computant menses fm lune cursum. Ideo q̄ dem in mense p̄mo resurrexit. qz ipse est p̄ncipiū. Item i deo in luna. xvij. vt p obſuatōez decalogi pduceret nos ad et̄nam regem sabbatismi. als sabbati sui. Surrexit igit cū luna alta petit: ad desi-

gnandū q ecclia petere debet alta vtutum. z scā dē ad templa celoz. Item in tertia hebdomada lune surrexit. p qd terciū t̄pus scz gr̄e aduenisse significauit. Et inde est q cū semp in lunatōne aplis z in plenilunio hanc solēnitatem ex iussu dñi celebrem⁹: qñqz in nr̄o apli. z qñqz in martio eam solennisam⁹: s cū p̄t⁹. xij. lunatōes p̄stitum⁹. innuit q p decē legis z duo caritatis p̄cepta ad resurrectionis glīaz pueniem⁹. Si vō eaz p̄t⁹. xij. lunatōes obſuam⁹: innuit q p decalogū z trinitatē pueniem⁹ ad glīam et̄nitatis. Ad huc iō hec nor i plenilunio celebrat. qm̄ lune iubar lumis a sole mutuat: luna ē ecclia. sol xpc: q dū occidit occidit. s eius occasu ecclia gr̄e plenitudine illustrat. Item hec nor in q̄ xpc resurrexit. eqnoctō tñfacto. qñ scz dies icipiūt crescē z esse maiores noctibz celebrat. Primo. qz p̄t⁹ ignorantiam p̄longat de deo scientia. z vbi abūdauit iniquitas supabūdauit z gr̄a. Scdo qz vtutes in nobis crescē z vicia supare dñt. Tercio qz p eius resurrectionem tenebre mortis cepe minui z dies vite incepit augeri. Quarto qz p ipm q ē lumē de lumē puenit ad diē lucis et̄ne. Itēz hec nor celebrat in vere. qñ p̄t⁹ hiemis aspiratē flores vernant z volucres iubilant: qz pulso p̄f die gelu mundus fleuit pulcritudine vtutū. z i oēm t̄raz exiuit son⁹ eoz. Hec nor ē vtriusqz diei p̄munis. scz sabbati p̄cedētis z dñice seqntis. Naz vsqz nunc dies p̄cedebāt noctē. nūc ecouer so fit. Conditor em̄ t̄pis fecit. vt a p̄ncipio dies naturalit̄ p̄cedēt noctē. fm qd dicit sc̄ptura. Fiat lux. z facta ē lux: z ea p̄cedēte p̄ sup̄ emispiū ab oriente in occidentē factū est vesp̄. z redeūte ea p̄ inferi⁹ emispiū ab occidentē in orientē sc̄m̄ est mane. Precessit g dies noctez. in signū q hō siue adaz tñsitur⁹ erat de luce vtutū in tenebras vicioz: siue q hō a die paradisi descendēt ad noctē inferni. Sz in resurrectionis nocte artificialit̄ fecit dñs. vt nor reciprocando p̄cedēt diem: i signū repatōis sc̄bi ade. q nos p suaz resurrectionz de pctōz tenebris repauit ad lucem. Un apl̄s. Nor p̄cessit. dies aut̄ appropinqbit. Seriatim igit hui⁹ diei officiū p̄seqntes dicemus. Primo p quē quō z gr̄e agni de cera hac die fiāt. Scdo de b̄ndictōne cerei. Tercio de lectōibz z t̄ctibz. Quarto de b̄ndictōne baptismi siue fontii. vbi etiam agit de cereis cathecuminoz. Quinto d̄ baptismo. vbi etiaz agit de vestibz q̄s neophiti octaua die deponūt. z de patrinis. Sexto de cōfirmatōne. Septimo de missa.

In p̄mis itaqz hac

die acoliti ecclie roāne faciūt agnos de cera noua b̄ndicta. vel de cera cerei paschalis ani p̄cedētis ad mixto crismate. q

*h̄ plenilunio hanc ap̄ho
et plenilunio celebrat*

celebrat in vere

*h̄ vbi romanū p̄m̄ agnos
h̄ de de cera*

in sabbato in albis in ecclesia p dñm papaz p̃plo
distribuunt. Agni isti significant agnū illū im-
maculatū q tollit pctā mundi. Cera significat
ei⁹ hūanitatē sicut bt̃s greg. dic. Ad el in cera.
diuinitas in hūanitate. Apis q̃dem q̃ opat̃ ceraz
cū melle nulla re soluit libidie: z bt̃a ṽgo eū q̃ ē
deus z hō p̃cepit sine virili semine. In cera ad-
misceat̃ oleum seu chrisma: qz dñs ñr plenus est
miscōia q̃ p oleū designat̃. In octaua distribuū-
tur. qz in octaua resurrectōis dñs suis p̃mia di-
stribuit. Rursus agn⁹ in agno cereo p̃figurat⁹.
z in pascha immolat⁹ ad memoriaz reducit̃: cui
bt̃s greg. oleū infundi instituit. qm̃ paschalis
agni misteria reserauit. Hi etiam cerei agni fi-
gurant agnos nouellos. de q̃b̃ ecclesia cantat in
sabbato in albis. Et i d̃eo qñqz i illo sabbato fi-
unt. qd̃ etiaz vsus aplic⁹ docet: qm̃ in dñica tūc
seq̃nti dño papa volēte mēsam int̃re. z p̃ agnos
cercos capellanis z familiarib⁹ suis distribuē.
vn⁹ acolit⁹ solēnit̃ portans z p̃ntans sibi agnos
ip̃os. dicit sibi alta voce. Dñe. dñe. dñe. isti sūt
agni nouelli q̃ ānunciauerūt all̃a. mō venerūt ad
fontes zc. Hi agni a fulgure z tēpestare fideles
z credentes defendūt. p̃t̃ vtutē p̃fectionis z bñ-
dictōis. Sane fm̃ q̃rundaz eccliaz p̃suetudi-
nem cere⁹ bñdict⁹ distribuūt in octaua pasche
p̃plo ad suffumigādas dom⁹: ad significandū q̃
in vltima resurrectōe xpc̃ fidelib⁹ in p̃mio tri-
buet̃. ad qd̃ exp̃ssius significādū romana ecclesia
agnos facit sup̃dictos.

Secundo loco pa

schalis cere⁹ bñdict⁹. Circa qd̃ scien-
dum ē q̃ i p̃ncipio officij tot⁹ i ecclesia
debet ignis extingui. z nou⁹ de lapide p̃cusso cū
calibe vel ex cristallo soli obiecta debz elici: z de
sarm̃to foueri. Ignis vet⁹ veterē significat legē.
cui⁹ figure in morte xpi cōplete fuere: z iō velut
extincte cessare debuerūt. s̃ de lapide. i. de xpo q̃ ē
lapis āgularis. q̃ verbē crucis p̃cussus sp̃m̃ sc̃m̃
nobis effudit: vel de cristallo int̃ solem z lunaz
mediante. i. d̃ xpo q̃ fuit mediator inter deum z
hoīem. q̃ sicut ipse testat̃. ignē in terrā mittē ve-
nit. nou⁹ ignis elicit̃: dū p̃ eius passionē vel re-
surrectōnem sp̃s sc̃s nobis infundit̃. cui p̃bet
alim̃ta sarm̃entū. i. xpc̃ q̃ est vitis vera. Crista-
lus q̃ plucida. est xpi humanitas resurrectōne
splendidissima. Ad h̃ nou⁹ ignis iō bñdict⁹. vt
sicut ille q̃ est lumē indeficiens. illuminans oēs
hoīem venientē in hūc mūdū. igne illuminauit
moysen: ita illuminet sensus z corda ñra. vt ex
bis tenebris ad lumē z vitaz et̃nam mēamur p̃-
uenire. Hec ē vana religio solēni p̃cessiōe ad h̃
ignis bñdictōem exire. in q̃ memisse debem⁹ ex-

undū nob̃ esse ad illū. quē iudei ex castra eiecerūt
Exeam⁹ inqt apl̃s ad eū ex castra. improprie
eius portantes. Et bñdicim⁹ illū cū cruce z aq̃
vt nos in passionis ei⁹ p̃ quē sp̃s sc̃s accipit̃ lo-
tos eē significem⁹. Rursus extinctis ecclie lūina-
rib⁹ z igne d̃ pet̃ cū calibe excusso. ignis aq̃ asp̃-
git̃ bñdicta. qz extinctis apl̃is q̃ lux mūdi a xpo
dicti sunt. de xpo pet̃ excussus ē ignis caritatis
cū calibe lāce vulnerantis. dū sanguis z aq̃ de
ei⁹ corpe sacro emanauerūt: a q̃b̃ efficaciam h̃nt
sac̃mēta. q̃b̃ mediātib⁹ in amorē dñi inflāma-
mur aq̃ gr̃e p̃fusi. Et attende q̃ sicut his singul⁹
dieb⁹. i. cena dñi. pasceue. z sabbato sc̃to. ignis
extinguit̃. sic volūt qdā vt etiā in eis nou⁹ ignis i
mēoriāz passiōis vt p̃dirim⁹ accēdat̃. Subse-
q̃ntē bñdict⁹ cere⁹ ex institutiōe zozimi z theodori
p̃mi pape: s̃ bt̃s amb. bñdictōem dictauit. q̃
aug⁹. z petr⁹ diacon⁹ cassinē. monach⁹ alias
bñdictōes dictauerūt. q̃ in vsu ñ sunt. bñdict⁹ at̃
i d̃eo. qm̃ ex simplici sui natura absqz bñdictōe
nō potest t̃nsire ad significatiōez misterij colūne
ignis. de q̃ iam dicebat̃. Bñdict⁹ etiaz p̃t̃ gl̃iam
resurrectōis eius quem z p̃ bñdixit. z qz p̃ ip̃m
xpc̃ visibilit̃ ad memoriā reducit̃. Bñdict⁹ qd̃
etiam p̃nte ep̃o vel sacerdote a diacono q̃ ē mino-
ris ordinis: qz xpc̃ resurgens a mortuis p̃imum
marie magdalene se manifestās. voluit p̃ debili-
orem sexū gl̃iam sue resurrectōis apl̃is nūciari
vt sicut ñre mortis initū p̃ mulierē in mūdum
int̃uerat. ita z repatiōis initū p̃ mulierē nunci-
aret̃. Ad h̃ diaconus bñdicens cereū. significat
euangelij p̃dicatōrē: q̃ xpm̃ p̃ nob̃ passionis vio-
lencia corpali⁹ extinctū. d̃z laudū bñdictōib⁹ p̃di-
cādo. resurrectōis lūmiosa gr̃a reddē illustratū
Qui dalmatica induit̃. qm̃ debz eē celesti puer-
latōe adornat⁹. quaz dalmatica ip̃a desig̃t. Por-
ro cere⁹ sup̃ colūnaz illuminat⁹. significat p̃mo
colūnam ignis q̃ p̃cebat in nocte p̃lm̃ isrl̃ ex-
tinctus d̃o significat colūnā nubis q̃ p̃cebat
i die: p̃ma qd̃ de nocte illuminās. z sc̃da de die
refrigerās. in q̃ sp̃s sc̃s significabat̃. tenuit q̃-
dem i nob̃ colūna nubis figurā humanitatis. z
colūna ignis figurā d̃initatis. Recte at̃ cere⁹ co-
lūnaz significat. Nam illa p̃cessit p̃lm̃ ad mare
rubz in q̃ baptizati sunt. iste d̃o p̃cedit neophi-
cos ad baptismū. Itē ille p̃cessit p̃lm̃ vsqz ad t̃-
ram p̃missiōis. Iste d̃o p̃cedit. vij. dieb⁹ neophi-
cos ad fōtes: z dñs nos p̃cedit. vt pet̃ nob̃ viam
vsqz ad p̃riaz. q̃ p̃t̃ finē h̃ vite q̃ septenario re-
uoluit nob̃ p̃mittit̃. Et nō q̃ nec in p̃ma nec in
sc̃da māsione colūna p̃cessit p̃lm̃ s̃ in t̃cia. Pri-
ma māsio fuit i ramate. sc̃da i segor. t̃cia i ethā.
Ramathe int̃ptat̃ p̃motō tinee. Segor taberna-
culū. Ethan firmū vel p̃fctm̃ vel signa ei⁹. He-
tres māsiones his trib⁹ dieb⁹ dñi coaptant̃ sc̃z

*Examinandum
Veneris ignis extinguitur*

Ignis

diebus passionis, sepulture, et resurrectionis. Nam in die passionis fuit dominus quasi in ramate, id est in commotione tinee, videlicet in commotione iudeorum: quod ad mortuum tinee vestem iconsumit dominus, id est ecclesie unitatem, in quo et ipsum demoliri nisi sunt. Sed de hac mansionem quasi exiit cum obiit, et venit in segor, id est in tabernacula cum in sepulcro latuit, et tanquam fortis miles fortiter dyabolum ligando vasa eius diripuit, tabernacula enim militantium sunt. Sed de hac mansionem, exiit cum surrexit et introiit in ethan, quod interpretatur firmum seu perfectum, seu signa eius: quod ipse resurgens a mortuis iam non moritur, mors illi vult non dominabitur: tunc signaculum suis fuit: cum ipse eis gloriosus apparuit et nos tanquam columna ignis illuminavit. Secundo cereus super columnas significat christum, quod nos in huius mundi nocte illuminat, et in die a viciorum incertitudo refrigerat ut promissum est. Recte quidem cereus christum significat propter tria quod in eo sunt: lichmen namque animam, cera corpus, et lumen divinitatem significat. Tercio cereus renouatur et illuminatur per benedictionem, significat novam christi doctrinam quod est in novo testamento scripta. Ad datum novum do vobis. Et lumen gratiam novam quod non dominica singulariter illustrata est videlicet christi resurrectione, quod resurgens a mortuis apparuit in carne gloriosus et splendore divinitatis illuminatur. Huius enim cerei ceram apes nostre sine concubitu eduxit, et christi carnem virgo maria precepit et peperit, et in carne dei quasi mel in cera preferens inviolata permansit. Incipit autem cerei benedictio. Exultat etiam angelica turba celorum etc. de hoc enim est exultatio, quod exiit suos de inferno et de eius victoria. Ascendit enim super occasum dominus nomen illi. Et primo salutatur populum dicens, Dominus vobiscum, ut illum reddat benivolam et attentum. Letetur lumen cerei seu eius signum duplex est, significat enim spiritum sanctum quod christus plenus fuit, et gloriatur resurrectionis eius. Secundum primum misterium in quibusdam ecclesiis cereus a principio benedictionis accenditur, quod christus ab initio sue conceptionis spiritu sancto fuit repletus. Et verba benedictionis in hoc personare videntur. Nam statim circa principium dicit, Gaudeat se tellus tantis irradiata fulgoribus. Et postea subdit, Letetur nostrum ecclesia tanti luminis adornata fulgoribus. Et postea diaconus rogat circumstantes cum eo misericordiam domini invocare, ad tam miram huius luminis claritatem: quod licet de signato intelligat scilicet de christo, conveniens tamen videtur ut et ipsum signans ei aliquo modo put fieri potest coram deo, et eius similitudinem gerat. Quod ad alterum autem misterium, videlicet quod lumen glorie resurrectionis significat: in quibusdam ecclesiis illuminatio ceteri usque per appositionem incensi differret. Insignit enim ipsi cereo diaconus quoniam signa thuris in mortuum crucis cum dicit, Suscipe sancte patre huius incensi sacrificium vespertinum. Siquidem passio salvatoris, revera fuit sacrificium vespertinum legis, iuxta illud, Ele-

natio manuum mearum sacrificium vespertinum, quod fuit in vespa mundi, id est in sexta etate factum et in vespa diei. Que signa thuris designant aromata quod mulieres emerunt ut vngerent crucifixum. Emerunt enim ad lram aromata vespe sabbati, quod sabbato siluerunt propter festum sabbati. Et ostendit ecclesia se illam devotioem habere in aromatibus virtutum. Et quoniam signa significant quoniam plagas in cruce receptas. Post hoc aliquantulum inferius fit cerei illuminatio: quod per passionem secuta est resurrectionis gloria. Et lucet cathecumini ante baptismum et per usque ad octavas: ad nondum quod christus lucet ecclesie usque in die iudicii. De quo et quod candela ex quo cereus illuminatur affigitur in capite penitentis, in summitate baculi formati, dicitur sub titulo, de septem diebus per pascha. In cereo etiam affigitur tabula seu carta scripta, quod significat tabulam in qua pilatus scripsit. Ihs nazarenus rex iudeorum: quam vidimus parisi in capella illustris regis francorum, una cum spinea corona et ferro et hasta lancee, et cum purpura quod christum induerit et cum sindone quod corpus fuit involutum, et spongia, et ligno crucis, et uno ex clavis et alijs reliquijs multis. Et cum cereus christum significet, merito in dicta tabula inscribitur annus domini tunc currens cum eius incarnatione: quod in cereo notatur quod christus est annus antiquus et magnus plenus dicitur, de quo in octava parte sub titulo, de anno solari dicitur. Ideo autem christus annus dicitur: quod sicut in anno dicitur habet multitudo fructuum, ita in christo fuit et est multitudo omnium bonorum fructuum. Habet enim christus suos menses ut sunt, xij, apostoli: et suos dies ut sunt omnes fideles: et suas horas ut sunt neophyti. Scribitur etiam in ipsa tabula annus ab origine mundi currens: ad nondum quod ipsa est alpha et omega. Scribunt etiam ibi inditio vel era vel epacta, de quibus sub dicto titulo, de anno solari dicitur: ad nondum quod hominum actiones et temporum successiones per dei dispositionem ordinantur. In quibusdam ecclesiis additur alter cereus minor, primum maior presecrat in personam christi dicentis, Ego sum lux mundi. Aliter in personam apostolorum, quibus ipse dominus inquit, Vos estis lux mundi. Alterque cereus precedit cathecuminos ad baptismum, et apostoli nos ad terram promissionis. Item christus per se illuminat ecclesias, illuminat etiam illas per apostolos quod precepta diligenter intueri et observare debemus. Quod ostendit ex illuminatione aliorum cereorum quod ab illis duobus illuminantur. In plerisque ecclesiis duo alij prout cerei accedunt a maiori, et statuuntur unus ab una parte cerei benedicti, alius ab alia: quod significant sanctos veteris et novi testamenti, quod per christum illuminati sunt, vel doctrinam apostolorum et prophetarum quod cum christo concordant. Illi autem et cetera ecclesie luminaria ex igne maioris cerei accedunt: ad figurandum quod ignis spiritus sancti a christo precedit: et quod non solum prophete et apostoli quod per duos cereos significantur, verum etiam omnes ecclesie fideles a christo illuminati sunt, quod ideo sunt

Cereus huius

Reliquie quos ante opus est

apprehendit huiusmodi et prout

subdit

transi
hujus

duo. tū qz apli bini ad p̄dicādum missi sunt: tū
qz discipuli z alij illuminati a x̄po gemina cari
tate feruent. z tam v̄bo q̄ exemplo lucēt. P̄nt e
tiā ipsi duo cerei cathecūinos significare. q̄ a lu
mie maioris cerei accēdūt. qm̄ a lūine x̄pi optz
cathecūinos illūinari. Lumē qdē x̄pi ē ei⁹ glia z
doctrina. q̄ p̄ seq̄ntes lectōes itelligūt seu īsinuāt

¶ Ercō loco circa le

ctōnes z circa tractus sciendū est. q̄
lectōnes q̄ x̄pi glia z doctrina z signi
ficant. idcirco carent titulo: qz cathecumini dū
non sunt ciues iherusalez. z sc̄pturas ignorant.
z nomina ciuū iherusalem ignorant. Uñ si eis
noīarent noīa doctorū veteris z noui testamēti.
forte poti⁹ p̄tēnerent q̄ venerarent. Larent etiā
titulo. qz x̄pc caput n̄rm nondū redditū ē nobis
Legunt q̄ sine tono. qm̄ in eis insipientes z ca
thecumini simplices instruunt. Lectōes aut̄ in
q̄busdam eccl̄ijs legunt q̄ttuor. in q̄busdaz ser. i.
q̄busdam. xij. z in q̄busdaz. xxiij. Qui q̄ttuor le
gunt. iō faciūt: qz doctor cathecuminoz debz eē
p̄uicator eoz. debet em̄ eis pare cōuiniū in mē
sa sacre sc̄pture. q̄ p̄ mensaz q̄ in tabernaclo dñi
fuit significat: q̄ q̄ttuor pedes habuit. qz sacra
sc̄ptura q̄ttuor modis exponit. viz historice. al
legorice. tropologice. z anagogice. qd̄ pleni⁹ di
ctū est ī phemio hui⁹ libri. Prima lectō. In p̄n
cipio creauit deus celū z terram. q̄ est gen. i. c.
historiam mōstrat. Ad lrām em̄ facta sunt q̄ ibi
dicunt de creatōne celi z t̄re. z aliaz rez. de ho
mine q̄ factus ē ad imaginē z similitudinē di. z sic
de alijs. Sc̄da lectō sc̄z. Factū est in vigilia zc̄.
q̄ est exo. xxiij. c. ptinet ad allegoriaz. Tercia. s.
Apprehēdent septē mulieres zc̄. q̄ est esa. iij. ca.
ad tropologiam. Quarta sc̄z. Hec ē hēditas f̄
uoz. q̄ est ibidē. lv. c. ad anagogē. put infra pa
tebit. Clez si diligent̄ attēdē volum⁹. p̄ma lectō
z sc̄da taz ad p̄mū q̄ ad sc̄dm pedez ptinet: t̄cia
poti⁹ ad sc̄dm q̄ ad t̄ciū. Prima ptinet ad sc̄dm
pedem sicut ad p̄mū. Nam q̄ in ea historice di
cunt allegorice exponunt. Uerbi gr̄a. Factus ē
hō. i. x̄pc ad imaginē z similitudinē dei. mascu
lū. i. x̄pm z feiaz. i. eccl̄iaz. creauit eos. Uel etiā
ptim ad sc̄dm. ptim ad t̄ciū referē: qz opa sex
diez coaptant opibz lucis sp̄ualibz. q̄ interior
reformamur z illuminamur. Nepe op⁹ p̄mi diei
fuit lux q̄ significatur illuminatō fidei. Opus
sc̄di diei fuit firmamentū. qd̄ diuidit aq̄s sup̄i
ores ab aq̄s īferioribz. Hoc ē firmamentū sacre
sc̄pture qd̄ diuidit aq̄s sup̄iores. i. angelos q̄ eo
non indigent ab aq̄s īferioribz. i. homibz q̄ eo
indigent. Opus terciū diei fuit segregatio aq̄z
ab arida. i. segregatō eoz qui dediti sunt fluxui
carnalium voluptatū. z q̄ quemadmodum aq̄ se

z alios quatiunt. ab his q̄ ad modum aride siti
unt fontē aq̄ viue vt possint fructificare dicētes.
Sitiuit aīa mea ad deum fontem viuū. Quar
te diei opus est creatō luminarium in firmamē
to. Hec luminaria sunt doctores. q̄ inherentes
firmamēto sacre sc̄pture īferioribz lumine sci
entie lucent. Quinte diei opus est creatō pisciū
z auiū ex aq̄s. p̄ q̄ itelligunt̄ renati ex aq̄s ba
ptismatis: quoz qdam beneficio baptismatis
vtunt̄ ad modum pisciū vt puuli. qdam vō alis
gēme caritatis ad instar auium volant ad sup̄i
ora. vt boni adulti. Uñ in p̄ma lectōne d̄r. Spi
rit⁹ dñi ferebat sup̄ aq̄s. sc̄z baptismū. In aq̄s
em̄ remanent pisces. i. curiosi. Aues vero. i. ba
ptizati ad celestia volant. Serte diei opus ē cre
atio aīalium de terra. Sigdem terra caro n̄ra ē
ex q̄ creant̄ aīalia. cū ex ea p̄cedunt opa viua. z
ita interior hō noster reformat̄. vt in eo imago
z similitudo dei reluceat fm̄ qd̄ dictū est ibi. Fa
ctus est hō ad imaginē z similitudinē n̄ram. Rur
sus p̄ p̄mam lectōnem instruunt baptiza ndi ne
credant manicheis. q̄ dicunt oīa hec visibilia a
rege tenebrarū fore creata. Post istaz p̄mā le
ctōem nullū seq̄ canticū. Sunt em̄ q̄ttuor can
tica sicut z q̄ttuor lectōes. Post duas p̄mas seq
tur vnū canticū z p̄ vltiaz duo cantica sequūt.
Post p̄mam q̄ n̄ seq̄ canticū. qz in eo agit̄ de p̄
mo hoīe q̄ creatus deū nō laudauit. s̄ peccauit.
z in eo oēs peccauerūt. i. deo qz potius debēt seq̄ lu
ct⁹ q̄ canticū. qd̄ est exultatio mentis habita de
et̄nis. Quia vō p̄m⁹ homo p̄ oblectamenta pec
cati a glia cecidit. z ad eam redire possumus si
ratōne contra pctm̄ steterimus. idcirco orat sac
dos statim post lectōnem dicens. Deus q̄ homi
nem mirabiliter collocaſti z mirabilius refor
maſti. da nobis p̄ oblectamēta mūdi rōne p̄sistē.
vt ad et̄na gaudia puenire mereamur. Et in eo
etiam q̄ ipse dicit. q̄ hominem mirabiliter crea
ſti z mirabilius reformaſti: innuit q̄ in p̄ceden
ti lectōne historice agit̄ de hominis creatōne. z
allegorice de eius resurrectōe. i. de illo p̄ quem
facta est redemptio. In secunda q̄ lectione est
historica narratio. s̄ ipsa ptinet ad sc̄dm pedem
mense: qz qd̄ ibi historice dicit̄. allegorice intel
ligit̄. Nam sicut in mari rubro submersis egi
ptijs liberati sunt hebrei: ita z in baptismo sub
mersis vitijs z pctis liberat̄ p̄pls dei. Uñ p̄ illā
lectōnem seq̄ canticū leticie z exultatōnis viz.
Antemus dño. exo. xv. ca. in quo exultat p̄plus
x̄pianus. qui a sp̄ualibz egiptijs p̄ baptismum
est liberatus. sicut iudei a corp̄alibz. z i deo sac
dos orat vt dñs ad salutem gentium operetur ī
aq̄s baptismatis misterium quo ipse p̄orem po
pulū ab egiptijs liberauit: p̄ egiptios q̄dem pec
catores. p̄ mare rubrū baptismus itelligit̄. ex

q̄b̄ egiptijs neq̄ puus neq̄ magnus p̄mansit. nec etiam in baptismo magnū vel puū pctm̄ remanet. q̄d̄ in p̄nia facile non p̄tingit. Recte igr̄ subiicit canticū illd̄. Cātem⁹ dñō. q̄ licet q̄d̄iu hō in pctō est deū laudare n̄ pōt. q̄ non est speciosa laus in ore pctōris. tñ cū liberatus ē potest cantare dñō p̄mū canticū sc̄z de liberatōne sua. Tercia vō lectō q̄ est d̄ esa. ptinet ad sc̄dum pedē mēse sc̄z ad allegoriaz. licet ⁊ ad terciū sc̄z ad tropologiam vtcūq̄z valeat coaptari: in ea em̄ ptinent sac̄mēta xp̄i ⁊ ecclie. Sac̄mentū xp̄i ibi notat. Apprehēdent. vij. mulieres viz vnū. Septē mulieres sunt septē dona sp̄s sancti i baptismo collata. q̄ apprehēdēt vnū viz. i. xp̄m. vt in eo plene gescerēt: q̄d̄ in alio hoīe facē n̄ poterant. vitijs ⁊ pctis impediētib̄. Seq̄t̄ ibi. Panem n̄rm comedem⁹. q̄d̄ ad ip̄m sp̄m̄sc̄m cuius hec dona sunt refer̄. Nam sp̄m̄sc̄m panē suū comedē ⁊ vestimētis suis coopiri: nihil aliud ē q̄ ip̄m eq̄litate p̄ris ⁊ filij possidētez nullo indigē. Postea subiūgit. Tm̄modo inuocet nomen tuū sup nos. i. illi in q̄b̄ erit habitatō tua a nomine tuo xp̄iani dicant. Aufer obprobriū n̄rm q̄d̄ sc̄z in alijs hoīb̄ passi sumus. a q̄b̄ sepe per vitia ⁊ pctā expulsi sumus. Hec est ḡ allegoria. Adoralit̄ at p̄ septē mulieres intelligunt hoīes septiformi gr̄a repleti. i. sapientes. intelligētes. cōsulentes. fortes. sciētes. p̄ij. timorez dñi h̄ntes Qui apprehēdent vnū viz. i. xp̄m. ei p̄ fidē ⁊ caritatem adhēdo: hī dicant q̄d̄ in lectōne ip̄a se q̄t̄ sc̄z. Panem n̄rm comedemus. i. corpus tuū. q̄d̄ est noster panis. q̄ nobis ad refectōem dat: vestimētis sc̄z bonoz opm̄ p̄ frigus peccati op̄emur. inuocet tm̄modo nomē tuū sup nos. vt vicz a te xp̄iani dicamur. Aufer obprobriū nostr̄. sc̄z ne fui dyaboli nom̄emur. In eo vō q̄d̄ seq̄t̄. si abluerit dñs sordes filiaz syon. ⁊ lauet sanguinem iherl̄m de domo eius in sp̄u iudicij ⁊ sp̄u ardoris: notat sacramētū ecclie. Per sordes notat leuioza peccata. p̄ sanguinem ḡuioza. Leuioza em̄ peccata lauat dñs in sp̄u iudicij. i. leuiozis correctōnis. Grauiora in sp̄u ardoris. i. ḡuiozis satisfactōnis. Notat igr̄ in h̄ effectum baptismi: q̄ dñs tam grauiora peccata q̄ leuioza tollit p̄ baptismū. Post hanc lectōnem seq̄t̄ canticū quod est p̄mū canticū sinagoge sc̄z. Facta est vinea dilecto meo. esa. v. c. Vineā em̄ ad lrām sinagoga est. sepes circa eaz sunt obfuantie legales. turris in ea est templū. torcular altare olocausti. Et in eis sac̄mēta ecclie nihilominus intelligunt. Vineā em̄ est ecclia q̄ facta est in cornu illo. sc̄z de q̄ sc̄ptum est. Ererit cornu salutis nobis. h̄ cornu est xp̄c. ⁊ vinea facta est in loco vberi. Chriſtus est locus vber. de q̄ dictū est. Adons dei mons p̄guis. Circa hāc

vineam sepes est d̄ina protectō. fossa timor dñi. turris ip̄se xp̄c. de quo dictū est. Esto nobis domine turris fortitudinis. Torcular crux xp̄i. de quo sc̄ptum est. Torcular calcaui solus. Et q̄ i lectōne ⁊ cātico exp̄mūt sac̄mēta ecclie ⁊ sinagoge: idcirco sacerdos orat dicens. Deus q̄ nos ad celebrandū paschale sac̄mētum vtusq̄z testamēti paginis instruis. Vtriusq̄z testamenti dicit. vt notet vtriusq̄z sac̄mentū. Et subdit. Ba nob̄ intelligē misc̄diam tuam. vt p̄ceptōne p̄ntium munez firma sit expectatio futuroz. Adisc̄dia dñi quaz nos intelligē optat. est remissio peccatoz in baptismo. Presentia igr̄ munera sunt sp̄ualia dona q̄ in p̄nti pcipimus. Quarta lectō est. Hec est hereditas seruoꝝ dñi ⁊ iusticia eoz apud me dicit dñs. Et ptinet ad quartū pedem mense sc̄z ad anagogē. Nepe sicut ex p̄dictis patet in p̄ma lectōne instruit homo de sua formatione. In sc̄da ⁊ terciā de reformatōe q̄ fit in baptismo p̄ ip̄m xp̄m. Vnde iam n̄ restat nisi q̄ instruat cathecumini de vita btā ⁊ de bonis morib̄ p̄ quos ad eam veniūt. que in hac q̄rta lectōne docent. Siḡtem vita eterna est hereditas q̄ fuis dñi debet. ⁊ iusticia eoz est apud eum esse Nam meritis eoz iuste debet vt apud eum eternaliter quiescant. Ea vero que sequunt̄ ad mores ptinent. vt illud. Audite audiētes me. ⁊ comedite bonum ⁊ delectabit̄ in crassitudine aīa vestra. Per bonum intelligit ihs xp̄c vel vbum eius quo omnia reficiunt̄. Vnde notās delicias anime non carnis dixit. Delectabit̄ in crassitudine anima v̄za. Hanc lectōem sequunt̄ duo cātica in quibusdam eccl̄ijs. In ea em̄ agit̄ de hereditate eterna que erit in duob̄. i. in gl̄ia anime ⁊ corpis: sed cōuenientior est ratō: quia in ea agit̄ de duob̄ sc̄z de morib̄ bonis ⁊ vita beata vt dictum est. Prīmū canticum est sc̄z. Attende celum. quod est deutro. xxxij. ad bonos mores ptinet. Vnde vba canticī huius v̄bis lectionis in plerisq̄z respondent. In lectōne em̄ dicit̄. Iheriam vobiscū pactum sempiternū misc̄dias dauid fidelis. Et in cātico d̄. Deus fidel ⁊ absq̄ vlla iniquitate. Et ibi d̄ quomodo descendit imber ⁊ nix de celo ⁊ illuc ultra n̄ reuertit̄. sed inebriat trāz ⁊ germinare eaz facit. Hic d̄. Quasi imber sup herbaz ⁊ nix sup fenū ⁊c. Et q̄ bona oīa q̄ facim⁹ sunt ad dei gl̄iam referēda: idcirco circa finem lectōis d̄. Bate magnificentiā deo nostro. Attēdens vō sacerdos cathecuminoꝝ animos eē deuotos. ⁊ ad baptisandū eē patos: orat q̄ dñs q̄s aqua baptismatis abluit p̄tinua p̄tectōe tueat̄. Postea vō seq̄t̄ canticū in p̄sonā cathecuminoꝝ r̄ndentiū se affectare baptismū vt p̄ h̄ ad visionem dei pueniant. Vnde cantat̄ Sicut ceru⁹ desiderat ad fontes aquarum. ita

desiderat aia mea ad te deus. Sup q aug⁹. dicit q b in psona cathecuminoz d² desiderantiu ad fontē baptismi puenire. sicut desiderat ceru⁹ ad fontes aqz venire. Pr⁹ exponit desideriu suum cathecumi⁹. Sitiuit aia mea ad deū fontē vi. q. ve. z. appa. a. fa. dñi. qⁱ dicat. Si n in ingressu. si n in pgressu. satiabor tñ in puentu. Hoc desideriu pfirmat sacdos orans z dicens. vt desiderijs celestibz accēsi fontē vite sitiam⁹. Qui at sex lectōnes legunt b faciūt qz p xpī passionē z resurrectōem mūdus sex diebz pfect⁹: redempt⁹ z repar⁹ ē: vel pp^t senariū numez q pfect⁹ est. vt qz cathecumini ad sex opa miscdie inuitantur.

Nunc tangam⁹ p̄suetudinē ecclīaz. xij. lectōnes legentiū. qd faciūt in honorem. xij. aploz. a qbo pr⁹ xpī omnis doctna xpianitatis pcessit. a q cathecumini illuminant⁹: z hi qnqz legūt sex grece z sex latine. qz xpī a iudeis ad gētes tñsatus est. Greca em̄ z latina lingua sunt pncipaliores int̄ alias. z p eas apte totū gen⁹ oīm gētiū repataz p xpī intelligim⁹. Elez z si pmissi legant. xij. lectōes. nō tñ cantāt nisi qttuor canticā p̄dicta. Post. iij. nanqz lectōem cantāt p̄mū canticū. pr⁹ octauaz scdm. pr⁹. xj. terciū. pr⁹. xij. qrtū. Pr̄ma lectō est. In pncipio creauit deus celū z t̄ram. In q homo ad imaginē dei factus doceat. Sz hec imago pene amissa p pctm̄. ristaurat p baptismū. Tñ seqt scda lectō. Noe vō cū eēt zc. q est gen. v. i. fi. z. vi. z. vii. z. viij. c. i qua oñdī q oēs pierunt in diluuiō. exceptis his q in arca saluati sunt. Diluuiū est baptismus. arca est ecclīa. omnes em̄ q ex ecclīam baptizant̄ peunt. z illi soli q sunt in ecclīa merito saluant̄. Et qz p baptismū debet esse patus ad tēptatōez idcirco seqt tertia lectio. Temptauit de⁹ abraā q est gen. xij. c. in q ysaac legīt a p̄re oblatu. z aries p eo immolatus. z ita dei filius p nobis oblatu est: b non ei⁹ diuinitas. imo eius corp⁹ p nobis ē immolatu. Et qz in passione dñi maiorez efficacīa baptism⁹ recipit. idcirco seqt. iij. lectio scz. Factū est in vigilia matutina. in q oñdī q in mari rubro submersi sunt egiptij z liberati hebrei. Sacerdos em̄ est moyses. baptism⁹ mare. cere⁹ colūna ignis. cathecumini egiptij. baptizati hebrei. Tres p̄me lectōes sumpte sūt de gen. iij. de ero. quā seqt canticū siliē de ero. sumptū qd est canticū victorie. Quīta lectio ē. Hec est hēditas. sumpta de esa. in q agit de baptismo ibi. Sitiētes venite ad aq̄s. vbi inuitantur ad baptismū. Sex lectio est. Audi isrl. sumpta de baruch. c. iij. Sz puenientius d² sumi de hieremia. qz qcqd scpsit baruch ab ore hieremie sumpsit. In ea agit de xpī resurrectōe q in baptismi immersione significat. ibi. Post b in t̄ra visus est. z cum boibz puerfatus est. Septima ē

Facta est sup me man⁹ dñi. sumpta de ezechiele xxxvij. in q agit de generali resurrectōe. cuius causa pcessit resurrectō xpī. ibi. Ossa arida reuiuiscūt. Octaua est. Apprehēdent septē mulieres viz vnū. sumpta de esa. in q xpī z ecclīe sacramentū expmīt. z etiam baptism⁹. ibi. Cū abluerit dñs sordes zc. Post quā seqt canticū esa. in psona ecclīe vicz. Elīnea facta est. Nona ē. Virit dñs ad moysen. ero. xij. ca. in q sub figura agni imolati. xpī passio p nobis imolati expmīt. Decima est. Factū est obum dñi. q est iōne. iij. ca. sub figura em̄ iōne i mari. p̄iecti. z a cete absozpti. z tertia die euomiti: significant passio sepultura z resurrectō xpī. Undecia lectō. Scripsit moyses. z est deut. xxxj. c. in fine. quā seqt suū canticū. Attēde celum: in q pmittunt p̄mia renatis. qbo in lectōe hēditas dñi pponit. Duo decima est. Nabuchodonosor: dan. iij. c. in q figurate oñdī. q sicut angelus in camino ignis flāmam extinxit. ita spūsc̄tus p baptismū flāmam pcti extinguit. Tñ cathecumini baptismū desiderantes cantant canticū. Sicut ceru⁹ desiderat ad fontes aqz. qd sumptū est de ps. Ad ozoem aut q post lectōem seqt non d². Flectam⁹ gēua. in detestatiōem eius q nabuchodonosor rex in p̄temptū dei coegit pplm̄ gēua flectē. añ statuaz aureaz quā erexerat. Romani vō dicunt legē. xxiij. lectōnes. xij. grece z. xij. latine. ppter causam scptaz sub sabbato. iij. hebdomade aduentus. Pr̄mo legūt. xij. grece iux̄ tñsatiōnez. lxx. interpretum. q est autētica apud grecos. postea. xij. latine. iux̄tā n̄raz. z vt significent cathecuminos fundari sup fundamentū aploz z pphaz. Postea descendunt ad baptismū cū cātico: debent em̄ esse fontes in ecclīa z non alibi. qz mat̄ est ex q noua p̄genies generat̄. Quicumqz ḡ numerus fuerit in lectōibz. qttuor tñ sunt cātica. Est at canticū sc̄toz int̄cessio facta p cathecumini vt ecclīe iūgant̄. sicut z cant⁹ pr⁹ baptismū est gr̄az actō de p̄iunctis z int̄cessio vt p̄seuerent. Ideo aut cātica cantant̄. qz cathecumini qz ē hui⁹ diei officiū futuri sunt in p̄rio de cetū centūquadragentaqttuor milīū cantatiū canticū nouū. Cantant̄ etiam pp̄t futurā reuatiōem in veram innocētiāz. q̄ iam sc̄m sit qd cito venturū ē. Ex psona em̄ eoz cantores cātica canūt. q ceteri cantare nequnt. q̄si maculati itez pr⁹ baptismū. Uocant̄ aut cātica. qz cantant̄. vel qz libri vñ excerpta sunt cātica siue carminā vocant̄. De p̄mo sc̄ptum est. Tūc cecinit moyses z filij isrl̄ carmē b dño. De sc̄do sic. Cātabo dilecto meo cāticū patruelis mei. De t̄cio sic. Scpsit moyses cāticū. De q̄rto. z de oibz ita dicit aug⁹. in p̄fatōe cāticī Sicut ceruus. Jo qttuor cātica dicunt̄. qz sc̄pture qbo cathecumini

instruunt. quattuor sunt intellectus. Primum canticum habet intellectum historicum. secundum allegoricum. tertium morale. quartum anagogicum: quod vnumquodque subditur lectio in eodem dogmate persistenti. Ac ideo ultimis quattuor lectionibus. quod de bonis moribus et celesti patria disputant. coniungunt domino cantica. quod de eadem materia loquuntur ut premissum est. Illud quod nobile est. quod quicumque fuerint lectiones. semper orationes sequentes ad lectiones et rectus respiciunt preedentes. Et est preposterus ordo. aliter enim primo sacerdos orat. secundo legit lector. et exinde succinit cantor. Hic vero primo legit ut neophitis doctrina fidei proponatur. Secundo cantat in persona illorum ut cognoscat quanta sit deuotio et hilaritas baptizandorum. quod cognita sacerdos orat persistenter. ut eorum deuotio non deficiat. et incrementa suscipiat. Et sicut in lectionibus tituli supprimuntur. sic eadem ratione orationibus dominus vobiscum subhibetur. Et nota quod in hoc officio lectiones sunt quasi spes magistrorum. cantica quasi beniuolentia auditorum. oratio sacerdotis et responsio populi scilicet amen. sunt quasi confirmationes beniuolentie preedentis. Item hodie in lectionibus et letaniis senes precedunt. et iuvenes subsequuntur ut infra dicitur.

De loco de benedictione fontium seu baptismi dicturi premitimur.

quod ideo fit hac die baptizandus. quod in eo consepulsi sumus christo: et propter hoc baptizandus ter immergitur. put infra dicitur. Secundo ideo quod baptismus pertinet a passione et pertinet a resurrectione vim suam accipit: a passione ablutionem a pertinet a resurrectione gratie inuolutionem. Tercia ratio. quod sicut dominus tunc liberauit antiquos patres a carcere infernali. vnde esai. habitantibus in regione umbrarum mortis lux orta est eis. ita et hac die liberantur a peccato originali. In fontium benedictione et in cathecuminoz immersione quidam vtuntur simplicibus et lineis induuntis. propter rationem scriptam in prima parte sub titulo de altaris dedicatione. De letania quod in benedictione baptismi dicitur infra dicitur. In benedictione baptismi sunt sex quoniam sacerdos orat. aquam manu tangit. vocem mutat. cereum immergit. et alij cerei illuminant. insufflat sacerdos et christus miscet. Primo ergo orat deum patrem et per ihesum christum imploreat spiritum sanctum. ut in fontes descendat. ideoque in modum orationis legit. sed an omnia ab assistantibus sibi capiat beniuolentiam salutando eos dicens. Dominus vobiscum: et illi respondunt et cum spiritu tuo. quasi dicant. dominus sit tecum in tanto sacramento perficiendo. quod sine eo nil potes. Post sacerdos alloquitur dominum. quasi longe positum. rogans ut velit adesse patris dicens. Omnipotens sempiternus deus. adesto magne pietatis tue mysterijs adesto sacramentis etc. Sed quod videtur sacerdoti quod insufficiens sit et indignus ad inuocandum tamen

magnum dominum. ideo iteque circumstantes monet et vocem mutans dicens. Sursum corda. et ipsi respondunt. habemus ad dominum. Item quod dominus dicit. adhuc te loquente ecce assum. intelligens iam dominum esse presentem. monet alios secum gratias ei agere dicens. Gratias agamus domino deo nostro: et ipsi respondunt. dignum et iustum est. Postea sacerdos domino tanquam patri familiariter loquens dicit. Vere dignum et iustum est. equum etc. Et postea addit. Qui invisibili potentia tua sacramentorum mirabiliter operaris effectum. Postea ponit duo in quibus signatur est baptismus. Primum in exordio mundi nascetis. Secundum in purgatione mundi nocetis. Primum est cum dicit Deus cuius spiritus ferebatur super aquas. ut iam tunc in ipsa primordia mundi virtute sanctificationis aquarum natura perciperet. id est conceptura significaret. Secundum cum subiungit. Beati qui nocetis mundi crimina. per aquas abluens. regenerationis spiritum in ipsa diluvij effusione signasti. ut vniuersi eiusdemque elementi misterio et finis esset vicij et origo virtutibus: respice in faciem ecclesie tue etc. Et terminat hanc orationem. ut tue maiestatis imperio sumat vniuersi tui gratiam de spiritu sancto. Beate ter tangit aquam manu. Primo diuidens aquam in modum crucis. per quam ut premissum est baptismus marie efficaciam habet et recipit: ut aqua spiritus sancto fecundetur. et spiritus immundus expellatur. De fecundatione dicit. Qui hanc aquam regenerandis hominibus prepatat archana sui luminis admixtione fecundat etc. De expulsionem demonis dicit. Procul ergo iube te domine omnis spiritus immundus abscedat etc. vsque ibi. Non inficiendo corrumpat. Secundo aquam manu tangit. ut eam per inuocationem sancte trinitatis muniat. ne hostis ab illa expulsi redeundi habeat potestatem. Tunc tangendo dicit. Sit hec innocens et sancta creatura libera ab omni impugnationis incursum etc. Quod ex adiectiuis ibi positus prouincit. quod fons viuus ad preem. aqua regenerans ad filium. vnde purificans ad spiritum sanctum refertur. Tercio aquam tangit cum eam in quattuor prout partes ut iam dicitur. Trinitas igitur aqua tactus trinam sancte trinitatis operationem figurat. Hac oratione finita benedicit aquam dicens. Ego benedico te creaturam aquam. per deum vniuersum etc. ubi tamen vti videtur verbo prime persone dicens. benedico te. quod primo utebatur verbo secunde dirigens primo nunc ad deum. vel scilicet loquens de seipso vel de re benedicenda. Tunc ergo nunc verbo prime persone. ut ostendat se hoc facere ministerio. quod dominus facit autoritate. Et sicut in baptismo domini affuit trinitas. ita et in nostro baptismo eam adesse ostendit. Patrem adesse ostendit cum dicit. Benedico te creaturam per deum etc. et filium cum dicit. Benedico te per ihesum christum. et spiritum sanctum circa finem cum dicit. Descendat in hanc plenitudinem fontis virtus spiritus sancti. Sed nota quod in benedictione quod est per patrem ponuntur quoniam miracula in aqua facta ante aduentum christi. et in benedictione que fit per filium alia quoniam miracula in aqua facta post aduentum: quod licet

non omnino eodem ordine facta sint quo ponuntur. tñ qñtū ad mysteriū rōnabiliter ordinant. 7 posteriora pgrue pōzibz coaptāt. Pziora b or dine ponūt. Pzimo. q te sepauit vbo ab arida. Scdo. cui⁹ spūs ferebat sup te. Tercio. q te de padiso manare pcepit. Quarto. q te in deserto amara suauitate indita fecit esse potabile. Quito. 7 sitiēti ppo de petra pdurit. Posteriora sic ponunt. Pzimo. q te in chana galilee mutauit de aq in vinū. Scdo. q pedibz sup te ambulauit Tercio. q in te a iohē baptizatus est. Quarto. q te vna cū sanguine de latē suo pdurit. Quito q in te omnes gentes a discipulis baptizari pcepit. In oibz em his baptism⁹ expmī. 7 posteriora pōzibz p antithesim rñdent. Vbi nanqz in pmo miraculo aq scz baptismi vbo sepata ab arida. accedente vbo. terrenitatem pctōz a nobis sepat: 7 in b pmo similiē in baptismo aq mutat in vinū. qz tristitia pctōz expulsa mens nra q dā spūali leticia inebat. q p vinū intelligit. Vñ vinū letificat cor hoīs. Aquaz in vinū mutari. est timorē de pctis pueri in exultatōem mētis. Itē ibi dē in scdo miraclo. cui⁹ spūs ferebat sup aqs: 7 b similiē in scdo dē. q pedibz sup te ambulauit. Et hec duo bñ pueniūt qz in baptismo sicut in alijs indiuisibilis est opatō patris 7 filij 7 spūssancti: 7 vtrobiqz dē sup. qz gñia q conferē de supnis est: 7 vt notet q dñs potentiam suaz n alligauit. Item ibi dē in tercio. Qui te de padiso zc. h qui in te a iohē baptizatus est. qz gñia de padiso manās aquis in baptismo est infusa. Vñ de baptisimi gratia ecclia pfluens in qtuor ptes orbis dilatata ē: qd quodāmodo factū est qñ dñs baptizatus est a iohāne: qz tunc omnes aque vim regeneratiuam susceperūt. Kur sus ibi dē in. iij. Qui te in deserto amaram suauitate indita fecit esse potabilem. hic dē qui te vna cū sanguine de latere suo pdurit: qz in gentilitate q pus erat a dño deserta. aqua baptismi reficiendi mentes 7 sanandi habet effectū. Bul corata aut fuit aqua. quia p passionē crucis maxime baptismus plenaz recepit efficaciam. Vñ in cruce de latē dñi aqua pflurit. Itē etiam ibi in qnto dē. Et sicienti ppo d pet pdurit. h vero dē. q in te oēs gentes p discipulos baptizari pcepit: qz baptism⁹ a pet xpo originē hñs. pplm eū desiderantē reficit: n em pdest baptismus nisi sicienti cum. i. desideranti vel in se vl in alio. Vñ discipulis pceptū est vt baptizarent oēs gentes in noie pñs 7 filij 7 spūsscti: sicut in vl. c. math. dē. Hic ē nōndū q vbi dē. q te d padiso manare 7 in qtuor fluminibz exire 7 totaz tñam rigare pcepit. ibi sacdos aquam manu in qtuor ptes effundit: vt oñdat q gñia baptismi i qtuor ptes orbis sit dilatata. *Letex sacdos ipe sepe mutat*

vocem. In pñis em orat deum vt digne mūda re mentē eius ad suscipiendū spūssctm. 7 de pcat eius aduentū: 7 i deo voce humili scz in modum ozois legit. q vocis humiliatō est ad spūssancti aduentū. 7 ad eius dignam receptōez mentis ppatō. Postea vō indicans se illum hñe. legit in modū pfatōis: agens gñas. qz taz magn⁹ hospes dignatus ē ad tam humile hospiciū descendē: 7 recolens miracula iaz p aquam facta. Deinde pr⁹ bñdictōem q fit p filiū. q terminat. In noie pñs 7 filij 7 spūssancti. mutat vocez iterato. Cū em vsqz tūc in modū pfatōis cantauerit. postea legit in modū lectōis voce scz humiliori. q vocis humiliatō ē signū humilitatis: hūilitas em nra p baptismi regeneratōem ad alta poloꝝ reducit. Dicit g sacerdos. Hec nobis pcepta suāt tibi zc. quasi dicat. non audere tantam 7 tam altam rem scz spūssctm vt in creaturaz aq descēdat inuocare: nisi qz tu pcepisti nobis baptismā exercē. Et addit sacerdos. Tu deus omnipotēs clemens adesto. tu benignus aspira zc. vbi illō orat vt sicut in pdictis miraculose in aq opatus est: ita modo faciat vicz vt pter naturālē emūdatōnem quam pnt aque a bluendis adhibē corpi bus. sint etiam purificandis mētibz efficaces. Post b alta voce clamat sacerdos. Descēdat in hanc plenitudinez fontis vñus spūssancti. Itē alta voce. vt altū mentis desi deriū designet. Et tūc deponit cere⁹ in aquaz. q cerei immersio est spūssancti aduentus seu missio: q in aqua baptismi in spē columbe descendit. Scdo i deo cereus in aquam deponit. qm corpus xpi p ceraz signficatū. in baptismo aqs sanctificauit. 7 vim regeneratiuam illis ptulit. Tercō baptism⁹ cerei remissionē pctōz significat. quam p xpi mortē consecuti sumus. Habent qz neophiti cereos suos extictos. q 7 si plures sint. p vno reputant. Et in qbusdam ecclijs statim cum cathecumini baptizati sunt illumināt. In qbusdaz vō differ tur eoz illuminatō vsqz ad agnus dei. qd cantat in letania: 7 in qbusdaz etiā vsqz ad missaz. quando vicz alij cerei ecclie illuminant. Sane cerei qui statiz post baptismū accendunt. signficant q pturbatōem peccatoꝝ comitat illuminatō gratiaz. Qui differunt vsqz ad agnus dei signficāt q p agnū q tollit peccata 7 tenebras mūdi. renati 7 fideles illuminant. Qui vō differunt vsqz ad missam. i deo faciūt. qz missa illa ad noctē ptinet resurrectōis dñice: vt sicut nox illa irradiata fuit splendore dñice resurrectōis. ita et a lumine nostro irradiet. 7 vt neophitos nostros xpo cōsurrexisse significem. Et pp eandem causaz alij cerei ecclie ad missaz illumināt Et fm b cerei cathecuminoꝝ sūt sine luīne vsqz dū alij cerei ecclie illuminēt: ad nōndū q postq

What

Liber

Spūs sanctus purgauerit corda eorū. ⁊ eos intro-
duxerit in societate ⁊ vnitatē ecclie: tūc illūina-
bit corda eorū. Be cereis ⁊ neophiticoꝝ diceſ i ti.
de. viij. diebꝫ pꝛ^o palcha.) Post immerſionē ce-
rei in qbusdam ecclījs ſac̃dos inſuſflat in aquā
dicens. Totamqꝫ huiꝫ aq̃ ſubſtantiā regenerā-
di ſecūdet effectū. Pꝛimo vt ſicut in exorcismo
catechumini ſpūs imūduſ inſuſflat. vt ab hoīe
recedat vt infra diceſ: ita ⁊ i exorcismo aq̃ vt ab
ea expellat ⁊ adīpleat qđ dñs iqt. Nūc pnceps
mūdi huiꝫ eīcieſ foras. Scđo vt itelligat ſarba-
nas qnt^o habeat. qꝫ tam leuiſ vīcz p ſuaue eruf-
flatōem pōt expelli. Tercio vt ſac̃dos oñdat q̃li
ignoīa dyabolus dignus ſit ab aqꝫ expelli. In-
ſuſflat aut ſac̃dos ter. qꝫ ſpūs ſctūs tria in bap-
tismo opaſ: a vitīis purgat. ṽtutibꝫ ornat ⁊ tandē
p̃mio et̃no coronat eos in qbo ſit hec inſuſflatō.
vt diceſ vbi de imūdi ſpūs expulſiōe ageſ. Pꝛ^o
erufflatōem muniſ aq̃ iterato crucis ſīgculo p
inuocatōem ſctē trinitatis. ne habeat poteſtate
dyabolus ad eam ampli^o redeundi. Postremo
fit admixtō chrismatis in aq̃ ſicut dictū eſt. En-
dē in burcar. li. iij. Bñdicimꝫ fontes baptisma-
tis oleo vñctōis. Et aug^o. eiſdē ṽbis vtens ſubij-
cit. qꝫ h̃ magis tacite ſiue ſine ſc̃ptura ac miſtica
rōne introductū eſt. qꝫ p aliquaz ſc̃pturaz. Per
h̃mōi g̃ admixtōem vñio xp̃i ⁊ ecclie ſignificat.
Nam chrisma eſt xp̃c. aq̃ p̃pluſ. Et dē. Sancti-
ficet ſons iſte zc. Et qbo ṽbis ad qđ fiat admi-
xtio ſatis dat̃ itelligi. Et nō q̃ttuor eſſe genera
aq̃ benedicte. put in q̃rta pte dictū eſt. vbi agit̃
de aq̃ benedicte aſpſione.

¶ Etimo loco est de

baptismo dicendū. De scrutinijis vō
q̄ precedūt baptismum solēnem. ⁊ de
multis ad baptismū ptinētibz: dictū est sub. iij.
feria tercie hebdomade q̄dragesime. Prenōndū
igr̄ est. q̄ baptismus grece interpr̄tat vinctō latie
vel lotō. Baptismus q̄dem p̄ aquaz p̄fert. vt res
inuisibilis p̄ illud visibile elementū p̄ferat. sup
q̄ spūsctūs in p̄ncipio ferebat. Sicut em̄ aq̄ vi
sibilis corpus purgat exterius. ita baptism⁹ latē
ter aīam. Un̄ aug⁹. Aq̄ corpus tangit. ⁊ mentez
abluit. Et est nōndū. q̄ pagani siue gentiles ēca
fōtes templa sua facē solebant vel saltē ibi sem p̄
aquam habebant. p̄ cuius asp̄sionē purificari
credebāt: ⁊ inde delubra vocabant̄ q̄si purificā
tia. ⁊ ita q̄dammodo figuraliē ad baptismū ten
debāt. Nos vō ab eoz p̄suetudine baptisma nō
sumpsim⁹. imo a tribz q̄ in veteri testamēto fue
rūt. scz a cataclismo. i. diluuiō: ⁊ a mari rubro: ⁊
a iordane. q̄ baptismi figura fuerūt. Baptisma
dñs īstituit. cū de latē suo sanguinē ⁊ aquā pdu
xit. quē postea q̄si lege edictali sanxiuit. d. Nisi

Vertus fo. clviij.

qs renatus fuerit ex aq̄ ⁊ spūscō. non int̄ bit in regnū celoz. Et ip̄e dñs baptizat⁹ ē in sua passi one. Un̄ inqt. Baptismo habeo baptizari q̄ co artoꝝ vsqz dñi pficiat. Fieri d̄z baptism⁹ i aq̄. qz illa copiosi⁹ inuenit̄. ⁊ hanc spūs in p̄ncipio fo uisse legit̄: ⁊ qz sordeꝝ abluit. siti p̄mit. imagi nē reddit. sicut cātaꝝ de narcisso. ignē extinguit. Sic i baptismō a pctōꝝ sorde lauāur. a fōte vite potamur. imaginē pditā restauram⁹. vñ ignis penaz extinguit. Debet at̄ aq̄ eē uiua ⁊ pura. pos set tñ etiā fieri in resoluta. siue a niue siue a gla cie siue a lacrimis t̄re: siue etiā ex iñstitutōe victo ris pape. .j. i mari. siue i flumine. siue i lacu. siue i fōtibz. Nō at̄ licet baptizari i aq̄ pdita. vt i cū lia vl̄ medone: nec etiā i alio liq̄re vt i vino vl̄ o leo. S̄z si ali⁹ liq̄r aq̄ admisceat̄ bñ fit ibi bapti sm⁹ dñi tñ aq̄ p̄ualeat: q̄tidie em̄ mari nou⁹ liq̄r vel spūtū vel vrina addit̄. ⁊ tñ ibi baptizat̄. aliq tñ p̄dicūt. Porro tñ fm̄ canonicā ēditōez. solē ne baptisma i duobz dūtarat sabbatis celebraꝝ vicz. in isto ⁊ pente. q̄re in isto p̄missum ē. In se cūdo. qz spūscūs in die pente. donat̄ nobis. per quē facta ē remissio pctōꝝ. vt diceꝝ ibi. Alio vō tpe non licet baptizare. nisi necessitatis cā que ē q̄druplex. Prima ē causa munitōis. vt si rex ob li det aliquam ciuitatē vel opidū. tunc em̄ pueri illi⁹ loci baptizari dñt. ne in baptizati decedant. scda est gentiliū p̄secutio: tertia naufragiū: q̄r ta egritudo. potest tñ egritudo h̄ largi accipi. p̄ i. firmitate nature q̄ facile dissolui potest ita q̄ ne scim⁹ diem neqz horam. ⁊ ob hanc causaz singu lis diebz ⁊ horis fit baptism⁹ non solēnis. solē nitas tñ baptismi saltē i paucis ad p̄missos du os dies p̄t̄ similitudinē ⁊ memoriā resuat̄. Greci vō baptismū celebrare solent in epha. p eo q̄ tunc fuit dñs baptizat⁹ put sub dicto festo dictū est. Celebrare etiam debet baptism⁹ solen nis hora nona vt diceꝝ sub sabbato pente. Sciē dum at̄ est. q̄ baptizādus cū p̄mo ad eccliam ve nit p̄sq̄ imergat̄ int̄rogat̄ vtz abrenūciat̄ dya bolo zc. qd̄ potius vsu quaz p̄ aliquā septuram introductū est. fm̄ augu. Et ecclia rñdet. Abre nūtio. Et itez. vtz credat in p̄ez ⁊ filiū ⁊ spm̄ scm̄. Et ipsa rñdet. Credo. In his aut̄ duobz v̄ vita ⁊ fide instruit̄. De vita cum doceꝝ abrenū tiare dyabolo ⁊ omnibz pompis siue opibz ei⁹. De fide cum doceꝝ credere in trinitatem. Et p̄ pter hoc due fiunt ei consequenter vñctōnes. s. in scapulis ⁊ in pectore. Ideo autem fit hmōi i. interrogatio ⁊ responsio: vt vacua domus a p̄isco habitatore t̄sta fide ornet̄. ⁊ dei habitatio p̄s peꝝ. Augustin⁹ dicit q̄ etiaz fiunt hec iurta sal uatoris imperium qui ad patrem in celum ascē sur⁹ discipulis suis. id est. apostolis dixit. Eū tes docete oēs gentes baptizantes eos. i. nomie

Bayreuth für mich

In aqua pura

W. H. H. H.

Baltimore by express Sunday Feb 11th
by railroad

Barry's ho interrogat
ho interrogat

pagani de plus apud fontes fontaines
 vnde se m. d. lli. p. e. cent. v. et. lxxij
 figura baptismi p. m.

patris et filij et spiritus sancti. Interrogat etiam si cre-
dat in sanctam ecclesiam. remissionem peccatorum et car-
nis resurrectionem. Non tamen secundum ipsum augustinum. eo modo
interrogamus ut quod in deum credimus. sic et in sanctam
ecclesiam et catholicam credamus: sed propterea sancta et cat-
holica est. quia recte creditur in deum. Non ergo dicimus
ut in ecclesiam quasi in deum crederetis: sed ut in ecclesia
sancta et catholica perversantes in deum crederetis.
et etiam resurrectionem carnis quam futura est. Innu-
it ergo augustinus. ex promissis vobis. quod prepositio in repetitum.
dum dicitur in sanctam ecclesiam. et sensus mutatur. de
quo dictum est sub. iiii. parte sub ti. de simbolo. Planius
et tamen intellectus est. ut prepositio ipsa promittatur: nec re-
petatur ut sit sensus. Credo ecclesiam sanctam catholi-
cam. id est. fidem catholicam tenentem. esse sanctam. id est.
iustam et bonam. Vel ecclesiam sanctam. id est. sanctificatam
et firmatam et semper perseverantem. ita quod nunquam deficiat.
Vel credo sanctam et catholicam ecclesiam esse unam et
in unitate persistens. Proinde autem per baptizandum interro-
gat. ut iam dicet. Post interrogationem et rationem
sacerdos ter in faciem baptizandi exufflat. ad non-
dum quod seua patras. id est. malignus spiritus ab eo exufflat. id est.
exufflando expellit. seu in primo expellenda si-
gnificat: ut per primum sacerdotis misterium. spiritus sanctus
cedat fugiens spiritus malignus. Hinc etiam ait augustinus.
Parvuli exufflantur et exorcizantur. id est. increpantur seu
adiurantur. ut expellantur ab eis dyaboli patras ini-
mica. quam decipit hominem ut possideat homines. Hec autem
exufflatio siue exorcizatio: et si non proficit aliquid ad vi-
tam. quia adhuc in eis mors remanet: predestinatus tamen ut
inimicus minus eis nocere possit. Adest enim spiritus sanctus
non solum vobis qui dicuntur in nomine suo. verum
etiam significatibus qui sunt in honore suo. Et
est nondum quod exorcismus grece latine dicitur adiura-
tio. ut est illud. Exi ab eo immunde spiritus. Catheci-
mus autem et exorcismus neophitorum sunt: precedunt
enim baptismum. et magis debent dici sacramentalia
quam sacramenta. id est. ad sacramentum baptismi pertine-
ntia. vel pludia novi baptismi: sine eis tamen potest
esse baptismus. Cathecismus vero grece latine dicitur
instructio. inde cathecizare. id est. instruere in simbolo
et fidei rudimentis. Unde etiam dicitur cathecumenus
grece. quod est latine audiens vel instructus: quia ad-
huc doctrinam fidei audit nondum tamen baptizatus est.
licet sit in fide instructus. Qui et appetens vocatur
quia per fidei instructionem et per acceptam promissionem. com-
petit gratiam christi recipiende. Neophytus vero grece la-
tine novellus et rudis. vel nuper renatus interpretatur.
Hoc quod sciendum est. quod sicut sunt septem dona spiritus
sancti. ita etiam septem sunt dona baptismi. Pri-
mum est salis collatio. Bat enim secundum rabanum et bedam sal
benedictum in os baptizandi: ut per sal typicum. id est. figu-
ratiuum sapientie sale conditus. iniquitatis fetore ca-
reat. id est. carere significetur: ne a vermibus pec-
catorum ultra putrefiat. sed magis illesus ser-

vetur ad maiorem gratiam recipiendam. Salque
significat prima fidei documenta. sine quibus condi-
mento. insulsus est omnis homo: de quo et de sale dictum
est in prima parte sub ti. de consecratione altaris et ec-
clesie. Secundum est aurium et narium cum sputo linitio:
quod fit primo exemplo christi. qui lutum cum sputo faciem
mutum et surdum sanavit: et oculos nati cecum lina-
vit. et erpuens linguam eius tetigit. et digitos in
eius auribus ponens dixit. Effeta quod est adaperire.
Secundo secundum rabanum hoc sacramentum in deo agit. ut per
salivam typicam. id est. figuratiuam sapientie dei.
et per sacerdotis tactum. sapientia et virtus divina sa-
lutem eiusdem cathecumini operetur: ut aperiant ei
nares ad capiendum odorem noticie dei: ut aperiant ei
aures ad audiendum mandata dei: ut aperiant il-
li sensus in intimo corde ad respondendum sacerdoti
de articulis fidei interroganti. Dignitas ergo in au-
res mittuntur sunt verba siue dona spiritus sancti. Tercio
per hoc quod aures saliva tanguntur. significatur et petitur.
quod doctrina quam de ore altissimi fluit per aures ei-
us intret. et suave redoletur. Saliva nempe christi. id est.
dulcedo verborum ex ore eius defluens. et ipsa christi divi-
tas nos sanat. Quarto etiam nares tanguntur ut
divinam suscipiant virtutem. per quam bonum a malo
discernant odorem et sanam doctrinam separe va-
leant a fetore heretice puritatis. Unde in ecclesiasti-
co dicitur. Nasus tuus sicut turris libani quam respicit
per damascum. Quinto ad nondum quod quidam spiritum na-
ribus habet. in fide precepta manent debet et aures ut vo-
bis evangelicis pateant. et varias et inutiles sa-
bulas a se repellant. Sexto secundum ambrosium. propter gloriam
siue dignitatem muneris et operis non tangit os cum
saliva. sed nares. ut bonum odorem accipiant per
etatis eterne. Tercium donum et quartum. est in pe-
ctore et inter scapulas cum oleo facta signatio. de quo
dictum est in prima parte sub ti. de consecrationibus.
Quintum est baptismi ablutio. Circa quod notan-
dum est quod trina fit immersio seu lotio in baptismo
in nomine trinitatis. scilicet in nomine patris et filij et
spiritus sancti: quia in fide trinitatis fit baptismus. in
qua trina immersione. tridua domini sepultura
significatur: fuit enim tribus diebus et tribus noctibus in
corde terre. Trina quoque fit immersio. quia in bap-
tismo a triplici peccato. scilicet cogitationis. locutionis
et operationis mundamur: et a triplici transgressio-
ne legis. scilicet legis nature. legis moysayce. et le-
gis evangelice. Non igitur debet quis tamen semel im-
mergi. pro eo quod christus semel mortuus est. Debet tamen
semel tamen baptizari. quia tamen semel christus mortuus est.
et sepultus et resurrexit. que tria in baptismo si-
gnificantur. Et licet trina fit immersio tamen unum
est baptisma. Item quia tamen una est fides. idcirco
unum debet esse sacramentum eius. Iuxta illud. Una
fides. unum baptisma. Immersio etiam fit in modum
crucis. quia qui baptizatur mundo crucifigitur et cruci-

Exorcismus et cathecismus

Cathecismus

Neophytus

Salda in os baptizandi

Deinde per domini baptismum.
Sal datur in os baptizandi.
Nares et prout linitio.
Nares palmarum tanguntur.
Nares etiam tanguntur.
Baptismus ablutionis.
Exufflatio in os.
Exufflatio in faciem.

Immersio trina
ad modum crucis

xpi affigit. Trina q̄ ab aqua eductio. triduan
 ipis expmit resurrectōem. Si tñ q̄s ita eger sit.
 vt nō possit ter sine lesione immergi sufficit illū
 aq̄ aspgi. vt pbat̄ mltiplicit̄ in canone cypani.
 Licet q̄daz illud intelligant de aq̄ bñdicte aspsi
 one. Sed 7 si magna corpis ps p̄ter caput infu
 dit. vel saltē caput: baptizatus q̄s reputat̄ 7 nō
 aliter. licet q̄dam etiam si sup̄ pedem aq̄ cecide
 rit reputet̄ baptizatū. Pueris baptizatis nomē
 imponit̄ in baptismo. quod in de ē. qz baptis
 m⁹ est vicarius circūcisionis. in qua noīa pueris i
 ponunt hebrei. eo q̄ tpe circūcisionis abrae no
 men fuerit immutatū. cū em̄ p̄us dicebat̄ abra
 postea vocatus fuit abraham. Sed si baptizato
 obliuione nomē n̄ imponit̄. vel forte errore ma
 sculo nomē semine vel ecōuerso imponit̄. tenet
 q̄dem baptismus. nec iterabit̄. 7 nomē in cōfir
 matōe frōtis denuo iponeit̄. Sertū est i v̄tice. i.
 i summitate capitis sup̄ cerebz cū chrismate fa
 cta pmixtō: de q̄ in p̄ma pte sub ti. de p̄sectōibz
 dictū est. Septimū est in fronte chrismatō. de q̄
 infra diceit̄. Bat̄ autē in q̄busdaz locis bap
 tizatis candida vestis in signū sac̄dotij. 7 q̄daz ro
 tunda mitra in signū corone regni vite: qz ipse ē
 mēbz xpi q̄ est rex 7 sacerdos. Omnes em̄ veri
 xpiani reges 7 sacerdotes dicunt̄. Un̄ de petrus
 apl̄s ait. Vos estis gen⁹ electū. regale sacerdoti
 um. Reges qz seip̄os 7 alios regūt. sacerdotes
 qz seip̄os dño offerunt. iux̄ illud apl̄i. Obsecro
 vos p̄ misericōdia dei. vt exhibeatis corpa v̄ra zc.
 Scdo chrismale seu vestis candida q̄ sup̄ caput
 baptizati imponit̄. significat fm̄ rabanū interi
 oris 7 exterioris hoīs castitatē 7 innocētiā 7 pu
 ritatē christianā. quam p̄ ablutas veteres ma
 culas studiose fuare debet. iux̄ illd. Omni tpe
 vestimēta tua sint candida. Tercio renati albis
 iduū vestibz. ad designandū misterij ecclie resur
 gentis. Designat̄ em̄ p̄ h̄ corpm 7 aīaz futura
 resurrectō gliosa. 7 etiā resurrectō a pctis. atqz
 angelicus nitor. Recte iḡ baptizati albis vtūt̄
 vestibz. vt quoz p̄me natiuitatis faciem vetusti
 erroris pann⁹ fuscavit: habitus sc̄de regenera
 tōnis p̄ferat glie indumentū. Un̄ de vestis ipsa
 duplex est q̄si in modū cape manicate. qz sancti
 duplicia sc̄z beatitudinez 7 gl̄iam possi debunt.
 Ipse aut̄ vestes sunt stole albe. de q̄bz d̄r. Et da
 te sunt illis singule stole. Stole em̄ baptismū.
 palme v̄o triumphū insinuāt. Quarto hec alba
 vestis corpus. ipse v̄o albus aīam significat.
 In p̄uincia narbon. hec alba vestis linea in sui
 summitate cū filo rubeo sup̄suiit̄. aut alia varie
 tate insignit̄. quandā q̄dam mō p̄tēdens coronā.
 Nempe alba vestis innocētie stolam q̄ nobis in
 baptismo reddit̄ significat: rubea fimbria q̄ su
 psuiit̄ xpi passionē. p̄ quā baptismi sac̄mentum

implet̄ designat. coronam pretendit in signum
 corone regni vt p̄missum ē. Rursus iō chrisma
 le candidū filo rubeo insignitū baptizatis dat̄:
 vt sint solliciti fuare candorē vtutū. quam in ba
 ptismo p̄ passionē dñi rubricatū receperūt. iux̄ta
 illd. Quare rubz ē vestimētū tuū. Un̄ in ap̄oc.
 Beatus q̄ custodit vestimēta sua ne nudus am
 bulet. Sane albat̄ seu neophici h̄mōi alba 7 re
 stem p̄. vij. dies portant: qz h̄ tpe q̄d. vij. diebz a
 giit̄ innocētiā p̄ bona opa exercē oportet. iux̄
 illud q̄d ait salomon. Omni tpe vestimenta tua
 candida sint. 7 oleū de capite tuo n̄ deficiat. In
 octaua v̄o die illam deponunt. qz in etate quam
 dies octaua significat ab oī ope vite p̄ntis cessa
 bim⁹: tūc em̄ adueniēte veritate oīs figura cessa
 bit. q̄ p̄ candidā vestē innuit̄: naz tūc erim⁹ v̄tro
 qz hoīe. i. aīa 7 corpe gliosi. Rursus hec vestis
 cādida corpus significat. q̄d omni tpe vite n̄re
 q̄d p̄ septenariū agit̄. mundū fuare cōuenit: in
 fine v̄o vite n̄re illud deponim⁹. aliud gliosum
 resumpturi. q̄d erit in octaua etate. Adrito ḡ
 illam. vij. diebz fuam⁹ 7 in octaua deponimus.
 Un̄ salomon. Ba ptem septimaz 7 octauā. Ser
 uať q̄z hec alba vestis de sabbato in sabbatū. qñ
 i sabbato sancto vel p̄te. baptizati sunt: ad nōn
 dū q̄ si mūdiciā corpis fuauerim⁹. de sabbato
 pectoris t̄nsituri sumus de posit̄is copibz ad
 sabbatū et̄nitatis. Et cruiť in alio sabbato. ad
 nōndū q̄ aīa illi⁹ de corpe exiens. sabbatū. i. re
 gem inueniet. si ei⁹ vestis fuerit alba. Pari q̄z
 rōe p̄firmati siue i fronte chrismati vsqz ad. vij.
 diem lauari n̄ dñt. Cū em̄ ecclia tanto tpe cele
 bret aduentū sp̄s sancti sup̄ ap̄los: merito vnus
 q̄sqz sp̄s sanctū accipiēs. tanto tpe celebrare debz
 illius aduentū. in se singulos dies p̄ singlis do
 nis celebrādo. Hec at̄ vestis vni imposita alteri
 pōt iponi si necesse fuerit. put̄ iaz de panno q̄ ca
 put p̄firmati alligat̄ diceit̄: quis meli⁹ sit nouā
 h̄re. In q̄busdaz etiā locis baptizatis danť cal
 ciamēta. q̄ sunt dñice mortis insignia: vt exē
 plo eius q̄ pro nobis passus 7 mortuus est. car
 nem suam vitij 7 concupiscentijs mortificet ba
 ptizatus. Bat̄ q̄z candela illuminata in manu
 baptizati: vt cū dñs ad nuptias venerit. sit sem
 per pat̄us. ei in aula celesti occurrere. cū lumi
 narijs virtutū 7 bonoz opm. De cereis etiam
 neophicoz sup̄dictū est. Sane legiť in canone
 greg. q̄ iudeis baptizandis q̄draginta diez ab
 stinētia idicēda ē: 7 si postq̄ baptizati sunt ap̄o
 statauerūt. cogēdi sunt fidē fuare. 7 filij q̄s circū
 ciēť ab eoz consortio sepeñt. Serui v̄o eoz
 circumcisi ab eis p̄ iniuria corpis sui libertati
 tradant̄. Et in concilio agathē. statutum est.
 q̄ iudei baptizadi q̄ defacili ad vomitū redeūt.
 nouē menses sint p̄us int̄ cathecuminos. Eger

*Explanatio in fine p̄p̄
 de illud*

*In p̄p̄. om̄ q̄ p̄p̄a alia p̄
 m̄p̄a. m̄p̄a h̄mōi*

*Das v̄tice aulo t̄m̄m
 baptizati*

*In h̄o baptizandis 7 d̄cāda
 m̄p̄a m̄p̄a v̄t*

*In h̄o baptizandis m̄m̄ m̄p̄a
 p̄p̄o p̄p̄o m̄p̄a m̄p̄a*

q̄ sicut ait cyprianus baptizari potest. mortu⁹
do nō. nec eukaristia sibi dari. sicut legi⁹ i bur-
cardo li. iij. c. cauendū est. z in li. v. c. idē pla-
cuit. S3 sicut i eodē li. iij. c. subito legi⁹. subito
obmutescens sic. si tñ volūtatis p̄terite testimo-
niū obis h3. aut p̄ntis in suo nutu. p̄regnās vō
mulier si baptizet. non intelligit f̄m ysidor⁹ p̄r⁹
baptizatus in ventre: qz q̄ adhuc natus f̄m adā
non ē. f̄m xpm regenerari n̄ pōt: nec dici regene-
ratō i eo pōt in q̄ generatō n̄ p̄cessit. Baptizan-
dus ē q̄ ex baptisato nascit. Tenendū q̄ est
q̄ discipuli z apli baptisati fuerint. q̄ etiam ali-
os baptizabant. put dice⁹ sub p̄te. qd̄ de iohē
sp̄aliter biero. attesta⁹. z aug⁹. de paulo. Item
statutū est in cōcilio carthagin. q̄ mulier q̄uis
docta baptizare n̄ presumat. nisi necessitate vrgē-
te. Rursus in cōcilio lugdunē. statutū est ut q̄
p̄terq̄ in mortis necessitate cū veteri chrismate
baptizauerit dponat. In cōcilio ylerden statutū
est. ut oīs p̄sbiter q̄ fontē lapideū h̄e n̄ pōt. vas
pueniēs ad b̄ solū officiū habeat. qd̄ ē eccliam
n̄ deportet. Debet igr̄ fons esse lapideus nam z
de silice aq̄ in baptisimi p̄sagiū emanauit. Sed
z xpc q̄ est fons viu⁹. est lapis angularis z p̄t.
Hoc q̄ nōndū est. q̄ p̄ circūcisionē debebat oliz
originale. z nūc p̄ baptismū. put sub ti. de circū-
cisione dictū est. Ideo at originale p̄ctm oib⁹ no-
cet. qz qñ adam peccauit nōndū aliq̄ ex eo fue-
rat materialit̄ p̄seminat⁹: ipm at originale pec-
catū in ipsa aīe infusione p̄bit. qz tunc tres p̄nci-
pales vires aīe debilitant. S3 cū originale pec-
catū p̄bat solū ex carnis corruptōne. q̄re impu-
tat aīe. Rñ deo. qz anima condelectat̄ carni vel
melius. ut ibi dē qdam digna retributō notet
Anima em̄ p̄mi hoīs p̄us peccando carnē ipam
corruptit. Un de modo corruptō carnis animas
corruptit. Circa baptismi formā nōndū est.
q̄ sicut ait alexander papa tcius. Si q̄s puez
ter in aqua merferit in noīe p̄ris z filij z sp̄s sancti
amen. z nō dixerit. Ego baptizo te in noīe p̄ris
z filij z sp̄s sancti: n̄ est puez baptizatus: s̄ z si i-
merferit ter puez nihil dicens. baptizat⁹ n̄ est.
Olez tpe aploz baptizando nil aliud dicebat
nisi. baptizo te in noīe trinitatis. z ita explicite
dicebant: vel etiam implicite vtpote. In nomīe
dñi n̄ri ihu xpi. Et baptizabāt in stagnis z flu-
minib⁹. Sed beatus clemēs scdus a beato pe-
tro. ex ipsius doctrina vinctōez olei z chrismatis
addidit. Postea leo papa. damasus z amb. ex-
orcismos z bñdictōes z ceteras solēnitates adie-
cēt. Baptismi aut forma nō viciat. si qd̄ in ea
supflue ponit. ut si dicat. Baptizo te in nomīe
p̄ris z filij z sp̄s sancti z dyaboli. vel arma vizqz
cano: vel si qd̄ p̄mittit forme. ut si dicat. arma
vizqz cano. z ego baptizo te zc. Si vō aliqd̄ i-

terponat. ut si dicat. Ego baptizo te. z deus est
in nomīe patris z filij zc. dicunt qdam non ē
baptizatum. alij vō p̄. Si aut ordo vboz forme
mutet. ut si dicat. Baptizo te in noīe filij z p̄ris
z sp̄s sancti. dicūt non esse baptizatū. qz ordo v-
boz de forma est. Si vō mora naturalis z com-
pendiosa interponat. puta respirando. tussiendo
vel screando n̄ obest. Letez forma ipa p̄nūciari
pōt lralit̄ z vulgarit̄. grece z latine z armenice.
Item em̄ sunt effectus. licet voces n̄ sint eedē
f̄m aristotilē. Un grecus huc veniens baptisat
in lingua greca. z ecōuerso: qz apli loq̄bant̄ va-
rijs linguis. Hinc est q̄ si q̄s dicit. Baptizo te i
noīe genitoris. z nati siue geniti. z sancti flāmi-
nis baptizatus ē. Bene. n. fit baptism⁹ sub no-
mib⁹ sinonimis. Sed si dicat mergo te in noīe
p̄ris zc. n̄ est baptism⁹. qz illud vbum mergo n̄
est sinonimū cū illo vbo baptizo. Non fit etiam
baptism⁹ si dicat. baptizo te in noīe trium p̄so-
naz. vel in noīe trinitatis. vel in noīe xpi: vel si
baptizauerit i trib⁹ p̄ncipijs. aut trib⁹ filijs. aut
in trib⁹ pacitis: vel si omittat aliq̄ de trib⁹ p̄so-
nis. puta sp̄s sancti. vel filij. vel patris. S3 etiā
si diceret in noīe patnitatis z filiatōis zc. non
esset baptism⁹. Item si omitteret b̄ p̄nomē ego.
dicendo. baptiso zc. tenet qdem. qz p̄nomē illd̄
sub intelligit. unde n̄ d̄est. Sed etiaz f̄m zacha-
riam papam. si sacdos simplicitate duct⁹ n̄ in-
tendens errozē introducē dixerit. Baptiso te i
noīe p̄ria z filia z sp̄s sancta. baptismus n̄ vici-
at. Si vō dubitat̄ de aliq̄ vtz sit baptizat⁹ vel
n̄: statuit alexander papa terci⁹ q̄ baptiset sub
hac forma. Si es baptizat⁹ nō te rebaptiso: s̄ si
nōdum baptisat⁹ es. ego baptiso te in noīe p̄ris
z filij z sp̄s sancti amē. Ad b̄ si infans n̄ potest
tot⁹ nasci. s̄ solum caput. illud baptizet p̄sq̄
moriat. Sed si mater in ptu morit̄ incidat. z in-
fans viu⁹ de ventre exhat: z baptizet. Circa
patrinos q̄ in baptismo z p̄firmatōne necessarij
sunt. dicendū est q̄ vbi infans fari vel credē ne-
scit. patrinus interrogat z rñdet p̄ eo: z in eius
fide z p̄fessione baptizandus saluat. Quod eti-
am f̄m ysidor⁹ in egroto surdo z muto baptizan-
dis contingit. Naz etiam legimus syrophenis-
sam mulierem venisse ad ihm z rogasse p̄ filia
sp̄m immundū habēte. z illam ad p̄ces matris
saluatāz fuisse. Aug⁹. quoqz asserit q̄ rñsio ipi-
us patrini ad celebritatē. i. solēnitatē ptinet sa-
cramētū. q̄si diceret. n̄ ad necessitatē. Paruulū
em̄ n̄ fides illa q̄ in credentium volūtate p̄sistit.
sed fidei sacramētum fidelem facit. Un de fide-
lis vocat. non rem ipsam mēte obnuendo. i. p̄fi-
tendo. sed ipsius rei sacramētū recipiēdo. Si-
cut q̄ puuli alieno errore damnati fuerant. sic
ex aliena p̄fessione saluari posse necesse est. z cū

Q̄ patrinus an p̄t de n̄mē
p̄ q̄uo d̄beat q̄st
ad q̄ud veniat
p̄ q̄ualis d̄beat q̄st patrinus
p̄ q̄ui p̄hibeat q̄st patrinus

Si p̄p̄us n̄lud baptizat

De p̄p̄o q̄ p̄t baptizat

n̄lud in baptizato

q̄s n̄lud in baptizato

illi ad intelligibilem etatem puenerint. dñt patrini insinuare illis pfessionē quam p eis fecerūt. Porro sacerdos baptizans 7 eps confirmās se illis obligāt. q de eis curā specialē gerēt. Quia cū ipse non oīb pōt curā specialē impendē: id circo patrino pmittit q se p isto fideiussorem cōstituit. q renatū docebit oīem dñicaz 7 simbolū fidei: q qlibet xpianus adultus scire tenet vel in lingua latina vel materna: 7 si patnus filioli docē neglexerit gūissime peccat. Item iux auctoritatē leonis pape vn⁹ tm debet eē in baptismo. 7 vnus in pfirmatōne pzinus. siue vir siue mulier: 7 h ppter picula q consueuerūt ptingē in cōiūctōibz mrimonialibz. In qbusdaz tñ eccl'is ptria consuetudine h derogatū eē videt. 7 h iō. qm si veniat in dubiū de aliq vtz sit baptizat⁹ vel non: quanto plures sunt patrini 7 testes baptismi. tanto fortius dubium excludet. 7 tanto plures ad instruendū filioli se constituūt debitorēs. Item fm canonem in cathecismo 7 in baptismo 7 in confirmatōne vnus 7 idem patrino sufficē potest. vbi necessitas cogit: al's singulos singuli suscipiant. Uex baptizatis seu pfirmatis patrinoz pfidia cui n consentiūt non obest. Cum igr patrinus filioli instruere teneat. 7 in fide ipsi⁹ baptizandus saluet: nullus debet patrinus effici nisi sciat dñicam oīem 7 simbolū in qbo ipse tenet filiolum suū instruē. cū sit fideiussor fidei illi⁹. 7 eū debet custodire p posse ne a fide 7 iusticia deuiet castitatē custodiat. iusticiam diligat. 7 teneat caritatē. vtpote rñsurus ī die iudici de omni excessu illius. Sunt autē qttuor genera psonaz. q's eccl'ia non suscipit in patrilos. Primū genus ē monachus. abbas. abbatisa. moniales 7 hmoi. Scdm genus sunt infideles. Terciū. illi q nondū sunt confirmati. q alios non pnt tenē in baptismo vel confirmatōne instruere. Non em vere dñt vocari fideles. vnde nec veri testes eē pnt. Quartū gen⁹ est virz vxor simul. nisi pus ābo votū emiserit castitatis Si em ambo eundē puez de fonte leuarēt. spūa les pzes eiusdē fierent. Un vterius carnaliter pmisceri non deberēt. Nec etiaz vt aiūt qdaz aliqs de sacro fonte leuare debet aliqs de sua psanguinitate. pftiz filiū ppiū vel filiam vel vxoris vel ecōuerso. q caritatis dilectō p baptismum pparari debet. Baptismi solennitate ppleta itur ad fōtes cū triplici letania. qz añ baptismū 7 pr⁹ letanie circa baptisteriū pagunt. p eo q i apōc. legit. Xris erat in circuitu sedis. Xris vt beda ait q sit sole irradiante in nubes. 7 q pr⁹ diuini fuit ppiatōis indicium. significat incessiones scōz: sedes eccl'iaz significat. nubes sunt viri sancti. iux illud esa. Qui sunt hi q vt nubes volant. Qui añ aduentū xpi 7 pr⁹ deuotissime

De fidei et letania

p eccl'ia orauerunt 7 orant. Igit autē hec letania circa fontes vsqz ad sancte iohes baptista ora p nob: eo q ipse pm⁹ inuenit vel docuit baptismū. Deinde sicut cū trina letania redit vsqz ad oēs scī orate p nobis: ad oñdēdū q ipsi orāt p filio baptizato q mortu⁹ fuerat 7 refiruit. pierat 7 inuētus. vt ī vera fide trinitatis picipet sacramēto baptismato vl' vt deū quē pfessus ē diligat toto corde. tota mēte. 7 totis viribz. Sane agūt in qbusdam eccl'is septene letanie añ baptismū. qz oram⁹ scōs intcedē p nob vt spūscūs cui⁹ grā se pformis ē veniat sup aquā baptismi. In alijs agunt qne dū cathecumini baptizant. vt de⁹ custodire dignet qnqz sensus corpm eoz. ne p eos illecebris secularibz incitati. purificatōem ī baptismo acceptaz amittant. Trine etiaz qnqz p⁹ baptismū agunt. vt credulitatē tñitatis in q baptizati sunt. 7 quā pfessi sunt toto corde tota mēte totisqz viribz diligant. Quidam etiā cantant letaniaz in eūdo ad fontes. ppter spem 7 inde redeundo ppter rem: 7 ad nōndū q scī orant p baptizandis vt sacramētū vera fide picipiāt. 7 p baptizatis vt in sacramento fidei pcepto pfirmenē. In fine letanie fiūt iux aplm petitōnes. vt picius esto. pce nobis dñe: 7 obsecrōes. vt p natiuitatē tuam libera nos dñe: 7 postulatōnes. vt pctōres te rogam⁹ audi nos. Quid significet cantus p⁹ baptismū. dictū est sup vbi de canticis agit. Letez in qbusdam eccl'is in lectōibz 7 letanijs senes pcedūt 7 iuuenes subsequūt: vel qz sener p⁹ uus scz eleazar adduxit rebeccam. vt ysaac iuuenis apprehendēt eam. vel qz in baptismo iuuenescit eccl'ia. 7 renouat vt aqle iuuent⁹ nra. Rursus in qbusdam eccl'is dū. xij. lectōes legunt letanie dicunt. 7 eaz duodenari⁹ numer⁹ p tres q enarios cleroz implet: qbo orat vt in baptizandis doctrina capiat aploz fide trinitatis 7 qttuor virtutibz predictoz.

Exto loco de con

firmitatē dicam⁹. Siqdem pr⁹ baptismū seqt spūale sigculū scz pfirmatō q pfectō fiat. qñ ad inuocatōem epi spūsanctus infundit. Baptizat⁹ at pfirmari n pōt. nisi de mū p⁹. vij. dies p⁹ baptismū. ppter. vij. dona spūscī q recipiunt in baptismo. Nā p singlis doīs decz dies singlos celebrari. Alij dicūt q statū p⁹ baptismū ē pfirmatō inchoada. ppter rōez scptaz sub qnta feria cene dñi. vbi agit de olei pfectōe Nā clemēs pm⁹ statuit vt baptizat⁹ qci⁹ fieri possit pfirmet. qz n est pfect⁹ xpian⁹ q h n necessitate h in curia aut volūtate omittit. Hec frōtis chrismatō confirmatō dñ. qz p eam spūsanctus dat ad augmētum 7 robur. Unde cum ceteras vinctōnes 7 simplex sacerdos valeat exhibē. hāc

De pfirmatōne

non nisi summus sacerdos. i. episcopus debet conferre: quia de solis apostolis legitur. quia vicarii sunt episcopi. quia per manus impositionem spiritus sancti dabant. quem admodum actuum apostolorum lectio manifestat. Cum audissent inquit apostoli qui erant hierosolymis. quia recepisset samaria verbum dei. miserunt ad eam petrum et iohannem: qui cum venissent. orauerunt pro ipsis ut acciperent spiritum sanctum. notandum enim in quocumque illorum venerat sed baptizati tamen erant in nomine domini ihesu. Tunc imponebant manus super illos et accipiebant spiritum sanctum. cuius aduentus per misterium vinctiois designatur. quia columba in qua spiritus sanctus super christum in baptismo descendit ad vesperum in cataclismo reuertens ramum retulit olivae virentis: cuius utique sacramentum david propheta pernoctans exhilaranda faciem in oleo predicavit. Arnaldiste tamen perfidi heretici dicentes manuum impositionem siue consolamentum fieri posse a quolibet homine bono. obijciunt ad hoc quod premissum est. de eo quod legitur in actibus apostolorum: quia ananias saulo et symeon et lucius syrenensis. et mannaen: barnabe et saulo manus imposuerunt. quia tamen nec apostoli nec episcopi fuisse leguntur. Et ex eo quia predicant miserunt ad eos petrum et iohannem. apparet quod episcopi debent illuc ire ubi sunt quibus sit necesse manus imponi: cumque illuc venerint. orant pro eis dicentes. Emitte in eis septiformem spiritum sanctum etc. Non enim discipuli dabant spiritum sanctum. sed orabant ut veniret in eos quibus manus imponebant. Hoc ergo agit episcopalis confirmatio baptizato. quod tutor pupillo. Quid enim potest amplius hereditatem filio relinquere. nisi ipse vellex aut pater illi. prout deat de tutore: paratus quidem est eius consolator in christo custos et tutor: qui suadente dyabolo posset sicut et pupillos suam potest facultatem. i. baptismi utilitatem si hunc non haberet tutorem. In confirmatione ergo totius christiane religionis. misterij plenitudo completur. In baptismo namque per spiritum sanctum datur remissio peccatorum. hoc autem ipse spiritus inuitat ut veniat: et in domum ipsam quam sanctificavit descendere et habitare digne et ad episcopum inuocationem infundit. Unde urbanus papa inquit per manus episcopalis impositionem spiritus sancti datur. ex quo cor fidele ad prudentiam et constantiam dilatat. ut quasi plenus sit christianus. His ergo iniungitur chrismate baptizatus. scilicet in vertice et in fronte: nam et ipsis apostolis bis fuit datus spiritus sanctus. Primo in terra quando christus exussavit in eos dicens. Accipite spiritum sanctum. Secundo a celo in die pentecostes. Sed et ipsi apostoli receperunt spiritum sanctum in baptismo. Non enim credendum est ipsos non fuisse baptizatos quia alios baptizabant ut premissum est. Hec ergo duplex baptizatorum vinctio. significat quod spiritus sanctus datus est apostolis. semel in terra ad dilectionem primi. et semel de celo ad dilectionem dei. Unde ad notandum pulcritudinem donorum spiritus sancti. qui in confirmatione conferuntur. dicitur.

Emitte in eum spiritum sapientie et intellectus etc. De sunt vestes quibus induuntur filii regis. De quibus dictum est. Dedit eis potestatem filios dei fieri. his qui credunt in nomine eius. Et de quibus dicit apostolus. Quotquot baptizati estis christum induistis. Non enim habet christum per indumento. quia donis spiritus sancti (quibus christus ab ipsa conceptione ornatus fuit) non est ornatus. Differt autem hec vinctio que fit in fronte per episcopum. ab illa que fit in cerebro siue in vertice per sacerdotem. Primo quia secundum rabanum in illa signatur super baptizatum spiritus sancti descensio. ad habitaculum deo consecrandam. In hac vero signatur ut eiusdem spiritus sancti septiformis gratia cum omni plenitudine sanctitatis scientie et virtutis venire in nomine declaretur. Secundo differunt. quia per illam que fit in vertice anima christo desponsatur. per istam vero datur et datur. Item per illam ostenduntur vulnera esse sanata. per hanc plenitudo gratiarum conferitur. Quod ex verbis utriusque vinctiois potest perpendi. In collatione enim illius vinctiois dicit sacerdos. Deus omnipotens. pater domini nostri ihesu christi. qui te regeneravit ex aqua et spiritu sancto. qui tibi dedit remissionem omnium peccatorum: ipse te linit at chrismate salutis in vitam eternam. His verbis saluatio que est in vitam eternam. per hanc vinctioem obtineri ostenditur. Sed hec verba transcendit episcopus in vinctioe confirmationis dicens. Emitte in eum septiformem spiritum sanctum tuum paracletum de celis. spiritum sapientie et intellectus spiritum concilij et fortitudinis. spiritum scientie et pietatis. et imple eum spiritu timoris domini et consigna eum signaculo sancte crucis. applicatus in vitam eternam: consigna inquam ut spiritus sanctum non amittat. In concilio tholetano. dicitur quod nullus debet bis confirmari sicut nec rebaptizari. Post orationem quam communiter dicit episcopus super omnes confirmandos si plures sint. singulariter cuilibet fratrem linit in modum crucis chrismate cum pollice dicens cuilibet. In nomine patris et filij et spiritus sancti par tibi. Que saluatio fit ad novum hominem. qui dignus est saluari propter vite novitatem: et qui secundum deum creatus est. in iusticia et sanctitate et veritate. Interim enim cum erat vetus non erat salutandus. sed tamen erat pro eo orandum. Ideo autem sit in modum crucis et cum chrismate. sicut et omnia chrismata cum crucis figura perficiuntur: ut appareat quod est illi per cuius crucem redemptus est. sine quo signaculo non oportet nos ante deum presentari. Quod fit cum pollice. quia ille in consecratione pontificis est ad hoc spiritualiter consecutus: vel quia omne datum optimum et omne donum perfectum descendit a patre luminum. Ideo in fronte. quia ibi melius et citius videtur. ut sic exterminator angelus videns eum hoc signo munitum: ad se non pertinere sentiat. sicut pertinuit domos hebreorum in egipto ubi vidit utrumque postem linitum sanguine agni

et excussit primogenita egiptioꝝ i domibꝫ vbi
hoc signū nō erat. Quid enī ē sanguis agni ni
si fides passiōis xpi: vterqꝫ postis hoc sāguine
linitur: cū fidem passiōis xpi in corpe ⁊ mēte
gestamꝫ. in corpe p mīsteriū. in mēte p efficiaci
am. Ideoqꝫ sit in frōte. qꝫ pfectoꝝ ē nō i occul
to s in manifesto xpi nomē semp habere. Hic
est q iohānes aplꝫ ait. Elidi supra montē sy
on agnū stantē ⁊ cuz eo cētumqꝫdragintaqꝫtuor
milia. habētes nomē eiꝫ ⁊ nomē pꝫis eꝫscriptū
in frōtibꝫ suis. Stare enī ⁊ in mōte et cū agno
scare pfectoꝝ est: ⁊ pfectō in cōfirmatōe datꝫ vt
pmissum est. Adeliꝫ qꝫ in fronte infigitur. in
quo sumꝫ pontifex laminā aureā figebat. in
qua scriptū erat ineffabile nomē dñi: ⁊ vt bap
tizatus libere cōfiteatur qd credit. qꝫ corde cre
ditur ad iustitiā. ore autē cōfessio fit ad salutē.
memor eius qd dñs ait. Qui me confessus fue
rit corā hominibꝫ ⁊c. Subsequēter epꝫ cōfir
matū pcutit in facieꝫ. Primo vt tenaciꝫ me
morie teneat hoc sacramentꝫ recepisse. Secū
do qꝫ hoc sacramentū datꝫ baptizato. ad robur
fidei. vt pmissꝫ ē: vt videlicet sit ita fortis in fi
de i baptismo suscepta. qꝫ vltē corā qꝫcūqꝫ cō
fiteri nomē xpi nō erubescat. Tercō hec pꝫus
sio rēpꝫsentat manūꝫ impositōem. quoniā apo
stoli p manꝫ impositōem cōfirmabāt. Quarto
ad terredū malignū spūm vt fugiat. ⁊ ne redi
re audeat: sicut fecit beatꝫ bñdictus liberās p
alapā monachum q a maligno spū verabāt. vt
legit in dyalogo greg. li. ij. ca. xxiij. Duo ergo
facit epꝫ. Primū qꝫ enī vngit i frōte. Secū
dū qꝫ pcutit ipm in facie. Unctō significat au
gmentū grē qꝫtū ad actꝫ audaces aggrediendi
ea qꝫ pꝫinet ad fidē. Percussio vō fit ne vltē
cōfundatꝫ aut timeat cōfiteri nomē xpi. Quasi
dicat epꝫ cōfirmato. Ita sis fortis. vt qꝫcūqꝫ
sic te pꝫusserit. vlt qꝫcūqꝫ alio modo tibi cōfusio
nē fecerit: p eo qꝫ xpi fidē cōfiteris. tu i his oī
bus n erubescas: pꝫussi enī in facie erubescere
solēt. Similiter etiā fit alicui ⁊ ppter eandem
causā militibꝫ nouis. Hic pōt pfirmatio
i cāpo. meliꝫ tñ fit i ecclā. aut i atrio ecclē. vt i
burcardo li. iij. c. epꝫ. In cōcilio aurel. statu
tū ē. vt sacramentū pfirmatōis a ieiunis ⁊ i iue
nibꝫ pfecte etatis. puta xij. vel xv. ānoꝝ. seu a
dultis monitis pꝫ peccata pꝫiteri pferat. Ho
die qꝫcūqꝫ pōt hoc fiat vt pmissꝫ ē. Chrismato
aut aliqꝫ pāno albo frōs illiꝫ circūcingit. ne re
cēs unctō defluat aut deleat: ⁊ septia die depo
nit. sicut sup vbi agit de baptismo dictū ē. Et
i cōcilio beluacē. dicitꝫ qꝫ pānus chrismalis qꝫ
caput pueri i frōte p episcopū vel i vertice p p
sbyterū chrismati circūcingit. pōt iterū sup ali
um baptizatū imponi. Itē nō cōfirmatꝫ nō po

test aliū tenere i baptismo vel in cōfirmatōe:
nec vir ⁊ vxor. vlt cōsanguineꝫ. vlt etiam plures
teneāt cōfirmandū. put i baptismo dictū est.

Optimo loco de

missa huiꝫ dici dicēdū ē. In qꝫ qꝫdem
plura sunt notabilia. Primo qꝫ añ
missaz altaria cooperiūt. qd fit qꝫ iā ecclā inci
pit resurrectōis pludia celebrare: magꝫ ei pars
huiꝫ officij ad illā pꝫinet. et i resurrectōe xpc qꝫ
p altare significat. stola corpis induitꝫ. Item
mīstri altaris pꝫosis ⁊ splēdidis sunt vestibus
decorati: ad significādū qꝫ neophiti sunt indu
mētis vītutū ornati. Itē missa non cātā solito
more. qꝫ in ea nō dicitꝫ introitꝫ qꝫ ē caput misse.
eo qꝫ ille qꝫ ē caput ⁊ principiū nostꝫ subtractꝫ
est ⁊ i sepulcro silet: et nocte resurrectōis licet
resurrexisset. tñ a suis nesciebat. Unde cū ma
ria magdalena iuenit monumētū vacuū credi
dit eū esse sublatū. Hac ei die ⁊ i vigilia pēte.
seruamꝫ antiquū ecclē morē qꝫ fuit añ papā cē
lestinū fm quē introitꝫ in missa nō dicebat. s a
kyrieleyson incipiebat. Incipit g a kyrieley
son officiū. qd ē quedā vox leticie. de hoc etiā
qꝫ neophiti sunt renati. rogat ecclesia vt domi
nus eos i nouitate cōseruare dignet. Dia enī
qꝫ dicuntꝫ vsqꝫ ad euāgeliū ad eos referūt. Se
quitur. Gloria in excelsis deo. qd ideo cātā.
qꝫ par data ē renatis. que ab angelis nūciata
est i nocte natiuitatis. Lū ergo ipsi renati sint
grā dei. possunt cātare cū angelis. Secūdo iō
quoniā angeli qꝫ primo illud nato dño cātauer
rūt. p renatis in baptismo gloriātur. Tercio
qꝫ resurrectō xpi prima ē. ideo dicitꝫ ille ange
licus cantus. ⁊ cuz ipsi angelis chorꝫ exultat
psonanti melodia: et cāpane siue signa etiā cō
crepant que actenus fuere muta. Collecta etiā
de renatis manifeste ē. que est. Deus qꝫ hanc sa
cratissimā noctē gloriā dominice resurrectōis
illustras: cōserua innoua familie tue pgenie
spiritū adoptōis quē dedisti ⁊c. Qui pmittit
dñs vobiscū ⁊ nō par vobis. vt iā dicit. Simi
liter epistola refert ad eos videlicet. Si cōsur
rexistis cū xpo. qꝫ sursum sunt querite. vbi xpc
est i dextera dei sedēs. ad colocē. iij. c. Quasi
dicat. Resurrexistis in baptismo a peccatis si
cut xpc r̄surrexit ab oībꝫ ifirmitatibꝫ suis. Sz
ad qd debēt laborare resurgētes. nisi vt ea que
sursuz sunt obtineāt: ideo adiicit. qꝫ sursuz sunt
sapite. nō que sup terrā. id est celestia nō terre
na vobis sapiāt. Et adiit. Adortui ei estis. et
vita vestra abscondita est cū xpo in deo. Ador
tui ei estis peccato. et mortui estis vobis: vt iā
nō vobis sed domio viuatis. Sicut dicit aposto
lus. Tūo ego. iā nō ego: viuit vero in me xpc.

put in fine
refertur

Myra in h. m. h. m. h. m.

h. m. h. m. h. m. h. m.

Blat. m. h. m. h. m.

in fine
in campo

etate p
m. h. m. h. m.

h. m. h. m. h. m. h. m.

Elita aut vestra abscondita est in deo. ideo qz nō dū apparet qd futuri estis: sed cum apparuerit xpc vita v̄ra. apparebitis cū ipso in gloria. Ecce ad qd debeāt tendē neophiti. scz vt sint 7 appareāt cū xpo in gloria: ad quā representādā ministri altaris solēnes vestes induūt. v̄l vt reatorū stolā innocentie demonstrēt. In eplā ergo baptizati instruūt. Post epistolaz seqtur allā qd est vox angelica siue canticū angeloz: sicut ondit iohānes in eplā dicens. Audiuī qsi vocem tubarū multaz in celo dicentium allā: qz angeli gloriātur ppter baptizatos a dyaboli seruitute ereptos. 7 ad fidē cōuersos. Et dicit allā sine gduale: ad significādū q caput n̄m quiescit. vbi em̄ ē quies ibi nō ē motus. vbi aut nō ē motus. ibi nō est ascensus de gdu in gdu. qd significat graduale. Ideo aut gduale non dicit. qa baptizati nondū p opa in v̄tutibz gduum fecerūt. Dicitur etiā tractus. q significat patientiā. p quā expectare debēt gloriā sempiternam: quā sequens sabbatū in albis representat. In q sabbato nō cantatur graduale. qz ibi nō est necessariū bonū opus: nec tractus. qz nec patientia: sed duplex allā. pro duplici gloria. scz aīe et corpis. De h sub ti. de septē diebz p̄ pascha dicitur. Et ppter morē ante tractū ponitur allā. qd est quedā vox leticie: ad notandū leticiā neophitoz quā habēt de spūali nouitate. Sed qz graues sunt labores vie. seqtur tractus q dicitur a trabēdo. Ad idē tamē inuitatur neophiti in versu allā. 7 in tractu: videlicet ad dei laudē. Nā allā sonat. laudate dñm. Et in versu allā dī. Cōfitemini dño. id est. laudate dñm. Et additur causa. quoniā bonū est in se 7 in nobis cuz quibz misericorditer 7 benigne egit dimittēdo peccata in baptismo. Et cātatur tono resurrectōis scz octauo. Sed qz effect⁹ benignitatis posset esse ad tēpus. ideo subditur. quoniā in seculū miscōdia eius. Ad idē etiā inuitatur in tractu. scz. Laudate dñm om̄s gētes zc. quoniā pfirmata est zc. reuera firmat misericordia q in eternū durat. sicut in versu allā dictū est. Hec aut duo scz miscōdia 7 veritas in psalmis iungūtur. vt nec miscōdia iniusta nec veritas nimis austera credatur. Quare duplices laudes dicūtur. 7 qre tractus. 7 qre sub humiliori lingua dī: sub ti. de septē diebz post pascha dicitur. Secūdo ideo allā p̄s q tract⁹ dicitur: qz hebreā lingua mater est 7 nobilissima omniū linguaz. ppter auctoritatem diuine sc̄pture. latīna v̄o inferior qī filia: p̄terea allā significat iudeos p̄ cōuersos. tractus gētilēs postea credētes. Tercō dī pmo allā in memoriā prioris stat⁹ ade. seqtur tract⁹ memoriā sequentis. Precedit etiā allā ppter gaudium re

uertētū de captiuitate babilonica. In alijs v̄o diebz gduale p̄cedit allā ppter p̄fectū p̄ficiētū. Deinde seqtur euāgelīū. Vesp̄e aut sabbati. q̄ luceſcit in p̄ma sabbati. math. xxiij. c. in q de solitudine mulierū circa sepulcrū et de misterio angeloz 7 de resurrectōe saluatoris agit. vsqz nūc em̄ fuit sacrificiū neophitoz: scz dehinc resurrectō ad memoriā reuocat. Et nota q vesp̄e sabbati hic accipit. p nocte 7 ē sensus. vesp̄e sabbati. id ē in nocte sabbati. S3 q̄ credi posset q venissent mulieres in p̄ncipio noctis. vel in medio. idcirco adiūctū est. q̄ luceſcit in p̄ma sabbati. id est q̄ p̄tinet ad lucē p̄me sabbati zc. Luceſcerat ei iā quādo venerat maria magdalena 7 altera maria vidē sepulcrū. Ante euāgelīū aut nō portatur lumē. nec etiā in qbusdā ecclesijs cādelabra cum luminarijs stat ad missaz sup altare. Primo qz ille q est verus lumē. nōdū nobis reddit⁹. quoniā ei⁹ resurrectio nōdū erat manifesta. imo credebatur adhuc in sepulcro latē. Secūdo qz mulieres xpm non deū sed solūmodo esse mortālē credētes occulte sine lumē ibāt ad sepulcrū vt vngerēt corp⁹ ihu. Tercō ad notādū cecitatē cordis ignorātium ipm resurgē posse. Incēsus tñ fertur in signū q mulieres tulerūt aromata vt vngerēt ihm. Rursus accēsa lumīaria nō ferūtur. s3 incēsum fit: ad notādū q tūc oratōis affectō q p incēsus exprimitur. animis infirmoz nō decrat: sed veritatis lux q p accēsa lumīaria designat. eis certitudinaliter nō clarebat ppter dñi sepulturā. Post euāgelīū nō dī. Credo. vt p h infirmoz animoz dubitatō denotet. Quedā tñ ecclē dicūt h die. Credo: 7 p totā sequētē hebdomadā quo renati asseuerāt se in deū tendere 7 ea que de xpo dicta sunt in euāgelio firmissime credere.

Offertoriū qz nō dicit. in q significat pmo silentia mulierū. q̄ territe qsi cuz silentō recesserūt a monumēto ad qd iuerāt: vt xpo vnguētū offerrent. Secundo q ipse venientes iuxta legis mandatū vngere corpus ihu latenter venerunt ad sepulcrū. 7 contra illud in silentio steterūt. timentes rñdere angelo vel custodibz sepulcri. Earū ḡ more cantores silent. Tercō qz nōdū surrexit. q̄ det nobis qd offerre possim⁹. Cantatur aut. sanct⁹. sanct⁹. sanct⁹. qd est angeloz canticū: qz angeli tanq̄ nihil timētes in sepultura dñi. 7 ei⁹ resurrectōe quā nō tacuerūt suū habuerūt misterīū. In canone etiā scilicet infra actōez fit mentō de renatis. Agn⁹ dei nō cātatur. tū qz nōdū surrexit. q̄ ipi scirēt. q̄ in die resurrectōis dixit discipulis suis. par vob: tū qz discipulis tūc desperauerāt nec credebāt eū esse deū. q redimeret israel. Unde cleophas dixit. Nos sperabam⁹ q ipse esset redemptur⁹

israel. quasi dicet. iam non speram. imo desperamus. Sed et mulieres que venerunt ad monumentum. credentes corpus sublatum esse: non credebant quod ipse peccata mundi tollere posset. Unde et maria magdalena que fuit magis sollicita. audiuit a domino. Noli me tangere. nondum enim ascendi ad patrem meum: subaudi. in corde tuo. id est. nondum credis me esse equali patri. quod non credis me posse tollere peccata mundi. In quibusdam tamen ecclesiis dicitur ter agnoscere dei. sine dona nobis pacem. Non datur etiam pax in detestacione osculi iude proditoris. Et quod ipse qui est vera pax nostra nondum pacem nuntiavit. quod nondum surrexit: quod in die resurrectionis apostolis ait. Pax vobis. Et forte hic modus salutacionis scilicet. pax vobis. ab episcopo in principio huius missae non dicitur. sed differre ut novam salutacionem in die resurrectionis sue populus affectuosius amplectatur. In aliquibus tamen ecclesiis pax datur. eo quod gloria in excelsis cantatur. Postcommunio etiam non cantatur. Primo ad notandum quod non erant tunc qui in fide christi communicarent. Secundo quod baptizati nondum communicaverunt. sed in die pasche communicare debent. Tercio quod nondum surrexit qui nobis datur quod communicemus. Quarto quod vespere que sequuntur vicem obtinent postcommunione. Quinto quod omnes tacebant in christi apprehensione et crucifixione ideo cantores tacebant. Cantoribus igitur tacetibus sacerdos suum implet officium. quod apostolis de resurrectione dubitantibus et mulieribus timentibus et nihil dicentibus: ipse per suam gloriosam apparitionem quibus voluit fecit se manifestum. Consequenter intercenandum. id est. dum sacerdos communicat adiacentur brevissime vespere. scilicet. Laudate dominum omnes gentes. que quasi non sunt vespere: quod sabbatum eterni quietis. quod per hoc sabbatum figuratur. nullam habet vespere. Fit etiam officium breve propter ipsos neophitos quibus omnia debent breviter cantari: maxime primo die ne eis generetur fastidium ex pleritate. Unde sub una collecta missa et vespere clauduntur. ne forte si finita missa diceretur vespere: neophiti non auditis vespere recederet credentes habere licentiam abundi. Et ideo totum officium sub una oratione completur. quoniam sacramentum baptismi in christi passione consummatur. Et ideo dies hec in missa non in vespera terminatur. ut ipse qui nos morte redemit sine fine laudetur. quod est in secula benedictus. In quibusdam autem ecclesiis cantatur psalmus. laudate dominum. sine gloria: quod filii qui est tercia persona in trinitate. nondum scitur esse nobis redditus. Rursus invitatur neophiti ad laudem domini per psalmum illum laudate. et ipsi se laudare respondent dicentes. quasi unus homo vel per se vel per alios. Magnificat anima mea dominum. Hoc sabbatum privilegium est. quod in eo fiunt ordines. cathecumini baptizantur. cerebenedicuntur et plures lectiones leguntur.

De sancto die pasche.

Equitur videre

de festo paschali. de quo primo aliquod generalia premittemus: consequenter vero de nocturno huius diei officio. postmodum de diurno aliquod supponemus. Siquidem tempus paschale significat tempus illud quod erit post diem iudicii quando videlicet ad patriam vite quam per adam amisimus deo propiciate regrediemur: quod consideratione potest dici hoc tempus regressionis. quod tamen incipit in octava. In hac autem die resurrexit dominus que est mundi prima. et rediens ad caput est octava: ut dicitur in phemio. vij. ptis. de quo dicitur in paralipomeno in titulis psalmoz: quia octavam. sicut septem mundi etates precedunt. quare septem sunt viuentium et septima dormientium: sic et septem dies nostre recreationis hanc diem precedunt. sic quoque et septem dominice a circumdederunt usque ad letare hierusalem precesserunt. quas interpolata dominice passionis memoria. hec dominica octave etatis representativa sequitur. in qua etiam representatur quod sicut octava est eadem cum prima. sic restituetur homo in idipsum et ad id quod fuerat conditus. imo super prime originis repabitur dignitate. et consequetur corporis et anime felicissimam immortalitatem. Qualiter dominus tribus diebus et tribus noctibus fuit in sepulcro. et quod hora resurrexit. et quod hora debet dici officium matutinum. et quare hac die pascha celebratur: dictum est sub quinta feria cene domini. et sub sabbato sancto. Sane pascha grece cum nomine est. quod hebraice dicitur phase. quod latine transitus interpretatur secundum bedam. Non ergo dicitur pascha a passione. ex eo quod passim grece dicitur pati latine: sed dicitur a transitu. Et hoc primo secundum historiā: ex eo quod exterminator angelus videns sanguinem in foribus israelitarum pertransiit. nec eos percussit. Tunc etiam populus ex egipto transiit. id est eriuit. terciusque die mare rubrum pertransiit. Secundo secundum allegoriam. quod ecclesia hoc tempore transit per baptismum ab infidelitate ad fidem. Tercio secundum tropologiam. quoniam hoc tempore transimus per contritionem et confessionem de vitiis ad virtutes. ut infra dicitur. Quarto secundum anagogem: quia nunc christus transiit a mortalitate ad immortalitatem. et facit et nos etiam transire. Unde in euangelio. Cum visisset ihesus inquit. quod venit eius hora ut transiret de hoc mundo ad patrem etc. Nominamus autem hanc diem greco et non hebraico vocabolo. licet lingua hebraea dignior sit tanquam mater. Primo ne in his videamur iudaizare. Secundo ne in his imitemur quosdam hereticos dicentes euangelium sine ceremonialibus non sufficere ad salutem. Item utimur greco et non latino vocabulo propter auctoritatem. quoniam greca lingua antiquius rome et in italia tante fuit

quod in pascha diebus fuit in sepulcro. quod fuit

pascha in greco

hanc novam greco vocabulo

Ad hunc locum ad quendam Episcopum
Et nil quidem hoc die per se dicitur a sacerdote

pascha dicitur hebraice phascha
grece phascha

pascha vocatur a dominica palmarum
quia dicitur octaua pasche

Sollemnitates pasche de sollemnitatibus
sollemnitatibus

Missa cum 9° st. pparat

autoritatis: ut non solum dies solennes grecis nominibus nuncuparentur. ut pascha. pentecoste. ypa pati. et epiphania: verum etiam dignitates. ut apostolicus. patriarcha. archiepiscopus. episcopus et huiusmodi. Isidorus tamen dicit quod pascha vocabulum. non grecum sed hebraicum est. Et innocens. iij. dicit in quadam sermone. quod pascha hebraice dicitur a phase quod est transitus grece vero a phasim quod est passio. Augustinus dicit quod hoc nomen pascha per divinam dispositionem compactum est. ex hoc nomine greco pasche quod passio interpretatur. et ex hoc nomine hebreo phase quod transitus interpretatur: nam hec duo conveniunt in hoc nomine pascha. tam secundum significatum quam secundum vocem. Secundum significatum enim. quoniam in passione christi fuit eius transitus. unde merito hoc nomen habet intellectum utriusque nominis. et est latinum: ut sic ex duabus linguis fiat tertia. scilicet latina. Et est hoc nomen pascha primum declinationis et neutri generis. quod solum in tribus grecis nominibus invenitur. scilicet pascha. mana et mammona. Vel est tertia declinationis. ut dicatur pascha. tis. sicut dicitur fantasma. tis. Locatur ergo pascha ipsa dies resurrectionis et etiam tempus a dominica in ramis palmarum usque ad octavas pasche: quia in dominica ipsa inducebatur agnus qui in quinta feria immolari debebat. Clerici tamen secundum vulgi consuetudinem dominica in ramis palmarum dicitur pascha floridus. feria sexta phase. hodierna vero dies pascha: olim tamen proprie dicebatur pascha dies illa quam agnus immolabatur. Sollemnitates pasche anthonomasice dicitur sollemnitates sollemnitatum: eo quod ceteras sollemnitates huius sollemnitatis nobilitas antecedit. et omnes dies dominici sunt octave huius festi. ut dicitur in phemio. vij. primum et in ea omnia leticie insignia proponuntur. Templum quoque mundatur et ornatur in parietibus. quia in eis cortine et pallia extenduntur. et in choro dorsalia et tapeta extenduntur. et banchalia disponuntur. Velamen etiam quod erat ante crucem vel in altum dirigunt vel remouent vel post altare ponunt: ad notandum quod prius occulta modo sunt manifesta. Altare quoque suis ornamentis decoratur. ut in quibusdam ecclesiis verillis. que significant victoriam ihesu christi. crucibus et alijs: de quibus et de velaminibus trius colorum quibus hac die in tribus lectionibus de altari remouetur. et de triplici ornatu materialis templi dictum est in prima parte sub titulo de picturis. Ad iuniores quoque ad decorem huius sollemnitatis se in balneis prelauant. barbas et coronas tondunt. capillos deponunt. vestes siue capas nigras deponunt. et albas induunt: quod licet ad decorem fiant. ad spirituales quoque hominem referuntur. Non enim lauamur ad voluptatem: sed ad significationem: ut scilicet per exteriorum lotionem corporis. interioris anime debere fieri ostendamus. Barbas et coronas tondere. est superfluitates et vitia deponere: capillos super aures tondere est. v. sensus cor-

poris ad seruendum deo expeditos habere: nigras vestes siue capas erueret. est asperitatem penitentiae deponere: albas siue suppellicia induere. est stolam immortalitatis firmiter expectare. Vel per vestes albas significamus stolam innocentie renatorum. Vel per hoc representamus hodiernam apparitionem angelorum. qui in vestibus albis apparuerunt. In hac sancta die nil quod a sacerdote non sit benedictum promittere debemus. quia inimicus noster nunc nos magis satagit supplere. Unde in quibusdam locis quicunque promedi debent ad ecclesias portantur et in atrio vel in vestibulo ecclesie cum cruce et aqua benedicta. et in vestibulo sacris a sacerdote benedicuntur. Hinc est quod hodie agnus a sacerdote benedicitur: ad representandum quod deus per moysen et populum agnum promedi iussit in figuram ihesu christi. cui sanguine omnia primogenita sibi de mundo redemit. et angelo in nocte illa omnia primogenita in egipto percutiente. populum suum seruauit agni sanguine prenotatum. Agnus autem secundum romanum ordinem. non ad altare sed ad mensam benedicitur. In quibusdam etiam locis benedicitur lac et mel. in memoriam eius quod dominus inquit patribus nostris abrahe. ysaac et iacob. Introducamus vos in terram fluentem lac et mel. Nullus debet etiam unquam aliquid promittere. nisi prius saltem signo crucis factum. Unde legitur in dialogo greg. pape. li. j. c. iij. Quia cum quedam monialis iret per ortum lactucam sine benedictione promedit. et simul demonem qui super eam erat suscepit. qui multum illam vexauit. Nos quoque vidimus in ciuitate bononie puellam a duobus spiritibus imundis et malignis triennio vexatam. Quia a quadam perito volente illos cum exorcismis et adiurationibus ab humano corpore pellere. interrogaretur qualiter corpus mulieris intrasset: responderunt quod sedebat in quodam malograno. to quod ipsa puella promederat. qui tandem virtute adiurationum nobis presentibus ab humano corpore recesserunt. In quibusdam quoque locis hac die. in aleis in natali platei cum suis clericis ludunt vel in claustris vel in domibus episcopalibus. ita ut etiam am descendant ad ludum pile. vel etiam ad choreas et catus: per quod notatur libertas decembris. quia antiqua consuetudo fuit apud gentes. quod hoc mense serui pastores et ancille quadam libertate fruerentur. et cum diuinis suis dominarentur. et cum eis facerent festa et iuuia post collectas messes: laudabili tamen est a talibus abstinere. In plerisque etiam regionibus mulieres secunda die post pascha verberant maritos suos. scilicet eadem die mariti uxores suas: sicut et antiquus licebat suis dominos saltim in crimine adulterij accusare ipse. Hoc autem fit ad notandum quod debet se inuicem corrigere: ne alter ab altero hoc tempus erigat debitum thori. Statutum est enim quod cum hac die promunicare debeant. tribus precedentibus et tribus vel quinqve vel. vij. sequentibus diebus

Sanctus in diebus ab
Episcopo die et latine per oleum huius
et oleum et phos
Curis huius quingens se verberant

ab amplexibus vacet: quod sumptum est a dauid. q. cum pueris suis acceptur panes. ppositiois. aut ad abimalech sacerdotem. p. tinnuim? ab heri et nudi iustici? His tribus diebus p. mis soleniter est feriandum. in sequentibus vero licet viris ruralia opera q. magis sunt necessaria exercere: s. femis non licet nere. nuq. aut choreas ducere. quia scdm grego. Adeli? est fodere et arare q. choreas ducere. Unde est q. hi singuli dies ppria habent rñsoria. ceteri vero i. qbusdaz ecclesijs mutuata. In alijs tñ habent etiā vsqz i. qntā feriā ppria. Hiunt quoqz apud quosdā hoc tpe aquarū dimeriōes. ne qz homines vigilauerūt i. quadragesima i. his sanctis diebus dormire velint. Hoc qz notandum est. q. pascha nostz semp debz fieri i. die dñico sicut statuit pius papa: et etiā victor papa. qui ppter hoc pciliū palestinū puocauit. Licet em p. eodē die celebraret: qz tamē quidā inde dubitabāt. angelus dñi ad corroborandos illoz animos apparuit i. habitu pastoralis herme doctozi. precipiens vt pascha semp die dñico ab omnibus celebraret. Domin? tamē vere surserit i. die. vi. kaln. aprilis. Nā passus ē octaua die kaln. aprilis. videlicet i. die tali in qli pceptus ē. siue in qli annūciatō virgini p. āgelum facta est. put dictū ē sub ti. de parascue. Celebrari etiā debet pascha i. lunatōe aprilis: quoniam i. ero. pcepit dñs. q. mensis ille prim? haberetur et agnus die decimaq. rta imolaretur. Unde victor papa dicit. q. pascha debz celebrari p. q. r. tam decima die lunatōis aprilis. q. ē prim? mēsis scdm hebreos vsqz in vicesimā primam diē eiusdē mēsis. id ē lunatōis. Loq. tur em ibi de mēse lunari nō de solari. qm i. illa lunatōe est semp pascha vsqz ad vicesimā primam diē: et vsqz ponit ibi inclusiue. qm includit ipa vicesimā prima dies. Mult g. dicit victor papa. q. pascha nō debet esse infra decimaquartā diē lunatōis aprilis. nec p. vicesimā primā diē illi. Si em decimaq. rta dies lunatōis ē in die dñica. ibi ē pascha iudeoz. et dominica sequenti est pascha nostz. scz in vicesimā prima die. Et hec lunatio qnqz incipit a marcō qd plene i. fine octauę p. tis dicit. Ecclesia tñ antiquitus celebrabat pascha cū iudeis q. rta decia luna p. mi. mēsis q. cūqz die occurrēt: quē ritū sancti patres in nīcena sinodo phibuerūt. p. stituētes non solū lunā paschalē et mēsem ingreere sed etiā diē dominice resurrectionis obseruare: et ideo extēderunt pascha a q. rta decia luna vsqz ad vicesimā primā vt dictū ē. vt sic et dies dñicus nō omittētur et in die resurrectionis dñi pascha celebraretur. et hoc pluribus de causis. Primo ne ecclia videatur iudaiizare et figuris iudaicis adherere. et in tēporibus et annis p. fidere. Secūdo qz die domi

nica datū fuit māna a dño. p. qd significat eu. karistia. id ē panis āgeloz habēs i. se omē delectamētū. et suauitatē oīs saporis. Un. ero. xvj. Die sexto patet q. inferāt vt sit duplū q. inferre solebāt p. singulos dies. et hec ē dies veneris. et ita die dñica datū ē māna. Tercō qz pceptus ē p. medere agnū cū lactucis agrestibus et i. azimis sinceritatis et veritatis. id ē cū puro affectu et puro itellektu. s. est i. veritate. Christus vō morte nostrā destruxit moriēdo. et vitā nostrā resurgēdo reparauit. Et ita patz q. i. die resurrectionis debem? p. medere agnū. qz tūc incipit veritas nre vite. Quarto nō celebrat pascha nrm cum iudeis. q. illud celebrāt decimaq. rta luna: qz q. uis tunc imolat? fuerit agn? tñ incipit ei? imolatō i. sequenti die. qz tūc est tēpus luctus nec est tēpus solēnizandi: et iō ecclesia dimittit s. vsqz ad tēpus solēnitatis. qz debz fieri cū solēnitāte sicut dictū ē. Quinto qz cū xpo vult ecclesia celebrare pascha suū. Triplex ei pascha fecerūt iudei. Primū i. ramate qd interpretat? p. motō tñ. nec. Per s. significat p. mū pascha. id ē spūalis trāsiti? de vitijs ad vtutes. Per tineā ei peccatū itelligit? qz sicut tineā p. sumit pānū i. pceptibili ter. sic peccatū aīam. Quando aut peccatū commouet i. nobis. siue amouet p. penitētiā: fit iste trāsiti?. Secūdū pascha factū fuit i. syna. qd interpretatur mēsurā: p. qd significatur secūdū pascha spūale. scz transit? de vtute ad vtutē: p. qd restituit homi sua mēsurā attingendi celestia. Iste trāsiti? fit. qñ trāsim? de vtute i. vtutē. Tūc ei accedit ad mēsurā suā hō. qm fact? ē vt sit socius angeloz. Primū pascha xpc nō potuit celebrare. qz peccatus nō fecit. nec inuēt? ē dol? in ore ei?. neqz secūdū: qz dat? fuit ei spūssanct? nō ad mēsurā a tpe sue natiuitatis. Tercū pascha factū fuit i. galgale. qd interpretatur reuelatio. Istud pascha fit a nobis qñ trāsim? de mūdo ad patrē. siue de mundo ad celū. et reuelantur nobis oīa que modo credim?. Hoc pascha celebravit xpc p. resurrectionē suam. quod nos celebram? post decimaquartā lunā primi mēsis. post egnoriū vernale. qñ dies incipiūt maiores esse noctibus. put dictū ē sub sabbato sancto. Sexta causa ē. qz de pmo pascha vl. secūdo nō ē gaudiū multū. s. de terco. Un. ij. reg. xvij. c. Nō gloriatur accinct? eque sicut discinctus. Septima qz ex iussioe āgeli monemur pascha i. dñica celebrare vt pmissum ē. Quare s. et cetera festa saluatoris p. natale mutabilia sint. dictū ē sub natali. Qñ aut debeat pascha annūciari dictū ē sub ephā. Porro cōsideranda sunt quedā hui? paschalis tēporis varietates. Sunt em i. eo tres septimane qñ proprijs vocabulis nuncupate. Prima est paschalis. Secūda

Iudei facit tri. & pascha

Varietates qñ hñ p. p. pasche

Contra aliq. celebrant pascha in iudaeis

in albis. Tercia expectatōis. Prīa dī sancti-
ficata pp̄ iustificatōnez aīe. Et n̄ q̄ hoīes p
baptismū sanctificati. p totā septimanā illā ve-
stēs quā i baptismo suscepē deponāt: q̄ signi-
ficat p̄mā inocētie stolā. Secūda dī i albis. p̄-
mo q̄ baptizati i sabbato sācto deponūt i sab-
bato i albis albas stolas seu vestes q̄s i bap-
tismo suscepē. Per albas q̄dē inuitur q̄les i p̄-
senti vita eē debeāt: sc̄z m̄di. z q̄lia deniq̄ sint
corpa recepturi. q̄ sancti beatitudinē et gl̄iaz
possidebūt. put dictū ē s̄b sabbato sancto. Se-
cūdo. q̄ h̄ tpe illi q̄ baptizati sunt i sabbato sā-
cto z ab ep̄is p̄firmati. alias albas stolas por-
tare vsq̄ ad aliud sabbatū solēt. Lōmūitez tñ
p̄or septimana vocat i albis. p̄pter āgelos q̄ i
resurrectōe dñi i albis apparuerūt vt p̄missuz ē
z q̄ olim baptizati illis dieb̄ cādidis vestib̄
utebāt vsq̄ ad sabbatū i albis. Et pp̄ p̄mis-
sas etiā causas dī sabbatū i albis. Et q̄ mos
fuit ātigr̄ vt i ip̄o sabbato vestes ex toto depo-
nerēt z albas iduerēt. quod n̄ fit i sabbato san-
cto. Tercia septiana sc̄z q̄ ē p̄r̄ ascēsiōe dī ex-
pectatōis: qm̄ rep̄ntat illud t̄pus q̄ apli expe-
ctauerūt aduētū spūs sancti. q̄b̄ dñs dixit. Al-
dane i hac ciuitate z expectate vsq̄ dū iduamī
ūtute ex alto. Prīa aut septimana n̄ p̄tēdit ni-
si vsq̄ ad sabbatum i albis exclusiue. z sic pa-
scha sex dies solū h̄z p̄ octauis. Septiana vō
in albis icipit sabbato i albis. z termiat i alio
sabbato. z sic durat per octo dies. Octaua vō
ascēsiōis cū debēt termiari i q̄nta feria añ p̄te
costen. p̄tēdit vsq̄ ad p̄te. q̄ licet duo dies. q̄
sup̄sunt octauae ascēsiōis. possint inofficiari ad
missaz a dñica āncedēti. tñ ad nocturnos n̄ ha-
berēt inuitatoriū vel lectōes vel rñsor̄ia nisi ab
ascensione dñi acciperēt. Unde illi decē dies p̄
vna octaua reputant. nec mirū cū z totuz tēp̄
paschale p̄ vna reputet octaua. z similē a na-
tiuitate vsq̄ ad octauaz ephie. De h̄ diceť sub
dñica p̄r̄ ascēsiōe. Temp̄ aut paschale vsq̄
ad p̄thecosten vocat̄ quinquagesima. q̄ cōtinet
quinquaginta dies. p̄ quod t̄pus iubilei signifi-
catur. vt diceť sub p̄thecosten. Quas em̄ q̄dra-
gesimas celebram̄ cui numero addit̄ decim̄
numer̄. z fit quinquagenarī. Prīmā añ pascha
in q̄ labores z miserie hui⁹ tēporis significant
Unde tūc ieiunam̄ z cātica leticie subticem̄.
Secundā post pascha q̄ significat statū eterne
felicitatis. et i ea t̄pus glorie n̄re post hāc vitā
rep̄sentam̄: tūc em̄ ab om̄i labore q̄scem̄: et i
dei laude erim̄. q̄re tūc cātica leticie multipli-
camus z ianua penitētib̄ aperit̄: q̄ nulli⁹ pec-
cati ip̄operiū erit. totū em̄ erit absorptū a glo-
ria. put i collecta hui⁹ diei habet̄. z hoc dictuz
ē i p̄bemio hui⁹ ptis. nec ieiunam̄. nec genua

flectim⁹. imo stātes oram⁹. Tū q̄ nō erit p̄ q̄
flectant. sed dom⁹ dei gloria replebit̄. Tū etiā
vt libertatē quā nobis dñs resurgēdo acq̄siuit
p̄fiteamur. Tū q̄ mulieres ad monumētū ve-
niētes nō flexerūt genua. s̄ erecte īspererūt i se-
pulcro. sicut dīc ambrosi⁹ i fine luce. Tū quia
p̄m ip̄m ambrosiū his quinquaginta dieb̄ quib̄
dñs nobiscū fuit gaudēdū ē. z iugis festiuitas
est i eis tāq̄ sit dies dñica. Tū etiā q̄ h̄ tēpus
paschale significat octauā resurrectōis. i qua
nec ieiunabit̄. nec genua flectēt: sed p̄fectū gau-
diū oīb̄ erit. In festiuitatib̄ etiā beate marie
z dieb̄ dñicis z festiuis z i dieb̄ p̄thecosten.
nisi in presentia corporis z sanguinis xp̄i genua
flectēda nō sunt. De h̄ in q̄nta pte sub ti. de p̄ri-
ma dictū ē. z sub sabbato post p̄thecosten di-
cetur. Genua em̄ i ecclesia flectē cordis p̄ritō-
nē significat. Et ē notandū q̄ i genuflectōib̄
vtendū est oratōe dñica. El̄ oratōe quā aug-
scripsit seu approbauit sc̄z. Be⁹ pp̄ici⁹ esto mi-
hi peccatori vel peccatrici. El̄ illa quā quidā
sanct⁹ heremita p̄posuit z docuit taydē meretri-
cem. docens illā quottidie genuflectē. z in terrā
discūbere. oculos sursum nō attollere z dicere
Qui me plasmasti miserere mei. Letez festiui-
tas paschalis hebdomadaria est. put in ti. se-
quenti diceť. In paschali septimana salutare
nos adinuicē h̄ modo debemus. sc̄z. resurxerit
dñs. z salutat⁹ debet respondē deo gr̄as. vel et
apparuit simoni: z postea debem⁹ dare osculū
adinuicē. in signū pacis et caritatis. vsus tñ h̄
nō habz. Roman⁹ tñ p̄tifer hac die missaz ce-
lebraturus. cardinales. p̄latos. notarios. z fa-
miliares suos. h̄ modo salutat z osculat̄. z etiā
am oēs p̄missi seinuicē hoc mō salutāt z oscu-
lant̄. Salutās em̄ dīc. Surxerit dñs vere. Sa-
lutat⁹ z osculat⁹ rñdet. Et apparuit simoni.

Equitur videre

de nocturno officio hui⁹ diei. Inci-
pit aut ecclesia inuitatoriū. Alleluia
surxerit dñs vere. q̄nti toni. pp̄ q̄nq̄z apparitō-
nes dñi i illa die. q̄ dicte sunt i q̄rta pte sub ti.
de salutātōe ad p̄p̄m. vel pp̄ q̄nq̄z sensuū re-
patōez q̄ fit p̄ resurrectōez. In q̄busdā tñ eccle-
sijs dī inuitatoriū cū triplici allā: z septimi to-
ni. p̄pter quietē q̄ dat i resurrectōe Apoc. xiiij.
Ammodo iā dicit spirit⁹ vt requiescāt a labori-
bus suis. Et indigem⁹ inuitatorio q̄ vie sion lu-
gēt eo q̄ nō sunt q̄ veniāt ad solēnitatem. Him-
nus aut nō dicit in quib̄sdā ecclesijs. quia in
resurrectōe non cantabim⁹ himnos huiusmo-
di. s̄ i plateis hierusalē cantabimus alleluia:
vt habet̄ capitulo penultimo thobie. Sed loco
himni cātat̄ alleluia. p̄pter spem quā habem⁹

Uniq̄. aḡ. p̄. a.

de gloriosa resurrectione. Alie vñ ecclē cātant
himnū. qz semp laudā dñs ē deus: z cantāt illū
ad terciā sub duplici cātu. videlicet vnū versuz
sub vno cātu z aliū vñ eiusdē himni sub alio
z vnū altiori voce q̄ aliū: ad significādū dupli
cez stolā glorie. quā xpc assumpsit scz corpis z
aie. Quia vñ virtutē trinitatis in q̄ est pfectō.
facta ē resurrectō: ideo dicūtur tres lectōes: tū
qz soror nra pāruila est. z vbera nō habz: tum
qz baptizati nō indigent laborare q̄si modo ge
niti infantes. de h̄ in sequenti tractatu diceť.
Hac etiā die z hoc tpe cantātur tres psalmi cū
tribz antiphonis. Obseruat autē ideo iste ter
nari⁹ numerus. Primo qz parcitur hoibz p̄t
pcedens ieiuniū attritis. Secūdo ne neophiti
multitudine onerētur vt pmissuz ē. Tercō p̄t
triduanā dñi sepulturā que pcessit dominicam
resurrectōem. Quarto ad notandū qz tria que
domin⁹ fm lucā pmissit in hoc seculo pficē: scz
demonēs eijcere. sanitatez pficere. z terciā die
psummari: i resurrectōe psummata sunt. Pri
mū opatus est dñs cuz fecit vt relictā creatura
redirem⁹ ad creatorē. Secūdū cū p fidez nos
sibi tanq̄ mēbra capiti vniuit. vt de eius spū vi
ueremus. Terciū cuz in hoc pfirmavit nos ne
laberemur. vel psummato est nra resurrectio.
Hec etiā in nra pueriōe apparēt. Eijciunt enī
a nobis demones p exorcismos. sanamur p ca
thecismū. z psuamur p baptismū et pfirmā
tiōne. Primū notat in pmo psalmo z sua anti
phona. vbi dī. Et psiliū meū nō est cū impijs.
In q̄ psalmo oñditur qd vitare debeat q̄s ad h̄
q̄ sit beat⁹. scz nō ire i psiliū impioz zc. et qd
facē debeat scz habē volūtātē dñi i corde. z i ea
die z nocte meditari. Prim⁹ ḡ psalm⁹ cuz anti
phona sua mōstrat impios. id ē. demones eijci
a psilio filij dei. In hac demonuz eiectōe fit qd
dñs i euāgelio iohānis dicit. Nūc iudiciuz est
mūdi. nūc pnceps hui⁹ mundi eijcietur foras.
Hoc iudiciū ē discretō q̄ fideles p fidē separā
tur ab impijs demonibz: qd iudiciuz factū ē in
multis milibz credētiū. Sed in h̄ iudicō impij
id ē. i impietate pseuerātes nō resurgūt. sz hi q̄
p fidē xpo vniūtur. Et h̄ est secūdū qd notatur
in secūdo psalmo z sua antiphona. vbi dī. Ps
stulani patrē meū alla. dedit mihi gentes alle
luia: in hereditatez sibi alla. Hoc factū est cū
fideles p fidē ei tāq̄ capiti vñti sunt. vt p ipm
ad modū hereditatis fructificent. Unde i psal
mo iridēdo dicit. Quare fremuerūt gētes zc.
dicētes. Birūpam⁹ vincula eoz. z piciamus
a nobis iugū ipsoz. Stulte dicunt. Qui habi
tat in celis iridebit eos zc. Et xpc dicit. Ego
aut psitutus rex ab eo q̄ dicit. Postula a me
et dabo tibi gētes hereditatē tuā zc. Et aduer

te qz in antiphona dī. dedit. z i psalmo dabo: vt
in antiphona oñdatur impletū esse. qd in psal
mo ē pmissuz. Terciū notat i tercio psalmo z
in sua antiphona. in q̄ tāgitur psummato. quā
dñs pmissit se pfectuz i terciā die. vbi dī. Ego
dormiui z somnū cepi zc. Hoc ei licz de passio
ne z morte z resurrectōe saluatoris itelligatur
moraliter tñ pueniēter itelligit de eo q̄ diu in
peccato dormiuit z tandem p dei adiutoriū sur
rerit. Quito etiā potest dici qz p opa istoz
triū diez fiūt cathecumī mēbra xpi scz p exor
tizatōez p abrenūciatōez dyaboli. p fidē q̄ vni
tas i eis pficitur. z p impositōnem man⁹ epō
rum siue resurrectōz dñi que est iustificatō no
stra: ideo ppter hāc iustificatōez canimus tres
antiphonas i nocte resurrectōis. Prima disti
git nos ab impijs. Secūda pūngit nos capiti
xpo. Tercia facit nos resurgē p̄t iustificatō
nē. Serto etiam potest dici. qz p tres psalmos
tria tpa significāt. Tres ātiphone cātāt. in qz
b⁹ patriarche pphete z apli significant. Tres
lectōes legūt. qz lex psalmi et pphetie resurre
ctionē dñi pfitetur. Tria rñsoria subsequunt
qz tres ordines. scz noe. iob. z daniel: xpi resur
rectōe saluantur. Singulis rñsorijs. glia p̄i
subiūgit. in qbusdā ecclīs: qz trinitas ab oibz
ordinibz collaudat. In qbusdā vñ nō nisi vnū
glia tribz rñsorijs scdm generalē psuetudinē
ptinuat: ad notādū qz i trinitate vnū deū glori
ficam⁹. Septimo ternariū in oibz frequētam⁹
ppter sacramentū baptismi in triū psonaz no
mie celebrati. Octano paucitate vtimur lectō
nū. ppter paucitatē q̄ tūc aderat p̄dicatozū.
Nā apli erant i numero pauci. metu iudeoz
muti: de morte dñi mesti. de audita resurrectōe
q̄si deliri. Qua paucitate volūt vtī qdā vsqz in
pētecostes. qñ facti sunt predicatorēs numero
plures. et spūs sancto seruētiōres: vt iā dicitur.
Alij vñ solēnitatē poti⁹ attēdentes integrū z so
lennē seruāt numerū: qz z si apli muti fuerūt:
tñ alloquiū angeloz z frequēs visitatio domi
ni nō defuerūt. Quare i sequenti hebdomada
cātāt tñ vna ātiphona cū tribz psalmis vt i se
quēti titulo diceť. Sane tercō rñsorio cum
gloria patri decātato. cū cercis z solēni pcessi
ōne de choro ad aliquē locū tendim⁹. vbi sepul
crū imaginariū coaptatur. z vbi introducunt
psone sub formis z habitu muliez z duoz di
scipuloz. scz iohānis z petri. qui ad sepulcrū
xpm querentes venerūt: z quedam alie psone.
in personis et forma angeloz. qui xpm a mor
tuis resurrexisse direrūt. in psonis quoz recte
cātari potest illa secūda respōsoriū primi pticu
la. Nolite timē zc. vsqz in finē respōsoriū. Tūc
redeūt ad chorū. quali fratribz referentes que

viderunt et audierunt. et vnus redit citius alio. sicut iohannes cucurrit citius petro. In personis quippe prouenerit cunctat illud responsorium. Congratulamini. sine ulla su. Si quod autem habet usus de hac representatione propositos licet non autenticos. non improbamus. Tunc chorus audita resurrectione christi. prouipit in voce altissime sone cunctas. Te deum laudamus. Quidam vero hanc representationem faciunt antequam matutinum inchoent. Sed hoc est prius locus. eo quod te deum laudamus ex prouipit horam quam dominus resurrexit. Quidam etiam eam faciunt ad missam. cum de sequentia illa. Victimae paschali laudes cum deo versus. Dic nobis. et sequentes. Ad hoc in die nostram resurrectionem representamus. quam christo resurreximus: et ideo de die dicimus. Hec dies quam fecit dominus etc. Et in nocte sepulturam quam ei sepulti sumus: et ideo illud non dicimus de nocte. Vnde dicit apostolus. Consepulti sumus cum illo per baptismum in morte. Trina etenim immersio in aqua baptismi. triuanam domini sepulturam representat. Ille quod sepultus est christus. qui peccare quiescit: ille resurrexit cum christo. qui celestibus intendit. Et aduerte quod in duabus precedentibus noctibus triuanam domini sepulturam representamus. secundum quod dominus lauit in sepulchro: unde tunc alia non diximus: in hac vero nocte sepulturam domini representamus. in eo quod christus sepulti sumus. propterea alleluia cantamus quod christus consepeliri gaudium est nobis. Ad primam vero non dicitur himnus. propter rationem in sexta parte sub titulo nocturnis assignatam: nec quicquam vult. Quidam tamen dicunt psalmum. Confitemini. sicut et in sequenti titulo dicitur. Non sunt etiam petitiones obsecrationes et postulationes. quod dicit dominus. In die illa non rogabis me quicquam. Et quod cum glorificati resurrexerimus. non indigebimus istis. Non ergo dicunt preces. quod ubi non erit miseria non erit petenda misericordia. Ubi non erit temptatio. non erit dicendum libera nos a malo. Non dicitur etiam capitulum. quod est refectio. ne post longam psalmodiam homo tedio afficiatur. Confortat enim fessos sicut electuarii mellebra. Tum quod ibi nullum erit tedium. Tum quod in hoc officio brevis est psalmodia. Et quoniam capitulum in horis non dicitur. ideo nec responsorium debet dici. quod respondet capitulo siue lectioni. In missa tamen dicitur. quod respondet epistole: et in laudibus. quod respondet lectionibus: et dicitur tunc capitulum christus resurgens. ad romanos. vi. capitulum. De vespere in sequenti titulo dicitur.

Nunc de diurno

officio videamus. Et quod hac die fit statum apud sanctam mariam maiorem: quod cum beatus gregorius hac die ibi celebraret. et par domini pronuntiaret. angelus domini alta voce respondit. Et cum spiritu tuo. Et propter hoc cum papa ibi hac die celebrans dicit. pax domini: in testimonium huius mi-

raculi nihil sibi respondet. Letetur autem missa sit processio. quod ex euangelii autoritate extrahitur. eo quod angelus dixerunt mulieribus. Ite dicite discipulis. quod praecedet vos in galileam. Et dominus ad eas. Nunciate fratribus meis ut eant in galileam. ibi me videbitis. Hec ergo significat processionem apostolorum. ut viderent dominum in galileam euntium. Rursus galilea transmigrationis interpretatur. In galileam ire. fuit de iudeis ad gentes transire. De qua transmigratione postea dixit. Euntes docete omnes gentes. baptizantes eos in nomine patris. et filii. et spiritus sancti. In significatione ergo huius transmigrationis hodie solenne agimus processionem: siue in signum quod nos oportet de vitiis transmigrae ad virtutes. siue perficisci de virtute in virtute: ad hoc ut videre dominum mereamur. quod fit specialiter in baptismo: et ideo in significatione baptismi nos et loca nostra aqua benedicta aspergimus cantantes. Glori aqua. Aliis vero temporibus cunctat. Asperges me. Queruntamen nec hodie nec in pentecostes aqua benedicta. que latius persecuti fuimus in quarta parte sub titulo de aque benedictione aspersione. Ab hac processione omnes processiones dominicales per annum originem traxerunt. ut videamus dominum in galilea. id est. in transmigratione de vitiis ad virtutes. Dies enim dominica est dies resurrectionis natiuitatis et spiritus sancti missionis: et in omnibus de nouo duntaxat est testamentum cantandum. De processione dictum est in quarta parte sub titulo de accessu pontificis ad altare. Sed ad quid dictum fuit apostolis ut irent in galileam ad videndum dominum. put legimus in mattheo. cum eadem die eum viderint in hierusalem. Respondeo hoc dicitur marie propter allegoriam. licet ad litteram factum sit. Allegorice enim transmigrationis illa. significat transmigrationem de iudeis ad gentes. in qua marie videtur christus: quod in hoc marie apparet christi deitas. quod totum mundum ad predicationem famulorum christi credidit. Vixerunt enim apostoli iudeis. Quia verbum dei repulistis. et vos indignos fecistis vite eterne: ecce conuertimur ad gentes. In hac processione praecedunt lumina. ut illud euangelicum impleatur in nobis. Sint lucerna vestri praecincti et lucerne ardentes in manibus vestris. Crux etiam praecedit. ut carnem nostram crucifigamus cum vitiis et concupiscentiis. Et post cruce et verilla qua sunt victoriae ihesu christi insignia. sequuntur sacerdotes dealbati exultantes in laudes resurrectionis: qui praecedunt cum tacita populi sequentis expectatione. ut per distinctas et morosas expectationes. corporaliter illud propheticum quod tunc cunctat impleri videatur. Cum iocunditate eribitis et cum gaudio deducemini. Nam montes et colles exiliet expectantes vos cum gaudio. Ite in ea maior sacerdos praecedit. quod dixit dominus praecedam vos in galileam. Ite in ea nihil resonet quod sit veteris historie: sed ea solum cunctat que gloriam personent

Stano hac die

euāgelij. Inter q̄ illud p̄sertim in q̄bu dā eccle
sij admittit. Virtute magna reddebāt apli te
stimoniū r̄surrectōis ihu xpi. Quia sic dixim⁹
in galilea trāsmigratō. est apostolorū p̄dicatō.
Cum aut̄ ventū ē ad mediū tēpli. vtriusq; ser⁹
p̄lo circūstante: totis virib; chor⁹ i vocē exul
tatōis erūpit antiphonā cātās. Sedit angel⁹.
Que exp̄mit qd apli docuerūt. aut docē debue
rūt. scz xpm viuē. Et ē totis virib; p̄cinendū. z
in auditū circūstantiū efferendū: qz quē q̄ritis
viuit. z vita hoīm cū eo surzerit. Vel hodierna
p̄cessio illd nob̄ recolit. q̄ rex glie cū exercitu
redēptorū de ifernalib; claustris ad celestia re
gna migravit. Post p̄cessionē seq̄t missa. z
incipit p̄centor loco magni p̄centoris. id ē xpi.
Resurzeri z adhuc tecū suz. Post quem cātāt
chorus: ad signū icādū q̄ ad xpi similitudinē aliij
sancti q̄ erūt i patria dēū laudabūt. Quod vō
sequit̄. z adhuc tecū sum: in b̄ notat̄ eternitas
in q̄ semp̄ est cū patre. Lantam⁹ q̄ hac die in p
sona xpi. resurzeri zc. sed tūc illud dicet̄ i p̄lo:
na n̄ra. qn̄ resurgētes trāsim⁹ de hac mortali
tate ad immortalitē. quod significat̄ i b̄ quod
dicet̄ i euāgelio. Et trāsies mīstrabat eis. Ad
mīstrauit em̄ nobis cibū spūalē seipm. sicut iu
deis dedit mānā i deserto. P̄t etia dīci q̄ dñs
p̄ ora p̄phetaz dirigens f̄monē ad patrē. ait.
Resurzeri z adhuc zc. In q̄ tria notat scz suā
gl̄iosaz r̄surrectōez. z p̄ris i passiōe p̄tectōez.
z p̄gnitōez ei⁹ p̄ sciētie sue dilatatōez p̄ orbem
Resurrectōez ei⁹ notat cū dicit. Resurzeri z ad
huc tecū sum zc. q. d. Nō ē ita sicut iude⁹ cogi
tauit. q̄ a te oīno sim derelict⁹ et abiect⁹ tanq̄
imūndus. Unde deridēdo dicebat iude⁹. Si fi
lius dei ē libet̄ eū. Quasi dicet̄. Nō liberabit
eū. qz de eo nō curat. P̄tectōez p̄ris i passio
ne notat cū dicit. Posuisti sup me manū tuā.
q. d. P̄roteristi me. nō a passiōe: s̄ ab eo qd iu
dei intēdebāt. videlicz ab extinctōe nomis mei
ad quā intēdebāt. Tū dicebāt. Si dimittimus
eū sic oēs credēt i eū. Sz i b̄ q̄ me occiderūt. b̄
qd̄ ipi timebāt p̄secutū ē. Nā ego q̄ suz granū
frumētī cadēs i terrā. multū fructū attuli: z tā
de isto q̄ de illo p̄mo laudādus ē p̄r. Unde p̄r
vtrūq; cantat̄ allā. Sciētie p̄ris d. latatōz no
tat cū dicit. Mirabilis facta ē zc. q̄i dicet̄. Ex
b̄ p̄gnitō tua pater nō tm̄ ad iudeos sed etiam
ad gētes dilatata ē. Nā p̄us tm̄ i gēte iudeorū
p̄gnoscebaris. iuxta illud. Notus i iudea de⁹
zc. Et qz ab vtroq; p̄lo p̄gnosceris. ab vtroq;
tibi laus offert̄: z idcirco duplex allā sequit̄. z
ad id p̄tinet r̄sus. Domīc p̄basti me zc. sessio
nē meā. id ē. humilitatē i passiōe: z resurrecti
onē meā. id ē. gloriā meā i resurrectōe. In quib;
busdā tm̄ ecclesijs tacet̄ verbū illud. sessioez et

solū dicit̄ resurrectōez meā. Potest tm̄ vtrūq;
dici. p̄ quod duplex xpi natiuitas designatur.
Seq̄t himn⁹ trinitatis. s. gl̄oria patri. q̄ in p̄ce
dētib; dieb; ihermissus fuit. p̄pter ignominia
illatā trinitati i tertia p̄sona scz i filio. Nunc
aut̄ qz sublata ē ignominia illa. himn⁹ ille can
tat̄. Hec etia i q̄busdā ecclesijs p̄ cereos rep̄sen
tant̄. vbi tres cerei añ altare ardē cōsueuerūt:
sed i trib; dieb; añ pascha nō ardēt nisi duo. i
signū q̄ tertia p̄sona sublata ē: hac vō die tci⁹
cere⁹ reaccēdit̄. i signū q̄ ip̄a xpi p̄sona gl̄orio
se reddīt nob̄. Post b̄ dī collecta. in q̄ onditur
qs sit resurrectōis z mortis effect⁹: qm̄ apertio
ianue regni celestis ē effect⁹. Qualit̄ aut̄ illam
ianuā intrare debeam⁹. dicit̄ i epistola q̄ est p̄
ma ad corinth. v. c. scz. Expurgate vet⁹ fermen
tum. id est. abijcite vetustatē a vobis: et b̄ ē ire
in galileā. id est de vitijs ad virtutē. z de v̄tute
in v̄tutē: sicut estis azimi. id ē. esse debetis. vel
estis azimi p̄ baptismū. Etenī pascha nostruz
imolatus est xpc. q̄si dicet̄. coctus ē agn⁹ z pa
ratus. Itaq; epulemur. Et determinat qs sit
agnus. cū dicit xpc: xpc aut̄ est pascha nostruz
id est agn⁹ paschalis z festū paschale. Alia eti
am ratōe ip̄e ē pascha. qz p̄ ipm̄ z ab ip̄o z ad
ipm̄ ē nobis trāsitus p̄dict⁹. Nō in fermēto ve
teri neq; i fermēto malicie. id ē. male volunta
tis: z neq;cie. id ē. prauē itelligētie (nequā em̄ ē
qui de deo male intelligit) sed i azimis sinceri
tatis z veritatis. id ē. in accēso affectu z purifi
cato intellectu: vel i sinceritate caritatis z pu
ritate fidei. Sz etia pl⁹ dīc̄ veritas q̄ fides. p̄p̄
hendit em̄ sapiētiā z itelligētiā. Sz videt̄ lite
ra cplē i se p̄traria. Si em̄ sumus azimi id est
sine fermēto. q̄modo expurgabim⁹ vet⁹ ferme
tum: quomodo etiam dicit̄ vt sitis noua p̄sper
sio: videtur em̄ dicere vt sitis azimi sicut estis
azimi. Nāz noua p̄sperio nihil aliud ē q̄ fari
na aqua p̄sperfa. id ē. pasta nondū fermētata
Sed ē notādū q̄ duob; modis dī qs peccare.
scz peccato p̄prio vl̄ peccato alieno cui p̄sentit
Erāt em̄ illi q̄b; loq̄bat̄ ap̄lus azimi. id ē sine
p̄p̄rij peccati fermēto: s̄ erāt alieno peccato in
fecti. tū nō rep̄hēdebant illū cū possent q̄ pa
tri suo p̄p̄riā nouercaz abstulerat. q̄ inter eos
erat. Tū dī eis. Expurgate vet⁹ fermētū. id est
abijcite illū a vobis p̄ excōmunicatōz. vt sitis
noua p̄sperio. id ē. sine fermento alieni pecca
ti. Sequit̄ graduale q̄ v̄titur ecclesia p̄pter
nos. q̄ nō habem⁹ adhuc nisi resurrectōez anī
me. z expectamus resurrectōez corporis. scz.
Hec dies quā fecit domin⁹. exultemus z lete
mur in ea. qz exultando z letando itur i para
disum: sed cū labore z angustia. z cuz maxima
afflictōe itur in infernū. quia non est pax im̄

phs dicit dñs. s̄ bonis ē iocūditas. par. 7 ges
maria. ppter spem gloriose resurrectōis. Lan
tatur aut graduale licet sit lucr⁹ laboratū. pro
pter baptizatos q arripuerūt laborē militie. vt
pueniāt ad allā eterne leticie. Brādis ei labor
eis supest. vt ptem habeāt ī secūda resurrectio
ne. Et est sciendū q est dies tēporis. Unde. ho
die si vocē ei⁹ audieritis. id est. si in tpe q vni
tis. Et est dies eternitatis. Un melior est dies
vna ī atrijs tuis sup milia. Hāc diez hodierna
festiuitas inchoat: 7 ideo recte demonstratine
dicit. Hec dies quā zc. Et hodie resurrexit do
min⁹. Sed hec dies dū ē in auroza vel in ascē
su. vocat dies salutis 7 grē. Lū fuerit in meri
die vocabit dies eternitatis et glie. Hec decli
uum nō sentit. et ideo solēnitas ista vesperz nō
habet. vt dī in ca. sequēti. Postmodū sequitur
allā. cant⁹ qdem angelic⁹ scz. pascha nostrz im
molar⁹ est xpc. pma corinth. v. c. qz ipe ē panis
angeloz 7 ī quē desiderāt angeli. pspicē etiam
inqntum est hō. Quasi diceret. Laudate dñm
deuz. qz pascha nostrz imolatus ē xpc. Beinde
seqtur euangeliiū marci. xvj. c. q habet figuraz
leonis. qz 7 xpc fuit leo in resurgendo. 7 qz fm
ordinē leguntur euangelia. put in sequenti ti
tulo dicit. Est aut euangeliiū. Maria magda
lena 7 maria iacobi 7 salome emerūt aromata
zc. Similit optet nos emere aromata bone vo
lūtatis. Esa. Venite 7 absqz argēto 7 absqz vl
la pmutatōne emite vinū 7 lac. id est aromata
virtutū qbz yngit de⁹: qz delicie sunt ei esse cuz
filijs hominū. Et seqtur ibi. q angel⁹ apparuit
mulieribz ī vestibz albis. Sed in euāgelio ma
thei qd legi i vigilia. dicit q aspect⁹ ei⁹ erat si
cut fulgur. et vestimēta ei⁹ sicut nix. Et p b no
tatur sicut dicit gregori⁹. q dñs ī iudicō terri
bilis apparebit reprobis. 7 blād⁹ iustis vna fa
cie. Hoc ei erit ex diuersitate psciētiāz. Quia
g blād⁹ apparebit iustis. iō ne nimis de resur
rectōne exultem⁹ seqtur ī offertorio. Terra tre
muit 7 geuit. In postcōmunionē q sicut 7 allā
sumit de epla. hortat ecclā filios suos. vt cū fi
de veniāt ad p̄munionē. dicēs. Pascha nostrū
imolat⁹ zc. Aliunt qdā q illud qd dī ī introitu
Resurrexi. vox ē spōsi ad spōsam. eaz de morte
sua ī p̄nti tpe p̄solātis: cui spōsa rñdet. Posu
isti zc. Elē ē vox generis humani qd ī adāz ce
cidit 7 p xpm resurrexit. Letera sunt pcent⁹ an
geloz 7 hoīm de xpi resurrectione gaudentiū.
De septem diebus post pascha.

Ec pma septima

na paschalis tempis. licet p̄muniē
voce septimana in albis. tamen se
quens magis. pprie vocat ī albis. p̄t causas

in p̄cedēti ti. positas. Et hec ē p̄munis huic tē
pori 7 p̄cedēti. Est ei tota de septuagesima q ē
minat ī sabbato ī albis. Unde ē q tract⁹ in sab
bato paschali 7 ḡduale. p totā ipam hebdoma
dā dicit. qd laborē significat. Alleluia vō 7 ce
tera cātica leticie cātant. vt dictuz ē sub dñica
septuagesime. 7 b ppter tpus regressiōis qd i
cipit fm qsdam in pascha. put ibi dictū ē. Isti
ḡ septe dies p̄putatur cū septuagesima. qz hec
septimana ē septima a q̄dragesima. p quā idē
significat qd p septuagesimā: ī cui⁹ septima de
cade filij isrl acceperūt licētiā redeūdi. 7 iā qsi
liberi erāt: ideoqz diebz istis cātica leticie can
tant. Porro oēs isti dies septe sunt qsi vna di
es dñica. Un semp cātāt ī eis. hec dies quā fe
cit zc. Et in p̄fatōne dī. Te qdem dñe omi tpe
sed in b potissi. die. glo. pre. zc. Et in eis semp
agit de resurrectōe: ad oñdēdū q p septe dona
spūssancti venit ad verā resurrectōez: vel poti⁹
qz ī tota vita ista q p septe dies currit. debem⁹
anbelare ad gloriā resurrectōis qntū possum⁹
Sic 7 pascha ī veteri testa. p septe dies celebra
batur. 7 cenofegia id est firio tabernaculoruz.
Quēcūqz ei hac die facim⁹. iō facē debem⁹. vt
in celo tabernacū nra figam⁹. qd erit p gliaz
imortalitatis: vt ille q crucifix⁹ ē oñdat nobis
suam deitātē. cū dicit ī officio nocturno. Ego
sum q suz. Et cū dicit se esse illū q dixit moyli:
q ē. misit me ad vos. ero. iij. Sigdez pascha est
hebdomadaria festiuitas. qz qlibet die hebdo
made mutāt officia. In veteri ei testa. tres ha
buerūt hebdomadarias festiuitates. scz pascha
7 p̄te. q̄s etiā nos habem⁹ licz ad aliū quā illi
habuerūt: 7 cenophēgiā quā n habem⁹ nisi qdā
modo vt dicei ī phemio. vij. ptis. Quidā vero
scripserūt q festū p̄tecostes n fuit ī veteri testa
mēto festū hebdomadale. 7 q ī nouo testamēto
bz. vij. officia. p̄t septe spūssancti dona: nō qz
sit festū hebdomadale. qz tres vltimi dies n ha
bēt oīno ppria officia. Ad b notādū ē. q cū in
vrbe romana eēt mag⁹ aeris pestilētia. Beat⁹
gregori⁹ ī tpe paschali ordinauit. vt imago be
ate vginis q ī ecclā sancte marie maioris fua
tur. quā beat⁹ lucas pinxisse dī. 7 eidē vgini si
millima phibe. p̄cessionaliē portare: 7 dum
aū p̄cessionē reuerēt portare. ecce tota aeris ī
fectō 7 turbulētia cedebat imagini fugiēs. ac si
cā ferre nō possz: sic q p̄t imaginē mira sereni
tas rmanebat: tūc aut iuxta imagiez audite di
cūt tres voces āgloz canētiū. Regia celi letat
allā. qz quē meruisti portare allā. r̄surrexit sic
dixit allā. Statiqz beat⁹ greg⁹. adiūxit: ora p
nob deuz rogam⁹ allā. Que ātiphona iō b tpe
frequētatur. Et tūc gregori⁹ vidit sup castrum
crescētij. āgelū dñi q gladiū cruentatū tergēs.

*Imago Regine celi alla
Castrum p̄ntis regis dicit. qd p̄t. angeli
dicit tpe gregori*

in vaginā reponēbat. Intellexit & grego. q̄ p̄
stis illa cessasset. q̄d et factū ē. Un̄ castrū illud
exinde castz sancti āgeli vocatum ē. Premissa
imago ī ecclia beate marie maioris ī vrbe sup
limē baptisterij seruāt. quā romani reginā vo
cāt. Per hos aut̄ dies tres tñ dicūt psalmi. si
cut ī dñica resurrectōis. In hoc tñ interest fm̄
aliqs ecclesias: qz tñc dicunt cū tribz antipho
nis. ī his vō diebz cū vna sola. Siq̄dez iō tres
psalmi p̄ hos septē dies baptismāles dicūt: qz
qui pure baptizant. septē spūsancti dona susci
piūt. q̄ p̄ hos septē dies signāt. Suscipiūt etiā
tres vtutes scz fidē. spem. 7 caritatem. q̄ p̄ tres
psalmos intelligūt. q̄ nobiscū vsqz ī finē manē
debēt. Lanim⁹ & tres psalmos vt recolam⁹ nos
hec tria habē. Antiphona vō vna ē. qz vn⁹ est a
quo hec oīa sunt. Rursus vō qz vt pmissus est.
hec tota hebdomada ē q̄i vna dies dñica: inde
est q̄ p̄ oēs hos septē dies canim⁹ psalmos de
nocturno dñice diei. vel eis adiacētes. Quedā
tñ ecclesie p̄termittūt psalmos maiores 7 labo
riosos scz confitebor. et diligā te: qz neophitis
oīa breuia debēt pponi. 7 soror nostra puula ē
7 vbera nō habet. Et apl⁹ dīc. lac dedi vobis
potū nō escā. Sed numez supplem⁹ p̄ illos du
os. Lū inuocarē. 7 Verba mea. Et ita decem 7
octo psalmos pficim⁹ vsqz ī sextā feriā. In sab
bato aut̄ sumim⁹ tres d̄ adiacētibz q̄s ī die dñi
ca ad primā cantare solem⁹ scz. Dñs regit me.
Dñi est t̄ra. 7 Iudica. Sed 7 illos duos. Be⁹
de⁹ respice. et Ad te dñe leuauī. p̄pter causam
p̄dictā p̄termittim⁹. In sequēti vō tpe multipli
candi sunt psalmi. sicut 7 boni mores q̄ p̄ psal
mos intelligunt. p̄ q̄s ad gloriā puenit. quā p̄
totū t̄pus istud figuram⁹. In q̄busdā tñ eccle
sijs nō dicunt nisi tres psalmos vsqz ad pente.
7 hoc ex institutōe Alcuini. put dicēt sub dñi
ca de trinitate. Sz hoc nō bñ fit hodie. primo
qz causa q̄re illud institutū fuit hodie cessat. Se
cūdo qz p̄tra canonē gregoriū faciūt. put dictū
est ī q̄nta pte sub ti. de nocturnis. Tercō qz in
ter canonicos r̄gulares 7 alios clericos q̄ vsur
pato noīe seculares dicūt. nulla debet esse q̄ ad
hoc differētia: nā 7 ipi magna ex pte antiquit⁹
regulares fuerūt. Et certū ē q̄ canonici regula
res ī octaua resurrectōis dicūt ī nocturnis no
uē lectōes cū nouē r̄nsorijs. 7 etiā ecclia roma
na. Qui em̄ dicūt q̄ oīa facilia debēt eē eo tpe.
p̄pter neophitos. illā facilitatē nimis extēdūt
Nā due tñ sunt hebdomade neophitoz. scz in
pascha 7 p̄te. 7 p̄terea pcludit eis in ascēsiōe
vbi sunt nouē r̄nsoria 7 nouē psalmi cū suis an
tiphonis. Nulla em̄ ē sufficiēs ratō q̄re ī sequē
ti die post ascēsiōnem dicam⁹ tñ tres psalmos
cū vna antiphona. De hoc etiā dictū est in titu

lo p̄cedēti. Nempe scdm̄ romanū ordinē ī oībz
dñicis nouē lectōes dicunt. licet maguntinum
p̄ciliū a pascha vsqz ad pentecostē tres tñ insti
tuerit esse legēdas. vt seruitiū matutinū in die
cātef: qz ī futuro trinitas p̄phēdet. et a sanctis
in luce dñi fūiet. Ad p̄mā aut̄ dicūt qdā p̄
totā hebdomadā totū psalmū. Lōfitemini zc.
In q̄ p̄cipue de xpi resurrectōe agit. Alij vō so
lū vsum. hec dies zc. quē in p̄ma 7 in alijs bo
ris p̄ capitulo dicūt: qz vitā illā figuram⁹ in q̄
doctrina nulli necessaria erit. sed oēs docti gra
tulabimur 7 exultabim⁹. Psalm⁹ vō. Quicun
qz vult zc. toto isto tpe nō dicūt. quoniam ad fi
dē ptinet: hoc em̄ t̄pus significat octauā etatē.
vbi nō erit fides que euacuabit. sed res que cō
prehendet. non erit figura sed veritas. In qui
busdā tñ ecclesijs aliter obseruat. qz vbi fides
nō ē. supedificari nō pōt. Adin⁹ etiā simboluz.
scz Lredo ī deū. ob eandē causā subticet ad p̄
mā. Nā cū venerit quod p̄fectū ē. euacuabitur
quod ex pte ē. Un̄ ī p̄dēsis. id est. ī p̄dēsitatibz
populi. vsqz ad cornu altaris. id ē ad p̄mūiōnē
Nō dī etiā capitulū neqz p̄ces. vt dictū ē ī ti. p̄
cedēti. Eleptinū officiū est hui⁹ festiuitatis
claritate illustratū: nō em̄ p̄ de⁹ in adiutorium
meū intēde. quoniā ī illa vita nō sicut h̄ adiu
torio indigebim⁹. sed p̄ kirieleyson inchoatur
qz vespertina hora sabbati paschalis baptisma
fuit p̄ kirieleyson ichoatū 7 ī trinitatis noīe ce
lebratū. 7 p̄pterea ī eadē hora et ī eisdē v̄bis p̄
totā hāc hebdomadā ī festiue regeneratōis io
cūditatē sancta trinitas adorat. Et p̄ kirieley
son icipit: vt q̄si nō existēs p̄ se officiū. misse of
ficō p̄tinuet. Nā vt ī titulo p̄cedēti dixim⁹ hec
dies vespaz nō habz. qz declinū eternitas nō
aguit. Tres psalmos sub vno allā. id est. gau
dio cātant ī q̄busdā ecclesijs. q̄a p̄ fidē triuita
tis ad vnū eternitatis gaudiū puenit. Elēl hi
tres psalmi resurrectōi q̄ t̄cia die facta ē pueni
unt ihu. Pro capitulo seq̄t hec dies. sic ī alijs
horis: qz ibi n̄ erit necessaria doctrina. s̄ exulta
tio. Et vt notet sollicitudo baptizatoz adhuc
p̄grinatū 7 laboratū: qz nōdū habēt gaudiū
nisi spei. q̄ puenit ad allā rei. Proinde p̄ him
no seq̄t allā quod ē. p̄p̄t illoz ciuiū himnus.

Sane descēdim⁹ p̄cessionalit̄ ad fontes cū
cereo p̄ totā hebdomadā. cātantes cāticū exul
tatōis: 7 popul⁹ leḡt scz viri p̄ se. 7 mulieres p̄
se. quod fit ī memoriā ei⁹ quod hebrei p̄baraōi
7 suis ī mari rubro submersis fecerūt. q̄ ī gr̄arū
actōes de submersiōe hostiū. p̄ totā hebdoma
dā redibāt ad mare. viri p̄ se. 7 mulieres p̄ se: cā
cātes illud cāticū moysi. Lātem⁹ dñi. Siq̄dez
hostes n̄ri sunt demones. mare rubrū ē baptis
mus. in q̄ submerguntur omnes hostes. id est.

Expendit ad fontem

vitia et peccata et demones. Et inde etiam est quod neo-
phiti baptizati in sabbato sancto. precedente suo
lumine scilicet christo. redeunt ad fontem baptismi: his se-
ptem diebus gratias agentes. quia inimici eorum submersi
sunt. scilicet vitia et peccata. et tunc circa fontes catan-
tur psalmi. Laudate pueri scilicet noviter baptizati
et in exitu israel de egipto: quia per baptismum de tene-
bris peccati erimur. Duo sunt psalmi circa fontes
catantur. quia per geminam dilectionem ad fontem vite per-
tingit. quia baptizatis et baptismum perveniunt. Ba-
ptizatis. ut laudate pueri. et est ammonitio laudis
ad neophitos. quia facti sunt pueri. id est a vitiis
puri. per quod mater ecclesia iubilat ad fontes. in lau-
de eius gratie per quam meruit esse. quod in cantico amoris
audivit. fons ortorum puteus aquarum viventium. Postea
transitur ad aliquod oratorium cum psalmo. In exitu
israel. quia pervenit baptismum cum deo. Quid est tibi ma-
re quod fugisti. Et fit statim ad crucifixum et redduntur
ei gratias. quia ipse est qui baptizat. Unde in evangelio.
Super quem videritis spiritum sanctum descendere etc.
hic est qui baptizat. Et salutatur. quia per crucem et in
cruce nacti sumus animarum nostrarum redemptionem. Rur-
sus per hos septem dies baptismales neophiti quatuor-
tidie ad ecclesias ducuntur: sicut enim filii israel licet
transissent mare rubrum in quo baptizati sunt. non tamen
pervenit ad terram promissionis. nisi sub ducibus domino
illos pascente ex manna et columna ignis eos proce-
dente: sic et ipsi his septem diebus sub ducibus. id est.
presbiteris patrinis et matrinis ducuntur ad ec-
clesiam. et pascentur corpe domini. et cerei precedunt eos
et sic tandem in sabbato quasi perveniunt ad terram promissionis.
Cereos autem quasi in sabbato sancto dum bapti-
zarentur habuerunt. per hanc ebdomadam in quibusdam
locis ad missas et vespas accedunt. et in sabbato in
albis vel in sequenti dominica illos accessos offerunt
sacerdoti. Sigdez lumina accensa. bona opera
sunt. quibus toto tempore presentis vite quod per septenarium
ducitur lucem debet: offeruntur sacerdoti. quia per
hanc vitam ad summum sacerdotem. id est. ad christum cum
luminibus bonorum operum veniunt. iuxta illud. Ve-
nietes autem veniet cum e. p. m. s. Potest etiam dici
quod processiones vespertinales huius hebdomade. re-
versioez significant de captivitate babilonie.
Hec est enim hebdomada reuertentium. quia in fine sue ca-
ptivitatis reuertuntur ad deum. Et vespere trina sta-
tione complentur. sicut et baptismus in trinitatis nomine
celebratur. Qui vero fontes non habet non creant. sed quoniam
quod psalmos continue dicant. et per collectam diei. de
cruce collectas adiungant. Eadem vespere quotidie re-
petuntur: quia per unam et eandem die tota hec ebdoma-
da reputatur. In quibusdam etiam ecclesiis in his se-
ptem diebus quando descendit ad fontes. anfertur quodam
serpens imaginari super vrganam. et candelam novo lu-
mine accensa super caput serpentis retorta affigitur
ex qua cereus paschal. et omnes alie candelae ecclesie accen-

duntur. Circa quod sciendum est. quod sicut legitur nume-
ri. xxi. c. moyses in deserto erexit super palum serpentem
enem. ut qui percussi erant a serpentibus per illum sanarentur
aspectu. In quo christi passio prefigurata fuit.
Unde et dominus ait in evangelio iohannis. Sicut moyses
exaltavit serpentem in deserto. ita et exaltari oportet
filium hominis. Ideo ergo spiritus imaginari fertur
et aspicitur: ut christi passio memoretur. et per hoc
a vulneribus peccatorum sanemur. Nam spiritus in pa-
lo est christus in patibulo. Ideo in benedictione baptismi.
et cum ad fontes descendit. quia baptismus a christi pas-
sione virtutem accepit in qua etiam a peccatis sanamur
et mundamur. Hic est in vespis quoniam ipse christus fuit sa-
crificium vespertinum. Unde psalmus. Elevato manuum
meorum sacrificium vespertinum. Ignis novus ex silice
excussus est christus passus. qui est lumen de lumine: ex quo
ceterae candelae in ecclesia illuminantur. quia ipse illumi-
nat omnem hominem venientem in hunc mundum. Lande-
la in capite serpentis retorta est spinea corona in ca-
pite christi posita. In propletorio vero in quibusdam
locis permittitur psalmus. Qui habitat. sicut
in prima psalmus. Quicumque. In his autem sex die-
bus deo ad missas responsorium et alleluia. put infra di-
cetur. Et deo primo responsorium et persequitur alleluia. et hoc
triplici de causa. Primo quia est in laboribus vite peni-
tis exultandum est iuxta illud. hilarem datorum diligit
deus: ideo nunc per graduale et versus pervenietur sequi-
tur alleluia. quod est vox leticie. Secundo responsorium actiuum
alleluia vero prelativum vitam significat. Responsorium
enim significat actionem quam sancti exercebunt in re-
surrectione corporum. quod erit in omni leticia. put ver-
ba responsorium huiusmodi declarant: que omnia siue vo-
lus eorum. excepto eo quod catatur in tertia feria. per
ut ibi dicitur sunt de psalmo ceterisimodecimo-
septimo. Confitemini domino: quia psalmus sonat con-
fessionem laudis. et est de eterna leticia. Quia igitur
omnis illa laus professionis siue actio ad gaudium et
dei glorificationem tendit. merito ab alleluia concludere
debetur. Et quoniam eadem actio nihil aliud est quam laus
dei: ideo ad hoc ostendendum post hos sex dies per-
tinet canitur sine responsoriis alleluia. Tercio ideo in his
sex diebus hoc fit. quia senarius numerus ad opera si-
cut septenarius ad requiem refertur. Qui enim vult
pervenire ad regem optet eum primo toto tempore presentis
vite bene operari. Circa hoc sciendum est. quia ecclesia his
diebus sanctorum actum in corpe cum fine leticie reco-
lit. sic incipiens actum ut pertingat ad quietem. primus
dies mandatur actum. septimus requiem gestat. octavus
glorificat. Nepe responsorium illam actionem signi-
ficat quam sancti in resurrectione corporum exercebunt
ante quippe sanctorum ante resurrectionem corporum in qui-
te sunt: sed dum illam recipiunt. in actione erunt et tunc sic
erit actio ut non desinat quies. In quiete quod erunt
quia non laborabunt nec cogitationibus fluctuabunt.
nec erit etiam in quiete illa segnicies desidiosa.

sed sic ab huius vite opibus in fine quiescat. ut in alterius vite actione gaudeat. Hec autem actio ideo nobis per numerum senarium in memoriam reducit. quia sicut septenarius numerus regem. ita senarius opera responsorum significat. Per responsoria enim intelligimus sanctorum actiones que erunt cum omni leticia ut iam dictum est. Et nota quod predicti usus qui canuntur his septem diebus cum responsoriis. dicuntur eo ordine qui positi sunt in psalmo. Confitemini. unde sumpti sunt: exceptis duobus qui in quibusdam ecclesiis postponuntur. Quia in quinta feria dicuntur usus. Benedictus qui venit in nomine domini etc. qui ibi ponitur ultimus. Et in sexta feria usus. Lapidem quem reprobauerunt edificantes etc. et huiusmodi: quia in illo plenius agitur de passionis saluatoris quam in alijs versibus ibi positis. et ideo merito illa die cantatur qui passus fuit. Nec est obmittendum. quod in quibusdam ecclesiis in his septem diebus duo cum albis supplicibus incipiunt responsoria. Hec dies. Et in alijs quibusdam tropos per altare. quod representat sepulchrum per eo quod corpus ihesu in eo sacramentaliter collocatur et consecratur: gerentes typum duorum angelorum qui stantes in sepulchro christum resurrexisse retulerunt. Verba enim illa. Hec dies etc. ad resurrectionis die pertinent noscuntur. Rursus cantando per altare rependant apostolos et mulieres timidas. et christum resurrexisse dicere publice formidantes. Hic autem huiusmodi ad laudes ad terciam et ad vespas. Primo eo quod in his tribus specialiter horis christi passio est expleta. Nam mane captus et illus. in tertia flagellatus et linguis crucifixus. in vespis de cruce depositus et sepultus. Secundo in signum quod resurrectio tribus vicibus nuntiata est. Primo secundum marcum et matheum per unum angelum. qui in augustinum stabat in monumento. non directe sed quasi per ostium. Secundo per duos angelos qui secundum iohannem stabant intus. Tercio per ipsum christum iuxta monumentum. Hic etiam huiusmodi in quibusdam ecclesiis ad missas. eo quod illa in altari celebratur super quod christi corpus consecratur. Ideo autem a pascha usque ad octavam pete. canitur alleluia sepe in omnibus antiphonis et responsoriis nocturnalibus. et in offerendis et postcommunionibus: ut celebratio temporis per resurrectionem. reducat nobis ad memoriam vitam preterlativam. sicut tempus quod est ante pascha reducit ad activam. Tempus enim ante pascha quod in ieiunijs et orationibus agimus. significat erunas huius vite et tribulationes captivitatibus: in qua dum sumus. cantica leticie subticemus: tempus vero post pascha significat beatitudinem et perpetuam exultationem. in qua post resurrectionem erimus. Et ideo relaxatis ieiunijs canendo alleluia quod interpretatur. laudate dominum. in dei laudibus frequenter: de quo dictum est in premissis huius partis. Illud tamen notandum est. quod in quibusdam ecclesijs in hac hebdomada alleluia cantatur in missa sine finali melodia. et usus et antiphone sine neuma. sed in sequentibus cantatur cum illa: et huiusmodi ideo. quia in hac cantamus per domino nostro qui in anima et corpore per re-

surrectione iam factus gloriosus: et illa finalis melodia expectationem nostram significat. vel etiam sanctorum secunde stule expectationem. Tacemus quod habemus quod optamus. pauperes namque plorant cum pane non habent. sed cum habent quod desiderant tacet: ita et nos quasi ploramus alio tempore. quia non habemus quod desideramus. et sancti quasi in desiderio sunt expectationis. In quibusdam etiam ecclesijs in magnis etiam solennitatibus tacet illa melodia. in signum quod sancti per quibus celebramus certi sunt. quod secundam stulam quam expectant amittere non possunt. Jubilatio quod diversa notat ut dictum est sub natali. Porro in istis octo diebus cantatur per memoria neophitorum. et singulis diebus singula denotata sunt officia. quod non in toto tempore usque ad pete: et in prima die scilicet in sabbato sancto. et in octava duplices laudes ponuntur. In prima enim dicitur alleluia. confitemini. et tractus. laudate dominum omnes gentes: in octava vero dicitur duplex alleluia. quod ideo fit. quia prima vita nostra que fuit ante peccatum. beata fuit. sed non semper: sed vita que erit in septima quietis erit beata et semper. Quia ergo prima vita fuit beata. ideo circa cantatur primo alleluia quod est vox angelica. in lingua hebraica quia dignior est: sed quia non fuit semper. ideo humiliori lingua latina cantatur tractus laudate. Quia vero vita que erit in septima etate erit beata et semper. ideo in sabbato in albis qui est dies septimus. duplex alleluia cantatur propter duplicem stulam ut ibi dicitur. Nam vita illa que in septima quietis dabitur. non tolletur in octava etate. qui per octavum officium intelligitur. sed potius summabitur. Circa cantica leticie notandum est. quod quatuor sunt statim ecclesie. Primum est culpe. secundus culpe et pene. tercius pene et gratie. quartus gratie et glorie. Primum representat ecclesiam in septuagesima. ideoque subticetur. te deum laudamus et alleluia. quia non est speciosa laus in ore peccatoris: et gloria in excelsis deo. quia positus est inter deum et homines pios inimicitia. Secundum representat in aduentu. ideoque supradicta cantica subticentur propter alleluia: quia lex data deum intelligere docuit et laudare. Tercium representat in estivo tempore. ideoque propter gratiam acceptam in festiuis ista cantantur: sed propter penam ista in ferialibus subticentur. propter alleluia. quod etiam quod cotidie frequenter. quia spes de resurrectione futura non infirmat. Quartum representat inter octavas pasche et pente. ideoque supradicta cantica leticie frequenter et multipliciter: quia tamen nondum habemus gloriam quam expectamus. ideoque te deum laudamus. et gloria in excelsis in ferialibus subticemus: et in dominicis in quibus quasi duplicem resurrectionem representamus. et etiam in festis sanctorum. in missa duo alleluia cantamus: sed in ferialibus unum ut iam dicitur. Nec te moveat quod non rectum sed postponitur ordine ecclesia rependant. eo quod erunt novissimi primi et primi novissimi. Sic ergo varietas dierum et statuum humanorum varietatem inducit officiorum. Querendum tamen est quare divina

officia ita distinguunt. ut alia celebrentur cum solo
responsorio. alia cum solo alla: et si quoniam cum simpli
ci alla. quoniam cum duplici alla: alia simul cum res
ponsorio et alla. et alia cum responsorio et tractu. et alia
cum alla et tractu. Bici potest. quod dies ieiuniorum quod
b responsorium sine alla canitur: recolunt actus eorum quod
presbiteris gratia perficiuntur. ut ab illis presbiterum accipi
ant penitentiam. Ipsi ergo dies aguntur cum solo respo
sorio. per quod vita activa intelligitur. quod in labore ducitur.
sine alla quod est canticum leticie: quia ecclesia dolet. per
talibus rationem. per membrum vulneratis et nondum sana
tis. Ex eo est quod alla dimittitur. rubor ecclesie mon
stratur quem habet de suis vulneribus nondum sanatis
Preterea ideo tunc non dicitur alla. quia non est pulchra laus
in ore peccatoris. In diebus vero perfestis que sunt ab
octava pasche usque ad octavam petre: simplex al
leluia sine responsorio canitur. Primum quod dies illi vitam
contemplativam significant quod erit post resurrectionem. in qua
responsio non erit. quia penitentia actus ibi superflua erit. sed
tamen alla canitur de precepta immortalitate. Secundo
quod tunc per illis canimus quod iam sunt in patria. ad quod
iam non pertinet actus laboriosa quam responsorium notat
sed sunt in dei contemplatione et exultatione. quod intelligitur per
alla. Tercio quod ante resurrectionem corporum nostrorum.
anima sine corpore deum laudabit. Quarto quod sancti
ante diem generalis resurrectionis simpliciter tamen reci
piunt stolam scilicet anime. Rursus in privatis feriis gloria in
excelsis deo etc. et duplex alla non dicitur: quia nodum
habemus perfectam institutionem nec gloriam quam expecta
mus. Sed quia ecclesia iam primam habet resurrectionem. ideo
alio tempore semper alla canitur. propterquam in septuagesi
ma: ut dictum est in prehemio huius partis et sub titulo
de tempore aduentus. In octavis vero pasche et in sab
bato in albis duplex alla dicitur: quia tunc tempus resurre
ctionis representamus. et in rege quod erit in resurrectio
ne duplicem stolam scilicet anime et corporis percipiemus: quia
erimus utroque homine. id est. in anima et in corpore glo
riosi. Erimus enim incorruptionis gloria vestiti. In
dominiciis quod sunt ab octava pasche usque ad
octavam pentecostes duplex alla dicitur: tum quia in re
surrectione quam ipsi dies significant. corpus si
mul cum anima laudabit deum: tum quia duo sunt
unde letari debet anima in die sempiterna. unum de
precepta leticia. aliud de percipienda in resurrectione:
tamen quia resurrectio domini que facta est in die dominica.
est causa nostre resurrectionis future. et ideo in om
nibus dominiciis quasi octavam dominice resurrectio
nis representamus. In ferialibus unum. quoniam ante resur
rectionem anima una distaret frui beatitudine.
Rursus ideo usque ad octavam petre. duplex alla dicitur
quia in octava etate in qua erit corpus resurrectio. eri
mus utroque homine gloriosi. In omnibus quod festivi
tatibus illo tempore occurrentibus duplex alla dicitur.
Et hoc primo propter requiem et fructum. Secundo
quia illi iam de duobus gaudet. scilicet de eterna quiete

et de divina visione. Tercio quia cum iam habeant glo
riam anime. securi sunt de gloria corporis. Sex vero
dies paschales videlicet inter sabbatum sanctum et
sabbatum in albis: et dominici dies atque festivi. quod ce
lebramus ab octavis pentecostes usque in septuages
simam. in quibus responsorium et alla canitur: recolunt actus eo
rum quod elemosinas largiendo. infirmos visitando. et
solum quod bona sunt operando. perseverantiam habendo
in sanctitate quam in baptismo receperunt. sine du
bio ad contemplationem dei perveniunt. Unde est quod post re
sponsorium quod vitam activam significat. sequitur alla quod
significat contemplativam: sed tunc unum tamen siue sim
plex alla dicitur. propter causas supradictas. Primum autem
dicitur responsorium et postea sequitur alla. prout super dictum
est. Dominici autem dies et festivi a septuagesima
usque in pascha. quod responsorium non alla sed tractus sub
ditur: recolunt eos quod sunt in bonis operibus. sed vide
tes laborem vite timeant casum: nam temptatorem tu
duntur sine quibus hec vita non ducitur. Inter respo
rium enim et alla tractus est medius. quod neque in tanta
leticia est sicut alla. neque in tanto opere ut responsorium.
In sabbato vero sancto gaudentes per neophytis
nostris. quia ab omni peccato liberati sunt. cani
mus alla: sed quia eos trahendos variis videmus labo
ribus tractum adiungimus. per quem labores intelliguntur
de quod dictum est sub titulo de septuagesima et in prehemio
huius partis. Quod officia istorum. vij. dierum et officia
dominica que sunt inter pascha et pentecosten ad
aptentur. vij. donis spiritus sancti. sub vigilia ascen
sionis et sub sabbato in albis dicitur. Circa quam
geliam quod hoc tempore leguntur sciendum est. quod omnia pertinent ad re
surrectionem et iuxta ordinem scriptorum ponuntur.
Mattheus enim primo scripsit. secundo marcus. tercio
lucas. ultimum iohannes. Unum primum ponit euangelium
mathei in vigilia pasche. In ipso vero die pasche
euangelium marci. In secunda et tertia feria euangeli
um luce. In quarta et quinta feria et in sabbato euan
gelium iohannis. In sexta feria inponitur euan
gelium mathei. Sane in euangelis vigiliis et diei
bus agitur de annunciatione resurrectionis facta per an
gelum. In alijs de visione. Conveniebat enim ut prius
annunciaretur domini resurrectio. et postea ad maiorem
fide faciendam corporaliter ipse ab omnibus videretur. Tria
vero iohannis euangelia omnino postulare posita sunt
primum namque fuit quod legitur in sabbato. postea quod le
gitur in quinta feria. et aliquanto tempore post quod in quarta fe
ria legitur. Nam maria magdalena cum venisset ad
monumentum et non invenisset corpus domini. sublatum
credidit et cucurrit et nuntiavit petro et iohanni: quod
cucurrerunt ad monumentum. et iohannes percucurrit.
sed non statim introiit: sed petrus tamen veniens in
troiit. et postea iohannes intrauit. et cum non inve
nissent redierunt ad propria. Hoc legitur in sabbato
Illis redeuntibus maria remansit ad monumentum
et inclinans se in monumentum. vidit unum angelum

sedentē ad caput aliū ad pedes. q̄ dixerūt. **A**du-
lier qđ ploras. **Q**ue dicit. **Q**uia tulerūt dñm me-
um. 7 nescio vbi posuerūt eū. **E**t tūc cōuersa re-
trorsus vidit ihm q̄ dixit ei. **A**dulier qđ ploras
quē q̄ris. **E**t illa respiciens. 7 ortulanū eū esse
credēs dixit. **D**ñe si tu sustulisti eū dicito mihi
7 ego eū tollā. **H**oc legiūt ī q̄nta feria. **A**liq̄nto
tpe p̄r petr⁹ iuit piscatū cū sex alijs ad mare ty-
beriadis. vbi dñs apparuit eis ī litore. **E**t hoc
legiūt ī q̄rta feria. **S**ed q̄re hec oīa. **S**olutō. in
q̄rta feria cātatur h̄ qđ cātabit sanctis ī die iū-
dici. **E**lenite bñdicti p̄ris mei 7c. **E**t ī illo euā-
gelio qđ eadez die legiūt. dicit qđ dñs apparuit
discipulis ī litore maris. **E**t h̄ bñ puenit. **N**az
p̄ lit⁹ maris. vt dicit beat⁹ gregori⁹ sup̄ illū locū
finis intelligiūt mūdi. in q̄ dñs apparebit suis
gloriosus. 7 tunc petr⁹ trahet ad lit⁹ rete plenū
magnis piscib⁹. centūq̄dragitatib⁹. nec tñ scī
datur rete: p̄ petr⁹ itelligitur ordo sanctor⁹ p̄la-
tor⁹. q̄ de fluctu hui⁹ seculi ad litus stabilitatis
eterne ducēt eos q̄ p̄ ip̄os pueri sunt: sed h̄ at-
tribuitur soli petro p̄p̄t ecclē vnitatē. **S**ed q̄re
legitur ī sabbato ī albis euāgelii qđ tunc legi-
tur. **R**espōdeo qđ officiū hui⁹ sabbati cū officio
p̄cedētis sabbati sancti ī multis puenit. **N**am
in p̄cedēti sabbato duplex laus cātatur sicut et
in h̄: 7 etiā lectō lectōni puenit qz ī lectōne p̄ce-
dentis sabbati dñ. q̄ sursum sunt sapite. nō que
sup̄ terrā: 7 in lectōe sequētis dñ. **D**epONENTES
oēm dolū 7c. 7 ipsi tanq̄ lapides viui sup̄edifi-
camini 7c. **E**t nihil aliud ē q̄ q̄ sursum sunt sa-
pere. **L**oueniebat igr̄ vt euāgelii euāgelio cor-
respōderet. qđ fit in eoz p̄ncipijs. **N**ā in euan-
gelio p̄cedētis sabbati dñ. **E**lespere aut sabbati
que luceat ī p̄ma sabbati. id ē diluculo: venit
maria magdalena. **E**t ī euāgelio sequentis dñ.
Una sabbati maria magdalena vēit ad monu-
mētū cū adhuc tenebre essent. qđ idē ē. **I**n h̄ tñ
videt̄ differētia: qz dñ ibi q̄ vēit maria magda-
lena 7 altera maria. h̄ nō fit mētio nisi de ma-
ria magdalena. **S**z vt ait augustin⁹ ī libro de
p̄cor. euāgelioz: ideo iohānes solā mariā ma-
gdalenā nomiat. qz fuit ceteris feruentior: nec
tñ iō ceteras excludit. **E**uāgelii vō mathei le-
giūt ī sexta feria. qz dñs p̄ passionē meruit sibi
dari potestātē ī celo 7 ī terra. vel poti⁹ datā no-
tificari: et qz dñs ī sexta feria passus ē. idcirco
legiūt euāgelii mathei ī sexta feria. ī q̄ dñs ait
discipulis. **D**ata ē mihi oīs potestas ī celo 7 in
terra. **U**nde ap̄ ostol⁹. **C**hris̄ fact⁹ est p̄ nobis
obediēs patri vsqz ad mortē. mortē aut crucis
p̄pter qđ 7 deus 7c. **E**bi q̄ ponere euāgelium
in q̄ agitur a iohanne de p̄ma visione dñi q̄ fa-
cta fuit marie magdalene nisi in quinta feria.
In p̄ma ei die nō poterat poni p̄dictis de cau-

sis: nec ī secūda nec ī terciā nec in q̄rta. nec in
sexta nec ī sabbato. **U**nde restat qđ ī q̄nta feria
necessario poni debuerit. **A**liunt qđā qđ licz
in secūda feria legat̄ euāgelii de apparitōe do-
mini facta discipulis eūtib⁹ in emaus: nō tñ il-
la facta fuit ea die. sz ī p̄cedēti. **D**ecez etem ap-
paritōes p̄r xpi resurrectionē ī euāgelis iueni-
untur ad fidē nr̄am p̄firmādā. qnqz ī p̄ma die
7 qnqz postea. **S**ed ī apostolo dñ. qđ ī die resur-
rectionis apparuit iacobo 7 qnq̄tis simul fr̄ib⁹
Et sicut qđam dicūt in ip̄a etiā die p̄mo appa-
ruit matri. vt dictū est in q̄rta pte sub ti. de ac-
cessu pōtificis ad altare. 7 iacobo q̄ votū voue-
rat n̄ p̄medē. sed 7 ioseph etiā apparuit q̄ p̄ eo
tenebat̄ in carcē. **E**lez qz de visione angeloz 7
maria magdalena euāgeliste discordare vidē-
tur: ideo aliq̄ sup̄ h̄ p̄ter p̄positū dicam⁹. **N**az
mathe⁹ dicit qđ mulieres viderūt āgelū sedētez
sup̄ lapidē. q̄ tñ erat extra monumētū. **A**ldarc⁹
dicit qđ introeūtes ip̄e ī monumētū viderūt eū
sedentē in dextris. **I**ohānes dicit qđ maria ma-
gdalena vidit duos āgelos vnum ad caput. ali-
um ad pedes sedētes. **L**ucas dicit qđ duo āgeli
stātes dixerūt marie magdalene. 7 alijs cur q̄-
ritis viuētē 7c. **I**tē iohānes dicit solā vnam ve-
nisse scz mariā magdalēnaz. **A**ldathe⁹ duas scz
eā 7 aliā. **A**ldarc⁹ tres scz eā 7 mariā matrē ia-
cobi mioris. 7 mariā filiā salome. q̄ fuit m̄r fi-
lioz zebedei. scz iacobi maioris 7 iohis euāge-
liste fm̄ chriso. tñ salome filia fuit. **L**ucas plu-
res dīc. dicit ei. **E**rat aut maria magdalena 7
iohāna 7 maria iacobi mioris subaudi m̄r. et
cētē q̄ cū ipsis erāt. **E**t alie venerūt q̄s nō nume-
rant euāgeliste. **E**cclēsia tamē tres marias re-
p̄sentat. **R**ursus mathe⁹ dīc qđ m̄lieres certifi-
cate p̄ angelū. inter q̄s erat p̄cipue maria ma-
gdalena. denūciauerūt aplis dñm resurrexisse
Et iohānes dīc qđ maria magdalena nūciauit
petro 7 iohāni eū sublatū fuisse. **E**leza qđē sunt
oīa que dicūt euāgeliste ī his. 7 nō sunt adue-
sa. sed qđ vn⁹ min⁹ dicit. ali⁹ supplet. **E**lez ē em̄
sicut narzat mathe⁹ qđ primo viderūt angelum
sedentē sup̄ lapidē quē reuoluerat ab ostio mo-
numēti. q̄ et dixit eis eū resurrexisse: 7 adiecit.
Elenite 7 videte locum vbi posuerunt eum. **E**t
tunc ipse surgens p̄cessit eas in monumētū. 7
sedit ī dextris sicut narzat marc⁹. **P**ost maria
magdalena vidit vnū ad caput. 7 alium ad pe-
des sedētes. sicut dicit iohānes. q̄ dixerunt ei.
Adulier qđ ploras. 7 nunciauerūt eū resurre-
xisse. **E**t tūc surrexerūt ip̄i vt apparerēt ei stātes
sicut dicit lucas: vt in hoc qđ surrexerunt domi-
num surrexisse ostenderent. et cum staret dixe-
runt ei 7 alijs. **C**ur q̄ritis viuētē cū mortuis.
id est. eū q̄ surrexit cur q̄ritis ī sepulcro qđ est

loc^o mortuoz. Ambrosi^o dic^o duas fuisse mari-
as magdalenas. vna q^u f^ui matheū sciuit dñm
resurrexisse. alia q^u f^ui iohem nesciuit. s^{ed} corp^u
sublatū credidit. Aug^o. v^o de cōcordia euāge-
listarū sic soluit. Bicit ei q^u cū maria magdale-
na cū alijs veniret dicendo. q^us reuoluet nobis
lapidē ab ostio monumētū. cū adhuc aliquātū-
lū longe esset. vidit lapidē reuolutū. 7 statū cu-
currit ad petrū 7 iohannē 7 significauit eis cor-
pus dñi fuisse sublatū. q^u veniētes iuenerūt mo-
numētū vacuū 7 credētes q^u fuisse sublatū re-
dierūt. Maria autē itez adiūxit se alijs 7 pro-
pius accedens cū eis. vidit angelū sedentē sup
lapidē sicut dīc matheus. 7 cetera sicut supius
dicta sunt. Zacharias q^u cōposuit vnū euāgeli-
um ex quatuor aliter soluit. Bicit ei q^u maria
magdalena 7 alie venerūt ad monumētū. 7 vi-
derūt angelū sedentē sup lapidē. sicut dīc ma-
theus. 7 post ī monumēto sicut dīc marc^o. 7 in
de duos stātes vnū ad caput et aliū ad pedes.
sicut dīc lucas. scilicet illū priorē cū alio. v^t eo
disparēte alios duos. q^u dixerūt. Cur q^uritis vi-
uentē cū mortuis. 7 significauerūt eū resurrexis-
se. Alie crediderūt v^{bi}s eoz. maria remāsīt in-
credula. Unde alie nūciauerūt discipulis dñm
resurrexisse. illa nūciauit petro et iohāni cum
sublatū fuisse. q^u post aduentū 7 recessuz eoz
sola remāsīt ad monumētū: q^u inclinās se ī mo-
numētū vidit duos angelos sedētes vnū ad ca-
put 7 aliū ad pedes. sicut dicit iohānes. q^u dire-
rūt ei. Mulier q^ud ploras. Et illa rñdit. Quia
tulerūt dñm meū 7 nescio vbi posuerūt eū. Et
conuersa vidit dñm. Qui dixit ei. Mulier q^ud
ploras quē q^uris. Et illa putās eū ortulanū eē.
dixit. Domine si tu sustulisti eū dicito mihi. 7
ego eū tollaz. Et tūc dñs eam ex noīe nomina-
uit. 7 ipsa tūc eū cognouit. 7 post plures locu-
tiones āgeloz tūc primo credidit: 7 voluit p^{er}-
tere ad pedes dñi. 7 dñs dixit ei. Noli me tan-
gere. nondū em̄ ascēdi ad patrē meū. subintel-
ligit in corde tuo. q^usi dicēt. Quē q^uris tāq^u mor-
tuū. nō credis patri esse equalē. Et adiecit dñs
Glade 7 dic fratrib^{us} meis. Ascendo ad patres
meū 7 patrē vest^{ros} zc. id est. in primo ē vt ascē-
dā. Et ipsa cepit ire iaz certificata. 7 inuentis
alijs mulierib^{us} iuit pariter cū eis hoc nūciare
apostolis. 7 in illa via apparuit eis dñs dicēs.
Auete. Quē accesserūt 7 tenuerūt pedes eius.
Predictū autē modū loquēdi in q^u q^usi generali-
ter dictū ē. q^u mulieres iuerūt nūciare dñm re-
surrexisse. cum tamē maria q^u erat vna de illis.
tūc incredula fuit. sepe ī scripturis inuenim^{us}.
sicut 7 dñs dicit discipulis. Et me scitis et viā
meā scitis. Lū tñ q^udā essent inter eos q^u hoc nē
scirēt. Tñ dñs ait. Tāto tempe vobiscū fui. 7

nō cognouistis me zc. S^{ed} illud primo dictū ē
sciētib^{us}. istud ignorātib^{us}. Ita etiā dicit q^u dñs
in ascēsiōe apparuit discipulis. et exprobrauit
incredulitatē 7 duriciā cordis eoz. q^u his q^u vi-
derāt eū resurrexisse nō crediderāt. cū tñ aliq^u in-
ter eos fuerint q^u iā crediderāt. sicut petr^{us} 7 alijs
plures. S^{ed} illud primo dictū ē de incredulis.
Hec opinio videt^{ur} p^{ro}babilior q^u secūda. Et q^u d^{ix}it ambro.
nō ē credēduz q^ud dixerit asserēdo
s^{ed} alioz opiniōes referēdo: licz ipse eā argumē-
tis p^{ro}bare videat^{ur} q^uo iuxta p^{re}dictā opiniōē le-
uiter rñdet. 7 fere totū q^ud ipse inducit. p^{er} inter-
emptōez soluit. v^{bi} grā q^u ipse dīc q^u vna maria
fuit scdm matheū q^u sciuit dñm resurrexisse. s^{ed} ē
falsuz. q^u alijs credētib^{us} v^{bi}s āgeli ipa remāsīt
īcredula. Aug^o. v^o nō sic fuisse dīc vt narrat. s^{ed}
narrat ita potuisse fuisse. Unde p^{ro}babiliori sen-
tentie nō p^{re}iudicat.

De secūda feria post pascha.

Via per gloriam

resurrectōis impleuit dñs q^u p^{ro}misit ī
veteri testamēto. vt videlicz ītrodu-

cēt nos ī trā fluētē lac 7 mel: iō dīc ecclā ī introi-
tu hui^{us} sēde ferie. Introduxit nos dñs ī terras
fluētē lac 7 mel. exo. xiiij. q^u r^{ex}pc iā ītroduct^{us} ē et
ecclā triūphans in re. ecclā v^o militās in spe.
Ep^{istola} sumit^{ur} de actib^{us} ap^{osto}loz. r. c. Stās petrus
in medio zc. 7 intēdit p^{ro}bare passiōez x^{risti} et re-
surrectōez. Tñ dīc. Huic oēs p^{ro}p^{ri}e testimoniū
phibēt. Euāgeliū. duo ex discipulis. luc. xiiij.
c. p^{ro}cordat ep^{istola}. de apparitiōe dñi discipulis
eūtib^{us} ī emaus: ibi ei habet^{ur} q^u cognouerūt eū ī
fractōe panis. Quid ē fractō panis nisi expositiō
scripture. ibi ei cognoscit^{ur} dñs. R^{es}pōsiōiū
v^o cōcordat cū introitu. Bicat nūc isrl. Alla.
Nōne cor nost^{rum} erat ardēs zc. ē de scripturaz
expositiōe. In alijs eccl^{esijs} d^{icitur} alla. Angel^{us} dñi
mat. xl. c. Offertoriū. Angel^{us} dñi zc. ē. de testi-
monio ap^{osto}loz. Postcōmūio. Surrexit dñs zc.
luc. xl. c. ē de apparitiōe q^u facta ē petro. Mult^{um}
plicat igr apparitiōes vt dictū ē ad cōfirmādū
fidē. Sane ex hodierno euangelio sumit^{ur} alla.
Nōne. 7 offerēda. Angelus dñi: ex eo q^u ibi d^{icitur}
m^{ul}ieres visiōes āgeloz vidisse q^u dicūt eū viuē.
Sūt 7 p^{ro}mūio. Surrexit dñs. ex eo q^u ibi dicit^{ur}
Surrexit dñs vere 7 apparuit simoni. Ad pie-
tatē q^u ptinet h^{oc} officium ī q^u ptinet rememoratō
scripturaz. 7 p^{er} pietatē accedit ad māsuetudiez
Māsuetis autē trā. p^{ro}mittit illa de q^u d^{icitur}. Beati
mites q^um ipi possidebūt terras. s^{ed} fluētē lac et
mel. Unde in introitu. Introduxit nos dñs ī
trāz fluentem lac 7 mel. Et sunt hec verba mo-
ysi populū p^{ro} esum agni d^{icitur} egipto ducētis. In-
troduxit inq^{ue} spe. s^{ed} in illā postea introducet re-

quā caleph dedit are filie sue irrigatam irriguo
superiori et inferiori. Irriuguū inferi⁹ timor ē. su-
perius amor. Caleph etem q qñi cor interpretat
dat aie deuotōez cū timore parit et amore. In
hac secūda feria fit i vrbe statio apud sanctum
petr⁹. ppter b qd i euāgelio habet. Et apparuit
symoni. Et qz ibidē dicit. Nonne cor nrm ar-
dens erat i nobis. qz ipe p ceteris magis arsit
dñm diligēdo. Hac die pisces viuos inspici-
mus recolētes cū gaudio q dñs ad pbatōez resurre-
ctōis pte piscis assi comedit. Et in tertia feria
ad fontes imus. vt ibi dicit. et mulieres verbe-
rant viros. Etia in his tribz diebz est feriāduz
put sub pascha dictū est.

De tertia feria post pascha.

Tercia feria o

stendit p qd habeat hereditas cele-
stis patrie. ostenso em i secūda feria
q i terzā fluentē lac et mel iā introduxit nos de⁹
in spe. et p⁹ ea iuducet i re. mō oñdit p qd habe-
at. qz p diuinā sciētā siue cognitiōem dñi nri.
Un hec tota feria ē de cognitiōe siue sapientia
dei. et inde introit⁹ ē. Aqua sapientie zc. ecci. xv
c. et septimi toni. qz i septē donis spū sancti est
ista sapientia. In epla. Surgens paul⁹. actuum
xiiij. c. oñdit xpi passio et resurrectio. p quā hec
sapientia habet. q em verā fidē hz d his hz sapo-
re dei. Hec aut cognitiō est dies quā fecit dñs.
De gradualī g patet. Et nota q cū omēs gra-
duales versus hui⁹ hebdomade sumant de psal-
mo centesimodecimosextimo. scz cōfitemini. q
est non⁹ p⁹ Birit dñs. hodiern⁹ sumit de psal-
mo. cvj. scz. Cōfitemi. qui ē decim⁹ i matutina-
li cantate. eo q iste psalm⁹ exhortat fideles ad
laudes dei. q p sapientia suā redemit et liberauit
eos de qdruplici temptatione. qz liberauit eos
de necessitatibz eoz. i. ab infidelitate. et qz libe-
rauit eos de necessitatibz eoz. i. a praua cōsue-
tudinē. et liberauit eos a tedio bone actionis. et
eduxit eos a versutis heretice impugnatiōis.
Alleluia ē. Surrexit dñs et apparuit mulieribz.
Uel fm alias eccias. Oportuit xpm pati.
qd sumit de euāgelio. In alijs etiā dicit. Sur-
rexit dñs vere Luce. vlt. c. In euangelio vō
Stetit ihesus zc Luce. xxiij. c. oñdit dñs et p-
bat resurrectionē suā discipulis suis p qtuor.
Primo p sūetū modū loquendi cū dixit. Pax
vobis. Loqbat em eis sepe de pace. et amator
pacis erat. Un et ipe dñs inqt. In me pacē ha-
bebitis i mūdo aut pssurā. Pacē relinq vobis.
pacē meā do vob Secūdo p b qd oñdit se palpa-
bilē. Tercio. qz cū eis comedit. Quarto qz eis
aperuit sensus scripturaz. Et qz hāc sapientia
dñs dedit p se et p aplos. iō dicit in offertorio.

Innotuit de celo dñs. i. de aplis vt omēs crede-
rēt in illū. Hec em inqt iohānes scripta sūt. vt
credatis. et credentes vitā eternā habeatis. In
postcōmunionē q ē ad colocē. iij. c. inuitamur
ad hāc sapiētā. Si cōsurrexistis cū xpo. q sur-
sum sunt sapite. ecce de sapiētā. Et qz de sapiē-
tia habet in hac secūda feria. iō fit statio ad sū-
ctū paulū. q fuit sapiētior oibz aplis. seu cui do-
min⁹ singulariter aperuit intelligētiā scriptura-
rū. de qbz legit i euāgelio et i introitu. Un ipse
dicit. Nō a me nec ab hoīe accepi euāgelium me-
um. s p reuelatiōem dñi mei ihesu xpi. Uel qa
per eū maxime adimpletū ē qd i euāgelio legit
scz oportuit pdicari pñiam i omēs gentes. iō
qz et ei⁹ pdicatō legit i hodierna lectione actuum
aploz. Hac die viri verberant mulieres put
sub pascha dictū ē. Hac etiā die ad fontes im⁹
p eo q hodie in introitu viri beati aqua sapiē-
tie potati referunt. et i offertorio fontes aquaz
apparuisse memoratur. De quarta feria.

Stenso in tertia

feria de celesti patria et p qd habeat
ostenso etiā in secūda feria q i terzā
fluētē lac et mel zc. iuducimur. iō nūc i hac q-
ta feria inuitamur ad illā. Un introitus ē. Ele-
nite bñdicti patris mei zc. math. xxv. c. Quia
vero dñs dicit. Penitētiā agite. appropinquit
em regnū celoz. et qz ibi nō intrāt nisi purifica-
ti p pñiam. iō beat⁹ petrus i epla. Aperiēs
actuum. iij. inuitat iudeos ad penitentiam. Ideo
autem ad penitentiam inuitatur hō vt de filio
dyaboli fiat fili⁹ dei. et hec ē mutatio dextre ex-
celli. Propter qd i rñsorio habet. Dextera dñi
fecit virtutē. Sequit alleluia d resurrectionē Sur-
rexit dñs zc. Et i alijs ecclesijs ē. Christ⁹ resur-
gens zc. Semp em i his diebz aliq de resurre-
ctione dicunt. In alijs etiā dicit. Cū venerit.
math. xxv. c. Quia vō hec mutatio fit etiā qñ
hoīes fiūt filij dei ppter pdicatōem. iō i euāge-
lio. manifestauit se ihs. ioh. xxi. c. dicit domi⁹
Adittite i dextera nauigij rethe. Hoc facit qui
tm pdicat ppter deū. et tunc trahunt magni pi-
sces. Postea dedit eis piscē assuz. Piscis assus
est xpc passus. Hec erit refectio i patria cū co-
medem⁹ panem angeloz. De quo i offertorio.
Portas celi zc. Postcōmuniō ē. Christus re-
surgens. ro. vi. c. Et qz beatus laurentius fuit
vn⁹ de magnis piscibz et fuit assatus pro xpo. iō
fit statio ad beatū laurentium.

De quinta feria.

Quinta feria ē de

cōuersione gentiū ppter passionē et
resurrectionem. Unde introitus est

hac die viri verberant mulieres

Elitricē manū tuā laudauerūt pariter xpiani
 qz sapiētia aperuit os mutoz. **Un.** esa. xxv. ca.
 Tūc claud⁹ saliet sicut ceruus: z aperient lin-
 gue mutoz. Qd factū ē qñ xpc demones ejicie-
 bat: z faciebat hoies mutos loq. **Un.** i euāgelio
 Erat ihs ejiciēs demoniū: z illd erat mutū. In
 epla vō. Angelus dñi. actū. viij. significat con-
 uersio ista gentiū. **Un.** dñi ibi de eunuchō q con-
 uersus ē a philippo q interpretat os lampadis si-
 ue os illuminans: qz qñqz p scripturaz inspectō
 nē vel p dicationē cōuertit hō: vt gentiles qui si-
 gnificant p eunuchū: qñqz vero p inspiratōnez
 puerit ad dñm: vt habet i euāgelio q apparuit
 marie magdalene. Quia vero p cōuersionē gē-
 tiū fact⁹ ē xpc lapis angularis. iō in versu rñso
 rij hñ. Lapidē quē reprobauerūt edificātes zc
 Et qz vera cōuersio fit p pñiaz. iō seqt alla ma-
 thei. xxvj. In die resurrectōis mee dicit dñs p-
 cedā vos i galileā. i. i trāsmigōem de vitijs ad
 virtutes. **Euāgelii.** **Maria** stabat. ioh. xx. ca.
 est de apparitōne dñi marie magdalene i specie
 ortulani siue peregrini: qz peregrinus ē de⁹ hōi
 qdiu ē i pctō. In offertorio. In die solēnitatis
 cro. iij. z rij. c. silr p mittit cōuertētibz vera be-
 atitudo. In postcōmuniōe vō pñus zc. j. reg.
 ij. c. ad laudādū inuitamur. Et fit statio ad san-
 ctos aplos: qz i philippo qui interpretat os lam-
 padis: intelligunt omēs apli: p quoz p dicationē
 nē cōuersio gētiū facta ē. Itē qz fratres dñi de
 quibz i euāgelio legit: sunt apli p quos os mu-
 ti apertū ē: z diserte lingue infātū: ideo statio
 fit ibi. **De sexta feria.**

Sexta feria est de i

stitutōne baptismi. **Un.** introitus ē.
 Introduxit eos dñs scz de egipto. i.
 de tenebris peccati. z inimicos eoz operuit ma-
 re. i. baptism⁹: et subiicit ibi ter alla: ppter libe-
 ratōem ab hostibz z bonū grē. Postmodū seqt
 epla. **Christus** semel. j. pet. ij. in q beat⁹ petr⁹
 agit de baptismo z de arca noe. Sicut em̄ in di-
 luuio p arcā salue facte sunt aīe licet pauce scz
 octo: silr z i baptismo: qz sicut in aquis diluuij
 q inundauerūt totū mūdū. mūd⁹ a peccatis pur-
 gatus ē: z p arcā aīe salue facte sunt. ita z i aqs
 baptismi: in quo oīa peccata mūdāta sunt. p ec-
 clesiā saluati sum⁹. Sequit gduale. Hec dies
 quā fecit dñs. **Uersus.** **Benedict⁹** q venit i no-
 mie dñi. Est em̄ hō qui cōsecrat baptisma. sed
 de⁹ ē qui inuisibiliter baptizat. **Un.** sequit. **Be-**
 us dñs z illuxit nob. scz p illuminatōem baptis-
 mi. z p illuminatōez legis dñi. **Alleluia** ē. An-
 gelus dñi: cū duplici versu: sicut in die pasche.
 in quibusdā ecclesijs: qz in hac die agit de insti-
 tutione baptismi: vnus versus est ppter christi

resurrectionem in corpe. alius ppter stolam aīe
 quā in baptismo suscipiunt baptizati. **Euange-**
 liū vero est de institutōne baptismi. fm math.
 vlē. ca. Undecim discipuli abierunt in montes
 quē constituit illis ihesus. Et sequit ibi. **Un-**
 tes docete omēs gentes: baptizantes eos i noīe
 patris zc. Et qz in memoria debem⁹ hñe istum
 diē ppter institutōez baptismi: iō seqt i offerto-
 rio. **Erit** nobis mēozialis dies ista zc. cro. rij.
 et. rij. c. **Admōzialis** qdē dz esse dies: in q de
 vitijs ad virtutes trāsim⁹: s em̄ dixit moyses d
 die pasche. **Postcōmuniō** ē. **Data** ē mihi om-
 pote. math. vlē. c. Quia vō beata vgo credit in-
 terfuisse i institutōe baptismi: qz vt hiezo. ait: s
 apud nazareth i domo ei⁹ actū ē. iō hac die fit
 statio in eccia ei⁹. **De sabbato in albis.**

Equitur de sab

bato i albis i quo ē introit⁹. **Eduxit**
 dñs pplm suū i exultatōne: s marie
 in extremo sabbato fieri itelligim⁹: qñ erit vez
 sabbatū. Sz ne iudei credāt s dictū esse de se: se-
 quit i epla. j. beati pet. ij. c. **Ifratres** deponen-
 tes omne maliciā z dolū zc. Seqt duplex alla
 sine gduali. **Prio** qz nūc terminat septuagesi-
 ma post quā seqt octaua resurrectōis: qñ habe-
 bit duplex stola aīe. s. z corpis: z cessabit labor
 opis de q dictū ē i pñemio hui⁹ ptis: z sub ti. d
 septē diebz p⁹ pascha: z i qrtā ptē sub ti. d alla
 Scdo qz in die iudicij duplex erit gaudium. p
 dñica z nra resurrectōe **Tercio** gemiat alla:
 qz tūc erit leticia sēpitna: qz em̄ erit leticia vnū
 alla canit: qz sempitna secūdū cōcinit alleluia
 Quarto qz i octaua resurrectōis oīs sollicitudo
 deponet: qd significat i hac octaua die: in qua ve-
 stis cādida siue crismale deponit: iō i albis nō
 cantat gduale: s duplex alla: qz tūc erim⁹ in al-
 bis. Itē qñ ad resurrectōem dñi nō dz gduale
 cātari: neqz qñ ad baptizatos. z iō cantatur
 vnū alla. p baptizatis. s. **Laudate** pueri dñm
 et aliud de resurrectōe dñi scz. Hec dies quam
 fecit dñs. **Preterea** iō p⁹ alla. hec dies. seqt al-
 leluia. laudate pueri: qz de leticia aīaz trāsiēt
 ad gliaz incorruptibile corpoz. **Euageliū** vō.
Una sabbati. ioh. xx. c. ē d duobz disciplis qui
 currebāt ad monumētū petr⁹. s. z iohānes: q si-
 gnificāt duos pños: cucurrit tñ citius iohānes
 iō ē iudaic⁹ pñus: qz habebāt pphetas scz hie-
 remiam esaiam: z alios qui de passione dñi lo-
 quunt: sed petr⁹ citius intrauit. iō ē gētilis po-
 pul⁹: nō tamē intrauerūt iudei i multitudie q ei
 credit intrat. sicut dicit aug. Et attente quia
 epistola z euangelium hui⁹ sabbati concordāt
 cū epla z euāgelio sabbati sancti. put dictū est
 sub ti. de septēz diebz post pascha. In offertorio

vero de illuminatione p baptismū agunt gres
Benedict⁹ q venit zc. Postcomunio ē. Omnes q
in xpo baptizati estis xpm induistis. gal. iij.
Die ista sit statio ad ecciam beati iohānis in la
terano: qz em̄ ibi i pcedeti sabbato baptizati sūt
pueri. z i octaua die i lege circūcidebāt. iō re
cte hac die ipi pueniūt: vt b spūaliē agat in ba
ptizatis. z b ē qd dicit i epla. Beponētes omnē
maliciā z omnē dolū zc. qsi mō geniti infantes.
ne p fenestras qnqz sensuū intret mors. Dicit
aut ad horas caplm. Christ⁹ resurgēs. ro. vj. c.
et illd expurgate vet⁹ zc. j. ad cor. v. c. et illud.
Christ⁹ passus ē. j. pet. ij. Quia vō i tota septu
agesima q vsqz ad hāc diē ptendit pniām egi
m⁹: iō eccia hodie celebrat i albis vt magis ac
magis albi sim⁹. sicut dñs ait i euāgelio math.
ij. Agite pniāz. appropinqbit em̄ regnū celoz
Quare b sabbatū dñi i albis dictū ē sub pascha.
Hac die dñs papa distribuit agnos dei. Alicu
bi etiā distribuit cereus paschalis. de quo dictū
est sub sabbato sancto.

De recapitulatione euangelioz.

Otest etiaz aliter

dici. q ideo i pmissis septē dieb⁹ ba
ptismalia celebrant officia. vl qz ba
ptizati sapiētia septiformi docent. vel qz ipoz
tpis vniuersitas diez septenario voluit. qbus
qz fides spes z caritas pcipue sunt necessaria.
iō trib⁹ psalmis vtimur i nocturnis. Singu
loz aut diez officia sic possum⁹ septē spiritib⁹
et beatitudinib⁹ coaptare Officiū qdē dñice re
surrectionis ptinet ad timorē q timem⁹ terribi
lem sententiā iudicis. Lū em̄ dicet p̄ rex et iu
dex oīm. Resurxi z adhuc tecū sum. i suggil
latōem inimicoz dicētiū. qñ moriet⁹ z pibit no
mē ei⁹. tūc magn⁹ erit timor z tremor. Un⁹ z in
offertorio. Terra tremuit zc. spūs timoris vt
fūdamētū ponit. Sz qre a timore incipientes
in sapiētia terminam⁹. cū esa. cepit a sapiētia z
descēderit ad timorē. Rñdeo. esaias saluatores
descripsit q carnē assumēdo descēdit. Nos vero
de terrenis ad celestia tendere conamur. z ideo
gdus ascēdendo cōnumerare debem⁹. vt a timo
re ad sapiētiā puenire possim⁹. In secūda fe
ria legit euāgelii de duob⁹ discipulis euntib⁹
in emaus. qbz dñs apparuit. z scripturas moy
si z oīm pphetaz aperuit. Et attēde q licz ho
die legat euāgelii de apparitōne dñi. nō tñ ho
die. b heri apparitio fuit. Ad pietatē g ptinet b
officiū i q ptinet rememoratio scripturaz. z ac
cedit ad māsuetudinē. put ibi dictū ē. In ter
cia feria legit euāgelii. Stetit ihs. vbi multi
pharie suā resurrectionē pbat. scz p visu. p ta
ctu z p gustū z etiā p auditū. cū scripturas ex

ponit. Qd ptinet ad sciētiā. Un⁹ i introitu. Aq
sapiētie zc. beati viri potati referunt. In offer
torio. Intonuit zc. fōtes aqz apparuisse mēozāē
In postcomuniōe. Si psurrexistis. q sursum sūt
qrite. sape iubent. Et i euāgelio sensus ad in
telligendū scripturas discipulis aperit. Scri
pturaz qpe intelligētia z scia lamēti z luct⁹ ē
causa effectiua. Qui em̄ legit i scripturis ppe
tas z eoz dñm occisos. quoqz dolore mortē
Et quāto qz pctā sua itelligit. tanto i luctuz et
pnie lamētū prūpit. Licet igitur his dieb⁹ sit
gaudijs vacādū. tñ ineptā leticiā remoueamus
ne carnes agni sine lactucis agresib⁹ comeda
m⁹. qz beati q lugēt. In q̄rta feria legit euā
gelii de discipulis piscatib⁹ qz dñs iuitauit ad
pradiū. z dedit eis panē z piscē assum. i. cogno
scere xpm esse deū z hoiez passuz. Que qdem ē
illa saturitas de q dñs. Beati q esuriūt z sitiunt
iusticiā. qm̄ ipi saturabūt. Qd ergo dñs ibi. Ven
nite prādetē b ē qd cātāt i introitu. Venite bñ
dicti p̄ris mei pcipite regnū. Hoc em̄ regnū ē
pradiū eternū vbi erūt pisces magni. b vn⁹ ē su
per prunas: nō passionis. b amoris. Rñabiliē
aut i feria q̄rta nob a xpo regnū pmittit. qz in
q̄rta etate regnerūt dauid z salomō. i qz maib⁹
xpi regnū spālī⁹ z plen⁹ significat. Et qz petr⁹
supdictū rete traxit i terrā. ipi em̄ cōmissa ē ec
clesia. ipi spālīē dictū ē. pasce oues meas. ideo
p epla sumit ei⁹ p̄dicatio de actib⁹ aploz. Ad
saturitatē qz ptinet offerēda. Portas celi ape
ruit. scz pphetas. q p̄dixerūt āgelos q annūtiaue
rūt. mariā q genuit. aplos q p̄dicauerūt. docto
res q exposuerūt. Per hos omnes pluit dñs man
na i ore egētiū aīaz. i. dei verbū vl corpis sacra
mētū: vt nō deficeret i via tēdētes ad patriā. vbi
comedēt panē angeloz. Tersus gdualis dexte
ra dñi fecit virtutē. cōgruit illi verbo euangelij
Adittite i dextera nauigij rete. Et ē sens⁹. Dex
tera dñi fecit virtutē. qz potētia verbi mihi vni
ti fecit me vicere mortē. iōqz dextera dñi exal
tauit me. i. laudabilē me fecit. z repetit. dexte
ra dñi fecit virtutē. vt oñdat resurrectōis q̄lita
tē scz etnā. Un⁹ seqt. Nō moriar. b viuā. Iuxta
quē sensuz capim⁹ cū aplo i allā z cōmuniōe
xpc resurgēs. Et ptinet b ad fortitudinē. Et qz
beat⁹ laurentius fuit piscis assus fortis i esurie
et esuriens i fortitudie. iō fit ibi statio. Offi
ciū q̄nte ferie ptinet ad cōsiliū z misericordiam
Adagnū em̄ fuit p̄siliū peccatricis pedes laua
tis cū lacrimis vt misericōdiā psequeret. put i euā
gelio dñs. Officiū serte ferie ptinet ad mūdi
ciā cordis z corpis. In baptismo nanqz de quo
ibi agit. lauat corp⁹ z aīaz. Et qz mūdis cordi
bus visio dei pmittit. vt ibi beati mūdo corde.
qm̄ ipi deū videbūt. z p mundiciā ad intellectū

puenit: ideo recte in euangelio dñi q̄ trāsmigrātes deū videbūt. In sabbato legīt euāgeliz in quo dñi. q̄ licet iohēs p̄cucurrerit. tñ petr⁹ se quēs citius ī monumētū itrauit. 7 p̄ea iohēs. Hi put ibi dictū ē sūt duo ppli. Petr⁹ siḡficat gentes q̄ posterius venerunt ad noticiā passio- nis. s̄ tñ primitus crediderunt: iohēs sinago- gā q̄ ī lege et p̄phetis prius audiuit dñi passio- nē. s̄ nondum credere in mortuū voluit. Credet aut cū israel saluus fiet. De his duob⁹ pplis sc̄z credētib⁹ 7 non credentibus loquitur petrus in eplā. deponētes zc̄. De credētib⁹ dñi in introi- tu. Eduxit dñs pplm suū. Eduxit ei dñs israel de egipto cū auro 7 argēto: s̄ illis ī deserto mur- murātib⁹. 7 iō pereūtib⁹. eduxit eos q̄ non mur- murauerūt de deserto ī terrā p̄missionis. Et p̄p̄t eosdē dimittim⁹ ḡduale. 7 duplicat allā: qz tūc neophici laborabāt. nūc deū voce 7 ope laudāt. Ad eosdē p̄tinet allā. Laudate pueri dñm. To- tus em̄ ille psalm⁹ ad lectōem dirigīt gentium. qd̄ ex ei⁹ illo fine p̄bat. Qui habitare facit ste- rilē ī domo. Eisdē pueris puenit qd̄ canit ī offer- torio. Benedict⁹ q̄ venit ī noīe dñi. Hūc ḡ ver- siculū cātauerūt pueri occurrētes dño ad passio- nē veniēti. Qd̄ seq̄t. Benedixim⁹ vobis de do- dñi: adiecit m̄r ecclia dicēs pueris suis. Bene- dixim⁹ vob⁹. i. signauim⁹ vos baptismo. nos q̄ sum⁹ familia dñi. qz de⁹ dñs illuxit nobis. Se- quēs versus. Hec ē dies. ad gaudiū spectat cre- dentiū. Ille alius Lapidē quē reprobauerunt. ad suggillatōez p̄tinet iudeoz. Ad eosdē credē- tes p̄tinet. postcōmunio. Om̄s q̄ ī xp̄o zc̄. Per- tinet igit̄ officiū istud ad pacificos q̄ filij dei vo- cabunt: dedit em̄ dñs his q̄ credūt ī noīe ei⁹ po- testatē filios dei fieri quib⁹ dat̄ sapiētia p̄fui.

De prima dñica post pascha.

Octaua pasche

incipit t̄ps regressionis seu reconci- liatōnis. put dictū ē ī p̄hemio hui⁹ ptis. Sane ī hac die dñica ī q̄busdā ecclēsijs fi- unt octauē pasche. 7 dicūt r̄nsoria de die dñica: et itroitu resurreri. 7 ḡduale qd̄ derelictū erat resumūt. hñtes respectū ad generalē resurrectō- nē. ad cui⁹ gl̄iaz p̄ ḡd⁹ ascēdit. Christi ei⁹ resur- rectio ī octaua etate facta ē. S̄z cū paschalis so- lenitas siḡficet illā octauā. q̄ sequit̄ septenariū hui⁹ vite: q̄rit̄ q̄re h̄z octauas. cū etiā ei⁹ solēni- tas p̄tendať. non tñ p̄ octo dies. sed etiā vsqz ad diē penthecostes. R̄ndeō qz resurrectio fu- tura siḡficata ē p̄ circūcisionē q̄ octaua die mā- data est. cui⁹ vere circūcisionis octo sunt beati- tudines. quaz octaua redit ad primā: 7 iō ad rēp̄sentādū has beatitudines solēnib⁹ octo die- rū. officijs celebram⁹ octauas dñice resurrectō-

nis: que ē causa 7 signū nostre future resurrectō- nis. Has beatitudines coaptat augu. in li. de doctri. xp̄iana septē spiritib⁹. omittēs ultimam qz redit ad primā. Gradatim em̄ a timore per- uenit ad sapiētia. vñ initiū sapiētie timor dñi de s̄ dicet̄ ī p̄hemio septie ptis. Quia ḡ nouit̄ baptizati sūt pueri. 7 qz multos nouellos in q̄- dragesima genuit ecclia. 7 qz ī illo tpe fuerūt apli pueri. p̄pter qd̄ dñs fuit cū eis q̄dragita dieb⁹ p̄ pascha. instruēs eos ī fide: vt possent oīno fi- eri sp̄uales. 7 vt vrerent̄ igne sp̄s sancti. Pro- pter istas tres causas siue nouitates. instruit nos ecclia ī fide ī h̄ tpe. 7 ideo ī prima q̄ndena le- gunť apoc. 7 act⁹ aploz. ī q̄b⁹ libris habet̄ d̄ se- ptē signaculis vicz de icarnatōe. natiuitate zc̄. q̄ xp̄c sol⁹ aperuit. q̄ sūt maria p̄cipia fidei no- stre. Postmodū ī alia q̄ndena cātāt ī r̄nsorijs d̄ psalmis. 7 ī lectōib⁹ legūt̄ eplē canōice vsqz ad ascēsiōnē dñi. vt sup̄ fidē edificēt bona opera: psalmi em̄ 7 eplē bona opa designāt. Et attēde q̄ añ resurrectōez lex 7 p̄phete legebāt. post re- surrectōem vero apoc. 7 eplē canonice. que sunt aploz scripta legūt̄ 7 cantib⁹ iubilāt. Lex em̄ et p̄phete xp̄i passionē 7 resurrectōem p̄dixerūt sed apli iā factā annūciauerūt 7 testificati sunt. Ideoqz r̄nsoriū illd̄ cātāt. virtute magna red- debāt apli testimoniū resurrectōis. R̄atōnabi- liter qz legīt apoc. 7 canit: eo q̄ ī eo visio xp̄i 7 angeloz collocutio memorat̄. In illa em̄ vita quā paschale siḡficat t̄ps. aīe visione trinitatis et angeloz cōsortio ḡtulabunt̄. Legīt aut̄ apo- cal. cū historia. dignus es dñe. Alleluia inci- pit. Ego sum vitis. Qd̄ aut̄ in quodaz r̄nsorio dñi. decātabat pplus israel allā. 7 vniuersa mul- tudo iacob canebat legitime. 7 dauid cū cāto- rib⁹ citharā pcutiebat in domo dñi: illud respici- cit q̄ in domo saul. destructo. i. mortis imperio arca. i. humanitas saluatoris in qua sunt mā- na. i. verbū. 7 tabule testamenti. i. thesauri sa- piētie et sciētie dei absconditi. in ierlm̄ ducit̄ 7 ī tabernaculo collocat̄. vt eterna pacis visione fruāt̄ 7 ad patris eq̄litate gloriosus exibeat̄. Cū aut̄ super⁹ t̄pib⁹ infantie saluatoris paulū dixerim⁹ esse legēdū. nunc vero scripta ceteroz aploz. patet q̄ toto tpe siue añ passionē siue po- stea: quo dñi p̄sentia memorat̄. cōgrue p̄cones- noui testamēti loquunt̄. vt q̄si ab vberib⁹ spon- si filij cōsolatōnis lacte potent̄. De nanqz scri- pture sunt vbera. de quib⁹ dñi. Meliora sūt vbe- ra tua vino. De quib⁹ nos sic reficiat de⁹. cui⁹ misericordia plena ē terra. vt oēs de ip̄i⁹ pleni- tudine accipiamus. Et nota q̄ fm romanū or- dinē legunt̄ nouē lectiones in dominicis a pa- scha vsqz ad pente. prout dictum est sub titulo de septem diebus post pascha. Propter nouita- tem aut̄ triplīcē que dicta est incipit introitus.

Quasi modo geniti infantes ꝛc. j. pet. ij. c. In epla vō ī fide instruimur q̄ incipit. Dñe qđ nā tū ē ex deo vincit mūdū ꝛc. j. ioh. v. c. oñdit fidē p̄ testimoniū ī celo ꝛ ī terra ꝛ ī p̄scia. In terra cū dicit. Tres sūt q̄ testimoniū phibēt ī terra. Spūs aqua ꝛ sanguis. q̄ em̄ clamore magno dñs emisit spiritū. ꝛ q̄ ex eo iam mortuo exiuit sanguis ꝛ aq̄. indicū fuit hūanitatē. ꝛ bi tres onū sūt. i. vnū significāt. Tres phibēt testioniū ī celo. pat̄ ī voce. vbu ī carne. spūs ī colūba. ꝛ bi tres vnū sūt. De testionio p̄scie seq̄ ī epla Qui credit ī filiū dei iā ī se testimoniū dei h̄z. i. h̄ dīctat ei p̄scia. Sequit̄ duplex allā. ī dñicis em̄ ꝛ festiuis dieb̄ ab hac die vsqz ad octauā pentecanī duplex allā. de quo dictū ē sub ti. de septē dieb̄ p̄ pascha. ꝛ sub sabbato ī albis ꝛ sub septuagesima. primū allā ē. p̄ dies octo. ioh. xx. ca. Euāgelii. Cū esset sero. ioh. xx. c. est de duabus apparitōib̄ dñi. P̄ria oīb̄ aplis ī ip̄o die pasche excepto thoma. alia octaua die p̄nte thoma. qui vidit ꝛ credidit ꝛ tetigit. ꝛ dixit. Dñs meꝝ ꝛ deꝝ meꝝ. Aliud vidit aliud credidit. Uidit hūanitatē ꝛ credidit deitatē. Et cōgruit factū interptatōni noīs. Thomas em̄ interptat̄ abissus. nā p̄fude intellexit q̄ ex eis q̄ exterius vidit deitatis ītima penetrauit. Postmodū inuitat nos ī euāgelio beat⁹ iohānes ad credēdū ab vtili ꝛ honesto. Utile ē em̄ nob̄ credere. Und̄ dicit. Multa signa fecit ihs q̄ nō sunt scripta ī libro h̄. Postcōmunio ē. Aditte manū ꝛc. ioh. xx. ca.

De secunda dñica.

Equitur de secun

da dñica p̄ pascha. Quia em̄ p̄rpi resurrectionē illuxit deꝝ nob̄. non tñ paruulis: s̄ etiā p̄fectis. iō hec dñica de pastozibus ē. q̄ dñt plene imitari xpm̄. Uñ introitus ē Adiscōia dñi plena ē fra. Ea ei n̄ tñ puuli. s̄ ꝛ magni repleti sunt. Et iō sicut añcedens dñica fuit de puulis. sic ista ē de p̄fectis. Uñ sequit̄. Verbo dñi celi. i. apli firmati sūt. Et qz petr⁹ loq̄t ad pastores ī epla. xpc passus ē p̄ nob̄ ꝛc. j. pet. ij. c. iō nūc fiūt sinodi. ꝛ fit statio ad sanctū petr⁹. In fine ei dī. Cōuersi ei estis nūc ad pastore ꝛ ep̄m aīaz vīaz. Duo allā dicūt. P̄rimū. s̄. p̄gnouerūt discipuli ꝛc. ē de resurrectionē. In alijs tñ eccijs dī. Surrexit dñs. math. vl̄. ca. Aliud. s̄. Ego sū pastor bon⁹ ꝛc. ioh. x. ē de p̄latis. Euāgelii vō. Ego sū pastor bon⁹. ioh. x. ē d̄ bonis p̄latis ꝛ mercenarijs. Offertoriū ē. Beꝝ deꝝ meꝝ ad te luce vigilo. qz p̄lati dñt sp̄ vigilare. Uñ ī cāticis cāticor̄ dī. Inuenerūt me vigilēs q̄ custodiūt ciuitatē. Postcōmunio s̄l̄r ē de p̄latis. Ego sū pastor bon⁹. ioh. x. c.

De tertia dominica.

In p̄cedentibus

duabo dñicis ostēsus est q̄ parui et magni p̄rpi resurrectionē pleni sūt miscōia dñi. Parui cū dī in introitu p̄cedentis dñice. Adiscōia dñi plena ē terra. Magni cū dī ibidē. Verbo dñi celi firmati sūt. In hac vero tertia ꝛ ī seq̄ntib̄ duabo dñicis añ ascēsiōnē. hortat̄ nos eccia ad iubilū ꝛ exultatōē. p̄rpi resurrectionē ꝛ ascēsiōnē. Uñ introit⁹ hui⁹ dñice incipit. Iubilate deo oīs terra ꝛc. Et ibi sequit̄ allā. qui iubilus ē exultatio mētis habitata de eternis. soli aut̄ deo iubilādū ē. Sequit̄. Psalmū dicite nomini ei⁹. i. bilari opatōe ip̄m laudate. ꝛ sequit̄ s̄l̄r ibi vnū allā. qz ab vna radice ortū hñt oīa talia. i. caritate. Sequit̄. Bate gliam laudi ei⁹. ꝛ ibidē etiā in fine sequitur triplex allā. qz a potētia p̄ris: ꝛ sapiētia filij. ꝛ a benignitate spūs sancti p̄cessit: q̄ nos liberauit p̄ passionē ꝛ resurrectionē suā. ꝛ iō laudandus ē deꝝ. Licet aut̄ sit exultatio: tñ incutit̄ timor ne spes sine timore luxuriēt ī p̄sumptōē. Uñ sequit̄ versus. Dicite deo q̄ terribilia sunt opa tua dñe. Debet em̄ timere nou⁹ p̄plus. qz iudei excecati sunt. q̄ erāt p̄plus peculiaris dñi qui licet apposuisent custodes. tñ dixerūt. venerūt discipuli ei⁹ ꝛ furati sunt eū. Et h̄ ē qđ dicit ps̄. Adtinent tibi. i. ad honore tuū. qz ex h̄ magis cōfusi sunt inimici tui. i. iudei. Et sequitur ibi. In multitudine virtutis tue. q. d. licet vidissent multa miracula. vicz solē obscuratuz et petras scissas. In h̄ ē etiā multitudo v̄tutis dei. q̄ mēdacia inimicor̄ vertit ī suū honorem. In epla vō monet petrus baptizatos vt ambulent ī nouitate vite abstinētes a carnalib̄ desiderijs dicēs. Obsecro vos fratres tanq̄ aduenas ꝛ p̄grinos. abstinere vos a carnalib̄ desiderijs. j. pet. ij. c. et cōcordat cū introitu. qz gustato spū desipit oīs caro. Quedā eccie dicunt alleluia. xpc resurgēs. ro. vj. c. Euāgelii ē de resurrectionē. Adodicū ꝛ nō videbitis me. modicū iō ē a morte vsqz ad resurrectionē. itez modicū et videbitis me. p̄ resurrectionē. ꝛ modicuz qz vado ad patrē. ioh. xvj. c.

De q̄rta dñica.

In quarta etiā do

minica inuitamur ad iubilū ꝛ specialit̄ inuitant̄ ad hoc gentes. Uñ introitus sumptus est de psalmo inuitante ad cātū qui incipit. cantate dño canticū nouū. qz mirabilia fecit dñs. Bernh. inqt. Tria fecit dñs mirabilia ī incarnatōe sua. P̄rimū q̄ mater esset virgo. Secūdū q̄ deꝝ fieret hō. Terciū q̄ p̄dicta p̄t credere carnalis homo. Sequit̄ ibi. Ante conspectū gentiū reuelauit iusticiā suam

id est. filiū suū. Sequitur versus. Saluauit sibi
 dexterā ei⁹ zc. qz p fidē vniti sunt duo ppli. s. gē
 tilis z iudaic⁹: idō i orōne habet. De⁹ q fidelis
 um mētes vni⁹ efficit volūtatis zc. Rursus qz
 ista dñica q̄rta appropinquat ascensionē. idēo
 dñ euāgelii. Gladio ad eū qui me misit. z nemo
 ex vobis zc. ioh. xvi. Et post. Expedit vobis vt
 ego vadā zc. oñdit em causa iubili scz ascensio
 huic cōsonat p̄cipiū eplē beati iacobi. j. ca.
 Dñe datū optimū z oñe donū pfectū desursus
 est descēdens a p̄re luminū. Seq̄r etiā in euāge
 lio. Lū venerit pacitus. arguet mūdū de pctō.
 id ē de infidelitate. fides em oñe peccatū exclu
 dit. Vñ arguere de h pctō. ē arguere de oī pctō
 et de iusticia z de iudicio. Dicit ḡ de peccato. s.
 qd hnt. De iusticia quā nō hnt. scz sanctorū. q̄a
 vado ad patrē. i. in cordib⁹ sanctorū hoīm. pdu
 cēdo eos ad patrē p cognitōem dei bonā. et ex
 tollēdo eos ad patris p̄formitatē. z tñ volūt ho
 mīes sanctis assimilari. De iudicio qd non ti
 mēt. qz p̄iceps h⁹ mūdi iā iudicat⁹ ē. z adhuc
 sequunt dānatū. Et sufficeret de duob⁹ argue
 re. scz de fide quā nō hnt z h̄re possent si vellēt
 et de iusticia siue de bona vita. in qua nō imitā
 tur sanctos. z iō adiecit verbū timoris. scz de iu
 dicio qd dñt tales subire. Seq̄r ibi. et quecūqz
 audiet loquē. z huic p̄cordat finis eplē. In mā
 suetudie suscipite insitū verbū zc. Si em spūs
 sanct⁹ audit q loquit. multo fortius d⁹ hō audi
 re z expectare donec de⁹ i ipō loquat. qz qui de
 seipō loq̄r mēdaciū loq̄r. De dñica rogationū

Vinto loco sequi

tur de dñica rogationū. i. qua instru
 ctos p q̄tuor dñicas. q̄si armatos q̄
 tuor cardinalib⁹ virtutib⁹. monet annunciare
 alijs. vt qui audit dicat veniet cortina cortinaz
 trabat dicēs i introitu. qui ē esa. xliij. c. p̄m aliā
 trāllationē. Vlocē iocūditatis. i. nouū testamē
 tū in quo pmissa reddunt. nō terroris sicut vet⁹
 lex fuit. annūciate zc. Hec aut dñica dñ roga
 tionū ppter p̄pinquā ascensionē dñi: quā qz per
 nos nō possumus: iō in orōne docemur petere
 duo q̄ petēda sūt. scz. vt cognoscam⁹ z faciam⁹
 Dicit em oratio. Vargire q̄sum⁹ dñe supplicib⁹
 tuis semp spiritū cogitādī q̄ recta sunt p̄picius
 et agēdi zc. Vñ i eplā redarguit beat⁹ iacobus
 eos q volūt cognoscere z nō facere dicēs. Estote
 te factores verbi z nō auditores tñ zc. iaco. j.
 ca. Quedā ecclie dicūt alla. Nonne cor nostrū
 ardens zc. luce. vlt. ca. z vsqz modo zc ioh. xvi
 c. In euāgelio vero. Amē dico vobis. ioh. xvi.
 ca. oñdit qd debeam⁹ petere. scz eterna dicens
 Vsqz mō nō petistis: qui em petit tpalia nil pe
 tit. qm̄ in eis q nō quiescūt quies esse nō p̄t. Vñ
 sequit. Petite z accipietis. qz dextera dñi sem

per aperta ē.

De rogationibus.

tribus diebus

ante festū ascensionis dñi sūt rogatio
 nes q̄ dicunt letanie. Letania autē
 grece apud nos supplicatio seu rogatio ē. i. q̄ ec
 clesia sancta deū rogat. vt q̄ destruxit cōciliū ar
 chitosel. destruat cōciliū eoz q nōlūt viuere su
 per pacē ei⁹. Lūc etiā supplicam⁹ deo. vt nos a
 morte subitanea et ab oī infirmitate defendat.
 Rogam⁹ vero sanctos vt p nobis apud deū in
 tercedāt. Et denominat letania greco vocabu
 lo. ppter autoritatē lingue grece. put dictū est
 sub pascha. Est aut duplex letania. scz maior z
 minor. Maior ē i festo beati marci. q̄ iuēta fuit
 a beato gregorio. ppter pestē inguinariā seu in
 flaturā inguinū: cui⁹ institutōis causas paul⁹
 montis cassini monach⁹ longobardoz histori
 ographus ita descripsit dicēs. q̄ tpe pelagii pa
 pe tāta fuit inundatio aquaz p ytaliā. q̄ aque
 ascēdebāt vsqz ad supiores fenestras tēpli nero
 nis qd erat rome. nec aque intrabāt tēplū. tunc
 p tyberim effluxit multitudo serpentū. inter q̄s
 fuit maxim⁹ draco. ex quoz flatib⁹ aer ē corru
 ptus. z inde emerfit pestis inguinaria. qua ho
 mīes passim z subito moriebāt. Et cū pene to
 tus roman⁹ pplus deleret: pelagius papa oīb⁹
 ieiuniū z p̄cessionē indixit. Sed i ipa p̄cessio
 ne ipē cū. lxx. alijs expirauit. Qui substitut⁹ est
 gregori⁹ prim⁹. q̄ z magn⁹ dict⁹ ē. z hāc letani
 am vbiqz terraz seruari p̄cepit: idōqz hec leta
 nia dñ gregoriana vel romana. Vlocat etiā cru
 ces nigre. qm̄ i signū meroris ex tāta hoīm stra
 ge z i signū p̄nie. hoīes nigris induebāt et cru
 ces z altaria nigris velabant. Tercio etiā mō
 dñ p̄cessio septiformis. ex eo q̄ beat⁹ gregorius
 septeno ordine iri i ea i maiorib⁹ ecclesijs ordi
 nauit. In primo ordine sunt clerici. In secūdo
 religiosi. In tercio sanctemoniales. In quarto
 pueri. In q̄nto laici. p̄uetti etatis. In sexto vi
 due z cōtinētes. In septio cōiugati. In alijs vō
 ecclesijs. qd nō possum⁹ i numero p̄sonaz. sup
 plem⁹ i numero letaniaz. Nā septies letaniaz
 dicere debem⁹ p̄iusq̄ insignia deponam⁹. Con
 tigisse aut dñ romanis p̄missa inguinaria pestis
 p eo q̄ cū i q̄dragesima cōtinēt virissent. z i pa
 scha corp⁹ dñi recepissent. postmodū ludis cō
 messatōib⁹ z luxurie frena laxabāt. Fuit quidē
 tā seua hec pestis. vt vbiqz hoīes subito perime
 ret: ita q̄ sicut dñ cū alijs sternutabat sepe spm̄
 emittebat. Vñ cū alijs sternutabat. audiēs sta
 tī accurrēs dicebat. de⁹ te adiuet: z abinde vt
 dicūt hec adhuc consuetudo seruat. vt audiens
 aliquem sternutantem. statim dicat. deus te ad
 iuet. Rursus vt fertur cum tunc aliquis osci
 tabat. frequenter subito spm̄ emittebat. Vnde

Liber

Sextus Jo. clri.

Widera nra n. canny

cum aliquis vellet se oscitare sentiebat p̄tinuo signū crucis sibi imprimere festinabat: q̄ cōsuetudo s̄l̄r vsqz hodie obseruat. Adinor vero letania q̄ z rogationes z p̄cessionēs vocat. fit tribus diebus a n̄ ascensionē: q̄ sicut legit̄ i burcardo libro xij. c. exigentibus inuenta ē apud viennam a beato mamerto ep̄o viennensi. q̄ p̄pter pestē lupo rū z aliaz feraz in gallijs hoīes atrociter perimentū: et p̄pter piculosos terremotus illic crebro cōtingentes. indixit populis ieiunium triduanū: z letanias īstituit. Cessante vero illa p̄secutione ieiuniū illud i consuetudinē annue obseruationis deuenit. Et sicut qdā referūt. fuit p̄cciam cōfirmatū. vt vniuersalit̄ obseruetur. Bicit̄ ḡ hec letania minor. qz a minori. s. a simplici ep̄o z i minori loco scz i vienna inuēta est. Illa v̄o d̄r maior. qz i maiori loco. s. rome. z a maiore. s. a magno gregorio. z p̄ magno z ḡuiflimo morbo inuēta ē. Adinor t̄n antiquor ē tpe. Nā īstituta fuit tpe zenonis impatoris. maior vero tpe mauriciū impatoris. Īsūt etiā letanie p̄pter plures alias causas. Vñ liberi⁹ papa statuit vt p̄ guerra. p̄ fame. p̄ pestilentia et h̄mōi aduersitatibus iminentibus. semp letania fiat. vt sic ista p̄ supplicationes. orōnes et ieiunia effugiam⁹. qz ḡ hoc tpe marie bella emergere solēt et fruct⁹ terre q̄ adhuc in teneritate p̄ flore sūt pluribus modis facile corūpi solēt. iō h̄ tpe fiūt letanie vt rogem⁹ deū q̄ talia a nobis auertat. et ab aeris intēperie et a beluis z ab hostibus xp̄iane religionis nos eripiat z defendat. super hoc patrociniā sc̄tōz sp̄aliter z generalit̄ ip̄lorantes. z iō rogationes vocat. Bicit̄ etiā p̄cessionēs: quia tunc ecclesia processionem facit generalem. Et est notandum q̄ rogamus sanctos p̄pter n̄ram inopiā. p̄pter eoz gl̄iaz. z p̄pter dei reuerētiā. Qñ aut letania p̄ iminentibus periculis i p̄niali z flebili habitu facim⁹. illā vltimā p̄cessionē muliez plangētū p̄ dñm qñ ducebat ad crucē representam⁹. plangentes iuxta mādātū dñi sup nos z sup filios n̄ros. Īsūt etiā h̄ tpe letanie. qz xp̄o ascēdētē q̄ dixit. petite et accipietis. cōfidentius eccia petit. ieiunat em̄ tūc z orat vt paz habeat de carne p̄pter carnis maceratōem. z acgrat sibi alas p̄ orōnē q̄ ē ala qua aīa volat i celū. vt sic xp̄m ascēdētē libere sequi valeat. q̄ ascēdit pandens iter ante nos. et volauit sup pennas ventoz. Et hec ē causa q̄re vltimā letaniā siue vltimū ieiuniū ascensionē cōtinuamus. vt vicz p̄pter orationes z ieiunia de posita mole carnis xp̄m ascendētē sequi possimus. In letanijs ḡ fit p̄cessio. et cantat̄ i q̄busdā ecclesijs in principio p̄cessionis. Exurge dñe zc. Īfrequētandū etiā esset z a pueris dicendum illud canticū angelicum. Sancte de⁹

sancte fortis: sancte et immortalis misereze nobis. Nam sicut iohannes damascen⁹ refert in libro. iij. cū apud cōstantinopolim p̄pter quandā tribulatōem fierēt letanie. quidā puer e medio ppli raptus ē i celū. z h̄ canticū ibidē edoct⁹. deinde ad pplm rediēs. illud i cōspectu oīs ppli decantauit. z mox oīs tribulatio cessauit. Qd cāticū calcedon. sinodus approbauit. Hui⁹ ḡ cārici laus z autoritas colligit̄. P̄rio ex eo q̄ angel⁹ illud docuit. Secūdo ex eo q̄ ad ei⁹ platōnē illa tribulatio cessauit. Tercio ex eo q̄ tātū p̄ciliū illd approbauit. Quarto ex eo q̄ demōes illud valde timēt. Letez in p̄cessiōe ip̄a p̄cedūt crux z capsula reliquiaz sanctorz. vt vexillo crucis z orōnibus sanctorz demones expellant vt dictū ē i quarta pte in ti. de accessu pontificis ad altare. Portant̄ etiā vexilla ad rep̄sentandum victoriā resurrectionis z ascensionis xp̄i q̄ cū magna preda celos ascēdit. Vñ vexillū p̄ aera incedens ē xp̄c in celū ascendens. Et sicut vexillū in p̄cessiōe ip̄a multitudo fidelū sequit̄. sic z xp̄m ascēdētē magna sanctorz collectio comitat̄. Portant̄ etiā vexilla ad imitatōem ei⁹ qd dicit̄ esa. xj. c. Et leuabit dñs signū in nationes. z cōgregabit p̄p̄los israel et dispersos iuda colliget a q̄tuor plagis terre. Qz vero cruces z vexilla portant̄ a cōstantino sumpsit eccia. qui cum in somnis crucis signū vidisset. ei qz dictū fuisset. vices in hoc signo iussit crucē in vexillis bellicis insigniri. q̄ in letanijs crux maior a crucis baiulo de altari sumit̄. recolit q̄ d̄ xp̄i humeris tulit eam symon cireneus math. xxvij. In quibusdā locis fit letania p̄ campos. vt etiā a segetibus demones expellant̄ vel potius vt a dño cōseruent̄. Lantus aut in p̄cessiōe quid significet dictū ē i p̄cedenti ti. de ac. pon. ad al. Cōsueuit q̄ quidā draco cū cauda lōga erecta z inflata duobus primis diebus ante crucē z vexilla p̄cedere. vltima vero die q̄si retro aspiciens cauda vacua atqz depressa retro sequit̄. Nempe draco iste significat dyabolū. qui p̄ tria tpa scz a n̄ legē z sub lege z tpe gratie. q̄ p̄ hos tres dies significat̄ hoīes sefellit. z nūc fallere cupit. In duobus primis tpiis regnauit. z q̄si dñs orbis fuit. cauda longa. i. potenter. z inflata. i. superbe incedens. Vñ xp̄c illū mundi principē vocat et iohānes ait i apocal. Vidi sathanā de celo cadentē velut fulgur et traxit secū terciā pte stellā rū. i. hoīm. In cui⁹ rei figurā duobus diebus mō p̄dicto p̄cedit. In tpe vero gratie p̄ xp̄m victus est. z data ē aplis eijciēdi sp̄us immundos potestas: p̄pter qd terciā die draco q̄si potestate p̄pter fidei dilatatōnē amissa. post crucē sequit̄ cauda vacua z demissa. z nō lōga. qz nō audeat ita potēter regnare vt prius. s̄ p̄ suggestiones z latentē

Letanie p̄ campos

homines seducit q̄s videt pigros ī bonis opibz
et remissos. nec viā vite sectantes. q̄si fur retro
aspiciēs si qs oberzēt z a rectitudie fidei cadat
quē ad se q̄si caudā trahat z sibi incorporet: si
cut z in deserto filios israel infirmos z debiles
z q oberzātes remanebāt vltimi. hostes post ter
gū veniētes necabāt In letanijs debem⁹ fm
aurelianen. cōciliū ieiunare vl saltē cibis q̄dra
gesimalibz z capis nigris ī signū p̄nie vti: nec
debet qs vti veste solēni. Propter qd vocant̄ p
cessionēs nigre nō tñ dñt cruces nigre vocari.
In letanijs q̄z dñt oīes a seruilibz operibz va
care. scz viri z mulieres. serui z ancille. z donec
termiet̄ p̄cessionē adesse. vt sicut oīes peccaue
rūt sic z oīes p venia supplicet. oīes ad deum
corda cū manibz eleuet̄. i. studiū oīonis erigāt.
Post p̄cessionē cantat̄ missa ī aliq̄ eccia. Et est
introitus. Exaudiuit zc. rememorat em̄ eccia
p̄terita dei beneficia ad maiorē spem: z dei lar
gitas inuocat̄ vt p hoc coniūciat futura: ex eo ei
q multotiens exaudiuit perpendit̄ q adhuc ex
audiet. Exaudiuit inquā de templo suo sancto
scz p gratiā. Et qz nō p̄t hui⁹ eē exauditio sine
dilectione. seq̄t̄ versus. Diligā te zc. Ite z quia
nō exaudiunt nisi p cōfessionē. iō dicit iacobo ī
eplā. Cōfitemini alterutrū pctā v̄ra. q̄ ē iaco.
vlē. c. Et vt maior spes habeat̄. adhibet exēplū
de helya. q petijt vt nō plueret. z nō pluit annis
tribz. z mensibz sex: et postea q plueret. z pluit
Si em̄ helyas sol⁹ exaudit⁹ ē. multo fortius to
ta eccia exaudiet̄. man⁹ em̄ dñi nō ē abbrevia
ta. Seq̄t vnū allā. Cōfitemini. Sz cū ī diebus
antecedētibz duplex allā cantet̄. q̄re ī his diebz
vnicū tñ dñ. Itē cū ī alijs ieiunijs nō dicat̄ allā
q̄re in hoc dñ. Ad primū dicim⁹. q sicut sepe di
ctū ē. duplex allā cantat̄ ī antecedētibz diebz p̄p̄
duplicē stolā q habebit̄ ī resurrectionē cōmuni
aīe vicz z corporis. Officiū aut̄ paschale qd h̄ si
gnificat finitū ē. z ideo remota causa remouet̄
effect⁹. Ad secūdū dicim⁹. q idō ī alijs ieiunijs
nō cantat̄ allā qd ē canticū leticie. qz fiūt p pec
catis. ppter qd dicunt̄ ieiunia meroris. Hoc
aut̄ ieiuniū z ieiuniū penteco. sūt exultationis:
qz nō fiūt p peccatis. s̄ vt potestas dyaboli re
moneat̄ z pestis. z iō ī eis allā cantat̄. Preter
rea ī hoc ieiunio dñ allā ppter gaudiū ascēsi
onis qd imminet. In euāgelio vero. Si qs v̄m
zc. luce. xj. c. oñdit q debem⁹ petere p̄seueran
ter p amicum qui dicit amico. Amice cōmoda
mibi tres panes zc. si p̄seuerauerit pulsans p
pter improbitatē ei⁹ surget. z dabit ei. Per h̄
habet̄ q etiā existēs ī pctō mortali. si p̄seueran
ter petierit exaudiet̄ ppter improbitatē. Alle
gorice amic⁹ noster ē xp̄s. a quo intellect⁹ theo
ric⁹ petit tres panes. scz fidē spem et caritatem

qz amicus. iō ē. intellectus practicus scz ratio ī
ferior. venit de via. iō ē. de cōsideratione t̄paliū.
Seq̄t. z n̄ habeo qd ponā añ illū. qz nō iuenit
in talibz spūalē refectionē. z sic petit supior in
tellectus p inferiori. vel p tota aīa. nō em̄ pōt
h̄re aīa vel ratio inferior aliquā refectionē spi
ritualē nisi ab intellectu supiori. cui⁹ ē cōtēpla
ri celestia. Seq̄it p̄ea ibidē. nūqd si petierit
panē. i. caritatē. lapidē dabit ei. i. indurationē
qd ē cōtrariū caritati. i. nūqd dabit cōtrariū
quasi. d. nō. Silt̄ si petierit p̄scē. i. fidē q nutri
tur ī aquis baptismi. nūqd p p̄scē dabit ei ser
pentē. i. infidelitatē a qua ē oīs vis peccati. q̄si
d. nē. Aut si petierit ouū. i. spem qz ī ouo ē spes
pulli. nūqd porriget ei scorpionē. i. desperatō
nē. q̄ retro z occulte pungit sicut scorpio. despe
rantū em̄ ē retro abire. q. d. nō. Elēl p panē in
telligunt̄ oīa q hoīs victui sūt necessaria. vt ci
bus z pot⁹: p ouū oīa genera fetuū aīaliū z fru
ctuū: p p̄scē oīa genera natabiliū. Postcōmu
nio. Petite z acci. sumpta ē de euāgelio. Ad ho
ras dñ capitulū. Cōfitemini. z illd helyas hō
erat. z illud. Si qs errauerit. q sūt iaco. v. c. In
festo aut̄ beati marci dicūt qdā eplā. Qui ti
met deū. q̄ est ecci. xv. c. Alij dicūt. Similitudo
vultus. q̄ ē ezech. j. ca. Euāgelii ē. Ego sum vi
tis vera qd ē ioh. xv. c. Alij vero dicūt Designa
uit. Secūda q̄z die rogationū ē idē officiū qd in
prima. nisi qz ī qbusdā ecclesijs euāgelii de ma
theo legit̄. in quo est eadem sententia.

De vigilia ascensionis.

Via vero ieiuniū

de quo p̄missus ē nō sufficit sine ope
ribz miscdie. iō ī vigilia ascensionis.

que ē tertia dies rogationū. eccia monet ad ope
ra miscdie dicēs in introitu. q̄ ē ī quibusdā ec
clesijs. Misericordia dñi zc. Dicit em̄ grego.
Si vis oīonē tuā ad celū volare. fac ei duas a
las scz ieiuniū z elemosinā. Cū bonis em̄ desi
derijs volam⁹ ad celū. Elēl de dño dñ. Eleuatis
manibz ferebat̄ ī celū. In alijs tñ ecclesijs dñ.
Oīes gentes. Eplā vero que ē ī qbusdā eccle
sijs. Multitudinis zc. non videt̄ concordare.
imo videt̄ preposteratio: qz post ascensionē dñi
factū ē vt multitudinis credētibz esset cor vnuz
z aīa vna. Sz hoc fit duabz de causis. Prima
vt eplā cōsonat euangelio. Subleuatis oculis
zc. ioh. xvij. c. in quo dicit dñs. Pater clarifica
id ē manifesta filiū tuū. z p̄ea rogat dicēs. Ro
go vt vnū sint. sicut ego z tu vnū sum⁹. Hec aut̄
vnitas oñdit̄ ī eplā. Alia causa est. quia qñ ex
vero corde dantur elemosine. omnia reputant̄
cōmunia. sicut dicit apls d m̄ana qd q pl⁹ colle
git n̄ pl⁹ abūdauit. et q min⁹. n̄ habuit minus

Qui em̄ diues ē. nō d3 ppter b̄ apli⁹ comedere
sed alijs distribuere. Et hoc dī in eplā. Et erāt
illis oīa cōmunia. Ideo aut̄ p̄dictū euāgelīū di
citur hodie. q2 qui passurus orauit. hoīb3 inno
tuit cū ascēdit. Vel q2 in fine cōcludit̄. Ego ad
te venio. in quo rogat p̄ his quos dedit ei pa
ter. vt sint in patre vnū: cū oīa sint in fide et ca
ritate vnū. i. cōcordia vniti vicissim. Un̄ p̄ce
dit eplā. Multitudinis credētīū. Hilarius vō
exponit sic p̄dicta verba. Rogo vt sicut ego 7 tu
vnū sum⁹. sc3 nō tm̄ voluntate sed etiā natura:
sic 7 ipi vnū sint sc3 vnitate spūs et grā spūs san
cti. In alijs tm̄ ecclesijs dī eplā. Unicuiq3 vīm
ad eph. iij. c. Offertoriū ē. Viri galilei. actū.
j. c. Postcōmunio ē. Nō vos. ioh. xij. In alijs
vero ecclesijs dī. Petite. math. vij. c. Quia ḡ in
hoc officio de elemosina 7 opib3 miscōie agit̄.
ideo ī qbusdā locis. vt p̄missas sibi alas acqui
rant. elemosinaz largitioni intendunt. quā tm̄
vsq3 in festū ascēsiōis differūt. q̄si tūc post xpm̄
in celū aduolent. 7 vt tunc liberius vacare pos
sint Quidā tm̄ nō incōgrue supradicta offi
cia paschalis ebdomade p̄ septē dona spūs sancti
ad eos referūt. q̄ sunt in baptismo renati. vt re
natus afflatus spiritu sapiētie dicat. Resurre
xi. Per qd̄ resurrexerit. euangelīū declarat sc3
per resurrectionem dñi. Quid in de acquisierit
spūs instruit intellect⁹ dicēs. Introduxit nos
in terrā sc3 ecciam. Et adhuc addit spūs cōsiliū
aqua sapiētie potauit eos. Quid in de q̄ acgre
re debeat spūs indicat fortitudinis dicēs. Eleni
te bñdicti patris mei. Ex his collatis bene
ficijs deū laudare debeat spūs sciētie doc3 dicēs
Glorificē tē. Quid resurrectō renatis attulerit
īdicat spūs pietatis dicēs. Eduxit eos dñs ī spe
et adhuc spūs timoris adiūgit dicēs. Eduxit do
min⁹ pplm̄ suū. Pro his oīb3 beneficijs in ba
ptismo collatis hoīb3. angeli gratulant̄. hoīes
deo cōfitem̄. et ad xpi p̄conia seinuicē exhortan
tur: grās agunt. iubilant bñficia. 7 beneficioz
causas rememorāt. 7 ad maiora cōfidēter aspi
rant: et circa hec cetera ptes officioz sup̄scripte
hebdomade versant̄. Et vide q̄ hic mutat̄ ordo
donoz. Et attēde q̄ p̄ officia hui⁹ hebdomade
ad q̄tuor introitus quater. ad tres ter ponitur
allā. q2 sancta trinitas a q̄tuor mūdi ptib3 col
laudat̄. de xpi resurrectione et de hoīm redem
tione. In prima dñica sc3. Quasi modo geniti
baptizati monent̄ a matre tanq̄ infantes inno
center viuere. 7 lac sancte scripture cōcupisce
re. vt paschale sacramētū p̄ xpi resurrectionem
acquisitū. morib3 et vita teneāt mūdū vincant
vt cū xpo triūphēt. et leticiā ī corpe 7 aīa simul
obtineāt. ppter quā leticiā allā duplicat̄. quia
mortē euaserūt. et spem vite habere meruerunt

vel ppter actionē 7 cōtēplationē. vel ppter gau
diū p̄dicatoz et cōuersoz. In secūda vero do
minica sc3. Misericordia dñi. baptizati iā in
structi xpi misericordiā intonant et trinitatē p̄
dicāt. Nam in misericordia spiritū. in verbo fi
liū. in deo patrē annunciant: preponūt vero spi
ritū p̄ quē sunt sanctificati. deinde filiū p̄ quē
redempti. deinde patrē cui recōciliant̄. Et quia
trinitatē cōcinunt ī deo ter iubilant allā. In ter
cia dñica sc3. Iubilate. baptizati ad laudē dei
totū mūdū inuitāt: et trinitatē p̄sonāt. cū ibi in
deo patrē. in noīe filiū. in laude spūs sanctū acci
piūt. Et q2 p̄ duo p̄cepta caritatis firmanē ī fi
de trinitatis. ideo prius bis. deinde ter cōcinūt
allā. In quarta dñica sc3. Cantate. rursus ba
ptizati ad dei laudē gentes cōuersas inuitant
et trinitatē cōmemorāt. dū ibi in dño patrē. p̄
mirabilia filiū. p̄ iusticiā intelligūt spūs sanctū
Et q2 fidē trinitatis gentes a quatuor mundi
partib3 acceperūt. iō trinitatē sub quarto allā
cōcludūt. In q̄nta dñica sc3. Glocē iocūditatis.
rursus baptizati liberatōrē suū gentib3 suis an
nūciāt. q̄ trinitatē p̄ ter positū cōcinūt allā. 7 si
cut ibi cōtinet̄ instantia p̄dicatiū. sic in officio
Exaudiuit de tēplo sancto suo. sollicitudo se ab
errore cōuertētīū: et in officio vigilie. Omnes
gentes. applausus in celum intelligit̄ ascēsoz.

Sequitur de festo ascensionis dñi.

De festo ascensio

nis dñi qd̄ celebrat̄ die q̄dragesima
post pascha. q2 xpc die quadagesi
ma post resurrectionē celos ascēdit. fit p̄cessio
solēnis. Precepit em̄ dñs discipulis suis vt p̄
cederēt in montē oliueti. vt viderēt ipm̄ ascēde
re: 7 fecerūt ei p̄cessionē. 7 ip̄e eleuatis manib3
ferebat ī celū. De hoc dictū ē ī q̄rta pte sub ti.
de ac. pon. ad al. Hec p̄cessio significat ascēsus
de virtute ī virtutē. Et cātāt rñsoriū de ascēsiōe
vt inuitemur ad ascēdēdū post dñm. De betha
nia aut̄ q̄ interpretat̄ obediētia de q̄ eduxit ap̄los
ascēdit dñs. p̄ qd̄ significat q̄ sine obedientia
nullus p̄t ascēdere ī celū. Un̄ quidā cātant ī p̄
cessionē rñsoria p̄tinētia ad ip̄am eductōem: vt
eduxit dñs. q̄ vero ascēdit de monte oliueti. si
gnificat q̄ p̄ opa misericordie oportet nos ascē
dere. Lū igit̄ hac die p̄cessionē rōnabiliter aga
m⁹. nihilomin⁹ 7 hoc rōnabilius ē q̄ nō celebre
tur añq̄ tertia dicat̄: B̄ ea cātata licet in die pa
sche 7 ceteris dñicis aliter fiat et ī paschali p̄
cessiōe 7 ī dñicalib3 aqua benedicit̄. ī memoriā
et veneratōez baptismatis. iōq3 p̄cedūt terciā
in qua spūs sanctus sup̄ discipulos ascēdit: vt si
cut pri⁹ baptizamur. 7 p̄ ea spūs sanctū accipim⁹
sic aq̄ bñdicta prius nos 7 loca n̄ra resp̄gim⁹

In prima eadē die
quā celebrat̄ eadē
festū dñi. p̄ dñi. q̄
p̄ dñi. p̄ dñi. p̄ dñi.
p̄ dñi. p̄ dñi. p̄ dñi.
p̄ dñi. p̄ dñi. p̄ dñi.
p̄ dñi. p̄ dñi. p̄ dñi.

et postea aduentus spūs sancti memoriale. i. ter-
cia decantam⁹. Cur in dñicis diebo baptisma-
tis memoria renouet^r. In pi⁹ enodat^r. In hac vō
die tertia cantata. pcessio celebrat^r. sicut et omēs
alie q̄ sine aque benedictōe celebrat^r. tū vt misse
pungant officio. tū qz nullus eā seq̄ nisi san-
ctificat⁹ spūs sancto. De h̄ etiā sub dñica i ramis
palmarū dictū ē. Facta pcessione catat^r ātipho-
na. Rex gl̄ie. ppter illud. Nō vos relinquit^r
orphanos. Sequit^r introit⁹. Viri galilei qd ad-
miramini aspiciētes i celū. Immotis em̄ oculis
aspiciebāt. 7 diutius asperissent. nisi angeli eis
intimassent qd recederēt dicētes. Hic ihs q̄ assū-
ptus ē a vobis i celū. sic veniet quēadmodū vi-
distis eū ascendēte i celū. i. sic veniet ad iudi-
ciū i nube. Nubes significat gr̄az. qz sine nube. i.
sine gr̄a nullus p̄t ascēdere. etiā xpc fm qd hō
et h̄ significabat nubes i qua ascēdit. Quia vō
de ascēsiōe dñi ē ineffabile gaudiū. iō seq̄ ver-
sus. Omēs gentes plaudite manib⁹. Seq̄ epi-
stola. Primū qdem sermonē zc. Actū. j. c. in
qua habet^r de ascēsiōe. Postea seq̄ duplex allā
qz dñs ascēdit i duplici stola. Et ita eadē rōe
cantat^r duo allā i ascēsiōe q̄ durāt vsqz ad pen-
te. qua 7 i tpe paschali. Primū alleluia ē. Ascē-
dit dñs i iubilatōe. i. i gaudio ineffabili anti-
quorū patz q̄ cū eo ascēdebāt. 7 ap̄loz 7 ange-
loz dicētiū. Quis ē iste rex gl̄e. esa. Quis ē iste
qui venit de edom. Sequit^r. Et dñs i voce tube
id ē i voce horribili. qz de voce loq̄ angeloz. vlt^r
dñs p angelos cū dicebat ap̄lis. Sic veniet zc
Ellel qz inuitabat ad nuptias eternas. sicut 7 tu-
ba solebāt antiquitus inuitare ad nuptias tē-
porales. Secūdū allā est. Ascēdens xpc i altūz
Aliqui tñ dicūt. Nō vos. ioh. xiiij. c. Sequit^r
euāgeliiū marci rugientis. vlt. c. Recūbentib⁹
xj. discipulis zc. vbi sequit^r. Et exprobrauit. Ec-
ce rugitus. In fine tñ habet^r de ascēsiōe. Bñs
quidē ihs postq̄ locut⁹ ē eis assumptus ē i celū
Potest etiā dici. qd eoz q̄ hac die cantant^r. que-
dā sūt ascēsiōis pacte narratio vt illd. Pr⁹ pas-
siōe zc. Et illd. Ascēdit dñs zc. Quedā sūt cō-
solatō spōsi ad spōsaz. vt illd. Nō turbe^r cor ve.
zc. Et illud. Tempus ē vt reuertar. Et illud.
Si nō abiero paraclitus. Quedā sunt cōgratu-
latio sponse ad sponsum. vt illud rñsoriū. Exal-
tare dñe. Et illud. Ponis nubem. In narratō-
ne spes cōcipit. in cōsolatōe erigit. in congra-
tulatione certificat vel delectat. Similit^r i diur-
no narrat^r ascēsiō in eplā et i euāgelio vbi dicit^r
qd dñs assumpt⁹ ē i celū et sedet ad dexteraz dei
in equalitate patris. Et in allā. Bñs in syna.
consolat^r sponsus. In alio alleluia. Non vos re-
linquā gratulatur sponsa. In offerendo narrat^r
perfecta esse ascensio. et in cōmunionē dicens.

Psallite deo: qui ascendit sup c. celoz ad oriē-
tem. hoc ē: vsqz ad verbū sibi psonaliter vnitūz
qd nō dicit^r ortū vel oritūz sed oriens. qz semp
fili⁹ a patre pcedit. Ellel sup celos celoz ad ori-
entē. hoc ē. sup firmamentū celi ad orientalem
plagā. Qd aut cantat^r in introitu et offertorio.
Viri galilei. sumit^r de eplā in q̄ clausula pcutit^r
ab angelis eoz supbia q̄ trāssixerūt. 7 eoz mū-
dana sapiētia q̄ nō cognouerūt. et eoz pigritia
qui talenta sibi cōmissa cū lucro debito non re-
portauerūt. 7 sollicitat^r eoz desiderii qui adue-
tū dñi diucius expectauerūt. Hoc em̄ officium
totū cōsistit i solitudine et gaudio. Hoc festū
habet decē dies p octauis. vt dictū ē sub ti. de
pascha. Hac die fiunt in quibsdā p̄tib⁹ elemo-
sine generales. vt dictū ē in pcedēti titulo. 7 in
ti. de rogatōib⁹. Dicit^r aut hac die ad horas ca-
pitulū. Primū quidē. Et illud. Lūqz intuerēt^r
Et illud. Viri galilei. que sunt. actū. j. ca.

De dñica post ascensione.

Nunc consequen-

ter dicendum est de dominica post
ascensionem. Siquidem ablato a se
sponso: magis deuota ē ecclia. Tñ orat i hac do-
minica i introitu. Exaudi dñe vocē meā q̄ cla-
maui ad te. Et sequit^r ibi. Gultū tuū dñe requi-
rā. Quasi. d. Desiderio et cogitatōe sequar te
qz sum filia aquile. Sequit^r eplā. Estote zc. j.
pet. iij. In qua habet^r. qd vnusquisqz sicut acce-
pit gratiā illā in alterutrū administret. et de cō-
missione talenti. 7 qd mutua caritate sectemur
eos: vt sint hospitales inuicē sine murmuratio-
ne zc. Sic em̄ adaptat nobis pennas virtutum
quib⁹ volare possimus ad celū post xpm. qz bo-
nis opib⁹ scz caritate et misericordia. q̄si de mō-
te oliueti ascēdim⁹. Sequit^r duplex allā. vnum
est in qbusdā ecclesijs. Bñs in sina in sancto.
Sz qd ē h̄ qd dicit. dñs i syna cū nō ascēdit de
mōte syna. s̄ de mōte oliueti de bethania. sicut
habet^r. luce. vlt. Ad qd dicēdū qd de sina in san-
cto ascendit q̄tūm ad interpretatōem. Syna em̄
interpretat^r mandatum. Ascēdit em̄ de sancto mā-
dato. qd ē. Ite 7 p̄dicatē euāgeliiū omni creatu-
re. Ellel mandatū sanctū est. Negociamini dū
venio. Ipse em̄ est homo pegre pficiēscens. qui
vocauit seruos suos zc. Ellel de sancto mandato
ascēdit. qz p impletōem mandatorū dei ascēdit
xpc inq̄tū hō. et alij post ipm. Euāgeliiū vero
est de pmissione spūs sancti. Cum venerit para-
clitus qui a patre pcedit spiritus veritatis zc.
ioh. xv. ca. Alia patet Sicard⁹ eps cremōn.
dixit in mitrali. qd ap̄li post primā vnctionem
quā i christi morte susceperāt insufflante illo 7
dicente. accipite spūs sanctū. secūdā expectabāt

quā pmisserat dñs dicēs. Si abiero. mittā paraclitū ad vos. Expectātes ergo decātāt introitū. Exaudi. qui versus de psalmo. xvij. scz. Domin⁹ illuminatio. assumit. cui⁹ titul⁹ ē. In finē psalm⁹ dauid priusq̃ linizet. Agit ei ibi de vñctione dauid q̃ fuit triplex. Primo em̃ vñctus est in signū regis futuri. secūdo in regē sup tribū iuda. tercio sup totū israhel. Nos q̃ idē cantam⁹. qz vñctionē terciā expectam⁹. Prima em̃ vñctio ē i baptismo. secūda i cōfirmatione aut i pñie cōfessione. terciā erit in resurrectione. Vel prima fuit i aplis. secūda i iudeis. terciā in gētibz. Et qm̃ apli vt dixim⁹ erant expectātes in tēplo ⁊ orantes. laudantes. ⁊ benedicētes deum idcirco in nr̃a expectatōne in eplā. Estote prudentes. inuitamur ad oōnes. ⁊ in offerenda. Lauda aīa mea dñm. prouocamur ad laudes. Quis aut̃ effectus fuerit illi⁹ aplice vñctionis enāgeliū declarat. Cū venerit. vbi dñs. Vlos testimoniiū phibeatis. qz ab initio mecum estis. In quibz dā tñ ecclesijs ē offertoriū. Ascendit de⁹. et postcōmunio. Pater cū essem. Et attende q ob pmissaz causaz scz. qm̃ apli expectabāt indui virtute ex alto. hec hebdomada dñi expectationis. in q̃ solēt qdā ieiunare et oōni vacare vsqz ad penteco. eo q apli ieiunasse legunt p hoc tps. Sz magister gilbertus pbat ieiunandū nō esse. qz ē de paschali tpe. ⁊ de qnāgesima penteco. Hiero. qz ambrosius ⁊ augu. aiunt inter pascha ⁊ pente. nō esse necessitate ieiunia in dicēda. Volūtate em̃ oī tpe a cibis p̃cipiendis possum⁹ abstinere. s̃ ex necessitate nō oportet. Cū ambro. p̃per hos qnquaginta dies ieiuniū nescit eccia. sicut ip̃a dñica qua dñs resurxerit Sūt em̃ oīes hi dies velut pascha ⁊ dñica celebrādi: in qbus sicut ait beda maioribz epulis et himnis celestibz ē vacādū ob reuerētiā dñice resurrectionis. ⁊ ob memoriā dñice cōiunct⁹ cū discipulis. ob spem gl̃ie immortalitatis. Elextñ ab hac auctoritate penitētes excludunt. Sed et grego. letanias excipit. ⁊ etiā cōciliū aurelian. illud tñ volūtariū ē. Illud etiam notabile ē. q octauā ascēSIONIS. q̃ deberet i qnta feria terminari. vltari⁹ oportet progari. Licet em̃ officiū dominice i qnta feria repetat. tñ i nocturnis officijs s̃exte ferie ⁊ sabbati. inuitatoriū ⁊ rñsoria de ascēSIONE cātant. Elextñ nocturnales psalmos dicim⁹ cū tribz lectōibz. ⁊ te deū laudam⁹ omittim⁹. Prorogat g̃ octaua. cū ⁊ apli essent laudātes deū. De s̃ dictū ē sub pascha. Nec vacat a misterio. qm̃ apli expectātes p obseruatōnē decē p̃ceptoz paraclitū. misterii denarij accipere meruerūt: ⁊ nos etiā expectātes eandem obseruatōnē. p denariū vite p̃cipiem⁹ eterne. In his decē diebz legendi sunt actus aploz. q̃s

qui sequit̃ sp̃m̃ sanctū accipiet. ⁊ denariū p̃merbitur. De vigilia pentecostes.

Equitur de vigi

lia penteco. in qua sicut i vigilia pasche celebrat̃ baptisma. q̃a ille due festiuitates sunt maiores. et magis necessarie inter oīs. In vigilia ei pasche celebrat̃ baptismus. qz i passione xp̃i oīes baptizamur. i. redimimur ⁊ iustificamur. Nihil em̃ nasci nobis p̃fuisset. nisi redimi p̃fuisset. Itē redimi nihil p̃fuisset nisi paraclit⁹ mitteret. ⁊ iō in vigilia penteco. celebrat̃ baptism⁹. qz tūc p sp̃m̃ sanctū mundamur ⁊ sanctificamur. qm̃ dñs i celū ascēdens discipulis p̃misit dicēs. Iohānes qdem baptizauit aqua. vos aut̃ baptizabimini spū sancto nō post multos dies. i. p⁹ decē dies. qd ⁊ factū ē. Propter s̃ g̃ eccia in decima die p⁹ ascēSIONE celebrat baptismū: ad notādū q nr̃i neophici baptizant̃ i spū sancto. quēadmodū et illi baptizat̃ etiā hodie solēniter. Tum ad hoc vt p⁹ pascha nati vel necessitate impediti baptizēt Cū qz petr⁹ hodie tria miliū hoīm baptizauit Cū qz dei fili⁹ i dei digito forte deuicit. idōqz idē op⁹ p idē misterii rēp̃sentat̃ digito venienti et filio resurgēti. Cū qz baptismi regeneratio p̃pria ē spū sancti opatio. Cū qz sicut hodie descēdit i aplos quē descēsum baptismū appellauerat dicēs vos aut̃ baptizabimini spū sancto. sic i baptisate descēdit licet inuisibilē i baptizatos Sz cū spū sanct⁹ die dñica ⁊ hora terciā missus fuerit i discipulos. q̃re baptismus fit in sabbato ⁊ hora nona. Videret em̃ q deberet potius hora terciā celebrari. Rñdeo q̃uis baptismus fiat i sabbato. tñ ad illud baptismū p̃tinet qd apli acceperūt i die pente. ⁊ q̃uis illd eadē die vel hora nō celebrat̃ p̃pter aliq̃s fluctuātis mūdi occasiones. tñ p̃pter sacramētū qd i se cōtinet imitādo xp̃i mortē ⁊ ei⁹ resurrectionem. ne mēbra caput p̃cedāt. debem⁹ illd baptismū eidē diei ⁊ datōnē spū sancti eidē hore deputare In baptismo em̃ nō tñ rēp̃sentat̃ sepultura saluatoris s̃ etiā mors xp̃i. p quā baptism⁹ plenā recipit efficaciam. ⁊ ip̃e hora nona emisit sp̃m̃. Cornel⁹ qz sicut ex actibz aploz habet̃ eadē hora audiuit ab angelo. Audite sūt oōes tue. ⁊ eadē hora a btō petro baptizat⁹ ē. ⁊ hora nona angel⁹ dñi venit ad eū nūciās ei vt mitteret ad petrū q eū baptizaret. Vnde g̃ mos inoleuit. vt hora nona fiat baptism⁹ solēnis. Alie etiā sūt h⁹ hore p̃rogatiue. put dictū ē i qnta pte sub ti. de nona. Ido aut̃ spū sanct⁹ dat⁹ ē discipulis hora terciā: qz fidem sancte trinitatis p̃dicaturi erāt. Hoc sabbatū ititulat̃ sabbatū duodecim lectōnū: qz i primitiua eccia duodecim lectōnes

legebantur. ut dictū est sub quarta feria tercie
dñice aduentus. Officiū aut̃ hui⁹ diei fere idē
est in plurib⁹ ecclesijs cū officio sabbati pascha
lis. Et lectiones legunt̃ añ baptis̃mū. ad istru
ctōnē baptizādoz ⁊ legūt sine titulis. put̃ ibi di
ctū ē. *Elez̃ tñ quedā lectiones ibi legunt̃ q̃ non
hic. ⁊ q̃dam ibi q̃ hic. prepostere tñ. Ibi est em̃
prima lectio. In principio. hic vero est prima.
Temptauit. Itē ibi prius legĩ. Apprehendēt
septē mulieres ⁊c. et postea. Scripsit moyses
⁊c hic vero ecōuerso. Circa qd̃ notādū ē. q̃ duo
fuerūt patres. Un⁹ fm̃ carnē scz adam. q̃ ppter
inobediētiā deo displicuit. et in quo om̃es pec
cauerunt ⁊ mortui sunt. Alter fm̃ spiritum scz
abraaz. q̃ ppter obediētiā placuit deo. ⁊ ei⁹ imi
tatores liberati sunt ⁊ viuūt. De primo agitur
in vigilia pasche. Uñ tūc primo legĩ. In prin
cipio ⁊c. vbi describit̃ dignitas hoīs p̃ quo oīa
facta sunt. ut causa eius miserabilior appareat
et inde ē q̃ nō sequĩ ibi canticū. qz nō bene no
bis cātāuit. imo p̃ eū nascimur ad luctū. Adij
cĩ tñ lectio. Factū ē in vigilia ⁊c. in q̃ p̃ figurā
maris rubri agĩ de baptis̃mo. in quo egiptijs
spūalib⁹ submersis vere filij israel liberati sūt
Uñ sequĩ ibi canticū victorie seu leticie. s. *Lā
tem⁹ dño. Sz qz imitatores ade ad hoc ut libe
rent̃ primū instruendi sunt in fide. et postea in
morib⁹. idcirco primo legĩ ibi lectio illa. Ap
prehēdent. in qua de fide agĩ. et in qua xpc a se
ptiformi gratia spūsancti apprehensus ostēdit̃
et postea illa. Scripsit moyses. i q̃ agĩ d̃ mo
rib⁹. In hac aut̃ vigilia agĩ d̃ patre spūali scz
abraam. Uñ tūc legĩ prima lectio scz. Tem
ptauit de⁹ abraam. et post eā d̃ canticū leticie
qz nobis bene cantauit. et p̃ ei⁹ fidē ad gaudiū
pperamus. Uñ dictū ē ei. In semine tuo bene
dicent̃ om̃es gentes. Aliunt̃ tñ qdaz nullū tra
ctū sequi debere. qz post pmissionē sibi factam
nullū cecinit canticū abraam. qz nullū sociū cū
quo cātaret habebat. solus dei cultor erat. ⁊ pe
regrin⁹ i terra aliena. Hec aut̃ lectio bene con
gruit huic diei. qz i effusione spūsancti data ē
gentib⁹ bñdictio. de q̃ dixit dñs ad abraaz. In
semine tuo bene. ⁊c. Huic etiā recte cōgruit oīo
De⁹ qui abraze ⁊c. Secunda lectio ē. Scripsit
moyses q̃ datā legē declarat q̃ hodie data ē. et
nouā significat q̃ in cordib⁹ fidelīū diffusa est.
Uñ canticū sequĩ in quo eterna leticia repro
mittĩ. Sz qz veri abraze filij bonos habuerunt
mores. anteq̃ septē mulieres apprehenderēt vi
rum vnū. i. anteq̃ xpc septiformi grā spūsancti
repletus nasceret̃. et postea i nouo testamento
per baptis̃mū xpo cōiuncti sunt. iō p̃ ea legĩ le
ctio. Apprehendent septē mulieres virū vnum
que septē dona spūsancti p̃nunciat. que bonis**

moribus quēlibet viz informant. Uñ sequitur
canticū. qz bonos mores gaudiū comitatur.
Quarta lectio scz. Audi israel. baruch. iij. vir
tutes que dona comitant̃ insinuat. ut sapientiā
prudentiā lumē et pacē. Uñ canticū sequĩ. qz
p̃ his ⁊ i his eternalit̃ g̃tulabimur. Prima qz
dē resonat historiā. secūda allegoriā. tertia tro
pologiā. quarta vero anagogē. Prima g̃ lectio
est. Temptauit de⁹ abraam. Sz qd̃ p̃tinet mō
dicere de imolatione ysaac. magis em̃ p̃tineret
ad vigiliā pasche. Rñdeo. d̃r ppter p̃missionē
que sunt ibi vicz. Multiplicabo semē tuū sicut
stellas celi. Baptizati enī sunt stelle. Et itez.
In semine tuo bñ. oēs gen. Hoc ei puenit bapti
zatis. q̃ sūt vez semē. i. veri filij abraze. In lectō
ne vero. Apprehendent septē mulieres ⁊c. p̃ se
ptem mulieres significant̃ septē dona spūsan
cti: que dañ i baptis̃mo. alia patent. Postea
fit p̃cessio ad fontes: sicut i vigilia pasche: ⁊ cā
tat̃ missa sine introitu. qz eccia nō hz adhuc spi
ritūsanctū. saltē in tanta plenitudine: in q̃ta
expectat eū i crastino q̃ ē principiū ⁊ finis oīs
boni. In vigilijs g̃ pasche et pente. incipit mis
sa a kirieleison sine introitu: put̃ dictū est ibi
et d̃r. Gloria in excelsis deo: ⁊ hoc more aploz
qui etiā priusq̃ spiritūsanctū acciperēt. erāt iu
giter in tēplo laudātes ⁊ bñdicentes dominū
Rursus qz angeli gaudent de renatis. i. deo sub
iūgĩ. Gloria in extelsis. Postea seq̃r eplā de
actib⁹ aploz. xix. c. Cum appollo ⁊c. in qua ha
bet̃ q̃ paulus baptizabat baptizatos a iohāne
quoniā in spiritūsanctū nō credebāt. dixerūt enī
Sed neqz si spūsanct⁹ est audiui⁹. Postmo
dū sequĩ vnū alleluia scz. Confitemini. in gra
tiarum actionē p̃ baptizatis qz ab omni pecca
to liberati sunt. Bicĩ g̃ hodie alla. nec d̃r fle
ctam⁹ genua. qz h̃ ē ieiuniū exultationis ⁊ leti
cie ppter resurrectōem ⁊ ascensionē. Sequĩ
tractus. Sz quare h̃. cū spūsanctus oīa faciat
leuia. Ad hoc dicēdū est: q̃ hoc fit. ppter bap
tizatos qui multos tract⁹ miseriaz passuri sunt
si vixerint. Postmodū sequĩ euāgelīū. io. xij.
c. de p̃missione spūsancti. Si diligitis me mā
data mea seruare ⁊c. Credo i vnū deū nō ē etiā
omittendum. qz cū symbolum hoc deriuatū sit
a simbulo apostolorū. fidem quā habebant insi
nuat. Offerenda. Emitte spiritū tuum ⁊c. ma
nifeste ad opationē spūsancti p̃tinet. qz p̃ eum
renouat̃ facies terre ex delicto ade maledictē: p̃
eum dominus bñdicitur. p̃ euz celū sicut pellis
extendĩ. id ē scriptura: ut quasi nihil lateat ex
planat̃. Similiter ⁊ cōmunio. Die festiuitatis
⁊c. io. viij. c. ad eandē p̃tinet spūsancti opatōez
qui facit flumina velut aque viue de vētre cre
dētis exire. i. affluētiā salutaris doctrine. Et ē ut

quibusdam placet hec missa p bñdicamus dño cōcludēda. In vesp̄is hi psalmi fm̄ quarūdā eccl̄az cōsuetudinē cōcīnunt sc̄z. Laudate pueri. Laudate dñm om̄es gētes. Lauda aīa mea dñm. Laudate dñm qm̄ bon⁹ ē psalm⁹. 7 Lauda irlm̄ dñm: eo q̄ i his psalmis laudes dei magis resonare vident. vbi cū spūs spirat. organū ad laudes inuitat.

In die sancto pentecostes.

Entecostes sicut

7 pascha apud hebreos celebre festū erat. qđ post quinqz decades pasche

celebrabat: vñ 7 vocabulū sumpsit. Nā pentecostes dī a penta qđ ē quinqz. 7 costes qđ ē de cem. Elocat em̄ pente. qn̄gesimus dies a pascha. prout iam dicet. Inter hoc festū 7 aduentū dñi cantat allā 7 glā in excelsis. prout dictū est in phemio hui⁹ ptis. 7 sub ti. de septē dieb⁹ p⁹ pascha. Idcirco aut̄ allā frequēt cātāt p totā hebdomadā pentecostes: qz p dies pentecostes. eccl̄a p baptismū deo p̄p̄os cōgregat. 7 iō salutē eoz cōgaudens quousqz albis vtunt̄ vestib⁹. binnū laudis decantat. Tūc etiā stantes oram⁹. in signū liberatōis eoz dē. q p dona spiritus sancti de morte ad vitā resuscitari meruerūt. Hac em̄ die missus ē spūs sanct⁹ i ap̄los in linguis igneis. Sane octaua pentecostes celebrat. qz sicut i septenario hebdomadarū q pcedit. intelligit̄ pfectio bonorū opeꝝ septiformis spūs: ita in octaua intelligit̄ cōsummatio p̄miorū quoz vtrūqz appropriat̄ spūs sancto. licet tota trinitas vtrūqz opet. qm̄ indiuisibilia sūt opera trinitatis. S̄z qz spūs sanct⁹ ē amor patris et filij. et ex solo amore hoc dat 7 dabit nobis dñs: idcirco spūs sancto ascribit̄. Alij vero non celebrant octauā pentecostes. Nā cū solū septē sint spūs sancti dona. solū septē dieb⁹ debet fieri festū pente. Et ideo clemēs papa dicit in sua ep̄la de cretali. q hoc festū caret octauis. S̄z pari rōne nec pascha deberet octauā h̄re nisi solū vnā diē ppter unitatē. Kursus hoc festū septē dieb⁹ agitur. ppter p̄ntis vite septenariū. vel ppter aīaz sabbatismū: vñ qz p septē spūs sancti dona corpib⁹ 7 aīab⁹ plena gaudia pferūt. Vñ 7 septē vltimi psalmi a laudib⁹ intitulant̄: qz p septiformis ḡtie opatōem gaudia cōferunt̄ eterna. De h̄ dice tur sub dñica prima post pentenco. Etrū pente costes sit ebdomadaria festiuitas. dictū ē sub ti. de septē dieb⁹ post pascha. In nocte penteco. legunt̄ tres lectiones. 7 dicunt̄ tres psalmi cū tribus antiphonis. sicut fit in nocte pasche: ad notandū vnū esse opus totius sancte trinitatis in potētia miracloꝝ Quidā tñ nouē legūt lectōes sicut fit i alijs dñicis. sed tñ canonicū ē tres dñi.

tarat legere. ppter sacramentū baptismi i triū personaz nomine celebrati: vel ob triduanā domini sepulturam cui sumus in baptismo conscripti. Kursus iteo tres psalmi cum tribus antiphonis dicuntur. quia spūs sanctus tria circa ap̄los operatus est. Nam veteres innouauit. innouatos cōfirmavit. 7 cōfirmatos ad alios cōuertēdos misit. Ad primū ptinet qđ dicit̄ in prima antiphona. Factus ē repente de celo sonus. Ad secūdū qđ dicit̄ i secūda. Cōfirma hoc de⁹. Ad terciū qđ dicit̄ in tertia. Emitte spiritū tuū. Eoz em̄ ministerio docti sunt alij. 7 spiritus sancto interius recreati. Et qz i ip̄is ap̄lis duo opat̄ spūs sanct⁹. sc̄z remissionē pctōꝝ 7 op̄ratōem miraculoꝝ. idcirco ille antiphone terminat̄ p duplex allā. Vlex si diligēter attendere volum⁹ 7 cōferre psalmos 7 antiphonas q̄ dicunt̄ i pascha. cū his q̄ dicunt̄ in pente. alia rō inuenitur. Nam ibi infra ebdomadā fit variatio psalmorū antiphonarū 7 tonorū. Hic aut̄ nec in ip̄a die nec i alijs sit variatio et om̄es ille antiphone sunt vni⁹ toni. sc̄z octauī et eiusdē diffērentie. Ratio aut̄ ē: qz quasi duplex baptisma legit̄ ap̄loꝝ. Primū i quo pceperūt remissionē peccatoꝝ. Nā eos baptizatos esse xp̄i baptismo ambigendū nō ē. vt dictū ē sub ti. de vigilia pasche. Et secūdū qđ receperūt ad robur virtutū 7 opationē miraculoꝝ. 7 ad repulsionē illecebrarū oīm seculariū. Primo baptizatus fuerat petr⁹ cū ad vocē ācille xp̄m negauit. Secūdo baptizatus fuit in die pente. cū coram regibus et principib⁹ non timuit predicare verbum dei In primo ḡ multa instabilitas et varietas fuit circa discipulos. In secūdo vniformitas 7 stabilitas. In hūc etiā modū in eccl̄a dei duo sunt genera bonorū. sc̄z actiuorū 7 cōtemplatiuorum Actiua vita cōsistit i bonis opib⁹. i. in ammiastratione exteriorū. in qua cōstituti ab amore tēporaliū non oīno sepan̄. licz amorē dei amorē temporalīū preferāt. Cōtemplatiua consistit in dilectione dei 7 cōtēplatōne. De due vite p mariā 7 marthā significate sūt. Adarie ps dicta ē optima. iuxta illud. Adaria optimā partē elegit 7c. Nō tñ rephendit̄ ps marthe. qz 7 ip̄a actiua vita bona ē q̄ hic inchoat̄ et terminat̄. cōtemplatiua vero optima est que inchoat̄ hic et in futuro cōsummat̄. In illa tñ est multa varietas. in ista vniformitas. put in hac vita esse p̄t. Antiphone ḡ cū psalmis q̄ cantant̄ in pascha p̄tinēt ad vitā actiuā. et idcirco in eis ē varietas. Antiphone vero et psalmi qui cantant̄ i pente. p̄tinēt ad cōtemplatiuā vitā. et ideo in eis est vniformitas. In prima ei antiphona q̄ i pascha cantat̄ dicit̄. Et cōsiliū meū nō est cum impijs. Hic dicit̄. Factus est repente de celo sonus 7c.

Spiritus seu ventus veniens solet puluere a facie terre deicere. magna ē em̄ d̄ra inter donū spūsancti. quo separāt fideles ab impijs. et donū quo oīs puluis terrenaz cogitatōnū a peccatore hūano tollit. Illud ad actiua vitā pertinet hoc ad cōtēplatiua. In secūda ibi d̄r. Postulaui patrē meū zc. Hic vero d̄r. Cōfirma b̄ deus zc. Ad om̄es q̄dez fideles ptinet esse de hereditate dñi. b̄ ad paucos ptinet esse a terrenis cogitatōibz separatos. z i hoc cōfirmatos. ne ad terrena redeāt. b̄ p cōuersatōem esse i ir̄lm celesti. z ibi alla cantare nō cessent. qđ hic petitur. In terciā ibi d̄r. Ego dormiui z somnū cepi zc hic d̄r. Emitte spūtu tuū et creabunt zc. Omnes fideles z boni a vitijs resurgūt vel resurrexerūt. sicut xpc a mortuis resurrexit qđ ibi dicitur. hic vero paucis renouat facies terre. i. ratō aīe q̄ sit ab oī puluere terrenoz desiderioz immunis. Ibi ḡ hoc ē. i. vita actiua q̄ ibi oñdīt est inchoatio: hic aut. hoc ē. in cōtēplatiua que hic oñdīt ē pfectio et cōsumatio. Ibi varietas. hic vniiformitas. Et p̄pterea ibi varianē antiphone z psalmi. hic nō. P̄pter hāc cōsumatōem et vniiformitatē notādā antiphone sunt octauitoni z eiusdem d̄re. qz octo sunt beatitudines q̄ rū octaua redit ad caput. Nā in prima dicitur Beati paupes spiritu. qm̄ ipoz ē regnū celoz et i octaua. Beati q̄ psecutionē patiunt p̄pter iusticiā. qm̄ ipoz ē regnū celoz. P̄pter hanc eandē cōsumatōem notādā. in q̄busdā ecclesijs celebrať octaua p̄thecostes. P̄ter hos q̄ septē dies tres quotidie legunt lectōnes. vt septē fratres tres p̄curent sorores. i. septē dona spūsancti per illos significata. tres virtutes. scz fidem spem z caritatē. put grego. psequit i moralibz. Noz em̄ diez officia septē donis spūsancti adaptant. Hesternū igit z hodiernū officiū pertinet ad sapientiā et intellectū. vt ex opibz patet. P̄ter totā etiā septimanā sunt solēnitates seruāde. Dicit em̄ glia in excelsis. alleluia. credo. ite missa ē. z te deū laudam⁹. put in sequēti ti. dicet. Dicit etiā ad horas capitulū. Dum cōplerent. Actū. ij. Et illud spūs dñi. sap. j. c. Et illud caritas dei. ro. v. Sequit videre de officio misse z quidē i die pentecostes celebrať festū de aduentu spūsancti. visibiliter em̄ tūc descendit i discipulos. et fuit hoc miraculū z argumentū qđ nō poterūt calumniari iudei. Resurrectionē em̄ et ascensionē calumniabant. b̄ hoc nō potuerūt facere de aduentu spūsancti. qz ex oī natione q̄ sub celo ē cōuenerāt ad diē festum et tūc descendit spūsanctus visibiliter in discipulos. sicut xpc p̄miserat. z loquebant omibz linguis corā oibz. Et idō incipit introitus. sap. j. ca. Spiritus dñi repleuit orbē terraz. i. ecciaz

que dicit orbis terraz. Sicut enī extra orbem terraz nil viuit ad literā: sic extra ecciam nil viuit spūaliter. Sequit z hoc qđ cōtinet oīa. id ē spūsanctus cui⁹ bonitate oīa subsistūt. hz sciētia vocis. id ē linguaz. Et ita potuit dare et dedit aplis. vñ cōfusi sunt inimici xpi. Et ideo sequit. versus. Exurgat de⁹ z dissipet inimici ei⁹. P̄ter spūsanctū enī om̄es demones cōpellūt et eijciunt. Rursus impleuit orbem terraz. dū aplos inebriauit. quoz sonus in omnē terram exiuit. de quo sono dicit in epla. Factus est repente de celo son⁹. Et qm̄ orbis terre p quatuor climata separāt. ideo quater in introitu alleluia cōcinit. Duplex vero alla qđ post eplam canit significat duplicādā leticiā. vel spūsanctū bis aplis fuisse datū. scz de terra z de celo. vel eos spū et mente psallentes. vel duoz populoz cōuersionē. Et hoc qđ cōtinet oīa scientiam habet vocis. i. nouit qua mente quisqz loq̄bat. vel habet scientiā omniū p que z de quibz pt vox humana variari. vel scientiā vocis. i. vocē scientie habet. id ē. facit nos habere. vt que ipo inspirante apli pferet cū intelligētia p̄nuntiant. Et nota q̄ spūsanct⁹ pacitus d̄r. qđ verbum grece latine sonat aduocatus. qđ nomē et filio et spūsancto ascribit. Un dñs in euangelio. Ragabo patrē meū et aliū paraclitū dabit vobis. Et iohannes in euangelio. Aduocatū habem⁹ apud patrē ihesum xpm iustū. Dicit etiā paraclitus cōsolator. Nam paraclisis grece d̄r latine cōsolatio. Postmodū sequit epla de actibus aploz. ij. c. Bū cōplerent dies pentecostes dies scz qnquagita a resurrectione. Sicut enī qnquagesima die a pascha fiebat pentecostes iudeoz. ita z nostrū fit. et sicut plus israel qnquagesima die ab imolatione agni paschalis siue a pascha. qđ celebrauerūt in ramathe. venerunt ad montē dei oreb vel choreb vel synai. qđ idē est. et tūc legē acceperūt. ita z die qnquagesimo a resurrectione dñi dat⁹ ē spūsanct⁹ discipulis in supiori cenaculo illi⁹ aduētū expectantibus. Precipit enī. leuitici. xxiij. vt i die pentec. offeratur noui panes scz p̄positōis de nouis frugibz per qđ significat q̄ debem⁹ deo ḡtias agere. ex eo q̄ eadē die dedit nouā legē p spūsanctum in qua die data ē lex vetus scz qnquagesima die a pascha. de quo dicit in phemio septime ptis. De dono cui⁹ debem⁹ laudare deū. qđ ē offerre panē nouū. qz etiā lex vetus spūalit intellecta noua est. Et attende quoniā agn⁹ imolat⁹ ē de cimaq̄rta die aprilis. lex vō data ē quarta die mensis terciij. Dicit tñ esse data terciā die. Iaz enī vt inquit scriptura aduenerat terciā dies. z mane iclinauerat. z ceperūt audiri tonitrua Die nāqz terciō descendit dñs noster sup montē ad

Dandam legem. et moyses ascendit ad deū et de scēdēs narrauit oīa plebi. maneqz rursus ascēdens duas tabulas scriptas accepit. Et caue vt in secūdo mense trigēta dūtarat cōputes dies. Im lunā. g. sedeci in mēse primo. xxx. in secūdo et quatuor i tercio faciūt qnāginta. Rursus in qnāgesimo anno erat iubileus añ: q. interpretat remissionis añ. q. septenis annoz hebdomadibus. i. qdraginta et nouē annis terit: i. quo clāgebāt tube et oīa debita remittebant. serui manumittebāt. et libertas cōcessa cōfirmabāt. anti que possessiones alienate oīb. restituebant. vt dictū ē sub dñica qnāgesime. Similiter i dieb. pente. hūc numez post dñi resurrectōem obseruam. suscipientes adueniētē i nos spūssancti gratiā: p quā efficimur filij dei: et virtutū possessio nobis restituit. et remissa culpa et totius debiti cyrographo euacuato ab oī fuitutis neru liberi efficimur. Preterea iste numer. qnāgesim. resultat ex septenario numero ducto i seipso supaddita vnitāte. septē ei sūt ebdomade a pascha vsqz ad pente. et ita cōpetenter qnāgesimo die a pascha ē pentecostes. i. quo dat spūssanct. cui dona sūt septē: q. danē ab vno. Iudei em septenariū numez nō sine figura i oīb. obseruat. p. ut dictū ē sub qnāgesima. Ascēso aut facta fuit qdragesima die q. ē numer. pñie. et h. competēs fuit. q. p pñiaz hō fit filius deo: et h. ē ascēdē. Sz videē q. sicut iudei ab imolatōne agni tipici qnāginta dies pputādo ibi faciebāt iuū pentecosten: ita et nos qnāginta dies ab imolatōe agni debem. cōputare: et sic debem. nrm pentecosten facere in die veneris. añq. modo facim. qd docet cōputatio. Ad h. dicim. q. nō faciebāt cōputatōne ab imolatōne agni. s. a sequēti dñica. Unde legiē leuit. xxiij. Numerabitis ab altera die sabbati. i. a dñica q. ē altera dies post sabbatū: numerabitis dico septē ebdomadas vsqz ad alterā diē septime ebdomade. Hoc dixit spiritussanct. p moysen. innuēs p hoc pentecosten xpianoz qd semp ē in die dñica. Dicit g. lucas de hac die. Bū cōplerent dies pentecostes. erāt oīes discipuli parit i eodē loco. i. in cōsona et cōcordi vnitāte. Et fact. ē repente de celo son. q. existentib. in pñia q. ē annus iubileus et cōpletio pentecostes. et existentib. in vnitāte dat spūssanct. h. repēte. q. nescit tarda rez habere molimina spūssancti grā. In igne aut descēdit q. sicut ignis illuminat et inflāmat. ita spūssanct. illuminat ad cognitōem dei. et inflāmat ad amorē dei. Apparuit g. in linguis igneis vt facundi essent i oī genere linguaz: et q. ipē ē lingua q. d. occulto sue bonitatis verbū ptulit in vtez virginis. et pfert verbū i corde hoīs. math. x. Vos nō estis q. loquimini: sed spūs patris vestri qui

loquit in vobis. Ipse em quos replet eloquētes facit. Sequit. Quasi adueniētis spūs vehemētis. Hoc aut dicit. q. nihil potuit resistere spiritui sancto. nec aplis. Un dñs in euāgelio mathei. Ego dabo vobis os et sapiētā cui nō poterūt resistere et cōtradicere oīes aduersarij vři. Et de beato stephano scriptū ē in actib. q. non poterāt resistere sapiētie et spūi q. loqbat. Quia vero i eplā dñ. Et factus ē repente de celo son. tanq. aduenientis spūs vehemētis et c. iō ad h. repēsantādū i nōnullis ecclesijs clāgūt tube. dū seqntia dñ. Eleit em spūssanct. in spū vehemēti. Quia sicut vēr. vehemēs pūcit puluerē a facie frē: sic spūssanct. eijcit a corde hoīs omnē terrenitatē. Lubis qdē utebant antiqui. vt legiē in numeris. ad multitudinē cōgregādā. ad dimiscandū. et ad cōgratulādū i dieb. festiuis. cū diuersitate tñ sonoz: quaz vsus fuit tante virtutis i iubilo. vt ad crepitū siue sonum eaz corruerēt muri hiericho. De siquidē sunt duo testamēta vel pdicatores. q. ad pñictū fidei pñus euocat: ad pñiam et lacrimabilem cōpunctionem excitat: ad laudes dño exhibendas inuitatur: et ad montē syon. et ad ciuitatē sanctā hierusalē. et multoz milium angeloz frequentia et ad futurū dei iudiciū prouocat. Et vide q. in aduersis et psp̄is tubis clangit. q. oīe tempus cōuenit verbo dei. Unde. Benedicā dñm in omni tempore. semp laus eius i ore meo. Beorganis dictum est in quarta pte sub titulo de sanctis. Tunc etiā ex alto ignis proijcit. q. spiritussanctus descendit in discipulos in igneis linguis: et etiā flores varij. ad denotandū gaudiū. et diuersitatē linguaz atqz virtutū. Solū be etiā pecciam dimittunt. in quo ipa spūssancti missio designat. Post eplāz dñ. graduale in quibusdā ecclesijs. q. festū paschale terminatū est. Tamē in quibusdā alijs dicit duplex alia. q. spūssanct. dat. ē gemine stole. Euāgelium. Si qs diligit me. ioh. xiiij. c. manifeste ē de spūssancto. Postcōmunio ē. Fact. ē. actū. ij. c. Quare hoc festum celebraē a iudeis. et quare a xpianis diceē in phemio septime partis.

De secunda feria.

Equitur secunda

feria in qua ostēditur q. non tantūmodo data est lex iudeis. s. etiā gentibus. Unde introitus est. Libauit eos ex adipe frumenti. id ē intelligētia spūali. et de petra melle. id ē melliflua doctrina christi qui est petra saturauit eos. et h. habet i eplā. Asperies petrus. actū. x. ca. in qua habet q. adhuc loquēte petro descendit spūssanctus. El el frumētum christus ē. cui. adeps ē spūssanct. quo fideles

satiantē cū spūs sancto replent. q etiam satiantur melle de petra. id ē doctrina de xpo procedente. in quo sunt omnes thesauri sapiētie et sciētie dei. Hic aut ppter pmissiones q ibi cōtinentur cōcinit qter alla: sicut z ī feria tertia z sabbato exponet. De hoc dictū ē ī tertia dñica p^o pascha. Alla ē. Spirit^o dñi. sap. j. c. Aliud alla ē Loquebant. actū. ij. c. Euāgeliiū bo. ioh. iij. c. nō videt cōuenire spūs sancto. s pcor dat eplē. Vbi em̄ oñdit q nō tm̄ iudeis. s etiā gentibus data ē lex dicēs. Sic d^o dilexit mūdū supple nō tm̄ iudeos. vt filiū suū vnigenitū daret. Et postea sequit. Et om̄is q credat in illū nō pereat. Et nota terribile verbū. q q nō credit ī eū iam iudicat^o ē. Preterea p h q de dilectione mentō fit. spūs sanct^o q amor ē. satis exprimit. Postcōmunio ē. Spūs sanctus ioh. xiiij. c. Et ē sciēduz q p totā hāc septimanā ī missa sunt solēnitates seruāde. vt glia in excelsis. credo. ite missa ē. et te dū laudam^o. z alleluia. vt baptizatoz saluti cōgaudeam^o. z vt future leticie plenitudinē figurem^o. Postremo nōndū q dñs nō p̄dicauit gētibo p se. sed p aplos. Vñ. Ite baptizate eos in noīe patris z filij z spūs sancti. sicut ysaac iuniori filio suo nihil pcepit de offerendo sibi cibo. vt bñdictōem acciperet. sed p opationē rebece primatū bñdictionis accepit. z qz bec facta sunt dei occulto iudicio. ideo officiū hui^o se cūde ferie ptinet ad p̄ciliū qd ē donū spūs sancti.

De tertia feria.

Equitur tertia feria.

ria. Et qz spūs sanct^o nō dat nisi per ministros. iō ī tertia feria dñ introitus ī psona platoz. Accipite iocūditatē glorie vrē. In quo qz p geminā dilectōem ad fidē per tingim^o trinitatis. iō qnquies cōcinit^o alleluia. z ē sensus. Accipite iocūditatē glie. i. spiri tūs sanctū. q vos glorificabit z clarificabit. vt qf qz de se dicere possit qd dñ ī cōmunionē. Spiritus q a p̄re pcedit ille me clarificabit. Sequit eplā. Cū audissent apli. actū. viij. vbi sequit Tūc imponebāt man^o sup illos z accipiebant spūs sanctū: qz ī impositione man^o dabāt spiri tūs sanctū. Euāgeliiū ioh. x. c. cōcordat eplē vbi dicit. Qui nō intrat p ostiū zc. Nō em̄ intrat in ecciam. q nō intrat p eos q sunt ostiū scz per xpm z aplos. Nā heretici nō dant spūs sanctuz nisi in q̄tū cōueniūt cū eccia. Et qm̄ apli z eoz successores heresiarchas ī spiritu fortitudinis sunt aggressi z aggrediunt. ideo officiū hodiernū ptinet ad fortitudinē. q ē spūs sancti donum. Rursus spūs sanctus ostiarius ē. q p ostiū intro ducit ad patrē. qd etiā in offertorio canit. Por tas celi. i. aploz scriptura aperiet. Postcōmu

nio est. Spiritus qui a patre ioh. xj. ca.
De quarta feria.

Equitur quarta

feria in qua fiūt ieiunia quatuor tē porz. Apostoli nanqz nobis exem plū ieiunandi hoc tpe reliquerūt. qui post sus ceptū spūs sanctū. sicut mentes auerterāt a cete ris mundi illecebris. sic z ab epularū appetitu. Licet em̄ q̄diu cū illis fuit xpc nō ieiunarent. post ablatōem tm̄ ei^o spontaneis se subdidere ie iunijs. Sponsio em̄ ablato eis ieiunādū erat. si cut dñs p̄dixerat. quando sponsus auferet ab eis tūc ieiunabūt. Vñ repleti spūs sancto sponte ieiunare ceperūt. quocirca ī p̄cedenti secūda fe ria quidā estualē inchoant q̄dragesimaz. Alij vero sanius hodiernum ieiuniū autumat esse hui^o tps q̄dragesime initiū. cui qdam termi nū statuūt ī festiuitate sancti iohānis. siue sex habeat hebdomadas siue nō. Tercij festiuitatē sancti iohānis includūt. z eo vsqz ieiunātes si ne termino p̄fixo pcedūt. donec senariū cōple ant numez. Hanc q̄dragesimā pbat hiero. nō esse necessitatis: s volūtatis dicēs. Nos vnā fac im^o q̄dragesimā: illi tres q̄si tres passi fuerint saluatores. nō qz p totū annū ieiunare nō lice at. excepto penthecoste. s qz aliud ē necessitate. aliud volūtate munus offerre. Sed hoc dixit hiero. cōtra montanū hereticū. q apud suos. tri bus q̄dragesimis statuit ieiunādū. Et dñ hoc ie iuniū estatis: qd ē ieiuniū exultatōis. ī q̄ genua nō flectim^o: imo cātica leticie dicim^o: vt dictū ē sub q̄rta feria. tēcie hebdomade aduent^o. Hoc aut ieiuniū statutū ē ab eccia ī tali tpe. qz qui ī se sentit grām spūs sancti: leuit z cū gaudio ieiu nat. z etiā qz sup ieiunātes descēdit spūs sanct^o visibiliter. Et iō incipit introitus. Deus cum egredieris in cōspectu populi tui zc. Egredit aut dñs: qñ aliquo signo visibili venit ad auxi liū hoīm. Egressus vero ē cū dedit nobis filiū suū: qui venit pandens iter ante nos. vt dicit micheas. Egressus ē etiā p sancti spūs missione quādo visibiliter descendit sup aplos. Et quia per hoc dissipati sunt inimici. i. deo sequit versi culus. Erurgat deus z dissipent inimici ei^o zc. Sequit in quibusdaz ecclesijs lectio de princi pio sapientie scilicet. Diligite iusticiā qui ius dicatis terrā. Vbi ostendit qualiter poterit ha beri spūs sanct^o ibi. Spiritus sanctus discipline effugiet fictū. Et in fine dicit. Spiritus domi ni repleuit orbē terrarum zc. Postmodum se quitur epistola. Stans petrus zc. actuum se cundo capitulo. in qua ostenditur qz super ieiu nantes descēdet spiritus sanctus. Et ibi sequit

Nō em̄ isti sūt ebrii sicut ros dicitis. cū sit hora
ēcia diei. s̄ h̄ ē qđ dicit dñs p̄ ppheta iohel. Es-
sūdā de spū meo sup om̄ez carnē: 7 pphetabūt fi-
lij v̄ri 7 filie v̄re zc. In alijs vō eccl̄ijs d̄z p̄ia le-
ctō. Stās petr⁹: 7 p̄ modū eplā. Per man⁹ aut̄
act. v. c. Due itaqz lectōes legūt. qz duo ppli ad
fidē puerūt. vel qz ordinādi i vtriusqz testam̄ti
pagina imbuūt. Segt̄ allā. qz ē ieiuniū exulta-
tōis. vt dictū ē. Et dicūt qdā. P̄r cū essez. ioh.
xviij. c. Segt̄ euāgeliū ioh. vj. c. Nemo veit ad
me nisi p̄r q misit me. traxerit eū scz p̄ sp̄m̄sc̄m̄
Et post segt̄. P̄res v̄ri mādūcauerūt manna et
mortui sunt. q mādūcat ex h̄ pane viuet in eētū
qz egressus ē corā xp̄ianis māna spūale sicut an-
te corā iudeis tpale: s̄ mādūcātes corpale mor-
tui sunt. q vō mādūcauerit spūale nō morietur.
morte scz incredulitatis seu gebēnali. Eū ptz q
elegāt⁹ egressus ē dñs corā nouo pplō q̄ coram
veteri. Lōmūio ē. Pacē zc. et ē ioh. xiiij. c. Et
attende q officiū hui⁹ q̄rte ferie p̄dicat sc̄iam q
est donū spūsc̄i: q vsqz adeo sc̄tōs illuāt. q de
quīqz libris moy si paucisqz pphetaz scriptis
libroz copia creuit. qđ mislice innuit nob̄ euan-
geliū de quinqz panibz et duobz piscibz qđ ho-
die in qbusdā eccl̄ijs legīt.

De quinta feria.

Equitur quīta fe

ria. que fm alijs eccl̄ias nō habz in-
troitū p̄p̄iū. s̄ qz dñs descēdit i die

dñica p missionē spūsc̄i. et quīta feria ascen-
dit in celū: iō diei dñice et quīte ferie p̄nis ē in-
troit⁹. A dñica ḡ mutuat. nec habet p̄p̄iū vt a
sabbato in sabbatū septē dūtāt sint officia. se-
ptē donis spūsc̄i deputata. Quidā tñ 7 huic
officio mutuat. nō incōgrue donū ascribūt: h⁹
modi ascriptōes nō a sabbato s̄ a dñica facere i-
cipiētes. In dñica etem̄ ponūt sp̄m̄ sapie. In se-
cūda feria itellect⁹. In tertia p̄cilij. In quarta
fortitudis. Et in hac quīta sp̄m̄ sciētie. qui dat
scrutari p̄fūda. sicut cātā i allā. Spūs om̄ia
zc. In qbusdā vō eccl̄ijs cantat̄ itroitus q in se-
quēti dicit̄ feria. scz. Repleatur os meū laude
tua. Alique vō eccl̄ie habēt p̄p̄iū officium scz.
Deus patrū n̄roz da nobis sp̄m̄ grē zc. in quo
ecclesia orat filijs dari sp̄m̄sanctū ad remissioez
p̄ctōz et ad faciēda miracula. iō habēt in eplā.
Philipp⁹ zc. que ē actū. viij. c. q philippus ml-
tos claudos sanauit. et spūs imūdos eiecit. 7 fa-
ctū ē gaudiū magnū in illa ciuitate scz samarie
Et qz p sp̄m̄sanctū om̄ia ista fiūt: ideo sequitur
euāgeliū luce. ix. c. Lōuocatis ih̄us. xij. discipu-
lis suis. dedit eis p̄tatem sup oīa demonia. Et
post. Nō feretis v̄gā neqz perā zc. Que fieri n̄
possunt nisi spūsc̄i abundantia habeatur.

De sexta feria.

Exta feria est itro

itus. Repleat̄ os meū laude. vt pos-
sim cantare allā. qz qui gaudet cor

de et ore pōt ieiunare ieiunio exultatōis. Et qz
est dies veneris in qua passus ē dñs et dies spū-
ritussancti: ideo dicit petrus in eplā. Aperiens
actū. ij. c. que in qbusdā eccl̄ijs legīt. q xp̄c
suscitatus ē a spūsc̄o. Eū ibi habēt. Susci-
tauit ih̄m solutis doloribz inferni. sicut scriptū
est. Non dabis sanctū tuū videre corruptōem:
in quo significata est illa spūsc̄i opatō. qua
synagoga nunc mortua. pietate resurget: postq̄
plenitudo gentiū eadem introierit pietate. P̄re-
dicat ḡ hoc officiū pietatē. Posset etiaz p̄tinere
ad sp̄m̄ timoris. p̄ eo q dicit̄ in euangelio. Et
repleti sunt timore zc. In quibusdā eccl̄ijs le-
gitur lectio. Exultate filie syon. que est iohel. ij.
c. Et qz p sp̄m̄sanctū fiūt miracula. sequit̄ euan-
geliū. Factum est luce. v. c. de palitico sanato.
Et qz p̄pter hoc debet laudari dñs. sequit̄ offer-
toriū. Lauda aīma mea dñm. Lōmūio ē. Spūs
vbi vult spirat. ioh. iij.

De sabbato.

Sabbato est itro

itus. Caritas dei diffusa est in cordi-
bz nostris ad romanos. v. c. 7 p̄petit

spūsc̄i qui ē caritas et etiā diei sabbati qz i
sabbato future quietis maxie diffundet: vt qui
ignicul⁹ ē in syon. caminus sit in hierl̄m. Et se-
quit̄ versus. Dñe deus salutis mee. in die cla-
maui et nocte corā te. Ille em̄ in quo diffusa est
spūsc̄i gr̄a. laudat dñm: in p̄speris et in ad-
uersis. Segtur eplā. Iustificati zc. ad ro. v. c.
in qua habēt de h̄mōi diffusionē. Quia ei cari-
tas dei diffusa ē. nō pmittit eā paul⁹ itra fines
terre p̄missiois tñ coartari: imo oñdit q n̄ tñ
iudeis verū etiā gentibz datus est spūsc̄i. di-
cens ip̄is iudeis. Vobis oportebat p̄mū p̄dica-
ri. Sed qz repulistis verbū dei et vos indignos
fecistis vite eterne. ecce puerimur ad gētes. In
alijs vō eccl̄ijs dicit̄ eplā. Conuenit vniuersa
ciuitas zc. actū. xij. Quia ḡ gentibz datus est
spiritussanctus. ideo sequit̄ allā Laudate dñm
om̄es gentes. In hoc em̄ ieiunio nō tacent̄ can-
tica leticie p̄pter reuerentiā festi. nec fm niceñ.
p̄cil. genua flectimus. s̄ stantes oram⁹. H̄t neo-
phicos gaudentes q a peccatis surrexerūt. In
alijs eccl̄ijs dicit̄. Repleti sunt om̄es. actum.
ij. c. et spūs dñi ornauit celos. ioh. xxvj. c. P̄p̄
ea sequit̄ euāgeliū. Surgens ih̄us. luce. iij. c.
de socru petri sanata: q̄ significat synagogā: que
sanata ē a petro ab ifidelitate: et p̄fecti⁹ p̄ fidez

ipius sanabitur in futuro. et sic puenit cū eplā.

Fiunt autē hac die ordies. qz sup ordinandos descēdit spūscētūs et etiā sup ieiunātes: et iō dīcūt qtuor lectōes añ lectōem danielis. put dīctū ē sub q̄rta serīa terciē hebdomade aduētus. Prima ē de principio libri sapīe. ī qua oñditur quibz dat spūscētūs et qbz nō: scz illis qui sentiunt de dño ī boīate. et ī simplicitate cordis que rūt illū. In alijs vō ecclesijs p̄ma ē de iobele. iij. c. Effundā de spū meo sup omēm carnē: qz sicut spūscētūs sup aplos descēdit visibilit: ita super ordinādos descēdit inuisibilit. Secūda ē. Locutus ē. q̄ est leui. xxiij. c. Tercia ē. Dixit moyses que ē in deut. xxvj. c. Quarta est. Dixit dñs ad moysen. q̄ est leui. xxvj. c. Offertoriū est. In tonuit dñs. Postcōio vō. Nō vos relinqā. de effusione spūscētī loq̄tur. Potest etiā dici qz h̄ officiū figurat duoz p̄cordiā p̄loz. iudei vicz et gētilis. Hi sunt duo ceci de qbz dicit in euāgelio qz sunt illuīati a x̄po. De qua p̄cordiā loq̄t paulus ī eplā ad iudeos et gētiles dicēs. Iustificati ex fide pacē habeam⁹ ad deū. p dñm n̄m ih̄m x̄pm. Sed qz par aut p̄cordiā vera nō fit nisi p caritatē: iō p̄cinit in ītroitu. Caritas dei diffusa ē. in q̄ ter ponit altā. qm̄ ad fidē trinitatis puenit p obsequia caritatis. Lectōnes etiā ad ieiuniū ptinētes attestant opatōz et ḡraz spūscētī: vt p̄ria. Effundā de spū meo. Et secūda. Locutus est. vbi dicit. Numerabitis septē hebdomadas vsqz ad alterā diē expletōis hebdomade septīe: p̄sentē itelligit festiuitatē. q̄ olim dicebat festiuitas hebdomaday. Et qz postq̄ gētes itrauerint reliquie saluabūtur: iō nūc flentibz et spōsuz expectātibz dicit ī postcōmūione. Non vos relinqā orphanos. Quia igitur hec concordia fiet imminēte diē iudiciū. qui etiā electis erit causa timoris: iō h̄ officiū ptinet ad timorez. vel quia timor itroducīt caritatē licet caritas foras mittat timorē. Et attēde qz fm̄ augustinū. in ordine istoz officioz descēdēdo p̄putam⁹. In ordine vō paschaliū ascēdēdo: qz p̄ hec descēl⁹ spūscētī ad nos. p̄ illa n̄r ad ip̄m significat ascēsus. Et caue qz p̄ter p̄missa officia ad ieiunium ptinētia. q̄ in q̄rta et in sexta feriā et ī h̄ sabbato exposuim⁹. alie quidē lectōes et euāgelia ī eisdē diebz inueniūtur. q̄ forte solēnitati magis appropinq̄re vident: tñ hec et illa ḡram spūscētī psonant et opatōem. Un̄ quidā hodie nō incōgrue duas missas celebrāt. Unam ī terciā de festo cū gloria in excelsis. et credo. Aliam ī nona de ieiunio sine gl̄ia in excelsis. in qua sunt clerici ordinādi: qui merito ī hac hebdomada ordinant vt spūscētī dona p̄cipere mereātur. Et memēto qz ī hac diē termiatur quinquagesima. et iō hodie frequentatur et cantat p̄ gradualī allā: nec

fectunt genua. ptinet em̄ ad octauā. Generale quidē est qz quoties ī diē de tpe ḡre materia laudis assumit. aut diēs ad octauā referit: genua n̄ flectim⁹. s̄ in orōibz stantes collatā nobis ḡraz et p̄ferendā gl̄iam p̄fitemur: vt cū olim essemus serui curui. nūc fracto iugo incedam⁹ erecti: vt in dñicis diebz. in sc̄toz natalitijs. et paschali bus. inclinare tñ capita possum⁹. vt mulieres deuotas ad monumētū veniētes imitemur tē.

De octaua penthecostes.

¶ In plerisqz locis ī

octaua pente. fit festū sancte trinitatis. Postq̄ em̄ celebrata ē festiuitas

patris ī natiuitate. qz natiuitas dicit festiuitas patris: et postq̄ celebratū ē festū filij in pascha. et festū spūscētī in missione ip̄ius: merito ī octaua pente. fit festū eoz simul. festū scz trinitatis: vt oñdat qz tres p̄sone sunt vn⁹ deus. Et hec ē p̄ma causa q̄re celebrat festū triū psonarū diuinaz siml. Secūda ē causa. qz ad inuocatōez sancte trinitatis dat ī baptismo spūscētūs vt p̄missus est. Tercia causa ē vt oñdat ecclia filijs suis illū a quo sunt om̄ia bona. cui⁹ habet imaginē. et cui⁹ debet habere similitudinē: vicz dei et sancte trinitatis. quā semp laudare debem⁹. Et qz tota intentō est laudare ip̄m. iō in qbusdam ecclijs in singulis antiphonis laudū p̄ponitur versiculus q laborē significat: ad ostēdendū qz toto labore totoqz nisu debem⁹ nos verte re ad laudandū deū ad sanctā trinitatē. Et eodē mō fit in qbusdā ecclijs ī festo beate marie in antiphonis laudū: p̄ eo qz ip̄a se totaz vertit in laudem dei. Un̄ tūc ī euāgelio dicit. Maria aut p̄seruabat om̄ia verba hec p̄ferens in corde suo. Et qz ip̄a p̄uilegiata fuit ī virginitate. ip̄a em̄ est virgo virginū. In antiphonis qz de beato laurētio et de beato paulo et de beato stephano p̄ponūtur quidā versus antiphonis: ad maiorem laborē notandū. quem in suis martirijs sustinuerūt. Beatus em̄ laurēt⁹ grauius ceteris passus ē. Un̄ beatus sirtus dixit ei. Maiora tibi debent p̄ christi fide certamīa. Beatus vero paulus plus ceteris laborauit p̄dicando. Et beatus stephan⁹ p̄ x̄pi fide p̄mus martir extitit. S̄z in h̄ est dñtia: qz in nocturnalibz antiphonis tñ de beato laurētio p̄mittūt. qz passio sua de nocte p̄sumata ē. Un̄ dicit. Absc̄da nox obscurū nō habet. Et itez. Non est inuenta ī me iniquitas. Et ita apparet qz tot⁹ fuit sacrificiū laudis Un̄ semp dicebat. S̄ras tibi ago dñe. Adane vero corpus eius fuit conditum. et ideo tantum nocturnalibz et nō laudū antiphonis v̄siculi p̄re-

ponuntur. Rursus qz versus laborē. z boni opis fructū significāt. put tactū est in p̄hemio quīte p̄tis: merito in dictoz sanctoz natalicijs sp̄aliē p̄mittūt antiphonis: ad notādū q̄ ip̄i excellēt⁹ labores et bonoz operū fruct⁹ suis natalicijs z martirijs p̄miserūt. In qbusdā tñ ecclesijs anti phone de martirio beati petri p̄poscere p̄ponū tur versiculis: iō qz ip̄e petijt vt ī cruce caput su um ad terrā verteret. Hi aut̄ vsus trophi vocā tur q̄si laudes ad ātiphonas p̄uertibiles. Tro phos em̄ grece p̄uersio dicit̄ latine. Quia ḡ semp̄ sanctā trinitatē laudare debem⁹: ideo ad missaz dicit̄ introitus. Benedicta sit sancta tri nitas. quē alcuin⁹ sumpsit de thobia. xij. Post modū sequitur epl̄a de apoc. Elidi ostiū aptum ī celo. z in circuitu sedis. i. ecclie q̄ est sedes dñi. mare vitreū. i. baptismū: in q̄ summergeūt om̄es egiptij. id est om̄ia peccata. Et nota qz dicit ma re vitreū p̄pter corpis fragilitatē et p̄spicuitatez quā recipit in baptismo: et est in circuitu: qz ad eccliam venire nō possum⁹ nisi p̄ baptismum. Sequitur. Simile cristallo: qz q̄ prius erāt aque fluxibiles. fiūt p̄ grām in baptismo acceptā fir mi sicut cristallus. que fit ex aqua congelata et diuturno gelu in naturā lapidis p̄solidata. Et hec ē vna causa quare in hac die legit̄ hec epl̄a: qz in ea dicit̄ de baptismo. in q̄ p̄iuocatōem tri nitalis danē septē dona sp̄ūs sancti. Secūda rō est. qz ī ea iuitamur ad laudes trinitatis. cū ibi sequit̄. q̄ aīalia plena oculis aī et retro. i. plati dabāt gl̄iam et honorē et b̄ndictōem sedēti sup̄ thronū viuētī ī secula seculoz. Sedens aut̄ sup̄ thronū est deus trinitas. Un̄ sequit̄. Et p̄cidea bant. xiiij. seniores in facies suas. mittētes co ronas ante eum hoc significat q̄ om̄ia bona no stra debem⁹ attribuire ei. atz om̄e illud ex q̄ me remur coronā. Sequit̄. Et nō habebāt requiez dicentia. Sanctus. sanctus. sc̄tus. Et iō in in troitu et in alijs officijs toties repetit̄. Benedi cta sit sancta trinitas. Et p̄pter b̄ responsorium siue etiā graduale qd̄ respondet epl̄e est. Bene dictus es dñe. qui intueris abissos. daniel. iij. c. Tersus est. Benedicite deuz celi. thobie. xij. c. Et allā. Benedictus es dñe deus patrū no stroz. Et offertoriū. B̄ndict⁹ es dñe. Et post cōmūio. Benedicim⁹ deū celi zc. thobie. xij. c. Euāgelij est. Erat homo ex phariseis nicode mus: in q̄ habetur de baptismo q̄ ī inuocatōne sancte trinitatis s̄ctificat baptizatos. In alijs vō ecclesijs dicit̄ epl̄a. Gaudete p̄fecti. que ē. iij. ad corinth. vl. c. Et in alijs dicit̄. Elidi ostiū q̄ est apoc. iij. Et euāgelij. Cum venerit pacituf ioh. xiiij. c. Sciēdum ē q̄ historias de sancta trinitate. z de inuentōe sancti stephani p̄posuit sanctus stephanus laudicē. Rursum cū atila

rer qui xp̄ianos p̄secut⁹ ē. fere om̄ia volumina xp̄iane religionis destruxisset: alcuin⁹ magister karoli z lodouici filij eius. rogatu bonifaci⁹ ar chiepiscopi moguntin. mlt̄a de ecclesiasticis of ficijs p̄scripsit. Un̄ et moguntin. cōcil. approba re instituit. q̄ a festo pasche vsqz ad dñicā istam tres tñ dicerētur lectōes. et hac die de trinita te cantari vsqz ad dñicam sequētem. et tūc inci pere. B̄ne in tua misericordia zc. et p̄posuit of ficiū de trinitate. vicz responsoriū. antiphonas missam. et sequētiā. que om̄ia obtulit alexādro pape. Ille vō respōdit nō esse celebrandū festū de trinitate sicut nec de vnit̄ate. Nā singulis di ebus fit festum trinitatis et vnitatis qz semp̄ di citur. Gl̄ia p̄ri et filio et sp̄ū sc̄to. Et premissas historias et officiū nō admisit. Clerū sup̄ueniē te heresi arriana fere fuit fides trinitatis extin cta. Sz hylarius. eusebius et ambrosi⁹ restitū erūt. Cōsensit igit̄ eadē de causa gregorius ma gnus. vt de trinitate sp̄alia cātarem⁹: z ecclias in ip̄ius honorē edificarem⁹. Exinde ḡ est q̄ de historia trinitatis iuenit̄ varia cōsuetudo. Alij nāqz nō vtunt̄ ea. sequētes reprobatōz alexādzi pape: sed in qualibet dñica ab octaua pentheco stes vsqz ad aduētū cantāt in nocturnis nonuz respōsoriū de trinitate. nisi festū aliqd̄ impedi at. vt eam p̄fiteant̄ p̄ quā saluant̄: et in missa cā tant allā eam hilariter p̄fidentes vt dictū ē sub q̄rta pte sub ti. de allā. Alij vō vtunt̄ ea cātātes eā in hac p̄ma dñica. sequētes p̄mā institutōez alcuini. Alij ponūt eā in fine t̄pis declinatōis. scz in vltima dñica. vicz ante dñicā de aduentu sequētes vltimā approbatōem gregori. Roma ni ḡ nunqz celebrāt festū de trinitate. nec etiam has octauas faciūt. Sz in p̄ma dñica post p̄te costen īcipiūt historiā. P̄repate seu deus oīm. Alij vō celebrant hodie de octaua scz de spiritu sancto. et ponūt eandē epistolā et idem qd̄ p̄di rimus euāgelij. p̄pter baptismatis sacramētū ceteris obseruatis sicut in die pente: celebrāt āt octauā ad insinuādā p̄fectōz vel p̄sumatōem operum spiritus sancti. P̄per septem em̄ dies ope ratio gratie septiformis. in octaua vō consum matio declarat̄. Et qm̄ octaua redit ad caput. ideo om̄ia sicut in die festo. a vespera in vesp̄ ram in ip̄is vesp̄is z in tribz nocturnalibz psal mis obseruāt. De his octauis dicit aug⁹. Cele bratōz octauaz feriaz noui hom̄ies celebrā⁹ Baptism⁹ neophicoz licet ī sabbato pagat̄. ad illū tñ baptismū p̄tinet quē apli suscepunt in die pente. cuius octaua dies est dñica sequens Qui vero ponūt historiā. P̄repate. seu deus oīm: melius faciūt qz romanā sequūt ecclesiam n̄re pegrinatōis recolētes z p̄currētes historiā. Nam p̄ septuagesimā significamus expulsiōē

generis hūani de patria paradisi: p q̄dragesimaz
seruitutē ppli sub pharaone: p pascha imolatōz
agni: p q̄draginta dies paschales q̄draginta an
nos i deserto: per rogatōes terre pmissiois in
gressione: p septē dies penthecostes i q̄bo septez
dona diuidūt terre date diuisione: p t̄pus q̄d ab
hodie seq̄ significam⁹ ppli afflictōz et guberna
tōem factā p iudices ⁊ reges: iōqz legunt̄ q̄tuor
libri regū put in sequenti titulo dicet̄.

De prima dñica post penthecostes.

¶ Sc dicēdū restat

de p̄ma dñica post penthecostes. q̄ ē
vna de principalibz dñicis. Et inci
pit hic quartū tēpus scz pegrinatōis. qz sumus
in via veniēdi ad patriam. Sed qz hostes habe
amus priusq̄ illuc pueniam⁹. scz carnē mūdum
et dyabolū: iō legīt de libris regū. in quibz agi
tur de bellis et victorijs. vt iuitemur ad pugnā
dum fortiter p̄tra hostes vt victoriā habeamus
sicut iudei de philisteis: et tandē gloriemur i ce
lis. qz nō ē nobis tm̄ lucta aduersus carnē s̄ eti
am aduersus aereas potestates. Un̄ p̄mo dici
mus in vespis. Benedictus dñs deus me⁹ zc̄.
Et historia ē. Deus oīm seu fm̄ romanos. Pre
parate. Sed qz bellū sine discretōe nō bñ ge
ritur: ideo sequēti tempe subiungunt̄ libri salo
monis. Item qz insurgunt vitia. p̄tra que neces
saria est patiētia: ideo subsequēter subiūgit̄ hi
storia de iob. Recte ḡ iuitamur ad pugnā. quia
postq̄ digni sumus in numero iustoz haberi p
librū numeri iam plectū. et i statu pfectionis. p
nouā legem scz p deuteroniū in quo habetur
Diligēs dñm deum tuum ex toto corde tuo. et
ex tota anima tua. et sumus sub ihesu p librū
iosue. et sub iudicibz. id ē sub p̄latis p librū iu
dicū: et sumus sine acceptōe psonaz p librū
ruth q̄ fuit moabitis: restat tm̄ pugnare. qz tūc
magis temptat dyabolus. et sic ordinant̄ libri
regū in quibz tractat̄ de bellis ipoz ad alios li
bros. Adaptant̄ etiā et aliē p̄me q̄tuor domini
ce quatuor libris regū. put dicetur sub q̄rta ⁊
sub septima et sub decimaquinta dñicis. Legū
tur autē in tali tempe. et post missionē spūs san
cti. et post festū sancte trinitatis: qz qñ accipi
mus grām spūs sancti. extunc sum⁹ similes deo
et p hoc filij sumus summi regis. et p cōsequēs
sumus reges. Unde i apocalipsi. Fecit nos re
ges et sacerdotes deo et patri suo zc̄. Et petrus
in canonica. Vos estis genus electū regale sa
cerdotiū zc̄. Ergo cū sumus reges. et habeam⁹
aduersarios. nō restat nisi vt regnum nrm̄ defē
damus: qz ex hoc nobis inuidet dyabolus quia
ad illud regnū sum⁹ assumpti. vñ fuit ip̄e deie
ctus: ⁊ ideo nobis grauis iminet pugna. Nepe

ostendit nobis dauid in exēplū. qui vicit p hūi
litate et p iocunditate mētis. et vinctus fuit ter.
Primo a samuele in bethleē in signū regni. Se
cūdo sup domū iuda in regē tribz iuda. a viris
iuda in ebzon. Tercio itēz in ebzon. et i p̄firma
tōne regni sup totū isrl̄. Similit̄ nos si bñ pu
gnabim⁹. ter inungemur. Primo in baptismo
in signū regni. Secūdo in p̄firmatōe. Tercio i
parado qñ regnum nrm̄ p̄firmabit̄. Saul etiāz
nobis p̄ponit in exēplū qui p inobedientiam
amisit regnū. Un̄ nō simus iobediētes sicut ip̄e
fuit. ne pdamus regnū eternū. Dauid autē fuit
hūilis in oīmibz opibz suis. qd̄ ptz. qz cum lude
ret coram arca dñi indutus ephot lineo depōsi
tis regalibz vestibz. d̄sperit eū michol filia saul
dicēs ei. q̄ nudatus fuerat sicut vnus de scurris
Et ille respōdit. Ludam et vilior fiam añ dñm
qui elegit me zc̄. Item qñ venit ad eum nathan
p̄pheta et redarguit eum de peccato suo. publi
ce penituit. Item iocūditatem mētis habuit. et
oīmia bona a se facta ad deum retulit. Un̄ de eo
cantat eccl̄ia. Preualuit dauid i philisteum in
funda et lapide in noīe dñi. Ecce exultatio in
deo. Nō em̄ p̄fidebat in se. Funda dauid ē p̄di
catio. p quā fundā p̄dicatōis eijcit dyabolus de
cordibz hoīm. cum p duram rep̄hensionē incuti
tur timor et p̄cipitur penitētia. Lapis vō dura
rep̄hēsiō est. Quia ḡ hmoi victoria habetur per
humilitatem: ideo ad missam incipit introitus.
Domine in tua misericordia speraui. ecce hūi
litas dauid: exultauit cor meū. ecce mentis ioc
unditas. p hec duo vincit̄ pugna. Et qz ille so
lus vincit qui nihil sibi s̄ oīmia bona sua deo at
tribuit et sperat in eo. ideo bene sequit̄ oratio.
Deus in te sperantiū fortitudo zc̄. Postea seq̄
epl̄a de caritate. Deus caritas ē zc̄. j. ioh̄. iij. c.
qz p caritatē reges sumus. et p eaz facim⁹ bona
opa meritoria regni: p que regnū nrm̄ defendi
mus et cōseruamus. Un̄ sequit̄. In hoc appa
ruit caritas dei zc̄. Et post. Deus caritas ē zc̄.
Ibi etiā ostendit̄ q̄ diligere debemus deum et
primū. In euāgelio aut̄. Homo quidā erat di
ues. luce. xvj. c. ostendit̄ q̄ nō debemus dilige
re diuitias. p diuitez qui induebat̄ purpura et
bisso et p penā eius: vt em̄ dicīt eccl̄iastici. v. c.
qui amat diuitias. fructū nō capiet ex eis: qui
amat scz amore libidinoso. naturali vō vel cari
tatiuo potest: qz diuites cū iusticia ⁊ opibz bo
nis nō abiicimus. Habet̄ aut̄ i euāgelio de mē
dico lazaro. in cui⁹ p̄sona incipit ḡduale. Ego
dixi dñe miserere mei. Et sequit̄ versus de ope
ribz misericordie. Beatus q̄ intelligit sup ege
nū et paup̄em. i. intelligit ⁊ p̄cogitat illud quod
est in egeno et paupe scz egestas et paupertas
vt ei subueniat. Dicit em̄ gregori⁹ q̄ debemus

Liber

eos vocare patronos et amicos nros. qz etiā fratres nri sunt: et sic facere nob amicos de māmōna iniquitatis. 7 de male acq̄litis: vt cū defeceri⁹ p̄morte. recipiāt nos ī et̄na tabernacula. Hoc n̄ fecit dñes ille epulo. 7 qz ī aliq̄ noluit paup̄i subuenire: iō cū eo districtissime fecit dñs. vt n̄ posset habē guttā aq̄ ad refrigeriū ligue. Et iōo seq̄t allā. Deus iudex iust⁹ fortis 7 patiens zc. Postea seq̄t offertoriū ī p̄sona mēdici. scz. Intē de voci orōis mee. Et qz nō obliuiscit de⁹ orōes paup̄ez. Seq̄t postcōmūio. Narrabo om̄ia mirabilia tua. psalmū dicā zc. In q̄busdā tñ eccle sijs legiū hodie euāgelium. Estote misericordes. qd̄ ē luce. vj. c. Et ē sciēdū. qz vrbano papa q̄r tus statuit fieri festū de corpe xpi quita feria p⁹ hāc dñicā. pcedēs magnā idulgētiā taz clericis officiantib⁹ q̄ p̄lis pueniētib⁹ ad diuina: put ī officio sup b̄ ordinato habet.

De secunda dñica.

Actum est qz p̄ria

causa q̄ defēdim⁹ regnū n̄r̄z ē caritas q̄ dilatat p̄ p̄sideratōem eternaz nuptiaz. de q̄b in apoc. Beatus q̄ vocat⁹ ē ad cenā nuptiaz agni. Et ī hac secūda dñica habet de h̄mōi cena ī euāgelio luce. xiiij. c. Hō qdā fecit cenā magnā et vocauit multos: et misit seruos suos hora cene dicere iuitatis vt venirēt zc. Hora cene ē ex quo porta paradisi apta ē p̄ ipm. Seq̄t. Et ceperūt om̄es se simul excusare. Nā p̄mus dixit. Illā emi. et necesse habeo videre illā. Scdus dixit. Iuga bouū emi quīqz. et eo p̄bare illa. Terci⁹ dixit. Uxorē duri. 7 iō n̄ possū venire. Dñs vō dixit ad seruū suū. Glade p̄pelle intrare vt dom⁹ mea impleat. Ad̄tos em̄ p̄pellit intrare p̄ tribulatōes. Illi ḡ q̄ vocati fuerāt n̄ venērūt: qz auari q̄ p̄ primū se excusantē. supbi vlgulosi q̄ p̄ secūdū. et luxuriosi q̄ p̄ terciū itelliguntur. hac cena se reddunt indignos. Et versus. Illa. boues. vpor. cenā claufere vocatis. Adū dus cura. caro. celū claufere renatis. Et qz in b̄ illi se reddūt idignos. iō dñs alios vocat. Quia vō p̄ p̄sideratōz hui⁹ cene dilatat caritas. et qz dñs p̄tegit habētes caritatē: iō incipit introitus. Factus ē dñs p̄tector me⁹. et eduxit me in latitudinē caritatis. Seq̄t versus de caritate. Diligā te dñe fortitudo mea zc. firmamētū meū zc. In orōe vō petit caritatez sancti nomis tui zc. In eplā. Nolite mirari. j. ioh. iij. c. habet de vita eterna. p̄ cui⁹ intuitū amor p̄cipit: et seq̄t ī fine de caritate. Filioi nō diligam⁹ vbo neqz lingua. s̄ ope et veritate. Hec ē lingua dolosa. q̄ dicit amatores mūdi. Rogo te habe me excusatū Bicūt etiā bonis et sanctis viris. Rogate p̄ nobis. et tñ venire nō curāt. Et attēde qz p̄mi duo

Sextus Jo. clxxij.

excusant se. Per p̄mū cū supbi itelligūt. p̄ secū dū om̄es q̄ delectant in quīqz sensib⁹ corpis. p̄ terciū vō luxuriosi. q̄ se nō excusant qz nō habet cor. sicut habet in osee. iij. Fornicatio vinum 7 ebrietas auferūt cor. Adagis em̄ absorbet hominem fornicatō q̄ supbia vel auaricia. Quia ḡ vt dictū ē lingua taliū excusantiū se. dicit lingua dolosa: iō ecclia a lingua dolosa petit se liberari in respōsorio. Ad dñm cuz tribularer clamaui Et ī versu. Dñe libera zc. Et qz p̄fect⁹ q̄ ē n̄ peccat in lingua: iō secūdo tono cantat. Postmodū seq̄t allā similit de caritate. Diligā te dñe fortitudo mea zc. Quia vō p̄sideratōe vite eterne. p̄cipit caritas: visa cena petit p̄uerti in offertorio. Louertere dñe. Et qz ibi cātabimus vocaliter vt ait cassiodorus sup psalmistā. om̄is spūs laudet dñm: nō erit ibi tñ cena: s̄ etiā maxima solēnitas. Et in tren. j. Elie syon lugēt. eo qz n̄ sint q̄ veniāt ad solēnitatē. Ideo in postcōione p̄mittit se cantaturū ibi dño dicēs. Cātabo domino q̄ bona tribuit mihi et psallā zc.

De dominica tercia.

Ercia causa qua //

re inflāmur ad defendēdū regnū n̄r̄m. ē p̄sideratō beniuolētie dei. qua nos custodit et diligēter q̄rit. Iō in euāgelio h⁹ tercie dñice. Erāt appropinquātes. luce. xv. c. habet. Quis ex vobis hō habēs cētum oues. i. angelos et hoīes. et si pdiderit vnā scz hoīem. nō ne relinqt nonagintanouē in deserto. i. in celo. 7 vadit querere pditā zc. Aut q̄ mulier habens dracmas decē scz angelos et homīes. 7 pdit vnā scz hoīem in quo imaginē suā depinxerat: nōne accēdit lucernā. iō ē naturā hūanā. in qua lum̄ deitatis posuit. vniendo se ei. et querit diligēter donec inueniat: et cū inuenerit cōuocat amicas 7 vicinas dicēs eis. Congratulamī mihi qz inueni dracmā quā pdiderā. Ita dico vobis gaudiū ē ī celis aglīs dei sup vno pec. pe. agē. Ecce q̄nta ē beniuolētia dei erga nos. Ista beniuolētia accēdit ī nob caritatē. Quia vō ad nuptias et̄nas n̄ intrāt supbi neqz luxuriosi neqz auari vt p̄missum ē: iō introit⁹ hui⁹ dñice ē. Respice ī me zc. et dicit. Vide hūilitatē meā p̄tra supbiā. 7 laborē meū p̄tra luxuriā: qz inops et paup̄ sum ego p̄tra auariciā. Et p̄pter predicta monet nos petrus ad hūilitatē dicēs ī eplā p̄ma. vl. c. Hūilīamī sub potenti manu dei vt vos exaltet zc. Et post seq̄t ibi. Sobrii estote et vigilate ī orōnib⁹: qm̄ aduē. v. dy. tā. le. ru. cir. q̄. quē. de. Et qz tā tam curā habz dñs de nobis: iō ī ḡduali iuitat nos ecclia dicēs. Facta cogitatū tuūz ī dño. et ip̄e te enutriet. Versus ē. Bū clamarē ad dñm ex. vo. meaz. zc. Alleluia est. Domine refugium.

Offertoriū ē. Speret i te omnes q nouerūt te zc. qz de speratibz i se habet curā. Quia vō dñs nō iuenit nisi qs peniteat. cū vō qs penitet ad dñz clamat: iō sequit postcōio. Clamabo. Rursus b officiū ē de penitēte. sicut apparet ex ipa pñio: ne et ex euāgelio. vbi p dauid itelligit qlibet penitēs. iō etiā dicit. Gaudiū ē i celo sup vno peccatore pe. agē. zc. z ex itroitu z alijs. z iō cātā circa festū iohis baptiste. q legit pplm ad penitentiā puocasse.

De dominica q̄rta.

Marta causa qua

defendim⁹ regnū nrm sūt opa misericordie. Un i euāgelio luc. vi. qd legz i hac q̄rta dñica i qbusdā eccl'is dī. Estote misericordes sicut z pr vī misericors ē. Et p⁹ seqt. Adēsuzā bonā z pfertā. z coagitatā et supessluē tē dabūt i sinū vrm. Quia vō nō pōt hō opa misericordie facere nisi pri⁹ illuiet a deo: iō icipit introit⁹. Dñs illuiatio mea. Et qz opa misericordie est ecclia terribilis. vt castroz acies iordinata: sicut dicit i cāticis cāticor. seqt vñs. Si exurgant aduersuz me castra. nō timebit cor meū. z si exurgat i me plū zc. Et postea petit i collecta misericordiaz et grām dandi elemosinas. cum dicit. Protector i te sperantiū deus zc. In epla vero. Existimo ei. ad roma. viij. c. oñdit pmiū vbi dicit aplus. Nō sunt cōdigne passiōes hui⁹ tēpis ad futurā glām q reuelabit i nobis. Et p⁹ seqt. Et omis creatura igemiscit. expectās reuelatō nē filioz dei. Et vt hanc glām ecclia possit adipisci. petit in respōsorio veniā de pctis. Propicius esto pctis nris dñe. Sequit alla. In te domine speraui. qz i se speratibz ppicius ē. Unde psalmista. Quā in me speraui liberabo eum.

Adaptant etiā iste q̄tuor pcedētes dñice q̄tuor libris regū sic. In pmo em libro habet. quō dauid iunctus fuit. Un i pma dñica icipit introitus. Dñe i misericordia tua speraui. Et i respōsorio habet. Et vnxit me vinctōe misericordie sue et oleo exultatōis. Un sequit in introitu. Exultauit cor meū in salutarī tuo. Et ita oñdit se vñctū oleo leticie p misericordiā dei. In scdo libro habet quō liberat⁹ fuit ab inimicis et vñct⁹ bis vt haberet latitudinē regni. Un i secūda dñica incipit introitus. Factus ē dñs p̄tector meus. et eduxit me in latitudinē vt late regnarē. In tercio libro habet quō mortuus fuit. Un i tertia dñica vñt ecclia voce decedētiū dicens. Respi ce in me et miserere mei. et in versu. In te dñe speraui. In quarto libro habet de p̄phetis. qui illuiati sūt a deo. vt viderēt vctura. et iō i q̄rta dñica dicit in itroitu. Dñs illuiatio mea.

De dominica quinta.

Quinta causa qua

defendim⁹ et obtinem⁹ regnū nrm ē par cū inimicis ecclie et patia in aduersis: ad quā iuitat brūs petr⁹ i epla hui⁹ qui te dñice. Omnes vnanimēs. j. pe. iij. c. dicēs. Nō reddētes malū p malo zc. Un i euāgelio habet de rethe petri. Sz multi sunt q rumpūt rethe beati petri. i. p̄cordiā et vnitatē fraternā. et ideo in p̄sona toleratiū icipit introitus. Exaudi dñe vocē meā qua clamaui ad te zc. Tersus est. Dñs illuiatio mea zc. Illumiat⁹ em a deo saluat ab hostibz. qz sperat i eo. Pro p̄dicta at pace cū inimicis ecclie impetrāda. orat ecclia in collecta dicēs. Da nobis q̄sum⁹ dñe vt et mūdi cursus zc. In aliqbz tñ eccl'is dicit. De⁹ q diligētibz te. Sequit euāgelium luce. v. c. Cū plurime turbe irruerūt in ihm zc. vbi seqt. Preceptor p totā noctē laborātes nihil cepimus. Tales qui laborāt in nocte et nihil capiūt sunt q p terrenis p̄dicāt. Sequit. In vbo aut tuo lara bo rethe. Hoc facit q habet sciam z vitā. Talis em pcludit multitudinē pisciū copiosaz. Un i principio tot capti sunt boni z mali. q rethe rūpitur: p qd significat q ecclie vnitās i hac vita rūpīt a qbusdam. Sed post resurrectōz capti sunt multi. et tñ nō est scissum rethe: p qd significat boni q nō scindūt vnitatē ecclie. Et iō in offertorio dicit ecclia se laudare deū: q q̄tū ad bonos filios dedit eis intellectū. vt nō rūpāt rethe. i. vnitatē ecclie. Benedicā dñm q mihi tribuit intellectū. In postcōmūione vō dicit ecclia se optare vnitatē z hāc petere a dño. Unā inquit petij a dño. licet em plura petat q̄tidie. tñ dicit vnū petē. qz ad vnū finē. i. ad habēdum deū omnia petēda petit. Et h ē qd ibi seqt. Hāc requirā vt inhabitē i domo dñi oibz diebz vite mee. Hoc iō dicit. qz tūc legit pal. i. vba dieruz qui habet eandē materiā cū libro regū: et significat q q in diebz suis bñ rererit se. habebit dies eternitatis. Et attēde q b officiū cātā circa festū btī iacobi. q sicut dicit i euāgelio. relictis rethibz secut⁹ ē dñm. et fact⁹ ē piscator hoīm. i. supplantator re et vitioz.

De dñica sexta.

Via vero nō valēt

oīa p̄dicta. nisi fiat etiā plena iusticia fidei. z i nouitate vite. iō i hac sexta dñica legz liber. ij. palip. vbi habet q pfortauit dñs salomonē: p qd significat q dñs spūalif suos pfortat dādo eis fortitudiez: iō dī i officio b⁹ dñice. Dñs fortitudo plebis sue. z p̄tector zc. Ters⁹ ē. Ad te dñe le. a. m. qz ab ipō ē oīs fortitudo z tūc bñ regim⁹ regnū nrm. qd maxie fit si tēdat

Liber

Sextus Jo. clxix.

homo ad pmissiones dei. Un̄ dicit in orōe. Deus q̄ diligētibz te bona inuisibilia pparasti zc. In eplā at. Quicūqz baptizati sum⁹ zc. ad ro. vj. c. hortat nos paul⁹: vt ī nouitate vite ambulemus: aliter eīn nihil valēt alia. Et vt h̄ possimus orat ecclia ī respōsorio. Conuertere dñe aliquatūlū zc. Ille vō q̄ ambulat ī nouitate vite pparat se ad laudādū deū ī pñti et in futuro. Un̄ sequit̄ alla. Te decet himnus deus ī syon. Ad hāc orōem vel pfectōz hortamur ī euāgelio math. v. c. Nisi abundauēit iusticia v̄ra zc. Et seq̄t̄ ibi. Si offers mun⁹ tuū aī altare zc. Et qz nō pōt hō h̄ facere sine auxilio dei: iō orat ī offertorio. Perfice gressus meos ī semitis tuis zc. Et qz tal' pōt offerre. iō seq̄t̄ ī postcōmūione. Tollite hostias.

De dñica septima.

Equitur septima

dñica in q̄ legūtur libri salomois. vt pabole. eccliaſtes. cātica. libri sapiētie. quē philo pposuit. et eccliaſtic⁹ quē iesus fili⁹ sirach edidit. et tñ salomoni attribuit̄. Hi libri q̄ sunt de opibz sapiētie salomois. legūt̄ a kalēdis auguſti vsqz ad kalendas septēbris. qz mēſis iſte calid⁹ est. et eſtū ſignificat vicōz: in quo nos oportet sapiēter regere ſicut in medio natōis prauē z puerſe. Un̄ qz mēſis iſte. ſ. auguſtus ſextus ē. Un̄ ſertilis aī auguſtū ceſarē vocabat̄. et verus n̄r ſalomō in. vj. etate venit. qui fecit vtraqz vnū. q̄ fuit dei v̄tus et dei sapiētia. qui docuit nos sapiēter viuere z docere. Hic eſt xp̄c rex regū. q̄ ſeptē panibz et paucis piſcibz vt legīt̄ ī euāgelio hodierno. ſatiauit eos q̄ de longe venerāt. et eū triduo ſuſtinuerāt. Rurſus in hac dñica icipit ecclia pabolas ſalomois. p̄⁹ feſtū eīn trinitatis legīt̄ liber regū. qm̄ hō quādo trinitatis ſimilitudinē habet. ſit rex et ſacerdos. Un̄ pponūt̄ ei exēpla de regibz et ſacerdotibz. ſicut ſub p̄ma dñica dictū ē. Poſtea vō ſequūt̄ libri doctrinales: pponūt̄ eīn exēpla doctrinis qz plus mouēt facta q̄ dicta. Actū. j. Lepit ih̄us facere et docere. Et ſic ordinātur libri ad ſeinuicē. vt pcedāt libri exēplares regū z palippomenō. et ſequūt̄ libri doctrinales ſalomois. Que doctrina ē reſectō ſpūalis. de q̄ habet̄ ī euāgelio hui⁹. vij. dñice: de h̄ dicit̄ ſub dominica. xj. et. xx. Et qz huic doctrine bonis opibz reſpōdere debem⁹. icipit introitus. Om̄es gētes plaudite manibz. Et br̄s paul⁹ inuitat nos in eplā ad ro. vj. c. vt reſpōdeam⁹ illi doctrine ſeruiedo deo dicēs. Hūanū dico p̄t infirmitatē carnis v̄re. Un̄ et in q̄buſdā eccl̄is ſeq̄t̄ reſpōſoriū. Beata gēs cui⁹ ē dñs deus eoz. i. q̄ deū habet. p dñō ei ſoli ſeruiedo. Et ſequitur verſus. Verbo dñi. id ē doctrina dñi. celi firma

ti ſunt. id ē maiores. ſicut apli et alij ſancti. Sequit̄ in q̄buſdā eccl̄is alla. Attēdite p̄le me⁹ legē meā. Lex ē illa reſectō. Illa aut̄ reſectō oñ dicitur ī euāgelio. marc. viij. Un̄ turba plurima zc. Et ē notādū q̄ ibi dicit̄ q̄ qdam de lōge venerūt. ſcz illi q̄ de peccatis enormibz redierūt z penituerūt. Qui eīn ī peccato mortali ē. nō habet qd māducat. Erāt aut̄ q̄tuormilia ſcz habētes q̄tuor cardinales v̄tutes. et p̄mederūt et ſaturati ſunt. qz lex dñi ſatiat: et remāſerūt ſeptē ſporte. ſ. p̄dicatores ſcz habētes ſeptē dona ſpūs ſcti z reſiciētes alios. In alijs vō eccl̄is legīt̄ euāgelii. Attēdite a falſis p̄phetis. Quia vō habēs doctrinā videt in quāto piculo ſit p̄ſtitutus. videt eīn ſe eſſe in fornace babilonis. iō ī offertorio. Sicut olocauit̄ zc. daniel. iij. c. petit ſe liberari. et vti⁹ voce triū pueroz. In poſtcomūione vō. Inclina aurē tuā zc. petit liberatōz accelerari.

De dñica octaua.

Equitur octaua

dñica. ī q̄ docz nos ecclia vitare oēm vnitatē. hic eīn debet eſſe effect⁹ doctrine ī nobis. qz doctrina docet nos fieri ſpūales et remoueri a carnalibz deſiderijs ad ſilitudinē beate v̄ginis cui⁹ feſtū iſtat. Un̄ introit⁹ incipit. Suscepim⁹ deus miſcōdiam tuā. i. filiū tuū ih̄m xp̄m nobis ex miſcōdia datū: ī medio tēpli tui. i. ī pñi ecclia tua. ſcōm nomē tuū deus. deus eīn v̄biqz noiať. ſic et laus tua ī fines t̄re. i. v̄biqz. Tēplū etiā ē beata v̄go in qua vere ſuſcepim⁹ dei miſcōdiam. vñ circa eius feſtū rōnabiliter p̄ſens cātam⁹ officiū: cū ſit tēplū dñi et ſacrariū ſpūs ſancti. Sequit̄ eplā ad ro. viij. c. Debitor ſum⁹ nō carni. vt ſcōz carnē viuam⁹ zc. ī qua docemur p̄culcare oīm carnalitātē. et ad oſtēdendū q̄ h̄ poſſum⁹. ſequit̄. Nō eīn accepiſtis ſp̄m ſeruitutis itez in timore: ſ. accepiſtis ſp̄m adoptōnis filioz. quo guſtato deſipit oīs caro. Sz qz nō poſſunt hec fieri. niſi dñs p̄tegar: iō orat in graduali. Eſto mihi in deū p̄tectoꝝ. Rurſus qz nō pōt habere hec om̄ia. niſi q̄ gaudet in dñō. ideo ſeq̄t̄ alla. Exultate deo adiutori n̄ro. Gaudiū ei ſpūale excludit oīm carnalitātē. Quia vō qdā ſunt caſti z hūiles: ſed ficti. ab his docet cauēri in euāgelio math. vij. c. Attēdite a falſis p̄phetis. q̄ p̄tendūt caſtitatē et ſunt luxurioſi. Vel p̄pter hūanā laudē ſūt caſti ſicut ſatue v̄gines. q̄ dicit̄. Amen dico vobis nescio vos. Sed dñs hūiles vere ſaluat. Un̄ ſequit̄ offertoriū. Populū hūilem ſaluum facies dñe. et oculos ſupboz hūiliabis. Quia nō per delicias ſpūales oīa p̄culcam⁹. iō dī ī poſtcomūione. Suſtate et videte qm̄ ſuauiſ ē dñs zc.

De dominica nona.

De modo sequi

tur nona dñica. in q̄ legit̄ liber sapi-
entie. Sapia aut̄ ē cogitare de celesti-
bus. et leuare cor ad illa: vñ monet nos ad hoc
et maxie p̄t festū assumptōis b̄tē v̄gīs qđ istat
qñ scz assumpta ē ī celū. Et qz hō se sup se leua-
re nō pōt nisi eū dñs trahat: iō dicit̄ in introitu
Ecce deus adiuvat me et dñs susceptor ē aīme
mee. i. sursum captoz. Sic em̄ itur ad celestia.
nō passibz corpis s̄ assimilatiōe mētis ad deū: in
quo vitant̄ om̄ia mala de qbz sequit̄ ī eplā. j. ad
cor. x. c. Nō sim⁹ p̄cupiscētes maloz zc. Post
ea seq̄t̄ ibi. Fidelis de⁹ q nō patiet̄ vos tēptari
sup iō qđ potestis. s̄ faciet cū temptatiōe. p̄uētū
vt possitis sustinere: p̄i⁹ tñ timorē icutit dicēdo
Qui stare se putat videat ne cadat. In ḡduali
vō q sursum rapit̄ reddit gr̄as deo dicens. Bñe
dñs nr̄ q̄ admirabile ē nomē tuū ī vniuersa ter-
ra. Qm̄ eleuata ē magnificētia tua sup celos. i.
nō tñ in x̄po et beata v̄gine. i. sup celos materi-
ales et sp̄iales: verū etiā ī sanctis sup celos ma-
teriales. In euāgelio luc. xvj. monet vt si n̄ pos-
simus p̄ nos volare ad celū. faciam⁹ nobis ami-
cos de māmōna iniquitatis. i. de diuitijs ineqlit̄
possessis dicēs. Nō qdā habebat villicū zc. Nō
iste sciuit sic p̄ prudētiā carnis disponē. q̄ amo-
tus a villicatiōe fuit recept⁹ ī domibz dñi. et h̄ p̄
iniquitatē fraudis. Si ḡ ille laudat q̄ p̄ iniquitatez
fraudis sciuit sibi in futurū. puidere: mltoma-
gis laudabit dñs eos q dant elemosinas qđ est
prudētia sp̄s de qua dicit apls. Est vita z par-
qz hō sibi puidet ī futuro Postea sequit̄. Quia
filij hui⁹ seculi prudētiores sunt filijs lucis ī ge-
neratiōe sua. i. ī his q̄ p̄tinēt ad generatiōem suā
.i. circa t̄palia. Et ego dico vobis facite vobis
amicos de māmōna iniquitatis. vt cū defeceritis
scz moriēdo. recipiant vos in eēna tabernacula
que sunt sua. Tñ beati paupes sp̄s qm̄ ipoz ē
regnū celoz. Et qz nō tñ p elemosinas s̄ etiā p
orōes volam⁹ ad celestia. iō est allā. Bñe de⁹ sa-
lutis mee: ī die clamaui z nocte coraz te. Quia
vō hec tabernacula p opera iusticie habent̄. seq-
tur offertoriū. Iusticie dñi recte letificātes cor-
da zc. Quo at̄ ordie hec fiāt. oñdit̄ ī postcōmūi-
one. Primū q̄rite regnū dei. math. vj. c.

De dñica decima.

De dñica decima

legit̄ eccl̄iastic⁹ q̄ incipit. Dis sapia
a dño deo ē. Vbi oñdit̄ q nō solū sa-
piētia s̄ etiā oia bona sunt a deo: z iō ab eo solū
modo sunt petēda. et ad eū debem⁹ clamare. et
ideo incipit introitus. Dum clamarē ad dñm
exaudiuit vocem meā. Et qz debemus ipm̄ solū

orare. sequit̄ versus. Exaudi deus orōem meaz
Et orō in qbusdā eccl̄ijs. Pateāt aures miseri-
cordie tue dñe p̄cibz supplicantiū. In q̄ collecta
patet q̄s rogans dignus sit exaudiri. Tñ sequit̄
ibi. Et vt petētibz desiderata pcedas. fac eos q̄
tibi sūt placida postulare. Et oñdit̄ ī eplā. Sci-
tis qm̄ zc. j. ad cor. xij. c. q̄ oia bona sūt a deo.
et ideo ei sūt exhibēde gr̄az actōes. Tñ enume-
ratis om̄ibz donis dicit. Hec aut̄ om̄ia opatur
vnus atz idem sp̄s. diuidēs singulis. put vult
Sed qz bonū cito amittit̄ qđ nō a largiente cu-
stodiit̄. sicut dicit greg⁹: ideo sequit̄ respōsorium
Custodi me dñe vt pupillā oculi. Itē qz ad illū
pfugere debemus. a quo om̄ia bona habem⁹. se-
quit̄ allā. Bñe refugiu fact⁹ es nobis. In alijs
eccl̄ijs dicit̄ allā. Te decet. Euāgelii vō qđ ē
in qbusdā eccl̄ijs. Lū appropinqret. luc. xix. c.
est de simoniacis. q̄ iniuriāt sp̄is sc̄to: scz in h̄ q̄
vendunt ea q̄ ip̄e dat gratis. vel ad volūtātē suā
tribuūt. ac si ab illis essent illa bona. z nō a spi-
ritus sancto. Et nota q̄ h̄ euāgelii in q̄ hierlm̄
destructio p̄dicat̄ in augusto legit̄: qz prius a na-
buchodonosor. postmodū a romanis in h̄ mēse
destructa fuisse inuenit̄. In alijs vō eccl̄ijs legē
Dixit ih̄us ad q̄sdā. Sequit̄ offertoriū. Ad te
dñe leuavi aīam meā. q. d. nō ad simoniacos. n̄
ad plates p̄rauos. nō ad q̄sdā fatuos et simula-
tos r̄ligiosos. q̄ faciūt se a simplicibz adorari: s̄
ad te a q̄ om̄ia bona sunt. Et qz tñc acceptat de-
us om̄ia opa nr̄a. qñ speram⁹ in ip̄o deo: iō seq̄t̄
postcōmūio. Acceptabis zc.

De dñica. xj.

De undecima domi-

nica incipit eccl̄a legere iob q̄ similis
ē liber exēplaris: s̄ ē exēplū p̄fectōis
.i. p̄fecte sapie q̄ nō habet nisi p̄ p̄dictā resectōz
doctrine sp̄ualis: nā resectō facit sp̄ualiter fortes
et iō post libros salomois legit̄ liber iob. In or-
dine aut̄ biblie om̄es libri exēplares. scz ruth.
iob. thobias. iudith. z bester. p̄cedunt libros do-
ctrinales salomois p̄t p̄dictā rōem. de q̄ etiāz
dicit̄ sub dñica. xv. Et qz vnanimitas facit for-
tes et patiētes. sicut fuit iob. z cōcordes sicut fu-
erūt filij iob q̄ faciebāt p̄uina p̄ domos vnusq̄
qz ī die suo: iō incipit introit⁹. Deus in loco sc̄to
suo. i. in hūilibz. Esaias. Sup quē regescet spi-
rit⁹ meus nisi sup hūilē et quietū et tremētē ser-
mones meos. Et si de⁹ est cū eis null⁹ pōt eis p̄-
ualere. Deus em̄ habitare facit vni⁹ moris ī do-
mo. i. p̄cordes z vnanimes: q̄les fuerūt. filij iob
q̄ dabāt libinuicē p̄medere. Tñ est v̄sus. Exur-
gat deus et dissipent̄ inimici ei⁹. Quia fortitu-
do nr̄a nihil valet nisi dñs nobiscū coopet̄. imo
principalit̄ opet̄. In eplā. Notum vobis facio

euāgelii. q̄ est. j. cor. xv. ostēdit bt̄s paul⁹ hu-
militatē. Un̄ seq̄t ibi. Qui nō suz dignus voca-
ri apl⁹. Et p̄t hāc hūilitatē raptus fuit vsqz
ad terciū celū. In respōsorio q̄ seq̄t vox hūiliū
In deo sperauit cor meū ⁊ adiut⁹ sū. ⁊ i v̄su. Ad
te dñe leuaui aīam meā. Et qz ex tali spe sequit̄
exultatio: iō in qbusdā eccl̄ijs ē allā. Uenite ex-
ultem⁹ dño. Euāgelii vō ē de hūilitate et eius
affectu. Duo hoīes ascendebāt zc. luc. xviij. c.
Un̄ sequit̄. Phariseus dicebat. Dñe nō sum si-
cut ceteri hoīm zc. ecce supbia. Seq̄t. Publica-
nus dicebat. Vens p̄pitius esto mihi peccato-
ri. ecce hūilitas: et iō abiit iustificatus i domuz
suā ab illo. Quia vō hūilitatē sequit̄ exaltatio
qui em̄ se hūiliat exaltabit̄: iō sequit̄ offertoriū
Exaltabo te dñe qm̄ suscepisti me. i. sursum ce-
pisti. q. d. Exaltabo te qz exaltasti me. Postcō-
mūio ē. Honora dñz d̄ tua suba zc. puer. iij. c.
Hoc ad lram facit humilis. dat em̄ libēter pau-
peribz: ⁊ h̄ ē honorare dñm. qz ipe p̄cepit vt tē
paupibz. Vel honora dñm zc. i. om̄ia bona tua
deo attribue. ⁊ h̄ ē p̄p̄iū humilū. Hec postcōio
p̄grue h̄ tpe caniū. qm̄ frugibz horrea. ⁊ vino cel-
laria plena redūdant. quibus deuote dñs ho-
noratur.

De dñica. xij.

Modestia dñica

est de orōe. et q̄si exprimit̄ iob orans
et sedēs i sterquilinio. p̄querēdo de fal-
sis amicis. Legit̄ em̄ iob in duabz dñicis. Iob
quidē i sterquilinio moraliū. est aīma i mortali
peccato et fetido: in q̄ dū residet non restat nisi
orare deū. vt ip̄am ab eo eripiat. Un̄ icipit itro-
itus. Deus i adiutorii meū intēde. dñe ad ad-
iuuandū me festina: p̄fundatur et re. qui que-
aīam meā. In offertorio aut̄ oñdit̄ efficacia ora-
tōnis: et totū offertoriū ē oratio moȳi sumpta
de exo. qm̄ rogauit p̄ filiis isrl̄ q fecerūt vituluz
p̄flatilē. et icipit. Precat⁹ ē moyses in p̄spectu
dñi dei sui zc. q moyses sc̄ipm̄ exp̄sui p̄ salu-
te ppli dicēs dño. Aut dimitte eis hāc norā. aut
de le me zc. Et reducit ad memoriā merita pa-
trū. Admēto inqt abraā ysaac et iacob zc. et
placatus fact⁹ ē dñs de malignitate quaz dixit
facere p̄plo suo: et ex h̄ pbat̄ q sanctoz merita
nobis p̄sunt. Et nota q̄ i h̄ offertorio fit v̄boz
gemiatio. de q̄ dictū ē sub secūda dñica post epi-
phaniā. In eplā. Fiduciā talē habem⁹ p̄ xp̄z ad
deū. ij. ad cor. iij. c. oñdit apl⁹ q oratō sua et
alioz bonoz p̄latoz noui testamēti. maiorē h̄z
efficaciā q̄ habuit i veteri testamēto: qz etiā moy-
ses orauit cū fiducia. p̄fusus de meritis patrum.
S̄z ne videat̄ h̄ ex arrogātia facē subdit. Nō q̄
sufficiētes simus cogitare aliqd a nob̄ quasi ex

nobis. s̄ sufficiētia nra ex deo ē cui⁹ m̄istri sum⁹
In euāgelio vō oñdit̄ q multū valet orō p̄latoz
q̄d ē in qbusdā eccl̄ijs. Bū trāsiret ih̄us p̄ medi-
os fines decapoleos. adducūt ei surdū et mutū
et sanauit eū dñs. Al̄ti sunt surdi q nolūt au-
dire verbū dei. et m̄ti muti q nolūt loqui. ⁊ pos-
sunt: similē hos debēt p̄lati p̄ p̄dicatōz adduce-
re ad dñm i p̄fessione. et orō saluabit eos. Un̄ i
p̄sona surdi ⁊ muti cātatur in ḡduali. Benedi-
cam dñm i om̄i tpe. Tersus ē. In dño laudabit̄
aīma mea. In allā monet ad hāc laudē. Uenite
exultem⁹ dño zc. De offertorio sup̄dictum est.
Postcōmūio vō ē. De fructu opeꝝ tuoz satia-
bit̄ t̄ra. i. p̄dicatores. q̄s dñs replet p̄i⁹ bonis
⁊ ip̄i repleti alios replēt. In alijs vō eccl̄ijs dē
euāgelii. Eriēs ih̄us de finibz tiri. q̄d ē marci
vij. c. Potest at̄ dici fm̄ sicardū ep̄m cremoneñ.
in mitzali q̄ salomone mortuo regnū diuidit̄. ⁊
ideo m̄sis septēbris historia biptit̄. P̄ria ps in
vna historia p̄solidat̄. alia variat̄: qz regnū iu-
da in dauid familia stabilit̄. s̄ regnū isrl̄ a plu-
rimis occupat̄. Un̄ et historia de his iustis qui
gētibz itermixti fuerāt p̄p̄lat̄. vt de iob thobia
iudith. et hester: cū i prima septēbris hebdoma-
da legat̄ iob. quē ipe scripsit. cū r̄spōsorio. si bō
in secūda liber thobie quē ipe p̄posuit: in tercia
iudith quē achior edidit: in q̄ta hester quē mar-
docheus vel poti⁹ hesdras p̄posuit. S̄z ⁊ liber
hesdre post hec opa recitat̄. Et cū his cātant̄ re-
spōsorio. P̄eto adonai dñe. His t̄pibz p̄phauit
helyas q̄ gessit typū xp̄i. Sic mortuo cōstātino
eccl̄ia sep̄at̄. vna ps ē catholica. alia per multa
sc̄ismata sep̄ata. a q̄b catholica eccl̄ia m̄ta ad-
uersa. p̄ dño tolerauit: sicut illi q̄z opa h̄ tpe le-
gūtuz. Inter catholicos qdā sunt p̄fecti. qdā im-
p̄fecti. P̄fecti sunt p̄dicatores ydonei m̄ni-
stri et coopatores dei. q̄d dicit̄ in eplā fiduciaz
Hi adducunt imp̄fectos et alienos. surdos et
mutos ad gliam ih̄u xp̄i. sicut legit̄ in euāgelio
Glor̄ itaqz p̄fectoz est in itroitu. Deus in adiu-
torii meū intende. qui adiutorium dei implo-
rant. vt hereticis valeant resistere. et eos ad dei
grām adducere. Aut ē vox imp̄fectoz. p̄ficiētū
qui vt p̄ficiāt. dei implorāt auxiliū. In ḡduali
Benedicā. et in alleluia. Domine refugium.
vox siquidē est p̄fectoz gratias agentium de il-
lis se a p̄secutōne aliquoties tempantibz. ⁊ istis
p̄ficiētibz. Et qz moyses fuit vnus eoz q se ob-
tulerūt p̄ peccatis subditoz: iō i offertorio can-
tatur. Precatus est moyses. Hi p̄fecti sunt illa
terra q̄ satiata fructu opeꝝ dñi. donis vicz spūs
sancti. p̄ducit fenum iumentis. id est doctrinaz
homibz. Unde cōmūio est. de fructu zc. Et at-
tende q̄ recte de iob et moyse simul cantatur.
quoniā contemp̄anci reperiuntur: per quorum

exemplū ad patiā et māsuēdinē iuitamur.
De dñica. xiiij.

¶ Tredecima do //

minica legiū liber thobie. p quē figu-
rat genus hūanū cecū factū p pecca-
tū pmi pentis: qđ nō potuit sanari nisi amari
tudine passiois. q p fel significata ē: xpc vō p pi-
scē qz piscis assus ē xpc passus. Cecū qdez erat
gen⁹ hūanū. qz habitātibz i regione vmbre mor-
tis lux orta ē eis. Petit g vt veniat dñs sicut p-
misit. Dñica em̄ ista ē de pmissioibz. Un̄ dicit
in itroitu. Respice dñe in testamētū tuū. i. in p-
missione tua: vt sicut pmissisti veniat fili⁹ tuus
Et h̄ ē qđ seqt. Et aīas paupēz tuoz ne obliui-
scaris i finē. Et h̄ ē qđ dixit thobias filio suo.
Ademeto fili qm̄ paupere vitā gerim⁹. habebis
multa bona si timueris deū. Un̄ sequit oratio.
Omnipotēs sempiternē de⁹. de cui⁹ munere veit
zē. et rogat vt possit currere ecclia ad veras p-
missiones. Ep̄la ē. Abrae facte sunt pmissiōes
z semī ei⁹ zē. gal. iij. c. vbi agit de pmissioibz. z
seqt ibi. Quid igit lex. dicit aplūs. si nō pōt sa-
nare gen⁹ hūanū cecū sicut thobiā. Et sequit re-
spōsio. Lex qdē ppter trāsgressores posita ē. sup-
ple sicut pedagog⁹. Sequit r̄spōsoriū. Respice
dñe in testamētū tuū. vbi oñdīt vebemēs effect⁹
orōis. In allā. Qm̄ deus magn⁹ zē. ostēdīt qđ ē
qui pōt illuīare. In euāgelio oñdīt q lex nō pōt
sanare. et icipit in qbusdā eccl̄ijs. Beati oculi
qui vidēt q vos videtis: multi pphete et mlti re-
ges zē. luce. x. c. vbi habet. q sacerdos z leuita
ptrāsierūt hoīem q incidit i latrones. Sācdos
in q et leuita veteris testamēti: h̄ sol⁹ samarita-
nus scz xpc q est custos n̄r. ipm̄ sanauit. Et qz
lex nō sanat. qm̄ neminē ad pfectōez ducit. h̄ so-
lus de⁹ i q sperādū ē: iō seqt offertoriū. In te do-
mine speravi. Quō aut sanauit illū cecū patet.
qz p panē angeloz q factus est panis hoīm. i. p
filiū dei icarnatū. et iō sequit i postcōmūione.
Panē āgeloz māducauit hō. Alie ecclie dicūt
Panē de celo zē. sapie. xvj. c.

De dñica. xiiij.

¶ dominica deci

maqrta legiū liber iudith. et cantat
quō victoria data ē in manu femine:
et monet nos ecclia ad sc̄timoniā siue ad p̄tinē-
tiā exēplo iudith. Sicut em̄ iudith infecit olo-
fernē q interpretat enervās vitulū saginatum: sic
monet ecclia vt inficiam⁹ olofernē. i. dyabolū
qui enervat et interficit lasciuos mūdi. qđ sit p
sanctimoniā abscindendo ei caput. Naz caput
dyaboli ē luxuria. qz qsi pmo de ea icipit hoīes
tēptare: et iō dñs dicit in luca. Sint lūbi vestri

precincti. h̄ est p̄cingatis vos ptra primū vitiiū.
Ero. xij. In p̄missione agni renes v̄ros accige-
tis. Alio tñ mō supbia ē initiiū oīs pcti. Quia
vō fragiles sum⁹ et effemiati. vñ inficere n̄ pos-
sum⁹ olofernē nisi adiutorio dei: iō dicit in itro-
itu. Protector n̄r aspice deus. z respice i faciem
xpi tui. Seqt i qbusdā eccl̄ijs ep̄la ad gal. v. c.
Spū ambulate. z desideria carnis nō pficietis
Caro em̄ p̄cupiscit aduersus spm̄. et spūs aduer-
sus carnē. Et seqt. Manifesta aut sunt opa car-
nis. et noīat ea. Itē alibi dicit. Si p̄tēditis nō
ne carnales estis: h̄ dicit. qz p̄tēdim⁹ de carnali-
bus. Et post. Fruct⁹ aut spūs sunt lōganimitas
pax. patiā zē. Deuicere igit olofernē i nobis. ē
facere ista duo. Per hec qz vitia iterficim⁹ i no-
bis. q gustam⁹ spm̄ sanctū. q gustato desipit oīs
caro. Sz qz nō pōt sanari i nobis carnalitas ni-
si a dño. qz ē sicut lepra: iō in qbusdā eccl̄ijs seq-
tur euāgeliiū. Bū iret ih̄sus. luce. xvij. c. de lepro-
sis q venerūt ad dñm. et dixit eis. Itē et ostēdi-
te vos sacerdotibz. ipis tñ pri⁹ sanatis. Per qđ
significat q pri⁹ peccator a dño sanat. z postea
iniūgit ei p̄nia a sacerdote et absoluit: qđ signi-
ficatū est p h̄ q discipuli dñi institas lazari sol-
uerūt et tñ pri⁹ erat ipe resuscitat⁹ a dño. Re-
dūt aut vnus ad eū flexis genibz. gr̄as agēs: p
qđ significat q vnitas ecclie reddit gr̄as deo.
Un̄ vnus sanabat in piscina. ioh. iij. Et iō i re-
spōsorio i gr̄azactōes dicit ecclia. Bonū ē con-
fiteri dño. Et etiā in allā. qđ est in qbusdā eccle-
sijs. Cōfitemi dño et iuocate nomē eius. Et qz
h̄ nō sufficit nisi et dñs nos custodiat: iō sequit
in offertorio. Immittit angel⁹ dñi i circuitu ti-
mentiū eū. qz custodit nos dñs p angelos. Seq-
tur gustate z videte. Quid aut gustare debem⁹
ostēditur in postcōmūione scz panem q saginat
aiām nō corpus. Un̄ ē offertoriū in qbusdā ec-
clesijs. Paīs quē ego dederō caro mea est. p se-
culi vita.

De dñica. xv.

¶ Dominica quindecima

habet eandē intentiōem cum p̄-
cedenti. et ideo in quibusdā eccl̄ijs i
his duabz dñicis legiū liber iudith. Et itroitus
est. Inclina aurem tuā dñe. Tersus ē. Etifica
aiām serui tui. qm̄ ad te leuauī aiām meā. q. d.
nō ad carnalia desideria. In epistola quē ē ad
galathas. vj. c. monet nos vt non simus vitulus
saginat. sed sim⁹ spirituales. Unde dicit ibi
paulus. Si spiritu viuim⁹ spiritu et ambulem⁹
quia qui seminat in spiritu. de spū metet vitam
eternā: qui vō in carne. de carne metet corrupti-
onem. Sequit responsoriū. Bonū ē p̄fidere in
dño. q p̄fidere in homie. qui dat victoriā in
manu femine qm̄ facit hoīem vincere in carne.

Et qz b facit q preparat cor suū ad seruiendum deo. sequit̃ alla. Paratū cor meuz deus zc. In euāgelio. Nemo pōt duobz dñis seruire. qd̃ est math. vj. c. docemur ne seruiam⁹ vētri. Et post Nolite solliciti esse dicentes. Quid māducabim⁹ aut qd̃ bibem⁹ zc. Sz p̃mū q̃rite regnū dei zc. Nolite solliciti esse scz sollicitudinē suffocatōis sollicitudinē aut puidētie solliciti esse debetis. In offertorio vō monemur vt seruiam⁹ dño nō vētri. Expectans expectaui dñm vt reficeret me. Quis aut̃ sit ille cib⁹ q̃ debet aīa refici. oñdit̃ i postcōmūione q̃ ē in qbusdā eccl̃ijs. Qui māducat meā carnē p̃ fidē scz. Nā vt dicit aug⁹. Crede et māducasti zc. Querit̃ aut̃ q̃re eccl̃a p⁹ li. bros salomois legit libzū iob. 7 postea libzū thobie 7 iudith: cū alio mō ordinēt̃ i biblia. Sicut em̃ dictū ē sub septia dñica. p̃cedūt libzi exēplares. 7 postea doctrinales: qz magis mouēt facta q̃ dicta: et ad vltimū ponūt̃ libzi machabeoz. qui sunt libzi exēplares. Ad qd̃ dicim⁹ q̃ p doctrinā puenit̃ ad pfectōez patie q̃ magis fuit in iob. Uñ et postea seq̃t thobias. qz etiā magnuz patiētie signū fuit i thobia. q̃ amisit multa. 7 filiū ad tēpus. et oculos q̃ marie ab hoīe diligūt̃ ex eo q̃ oculi sunt principiū cognitōis ad quaz nat⁹ ē hō. Et qz etiā plus valet exemplū femie et magis erubescētia incutit: iō liber iudith i q̃ habet̃ de victoria in manu femine post p̃dictos ab eccl̃ia ordinat̃. Ultimo vō libzi machabeoz legūt̃ur. qz ibi habet̃ exēplū de p̃firmatōe iusticie. Machabei em̃ passi sunt martiriuz p̃ lege defen dēda et custodienda ab antiocho fidei inimico.

De teminica. xvj.

De deciaferta do

minica legit et cātat eccl̃ia de machabeis. vt diceť in sequenti ti. q̃ multa

passi sunt ab antiocho 7 septē pplis. Et ibi habet̃ q̃ tēplū qd̃ pollutū fuerat ab illis pplis. ab istis machabeis purificatū fuit: et p̃ b̃ significatur q̃ aīa q̃ tēplū dei ē. polluta a septē capitalibus vitijs nō pōt mūdari nisi purificet̃ a pctō. qd̃ ē eā resuscitare d̃ morte pcti. Uñ habet̃ i euāgelio de resuscitatōe filij vidue. Et iō icipit itroitus. Adiserē mei dñe scz vt resuscites me. Uersus ē. Inclina dñe aurē tuā. In eplā vō aplius iuitat̃ nos ad patiā dicēs. Obsecro vos ne deficiatis i tribulatōibz zc. q̃ ē ad eph. iij. c. Sic em̃ vincūt̃ inimici a machabeis. i. a sc̃tis. Seq̃tur graduale. Timebūt̃ gētes: qz sicut postq̃ illi vicerūt̃ inimicos suos. 7 mūdauerūt̃ tēplū et reedificauerūt̃. timueť gētes i circuitu: sic 7 p⁹ q̃ hō vicerit̃ dyabolū. 7 mūdauēit̃ se p̃ p̃fessionē et reedificauerit̃ tēplū dei in se: timēt̃ demones.

Uñ seq̃t ṽsus. Qm̃ edificauit dñs syon. Sz qz nō pōt fieri nisi a dño q̃ hō libereť a vitijs. iō seq̃t alla. Rēptōz misit dñs pplō suo zc. Euāgelii ē in qbusdā eccl̃ijs. Vbat̃ ihus i ciuitatē q̃ vocat̃ naim zc. luce. vij. c. Et post. Accessit ihs et tetigit oculū 7 dixit. Adolescēs tibi dico surge et surrerit. et dedit illū matri sue. Nēpe tangit dñs oculū vbi erat mortu⁹. qñ infirmitate vel aliq̃ flagello tāgit corp⁹ hoīs in q̃ iacet mortu⁹ spūs hoīs. i. aīa. 7 sic excitat̃ a somno mortis. Uñ eccl̃i. xxxj. Infirmitas grauis sobriam reddit aīam. Sequit̃ offertoriū q̃si in voce machabeoz. Dñe in auxiliū meū respice. Sequit̃ postcōmūio. Dñe memorabor iusticie tue soli⁹ Iusticie inq̃. qz oīs q̃ venit ad te nō eiiciet̃ foras p̃dōt̃ 7 alit̃ dici q̃ iosue defūcto hierl̃m destruit̃ ppl̃us captiuat̃ et p̃mit̃: iōqz in h̃ mēse octobri machabeoz historia legit̃. et cantat̃. Adaperiat̃ zc. qz a suis aduersarijs admodū p̃mebant̃. quoz primā p̃tē simon pōtifex edidit. aliā fili⁹ eius iohes: posteriorē qdā iude⁹ agreslis b̃ eruditus. Hi captiui militatē designāt eccl̃iaz: i q̃ sunt duces et satellites doctores et discipuli. p̃fecti et imp̃fecti. Doctores vidua significat euāgelica. q̃ vidua ē: qz militās cū sponso triūphāt̃ nō est: cui⁹ fili⁹ morit̃. cū discipuli p̃ quis erimine ab eccl̃ie corpe sepanť: resuscitant̃. cum illis grā ifundit̃. Hec igit̃ orat̃ in euāgelio. p̃ filij resuscitatōe. i. gratie ifusione. et hortat̃ i epistola ne deficiāt̃ in tribulatōibz. et hui⁹ rei grā flectit gēua sua. Hec eadē orat̃ in itroitu. Adiserere. Et i offertorio. Dñe. Graduale respicit ad id qd̃ in euāgelio dicit̃. Accepit aut̃ omēs timor. Postcōmūio. Dñe memorabor. grāz est actio. Uel hic mēsis octobris vt quidā aiūt̃ designat octauā. Sicut g̃ iudei finitis p̃lijs. et tēplo restaurato. i himnis et p̃fessionibz dño bñdicebant: sic in octaua magne festiuitatis sancti festiuus exultabūt̃.

De dominica. xvij.

De dominica deci

ma septia agit̃ de nuptijs et̃nis qz cōsideratōe nuptiaz illaz libēter patimur tribulatōes. sicut et machabei fecerūt̃. Sūt aut̃ q̃tuor dñice i qbz agit̃ eccl̃ia de machabeis. Cōsideratō em̃ illa t̃bulatōes leues facit. 7 p̃p̃e illas nuptias pena q̃libz leuit̃ sustinet̃. De his nuptijs dicit̃ in euāgelio qd̃ hac die in qbusdaz ecclesijs legit̃. Cū iuitat⁹ fueris ad nuptias recumbe in nouissimo loco zc. Omēs iuitati sum⁹ ad nuptias et̃nas: 7 si i nouissimo loco nos ponim⁹ hic vt sim⁹ hūiles: exaltabimur i padiso. 7 ecōtra. Uñ statī subiūgit̃. Ego at̃ dico vob qz omnis q̃ se exaltat hūiliabit̃. et q̃ se humiliat

et altabit zc. **U**n incipit introit. **I**ustus es dñe scz in h iudicio. et rectu iudiciu tuu. Huic em in dicio pcorat ecclia seu cōsentit. q̄ deus exaltat hūiles et supbos depmit dicēs. **I**ust⁹ es dñe zc. **I**n epla. **O**bsacro vos q̄ ē ad eph. iij. c. inuitat nos ad hūilitatē. vt dicat nobis. **A**mice ascēde supius. **U**bi dicit. vt digne. i. i hūilitate ambuletis vocatōne qua vocati estis scz ad nuptias. **H**oc ē em nouissimū locū tenere. **A**d h idē monet in ḡduali. **H**īa gēs cui⁹ ē dñs dē⁹ eoz. **S**upbi faciūt se dños. hūiliū vero deus ē dñs. **U**n versus ē. **V**erbo dñi celi. i. hūiles. firmati. id ē magnificati sunt. **D**ebem⁹ ḡ ēē hūiles. qz nūbīl habem⁹ nisi a deo: et iō seqt in qbusdā ecclesijs alla. **Q**ui timet deū speret i eū. q. d. nō i se. **P**⁹ ea seqt euāgelii d nuptijs sicut dictū ē. **I**n alijs vō ecclijs legit. **L**uz intraret ih̄us in domū. luce. xiiij. c. **N**otādū aut q̄ anteq̄ in ip̄o euāgelio dicat de nuptijs. habet qūo sanauit ydropicuz. p quē intelligit om̄is amator mūdi. **P**rius em oportz q̄ sitis m̄di satiet qz q biberit ex aq̄ sitiet itez. ioh. iij. q̄ diu ei hō erit ydropic⁹. i ill nuptijs n̄ poterit satiari. **I**n offertorio similiter iuratur ad hūilitatē. **U**n ibi habet orō danielis **O**raui deū meū zc. daniel. ix. c. **E**t p̄ hāc hūilitatē meruit audire archāgelū q̄ certificauit eū de incarnatōe xp̄i. **S**atis aut p̄grue fit ibi mentio de angelo. qm̄ h officiū circa dedicatōz beati michaelis cantat. **I**n postcōione habet de hūilibo et supbis. **G**louete et reddite dño deo vestro om̄es. q̄ in circuitu eius affertis munera. i. hūiles q̄ attribuitis om̄ia bona deo: tribili z ei qui aufert sp̄m p̄cipuz. i. supbiā eoz. **E**cce qz supbos humiliat.

De quarta feria quatuor tempoz.

De quarta feriale

git euāgelii. **R**espōdēs vnus de turba. math. ix. c. de surdo et muto. quē apli curare nō poterāt. eo q̄ ill⁹ gen⁹ demonij nō eijcit nisi in orōe et ieiunio: qd̄ bñ huic diei puenit. hodie nāqz ieiunū ē q̄tuor tēpoz. **I**deo due lectōes legūt vt ordinādī in duobz p̄ceptis caritatis vel duabz legibus instruantur. **P**ria de calcatore vue. scz. **E**cce dies. amos. ix. i fine tēpi puenit. **S**cda vicz. **C**ōgregat⁹. neemie. viij. c. p̄gruit ordinādīs. qbz dicit in introitu. **E**xultate deo. q̄ meditari p̄mittūt i offertorio. **A**dedi taboz. **C**ōmūio est. **C**omedite pingua. z sumit de lectōe secūda.

De feria sexta.

Erie serte officiū

p̄niaz ep̄mit ordinādoz. **U**n i euāgelio. **I**factū ē. p̄ctā palitico dimitunt

et i lectōe. **C**ōuertē. osee. vlt. c. ad cōuersatōem instruūtur. z in introitu. **L**etez. ad q̄rendū dñm iuitant. **G**raduale z postcōmūio sūt orōes electoz offerēda p̄solatō eozū dē. **I**n alijs tñ ecclijs dicit euāgelii. **R**ogabat ih̄m. luce. viij. c.

De sabbato quatuor tempoz.

Abbat quoqz of

ficiū ad doctrinā ip̄oz ordinādoz fit ne sint steriles vt fici arbor ifructuosa. de q̄ loq̄ euāgelii. **A**rborē fici zc. luce. xiiij. c. ne vita illoz sit t̄renis ip̄licata. sicut m̄lier icur uata. **I**n epla vō. **T**abernaculū factū ē zc. q̄ est ad heb. ix. c. vbi de p̄mo z secūdo agit tabernaclo. monēt vt sic seruiāt i tabernaculis ecclie m̄litātis. vt dño p̄sentent i tabernaclo triūphātis. **I**n lectōibz vō q̄re h̄ septēbris ieiunū idicit. cā istitutōis z ei⁹ vtilitas itimat. qz p̄ma ē. **D**ecimo die. leuit. xiiij. c. **S**cda ē. **Q**uintodecimo die. q̄ est ibidē. **T**ercia ē. **D**ñe deus n̄r. michee vl. c. **Q**uarta ē. **I**factū ē v̄bū. zach. viij. c. **Q**uinta est. **A**nglus dñi. daniel. iij. c. **L**etera sunt ordinādoz exhortatōes orōes z p̄solatōs. **C**ōmūio scz **A**dese septio d leuitici lectōe sumit. **A**derito at in h̄ mēse fit clericoz ordinatō. qm̄ z i h̄ mēse fi ebat tabernaculoz celebratio. **O**rdiati vō sunt ecclie m̄istri i dei tabernaculo p̄ septiformē gratiaz i septē ḡdibz p̄stituti. **U**n z bt̄s petr⁹ legit ordinatōz fecisse i septēbri. sex ep̄oz. decē p̄sbite roz z septē dyaconoz. **E**t celebrat ordiatio in tertia hebdomada. qz in tpe terciō scz ḡre fuit ab aplis istituta. **O**lim tñ alia rō fuit a sapiētibus assignata. **N**am olim istituta fūere ieiunia in p̄ma hebdomada marcij. in secunda iunij. in tertia septēbris. in q̄rta decēbris. vt comitarēt initia thesseredecadis ih̄u xp̄i. **L**ū ei⁹ q̄s ordiat qdāmō vt xp̄o attineat generat. **P**rima ḡ p̄sona p̄me thesseredecadis ē abraam. a q̄ sumit ordinatō p̄me hebdomade martij. **P**rima p̄sona secūde thesseredecadis ē dauid: a q̄ sumit ordiatio secūde septimane iunij. **I**nitiū terciē ē ieconia. a q̄ sumit ordinatio terciē septimane septēbris. **D**emū ē xp̄c in q̄rto loco. a q̄ sumit ordinatio quarte septimane decēbris. **S**umūt aut potius ab his p̄sonis q̄ ab alijs ordinatōes: vel qz fuerūt in genealogia maiores. vel p̄pter nom̄nū interptatōes. **D**icit em̄ abraā p̄ multaz gētium. dauid fortis. ieconia p̄paratio dñi. **S**ic et illi qui ordinant debēt esse p̄res. fortes. p̄parati ad euāgelii xp̄i. **E**l sicut a p̄sona i p̄sonā sūt q̄tuordecī generatōes: sic ab ordiatōe i ordinatōz septiane q̄tuordecim iueniūt vt ordinādī p̄ti sint i decalogi z i euāgelij disciplia. **N**ūc at ieiunia ex causis p̄missis aliter ordināt. vt dcm̄ est sub q̄rta feria terciē hebdomade aduentus.

Et memeto q̄ aplīci vsqz ad simpliciū papā in decēbri sp̄ ordines celebrabāt: vt ordinādos coaptarēt generatōi ihu xpī. Simplici⁹ vō ad didit ordies ī februario tribuēdos. vt ordinādos vicini⁹ icorparet corpi ihu xpī: vide de b̄ in p̄bemio secūde ptis. S̄z si vt p̄missū ē. ieiunia cōstituta sunt ī p̄dictis septimanis. p̄ his q̄ ad ordinatōz accedūt: nūqd̄ p̄mutari possunt. q̄n nulus tūc ordiāt: certe nō nisi nccitate v̄gēte. de q̄ in p̄hemio secūde ptis dictū ē. Lū em̄ sit vna ecclesia. oīno d̄z ī actōibz ei⁹ eē p̄cordia. q̄ nō esset si ī tam generali ieiunio aliū p̄aderēt. aliū ieiunaret. P̄terea licz alicubi nō fiat ordiatio. fit t̄n alibi: p̄ q̄b̄ ieiunare et orare debem⁹. vt digni ad ordinatōz pueniāt. Om̄es em̄ fr̄es z vnani⁹ mes ī domo dñi sumus.

De dñica. xvij.

Actū est in prece //

tenti dñica. q̄ debet hō se ponere in nouissimo loco. vt ponat̄ in p̄mo. si cut sūt p̄lati. Un̄ ī hac deciaoctaua dñica. agit̄ de p̄latis q̄ sunt ī p̄rio loco. Un̄ euāgelii ē ī quibusdā ecclesijs. Sup cathedrā moysi zc. Introitus vō q̄ sumit̄ ecclīastici. rrrj. c. incipit. Ba pacē dñe sustinētibz te. vt p̄phete tui. i. p̄lati fideles iueniant̄: supplēdū ē. nō ifideles. sicut scribe et pharisei. Uersus ē. Letat⁹ sumz ī his q̄ dicta sunt mihi. ī domū dñi ibim⁹. i. ibim⁹ ad nuptias. et de hoc letat⁹ sum qz iuitati sum⁹ ad nuptias. in q̄b̄ erit et̄na par. In alijs vō ecclesijs versus ē. Bonū ē. P̄terea scripserūt qdā q̄ ideo dicūt ipe introit⁹. qz tali die zacharias papa fecit pacem cum lōgobardis. In eplā aplūs agit gr̄as de ephesijs. qz habēt fidē verā de istis nūptijs dicēs. B̄as ago semp̄ deo meo p̄ vob̄ zc. p̄ma ad cor. j. c. In resposorio vō. Letat⁹ sum zc. oñdit gaudiū de p̄dictis nuptijs. et iō p̄p̄ p̄dictas nuptias in allā. Laudate dñm oīnes gētes. hortat̄ ad laudē. Euāgelii ī quibusdā ecclījs Accesserūt ad ih̄m. qd̄ ē math. rrij. c. ē de scribis et phariseis q̄ infideles fuerūt. Un̄ tēptauerūt dñm dicētes. Qd̄ ē mandatū magnū ī lege. B̄rit dñs. Diliges dñm deū tuū zc. Et postea resp̄hendit eos de ifidelitate. qz nō credebāt ip̄z deum esse dicēs. Quid vob̄ videt̄ de xpo cui⁹ fili⁹ sit. Dicūt ei David. Et dixit eis. Quō ḡ dauid in spiritu vocat eū dñm dicens. Dixit dñs dño meo s. a dex. meis zc. P̄relati nō debēt esse tales scz infideles. sed sicut moyses de q̄ habet̄ ī offeritorio. Sanctificauit moyses altare dño zc. debent p̄lati offerre se totos ī incensuz. et postea ī multas hostias. Un̄ sequit̄ postcōmūio. Tollite hostias. loquit̄ em̄ de p̄latis.

De dñica. xix.

Ec decimanona

dñica respōdet p̄cedēti in q̄ dictū est

Ba pacē dñe sustinētibz te. vt p̄phete tui. i. p̄lati fideles iueniant̄. Respōdet inq̄ si faciāt qd̄ habet̄ ī euāgelio qd̄ legit̄ ī hac dñica in quibusdā ecclesijs scz. Ascēdēs ih̄us zc. qd̄ est math. ix. c. In q̄ habet̄ q̄ adduxerunt ad dñm paliticiū. Ih̄us aut̄ vidēs fidē illoz q̄ offerebāt zc. Paralitici sunt q̄ ī delitijs carnis sunt: qui ita dissoluti sunt q̄ nō possunt opa bona facere et merito fidei p̄latoz sanant̄: z iō bonū ē habere bonos p̄latos. Quidā aut̄ de scribis dixerūt intra se. Hic blasphemāt. q̄s ē q̄ pctā dimittit. Ih̄us aut̄ vidēs cogitatōes eoz dixit. Ut scia- tis q̄ filius homis habet potestātē ī terra dimit- tendi peccata. dixit palitico. Tolle grabatum tuū ē ambula. Et qz solus dē⁹ ē q̄ sanat palisim ideo incipit introitus. Salus ppli ego sum zc. Uersus ē. Attende pplē meus legē meā. subaudi p̄ quā sanant̄ palitici. In eplā monet aplūs paliticos. vt exigan̄ corpaliter a paralisi ad bona opa dicens. Renouamī spū mentis v̄re. et induite nouū hoīem zc. eph. iij. c. Sequit̄ etiā graduale in voce palitici. Birigatur orō mea sicut incēsum zc. Uersus ē. Eleuatio manuū me arū zc. iaz iste leuatur ad bona opera. Alleluia vero dicūt in voce palitici sanati scz. Bextera dñi fecit vtutē: subaudi qz sanauit me. S̄z qz n̄ sufficit sanare nisi dñs custodiat. sequit̄ offerto- riū. Si ambulauero in medio tribulatōis zc. vbicūqz em̄ ambulāt sanati a dño. custodit eos quātū in se est.

De dominica. xx.

dominica vice

suma incipit ecclīa legere. rj. p̄phetas et danielē. et cātat de esaia danielē z hieremia: nō t̄n legit̄ de esaia z hieremia. qz in alijs t̄pibz plen⁹ legūt̄. De esaia em̄ legit̄ ī ad- uētū. de hieremia ī passione. Querit̄ aut̄ gre le- git̄ ecclīa p̄phas p̄ libz machabeoz. cū in bi- blia p̄ponat̄. Ad qd̄ dicim⁹ q̄ biblia p̄poit oēs libz exēplares. eo q̄ magis mouent exēpla q̄ doctrina: p̄ter libz machabeoz quē vltio poit et p̄p̄ p̄fectā iusticiā. et p̄p̄ t̄pus. qz vltio tēpe fuerūt. Ecclīa etiā legit̄ vltio libz ezech. qz ī eo agit̄ de tēplo celesti in q̄ ē p̄sumatō et finis oīm. Duodecim vō p̄phetas legit̄ p̄p̄ fundamētū fidei. qd̄ semp̄ necessariū est quantūcūqz hō sit p̄fectus: et vide qd̄ dictū est sub dñica decimaqui- ta. Incipit ergo ecclesia legere ezechielem ī p̄- cipio nouembz. In matutinali huius dñice officio primū resposorium est in quibusdā ec- clesijs de esaia scz. Vidi dñm sedētē sup solium

excelsum. Vidit enim elias quomodo ante thronum dei
sunt angeli et sancti in ecclesia triumphante et mili-
tante: in quo per gratiam sedet ille qui est primus et no-
uissimus. Quia ergo ezechiel vidit templum celeste
in quo fuerunt nuptie eterne: ideo in euangelio misse
quod in quibusdam ecclesiis in hac dominica dicitur. et est matth.
xxij. c. habet de illis nuptiis. Simile est regnum ce-
lorum homini regi qui fecit nuptias. et misit seruos su-
os hora cene dicere inuitatis. omnia parata sunt.
venite ad nuptias. Illi vero contempserunt venire
ad nuptias. Hi sunt iudei qui contempserunt venire
Et misit tunc seruos suos dicens. Ite ad exitus
viarum et conuocate omnes. Et implete sunt nuptie
discumbentium. Et vidit rex quendam non habentem
vestem nuptialem. et dixit ei. Amice quomodo huc intra-
sti. non habes vestem nuptialem? et tradidit eum mi-
nistris suis. ut poneretur eum in tenebras exterio-
res. Huic autem iudicio quo dominus eos qui contempse-
runt venire ad nuptias amouit a nuptiis. et alios
omnes vocauit congaudet ecclesia in introitu di-
cens. Omnia que fecisti nobis domine. in vero iudicio
fecisti. In epistola vero monet apostolus ut cauteambu-
lemus ad has nuptias. quia sine veste nuptiali pro-
cipimur in tenebras exteriores dicens. Videte autem
quomodo caute ambuletis etc. quod est epistolae. v. c. Et discua-
det e contrario dicens. Et nolite inebriari vino. in quo
est luxuria ne sitis in nuptiis dyaboli. sed implea-
mini spiritu sancto. Sed quia cibum illarum nuptiarum non potest
dare nisi solus deus. ideo sequitur in responsorio. Oculi
omnium in te sperant domine. et tu das escam illorum. id est cibum
nuptiarum eternarum in tempore opportuno. Et quia de nu-
ptiis illis non potest promittere quod est in peccato mortali
sequitur in quibusdam ecclesiis alia. De profundis. id est
de peccato. clamaui ad te domine. ut me eruas de
peccato. et ita peto nuptiis interesse. In offertorio
vero ostendit quod sit interesse nuptiis scilicet habe-
re memoriam de eternis dicens. Super flumina babilonis.
scilicet delicias seculi. illic sedimus et fleuimus dum
recordaremur tui syon. id est tui o ecclesia triumphans.
In postcommunione vero petit ut detur
ei interesse nuptiis illis dicens. Admemento verbi
tui seruo tuo. in quo mihi spem dedisti etc. quod d. me-
mor esto quia promissisti. Qui enim promittit et non dat
videtur esse oblitus. Et nota quod tres nuptie leguntur in
euangelio. De primis dicitur. quod simile est regnum ce-
lorum homini regi qui fecit nuptias filio suo. Hic fili-
us est christus qui humanam naturam sibi copulauit ubi
fuit thalamus virginis. Tunc tanquam sponsus procedit
de thalamo suo. Ad has nuptias homines sub le-
ge per prophetas inuitauit. De secundis dicitur. Elos
similes hominibus expectantibus dominum suum quando reuer-
tatur a nuptiis. Hic dominus christus est verus homo.
qui ascendens angelicam naturam sibi copulauit.
Ad has nuptias gentes per apostolos conuocauit. De
tercijs vero dicitur. Virgines que preparate erant

intrauerunt cum eo ad nuptias. Hic sponsus est christus
qui ecclesiam post iudicium sibi copulabit. et in tha-
lamo glorificabit. Ad has per prophetas ecclesie quoti-
die inuitamur. De primis solennizat ecclesia in christi
natiuitate. de secundis in ascensione. de tercijs in
resurrectione: quoniam in nostra resurrectione christus sponsam
assumet. et de babilonia mundi introducet in cel-
larium paradisi. De quibus nuptiis hic potest intelligi.
Cum enim intrasset homo non habens vestem nuptialem.
eiectus est in tenebras exteriores: ceteri nuptiali-
ter induti sunt cum domino epulati. Hi sunt lapides
vini ex quibus edificantur muri hierusalem. Potest etiam
aliter dici. quod post reuersionem a captiuitate iherusalem
reedificat. et templum restaurat per zachariam et aggeum
hesedra et malachiam. per quos aduentus domini pronuntiatur
ideoque in hoc mense nouembri usque ad aduentum domini
cantatur historia de prophetis. Videtur dominum: et leguntur
libri ezechielis. danielis et xxij. prophetarum. Capti-
uitas illa corporalis nostram spiritualem significat: a
captiuitate reuersio est peccatorum remissio. Rex
itaque prophetarum volens supernam hierusalem restaurare
filio nuptias celebrauit. Et sicut in euangelio le-
gitur multos ad celeste pradium inuitauit. Hi qui
intrauerunt sunt lapides vini. de quibus promissum est.
Ne igitur ad captiuitatem similem reuertamur. et a
nuptiis excludamur: monet nos paulus in epistola
precedenti. Videte quomodo caute ambuletis non quasi in-
sipientes. sed ut sapientes. Introit. Omnia que fecisti
vixit danielis captiuitatem preteritam recolens. et
eam suis meritis dei iudicio ascribens. Similiter
in offertorio. Super flumina babilonis. captiuita-
tem illam ploramus. Sed in graduale. Oculi omnium
gratias agimus. In postcommunione. Admemento ver-
bi. postulamus ut nuptias promissas in spe. per-
cipiamus in re. De dominica. xxj.

De precedenti domi-

nica instructi sumus et ammoniti ut cau-
te eamus ad nuptias que celebrantur in templo
quod descripsit ezechiel. Sed quia de his nuptiis ma-
xime inuidet nobis dyabolus. pro eo quod de illis eie-
ctus fuit: ideo in hac. xxj. dominica agit ecclesia de bel-
lo contra dyabolum et de armatura nostra contra eum. Si
enim pugnauerimus intererimus eternis nuptiis: si
tamen habuerimus vestem nuptialem. que est caritas. ali-
ter non. Tunc quia cinis et cilicium sunt arma peniten-
tie. ideo in introitu videtur ecclesia voce mardochei
in cilicio et cinere existens. dicens de eo. In vo-
luntate tua domine vniuersa sunt posita. et non est qui re-
sistat voluntati tue. hester. xij. c. Sequitur. Quo-
nia dominus vniuersorum tu es. et ideo beati qui tibi ser-
uiunt: quia tu liberas eos de manu dyaboli. et adiu-
uas eos in bello contra dyabolum sicut in hac oratione li-
berasti mardocheum de manu aman. et suspensus est
in patibulo quod paueat mardocheo. In epistola monz

Liber

Sextus Jo. clxxij.

apls armari ptra dyabolū armatura dei dicēs
 Lofoztamī in dño et i potētia v̄tutis ei⁹ zc. q̄ ē
 ad eph. vj. c. Et post. Qm̄ nō est nob colluctatō
 aduersus carnē et sanguinē. s̄ aduersus spūalia
 nequicie i celestib⁹ i om̄ib⁹ sumētes scuti fidei
 zc. Sz qz etiā bñ armati nō possunt p se resiste
 re nisi deus adiuuet. s̄ eq̄. Bñe refugiu fact⁹ es
 nobis zc: qz si lassamur vel sautiamur i b̄ bello
 nō ē refugiu nisi ad ipm. Un̄ seq̄ in qbusdā ec
 clesijs allā. Lauda aīa mea dñm. Quia vō sau
 tiati in b̄ bello nō sanant nisi a dño. et mlti ab
 eo sanant: iō in qbusdā ecclesijs seq̄ euāgeliz
 de sanatōe filiū reguli. Erat quidā regul⁹ cuius
 fili⁹ ifirmabat zc. qd ē ioh. iij. c. Per istū regu
 lum itelligūtur reges scz plati. q reges sunt. et
 debēt esse hūiles. et ita sunt reguli: vñ exaudiū
 tur. licet habeāt puā fidē p sanatōe filioz. Cre
 debat em̄ iste regul⁹ q dñs poterat sanare filiū
 suū: s̄ nō credebat q esset deus. qz credebat q n̄
 posset sanare nisi plens. Hūilitas ḡ valde neces
 saria ē platis. Quia vō p patiētiā maxime vin
 ciē dyabolus. pponit in offertorio iob in exem
 plū. Un̄ in sapia. Adeliōz ē paties viro forti. et
 qui dñatur aīmo suo expugnatore vrbū. Et in
 cipit. Vir erat in terra hus noīe iob zc. In ver
 sib⁹ aut hui⁹ offertoriū fit sepe verboz repetitio
 de q dictū ē sub dñica secunda p⁹ octauā ephie.
 Sed qz nihil valet patia nisi hō speret i dño. se
 quitur postcōmūio. In salutare tuū aīa mea
 sperauit zc. qz spes patientiā opatur.

De dominica. xxij.

Actū est q null⁹

potest iteresse eternis nuptijs nisi ha
 beat vestē nuptialē q ē caritas: z iō
 in hac. xxij. dñica. monemur et iuitamur ad ha
 bendā caritatē. nō vt tm̄ bene faciam⁹. primo. s̄
 etiā dimittam⁹ iurias nobis ab eo factas. Un̄
 in qbusdā ecclesijs euāgeliz est de sermo q debe
 bat decemilia talēta. cū q posuit dñs rōem. z il
 le dixit. Patiam habe i me et om̄ia reddā tibi.
 et misertus dñs ei⁹ dimisit eū et debitū dimisit
 ei zc. et incipit. Simile ē regnū celoz homī re
 gi q voluit rōem ponere cū seruis suis. quod est
 math. xvij. c. Sigdē i die iudiciū ponet dñs ra
 tionē nobiscū z null⁹ poterit pputare cuz eo. qz
 de tēpe quō reddet hō rōem qd tam bonū ē q in
 quolibet momēto ei⁹ pōt hō fieri fili⁹ dei. Et iō
 incipit itroit⁹. Si iniquitates obseruaueris dñe
 dñe quis sustinebit. q. d. nullus. Et b̄ ē. Patie
 tiaz habe i me. Et seq̄ versus. De pfundis cla
 mai ad te dñe zc. In eplā. Cōfidimus zc. ad
 phil. c. j. iuitat nos apls ad pfectā caritatem
 vt dimittamus fratri vt deus dimittat nobis.
 qz sicut babeē i fine euāgelij. Sic et p̄ meus ce

lestis faciet vobis. si n̄ remiseritis vnusqz fra
 tri suo de cordib⁹ v̄ris. Bicit igit aplū i eplā.
 Fratres cōfidim⁹. i. cōfidētiā talez habem⁹. Et
 postea sequit. Obsecro autē vos vt caritas v̄ra
 magis ac magis abūdet. vt sitis sinceres z sine
 offensa. Et tūc ē vnitas i ecclia. qñ nō offēdim⁹
 ppter iurias s̄ dimittim⁹. Un̄ sequit respōso
 riū. Ecce q̄ bonū et q̄ iocundū habitare frēs in
 vnū. Sz qm̄ illos q irascūt seruat dñs p carita
 tem dū penitēt. ideo sequit allā. Qui sanat cō
 tritos corde et alligat p̄tritoes eoz. In p̄misso
 vō euāgelio monemur ad pfectā caritatē. vt cau
 te ambulem⁹ ad nuptias cū veste nuptiali. Et
 qz pfecta caritas nō tm̄ impēdit beneficia et di
 mittit iurias. s̄ etiā orat p inimicis: iō sequit
 i offertorio orō hester ad assuerū regē q int̄p̄at
 btitudo. i. ad xp̄m. z incipit. Recordare dñe zc.
 hester. xij. c. in q offertorio rogat p recōciliati
 one pctōz. Et qz de hac recōciliatōe gaudent
 angeli. sequit in qbusdā ecclesijs postcōmūio.
 Bico vobis zc. luc. xv. c.

De dominica. xxij.

In tribus domini

cis vltimis scz. xxij. xxij. z. xxv. est
 idē officiū: z i eis ondit ecclia se ha

bere vestē nuptialē. i. caritatē. qz orat p iudeis
 vt puertant: qd fiet i fine mūdi qñ veniēt ad fi
 dem nr̄am. qd figuratū ē in ioseph q noluit lon
 go tempe se maifestare fratrib⁹ suis: postea vō
 ad vltimū se maifestauit eis. z petierūt veniam
 ab eo et dixit eis. Nolite timere ego pascā vos.
 et iebriatus ē cū eis: q̄ inebriatō significat letici
 am oīm i illa puerfione iudeoz. Hoc aut erit i
 fine pegrinatōis nr̄e. et ideo de hmōi puerfioe
 agit i fine t̄pis pegrinatōis. In qtuor em̄ ptes
 diuisus ē tēpus āni. put dictū ē i p̄hemio hui⁹
 ptis. Et p has tres dñicas agit de hac puerfioe
 qz ad fidez trinitatis puertent. In hac ḡ. xxij.
 dñica introit⁹ ē de puerfione iudeoz a p̄missioe
 dñi. Ip̄e nāqz dicit p hieremiā. xxix. c. Ego co
 gito cogitatōes pacis. et nō afflictois: qz ad hoc
 tendūt mala q vobis ifero vt recōciliem vos mi
 hi. Et nota q tēpe heinrici. iij. impatoris. bru
 no tuliensis ep̄us. q de multis sc̄tis cātus cōpo
 suit. factus papa p heinricū terciū impatorē et
 vocat⁹ leo. x. dum romā p papatu veniret. au
 diuit voces angeloz canentiū et dicētiū. Bicit
 dñs. Ego cogito cogitatōes pacis. Ip̄e vō co
 gitans q nō haberet canonicū ingressum renū
 ciavit. et itez a romanis papa eligit. et vitā cū
 multis miraculis finiuit. In graduali vō agit
 dauid gr̄as de sua liberatōe a captiuitate spūa
 li et corpali dicēs. Liberaisti nos ex affligētibus
 nos zc. In versu vero pmittit laudē bonorum

Handwritten note:
 Bicit dñs. Ego cogito cogitatōes pacis.
 Ip̄e vō cogitans q nō haberet canonicū ingressum renūciavit.

operū dicens. In deo laudabimur tota die zc.
Et qz solus dñs ē q sanat: iō in quibusdā eccle-
sijs seqtur alla. Qui sanat p̄ritos corde. In of-
fertoziō vō petit veniā. sicut fr̄s ioseph dicens.
De p̄fūdis clamaui ad te dñe zc. Et qz ioseph.
iō ē xp̄c respōdit. Nolite timere ego pascaz vos
ideo qz ita liberalis ē dñs et ita cito dimittit. se-
quit̄ postcōmūio. Amē dico vobis qcqd orātes
petitis credite qz accipietis. et fiet vobis. math
xviij. c. Quia vō nō intrabūt ad nuptias nisi q
habebūt similitudinē dei. ideo in euāgelio. Ab
eūtes zc. math. xxiij. c. qd legiē i qbusdā eccl̄ijs
diciē. Reddite ḡ q sunt cesaris cesari. et q sunt
dei deo. scz imaginē suam similitudine sua insi-
gnitā: qz om̄ia ad sibi similia p̄uertunt. In epi-
stola qz. Fr̄es imitatores zc. ad phil. iij. c. mo-
net nos ap̄lus vt reddamus deo imaginē suam
Et post seqtur. Cōuersatio n̄ra in celis ē. q. d.
In h̄ debetis me imitari. nō illos qz v̄ter deus
est. q sunt inimici crucis xp̄i. Imitamur aut̄ de-
um et ap̄lm in hūilitate. māsuetudie. caritate.
et sanctimonia. Et post. Saluatorē expectam⁹
dñm ihm xp̄m: q reformabit corpus hūilitatis
n̄re. p̄figuratiū corpi claritatis sue. Si em̄ habu-
erim⁹ similitudinē dei in aīabo n̄ris. i futuro n̄
habebim⁹ illā similitudinē i aīabo tm̄. s̄ etiā in
corpib⁹. qz vt dicit ap̄lus. Similes erim⁹ xp̄o.

De dñica vicesimaquarta.

¶ Vicesimaquar //

ta dñica similiē agiē de vocatōe z cō-
uersione iudeoz. Un̄ incipit i qbus-
dam eccl̄ijs euāgeliiū math. ix. c. Loquente ih̄u
ad turbas. ecce p̄iceps archisinagog⁹ venit ad
eum z dixit ei. Filia mea defuncta ē. s̄ veni z im-
pone manū tuā sup eā z viuet. Bū aut̄ iret post
eū. ecce mulier emorroissa dicebat. Si tetigero
fimbriā vestimēti eius salua ero. z sanata est a
dño. Postea resuscitauit dñs filiā archisinago-
gi. Allegorice archisinagogus iste siḡficat moy-
sen vel aliquē de p̄phetis vel etiā ap̄lis. q roga-
uit dñm p sinagoga: z dñs vadit vt sanet eā. qz
nō cessat corrigere vt sanet ip̄os iudeos p varia-
tribulatōes z seruitutes. S̄ eoz sanitas fiet i
fine mūdi. Mulier vō patiens fluxū sanguis ē
gētilitas q dixit. Si tetigero fimbriā vestimēti
ei⁹. i. si mīma p̄cepta seruauero salua ero. Per
fluxū sanguis peccatū itelligiē. Postea vō sal-
uabit̄ sinagoga. qd significat̄ p filiā yairi post-
modū suscitātā. Itē p yairum q interpretat̄ illu-
minās siue illuīatus. itelligiē plati. Prelatus
em̄ illuīat⁹ a dño alios illuīat. z talis debz ora-
re p subditis suis sicut iste p filia sua. Sicut z
orat ap̄ls in eplā hui⁹ dñice q ē ad colosen. j. c.
Nō cessam⁹ inq̄ fr̄es orātes p vobis. In qbus

dā tm̄ eccl̄ijs dñ hac die euāgeliiū. Lū videritis
abomiātōez. math. xxij. c. Et attēde qz hec dñi-
ca p̄p̄iū cātiale n̄ h̄z officiū: qz ei verabit̄ eccl̄ia
p̄secutōib⁹ antixp̄i. iō sua p̄tinet organā: vel iō
qz p̄cedēs officiū huic euāge: rectissime coaptaē
vt qz hec dñica sepi⁹ supabūdat. iccō p̄prio va-
cat officio.

De dñica. xxv.

¶ Vicesimaquin //

ta dñica agiē d̄ illuīatōe iudeoz. Un̄
dñ i qbusdā eccl̄ijs i eplā q ē d̄ hiere.
xxij. c. Ecce dies veniūt dicit dñs. z suscitabo
dauid germē iuslū zc. Et p̄ea seq̄. In dieb⁹ il-
lis saluabit̄ iuda. Et p̄. Nō dicem⁹ ap̄li⁹ viuit
dñs q eduxit filios isrl̄ de terra egipti. sed viuit
dñs q eduxit et adduxit semē dom⁹ isrl̄ de terra
aglonis z d̄ cūctis tr̄is. i qbo p̄iecerā eos. Qui
b⁹ v̄bis p̄cedēs cātiale officiū p̄cordat. Nā i in-
troitu. Dicit dñs. ego cogito zc. diciē. Et redu-
cā captiuitatē v̄raz de cūctis locis. Soluti ḡ il-
la q nūc tenē captiuitate. i ḡduali. Libasti nos
grāz referē actōz. In offerēda. De p̄fūdis. ad-
huc porrigūt orōz. q sue petitiōis in postcoione
Amē dico vobis. recipiūt sanctificatōz. Euāge-
liū vō ē de refectōe quā fecit ioseph fr̄ib⁹ suis.
qn̄ recepit eos ad p̄uiniū. Elidēs ih̄us qz multi-
tudo maria venit ad eū zc. Quīqz panes sunt
sp̄ualis itelligētia quīqz libroz q̄s mō habent:
nec eis possunt satiari. qz eos frāgēdo p sp̄ualē
itelligētiā nō māducāt. s̄ tūc eos dñs saturabit
Duo vō p̄sces sunt p̄s. z euāgeliiū. Tūc ei⁹ f̄fici
et eos dñs itelligētia legis. z psalmoz z euāge-
lij. In qbusdā tm̄ eccl̄ijs dñ euāgeliiū. Lūz suble-
uasset ih̄us oculos. ioh̄. vi. c. Rursus i hac vlti-
ma dñica ceteras pcludēte. recte poniē officiūz
qd ad vtrūqz dñi p̄tinere possit aduentū. vt di-
ctū hieremie p̄pheticū. Ecce dies veniūt. et su-
scitabo zc. Ecce p̄m⁹ aduēt⁹. In dieb⁹ illis sal-
uabit̄ iuda. Ecce secūdus. S̄ in euāgelio recte
agiē de quīqz panib⁹. qz post quīqz milia ānoz
datus ē nobis in p̄mo aduentu panis angeloz.
Ab hinc etiā quīqz dñice p̄putant̄ vsqz ad illū
diē in q panis ortus in p̄sep̄io p̄dicabit̄. Qui
dam tm̄ hanc eplā et h̄ euāgeliiū ponūt cū offi-
cio trinitatis. Infra hebdomadā vō fit sicut in
ceteris feriatis. Et cōgrue circa festū beati an-
dree hoc euāgeliiū legiē. qm̄ i eo de ip̄o mentio
cōtineē. Quedā eccl̄ie faciūt i hac dñica festū de
trinitate. Alij vō i octaua penthecostes. vbi de
hoc dictū est.

De lectōib⁹ nocturnaliū.

¶ Lud postremo

notandum est. q nocturnales le^ctio-
nes a prima dominica post penthe-
costes. vsqz ad aduentū dñi qdaz nō insubtiliē

Liber

Septim^o ffo. clxxiiij.

De diuini

nis officijs i genē atqz de dñi
cis 7 d festiuitatibz ad dñm p
tinētibz i specie pmissim^o. vtile
ē vt 7 d officijs festiuitatū san

ctoꝝ aliq̄ i hac septia pte subiiciam^o. Sane
ecclia sanctoꝝ festa multis de causis celebrat.
Pr̄io vt eis vicē repēdam^o. qz ip̄i iā celebrāt fe
stū de nob: qz gaudiū ē i celo āgelis dei 7 aīabz
sanctis sup vno pctōre penitētiā agente. Sc̄do
qz eos honorādo rē nr̄az agim^o. nā eoꝝ festiui
tas nr̄a ē. Tñ apl̄us. Dīa nr̄a sunt. nos at̄ xp̄i
caritas ei oīa pmūia facit. Tercō vt habeam^o
eos int̄cessores p nob. Tñ legīt i. iij. reg. j. c. q
bersabee qd̄ interp̄tat pute^o sacietatis. i. ecclia
triūphās. impetuit filio suo regnū. Quarto vt
eos imitemur: p eoꝝ ei exēpla ad eoꝝ imitatō
nē puocamur. Quinto pp̄t augmētū nr̄e securi
tatis 7 ad spei subleuatōz. Si. n. hoīes morta
les nob̄ siles potuerūt ita p sua merita sublima
ri: 7 nos sil^z poterim^o. qm̄ man^o dñi n̄ ē abbre
uiata. Serto pp̄t honorē diuīe maiestatis. qm̄
illos honorādo. i eis honoram^o 7 mirabilē p̄di
cam^o eū q ip̄os s̄ctificauit. Septio vt vīsa eoꝝ
pulcritudinē 7 mūdiciā pfundat hō de peccatis
suis. 7 trena p̄tēpnat sic 7 ip̄i fecerūt. Octaua et
p̄ncipal̄ causa ē. qz s̄ctoꝝ dies āniuersaria in
eoꝝ honore nob̄ ad mēoriā reduciūt pp̄t nostrā
vtilitatē: qm̄ i eis honoram^o dēū. Ip̄i nāqz cuz
sint p̄fecti bñ. oīoibz nr̄is nō idigēt. qz oīa eis
ad votū succedūt. imo iūriā facit martiri q p
martire orat. Ioh̄es etiā damascen^o i li. iij. c.
vij. ponit alias rōnes. qre s̄cti 7 parit̄ eoꝝ cor
pora siue reliqe debeāt honorari. qz qdam su
mūt q̄tū ad eoꝝ dīgtatē. 7 qdā q̄tū ad corpo
rū ip̄oꝝ p̄ciositatē. Dīgtas q̄druplex ē. qm̄ sūt
amici dei. filij dei. hēdes dei. 7 duces nr̄i. De p
mo ioh̄. xij. Iā nō dico vos suos zc̄. De sc̄do
ioh̄. j. Bedit eis po. fi. dei fieri. De t̄cō roma.
vij. Si at̄ filij 7 hēdes. De q̄rto ita dīc. Si q̄
qz multū laborat ducē inuēire. q eū alicui regi
mortali adducat. 7 p eo ad ip̄m v̄bū faciat: qn̄
tomagis duces genēis hūani q p nob̄ ad dēū i
terpellatōes faciūt honorādi sunt. tēpla ill̄ erī
gēdo 7 eoꝝ memoriā venerādo. Q̄tū ad corpo
rū ip̄oꝝ v̄o p̄ciositatē maifestādā. poit etiā idē
q̄tuor rōnes. Nā ip̄a s̄ctoꝝ corpa fuerūt p̄o
ptuaria dei. tēplū xp̄i. alabastrz sp̄ual̄ vnguēti
fontes diuini. Et aug. addit q̄tū sc̄z organuz
sp̄ssancti. Circa pmū dīc. Hi ei sunt. p̄mptua
ria dei. cenac̄la sp̄ssancti. De sc̄do dīc. qm̄ p i
tellectū i corpibz eoꝝ habitauit dē. Tñ apl̄s.
Nescitis quoniā corpa vestra zc̄. De^o aut̄ spi
ritus ē. Honorāda ḡ sunt animata dei templa

Quia vna celebrat fsta

referunt ad illā temp̄is seriez que fuit a dauid
vsqz ad aduētū dñi. Sed 7 ad illā p̄grue refer
ri possunt. q̄ a p̄mitiua cepit ecclia. Sicut em̄
sauli successit dauid. Tñ p̄mo legīt de p̄mis li
bris regū. sicut demonū cultui. cult^o vni^o dei. et
sicut regnū dauid p̄roboā 7 ieroboā in scissur
as diuidit. vt legīt i libris seq̄ntibz. sic ecclaz
sc̄dit hēticoꝝ insaia. Beinde sequūt libri salo
monis qz p̄p̄pugnās hēticoꝝ claruerūt i ecclia
sanctoꝝ doctoꝝ īgenia. Postmodūz seq̄t liber
iob. vbi agīt de p̄secutōibz et p̄solatōibz ei^o. qz
quātūuis i pace floreat ecclia. tēptatōes tñ nō
desunt sp̄ualīū aduersarioꝝ. quoz quātō ē oc
cultior pugna tanto difficilior ē. s̄ gl̄iosior erit
acq̄sita victoria. Rursus illud q̄ adijciēdū
ē. q̄ singulos mēses p̄teritis possum^o adaptare
temp̄ibz. Iā p̄ ianuariū i q̄ nou^o ann^o inchoa
tur. t̄p̄us a diluuiū itelligīt. vbi mūd^o renouat̄
Per febzuariū in q̄ allā deponit̄. illud t̄p̄us in
nuīt in q̄ vniuersitas linguarūz pfundit̄. Per
marciū in q̄ quadagesima sepi^o celebrat̄: illud
t̄p̄us accipit̄ in q̄ dei popul^o in egipto affligit̄.
Per aprilē vbi pascha celebrat̄ vel obseruat̄.
illud t̄p̄us ostendit̄ in q̄ popul^o a pharaōe libe
ratur. Per maiūz. in q̄ de pente. solēnizat̄. illd
temp̄ recolit̄ in q̄ popul^o in terra p̄missiōis ḡ
tulabat̄. Iuni^o 7 iuli^o in quibz historia regū le
git̄. regnūz saul 7 dauid cōmemorat̄. August^o
in q̄ liber sapiētie recitat̄. regnū sapiētis salo
monis insinuat. Reliqui q̄tuor menses. regna
p̄ncipalia notāt. babilonicū quod ē in oriente.
psarū quod ē in meridie. grecoꝝ quod ē in aq̄
lone. romanoꝝ quod ē in occidēte. Igit̄ histo
ria iob que legīt in septēbri p̄ duas hebdoma
das regnū exprimit oriētis. Tñ ibi dicit̄. Erat
vir ille magn^o inter oēs oriētales. Et legīt per
duas hebdomadas. quia regnū illud durauit
p̄ duas annales hebdomadas. id est p̄ bis se
ptingētos annos. Tot em̄ anni inueniunt̄ a tē
pore nini. a quo regnūz babilonie incepit vsqz
ad cirum regē psarūz in q̄ defecit. In reliq̄ pte
septēbris regnū psarum inuitur. quocirca due
historie legunt̄ eo q̄ nūc de persis. nunc de me
dis reges assumebant̄. Historia machabeoꝝ
que legitur in octobri. grecoꝝ significat regnū
sub quibus machabei fuerunt afflicti. Per no
uembrem 7 decembrem i quibus prophetie le
guntur. regnum romanoꝝ. in quo xp̄i reli
gio viget accipitur. Prophetie maxime d̄ xp̄o
loquuntur cuius natiuitas est in fine anni. sic
regnum romanoꝝ in fine mundi.

Incipit liber septimus de san
ctoꝝ festiuitatibus.

[illegible]

Gottesverkörperung
 Volk der Sündenbock

generally put for no advantage

John
Gould
Spring

Dec 2nd 1890

in eis supplicatōis voces fiūt. q̄ oīa cuz vestib[us]
 būilitatis ī letanijs fiūt. Quidē at stationes a
 veti lege initiū habuisse. qm̄ tūc ppl's iudeoz z
 etiā mlti gētilēs pueniebāt ī magnis solēnita-
 tib[us]. s. ī pascha z pēte. ut ibi orarēt ī tēplo. z dō
 grās psoluerent z offerebāt: qd̄ adhuc obfuat
 eccl'a pferri ytalie. vbi ī hebdomadib[us] pasche
 z pēte. ppl's de opidis z villis adiacētib[us] ciuita-
 tib[us] pueit ad eccl'az epālē. **Alie statōnes a ro-**
manis habuerūt initiū. q̄ eas marie frequētāt: q̄
cū incessionib[us] sctōz q̄rū suffragia iplozabāt
picula euasissent. cū pcessiōe veiebāt ad eccl'az
illi scti cui⁹ patrociniū fuerūt libati. laudes deo
cū grarūactōib[us] psoluētes. Ali. dīc in. vj. libro
ethimo. q̄ statō ex militari exēplo nomen acce-
pīt. p eo q̄ nulla leticia castris obuēniete sta-
tionē tristatō militū rescidit. Sūt at due spēs
statōnū. alie nāqz sūt generales. alie ptiētares
Generales sūt q̄ ī p̄dictis duab[us] septianis ad
matricē eccl'az fiūt. Ptiētares sūt q̄ ī diuer-
sis eccl'ijs fiūt. p p̄dicta causa. Fiūt q̄ qnqz ob
fuatōis cā. nulla alia cā īcedēte. ut cū in fe-
sto alic⁹ scti. ad e⁹ eccl'az vadit pcessiō a maiori
eccl'a. Fiūt etiā cū in festis dieb[us] ad diuersa al-
taria cū pcessiōe ob sctōz veneratōez venim⁹.
Institutō q̄ statōnū ex p̄dictis liquet. s. tñ ad-
dito: qm̄ sicut romani. p vitadis suis piculū sta-
tuerūt suas statōes ī vrbe. sic z alij ī suis ciui-
tatib[us] ob cās siles statōes instituerūt. In dieb[us]
aut statōnū voces seu cātica leticie cātāt. vicz
rñsoria vlt̄ antiphōe vlt̄ aliqd̄ hmōi. Qnqz etiaz
tūc missa celebrat ī eccl'a ad quā vadūt. z qnqz
nō. s. p̄ statōnē oratōne finita redeūt. Et nota
q̄ ppl's pmo puenit ī aliq̄ eccl'ia vicina illi ī q̄
debz esse statō. ut dcm̄ ē ī q̄rta pte sub ti. de ora-
tōne. Nempe bt̄is greg. q̄ statōnes ī vrbe ordi-
navit. xx. omelias euāgelij. diuerso tpe ī ill' di-
cēdas declarauit. alias vō stomacho lacescēte.
alijs pnūciādas pmisit. De solēnitate letania-
rū ī. vj. pte sub ti. de rogatōib[us] dcm̄ ē. Nota tñ
q̄ statōes fiūt p̄ p̄terita picula. Letanie vō q̄
rogatōnes vlt̄ supplicatōes īterptant. fiūt. p pi-
culū euitadis vt pmissuz ē. De solēnitate ieiuni-
orū. z d̄ vigilijs sctōz. dcm̄ ē ī. vj. pte sub q̄rta
feria q̄rte dñice d̄ aduētū. Hoc etiā nota q̄
natale dñi festū ē p̄ris. qz p eū fili⁹ īnotuit mū-
do. In h̄ ei apparuit caritas dei. q̄ nob̄ dedit fi-
liū suū. sicut dīc bt̄is iohes: festū tñ p̄ris. filiū
ē z spūssancti. In h̄ ei q̄ dī vbiū ītelligit p̄ vbi
z etiā alia rōe. qz. s. fili⁹ patrē maifestauit mū-
do. Pascha vō ē festū filiū. qz tūc xpc a mortuis
resurxerit. z verus de⁹ apparuit. Et nota q̄ solē-
nitas pasche āthonomasice dī solēnitas solēni-
tatū. sicut dī sctā sctōrū z cātica cāticoz: eo q̄
alia sctā z alia cātica excedūt: inde ē q̄ oēs di-
es dñicos reciprocamus. i. oēs dies dñice sunt

octaue hui⁹ festi. B̄r etiā festiuitas festiuitatū
 tū qz pma ē oīm festiuitatū: tū qz oēs bac dñi-
 ca coicare debent. In qbusdā tñ locis qd̄libet
 magnū festū pascha vocat̄ q̄ īnsit⁹. qz d̄ vitijs
 ad vtutes tñsire debem⁹. **P̄tecolste ē festū spūs**
sancti. Et q̄libz istaz solēnitatū ē solēnitas to-
tius trinitatis. qm̄ īdiuisa sunt opa trinitatis
licz vt pmissuz ē. q̄libz istaz magis vni q̄ alte-
ri appropet. Nō ē etiā īgrādū q̄ ppl's israeli-
tic⁹ tres pnciplr celebrat solēnitates. Primum
erat phase siue dies azimoz qd̄ ē pascha: quia
tūc de⁹ eos libauit a p̄tate pharaōis. d̄ fuitute
egipti. z a pcussiōe āgeli. linitis postib[us] de san-
guie agni īmolati. Nō ē fuit dom⁹ alic⁹ egiptij
vbi mortui n̄ iacerēt. nisi dom⁹ iudeoz vbi nul-
lus mortu⁹ ē. Secūdū erat pēte. qz tūc suscep-
rūt legē vt dcm̄ ē ī. vj. pte sub ipō festo. Terciū
scenophagia ī septēbri. qd̄ ex greco īterptatur
dedicatō siue firio tabnaculoz: ppl's ei israeli-
tic⁹. xl. ānis ī tabnaculis habitauit. in cui⁹ rei
memoriā h̄ festū celebrat̄ q̄ ī tabnacul' degētes
scenos ei grece tabnaculū dī. Nec festa q̄ septē
dieb[us] ptelabāt. p̄cipua dicebāt: z sabbatuz qd̄
īntueniebat dicebat̄ sabbatū sabbatoz. i. sab-
batū sctōz. Elez supaddiderūt z alia festa ob
euētus varios. vt encenia qd̄ celebrabāt hebrei
ī bieme. s. ī octobri. z vocabāt encenia nouā de
dicatōez tēpli. Lenon ei grece dī nouuz latine.
Qñ qñcūqz aliqd̄ nouuz fuerit dedicatū ence-
nia vocat̄: nā z si q̄s noua tunica īduīt enceni-
are dī. Nos aut duo illoz fuam⁹. s. pascha z
pēte. s. alia rōe q̄ illi: ipi ei celebrabāt pascha.
qz tūc ab egiptiaca fuitute libati sunt: nos vō
qz tūc p xpm̄ redēpti sum⁹. Illi celebrabāt pē-
te. qz tūc suscepūt legē: nos vō qz tūc spūssan-
ctū accepim⁹. Itē illi suscepūt legē ī tabul' la-
pideis ad duriciā cordis notādā. extrīsec⁹ sc̄p-
tā. qm̄ vsqz ad spūalē lre ītellectū n̄ p̄tegebāt: s.
spūssanct⁹ dat⁹ ē. lxxij. discipulis ī corde digito
dei. spūalē ītelligētiā eis dictāte. Scenophagi-
am etiā qdāmō celebram⁹ ī ascēsiōe dñi: qz p ta-
bernaculū ītelligim⁹ corp⁹ dñi. ī q̄ sub būanita-
te diuitas latuit. iux̄ illd̄ ps. In sole posuit ta-
bernaculū suū. Hoc itaqz tabnaculū xpc ī mor-
tali carne n̄ fugebat. qm̄ exultauit vt gigas ad
currēdā viā discurrez d̄ loco ī locū vt susceptū
mīsteriū adiplēt: s. tūc fixit z stabiliuit tabna-
culū. i. corpus suū. cū assumpt⁹ ē ī celū. sedens
ibi ad dextrā dei p̄ris. z regescēs ī patrimonij
alibus p̄ris bonis: donec ponat inimicos suos
scabellū pedū suoz. Hoc itaqz tria festa recte
ī euāgelio spūaliter celebram⁹. Nam iux̄ ps.
xpc captiuā duxit captiuitatē. quādo ī pascha
resurgens vinctos suos eduxit de lacu. ī q̄ n̄
erat aqua: ascendit ī altū. cū ī ascēsiōe exal-
tat⁹ est sup celos celoz ad orientez: dedit dona

De statum p̄m p̄p̄m d̄ v.
etia ad aliam

De statum p̄m p̄p̄m d̄ v.
etia ad aliam

De statum p̄m p̄p̄m d̄ v.
etia ad aliam

Natali d̄

pascha

*Duplicia. i. tota
R. H. Duplicia. singula
S. Duplicia*

hoibz. cū i pēte. effudit d spū scto sup oēm car
nē. Quarta vō feria p^o dñicā de passiōe ē d en
cenjz. put ibi dictū ē i sexta pte. Erāt qz z alie
q̄tuor solēnitates. n̄ tñ ita solēnes sic pcedētes
viz sabbatū. festū clāgoris. festū ppiciatōis. z
neomenia. Sigdē apō hebreos neomenia dca
ē. qz scdm lunarē cursuz mēses supputabātur.
Adene grece luna vocat: inde neomenia. i. no
ua luna. Apud nos vō neomenie sunt kalende
Erāt ei apō hebreos ipi dies kalēdaz ex lega
li istitutōe solēnes. Sane pstatin^o ipator ptes
tñsmarinas petēs. iueit eusebiū cesariē. ep̄m
viz sanctissimū cui dixit. Pēte a me vñ ecclia
tua dicit. Ille vō rñdit. Ecclia mea satis abū
dat i diuitijs. s̄ rogo te vt mittas p ptes mūdi
z noia sctōz z tpa passionū: z sub qbz z q̄liter
z i qbz locis passi sunt r̄scribas. Qd factū est.
Et r̄fert eusebi^o q q̄libz āni die plusq̄ qnqz mi
liū sctōz festa pcurrūt: excepta die kalēdaz ia
nuarij. q̄ itēdebāt gētiles epul^o z solēnitatibz. n̄
ad martirizādū sctōs. Et hiero. dic idē i eplā
q suo kalēdario pponit. Vñ greg. dic. Totus
mūd^o ē plen^o sctis. Et silz haymo dixit d āgel^o
q si qs creaturas spūales vidē posset. vidēt eas
ebullire i aere sicut mimos athomos i sol splē
dore. Et nō q null^o ascribēd^o seu ānūerād^o ē ca
talogo siue nūero sctōz. nisi p romanū pōtifi
cē. z nisi facta pri^o clara fide de illi^o vita z mira
cul. Dī āt cathalog^o vñs fmo. a catha. qd est
vñe z logos qd ē fmo. Et letania siue kalēdari
um. i qbz enūerāt scti p romanā ecclāz appro
bati. dī vñs fmo Letez scdm decretū pcili
affricani. nulla mēoria martirū pbabilit siue
solēnit accipiat. nisi aut vbi corp^o martiris aut
certe reliqe sunt. aut vbi fuit origo hitatōis vel
possessiōis illi^o. Nā altaria q p somnia z ina
nes q̄i r̄elatōes q̄rūlibz hoim vbicūqz pstitu
unt. oīno reprobāt. Itē statutū ē i pcilio aure
lian. q ep̄s si i i firmitate n̄ fuerit ipedit^o. ecclē
cui fuerit prim^o puta ep̄ali. die dñica deē n̄ dz
Que āt festiuitates celebrāde sint ptz ex pci
lio lugduñ. i q sic statutū ē. Dies dñici feriādi
sūt a vespā i vespaz. Itē festū natal^o dñi. scti ste
phani. scti ioh. euā. inocētū. scti siluestri. circū
cisiōis. theophanie siue ephie pascha cū tota p
cedenti z seqnti hebdomadibz. rogatōes cū tri
b^o. ascēsiō dñi. pēte. cuz duobz diebz seqntibz.
scti ioh. bap. duodeci aploz. scti laurētij. festi
uitates btē marie. oēs dies dñici. dedicatō scti
michael. dedicatō cuiuslibz oratorij. festū oīm
sctōz. scti martini ille festiuitates scz sctōz cano
nizatoz. q̄s singuli ep̄i i suis ecclijs cū clero z
p̄lo decreuerūt celebrādas. Reliqs vō festiuita
tibz q p ānū sunt n̄ sunt p̄li cogēdi ad celebrā
dū siue feriādūz. nec phibēdi. Quot psalmi. q̄t
rñsoria z q̄t lectōes. z q̄re i festis dicāt. dcm ē i

vj. pte sub ti. de nocturnis. Quedā āt festa di
cūt i totū duplicia. qdā simpl^o duplicia. z qdā
semiduplicia. Dicūt qdē duplicia i qbusdā ec
clesijs. p eo q rñsoria tā maiora q̄ breuia z v
sus a duobz cātāt. z qz oia icipiēda a duobz i
cipiūt: z qz ātiphone i matutinis z vespis du
plāt: dicūt ei p̄plete z ān psalmū z p^o. sicut est
festū natal^o dñi. scti stephani. pthomartizis. scti
ioh. euā. circūcisiōis dñi. ephie. purificatōis.
ānūciatōis. resurrectōis. ascēsiōis. pēte. scti ioh.
bā. bap. aploz petri z pauli. scti laurētij. assū
ptōis btē marie vginis. natitatis eiusdē. z de
dicatōis basilice. Premissa qdē sūt maiora du
plicia festa. Adiora āt duplicia festa sūt. scda z
tcia feria ifra octauas r̄surrectōis. Itē scda z
tcia feria ifra octauas pēte. p̄mēoratō scti pau
li apli. octaue aploz petri z pauli. z assumptō
nis. z qdlibz festū qd vna q̄qz ecclā duplex oz
diauerit celebrari. Semiduplicia āt festa sūt. i
qbz p̄missa oīno n̄ obfuaāt. s̄ tñ tciū sctū z vñ
timū rñsoria cātāt a duobz. nec icipit a duobz
nec duplāt ātiphōe. licz vñsus z breuia rñsoria
a duobz dicāt: z sūt hec semiduplicia festa sctō
rū. ādree. nicolai. lucie. thome apli. inocētum.
octaua ephie. agnetis. p̄uersiōis sancti pauli.
agate. mathie. cathedra scti petri. greg. augu.
ambro. hiezo. philippi z iacobi. marci euā. iue
tōis sctē crucis. r̄elatōis scti michael. octaua
ascēsiōis. ioh. ān portā latinā. barnabe apli.
octaua scti ioh. bap. marie magdalene. iacobi
apli. petri ad vicula. octaua. s. laurētij. bartho
lomei. decollatio. s. ioh. bap. octaua natitatis
btē marie. exaltatōis sctē crucis. mathei. luce.
simōis z iude. martini. cecilie. katherie. et alie
fm p̄suetudinē cuiuscūqz ecclē. / Sane iō hec
varietas circa festa fuaāt: qm̄ sic fm aplm stel
la differt i claritate a stella. sic etiā erit resurre
ctō mortuoz. Lū g fm beatū dyoni. ecclastica
gerarchia rep̄ntet aliq̄lit i suis actōibz seu or
dinatōibz celestē gerarchiā. i q scti scdm diuer
sitate meritoz suoz disponūt: iō ad h̄ rep̄ntā
dū varietas diuersoz officōz i n̄ra ecclā repit
Que igit festa i totū duplicia. q̄ simpl^o dupli
cia. z q̄ semiduplicia dici debeāt. liqdo ptz fm
misticū itellectūz. Nā scdm sctōs. visio dei erit
p̄mū oīm btōz. Que qdē visio erit maior vel
mior i oibz scdōz qd h̄ positi magis vñ min^o i ca
ritate (q̄ ē radix oīm meritoz). pfecerūt. Clerū
tñ sunt qdā spālia merita. scdm q̄ aliq̄ spālia p̄
mia habētibz alia merita. i futura glā p̄ferēt:
vñ spāle p̄mū sup essentialia reddēt martiribz
doctoribz z vginibz: qd p̄mū aureola dī: ita q
q̄ntū ad h̄ aliq̄ sancti duplex habebūt p̄mū.
scz essentialē. qd dī dei visio. et accidentalē scz
aureolā. z scdm h̄ festa sctōz possunt dici ma
iora vel miora. scz in qbz p̄mior rōnes magis

Qui dñs celebrandus p̄

vel min⁹ repiri possunt. Quia igr̃ bñ dñs inē
oēs sc̃tōs s̃blimiori p̃mio potit̃. q̃ntū ad p̃miū
cēntiale. 7 rōes etiā accidētaliū p̃miōz sibi cō
petūt: iō ei⁹ festū totū duplex dī cē. Sic ē etiā i
festiuitatibz ad honorez xp̃i statutis. Quia vō
p̃r eos angeli secūdum obtinēt locū. 7 p̃r illos
ap̃li 7 martires. 7 p̃r ip̃os aliū: iō sc̃dōz eoz plu
ra ṽl pauciora essentialia et accidētalia p̃mia.
ip̃oz festū ṽl totū duplex. ṽl semiduplex t̃ sim
plex dī ab eccl̃a militāte. q̃ vestigia triūphātis
imitat̃ p̃formit̃ celebrari. Qñqz vō alia p̃sīdēa
tōne dicūt festa duplicia. qñ vicz eadē die duo
festa p̃currūt. 7 tūc min⁹ cedit maiori. Nā die il
la d̃ festo excellētōri officiū celebrat̃. 7 de mīori
fit solūmō p̃mēoratō 7 illi⁹ officiū ad diē sequē
tē refuat̃. sic fit de bñs petro 7 paulo. Si q̃ ea
dē die plura festa p̃currāt. 7 oēs sūt martires:
illi⁹ q̃ inē eos maioris erit noīs officiū celebret̃
Si vō alī p̃fessor. 7 ali⁹ martir. vel martires: si
p̃fessor maioris sit noīs q̃ martir. ṽl p̃uilegia
t⁹ vt bñs martin⁹. 7 c⁹ generalit̃ officiū iñstituit
eccl̃a: dicēdū ē officiū d̃ p̃fessore. 7 p̃mēoratō fa
ciēda ē de martire. siñ at̃ celebrādū ē d̃ martire
Itē si festū andree venerit i p̃ma dñica d̃ aduē
tu. fiet i sc̃da feria d̃ sc̃tō andrea. Itē etiā dici
m⁹ de q̃libz festo ap̃loz et martiz. si occurrit i
p̃missis dñicis p̃uilegiatis. Itē si festū hñs vi
giliā p̃tingit i sc̃da feria. celebrat̃ officiū de vigi
lia 7 ieiunāt i sabbato añcedēte. Si at̃ i q̃cun
qz alia dñica a p̃uilegiatis. i. q̃bus historie ap
propate iueniūt euenerit festū ap̃li. ṽl alic⁹ p̃ci
pui martiris. ṽl alteri⁹ sc̃ti q̃ p̃p̃riū habeat offi
ciū: attēdēdū ē vtz seq̃ns ebdomada siue singu
li dies ip̃i⁹ p̃p̃riū habeāt officiū. qd̃ si hñt. fiet
officiū d̃ dñica. 7 festū sc̃ti fiet i sc̃da feria. Si
vō n̄ h̄z. fiet officiū de festo i dñica. 7 officium
dñice fiet i sc̃da feria: 7 sic dñica qñqz cedit fes
to. qñqz ecōuerso. Circa vigilias sc̃tōz q̃re sic
vocāt̃. 7 vñ ortū habuerūt. dñm ē i. vj. pte sub q̃z
ta feria fc̃ie hebdomade aduēt⁹. Porro c̃ca
festa q̃ i septuagesima seu i tpe passiōis siue añ
illud occurrit. sic ē festū sc̃te agate. cathedra s̃a
cti petri. sc̃ti mathie. añūciatōis dñi. festū sc̃ti
gregorij: festū etiā patroni cuiuslibz eccl̃e si ac
ciderit ṽl añiuersariū illi⁹. ṽl pascha alic⁹ año
tinū: generalit̃ dicim⁹ q̃ cantica laudis. s. Te
deū laudam⁹. Gl̃ia i excels⁹ 7c. 7 ite missa ē i il
lis debēt catari. 7 oīa q̃ catarēt i illis. si i alijs
tp̃ibz p̃tingerēt. p̃ter allā: qñ festa h̄mōi ad tps
pasche p̃tinē noscūt̃. Sz q̃re nō dī tūc allā sic
alia c̃tica leticie. Rñdeo qz illd̃ ē magis c̃ti
cū leticie q̃ alia. q̃ sunt magis obsecratōes seu
gr̃arūactōes q̃ c̃tica leticie. licz etiā i ill̄ sit ali
qua leticia p̃ferti i c̃atu. Si vō opponat̃ q̃ gl̃ia
in excels⁹. qd̃ ē p̃p̃riū natal̄ dñi: 7 ite missa est.
qd̃ ē laus seu c̃ticū resurrectōis: 7 te deū lau

*De dñi laudam⁹
gl̃ia in excels⁹
Te deū*

dam⁹. qd̃ significat leticiā. p̃ dragma inuēta. nō
debeat i festo añūciatōis dñi catari. p̃ eo q̃ p̃
missa i aduētū dñi nōdū sua tpa hēbant. qz do
min⁹ nōdū ea i rebz hūanis fuerat. p̃secut⁹. Ne
spōdēt q̃ solēnizare p̃tēdūt. q̃ h̄ festū est oīm fe
stoz xp̃i q̃i fons 7 origo seu iitiū: qñ 7 si nata
le dñi. ṽl passio. ṽl inuētio dragne nōdū erat i
re vel i tpe: habebāt tñ i spe. qñ i spe eoz. p̃di
gia p̃cedebāt. Annotinū pascha vocat̃. qñ ali
qs diē q̃ baptizat⁹ ē celebrat̃ añuatū qd̃ forte su
mit̃ a gētilibz. q̃ diē i q̃ ad miseriā nascebat̃ na
taliciū obf̃uabāt: i q̃ celebratōe officiū pasche
dī catari p̃ter allā si i tpe q̃dragesime p̃tingat.

Et nō q̃ hec tria. s. Te deū laudam⁹. Gl̃ia i
excels⁹ 7. Itē missa ē. sese p̃comitat̃. 7 ē rō. Nā
gl̃ia i excels⁹ significat illd̃ ineffabile gaudiū qd̃ ā
gel⁹ pastoribz nūciauit dicēs. Annūcio vobis
gaudiū ma. qz nat⁹ est nob̄ hodie saluator. Itē
missa ē. qd̃ ē dñm. ite ad p̃pria. missa ē p̃summa
ta: desig̃t accessus pastorz ad locū nat̃itatis xp̃i
dicētū adinuicē p̃r āgelicā añūciatōz. Trālea
m⁹ vsqz bethleē. 7 videam⁹ h̄ ṽbū qd̃ factū est.
Quia q̃ p̃r añūciatōz āgeli. secur⁹ ē pastorz ac
cessus: iō merito qñ sac̃dos dic. Gl̃ia i excels⁹. i
q̃ p̃dñm āgelū rep̃ntat. dī etiā dici. Itē missa ē.
Sic̃ 7 qñ hec duo dicūt ṽl omittūt̃. Te deū
laudam⁹ ad nocturnos dī ṽl omittūt̃. qñ ibi gau
diū 7 laudes celi 7 t̃re creatoris 7 creature. ca
pitis 7 mīstroz desig̃nt̃. sic et i gl̃ia i excels⁹ ce
lū 7 t̃ra creator 7 creatura. caput 7 mēbra. cū
laude 7 gaudio noīant̃: imo v̄e oīa q̃ ibi ip̃lici
te p̃tinēt h̄ exp̃licite ponūt̃: merito igr̃ qñ illd̃
dī. h̄ nō dī omitti. Celerūt̃ nō sp̃ p̃missa se p̃co
mitant̃. Nā i festo cathedre bñ petri etiā si oc
currat in q̃dragesima qd̃a eccl̃e dicūt̃. Te deū
laudam⁹. cet̃is laudibz tacitis: qz h̄ c̃tico vt̃i
solem⁹ ad intronizādos i sedes suas. 7 bñs pe
tr⁹ ea die fuit i cathedra āthiocena itronizat⁹.
Itē i cena dñi dī. Gl̃ia i excels⁹. 7 ite missa ē. si
ep̃us assit. 7 chr̃ismatis celebret̃ officiū. 7 i sab
bato sc̃tō dī. Gl̃ia in excels⁹. h̄ nō ite missa est: i
ip̃is tñ diebz nō dī. Te deū laudam⁹. Itē i die
natiuitatis dñi dī. Gl̃ia in excels⁹. in p̃ma mis
sa: h̄ ite missa ē nō dī. ne p̃pls licētiatum se cre
dēs. n̄ audito maturio discedat. Et p̃p̃t h̄ etiā
qd̃a tūc refuat̃ finalē collectā p̃me misse donec
maturie expleāt̃. cōcludētes postea missaz sub
bñdicam⁹. Sed alia rō ponit̃ i q̃rta pte sub ti.
de orōe nouissima. Secundā etiā missaz eodez
modo finiūt̃. In q̃busdā tñ eccl̃ijs dī tūc. Ecce
p̃pleta sūt oīa. nec dat̃ p̃plo licētia recedēdi. vt
sciat se debē t̃ciā missaz audire. i q̃ demū dicūt̃
ite missa ē. In eccl̃ijs aut̃ in quibz fit officium
ambrosianū. in tpe q̃dragesime nulli⁹ sc̃ti festi
uitas celebrat̃. h̄ tñ p̃memoratō fit. Et idip̃m
antiq̃ decreta i alijs eccl̃ijs seruari iubebāt. et

*De festo Gaudii in h̄p̃e
m̃p̃ p̃p̃ta*

antiqu^o p^{ro}mūiter sic fiebat. In illis q^{ui} eccl^{esi}is p^{ri}us sacrificat q^{uam} euāgelium cāte^{re}. De officio festo^{rum} q^{uod} tpe aduēt^{us} occurrit dcm ē i sexta pte i ti. de tpe aduēt^{us}. De festis vō a resurrectione vsq^{ue} ad octauā pēte. hec regl^a generalit^{er} i qbusdaz eccl^{esi}is fua^t q^{uod} i oīb^{us} scōz festis canit^{ur} historia. Bt^{us} vir. Hec i apl^{is}. martirib^{us}. cōfessorib^{us}. vginib^{us}. hec i vno z i plurib^{us} frequēta^t. Eliz ei iste bt^{us}. xpc ē. fm regulā ciconij caput et mēbra. Hic ē ei martir. de q^{ui} dī i ātiphona. Filie bir^lm. quē scōm caput coronauit dñs stola im mortalitatis. i h tpe solēnitatis z leticie: z fm mēbra postea coronabit i illo tpe qd p istud significat. qd erit et^{er}nitatis z gl^{ori}e. Hic ē ei q loq^{uitur} i officio. qd h tpe frequēta^t. s. p^{ro}teristi me de^{us}. Hic ē vitis vā. z scī sūt palmites. sic dī in euāgelio. Ego suz vitis vā. ioh. xv. c. qd silr h tpe frequēta^t. Et scōm pmissa ptz q^{uod} etiā i festo duoz v^{el} pluriū scōz debz dici i p^{re}dicta ātiphona. Filie bir^lm vēite z videte martirē. s. xpm: z nō martires z alia in pl^{ur}i sicut faciūt qdā. I frequētam^{us} at h tpe i festiuitatib^{us} scōz. idētitatē officioz. eo q^{uod} i suo sigⁿificato idē erit denarius oīm z qz tūc gl^{ori}ificati er^{unt} vñū cū xpo h tpe gl^{ori}ificato. Sed qrit qre i tpe paschali nō celebra^{mus} festa scōrū q^{uod} cū xpo resurrex^{er}it vel cū eo celos ascēder^{et}. Debem^{us} ei de illoz gl^{ori}ificatōne gaudē z solēnizare sic z de alijs factis: cū certim^{us} eos celos ascēdisse. Rñdeo iō nō solēnizam^{us} qm ad iferos descēder^{et}. solēnizam^{us} ei scōz natalicia. qñ vicz celo nati sūt. vt pmissuz ē. n qñ iferno. de q^{ui} dcm ē i. vi. pte sub pasceue. p^{ro}pt etiā dici q^{uod} de gl^{ori}ificatōe scōz i aīa i pascha v^{el} saltē i ascēsiōne festare deberem^{us}. s. nō possum^{us} p^{ro}pt autoritatē officioz illoz diez. Obūbrat^{ur} em solēnitas illoz autoritate maioris solēnitatis. qz adueniēte pncipe cessat mgrat^{ur}. Et iōo statutū fuit vt p alia tpa anni dieb^{us} qbz eis de dicatē fuerit eccl^{esi}e festa illoz celebrē^t. Ul scōz beda^t i dedicatōe eccl^{esi}e i q^{ui} nouē lectōes dicūt: fit festū de ill. sic z festū bt^{ri} ioh. bap. fit ad finē augusti: q^{uod} tñ circa pascha mortu^{us} fuit: z festuz bt^{ri} iacobi p^{ro}postelle i iulio. q^{uod} tñ fuit tpe paschali occisus. Bt^{us} qz petr^{us} ap^{osto}l^{us} fuit i carcerat^{us} h tpe. Facta ē ei p^{re}dictoz festoz mutatio. qz tāta erat festiuitas pncipis oīm. q^{uod} nō poterāt tūc celebrari solēnitates satellitū. iux^{ta} illd. Lede maiori. Clerū tñ festa scōz vetis testa. vt abraam ysaac. dauid. daniel. z alioz p greciaz z apud venecias colī dicūt. z ibi habē eccl^{esi}as. De machabeis dē put sub ipso festo dicetur. Circa octauas notādū ē. q^{uod} octauā diē leuitic^{us} liber i sinuat dicēs. Dies octau^{us} erit celeberrim^{us} atqz sanctissim^{us}. Sane octauē sanctoz iō celebrāt. qz sicut p^{ri}m^{us} dies sigⁿificat natiuitatē eoz scz q^{uod} liter nascūt celo et i societate āgeloz z factozū.

patz. qñ aīe eoz a corpib^{us} sepāt: ita i octauis recolētes resurrectionē eoz. p^{ro}ptulatur resurrectioni eoz. Et attēde q^{uod} q^{ui} rūdā scōz celebrant octauē. ne h misterium lateat: nō aut oīm ne vilescat. Si ei nō valem^{us} oīa festa celebrare scōz. qñtomin^{us} octauas eoz. Si igit alioruz scōz octauē solēnes sunt. qñtomagis scī sanctorz scz dñi natiuitatis octaua solennis erit. Elide^t at q^{uod} natiuitas dñi nō habeat octauā. qz illa tēdebat ad mortē. Obi^{it} ei scōz iō habēt octauas. qz tūc ipi nascūt ea natiuitate q^{uod} ē ad vitā eternā. Post illā em natiuitatē q^{uod} ē in morte. spanda ē gl^{ori}a resurrectionis q^{uod} dat in octaua: nō p^{ri}m^{us} natiuitatē. q^{uod} ē ad mortē. Scōm h etiāz videt^{ur} q^{uod} natiuitas bt^{ri} marie. natiuitas bt^{ri} ioh. bā. bap. nō habēt octauā: nec etiāz resurrectio dñi i q^{ui} dñs recepit stolā corpis q^{uod} generalit^{er} oīnib^{us} fidelib^{us} dabit^{ur} i octaua. iā em ipa dñi resurrectionē facta erat i re. Quia igit diuerse ecclesie i diuersis festiuitatib^{us} octauas celebrāt: iō ne illas rep^{re}hēde videamur. dicim^{us} q^{uod} duplex ē octaua. s. reuerētie siue veneratōis siue deuotionis z institutōis. Octaua reuerētie ē festiuitatū pasche. pēte. natiuitatis bt^{ri} vginis. z beati ioh. Celebrāt em octauē eoz p sola deuotōe nō p alio misterio. Octaua etiā deuotōis ē i scī patronis eccl^{esi}az. z in scō nicolao. z in maria magdalena z similib^{us}: q^{uod} octauas nō habent. s. qdā eccl^{esi}e ob deuotōnez eas faciūt. Octaua vō institutōis q^{uod} ripta ē. qz ē octaua sigⁿificatōnis. suppletōis. alteri^{us} negocij sigⁿificatōis. et future gl^{ori}ificatōis. Octaua sigⁿificatōnis ē. vt octauē scōz vigiliās habētū. z festi dedicatōnis eccl^{esi}e. qd fit i signū q^{uod} dedicabit^{ur} eccl^{esi}a. i. extrema et plenissima dedicatōe dicabit^{ur}. tūc iō ē copulabit^{ur} xpo. dicare ei ē copulari. Et octauē martiz. qz ipi p ea q^{uod} passi sunt z ex eo q^{uod} hanc vitā p nihilo habuer^{unt}. oñderūt q^{uod} erat vita im mortalis. Tñ octauē inocētū dici possunt octauē sigⁿificatōis: qz p eas resurrectō n^{ost}ra sigⁿificat^{ur}. put s^{ed} festo illo dice^t. Et etiā octauē bt^{ri} petri z pauli. z q^{ui} rūdā scōz. q^{uod} sigⁿificāt stolā scōam. s. gl^{ori}ificatōez. quā i octaua etate habituri sunt. Sz qre ob similit^{ud}inē etiā cāz nō celebratur octaua passiois dñi. Sicut ei xpc q^{uod} est sol iusticie nat^{us} ē. nō p^{ro}pt se. s. vt lux n^{ost}ris mētib^{us} q^{uod} eram^{us} in tenebris apparēt: sicut etiā baptizat^{ur} ē nō p^{ro}pt se. s. vt n^{ost}ra pctā lauaret: sic mortu^{us} ē. nō p^{ro}pt se. s. vt nos moreremur pctō p qd nos libera^{ret} a morte. Rñdeo iō. qz supueniēs festum leticie obūbrat z abolet p^{ro}memoratōez tristicie. p^{re}terea licz reddat rō qre pmissē octauē fiat. nō tñ vsqz quaqz i similib^{us} erigit^{ur} q^{uod} octauē fiant. Nā xpc fuit circūcisus carnaliter vt circūcidamur spūaliter: ieiunauit vt ieiunem^{us}. pedes lauit vt lauem^{us}: nec tñ octaua illoz aut similitū.

celebram⁹. Sed et octauae sc⁹z ob cāz dissimile celebrat⁹ vt pmissuz ē. Rursus dissimilem h³ cām octaua paschalis solēnitatis cui nō fit octauae mīsteriū. Octaua tñ addit⁹ p⁹t octo beatitudines. q̄ i illa solēni octaua p⁹ciunt⁹. put dcm̄ ē ibi: et etiā octaua pēte. q̄ et iō celebrat⁹ vt opum spūssancti psummatio declare⁹. Est enī oīm octauaz rō general⁹. q². s. octauae redit ad caput. qd̄ et d̄ b⁹itudinib⁹ i li. de doctrina xp̄iana asserit aug. idēq³ dies p⁹m⁹ ē et octau⁹. s. dñi c⁹: et iō resurrectō dñi dē facta i octaua. i. i die dñica. Idcirco igr obfua⁹ celebrat⁹ octauaz vt reuertamur ad p⁹mū inocētie statū: i c⁹ inocētie recordatōe i octauo die circūcisio agebatur vt mens circūcisa fieret ab oī carnali p⁹tagiōe. Octaua suppletōis ē octaua natiuitatis dñi. q² i ea supplem⁹ qd̄ min⁹ factū ē i festo natiuitatis: q² ei i natiuitate multū actū ē d̄ p⁹tu et paz de p⁹uriēte. iō i octaua plen⁹ agit⁹ de p⁹uriēte: qd̄ apparet i rñsorij⁹ et i ātiphōis laudū. et i diurno officio ipi⁹ octauae. Et ob simile etiā cāz celebrat⁹ octaua ephie. Octaua alteri⁹ rei significatōis ē similis octaua natiuitatis. put ibi dictū ē. et octaua agnetis: i ea ei repñtat⁹ q² beata agnes octaua die visa ē glīosa a qbusdā fidelib⁹. put sub ipō festo dicet⁹. Octaua future glīficatōis ē. vt octaua obit⁹ cuiuslibet sc⁹i. Itē nō q² tñ b⁹tis stephan⁹ et laurēt⁹ hñt inē martires octauas instōis. solus vō b⁹tis martin⁹ inter p⁹fessores. De octauis pasche et ascēsiōis et natalis. dcm̄ ē i. vj. pte sub ti. d̄ pascha. Licet āt r̄gularit⁹ i octauis festiuitatū fiat i missa officiū sicut i ipis festiuitatib⁹. p eo q² octaua eadē dies cū ipō festo censet⁹: s. tñ fallit i octauis ap⁹lo rū petri et pauli i qbo dē officiuz de martirib⁹. Licet ei vna et eadē die ābo passi fuerit. n̄ tñ eodē die d̄ vtroq³ i eccl^a solēnizat⁹. put sub eorū festo dicet⁹: ideoq³ vtriusq³ officiū neq³ in octaua fieri. cū vnā diē dūtarat ābo habeat. p octaua: oportuit q² q² i eorū octaua aliqd̄ cōe officiū inuenire⁹. et iō q² eorū martiriū maximi fuit meriti. officiū dē d̄ martirib⁹. q²uis et d̄ vtriusq³ p⁹cipuis actib⁹ mētio i ipō officio habeat⁹. Fallit etiā s i octauis b⁹i laurētij. i q̄ tria p⁹cipue valde p⁹mēdabilia fuerūt. viz pietas i elemosinis. firma stabilitas i fidei p⁹fessioe. et martiriū spāle. De p⁹mo agit⁹ i vigilia. de scdo i festo. et iō d̄ tercō agi oportuit i octaua. Elez licet eccl^astica officia ab aduētū dñi qd̄ ē tps r̄nouatōis ichoari i p⁹hemio. vj. p⁹ris dixerim⁹: i hac tñ pte simplici⁹ cedētes kalēdariū p⁹seqm⁹ur a mēse ianuazij inchoādo de aliqbo anni festiuitatib⁹ seriatim aliq spālia apponentes. viz. De sc⁹is fabiano et sebastiano. De sc⁹a agnete. De p⁹uersione sc⁹i pauli. De sc⁹o iuliano. De sc⁹a agata. De purificatōe b⁹e marie. De cathedra sancti

petri. De ānūciatōe b⁹e marie. De sc⁹is philippo et iacobo. De inuētōe sc⁹e crucis. De reuelatōe sc⁹i michael. De sc⁹is geruasio et p⁹thasio. De sc⁹o iohē bap. De sc⁹is petro et paulo. De maria magdalēa. De festo septē frat⁹z. De sc⁹o iacobo ap⁹lo. De septē dormiētib⁹. De vincula sc⁹i petri. De machabeis. De inuētōe sc⁹i stephani. De trāsfīguratōe dñi. De sc⁹o laurētio. De assumptōe b⁹e marie. De sancto bartholomeo. De decollatōe sc⁹i iohis. De sc⁹is felice et audacto. De natiuitate b⁹e marie. De exaltatione sc⁹e crucis. De sc⁹o matheo ap⁹lo. De sc⁹is mauricio et socijs suis. De b⁹o luca. De sinōe et iuda. De festo oīm sc⁹z. De officio mortuorū. De sc⁹is q²tuor coronatis. De sc⁹o martino. De sc⁹o andrea. De sc⁹o nicolao. De venerabili beda p⁹esbitero. De sc⁹o thoma ap⁹lo. De festis sc⁹z stephani. iohis euāgeliste. et innocētū. De ap⁹lis. De euāgelistis. De martiribus. De p⁹fessorib⁹. De virginib⁹. De officio festi de dicationis ecclesie.

De sanctis fabiano et sebastiano.

Festo beatorū fabiani et sebastiani duplex collecta i

qbusdā eccl⁹is i missa dē. et insolito more vtq³ vno p dñm nrm tñiat⁹. Tū q² ipso vnico dei filio ihu xpō mediāte. ābo ad palmā martirij pueniūt. Tū etiā q² licet diuersi passi fuerit t⁹pib⁹. eccl^a tñ p⁹t ingētia vtriusq³ merita. vtriq³ piter et p⁹ncipalit⁹ solēnizat. et vtrāq³ collectā vno eodēq³ cōcludit.

De sancta agnete.

Festū beate agne

tis caret octauis. s. institutōis. h³ tñ octauā alteri⁹ negocij significatōis. vt iā dcm̄ ē i p⁹hemio. Qd̄ q̄ dē i kalēdario agnetis scdo. n̄ dē p⁹t s q̄ illd̄ sit festū octauaz eiusdē. nec i eccl^a p⁹nūciat⁹ nec i kalēdario scribit⁹ octaua: s ē alia solēnitas d̄ eadē r̄perita. p⁹t miraculū. qd̄ dā qd̄ octaua die p⁹ei⁹ obitū cōtigat. ad tumulū illi⁹ parētib⁹ suis ploratib⁹. Intelligit⁹ q̄ agnetis scdo. s. festo. Tñ meli⁹ dicet⁹ scdo agnetis. De s etiā dcm̄ ē sub q²rta pte sub simbolo. Quia vō p⁹fecti fili⁹ eā adamauit. iō recte i ei⁹ festo cātat⁹ itroit⁹. Adde expectauerūt pecca. 7c.

De p⁹uersione sancti pauli.

Conuersio sancti

pauli ap⁹li facta ē eodem āno q̄ xp̄c passus ē. et stephan⁹ lapidat⁹: āno qd̄ n̄ natura li s emergēt. Nā xp̄c passus ē octauo kal. ap⁹lis. stephan⁹ eodē āno tercō die augusti lapidat⁹. Paul⁹ vō. viij. kal. februarij p⁹uersus ē. Et aut cōuersio potiusq³ aliorū sc⁹z celebrat⁹ tri-

plici rōne. Prō pte exēplū. ne qd qntūcunqz pctor despetet de venia. qn tātū i culpa. pspicit postmodū talē fuisse i grā. Scdo pte gaudiū. sicut em ecclā magnā habuit tristitiā i ei⁹ psecutōne. ita maximā habuit leticiā de ei⁹ cōuersione. Tercō pte miraculū qd dñs i eo oñdit. dū de seuissimo psecutore fecit fidelissimū pdoi- catores. In h festo dī epla. Saul⁹ adhuc. q est act. ix. Et euāgelii. Dixit simon petr⁹ ad ihm qd ē mathei. xix. c. Bicit⁹ z ad horas capitulū Erat quidam discipulus. act. ix. c.

De sancto iuliano.

Julian⁹ iste cui⁹ fe

stū sit. v. kal. february. fuit epus ce- nomanen. q simon ille fuisse dī. quē dñs a lep mūdauit. z q dū ad puiuiū inuitauit. Hic eti- am dī esse ille iulian⁹ q ab itineratibz p inue- niēdo bono hospitō inuocat. eo q i domo eius fuit dñs hospitāt⁹. Alij dicūt q ē ille q patrē et matrē occidit. d q seqt. Fuit qz z ali⁹ iulian⁹ de alemonia. q desiderio martirij se vltro psequenti bus offerebat. Eñ crispin⁹ psularis iussit eum occidi. Qd ipe iulian⁹ audies. statū foras pfi- lijt. z qzēti spōte intrepid⁹ se opponēs. ptin⁹ icū feriētis excepit. Fuit insup ali⁹ iulian⁹ frat⁹ bti iuliani. q tēpla ydoloꝝ pmissu theodosij impa- toris vna cū fratre destruebat: ad c⁹ vbi hō vi- uis sup plaustz mortuū se fingēs mortu⁹ ē. Iu- it etiā qrt⁹ iulian⁹ q vtrūqz pentē nesci⁹ occidit s p⁹ multā penitētiā sub specie mēdici leprosi recepit i domo sua āgelū: a q audire meruit. q dñs suā penitētiā acceptasset. Fuit etiā qnt⁹ iu- lian⁹. nō scūs s apostota sceleratissim⁹. Prō ei monach⁹ fuit. deinde impator roman⁹. vt di- cetur sub festo inuentōis sancte crucis.

De sancta agata.

Eata agata post

multa tormēta i carcē mortua ē. ad cui⁹ caput i tumulto posita ē visibilē tabula p angeli mīsteriū. in qua scriptū erat. Adntem sanctā spontaneā. honorē deo. z patrie libera- tione: ideoqz psuetudo inoleuit. cū tabula ei⁹ imaginē ptinente fieri pcessionē.

De purificatōe beate marie virginis.

Inter cūctos san

ctos gliosa dei genitrix vgo sp ma- ria pmatuz obtinet. vtpote q ē scis dignior z excellēior vniuersis: i cui⁹ honorē ec- clesia i qtuor āni tpibz. qtuor solēnes celebrat festiuitates. vicz. ānūciatōez. assumptōez. nati- uitatē. z purificatōez. Omni ei tpe ipaz i mēo- ria hre debem⁹. q omi tpe ad filiū suū p nobis pctoribz intercedit: qz due sunt sibi z dño nro

pmies. s. purificatō z ānūciatō. De aut qtuor festiuitates fiūt scdm qtuor bñdictōes q i ipi⁹ vginis salutatōe ptinēt. Prima ē. Que maria grā plena. q pme festiuitati ppetit. s. ānūciatō ni: qn vicz eā āgel⁹ salutauit. z de spūsanto cō cepit facta grā plena. Secūda ē. dñs tecū. que ppetit assumptōi. qn vicz assumpta ē i celū: qz tūc fuit cū dño suo. i. filio vt ē dñs: añ ei n vide rat cū dñm ita māifeste i se. Tercia bñdictō ē. bñdicta tu in mulieribz q ppetit natiuitati. qz tūc nata ē mlier in vfo scificata. nulla ei alia mlier fuit i vfo scificata: z iō dca ē castz pte singularitatē. qz nūq demōes castz illd frege- rūt. Quarta bñdictō ē. bñdict⁹ fruct⁹ vtris tui q cōgruit qrtē festiuitati. s. purificatōi. qz tunc obtulit illū benedictū fructū i tēplo. Quidam etiā faciūt qntuz festū. s. de cōceptōe bte marie. dicētes q sicut celebraē de morte scōꝝ. nō pte mortē. s qz tūc recepti sunt i nuptijs eternis: si militer pōt celebrari festum de cōceptōe. nō qz sit cōcepta (qz in peccato est cōcepta) sed qz ma- ter dñi est cocepta. asserentes hoc fuisse reuela- tum cuidā abbati in naufragio constituto. qd tñ nō ē autenticū. vnde nō ē approbandū cū cō- cepta fuerit i peccato. scz p pccubitū maris z fe- mine. Elerūtñ licz fuerit cōcepta i pctō. dimis- sum ē ei illud originale pctm. z sanctificata fu- it i vtero. sicut z hiēmias. z scūs iohes bapti- sta: qre merito natiuitas ei⁹ z bti iohis bap. ce- lebrat: natiuitas dico ex vfo. qn vicz i lucē seu i mūdū pdierūt. Sed natiuitas eoz i vfo. s. qn ifuse sunt aie i corpibz eoz nō celebraē vt p- missuz ē. Sertū etiā festū ē festiuitas parietis. scz festū natalis. Sz qm tūc ē etiā sit festū filij qd plenū erigit officiū. iō n solēnizat d illa vs- qz i octauas: tūc vō solēnizat. sic iā dcm ē in p- hemio. Septimū qz festū ē bte marie ad marti- res. de q sub festo oim scōꝝ diceē. Quia vō festū purificatōis fm hui⁹ septie pris diuīsiō nē i ordie tpis alia festa vginis pcedit. idcirco hic de illo dicam⁹. Est at hodie duplex festū. p- mū q ad partū qd dī festū ypapāti. i. obuiatō: qz in illa solēnitate āna pphetissa z simeon ob- uiauerūt bte marie veniēti filiū suū xpm in tē- plū offerre: ypapātos em grece dī obuiatō lati- ne. ab ypo qd ē ire. z anti. qd ē cōtra: q aduen- tus dñi in templuz significat aduentum ei⁹ in ecclesiam z in mentez cuiuslibet fidelis anime que ē templū spūale. Hūc aduentū pdixit dñs p malachiā. pphetā. iij. Ecce ego mitto angelū meū z pparabit viā ante faciē meā. z statū veni- et ad templū sanctū suū zc. Qel dī ypapāti. i. pntatio: ex eo q xpc in templū est presentatus Scdm q ad parientē. z dī festū purificatōis. qz btā vgo licz purificatōe nō indigēt. nec legi purificatōis obnoxia tenerē. qz nullo modo

De festo conceptus, et de pnta-
tione septu

generibz pctōz scz cogitatōis locutōis z opatō
nis. Et qz i deū. i. primū z i nos peccam⁹. vñ b
bñficiū pōt esse triplex bonū qd vñtute clauuz
pctōz i ecclā pseqt. Primū ē absolutōis a rea
tu onfio. Scdm ē pene purgatorij i tpalē pmut
tatō. Terciū pene tpal fm pte rlaratō. Quaz
to ppe debitu. qz. s. triplz paut z pascit nos. s.
vbo. exēplo z tpali subsidio. Quīto ppe exēplū
vt scz null⁹ despet. etiā si ticio xpm negauerit sic
ille: si tñ velit cū eo deū corde ore z ope pfiteri.

Nec ē pēmittēdū. qz b festū de icathedratōe
scī petri. olī festū bñ petri epulaz dicebatur.
Fuit ei mos gētiliū fm mgrm iohēz beletb. ā
nis singlis i mēse february hac die vinū z epu
las deo offerre sup sepulc parētū: moti forte p
pter illd thob. iij. panē tuū z vinū tuum sup se
pulturā iusti pstitue. qz d nocte dñmōes psume
bāt: ipsi tñ ab aiabz cca sepulc obezrātibz (qz
vmbas vocabāt) vastari putabāt. qī aīe a cor
poribz egresse carnales regrāt cibos. qd beat⁹
aug. reprobat i fmōe b⁹ diei. Hoc etiā scī pa
tres extirpare volētes. festū d icathedratōe scī
petri. tā de illa q rome qz etiā de illa q ātiochie
fuit scā: statuerūt fieri illo die q talia a gētilibz
fiebat. Un ab ill epul b festū psuevit appellari
festū. b. petri epulaz. Hac tñ die n dī i qbusdā
ecclīis nisi vna collecta. z d illa icathedratōe q
fuit ātiochie scā. Bz āt epla. Petr⁹ apls fu⁹
q ē. j. pet. j. z euāgelīū. Eleit ihs i ptes. mathei
xvi. Tract⁹. Tu es petr⁹. math. xvi. Ad hō
ras dī caplm. Petr⁹ apls. j. pet. j. In festo
bñ mathie apli dī epla. Erugēs petr⁹ i medio
act. j. c. z euāgelīū. Confiteor tibi pz. math. xj.

De annūciatōne beate marie virginis.

Estū ānūciatōis

bte marie est. qm āgel⁹ ei bonos ru
mores nūciauit. z ipa saluatozē pce
pit. Tūc āt iplete sunt pphie. Un ecclā legit z
cātat de pphetis. qre itroir⁹. Korate celi de. z
nubes. i. pdicatores. pluāt. i. annūciēt. iustū. i.
xpm. q āthonomasice dī iust⁹: apiaē trā. i. bñ
vgo. apiaē iquā p psensuz. z germiet. i. picipiat
saluatozē. i. xpm. De b dcm ē sub pma dñica d
aduētū. Epla ē. Egrediet vga. esa. xj. Alie tñ
ecclē dicūt. Locut⁹ ē dñs ad achaz. q ē eiusdē.
vij. c. Euāgelīū ē. Adiss⁹ ē gabriel. luc. j. Et qd
ibi dī. z b mēf. zc. sic exponit: b mēf scz mar
ci⁹ i q bñ vgo pcepit. ē fert⁹ illi. i. a pceptōe illi
us scz elizabeth. q vocat sterit qz illa pcepit io
hānē bap. vij. kl. octobris. Bz etiā p horas ca
plm. In diebz ill notū faciet de⁹. hieze. xxx. Lō
petit āt b festū tpi veris. Nā tpe veris de⁹ fact⁹
ē hō. z oia facta sūt noua. Hoc āt festū ē d dño
z de bñ maria. qre eadē pfatō dī i natali z i ā
nūciatōne dñi. De ānūciatōe dñi psuevit oppo

ni. qz gla i excelsis. z ite missa ē. z te deū lauda
m⁹ i ea cātari n debeāt: de q dcm ē i pbenio h⁹
ptis. Si b festū fuerit i dñica passiōis l oliua
rū. ad scdaz feriā tñsmutabit. b ei generale ē i
pūilegiatis dñicis diebz. Si āt i triduo an pa
scha occurrerit i sabbato an palmas fm qsdā
ātipicabit. Quidā vō illd trās fert ad octauaz.
Sitr si fuerit i die pasce n pgrue poterit infra
hebdomadā celebrari i q historia d aduētū cō
pilata cantat. Un meli⁹ ē si ad scdaz feriā post
octauas trāsferat. In hac die vt dī p diuersa
tēpoz curricula de mltā opat⁹. Que qdā sic e
gregijs vñbz pstririt. Salue festa dies q vulne
ra nra coerces. Angel⁹ ē missus. ē passus z in
cruce xpc. Est adā fact⁹ z eodē tpe lapsus. Ob
meritu decie cadit abel frīs ab ēse. Offert mel
chiledech. ysaac supponit aris. Est decollatus
xpi baptista btus. Est petr⁹ erept⁹. iacobz sub
herode pep⁹. Lorpa scōz cū xpo multa reluz
gūt. Latro p xpm dulcē suscepit amē.

De sanctis philippo z iacobo apostolis.

Aschale temp⁹ si

cut sepe dcm ē octauā significat etatē
vbi bonuz qd erit singloz i dispari
caritate erit oīm: qz vnusqzqz de bonis alteri⁹
gaudebit vt de suo. z bonū oīm erit singuloz.
Et g tps paschale pcordaret solēnitatibz q in
fra illd eueniūt. pferit cū apli i ecclā pmitiua
nō haberent ptiāres solēnitates: statutū fuit
vt i kal. maij celebraret solēnitas ad honorem
oīm aploz: vt dies maij nō viderēt diuidē. qz
vna digtas z aplat⁹ i celesti gla fecit esse subli
mes: qd festū greci celebraē dicūt in festo aplo
rum petri z pauli. Hac etiā die festuz ē aploz
philip. z iacobi. qz forte die ista passi sūt. Sae
iacobz iste dict⁹ ē mior. ad dñaz iacobi ppostel
le siue zebedei. q dict⁹ ē maior: n etate b vocatō
ne: sic ptingit i epīs q loco aploz sūt. qm q pmo
psecrat⁹ ē. alios qtilibz maiores āncedit. Pri
mo ei a dño vocat⁹ est. z pmo ei adhesit. et sibi
magis fuit familiaris. In secretis ei illū voca
bat. s. qm tñsfigurat⁹ ē. z qm suscitauit mortuū
i domo. Dict⁹ ē etiā iste iacobz alpheī q fuit fi
li⁹ alpheī. Dict⁹ ē etiā frater dñi scdm carnē. qz
dī fuisse cōsiliis ei facie. vel qz erat fili⁹ alpheī
frīs ioseph viri bte marie. z marie sororis ei⁹.
Qui ei ex vtqz pte sanguis cōiugebāt apd iu
deos frēs vocabant. Ihs aut putabat fili⁹ io
seph. Elēl dī fr dñi. i. cōsobrin⁹. qz fili⁹ sororis
bte marie. quē morem tusci fuāt. Bz z ioseph
dī pgnat⁹ dñi: vt pr putauim⁹. vt qz pgnatus
dñi ex pte mris. s. bte marie. Ad clariorem
āt pmissoz euidētiā notādū. q iochim pr bte
marie accepit vxorē noie ānā q habuit sororez
noie ymeriā. Hec āt ymeria genuit elizabeth

De No Maria

Vai op in hysse lamb. Sorores
De pto m Maria

Amorini

Amorini

Amorini

Amorini

Amorini

7 elind. Elizabet genuit ioh. bap. De elind na
t^o ē emineud. De emineud nat^o ē sctūs seruati^o
c^o corp^o ē i opido t^oiecti. sup fluiū mofai. i epa
tu leodiceñ. Anna at tres viros dī habuisse. s.
ioachi. cleophā frēz ioseph 7 salome. / De pmo
habuit filiā. s. maria m^oez dñi. quam dedit iō
seph nuptui q^o xpm genuit. Generatio ipi^o iō
seph 7 marie posita ē i. vj. pte sub festo natalis
dñi. / Dñō at vizo defūcto. d^o scdo sil^o genuit ali
am filiā noīe mariā. quā alpheo postmodū in
pūgē dedit. Nec at maria genuit ex alpheo q^o
tuor filios. s. iacobū mīorē. ioseph iustū q^o 7 baz
sabab dict^o est. simonē 7 iudā. / Ex t^o scdo
mortuo genuit aliā sil^o filiā noīe mariā 7 zebe
deo i pūgē t^odidit. ex q^o duos filios habuit. s. ia
cobū maiorē 7 ioh. euā. / Porro iacobū iste me
rito sue p^ofessiōis p^ognōiat^o ē iust^o. / Ex vtero em
dī sctūs fuisse. / Ipe ei a petro 7 iacobo 7 iohā.
aplis ordinat^o ē p^om^o hierosolimitanoz epus.
Ipe etia^o vna cū basilio epō cesariēñ. addidit
nob i sc^optis misse celebratōez. / Ipe q^o t^odit p^om^o
celebrasse missaz p^o pascha dñi i hierl^om. 7 pe
tr^o p^om^o i ātiochia. / Iste vinū vl^o sicerā nō bibit.
nullā carnē p^omedit: nūq^o tōsus. nūq^o vnct^o. nū
q^o balneo vsus ē: et itatū genibz t^ore defixis ora
bat. vt genua ei^o camelo^oz excedē duriciā crede
rēt. / Iste p^ocipitat^o ē a iudeis d^o pinaculo tēpli.
cū nomē xpi p^odicaret. 7 cū ptica fullonū int^ofec
t^o ē. / Fullo ei ē. q^o lincos pānos cātificat. / Qui
dā ei dixerūt p^o p^octm int^ofectōis ei^o iudeos de
structos fuisse p titū 7 vespasianū. 7 ita nō attri
buūt destructōez illā mortē xpi. / In h^o festo di
cūt q^o dā ecclē itroitu. / Exclamauerūt. neemie. ix
eplā. Stabūt iusti. q^o ē sapie. v. / Euāgeliz. / Nō
turbe^o cor vest^oz. q^o ē ioh. xiiij. / Et postcōmuni
onē. / Tāto tpe. ioh. xiiij. c. B^o etia^o ad horas ca
plm. Stabūt iusti. sapie. v. c. 7 illd. / Nos insen
sati. q^o ē ibidē: et illd. / Nō esuriēt. apoc. viij. c.
De inuentione sancte crucis.

De sancta cruce do

mī scda spes h^o. Sic ei b^oā vgo por
tauit dñm: ita 7 s^octa crux suo mō.

Et sicut dat dñs ags baptismalibz sc^oficare 7
alijs sac^o mētis: ita p tactū dñice carnis sc^otifica
tū fuit illd lignū. vt nos suo mō sc^oficat^o possit
Et q^o ita crux saluat p talē effectū quē h^oz. iō d^o
eo cāta^o. / D^o crux splēdidior zc. q^o sola fuisse p^o
gna. s. dīgtate tibi data. portare talētū mōi zc.
Et q^o finis crucis ē glā. iō i fine pluriū ātipho
naz d^o cruce dī allā. B^o at p horas capl^oz. / Ad
hi at absit. gala. vl. / Iht at duplex festū d^o cruce.
vīcz exaltatōis de q^o suo loco dice^o. 7 iuentōis
q^o inuēta fuit crux tpe eusebū pape a b. helena
matre p^olātini. mediāte iuda q^o tūc iude^o erat.
/ An i canōe ipi^o eusebū ita legi^o. / Crux dñi n^oi

ihu xpi. q^o nup nob gubnac^ola sctē romāe ecclē
tenētibz. q^onto nonas mai^o inuēta ē: i p^odicto ka
lēdaz die inuētois festū vob solēnit celebrare
mādam^o. / Est at mai^o h^o festū q^o exaltatōis. put
ibi dice^o. / Legi^o at d^o p^odicto iuda q^o puer^ous
ad fidē fact^o ē postmodū ep^os hierosolimitan^o.
7 mutato noīe vocat^o ē griac^o. De q^o dī diabol^o
sic p^ophetizasse. Judas xpm morte t^odidit. s. iste
iudas illū mortuū exaltauit. 7 artes magicas
als meas deterit: s. iulian^o familiaris 7 amic^o
me^o cito rex erit. q^o me d^o isto vindicabit. / D^o fa
ctū ē. / Nā iulian^o monach^o ab ordie apostatās
acq^osiuit p nephas p^oulatū romanuz. 7 deinde
fact^o ipator 7 xpianoz p^osecutor: illū diuer^o pe
nis afflixit 7 int^ofici iussit. / Legi^o q^o q^o dā mi
les noīe griac^o hūc iulianū postea int^ofecit. De
isto iuliano legi^o q^o adhuc ap^o p^olātiniopoli d^o
tūba sua fetoz itolerabil^o p^ogredit^o. / Si q^orat q^o
re fit festū d^o cruce i q^o xpc fuit debonestat^o 7 fla
gellat^o. 7 nō d^o azina i q^o valde fuit honorat^o. nec
etiā d^o alijs q^o ipe tetigit. / R^onderi pōt q^o laus et
honor sup azinā ip^oelus. t^onsitori^o 7 mūdā^o fu
it. nec inde sal^o n^oza p^odit. d^o q^o curādū nō ē. / Prete
rea p alia q^o ipe tetigit. nō legū^o mirac^ola 7 sani
tates fieri. nec p illa redēpti sum^o: debonestatō
vō i cruce sctā n^ora redēptō fuit. B^o bodie itroi
r^o. / Nos at. gala. vl. / Et legi^o eplā. / Cōfido d^o vo
bis i dñō gala. v. p eo q^o ibi dī. / Adhi at absit
gliari zc. / Alie ecclē dicūt. / Hoc sentite. ad phi
lip. ij. / Euāgeliz. / Sile ē regnū celo^oz thesau^oro
abscondito i agro zc. q^o crux dñi ad l^oraz inuen
ta ē i agro. / Et al^o i agro ecclē iuenit crux dñi
q^o dī thesaur^o. q^o t^optū ē p eā nob regnū celo^oz:
q^o videt hūc thesaur^o i ecclia. vadit 7 vedit oīa
q^o h^oz. i. oēs t^onsitorias delectatōes 7 emit agrū
istū vt sit d^o ecclā. / Alij dicūt. / Erat hō ex phari
seis. ioh. iij. / Et ē notādum q^o festū crucis fit sp
cū festo martiz. q^o crux significat martiriū: 7 iō
in festiuitatibz sctē crucis legū^o i q^obusdā ecclē
s^oys. vj. lectōes de martiribz 7 officia p^omiscenē
De signo crucis dcm ē in pbe. v. ptis.

De reuelatione sancti michaelis.

Ecclēsia facit festū

d^o āgel^o duplici rōne. / P^oria ē. q^o nob
mīstrant. oēs ei sunt admīstratorij

spūs. i. i mīsteriū missi. p^o eos q^o hēditatē capi
unt salutis: sic habet i eplā ad hebre. / Scda rō
ē. q^o pugnāt p nob p^o āgelos malos. nec pmit
tūt nos tēptari sup iō q^o possum^o. / De hac pug^o
dī i apoc. / Factū ē plium i celo. / Hoc bellū erit
marie tpe antixpi. 7 i morte martiz fuit. 7 eti
am sp ē. / Et eiect^o ē draco. i. diabol^o de celo. i. de
celestibz hominibz: 7 deiectus in corda malo^oz
hominū. / Hui^o aut belli pnceps est b^oissim^o mi
chael. 7 iō fit ei festū. licz sit de vltia gerarchia

legit vñ sumit itroir^o. De vetre zc. Segit etiaz
ibi. Posuit os meū vt gladiū acutū. Gladi^o a-
cut^o ē ligua p̄dicatoris. qm̄ abscindit supflua.
Segit Posuit me q̄i sagittā electā Sagitta ele-
cta ē p̄dicator. q̄ facit qd̄ docet. Sagitta acuta
fuit ioh̄es cū dixit. Benimīa vipaz q̄s docebit
vos fugē ab ira v̄tura. R̄nsoriū ē. Prius q̄ te
formarē zc. b̄iere. j. c. z ē d̄ nat̄itate e^o. Allā est
Tu puer. luc. j. Et illd̄. Inē natos mu. zc. ma-
th. xj. c. Euāgeliiū ē. Elizabeth ip̄letū. luc. j. c.
B̄i at̄ hac die capl̄m. Audite īsule esa. xlix. Et
illd̄. p̄us q̄ te formarē. b̄iere. j. Et illd̄. Reges vi-
debūt. esa. xlix. Porro ī vigilia b. ioh̄. bap.
ieiunām^o q̄i p̄pacietes ei q̄ ī d̄cto ieiunauit et
aspaz vitā durit. Et vigilia ip̄a plenū bz offi-
ciū. qz p̄t ioh̄is decollatōez xpc crucifix^o fuit z
agnū p̄medit. Fuit ei ioh̄es q̄i lapis āglazis. i.
ver^o z nouū testa. p̄iūgēs. Un̄ tūc magis solēni-
zam^o p̄pt̄ misteriiū q̄ p̄pter p̄sonā ip̄am. z qm̄
ip̄e fuit medi^o int̄ vtrūqz testa. qz fuit finis vete-
ris z iūtiū noui testa. Nā z lex z p̄p̄he vsqz ad
ioh̄ez vicz inclusiue. Hic ē q̄ h^o diei officiū p̄ti
de veteri. z p̄ti ē de nouo testa. In hac at̄ die io-
h̄anes euāgelista obiit. B̄ ei^o festū t̄nslatū ē. put
sub ei^o festo diceit. Festū at̄ decollatōis n̄ ita so-
lēnizat eccl̄a. sic istd̄. put ibi diceit. Fuit ḡ vt p̄
missuz ē ī vtero s̄ctificat^o sic z h̄iēmas. Un̄ et
de b̄iere. legiit hac die. qd̄ p̄bat p̄ illd̄ qd̄ d̄i in
euāgelio. Et repleta ē sp̄sctō elizabeth. z exul-
tauit ī gaudio īfans ī vtero. Sz q̄ genē sanctifi-
catōis nō legim^o. B̄icūt tñ qdā q̄ ab om̄i pctō
mūdāt^o. Sed in glosa sup̄ illo loco. Tu vis a-
me baptizari ego a te debeo baptizari. i. ab ori-
giali pctō mūdari. d̄z q̄ ī p̄sona general^o hoīs
loq̄bat. Fuit tñ ī pctō originali p̄cept^o. silz z brā
vgo. de q̄ z q̄re ei^o nat̄itas celebret. sub purifica-
tōe d̄cm̄ ē. Paul^o historiograph^o romane eccl̄e
diacon^o cassinēf monach^o. qdā die cū vellet pa-
schalē cereū as̄cre. rauce facte sunt fauces ei^o
cū p̄us vocales essent: vt ḡ vox sibi restitueret.
p̄posuit ī honore b̄i ioh̄is himnū. Et q̄at laris
in cui^o p̄ncipio petit vocis restitutōez quā obti-
nuit. sicut z merito s̄cti ioh̄is restaurata ē vox
zacharie. In b̄ festo nō cātāt fr̄q̄nt̄ allā. sicut
in festiuitatibz petri z pauli z alioz. ī q̄z vlti-
mis nocturnis p̄sonat. R̄o ē: qz ip̄e figurat le-
gē: z qz natale b^o fuit añ xpīi resur̄ectōz z ante
gaudiū. Quidā tñ faciūt officiū sine allā ī ini-
tio noctis. p̄pt̄ figurā legis. z postea iterāt offi-
ciū cū allā ī medio noctis. t̄minātes illd̄ ī p̄nci-
pio lucis ī m̄oriā ātiq̄ ob̄f̄natōis. De q̄ z q̄re
in b̄ festo nocturni cātāt ī initō noctis. d̄cm̄ ē ī
v. pte sub ti. de nocturnis. Nota q̄ antiq̄t^o sole-
bat vna q̄dragesima celebrari añ b̄ festū z alia
añ natale d̄ni. Sz postea. p̄pt̄ fragilitatē hoim̄
redactū fuit ad tres septianas añ natale. z tres

ante b̄ festū. Un̄ p̄hibitū ē ī decretis. ne ī illis
tribz septianis nuptie fiāt. Sz z b̄ abolitū ē. p̄
ut d̄cm̄ ē ī p̄ma pte sub ti. de s̄c̄m̄etis. Iñt̄ at̄
tria sp̄alia ī b̄ festo. In vigilia nāqz ī q̄busdā p-
tībz ex ātiq̄ ob̄f̄uatōe colligūt hoīes z pueri of-
sa z qdā alia imūda. z insil^o cremant vt exinde
fum^o ī aerē p̄ducat. Iñt̄ etiā brādas siue fa-
ces. z cū ill^o circueūt azua. Terciiū ē qz rotā vol-
uūt. Qui imūda cremāt. z fumū ī altū p̄duci fa-
ciūt. h̄nt b̄ a ḡtilibz. Antiq̄t^o ei dracōes b̄ tpe
ad libidinē. p̄pt̄ calorē excitati volādo p̄ aerez
frequēt ī puteos z fontes spermatizabāt. ex q̄ ī
ficiēbāt aq̄: z tūc erat añ^o letal^o ex aeris z aq̄rū
corruptōe: qz q̄cūqz inde bibeāt moriebant^o z
grauē morbū patiebāt. Qd̄ attēdētes p̄bi iussē
rūt ignez fr̄q̄nt̄ z passim ēca puteos z fontes
fieri. z imūda z q̄cūqz imūdū redderēt fumū
ibi cremari. Nāqz p̄ talē fumū sciebāt posse fu-
gari dracōes. Et qz talia b̄ tpe marie fiebāt: iō
b̄ adhuc ab aliq̄b ob̄f̄uat. Sūt ei dracōes aīa-
lia. Un̄ ī p̄s. Laudate d̄nm̄ de t̄ra dracōes nō
tracōes. i. meat^o t̄re. put qdā direit. Que qdē
aīalia ī aere volāt. ī aq̄s natāt. p̄ t̄rā ambulāt
nil imūdū sustinēt z fugiūt. p̄pt̄ fumū olifex si-
cut elephātes p̄pt̄ grinitū suū. Est etiā alia rō
q̄re ossa aīaliū p̄burūt. vicz ī m̄oriā q̄ ossa io-
h̄a. bap. a ḡtilibz ī citate sebastē p̄busta fuerit
Un̄ pōt b̄ referri ad nouū testa. Abijciūt ei pu-
eri veta z p̄burit: ad siḡficādū q̄ adueniēte no-
ua lege. ver^o testa. d̄z cessare. Dictū est ei. Eletu-
stissima vetez n̄ p̄mederis. z nouis sup̄ueniēti
b^o veta p̄iicietis. Iñt̄ q̄z brāde seu faces ardē-
tes. z fiūt ignes. q̄ siḡficāt s̄ctm̄ ioh̄ez q̄ fuit lu-
mē z lucerna ardēs. p̄cedēs z p̄cursor d̄e lucis.
q̄ illuminat oēm hoīem veniēte ī hūc mūdū. Un̄
d̄z ioh̄. v. Ille erat lucerna ardēs z lucēs ante
d̄nm̄: q̄ viā d̄no p̄parauit ī heremo. Rota in q̄
busdā locis voluit. ad significādū q̄ sicut sol
ad altiora sui circuli puenit. nec alti^o pōt p̄gre-
di. b̄ tūc sol descēdit ī circulo: sic et fama ioh̄is
q̄ putabat xpc descēdit. scdm̄ qd̄ ip̄e testimoni-
um p̄hibet dicēs. Alde optet minui. illū aut̄ cre-
scere. Qd̄ dicūt qdā dictū esse. eo q̄ tūc dies in-
cipiant minui. z ī natiuitate xpīi crescere. Sz
qz ante festū sancti ioh̄anis decrescūt. z añ na-
tale d̄ni crescūt: intelligendū ē de natiuitate in
matre. qm̄ scz cōcept^o est vterqz: qm̄ ioh̄anis cō-
ceptus fuit decrescentibz diebz vt in septēbri. z
xpc ī crescentibz vt in aprili. El̄ d̄ morte vtri-
usqz. Nā corpus xpīi exaltatū est ī cruce. cor-
pus iohannis capite minoratum.

De sanctis petro z paulo.

De petro et paulo

q̄stio ē. El̄z eadē die passi sint. Nā
beinric^o solitari^o velle videt. q̄ eadē

die āno r̄uoluto paul⁹ passus sit. Sꝫ pelagi⁹ et nicola⁹ pape. ⁊ ābrofi⁹ ⁊ alij sācti p̄res volūt qꝫ eadē die. ⁊ eadē etiā hora sub nezōne impatore vicꝫ āno. r̄iij. iperij e⁹. alioqn false essent hīstorie de ill' sc̄pte: s̄ tñ i diuers' locis. licꝫ i vrbe. et diuersas penas passi sint: qꝫ petr⁹ i vrbe crucifisus ē. paul⁹ vō qꝫ sicut legit i actib⁹ ap̄loꝝ. ciuis roman⁹ erat. q̄uis natōe tarsenf' eēt extra muros vr̄b' decollat⁹: q̄ pena honestior videbat⁹ ⁊ de ip̄o lac. p sanguīe legit. p̄fluxisse. Elez. p̄ce dēte tpe. cū p̄stātin⁹ ip̄ator i honore vtriusqꝫ ecclēias p̄struxisset. ⁊ roman⁹ pōtifer vellet eorū corpa sepaze. ⁊ dubitaret q̄ cui⁹ ossa forēt: diuinit⁹ r̄nsuz ē maiora ossa sunt p̄dicatoris mīora piscatoris: ⁊ sic a b inuicē sepata sunt in p̄p̄ijs eccl̄ijs collocata. Postmodū vō siluester papa volēs eccl̄ias ip̄as p̄sec̄re tā pua q̄ mag⁹ ossa eq̄ lāce cū summa r̄uerētia ponderauit: ⁊ vnā medietatē i vna eccl̄ia: ⁊ aliā i alia collocauit. Tñ qdā faciūt festū d̄ hac diuisiōe ossū i nonis vel viij. yd⁹ iulij. qꝫ die tali facta fuit. Alij illd faciunt. xv. vl. xvj. die eiusdē mēf. Alij vō dicūt qꝫ festū diuisiōis petri ⁊ pauli qd celebrat⁹ die illa. fit. p̄p̄t illā diuisiōez q̄ facta ē i iulm p̄t. r̄ij ānos. qñ sepati sunt ad p̄dicandū gētib⁹. In q̄ festo cātāt illam magnā seq̄ntiā. Leli enaz. zc. Et euāgelijū ascēsiōis. Rēcūbētib⁹ zc. icipietel ibi i fine. Dñs qdē ihs postq̄ zc. Licꝫ aut eorū festa eadē die celebrāda p̄currāt: beat⁹ tñ greg. instituit. vt tñ officiū b̄ti petri ip̄o die celebraret. Tū qꝫ tali die eccl̄ia b̄ti petri fuit dedicata. tū qꝫ ip̄e p̄or fuit p̄uersiōe. tū qꝫ fuit maior diḡtate. qm̄ romāe ecclē tenuerat p̄matū. Et d̄ i missa it̄oit⁹. Nūc scio. actuū. r̄ij. c. ⁊ collecta cōis vtriqꝫ. Be⁹ q̄ hodiernā diē. q̄re n̄ fit alia p̄mēo ratō de b̄tō paulo. Ep̄la. Adisit herodes. q̄ est ibidē. Alia. Tu es petr⁹ math. xvj. c. Euāgelijū. Eleit ihs i p̄tes. qd ē ibidē. vbi d̄. Quē dicūt hoies eē filiū hois. Sꝫ fm hiero. in hebreo d̄ filium ade. Per horas vō d̄ caplm. Adisit herodes rex man⁹ act. r̄ij. c. Et illd. Angel⁹ dñi Et illd. Et petr⁹ ad se reuersus. q̄ sunt ibidem.

Seq̄nti vō die fit festū d̄ b̄tō paulo. Et d̄ i missa it̄oit⁹. Scio cui. ij. ad thi. ij. c. ⁊ collecta Be⁹ q̄ multitudinē. Graduale. Qui opat⁹ ē petro. gala. j. c. Clericus ē. B̄ra dei. j. corin. xv. ca. Ep̄la. Notuz vob facio. gal. j. c. Alia. Tu es vas. actu. ix. c. Euāgelijū. Dixit simō petr⁹ m̄thei. rix. c. In alijs eccl̄ijs d̄. Hoc ē p̄ceptū. io hānis. xv. c. Lōmūio. Amē dico vob. mat. rix. c. Itē i nocturnali officō b̄ti pauli qdā v̄sicti p̄mittūt ātiphōis laudū. vt dictuz ē i. vj. pte sub dñica d̄ t̄nitate. Et d̄ ca. Bonū certamē. ij. ad thimo. iij. c. In octauis vō ap̄loꝝ d̄ illd. Lōfi tebor tibi dñe rex. eccl̄i. vlti. Elez i vigilia d̄ it̄oit⁹. B̄ic dñs. iob. vlti. c. Et ep̄la. Petr⁹ ⁊ io

hānes. act. iij. c. Euāgelijū. Dixit ihs simōi petro. iob. vlti. c. Dabz āt b̄ festū tria scꝫ ieiuniū solēnitatē. ⁊ octauā. Ieiuniū qꝫ si velim⁹ p̄regre optꝫ nos ⁊ p̄pati. In die festi de eorū gl̄ifica tōe gaudem⁹. In octaua d̄ eorū futura b̄titudi ne i corpe ⁊ aīa iā certi letamur. ⁊ et̄ne gl̄ifica tōis meritū expectam⁹. De hac octaua dictū ē i fine. phemij h⁹ p̄tis. Et nota qꝫ leo papa sc̄ds orās p neapolitanis ciuib⁹ i mari cū saracenis puḡntib⁹. fecit illā collectā. Be⁹ c⁹ d̄ert b̄tm pe tr⁹ zc. P̄fectis vō p cū muris citatis leo m̄ae iponēs seras portis orās fecit illā collectā. Be us qui beato petro collatis clauib⁹ zc.

De maria magdalena.

In festo magdalene d̄ ep̄la. Adlie rē fortē q̄s iueiet. q̄ ē i pabol' vlti. c. ⁊ euāgelijū. Rogabat ihs. luce. viij. c.

De septeꝫ fratrib⁹.

Arca festū septeꝫ

fratrū. notandū ē tres fuisse m̄res. q̄ rū q̄libz septe fr̄s habuit filios. ⁊ p̄t passiōes eorū passe sunt: vicꝫ m̄r machabeorū cui⁹ nomē iğrat⁹. ⁊ felicitas m̄r istoz septe fratrū: ⁊ symphoriana sapiens mulier que sancta fuit.

De festo sancti iacobi apostoli.

Iacob⁹ maior fili⁹ zebe

dei. frat ioh̄is euāge. missus ē ad p̄dicandū hy spanis. s̄ cū n̄ possz nisi vnū p̄ncipē ibi p̄uertē. redijt hierosolimis: s̄ tādē ab herode decollat⁹ ⁊ i hyspaniā r̄portat⁹. q̄s viu⁹ p̄uextere nequit. mortu⁹ diuio miraclo p̄uertit. Igit āt ei⁹ festuz. viij. kal. augusti p eo qꝫ tali die fuit apud p̄po stellā t̄nslat⁹: n̄ q̄ tūc obierit. qꝫ occisus est ab herode i dieb⁹ azimoz. vicꝫ. viij. kal. ap̄l. i an nūciatōe dñi. scꝫ c̄ca pascha. vt legit i ep̄la h⁹ diei. Adisit herodes zc. ⁊ ita tūc p̄p̄t dies ip̄os festū n̄ habuit. In kal. vō ianuarij fuit sepult⁹ qꝫ ab augusto vsqꝫ tūc sepulcri ei⁹ fabrica fuit p̄telata. Et iō fit. viij. kal. augusti b̄ festū. qm̄ hac die dedicata ē sibi eccl̄ia i p̄postella. Quae dict⁹ sit maior. dcm ē sub festo ap̄loꝝ philippiz iacobi. Hoc āt festū n̄ hz vigiliā vl' ieiuniū. p ut dictū ē i. vj. pte sub q̄rta feria t̄cie hebdoma de aduēt⁹. Hac die dicūt qdā ecclē ep̄laz. Iaz nō estis. eph. ij. c. Alie. B̄ndict⁹ d̄ ⁊ p̄r. eph. i Et euāgelijū. Accessit ad ihs. math. xx. c.

De septem dormientib⁹.

Unc de festo se

ptem dormientium dicendū est. sex eorum potentes fuerunt in epheso. tempe quo decius cesar p̄secutus est ecclesiam dei: qui q̄cito audierunt persecutionem. fugerunt in montez. ⁊ latuerunt in spelūca quadā

7 secū magnā pecuniā portauerūt. s3 paz cibi: qz noīa sunt maximian^o. marc^o. martinianus diomisi^o. iohes. serapiō 7 pstatin^o. Hi cū eēnt ī spelūca. pma die pmederūt qcqd habuerūt pme stioni aptū. 7 direūt fūietī suo. Cras emas no bis cibos. qz paz hodie pmedi^o. 7 postea dormiērt. Tandē deci^o qsiuit eos. naz audiuit eos eē xpianos: s3 dictū ē sibi eos au fugisse ī alias regiōes vel ī mōte latuisse: qd̄ audies fec ostia spelūce lapidib3 obstrui. p^o multū vō tps. videlic3 circit tricētos ānos. qdā voluit stabuluz p spelūcā facē. 7 fecit magnū ignē. ī q soluti sūt lapides q erāt ī ostio spelūce: 7 statim ī spelūca refulsit splēdor ignis: 7 euigilati sunt septē doz miētes. 7 ser q potētes erāt direūt septio q erat fūus eoz. Dies ē. vade nob emē cibos. Putabāt ei se p vnā noctē tñ dormiuisse. Fuit ḡ ille ad citatē. et veit ad macellā: mirat^o vlt modum qz cruces videbat p vicos 7 ī triuijs 7 ī qdruijs Lūq3 carnes emēs obtuliss3 monetā quā habebat. n̄ cognouerūt eā carnifices 7 direūt. Qñ habes istos numos? Qui ait. Ex meo pprio laboē Et illi. Qñ es tu? Qui ait de patria ista. Tūc illi. Qui sūt pentes tui. Ille ait. Yste 7 iste. Et n̄ coguerūt carnifices aliqs eoz. q̄s ipe noīabat A logo ei tpe eoz noīa cū ill erāt sepulta. Ite rū illi direūt. Sb q impatore fuit illa moneta. Ait ille. Sb decio. Tūc illi āmirati. tuz ppter monetā. tū pp̄ ea q referebat. eshantes cū insa nū eē: ligauerūt eū 7 duxerūt eū ān pōtificē ciuitatis. Cui diligēt ingreū. q̄s ille eēt 7 vnde. 7 vbi hāc inueniss3 monetā. 7 de alijs q ipe retulerat carnificib3. oīa. put ptingerāt reuelauit. Tunc ep̄s veniēs cū vniuerso p̄lo citatis ad spelūcā: inueit eos sex q ibi remāserāt itez dormiētes et euigilatos secū ī citatē adduxit. 7 singla scisci tar^o ab eis. iūetū ē eos ī spelūca fuisse p ānos se re trecētos. Pretēa iūete sunt plūbee tabule in ipa spelūca. q̄s illi iposuerāt ibi q mādato de cū obturauerūt os spelūce. Impatores erāt tūc honori^o 7 archadi^o: q cū pri^o dubitarēt d̄ resur rectōe. h̄ viso firmi^o crediderūt. Iuerūt āt cū ep̄o p̄dicti septē iuuenes p aliqt dies. 7 postea mortui sunt libera morte. Qñ dicti sunt martires quia tamdiu in spelunca remanserunt.

De festo sancti petri ad vincula.

Estū btī petri ad

vincla qdruplici de cā institutū fuit

Primo fm bedā qz theodosia vroz theodosij. ij. ipatoris hierosolimā pficiscēs. vidit ī alexādria festū celebrari in kl. augusti. ad honore cesaris augusti. d̄ triūpho hito de cleopat regia egipti 7 marco āthonio viro ei^o: vnd̄ vehement̄ doluit. q dānato 7 gētili tant^o honoz

exhiberēt. Veniēs āt hierosolimā. catenas qbo petr^o sub herode fuit alligat^o acqsiuit. 7 romaz rediēs eas aplico pntauit. q alias catenas qbo sub nerone fuerat alligat^o. apportari pcepit. q se tāgētes vs3 adeo sūt miraclose piūcte. ac si sp fuissent eedē. Qñ papa 7 regia mor diē ipaz vbiq3 celebrē fore statuerūt: vt sic solēnitas piscatoris obfuscaret solēnitatē ipatoris. 7 catēa petri extiguēt torquē augusti. Scda cā institutō nis h^o festi ē pp̄ mēoriā liberatōis btī pe. p angelū facte a carcē siue a victis. put ī eplā legiē hodierna: 7 fm h̄ videt^o q debēt vocari h̄ festuz a vicul^o. Tercia cā ē. qz cū grin^o tribun^o filiā h̄ret gutturosā. illa ad mādātū. s. alex. pape q vj. fuit a btō pe. qsiuit bogas siue victa. qbo beat^o petr^o fuit inuiculat^o rome sub nerone: qbo iūetis 7 osclatis liberata ē. et grin^o cū sua familiā baptisat^o. Tūc dict^o alexā. papa h̄ festū in kl. aug. celebrādū instituit: 7 in honore btī petri ecclāz ī vrbe fabricauit. vbi victa ipa reposuit. 7 ad victa noīauit: ī q festitate p̄lis illic ipa victa hodie osclat. Quarta cā pōt esse. qz dñs petz a victis miraclose absoluit. et eidē ligādi atz soluēdi p̄atez dedit. Nos āt victis pctōruz ligati tenemur 7 absolui idigem^o: iō iḡ ī solēnitate ipa q d̄ ad vincla ipm honoram^o. vt sic ipe a vinculis absolui pmeruit. 7 absolūdi p̄tatem accepit a dño: sic 7 ipe nos a pctōz nexib3 absolui obtineat. Hac die d̄ eplā. Adisit herodes. act. xij. c. Euāgelij. Qleit ihs in partes math. xvj. c. De festo machabeorum.

Achabei isti. sūt

illi de qbo fuit iudas machabe^o. de qbo h̄etur ī. ij. mach. Et cū ecclā ocidētalī nulli^o alteri^o sc̄i vetēis testamēti festū celebret. put dictū ē ī phemio h^o ptis: istoz tñ 7 inocētū festū recolit. Istoz qdem pp̄ qtuor. Pr̄io qz passi sunt pp̄ legis obfuatōez. qz vic3 carnes porcias p legē pmedē noluerūt. Scdo. pp̄ martirij p̄rogatiuā. put legiē in historia scolastica. Quia ei iaudita supplicia sup sc̄os veteris testamēti ptulerūt. iō ī h̄ p̄uilegiati sunt vt eoz passio celebret. Tercō qz ipi fuerūt septem frēs. 7 nūer^o septēari^o ē nūer^o vniuersitatis. Qñ ī eis significāt oēs martires vetēis testamēti celebritate digni: 7 oib3 illis ī istis reuerētia exhibet. Quarto qz ipi oñdūt in exēplū martirib3 noui testamēti. vt sicut illi p legis mosaice obseruatōe passi sunt: ita 7 nos marie si necesse fuerit. pati sim^o pati p euāgelica. Et fm h̄ magis celebra^o h̄ festū pp̄ significatū. q̄ pp̄ significans. Quidā vō direūt q isti machabei sunt illi septē fratres qui fuerunt filij felicitatis.

De inuentione sancti stephani.

Feſti ſtephañi pro

thomartiris inuentio. facta fuit die illa q̄ celebrat ei⁹ paſſio. Et paſſus ē i die illa q̄ ei⁹ inuentō celebrat. ſ. i. auguſto. Sz feſta p̄ eccl̄az q̄tuor d̄ cauſa trāſſata ſūt. Pri⁹ qz cū. b. ſtep. fuit. p̄thomartir. ⁊ martiriū ſctōruz ſit eoz natale i cel⁹: merito ſtatī p⁹ natale dñi. natale p̄thoma. ſtep. celebrat. Scdō p̄t̄ diḡta tē. digni⁹ nāqz ē feſtū qd̄ ē d̄ morte q̄ ali⁹: et iō p̄petenē tanq̄ digni⁹ ſtatī p⁹ natitātē collocatū ē. Tercō qz officiū paſſiōis ei⁹ p̄cordat officio natal⁹ dñi. Un̄ ē illd̄. Veri nat⁹ ē xpc in tr̄is. vt hodie ſtep. naſcereſ i cel⁹. Quarto qz i ei⁹ inuē tōe maria mltitudo hoīm veit. q̄ vidētes mira cula pl̄ima q̄ fecit de⁹ illi⁹ inuentōe: maiori cul tu diē illū celebrauerūt ānuatī. q̄ etia⁹ diē mor tis illi⁹. Statuerūt ḡ ſcti p̄res. vt feſtū paſſionis ei⁹ trāſſereſ ad hāc diē inuentōis. ⁊ feſtū inuen tōis ad feſtū paſſiōis. qz feſtuz paſſiōis maiori cultu dignuz ē. vt ppl̄s hūc diē q̄ natale dñi ſeq̄t ſeruētiori cultu celebret. q̄ diē ei⁹ ſdē feſti i au guſto. Alia etiā rō reddet ſub ipſo feſto.

De tranſfiguratione domini.

Eḡtur de feſto trāſfiguratōis dñi. qd̄ ē i die feſti bñi ſixti: nō qz tali die tranſfiguratō facta ſit. ſz qz tunc ab apl̄is q̄ ſecū fueūt i mōte. fuit maīſe ſtata ⁊ publicata ⁊ p̄dicata. Precep̄at ei ne ali cui diceret. donec a mortuis reſurrexiſſet: illi at vſqz ad hāc diē ſp̄ h̄ tacuerūt. Trāſfiguratōz em̄ p̄ſtat factā fuiſſe circa p̄ncipiū veris: eo. ſ. die q̄ dñr euāgelii d̄ trāſfiguratōe. ſ. ſcda ebdomada q̄drageſime. Et nota q̄ i q̄buſdaz locis hac die p̄ficiūt ſanguis xpi d̄ nouo vino ſi inueniri poſſit aut ſaltē aliquātulū de matura vua i calice eli quat. Bñdicūt etiā racemi. ex q̄buſ ppl̄s cōicat Et ē rō hec. In die ei cene dixit ihs diſcipulis Amē dico vob̄. Amodo n̄ bibā de h̄ genimine vitis. donec bibā illd̄ nouū in regno p̄ris mei. Quia ḡ q̄ dixit nouū. ⁊ etiā trāſfiguratio p̄ti net ad illā gl̄ofaz innouatōez. quā xpc hūit p⁹ reſurrectōz. ⁊ quā ſi deſes p⁹ reſurrectōz ſūt ha bituri: iō i h̄ feſto ſanguis xpi ex nouo vino cō ſicit. ⁊ p̄pter h̄ etiā hac die noue v̄ue bñdicūtur Eutician⁹ papa ſtatuit. vt prime fruges ⁊ fabe ſup altare bñdicāt.

De feſto ſancti laurentij.

Feſt⁹ laurētij qz

p⁹ bñm ſtep. inē alios martires pri matū obtinet. vigiliā h̄z: n̄ qz maiorē penā ſuſtinuerit q̄ ali⁹. Nā mlti tantā penā ſu ſtinuerūt: ſicut. b. vincenti⁹. ⁊. b. georgi⁹ ⁊ ali⁹ qz dā: ſz. p̄pter officiū p̄dicatōis et p̄t̄ martiri⁹ loz

cū. qz rome: ⁊ p̄pter bonaz āmiſtratōez thesau roz eccl̄e. Un̄ incipit introit⁹ i vigilia ipi⁹. Bi ſplit dedit paup. In die vō h̄z. p̄p̄riū offm̄ vicz. Cōfeſſio ⁊ pulcritudo zc. Et h̄ iō dñr. qz p̄t̄ cō ſeſſionez fidei fuit aſſat⁹. ⁊ exaltat⁹. ⁊ apparuit ei⁹ ſctitas cū nō timuerit ſic tormentari p̄ xpo. Quia vō ipe i tormentis poſit⁹ iubilabat. ac dñō laudes cātabat. iō ſeq̄t vſus. Cātate dñō cātī. no. In collecta vō illa. Da nob̄ q̄s dō. zc. orat eccl̄a ſic ſe liberari p̄ dñm ab igne vitiorum. et ip̄a vitia i ſe extingui: ſicut. b. laurē. fuit libat⁹ ab igne torm̄toz. Un̄ ipe dicebat tiranno. Bi ſce miſer. q̄nta ē virt⁹ dñi. Nā carbōes iſti non doloze. ſz refrigerium mihi p̄ſtāt. In epl̄a vō. Qui p̄ce. zc. ij. cori. ix. agit de largitate elemo ſinaz faciēda paup̄ibz. Qd̄ p̄ceptū ſtrēnue im pleuit. b. laurē. q̄ theſauros eccl̄e dedit paup̄i bus. Et vt eū i h̄ imitemur dñr. Juſtitia ei⁹ ma net i ſe. ſ. Rñſoriū de paſſiōe ei⁹ ē: eoq̄ igne pro bat⁹ fuit ſic aux i fornace p̄bat. ⁊ h̄ eſt q̄ dicit. Probasti cor meū. ⁊ viſitaſti nocte: qz ad l̄ram de nocte fuit aſſat⁹ ⁊ a dñō viſibiliſ viſitat⁹. Et iō dicebat. Aldea nox obſcurz n̄ h̄z ſz oīa i luce clareſcūt. Verſus ē. Igne me exa. et nō ē inuēta in me iniquitas. i. ineql̄itas: qz ſp̄ ⁊ p̄fecte in ſi de p̄ſtās fuit. Uel n̄ fuit inuēta i eo iniquitas. ſ. p̄cti. Alia ē de nobili miſterio ei⁹. Et qz erat p̄cipu us miſter: iō i v̄tute dñi p̄cipua opabat. Leui ta inqt laurētī⁹ bo. op⁹ ope. ē: q̄ p̄ ſi. cru. ce. il. ⁊ the. ec. de. pau. Leuita idē ē qd̄ aſſūpt⁹. vel offe rēs: qz ad l̄ram aſſumpt⁹ fuit ad miſteriū diui nū. Un̄ legit ipm̄ dixiſſe bñ ſixto. Quo p̄gre deris ſine filio p̄r. nunq̄ degenerē me p̄baſti. expiri vtz ydoneū miſtz elegeris. cui p̄miſiſti dñici ſanguis p̄ſectōez. Itē fuit leuita. i. ſeipm̄ offerēs. Un̄ ipe in torm̄tis poſit⁹ dicebat. Ego me obtuli hoſtiā deo i odore ſuauitatis. Et iō de eo i noctnali officō cātāt eccl̄a. Alderuit eſſe hoſtia. b. laurē. q̄ dū aſſareſ dñm n̄ negauit: et iō inuēte ſac̄ficiū laudis. Et qz de laudand⁹ de tāta patia p̄ceſſa martiri. iō p̄dicta ſub allā cātāt. In euāgelio vō. Niſi ḡnū fruiñti. qd̄ eſt ioh. xij. agit dñs de miſtris ſuis. ⁊ de p̄mio ipo ruz. Dicēs p̄rio de ope ipoꝝ. Qui mihi miſtrat me ſeq̄tur. Et p⁹ de p̄mio adiūgit dicēs. Et vbi ſum ego illic et miſter me⁹ erit. Sigs mihi mi ſtrauerit honorificabit eū p̄r me⁹ zc. Cū iḡ inter miniſtros p̄cipu⁹ fuerit. b. laurenti⁹. ideo iſtud euāgelii i ei⁹ feſtiuitate cātāt. Sz qz p̄ui legiatū miſteriū eſt p̄dicatō et p̄feſſio noīs dñi corā regibz ⁊ p̄ncipibz: iō ſeq̄t offertoriū. Con feſſio ⁊ pulcritudo. zc. In poſtcōmuniōe q̄s a git de miſtris ⁊ merito ipoꝝ. Qui mihi mini ſtrat zc. Ad horas dñr ca. Qui p̄ce. ij. cori. ix. c Et nota q̄ iſte ſanct⁹ p̄pter tres prerogatiuas

sup in principio positas i tribu puilegiat⁹. Pri-
mo qm ipe sol⁹ int martires bz ieiuniu. institui-
onis. Scdo i octauis. qm iste tm et. b. steph⁹
octauas hnt int martires: sic. b. martin⁹ int co-
felloes. De hac octaua dictu e i fine. phemij h⁹
pnis. Tercio i regressibz atiphonaz. In b eniz
festo qda vlici pmittit atiphois vt dictu e i. vi.
pte sub dnica de fnitate. Htus laur. fuit archi-
diacon⁹ rome. p⁹ que null⁹ dr archidiacon⁹ ibi
fuisse. De assumptoe bte marie virginis.

Geronim⁹ dicit.

Quo bta maria assumpta fuit. siue
i corpe siue ex corp⁹. nescio: de⁹ scit
Aug⁹. vo dic q i corpe. vitas tn e. q prio assu-
pta e i aia. vtz vo corp⁹ i tra remalerit incertu
hetur: z meli⁹ e pie dubitare. q ali qd circa hoc
teme diffinire: pie tn crededu e ea totalr fuisse
assumpta. Elez qdaz religiosissima mtr eliza.
noie de ptribz saroie. asseruit sibi ruelatu fuisse
q p⁹. xl. dies p⁹ assumptem aie assumptu fuit
corp⁹: z ide pposuit qnda tractatu. q tn n e au-
tentico. Refert ephiri⁹. q bta vgo qn xpm pce-
pit erat anoz. xiiij. z i. xv. ipm pepit. z cum eo
mansit anis. xxxij. z p⁹ morte xpi supuixit anis.
xxij. Et fm b tpe obitus sui erat anoz. lxxij.
Probabili⁹ tn vt videt dicunt alij. q. xij. anis fi-
lio supuixit z sic sexagenaria e assumpta: cu apli
totide anis pdicauerit i iuda. z circa ptes illas
In b festo dicunt qda q i ecclaz dedicatibz di-
cunt. qz ad ea ptnet. Cata⁹ etiā de lib. caticoz.
scz. Osculet me zc. Rñsoria ei anti. z lectones
ide sumut. q lib e de amoribz: qz i carne manes
maioze hnt dilectoz q aliq creatura i carne vi-
ues. excepto xpo: z io ppt excellēte caritate qua
hnt i tris. meruit ascēde sup āglos. In carne
ei pter carnē viuē. nō trena sz celestis vita est.
Et ppetit b festu estuo tpi qz p calorē ignis ca-
ritas ascēdit. Kurs⁹ legit z cata⁹ de catico amo-
ris. eoq bta vgo figurā tenz ecclē. sic ei ipa m⁹
ē z vgo z spōsa. sic z ecclā m⁹ sctōz nomē tenz
vginitatis z spōse. Virginitatis iquā mētis z fi-
dei. q pualet vginitati carnis: sponse qz ipa est
spōsa xpi. Un apls. Bspōdi vos vni viro. zc.
Est at vt dicunt qdaz catici legēda medietas vsz
ad octauas. Alia vo medietas vsz ad natitatē
eiusde vginitis refuet. Hic g pgrue accedit. q
circa festu istd libri salomōis legāt. Et pmittu-
tur antipho. qda vlici. vt dictu e in. vi. pte sub
dnica de tri. In calcedoneñ. pcilio q. b. leo pa-
pa celebravit. statutu fuit vt vgo ma. m⁹ dei ap-
pellaret. Alij tn dicunt q i ephesino iussu celesti-
ni pape pmi celebrato. Itē nō q ille sermo
hiero. Logitis me o paula z eusto. q a qbusdaz
i b festo i ecclā legit: nō dz legi nisi in refectorio

vt capilo qz ad b fact⁹ fuit. Dr at ad horas ca.
In oibz regez. ecclē. xxiij. In vigilia assūptōis
dr epla. Ab initō. ecclē. xxiij. Alie ecclē dicūt.
Ego qsi. q e ibid. Euāgelii e. Exurgēs maria
luc. j. Alie ecclē dicūt. Loqnte ihu. xj. Offer-
toriu. Oio mea mda. iob. xvj. Letez in missa
diei legit epla. In oibz re. q. zc. ecclē. xxiij. ca.
In oibz ei qsiuit vitā etnā. z io hnt illā. Segē
Et q creauit me. reg. i tab. i. i vtero meo. Et qz
dñs i vtero bte vginis regeuit. io ipse dedit illi
suū tabna. i. celū. Et sic ipa fecit dño thronum
grandē. Un ipa dic. Adagficat. a. m. d. et. iij.
reg. x. thronū fecit rex salomō de eboze grādem
ita ei fecit dñs thronū gndē i celo. qn exaltauit
ea sup āglos. Euāge. legit de martha et maria
scz. Inuit ihu. lu. x. qd pma facie ptnē n vide-
tur: tn bñ ptnēs e fm allegoriā. Inuit ei ihu
i qd. cal. i. i bta vginē. q dr castellū qz e terribi-
lis demōibz z bñ se muiuit p diaboluz z vitia.
Biminutē at dr castellū. ppt huilitatē: z dr qd
da. ppt singularitatē: qz nec pmā silēm visa ē.
nec hre seqntē. Et martha. i. actia vita recepit
eū. diligētissime ei nutriuit puez suū. z tulit in
egiptū: z pri⁹ se pbauit i actia vita cūdo ad eli-
zabetz z fūiedo ei. Et sicut ipa fuit martha in
actia vita. ita z fuit maria magda. i. pteplatia.
Un i alio euāge. hr. Adaria pfluabat oia vba
hec pferēs i corde suo. De ei due sorozēs sigfi-
cāt vitā actiua z vitā pteplatiua. q plene fuerit i
bta vgie. p qs ipa sublimē honorabilit atz de-
lectabilit i seipā recepit xpm. Illd at nōndū ē.
q qtuor sunt euangelia de bta maria. Unū est.
Adissus ē gab. qd nō dz dici nisi i aduētū dñi et
i anūciatōe ei⁹. Alia tria possūt cātari qtiens
de ipa pecliaris missa cantat. tanq cōia q sunt
ista. Extollēs vo. q. m. zc. Aliud. Abijt maria
in mō. zc. Aliud. Stabat at iux crucē. zc. Itē
nota q b festu bz ieiuniuz z octauas. qd nō bz
aliud festu de illa: b ei festu mai⁹ oibz alijs q
fiūt de illa. Silr z de qlibz sctō mai⁹ festu ē tra-
sit illi⁹ q aliud de illo: qz de miseria tñsit ad vi-
tā. excepto de ioh. bap. Quare at herbe colligā-
tur z bndicāt i b festo ipa legēda idicat: qz bta
maria ppat rose z lilio. Un sic spina rosaz ge-
nuit. ita iudea mariā. Officiū. b. marie vginis
nō dz qtidie sz i sabbato solēnit dici. put dictu
ē i. vi. pte sub ti. de tpe aduēt⁹. In qbusdā tn ec-
clesijs nō dr a qnta feia cene dñi vsz ad octauas
pēte. dicētes q tūc i ecclā oia breuia eē dñt. Le-
git tn q cū qda sacerdos aliā forte missaz nesci-
ens. oī die missaz de bte vGINE celebraret. epus
eū ab officō suspēdit: sz vgo bta ipi epō ex hoc
grauissime pminata ē. et ido ipe suspensionem
huiusmodi relaxauit.

De sctō bartholomeo

Est Bartho. pri

mo pdicauit (vt dicit. b. theodorus abbas) i ligdonia. postea i idia. de i de i albania citate armenie: vbi pmo excoziat⁹ et postea decollat⁹ e. de i de traslat⁹ or beneuenti quis hodie rome eē dicať. Quidā at celebrant festū excoziatōis. et qdā decollatōis sicut dcm ē i vi. pte sub q̄rta feria ēcie ebdomade aduētus Et nō q̄ ingretibz. b. bartho. demō ipm ita descriptit dicēs. Capilli e⁹ nigri et crispi. caro cā dida. oculi gndes. nares coeq̄les et directe. barba plira hns paucos canos. statura eq̄lis. collobio albo clauato purpura vestit. induit palio albo qd p singlos āgulos hz gēmas purpureas. De festo decollatōis sc̄i iohannis.

Estū decollatōis

bt̄i ioh. celebrat eccl̄a. qz p veritate mortu⁹ ē: s3 n̄ sic solēnit sic festū nat̄itatis ei⁹. eoq̄ descēdit ad iferos sic dīc grego. sup illū locū. Tu es q̄ ventur⁹ es. an aliū expectam⁹. Fuit at decollat⁹ i tpe paschali p herodē regē āno. xxxij. a nat̄itate dñi. s. anno pcedente passiōem dñi. Et ip̄e i āno. xxx. cepat pdicare. Et ita h̄ festū ē de decollatōe. Et nō q̄ tres fuerūt herodes. q̄s eoz ifamis crudelitas fecit famosos. Prim⁹ dicit⁹ ē herodes ascolonita sub q̄ nat⁹ ē dñs. a q̄ inocētes occisi sūt. Sc̄ds ātipas q̄ ioh. decollauit. Terci⁹ agrippa q̄ iacobū occidit et pe. icarcerauit. Un⁹ vltus. Ascolonita necat pueros. ātipa ioh. agrippa iaco. claudēs in carcē petz. Sane decollato ioh. discipuli eius corp⁹ sepeliēt i sebastē vrbe palastie. et caput in ierlm̄ humatū ē iux herodis hitaculū et vbi corpus sepultū iacebat. mlt̄a de⁹ mirac̄la opabat Un⁹ mltitudo magna xp̄ianoꝝ illuc p̄fluebat. Qd̄ vidēs iulian⁹ apostata. iussu ei⁹ gētiles ad decēsc̄i ioh. p̄fregerūt mausoleū. et ossa ei⁹ per agros sparserūt. S3 cum xp̄iani illuc venirēt. et mirac̄la n̄ cessarēt: itez gētiles ossa collegerūt et pbussērūt. S3 digit⁹ ille q̄ dñm ad iordanē venientē mōstrauit dicēs. ecce agn⁹ dei zc̄. n̄ potuit pburi. Alit̄i tñ xp̄iani mōachi a hierosolimis q̄ itererāt cū gētilibz ossa colligētibz qd̄ oc̄ltare poterāt refuauerūt: tulerūtqz ossa ad philippum hierosolimitanū ep̄m. q̄ misit ea p iulianū diaconū anastasio alexādr̄ie ep̄o: q̄ p theophilus vrb̄ eiusdē ep̄s i tēplo serapis reposuit. et basilicaz i honore ei⁹ p̄secuit. Un⁹ h̄ festū de decollatōne et pbustōe ossiū. et fm mgr̄m gilbertū. qd̄ celebrat eccl̄a q̄i. p iā mortuo fm martiriū: qz i suis ossibz qdam mō passus ē. Alij dicunt q̄. b. tēcla. digitū. b. ioh. q̄ pburi n̄ potuit d̄ vlt̄maris ptibz afferēs i mozanā. ibi ad honore. b. ioh.

fundauit eccl̄az. et hac die dedicata est ei eccl̄a: q̄qz statutū fuit a dño papa. vt hec dies ad honore. b. ioh. p totū mūdū sp̄ celebris haberet: et fm h̄ videt⁹ q̄ d3 dici festū dedicatōis. Rursus b. ioh. caput suū qd̄ i ierlm̄ fuerat humatū. fūelauit duobz mōachis oriētalibz. q̄ ierlm̄ adoraē venerāt: q̄ iux herodis hitaculum illud. vj. kl. maij inuenerūt. S3 p⁹ ab alijs platū ē i emissam citatē. et i qdā specu i ḡbiliter recōditū: donec d̄ nuo marcello plbitero fuit fūelatū. et p eiusdē vrb̄ ep̄m q̄rto kl. septēbris reuelatū: ex q̄ tpe cepit i eadē vrbe decollatō celebrari. ea die vt arbitroz. q̄ caput ē reuelatū: et ita h̄ festū pōt dici reuelatōis. Hoc ḡ festū pōt eē de decollatōe. vlt̄ de collectōe ossiū. vel de dedicatōe eccl̄e ad honore illi⁹. vel de reuelatōe. Hac die dicūt qdaz epl̄az. Expectatō iustoz. puer. x. et euāgelium. Adit herodes. mai. vj. et Alla. Erat lucerna ioh. v. De sc̄is felice et audacto als aduacto

Liendū est q̄ cū bt̄is felix trahētuz ad mortē p noie xp̄i. qdam repente se in medio ptulit dicēs. Et ego suz xp̄ianus. Dixerūt carnifices. Ergo venies et tu. Lū aut̄ nomē illi⁹ ignoraret. vocatus ē audactus. als aduact⁹ q̄i bt̄o felici audacter associat⁹. sicut et bt̄is iohes alexandrinus ep̄s ob eximiā i paupes xp̄i pietatē. ioh. elemolinari⁹ dicit⁹: cui⁹ festū. ix. kl. februa. celebrat.

De natiuitate bt̄e marie virginis.

Estū nat̄itatis be

ate marie. qñ vicz i mūdō nata ē. iō celebrat: qz fuit i vtero sc̄ificata. iux illud psalmiste. Sc̄ificauit tab. su. altissimus. In h̄ festo legit genealogia saluatoris. immo ip̄ius bt̄e vginis. qz de eadē fuerūt genealogia. Un⁹ legit euāgelii math. j. Liber generatōis de q̄ dictū ē i vj. pte sub natali. et sub festo apostolorz philippi et iacobi. et epl̄a. Ego q̄si. eccl̄i. xxiij. c. Aliē eccl̄ie dicunt. Dñs possedit me p uer. viij. Lāt̄ etia historia de laudibz ip̄i virginis. In qbusdā tñ eccl̄is legūt cātica cātico. rū: q̄ magis prinēt ad festū assumptionis. put ibi dictū ē. Dicit etia ad horas ca. Ego q̄si vi. eccl̄i. xxiij. Sane h̄ festū olim nō celebrabatur s3 qdā vir religiosus pluribz ānis audiuit āgelos i hac nocte solēnzātes i cel: cui cām q̄renti reuelatū ē angelos gaudē. qm̄ bt̄a vgo nata fu. it i illa nocte: qd̄ ap̄licus autēticauerat et festū celebrari p̄cepit. vt i solēnzādo celest̄i curie cōformemur. Nō at h3 h̄ festū ieiuniū istitutōis. pōt tñ h̄re deuotōis. Olim etia nō habuit octauam sed innocē. papa. iij. eā istituit. Glacante em̄ romana eccl̄a p obitū gregorij pape. ix. cardinalibz pcordare neq̄untibz. romani p̄ples

vies eis inclus. multiplices molestias eis ifere
bāt: pp̄ qđ dicti cardiales regie celi vouerūt qđ
si ei⁹ meritis p̄cordarēt. 7 abire libē possent: oc
taua sue natitatis diu neglectā celebrādā deces
tero statuerēt. Sicqz i celestinū papā p̄uenerūt
7 libati sūt: s3 qz idē celestin⁹ vixit solū. xvij. di
ebz. n̄ potuit votū implē. qđ postmodū dict⁹ in
nocēt⁹ ei⁹ successor impleuit. Et nō qđ ecclia tres
natitates solēizat. s. ioh. bap. bte marie. 7 xpi
Sigdem ioh. fuit lucifer qz sicut lucifer p̄cedit
solē. sic ipe xpm: p̄m⁹ ei apte p̄dicauit. Adaria
fuit auroza. natitas xpi ori⁹ sol: qz i eo splendor
p̄ris appuit. P̄dicte at tres natiuitates desi
gnāt tres spūales natitates. Nā f̄nascimur cū
iohe i aq cū maria i p̄nā. et cū xpo i glā. Cum
iḡ oporteat qđ p̄trito p̄cedat natitatē baptis
mi in adultis 7 natitatē glē s̄l̄r: iō merito ille due
vigilias h̄nt. S3 cū p̄nā tota sit. p̄ vigilia. nō
oportuit qđ ip̄a vigiliā h̄ret. Et iō h̄ festū vigili
am siue ieiunium n̄ h3. Et ē sciēdū qđ. b. fulbert⁹
c̄ps cardinensis. fecit illa tria r̄nsoria. Stirps
yesse. Solem iustitie. 7. Chor⁹ noue hierusalē.

De exaltatione sancte crucis.

Exaltatō sctē cru

cis d̄r. qz cosdzaes rex psaz h̄iero
solimā venit. 7 lignū d̄nicū i de secū tulit: 7 sctā
domo. celo s̄l̄i. i eadē sedē sibi fecit. 7 lignum a
dextris posuit loco filij. gallū vō a sinistris lo
co spūsc̄i: 7 ipe stās i medio se deū vocari ius
sit. Qđ audiēs eraci⁹ ip̄ator roman⁹. acie mo
uit iux danubiū. qđ fluui⁹ ē psaz: nō hūc qđ i sue
uia nascit. s3 aliū eiusde3 nois: inde victo filio
cosdzae singlarī certamie crucem d̄ni tulit. Et
cū appropi n̄qret i mag⁹ pōpa i r̄lm: porte ciuita
tatis p̄gelū clausē sūt. ne int̄ret. Qui cuz ve
hementē amiraret. audita ē vox de celo dicens:
regē regū n̄ sic int̄sse i r̄lm phalezatū. qñ. p oībo
pati veit: s3 huilez 7 sup azinā sedentē. Et statī
recoḡscēs elatōez suā. de eq̄ descēdit. 7 huiliat⁹
ē valde: 7 porte ei spōte apte sunt. 7 nudis pedi
bus citatē int̄uit: 7 i ei⁹ t̄roitu mlti d̄rsoz mor
boz generibz detēti. curati sunt p̄ crucē: 7 ip̄a
tor ipe in has deuotissimas crucis prupit lau
tes dicēs. O crux splēdidior cūctis astris m̄do
celebris. zc. Ille ḡ crucē exaltauit. 7 exaltatio
nis diē i futu3 ep̄is sibi p̄sentietibz. i suo impe
rio statuit eē solēnē. Sergi⁹ vō papa longis p⁹
tp̄ibz. i sac̄rio b̄ti pe. inueit caplaz argēteā. et i
ea crucē ex salutiferi ligni mag⁹ portōe p̄positā
lapidibz p̄cios̄ adornatā: qđ posita i basilica sal
uatoris. adorāt a p̄lo i die exalta. Est at mai⁹
festū iuentōis qđ exaltatōis: pp̄t autoritatē in
stituetis. Nā illd a papa. s. eusebio: illd ab im
patore statutū ē. In h̄ festo d̄r eplā qđ d̄r i ramif

palmar: qz i ea agit de exalta. sctē crucis. Alij
legūt illā. Xpc fact⁹ ē. ad philip. ij. Legit etiā i
qbusdā eccl̄ijs euāgelium i qđ sit mētio de aduētū
xpi 7 fulgore. Sic fulgor erit. zc. qđ 7 dici con
suevit tpe aduēt⁹. In alijs vō d̄r euāge. de nico
demo. qđ qdā dicūt i festo iuentōis sctē crucis.
Ibi ei d̄r. Sic moyses exaltauit ser. zc. Lōitez
tñ d̄r qđ meli⁹ ē euāgelium. Nūc iudicium ē m̄di.
ioh. xij. i qđ d̄r. Lū exaltat⁹ sue. a. f. o. ē. ad me.
P̄refatō vō illa d̄r. qđ añ pascha p. xv. dies seu
i qbusdā eccl̄ijs p̄gnqz d̄r. v̄l vt aliq volūt illa qđ
d̄r i tpe paschali. B̄r etiā ad horas capl3. Xpc
factus est pro nobis ad philippē. ij. c.

De scto matheo aplo. 7 euāgelista.

Eat⁹ mathe⁹ leui

ta fuit. Erat at hebre⁹ 7 iō hebraice
sc̄psit hebreis i iudea: s3 postea lib ei⁹ fuit tran
slat⁹ i grecū. de i de i latinū. Et nota qđ euāgelium
qđ ipe p̄p̄is maibz āno d̄ni. xl. scripsit cū offi
bus b̄ti barnabe reptū ē: qđ qdē euāgelium. b.
barnabas secū ferebat. 7 sup egros illd ponēs
taz fide barnabe. qđ merito b̄ti mathei. p̄tinuo
liberabat. Adarc⁹ vō edidit agleie euāgelium
anno d̄ni. xliij. B̄r hodie eplā. Unicuiqz v̄rm.
eph. iiij. Alij vō dicūt. Similitudo vult⁹. ezech. j
Euāgelium ē. Bū trāsiret ihs. math. ix. In vigi
lia vō ē euāgelium. Glidit ihs publi. lu. v. P̄redi
canit at sub gayo caligula ip̄atore. qđ sic dict⁹ ē:
qm̄ nat⁹ ē i expeditōe. et coop̄ caligis. Iohes
at scripsit sub numā. marc⁹ sub nerone. De lu
ca incertū ē. qđaz tñ dicūt qđ sub nerone.

De sancto mauricio 7 socijs eius.

Om galli exercu

issent exercitū in romanos: dur egi
pti collegit exercitū i qđ fuit b̄tis maurici⁹. qui
sub se hēbat legionē. i qđ erāt ser milia sercēti et
seragita ser. Lū ḡ cēnt i exercitu. tirān⁹ voluit
eos cogē adorare ydola: qđ noluerūt. 7 p̄ptēa deci
mā p̄tē accepit tirān⁹ 7 int̄fecit. Qđ videns. b.
maurici⁹ p̄uertit f̄monē ad socios. orās vt viri
līf starēt: 7 sic ab eo p̄fortati passi sunt martiri
um. Iueūt at baptizati. añq̄ romā venirēt. Et
nota. qđ d̄r de mauri. 7 thebea legiōe: qđ iueniū
tur p̄les thebe. Una i egipto vbi sūt mauri. Al
tera i grecia vbi sūt thebani. Alia i india. vbi
sunt thesbite. Isti socij mauricij crāt de egipto.

De festo beati luce euangeliste.

Mcas sir⁹ fuit na

tōne. 7 athiocen⁹ p̄riarcha: 7 p̄dica
uit i bithinia. vbi suā mortē nō martirio fini
uit. Iuit etiā pictor 7 medic⁹: 7 fm hiero. fuit
discipulus aploz. 7 n̄ d̄ni. Eleit ei ad fidē post

oñi resurrectōez vt legiē in glo. sup ezech. l3 q
dā dicant q fuerat de. lxxij. discipul dñi. 7 scri
psit euāgeliū i achaia. Elxit at. lxxiiij. annis.
Ipe euāgeliū 7 act⁹ aploz pposuit. Iuit disci
pul⁹. b. pau. a q didicit qd docuit. sic 7. b. maz.
a. b. pe. In plogo tñ euāgelij sui inuenit. q ipe
didicit mltā a qbusdā q in pncipio cū dño fue
rūt. Sz. b. pau. n fuit a pncipio cū dño. g non
didicit ab eo qd docuit. Solutō qdā didicit ab
eo. 7 qdā ab alijs: sz marie a. b. pau. Credit tñ
q ipe ad. b. vginē tanq ad arcā testamti recur
res. ab ea de mltis certificat⁹ fuit: pncipue d his
q sibi soli pstabāt. sic de āgelica ānūciatōne. et
xpi natitate. 7 hmoi. de qbo solus lucas agit.

De festis sctoz symonis 7 iude apostolorz.

Acob⁹ mior frat

dñi. 7 simon. 7 iudas. 7 ioseph q et
barsabas 7 etiā iust⁹ cognoiat⁹ ē: ne
ppf iniusticiā ab aplatu fuisse reprobat⁹ creda
tur. frēs fuerūt filij marie cleopbe. q alpheo nu
pta fuit. Simō at iste dict⁹ ē zelotes: dict⁹ ē etiā
simō canane⁹ qd idē ē. a cana vico galilee. La
na ei zel⁹ iterptat. hūit ei magnū zelū aiarum.
Judas etiā multipl⁹ cognoiat⁹ ē. Dict⁹ ē ei iu
das iacobi. supple frat. vt pmissuz ē: dict⁹ ē etiā
thadeus a tharta qd est regia vestis 7 de⁹. El
thade⁹ iterptat apprehēdēs pncipē. Ipe em fuit
vestis regia p ornāmēta vtrutū. p qs apprehendit
pncipē xpm. Dict⁹ ē etiāz lebe⁹ qd sonat cor vel
corcul⁹. i. cordis cultor. In pmissuz ioseph et
mathiā sortes iacte sūt. Et de simōe dñ. q cru
cifix⁹ mortu⁹ ē. Alij tñ dicūt q n est iste simō q
fuit fili⁹ cleopbe. sz ali⁹ simō crucifix⁹ ē. Iste si
mon pdicauit i egipto. p⁹ ea vō veit irīm. 7 ibi
fuit eps p⁹. b. iaco. miorē q dict⁹ ē frat dñi. et
ibi crucifix⁹ ē. Elxit at cētūviginti ānis. 7 susci
tauit a nq moreret. xxx. mortuos. Un i ei legē
da iuenit. Ter denos mortuos mersos fluctibz
hūane vite reddidit vsibz. I filiū ei hospitis sui
mersuz fluctibz suscitauit. Adortu⁹ at ē i botho
ro 7 n i postorio. Postorio. vt qdā volūt ē
portic⁹ tēpli. i q iacebāt custodes tēpli. Judas
at pdicauit apd psas 7 medos et mortu⁹ ē apd
armenos. De festo omnium sanctorum.

Om singula ydo

la romanoz rome tēplū hñc nō pos
sent: romaī vnū tēplū i honoē scibi
les mris deoz. 7 oim deoz ipoz fecerūt: qd dñi
ē pātheō. a pā qd ē totuz. 7 theos de⁹. Successu
vō tpoz bonifa. papā petijt a foca cesare ipato
re pstatinopolitano. q perat romaīs. tēplū illd
sibi dari. q obtēto abiectis inde ydol⁹ dedicauit
illud. iij. yd⁹ maij. ad honoē. b. marie vginis 7

oim martir⁹ 7 dñi ē festum illud. b. marie ad
martires. Nondū ei fiebāt festa de pssoribus
sz solū de martiribz. Un tūc institutū fuit festuz
b. ioh. a n poz. latiaz. occasione martirij qd qñ
tū i se fuit sustinuit. Statuit g idē papa. vt sin
gul⁹ ānis illa die celebraret festū de martiribz.
sic i kl. eiusdē mē celebrat festū aploz. Et in
honoē. b. marie 7 oim martir⁹ cātavit ibi. Ter
ribilis ē lo. is. 7 c. qd tñ i dedicatōne ecclē solet
dici. Elez. greg. iij. b festū martir⁹ trāstulit ad
kl. nouēbris: vt tūc collectis tre frugibz. puei
ētes ad b festū possent copiosi⁹ victualia iueire
istituēs tūc fieri festū n solū aploz 7 martirū.
sz etiaz sctē tñita. 7 oim āgeloz 7 pssor⁹: 7 ge
nerat⁹ oim sctoz 7 sctāz. 7 etiā electoz. vt pa
tet i hino. 7 illi⁹ offm ordiauit. Institutū at
fuit b festū qtuor de caus. Prio pp⁹ pmissaz tē
pli dedicatōz. Scdo pp⁹ omissoz festoz supple
tōez. Nō ei pp⁹ ipaz mltitudinē de oibz spāl⁹
festare valem⁹. Tercō pp⁹ negligētiaz i festis
q celebravim⁹ pmissaz expiatōez: 7 hec rō tan
git i fmoē q hac die i ecclesia rēcitāt. vbi ita dñ
Secretū ē vt die ista oim sanctorz mēoria beāt
vt quicqd hūana fragilitas p ignorātiā aut ne
gligentiā vel p occupatōez rei secularis i solen
nitatibz sanctorz min⁹ pegisset. i hac sctā obser
uatōne p soluat. Quarto pp⁹ faciliōz oionum
nraz impetratōez. Facili⁹ em qd petim⁹ obti
nebm⁹. si sit oīs intercedāt p nob: qz impossi
bile ē multitudinē nō exaudiri. Un in oīoe ho
dierna dñ multiplicatis intēssoribz largiarie.
Quare at festa sctoz celebrēt dñi ē in phemio
hui⁹ ptis. Hoc festū bz ieiuniū institutōis. nec
dz qs comedere illa die vsz ad vespas: nec ieiun
niū dz mutari vt qdaz faciūt pp⁹ sctm qntinuz

Quia vō b festū oim sctoz ē generale. iō va
riat illi⁹ officiū. put habet varietas oim sctoz
Pria em antiphona. 7 pma lectō. 7 pmū rñso
riū de trinitate cātāt. qz festū ē tñitatis. Scdo
loco cantāt de brā maria. Tercio de angelis.
Quarto de pphetis. Quito de aplis. Sexto de
martiribz. Septio de pssoribz. Octauo de vir
ginibz. Nono de bñs oibz sil. Autoritas at il
li⁹ officiū obfuaat i lectōibz. Nā i qbusdā ecclijs
in b festo maior i ecclā. etiā eps si pñs fuēit: le
ctōez legit de tñitate. s. pma. vel decan⁹. vel sal
tē sacerdos: 7 sic fit descēsus p psonas i legēdo
vsz ad pueros. Octauā nāqz lectōem de vginibz
legit vn⁹ ex pueris. Nā sp nonā lectōz ma
ioris ē legē. Octauū etiā rñsoziū dicūt de vginibz.
s. Audiui vocē. qd cātāt a qnqz pueris co
rā altare. b. marie v. si fuēit ibi. cādelas i mai
bz tenētibz: ad repñtatōz qnqz prudētū vgi. lā
pades ornatas 7 accēsas hñtiū. Dñ etiā ca. Eli
di tba. apo. vij. Ad missā vō dñ epla. Ecce ego

Junta⁹ Junij vñ pñz qd pñ
f. qñdij Junij
pp⁹ fñt f. mlti pñz

ioh. q̄ est apo. vi. c. Alla. D̄ q̄ glosuz. apo. vii. Euāgelii. Glidens ihs tuz. math. v. In vigilia dō dī ep̄la. Ecce ego ioh. apoc. v. 7 euāgelii. Descēdens ihs. lu. vi. Officiū mortuoz.

De loco de officio

mortuoz dicēdū ē. 7 qñqz vocat a gēda. ab ago agis: qz int̄ cetēas sui significatōes agē idē ē qd̄ celebrare. In de ḡ offm̄ ordinatū ad celebrē defunctorz mēoriā agenda vocat. Qñz etiā vocat̄ erege. ab ereḡz ereḡis. qz int̄ alias sui significatōes ereḡ idē ē qd̄ ext̄ a lia ieq. Offm̄ ḡ seu obsequiū i sepulchris mortuorū erege vocat̄. qz celebrat̄ dū mortui ext̄ viuos sepeliēdi ferunt̄: vlt̄ qz ext̄ horas canoicas sp̄ales 7 singl̄ares h̄z obsequiās. Sane h̄ offm̄ p̄tinuat̄ festo oīm sctōz: 7 sūt tres dies p̄tinui. tribus misterijs deputati. Nā vigilia oīm sctōz dies ē afflictōis. solēnitas dies ē exultatōis. hodie dō dies ē oīois. In p̄rio nos ieiunādo affligim⁹. p̄ntis vite miserā recolētes. In sc̄do b̄titudini sctōz p̄gaudem⁹. ḡrariū actōes dño rese rētes. In t̄cio p̄ his q̄ i purgatorio t̄tinēt̄ oīam⁹. eis mō penā mitiorē. mō plenā absolutōez oīois ipetrātes. Sigdē p̄mēoratō oīm fide liuz defunctorz iſtituta ē fieri ab eccl̄a tali die. vt generalibz b̄nficijs adiuvēt̄. q sp̄alia h̄re nō valēt. sic 7 de festo oīm sctōz p̄missuz ē. Sic ei pet̄⁹ damian⁹ ait. Sact⁹ edibo p̄peries. q apd̄ vulcanū cicilie crebre voces 7 vlulat⁹ demonuz audiebāt plāgētū. p eoq̄ aīe defunctorz p̄ele. mosinas. 7 oīoes de eoz maibz eripiebāt: ordi nauit i suis mōasterijs. vt p̄ festū oīm sctōz si eret p̄mēoratō defunctorz: qd̄ fuit postmodū a tota eccl̄a approbatū. P̄rio ḡ videam⁹ a qbz fuit iſtitutū officiū mortuoz. Sc̄do vbi hūit in i tiū. Tercō de mō celebrādi illd̄. Quarto d̄ mō sepeliēdi. Fuit at̄ p̄rio iſtitutū ab apl̄is. s̄z n̄ ab origine vt testat̄ ysidor⁹ i li. de eccl̄is officijs. qd̄ fuit adauctū 7 ex maria pte ordiatū ab ip̄o Un̄ ipm̄ p̄mēdat. b. aug⁹. i encheridion. dicēs eū fuisse secūdum in eccl̄is officijs post ap̄los.

Hoc officiū in i tiū hūit i veteri lege. Nā sic ait amb. mortuo iacob: ioseph 7 alij fr̄es sui cū multis egiptijs attulerūt eū i ebrō: s̄z p̄us fleuerūt. xl. diebz i egipto. 7 postea fleuerūt eū. vii. diebz i zab. gen. l. Itē legit̄ i deut. vlti. q mortuo moysē fleuit ip̄s isrl̄. xxx. diebz. 7 silr̄ fecerūt de aarō 7 de maria. Itē dic salomō. Luct⁹ filij sapiētis mortui. vii. diebz: luct⁹ filij stulti sempit̄ n⁹: iō qz in etnū puniet̄. Nō at̄ q qdā faciūt mēoriā p̄ defunctis die t̄cia seu p̄ tres dies: res p̄ntates t̄duanā dñi sepulturā. seu respectū h̄ntes ad resurrectōz xpi q die t̄cia resurxerit: resurrectōez cū xpo mortuis pop̄tates. seu ad tri

nitatē. Ut etiā vt qd̄ viuētes tripliciter peccauerūt vicz cogitatōe dō 7 ope: remittat̄ eisdem. Alij dō faciūt missam celebrari. vii. diebz seu p̄ vii. dies. Et vtrūqz oñdit̄ i libro nūe. xix. vbi d̄z q q̄ tenigerit cadaver mortui hoīs. ac ip̄s h̄. vii. diebz imund⁹ fuerit: aspgat̄ ex hac aq̄ die t̄cio 7 septio 7 sic m̄dabit̄. Sane imūd⁹ p̄pter cadauer mortui hoīs. significat̄ pollutā aīaz p̄pter mortua opa. Celebrat̄ ḡ p̄. vii. dies. p̄mo vt defunct⁹ ad sabbatū eterne q̄etis citi⁹ valeat puenire Sc̄do vt ei remittant̄ oīa p̄ctā q̄ p̄misit in vita sua. q̄ p̄. vii. dies ducit̄. Tercō p̄pter septenariū aīe 7 corp̄is. Nā em̄ tres h̄z vires. s̄. rōabilitatē. p̄cupiscibilitatē 7 irascibilitatē. corp⁹ dō cōstat ex q̄tuor elemētis: vt ḡ p̄ctā q̄ hō p̄ h̄ septenariū. siue i hac vita q̄ p̄. vii. dies ducit̄ p̄misit delectant̄: septenariū mortuis celebrat̄. Quarto sicut filij iacob defuncti fleuerūt p̄. vii. dies vt p̄missuz ē: ita 7 eccl̄a p̄ suis defunctis celebrat̄ officiū. vii. diebz. Quidā at̄ faciūt nouendiale. i. officiū nouē diez: vt p̄ h̄ officiū mortuoz aīe a penis liberate. nouē āgeloz ordinibz associēt̄. h̄ tñ a qbusdā n̄ approbat̄. ne gētiles imitari videamur. a qbz h̄ sumptū eē videt̄. q. ix. diebz lugebāt mortuos suos. 7 i nono die cineres eorū piramidibz vel i bustis recōdebāt. Alij dō celebrari faciūt p̄ suis defunctis p̄. xxx. dies vlt̄ tricesimo die. P̄rio qz filij isrl̄ tot diebz fleuerūt moysen 7 aarō. vt p̄missuz ē. Sc̄do iō qz ter de cē faciūt trigita. p̄ ter ei t̄nitatē. p̄ decēz decalogū intelligim⁹. Tricenariū ḡ mortuis facim⁹. vt qd̄ i obsequiōe decalogi seu p̄ceptoz xpi. et p̄ t̄nitatē peccauerūt. eis dei misericōdia p̄doneēt̄. Tercio qz nūer⁹ lune. xxx. diebz pficiūt: iō tricesima die vlt̄. xxx. diebz fit mortuis offm̄. vt opa eorū corā dō plena eē itelligāt̄. Quidā q̄ q̄t decies celebrāt siue q̄dragariū faciūt. vt qd̄ illi i doctrina q̄tuor euāgelioz. 7 i. r. p̄ceptis legis peccauerūt. libi p̄doneēt̄. Rursus q̄ die q̄dragessimū fuāt. rep̄ntāt dñicā sepulturā: optātes mortuis gl̄az h̄re cū xpo. q. xl. horis iacuit i sepulcro. p̄putata hora nona in q̄ emisit sp̄m. 7 vltia hora noctis dñice. in q̄ resurxerit p̄m aug. Rep̄sentāt etiā. qz vt p̄missuz ē mortuo iacob filij e⁹ luxerūt. xl. diebz. Alij qnāgenariū faciunt. qm̄ sicut beda 7 greg. dicūt in glo. sup locū illū vbi h̄ q̄ abraā q̄sinit a dño volente subuertē sodo mā. si qnāgita fuerit ibi. nūqd̄ destrues eos: et r̄ndit dñs nō. Quināgenariū nūer⁹ p̄fect⁹. 7 significat̄ ānū iubileū. i. octauā etatē in q̄ erit remissio 7 plena libertas. Ut ḡ aīe defunctorum plenariā libtātē. 7 p̄ctōz suoz remissioz adipiscāt̄. l. diebz p̄ ill̄ celebrant offm̄. P̄retēa d̄r in marco. Unū ḡnū afferebat. xxx. 7 vnū sexagita 7 vnū centū. Alij dō sexagariū faciūt. p̄ eoq̄

De p̄rio

Novendiale

Tricesima

Quināgenariū

Sexagariū

Sexagariū

offm̄ mortuoz qd̄ p̄t iſtitutū

10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532

Liber

Septim^o Jo. clxxxvi.

ra. et ideo non secunda videtur. Si enim omnium quos prescientia culpe arguit suffragia predestinamus. illi paucorum suffragiis iuuabuntur. Bicendum igitur videtur quod quoniam suffragia eius quod si non in caritate in fide tamen est. illi qui in caritate decesserunt non possunt ex merito vite ageris. quod tamen illa sunt secundum doctrinam ecclesie. et per eum qui in fide est. et per eo quod talia recipe meruit beneficia. ubi deficit caritas agentis supplet meritum fidei et caritas ecclesie etiam dictatis. ac defuncti capacis suscipiuntis. nec non et liberalitas dei miseretis: quod secundum ambrosium. beneficia non reuocat. imo cumulos liberalitatis amplificat. et sua largitate operatur ab alio factum proinde reputat. ac si per illum per quem fit factum esset. Nam et secundum iuram aliquod alienum debitum exoluente. ipse debitor liberatur. et si suo legata sit libertas. si tunc decem prestitit. quicunque illa decem prestatum liber est. Sed et per eum qui capax non est alteri legatum et hereditas acquiri potest: et is qui ob criminem per alios postulare prohibetur. per se et per his quorum curam gerit admittitur. Et secundum augustinum. quod quod in lapide deo canali nil generetur. tamen aqua inde transiens terram fecundat. Et hieronymus. Si quando videris inter multa opera peccatorum quoniam facit aliquod qui iusta sunt: non est tamen iustus deus ut propter multa mala paucorum bonorum obliuiscatur.

Sane defuncti sciunt suffragia que per eis fiunt et hoc mox secundum augustinum. Primum per diuinitatem reuelatur. quoniam. secundum deus eis reuelat. Secundo per bonorum angelorum maiestatem reuelatur. Angeli enim qui habent spiritum nobiscum sunt. et omnes actus nostros presiderant: qui in illam possunt ad eos descendere et eis partem nuntiare. Tercio per animas hic existentium in timoribus. Quarto per experientiam. cum videtur se a peccatis seculi releuari. Sciendum autem quod defuncti valde mali nesciunt quod a viuis agitur. nisi quando eis scire permittitur. si nec mediocriter boni adhuc in igne purgatorii constituti. qui nodum dei visionem fruunt. nisi quando per aliquem de promissis mox permittitur eis scire. sed valde boni qui ea iam fruuntur bene sciunt quod hoc agitur. iuxta illud gregori. Quid est quod nesciat quod videtur omnia videtur. Alii tamen dicunt eos scire omnia que eis necessaria sunt. et non alia. Unde esaias. ex parte ipsa afflicti ait. Abrazas per non nesciuit de hoc. Et videtur mortuis cura sit de viuis. augustinus. late persequitur. in libro de cura per mortuis benedicta. Adhuc sic augustinus ait. multi aliquid ex mortuis vel in sonis vel alio quocumque modo viuis apparere credunt. et ubi eorum inhumata iacerent corpora. atque ut eis sepulcra fierent. et alia hominibus innuera sepe admonuisse: et illa verba repta esse in dialogo gregori. et in aliis quibus plerisque scripturis autenticis reperitur. Elegerunt ut idem augustinus. in promissio libro ait. Quis mortui etiam in sonis indicat vel petere videatur: non ideo putandum est eos ista sentire. Nam et viuentes plerumque apparet in somnis dormientibus. dum ipsi se nesciunt apparere. et ab eis qui sonauerunt audisse. dicentibus quod eos in sonis agerent aliquid vel loquentes viderent. Unde ut dicit credendum est quod bene sunt angelice operationes per dispensationem nequiditiae dei. ad quicunque solatiu viuiorum. Con-

eiliu etiam angustiam. ait quod plerique demonum illusionibus et fantasmatibus sepe seducunt. Officiu mortuorum imitatur omnino triduanam christi sepulturam. Sic enim in illo triduo. ita et in officio omnia laudis cantica subtrahuntur. et solennitates quilibet subtrahuntur. Nam in missa benedictio ab episcopo non petimur. nec in agenda dicitur. Bene labia mea. ap. nec. Deum adiutorium meum. nec benedicamur. nec inuitatorium. nisi corpus presens sit: et etiam in vigiliis. nec gloria patri ad responsoria vel in fine psalmodiarum. nec ad lectos benedictorum petimur vel damus. nec dicitur tu autem. vel deo gratias: nec in missa alla. nec gloria in excelsis. nec ite missa est. Nam in ve. le. prohibitu fuit oleum leticie et thymum suauitatis per peccatum offerri. Adors etiam est videtur peccati. Unde ubi peccatum. ibi tenebre. Nec deus est leticia. nec cantorum leticie delectatio. ubi est luctus et tristitudo mentis at exere per mortuis celebrant cum luctu. Rursus laudes supplicium: quod quod mortui transierant ingrantes. nesciunt unde laudare deum debeant de iustitia vel de misericordia. Gaudium repemur. quod est in hunc modum inuenerunt et tristiores erimur. Non igitur sequentia de dicitur que est canticum exultationis. Adhuc in missa per viuis deant omnes thurificari. ad designandum quod illorum orationes ad celestia diriguntur: in missa tamen per defunctis non deus thymum per choros portari nec offerri. id est. altae thurificari. sed circa corpus tantum: quod hoc in lege prohibitu fuit. ut iam promissum est. Nullus igitur in officio thurificatur. ad non dum quod mortui amodo nil suis valent orationibus promereri. Unde per. Non mortui lau. te. d. Ipse autem defunctorum corpora thurificatur. et aqua benedicta aspergitur: non ut eorum peccata tollat. que tunc per talia tolli nequunt: sed ut omnes in deorum spirituum potentia arceat: et fiunt etiam in lignum societatis et communionis sacramentorum quam nobiscum dum vixerent habuerunt. Unde et dionysius dicit. quod antiqui viui mortuos osculabantur. in signum unitatis quam cum ipsis habuerunt. Profutur etiam hec et similia. in quantum per talia ipsi deo fructuaria exhibent. Quare aut duplex usus ponitur in introitu per defunctis. scilicet. deus. et exaudi orationes meas. deum enim in. vi. parte sub sabbato. id est. ebdomade quadragesima. Item in missa per defunctis non deus inmisceri orationem per viuis. put dicitur est in. iiii. parte sub ti. de oratione. Par etiam non datur triplici ratione. Primum. quod hoc officium ut iam deum est. triduanam christi sepulturam vestigio sequitur. ubi pax non datur. propter inde osculum detestandum. Secundo. quod non communicamus mortuis. quod non nobis respondent. Nos enim sumus in. vii. etate. illi in septima. Unde est quod corpus nunquam debet esse in ecclesia quod diu missa de die celebratur: immo si prius esset ibi. debet asportari extra ecclesiam in vestibulo ecclesie quantacumque auctoritate viuens fulgeret. et postea ad missam de mortuis reportari. Tercio quoniam sicut ex multis granis si collectis unum panem perficitur. et ex multis racemis vinum elicitur: sic ex multis fidelibus quorum quidam boni quidam mali sunt. una ecclesia constituitur et coadunatur. Quia igitur de mortuo

officiu et missa mortuorum

Agustinus de missa

De missa mortuorum et agi
propter aliquid offerantur

De missa per defunctos non in
missa et oratione per viuis

hoīe nescim⁹ adhuc vtrūz sit ipse de pformitate
ecclē. 7 pacē hēat cū suo creatore 7 recōciliatōz
iō pacē ad missam n̄ dam⁹. nec aliq̄s laudes p
mortuis referim⁹. qz n̄ ē vñ agēdū sit. Nō enīz
adhuc apparet eoz reges. Quarta etiā rō posi
ta ē i. iiii. pte vbi agit d̄ osclō pacis. Illd qz
nōndū ē. qd offm mortuoz īcipit a vespis. p⁹ ea
sequūt vigilie. qz tria sūt genēa. In qbusdā ei
ecclīis legūt. ix. lectōes de iob. 7 īcipiūt. Par
ce mi. do. zc. In alijs legūt de libro sap. 7 īcipi
unt. Adeli⁹ ē ire zc. In alijs vō de qdā finone
aug. Sz vñ decūqz sumant. absolute sine iube
dōe bñdicē. 7 sine tu āt vñ alio īcipiūt et finiūt
put i crequijs q̄s i dicto triduo p xpo celebrā⁹
fua. Clerūm i qbusdā ecclīis loco tu āt dñe t
mināt. Bñ mort. zc. q̄ vba sūt de apo. riii. c.
Iteq̄ntat āt i b̄ officō ps. Te decz: qm̄ ibi agit
de reditu filioz isrl a captitate i trā. pmissiōis
sic 7 defuncti de captitatis miseria ad vitā pfi
ciscūt etnā. Bñ etiā ps. Dñe ne i fu. tu. q cū sit
sext⁹ i ordie psalterij. tñ p octaua intitulat q̄li i
sex etatibz p hūc psalmū deū rogātes. vt septie
etatis possim⁹ tormēta euadē. 7 ad octauā glē p
uenire. Officiū mortuoz n̄ hz scōas vespas vt
dcm̄ ē i. v. pte sub ti. de vespis. In p̄cilio thola
tan. statutu ē qd sacdos missaz defunctorū cele
brās. vt ei⁹ inimic⁹ mortē icurzat deponat: 7 tā
īpe q̄ eū ad b̄ incitans exilio ppetuo puniatuz
Nūc vidēdū ē q̄lit corp⁹ sepeliēdū sit. 7 qdēz
qñ hō videt agē i extremis. dz poni ad trā sup
cineres vñ ad min⁹ sup paleas. p qd̄ inuit q̄ ci
nis ē 7 i cinerē reuertet: 7 sit b̄ exēplo. b. marti.
q vt i se alijs daret exēplū. i cinē iacēs vitā fini
uit: 7 si moriēs lrat⁹ sit. legi dz passio dñi vñ sal
tē ps illi⁹ añ eū vt sic ad maiore p̄pūctōz moue
at. Et dz eē crux erecta ad pedes vt moriēs eaz
cernēs magis pterat. et puertat. Dz etiā sup
n⁹ iacere. vt sp̄ erecta facie respiciat celū exēplo
bñ marti: et p̄s q̄ expiret ei⁹ aia dño p̄medēt.
Postq̄ vō expirauēt cāpane dñt pulsari. put
dcm̄ ē i. j. pte vbi agit d̄ cāpanis. Beinde corp⁹
nisi viues nouit iunct⁹ fuēt dz lauari: ad sigfi
candū qd si aima p p̄fessiōez 7 p̄tritōez a culpa
mdata sit. vtrūqz. s. aia 7 corp⁹ etnā glificatōz
7 claritatē i die iudicij p̄seqt: qz illi fm̄ iobez
vō i dño moriūt 7 bñ sūt. q nullaz secū portant
maclām. sz i b̄ mdo p p̄nīaz dereliquūt. Sz cū
de hac lotōne neqz i ve. testa. s. leuit. x. neqz i
nouo. s. act. v. nil agat. si omittēt n̄ mltū (vt ai
unt qdā) curādū eēt. Et aug⁹. dic i li. de cura p
mortuis agēda. corpi hūano qd p⁹ mortē ipēdi
tur. n̄ ē salutis p̄sidiū. sz hūanitatis offm. Ele
rūt cū maria magd. vñrēt dñm añ passiōem.
math. xxvj. sec ei mortituro. qd n̄ possz facē mor
tuo. mar. riii. puenit in qt vngē corp⁹ meū i se

pulturā: ex b̄ pbari pōt corpa defunctorū lauā
da eē. Nā sicut hiero. ait i origiali sup illd ma
thei. vj. vngē caput tuū: i ill p̄tibz vnguen tis. p
balneis vtebāt. Lanō tholetan. p̄ciliū statuit. q
q diuina vocatōe ab hac vita rcedūt. cū psalmis
tantūmō 7 psallētū vocibz ad sepulcz deferā
tur. Dz āt defunct⁹ portari a p̄silibz sue p̄fessi
onis. vt si fuēt diacon⁹ a diaconibz. si sacdos a
sacdotibz. si sint ibi: alit n̄ ē vis. qz nccitas legi
n̄ subiacer. cleric⁹ a clericis. catholic⁹ a catholi
cis. Si vō fuēt d̄ aliq̄ f̄mitate d̄portet ab ill q
sūt eiusdē f̄mitatis. Adliēibz vō n̄ lz corpa fez
re. ne cogāt corpa sua lasciuia icitātia dñudaē
qd facile p̄tigē possz. Bñ āt de domo ad ecclām
seu sepulturā portat. fm̄ q̄rūdā locoz morem
ter i via pausat. P̄rio ad sigficādū qd īpe i hac
vita exns. vt possz digne dño p̄ntari. 7 cū alijs
sc̄tis ppetua gete p̄frui: i tribz spāl̄r seipm̄ exci
tauit. vicz i dilectōe dei. i caritate. primi. 7 i cu
stodia sui: siue qd i f̄ de sc̄tē t̄nitatis vixit atz vi
tā finiuit. Scdo ad rep̄ntādū qd dñs i triduo i
vētre t̄re pausauit. Tercō tres pause fiūt i via
vt p tres dietas psalmodie q̄ tūc d̄r. trina fiat
ei absolutō a delictis t̄bz modis. s. cogitatōne.
vbo 7 ope p̄missis ero. iij. Q̄liā triū diez ibim⁹
i solitudie. Beinde ponit i spelūca. i q̄ i qbusdāz
locis ponit aq̄ bñdicta. 7 prune cū thure. Aq̄
bñdicta ne demōes q mltū eā timēt ad corpus
accedāt. Solēt nāqz deseuire i corpa mortuoz
vt qd nequēt i vita. saltez p⁹ mortē agāt. Th⁹
vō ibi ponit p̄t fetore corpis remouēdū. seu vt
defunct⁹ creatori suo acceptabilē bonoz opeuz
odore itelligat obtulisse: seu ad oñdēdū qd d̄fū
ctis. p̄sit auxiliū ozois. Carbones i testimoniū qd
ēra illa ad cōes vñ apli⁹ redigi n̄ pōt. Pl⁹ ei du
rat carbo sub ēra q̄ aliō. Hedera qz vñ laur⁹ et
bmōi. q sp̄ fuāt virozē i sarcophago corpi sub
sternūt: ad sigficādū qd q moriūt i xpo viuē nō
desinēt: nā lz mdo moriāt fm̄ corp⁹. tñ fm̄ aiaz
viuūt 7 reuiuiscūt deo. Alia tñ p̄s̄deratōne ha
bebāt i funēibz antiq̄ cip̄ssos: qz vicz sicut cip̄s
sus cesa n̄ itez surculescit. sz tota moriēt: ita hō
mortu⁹ n̄ ruiuiscit. Iñt etiā hec. n̄ qz cadaueri
bus īsit sens⁹. sz i figurā: vicz. vñ ad resurrectōz
spandā. vñ ad dei miscdiā seu beniuolētiā. p̄uo
cāda. cui t̄lia pietatis officia placēt. Dz āt qd
sic sepeliri vt capite ad occidentē posito. pedes
dirigat ad oriētē: i q̄ q̄ i p̄a positōe orat 7 inuit
qd p̄mpt⁹ ē vt d̄ occasu feliēt ad ortū. d̄ mdo ad
sc̄lm̄. Et i q̄cūqz loco ext cimiteriū xpian⁹ sepe
liat. sp̄ euz capiti illi⁹ appoi dz: ad nōndū illū
xpianū fuisse: qz b̄ signū diabol⁹ valde verēt. et
tiet accedē ad locū crucis siḡclo īsignitū. Bñt
qz fideles xpi sepeliri iduti sudarijs. put p̄uici
ales obfūat: qd sumūt ex euāgēlio i q̄ legīt de

Quilibet eoz⁹ ponat et sepeliat i trā

offm mortuoz in apta vespis

Deinde bñdicē tu āt dñe

Nōm q̄lit sepeliat

passio dñi / tunc

Campana pulsari
Locus corporis

Ad corpora hūana p̄ mortē
Impendit

*Quidam induit induit vestitus et dicit
Vnde per vestitus velut ostendit
An hunc etiam induit per dicitur
Liber*

Septim^o Jo. clxxxvij.

sudario et sindone xpi. Quidam vero cilicio insuunt ut hac veste insignia penitent. Nam cinis et cilicium arma sunt penitentium. Nec dunt indui vestibus coram. put in italia fit. Et ut quidam dicunt dunt hunc caligas circa tibias. et subtalares in pedibus. ut per hunc ipsos esse patos ad iudicium repntet. Licet vero si sunt ordian. illi idumtis iduti sint qui regunt ordies quos habent. Si vero non habent ordies sacros more laicorum sepeliunt. Queruntur in aliis ordinibus propter paupertatem hunc sepius omittunt. in sacerdote tamen et episcopo nullo modo pretermittendum est. Vestes ei sacerdotales virtutes significat: cum quibus per cetere sunt domino presentandi. Euticianus papa statuit. ut nullus martires sepe liat sine dalmatica aut collobio purpurato.

Circa hoc autem considerandum est utrum christus vestitus fuerit post resurrectionem. et utrum celum vestitus ascenderit: et utrum duobus discipulis euntibus in emaus. et ceteris discipulis et mulieribus vestitus apparuit. Sigdez angelus legum vestitus apparuisse. iuxta illud iohannis. Vidit angelus sedere in alio. Et alibi. Ecce duo viri astiterunt iuxta il. in ves. al. q. et dix. Hic ihesus qui assumptus est a vobis in celum. sic v. q. v. e. e. u. i. ce. Deper christus vestitus ascendit in celum iuxta illud. Quis est iste qui venit de edo tictis vestibus de bosra. Item angelus dixerunt. quare rubrum est induitum tuum. Querit etiam utrum homines erunt nudi post diem iudicii. an vestiti: Et videtur quod vestiti. Nam spiritus angelus apparere solet vestitus. et christus etiam post resurrectionem cum veste apparuit: et in transfiguratione vestitus fuit. Unde et apparebant vestimenta eius alba sicut nix. Contra videtur quod nudi erunt. quia habet auctoritas quod in eadem forma erimus in qua fuit ad peccatum nisi quod peccaret. et etiam in meliori: sed tunc fuit nudus quam nudi sumus. Solutio. nil diffinimus de veste sed hunc solum dicimus. quod ibi non erit deformitas nec vilitas aduersitas vel infirmitas. et erimus vestiti et ornati vestimentis virtutum. Quis autem et in quo loco sepe liri dicitur. et utrum locus sepulture aliquod preferat. dictum est in .i. parte ubi de cimiterio agitur. Illud autem nota. quod quia scriptum est leuit. xxj. pontifex ad omnes mortuum etiam preter vel inter non ingredietur. neque egredietur de sanctis: hic est quod romanus pontifex ad nullum defuncti domum accedit. Item quia ibidem dicitur. Sacerdotes non radeunt caput. non barbam. nec est crinibus suis faciem incisuram: id est quod de carorum morte tristat. barbam nutrit. nec crines percidunt. et etiam nigris vestibus ornantur. ut per nigredinem et dolorem sepulchri mortui videantur. Hic etiam quod potest utrum voces mortuorum loquantur. Et videtur quod sic iuxta illud propheta. Exultat os dei in gut. eo. Et hormisdas papa dicit. quod illi quibus cum falsa misericordia indulserimus. ante tribunal christi non facient quilibet. Et augustinus. dicit quod defuncti qui nesciunt quod habuerint dum habuerunt. postea audiunt ab his qui moriendo hic recesserunt. Sed apostolus predicat videtur dicens quod tunc lingue cessabunt. Et per. Non mortui laudabunt te. Et non secundum augustinum. quod tempus quod inter hominis mortem et ultimum

ma resurrectionis interpositum est. animas abditis. id est nobis occultis receptaculis continet. Postremo nota secundum magnum iohannem. bezech quod antiqui solebant dicere. quod quando anima in humanis sunt corporibus. vocatur anima: in inferis manes quando vero celos ascendebat spiritus: quando autem recens erat sepultura. siue quando spiritus circa sepulturas errabat. umbra vocabantur. Unde per. Nam et si ambulauero in medio. etc. Et ideo tunc panem et vinum ponebant super sepulchrum mortuorum. ut dicitur in sub festo cathedre. s. pet. In missa per mortuis dicitur quinquaginta epistola. Thirfor. iu. ij. mach. xij. quinquaginta. Nolumus vos ignorare. etc. thessa. iij. quinquaginta. Audiui vocem de throno. etc. apoc. x iij. quinquaginta. Ecce misterium v. d. j. cor. xv. Bre etiam quinquaginta euangelium. Amē a. d. v. q. v. ioh. v. quinquaginta. Dixit martha. ioh. xj. quinquaginta. Sic est per su. ioh. v. quinquaginta. De quod dat mi. p. ioh. vj. quinquaginta. Ego sum pater quod est ibidem. De quatuor coronatis.

De quatuor coro

natis habet nobile repit quod quinquaginta fuerit quod venerat ad construendum templum dioeclesia nicogto quod essent christi. martirio sunt coronati quorum nomina quod non fuerit ideo in collecta ponuntur. Per duos vero annos alij. iij. martiriū suscepit. quorum corpora sepulta sunt iuxta corpora predictorum quinquaginta: quorum nomina fuerit ignota: ideo statuit melchhiades papa ut dies eorum sibi nominibus predictorum quinquaginta celebris haberet. et sic vocatum est festum quatuor coronatorum. Per quia vero fuerit cuidam religioso eorum nomina reuelata. s. seueri seuerini. carpophori. et victorini: nomen festi tamen per preterea mutatum non est. nec etiam dies in kalendario.

De beato martino.

De beato martino sciendum est. quod dicitur par apostolis non propter suscitatos mortuorum quidam ut quidam putant. cum idem multi alij fecerint martires et perfectorum: vel propter multitudinem miraculorum. sed specialiter propter unum miraculum. Cum ei esset thuron. archiepiscopus. venit ad eum quidam pauper et iops. tuicam ab eo petens et ipse processit. iussit quod procurator suo ut emeret sibi tuicam. Ille vero iuit ad forum. et tardius rediit tuicam vilem portans quam fere penula quasi pene nulla potest dici. Thir. s. iubz illam sibi monstrari. Erat autem huius forte usque ad genua. maiore usque ad cubitum. Extrahens ergo suam pauperi dedit. et ipse pauperis tunicam induit. Nec multo post precepit se ad celebrandum missam. Et stans ante altare. sicut mos est in prefatione. leuauit manum ad dominum. manibus laxis retro labentibus. sed nec grossa eius brachia. nec multum carnosa essent: et cum prefata penula non nisi usque ad cubitum prederet. remanserunt eadem brachia nuda: tunc venerunt miraculose auree torques ipsam decem operuerunt. et globus igneus appuit super caput eius: per quod demonstratum est spiritum sanctum super eum descendisse ad robur. sicut super apostolos in pentecoste. Unde propter hoc non immerito dictus est par apostolis. Est etiam par eis in

*Minus
maius
propter
umbra*

De sancto martino

*Quidam autem et ubi sepelitur
et in locum alij dicitur
Quidam dicitur et quod in locum alij*

De sancto andrea apostolo.

fuit coloris. barba plura. statuē me-
diocris. B iō dicim⁹: vt sciat̃ q̃lis ī eccl̃a d̃z de-
p̃igi. qđ de vnoqz ap̃loz. ⁊ alioz m̃ltorz sc̃toz
sciēdū eēt. P̃redicauit at̃ ī achaia. ⁊ athenis. ⁊
circa ptes illas. Excellentis fuit valde meriti:
nec sine cā beat⁹ greg. a deo fuit sibi deuotus. q̃
ei fecit p̃p̃iū offm̃. ⁊ monasteriū p̃didit. ⁊ ibidē
monach⁹ extitit. Vigiliā ex īstitutōe n̄ h̄z. qz ē
ī tpe ieiunioz. q̃re n̄ fuit necesse īstitui ei vigili-
am: ⁊ idē ē de b̃to tho. ap̃lo. Sane ossa ei⁹ ac. b.
luce euāge. tpe p̃stātini. i. i. p̃atoris trāslata sūt
apđ p̃stātinopoli. Hac die d̃r epl̃a. Lorde cre-
dit̃ ad iustitiā. ro. x. ⁊ euāgeliū. Ambulās ihs
iur̃ ma. math. iiii. Postcōio. Venite p̃ me. q̃ ē
ibidē. In vigilia vō ē introit⁹. B̃ns sec⁹ mare.
math. iiii. ⁊ euāgeliū. Stabat ioh. ⁊ ex discipu-
lis. ioh. j. c. Postcōio. Dixit andreas. ioh. j. c.

De sancto nicolao episcopo.

dā eccl'a q̄ dī crux subiecta mōaste-
rio scē marie de caritate. n̄ dū historia bti nico-
lai cātaret. frēs eiusdē loci pōrē suū. vt eaz sibi
cātare liceret īstantē rogauerūt. Ille vero h̄ p̄cise
negauit dicēs. incōgruū foē p̄stinū morē noui-
tatibz īmutare. Illi vō īstātibz. īdignat⁹ r̄ndit.
Recedite a me. qz noua cātica. imo ioclatoria
q̄dā ī mea eccl'a n̄ cātabūt. Adueiente āt eius-
dē scī festitate. frēs cū q̄dā ai tristia matutiaz
vigilias pegerūt. Lūqz oēs ī lectis se r̄cepissent.
ecce. b. Nico. pōri visibilr tribul appuit. quē a
lecto exēbens p capillos dormitorij pauimēto
allisit. 7 īcipiēs. Q pastor etne. p singlas vocū
d̄ras. v̄gis q̄s ī maū tenebat. ḡuissimos ictus
sup dorsuz illi⁹ īgeminās. p ordinē morose cātā-
do atiphonā ipaz ad finē p̄durit. Vibo ḡ illius
clamoribz excitatis. semiuiu⁹ ad lectū d̄porta-
tur. Qui tādē ad se rediēs dixit. Ite 7 historiā
nouā scī nico. decātate. Tpe henrici. iij. ipa-
toris ossa scī nico. apd vrbē bazrensem transla-
ta sunt. Be venerabili beda presbitero.

xxij. q. l3 i scōz cathalogo p̄putet. n̄ tñ ab eccle
sia sc̄tis s3 venerabil' appellat' duplici rōe. Pri
mo qz cū p̄ nimia senectute ei⁹ oculi caligarent.
faciebat se duci p̄ villas 7 castra vbiqz v̄bū dñi
p̄dicādo. Lūqz qdā vice p̄ qñdā vallez magnis
lapidibz plenā trāsiret. qdaz ex ductoribz deri
sorie dixit ei q̄ ibi magn⁹ erat ppl's p̄gregat⁹ ex
pectās ei⁹ p̄dicatōz auide 7 silent. Et tūc ille in
cepit p̄dicāe feruēt. Et cū i fine p̄clusissz. p̄ oīa
sc̄la scōz: mor oēs lapides alta voce clamasse
dicūt. Amē venerabil' p̄r. Et i dō venerabil' p̄r
appellat'. Alij vō asserūt q̄ āgeli rñ dert. Bñdixi
sti venerabil' p̄r. Scōda cā ē. qz p⁹ ei⁹ mortē clezi
cus qdā sibi deuot⁹ qñdā v̄sum edere cupiebat:
quē i illi⁹ tumulto sculpi facē intēdebat icipiēs
sic. Hac sūt i fossa. volēs v̄suz talit' t̄miare. be
de sc̄ti ossa. S3 qz talē finē v̄sus p̄gruitas n̄ pa
tiebat. 7 sedula mēte r̄uolueret. nec p̄gruū finē
vidēt: dū qdā nocte mltū sup h̄ cogitassz. mane
ad tumulū p̄perās. maibz āgelicis t̄r v̄suz scul
ptū repit finitū. Hac sūt i fossa. bede venēabil'
ossa. Ei⁹ at corp⁹ apd ianuā deuotōe p̄grua d̄r
coli. Be sancto thoma apostolo.

Historia seu legēda de. s. tho. aplo. 7
si qd ex ea i msozijs vel antip. sūptū
repiť. int apocriřa dputať. In ipō
āt festo legiť ad missaz euangelium.

Thomas vn⁹ ex. xij. ioh. xx. c.

De festis sctōꝝ steph. ioh. euāge. ⁊ inocētū.

tē. seq̃nti die fit festũ de obitu beati
stephã. p̃thomartiris. ⁊ tñ ipe fuit

passus i augusto: qre at h fiat. sub festo iuentionis ei dictum e. Querit qre hec tria festa vic scioz. stepha iohis z inocentu. imediate p festu natitatis dni ordiant. Rñdeo pmo. vt rpo capiti z sposo oes sui comites adiungat: nat em rpe spsus eccle i huc mdum. tres sibi comites adiurrit. de glo dr i canticis. dilect me pdidus z rubi. zc. Ladid qtu ad iohes euage. pciosuz vginē z pfessorē. Rubicūd qtu ad steph. ptho martirē. Elect ex milibz qtu ad magnā turbā inocentū. Secdo vt sic eccle oim martiz genēa qz qdē martirij xpi natitas cā fuit insil adunaret. Triplex ē ei martiriū. Primū volūtate et ope. tle fuit mart. b. step. z h ē diglīmū i genē b at dicī. qz aliq circūstātia facē possz q aliqs pfessor aliq martirē digor eet. Et iō festu e pce: dit alia z ptinuat festo dnice natita. vñ i ipo festo le. Adortē quā saluator digr ē. p oibz pati. hāc ille pm p oibz reddidit saluatori. z itez. xpc

De Conceptu b[e]at[e] m[ari]e s[ecundu]m p[ro]p[ri]etate[m] et aliud d[ic]t[um] b[e]at[e]
et g[e]n[e]ta in p[re]s[e]nti et Cantor assentit s[ecundu]m m[od]u[m]
b[e]at[e] s[ecundu]m d[ic]t[um] b[e]at[e]

Liber

beri nat⁹ ē in terzis. ut hodie stephan⁹ nascere⁹ i cel⁹. In festo. b. step. introit⁹ ē. Item seder⁹ p⁹n. 7c. In q⁹ oñdū⁹ i⁹sidie p⁹ncipum iudeoz b⁹tō step. insidiatū. Ep⁹la ē act. vj. Step. ple. grā 7 for. q⁹ sicut dīc aug⁹. i f⁹mōe h⁹diei. cū plurimū beat amiratois i ipā spē nō min⁹ p⁹tinet i misterio dignitatis i q⁹ narra⁹t tā passio i p⁹i⁹. q⁹ passio nis cā. 7 meritū seu remuneratō. Et hec etiā i⁹nuat 7 rep⁹ntat i r⁹nsorio qd ē. Seder⁹ p⁹nci. 7 i alla qd ē. Gl⁹dec ce. ap. act. vj. Et in noct⁹nali etiā officō idē repetit⁹: ut oñdat q⁹ sepe 7 sepius p⁹siliati sūt p⁹ncipes sac⁹dotū i morte ei⁹. Euāgelii ē. Ecce ego mitto ad vo. math. xxiij. 7 seq⁹t. Hir⁹lm hir⁹lm q⁹ occidis p⁹phas 7 la. e. 7c. Stephan⁹ ei fuit lapidat⁹. B⁹r etiā ibi a sanguine abel iusti. Sic ei ille fuit p⁹thomartir i ve. testa. sic ille i nouo. Historiā sc⁹i step. p⁹posuit alcui⁹ n⁹karoli m⁹gr 7 capellan⁹. noct⁹nales antip. de psalmis q⁹b⁹ i⁹titulan⁹t accepit. cetera de actib⁹ aploz. Antiphōis etiā laudū qdā v⁹sus p⁹mit⁹tunt⁹. put dcm ē in vj. pte sub d⁹nica de t⁹nitate. Infregnat⁹ at i v⁹siclis alla. v⁹l p⁹p⁹t solēnitatē d⁹ni ce nat⁹itatis. v⁹l p⁹p⁹t gaudiū de p⁹sortō step. angelice p⁹cionis. B⁹r etiā ill⁹d ca. Stephan⁹ ple. g. 7 ill⁹d. Surzere⁹t qdā. q⁹ sūt act. vj. 7 ill⁹d. Lum eēt stephan⁹. act. vj. Scdm martiriū ē volū⁹tate 7 n⁹ ope. q⁹le fuit martiriū. b. ioh. euāgelii. q⁹ martir fuit. sicut patz i illa atiphona. In feruētis olei doliū missus ioh. apls. diuina se p⁹te gēte g⁹tia illesus exiuit: ut sic n⁹ senserat carnis estū. q⁹ v⁹go fuit mēte 7 corpe: sic nec estū feruētis olei sensit. In natali at ei⁹ canit⁹ i q⁹busdam locis vna missa i exordio lucis: ad notādum q⁹ ipe accepto lumie h⁹md⁹. sacrificiū v⁹ginitatis sp⁹ obtulit deo. Quia ei n⁹ poterat h⁹re vigiliam p⁹p⁹t festuz. b. step. statutum fuit ut duas missas h⁹ret. In missa de. b. ioh. ē ep⁹la. Qui timet deū eccl⁹. xv. Euāgelii ē. Dixit ihs pe. ioh. vl. 7 cā. ta⁹ alla. Gl⁹at⁹ honorand⁹ 7c. 7 qd ibi d⁹r. Qui sup⁹ pect⁹ d⁹ni 7c. sumit⁹ de ioh. vlt. Introit⁹ est. In medio eccl⁹. eccl⁹. xv. Et r⁹nsoriū. Exijt fmo. 7c. ioh. vl. Itē alla. Hic ē disci. ioh. vlti. Lōio Exijt fmo. q⁹ ē ibidē. B⁹r etiā ad horas ca. Li⁹banit. eccl⁹. xv. 7 ill⁹d. B⁹ndict⁹ de⁹ 7 p⁹r eph⁹. j. c 7 ill⁹d. Qui timet d⁹nm. eccl⁹. xv. Et nō q⁹. b. ioh. euāge. i festo. b. ioh. bap. obijt. S⁹ q⁹ non poterat tūc ei⁹ festū fieri. trāslatū ē ad t⁹ciū diez natal⁹ d⁹ni. ut oēs comites suos h⁹ret sponsus ut p⁹missuz ē: 7 festū. b. ioh. bap. i suo die remāsit. nec miz. q⁹ dies illa ab āgelo gaudio natiuitatis p⁹cursoris autēricata fuit. Nec ē dogmatizā dū q⁹ euāgelista baptiste tāq⁹ maiori cesserit. p eo q⁹ legi⁹t. Inter nat⁹ mu. n⁹ sur. m. io. bap. Nā nō esse de ipoz maiortate disputādū. diuinit⁹ ē ostēsus. Lū ei duo m⁹gr i q⁹z vn⁹ baptistā alter

Septim⁹ Ifo. clxxxviii.

p⁹ferbat euāgelistā. solēnē ad h⁹ induxissent disputatōez: 7 glibet valde solicite i⁹uestigasset auctoritates 7 rōes efficaces. q⁹b⁹ suū ioh⁹ez p⁹ferre posset: tandē die disputatōis adueniente glibet sanctor⁹ emulatoz suo apparuit dicēs. H⁹n concordēs sum⁹ i celis. de nob⁹ nō disputetis i t⁹ris Tūc illi sibi adiūicē 7 o⁹ni p⁹lo visionē publi. cauērt. et d⁹nm b⁹ndixerūt. Gl⁹el iō fuit ad t⁹ciuz diē p⁹ d⁹ni nat⁹itatz trāslatū. q⁹ forte illa die de dicata ē ei basilica: vel q⁹ forte illa die redijt de pathmos isula. vel infulat⁹ ē: fuit em⁹ p⁹riarcha ephesin⁹. Aliūt qdā q⁹. b. ioh. cū p⁹ celebratam missaz descēdisset in tumulū. euauit ab oculis circūstātū: 7 cū t⁹ra ibi scaturiat d⁹ p⁹fundo ad dūit eū viuē. 7 terrā e⁹ ābelitu scaturire: aliū i celū trāslatū. Ig⁹ p⁹tim ex euāgelio p⁹tim ex eius tribulatōe hodierna copulat⁹ historia: i cui⁹ vltimo r⁹nsorio. s. In medio eccl⁹. q⁹ sumit⁹ de li. sapie. in q⁹ agi⁹t de spū intellect⁹ neuma iubilat⁹ q⁹ p⁹ spm intellect⁹ fuit de ieffabili v⁹bo. s. de dō vero locut⁹. Terciū martiriū ē ope 7 n⁹ volū⁹tate. q⁹le fuit martiriū inocētū. qd sic t⁹ciū locū obtinet i dignitate: ita 7 inē festa martiz. S⁹ q⁹ re festū inocētū celebra⁹t a⁹n festū stelle. i. ephie cū mortui fuerint p⁹ apparitōez stelle. q⁹n. s. herodes vidit q⁹ illusus eēt a magis. R⁹ndē q⁹ herodes auditis rumorib⁹ de x⁹po nato. turbat⁹ ē valde. timēs amittē regnū: v⁹n cogitauit facē interfici oēs pueros. 7 sic x⁹p⁹c n⁹ euadēt: s⁹ fuit impedit⁹ tūc. qm augustus cesar mādauit ei q⁹ ad eū veniret. aristobolo et alexādro filiis ipi⁹ herodis r⁹nsur⁹ corā eo. Et q⁹ n⁹ fuit ausus nō ire. iuit. Postmodū v⁹o reuersus āno reuoluto q⁹to die p⁹ natale d⁹ni fecit oēs puēos interfici. a bi mato. i. biēnio 7 ifra. Himat⁹ ei grece d⁹r latie biēniū. Querit⁹ q⁹re i festitate inocētū i missa. Gl⁹a i excel. dō. 7 alla. 7 alia cātica leticie n⁹ cātāt. Dicūt m⁹gr iō. q⁹ mortui sūt a⁹n d⁹ni pas⁹siōz 7 sic ad iferos d⁹scēdēt. S⁹ pazi rōe 7 i festo. b. ioh. bap. subtrici⁹ debent. Bicēdū ē q⁹ h⁹ iō p⁹ngit. q⁹ autor officij voluit nos p⁹iūgi i hac festitate aīs duotaz m⁹liez de morte inocētum plāgētū 7 dolētū: v⁹n cā tristie eaz illa dimittim⁹. 7 iō le. p⁹phia hier. xxxj. d⁹ inocētib⁹. Gl⁹or i ra. au. ē. q⁹ ad l⁹raz d⁹ bēiamitis exponit. q⁹ iterfecti sūt p⁹p⁹t vrozē leui. quā opp⁹sserāt. 7 rachel fuit m⁹r bēiamū: v⁹l p⁹ rachel q⁹ iterptat⁹ ouis vel vidēs. itelligit⁹ eccl⁹a q⁹ plozat filios suos. s. t⁹pli ces. Primi sūt martiēs p⁹siderās eos eē sibi s⁹b⁹ t⁹ctos. 7 n⁹ vult p⁹solari i p⁹nti. s⁹ oēs p⁹solatōz t⁹nfert i futurū. q⁹ n⁹ sūt. s. p⁹ntes Scdōs filios lugz eccl⁹a. q⁹ fere ad ptū veniūt i q⁹b⁹ pati⁹t abortū. t⁹cij v⁹o sūt q⁹ iā r⁹nati i bapt⁹erāt. s⁹ p⁹ p⁹ctā r⁹trocedūt Hos 7 illos lugz ec. q⁹ n⁹ sūt. i. q⁹ dānati sunt. Et iō q⁹ lugz eccl⁹a. cātica leticie subtrici⁹t

Pōt eē z alia rō. nā cantica leticie pprie p^r vi-
 ctoria cātari dñt. Un̄ ezechie dcm̄ ē. Bispōe do-
 mui tue. zc. qz p^r victoria hitam n̄ cecinit cātis-
 ca leticie. Sz ī nocētes n̄ habuerūt victoriā. nēi
 ē victoria vbi pug̃ n̄ ē. Adedia rō ē melior. qdā
 tñ. p̄ alla cātāt ī missa. Laus tibi: alij. Cantem⁹
 eya. Et dñr epla. Glidi sup̄ mō. apoc. xiiij. Et e-
 uāgelijū. Angls d. ap. math. ij. Si at festū illd
 ī dñica p̄tigat: nullū cāticū leticie s̄bticef. pp̄
 gaudiū resurrectōis. In octauis q̄ eoz cātica
 leticie cātāt. p̄ significatōne gaudiū qd̄ accepturi
 sūt ī octaua. i. ī resurrectōe. Quia lz ad īferos
 descēdēt. resurgēt tñ nobiscū ī glia. Octauē ei
 festiuitatū celebrāt ī mēoriā general̄ resurrecti-
 onis quā significāt. Ruz⁹ qz hac die tristitiā mu-
 liez repñtam⁹. ī mltis eccl̄ijs diaconi n̄ vtūtur
 dalmaticis. nec subdiaconi subtilibz. i. tunicel-
 lis: ad nōndū. q̄ īnocētes statī ī morte p̄mā sto-
 lā n̄ receperūt. sz ad īfernū discēdēt. Be h̄ ī ecia
 pte dictuz ē sub ti. d̄ coloribz. In h̄ festo dñr. ca.
 illd. Glidi sup̄ mō. apo. xiiij. Et illd. Hi sunt q̄
 cū mlieribz: z illd. Hi ēpti sūt. q̄ sunt ibid. Et
 aduerte. q̄ anti. nocēnales de psalmis sumūt.
 cetēa de epla. vl̄ euāge. Qz at dicūt cētūq̄dragi-
 taq̄tuormilia. finitū ponit p̄ īfinito. Qz etiā dñr
 Glidi sub altari dñi aīas īntefectorz. sic ē accipiē
 dū. q̄ ioh. vidit aīas īntefectorz sub altari. i. hu-
 miliatos capiti suo. vl̄ ī abscofo: qz nēo pcipit h̄
 quō ibi sint. Sz qre solēnizat eccl̄a d̄ morte īn-
 nocētū. q̄ n̄ habuerūt volūtatez patiēdi. Glidē q̄
 eadē rōe. si aliqs tirann⁹ īnteficēt tot puēos. de-
 beret eccl̄a silr solēnizare. p̄ ill. qd̄ vez n̄ ē. Rñ
 deri pōt. q̄ h̄ festū pp̄ tria celebrādū ē. lz volū-
 tatez n̄ habuerūt patiēdi. P̄rio qz xpc ī eis qre-
 ba. z occideba. Scdo qz xpc ī eis celaba. dia-
 bolo z herodi. Tercō qz nomē dñi n̄ loqndo lz
 moriēdo p̄fessi sūt. qz p̄ xpc z vice xpi occisi sūt
 Erāt at īnocētes. qz circūcisi: nā circūcisio ēat
 tūc remediū p̄ origiale pctm̄. lz ita n̄ sufficiens
 sic nūc baptism⁹ ē. Illd at sciēduz ē q̄ ī qbus-
 dā eccl̄ijs in die natal̄ dñi. diaconi vespis fini-
 tis ī honore bñi steph. q̄ erimi⁹ diacon⁹ fuit ī tri-
 pudio pueniētes cātāt anti. de. s. steph. z sacer-
 dos dic collectā. Nocēnos etiā z officiū cstinū
 celebrāt. etiā bñdictōs sup̄ lectōs dāt. qd̄ tñ fa-
 cere n̄ deberēt. Et eodē mō faciūt sac̄dotes ī fe-
 sto bñi steph. ī vespis ī honore sc̄ti ioh. qz ip̄e sa-
 c̄dos fuit. Et pueri ī festo sc̄ti ioh. ī honore īno-
 cētū. Sb̄diaconi vō faciūt festū ī qbusdā eccl̄e-
 sijs ī festo circūcisiois vt ibi dcm̄ ē. In alijs in
 eph̄ia. Et ī alijs ī octauis eph̄ie. qd̄ vocāt festū
 stultoz: qz ei ordo ille atiq^r īncert⁹ erat naz īn-
 canonibz antiqs qñz vocāt sacer. et qñqz n̄: iō
 subdiaconi certā ad festādū nō hñt diē. et eorū
 festū officio celebraf p̄fuso. De apostolis.

Postol⁹ grece int^r

p̄taf missus latie. ī de apli dicti sūt.
 qz a xpc missi fuerūt euāgelizare p̄ v-
 niuersū orbē. Sane eccl̄a ī cōi de aplis solēni-
 zat z canit ī matutis. Ecce ego m. v. zc. qz oēs
 electi sūt silr a dño p^r fmonē ad eos factū ī mō.
 te. sic h̄r ī math. z mar. q̄ vicz electi sūt. xij. Be
 qbusdā tñ facit eccl̄a officiū. pp̄riū sic de. b. pet.
 pp̄t p̄uilegiū dignitatis. de. b. pau. q̄uis n̄ sit de
 xij. pp̄t p̄uilegiū p̄dicatōis. de. b. ioh. pp̄t p̄ui-
 legiū amoris siue v̄gitatis. z de bño andrea pp̄t
 p̄uilegiū crucis quā ita ardentē p̄dicauit p̄cupi-
 uit z hūit. p̄er horas dñr ca. illd. Jam nō estis
 eph̄e. ij. z illd. Nō vos m. ele. qd̄ ē ibidē. z illud
 Beat⁹ vir q̄ sus. iac. j. z illd. Adagficauit eū in
 ti. ini. eccl̄i. xlv. z illd. Statuit illi. d. te. s. ibidē.
 z illud. In fide z lenitate ip̄i⁹ zc. ibidē. z illd.
 p̄bat apli gau. act. v. z illd. Nā q̄s p̄sciuit ho.
 z p̄testia. cō. ro. viij. z illud. Corpa sc̄tōrū ī p.
 eccl̄i. xliij. z illud. Nō esuriēt neqz si. am. apo.
 viij. z illud. Nos insensati vi. il. sap. v. et illud.
 p̄po summo āgulari lap. xpc ihu. eph̄. ij. Hñt
 at vigiliās z octauas: qz si p̄patimur z p̄regbi-
 mus. Be h̄ dictū ē in. vij. pte sub q̄rta feria t̄cie
 ebdomade aduēt⁹. In statia tñ ē de. b. ioh. euā-
 gelista q̄ ad iciuniū. qd̄ p̄tigat: tñ qz vt dicūt q̄
 dā n̄ fuit martir nisi aīo: tñ pp̄t festū. b. stepha.
 qd̄ est ī vigilia festi ei⁹. In vigilijs aploz dicūt
 epla. Bñdictō dñi sup̄ ca. puer. x. z eccl̄i. xlv. c
 Itē illa. p̄er man⁹ a. act. v. z euāgelium. Ego
 suz vi. ioh. xv. In festis vō aploz dñr epla. p̄a
 nō estis ho. z adue. eph̄. ij. Itē illa. Hi sunt vi.
 eccl̄i. xliij. Itē illa. Scim⁹ qm̄ dil. de. ro. viij. c.
 Itē illa. Bñdict⁹ de⁹ z p̄r. zc. eph̄. j. Item illa.
 Spectaculū sc̄ti su. j. ad. cor. iij. Itē illa. Uni-
 cuiqz n̄rm. ad eph̄. iij. Itē alla ē. Ego vos ele.
 ioh. xv. Itē illd. Venite ad me o. q̄ la. math. xj
 Euāgelijū vō dñr. Hoc ē p̄cep. ioh. xv. Itē illud
 Hec mado vob. qd̄ ē ibid. Item illd. Ecce ego
 mit. v. math. x. Itē illd. Ifacta ē p̄tentō. lu. xxij.
 Itē illd. Desiguit dñs. lu. x. z illd. Ego suz vi.
 va. ioh. xv. Itē illd. Dixit simō petr⁹. math. x.
 ix. Postcōio ē. Amē dico vob. q̄ vos q̄ re. mat.
 xix. Item illa. Vlos q̄ secu. q̄ est ibidē. Et no-
 ta q̄ tres apli legunt tñ viui fuisse romē. s. pe-
 tr⁹. paul⁹. z iohēs: et tres euāgeliste scz iohēs.
 marcus z lucas. Notandum ē etiā aplos siue
 xpi discipulos. nō iō tñ fuisse passos. qz p̄dica-
 bāt d̄ xpc: lz qz ip̄m deificatū aiebāt sine roma-
 noz autoritate. qd̄ ip̄i. phibuerāt. Eccl̄a olim
 statuit fieri p̄muniter festū de oībz aplis in ka-
 ledis may. vt dictū est sub festo apostolorz phi-
 lippi et iacobi.

De euangelistis.

de aplis mabz q̄ fozaly et v̄guly v. h̄p̄t lamb. d. festi
 qz p̄toz

De festo stultoz
 octa eph̄e

Liber

Est apostolos ec

clesia venerat etiam euangelistas. q nō
tū p̄dicauerūt. s; etiā euāgelia scri-
psērūt. Legit ei gen. ij. q flui⁹ egrediebāt d lo-
co voluptatis. ad irigādū padisuz. q diuidit i
q̄tuor capita. s. phison. geō tigrī 7 eufratē. Sa-
ne allegorice. flui⁹ ille euāgelica p̄dicatō ē. q a
xpo pcedit a q̄ generat̄r oīs voluptas emanat.
Ucite iqt ad me oēs q laboratis 7 onerati estis.
7 ego reficiā vos. 7 inueietis regēz aiabz vris.
iugū ei m. s. ē. 7 o. m. le. gustate 7 videte qm su-
auis ē dñs bt̄s vir q spat i eo. Recte at̄ hec p̄-
dicatō flui⁹ ppat̄: tū qz reficit abluit 7 secun-
dat: tū qz flui⁹ d̄r aq̄ fluēs. 7 vt salomō ait. A-
q̄. pfunda vba ex ore viri 7 torrēs iundās ē fōs
sapie: q tā lōge lateqz deflurit. vt mōm repleue-
rit vniuersū. iux illd. Eūtes i vni. m. 7c. Qua-
pp̄ i oēs frā ex. so. eo. 7 i fi. oz. ē. v. eo. Hec iri-
gat padisuz. i. secūdat ecclāz. iux qd̄ dīc apl̄s.
Ego plātani appollo rigauit. de⁹ at̄ icremētū de-
dit. Hic ē ei fons ortoz pute⁹ aq̄z viuētū. que
fluūt ipetu de libano. flui⁹ at̄ iste in q̄tuor ca-
pita diuidit̄. qz p̄dicatō ihu xpi i q̄tuor euāge-
lia deriuat̄. Nā l3 scripserūt mlti euangelia. qz
luca testāte mlti conati sūt ordiare narzatōem
reze q̄ i nob̄ p̄pleta sūt: tū nō nisi q̄tuor recepta
sunt ab ecclā. vicz. math. mar. lu. 7 ioh. qd̄ vti-
qz factū ē q̄druplici rōe. P̄rio ad oñdēdū duo-
rū testamtoz p̄cordiā. Sic ei i ve. testa. vn⁹ fu-
it legislator. s. moyses. 7 q̄tuor maiores p̄phete
scz esa. hiere. ezechias 7 daniel: 7. xij. minores
p̄phe 7 mlti sapiētes. vt ioh. dō. salomon 7 ihs
sirach: ita 7 i no. testa. vn⁹ fuit legislator. s. xpc.
7 q̄tuor euāgeliste. 7. xij. apli 7 alij mlti doctōes
vt hiero⁹. aug⁹. amb. 7 gregor. vt p̄ b̄ oñdat̄. q
rota p̄tinet i medio rote. 7 duo cherubi sese re-
spiciūt v̄sis vultibz i p̄pitiatorū. Scdo p̄ m̄ste-
rio q̄drige aminadab. de q̄ spōsa dīc i cāticis.
Aia mea turbata ē. pp̄t q̄drigas aminadab. A-
minadab ei iterptat̄ spōtane⁹ dñi. Hic ē xpc q
fact⁹ hō. oblat⁹ ē qz ipe voluit. Hui⁹ q̄driga est
euāgelica doct̄ia p̄ quā ei⁹ fama p̄ mōm vebit̄
vniuersuz: cui⁹ q̄tuor rote sunt dicti q̄tuor euā-
geliste. P̄rop̄ hāc q̄drigā spōsa. i. ecclia. salu-
bri doloē tbat̄ ad p̄niaz. Tercō ad designdū li-
beratōnez generis hūani a morte q̄drifica. i. a
trāsgressiōe q̄druplici. P̄rima trāsgressio fuit
mādati i paradiso. Scda legis nat̄al. Tercia le-
gis sc̄pte. Quarta euāgelij. Ul poti⁹ p̄ctū fragi-
litis p̄ ipotētiā. simplicitatis p̄ iqratiā. securi-
tatis p̄ negligētiā. 7 maliḡtatis p̄ inidiā. His
ei q̄tuor mōis peccādi aia morit̄ 7 sepat̄ a deo.
Quarto p̄ m̄sterio foze q̄drige. Sic ei int̄ cete-
ras fozas q̄dratū. sic int̄ cetēas doct̄ias euāge-

Septim⁹ Jo. clxxxix.

liū solidi⁹ et stabili⁹ p̄seuerat. nam illd̄ vndiqz
stat. 7 iō legit̄ apoc. xxi. q̄ citas i q̄dro posita ē
7 illd̄ sup̄ stabilitatē appellat̄ etnū. p̄ cui⁹ gr̄az
hō q̄drat̄ i moribz. 7 i vtutibz solidat̄. Lete-
rū istoz poti⁹ q̄ alioz enāgelia r̄cepta sūt. Tū
qz ipi diligētī 7 apti⁹ h̄storiā euāgelicā descri-
psērūt. Tū qz l3 aliqñ varia seu d̄rsa. nūq̄ m̄ p̄-
ria seu aduersa sc̄psērūt. Tū qz isti q̄tuor p̄ q̄tu-
or aīaliū figuras i visiōe ioh. 7 ezechiel p̄figu-
rati fuerūt. ezech. j. Adath. p̄ hoiez. eoq̄ ei⁹ int̄e-
tio p̄cipue circa scribēdā xpi hūanitatē v̄satur.
Un̄ ei⁹ lib ab hūana xpi nat̄itate sumit exordiū
Lib inqt generatōis ie. cri. 7c. Adarc⁹ p̄ leonē
i des̄to rugiētē. eoq̄ ei⁹ itentō p̄cipue circa v̄scri-
bēdā ei⁹ resur̄ectōz p̄sistit. Un̄ ei⁹ euāgelij an-
tonomasice i die resur̄ectōis legit̄. D̄r ei q̄ leo
rugitu mar̄io tercō die suos excitat carlos: ita
7 de⁹ p̄r imensa potētia sua filiū suū t̄cia die su-
scitauit. Un̄ et marc⁹ ab ex̄clamatōe icipit. s. a
p̄dicatōe ioh. i deserto clamātis 7 dicētis. Glor
clamātis i des̄to. Et scias q̄ marc⁹ fuit lōgo na-
so subducto sup̄cilio. pulcer oculis. calu⁹. barba
pl̄ra. habitudis opt̄ie. etatis medie. canos a-
sp̄sus. Lucas p̄ vitulū. eoq̄ p̄cipue circa descri-
bēdā xpi passiōz ei⁹ itentō v̄sat̄. i q̄ xpc se obtu-
lit hostiā dō p̄ri. idē ipe sac̄dos 7 hostia vitul⁹
ei erat hostia sac̄dotal. vñ a sac̄dotio icipit di-
cēs. Iuit i diebz herodis r̄gis iudee sacerdos q̄
dā. 7c. Ioh. p̄ aglā. qz cetēis cū dño ḡdientibz
ipe i celū ad describēdā xpi diuitatē volauit di-
cēs. In p̄ncipio erat v̄. De b̄ dñi ē i. j. pte sub-
ti. de picturis. De siqdē q̄tuor p̄ncipales iten-
tōes. designate sunt p̄ figuras illoz q̄tuor aīa-
liū. q̄rū qd̄libz fm̄ visiōez ezechiel q̄tuor h3 fa-
cies. qm̄ oēs de singlis agūt. l3 qdā p̄ncipalius
de q̄busdā: p̄serti cū oīs agāt de xpo. cui q̄tuor
ille figure pueniūt. Iuit nāqz hō nascēdo. vitu-
lus moriēdo. leo resurgēdo. agla ascendendo.
Que vt meli⁹ itelligas. imagiare aliqd̄ aīal ha-
bēs caput q̄dratuz. 7 i q̄libet sup̄ficie imagiare
vnā faciē. vicz a pte anteriori faciē boīs a dex-
tris faciē leonis. a sinistris faciē vituli. a parte
posteriori faciēz agle. Quia v̄o facies agle sup̄
alias emiebat pp̄t lōgi colli pductōez: iō d̄r q̄
erat desup̄. Qd̄libz etiā hoz hēbat q̄tuor alas
Ihinge ei qd̄libz aīal q̄i q̄dratuz. i q̄drato sūt q̄-
tuor āguli. 7 i q̄libz āgulo erat vna ala. Porro
hi q̄tuor siḡficati sūt p̄ p̄dctā q̄tuor fluiā. Per
phison ioh. p̄ geō math. p̄ tigrī mar. p̄ eufratē
lucas: sic clare pbat inno. fci⁹ de euāgelistis in
fm̄oe. Sūt etiā siḡficati p̄ q̄tuor anulos arce q̄
aurei 7 rotūdi erāt: i auro claritas. i rotūdita-
te q̄ initō caret 7 fine. desiḡt eternitas. Ipi em̄
eternā xpi claritatē. 7 clarā eternitatem descri-
psērūt. Per duos anulos a sinistris. duo euan-

Apoc. 2. 2. 7. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22.

*phison ioh.
geon math.
tigris mar.
eufrates lucas.*

*primus a dextera
secundus a sinistra*

geliste scz mathe⁹. et iohes. q ab ipso xpo fuerit
edocti significant. Quidā tñ p duos anulos a si
nistris. math. 7 iohes q adhuc passibili 7 mor
tali adheserit accipiūt: p duos a dextris marcū
7 lucā q p⁹ ascēsiōz ei iaz facto immortalī 7 ipassi
bili adheserit accipiūt. Per sinistrā ei mortali
tas. p dextrā immortalitas designat. fm illd. Leua
ei⁹ sub ca. m. 7 dext⁹ ei⁹ am. me. Et ipse hāc cām
in picturis ecclaz paul⁹ ad dextrā 7 petr⁹ ad si
nistrā statuūt saluatoris. 7 in bulla papali ca
put pauli a dextris crucis. 7 caput petri a sini
stris. Sane i qbusdā eccl⁹is atiphōa ad ma
gnificat i eoz officio ē. Ecce ego ioh. v. ho. a. i.
celo. 7c. apoc. iij. Per horas at d⁹ caplm. In
medio ec. ap. os ei⁹. eccl. xv. 7 illd. Libavit il
lū dñs pa. vi. 7 itellec⁹. ibidē. 7 illd. Vocūda
tez 7 exultatōz thesauri. qd ē ibidē. Dia rñso
ria sumpta sūt de ezech. Primū ē d⁹ visiōe di. s.
Elidi pūctos. 7c. In laudibz dñi h⁹ de mīstēio
p⁹dicatōis eoz. Bilecti deo 7 ho. 7c. eccl. xlv. c
Introit⁹ misse ppe ē. Os iusti me. sa. Tñ ioh.
euāgelista h⁹ introitū p⁹riū p⁹ pūlegiū amo
ris 7 dignitatis vicz. In medio ec. ape. os ei⁹ 7c.
qz ipe nō tñ fuit euāgelista sz etiā ppha. qd p⁹
in pncipio libri apoc. vbi d⁹. Beat⁹ q legit 7 q
audit vba pphie h⁹. 7 fūat ea q i ea scpta sunt
7c. Notādū tñ ē. q iste introit⁹ p⁹ pūlegium
p⁹dicatōis scdario ppetit augustino gregorio 7
alijs expositōibz. Ep⁹la i qbusdā eccl⁹is ē de fi
gura qtuor aīaliū. Ecce ego ioh. vi. of. aptum
apoc. iij. c. Alie eccl⁹ dicūt illā ezech. j. c. Si
militudo vult⁹ 7c. Rñsoriū ē. Beat⁹ vir q ti.
dñm 7c. Elersus ē. Potēs in ter. e. s. c. 7c. qd i
telligit de semie vbi dei. 7 bonoz opibz. Seq⁹
Generatio rectorz bñdicet: qz euāgeliste gene
rant filios dei q bñdicunt. Alia in quibusdā
eccl⁹is ē. Prim⁹ ad syō dicet. ecce assum. 7 i rñm
euāgelista dabo. esa. xlv. ca. In alijs vō eccl⁹is
d⁹ alla. Beat⁹ vir. Euāgelii ē. Designavit do
min⁹ 7 alios septuagītaduos discipulos. luc. x.
ca. 7 seq⁹. Et dicebat illis. Adessis qdē multa
opari vō pauci. Offertoriū est. Posuisti dñe
sup caput. 7c. Postcōmunio ē. Adagna ē glia
eius in salutari. 7c. De martiribus.

Artur grece dñr te

stis latie. Adartires ei testes sūt. q
xpc passus ē p oibz. 7 ipi p xpo. Sa
ne sol⁹ btūs laurēti⁹ inf martires vigiliāz h⁹ et
octauā. put sub festo ei⁹ dictū ē. Des etiā mar
tires singlaēs hñt cōia officia. exceptis stepha
no. laurētio. ioh. bap. 7 alijs qbusdā. Et ē itro
it⁹ ad missam. Glia 7 ho. co. e. do. vl. Sapiam
scōz. eccl. xliij. c. vl. Judicabūt scī. sap. iij. c.
vi. Sacerdotes di. daniel. iij. vl. Letabit iustus

Hi tñ i paschali tpe hñt aliud offm. coq i illo
tpe oportz q frēqñt repetaf allā p⁹ gaudium
resurrectōis. Et tñc ē itroit⁹. Proteristi me a
cō. mali. 7c. Et qz corona debet eis tāq victori
bus: iō sepe fit mētio de corona. Un stephan⁹
iterptat coronat⁹. Ep⁹la vō qñqz d⁹ p vno maz
tire. Just⁹ cor suū. eccl. xxxix. c. qñqz illa. Bea
tus hō q in. sa. puer. iij. c. qñqz. Justoz aīme.
sap. iij. c. qñqz illa. Just⁹ si morte pccupat⁹ fu
erit. que ē ibidē. iij. c. qñqz illa. Beat⁹ vir q in
sapia. eccl. xliij. c. 7. xv. qñqz illa. Bñdict⁹ d⁹
7 p⁹. ad cori. j. c. qñqz illa. Adēoz estore. ij. ad
thi. ij. c. qñqz illa. Nemo militās q ē ibidē: qñ
qz illa. Beat⁹ vir q in. ē. eccl. xxxj. c. qñqz illa.
Bñdictō dñi sup ca. puer. xv. c. qñqz. Stabūt
iusti. sap. v. c. Euāgelii vō d⁹ qñqz. Sigs vult
po. m. ve. math. xvj. c. qñqz illd. Sigs veit ad
me. luc. xliij. c. qñqz illd. Nisi gñuz. ioh. xij. c.
qñqz illd. Nolite arbi. math. x. c. qñqz illd. ni
hil optū. qd ē ibidē. qñqz. Sigs veit ad me et n
odit. luc. xliij. c. Pro plibz vō martiribz d⁹ qñ
qz ep⁹la. Lingua sapiētū. puer. xv. c. qñqz illa
Bñdict⁹ d⁹ 7 p⁹. 7c. j. pe. j. c. qñqz. Justozum
aīe. sap. iij. c. qñqz. Remēoramī prīstios dies.
heb. x. c. qñqz. Scī p fi. heb. xj. c. qñqz. Expe
ctatō iustoz le. puer. xj. c. qñqz. Hi sunt viri.
eccl. xliij. c. qñqz. Absterget d. apo. vij. c. qñqz.
Reddet de⁹ m. sap. x. c. qñqz. Iusti at imp. sap.
v. c. qñqz. Quis nos sepabit a ca. ad ro. viij. c.
Alia ē. Hi sunt due oli. apo. xj. c. Euāgelium
vō qñqz d⁹. Lū audieritis p. luc. xxi. qñqz. Be
scendēs ihs de mō. luc. vj. c. qñqz. Elidēs ihs
tur. math. v. qñqz. Egrediēte ihs de tē. math.
xliij. c. qñqz. Attēdite a fer. pha. luc. xij. c. qñ
qz illd. Sedēte ihu sup mō. oli. math. xxiij. c.
qñqz illd. Ole vob q edifi. lu. xij. c. qñqz illud.
Qui vrs audit. lu. x. qñqz illd. Cōfitebor t. p.
math. xj. c. B⁹ postcōio. Amē d. v. q. vni. mat.
xxv. c. qñqz. Et si co. hoi. sap. iij. c. qñqz. Qui
cūqz se. math. xij. c. qñqz. Bico at vob. math. x.
c. qñqz. Sig at. maz. vlt. c. 7 qñqz. Alitudo lu:
vj. In noctnali vō officio p⁹mu rñsoriū ē.
Iste scūs p lege di. 7c. 7 ē. v. toni. qz petulātia
qñqz sensuum fuit mactata i eis. In tpe vō pa
icali p⁹mū rñsoriū ē. Ihtūs vir q met. d. 7 ē. vij
toni. p⁹ octauā q significat glāz resurrectōis.
Quia vō scī martires i tolerādis tormentis se
habuerit pstanē. 7 pstatia a solo dō ē: iō illd rñ
soriū. Venerāda mart. 7c. cātāt p eis: 7 ē. v.
toni. qz martires. v. sensus deo imolauerit. De
martiribz etiā cātāt illd rñsoriū. Fulgebūt ius
ti 7 tā. 7c. sap. iij. c. Et ē sensus. Iusti fulgebūt
i futuro dñs bñtudinibz: pus tñ i b sclo dis
currēt. i. p dñsas mēi ptes cursitādo diuīa vba
alijs ānunciabūt: 7 b faciēt more scintillarum

discurrentiū p arundinetū: sicut em̄ scintille seu fauille ignis arūdinētū. i. materiaz fragilē arūdinū atterit z anihilant: sic z sc̄i sua p̄dicatōne ignita. i. dīno igne accēsa vicia q̄ resp̄cū fortūū v̄tutū fragilia sunt destruet: iudicabunt. i. dānabūt natōes. i. illos q̄ i p̄ctis suis pmāserūt. z regbunt in et̄nū. i. in et̄nitate cū dō recipiēt imortalitātē z ipassibilitatē. ceterasqz v̄tutes. Rursus i his v̄bis expm̄it stola carnis quā sc̄i recipiēt. q̄ p̄sistit i q̄ttuor. scz i claritate. subtilitate. agilitate. z ipassibilitate. Nā fulgebūt clari. z tanq̄ sc̄itille subtiles i arundinetō discurrēt agiles: z regbūt dñs eoz ippe tuū. z ipsi cū dñō ipassibiles. Nāz absterget de oēm lacmaz ab oculis sc̄tōrū zc̄. imo exultabunt in gl̄ia. z le. i. cubi. su. qd̄ ad stolā sp̄s referē quā etiam recipiūt sc̄i. Et nō arundinetū ē loc⁹ in q̄ sunt m̄lte arundies siue cāne siue i paludibz. Plante at̄ austro. ex assidue p̄fricatōe arūdinū ignis accēdit. sc̄itille v̄ndiqz aduolāt. z accēdit arundinetū. qd̄ allegorice p̄tigit i sc̄tis. De martiribz etiā cātāt. Lir̄ cuiert i melotis. q. d. i. pera. Al̄elota. te. ē festis sc̄tā de pilis cuiusdā aīalis. qd̄ melota vocat siue tax⁹. ē em̄ habit⁹ necessari⁹ ad exercitia opis p̄per horas etiāz d̄ caplm̄ illd̄. Bt̄us vir q̄ susfert. iaco. j. c. z illud. Bt̄us vir q̄ inuētus ē sine ec̄ci. xxxj. c. z illud. Bt̄us vir q̄ i sapiētia morabit̄. ec̄ci. xiiij. c. z illud. Justoz aīe. sapi. v. c. z illud. Justī at̄. ibidē. z illud. Sc̄i p̄ fidē. hebre. xj. c. z illud. Potuit em̄ t̄nsgrēdi z n̄ est t̄nsgressus ec̄ci. xxxj. c. z illud. Corona aurea sup̄ caput ei⁹ ec̄ci. xlv. z illud. Stola iocūditatis induit. ibidē. z. Ibi t̄n d̄. Stola gl̄ie. z illud. Sc̄i ludibria z v̄bera. heb. xj. c. z illud. Tanq̄ aux i fornace. sapi. iij. c. z illud. Hi sunt q̄ veniūt de t̄bulatōne. sapi. viij. c. z illud. Non esuriēt neqz sitiēt. apock. viij. z illud. Justī tulerūt spolia ipioz. sapi. x. c. z illud. In bonis iustoz exaltabit̄ ciuitas. puer. xj. c. Illud etiā sciendū ē q̄ ec̄clia celebrat festū q̄rundaaz martīz ve. testa. put dictū est de festo machab̄. De confessoribz.

Confessores dicuntur

laudatores. licet at̄ taz martires q̄ v̄gines q̄ etiā oēs sc̄i veri sint xpi p̄fessores: martires t̄n qz i irascibili v̄cunt: t̄n scēdūt z supluēt sp̄ale nomē martīz. Et v̄gines qz v̄cunt i p̄cupiscibili nomē v̄ginū. z doctores qz alios sup̄āt i rōabili doctoz. Et hīc ē q̄ martires z v̄gines z doctores aureola decorabunt. Sane p̄fessores distinguunt in ep̄os z p̄sbiteros. De ep̄is d̄ it̄roit⁹. Statuit. ec̄ci. xlv. ca. z eplā. Ecce sac̄dos magn⁹. ec̄ci. xliij. ca. Ipsi em̄ sunt magni sac̄dotes. Et illd̄ de ep̄is d̄. Inueni dō suū meū. oleo sc̄tō meo vnxi eū: qz n̄ t̄m vncti fu

erūt in baptismo z i p̄firmatōe z ordinatōe i p̄sbiteros. B̄ etiā in p̄fēctōne in ep̄os. vt hēant m̄iam sup̄fluentē. Et officia illa q̄ incipiūt sac̄dotes p̄prie p̄petūt ep̄is. Cetera sūt p̄nia. z plura sūt r̄nsoria octauī toni. qz afflixerūt z crucifixerūt carnē suā cū vicijz z p̄cupiscētijs. p̄t octauā resurrectōis. Rursus de p̄fessoribz d̄ q̄nqz eplā. Bilect⁹ dō. ec̄ci. xlv. c. q̄nqz. Testifico corā dō. ij. ad th̄i. iij. q̄nqz. Plures sc̄i sūt sac̄dotes. ad heb. ca. viij. q̄nqz. Dedit dñs cōfessionē. ec̄ci. xlvij. c. q̄nqz. Just⁹ cor suū q̄ ē ec̄ci. xxxix. c. q̄nqz. Sapiētia laudabit aīaz. ec̄ci. xxiij. c. q̄nqz. Justū deduxit dñs. sapi. x. c. q̄nqz. Doct̄nis varijs ad heb. xiiij. ca. q̄nqz. Ego em̄ iaz deliboz. ij. ad th̄io. iij. Al̄ta. Just⁹ germiabit. eplā. xxxv. c. Euāgelīū dō d̄ q̄nqz. Sit lūbi v̄ri p̄cincti. luce. xij. q̄nqz. Vigilate. math. xxiij. q̄nqz. Nō qdā pegre. math. xxv. q̄nqz. Vigilate z vigilate m̄r. xiiij. q̄nqz. Nō qdā nobis luc. xix. q̄nqz. Nō accēdit lucnā luc. xj. q̄nqz. Vos estis sal t̄re mah. v. c. q̄nqz. Nolite timē pusill⁹ grex. luc. xij. ca. Postcōmīo ē. Qui qz talēta math. xxv. z q̄nqz. Fidelis fu⁹ math. xxiij. c. z luc. xij. c. Per horas dō d̄ caplm̄ illud. Ecce sac̄dos. ec̄ci. c. xliij. z illd̄. B̄ndictōez oīm gētiū. qd̄ ē ibidē. z illd̄. Cognouit eū. ibidē z illd̄. Justū deduxit sapi. x. c. z illd̄. Just⁹ cor suū. ec̄ci. xxxix. z illd̄. Adm̄ificauit eū i p̄sp̄ctū regū. ec̄ci. xlv. ca. Sz q̄ h̄ d̄ magnificauit d̄ ibi gl̄ificauit: z illd̄. Labia sac̄dotis custodiūt m̄lach. ij. z illd̄. Nō ē inuēt⁹ silis illi ec̄ci. xliij. c. z illud. Fungi sac̄dotio z h̄re laudē ec̄ci. xlv. c. z illd̄. Tat̄ decebat vt eēt nob̄ p̄tifer. ibidē: z illd̄. Collaudabūt m̄lti sapiāz ei⁹. z vsqz in sc̄lm̄ n̄ recedet mēōria ei⁹ ec̄ci. xxxix. z illd̄. Honestauit illū in laboribz sapi. x. z illd̄. Custodiuit illū ab inimicis. qd̄ ē ibidē. Illud at̄ nōndū ē q̄ si plura festa i eadē die p̄currāt. illi⁹ q̄ in eos maioris erit noīs offm̄ celebret̄. de h̄ dictū est ē p̄hemio hui⁹ p̄tis. De virginibz.

Officium matutini

nale v̄ginuz maria ex pte sūit d̄ psalmo epitalamico. f. Eructauit cor meum: in q̄ agit̄ de laudibz sp̄sī z sp̄se. Virgines em̄ sunt sp̄se xpi. q̄ sequūt agnū q̄cūqz ierit in corpe z i aīa. p̄t integritatē corpis z aīe. Nōndū at̄ est q̄ illd̄ r̄nsoriū qd̄ est de sponso scz. Alū diuī vocē de celo zc̄. qd̄ in q̄busdā ec̄cl̄ijs d̄. est p̄mi toni: qz v̄nic⁹ est sp̄sūs aīaz xpi. sumit̄ de math. xxv. Illud v̄o qd̄ ē de p̄tēptu m̄di scz. Regnū m̄di z oēm ornatū secl̄i p̄tēpti zc̄. est q̄nti toni: qz ibi oñdit̄ p̄culcatō q̄nqz sensuū. De v̄ginibus etiāz cantat̄ illd̄. Fulcite me floribz carisij. c. qd̄ ē expositū in. v. pte sub ti. de sef. In q̄busdam ec̄cl̄ijs dicunt v̄sclm̄ de v̄ginibz illum.

Elegit eam de⁹ et p̄legit eā. S3 alij rectius cōsi-
derantes q̄ sola br̄a v̄go maria p̄electa est in ho-
norē ei⁹ tm̄ dicūt illū. p̄ alijs v̄ginibz dicūt. Ele-
git eam de⁹ et dilexit eā. Per horas etiā dī. c. il-
lud. Qui gl̄iat. j. corin. ij. et j. corin. x. c. et illud.
Emuloz em̄. ij. cori. xj. et illud. Sap̄ia vincit. sap̄.
viij. et illud. Ademorati sūt dñe miscōie tue. eccl̄i.
lj. et illud. Liberasti me a p̄ditōe ibidē. et illud.
Accir̄it fortitudine lūbos suos. puer. xxxj. ca.

In officio misse si sit v̄go et martir p̄p̄riū offm̄
est. Loq̄bar d̄ testimonijs tuis i p̄spectū regū zc̄.
Alia cōia sunt: excepto q̄ de br̄a agata dī intro-
itus. Gaudeam⁹ oēs i dño. p̄ eo q̄ ipsa excellēt
letissima venit ad passionē. sicut de ea sc̄ptū est.
Agata letissima et gl̄ianē ibat in carcerē: iō eius
leticie nr̄am leticiā sociam⁹. et cū ea in dño con-
gaudem⁹. De br̄a etiā agnete offm̄ misse ē. Ades-
pectauert. Rō q̄re. pōt ex ei⁹ legenda h̄ri. Et
nō q̄ d̄ v̄ginibz dī q̄nz epla. Cōfitebor tibi dñe
eccl̄i. lj. c. q̄nz. Qui gl̄iat. ij. ad cori. x. q̄nz. Dñe
deus me⁹ exaltasti. eccl̄i. ij. q̄nz. Sapientia lau-
dabit aīam. sap̄. xxij. q̄nz. Sap̄ia vincit mali-
ciā. sap̄. viij. q̄nz. De v̄ginibz. j. ad cori. vij. q̄nz.
Dñs possedit me. puer. viij. Alleluia et postcōio
Quiqz prudētes. math. xxv. c. Euāge. q̄nz dī.
Sile ē re. cel. the. ab. math. xij. q̄nz. Sile ē re.
cel. decē. v̄g. math. xxv. De festo dedicatōis.

Moniam in parte

p̄ma dictū ē q̄lit eccl̄ia dedicanda sit
restat vt h̄ aliq̄ de officio qd̄ in festo
dedicatōis eccl̄iaz dī subijtiām⁹. Festū ḡ illud
solēnit ab eccl̄ia celebrat̄. de q̄ i iobē habet̄. Ista
cta sunt encenia. i. festa dedicatōis in hierosoli-
mis. et ihs ambulabat in tēplo i porticu salomo-
nis ad p̄firmatōez illi⁹ festiuitatis. Et dī portis
cus salomonis qz salomō solebat ibi orare. et ibi
orauit in die dedicatōis. Hoc etiam festū in ve-
test. fiebat. Vñ legiē in. j. li. machab. c. iij. Ele-
git iudas machabe⁹ sacerdotes sine macula. et mū-
dauert sc̄tā. Eccl̄ia em̄ militans pōt mūdari s̄ n̄
triūphans. Aug. dicit in omel. sup̄ p̄dicta v̄ba
Ista sunt encenia. Illū diē q̄ templū dedicatū
est. iudei solēnit celebrant. Celebrauerūt at̄ iudei
encenia octo diebz: q̄re videt̄ q̄ nos siliē festū de-
dicatōis debem⁹ octo diebz solēnizare. S3 mix-
est q̄re octo diebz celebrauerūt ecenia. cū pascha
et cenopheiam n̄ celebrauerūt nisi p̄. vij. dies tm̄.
Ad h̄ est r̄nsio. qz hec festiuitas sp̄alit̄ significat
et̄naz dedicatōez. in q̄ eccl̄ia illa scz aīa sc̄tā. ita
deo dedicabit̄. i. copulabit̄. vt n̄ possit ad alios
v̄sus t̄nsferri. qd̄ erit i octaua resurrectōis: et iō
in nouo testa. h̄z h̄ festū octauas. Hec eccl̄ia cō-
struit̄ in baptismo et in doctrina. et in p̄nia. Hic ei-
audiet securis et oīs generis ferramēta. i. oīa ge-

nera flagelloz. et disciplinaz. scz i hac eccl̄ia mi-
litāte. q̄ p̄ tabernac̄lm̄ moȳsi significat̄. Tabna-
cula em̄ militantiū sunt. Tēplū v̄o illud salomo-
nis significat eccl̄iam triūphantē. in q̄ hec n̄ audi-
unt̄. In matutiali officio dicūt illi psalmi i qbz
fit mentō de portis. q̄ sp̄alit̄ sunt timor et amor:
sicut h̄z i psalmo illo. Vñ ē terra. ibi. Attollite
portas p̄ncipes v̄ras zc̄. Itē illi i qbz fit mētō d̄
altari. sicut i psalmo illo. Iudica me de⁹ et disc̄-
ne. Itē illi i qbz fit mentō de ciuitate. vt sunt illi
Be⁹ nr̄ refugiu zc̄. et Adagn⁹ dñs nr̄ zc̄. Itē illi
i qbz fit mētō de atrijs et portis. vt sūt illi. Q̄ di-
lecta tabnacla zc̄. et Iudam̄ta ei⁹ i mōtibz sc̄tis
zc̄. S3 q̄rit̄ q̄re tūc dī p̄s ille. Dñe deus salutis
mee zc̄. Ad qd̄ qdaz dixerūt q̄ iō. qz ibi fit mētō
de sepulcris: s̄ hec rō n̄ valet. qz ibi n̄ fit mētō d̄
talibz sepulcris. i qbz habitāt siue sepeliūt̄ corpa
fidelīū iux̄ eccl̄iaz. s̄ de sepulcris maloz. Vñ di-
cim⁹ q̄ ille dī p̄s. eo q̄ ē p̄s. p̄nialis. et sp̄alit̄ ibi
de orōne h̄z q̄ in eccl̄ia faciēda ē. Vñ ibi dī. In-
tret orō mea i p̄spectū tuo. Bicit at̄ dñs de eccl̄ia
dom⁹ mea dom⁹ orōnis vōbit̄. Octau⁹ v̄o p̄s est.
Qui bitat i adiutorio altissimi. i. i eccl̄ia: qz ibi
dī. altissimū posuisti refugiu tuū: qz sup̄ oēs mō-
tes in v̄tice mōtiū fūdata ē eccl̄ia. Alia v̄o anti-
phona scz ad maḡficat i vespis ē. Pax et̄na: qz
ad h̄ celebrat̄ dedicatō. vt dedicemur et habeam⁹
illā pacē et̄nam. Per horas at̄ dī ca. illud. Glidi
ciuitatē apo. xxj. c. et illud. Ecce tabnaclm̄. qd̄ est
ibidē. et illud. vnusqzqz p̄p̄riaz mercedē. j. cor. iij.
et illud. Iudamētū aliud nemo pōt ponē. cor. iij. c.

Sane huic festo p̄petit q̄ iacob vidit scalā et ā-
gelos ascēdētes et descēdētes. i. totā eccl̄iaz vidit
vna visiōe. et exiit lapidē. i. xpm̄. q̄ ē lapis i sum-
mo. Et ē lapis āgl̄aris et fundamētū. q̄ oīa susti-
net. Exiit inq̄ in ti. p̄coniale memoriale et triū-
phalē. fūdēs oleū desup̄. Sigdē iacob. i. platus
fūdēt oleū sup̄ lapidē. i. xpm̄ ad oñdendū ei⁹ cari-
smata. Et idē p̄phauit iacob dicēs. Terribilis
ē loc⁹ iste. n̄ est h̄ aliud nisi dom⁹ dei et porta celi:
v̄e dñs ē in loco isto. et ego nesciebā. Terribil̄ ē
em̄ eccl̄ia demōibz p̄p̄t̄ dei similitudinē quā h̄z. Et
p̄p̄t̄ h̄ ad missaz ē introit⁹. Terribilis ē loc⁹ iste
gen. xxvij. Seḡt̄. Et vōbit̄ aula dei. s̄ apposit
beat⁹ grego. de suo. p̄ eo q̄ ibi par⁹ ē deus exau-
dire sicut dixit dñs salomoni. iij. reg. xij. Exau-
diui orōez tuā zc̄. Quae at̄ tr̄ibilis sit oñdit̄ in
v̄sicio. Dñs reguit decore induit. scz i mēbris su-
is. et iō tr̄ibil̄ ē eccl̄ia demōibz. In p̄sectōne v̄o
altaris ē introit⁹. Bicit dñs fm̄oes mei. esa. lix.
c. et lvj. c. Epla v̄o sumit̄ de apoc. xxj. c. Glidi ci-
uitatē sc̄tām iherl̄m zc̄. R̄nsoriū ē. Locus iste scz
eccl̄ia materialis sc̄tus ē: qz sc̄tificata ē ad h̄. vt
ibi dñs exaudiat p̄ces. et iō p̄stat orantibz sc̄tita-
tē. Salomon em̄ orauit vt n̄ dñs orātes ibi exau-

diret. 7 dñs dicit. Fraudita est ozo tua. h etiaz significatū ē. iij. reg. viij. c. vbi salomō dedicato tē plo ait. Quicūqz orauēit i loco isto. exaudies i loco tabnacti tui i celo: 7 cū exaudieris ꝑꝑicius eris. Alia ē in qbusdā eccl'is. Q q metuedus ē gen. xviij. Euāgeliiū vō ē. Egressus ihs. luc. xix. c. eo q ibi hēt. hodie salus domui huic scā ē. In qbusdāz tñ eccl'is legit euāgeliiū de math. in q habet. Et n potuerit subuertē domū illaz. funda ta em erat sup firmaz petram. Seqt offertoriū de vbis dō in palipomenō. j. li. vl. c. Uel fm ali os sunt vba salomonis. Dñe de⁹ in simplicitate cordis mei. let⁹ obtuli vniuersa hec. Obtulerit ei sacrificia inestimabilia q significant bonas opatōes siue cogitatōes 7 bona desideria: q inestimabilia sunt 7 numero 7 ꝑcio. Seqt postcōio. Bonus mea zc. esa. lvj. 7 math. xxi. c. Nō si festū dedica tōis ecclie occurrēt i passiōe dñi sit i seqnti heb domada. Si vō i festo ascēsiōis d ascēsiōe fiet of ficūi 7 offm dedicatōis diffēat. Salomō ei dedi cauit tēplū. xij. die mēf septēbris: 7. r. die mēf occurrebat cenopheia. celebrauit at dedicatōez tēpli p. vij. dies. 7 progauit cenopheiaz vsqz p⁹ dedicatōem. Seqt octaua ps de ꝑputo 7 kalendario 7 de ꝑtinentibz ad illa.

Quoniam sicut

ait btūs aug⁹. sacerdotes cōpu tū scire tenent aliogñ vir in eis sacdotis nomē ꝑstabit: sub q v bo noticiam cursus tēpis lune

ac kalendarij intelligimus. Quoniam compu tus est scientia certificandi tps fm solis 7 lune ꝑgressum: idcirco ad simplicium sacerdotū in structōez in hac octaua 7 finali pte de h aliq cla ro ꝑpendio ꝑstringem⁹. put ad vsum ecclie di noscēt ꝑtinē. Bz aut ꝑputus a cōputo tas. qz in ipso ꝑputando ꝑcedim⁹. n qz in ipso ꝑputare do ceamur. Et ē duplex cōputus scz astronomicus seu philosophic⁹. 7 vulgaris seu eccl'astic⁹: B de astronoico nil ad pñs. Vulgaris cōputus ē sciē tia distinguendi tps. certa rōne siue sciētia tps discretiua fm ecclie vsum. Tps vō ꝑut h sumi tur ē fm tullii qdam qntitas anni mēurni. di urni seu alteri⁹ spacij. Uel tps ē mora mor⁹ rez variabiliū: cui⁹ ptes. r. esse dicunt. scz ann⁹. mē sis. septimana. dies. qdrās. hora. ꝑuctū. momē tū. vncia 7 athom⁹. Ann⁹ ꝑtinet. xij. mēses. 7. liij septimanas. 7 diem vnā. 7 trecētos sexaginta qnqz dies 7 sex horas. mensis ꝑtinet qtuor septi manas vel pauloplus. Septiana. vij. dies. Bis es qtuor qdrātes. Quadrās sex horas. Hora q tuor ꝑucta. Punctū. r. momta. Adomē. xij. vn cias. Vncia. xlvij. athomos. Athom⁹ idiuisibil est. Nam thomos grece diuisio dī. vñ athomos

grece diuisio latine. Anni g solaris fere. xij. ps mensis est. Septimana vero est fere. iij. ps mensis. Dies naturalis. vij. ps septiane. Quar drans. iij. ps diei naturalis. Hora. vj. ps qdrā tis. Punctū. iij. ps hore. Adomē. r. ps ꝑun cti. Vncia. xij. ps momēti. Athom⁹. xlvij. ps vn cie. Est 7 alia tps diuisio. scz ꝑ euū. ꝑ etatē. ꝑ scīm. ꝑ lustrz. ꝑ olimpiadez. 7 ꝑ inditōez. de qbo infra dicet. Letez tria sunt tpa annoz siue triplex ē ann⁹. scz solaris. lunaris 7 magn⁹. De qbo ꝑuidim⁹ in hac octaua pte tractare. q duas ꝑncipalr hz ptes. in qz ꝑma agit de āno solar i 7 de magno. In scda vero de lunari.

De anno solari.

In hac prima hui⁹

opis pte de āno solari tētat. Que in iij. subdit ꝑtictas. In qz ꝑma agit qd sit ān⁹. De initō anni. De mltiplici āno. De xij. signis. De biserto. De. iij. āni tꝑibz. 7 de ie iunjs illoz. De solsticijs. 7 d egnoctijs. De ma gno āno. De era. De olimpiade. De lustro. De etate. De seculo. 7 de euo. In scda pte agit de mense. De kalendis. De nonis. De ydibz. Uñ 7 qliter dies denoient. De diebz egiptiacis 7 ca nicularibz. In tēcia agit de septimana. 7 q sit lra kalendaz cuiuslibet mēsis. 7 q die septiane qlibet mēsis incipiat. 7 de lris dñicalibz. De re gularibz solaribz. De ꝑcurrentibz 7 de inditōe.

In qrtā agit de die. de momento. 7 de hora.

Quid sit lunaris annus.

Anus est solis an

fractus cū pactis trecentis sexaginta qnqz diebz. ad eadē loca si deꝑz redit Bz g ann⁹. qz mensibz in se recurrentibz voluit ab an qd est circum. 7 eo is. qsi circularit redi ens. Uñ 7 annus dī qsi anulus. i. circulus: eo q in se redit. Uñ vgilus. Atqz in se sua ꝑ vesti gia voluit ān⁹. Et ob h ān inuētas lras. sic apd egiptios annus iudicabat. ꝑtingebant em dra conem caudaz suam mordentē. qz in se recurrit. 7 sic adhuc a qbusdam figurat. Alij annū ab i nouatōne dicūt: semp em renouat. Ann⁹ fm di uersos diuersa hz initia: qm arabes 7 egiptij il lū inchoant p⁹ solstitiū estiuale scz a septēbri. ꝑ eo q legit arbores i ꝑncipio mōi fructū habuif se. Quia g h in septēbri stigit. putant tūc mōm fctm fuisse. iō ibi incipiūt annū. Numa vō ꝑꝑi lius 7 romani. annū a ianuario inceperit: ꝑ eo q tūc vel pauloate. sol nob incipit appropinqre Iudei a martio inceperit: qz in eo cōdit⁹ est mū dus: 7 ideo dī q. xviij. dies ei⁹. est ꝑm⁹ dies secu li. qd oēs quo ad aliq ꝑputiste imitant. Ipsi nā qz a septēbri icipiūt regulares. lunares. 7 embo

Ep. diuisio
Anno
Sept
Lustrum
Olimpiade
Indic

Anus

Anus egiptij alius egiptiorum

Anus egiptiorum alius egiptiorum

Anus

Anus

Anus
mensis
septimana
dies
quadrans
hora
punctum
momentum
uncia
athomus

Brady

By...

Liber

Octauus Jo. circū.

us at dē spaciū q̄ sol motu suo īnsit in zodiaco die naturali. Ex iā dictis at facile sciri pōt ī q̄to ḡdu alicui⁹ signi sit sol q̄cunqz die. Porro dies bisertil. de q̄ dictū est dē bisertilis. fm phos q̄si ex bisse mōntoz collecta. qd̄ sic potēit p̄phendi Sol em̄ in q̄libet signo morat. xxx. diebo 7. xxx. triētibz horaz. 7. xxx. bisse mōntoz. Et triens est t̄cia ps alicui⁹ rei p̄stantis ex t̄bo p̄tibz. Bis se dō sunt due ptes. Sz mltiplicatis duodecies xxx. diebo: hēm⁹. ccclx. dies: trigita triētes hora rū cōstituūt. x. horas q̄ multiplicare duodecies faciūt qnqz dies: trigita bisse mōntoz cōtinent xx. mōnta 7 ita duo pūcta: sz multiplicatis duodecies duobz punctis habem⁹. vij. horas ex bisse momentoz collectas: q̄ de q̄rto in q̄rtū annū cōstituūt vnā diez q̄ dē bisertilis. Rursus fm ysi. doz p singlos annos crescit ps. iij. assis. at vbi q̄rto anno assis cōpleta fuit. bisertū vnū facit: 7 iteo p q̄ttuor annos vn⁹ dies bisertilis adiect⁹ ē. Bict⁹ est at fm eū bisert⁹. qz bis series ducit⁹ alsem facit qd̄ est vnus dies. In q̄ loco kalen darij poni debeat illa dies bis v̄sibz p̄tineat. Bisertū serte martis tenere kalende. Posteriore die celebrant festa mathie. Hoc ē dicē q̄ in illa l̄ra vbi dē ī kalēdario. vij. kl. martij debz poni di es bisertilis. 7 tunc stam⁹ siue sedem⁹ duobz die bo sup illa l̄ra: 7 festum s̄acte mathie qd̄ debēt illa die celebrari. celebraē t̄m in seq̄nti. ita t̄m q̄ int̄ ipm festū 7 vigiliā nullū sit mediū: nō int̄ est t̄m vtz ipm festū in p̄ma vel ī sc̄da die p̄dicta rum duaz celebraē. sz regionis in b̄ consuetudo fueē. yfido. dic. q̄ a. vij. nonas martij vsqz in diē kl. ianuarij lune cursu bisert⁹ apponit̄. atz inde deēbiē. Si aut̄ volum⁹ scire qn̄ sit ann⁹ bisertilis. debemus diuidē annos dñi p q̄ttuor q̄tiens possum⁹ 7 si nullus supauerit tunc erim⁹ in anno bisertili: si aut̄ aliqs remanserit tunc nō erit bisertus. Un̄ v̄sus. Anni diuisi dñi p q̄ttuor eq̄ Alonstrant bisertū q̄ rōne scias. Hoc aut̄ vez est fm illos q̄ diuidunt annos dñi incipiendo a natiuitate. vel a ianuario: 7 non fm illos q̄ incipiunt ab incarnatōne. Alia etiam doct̄na ad inueniendū bisertū poneē infra vbi de cōcurrentibus ageē. Tpa siue ptes āni solaris sunt q̄ttuor. scz ver estas autūn⁹ 7 hiems. vt dictū est ī vij. pte sub. iij. feria terciē hebdomade aduent⁹. Bicta aut̄ sunt tpa a p̄mūionis tpamento. eo q̄ inuicē se humore siccitate. calore 7 frigore p̄pēt Nec 7 curricula dicunt̄. qz nō stant: sz currunt. Uer dictū est. qz viret. Estas dē ab estu. i. calore. inde estas q̄si vsta 7 arida. Autūnus a tēpestate vocat̄. qn̄ 7 folia cadunt 7 oia maturescūt. Hiems dē rōe emisperiū. qz tunc sol circulo voluit breuiori. Un̄ 7 b̄ tps bruma dē q̄si brachin. i. breue. vel a cibo. qz tūc maior ē descendendi appe-

titus. Edacitas em̄ grece bruma appellat̄. P̄cipia at p̄tū anni fm eccliaz his v̄sibz p̄tinent̄. Festū clementis hiemis caput ē orientis. Ledit hiems retro cathedrato simone petro. Uer fugat vrbā. estate simphorianus. Id tibi qd̄ restat autūni tpa p̄stat. Hoc ē dicē. Festū clementis qd̄ ē. vij. kl. decēbris ē p̄ncipiū hiemis: 7 durat vsqz ad festū cathedre scti petri. tunc incipit ver 7 illud festū est. vij. kl. martij: 7 ver durat vsqz ad festū sancti vrbani. qd̄ est. vij. kl. iunij. tūc incipit estas 7 durat vsqz ad festū sancti simphoriani. qd̄ est. vij. kl. septēbris: tunc incipit autūnus 7 durat vsqz ad festū clementis. in q̄ incipit hiems. In his q̄ttuor p̄tibz anni triduana ieiunia celebrant̄. 7 iteo ieiunia q̄ttuor tpoz appellant̄. Ieiuniū veris ē in p̄ma septimana q̄dragesime scz in q̄rta feria p̄t⁹ cineres. Ieiuniū estas ē in p̄mo die mercurij p̄t⁹ pente. Ieiuniū autūni est in t̄cia die mercurij septēbris. scz in. iij. feria post festū sctē crucis. Ieiuniū hiemis ē in iij. feria p̄t⁹ festū b̄tē lucie put̄ ibi dictū est. Un̄ v̄sus. Uult crux lucia cieres carismata dia. Uet det vota pia q̄rta seq̄ns f̄cia. Iūt at hec ieiunia in q̄rta feria. qz in q̄rta feria xpc a iuda t̄ditus ē 7 in. vij. feria. qz in ea crucifixus ē: 7 in sabbato qz tūc ap̄loz tristitia de nece saluatoris rep̄ntam⁹. nam si p̄patimur 7 p̄reḡbim⁹. Aduent⁹ aut̄ dñi qn̄ celebraē dictū est ī. vij. pte sub ti. de aduentu. Adhuc in āno solari p̄t̄gunt duo solsticia. 7 duo eq̄noctia. Solsticia ī estate 7 in hieme. Eq̄noctia ī vere 7 in autūno. Est at solsticiū maria ineqlitas diei 7 noctis. siue igressus solis in cap̄cornū vel cancr̄. Et dē solsticiū q̄si solis statō eo q̄ tūc sole stante crescūt dies vel noctes. Eq̄noctiū est maria diei 7 noctis eq̄litas. qz tūc eq̄li spacio horaz p̄sistūt. siue ingressus solis ī arietē vel librā. Ubi at sit loc⁹ solsticioz 7 eq̄noctōrū his v̄sibz cōtinet̄. Solsticiū decio xpm p̄reit atqz ioh̄em. Eq̄ crucis festū dant tpa martis 7 ydus. Hoc ē dicē q̄ solsticiū hiemale ē ān natiuitatē xpi. x. diebo. vicz. xvij. kl. ianuarij: q̄ tpe sol incipit altiores circulos petē. Et solsticiū estiuale ē ān natiuitatē ioh̄is bap. totidē diebo vicz. xvij. kl. iulij: q̄ tpe incipit sol ad inferiores circulos remeare. Un̄ estiuale solsticiū dies mari⁹ sicut 7 hiemalis dies minim⁹ inueniē. Sed fm egiptios hiemale ē. xij. kl. ianuarij. fm grecos. ix. kl. iulij. Estiuale dō est fm egiptios. xij. kl. iulij: fm grecos. ix. kl. Item ī festo crucis. vlt̄ fm alios. xij. kl. octobris ē eq̄noctiū autūnale. 7 vbi dē ī kalēdario ydus marci. vel fm alios. xij. kl. ap̄. eq̄noctiū v̄nale. Ql̄z em̄ ān⁹ in duas t̄m ptes diuidēbat̄. scz in estiuale 7 hiemale solsticiū. 7 in duo emisperia. Adagnus aut̄ ann⁹ p̄pleē reuerf planetis oibz ad loca sue creatōis

Ienia e gmd am.

Aduent⁹ dñi

*Solsticiū
eq̄noctia*

qđ sit annis non paucioribz. dxxx. **Abundant**
vō ān⁹ erit oībz stellis ad p^{ma} loca reuersis. qđ
sit demū p⁹. xv. milia annoz. **Adgr** dīc in hīsto
ria sup gen. vbi agit de ebetate noe. q magn⁹ an
nus īpleť p curricula sercētoz ānoz. Era q
vtunt hispani singloz annoz ē pstituta a cesare
augusto. qñ ad p^{mu} cēsu orbe descēpsit. Dicta ē
āt era ab ere. ex eo q oīs orbis es reddē pfessus
ē reipublice romanoz. **Pri**āt fuerit inditōes z
postea ere. **Olipias** pstituta ē apđ ġcos ī elī
de ciuitate. elīs agētibz agonē z qnquēnale cer
tamē qttuor medijs ānis vacātibz. z ob h tps eli
dij certaminis olipiadēz vōuerit. qdriēnio ī vna
olipiade supputato. **Lustr** ē pētesim. i. qnquē
niū qđ. v. anno dē pdi p^{pt} olipiades a romanis
Nondū em erant cōsules neqz ere. **Quinquēnale**
qđz tps iō sic vocatū ē: qz cēsum p qnquēniū in
republica pacto vrbis romana lustrabat. Apđ
eodē romanos ē ann⁹ inditōnalis q ter qnos cō
tinet annos vt infra diceť. z pmissum ē. Apđ
hebreos ē ann⁹ iubile⁹. i. remissionis q septenis
ppletis ānoz hebdomadibz celebrat. de q dictū
est ī. vj. pte sub ti. l. Apđ xpianos ē ann⁹ benigni
tatis z ġre in q xpc venit z nos sola benignitate re
demit. Apud scōs pphensores ē ann⁹ eternita
tis z ġlie. in q exultabūt sancti in ġlia sine fine.
Rursus scēa generatōibz pstat sic dēa qz sequū
tur. **Abētibz** em alijs. alij succedunt. Hoc tps
qdam. l. ānū dicūt. quez hebrei iubileū vocāt. vt
iam dictū est. Et ob hanc cām hebre⁹ p^{pt} vroz
z liberos amans dñm suū. aure ptusa fuitō sub
iugat⁹ fuit iubeť ī scē. i. vsqz ad annū. l. Etas
aut plexqz dē p vno anno. z p. vij. z p centum.
z p quis tpe. **Un** z etas ē qđ de mltis seculis in
struit. z inde dicta est etas qsi euitas. qsi simili
tudo eui. Nam eui ē etas ppetua. cui⁹ neqz ini
tiū neqz finis noscīt. Beriuatū est āt eui ab eo
uas qđ apđ ġcos aliqñ p scē. z aliqñ pōit p eē
no. **Prope** vō etas duobz modis dē vicz hoīs. si
cut infantia iuuent⁹ z senect⁹: aut mūdi cui⁹ p
ma etas ē ab adam vsqz ad noe. Scēa a noe vs
qz ad abraam. Tercia ab abraaz vsqz ad dauid
Et q^{ta} a dauid vsqz ad tñsmiġtionem iude in
babiloniā. Quīta de iuda vsqz ad aduētū salua
toris ī carne. **Scē** q nūc agit vsqz q mūdus iste
finiat. Quot āt sunt āni ab origine mūdi dictū
est in vj. pte sub ti. de septuagesima.

De mense.

Acto de anno se //

qđ vidē de mense. Est āt mēsis spaciū
tpis q a phebo phebe recedens ei dēz
ppleto suo circulo sociat. Et dē mēsis a mēsurā
do. eo q ān⁹ p menses mēsurat: vel a mene qđ ē
defect⁹. eo q luna singlis mēsis visu deficit ab

humano. **Uel** fm yfidoz a mene grece quod est
luna latine: apud grecos em mēses legitimi nō
ex solis circulo. s ex lune cursu pñuerant qđ est
de noua ad nouā. **Diuidit** āt ann⁹ p. xij. mēses.
qz sol pagrādo zodiacū. xij. circuit regiones sig
rum. z in his. xij. mensibz pmozať. **Romulus** tñ
voluit tñ. x. esse menses in anno. incipiēs a mar
tio. quē marti deo belli. quez p^{rem} suū esse puta
bat dedicauit. **Un** ovidi⁹ in pmo fastoz. **Pa**
digēret cū conditor vrbis in annū. **Instituit** mē
ses qnqz bis esse suos. Sed numa pōpilius vi
dens q annus nō bene. x. mēsisz pplebat. supad
didit duos pncipio scz ianuariū z februariū.
Ianuarius dē a ianua. qz sicut p ianuaz intm⁹
domu. ita p ianuariū intm⁹ ānū. Est em limes
anni. **Uel** dē a iano deo q ab antiqz dicebat pñ
cipiū z finis oim rez. **Si** em fuit a ġtilibz mēf
ille cōfectus. **Un** z idē ianus bifrons pingit.
vt anni introitus z exit⁹ demonstret: de q dictū
est in. vj. pte sub ti. de circūcisione. **Februari**⁹ dē
a febriz. q tūc defacili ptingūt. vel a febris. i.
purgatōibz. Sunt āt februe oblatōes facte p
mortuis. **Romani** em illo mēse memoriā aīaz
habebāt z eas purgabāt. celebrādo eregas mor
tuoz. **Uel** fm yfi. dē a febru plutone cui eo mē
se sacrificabat. **Martius** dē a marte p^{re} romuli.
vel qz eo tpe cūcta aīantia agunt ad marē. z ad
pñbendi volūtātē. **Apellat** etiam qñqz mēsis
nouoz qz ē anni initiū. Et qñqz nouū ver. qz in
eo viridētibz fructibz nobis tñfactoz pbat oc
casus. **Aplis** dē qsi apilis: qz tūc terra apit ad
germinandū. flores apiunt. z arbores incipiūt
pullulare. **Uel** aplis p venē dē. qz afrodīs grece
dē latine ven⁹. **Adai**⁹ a maioribz natu dē. q erāt
pncipes reipublice. v^l a maia m^{re} mercurij. **Iu**
ni⁹ a iunioribz natu dē. Erant em olim maiores
scz seniores q appellabant⁹ p^{res}. z hi in ciuitate
sp remanebāt vrbis regimini pñlētēs. Erāt z
iuniores q ibant ad pugnādū p republica: z iō
mai⁹ a maioribz. iuni⁹ a iunioribz nomē accepe
rūt: z in illoz honozē instituti sunt. **Uel** dē a iu
none. **Iulius** dē a iulio cesare. qz tūc nat⁹ fuit.
vel qz tūc de hostibz triūphauit. **Elicit** ei cleopa
trā reginā egipti cū āthonio viro suo bello naua
li. **Iulius** tñ pñs qntilis dicebat. eo q ē qnt⁹ a
martio. q fm romulū pncipiū erat anni. **Augu**
stus ē dictus ab octauiano augusto q tūc natus
fuit. vel qz tūc hostes supauit. **Prius** tñ diceba
tur fertilis eo q sextus ē a martio. **Septēber** no
men hz a numero z imbre. qz septim⁹ est a mar
tio z ibres hz: sic z octobee nouēber atz decēber
ex nūero z imbz vōbula acceperūt. quem nume
rum decurrentē decēber finit. p eo q denarius
nūer⁹ pcedētes nūeros clausit. Quot āt dies
glibz mēf habeat his vōibz pñet. **Iuni**⁹ aplis

Liber

septemq3 nouēq3 tricenōs. Plus unū reliq3 h3 febr̃ octo vicens. Qui si bisert̃ fuēit supaddit̃ vnus. Hoc ē dicē. q̃ iuni⁹ aplis septēber 7 nouēber hnt. xxx. dies. Reliq3 at̃ mēses hnt. xxxj. S3 febr̃uarius tm̃ h3. xxvij. 7 qñ est bisert̃ h3. xxix. *Sciendū at̃ ē. q̃ cuilibet mēsi pmo dati fuerit xxx. dies q̃ multiplicati duodecies p̃stituūt trecētos seragita dies. De. v. vō residuis dat̃ est vn⁹ ianuario. eo q̃ ē p̃ncipiū anni: 7 etia3 rōe ip̃ius nūeri. q2 ip̃ar nūer⁹ mūdus ē 7 nūero dē impe gaudet. Scdus dat̃ ē martio p̃t eandē impita rē. Terci⁹ maio. Quart⁹ iulio. Quīt⁹ octob. Le sar at̃ august⁹ volēs suū mēsem ēē eq̃lem mēsi iulij abstulit febr̃uario vnā diē. q2 erat mēf̃ t̃sticie at3 luct⁹. 7 attribuit eā augusto: 7 ita remāserit febr̃uario tm̃. xxix. 7 augusto. xxxj. Demū astrologi romani abstulerit aliā die3 febr̃uario 7 addiderit decēbri: ad h̃ vt finis p̃ncipio r̃ndēt. 7 sic febr̃uario remāserit tm̃. xxvij. 7 decēbri. xxxj. Ele rūtū ad q̃ndaz p̃p̃satiōem vna dies vic3 bisertit̃ ē dē q̃rto in q̃rtū annū febr̃uario restituta. Qua vō die vel q̃ feria qlibet mēsis inēt. iam sub ti. d̃ septiana dicet̃. Sane in qlibet mēse sunt. iij. dies celebres q̃ sol̃ p̃p̃is noib3 noiant̃ 7 ab eis ceteri dēnoiant̃. sc3 kalendē. none 7 ydus: q̃s romani p̃t dies festos. vel p̃t officia magistratuum instituerit. His em̃ dieb3 in vrbib3 pueniebant. kalendē sunt p̃mi dies mēf̃. Et dicunt̃ q̃si colendē. q2 tūc semp erat festū iunonis. Uñ ouis dius. Glendicat ausonias sac̃nia iuno kalēdas. El̃ q2 tūc a romano p̃plo p̃ncipia mēsum celebrabant. sicut fit ab hebzeis. Uñ oui. Salue festa dies. meliorq3 reuertē semp. A p̃plo rex digna potente colit̃. El̃ dicunt̃ a colo qd̃ est voco. P̃rimo nāq3 die mēsis p̃co dē more p̃lm̃ ad nū dinas vōbat. clamās totiēns kalo. q̃t dies erant vsq3 ad nonas. Et iō dē p̃laliē kalēde a plurib3 vocatōib3. El̃ a kalo qd̃ est bonū omne p̃ totū mēsem habendū. Tunc em̃ sibi mutuo encenia t̃nsmittebant. None vō sunt. iij. vel. vij. dies in qlibet mēse q̃ sequunt̃ p̃t̃ kl̃. Et dicunt̃ a nūdinis q̃i nūdine. q2 tūc romani nūdinas colebāt: iō at̃ in aliq̃ mēse erāt none siue inchoatō nūdiarū in die. v. 7 in aliq̃ in die. vij. ne p̃dones certuz t̃ps adinsidiandū mercatorib3 haberēt. El̃ dicunt̃ none a nonis. q2 dies ille non⁹ erat añ yd⁹. El̃ a non. q2 tūc nullū fiebat festū. Uñ ouidi⁹. Nonaz tutela dē erat. ydus vō sunt octo dies q̃ sequunt̃ p̃t̃ nonas. Est at̃ ydus semp ē. xij. vel xv. die fm̃ qd̃ none p̃cedūt. Si em̃ mēsis h3. iij. nonas ydus ē in. xij. die. Si aut̃. vij. nonas yd⁹ ē i. xv. die. Qd̃ at̃ p̃ciliū anthioceñ. dicit. q̃ yd⁹ est die. x. h̃ alia p̃s̃deratōe dicit. Et dicūt̃ ydus q̃i diuisio. q2 tūc fiebat diuisio nūdinaz. El̃ q2 i ydib3 fit diuisio mēsis. Bē etia3 ydus ab yduo*

Octauus fo. cxciij.

as. i. sepo sepas. In dē vidua dē q̃si ydua. i. diuisa. P̃leriq3 latinoz putāt ydus dici ab etendo. eo q̃ hi dies ap̃d vetēs epulaz ēent. Dies at̃ q̃ sequunt̃ statim p̃t̃ kalendas ita dēnoiant̃. Si em̃ ē mēf̃ q̃ habeat. iij. nonas. debem⁹ dicē in kalendario statim p̃t̃ kl̃. q̃rto nonas. in t̃cio t̃cio nonas in q̃rto p̃die nonas in q̃nto vō nonas dicim⁹. vt p̃t3 in ianuario 7 siliib3. Si vō ē mēf̃ q̃ habet sex nonas debem⁹ dicē statim p̃t̃ kl̃. vij. nonas: i. t̃ercō die. v. nonas: in q̃rto q̃rto nonas in q̃nto. iij. nonas. in sexto p̃die nonas. in septio nonas. vt p̃t3 i martō 7 siliib3. Dies at̃ q̃ sequunt̃ p̃t̃ nonas ita dēnoiant̃. i. qlib3 mēse. vij. yd⁹. vij. yd⁹. vij. yd⁹. v. yd⁹. iij. ydus. iij. ydus p̃die ydus 7 ydus. sicut hec apparēt in kl̃. manifeste. Dies vō q̃ sequunt̃ p̃t̃ ydus. dēnoiant̃ a kl̃. mensis sequētis h̃ mō. Ianuari⁹ habet. xxxj. dies. dē istis accipe vnā p̃ kl̃. 7. iij. p̃ nonis 7. vij. p̃ ydib3 7 sic reānet̃ tm̃. xvij. adde g̃ istis. xvij. dieb3 kl̃. siue diē kl̃. sequētis mēf̃. 7 sic ērt. xix. Uñ i mēse ianuario debem⁹ dicē statim p̃t̃ ydus. xix. kl̃. febr̃uarij in sequēti die. xvij. kl̃. 7 sic p̃ ordinem vsq3 ad finē mēsis. semp minuēdo. Nō tm̃ q̃ dē p̃die ydus. 7 p̃die nonas. 7 p̃die kl̃. 7 n̄ scdō: q2 scdō dē a seq̃r. h̃ illa dies n̄ sequitur h̃ p̃cedit. Et expo nit̃ hec p̃positō p̃re. i. añ vel p̃us. Uñ p̃die q̃si p̃ori die. siue p̃re. i. añ die3. Et cū dē. iij. nonas intelligit̃. iij. die añ nonas 7 sic dē alijs. Quot aut̃ dies dēnoient̃ a nonis q̃t ab ydib3 7 q̃t a kl̃. oim̃ mensiū: his ṽsib3 p̃tinet̃. Ser nonas mai⁹ october iulius 7 mars. Quattuor ac reliq3. tenet ydus qlib3 octo. Jan⁹ 7 august⁹ denas nonasq3 december. Iuli⁹ october mars mai⁹ epta decēq3 Junij aplis septēber 7 ipse nouēber. Ter senas retinet febr̃usq3 bis octo kl̃. Hoc est dicē. q̃ maius october iuli⁹ 7 marti⁹ hnt dies sex p̃ nonis: sed reliq3 menses hnt tm̃. iij. Et qlibet mēsis habet octo dies p̃ ydib3. Item q̃ ianuarius augustus 7 december habent. xix. dies p̃ kl̃. iulius vō october martius 7 maius hnt. xvij. Junius at̃ aplis september 7 nouēber hnt. xvij. febr̃uarius habet. xvj. 7 si fuerit bisertus supaddit̃ ei vnus. Illud aut̃ nōndū q̃ in qlibet mēse sūt duo dies egiptiaci. i. ab egiptijs dēphensi. In egipto em̃ erant qdam astrologi. q̃ quasdam cōstellatōes nociuas humanis actib3 i illis dieb3 inuenerit: i. deoq3 illas notas esse hoib3 voluerit. tm̃ illaz cōstellatōnum p̃icta scire p̃t̃ errorem nostri p̃puti n̄ valemus: vel forte inuenerit illos dies bñ p̃stellatos. 7 i. deo eos in kl̃. notauerunt vt in illis dieb3 potius q̃ in alijs illis actib3 i. stat. q̃z erroz. ne ecclia seq̃ ṽt̃at̃ a talib3 caetur. El̃ dicunt̃ egiptiaci fm̃ q̃sdam. q2 dñs in illis dieb3 pcussit egiptū nouē plagis. Quot̃ at̃ sit dies egiptiac⁹ a p̃ncipio vel a fine mēsis bis

Just. ex. p. m. n.

vñsibz continet. Augurioꝝ decies audito lumine
 clāgoꝝ. Inqt ole⁹ abies coluit colus excute gallū
 In his vñsibz sunt. xij. dictōes. xij. mēsisbꝝ fuien-
 tes. p̄ma p̄mo. sc̄da sc̄do. z sic p̄ ordinē sumpto ī
 itio a ianuario: ita q̄ q̄ta erit p̄ma l̄ra p̄me sil-
 la be alicui⁹ istaz dictionū in alphabeto. tot⁹ erit
 dies egiptiac⁹ in illo mēse cui fuit illa dictō cō-
 putando a mēsis p̄ncipio vñsus finē. Itē q̄ta erit
 p̄ma l̄ra sc̄de sillabe ī alphabeto. tot⁹ erit dies e-
 giptiac⁹ ī illo mēse cui fuit illa dictō p̄putando a
 fine vñsus p̄ncipiū. Uerbi gr̄a. Augurioꝝ ē p̄ma
 dictō. z fuit p̄mo mēsi sc̄z ianuario au. ē p̄ma sil-
 laba z a est p̄ma l̄ra ip̄i⁹ sillabe. z ē p̄ma ī alpha-
 beto. ḡ dies p̄ma ianuarij ē egiptiaca. Itē gu est
 sc̄da sillaba. z ḡ ē p̄ma l̄ra ip̄i⁹ sillabe. z ḡ est. viij
 in alphabeto. ḡ septim⁹ dies ianuarij nūerando
 a fine vñsus p̄ncipiū ē egiptiaca. z sic ī alijs: h̄ ob-
 fuato q̄ h̄ ī h̄ loco p̄ l̄ra n̄ ponat. Quilibet aut̄
 p̄missoz diez p̄t vñcā horam sui denoiat egi-
 ptiac⁹. De diebz vñ felicibz vel īfelicibz. q̄s q̄daz
 astrologi nōuēnt ī p̄nti opuscto n̄ agūt. qz eccl̄ia
 p̄hibet fidē talibz adhiberi. In q̄busdam t̄m mē-
 sibz sunt q̄dam dies q̄ caniculares dicunt̄ a ca-
 ne vel canicla stella sita in fronte leonis z añ ge-
 nua thauri. q̄ estiuus mēsisbꝝ ē ī medio cētro celi:
 z dum sol ad eam ascēderit cōiūcta cū sole vel ei
 p̄ria. duplicat̄ calor ip̄i⁹. ex q̄ dissoluunt̄ corpa
 z vaporat̄. Uñ vocat̄ canis. qz corpa moribz affi-
 cit. Et sunt. liij. dies in q̄bz p̄t t̄pis crudelitatez
 z caloris solis intēperiem malū est minui z pō-
 tōnari. Qñ aut̄ illi dies incipiant z finiant̄. his
 vñsibz p̄tinet. Incipiūt iulij p̄die yd⁹ caniclares.
 Et p̄die nonas septēbris sine resultant. Sc̄dm
 aliq̄s vñ incipiūt. xiiij. kalendas augusti.

De septimana.

Equitur de septia

na. Nempe p̄tinet septimana. viij. di-
 es naturales. q̄z repetitōne z mēses
 z anni z secula pagunt̄. z h̄ apud grecos hebdo-
 mada. h̄ apud hebreos sabbatū appellat̄: z d̄z se-
 ptimana a septē z mane. q̄si septē mane ps. p̄ to-
 to. sc̄z mane. p̄ tota die: vñ a septē z manet. qz ma-
 net p̄ septē dies. Uel d̄z septiana q̄si septē luces.
 nam mane lux ē fm̄ ysi. Idem etiam spaciū vñ-
 tur hebdomada ab hepta ḡce q̄d est septē z duas
 q̄d est spaciū vel modus q̄d est mensura: z fm̄ h̄
 hebdomada ē p̄mū⁹ nomē q̄ septimana. Uñ da-
 niel. Post. lxx. hebdomadas zc̄. z sumūt̄ ibi heb-
 doma de annoz. i. septuagies septē anni. Septia-
 ne aut̄ neq̄unt h̄re certa noīa. qz neqz h̄nt certa
 initia: singulis nanqz annis variant̄ p̄t vñum
 vel p̄t duos dies. q̄ qñqz sunt sup̄ intēgs septi-
 manas. Qēs at̄ dies septianaz inscribunt̄ septē

p̄mis l̄ris alphabeti. Item dies fm̄ gentiles de
 nominant̄ a planetis. Prim⁹ a sole q̄ p̄nceps est
 oīm s̄idez: sic z idem dies caput ē ceteroz diez
 Sc̄ds a luna. q̄ z splēdore z magtūdine soli. pri-
 ma ē. z ex eo mutuat lumē. Terci⁹ a stella mar-
 tis. q̄ vesp̄ vocat̄. Quart⁹ a stella mercurij quaz
 q̄daz candidū circulū dicūt. Quīt⁹ a stella iouis
 quā fetōtez aiūt. Sert⁹ a stella veneris quā luci-
 fer assert̄. qz int̄ cuncta s̄idera plus lucis affert.
 Septim⁹ a stella sat̄ni. q̄ septio celo locata. xxx.
 ānis fert̄ explē cursum suū. De h̄ dictū est in p̄-
 hemio. viij. ptis. Sz q̄rit̄ q̄re dies n̄ ita ordinat̄
 in septiana sicut planete in celo. qm̄ in celo ordi-
 nant̄ fm̄ hūc vñsum. Sol ve. mer. z luna sat̄nus
 iupit̄ z mars. Uel sic. Sat̄n⁹ ioue mars sol cū
 vene mercure luna. Solutō. dicim⁹ q̄ dies in se-
 ptiana n̄ ordinat̄ fm̄ ordinē planetaz. h̄ fm̄ re-
 gimē eoz ī singulis diebz. Uñ qz vidēt̄ philoso-
 phi q̄ sol regbat̄ p̄ma hora diei d̄nice. iō diez il-
 lam denoiat̄ a sole. Itē qz vidēt̄ q̄ luna reg-
 bat̄ p̄ma hora. iij. ferie. iō diem illū denoiat̄ a
 luna. z sic de ceteris. sicut ptz ex diffictōne hora-
 rum diei facta int̄ planetas p̄ ordinē successive.

Rursus a dictis planetis philosophi noīa di-
 ez sumpser̄. eo q̄ a singulis aliqd̄ in hoīe eē vo-
 luer̄: vt a sat̄no candiditatē. a ioue t̄pantiam a
 marte feruorē. a sole sp̄m. a venē voluptatem. a
 mercurio eloq̄ntiam. a luna cor. Et qz ordo pla-
 netaz vñ nūez septenariū n̄ p̄cedit. h̄ ad p̄mūz
 reuertit̄: iō t̄m. viij. dies in septiana sunt a sapien-
 tibz cōstituti. Nūc videndū est q̄ die septiane
 qlibet mensis intret. De h̄ duplex rō h̄. Prima
 p̄ hos vñsus. Alta domat d̄ns ḡtis beat̄ eq̄ geren-
 tes. Cōtēnit fictos augebit̄ dona f̄i deli. In istis
 vñsibz sunt. xij. dictōes. xij. mēsisbꝝ fuiētes. p̄ma
 p̄mo. sc̄da sc̄do. z sic p̄ ordinē. sūpto initō a ianu-
 azio. ita q̄ q̄cūqz fuēt̄ initialis l̄ra alic⁹ istaz di-
 ctionū. eadē erit l̄ra kl̄. mēsi cui fuit illa dictō.
 Uerbi gr̄a. Alta est p̄ma dictō z fuit p̄mo mēsi
 sc̄z ianuario. z a ē p̄ma l̄ra illi⁹ dictōis alta ḡ a
 est p̄ma l̄ra ianuarij. Item domat ē sc̄da dictō. q̄
fuit. ij. mensi. sc̄z februario d̄ est p̄ma l̄ra isti⁹ di-
 ctōis. ḡ d̄ est p̄ma l̄ra februarij z sic de alijs. Idē
 dicit̄ seq̄ns vñsus p̄ sillabas q̄d p̄cedētes p̄ dictō-
 nes. Adaz tegebat̄ ḡ ciphos adrifer. Habita at̄
 l̄ra kl̄. facile possum⁹ scire q̄ feria qlibet mēsis ī-
 tret. Per l̄raz em̄ d̄nicalē illi⁹ āni. p̄cede p̄putan-
 do dies p̄ l̄ras subseq̄ntes vsqz ad l̄raz q̄ est ī kl̄.
 mēsis cui⁹ diei introitū scire optas. z in q̄ feria
 occurret ī tali feria int̄bit ille mēsis. Sc̄da rō p̄
 quā sciri pōt̄ q̄ feria qlibet mēsis intret ē p̄ regu-
 lares z p̄currētes. Nō q̄ in anno solari sunt. liij
 septimane z vn⁹ dies vel duo si sit bisext⁹. p̄pter
 quā diē variant̄ singlis ānis p̄ncipia mēsiū. Si
 em̄ h̄ āno incipiat ianuari⁹ a die d̄nico. toto illo

Liber

Octauus Jo. circū.

āno a. q̄ est l̄ra ianuarij erit dñicalis. Cū ḡ ven-
tū fuerit ad finē anni illud a finale kl. qd̄ inscri-
bit̄ illi diei q̄ est vlt̄ inteḡs septianas repñtabit
diem dñicū: ḡ seq̄ns a qd̄ itez ē initiale ianuarij
repñtabit. ij. feriam. 7 sic toto illo anno erit illa
variato. Eodē mō singulis ānis varianē initia
mēsiū p̄ diuersas ferias. Et si sit bisext⁹ duplex
erit variatō. Prima in kl. ianuarij. scda in festo
scti mathie: vt ḡ p̄putiste scire possent. q̄ feria q̄li
bet āno q̄libet mēsis incipet. inuenerit. ij. nūeros
vnū iuariabilē q̄ vocat̄ regl̄aris solaris serialis:
aliū variabilē q̄ vōt̄ p̄currēs. de q̄b̄ breuit̄ est di-
cendū. Tūc dēdū est āt p̄mo qd̄ sit regularis sola-
ris 7 vñ dicat̄. 7 vñ habeat ortū. 7 q̄t̄ regulares
q̄sq̄ mēsis habeat. Regl̄aris ē nūerus inuariabi-
lis dat⁹ mēsi. q̄ adiūct⁹ p̄currētī declarat q̄ feria
septiane q̄libet mēsis intret. cui⁹ fuerit illa regu-
laris. Bz̄ aut̄ regularis a regula qz̄ inuariabilis
est sicut regula. Solaris dē ad dīaz lunaris d̄ q̄
infra dicē. Hñt̄ āt ortū regl̄ares a martō. Naz̄
in mēse martij sunt. v. regulares seu. v. p̄ regula-
ri. Adarti⁹ em̄ n̄ habuit initū in p̄mo āno mōi
seu scti. imo dē mūdus fact⁹ fuisse in illo mēse in
die q̄ dē. xv. kl. ap. vlt̄ vt aliq̄ dicūt. viij. kl. Si em̄
p̄putes ordie retroḡdo dies septiane vsq̄ ad kl.
martij. inuenies. q. v. feria mōs incepit. Si tñ
añ martiū fuit: 7 hec ē causa q̄re marti⁹ gnariū
nūez̄ habuit p̄ regl̄ari. Regl̄ares vō alioz̄ mē-
siū sic formāt. iūgas regl̄ares mēf̄ cū dieb̄ eiuf̄
dē 7 ab illa sūma sub̄be. vij. q̄tiēs poteis 7 regu-
larē seq̄ntis mēf̄ qd̄ remāsit idicabit. Uerbi gr̄a
Adarti⁹ hz̄. v. regl̄ares. 7 dies ei⁹ sunt. xxxj. re-
dige i sūmā 7 sunt. xxxvj. sub̄be. vij. q̄tiēs pote-
ris. 7 remanet vna dies q̄ dat̄ mēsi seq̄nti p̄ regu-
lari. Item aplis hz̄. xxx. dies. 7 vnū regulare 3 q̄
p̄stituūt. xxxj. sub̄be. vij. q̄tiēs poteris 7 rema-
nebūt. iij. q̄ dant̄ maio p̄ regl̄arib̄. 7 ita de alijs
vsq̄ ad martiū. Possum⁹ etiā scire mēsiū regl̄a-
res p̄ hos vsus. Est astris clara fulgētib̄ ara de
oz̄. Grata bonis estat ḡtissima cuiq̄z̄ f̄deli. In
istis vsib̄ sūt. xij. dictōes. xij. m̄lib̄ f̄uētes. p̄ma
p̄mo. scda scdo. 7 sic p̄ ordinē sūpto iūtō. a martō
ita q̄ q̄ta fuēit l̄ra p̄ma alicui⁹ istaz̄ dictōnū in
alphabeto. tot regl̄as hz̄ ille mēf̄ cui fuit illa di-
ctō. Uerbi gr̄a. Est. ē p̄ma dictō 7 fuit p̄mo m̄si
scz̄ martō. 7 ē ē p̄ma l̄ra isti⁹ dictōis ē 7 ē. v. in al-
phabeto: ḡ marti⁹ hz̄. v. regulares. Itē astris ē
scda dictō 7 fuit. ij. mēsi scz̄ apli. 7 a ē p̄ma l̄ra
isti⁹ dictōis. q̄ est etiā p̄ma i alphabeto. ḡ apli
hz̄ vnū regulare. 7 sic de alijs. Nūc dicam⁹ d̄
p̄currētib̄. Bz̄ āt p̄currēs. qz̄ sibi inicē cōcurrūt.
sicut videbit̄ in formatōe: vel iō qz̄ p̄currūt cū re-
gl̄arib̄. ad demonstrandū initialē feriā mēsiū
singlis ānis. Est āt p̄currēs supercrescētia vni⁹
diei vel pluriū. sup. lxxij. septimanas anni solar-

ris. Ideo dixi. vel pluriū: qz̄ in āno bisextili sup̄
excrecunt duo dies. In alijs vō vnus tm̄. 7 ab
illa supercrescentia hñt̄ originē p̄currētes. Alij
vō cōcurrentes q̄ sequūt̄ post p̄mū formant̄ vno
adito singlis t̄minis siue ānis: sic tñ q̄ septena-
riū nūez̄ n̄ excedāt. qz̄ n̄ sunt nisi. vij. ferie: 7 qñ
cūq̄ ē septim⁹ cōcurrentes. illo āno mēses hñt̄ ea-
dem p̄ncipia. q̄ in p̄mo anno mōi seu seculi ha-
buerūt. q̄libz̄ em̄ feria distat p̄ septenariū a semet
ipsa. Cōcurrentes etiam in hac linea demonstrā-
tur. j. ij. iij. iij. vj. vij. j. ij. iij. v. vj. vij. ij. iij. iij. v.
vij. j. ij. iij. v. vj. vij. j. ij. iij. v. vj. Nam p̄m⁹ ann⁹
cicli solaris hz̄ vnū p̄currentē. scdus. ij. tercius
iij. q̄rtus. iij. q̄ntus. vj. p̄t̄ bisextum. sextus. vij.
septim⁹. j. qz̄ vlt̄ septenariū non p̄cedit̄. B̄ reuer-
tit̄ ad vnū. 7 ita debemus p̄cedē vsq̄ ad. xxvij.
annos. tūc reuertimur ad p̄mū annū cicli 7 p̄ce-
dim⁹ sicut p̄us. Tñ t̄nsursus. xxvij. annoz̄ vō-
tur ciclus solaris. vel cōcurrentiū. Et dē ciclus
q̄li circulus p̄ similitudinē. Si āt volum⁹ sci-
re q̄tus sit ann⁹ cicli solaris. debem⁹ diuidē an-
nos dñi p̄. xxvij. q̄tiens possum⁹ 7 addē illis. ix
anteq̄ diuidamus: qz̄ qñ xpc̄ natus fuit tm̄ iam
p̄cesserat ille ciclus: 7 q̄tus ann⁹ remanserit sup̄
diuisione ānoz̄ tor⁹ erit ciclus: 7 si nullus remā-
serit. tūc sum⁹ in vltio anno cicli solaris. Tñ v-
sus. Annis ad dē nouē dñi p̄tire p̄ octo. Viginti
ciclus sic tibi notus erit. Possumus etiam scire
p̄currentes cūq̄libet āni p̄ l̄raz̄ dñicalē illi⁹ an-
ni. sicut declarant vsicli subseq̄ntes. Al sex b. qñ
qz̄ c̄ q̄ttuoz̄ e duo tres d. Primus p̄currēs f. l̄ra
septim⁹ est g. Hoc est dicē. q̄ qñ a est l̄ra dñical.
in illo āno sunt. vj. p̄ p̄currēte. qñ b. qñqz̄. qñ c
q̄ttuoz̄ qñ e duo. qñ d tres. qñ f vnus. qñ g septē
Inuento āt p̄currente. debem⁹ iūgē cū regulari-
bus mēsis. cui⁹ feriam kalendalē. i. introitū sciē
volum⁹: 7 q̄ta fuerit illa sūma si n̄ t̄nscendat. vij
tota siue tali feria septiane ille mēsis int̄bit. Si
vō t̄scendat. vij. q̄tum fuerit residuū tota feria se-
ptimane ille mēsis int̄bit. Sicut āt p̄currentes
ita 7 dñicales l̄re varianē. Naz̄ in p̄mo anno ci-
cli solaris est f. l̄ra dñicalis: in scdo e. in tercio d
in q̄rto c. in q̄nto a. tūc em̄ p̄t̄ bisextū p̄nsit̄ b.
Qd̄ in his vsib̄ declarat̄. Ifert ea dux cor amet
gens fautor eum coluit bis. Ars genus ē de cor-
de bono gignit ferus ensis. Dicta beant aq̄ gēs
fons dat cunctis bon⁹ autor. In his vsib̄ sunt.
xxvij. dictōes. xxvij. annis cicli solaris f̄uētes
Prima p̄mo. scda scdo 7 sic p̄ ordinē sūpto initō
a p̄mo āno cicli. ita q̄ q̄cūq̄z̄ fuēit initial l̄ra ali-
cui⁹ istaz̄ dictionū. eadē erit l̄ra dñicalis illo āno
cui fuit illa dictō. Uerbi gr̄a. Ifert ē p̄ma dictō.
7 fuit p̄mo āno cicli solaris 7 f. est p̄ma l̄ra ḡ f ē
l̄ra dñical. in p̄mo āno cicli solaris: 7 sic de alijs
Et nō q̄ ille ān⁹ ē bisextil. cui defuit aliq̄ dictio

desinens in t. 7 ita primus annus cicli sp est bise-
 rtalis cū ei defuiat dictō desinēs in t. scz fert. 7
 ppter h pma lra dictōis dfinētis i t. n erit lra dñi
 calis i illo āno cui fuit illa dictō. nisi a loco bi-
 ferti vlt. qz lra dñicalis cū biserto sit mutaf. A
 kl. vō ianuarij pcedentis ipm bisertū vsqz ad lo-
 cū biserti erit lra dñicalis illa q immediate seqt i
 kl. pte illā. q debet eē lra dñical. Un in pmo an-
 no cicli. f. ē lra dñical a loco biserti vsqz ad kl.
 ianuarij seqntis. A kl. ian. vō pcedētis vsqz ad
 locū biserti. g. ē lra dñicalis. 7 ita i alijs. Ann⁹
 at cui fuit illa dictō sciri pōt p rōem supi⁹ dcāz
 de ciclo solari. Naz rō lre dñicalis tūc currētis
 rōe simili incipit 7 finit. Nunc aliq d inditōe
 dicam⁹. Est at inditō spaciū tpis q roman⁹ pn-
 ceps tbutū gentibz idicebat. Si at volum⁹ sciē
 qta sit iditio. debem⁹ addē tres annos ānis dñi
 7 postmodū diuidē ānos dñi p. xv. qtiēs possū⁹.
 7 qtus ānus remanserit facta diuisiōe tota erit
 iditio: 7 si nullus supauit. i vltio anno inditōis
 sum⁹: 7 tūc ad pma inditōem reuertimur. qz i-
 ditio n tnsceudit. xv. Un vltus. Si tbo adiūctis
 dñi diuiseris ānos. Per ter qnqz dat iditō cer-
 tificata. De inditōe plen⁹ dixim⁹ in speculo iu-
 diciali in tctatu de instrumētōz editōe. S. j. v.
 post ānos 7 infra. vbi de ciclis agef. De era
 supra dictum est. De die.

Scet iam superi⁹

i plerisqz locis de die tactū sit. nihil
 omi⁹ h spaliē dicendū ē. q duplex ē
 dies. scz naturalis 7 artificial siue vsual. Natu-
 ralis ē spaciū q sol ducit ēca totaz frāz ab oriēte
 vsqz in occidentē: scz spaciū diei 7 noctis. qd sp-
 ptiet. xxiij. horas Et dñ dies ista a dñs qz noia
 romani qbusdā sideribz sacficauerūt. Un qlibet
 dies ab aliq deo ātiqt⁹ vocata ē. vt a ioue 7 alijs
 put sub septiana dictū ē. Un a dya qd ē duo. qz
 ptinet duo tpa noctē scz 7 diē vsualē. Qñ at ici-
 piat dictū ē in pthemio. vij. ptis. Artificialis est
 spaciū q sol morat sup nrm emispiū ab ortu sol
 vsqz ad occasum: 7 h fm solis ascensū 7 descēsu
 crescit. pit 7 decrescit. Bz at dies. a dyan qd est
 claritas. Et dñ vsualis siue artificialis: qz solū
 h tps aptū est vsibz 7 artificijs exercēdis. Reliq
 ps diei naturalis dñ nor a noceo. qz nocet vsui
 7 vsui: 7 iō vocata ē dies a meliori pte sine pme-
 moratōe noctis. iux illd. Et scim⁹ ē vespē 7 mae
 dies vn⁹. Rursus ptes diei sunt tres fm ysi.
 Adane meridiēs 7 supma. Adane ē lux matura
 7 plena. nec iaz crepusculm. Meridiēs dñ qñ me-
 didies. i. medi⁹ dies. vel qz tūc purior dies est.
 Supma ē postrema ps diei. Sero dñ a clausis
 seris. Noctis vō ptes sunt. vij. scz vesp crepu-
 sculū pticiniū. intēpestū. galliciniū. matutinū 7

diluculū. Tlespm dñ a vespē occidentali stella. q
 tenebras seqntes pcedit: 7 dicunt tenebre. q. te-
 nētes vmbzā. Crepusculū dñ dubia lux. scz inter
 lucē 7 tenebras. Monticiniū ē qñ iaz hoies silēt
 Intēpestū est mediū noctis tps. qñ nil agi pōt.
 7 oia silent qñ iopoztunū. Galliciniū dñ ppter gal-
 los lucis pnūcios. Matutinū ē inf abscelluz te-
 nebraz 7 aurore aduentū. Diluculū dñ qñ iam
 incipēs pua diei lux 7 auroza q solē pcedat. Est
 ei auroza diei clarescētis exordiū. Et nō q di-
 es. alijs sūt si deriales. i qbz si dera mouēt 7 hoies
 a nauigatōibz excludūt: alijs pliales de qbz i li.
 regū qbz reges solēt ad bella pcedē: alijs intēscala-
 res qbz scim⁹. xxiij. mēlibz supeffe. alijs can iclares
 alijs solsticiales. alijs egnoctiales. de qbz iā pmiss-
 sum ē. alijs fasti i qbz iura fanē. alijs nefasti eis pē-
 rij: alijs festi. i. festiui. vt dies azimoz. alijs pfesti
 qñ pcul a festis vt feriales alijs mali. Un aplus.
 Redimētes tps. qñ dies mali sunt: qz i eis plus
 solito hoies affligunt. Et ecōtrario sunt boni.
 Alijs egiptiaci. d qbz pmissum ē. Est etiā dies sa-
 lutis in q dñs venit ad saluandū. Est etiā dies
 iudiciij: in q dñs veniet ad iudicandū: q erit bo-
 nis dies leticie. malis at calamitatis 7 miserie.
 Adomētū vō ē minimū atz angustū tps a motu
 si de p dictū: ē em extremitas hore i breuibz intē-
 uallis cū aliqd sibi cedit atz succedit fm yfido.
 Hora grecū nomē est. 7 tñ latinū sonat. ē em fi-
 nis tpis. Quot at horas ptinet dies naturalis
 dictū ē in pthemio hui⁹ ptis. Et nō q in mēse
 ianuarij nor hz. xvi. horas. dies. viij. In februa-
 rio nor hz. xiiij. horas. dies. x. In martō nor hz
 xij. horas. dies totidem. In apli nor hz. x. dies
 xiiij. In maio nor habz. viij. dies. xvi. In iunio
 nor hz. vi. horas dies. xviij. In iulio nor hz. viij
 dies. xvi. In augusto nor hz. x. dies. xiiij. In se-
 ptēbri nor hz. xij. dies totidē. In octobri nor hz
 xiiij. dies. x. In nouembri nor hz. xvi. dies. viij.
 In decēbri nor hz. xviij. dies. vi. Astrologus
 tñ curiosus pōt horas aliē eqre. B pmissa eqtio
 p vulgaribz 7 simplicibz sufficē potest.

Incipit scda ps de anno lunari.

Equitur secunda

ps de āno lunari i q agit. Primo qd
 sit annus lunaris. 7 qd dies ptineat.
 Scdo de reglaribz lunariibz. Tercio de epacta
 Quarto de ebolismo. Quito de aureo numero.
 Serto de termino paschali. 7 aliaz mobiliū fe-
 stivitātū. Septio de ciclis.

Quid sit ann⁹ lunaris.

Primus lunaris di-

ciē tribz modis. Primo mō ān⁹ luna-
 ris ē spaciū q luna circuit totū zodia

cum. qđ facit in. xxvij. dieb; 7. ix. horis. Scđo mō dī ānus lunaris spaciū qđ luna circuit solem ab vna icēsiōe vsq; ad aliā: 7 b facit i. xxix. dieb; 7. xij. horis. Nam cū luna sepat a sole ad pagñ dū zodiacū 7 postea reuertit ad eūdē punctū in qđ dimiserat solē. n̄ inuenit illū ibi. qz sol iaz tm̄ pcessit suo motu qđ luna laborat recurrē ad eū. siue attingē ipm duob; dieb; 7 tbo horis. Tercio dī ānus lunaris spaciū. xij. lunationū i āno pmūi 7. xij. i embolismali. de qbo ifra dicet. Cū g lunatō qlibet p̄stet ex. xxix. dieb; 7. xij. horis: qz n̄ curat ecclia d̄ minutijs 7 ex. xij. horis pcedē tis lunatōnis 7 ex. xij. seqntis p̄stituit vna dies naturalis qđ sp lunatōni pcedēti attribuit. ita qđ lunatō pcedētis mēsis sp habeat. xxx. dies 7 seqntis. xxxix. nisi aliđ sit pp̄t bisextū vel embolismū. vlt saltū lune. Un̄ vsus. Luna pis mēsis nū qđ tricesima fiet. Imp̄ terceno nūqđ nisi fine carebit. Tpe bisexti febz tricesima luna ē. Nam iulij luna tūc ē vicesimanona. Par mēsis dī qz nūerādo a ianuario p ordinē cadit in nūez parē vt febzari. aplis. iuni. august. october. de cēber. qđ lunatō sp ē. xxix. diez excepto febzario cō lunatō est. xxx. qñ ē bisext. Impar vō est q in nūez cadit imparē. vt ianuari. marti. maius. iulius. septēber 7 nouēber. qđ lunatio sp ē xxx. diez excepto iulio. q in vltio anno cicli lūaris pp̄t saltū lunc hz tm̄ xxix. Ex his at xij. lunatōib; p̄stituit trecēti qnq̄gintaq̄ttuor dies i anno lunari. Et sic ān° lunaris i. xj. dieb; excedit a solari. ex qđ excessu oīs varietas etatis lune cōsurgit. ita qđ vbiq; fuit luna p̄ma in p̄mo anno. sit in scđo. xj. pp̄t quā varietatē duo nūezoz genera sunt inuēta. reglāres. vic; 7 epacte. de qbus breuit videamus.

De regularib; lunariib;.

Unc videam⁹ de

regularib;. Et qđem regularis lunaris ē nūerus inuariabilis dat⁹ mensi ad inueniendū lunā in kl. mēsiū singuloz. Hnt at ortū regulares ab illis. v. dieb; q sup̄sunt in anno solari sup̄ trecētos seragita dies. Un̄. v. reglāres dati sunt septēbri. a qđ ān° lunaris sumit initū. Regulares vō alioz mensiū sic formant. Iūge reglāres mēsis cū dieb; ei⁹. 7 ab illa summa subēbe lunatōem eius: 7 residuū qđ remāserit erit reglāris illi⁹ mēsis. Uerbi grā. Septem ber hz. v. reglāres. 7 dies ei⁹ sunt. xxx. q p̄iūcti reglārib; p̄stituit. xxxv. 7 lūatō septēbris ē. xxx q subēcta remanent. v. q sunt regulares seqntis mēsis scz octobris 7 sic de alijs vsq; ad septēbrē. Nam egiptij suū annū incipiunt a septēbri. 7 iō nos ānū lunare incipim⁹ a septēbri. De regularib; idit iste vsus. Bic. e. g. bis. i. k. bis. 7 post

manet ordo. Quasi dicat. Bic. e. bis q est. v. in alphabeto. i. p̄mis duob; mēsiib; āni lunaris dātur. v. p reglārib;. Itē dic bis. g. q ē. viij. i. alphabeto. i. tcius 7 qrt⁹ mēsis hnt. viij. p regularib;. Itē dic bis. i. q ē nona i alphabeto. i. v. 7. viij. mēsis hnt. ix. p reglārib;. Itē dic bis. k. q est. x. in alphabeto. i. vj. 7. viij. mensis hnt. x. p regularib;. Et nota qđ b fit t̄nsitus de qnto ad septimū 7 de sexto ad octauū. vt ptz in formādo ipsos reglāres. qz ianuari⁹ 7 marti⁹. ix. 7 febzari⁹ 7 aplis. x. hnt. Sz p⁹ manet ordo. i. mai⁹. xj. iunius xij. iuli⁹. xij. august⁹. xij. hnt. De epacta.

Equitur de epa //

cta. Est at epacta nūerus variabilis datus āno ad inueniendū lunā in kl. cuiuslibet mēsis. Et dī epacta ab cpi qđ ē sup̄ 7 aucta. qz ē sup̄ excrecētia āni lunaris a solari. Ideoq; ānus p̄m⁹ cicli lunaris nullā hz epactā. qz null⁹ ān⁹ pcessit a qđ. xj. accepissz. Scđs vō hz xj. p epacta. qz epacta oriē ab ill dieb; qbo ān⁹ lunaris excedit a solari. Terci⁹ vō ān⁹ hz. xxij. qz sp addunt. xj. si n̄ t̄nscedat. xxx. Si vō t̄nscedat. xxx. abiectis illis. xxx. residuū erit epacta illius āni 7 iō in qrtō anno. qz summa ascendit ad. xxxij. abiectis. xxx. tres sunt epacte illi⁹ āni Epacte vō gce dicunt latine adiectōes ānue lunares. q p nūez vndenariū vsq; ad tricenariū i se reuoluunt: qđ egiptij i deo adijciūt. vt lunaris emersio rōi solis coeq̄tur. Luna em̄ iux̄ cursum suū. xxix. semis dies lucē dinoscit 7 fiūt i annū lunare dies trecēti qnq̄gintaq̄ttuor: remanēt ad cursum āni solaris dies. xj. qđ egiptij adijciūt: absz his n̄ inuēies lunā q̄ta sit i qlib; āno mēse 7 die. Epacte oīz ānoz cicli lūaris p hac tabulā denōnt. ita qđ b vbi nlla m̄det. j. āno. 7 singli seqntis nūeri r̄ndēt singlis ānis cicli vsq; ad. xix. Nlla. xj. xxij. iij. i iij. xxvj. vj. xvij. xxvij. ix. xx. j. xij. xxij. iij. xv. xxvj. vij. xvij. Sz b idē etiā oñdit p hos vsus. Annis adde monos dñi p̄tire p vñ Eligiti lūe cicl⁹ 7 i de ptz. Hoc vult dicē. si volum⁹ scire qđ sit ān⁹ epactalis siue cicli. debē⁹ diui dē ānos dñi p. xix. q̄tiēs possum⁹ 7 addē vnū: qz qñ xp̄c nat⁹ fuit tm̄ pcesserat ille ciclus. 7 qto fu erit sūma q remāserit tot⁹ erit ān⁹ cicli epactal. Uerbi grā. Hoc āno pputā⁹ ānos dñi milleducē tos octogitaser: qđ mille ducēti septuagitatres sūt recte p. xix. diuisi. sup̄sūt. xij. de p̄dicto nūero addito g. j. fiūt. xij. Un̄ b āno ē. xij. ān⁹ cicli lūaris. i āno seqnti erit. xv. 7 sic vsq; ad. xix. postea redit ad pmū. Et b vez ē fm illos q icipiūt pputare ānos dñi. a natiuitate xp̄i. vel in kl. ianuarij: nō at fm eos q illos immutant in kl. septēbris 7 faciūt ibi diuisionē. Nam tūc addēdi sunt duo āni. P̄dōt etiā 7 aliē inuenire epacta.

ut si sumaz q̄ remanet de p̄missa diuisione ānoꝝ
dñi p̄ tres iūcturas pollicis numerem⁹. Si em̄
numer⁹ finit in p̄ma iūctura. debem⁹ demē vnū
de ip̄o nūero. Si i sc̄da debem⁹ addē. ix. si i t̄cia
debem⁹ addē. xix. 7 sūma in de pueniēs ē epacta
7 b̄ si trigita non t̄nseat. Si v̄o t̄nsiret abiectis
xxx. residuū ē epacta. **Uñ vsus.** Deme vnū. p̄r⁹
adde. ix. p̄r⁹ t̄na nouēqz. Inuenta igit̄ epacta
debem⁹ eam iūgē cū regularib⁹ mēsis cui⁹ lunā
volum⁹ inuenire: 7 q̄ta fuerit summa inde pue-
niēs. tota erit luna i kl. illi⁹ mēsis dūmodo. xxx.
nō t̄nseat. Si v̄o trigita t̄nsiēt abiectis. xxx. re-
siduū erit etas lune: 7 si sūma illa fuēit. xxx. i ka-
lēdis mēsis. tūc luna erit. xxx. Si at̄ epacta nul-
la fuēit. puta in p̄mo āno cicli lunaris: tūc ad in-
ueniendū lunaz solus sufficit regularis. S3 qm̄
epactaz rō qnqz fallit. p̄t embolismū seu saltū
lune. iō de ip̄o breuif̄ videā⁹.

De embolismo.

¶ Circa embolismū

siue lune saltū nōndum ē. q̄ emboli-
sm⁹ grece int̄pretat̄ latine sup̄augm̄-
tum seu supercrescentia āni solaris sup̄ lunare.
Quia q̄ ann⁹ solaris excedit lunare in. xj. dieb⁹
ex illo excessu p̄stituunt. vij. lunatōes i illis. xix
ānis cicli lunaris multiplicatis illis. xj. dieb⁹.
Et dicunt lunatōes embolismales. q̄z q̄libet ē
xxx. diez 7 at̄buunt. vij. ānis embolismalib⁹.
ita q̄ in q̄libet ciclo lunari sunt. vij. embolisma-
les 7. xij. cōes. Appellat̄ at̄ ann⁹ embolismalis q̄
a. xiiij. luna p̄cedentis pasche vsqz ad. xiiij. seqn-
tis h3. xiiij. lunatōes siue. xiiij. mēses lunares. i.
trecentos octogintaquattuor dies. 7 iste ē ann⁹ sc̄tō
moysi d̄initus reuelat⁹. Lōis v̄o h3 tñ. xij. luna-
tōes. i. trecentos quāq̄gintaquattuor dies. q̄z dispo-
sitōes p̄tinet iste vsus. Cur fles has lacrimas odi-
osum q̄re tirannū. In isto vsu sunt. vij. dictōnes
vij. ānis embolismalib⁹ fūietes. p̄ma p̄mo. sc̄da
sc̄do. 7 sic p̄ ordinē: ita q̄ q̄ta ē p̄ma l̄ra alicui⁹
istaz dictōnū in alphabeto. tot⁹ ān⁹ cicli epacta
lis erit ān⁹ embolismal. **Uerbi gr̄a.** Cur ē p̄ma
dictō 7 fuit p̄mo āno ēbolismali 7 c ē p̄ma l̄ra il-
li⁹ dictōis q̄ est t̄cia i alphabeto. q̄ terti⁹ ānus ci-
cli lunaris ē embolismalis. 7 ita de alijs: b̄ obf̄-
uato q̄ h̄ has debet scribi cū h. Et d̄r ānus cōis
qz sepe duo ita p̄iūcti icedūt vt iuicē se i pascha-
li solēnitare seqn̄t. Embolismalis v̄o sp̄ solus ē.
Ordo at̄ istoz ānoꝝ p̄muniū 7 embolismalium
ptz i linea subseqn̄ti. Lōis cōis embolismal.
cōis cōis. embolismalis. cōis embol. cōis cōis.
embolismal. cōis cōis embolismal. cōis. ēboli-
smal. cōis cōis embolismalis. Habito at̄ anno
ēbolismali. possum⁹ scire in q̄ mēse lunatō ēbo-
lismal p̄tigat p̄ hūc vsus. **Adobil** ibo cibū mō

liber habeto coeuū. In isto vsu sunt. vij. dictō es
septē mensib⁹ fūientes in q̄bo contingunt luna-
tōes embolismales in p̄fatis. vij. annis. p̄ma p̄zi-
mo. sc̄da sc̄do. 7 sic p̄ ordinē: ita q̄ q̄ta erit p̄ma
l̄ra alicui⁹ istaz dictōnū in alphabeto. toto mē-
se illi⁹ anni cui fuit illa dictō p̄tigat lunatō ēbo-
lismalis. **Item** q̄ta erit p̄ma l̄ra sc̄de sillabe i al-
phabeto. tota die mēsis incipit lunatō ēbolisma-
lis. **Uerbi gr̄a.** **Adobilis** ē p̄ma dictō 7 fuit p̄-
me lunatōni q̄ p̄tigat in t̄cio āno cicli lunaris. 7
m ē p̄ma l̄ra hui⁹ dictōis. 7 est. xij. i alphabeto:
q̄ in. xij. mēse p̄tingit lunatō embolismal. **Item**
b est p̄ma l̄ra sc̄de sillabe 7 ē sc̄da in alphabeto.
q̄ in sc̄da die illi⁹ mēsis incipit illa lunatō. 7 sic
de alijs. Si at̄ velis pleni⁹ illi⁹ rei veritatē inq̄rē
recurre ad epactam 7 regl̄ares illi⁹ āni de q̄ vis
scire 7 iuenies ita eē. **Nūc** videam⁹ vbi fallit
epacta iūcta regl̄arib⁹ p̄t embolismū seu saltū
lune. Circa qd̄ nota. q̄ licet in ciclo lunari sint
vij. āni embol. vt sup̄ius dictū est. n̄ tñ fallit epa-
cta. nisi in t̄bo sc3. vij. xj. 7. xix. **Uñ vsus.** Octa-
uo vndenno postremo fallit epacta. In q̄ at̄ loco
vel mēse 7 in q̄t locis fallit epacta iūcta regula-
rib⁹ his vsib⁹ tenotat̄. **Julius** vndenis. ter ma-
ius octo videnis. **Bisext⁹** nisi sit mars peccat i
vnde tricenis. In totidē maius. august⁹ v̄o du-
ob⁹. Hoc ē dicē. q̄ i. vij. āno cicli lunaris fallit
epacta cū regularib⁹ i maio 7 iulio: qz i kl. maij
cū luna deb̄t eē. xxvij. fm epactam. n̄ repit̄ ni-
si. xxvij. p̄t embolismū. Itē fallit in kl. iulij eo-
dem anno. qz tūc luna deb̄t eē. xxx. fm epactā.
tñ nō repit̄ nisi. xxix. p̄t embol: vbi credendū
est ēbolismo 7 n̄ epacte. **Item** i. xj. āno fallit epa-
cta qz in kl. martij fm epactā deb̄t eē luna. xxix
b̄ p̄t embolismū repit̄ tñ. xxvij. **Uerūtñ** si i il-
lo anno fuerit bisext⁹. tūc corrigīt ille error: qm̄
p̄t bisextū addit̄ vna dies. **Item** i. xix. āno fal-
lit epacta i duob⁹ locis. Nam fm epactaz luna
deb̄t eē. xxix. i kl. ma. b̄ p̄t embolismū n̄ repit̄
nisi. xvij. 7 i eodē āno fallit i kl. augusti. qz fm
epactā luna deb̄t ibi eē sc̄da. b̄ p̄t saltū lūe ibi
t̄cia inuenit̄. qz lunatō iulij. q̄ deb̄t esse. xxx. in
illo anno est tñ. xxix: 7 b̄ p̄tingit p̄t errozē n̄ri
cōputi: 7 tūc ānus lunaris i. xij. dieb⁹ excedit a
solari. De saltu lune t̄dit̄ iste vsus. Luna facit
saltū q̄ntil̄ luce sup̄ma. Retrocedit ei luna vna
die sicut dixim⁹. p̄t errozē n̄ri p̄puti. vt i seq̄nti
anno i kl. septēbris luna redeat sicut debet. **Ni-**
si em̄ salt⁹ lune colligēt. p̄tigēt erroz vt in. xiiij.
cicli dicēt luna p̄ma qn̄ esset pleniluniū. colligi-
tur at̄ sic iste dies. Quelibet em̄ lunatō ad b̄ vt
lunatōes sint eq̄les habēt. xxix. dies 7 dimidiaz
minus q̄ttuor mom̄tis 7 vna vncia 7 vno atha-
mo. Sunt at̄ in ciclo ducētetrigintaq̄nqz luna-
tōes. eēt q̄ter tot momenta q̄ sunt i vniuerso

nōgenta q̄draginta: q̄ diuīsa p̄ q̄draginta cōsti-
tuunt. rxiij. horas 7 dimidiam. Postea ex ducē-
tis trigintaq̄q̄ vncijs p̄stituunt. rxi. momēta 7
remanēt. viij. vncie. Et ex tricēstrigintaq̄q̄ a-
thamis cōstituūt. v. vncie. q̄ vncie cū septē por-
bus faciūt vnū momētū: qd̄ iūctū ad. rxi. momē-
ta p̄habita facit dimidiā horam: q̄ iūcta cū alijs
rxiij. 7 dimidia facit vnā diē. q̄ subēhīt vltio an-
no a lunatōe iulij. 7 dē salt⁹ lune. P̄dot etiaz faci-
li⁹ h̄ mō colligi. Ann⁹ lunaris p̄stat ex tricētis-
q̄nq̄gintaq̄ttuor dieb⁹ min⁹ vna hora 7. iij. pte
vni⁹ hore. 7. lxxvi pte q̄rte vni⁹ hore: ḡ in. rxi. an-
nis habentur. rxi. hore 7. rxi. q̄rte horaz. 7. rxi.
octogitafer ptes q̄rte vni⁹ hore. q̄ faciūt in. rxi.
annis. iij. pte vni⁹ hore. 7 ita ērt. rxi. q̄rte horaz
q̄ faciūt. v. horas q̄ iūcte. rxi. horis p̄habitis fa-
ciūt vnā diē. Est igr salt⁹ lune q̄daz dies col-
lect⁹ i. rxi. ānis ex eo supfluo qd̄ dat lunatōib⁹.
Et dē salt⁹ lune. n̄ q̄ luna magis saliat illa die
q̄ alia: s̄ qz nos lunā p̄putātes diē illā sup quā i
alijs ānis lunatō iulij dē. rxi. salim⁹ siue p̄mit-
tim⁹. n̄ p̄putantes lunā in vltio āno cicli decēno-
uenalis. nisi. rxi. Jō at̄ subēhīt dies illa a lu-
natōe iulij in vltio anno cicli decēnouenalis. qz
iulij ē vltim⁹ i anno epactali int̄ menses h̄ntes.
rxi. dies in lunatōe: vñ vltio āno lunatō iulij nō
p̄putat. rxi. s̄. rxi. 7 iō aure⁹ nūer⁹ illi⁹ anni scz
decēnouenal̄ q̄uis crescat seq̄ sine int̄uallo mi-
norē. 7 p̄ p̄ns in alijs mēlib⁹ seq̄ntib⁹ vsqz ad ia-
nuariū. sicut ifra dicet. Salt⁹ ḡ lune facit duas
lūatōes p̄t̄ eē. rxi. diez. Ad p̄fatos ḡ errores
facili⁹ corrigēdos inuent⁹ ē aure⁹ nūer⁹ de q̄ bre-
uit̄ est videndū.

De aureo numero.

Breuis numerus

ille ē q̄ ponit̄ in kl. q̄ in q̄libet mēse in
dicat lunam p̄mā ad p̄fatos errores
facili⁹ corrigēdos inuēt⁹. Et dē aure⁹ nūer⁹ p̄
silitudinē. qz sic auz supat oīa metalla. ita iste
nūer⁹ oēs alias rōes lunares excellit: quē iulij
cesaz cū tanta diligētia dē inuenisse q̄ incipiēs a
q̄cūqz āno cicli lunaris. vbiq̄qz iuenit lunaz p̄-
mā in p̄mo āno cicli posuit. j. in kl. in latē ex t̄n-
seco iux l̄ras feriales. scz in q̄libet mēse: 7 in. ij.
āno vbiq̄qz iuenit p̄mā posuit. ij. s̄. in q̄libet mē-
se: 7 in t̄cio. iij. 7 sic de alijs. 7 iō in kal. ianuarij
t̄nari⁹ ē nūer⁹. qz ibi luna iuenit̄ t̄cio āno p̄ma.
nec ibi d̄z poni ali⁹ nūer⁹ q̄ ternari⁹: qz in nullo
anno in kl. ianuarij luna ē p̄ma nisi in t̄cio āno
cicli decēnouenal̄. In q̄busdam t̄n kl. nūeri ipi
desiḡnt̄ p̄ l̄ras alphabeti. Naz. p̄ vno ponit̄ ibi
a. p̄ duob⁹. b. p̄ t̄bo. c. 7 sic de alijs nūeris 7 l̄ris

7 seriatim vsqz ad l̄raz t. q̄ est. rxi. i ordine alpha-
beti. Iformat̄ at̄ aure⁹ nūer⁹ ab illo t̄nario q̄
ponit̄ i kl. ianuarij. Na illis trib⁹ addūt. viij. 7
p̄stituūt. rxi. q̄ nūer⁹ d̄z poni in t̄cia l̄ra ianuarij.
Itē illis. rxi. addūt. viij. q̄ p̄stituūt. rxi. q̄ nūer⁹
d̄z poni cū int̄uallo i. v. l̄ra ianuarij. Itē ill. rxi.
addūt. viij. 7 sic sunt. rxiij. S̄z qz aure⁹ nūer⁹ n̄
t̄nsit. rxi. 7 iō abiectis. rxi. residuū. scz. viij. d̄z
poni imēdiate p̄. rxi. 7 sic p̄ totū kl. Patet ḡ q̄
q̄n maior nūer⁹ seq̄ minorē. tūc d̄z int̄ vtzqz
nūez dimitti vnā l̄ra: 7 q̄n minor seq̄ maiorē
tūc nulla d̄z l̄ra t̄mitti. Un̄ v̄sus. Dat t̄bo octo
cauēs sup 7 ne dena nouēqz. Ad maior sit t̄n⁹ mi-
nor aure⁹ esto sc̄ds. Uerūt̄ formatō illa fallit i
oī mēse cui⁹ lunatō ē. rxi. diez. s̄. i fe. ap̄. iunio
augusto. octob 7 decēb: in q̄bo p̄t⁹ minorē nūez
maior imēdiate locat⁹ seq̄ circa p̄ncipiū mēsis
qd̄ p̄t̄z h̄ v̄su. Adēse breuis lune. febz⁹ ē ars dat
cito gāger. In isto v̄su sunt sex dictōes. vi. mē-
sib⁹ defuētēs. q̄z lunatō ē. rxi. incipiēdo i me-
dio v̄su. vbi dicit febz⁹: ita q̄ q̄cūqz fuēt initial̄
l̄ra alic⁹ istaz dictōnū. sup ead l̄ra in kl. maior
nūer⁹ seq̄ minorē. sine spacio. i. nulla l̄ra dimissa
i illo mēse cui fuit illa dictō. Uerbi grā. I febz⁹
ē p̄ma dictio 7 fuit p̄mo mēsi c⁹ lunatō ē. rxi. s̄.
febru. 7. s̄. est p̄ma l̄ra. ḡ sup p̄mū. s̄. mensis fe-
bua. maior nūer⁹ seq̄ minorē imēdiate. Silr
sup p̄mū s̄. ap̄. 7 sic de alijs. s̄ sup p̄mū ḡ. decēbs
maior scz. rxi. seq̄ imēdiate minorē scz. ij. 7 sup
ead l̄ra: qz ibi ē duplex aure⁹ nūer⁹ qd̄ desiḡt ge-
miatō h⁹ l̄re ḡ. i hac dictōe gāger. Itē fallit i iu-
lio 7 relijs mēlib⁹ vsqz ad ianuariū. i q̄bo ēca fi-
nē nūer⁹. rxi. seq̄ imēdiate ad. rxi. nūez. Un̄ v̄-
sus. Iuli⁹ 7 reliq̄ q̄ restāt dena nouemqz. Iūgūt
vndenō sic ē rat⁹ aure⁹ ordo. Itē sciēdū q̄ q̄n. rxi.
imēdiate seq̄. rxi. tūc octau⁹ q̄ seq̄ d̄z t̄cio loco
poni. Un̄ v̄sus. Un̄ p̄tinuas vndenō dena no-
uēqz. Ad maiorē tern⁹ tūc octonari⁹ esto.

De termino paschali.

De termino pascha

li triplex dat̄ ratio. Prima p̄ clauēs
mosaicas. Sc̄da p̄ etatez lune. Ter-
cia p̄ tabulas mūuales de quaz q̄libet videndū
est. Sed p̄mo de clauib⁹. Et i deo videndum est.
quid sit clauis 7 vnde dicat̄. 7 vnde habeat or-
tum. 7 ad quid inuenta fuerit. Clauis est nume-
rus variabilis datus anno. ad inueniēdum p̄n-
cipia quinqz mobilium festiuitatum. scilicet se-
ptuagesime. quadagesime paschatis rogatio-
nū 7 p̄te: 7 i deo sunt q̄nqz clauēs 7 q̄libet p̄di-
ctor̄ festoz. h̄z. rxi. dies in q̄bo sp̄ celebraēt. A
se de at̄ cuiuslibz clauis nūerant̄ dies. rxi. vsqz ad

Clauis quid sit

o festa mocha

et clauis et qd
et qd h̄z

initium ipsorum. xxxv. diebus. put hec infra patebunt.
 Et de clavis per similitudinem. quia sic per claves ostia re-
 serantur. ita per tale numerum principia dictarum festiui-
 tatum nobis denotant. Hinc autem ortum iste clavis terminorum
 rursus a. xix. annis cycli lunaris et vij. diebus septimane.
 Unum prima clavis est. xxvj. Claves autem aliorum annorum
 sic formantur. addamus ei per clavi precedentes anni. xix.
 et summa inde pueniens erit clavis sequentis anni si non
 superat. xl. si vero summa illa superat. xl. abiectis. xxx.
 residuum erit clavis sequentis anni. Uerbigra. Clavis
 primus anni est. xxvj. cui si iungantur. xix. erit. xlv. unde
 abiectis. xxx. remanet. xv. quod numerus est clavis sequen-
 tis anni: et ita formantur usque ad. xix. annos per ordinem.
 quia non precedit ultimus. xix. numerus. sed reuertitur ad primum: unde
 cyclus clauium aurei numeri et epactarum non differunt quanti-
 tate. differunt tamen principio. quia cyclus epactarum incipit
 a septembri. cyclus autem aurei numeri et clauium a ianua-
 rio: unde si velimus scire quantum sit annus cycli et aurei nu-
 meri et clauium. possumus scire per diuisionem annorum domini
 factam super i. t. d. epacta. Inuenietur quantum sit annus cla-
 uium. possumus scire quod sit clavis illius anni per aliam
 hanc rationem. Numerus enim ille qui remanet de diuisione an-
 norum domini numerari debet per summitates v. digitorum iubo
 ad a pollice: et si numerus terminatur in pollice debet ad-
 de. xxv. et summa inde pueniens erit clavis illius anni
 Si vero numerus finitur in indice. debet addere. xiiij. Si in
 medio. xxxij. Si in annulari. xix. Si in auriculari.
 vij. Et si summa inde pueniens excesserit. xl. abie-
 ctis. xxx. quod remanserit erit clavis quod additio his vo-
 libus pertinet. Eligunturque tredecim plures asse tricenos
 Unum vicena epta digitis per clauibus apta. Sedes
 quidem clauium numerum inueniunt in kl. nisi super hac littera g.
 Prima ergo g. ianuarij est clavis. lxx. vltima g. eiusdem
 mensis est clavis. xl. Et secunda g. martij est clavis
 paschalis. Tercia ergo aplis est clavis rogationum
 vltima. g. aplis est clavis pentecostes. Unum usus. Vltima. g.
 prima iani martijque. ij. Aplis terna tibi signa et vlti-
 ma clauem. Habita ergo clauem anni incipe perputare a
 sede clavis et comple illam in diebus kl. per ordinem prece-
 dendo. et ubi terminabitur ibi erit terminus solennitatis:
 ita quod in primo die dominico ibi sequenti erit initium solle-
 nnitatis cuius est clavis: sed rogationes incipiunt in sequen-
 ti die lune. et si fuerit bisextus cuilibet clavi est una
 dies addenda. Possumus etiam scire paschales ter-
 minos per etatem lune cuius rationem sequimur iuxta consuetu-
 dinem iudeorum de qua talis datur regula. Accipe lunam
 quancumque est in festo ephie. et perfice illam procedendo per
 dies kl. ordinate usque ad. xl. dies et si fuerit bisex-
 tus usque ad. xlij. et in primo die dominico subsequenti erit
 initium. lxx. Unum usus. A festo stelle numerando perfi-
 ce lunam. xl. dies post. lxx. fiet. Bisextus quoniam fuerit
 superadditur unum. Si cadat in lucem domini. tunc sume se-
 quentes. Si cadat in feriam septenam sitque bisextus. Et
 quod diem domini primum sumasque secundum. Habita ergo septu-
 agesima terminos aliarum mobilium festiuitatum facile

scire potes. Nam a. lxx. usque ad. xl. sunt tres in-
 tegre septimane: a quadragesima usque ad pascha sunt
 sex integre septimane: a pascha vero usque ad diem
 lune rogationum sunt quinquaginta septimane et unum dies: a
 pascha vero usque ad pentecostem. putantur quingentes decem di-
 es. Terminum quoque pasche habentibus vobis scire potes.
 Per nonas martis. ubi sit luna noua require. Ter-
 cia lux domini prima pascha tenet. Rursus ubicumque
 quod post. xij. kl. aplis luna. xiiij. reperit. in dominica prima
 pascha celebratur. Item quilibet luna fuerit in kl.
 ianuarij. tale fac eam in festo sancti benedicti. siue. xij
 kl. aplis. Et illam perputes usque ad. xiiij. et ibi erit
 pascha hebreorum. Rursus ab ydus martij usque ad
 nonas aplis sunt dies. xxix. quancumque ergo illorum luna
 fuerit prima perputetur usque ad. xiiij. et ibi erit pascha
 hebreorum. Est etiam et alia ratio inueniendi pascha per
 etatem lune. quoniam quoniam luna currit per. j. erit pascha
 dominica. j. per nonas aplis: quoniam currit per. ij. erit domini-
 ca. j. per. viij. kl. aplis: quoniam currit per. iij. erit dominica
 j. post ydus aplis: quoniam per. iij. erit dominica. j. post. iij.
 nonas aplis: quoniam per. v. erit dominica. j. post. ix. kl. aplis
 quoniam per. vj. erit dominica. j. post. iij. ydus aplis: quoniam per
 vij. erit dominica. j. post. iij. kl. aplis: quoniam per. viij. erit
 dominica. j. post. xiiij. kl. ma. quoniam per. ix. erit dominica. j.
 post. vij. ydus aplis: quoniam per. x. erit dominica. j. post. vj.
 kl. aplis. quoniam per. xj. erit dominica. j. post. xvij. kl. ma.
 quoniam per. xij. erit dominica. j. post. per die nonas aplis: quoniam
 per. xiiij. erit dominica. j. post. ix. kl. aplis: quoniam per. xiiij. erit
 dominica. j. post. ij. ydus aplis: quoniam per. xv. erit domini-
 ca. j. post. iij. kl. aplis: quoniam per. xvj. erit dominica. j. post
 xij. kl. aplis: quoniam per. xvij. erit dominica. j. post. v. ydus
 aplis: quoniam per. xvij. erit dominica. j. post. iij. ydus ap-
 quoniam per. xix. erit dominica. j. post. xv. kl. ma. Tabu-
 las insuper manuales nonnulli ad inueniendos pa-
 schales terminos prefecerunt sicut dyonisius ysidorus. et quidam
 alij. quos ad primum durum dimittendas. ne difficul-
 tas sit nimium onerosa. Ad primum igitur sufficiat car-
 mina nostra infra scripta. Esse quidem nobis bello car-
 ne kaueamus. Bellum sepe gerens etiam puto deicit
 hostem. Ad hoc autem lucrum inuenies cum religiosus. In
 istis vobis sunt. xix. dictiones. xix. annis cycli luna-
 ris fuerint. prima primo. secunda secundo. et sic per ordinem.
 sumpto initio a primo anno cycli. et quanta fuerit prima littera
 dictiois in ordine alphabeti quod non desinat in m tota
 die aplis perputando a mensis principio usus finem
 erit terminus pasche hebreorum. i. luna. xiiij. et in prima
 dominica subsequenti erit pascha nostra. sicut et in pre. vj
 sub tractatu de pascha plene dictum est. Ibi etiam
 patet quare super. vj. kl. aplis scribitur in kalendario
 resurrectio domini. Si vero dictio desinit in m quanta erit
 eius prima littera in alphabeto tota die martij perputan-
 do a mensis fine usus principium erit terminus pascha-
 lis iudeorum et in primo die dominico. quod postea occurre-
 rit descendendo usus finem erit pascha nostrum
 hoc cautius obseruando. quia karnem et kaue-

amus in pfatis ofiis dñt scribi p k. z hostem de-
bet scribi p h. q̄ in h loco p lra reputat. Pōt
etiam z aliter pascha facile inueniri. Pone em̄
in kalendario tuo in margine aureū numez se-
q̄ntē vicz iux. xij. kl. aplis: pone. xvj. iux. xj. kl.
pone. v. iux. ix. kl. xij. iux. viij. kl. ij. iux. vj. kal.
x. iux. iij. kl. xvij. iux. ij. kl. vij. Item iux. kl. ap-
lis. xv. iux. iij. nonas aplis. iij. iux. ij. nonas. xij
iux. nonas. j. iux. vij. ydus. ix. iux. v. ydus. xvij.
iux. iij. ydus. vj. iux. ij. ydus. xij. iux. ydus. ij.
iux. xvij. kl. maij. xj. iux. xv. kl. xij. iux. xij. kal.
vij. Tolens ḡ terminū pasche iuenire ad de vñū
annis dñi. tūc currentibz postea diuide ipos q̄-
tiēs poteris p. xix. z si diuisio pficiat in. xix. ita
q̄ nil supsit recurre ad kalendariū tuū. z in die
illa iux. quā iuenies sc̄ptum. xix. Ierit pascha he-
breoz. qd̄ sp̄ celebrant in. xij. luna: z in seq̄nti
dñica erit pascha nrm̄. Si vō aliqd̄ supsit super
ultima. xix. puta. v. vl. x. vl. xv. dies. tūc pascha
hebreoz erit in die illa. iux. quam sc̄ptum iueni-
es. v. vel. x. vel. xv. z sic de alijs pmissis nūeris z
diebz: z in seq̄nti dñica erit pascha nrm̄. qd̄ nō
potest eē añ. xj. kl. aplis nec pr̄. vij. kl. ma. Tler
bi ḡra. Hoc anno p̄putat̄ āno dñi milleducēti
octogitaser. q̄z milleducēti septuagitatres sunt
recte diuisi p. xix. supsunt ḡ. xij. de p̄missis nūero
q̄bz addit̄ vnus z fiunt. xij. vbi ḡ inueneris in
tuo kalēdario. hūc nūez ibi erit h̄ anno pascha
iudeoz. in seq̄nti vō anno erit vbi iuenies sc̄ptū
xv. z sic vsqz ad. xix. postea vō redit̄ ad p̄mum z
sic p̄petuo fiet. Per eundē q̄ modū potēis ē-
minū. lxx. inuenire. Pone em̄ in kalēdario tuo
in margine iux. xvj. kl. februarij hunc nūez. vij.
Item i eadem linea pone. xvj. iux. xv. kl. febru.
pone. v. iux. xij. kl. x. iux. xij. kl. ij. iux. x. kal. x.
iux. vij. kl. xix. iux. vij. kl. vij. iux. v. kal. xv. iux
iij. kal. iij. iux. ij. knl. xij. Item iuxta kalēd. fe-
buarij vnum. Item in eadem linea. xvij. Item
iux. ij. nonas februarij. ix. iux. nonas. xvij. iux
vij. ydus fe. vj. iux. vj. ydus. xij. iux. v. ydus. ij
iux. ij. ydus. xj. iux. ydus. xix. Diuisis ḡ an-
nis dñi p. xix. vt p̄missum est: vīde q̄s numerus
sup̄est sup. xix. z vbi illū in ipso kl. iuenieris erit
ibi t̄min⁹ septuagesime q̄ semp̄ est in luna. xj. z
in seq̄nti dñica septuagesimam celebram⁹ q̄ nō
potest esse añ. xv. kl. febru. nec post. ix. kl. martij
sicut nec q̄dragesima potest esse añ. vj. ydus fe.
nec post. ij. ydus martij. Eodem etiam modo
termin⁹ pente. inueniri pōt. pone em̄ in tuo kalē-
dario in margine iux. vij. ydus ma. xvj. iux. vj.
ydus. v. iux. iij. ydus. xij. iux. ij. ydus. ij. iux
ydus. x. Item iux. xvij. kl. iunij. xvij. iux. xv. kl.
vij. iux. xij. kl. xv. iux. xij. kalē. iij. iux. x. kal. ij.
iux. ix. kl. j. iux. vij. kal. xj. iuxta. v. kl. xvij. iux
iij. kl. vj. iux. ij. kl. xij. Item iux. kl. iunij. ij. iux

ij. nonas. xj. iux. nonas. xix. iux. vij. ydus. vij.

Diuisis ergo annis dñi p. xix. numez illum
q̄ superit sup. xix. quere in p̄missis locis kalen-
darij. z vbi illum inueneris. ibi erit pente. hebre-
orum. qd̄ semp̄ est in luna q̄rta. z in seq̄nti die
dominica erit pente. nrm̄. quod nō potest esse añ
vj. ydus maij nec post ydus iunij. sicut nec roga-
tiones esse possunt ante. vj. kl. maij. nec post. ij
kl. iunij. Potest etiam pascha aliē inueniri per
hanc tabulam. v. xxv. xij. ij. xij. x. xxx. xvij. vij.
xxvij. xv. iij. xxiij. xij. j. xxi. ix. xxix. xvij. Isti nu-
meri rep̄tant quosdam dies aplis z martij. in
quibz contingit pascha hebreoz p̄putando dies
illos a p̄ncipio ipsoz mensium. ita q̄ ipsi nume-
ri a viginti. infra respondeant apli a viginti su-
pra martio. Hoc aut̄ vult dicē hec tabula. q̄ in
p̄mo anno cicli lunaris est pascha hebreoz in
q̄nta die inēntis aplis. in sc̄do anno eiusdem ci-
cli est. xxv. die intrantis martij. z sic de alijs. do-
nec numeri ipsius tabule p̄pleant̄. Postea re-
dit̄ ad p̄mum annū cicli. Qualiter aut̄ inueniā-
tur anni cicli. dictum est sup̄ vbi agit̄ de epacta
Quaē festa saluatoris excepto festo natalis sint
mobilia dictū est in. vj. p̄te sub festo natal. Ulti-
mo nota fm̄ ysidoz. q̄ inter latinos z grecos ē
varietas sup̄ termino festiuitatis paschalis. q̄
puenit: qz latini a. iij. nonas martij vsqz in. ij.
nonas aprilis primū mensis lunam requirunt:
z si. xv. luna die dominica peruenerit: in aliam
dñicam pascham p̄trahunt. vt p̄missum est.
Greci vere obseruant p̄mā lunam ab. vij. ydus
martij vsqz in diem nonam aplis.

De ciclis quid sint z quot sint.

Via i plenisqz bu

ius p̄tis locis de ciclo mentio facta ē
i deo de ciclo aliqua dicamus. Notā-
dum est ḡ. q̄ ciclus est sp̄acium aliquoz annoz
in se rediens fm̄ aliquos numeros: z d̄z quasi
circulus per duplicem sincopam. Est em̄ ciclus
vocatus. eo q̄ in orbem digestus sit. z quasi in
circulum dispositum ordinez complectat̄ anno-
rum sine varietate z sine arte. Sunt autem. vj.
cicli. Primus solaris incipiens in. vj. kl. mar-
tij in festo mathie: constans ex. xxvij. annis. cō-
tinens concurrentes z regulares solares z lras
dñicales. z annos bisextiles z cōmunes. Secū-
dus est ciclus decēnouenalis. constans ex. xix.
ānis z incipit a ianuario p̄tinens in se aureum
numez z clauēs t̄minoꝝ. Tercius ē ciclus lu-
naris incipiens similiter a ianuario h̄ns. xix. an-
nos. Incipit aut̄. iij. anno cicli decēnouenalis.
Hunc inuenerūt romani vt scirent q̄ hora luna a
sole accēderet. Sz qz p̄cessu t̄pis hec iuentō fal-
sificata ē. nihil opamur fm̄ hūc ciclū. Quart⁹

est epactalis incipiēs. v. kal. septēbris. hñs silr
 ānos. xix. p̄tinēs ī se reglāres lunares z epactas
 z ānos cōmunes z ēbolisīmales. Quīt⁹ ē ciclus
 magn⁹ p̄stās ex qngētis trigīta duob⁹ ānis. Ul
 fm alios qngētis trigīta ānis. fm quem formať
 tabula dyonisi⁹. Sert⁹ ē ciclus īditōnalis. p̄stās
 ex. xv. ānis. z p̄tinet īditōes. Romani eñ qz dif
 ficile erat d̄ remotis mōi p̄tib⁹ venire singlīs ā
 nis romam ad solūda t̄buta p̄ eos p̄uit⁹ īdi
 cta. statuerūt q̄ saltē singlīs qnquēni⁹ soluerēt:
 ita q̄ p̄mo qnquēnio apportarēt p̄ t̄buto ferz p̄
 fabcandis armis. In sc̄do qnquēnio argentū p̄
 stipendijs militib⁹ erogandis. In terci⁹ aux p̄
 simulacris fabcandis: z sic semp p̄t⁹ aux qd̄ in
 āno. xv. ferebat īcipiebat qnquēniū q̄ ferz itez
 soluebat z sic erat q̄si qdā circul⁹ t̄pis. Quia ḡ
 romani sic fieri indixērūt: iō illi āni īditō nūcu
 pati sunt. de q̄ dictū est sup̄. Premissū āt spaciū
 v. ānoz vocatū ē lustr⁹. qz veniētib⁹ nūcijs p̄uici
 az cū tributo cū cereis z alijs p̄ciosis sumptib⁹
 urbē lustrabant. Finalis cōclusio hui⁹ libri.

¶ Mo in hoc opere

Divina officia sufficiēt existēt eē expo
 sita. ne forte op⁹ extollēdo hūanū. di
 uinū improuide extenuet sac̄mētū. In d̄inis nā
 qz officijs p̄f̄tiz misse tot z tāta sunt īuoluta mī
 steria. ut nemo nisi p̄ vinctōem edoct⁹ ea sufficiat
 explicāē. Quis em̄ nouit ordinē celi z poit rōes
 ei⁹ ī terra? Scrutator q̄ppe maiestatis opprimeť
 a gl̄ia. Ego vō n̄ p̄ualēs lippētib⁹ oculis. solē ī ro
 ta p̄spicē. tanti mīsterij maiestate q̄i p̄ spec̄lm̄ in
 enigmatē mibi visus sū ītueri: nec penēns ad ī
 teriora cenac̄li. s̄ p̄forib⁹ assidēs ī vestibulo. egi
 diligēt ut potui. n̄ sufficiē ē ut volui: cū ī hūanis
 inuētionib⁹ nil sit ex oī p̄te p̄fctm̄. Neq̄ppe p̄p̄t in
 nūeras atqz īeuitabiles negociōz aplice sedis
 īiūctas necessitudīes. q̄tidie more fluctuū emez
 gētes. q̄ studētis z ad sup̄iora tēdētis obtūdūt ai
 mū. q̄si p̄plex⁹ atqz varijs z īeuitabilib⁹ irretit⁹
 nerib⁹. vacaē ad plenū nequi ut vellē. qn̄mo vix
 valui meditata dictare nedū p̄cipe meditanda.
 Nā cuiusqz aīm⁹ ad p̄la diuīsus sit p̄fctō ad sin
 gula minor. Quocirca n̄ solū benignū sedulo ī
 ploro lectorē. vez etiā libez: desīdero correctorē
 Enimvero negare neq̄o. quī plura īnf̄ta sint in
 h̄ opusculo q̄ p̄nt iusto iudicō nulla temeritate
 culpari. Elez si qd̄ forte laude dignum repieť ī
 eo d̄ine grē penit⁹ ascribat. Nā omne datū opti
 mū. z om̄e donū p̄fctm̄ desursū ē descēdens a p̄e
 luminū. Si qd̄ vō indignū īsufficiētie deputeť
 hūane. Nā corp⁹ qd̄ corrūpit: agguat aīaz. z de
 p̄mit t̄rena īnbitatō sensū multa cogitatē. Aut
 siq̄dez p̄p̄ie aut eoz fortassis q̄z d̄cta plezqz po
 ti⁹ recitādo q̄ approbādo h̄ introdu cta noscunt.

Hec em̄ tā ex diuerf alioz libellis z p̄mētarijs
 moē mellificātis apis. q̄ ex his q̄ mibi d̄ina grā
 p̄pinauit fructuose colle 7i: z hāc doct̄naz īntno
 fluentē nectare velut fau ī mellis ī d̄inis officijs
 speculari volētib⁹ d̄ino lussult⁹ p̄sidio p̄pinauit:
 hāc solū apud hoīes ex īgenti p̄pesso labore mer
 cedē expectans. ut apud miscd̄issimū iudicem p̄
 p̄ctis meis deuotas oīones effundant.

Diuinorū officiorū rōnale. p̄ reuerēdū in x̄po
 p̄rēm z d̄ñm d̄ñm Guilhelmum duranti minas
 tēn. p̄sulem editū: z industria Antonij kobur
 ger i Nureberge exarātū finit feliciter. Anno do
 mini. Milleesimoquadringentesimo octogesimo
 rii. kl. Adaij.

*This book was
 printed in 1480*

*Guilhelmus fuit offe
 fedus*

